

PREFACE.

About 30 years ago, as Assistant Secretary of the Asiatic Society of Bengal, I drew the attention of the Council of the Society to the neglected condition of the voluminous 'Thibetan Xylographs, which were lying unnoticed in its archives, damaged by damp and insects, and I suggested the desirability of getting them catalogued and arranged by some one conversant with that language. Consideration of the question was deferred till Mr. E. T. Atkinson, as President of the Society, took up the matter and entrusted me with that work. Not being able to spare much time and being burdened with my official duties I regret the work was much delayed. While cataloguing, Mr. E. T. Atkinson encouraged me to undertake the editing of the Sher-phyin which extends to one hundred thousand stanzas and is considered as sacred as the Vedas of the Hindus. As no second copy was available, with the permission of the Council I had to rely entirely on my own resources. I have, however, carefully followed the text of the Xylograph, though I have failed to understand several passages which are abstruse and obscure. The Society's edition of the Sher-phyin is therefore no better than a reproduction in types of the Xylograph original. By omitting the repetitions which were numerous the bulk of the work has been brought down to a moderate size.

A translation of the Sher-phyin, which is itself a verbal translation of the Sanskrit *Çatasāhasrikā-Prajñā-Pāramitā*, however desirable it might be, is beyond my poor acquirements: the language of the Sher-phyin is archaic and the subject matter being mystic Yoga philosophy is abstruse to the extreme. No Llama accessible to me has been able to elucidate any passage, however perspicuous it might be in the Sanskrit original. Constant reference to the Sanskrit original therefore made me familiar with that work, and I suggested that as the Society has already printed the Aṣṭa-

sāhasrikā-Prajñā-Pāramitā, the publication of the Çata-sāhasrikā would be acceptable to the reading public.

Much time was lost in securing five copies of the text, and one manuscript had to be obtained on loan from the Cambridge University Library.

There are now at my disposal five manuscripts.

क. This is a manuscript which years ago I had secured from a Nepali Pandit who had come down to Calcutta on a pilgrimage to Purī. It is a tolerably correct copy but incomplete. Character Nagri.

ख. Is an incomplete copy obtained from the Society's Library. Character Nepali.

ग. Another manuscript from the Library of the Asiatic Society of Bengal, incomplete but much older than any. Character Newari.

घ. This is the only complete copy I have got. It belongs to the Asiatic Society of Bengal, it was found in the Collection of Hodgson's Nepali manuscript. Character Newari.

च. The Cambridge University Library manuscript is in Nepali characters. A neatly written copy. Character Nepali.

This copy has to be consulted under orders of the authorities of the Cambridge University Library at the premises of the Asiatic Society of Bengal. Part 1, only.

क. The first manuscript has been made the basis of collation; and so far as they have been collated all the five manuscripts generally tally with each other. There are a few clerical errors which have been corrected by collation with the other manuscripts. Notes from Patanjala aphorisms, Bhāṣya, Tīkā, from Sarvadarçana Sangraha, and from Bhāmati have been given with a view to elucidate some passages, but the language of the Buddhist authors as well as their technical terms differ greatly from those of their Hindu brethren. Notes from the Commentary of Aṣṭasāhasrikā have also been given.

The name of the author does not appear from the text nor the epoch of its composition.

BHAGADEYUL, VINDHYĀCAL : }

The 5th day of Sept., 1901. }

EDITOR.

शतसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता ।

प्रथमपरिवर्तः ।

नमः श्रीसर्वबुद्धबोधिसत्त्वार्यश्रावकप्रत्येकबुद्धेभ्यः ॥

या सर्वज्ञतया नयत्युपसमं* शान्तेषिणः श्रावकान्

या मार्गज्ञतया जगद्धितकृतालोकार्थसम्प्रापिका ।

सर्वाकारमिदं वदन्ति मुनयो विश्वं यथा सङ्गता

तस्यै श्रावकबोधिसत्त्वगणिनो बुद्धस्य मात्रे नमः ॥

यदसुलभमनन्तकल्पकोटिभिः प्रसरन्नैरपि हेतुवर्जिताम् ।

भवतु हि जिनाकर्म्मभिः भूतं तदिदमिदं प्रतिचचुरग्रयानम् ॥

गम्भीरञ्च न चाभ्यस्तं दुर्लभञ्च मुनेर्वचः ।

न च तेन विना मोक्षं† तस्माच्छ्रोतव्यमादरात् ॥

नमो भगवते भैषज्यगुरुवैदूर्यप्रभाय तथागताय॥ । नमो भगवत्यै

* उपसममिति पुस्तकचतुष्टये लिखितं । उपशममिति पाठोयुक्तः प्रतिभाति ।

† सङ्गता इति पाठः पुस्तकचतुष्टये दृश्यते । सङ्गतमिति पाठोयुक्तः ।

‡ रस्मि इति पुस्तकचतुष्टये पाठः । रस्मि इति पाठोयुक्तः ।

§ मोक्षी इति नेपालीय ग पुस्तके पाठः । मोक्षः - इति तु युक्तं ।

॥ सर्वाकाराविपर्ययधर्मदेशिकत्वेन परार्थसम्पदा तथागताः इत्यष्ट-

प्रज्ञापारमितायै^(१) । नम आर्यावलोकितेश्वराय बोधिसत्त्वाय महा-
सत्त्वाय^(२) महाकारुणिकाय । नमश्चण्डवज्रपाणये महायक्षसेनापतये ।
नमः सर्वबुद्धबोधिसत्त्वेभ्यो भगवद्भ्यः । निराश्रवाः सर्वसत्त्वानां कुशल-
सम्भवयोगैः सम्भवन्ति सिद्धाग्रांतां च तथागतीं प्रतिलम्भता सर्व-
सत्त्वानां सुखसौमनस्यसद्भावमिति । नमो भगवते रश्मिचन्द्रप्रति-
मण्डितविद्युत्तेजघोषेश्वरराजाय तथागताय । नमो भगवते शाक्य-
मुनये तथागतायार्हते सम्यक्सम्बुद्धाय यस्येयं धर्मोक्ताज्वालेति ।

एवमया श्रुतमेकस्मिन् समये भगवान्^(३) राजगृहे^(४) विहरति
स्म । गृध्रकूटपर्वते^(५) महता भिक्षुसङ्घेन^(६) सार्द्धं पञ्चमात्रैर्भिक्षुसहस्रैः

(१) प्रज्ञायाधर्मप्रविचयलक्षणायाः पारं प्रकर्षपर्यन्तमेतीति विगृह्य किपि
सर्वापहारिलोपे अनित्यभागमशासनमित्यतुकिः तत्पुण्ये कृति
बहुलमित्यतुकि च कर्मविभक्तेः, कृतः पारमिः, तद्भावः पारमिता ।

(२) प्रज्ञावलेन बोध्यालम्बनात् बोधिः, स चासौ महाकृपाश्रयेन सत्त्वा-
लम्बनात् सत्त्वश्चेति बोधिसत्त्वः । बोधौ सर्वधर्मासक्ततायां स्वार्थ-
सम्पदि सत्त्वमभिप्रायो येषां ते बोधिसत्त्वाः आवका अपि स्युरेव-
मित्याह महासत्त्वा इति । महत्यां परार्थसम्पदि सत्त्वं येषां ते
महासत्त्वाः । महत्त्वश्चान्यथापि तीर्थिकसाधुजनवत् स्यादिति बोधि-
सत्त्वग्रहणं ।

(३) ऐश्वर्यस्य समयस्य रूपस्य यशसः श्रियः । ज्ञानस्याथ प्रयत्नस्य वसां
भग इति श्रुतिः । सोऽस्यास्तीति समयैश्वर्यादिमान् भगवान् ।

(४) राजगृहेऽन्वर्थसंज्ञके प्रसिद्धस्थानविशेषे ।

(५) गृध्रः अभिकाङ्क्षितः, नानारत्ननिकरः कूटः, गृध्रश्चासौ कूटश्चेति
गृध्रकूटः ॥ पुण्यकामदेवादीनामष्टन्यादिपर्वसु यात्रां तनोतीति
नैरुक्तविधानात् पर्वतः ॥

(६) बुद्धधर्मस्तथा संघे मारकोटिपुत्रैरपि । भेतुं न शक्यते यस्मात्
तस्मात् संघोऽभिधीयते ॥

सर्वैरर्हन्तिः^(१) क्षीणाश्रवै^(२) निःक्लेशै^(३) र्वशीभूतैः^(४) सुविमुक्तचित्तैः
सुविमुक्तप्रज्ञै^(५) राजानेयै^(६) महानागैः^(७) कृतकृत्यैः^(८) कृतकरणीयैः^(९)
अपहृतभारै^(१०) अनुप्राप्तस्वकार्थैः^(११) परिक्षीणभवसंयोजनैः^(१२) सम्यगा-

- (१) सर्वं एवात्र पूजादक्षिणागुणप्रकर्षाद्यर्हतया ऽर्हन्तः ॥ हतारित्वा-
दर्हन् इति स्थानान्तरे उक्तं ॥
- (२) आसंसारं अवन्तीति कामभवाविद्या आश्रवाः क्षीणायेषां तत्प्रति-
पक्षानाश्रवशीलादिस्त्वन्यजाभेन, ते क्षीणाश्रवाः ॥
- (३) निर्गतः क्लेशकर्मजन्मसंक्लेशाख्यः क्लेशो येषां ते निःक्लेशाः ।
- (४) सर्व्वबन्धनविगमस्वातन्त्र्याद्ये वशिनीभूतास्तेवशीभूताः ॥
- (५) समापत्तिक्लेशावरणविमुक्ताः सर्व्वार्थोपभोगविमुक्ताः (यथाक्रमं) सुवि-
मुक्तचित्ताः सुविमुक्तप्रज्ञाः ॥
- (६) दुःखभयलोकधर्म्माज्ञानाशङ्काविगमात् निर्भयत्वेनाजानेयाः ।
- (७) त्रैविद्यादित्वविशिष्टधर्म्माविगमयोगान्महाप्रधानभावेन महानागाः ।
- (८) शीलसमाधिप्रज्ञापरिपूर्त्या कृतमवश्यङ्करणीयं सर्वदुःखप्रमोक्षादि-
कृत्यं यैस्ते कृतकृत्याः ।
- (९) कृतमानुषङ्गिकं कर्त्तव्यं स्वेच्छाप्रतिबद्धवृत्तिधृतगुणादिकं यैस्ते कृत-
करणीयाः ।
- (१०) अपहृताः सर्व्वथाऽपनीताः स्त्वन्यक्लेशप्रतिक्षोद्योगभारा यैस्तेऽपहृत-
भाराः ।
- (११) भगवतः पश्चात् अनुप्राप्तः हिताहितप्राप्तिपरिहारलक्ष्यो द्विविधः
स्वकोऽर्थो विद्याऽविद्याधिगमप्रहाणाभ्यां यैस्तेऽनुप्राप्तस्वकार्थाः ।
- (१२) परि समन्तात् यथासम्भवमार्य्यमार्गेण क्षीणानि भवेन सह पुरुष-
संयोजनेयत्प्रतिघादिनवसंयोजनानि येषां ते परिक्षीणभवसंयोजनाः ।

रसंख्येयलोकधातुगता* बुद्धानुस्मृतिसमाधिसततसमिताभिमुखीभूतैः
 सर्वबुद्धोत्पादोपसंक्रमणकुशलैरपरिमितबुद्धाध्येषणकुशलैर्नानादृष्टिप-
 र्युत्थानसर्वक्लेशप्रशमनकुशलैः समाधिशतसहस्राणिनिर्हारविक्रीडन-
 ज्ञानप्रवेशकुशलैः अपर्यन्तकल्पाक्षीणगुणवर्णसमन्वागतैः । तद्यथा,
 भद्रपालेन च नाम बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । रत्नकरेण च नाम
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । रत्नगर्भेण च नाम बोधिसत्त्वेन महा-
 सत्त्वेन । रत्नदत्तेन च नाम बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । सुसार्थ-
 वाहेन च नाम बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । नरदत्तेन च नाम
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । गुह्यगुप्तेन च नाम बोधिसत्त्वेन महा-
 सत्त्वेन । वरुणदेवेन च नाम बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । इन्द्रदेवेन
 च नाम बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । भद्रपालेन च नाम बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन । उत्तरमतिना च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन ।
 विशेषमतिना च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । वर्द्धमानमतिना
 च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । अनन्तमतिना च बोधिसत्त्वेन महा-
 सत्त्वेन । अमोघदर्शिना च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । अनावरण-
 मतिना च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । सुसम्प्रस्थितेन च नाम बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन । सुविक्रान्तविक्रामिणा च बोधिसत्त्वेन महा-
 सत्त्वेन । अनन्तवीर्येण च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । नित्योद्युक्तेन च
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । नित्यप्रयुक्तेन च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन ।
 अनिच्छिन्नधुरेण च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । सूर्यगर्भेण च बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन । चन्द्रगर्भेण च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । अनुपम-

* इत्यमेव सर्वत्र पाठः । गत इति तु युक्तं ।

प्रथमपरिवर्त्तः ।

मतिना च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । अवलोकितेश्वरेण च ग्राम
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । महास्थामप्राप्तेन च बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन । मंजुश्रिया च कुमारभूतेन च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन ।
मारबलप्रमर्दिना च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । वज्रमंतिनां च
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । रत्नमुद्राहस्तेन च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन ।
नित्योत्क्षिप्तहस्तेन च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । महाकरुणाचितिना
च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । महाव्यूहेन च नाम बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन । प्रहराजेन च नाम बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । मेरुकूटेन
च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । मैत्रेयेण च नाम बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन । एतैश्चान्यैश्चानेकैर्बोधिसत्त्वकोटिनियुतशतसहस्रेः ॥

अथ खलु भगवांस्तस्यां वेलायां स्वयमेव सिंहासनं प्रज्ञापयन्त्य-
षीदत् । पर्यंकमाभुज्य ऋजुकाथं प्रणिधाय प्रतिमुखं स्मृतिमुप-
स्थाप्य तत्र निषद्य सर्वसमाधिराजनामसमाधिं समापन्नोऽभूत् । यत्र
समाधौ समाधयोऽन्तर्गता अनुप्रविष्टाः सङ्ग्रहं समवसरणं गच्छन्ति ॥

अथ खलु भगवान् स्मृतः सम्प्रजानंस्ततः समाधेर्व्युत्थाय दिव्येन
चक्षुषेदं बुद्धचेत्रं व्यवलोकयति स्म । व्यवलोक्य सर्वकायात्प्रभां
प्राप्नुवत् । तस्याधस्तात् पादतलयोः सहस्राराभ्यां चक्राभ्यां षष्टि-
षष्टिरश्मिकोटीनियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति स्म । दशभ्यश्च
पादाङ्गुलिभ्यः षष्टिषष्टिरश्मिकोटीनियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति
स्म । दाभ्यां गुल्फाभ्यां षष्टिषष्टिरश्मिकोटीनियुतशतसहस्राणि
निश्चरन्ति स्म । नाभिमण्डलात् षष्टिषष्टिरश्मिकोटीनियुतशत-
सहस्राणि निश्चरन्ति स्म । दाभ्यां पार्श्वभ्यां षष्टिषष्टिरश्मिकोटी-

निष्पन्नशतसहस्राणि निश्चरन्ति स्म । इदं यश्चैव त्सां महापुरुषलक्षणात्
 षष्टिषष्टिरश्लिकोटीनियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति स्म । दशभ्यो-
 हस्ताङ्गुलिभ्यः षष्टिषष्टिरश्लिकोटीनियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति
 स्म । दाभ्यां बाङ्गभ्यां षष्टिषष्टिरश्लिकोटीनियुतशतसहस्राणि
 निश्चरन्ति स्म । दाभ्यामंशाभ्यां षष्टिषष्टिरश्लिकोटीनियुतशतसह-
 स्राणि निश्चरन्ति स्म । ग्रीवायाः षष्टिषष्टिरश्लिकोटीनियुतशत-
 सहस्राणि निश्चरन्ति स्म । चतसृभ्यो दंष्ट्राभ्यः षष्टिषष्टिरश्लिकोटी-
 नियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति स्म । चत्वारिंशतो दन्तेभ्यः षष्टि-
 षष्टिरश्लिकोटीनियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति स्म । दाभ्यां चक्षुर्भ्यां
 षष्टिषष्टिरश्लिकोटीनियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति स्म । दाभ्यां
 ओत्राभ्यां षष्टिषष्टिरश्लिकोटीनियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति स्म ।
 दाभ्यां घ्राणाभ्यां षष्टिषष्टिरश्लिकोटीनियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति
 स्म । मध्ये भ्रुवोः ऊर्णायाः षष्टिषष्टिरश्लिकोटीनियुतशतसहस्राणि
 निश्चरन्ति स्म । उपरिष्ठादुष्णीषात् षष्टिषष्टिरश्लिकोटीनियुत-
 शतसहस्राणि निश्चरन्ति स्म । मुखद्वाराच्च षष्टिषष्टिरश्लिकोटी-
 नियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति स्म । सर्वाणि च तानि रश्लिकोटी-
 नियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति स्म । सर्वावन्तमिमन्त्रिसाहस्र-
 महासाहस्रं लोकधातुं महताऽवभासेन स्फुरित्वा पूर्वस्यान्दिशि
 गङ्गानदीवाल्मुकोपमां *लोकधातुं महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म ।
 दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमां लोकधातुं महताऽवभासेन

* लोकधातुशब्दविशेषणपदस्य क्वचित् स्त्रियां क्वचित् पुंसिप्रयोगो दृश्यते
 वस्तुतः पुंसिप्रयोग एव युक्तः ।

स्फुरन्ति स्म । पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । यैश्च सत्त्वैः सोऽवभासो दृष्टो ये च तेनावभासेन स्पृष्टास्ते सर्वे नियता अभूवन् अनुत्तरायीं सम्यक्मन्वो धौ ॥

अथ खलु भगवान् पुनरेव सर्वरोमकूपेभ्यः प्रभां प्राप्नुञ्चत् । यथा प्रभयाऽयन्त्रिसाहस्रमहामाहस्रो लोकधातुर्महताऽवभासेन स्फुट*मभूत् । पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकापमा लोकधातवो महताऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमा लोकधातवो महताऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमा लोकधातवो महताऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमा लोकधातवो महताऽवभासेन स्फुटा

* स्फुटमभूत् इति क पुस्तके स्फुटेन भूत् इति ख, घ, पुस्तके स्फुटमभूदिति ग पुस्तके पाठः । एकोपि पाठो न समीचीनः । स्फुटोऽभूदिति पाठः सङ्गतः प्रतिभाति ।

† क पुस्तके वालिकोपमा इति पाठो वज्रस्थले दृश्यते ।

अभूवन् । उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमा लोकधातवो महताऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमा लोकधातवो महताऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमा लोकधातवो महताऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमा लोकधातवो महताऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमा लोकधातवो महताऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमा लोकधातवो महताऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । यैश्च सत्त्वैः सोऽवभासो दृष्टो ये च तेनाऽवभासेन स्फुटास्ते सर्वे नियता अभूवन् अनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ^(१) ॥

अथ खलु भगवान् पुनरपि या सा तथागतस्य प्रकृतिप्रभा एतया *यन्त्रिसाहस्रमहासाहस्रं लोकधातुं महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातुंस्तेन महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातुंस्तेन महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातुंस्तेन महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातुंस्तेन महताऽव-

* एतया यन्त्रिसाहस्र इति पुस्तकचतुष्टये पाठः । एतये मन्त्रिसाहस्रेति पाठोयुक्तः ।

(१) नास्त्युत्तरं प्रधानं यस्याः सेयमनुत्तरा सम्यक् अविपरीता सम्बोधिः सर्वाकाराभिसम्बोधिर्वुद्भूमिरितियावत् ।

भासेन स्फुरन्ति स्म । उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातुंस्तेन महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातुंस्तेन महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातुंस्तेन महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातुंस्तेन महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातुंस्तेन महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातुंस्तेन महताऽवभासेन स्फुरन्ति स्म । यैश्च सत्त्वैः सोऽवभासो दृष्टो ये च तेनाऽवभासेन स्पृष्टास्ते सर्वे नियता अभूवन् अनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ ।

अथ खलु भगवान् मुखद्वारा जिह्वेन्द्रियं निर्णामय्य सर्वावन्त-
मिमन्त्रिसाहस्रमहासाहस्रं लोकधातुं जिह्वेन्द्रियेण स्फुरित्वा स्मितं
प्रादुरकाशीत् । ततश्च जिह्वेन्द्रियादनेकानिनानावर्णानिरश्मिकोटौ-
नियुतशतसहस्राणि निश्चरन्ति स्म । सर्वत्र च रश्म्यां नानारत्नमयानि
सुवर्णनिर्भासानि सहस्रपत्राणि पद्मानि सन्निष्ठन्ते स्म । चित्राणि च
दर्शनीयानि मनोरमाणि सुवर्णानि सुगन्धीनि मृदूनि काचिलि-
न्दिक* सुखसंस्पर्शानि । तत्र च पद्मेषु तथागतविग्रहानिषण्णाधर्म-
न्देशयन्ति स्म । यदुतेमामेवषट्पारमिताप्रतिसंयुक्तां धर्मदेशनां । ते
पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातु गच्छन्ति स्म । तत्रापि
गत्वा धर्मं देशयन्ति स्म । यदुतेमामेवषट्पारमिताप्रतिसंयुक्तां

* काचिलिन्दिक इति पाठः पुस्तकचतुष्टये दृश्यते ।

धर्मदेशनां । दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां* लोकधातुं गच्छन्ति स्म । तत्रापि गत्वा धर्मदेशयन्ति स्म । यदुतेमामेव षट्पारमिताप्रतिसंयुक्तां धर्मदेशनां । पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं गच्छन्ति स्म । तत्रापि गत्वा धर्मं देशयन्ति स्म । यदुतेमामेव षट्पारमिताप्रतिसंयुक्तान्धर्मदेशनां । उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं गच्छन्ति स्म । तत्रापि गत्वा धर्मं देशयन्ति स्म यदुतेमामेव षट्पारमिताप्रतिसंयुक्तान्धर्मदेशनां । उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं गच्छन्ति स्म तत्रापि गत्वा धर्मं देशयन्ति स्म । यदुतेमामेव षट्पारमिताप्रतिसंयुक्तान्धर्मदेशनां । पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं गच्छन्ति स्म तत्रापि गत्वा धर्मं देशयन्ति स्म यदुतेमामेव षट्पारमिताप्रतिसंयुक्तान्धर्मदेशनां । दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं गच्छन्ति स्म तत्रापि गत्वा धर्मं देशयन्ति स्म यदुतेमामेव षट्पारमिताप्रतिसंयुक्तान्धर्मदेशनां । पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं गच्छन्ति स्म तत्रापि गत्वा धर्मं देशयन्ति स्म यदुतेमामेव षट्पारमिताप्रतिसंयुक्तान्धर्मदेशनां । अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमां लोकधातुं गच्छन्ति स्म तत्रापि गत्वा धर्मं देशयन्ति स्म यदुतेमामेव षट्पार-

* लोकधातुशब्दविशेषणस्य क्वचित् स्त्रियां पुंसिप्रयोगः पुस्तकचतुष्टये दृश्यते । वस्तुतः कशेरुजतु वस्तूनिहित्वा तुरुविरामकाः इति पुलिङ्गसंग्रहवर्गीकृता तुशब्दस्य पुलिङ्गत्वात् तद्विशेषणस्यापि पुंसिप्रयोगस्यैव युक्तत्वमिति ॥

मिताप्रतिसंयुक्तान्धर्मदेशनां । उपरिष्ठादिभिः गङ्गानदीवालुकोपमां
लोकधातुं गच्छन्ति स्म तत्रापि गत्वा धर्मं देशयन्ति स्म यदुते-
मामेव षट्पारमिताप्रतिसंयुक्तान्धर्मदेशनां । यैश्च सत्त्वैः सधर्मः
श्रुतस्ते सर्वे नियता अभूवन् अनुत्तरायां सम्यक् सम्बोधौ ॥

अथ खलु भगवान् तस्मिन्नेव सिंहासने निषण्णः सिंहविक्री-
डितं नाम बुद्धसमाधिं समापद्य तथारूपमृध्यभिसंस्कारमभि-
संस्कारोति स्म । यथारूपेणाध्यभिसंस्कारेण अभिसंस्कृतेनायं
त्रिसाहस्रमहासाहस्रो लोकधातुः षड्विकार^(१)प्रकम्पतः* प्राकम्पत
सम्प्राकम्पत । अवेधत् प्रावेधत् सम्प्रावेधत् अचलत्प्राचलत्सम्प्राचलत् ।
अचुभ्यत्प्राचुभ्यत्सम्प्राचुभ्यत् । अगर्जत् प्रागर्जत्सम्प्रागर्जत् । अरणत्प्रा-
णत्सम्प्राणत् । अन्तेषून्नमति स्म मध्येऽन्नमति स्म अन्तेष्वन्नमति
स्म मृदुकः स्निग्धः सूक्ष्मः सर्वसत्त्वहितसुखसञ्ज्ञाननोऽभूत् ॥

अथ तेन क्षणलवमुहूर्त्तेन यावन्तोऽस्मिंस्त्रिसाहस्रमहासाहसे
लोकधातौ नरकतिर्यग्योनियमलोकाक्षणापायदुर्गतिविनिपातास्ते
सर्वे समुच्छिन्नाः† अभूवन् । सर्वे च ते सत्त्वा मनुष्याणां सभा-
गताया‡ उपपन्ना अभूवन् सर्वे च ते सत्त्वाश्चातुर्महाराजकायिकानां

* (क, ग, घ) पुस्तके प्रकम्पतः इति पाठः ख पुस्तके प्रकम्पते इति
पाठः । पञ्चाल्लिखित क्रमेणाकम्पत इति पाठः समीचीनः प्रतिभाति ।

† सञ्ज्ञानन इति पुस्तकचतुष्टये दृश्यते सञ्ज्ञानान इति पाठोयुक्तः ।

‡ सर्वाक्षणाश्चास्तमिताः इति ख पुस्तके पाठोऽधिकः ।

§ सभागताया इति पुस्तकचतुष्टये पाठः । सभागता इति पाठोयुक्तः ।

(१) षड्भावविकाराभवन्तीति वार्थ्यायणिः, जायते अस्ति वर्द्धते विप-
रिणमते अपक्षीयते नश्यति । इति निरुक्ते नैगमकाण्डे ।

देवानां चायचिंशानां तुषितानां निर्माणरतीनां परनिर्मितवश-
वर्त्तिनां देवानां सभागताया उपपन्ना अभूवन् ॥

अथ ते मनुष्यास्ते च देवास्तेनैव प्रीतिप्रसादप्रामोद्येन पौर्विकीं
जातिं समनुस्मरन्ति स्म । समनुस्मृत्य प्रीतिप्रसादप्रामोद्यप्रतिलब्ध्यायेन
भगवांस्तेनोपसङ्गमन्ति स्म । उपसङ्गम्य भगवन्तं नमस्यन्ति स्म ॥

अथ तेन क्षणलवमुहूर्त्तेन पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु सर्वनरकाः सर्वतिर्यग्योनयः सर्वयमलोकाः समुच्छिन्नाः ।
सर्वाक्षणाश्चास्तमिता अभूवन् सर्वे च ते सत्त्वामनुष्याणां देवानाञ्च
सभागताया उपपन्ना अभूवन् ॥

अथ ते मनुष्यास्ते च देवास्तेनैव च प्रीतिप्रसादप्रामोद्यजातेन
पौर्विकीं जातिं समनुस्मरन्ति स्म । समनुस्मृत्य प्रीतिप्रसादप्रामोद्य-
प्रतिलब्धाः स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु ये तत्र तथागता अर्हन्तः सम्यक्-
सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति तानुपसङ्गमन्ति स्म । उपसङ्गम्य पादान् वन्दित्वा
प्राञ्जलौभूतास्तांस्तथागतानर्हतः सम्यक्सम्बुद्धान्नमस्यन्ति स्म ॥

अथ तेन क्षणलवमुहूर्त्तेन दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालु-
कोपमेषु लोकधातुषु सर्वनरकाः सर्वतिर्यग्योनयः सर्वयमलोकाः
समुच्छिन्नाः सर्वाक्षणाश्चास्तमिता अभूवन् । सर्वे च ते सत्त्वा मनु-
ष्याणां देवानाञ्च सभागताया उपपन्ना अभूवन् ॥

अथ ते मनुष्यास्ते च देवास्तेनैव प्रीतिप्रसादप्रामोद्यजातेन
पौर्विकीं जातिं समनुस्मरन्ति स्म । समनुस्मृत्य प्रीतिप्रसाद-
प्रामोद्यप्रतिलब्धाः स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु ये तत्र तथागता
अर्हन्तः सम्यक्सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति तानुपसङ्गमन्ति स्म । उपसङ्गम्य

पादान् वन्दित्वा प्राञ्जलीभूतास्तांस्तथागतानर्हतः सम्यक्सम्बुद्धान्म-
मस्यन्ति स्म ॥

अथ तेन क्षणलवमुहूर्त्तेन पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालु-
कोपमेषु लोकधातुषु सर्वनरकाः सर्वतिर्यग्योनयः सर्वयमलोकाः
समुच्छिन्नाः सर्वाक्षणाश्चास्तमिता अभूवन् । सर्वे च ते सत्त्वा
मनुष्याणाञ्च देवानाञ्च सभागताया उपपन्ना अभूवन् ॥

अथ ते मनुष्यास्ते च देवास्तेनैव प्रीतिप्रसादप्रामोद्यजातेन
पौर्विकीं जातिं समनुस्मरन्ति स्म । समनुस्मृत्य प्रीतिप्रसादप्रामोद्य-
प्रतिलब्धाः स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु ये तत्र तथागता अर्हन्तः सम्यक्-
सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति । तानुपसङ्गमन्ति स्म । उपसङ्गम्य पादान् वन्दित्वा
प्राञ्जलीभूतास्तांस्तथागतानर्हतः सम्यक्सम्बुद्धान्ममस्यन्ति स्म ॥

अथ तेन क्षणलवमुहूर्त्तेन उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालु-
कोपमेषु लोकधातुषु सर्वनरकाः सर्वतिर्यग्योनयः सर्वयमलोकाः
समुच्छिन्नाः सर्वाक्षणाश्चास्तमिता अभूवन् । सर्वे च ते सत्त्वामनुष्याणां
देवानाञ्च सभागताया उपपन्ना अभूवन् ॥

अथ ते मनुष्यास्ते च देवास्तेनैव प्रीतिप्रसादप्रामोद्यजातेन
पौर्विकीं जातिं समनुस्मरन्ति स्म । समनुस्मृत्य प्रीतिप्रसादप्रामोद्य-
प्रतिलब्धाः स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु ये तत्र तथागता अर्हन्तः सम्यक्-
सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति तानुपसङ्गमन्ति स्म । उपसङ्गम्य पादान् वन्दित्वा
प्राञ्जलीभूतास्तांस्तथागतानर्हतः सम्यक्सम्बुद्धान्ममस्यन्ति स्म ॥

अथ तेन क्षणलवमुहूर्त्तेनोत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालु-
कोपमेषु लोकधातुषु सर्वनरकाः सर्वतिर्यग्योनयः सर्वयमलोकाः

समुच्छिन्नाः सर्वाक्षणाश्चास्तमिता अभूवन् । सर्वे च ते सत्त्वामनुव्याणां देवानां च सभागताया उपपन्ना अभूवन् ॥

अथ ते मनुव्यास्ते च देवास्तेनैव प्रीतिप्रसादप्रामोद्यजातेन पौर्विकीं जातिं समनुस्मरन्ति स्म । समनुस्मृत्य प्रीतिप्रसादप्रामोद्य-
प्रतिलब्धाः स्वकस्वकेषु लोकधातुषु* बुद्धचेत्रेषु ये तत्र तथागता
अर्हन्तः सम्यक्सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति तानुपसङ्गमन्ति स्म । उपसंक्रम्य
पादन् वन्दित्वा प्राञ्जलीभूतास्तांस्तथागतानर्हतः सम्यक्सम्बुद्धाश्च-
मस्यन्ति स्म ॥

अथ तेन क्षणलवमुहूर्त्तेन पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालु-
कोपमेषु लोकधातुषु सर्वनरकाः सर्वतिर्यग्योनयः सर्वयमलोकाः
समुच्छिन्नाः सर्वाक्षणाश्चास्तमिता अभूवन् । सर्वे च ते सत्त्वामनुव्याणां
देवानां च सभागताया उपपन्ना अभूवन् ॥

अथ ते मनुव्यास्ते च देवास्तेनैव प्रीतिप्रसादप्रामोद्यजातेन
पौर्विकीं जातिं समनुस्मरन्ति स्म । समनुस्मृत्य प्रीतिप्रसादप्रामोद्य-
प्रतिलब्धाः स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु ये तत्र तथागता अर्हन्तः सम्यक्-
सम्बुद्धा स्तिष्ठन्ति तानुपसंक्रामन्ति स्म । उपसंक्रम्य पादान् वन्दित्वा
प्राञ्जलीभूतास्तांस्तथागतानर्हतः सम्यक्सम्बुद्धाश्चमस्यन्ति स्म ॥

अथ तेन क्षणलवमुहूर्त्तेन दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदी-
वालुकोपमेषु लोकधातुषु सर्वनरकाः सर्वतिर्यग्योनयः सर्वयमलोकाः
समुच्छिन्नाः सर्वाक्षणाश्चास्तमिता अभूवन् । सर्वे च ते सत्त्वामनुव्याणां
देवानां च सभागताया उपपन्ना अभूवन् ॥

* लोकधातुषु इति पुस्तकचतुष्टये एकस्थल एव लिखितः ।

अथ ते मनुष्यास्ते च देवास्तेनैव प्रीतिप्रसादप्रामोद्यजातेन पौर्विकीं जातिं समनुस्मरन्ति स्म । समनुस्मृत्य प्रीतिप्रसादप्रामोद्य-
प्रतिलब्धाः स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु ये च तत्र तथागता अर्हन्तः सम्यक्-
सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति तानुपसंक्रामन्ति स्म । उपसंक्रम्य पादान् वन्दित्वा
प्राञ्जलीभूतास्तांस्तथागतानर्हतः सम्यक्सम्बुद्धान् नमस्यन्ति स्म ॥

अथ तेन चण्डलवमुहूर्त्तेन पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालु-
कोपमेषु लोकधातुषु सर्वनरकाः सर्वतिर्यग्योनयः सर्वयमलोकाः
समुच्छिन्नाः सर्वाक्षणाश्चास्तमिता अभूवन् । सर्वे च ते सत्त्वामनुष्याणां
देवानां च सभागताया* उपपन्ना अभूवन् ॥

अथ ते मनुष्यास्ते च देवास्तेनैव प्रीतिप्रसादप्रामोद्यजातेन पौर्विकीं जातिं समनुस्मरन्ति स्म । समनुस्मृत्य प्रीतिप्रसादप्रामोद्य-
प्रतिलब्धाः स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु ये तत्र तथागता अर्हन्तः सम्यक्-
सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति तानुपसंक्रामन्ति स्म । उपसंक्रम्य पादान् वन्दित्वा
प्राञ्जलीभूतास्तांस्तथागतानर्हतः सम्यक्सम्बुद्धान् नमस्यन्ति स्म ॥

अथ तेन चण्डलवमुहूर्त्तेनाधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु सर्वनरकाः सर्वतिर्यग्योनयः सर्वयमलोकाः समुच्छिन्नाः
सर्वाक्षणाश्चास्तमिता अभूवन् । सर्वे च ते सत्त्वामनुष्याणां देवानां
च सभागताया उपपन्ना अभूवन् ॥

अथ ते मनुष्यास्ते च देवास्तेनैव प्रीतिप्रसादप्रामोद्यजातेन पौर्विकीं जातिं समनुस्मरन्ति स्म । समनुस्मृत्य प्रीतिप्रसादप्रामोद्य-

* सभागता इति पाठः समीचीनः प्रतिभाति । एवं परत्र ।

प्रतिलब्धाः स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु ये तत्र तथागता अर्हन्तः सम्यक्-
सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति तानुपसंक्रामन्ति स्म । उपसंक्रम्य पादान् वन्दित्वा
प्राञ्जलीभूतास्तांस्तथागतानर्हतः सम्यक्सम्बुद्धाश्चमस्यन्ति स्म ॥

अथ तेन क्षणलवमुद्धर्त्तेन उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोप-
मेषु लोकधातुषु सर्वनरकाः सर्वतिर्यग्योनयः सर्वयमलोकाः समु-
च्छिन्नाः सर्वाक्षणाश्चास्तमिता अभूवन् । सर्वे च ते सत्त्वामनुव्याणां
देवानां च सभागताया उपपन्ना अभूवन् ॥

अथ ते मनुष्यास्ते च देवास्तेनैव प्रीतिप्रसादप्रामोद्यजातेन
पौर्विकीं जातिं समनुस्मरन्ति स्म । समनुस्मृत्य प्रीतिप्रसादप्रामोद्य-
प्रतिलब्धाः स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु ये तत्र तथागता अर्हन्तः सम्यक्-
सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति तानुपसंक्रामन्ति स्म । उपसंक्रम्य पादान् वन्दित्वा
प्राञ्जलीभूतास्तांस्तथागतानर्हतः सम्यक्सम्बुद्धाश्चमस्यन्ति स्म ॥

अथ खलु तेन तत्क्षणेनैव ये अस्मिंस्त्रिसाहस्रमहासाहस्रे लोक-
धातौ जात्यन्धाः सत्वास्तेऽपि सर्वे चक्षुषा रूपाणि पश्यन्ति स्म ।
बधिराः श्रोत्रेण शब्दान् शृण्वन्ति स्म । उन्मत्ताः स्मृतिं प्रतिस्मभन्ते
स्म । विक्षिप्तचित्ताः अविक्षिप्तचित्तां प्रतिलभन्ते स्म । नग्ना-
शौवराणि प्रतिलभन्ते स्म । दरिद्रा धनानि प्रतिलभन्ते स्म ।
जिघत्सिता भोजनानि प्रतिलभन्ते स्म । पिपासिताः पानीयं प्रति-
लभन्ते स्म । रोगस्पृष्टा अरोगा अभूवन् । क्षीनकायाविकलेन्द्रियाः
परिपूर्णकायेन्द्रिया अभूवन् । क्लान्तकाया अक्लान्तकाया अभूवन् ।
अविरताकुशलकायवाङ्मनस्कर्मन्ताजीवा विगताकुशलकायवाङ्-
मनस्कर्मन्ताजीवा भविन्ति स्म । सर्वसत्त्वाश्च सर्वसत्त्वेषु समचित्ता-

अभूवन् । यदुत मातापितृभ्रातृभगिनीमित्रज्ञातिसहायसमचित्ताः
सर्वसत्त्वाश्च कुशलकर्मपथसमन्वागता अभूवन् । ब्रह्मचारिणः शुचयो-
निरामगन्धाः सर्वाकुशलवितर्कविगताः सर्वसत्त्वाश्च तस्मिन् समये
सर्वसुखसमर्पिता अभूवन् । एवं रूपेण सुखेन समन्वागताः । तद्यथाऽपि
नाम तृतीयध्यानसमापन्नस्य भिक्षोः सुखम् । सर्वसत्त्वाश्च तस्मिन्
समये एवरूपया प्रज्ञया समन्वागता अभूवन् । यदेवं जानन्ति
स्म । साधु दानं साधु धर्मः साधु संयमः साधु सत्यं साध्वप्रमादः
साधु मैत्री साधु करुणा साध्वविहिंसा साधु सर्वप्राणिभूतेषु ॥

अथ भगवान् तस्मिन्नेव सिंहासने निषण्ण दमं त्रिसाहस्र-
महासाहस्रं लोकधातुं सुमेरुं चक्रवाडं सदेवभवनं सेन्द्रकं सेन्दुसूर्य-
गभस्तिकं सदेवदानवकायं सप्रह्लाकं सशुद्धावाममभिभूय स्थितः
शोभते भासते तपति विरोचते आभया वर्णेन तेजसा श्रिया ॥

तद्यथाऽपि नाम बलवान्दिवाकरः परिशुद्धगणतले पौर्ण-
मास्यां वा चन्द्रमण्डलं, तथाच भगवानिमन्त्रिसाहस्रमहासाहस्रं
लोकधातुमभिभूय स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते ।
आभया वर्णेन तेजसा श्रिया ॥

एवं पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनभि-
भूय स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते आभया वर्णेन तेज-
सा श्रिया ॥

एवं दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनभि-
भूय स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते आभया वर्णेन तेज-
सा श्रिया ॥

एवं पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनभि-
भूय स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते । आभया वर्णेन तेज-
सा श्रिया ॥

एवमुत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनभिभूय
स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते । आभया वर्णेन तेज-
सा श्रिया ॥

एवमुत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनभि-
भूय स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते । आभया वर्णेन तेज-
सा श्रिया ॥

एवं पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून-
भिभूय स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते । आभया वर्णेन
तेजसा श्रिया ॥

एवं दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोक-
धातूनभिभूय स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते । आभया
वर्णेन तेजसा श्रिया ॥

एवं पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातू-
नभिभूय स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते । आभया वर्णेन
तेजसा श्रिया ॥

एवमधस्तादिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनभिभूय
स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते । आभया वर्णेन तेज-
सा श्रिया ॥

एवमुपरिष्ठादिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनभिभूय

स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते । आभया वर्णेन तेजसा श्रिया ॥

तद्यथाऽपि नाम सुमेरुः पर्वतराजः सर्वांस्तांश्चान्यान् काल-पर्वता*नभिभूय स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते । आभया वर्णेन तेजसा श्रिया ॥

तद्यथाऽपि नाम चन्द्रमण्डलं सर्वतारारूपाण्यभिभूय स्थितं शोभते भासते तपति विरोचते । आभया वर्णेन तेजसा श्रिया ॥

तद्यथाऽपि नाम सूर्यमण्डलं सर्वांस्तदन्यानवभासानभिभूय स्थितं शोभते भासते तपति विरोचते । आभया वर्णेन तेजसा श्रिया ॥

एवमेव भगवान् दशसु दिक्षु सदेवकं लोकं सेन्द्रकं सब्रह्मकं शुद्धावासमभिभूय स्थितः शोभते भासते तपति विरोचते । आभया वर्णेन तेजसा श्रिया ॥

अथ भगवान् पुनरपि यादृशोभगवतः प्रकृत्यात्मभावः तादृशमिमन्त्रिसाहस्रमहासाहसे लोकधातावुपदर्शयति स्म ॥

अथ यावन्तोऽस्मिन् त्रिसाहस्रमहासाहसे लोकधातौ शुद्धावासकायिकादेवनिकाया आभास्वरा ब्रह्मकायिकाः परनिर्मितवशवर्त्तिनो निर्माणरतयः तुषिता यामास्त्रायस्त्रिंशाश्चातुर्महाराजकायिकादेवनिकायास्ते सर्वे सिंहासने निषण्णं तथागतमर्हन्तं सम्यक् सम्बुद्धं पश्यन्ति स्म† । ते तुष्टा उदया आतमनस्काः प्रमुदिताः प्रीति-सौमनस्यजाता दिव्यानि पुष्पाण्यादाय दिव्यानि माल्यानि दिव्यानि

* कुलपर्वतानिति पाठः सङ्गतः प्रतिभाति ।

† ग । पुस्तके पश्यन्ति इति पाठः ।

गन्धानि दिव्यानि विलेपनानि दिव्यानि चूर्णानि दिव्यानि वासांसि
 दिव्यान्युत्पलकुमुदपुण्डरीकनलिनसौगन्धिकानि केशरतमालपत्राणि
 दिव्यानि वस्त्रानि दिव्यान्याभरणानि दिव्यानि कृत्राणि दिव्या-
 ध्वजा दिव्याः पताकागृहीत्वा येन भगवांस्तेनोपसंक्रामन्ति स्म, उप-
 संक्रम्य* भगवन्तमभिपूजयन्ति स्म । सर्वाणि च तानि पुष्पमाल्यवि-
 लेपनचूर्णादीनि गन्धवस्त्राभरणानि कृत्रध्वजपताकाश्च समनन्तरमेव
 भगवतोऽधिष्ठानेन त्रिसाहस्रमहासाहस्रलोकधातुप्रमाणे भगवतः
 उपरि वैहायसे सर्वसत्त्वोमहापुष्पादिकूटागारः संस्थितोऽभूत् ।
 ततश्च कूटागाराद् दिव्यानि पुष्पाणि पुष्पपट्टदामानि लम्बन्ते स्म
 प्रलम्बन्ते स्म अभिप्रलम्बन्ते स्म । तैश्च पुष्पपट्टदामाभिरयं
 त्रिसाहस्रमहासाहस्रो लोकधातुरभिगोभते स्म । तेन च सुवर्णवर्णेन
 भगवतः प्रभाऽवभासेनात्यर्थं गोभते भासते तपति विरोचते स्म ।
 यथा चायं त्रिसाहस्रमहासाहस्रो लोकधातुरेवं पूर्वस्यान्दिशि गङ्गा-
 नदीवालुकोपमालोकधातवस्तेन भगवतः प्रभाऽवभासेन स्फुटा-

* तैः पुष्पैर्माल्यैर्गन्धैर्विलेपनैश्चूर्णैर्वीर्यैरुत्पलकुमुदपुण्डरीकनलिनसौ-
 गन्धिकैः केशरतमालपत्रवस्त्रैराभरणैः कृत्रैर्ध्वजैः पताकाभिर्भगवन्त-
 मवकिरन्ति स्म । अभ्यवकिरन्ति स्म । अभिप्राकिरन्ति स्म । ये च
 त्रिसाहस्रमहासाहस्रे लोकधातौ मनुष्यास्ते विनेयाभाजनौभूतास्ते
 जलजस्थलजानि पुष्पाणि गृहीत्वा येन भगवांस्तेनोपसंक्रामन्ति स्म ।
 उपसंक्रम्य भगवन्तमभिपूजयन्ति स्म । इत्यधिकः पाठः ख । ग । घ
 पुस्तके दृश्यते ।

† दामाभिरिति पुस्तकचतुष्टये पाठः । दामभिरिति पाठोयुक्तः ।

अभूवन् । दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवस्तेन भगवतः प्रभाऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवस्तेन भगवतः प्रभाऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवस्तेन भगवतः प्रभाऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवस्तेन भगवतः प्रभाऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवस्तेन भगवतः प्रभाऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवस्तेन भगवतः प्रभाऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवस्तेन भगवतः प्रभाऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवस्तेन भगवतः प्रभाऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवस्तेन भगवतः प्रभाऽवभासेन स्फुटा अभूवन् । तत्र जाम्बुद्वीपकानां मनुष्याणां तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो* धर्मं देशयति । यथा च जाम्बुद्वीपकानां मनुष्याणामेवं गोदानीयानां मनुष्याणान्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतः तथागतो निषण्णो धर्मं देशयतीति । पौर्वविदेहकानां मनुष्याणान्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मं देशयतीति । उत्तरकौरवाणां मनुष्याणां तत्तथागत-

* निषण्ण इति पुरुषचतुष्टये पाठः ।

स्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो-
निषण्णो धर्मं देशयतीति । चातुर्महाराजकायिकानां देवानान्तत्तथा-
गतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतः तथागतो-
निषण्णो धर्मं देशयतीति । चायचिंशानां देवानान्तत्तथागतस्यासेचन-
कदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मं
देशयतीति । यामानान्देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं
दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मं देशयतीति । तुषि-
तानां देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूद-
स्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मं देशयतीति । निर्माणरतीनां देवा-
नान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्त-
थागतो निषण्णो धर्मं देशयतीति । परनिर्मितवशवर्त्तिनां देवानान्त-
त्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथा-
गतो निषण्णो धर्मं देशयतीति । ब्रह्मकायिकानां देवानान्तत्तथागत-
स्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो
धर्मं देशयतीति । ब्रह्मपुरोहितानां देवानान्तत्तथागतस्यासेचनक-
दर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मं देश-
यतीति । ब्रह्मपार्श्वद्यानां देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्म-
भावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मं देशयतीति ।
महाब्रह्माणं देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एत-
दभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मं देशयतीति । आभानां देवा-
नान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्त-
थागतो निषण्णो धर्मं देशयतीति । परीक्षाभानान्देवानान्तत्तथागत-

आभानां देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतद-
भूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मन्देशयतीति । परीत्तशु-
भानां देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूद-
स्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मन्देशयतीति । अप्रमाणशुभानां
देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुर-
तस्तथागतो निषण्णो धर्मन्देशयतीति । शुभकृत्स्नानां देवानान्तत्तथा-
गतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो
निषण्णो धर्मन्देशयतीति । वृहाणां देवानां तत्तथागतस्यासेचनकद-
र्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मन्देश-
यतीति । परीत्तवृहाणां देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्म-
भावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मन्देशयतीति ।
अप्रमाणवृहाणां देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा
एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मन्देशयतीति । वृहत्
फलानां देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूद-
स्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मन्देशयतीति । अवृहाणां देवाना-
न्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथा-
गतो निषण्णो धर्मन्देशयतीति । अतपानां देवानान्तत्तथागतस्यासेच-

नकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरस्तथागतो निषण्णोधर्म-
 न्देशयतीति । सुदृशानां देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्म-
 भावं दृष्ट्वैतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णोधर्मन्देशयतीति ।
 सुदर्शनानां देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतद-
 भूदस्माकं पुरतस्तथागतो निषण्णोधर्मन्देशयतीति । अकनिष्ठानां
 देवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं
 पुरतस्तथागतो निषण्णोधर्मन्देशयतीति ॥

एवं साहस्रे लोकधातौ सर्वमनुष्याणां सर्वदेवानान्तत् तथा-
 गतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरतस्तथागतो
 निषण्णोधर्मन्देशयतीति । द्विसाहस्रे लोकधातौ सर्वमनुष्याणां
 सर्वदेवानान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं
 पुरतस्तथागतो निषण्णो धर्मं देशयतीति ॥

एवं त्रिसाहस्रमहासाहस्रे लोकधातौ सर्वमनुष्याणां सर्वदेवा-
 नान्तत्तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा एतदभूदस्माकं पुरत-
 स्तथागतो निषण्णो धर्मन्देशयतीति ॥

अथ भगवांस्तस्मिन्नेव सिंहासने निषण्णः पुनरेवप्रभां प्रामुञ्चयथा-
 प्रभया*पुनरेवं त्रिसाहस्रमहासाहस्र लोकधातुरवभाषितो भूत् ।
 पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोऽवभाषिता अभूवन् ।
 दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोऽवभाषिता-
 अभूवन् । पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवो-
 ऽवभाषिता अभूवन् । उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमा-

लोकधातवोऽवभाषिता अभूवन् । उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालु-
कोपमा लोकधातवोऽवभाषिता अभूवन् । पूर्वदक्षिण्यान्दिशि
गङ्गानदीवालुकोपमा लोकधातवो अवभाषिता अभूवन् । दक्षिण-
पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोऽवभाषिता
अभूवन् । पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवो-
ऽवभाषिता अभूवन् । अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोक-
धातवोऽवभाषिता अभूवन् । उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमा-
लोकधातवोऽवभाषिता अभूवन् । येनावभासेनय इमां* त्रिसाहस्र-
महासाहस्रे लोकधातौ सत्त्वास्ते सर्वे पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालु-
कोपमेषु लोकधातुषु तथागतमर्हन्तः सम्यक् सम्बुद्धान् सश्रावक-
सङ्घान् बोधिसत्त्वपरिवारान् पश्यन्ति स्म । तत्र च पूर्वस्यान्दिशि गङ्गा-
नदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तेऽपीमं त्रिसाहस्रमहासाहस्रं
लोकधातुं भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् सम्बुद्धं सभिक्षुसङ्घं
बोधिसत्त्वपरिवारं पश्यन्ति स्म । तत्र च दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदी-
वालुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तेऽपीमं त्रिसाहस्रमहासाहस्रं लोक-
धातुं भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् सम्बुद्धं सभिक्षुसङ्घं
बोधिसत्त्वपरिवारं पश्यन्ति स्म । तत्र च पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदी-
वालिकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तेऽपीमं त्रिसाहस्रमहासाहस्रं
लोकधातुं भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् सम्बुद्धं सभिक्षुसङ्घं
बोधिसत्त्वपरिवारं पश्यन्ति स्म । तत्र चोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदी-

* इमां इति पुस्तकचतुष्टये पाठः । इमे इति पाठोयुक्तः ।

† पुस्तकचतुष्टये ये पाठः क्वचित् क्वचित् दृश्यते वस्तुतः सर्वत्रैव ये
इत्यस्य स्थितिः खिता ।

वालुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तेऽपीमं त्रिसाहस्रमहासाहस्रं लोक-
 धातुं भगवन्तं च शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् समुद्धं सभिचु-
 सङ्गं बोधिसत्त्वपरिवारं पश्यन्ति स्म । तत्र चोत्तरपूर्वस्यान्दिशि ये
 गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तेऽपीमं त्रिसाहस्रमहा-
 साहस्रं लोकधातुं भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् समुद्धं
 सभिचुसङ्गं बोधिसत्त्वपरिवारं पश्यन्ति स्म । तत्र च पूर्वदक्षिण-
 स्यान्दिशि ये गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तेऽपीमं
 त्रिसाहस्रमहासाहस्रं लोकधातुं भगवन्तं च शाक्यमुनिं तथागत-
 मर्हन्तं सम्यक् समुद्धं सभिचुसङ्गं बोधिसत्त्वपरिवारं पश्यन्ति स्म ।
 तत्र च दक्षिणपश्चिमायान्दिशि ये गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोक-
 धातुषु सत्त्वास्तेऽपीमन्त्रिसाहस्रमहासाहस्रं लोकधातुं भगवन्तं
 शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् समुद्धं सभिचुसङ्गं बोधिसत्त्व-
 परिवारं पश्यन्ति स्म । तत्र च पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदी-
 वालुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तेऽपीमन्त्रिसाहस्रमहासाहस्रं
 लोकधातुं भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् समुद्धं
 सञ्जावकं* सङ्गं बोधिसत्त्वपरिवारं पश्यन्ति स्म । तत्र चाधस्ताद्दिशि
 यो गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तेऽपीमन्त्रिसाहस्रमहा-
 साहस्रं लोकधातुं भगवन्तश्च† शाक्यमुनिस्तथागतमर्हन्तं सम्यक्

* क, ग पुस्तके सञ्जावकसङ्गं इति पाठः । ख, घ पुस्तके सभिचुसङ्गं
 इति पाठः ।

† ये इति पाठः सर्वस्थले पुस्तकचतुष्टये न दृश्यते ।

‡ भगवन्तश्चेति चकारो न सर्वस्थले पुस्तकचतुष्टये दृश्यते । किन्तु सर्व-
 त्रैव स्थातुमुचितः ।

सम्बुद्धं सभिक्षुसङ्घं बोधिसत्त्वपरिवारं पश्यन्ति स्म । तत्र चोप-
रिष्ठादिशि ये गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तेऽपीमं
चिसाहस्रमहासाहस्रं लोकधातुं भगवन्तश्च शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं
सम्यक् सम्बुद्धं सभिक्षुसङ्घं सबोधिसत्त्वगणपरिवारं* पश्यन्ति स्म ॥

अथ पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनतिक्रम्य
यः सर्व्वपश्चिमो लोकधातुः रत्नावती नाम तत्र रत्नाकरो नाम
तथागतोऽर्हन् सम्यक् सम्बुद्धस्तिष्ठति ध्रियते यापयति स इमामेव
प्रज्ञापारमितां बोधिसत्त्वेभ्यो महामत्त्वेभ्यः सम्प्रकाशयति ॥

अथ तत्र लोकधातौ समन्तरश्मिर्नाम बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तं
महान्तमवभासन्तश्च महान्तं पृथिवीचालन्तश्च तथागतस्यासेचनक-
दर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा येन भगवान् रत्नाकरस्तथागतोऽर्हन्
सम्यक्सम्बुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः । उपसंक्रम्य तं भगवन्तं तथागतमर्हन्तं
सम्यक् सम्बुद्धमेतदवोचत् । को भगवन् हेतुः कः प्रत्ययः योऽस्य
महतोऽवभासस्य लोके प्रादुर्भावाय अस्य च महतः पृथिवीचालस्य
अस्य चेदृशस्य तथागतकायस्य सन्दर्शनाय ॥

एवमुक्ते भगवान् रत्नाकरस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् सम्बुद्धस्तं
समन्तरश्मिं बोधिसत्त्वं महामत्त्वमेतदवोचत् । एष कुलपुत्र पश्चिमाया-
न्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनतिक्रम्य सहा नाम
लोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तिष्ठति
ध्रियते यापयति स बोधिसत्त्वेभ्यो महामत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितां
सम्प्रकाशयति । तस्यैष ईदृशोऽनुभावः ॥

* सबोधिसत्त्वगणपरिवारमिति क, ग पुस्तके पाठः । बोधिसत्त्वपरि-
वारमिति ख, घ पुस्तके पाठः ।

अथ समन्तरश्मिर्बोधिसत्त्वो महासत्त्वस्तं भगवन्तं रत्नाकरस्तथा-
गतमर्हन्तं सम्यक् सम्बुद्धमेतदवोचत् । गच्छेयमहं भगवंतां सहां
लोकधातुं तस्य भगवतः शाक्यमुनेस्तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य
दर्शनाय वन्दनाय पर्युपासनाय तेषाञ्च बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां
सर्वेषां प्रायःकुमारभूतानां धारणीप्रतिसम्बिम्बिहार* प्रतिलब्धानां
सर्वसमाधिसमापत्तिवर्षिताप्रप्तानाम् । भगवान् रत्नाकरस्तथागत
आह । गच्छत्वं कुलपुत्र तां सहां लोकधातुं यत्सेदानीं कालं मन्यसे ॥

अथ रत्नाकरस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धो नानारत्नमयानां
सुवर्णनिर्भासानां सहस्रपत्राणां पद्मानां सहस्रं समन्तरश्मये बोधि-
सत्त्वाय महासत्त्वाय प्रादात् । एभिः कुलपुत्र पद्मैस्तं भगवन्तं
शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धं अभ्यवकिर सम्यजान विहारौ
च तत्र बुद्धचेत्रे भवेत् । तत्कस्य हेतोर्दुरासदाहिते बोधिसत्त्वा-
महासत्त्वा ये तत्र लोकधातादुपपन्नानां तत्र क्षणेयाः ॥

अथ समन्तरश्मिर्बोधिसत्त्वो महासत्त्वस्तस्य भगवतोरत्नाकरस्य त-
थागतस्यार्हतः सम्यक्संबुद्धस्यान्तिकात्तानि सुवर्णनिर्भासानि सहस्र-
पत्राणि पद्मानि गृहीत्वानेकैर्बोधिसत्त्व कोटीनियुतशतसहस्रैः सार्द्धं
गृह्यैः प्रव्रजितैश्च दारकदारिकारूपिभिश्च ततो बुद्धचेत्रादन्तर्हितो
यावन्तः पूर्वस्यान्दिशि बुद्धा भगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति
तान् सर्वान् सत् कुर्वन् गुरुकुर्वन् मानयन् पूजयन् पुष्पधूपगन्ध-
माल्यविलेपनचूर्णचौवरच्छत्रध्वजपताकाभिर्महत्याबोधिसत्त्वधर्मा महता

* मिहार इति ख, ग पुस्तके पाठः ।

† वसिता इति पुस्तकचतुष्टये पाठः । वशिता इति पाठोऽयुक्तः ।

बोधिसत्त्वानुभावेन । येन भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः उपसंक्रम्य भगवतः पादौ शिर सावन्दित्वा एकान्तेस्थितः समन्तरग्निर्बोधिसत्त्वो महासत्त्वो भगवन्तमेतद्वोचत् । रत्नाकरो भगवंस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धो भगवतोऽल्पाबाधतां परिपृच्छत्यल्पातङ्कताञ्च लघूत्यानतां वलं सुखस्पर्शविहारताञ्च । इमानि च तेन भगवता रत्नाकरेण तथागतेनार्हता सम्यक् संबुद्धेन सुवर्णनिर्भासानि सहस्रपत्राणि पद्मानि प्रणिहितानि भगवतः पूजाकर्मणे ॥

अथ भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तानि पद्मानि गृहीत्वा येन ते पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु तथागता अर्हन्तः सम्यक् संबुद्धास्तेनाचैषीत् ॥

अथ तैः पद्मैस्ते सर्वलोकधातवः स्फुटा अभूवन् तत्र च पद्मेषु तथागतविग्रहानिषणा धर्मं देशयन्ति स्म । यदुतेमामेव* षट्पारमिता आरभ्य यैश्च सत्त्वैः साधर्मदेशनाश्रुता ते सर्वतियता अभवन्नुत्तरायां सम्यक् सम्बोधौ^(१) । तेऽपि बोधिसत्त्वागृहस्थाश्च प्रव्रजिताश्च दारकदारिकाश्च स्वकस्वकैः कुशलमूलैर्भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धं सत्कुर्वन्ति स्म । गुरुकुर्वन्ति स्म । मानयन्ति स्म । पूजयन्ति स्म । दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातून्तिक्रम्य यः सर्वपश्चिमोलोकधातुः सर्वशोकापगतो नाम

* इमामेव इति पुस्तकचतुष्टये पाठः । इमा एव इति पाठोयुक्तः ।

(१) नास्त्युत्तरं प्रधानं ६. १. १. सेयमनुत्तरा सम्यक् अविपरीता सम्बोधिः सर्वाकाराभिसम्बोधिबुद्धिमिरिति यावत् ।

तत्राशौकश्रीर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तिष्ठति धियते यापयति । स इमामेव प्रज्ञापारमितां बोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः सम्प्रकाशयति ॥

अथ तत्र लोकधातौ विगतशोको नाम बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तं महान्तमवभासं तं च महान्तं पृथिवीचालन्तञ्च तथागतस्यासेचन-
कदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा येन स भगवानशोकश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः उपसंक्रम्यतं भगवन्तमशोकश्रियं तथागतं सम्यक् संबुद्धमेतदवोचत् । को भगवन् हेतुः कः प्रत्ययोऽस्य महतो-
ऽवभासस्य लोके प्रादुर्भावायास्य च महतः पृथिवीचालस्य चेदृशस्य तथागतकायस्य सन्दर्शनाय । एवमुक्ते भगवानशोकश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तं विगतशोकं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमेतदवोचत् । एष कुलपुत्र उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमासौकधातूनतिक्रम्य सहानाम लोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तिष्ठति धियते यापयति । स बोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितां सम्प्रकाशयति । तस्यैष ईदृशोऽनुभावः ॥

अथ विगतशोको बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तं भगवन्तमशोकश्रियं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमेतदवोचत् । गच्छेयमहं भगवंस्तां सहां लोकधातुं तस्य शाक्यमुनेस्तथागतस्यार्हतः सम्यक् संबुद्धस्य दर्शनाय वन्दनाय पर्युपासनाय तेषां च बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां सर्वेषां प्रायः कुमारभूतानां धारणीप्रतिसम्बिन्धिर्हार प्रतिलब्धानां सर्वसमाधिसमापत्तिवशिता प्राप्तानाम् । स भगवानशोकश्रीस्तथागत आह । गच्छत्वं कुलपुत्र तां सहां लोकधातुं यस्येदानीं कालं मन्यसे ॥

अथ भगवानशोकश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धो नानारत्नम-
थानां सुवर्णनिर्भासानां सहस्रपत्राणां पद्मानां सहस्रं विगतशोकाय
बोधिसत्त्वायमहासत्त्वाय प्रादात् । एभिः कुलपुत्र पद्मैस्तं भगवन्तं
शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमभ्यवकिर सम्प्रजानहारौ च
कुलपुत्र तत्र बुद्धचेचे भवेत् । तत्कस्य हेतोर्दुरासदाहिते बोधि-
सत्त्वामहासत्त्वाः ये तत्र लोकधातावुपपन्ना मा तत्र क्षणेयाः ॥

अथ विगतशोको बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तस्य भगवतोऽशोकश्रिय-
स्तथागतस्यार्हतः सम्यक्संबुद्धस्यान्तिकात्तानि सुवर्णनिर्भासानि
सहस्रपत्राणि पद्मानि गृहीत्वानेकैर्बोधिसत्त्वकोटीनियुतशतसहस्रैः
साङ्गैर्गृहीत्यैः प्रव्रजितैश्च दारकदारिकारूपिभिश्च ततो बुद्धचेचा-
दन्तर्हितोयावन्तोदक्षिणस्यान्दिशि बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते
थापयन्ति* सत्कुर्वन् गुरुकुर्वन् मानयन् पूजयन् पुष्पधूपगन्धमाख्य-
विलेपनचूर्णवस्त्राभरणञ्चक्रध्वजपताकाभिर्महत्याबोधिसत्त्वधर्मां महता
बोधिसत्त्वानुभावेन येन भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्
संबुद्धेस्तनोपसंक्रान्तः उपसंक्रम्य भगवतः पादौ शिरसावन्दित्वा-
एकान्तेऽस्यात् एकान्तेऽस्थितश्च विगतशोको बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो-
भगवन्तमेतद्वोचत् । अशोकश्रीर्भगवंस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धो-
भगवतोऽल्पाबाधतां परिपृच्छत्युत्पातङ्कतां लघूत्थानतां वलं सुख
स्पर्शविहारताञ्च । इमानि च तेन भगवता अशोकश्रिया तथाग-
तेनार्हता सम्यक् संबुद्धेन सुवर्णनिर्भासानि सहस्रपत्राणि पद्मानि
प्रहितानि† भगवतः पूजाकर्मणे ॥

* तान् सर्वान् इति ख, घ, पुस्तके पाठोऽधिकः ।

† प्रणिहितानि इति ग, घ, पुस्तके पाठः ।

अथ भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तानि पद्मानि गृहीत्वा येन ते दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मीकोपमेषु लोकधातुषु तथागता अर्हन्तः सम्यक् संबुद्धास्तेनाचैप्सौत् ॥

अथ तैः पद्मैस्ते सर्वे लोकधातवः स्फुटा अभूवन् । तत्र च पद्मेषु तथागतविग्रहानिषण्णाधर्मं देशयन्ति स्म । यदुतेमामेव षट्पारमिता*मारभ्य यैश्च सत्त्वैः साधर्मदेशनाश्रुता ते सर्वे नियता अभूवन्नुत्तरायां सम्यक् सम्बोधौ । तेपि बोधिसत्त्वागृहस्थाः प्रव्रजिताश्च दारकदारिकाश्च स्वकस्वकैः कुशलमूलैर्भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धं सत्कुर्वन्ति स्म गुरुकुर्वन्ति स्म मानयन्ति स्म पूजयन्ति स्म । पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवाल्मीकोपमां लोकधातूनतिक्रम्य यः सर्वपश्चिमोलोकधातुरूपशान्ता नाम लोकधातुः†स्तत्र रत्नार्चिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तिष्ठति ध्रियते यापयति । स इमामेव प्रज्ञापारमितां बोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः सम्प्रकाशयति ॥

अथ तत्र लोकधातौ चारित्रमतिर्नाम बोधिसत्त्वस्तं महान्तमवभासन्तश्च महान्तं पृथिवीचालन्तं च तथागतस्यासेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा येन स भगवान् रत्नार्चिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः उपसंक्रम्य भगवन्तं रत्नार्चिषं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमेतदवोचत् । को भगवन् हेतुः कः प्रत्ययोऽस्य

* पारमिता आरभ्येति ख, ग, घ, पुस्तके पाठः ।

† वाल्मीकोपमान् इति ख, ग, घ, पुस्तके पाठः ।

‡ पुस्तकचतुष्टये लोकधातुशब्दस्य पुनः पाठोद्दिश्यते ।

महतोऽवभासस्य लोके प्रादुर्भावायास्य च महतः पृथिवीचालस्य
चेदृशस्य तथागतकायस्य सन्दर्शनाय । एवमुक्ते भगवान् रत्नार्चि-
स्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तं चारित्रमतिं बोधिसत्त्वं महासत्त्व-
मेतदवोचत् । एष कुलपुत्र पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान्
लोकधातूनतिक्रम्य सहा नाम लोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नाम
तथागतोऽर्हन् सम्यक्संबुद्धस्तिष्ठति ध्रियते यापयति । स बोधि-
सत्त्वेभ्योमहासत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितां सम्प्रकाशयति । तस्यैष
ईदृशोऽनुभावः ॥

अथचारित्रमतिर्बोधिसत्त्वो महासत्त्वस्तं भगवन्तं रत्नार्चिपं तथा-
गतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमेतदवोचत् । गच्छेयमहं भगवंस्तां सहा
लोकधातुं तस्य भगवतः शाक्यमुनेस्तथागतस्यार्हतः सम्यक् संबुद्धस्य
दर्शनाय वन्दनाय पूर्युपासनाय । तेषां च बोधिसत्त्वानां महा-
सत्त्वानां सर्वेषां प्रायः कुमारभूतानां धारणीप्रतिसम्बिम्बिर्हार-
प्रतिलब्धानां सर्वसमाधिसमापत्तिवशिताप्राप्तानाम् । स भगवान्
रत्नार्चिस्तथागत आह । गच्छत्वं कुलपुत्र तां सहा लोकधातुं यस्ये-
दानीं कालं मन्यसे ॥

अथ रत्नार्चिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धोनानारत्नमयानां
सुवर्णनिर्भासानां सहस्रपत्राणां पद्मानां सहस्रं चारित्रमतये
बोधिसत्त्वाय महासत्त्वाय प्रादात् । एभिः कुलपुत्र पद्मैस्तं भगवन्तं
शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमभ्यवकिर सम्प्रजानचारौ च
कुलपुत्र तत्र बुद्धचेत्रे भवेत् । तत्कस्य हेतोर्दुरासदा हि ते
बोधिसत्त्वामहासत्त्वाये तत्र लोकधातावुपपन्ना मा तत्र क्षणेथाः ॥

अथ चारित्रमतिर्बोधिसत्त्वो महासत्त्वस्तस्य भगवतो रत्नार्चिष-
स्तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बद्धस्यान्तिकात्तानि सुवर्णनिर्भासानि
सहस्रपत्राणि पद्मानि गृहीत्वानेकैर्बोधिसत्त्वकोटौनियुतशतसहस्रैः
सार्द्धं गृह्यैः प्रव्रजितैश्चदारकदारिकाभिश्चततो बुद्धचेचादन्तर्हितः
थावन्तः पश्चिमायान्दिशि बुद्धा भगवन्त स्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते थाप-
यन्ति तान् सर्वान् सत्कुर्वन् गुरुकुर्वन्मानयन् पूजयन् पुष्पधूपगन्ध-
माख्यविलेपनचूर्णवस्त्राभरणकुचध्वजपताकाभिर्महत्याबोधिसत्त्वार्था
महता बोधिसत्त्वानुभभावेन । येन भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतो-
ऽर्हन् सम्यक् सम्बद्धस्तेनोपसंक्रान्तः उपसंक्रम्य भगवतः पादौ शिरसा-
वन्दित्वा एकान्तेऽस्थात् एकान्तेस्थितश्चारित्रमतिर्बोधिसत्त्वो महा-
सत्त्वो भगवन्तमेतदवोचत् । रत्नार्चिर्भगवंस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् सम्बद्धो
भगवतोऽल्पाबाधतां परिपृच्छत्यल्पातङ्कताञ्चलद्यूत्यानता बलं सुखस्पर्श-
विहारताञ्च दूमाति च तेन भगवतारत्नार्चिषा तथागतेनार्हता
सम्यक् सम्बद्धेन सुवर्णनिर्भासानि सहस्रपत्राणि पद्मानि प्रणि-
हितानि भगवतः पूजाकर्मणे ॥

अथ भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् सम्बद्धस्तानि
पद्मानि गृहीत्वा येन ते पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु तथागता अर्हन्तः सम्यक् सम्बद्धास्तेनाचैषीत् ॥

अथ तैः पद्मैस्ते सर्वे लोकधातवः स्फुटा अभूवन् । तत्र च
पद्मेषु तथागतविग्रहातिषण्णाधर्मं देशयन्ति स्म । यदुतेमानेव
षट्पारमिता आरभ्य यैश्च सत्त्वैः सा धर्मदेशताश्रुता ते सर्वे
नियता अभूवन्नुत्तरायां सम्यक् सम्बोधौ तेपि बोधिसत्त्वा महा-

सत्त्वा गृहस्थाः प्रव्रजिताश्चदारकदारिकाश्च स्वकस्वकैः कुशलमूलै-
र्भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् सम्बद्धं सत् कुर्वन्ति स्म
गुरुकुर्वन्ति स्म मानयन्ति स्म पूजयन्ति स्म । उत्तरस्यान्दिशि
गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनतिक्रम्य यः सर्वपश्चिमोलोक-
धातुर्जायानाम तत्र जायेन्द्रो नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक् सम्बद्ध-
स्तिष्ठति ध्रियते यापयति स इमामेव प्रज्ञामारमितां बोधि-
सत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः सम्प्रकाशयति ॥

अथ तत्र लोकधातौ जयदत्तो नाम बोधिसत्त्वो महासत्त्वस्त-
सहान्तमवभासन्तं च महान्तं पृथिवीचालन्तश्च तथागतस्यासेचनक-
दर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा येन भगवान् जायेन्द्रस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्
सम्बद्धस्तेनोपसंक्रान्तः उपसंक्रम्य तं भगवन्तं जायेन्द्रं तथागतमर्हन्तं
सम्यक् सम्बद्धमेतदवोचत् को भगवन् हेतुः कःप्रत्ययोऽस्य महतोऽव-
भासस्य लोके प्रादुर्भावायास्य च महतः पृथिवीचालस्यास्य चेदृशस्य
तथागतकायस्य सन्दर्शनाय*वन्दनायपर्युपासनाय ॥

एवमुक्ते भगवान् जायेन्द्रस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् सम्बद्धस्तं जयदत्तं
बोधिसत्त्वं महासत्त्वमेतदवोचत् । एष कुलपुत्र दक्षिणस्यान्दिशि
गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनतिक्रम्य सहा नाम लोकधातुस्तत्र
शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तिष्ठति ध्रियते यापयति
सबोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितां सम्प्रकाशयति । तस्यैष-
ईदृशोऽनुभावः ॥

अथ जयदत्तो बोधिसत्त्वो महासत्त्वस्तं भगवन्तं जायेन्द्रन्तथागत-

* वन्दनाय पर्युपासनायेति पाठोऽत्रैव स्थले पुस्तकचतुष्टये दृश्यते ॥

मर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धमेतदवोचत् । गच्छयमहं भगवंस्तां सहं लोक-
धातुन्तस्य भगवतः शाक्यमुनेस्तथागतस्यार्हतः सम्यक् संबुद्धस्य
दर्शनाय वन्दनाय पर्युपासनाय तेषाञ्च बोधिसत्त्वानां महसत्त्वानां
सर्वेषां प्रायः कुमारभूतानां धारणी प्रतिसम्बिनिर्हारप्रतिलब्धानां
सर्वसमाधिसमापत्तिवसिताप्राप्तानां स भगवान् जायेन्द्रस्तथागत
आह । गच्छत्वं कुलपुत्र तां सहं लोकधातुं यस्येदानीं कालं मन्यसे ॥

अथ जायेन्द्र स्तथागतोऽर्हन् सम्यक् सम्बुद्धो नानारत्नमयानां
सुवर्णनिर्भासानां सहस्रपत्राणां पद्मानां सहस्रं जयदत्ताय बोधि-
सत्त्वाय महासत्त्वाय प्रादात् । एभिः कुलपुत्र पद्मैस्तं भगवन्तं
सम्यक् सम्बुद्धमभ्यवकिर । सम्प्रजान विहारीच कुलपुत्र तत्र बुद्ध-
चेत्रे भवेत् तत् कस्य हेतोर्दुरासदाहिते बोधिसत्त्वा महासत्त्वा
ये तत्र लोकधातावुपपन्ना मा तत्र क्षणेथाः ॥

अथ जयदत्तो बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तस्य भगवतो जायेन्द्रस्य
तथागतस्यार्हतः सम्यक् संबुद्धस्यान्तिकान्तानि सुवर्णनिर्भासानि
सहस्रपत्राणि पद्मानि गृहीत्वानेकैर्बोधिसत्त्वकोटीनियुतशतसहस्रैः
सार्द्धं गृह्यैः प्रव्रजितैश्च दारकदारिकारूपिभिश्च ततो बुद्धचेत्रा-
दन्तर्हितोयावन्तः उत्तरस्यान्दशि बुद्धा भगवन्तस्मिष्टन्ति ध्रियन्ते
यापयन्तितान् सर्वान् सत्कुर्वन् गुरुकुर्वन्मानयन् पूजयन् पुष्पधूपगन्धमा-
ल्यविलेपनचूर्णचीवरञ्च ध्वजपताकाभिः महत्या बोधिसत्त्वधर्मा-
महता बोधिसत्त्वानुभावेन येन भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन्
सम्यक् संबुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः उपसंक्रम्य भगवतः पादौ शिरसा
वन्दित्वा एकान्तेऽस्थात् एकान्तेस्थितोजयदत्तोबोधिसत्त्वोमहासत्त्वो

भगवन्तमेतदवोचत् । जायेन्द्रो भगवंस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धो भगवतोऽल्पाबाधतां परिपृच्छत्यल्पातङ्कतां लघूत्यानतां वलञ्च सुखस्पर्शविहारतां च । इमानि च तेन भगवताजायेन्द्रेण तथागते-
नार्हता सम्यक् संबुद्धेन सुवर्णनिर्भासानि सहस्रपत्राणि पद्मानि
प्रनिहितानि भगवतः पूजाकर्मणे ॥

अथ भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतोर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तानि
पद्मानि गृह्णीत्वा येन ते उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु तथागता अर्हन्तः सम्यक् संबुद्धास्तेनाक्षेप्सीत् ॥

अथ तैः पद्मैस्ते सर्वे लोकधातवः स्फुटा अभूवन् । तत्र च
पद्मेषु तथागतविग्रहानिषण्णाधर्मं देशयन्ति स्म । यदूतेमामेव षट्-
पारमिता आरभ्यैश्व सत्त्वैः साधर्मदेशना श्रुता ते सर्वे नियता
अभूवन्ननुत्तरायां सम्यक् सम्बोधौ तेऽपि बोधिसत्त्वाः गृहस्थाः
प्रव्रजिताश्च दारिकदारिकाश्च स्वकस्वकैः कुशलमूलैर्भगवन्तं शाक्यमुनिं
तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धं सत् कुर्वन्ति स्म । गुरुकुर्वन्ति स्म मान-
यन्ति स्म पूजयन्ति स्म । उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान्
लोकधातूनतिक्रम्य यः सर्वं पश्चिमोलोकधातुः समाध्यलङ्कृतोनाम
तत्र समाधिहस्त्युत्तरश्रीर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तिष्ठति
ध्रियते यापयति । इमामेव प्रज्ञापारमितां बोधिसत्त्वेभ्यो महा-
सत्त्वेभ्यः सम्प्रकाशयति ॥

अथ तत्र लोकधातौ विजयविक्रामी नाम बोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वस्तमवभासन्तश्च महान्तं पृथिवीचालन्तश्च तथागतस्यासेचनक-
दर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा येन स भगवान् समाधिहस्त्युत्तरश्रीस्तथागतो-

ऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तेनोपसङ्गन्तः उपसंकम्यतं भगवन्तं समाधिहस्त्युत्तरश्रियं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमेतदवोचत् । को भगवन् हेतुः कः प्रत्ययोऽस्य महतोऽवभासस्य लोके प्रादुर्भावायास्य च महतः पृथिवीचालस्य अस्य चेदृशस्य तथागतकायस्य सन्दर्शनाय । एवमुक्ते भगवान् समाधिहस्त्युत्तरश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तं विजयविक्रामिणं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमेतदवोचत् । एष कुलपुत्र दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनतिक्रम्य सहा नाम लोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नामतथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तिष्ठति ध्रियते यापयति । स बोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितां सम्यकाश्रयति । तस्यैष ईषदृशोऽनुभावः ॥

अथ विजयविक्रामीः बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तं भगवन्तं समाधिहस्त्युत्तरश्रियं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमेतदवोचत् । गच्छेयमहं भगवं स्तां सहा लोकधातुं तस्य भगवतः शाक्यमुनेस्तथागतस्यार्हतः सम्यक् संबुद्धस्य दर्शनाय वन्दनाय पर्युपासनाय । तेषाञ्च बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां प्रायः कुमारभूतानां धारणीप्रतिसम्बिम्बिर्हारप्रतिलब्धानां सर्वसमाधिसमापत्तिवशिताप्राप्तानां । स भगवान् समाधिहस्त्युत्तरश्रीर्नाम तथागत आह । गच्छत्वं कुलपुत्र तां सहा लोकधातुं यस्येदानीं कालं मन्यसे ॥

अथ समाधिहस्त्युत्तरश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धो नानारत्नमयानां सुवर्णनिर्भासानां सहस्रपत्राणां पद्मानां सहस्रं विजयविक्रामिणे बोधिसत्त्वाय महासत्त्वाय प्रादात् । एभिः कुलपुत्र पद्मैस्तं भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमभ्यकिर सम्यजान-

विहारौ च कुलपुत्र तत्र बुद्धचेत्रे भवेत् । तत् कस्य हेतोर्दुरा-
सदाहि ते बोधिसत्त्वामहासत्त्वा ये तत्र लोकधातावुपपन्नाः मा
तत्र क्षणेथाः ॥

अथ विजयविक्रामी बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तस्य भगवतः समा-
धिहस्त्युत्तरश्रियस्तथागतस्याऽर्हतः सम्यक् संबुद्धस्याऽन्तिकात् तानि
सुवर्णनिर्भासानि सहस्रपत्राणि पद्मानि गृहीत्वाऽनेकैर्बोधिसत्त्व-
कोटौनियुतशतसहस्रैः सार्द्धं गृह्यैः प्रव्रजितैश्च दारकदारिकाहपि-
भिश्च ततो बुद्धचेत्रादन्तर्हितो यावन्तः उत्तरपूर्वस्यान्दिशि बुद्धा-
भगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति तान् सर्वान् सत्कुर्वन् गुरुकुर्वन्
मानयन् पूजयन् पुष्पधूपगन्धमाख्यविलेपनचूर्णचौवरवस्त्रध्वजपता-
काभिर्महत्या बोधिसत्त्वार्था महता बोधिसत्त्वाऽनुभावेन येन
भगवान्* शाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः ।
उपसंक्रम्य भगवतः पादौ शिरसा वन्दित्वा एकान्तेऽस्यादेकान्ते
स्थितो विजयविक्रामी बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोभगवन्तमेतदवोचत् । स-
माधिहस्त्युत्तरश्रीर्भगवंस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धो भगवतोऽल्पा-
बाधतां परिपृच्छत्यल्पातङ्गतां लघूत्यानतां बलञ्च सुखस्पर्शविहारि-
ताञ्च । इमानि च तेन भगवता समाधिहस्त्युत्तरश्रिया तथागते-
नाऽर्हता सम्यक् संबुद्धेन सुवर्णनिर्भासानि सहस्रपत्राणि पद्मानि
प्रणिहितानि† भगवतः पूजाकर्मणे ॥

अथ भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तानि

* भगवाञ्छाक्यमुनिरिति ग, घ, पुस्तके सन्धिनिर्देशः एवमन्यत्र ।

† प्रणिहितानि इति घ पुस्तके पाठः ।

पद्मानि गृहीत्वा येन उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु तथागता अर्हन्तः सम्यक् संबुद्धास्तेनाऽचैषीत् ॥

अथ तैः पद्मेः सर्वे लोकधातवः स्फुटा अभूवन् । तत्र च
पद्मेषु तथागतविग्रहाः निषणाधम्मं देशयन्ति स्म । यदुतेमामेव
षट्पारमितामारभ्य । यैश्च सत्त्वैः सा धर्मदेशना श्रुता ते सर्वे
नियता अभूवन्नुत्तरायां सम्यक् सम्बोधौ । तेपि च बोधिसत्त्वा-
गृहस्थाः प्रव्रजिताश्च दारकदारिकाश्च स्वकस्वकैः कुशलमूलैर्भगवन्तं
शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धं सत्कुर्वन्ति स्म गुरुकुर्वन्ति
स्म मानयन्ति स्म पूजयन्ति स्म । पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदी-
वालुकोपमान् लोकधातूनतिक्रम्य यः सर्वपश्चिमोलोकधातुर्बोधि-
मण्डालङ्कारसुचिरा नाम तत्र पद्मोत्तरश्रीर्नाम तथागतोऽर्हन्
सम्यक् संबुद्धस्तिष्ठति ध्रियते यापयति । स इमामेव प्रज्ञापारमितां
बोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः सम्प्रकाशयति ॥

अथ तत्र लोकधातौ पद्महस्तो नाम बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तं
महान्तमवभासं तच्च महान्तं पृथिवौचालन्तश्च तथागतस्याऽसेचनक-
दर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा येन भगवान् पद्मोत्तरश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्
संबुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः । उपसंक्रम्य तं भगवन्तं पद्मोत्तरश्रियं तथागत-
मर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमेतद्वोचत् । को भगवन् हेतुः कः प्रत्ययोऽस्य
सहतोऽवभासस्य लोके प्रादुर्भावायाऽस्य च महतः पृथिवौचालस्याऽस्य
चेदृशस्य तथागतकायस्य सन्दर्शनाय ॥

एवमुक्ते भगवान् पद्मोत्तरश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तं
पद्महस्तं बोधिसत्त्वं महामत्त्वमेतद्वोचत् । एष कुलपुत्र पश्चिमो-

त्तरस्यान्दिशि गङ्गामदीवाणुकोपमान् लोकधातूनतिक्रम्य सहा नाम
लोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तिष्ठति
ध्रियते यापयति । स बोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितां
सम्प्रकाशयति । तस्यैष ईदृशोऽनुभावः ॥

अथ पद्महस्तोबोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तं भगवन्तं पद्मोत्तरश्रियं
तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमेतदवोचत् । गच्छेयमहं भगवंतां सहां
लोकधातुं तस्य भगवतः शाक्यमुनेस्तथागतस्याऽर्हतः सम्यक् संबुद्धस्य
दर्शनाय वन्दनाय पर्युपासनाय । तेषाञ्च बोधिसत्त्वानां महा-
सत्त्वानां सर्वेषां प्रायः कुमारभूतानां धारणीप्रतिसम्बिम्बिर्हारप्रति-
लब्धानां सर्वसमाधिसमापत्तिवशिताप्राप्तानाम् । स भगवान् पद्मो-
त्तरश्रीस्तथागत आह । गच्छ त्वं कुलपुत्र तां सहां लोकधातुं
यस्येदानीं कालं मन्यसे ॥

अथ पद्मोत्तरश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धो नानारत्नमयानां
सुवर्णनिर्भासानां सहस्रपत्राणां पद्मानां सहस्रं पद्महस्ताय बोधि-
सत्त्वाय महासत्त्वाय प्रादात् । एभिः कुलपुत्र. पद्मैस्तं भगवन्तं
शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमभ्यवकिर । सम्प्रजानविचारो
च कुलपुत्र तत्र बुद्धचेत्रे भवेत् । तत्कस्य हेतोर्दुरासदा हि ते
बोधिसत्त्वामहासत्त्वा ये तत्र लोकधातावुपपन्नाः । मा तच्च
क्षणेयाः ॥

अथ पद्महस्तो बोधिसत्त्वो महासत्त्वस्तस्य भगवतः पद्मोत्तरश्रिय-
स्तथागतस्याऽर्हतः सम्यक् संबुद्धस्याऽन्तिकान्तानि सुवर्णनिर्भासानि
सहस्रपत्राणि पद्माणि गृहीत्वाऽनेकैर्बोधिसत्त्वकोटौनियुतशतसहस्रेः

सार्द्धं गृहस्थैः प्रव्रजितैश्च दारकदारिकाकूपिभिश्च ततोबुद्धचेचाद-
 न्तर्हितोयावन्तः पूर्वस्यान्दिशि बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते चाप-
 यन्ति, तान् सर्वान् सत्कुर्वन् गुरुकुर्वन् मानयन् पूजयन् पुष्पधू-
 पगन्धमाल्यविलेपनचूर्णचौरश्च त्रध्वजपताकाभिर्महत्या बोधिसत्त्वध्या-
 महता बोधिसत्त्वाऽनुभावेन, येन भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतो-
 ऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः । उपसंक्रम्य भगवतः पादौ शिर-
 सा वन्दित्वा एकान्तेऽस्थात् । एकान्ते स्थितः पद्महस्तो बोधिसत्त्वो-
 महामत्त्वोभगवन्तमेतदवोचत् । पद्मोत्तरश्रीर्भगवन् सम्यक् संबुद्ध-
 स्तथागतोऽर्हन् भगवतोऽल्पाबाधतां परिपृच्छत्यप्यातङ्कताञ्च लघू-
 त्थानतां बलञ्च सुखस्पर्शविहारताञ्च । इमानि च तेन भगवता
 पद्मोत्तरश्रिया तथागतेनाऽर्हता सम्यक् संबुद्धेन सुवर्णनिर्भासानि
 सहस्रपत्राणि पद्मानि प्रणिहितानि* भगवतः पूजाकर्मणे ॥

अथ भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तानि
 पद्मानि गृहीत्वा येन पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
 लोकधातुषु तथागता अर्हन्तः सम्यक् संबुद्धास्तेनाऽक्षेप्सीत् ॥

अथ तैः पद्मैः सर्वे लोकधातवः स्फुटा अभूवन् । तत्र च
 पद्मेषु तथागतविग्रहानिषण्णाधर्मं देशयन्ति स्म । यदुतेमामेव षट्-
 पारमितामारभ्य । येषु सत्त्वैः सा धर्मदेशना श्रुता ते सर्वे नियता-
 अभूवन्ननुत्तरायां सम्यक् सम्बोधौ । तेपि बोधिसत्त्वा महासत्त्वा-
 गृहस्थाः प्रव्रजिताश्च दारकदारिकाश्च स्त्रकस्त्रकैः कुशलमूलैर्भगवन्तं
 शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धं सत्कुर्वन्ति स्म । गुरुकुर्वन्ति

* ग, घ, पुस्तकं प्रहितानीति पाठः ।

स्म । मानयन्ति स्म । पूजयन्ति स्म । दक्षिणपश्चिमायान्दिशि
गङ्गानदौवाल्मीकीपमान् लोकधातून्तिक्रम्य यः सर्वपश्चिमोलोक-
धातुर्विगतराजसम्भवा नाम तत्र सूर्यमण्डलप्रतिभासोत्तमश्रीर्नाम
तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तिष्ठति ध्रियते यापयति । स इमामेव
प्रज्ञापारमितां बोधिसत्त्वेभ्योमहासत्त्वेभ्यः सम्प्रकाशयति ॥

अथ तत्र लोकधातौ सूर्यप्रतिभासो नाम बोधिसत्त्वो महा-
सत्त्वस्तं महान्तमवभासन्तश्चमहान्तं पृथिवीचालन्तश्च तथागतस्या-
ऽसेचनकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा येन स भगवान् सूर्यमण्डलप्रतिभासो-
त्तमश्रीस्तथागतस्तेनोपसंक्रान्तः । उपसंक्रम्य तं भगवन्तं सूर्यमण्डल-
प्रतिभासोत्तमश्रियं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमेतदवोचत् । कोभग-
वन् हेतुः कः प्रत्ययोऽस्य महतोऽवभासस्य लोके प्रादुर्भावायाऽस्य च
महतः पृथिवीचालस्याऽस्य चेदृशस्य तथागतकायस्य सन्दर्शनाय ॥

एवमुक्ते भगवान् सूर्यमण्डलप्रतिभासोत्तमश्रीर्नाम तथागतोऽर्हन्
सम्यक् संबुद्धस्तं सूर्यप्रतिभासबोधिसत्त्वं महामत्त्वमेतदवोचत् । एष
कुलपुत्र उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदौवाल्मीकीपमान् लोकधातू-
न्तिक्रम्य सहा नाम लोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन्
सम्यक् संबुद्धस्तिष्ठति ध्रियते यापयति । स बोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः
प्रज्ञापारमितां सम्प्रकाशयति । तस्यैव ईदृशोऽनुभावः ॥

अथ सूर्यप्रतिभासोबोधिसत्त्वोमहामत्त्वस्तं भगवन्तं सूर्यमण्डल-
प्रतिभासोत्तमश्रियं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमेतदवोचत् ।
गच्छेयमहं भगवस्तां सहां लोकधातुं तस्य भगवतः शाक्यमुनेस्त-
थागतस्याऽर्हतः सम्यक् संबुद्धस्य दर्शनाय वन्दनाय पर्युपासनाय ।

तेषाञ्च बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां सर्वेषां प्रायः कुमारभूतानां
धारणौप्रतिसम्बिन्निर्हारप्रतिलब्धानां सर्वसमाधिसमापत्तिवसिताप्रा-
प्तानाम् । स भगवान् सूर्यमण्डलप्रतिभासोत्तमश्रीस्तथागत आह ।
गच्छ त्वं कुलपुत्र तां मह्यं लोकधातुं यस्मिन्दानीकालं मन्यसे ॥

अथ सूर्यमण्डलप्रतिभासोत्तमश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धो-
नानारत्नमयानां सुवर्णनिभासानां सहस्रपत्राणां पद्मानां सहस्र सूर्य-
प्रतिभासाय बोधिसत्त्वाय महामत्त्वाय प्रादात् । एभिः कुलपुत्र पद्मैस्तं
भगवन्तं शाक्यभुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक् संबुद्धमभ्यवकिर । सम्प्रजान-
विहारी च कुलपुत्र तत्र बुद्धचेष्टे भवेत् । तत् कस्य हेतोर्दुरासदा हि ते
बोधिसत्त्वामहासत्त्वा ये तत्र लोकधातावुपपन्नाः मा तत्र क्षणेयाः ॥

अथ सूर्यप्रतिभासोबोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तस्य भगवतः सूर्य-
मण्डलप्रतिभासोत्तमश्रियस्तथागतस्याऽर्हतः सम्यक् संबुद्धस्याऽन्तिका-
त्तानि सुवर्णनिभासानि सहस्रपत्राणि पद्मानि गृह्णीत्वाऽनेकैर्बोधि-
सत्त्वकोटीनियुतशतसहस्रैः सार्द्धं गृह्यैः प्रव्रजितैश्च दारकदारिका-
रूपिभिश्च ततोबुद्धचेष्टादन्तर्हितोयावन्तोदक्षिणपश्चिमायान्दिशि
बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति, तान् सर्वान् सत्कुर्वन् गुरु-
कुर्वन्मानयन् पूजयन् पुष्पधूपगन्धमाल्यविलेपनचूर्णचौवरच्छत्रध्वज-
पताकाभिर्महत्या बोधिसत्त्वार्थां महता बोधिसत्त्वाऽनुभावेन येन
भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः । उप-
संक्रम्य भगवतः पादौ शिरसा वन्दित्वा एकन्तेऽस्यादेकान्ते स्थितः
सूर्यप्रतिभासोबोधिसत्त्वोमहासत्त्वोभगवन्तमेतदवाचत् । सूर्यमण्डल-
प्रतिभासोत्तमश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धोभगवतोऽल्पाबाधतां

परिपृच्छत्यन्यातङ्कतां लघूत्यानतां वलञ्च सुखस्यार्गविहारताञ्च ।
दमानि च तेन भगवता सूर्यमण्डलप्रतिभासोत्तमश्रिया तथागते-
नार्हता सम्यक् संबुद्धेन सुवर्णनिर्भासानि सहस्रपत्राणि पद्मानि
प्रहितानि भगवतः पूजाकर्मणे ॥

अथ भगवान् शाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक् संबुद्धस्तानि
पद्मानि गृहीत्वा येन ते दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालु-
कोपमेषु लोकधातुषु तथागता अर्हन्तः सम्यक् संबुद्धास्तेनाऽचेष्टीत् ॥

अथ तेः पद्मैः सर्व्वे लोकधातवः स्फुटा अभूवन् । तत्र च
पद्मेषु तथागतविग्रहानिषण्णाधर्मं देशयन्ति स्म । यदतेमामेव
षट्पारमितामारभ्य । येषु मत्त्वैः सा धर्मदेशना श्रुता ते सर्व्वे नियता-
अभूवन्ननुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ । तेऽपि बोधिसत्त्वागृहस्थाः प्रव्र-
जिताश्च दारकदारिकाश्च स्वकस्वकैः कुशलमूलेर्भगवन्तं शाक्यमुनिं
तथागतमर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धं सन् कुर्व्वन्ति स्म । गुरुकुर्व्वन्ति स्म ।
मानयन्ति स्म । पूजयन्ति स्म । पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदी-
वालुकोपमान् लोकधातूनतिक्रम्य यः सर्व्वपश्चिमोलोकधातुर्वशी-
भूता नाम तत्र एककृत्रोनाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तिष्ठति
ध्रियते यापयति । इमामेव प्रजापारमितां बोधिसत्त्वेभ्योमहा-
सत्त्वेभ्यः सम्प्रकाशयति ॥

अथ तत्र लोकधातौ रत्नोत्तमोनाम बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तं
महान्तमवभासं तच्च महान्तं पृथिवौचालं तच्च तथागतस्याऽसेच-
नकदर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा येन भगवानेककृत्रस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्
सम्बुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः । उपसंक्रम्य तं भगवन्तमेककृत्रं तथागतमर्हन्तं

सम्यक्सम्बुद्धमेतदवोचत् । को भगवन् हेतुः कः प्रत्ययोऽस्य महतो-
ऽवभासस्य लोके प्रादुर्भावायाऽस्य च महतः पृथिवीचालस्याऽस्य
चेदृशस्य तथागतकायस्य सन्दर्शनाय ॥

एवमुक्ते भगवानेककूचस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तं रत्नोत्तमं
बोधिसत्त्वं महासत्त्वमेतदवोचत् । एष कुलपुत्र दक्षिणपश्चिमाया-
न्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनतिक्रम्य सहानाम
लोकधातुः, तत्र शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तिष्ठति
ध्रियते यापयति । स बोधिसत्त्वेभ्योमहासत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितां
सम्प्रकाशयति । तस्यैष ईदृशोऽनुभावः ॥

अथ रत्नोत्तमोबोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तं भगवन्तमेककूचं तथा-
गतमर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धमेतदवोचत् । गच्छेयमहं भगवन्तां सहां
लोकधातुं तस्य भगवतः शाक्यमुनेस्तथागतस्याऽर्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य
दर्शनाय वन्दनाय पर्युपामनाय । तेषाञ्च बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां
सर्वेषां प्रायः कुमारभूतानां धारणीप्रतिसम्बिम्बिर्हारप्रतिषब्धानां
सर्व्वसमाधिसमापत्तिवशिताप्राप्तानाम् । स भगवानेककूचस्तथागत-
आह । गच्छ त्वं कुलपुत्र तां सहां लोकधातुं यस्येदानीं कालं
मन्यसे ॥

अथैककूचस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धोनानारत्नमयानां सुवर्ण-
निर्भासानां सहस्रपत्राणां पद्मानां सहस्रं रत्नोत्तमाय बोधिसत्त्वाय
महासत्त्वाय प्रादात् । एभिः कुलपुत्र पद्मैस्तं भगवन्तं शाक्यमुनिं
तथागतमर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धमभ्यवकिर । सम्प्रजानविहारौ च
कुलपुत्र तत्र बुद्धचेत्रे भवेत् । तत् कस्य हेतोर्दुरासदाहि

ते बोधिसत्त्वा महासत्त्वा ये तत्र लोकधातावुपपन्नाः मा तत्र
क्षणेथाः ।

अथ रत्नोत्तमोबोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तस्य भगवतएककृत्तस्य
तथागतस्याऽर्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्याऽन्तिकात्तानि सुवर्णनिर्भासानि
सहस्रपत्राणि पद्मानि गृहीत्वाऽनेकैर्बोधिसत्त्वकोटीनियुतशतसहस्रैः
साङ्गं गृह्यैः प्रव्रजितैश्च दारकदारिकारूपिभिश्च ततोबुद्धचेत्रा-
दन्तर्हितोयावन्तः पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते
यापयन्ति । तान् सर्वान् सत्कुर्वन् गुरुकुर्वन् मानयन् पूजयन्
पुष्पधूपगन्धमाल्यविलेपनचूर्णचौवरकचध्वजपताकाभिर्महत्या बोधि-
सत्त्वार्था महता च बोधिसत्त्वाऽनुभावेन । येन भगवांश्चाक्यमुनि-
स्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः । उपसंक्रम्य भगवतः
पादौ शिरसा वन्दित्वा एकान्तेऽस्यात् । एकान्ते स्थितोरत्नोत्तमो
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोभगवन्तमेतदवोचत् । एककृत्तोभगवंस्तथागतो-
ऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धोभगवतोऽन्याबाधतां परिपृच्छत्यप्यातङ्गतां लघू-
त्यानतां बलञ्च सुखस्पर्शविहारताञ्च । इमानि च तेन भगवता
एककृत्रेण तथागतेनाऽर्हता सम्यक्सम्बुद्धेन सुवर्णनिर्भासानि सहस्र-
पत्राणि पद्मानि प्रहितानि भगवतः पूजाकर्मणे ।

अथ भगवांश्चाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तानि
पद्मानि गृहीत्वा येन ते पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुको-
पमेषु लोकधातुषु तथागता अर्हन्तः सम्यक्सम्बुद्धास्तेनाऽचैप्सीत् ।

अथ तैः पद्मैस्ते सर्वे लोकधातवः स्फुटा अभूवन् । तत्र च
पद्मेषु तथागतविग्रहानिषलाधर्मं देशयन्ति स्म । यदुतेमामेव षट्-

पारमिता आरभ्य । यैश्च सत्त्वैः सा धर्मदेशना श्रुता ते सर्वे नियता
अभूवन्ननुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ । तेऽपि बोधिसत्त्वा गृहस्थाः
प्रव्रजिताश्च दारकदारिकाश्च स्त्रकस्त्रकैः कुशलमूलैर्भगवन्तं शाक्य-
मुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धं सत्कुर्वन्ति स्म । गुरुकुर्वन्ति
स्म । मानयन्ति स्म । पूजयन्ति स्म । अधस्ताद्दिशि गङ्गानदी-
वालुकोपमान्लोकधातूनतिक्रम्य यः सर्वपश्चिमोलोकधातुः पद्मा-
नाम तत्र पद्मश्रीर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तिष्ठति ध्रियते
यापयति । इमामेव प्रज्ञापारमितां बोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः
सम्प्रकाशयति ।

अथ तत्र लोकधातौ पद्मोत्तरो नाम बोधिसत्त्वो महासत्त्वस्तं
महान्तमवभासं तच्च महान्तं पृथिवीचालं तच्च तथागतस्याऽसेचनक-
दर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा येन स भगवान् पद्मश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्-
सम्बुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः । उपसंक्रम्य तं भगवन्तं पद्मश्रियं तथागत-
मर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धमेतदवोचत् । को भगवन् हेतुः कः प्रत्ययो-
ऽस्य महतोऽवभासस्य लोके प्रादुर्भावायाऽस्य च महतः पृथिवी-
चालस्याऽस्य चेदृशस्य तथागतकायस्य सन्दर्शनाय ।

पवमुक्ते भगवान् पद्मश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तं पद्मोत्तरं
बोधिसत्त्वं महासत्त्वमेतदवोचत् । एष कुलपुत्र उपरिष्ठाद्दिशि
गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातूनतिक्रम्य सहानाम लोकधातुस्तत्र
शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तिष्ठति ध्रियते याप-
यति । बोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितां सम्प्रकाशयति ।
तस्यैष ईदृशोऽनुभावः ।

अथ पद्मोत्तरोबोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तं भगवन्तं पद्मश्रियं तथा-
नारत्नार्हतं सम्यक्सम्बुद्धमेतदवोचत् । गच्छेयमहं भगवंस्तां सहां
लोकधातुं तस्य भगवतः शाक्यमुनेस्तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य
दर्शनाय वन्दनाय पर्युपासनाय । तेषाञ्च बोधिसत्त्वानां महा-
सत्त्वानां प्रायः कुमारभूतानां धारणौप्रतिसम्बन्धिर्हारप्रतिलब्धानां
सर्व्वसमाधिसमापत्तिवशिताप्राप्तानाम् । स भगवान् पद्मश्रीस्तथा-
गत आह । गच्छ त्वं कुलपुत्र तां सहां लोकधातुं यस्येदानौ
कालं मन्यसे ।

अथ पद्मश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धोनानारत्नमयानां सुवर्ण-
निर्भासानां सहस्रपत्राणां पद्मानां सहस्रं पद्मोत्तराय बोधिसत्त्वाय
महासत्त्वाय प्रादात् । एभिः कुलपुत्र पद्मैस्तं भगवन्तं शाक्यमुनिं
तथागतमर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धमभ्यवकिर । सम्प्रजानविहारौ च
कुलपुत्र तत्र बुद्धचेत्रे भवेत् । तत्कस्य हेतोर्दुरासदा हि ते
बोधिसत्त्वामहासत्त्वाये तत्र लोकधातावुपपन्नाः मा तत्र चेष्टेथाः ।

अथ पद्मोत्तरो बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तस्य भगवतः पद्मश्रिय-
स्तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्याऽन्तिकात्तानि सुवर्णनिर्भासानि
सहस्रपत्राणि पद्मानि गृहीत्वाऽनेकैर्बोधिसत्त्वकोटीनियुतशतसहस्रैः
सार्द्धं गृहस्थैः प्रव्रजितैश्च दारकदारिकारूपिभिश्च ततो बुद्ध-
चेत्रादन्तर्हितो यावन्तोऽधस्ताद्दिशि बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते
यापयन्ति तान् सर्व्वान् सत्कुर्व्वन् गुरुकुर्व्वन् मानयन् पूजयन्
पुष्पधूपगन्धमाख्यविलेपनचूर्णचौरवस्त्राभरणकूचध्वजपताकाभिर्मह-
त्या बोधिसत्त्वार्थमहता बोधिसत्त्वानुभावेन । येन भगवान् शाक्य-

मुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः उपसंक्रम्य भगवतः पादौ शिरसावन्दित्वा एकान्तेऽस्थात् । एकान्तेऽस्थितः पद्मोत्तरो बोधिसत्त्वो महासत्त्वो भगवन्तमेतदवोचत् । पद्मश्रीभर्गवंस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धो भगवतोऽल्पाबाधतां परिपृच्छत्यल्पातङ्कतां लघू-
त्यानतां वल्लञ्च सुखस्पर्शविहारताञ्च । इमानि च तेन भगवता पद्मश्रिया तथागतेनार्हता सम्यक्सम्बुद्धेन सुवर्णनिर्भासानि सहस्रप-
चाणि पद्मानि प्रणिहितानि भगवतः पूजाकर्मणे ।

अथ भगवाञ्छाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तानि पद्मानि गृह्णीत्वा येन तेऽधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोक-
धातुषु तथागताऽर्हन्तः सम्यक्सम्बुद्धास्तेनाऽचैषीत् ।

अथतैः पद्मैस्ते सर्वलोकधातवः स्फुटाऽभूवन् । तत्र च पद्मेषु तथागतविग्रहानिषणाधर्मं देशयन्ति स्म । यदुतेमामेव षट्-
पारमिता आरभ्य । यैश्च सत्त्वैः साधर्म्यदेशनाश्रुता ते सर्वे नियता-
अभूवन्ननुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ । तेऽपि च बोधिसत्त्वागृहस्थाः प्रव्रजिताश्च दारकदारिकाश्च खकस्रकैः कुशसमूलैर्भगवन्तं शाक्य-
मुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धं सत्कुर्वन्ति स्म, शुद्धकुर्वन्ति स्म
मानयन्ति स्म पूजयन्ति स्म । उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवालुको-
पमान् लोकधातूनतिक्रम्य यः सर्वपश्चिमो लोकधातुर्नन्दानाम
तत्र नन्दश्रीर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तिष्ठति ध्रियते
यापयति । स इमामेव प्रज्ञापारमितां बोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः
सम्प्रकाशयति ।

अथ तत्र लोकधातौ नन्ददत्तो नाम बोधिसत्त्वो महासत्त्वस्तं

महान्तमवभासं तच्च महान्तं पृथिवीचालं तच्च तथागतस्याऽसेचनक-
दर्शनमात्मभावं दृष्ट्वा येन भगवान् नन्दश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्-
सम्बुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः । उपसंक्रम्य तं भगवन्तं नन्दश्रियं तथागत-
मर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धमेतदवोचत् । कोभगवन् हेतुः कः प्रत्ययोऽस्य
महतोऽवभासस्य लोके प्रादुर्भावायाऽस्य च महतः पृथिवीचालस्याऽस्य
च तथागतकायस्य सन्दर्शनाय ।

एवमुक्ते भगवान् नन्दश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तं नन्द-
दत्तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमेतदवोचत् । एष कुलपुत्राऽधस्ताद्दिशि
गङ्गानदीवास्तुकोपमान् लोकधातूनति क्रम्य सहानामलोकधातुस्तत्र
शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तिष्ठति ध्रियते याप-
यति । स बोधिसत्त्वेभ्योमहासत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितां सम्प्रकाशयति
तस्यैष ईदृशोऽनुभावः ।

अथ नन्ददत्तोबोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तं नन्दश्रियं तथागत-
मर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धमेतदवोचत् । गच्छेयमहं भगवंतां सदा
लोकधातुं तस्य भगवतः शाक्यमुनेस्तथागतस्याऽर्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य
दर्शनाय वन्दनाय पर्युपासनाय तेषाञ्च बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां
प्रायः कुमारभूतानां धारणीप्रतिसम्बिम्बिर्हारप्रतिलब्धानां सर्व-
समाधिसमापत्तिवसिताप्राप्तानां । सभगवान् नन्दश्रीस्तथागत आह ।
गच्छ त्वं कुलपुत्र तां सदा लोकधातुं यस्येदानीं कालं मन्यसे ।

अथ नन्दश्रीस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धोमानारत्नमयानां
सुवर्णनिर्भासानां सहस्रपत्राणां पद्मानां सहस्रं नन्ददत्ताय बोधि-
सत्त्वाय महासत्त्वाङ्गं प्रादात् । एभिः कुलपुत्र पद्मैस्तं भगवन्तं

आक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धमभ्यवकिर । संप्रजजान-
विहारौ च कुलपुत्र तत्र बुद्धचेत्रे भवेत् तत् कस्य हेतोर्दुरास-
दाहि ते बोधिसत्त्वामहासत्त्वाये तत्र लोकधातावुपपन्नाः मा
तत्र क्षणेयाः ।

अथ नन्ददत्तोबोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तस्य भगवतो नन्दश्रिय-
स्तथागतस्याऽर्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्याऽन्तिकात्तानि सुवर्णनिर्भासानि
सहस्रपत्राणि पद्मानि गृहीत्वाऽनेकैर्बोधिसत्त्वकोटौनियुतशतसहस्रैः
साङ्गं गृह्यन्तः प्रव्रजितैश्च दारकदारिकारूपिभिश्च ततो बुद्ध-
चेत्रादन्तर्हितः । यावन्त उपरिष्ठादिशि बुद्धा भगवन्तस्तिष्ठन्ति
ध्रियन्ते यापयन्ति तान् सर्वान् सत्कुर्वन् गुरुकुर्वन् मानयन्
पूजयन् पुष्पधूपगन्धमाल्यविलेपनचूर्णचौवरक्वचध्वजपताकाभिर्महत्या
बोधिसत्त्वार्था महता बोधिसत्त्वानुभावेन । येन भगवाञ्छाक्यमुनि-
स्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनोपसंक्रान्तः । उपसंक्रम्य भगवतः
पादौ शिरसावन्दित्वा एकान्तेऽस्थात् । एकान्तेऽस्थितो नन्ददत्तो
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो भगवन्तमेतदवोचत् नन्दश्रीर्भगवंस्तथागतोऽर्हन्
सम्यक्सम्बुद्धो भगवतोऽल्पाबाधतां परिपृच्छत्युत्पातकृतां लघूत्यानतां
वलञ्च सुखस्पर्शविहारताञ्च । इमानि च तेन भगवता नन्दश्रिया
तथागतेनाऽर्हता सम्यक्सम्बुद्धेन सुवर्णनिर्भासानि सहस्रपत्राणि
पद्मानि प्रणिहितानि भगवतः पूजाकर्मणे ।

अथ भगवाञ्छाक्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तानि
पद्मानि गृहीत्वा येन ते उपरिष्ठादिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु तथागताऽर्हन्तः सम्यक्सम्बुद्धास्तेनाऽचूषीत् ।

अथ तैः पद्मैस्ते सर्वे लोकधातवः स्फुटा अभूवन् । तत्र च पद्मेषु तथागतविग्रहानिषणाधर्मं देशयन्ति स्म । यदुतेमामेव षट्पारामिता आरभ्य यैश्च सत्त्वैः साधर्मदेशनाश्रुताः ते सर्वे नियताभूवन्ननुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ । तेऽपि च बोधिसत्त्वा गृहस्थाः प्रव्रजिता दारकदारिकाश्च स्वकस्वकैः कुशलमूलैर्भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धं सत्कुर्वन्ति स्म गुरुकुर्वन्ति स्म मानयन्ति स्म पूजयन्ति स्म ॥

अथ तेन चण्डालवमूहर्त्तेनाऽयं त्रिसाहस्रमहासाहस्रलोक-
धातुः रत्नमयः संस्थितोऽभूत् विचित्रपुष्पावकीर्णोऽवसक्तपट्टदाम-
कलापोनानागन्धघटिकानिर्धूपितः । कल्पवृक्षैर्नानालङ्कारफलाग्र-
विटपैः सर्वपुष्पवृक्षैः फलवृक्षैर्गन्धवृक्षैर्माल्यवृक्षैश्चूर्णवृक्षैः प्रतिमण्डितः ।
तद्यथापि नाम पद्मावतीलोकधातुः समन्तकुशुमस्य तथागतस्याऽर्हतः
सम्यक्सम्बुद्धस्य बुद्धचेत्रे मञ्जुश्रीः कुमारः प्रतिवसति । सुस्थित-
मतिश्च देवपुत्रोऽन्ये सुमहोजस्काबोधिसत्त्वा महासत्त्वाः । यदा च
भगवानाज्ञासौत् स देवकं लोकं समारकं सब्रह्मकं सश्रमणब्राह्मणीं
प्रजां सदेवमानुषासुरां तांश्च बोधिसत्त्वान् महासत्त्वान् भूयस्त्वेन
कुमारभूतान् । तदा भगवान् आयुष्मन्तं शारदतीपुत्रमामन्त्रयति
स्म । इह शारदतीपुत्रबोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वाकारान् सर्व-
धर्मानभिसम्बोद्धुकामेन प्रज्ञापारमितायां योगः करणीयः ।

अथ खल्वायुष्माञ्छारदतीपुत्रो भगवन्तमेतदवोचत् कथं भग-
वन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वाकारान् सर्वधर्मानभिसम्बोद्धु-
कामेन प्रज्ञापारमितायां योगः करणीयः ॥

एवमुक्ते भगवान् आयुष्मन्तं शारदतीपुत्रमेतदवोचत् । इह शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां स्थित्वा अस्थानयोगेन दानपारमिता परिपूरयितव्या । अपरित्यागयोगेन देयदायकपरिग्राहकाऽनुपलब्धितामुपादाय । शीलपारमिता परिपूरयितव्या आपत्त्यना*पत्त्यनध्यापत्तितामुपादाय । चान्तिपारमिता परिपूरयितव्या अचोभनतामुपादाय । वीर्यपारमिता परिपूरयितव्या कायचित्तवीर्याशंसनता†मुपादाय । ध्यानपारमिता परिपूरयितव्या अविक्षेपा‡शङ्करणता‡मुपादाय । प्रज्ञापारमिता परिपूरयितव्या सर्वधर्मानुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चत्वारिस्त्युपस्थानानि(१)परिपूरयितव्यानि स्तुत्युपस्थानाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चत्वारि सम्यक्प्रहाणानि परिपूरयितव्यानि सम्यक्प्रहाणानुपलब्धितामुपा-

* आपत्त्यनानापत्त्य इति ख, ग, घ, पुस्तके पाठः ।

† अंसनता ख, घ, पाठः ।

‡ ग पुस्तके शङ्करणता इति पाठः । सङ्करणता इति युक्तम् ।

(१) व्याधिस्त्यानसंश्रयप्रमादानस्याविरतिभ्रान्तिदर्शनालब्धभूमिकत्वानवस्थितत्वानि चित्तविक्षेपास्तेऽन्तरायाः । पातञ्जलदर्शनसमाधिपादे ३० सूत्रम् ॥ स्थानं अकर्मण्यताचित्तस्य अविरतिश्चित्तस्य विषयसंप्रयोगात्मागर्जः । अलब्धभूमिकत्वं समाधिभूमेरलाभः । अनवस्थितत्वं लब्धायां भूमौ चित्तस्याप्रतिष्ठा । टीका । विक्षेपाभावोऽविक्षेपम् ।

(२) चत्वारि स्तुत्युपस्थानानीति । कायवेदनाचित्तधर्माणां स्तुत्युपस्थानानि चत्वारि ।

दाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
चत्वारः षड्विपादाः परिपूरयितव्याः षड्विपादाऽनुपलब्धितामुपा-
दाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
पञ्चेन्द्रियाणि परिपूरयितव्यानि इन्द्रियाऽनुपलब्धितामुपादाय ।
प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन पञ्च-
वल्लानि परिपूरयितव्यानि वल्लाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापार-
मितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सप्तबोध्यङ्गानि
परिपूरयितव्यानि बोध्यङ्गाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां
शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन आर्याष्टाङ्गमार्गः परि-
पूरयितव्यः मार्गाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शार-
दतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन शून्यतासमाधिः परिपूरयि-
तव्यः शून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र
स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेनानिमित्तः समाधिः परिपूरयितव्यः
आनिमित्ताऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदती-
पुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेनाऽप्रणिहितः परिपूरयितव्यः
अप्रणिहिताऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र
स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन चत्वारिध्यानानि^(१) परिपूरयित-

(१) सम्यग्प्रतिज्ञातिरूपधातुस्वभावानि चत्वारिध्यानानि कृतम्यथमं
ध्यान वितर्कं विचारः प्रीतिः सुखं चित्तैकाग्रतेति पञ्चाङ्गं । द्वितीयं
ध्यानमात्मसम्पसादः प्रीतिः सुखश्चित्तैकाग्रतेति चतुरङ्गं । तृतीय-
मुपेक्षा स्मृतिः सम्पजन्यं सुखश्चित्तैकाग्रतेति पञ्चाङ्गं । चतुर्थं
ध्यानमुपेक्षापरिशुद्धिः स्मृतिरदुःखासुखवेदना चित्तैकाग्रता चेति
चतुरङ्गं । इत्यष्टसाहस्रीटीका ।

व्यानि ध्यानाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र-
 स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चत्वार्यप्रमाणानि^(१) परिपूरयि-
 तव्यानि अप्रमाणाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शार-
 दतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चतस्रः आरूप्यसमापत्तयः^(२)
 परिपूरयितव्याः आरूप्याऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां
 शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन अष्टौ विमोक्षाः परि-
 पूरयितव्याः विमोक्षाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां
 शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन नवाऽनुपूर्वविहार-
 समापत्तिः परिपूरयितव्याः अनुपूर्वविहाराऽनुपलब्धितामुपादाय ।
 प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 पञ्चाऽभिज्ञाः परिपूरयितव्याः अभिज्ञाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञा-

(१) “चत्वार्यप्रमाणानि” । करुणे सर्वथाऽधमस्वभावेषु सत्त्वेषु यथाक्रमं
 सुखदुःखसंयोगवियोगेच्छे मुदिता सम्यक्प्रतिपत्तिषु सत्त्वेषु सौमनस्य
 लक्षणं प्रामोद्यं । उपेक्षा तु मित्रामित्रेष्वनुनयप्रतिघविरहः ।
 इत्येतान्यप्रमाणसत्वालम्बनत्वादप्रमाणानि ॥ इत्यष्टसाहस्रीटीका ।

(२) अनन्तमाकाशमिति । अनन्तमिज्ञानमिति नास्ति किञ्चनेति
 एतच्छान्तमेतत् प्रणीतं यदुत संज्ञानासंज्ञायतनमित्येवं मनसि-
 कार्थैर्यथाक्रममाकाशविज्ञानाकिञ्चन्यनैवसंज्ञानासंज्ञायतनाख्योऽवि-
 भावितरूपसंज्ञत्वेन रूपाभावादरूपाएवाख्याः कायचित्तसमता-
 पादनाच्चतस्रः समापत्तयः ॥ इत्यष्टसाहस्रीटीका ।

पातञ्जलदर्शनसमाधिपादे समापत्तिरन्यप्रकारादर्शिता । यथा
 क्षीणवृत्तेरभिजातस्येव मणेर्यद्दीप्यद्दृश्यग्राह्येषु तत्स्थितदञ्जनता-
 समापत्तिरिति ४१ सूत्रम् ।

परमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन नव-
 ज्ञाभावयितव्या ध्यातकसंज्ञाभावयितव्या ध्यातकाऽनुपलब्धिता-
 मुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन विपदाकसंज्ञाभावयितव्या विपदाकाऽनुपलब्धितामुपा-
 दाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महा-
 सत्त्वेन विपूतिकसंज्ञाभावयितव्या विपूतिकाऽनुपलब्धितामुपादाय ।
 प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 विलोहितसंज्ञाभावयितव्या विलोहिताऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञा-
 पारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन विनी-
 लकसंज्ञाभावयितव्या विनीलकाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापार-
 मितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन विखादितक-
 संज्ञाभावयितव्या विखादितकाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापार-
 मितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन विचित्रक-
 संज्ञाभावयितव्या विचित्रकाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमि-
 तायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन अस्थिसंज्ञाभाव-
 यितव्या अस्थ्यनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदती-
 पुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन विदग्धकसंज्ञाभावयितव्या
 विदग्धकाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र
 स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन आहारे प्रतिकूलसंज्ञाभावयितव्या
 प्रतिकूलाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र
 स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन बुद्धाऽनुस्मृतिर्भावयितव्या बुद्धाऽनुप-
 लब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधि-

सत्त्वेन महासत्त्वेन धर्माऽनुस्मृतिर्भावयितव्या धर्माऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सङ्गाऽनुस्मृतिर्भावयितव्या सङ्गाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन त्यागाऽनुस्मृतिर्भावयितव्या त्यागाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन देवताऽनुस्मृतिर्भावयितव्या देवताऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन आनापाना*ऽनुस्मृतिर्भावयितव्या आनापानाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन उद्देगाऽनुस्मृतिर्भावयितव्या उद्देगाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन मरणाऽनुस्मृतिर्भावयितव्या मरणाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन कायगताऽनुस्मृतिर्भावयितव्या कायाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन अनित्यसंज्ञाभावयितव्या अनित्याऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दुःखसंज्ञा भावयितव्या दुःखाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन अनात्मसंज्ञाभावयितव्या अनात्माऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र

स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन अशुभसंज्ञाभावयितव्या अशुभाऽनु-
पलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वलोकाऽनभिर^(१)तिसंज्ञाभावयितव्या अनभि-
रत्यनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन अविश्वाससंज्ञाभावयितव्या अविश्वासाऽनुप-
लब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन दुःखसंज्ञानं^(२) भावयितव्यं दुःखाऽनुपलब्धितामुपादाय ।
प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
समुदयज्ञानं भावयितव्यं समुदयाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापार-

(१) ब्रह्मलोकटणीकारो वैराग्यस्य परो मतः ॥ पञ्चदशी ।

(२) बुद्धानां सुगतो देवो विश्वश्च क्षणभङ्गुरम् ।
आर्यतत्त्वाख्यया तत्त्वचतुष्टयमिदं क्रमात् ॥
दुःखमायतनश्चैव ततः समुदयो मतः ।
मार्गश्चेत्यस्य च व्याख्या क्रमेण श्रूयतामतः ॥
दुःखं संसारिणः स्वान्धास्ते च पञ्चप्रकीर्त्तिताः ।
विज्ञानं वेदेना संज्ञा संस्कारो रूपमेव च ॥
पञ्चेन्द्रियाणि शब्दाद्या विषयाः पञ्च मानसम् ।
धर्मायतनमेतानि द्वादशायतनानि तु ॥
रागादीनां गणो यस्मात् समुदेति नृणां हृदि ।
आत्मात्मोय स्वभावाख्यः स स्यात् समुदयः पुनः ॥
क्षयिकाः सर्वसंस्काराः इति या वासना स्थिरा ।
समार्ग इति विज्ञेयः स च मोक्षोऽभिधीयते ॥

मितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन निरोधज्ञानं भावयितव्यं निरोधाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन मार्गज्ञानं भावयितव्यं मार्गाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चयज्ञानं भावयितव्यं चयाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन अनुत्पादज्ञानं भावयितव्यं अनुत्पादाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन धर्मज्ञानं भावयितव्यं धर्माऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन अन्वयज्ञानं भावयितव्यं अन्वयाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन संवृति^(१)ज्ञानं भावयितव्यं संवृत्यनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन परिचयज्ञानं भावयितव्यं परिचयाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन यथारूतज्ञानं^(२) भावयितव्यं यथारूताऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन

(१) अविद्या ।

(२) शब्दार्थप्रत्ययानामितरेतराध्यासात्सङ्करस्तत्प्रविभागसंयमात् सर्व-

भूतस्तज्ञानं ॥ पातञ्जलदर्शनसमाधिपादे १७ सूत्रम् ।

सवितर्कः^(१) सविचारः^(२) समाधिः परिपूरयितव्यः वितर्कविचारा-
ऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन ^(३)अवितर्काऽविचारमात्रः समाधिः परि-
पूरयितव्यः अवितर्काऽविचाराऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापार-
मितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाज्ञास्यामीती-
न्द्रियं परिपूरयितव्यं आज्ञास्यामीतीन्द्रियाऽनुपलब्धितामुपादाय ।

(१) तत्र शब्दार्थज्ञानविकल्पैः सङ्कीर्णा सवितर्का समापत्तिः ॥
पातञ्जलदर्शनसमाधिपादस्य ४२ सूत्रम् । अस्यायमर्थः । तत्र तासु-
समापत्तिषु मध्ये सवितर्कानामसमापत्तिरभिधीयते । सा हि-
शब्दस्यार्थस्य ज्ञानस्य च विकल्पैर्विभक्तानामपि अविभक्तग्रहणैः
सङ्कीर्णा सम्मिश्रा परौक्षकैरन्वयव्यतिरेकाभ्यां विभज्यमाना
अन्यः शब्दोऽन्योऽर्थोऽन्यजज्ञानमिति पर्यवस्यति । तत्र समापन्नस्य
योगिनो यो गवाद्यर्थः समाधिप्रज्ञायां समारूढः तद्विकल्पानुविद्ध
उपावर्त्तते सा सङ्कीर्णा समापत्तिः सवितर्कानाम् । सा च
समापत्तिः समाधिरेव “ता एव सवीजः समाधि”रिति वक्ष्यमाण
सूत्रान्तरेण तथाभिधानात् ॥

(२) स्मृतिपरिशुद्धौ स्वरूपशून्येवार्थनिर्भासा निर्वितर्का ॥ तथा
४३ सूत्रम् । या शब्दसङ्केतश्रुतानुमानज्ञानविकल्पस्मृतिपरिशुद्धौ
ग्राह्यस्वरूपोपरक्ताप्रज्ञा स्वमिव प्रज्ञारूपं ग्रहणात्मकं त्यक्त्वा-
पदार्थमात्रस्वरूपा ग्राह्यस्वरूपापन्नेव भवति सा निर्वितर्का समा-
पत्तिः । भाष्यं । शब्दसङ्केतश्च श्रुतश्चानुमानश्च तैषां ज्ञानमेव
विकल्पः तस्मात् स्मृतिः तस्याः परिशुद्धिरिति तट्टीका ॥

(३) एतयैव च सविचारानिर्विचारा च सूक्ष्मविषयाव्याख्याता ॥ तथा
४४ सूत्रम् ।

प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाज्ञे-
 न्द्रियं परिपूरयितव्यं आज्ञेन्द्रियाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञा-
 पारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाज्ञातावि-
 न्द्रियं परिपूरयितव्यं आज्ञाताविन्द्रियानुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञा-
 पारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन अभि-
 ध्यायतनं परिपूरयितव्यमभिध्यायतनाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञा-
 पारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन कृत्स्नाय-
 तनं परिपूरयितव्यं कृत्स्नायतनाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापार-
 मितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चत्वारिसंग्रह-
 वस्तूनि परिपूरयितव्यानि वस्तूनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापार-
 मितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन व्यवस्थानानि
 परिपूरयितव्यानि व्यवस्थानाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमि-
 तायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दशभूमयः
 परिपूरयितव्याः भूम्यनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां
 शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दशचर्याः परिपूरयि-
 तव्याः चर्याऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदती-
 पुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दशचान्तयः परिपूरयितव्याः
 चान्त्यनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन विंशतिरध्याशयाः परिपूरयितव्याः अध्या-
 शयाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वज्ञज्ञानं परिपूरयितव्यं सर्वज्ञज्ञानाऽनुप-
 लब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधि-

सत्त्वेन महासत्त्वेन श्रमर्थविपश्यनाज्ञानं^(१) परिपूरयितव्यं श्रमर्थ*-
 वेपश्यनाज्ञानाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शार-
 दतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन तिस्रो^(२)ऽविद्याः परिपूरयि-
 तव्याः अविद्याऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदती-
 पुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चहस्रः प्रतिसम्बिदः परि-
 पूरयितव्याः प्रतिसम्बिदाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां
 शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चत्वारि वैशारद्यानि^(३)
 परिपूरयितव्यानि वैशारद्याऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमि-
 तायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन अच्युताः पञ्चाऽ-
 भिज्ञाः परिपूरयितव्याः अच्युताऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापार-
 मितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन षट्पारमिताः

(१) पश्यनादिशब्दाबौद्धैर्दर्शनाद्यर्थे व्यवहृताः । अन्यैस्त्वसाधुपदत्वे-
 नोक्ताः । यथाभामत्यां । ग्रन्थतस्तावत् पश्यना तिष्ठना मिद्ध
 योषधाद्यसाधुप्रयोधरे॥ इति ।

(२) पातञ्जले चतस्रोऽविद्या उक्ताः यथा । अनित्याशुचिदुःखानात्मसु
 नित्यशुचिसुखात्मख्यातिरविद्या ॥ साधनपादे ५ सूत्रम् ।

(३) निर्विचारवैशारद्येऽध्यात्मप्रसादः । तथा समाधिपादे ४७ सूत्रम् ।
 अशुद्धावरणमलापेतस्य प्रकाशात्मनो बुद्धिसत्त्वस्य रजस्तमोभ्या-
 मनभिभूतः स्वच्छः स्थितिप्रवाहोवैशारद्यमिति भाष्यं । रजस्तमसो-
 रपचयोऽशुद्धिः सैवावरणलक्षणोमलस्तस्मादपेतस्य० प्रकाशात्मनः
 स्वप्रकाशस्वभावस्य बुद्धिसत्त्वस्य ॥ इति टीका ।

* श्रमर्थ इति ख, ग, पाठः ।

† प्रतिसम्बिदनुपलब्धितामिति युक्तः पाठः ।

परिपूरयितव्याः षट्पारमिताऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सप्तधनानि परिपूरयितव्यानि धनाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाऽष्टौ पुरुषवितर्काः परिपूरयितव्याः वितर्काऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन नवसत्त्ववासाः परिपूरयितव्याः सत्त्ववासाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दशवल्गानि परिपूरयितव्यानि वल्गाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाऽष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः परिपूरयितव्याः आवेणिकबुद्धधर्माऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन महामैत्री^(१)-परिपूरयितव्या महामैत्र्यनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन महाकरुणापरिपूरयितव्या महाकरुणाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन महामुदितापरिपूरयितव्या महामुदिताऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन महोपेक्षापरिपूरयितव्या महो-

(१) मैत्रीकरुणामुदितोपेक्षाणां सुखदुःखपुण्यापुण्यविषयानां भावना-
तश्चित्तप्रसादनम् ॥ तथा समाधिपादे ३३ सूत्रम् ।

तत्र सर्वप्राणिषु सुखसम्भोगापन्नेषु मैत्रीं भावायत् । दुःखितेषु

करुणां पुण्यापुण्येषु मुक्तिं महामुदितापरिपूरयितव्या महामुदिताऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्र स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन महोपेक्षापरिपूरयितव्या महो-

पेक्षाऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रज्ञापारमितायां शारदतीपुत्रं स्थित्वा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वाऽऽकारवरोपेतं सर्वज्ञज्ञानमभिसम्बोद्धुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां योगः करणीयः । मार्गाऽऽकारज्ञतां परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां योगः करणीयः । सर्वज्ञतां परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां योगः करणीयः । सर्वसत्त्वचित्तचरितज्ञानाऽऽकारतां परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां योगः करणीयः । सर्ववासनाऽनुसन्धिक्षेपान् प्रज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां योगः करणीयः । एवं हि शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । बोधिसत्त्वन्यामं* शारदतीपुत्रावक्रमि† तु कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । आवकभूमिप्रत्येकबुद्धभूमीप्रज्ञातुकामेन ते च भूमी अतिक्रमितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । अवैवर्त्तिकभूमौ स्थातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । षडभिज्ञतायां^(१) स्थातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । सर्वसत्त्वचित्तचरितविस्यन्दितानि ज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-

* एष पाठः ५ पुस्तके ।

† क्रयितु इति च पुस्तके पाठः ।

(१) ऋद्धिर्दिव्यचक्षुर्दिव्यश्रोत्रं परचित्तज्ञानं पूर्वनिवासाऽनुस्मृतिरासवक्ष्यज्ञानमिति षडभिज्ञाः ॥ इत्यष्टसाहस्रीटीका ।

मितायां शिचितव्यं । सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां ज्ञानमभिभवितु-
 कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
 धारणीमुखसमाधिमुखानि प्रतिलब्धुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्ध्ययानिकानां
 कुलपुत्राणां कुलदुहितृणाञ्च दानं दत्तां एकाऽनुमोदनासह-
 गतेन चित्तोत्पादेन सर्वतत्कुशलमूलमभिभवितुकामेन बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्ध्यय-
 निकानां कुलपुत्राणां कुलदुहितृणाञ्च शीलं रक्षतां एकाऽनु-
 मोदनासहगतेन चित्तोत्पादेन सर्वतत्कुशलमूलमभिभवितुकामेन
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । सर्वश्रावक-
 प्रत्येकबुद्ध्ययानिकानां कुलपुत्राणां कुलदुहितृणाञ्च ज्ञानिं भाव-
 यतामेकाऽनुमोदनासहगतेन चित्तोत्पादेन सर्वतत्कुशलमूलमभि-
 भवितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्ध्य-
 यानिकानां कुलपुत्राणां कुलदुहितृणाञ्च वीर्य*मारभ्यतामेकाऽनु-
 मोदनासहगतेन चित्तोत्पादेन सर्वतत्कुशलमूलमभिभवितुका-
 मेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । सर्व-
 श्रावकप्रत्येकबुद्ध्ययानिकानां कुलपुत्राणां कुलदुहितृणाञ्च ध्यानानि
 समापद्यतामेकाऽनुमोदनासहगतेन चित्तोत्पादेन सर्वतत्कुशल-
 मूलमभिभवितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
 शिचितव्यं । सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्ध्ययानिकानां कुलपुत्राणां कुलदु-

हितृणाञ्च^(१) प्रज्ञां भावयतामेकाऽनुमोदनासहगतेन चित्तोत्पादेन सर्व्वं तत्कुशलमूलमभिभवितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिचितव्यं । सर्व्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां शीलसमाधि-
प्रज्ञाविमुक्तिज्ञानदर्शनमेकाऽनुमोदनासहगतेन चित्तोत्पादेनाऽभि-
भवितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचि-
तव्यं । सर्व्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां ध्यानविमोचसमापत्तौ एकाऽनु-
मोदनासहगतेन चित्तोत्पादेनाऽभिभवितुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । अल्पं दानं ददतः सर्व्व-
सत्त्वेभ्यः उपायकौशलपरिनामनायोगेन सर्व्वाऽऽकारज्ञतायां कथ-
मप्रमेयाऽसंख्येयाऽपरिमाणं भवेदिति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिचितव्यं । अल्पं शीलं रक्षतः सर्व्वसत्त्वेभ्यः उपाय-
कौशलपरिनामनायोगेन सर्व्वाऽऽकारज्ञतायां कथमप्रमेयाऽसंख्येया-
ऽपरिमाणं भवेदिति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिचितव्यं । अल्पं चान्तिं भावयतः सर्व्वसत्त्वेभ्यः उपायकौशलपरि-
नामनायोगेन सर्व्वाऽऽकारज्ञतायां कथमप्रमेयाऽसंख्येयाऽपरिमाणं
भवेदिति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
अल्पं वीर्य्यमारभमानः सर्व्वसत्त्वेभ्यः उपायकौशलपरिनामनायोगेन
सर्व्वाऽऽकारज्ञतायां कथमप्रमेयाऽसंख्येयाऽपरिमाणं भवेदिति बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । अल्पं ध्यानं समा-
पद्यतः सर्व्वसत्त्वेभ्यः उपायकौशलपरिनामनायोगेन सर्व्वाऽऽकारज्ञ-

(१) कुलपुत्रः कुलदुहितेति शब्दः पूजावचनः । स्त्रीपुरुषयोरुपादानं
वराणोदुष्टतमुष्कादीनामधिगमनिरासज्ञापनार्थं ॥

तायां कथमप्रमेयाऽसंख्येयाऽपरिमाणं भवेदिति प्रज्ञापारमितायां
 शिचितव्यं । अल्पप्रज्ञां भावयतः सर्वसत्त्वेभ्यः उपायकौशलपरिणाम-
 नायोगेन सर्वाऽऽकारज्ञतायां कथमप्रमेयाऽसंख्येयाऽपरिमाणं भवे-
 दिति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दानपारमितायां स्थातुकामेन
 दानपारमितां परिपूरयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
 पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन शौलपारमितायां
 चरितुकामेन शौलपारमितां परिपूरयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां
 शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चान्ति-
 पारमितायां चरितुकामेन चान्तिपारमितां परिपूरयितुकामेन
 प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन वीर्यपारमितायां चरितुकामेन वीर्यपारमितां परि-
 पूरयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन ध्यानपारमितायां चरितुकामेन ध्यानपार-
 मितां परिपूरयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरितुकामेन
 प्रज्ञापारमितां परिपूरयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
 पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन एवं चित्तमुत्पादयि-
 तव्यं । कथं मे सर्वजातौ बुद्धविग्रहदर्शनं भवेत् । बुद्धसमन्वाहारो
 बुद्धानिरोधनं बुद्धपरिग्रहं भवेदिति प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
 पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन बुद्धकायं परि-
 निष्पादयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शार-

शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन द्वाचिंशतो महापुरुषलक्षणानि-
 प्रतिलब्धुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदती-
 पुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाऽशीतिमनुव्यञ्जनानि प्रतिलब्धुकामेन
 प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन सर्व्वच जातौ जातिस्मरतां प्रतिलब्धुकामेन प्रज्ञापार-
 मितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महास-
 त्त्वेन बोधिचित्ताऽपरिप्रनाशतां* प्रतिलब्धुकामेन प्रज्ञापारमि-
 तायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 सर्व्वबोधिसत्त्वचर्याऽसम्प्रमोषतां प्रतिलब्धुकामेन प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वपाप-
 मित्रपापसहायान् विवर्जितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वबुद्ध बोधि-
 कल्याणमित्राण्यारागायितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वमारकायिका-
 यवताविज्ञातुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वाऽऽवरणीयानि विशोधयि-
 तुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वधर्माऽनावरणतां प्रतिलब्धुकामेन प्रज्ञा-
 पारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन बोधिसत्त्वकुलं परिनिष्पादयितुकामेन प्रज्ञापारमि-

* बोधिचित्तारिप्रमाणाश्रतामिति ख, घ पुस्तके पाठः । बोधिचित्तारि-
 प्रमाणाश्रतामिति ग पुस्तके पाठः ।

तायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन बुद्धकुलमारागयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चिरत्नवंशाऽनुपच्छेदाय स्थातुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन कुमारभूमिमनुप्राप्तुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन बुद्धबोधिसत्त्वैरविरहितेन भवितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । [*पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन बोधिसत्त्वभूमिमतिक्रमितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।] पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन क्षिप्रन्तथागतभूमिं परिपूरयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन यैर्यैः कुशलमूलैर्यैर्यैराकारैराकाङ्क्षेत् सर्वबुद्धान् भगवतः सत्कर्तुं गुरुकर्तुं मानयितुं पूजयितुं । तानि मे कुशलमूलानि तन्नाकाराः समृद्धेयुरिति प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वसत्त्वान् सन्तोषयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । [†पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वसत्त्वानामाज्ञाः परिपूरयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।] पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वसत्त्वानामाज्ञाः परिपूरयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । अक्षपानवस्त्रयान-

* [] एतच्चिद्द्वयान्तर्वर्तीपाठः ख, ग, घ पुस्तकेषु नास्ति ।

† [] एतच्चिद्द्वयान्तर्गतपाठः क पुस्तके नास्ति ।

विभूषणपुष्पधूपपूर्णमाल्यविलेपनशयनाऽऽसनोपाश्रयग्लानप्रत्ययभेष-
ज्यपरिष्कारैः धनधान्याऽलङ्कारमणिमुक्तावैदूर्यशङ्खशिलाप्रवालजात-
रूपरजतोद्यानराज्यादिभिः सर्वोपकरणोपभोगैः सर्वसत्त्वान् सन्त-
र्पयिष्यामीति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां योगः
करणौचः । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन धर्म-
धातुपरमालोके आकाशधातुपर्यवसाने सर्वसत्त्वान् महायाने
समादापयितुकामेन दानपारमितायां प्रतिष्ठापयितुकामेन शील-
पारमितायां प्रतिष्ठापयितुकामेन चान्तिपारमितायां प्रतिष्ठाप-
यितुकामेन वीर्यपारमितायां प्रतिष्ठापयितुकामेन ध्यानपारमि-
तायां प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां प्रतिष्ठापयितुकामेन
प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेनैकमपि कुशलचित्तोत्पादमक्षयं कर्तुकामेन बोधि-
सत्त्वोपनिषदनात् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन* प्रज्ञापारमितायां
शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन ये
पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्ते
मे वर्णं भाषेरन्निति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिचितव्यं । ये दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोक-
धातुषु बुद्धाभगवन्तस्ते मे वर्णं भाषेरन्निति बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये पश्चिमास्यान्दिशि गङ्गा-
नदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्ते मे वर्णं भाषेरन्निति
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये उत्तर-

* बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनेति द्विः पाठः कचपुस्तके । ख, ग, घपुस्तके च ।

स्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्ते मे
वर्णं भाषेरन्निति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचि-
तव्यं । ये उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु
बुद्धाभगवन्तस्ते मे वर्णं भाषेरन्निति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिचितव्यं । ये पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालु-
कोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्ते मे वर्णं भाषेरन्निति बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये दक्षिणपश्चिमा-
स्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्ते मे वर्णं
भाषेरन्निति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
ये पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धा-
भगवन्तस्ते मे वर्णं भाषेरन्निति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिचितव्यं । येऽधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्ते मे वर्णं भाषेरन्निति बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदी-
वालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्ते मे वर्णं भाषेरन्निति प्रज्ञा-
पारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र यानिपूर्वस्यां-
दिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेचाणि तानि सर्वाण्येकचि-
त्तोत्पादेनोपसंक्रमितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमि-
तायां शिचितव्यं । यानिदक्षिणस्यांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि
बुद्धचेचाणि तानि सर्वाण्येकचित्तोत्पादेनोपसंक्रमितुकामेन बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यानिपश्चिमायां-
दिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेचाणि तानि सर्वाण्येकचित्तो-

१)देनोपसंक्रमितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
 शिचितव्यं । यान्युत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचे-
 चाणि तानि सर्वाण्येकचित्तोत्पादेनोपसंक्रमितुकामेन बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यान्युत्तरपूर्वस्यान्दिशि
 गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेचाणि तानि सर्वाण्येकचित्तोत्पादेनो-
 पसंक्रमितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचि-
 तव्यं । यानि पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्ध-
 चेचाणि तानि सर्वाण्येकचित्तोत्पादेनोपसंक्रमितुकामेन बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यानिदक्षिणपश्चिमायां-
 दिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेचाणि तानि सर्वाण्येकचित्तो-
 त्पादेनोपसंक्रमितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
 शिचितव्यं । यानिपश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि
 बुद्धचेचाणि तानि सर्वाण्येकचित्तोत्पादेनोपसंक्रमितुकामेन बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यान्यधस्ताद्दिशि
 गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेचाणि तानि सर्वाण्येकचित्तोत्पादेनो-
 पसंक्रमितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचि-
 तव्यं । यान्युपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेचाणि
 तानि सर्वाण्येकचित्तोत्पादेनोपसंक्रमितुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
 सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र
 यानि पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेचाणि तानि
 सर्वाण्येकस्वरूपेण विज्ञापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यानि दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवा-

रपरं शारदतीपुत्र बुद्धोत्पादाऽनुपच्छेदाय* स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वकुलरचितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बुद्धवंशाऽनुपच्छेदाय स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र अध्यात्मशून्यतायां^(१) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । वहिर्द्धाशून्यतायां^(२) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । अध्यात्मवहिर्द्धाशून्यतायां^(३) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । शून्यताशून्यतायां^(४) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । महा-

* बुद्धोत्पादाय स्यातुकामेन च पुस्तके पाठः ।

(१) आध्यात्मिकानां चक्षुरादीनामकूटस्थविनाशितामप्रकृतिमुपादाया-
ध्यात्मशून्यता ॥

(२) बाह्यानां रूपादीनां तथा प्रकृतिमुपादाय वहिर्द्धा शून्यता ॥

(३) आध्यात्मिकवाङ्मनामायतनान्तथाप्रकृतिमुपादायाध्यात्मवहिर्द्धा-
शून्यता ॥ तत्राध्यात्मिकमायतनं यदिन्द्रियरूपं संगृहीतं । बाह्यं
यद्विषयरूपं संगृहीतं । तद्धि आध्यात्मिकं चित्तेनापातत्वादाह-
स्तेन्द्रियसंगृहीतत्वात् एतच्च शून्यतात्रयमधिमुक्तिचर्याभूमौ ।

(४) सर्वधर्मशून्यताया अध्यात्मादिशून्यताया आलम्बनज्ञानस्वभावाया
अपि शून्यत्वेन शून्यताशून्यता ॥

शून्यतायां^(१) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । परमार्थशून्यतायां^(२) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । संस्कृतशून्यतायां^(३) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । असंस्कृतशून्यतायां^(४) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । अत्यन्तशून्यतायां^(५) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । अनवरागशून्यतायां^(६) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां

(१) सर्वधर्मशून्यताज्ञानमत्र सर्वधर्मशून्यता तेन च शून्यताशून्या । तस्य ग्राहकविकल्प प्रहाणादियं प्रयोगमार्गेदृशानां दिशान्दिग्भिः शून्यत्वेन महाशून्यता तासां महासन्निवेशत्वादियं सर्वत्रगार्थेन(?) प्रथमायां भूमौ ॥

(२) परमस्य निर्वाणस्यार्थं रूपशून्यत्वेन परमार्थशून्यता तस्य विसंयोगमात्रत्वादियमगार्थेन(?) द्वितीयायां भूमौ ॥

(३) संस्कृतस्य त्रैधातुकस्य कामादिधातुशून्यत्वेन संस्कृतशून्यता तस्यापरिनिष्पन्नस्वभावत्वेन श क्त(?) प्रतिपक्षत्वात् । इयं निष्पन्दाग्रार्थेन(?) तृतीयायां ॥

(४) असंस्कृतस्यानुत्पादानिरोधानन्यथात्वस्य तेन शून्यत्वादसंस्कृतशून्यता । अनुत्पादादीनामुत्पादादिप्रतियोगिप्रज्ञप्तिनिमित्ताभावात् । इयं निष्परिग्रहार्थेन चतुर्थी ॥

(५) अन्तस्यान्तेन शून्यत्वादतीतानान्तत्वेनात्यन्तता । अन्तोभागस्तत्रोच्छेदशास्त्रतान्तयोर्मध्ये न तदस्ति किञ्चिदयेन तयोर्भागव्यवच्छेदनिमित्तत्वेन स्वभावो व्यवस्थाप्यते । इयं सन्तानाभेदार्थेन पञ्चम्यां ॥

(६) आदिमध्यपर्यवसानानां तैः शून्यत्वेनानवरागशून्यता । आद्यादीनां धर्मताऽनुस्यूतत्वेनात्यन्तिकत्वादियं निःक्लेशविशुद्ध्यर्थेन षष्ठी ॥

शिक्षितव्यं । अनवकारशून्यतायां^(१) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । प्रकृतिशून्यतायां^(२) स्यातु-
कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं ।
सर्वधर्मशून्यतायां^(३) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिक्षितव्यं । स्वलक्षणशून्यतायां^(४) स्यातुकामेन बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । अनुपलम्भशून्य-
तायां^(५) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिक्षितव्यं । अभावशून्यतायां^(६) स्यातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन

-
- (१) अवकरणोत्सर्गलक्षणस्य षकारस्य ?) विपर्ययेनानवकारस्तस्य तेन
शून्यत्वादनवकारशून्यता । अवकरणादेः प्रक्रियारूपत्वेनानुत्सर्ग-
प्रज्ञप्तिनिमित्तत्वायोगादियमनानात्वार्थेन(?) सप्तम्यां ॥
- (२) सर्वायैरकृताप्रकृतिस्तस्यास्तया शून्यत्वात् प्रकृतिशून्यता । तस्याः
संस्कृतासंस्कृतविकाराविकारानापत्तेः ॥
- (३) धर्मस्य धर्मैण शून्यत्वात् सर्वधर्मशून्यतासर्वधर्माणां संस्कृता-
संस्कृतराशोरितरेतरापेक्षत्वेन स्वभावापरिनिष्पन्नत्वात् । एतच्च
शून्यताद्वयमहौनानधिकार्येण निर्विकल्पकक्षेत्रपरिशुद्धिवशिताद्वया-
श्रयत्वेन चर्याफलभूमित्वात् प्रतिवेधपरिकर्मणाऽऽष्टम्यां ॥
- (४) रूपादिलक्षणस्य रूपादेस्तल्लक्षणशून्यत्वात् लक्षणशून्यता लक्षण-
व्यवस्थानस्य सामान्यविशेषप्रज्ञप्तिमात्रत्वात् ॥
- (५) अतीतादीनां धर्माणामतीतादिष्वध्वस्वितरेतरविपर्ययानुपलम्भ-
त्वेनाऽनुपलम्भशून्यता । अध्वनां भावप्रज्ञप्तिमात्रत्वात् । एतच्च
शून्यताद्वयं ज्ञानवशिताश्रयत्वेन तथैव नवम्यां ॥
- (६) अभावशून्यता । अभावस्यासंस्कृतस्य शून्यतादेस्तेन शून्यत्वादभाव-
शून्यता ॥

प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । स्वभावशून्यतायां^(१) स्थातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापरमितायां शिचितव्यं । अभावस्वभाव-
शून्यतायां^(२) स्थातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमि-
तायां शिचितव्यं^(३) । पुनरपरं शारदतीपुत्रालम्बनामतेयसमन-
न्तरहेतुप्रत्ययता* अवबोद्धुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्राकारलक्षणान्यव-
बोद्धुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।

* एष पाठः पुस्तकपञ्चके दृश्यते ।

(१) स्वभावशून्यता । स्वभावस्य शून्यताख्यस्यार्थाणां ज्ञानेन दर्शनेन
वाह्यतकत्वात्(?) स्वभावशून्यता । ज्ञानदर्शनस्य यथाभूतार्थद्योत-
कत्वात् ॥

(२) अत्राभावस्वभावशून्यता नास्तिसंयोगिकस्य धर्मस्य भावः प्रतीत्य-
समुत्पन्नत्वादिति संयोगस्य तेन शून्यत्वादभावस्वभावशून्यता
सामग्रीमात्रं भाव इति ॥

भावस्य उपादानस्कन्धलक्षणस्य तेन शून्यत्वात् भावशून्यता ।
अस्थितैवेष्टा धर्माणां धर्मतेति परेण कर्त्राशून्यत्वात् परभाव-
शून्यता । शून्यताधिष्ठानो हि पुरुषव्यापारः केवलं विघाता-
येति कृत्वा । एतच्च शून्यतात्रयं यथाक्रमं सवासनक्षेप्तावरण-
प्रहाणाश्रयत्वेन सवासनक्षेप्तावरणप्रहाणाश्रयत्वेन स्वयं भूत्वार्थेन च
बुद्धभूमौ वेदितव्यं । इत्यष्टसाहस्रौटीकायां विंशतिप्रकाराः
शून्यताख्याता अत्र तु मूले अष्टादशप्रकाराः दृश्यन्ते ॥

पुनरपरं शारदतीपुत्र सर्वधर्माणां तथता अवबोद्धकामेन बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । अवितथता अव-
बोद्धकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
अनन्यतथतामवबोद्धकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमि-
तायां शिञ्चितव्यं । अविकारतथतामवबोद्धकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । यथाचेत्तथतामवबोद्ध-
कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वधर्माणां तथ-
तामवबोद्धकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शार-
दतीपुत्र सर्वधर्माणां भूतकोटिमवबोद्धकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र
यावन्त्यस्त्रिसाहस्रमहासाहस्रे लोकधातौ गङ्गानदीवालुकांस्ताः
सर्वांश्चातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चि-
तव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र त्रिसाहस्रमहासाहस्रे लोकधातौ
महासमुद्रेष्वप्स्कन्धोनदीषु महानदीषु कुनदीषु सरस्तङ्गागेषु पल्ल-
लेषु तत्सर्वं शतधाभिन्नया वालाग्रकोव्याऽभ्युत्क्षेप्तुकामेन च तन्नि-
श्रियां* प्राणिनोविहेठयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र यावांस्त्रिसाहस्र
महासाहस्रे लोकधातावग्निस्कन्धः ससर्व्वएकज्वालीभूतोभवेत् । तद्य-
थापि नाम कल्पोद्वाहे वर्त्तमाने तमेकेनमुखवायुनानिर्व्वापयितु-

* एष पाठः ५ पुस्तके । तदाश्रयानिति युक्तं प्रतिभाति ।

कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र त्रिसाहस्रमहासाहस्रे लोकधातौ वातमण्डलाकाया इमं त्रिसाहस्रमहासाहस्रं लोकधातुं विधुनुयुर्विरेयुर्विभंसयेयुः तद्यथापि नाम वुसमुष्टितां सर्वामहाविचोभनावातमण्डलीयकानां गुल्याः प्रान्तकेनसंच्छादयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं* । [†पुनरपरं शारदतीपुत्र यस्त्रिसाहस्रमहासाहस्रे लोकधातानाकाशधातुस्तं सर्वमेकपर्यङ्केन स्फुरितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं] पुनरपरं शारदतीपुत्र त्रिसाहस्रमहासाहस्रे लोकधातौ सुमेरुचक्रवाडमहाचक्रवाडाः पर्वतवाजास्तान् सर्वानेकवालेन वद्धाऽभ्युत्क्षिप्याऽप्रमेयाऽसंख्येयान् लोकधातून् समुत्क्षिपेयमिति‡ बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र यावान् त्रिसाहस्रमहासाहस्रे लोकधातौ वृक्षदण्डगुल्मीषधिवनस्पतिसञ्चयोऽलोद्गर्करपाषाणपर्वतमहापृथिवीसंख्यस्तं सर्वं परमाणुरजोयोगेन ज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र यावन्तः पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु? बुद्धाभगवन्तः सबोधिसत्त्वपरिवाराः सश्रावकसंघास्तान् सर्वानेकपिण्डपातेन प्रतिपाद-

* एष पाठः पुस्तकपञ्चके ।

† [] एतच्चिद्द्वयान्तर्गतपाठः क पुस्तके नास्ति ।

‡ अभ्युत्क्षिपेयमिति ग, घ, च पाठः ।

§ लोकधातुष्विति ख, ग, घ पाठः । बुद्धक्षेत्रेष्विति क, च, पाठः ।

यितुकामेन एकपुष्पेणैकमाल्येनैकगन्धेनैकविलेपनेनैकचूर्णेनैकवस्त्रेणै-
 काभरणेनैकच्छत्रेणैकध्वजेनैकपताकया सत्कर्तुकामेन गुरुकर्तु-
 कामेन मानयितुकामेन पूजयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । यावन्तो दक्षिणस्यांदिशि गङ्गा-
 नदीवालुकोपमेषु बुद्धैश्चेष्टेषु बुद्धाभगवन्तः सबोधिसत्त्वपरिवाराः
 सश्रावकसंघास्तान् सर्वानेकपिण्डपातेन प्रतिपादयितुकामेनैकपुष्पे-
 नैकमाल्येनैकगन्धेनैकविलेपनेनैकचूर्णेनैकवस्त्रेणैकाभरणेनैकच्छत्रेणैक-
 ध्वजेनैकपताकया सत्कर्तुकामेन गुरुकर्तुकामेन मानयितुकामेन पूज-
 यितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 यावन्तः पश्चिमायांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धा-
 भगवन्तः सबोधिसत्त्वपरिवाराः सश्रावकसंघास्तान् सर्वानेकपिण्ड-
 पातेन प्रतिपादयितुकामेनैकपुष्पेणैकमाल्येनैकगन्धेनैकविलेपनेनैक-
 चूर्णेनैकवस्त्रेणैकाभरणेनैकच्छत्रेणैकध्वजेनैकपताकया सत्कर्तुकामेन
 गुरुकर्तुकामेन मानयितुकामेन पूजयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
 सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । यावन्तुत्तरस्यांदिशि
 गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तः सबोधिसत्त्वपरि-
 वाराः सश्रावकसंघास्तान् सर्वान् एकपिण्डपातेन प्रतिपादयितु-
 कामेनैकपुष्पेणैकमाल्येनैकगन्धेनैकविलेपनेनैकचूर्णेनैकवस्त्रेणैकाभरणे-
 नैकच्छत्रेणैकपताकया सत्कर्तुकामेन गुरुकर्तुकामेन मानयितुकामेन
 पूजयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 यावन्त उत्तरपूर्वस्यांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु
 बुद्धाभगवन्तः सबोधिसत्त्वपरिवाराः सश्रावकसंघास्तान् सर्वानेक-

पिण्डपातेन प्रतिपादयितुकामेनैकपुष्पेणैकमाल्येनैकविलेपनेनैकचूर्णे-
 नैकवस्त्रेणैकाभरणेनैकच्छत्रेणैकध्वजेनैकपताकया सत्कर्तुंकामेन गुरु-
 कर्तुंकामेन मानयितुकामेन पूजयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यावन्तः पूर्वदक्षिणस्यांदिशि गङ्गा-
 नदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तः सबोधिसत्त्वपरिवाराः
 सश्रावकसंघास्तान् सर्वानेकपिण्डपातेन प्रतिपादयितुकामेनैकपुष्पे-
 णैकमाल्येनैकविलेपनेनैकचूर्णेनैकवस्त्रेणैकाभरणेनैकच्छत्रेणैकध्वजेनैक-
 पताकया सत्कर्तुंकामेन गुरुकर्तुंकामेनमानयितुकामेन पूजयितु-
 कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
 यावन्तोदक्षिणपश्चिमायांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु
 बुद्धाभगवन्तः सबोधिसत्त्वपरिवाराः सश्रावकसंघास्तान् सर्वानेक-
 पिण्डपातेन प्रतिपादयितुकामेनैकपुष्पेणैकमाल्येनैकविलेपनेनैकचूर्णे-
 नैकवस्त्रेणैकाभरणेनैकच्छत्रेणैकध्वजेनैकपताकया सत्कर्तुंकामेन गुरु-
 कर्तुंकामेनमानयितुकामेन पूजयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यावन्तः पश्चिमोत्तरस्यांदिशि गङ्गा-
 नदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तः सबोधिसत्त्वपरिवाराः
 सश्रावकसंघास्तान् सर्वानेकपिण्डपातेन प्रतिपादयितुकामेनैकपुष्पे-
 णैकमाल्येनैकविलेपनेनैकचूर्णेनैकाभरणेनैकच्छत्रेणैकध्वजेनैकपताकया
 सत्कर्तुंकामेन गुरुकर्तुंकामेन मानयितुकामेन पूजयितुकामेन
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यावन्तो-
 ऽधस्तादिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तः
 सबोधिसत्त्वपरिवाराः सश्रावकसंघास्तान् सर्वानेकपिण्डपातेन

प्रतिपादयितुकामेनैकपुष्पेणैकमाल्येनैकगन्धेनैकविलेपनेनैकचूर्णेनैक-
वस्त्रेणैकाभरणेनैकच्छत्रेणैकध्वजेनैकपताकया सत्कर्तुंकामेन गुरुकर्तु-
कामेनमानयितुकामेन पूजयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यावन्त उपरिष्ठादिशि गङ्गानदी-
वालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तः सबोधिसत्त्वपरिवाराः
सञ्चावकसंघास्तान् सर्वानेकपिण्डपातेन प्रतिपादयितुकामेनैक-
पुष्पेणैकमाल्येनैकगन्धेनैकविलेपनेनैकचूर्णेनैकवस्त्रेणैकाभरणेनैकच्छत्रे-
णैकध्वजेनैकपताकया सत्कर्तुंकामेन गुरुकर्तुंकामेन मानयितुकामेन
पूजयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचि-
तव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र पूर्वस्थांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु येसत्त्वास्तान् सर्वान् शीलस्कन्धे^(१) प्रतिष्ठापयितुकामेन
समाधिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञास्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन
विमुक्तिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिज्ञानदर्शनस्कन्धे प्रति-
ष्ठापयितुकामेन श्रोत-आपत्तिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन स्रष्टागा-
मिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अनागामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन
अर्हत्त्वे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्व-
ज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन* मार्गाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितु-

* एष पाठः क पुस्तके नास्ति ।

(१) अनाश्रवं शीलं समाधिः प्रज्ञा च शीलस्कन्धः समाधिस्कन्धः
प्रज्ञास्कन्धः । सर्वावरणप्रहाणाद्विमुक्तिस्कन्धः विशिष्टज्ञानसाक्षा-
त्करणं विमुक्तिज्ञानस्कन्धः ॥ इत्यष्टसाहस्रीटीका ।

कामेन सर्वाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन अनुपधिगेषे
 निर्वाणधातौ^(१) प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
 पारमितायां शिचितव्यं । ये दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोप-
 मेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तान् सर्वान् शौलस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन
 समाधिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञास्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन
 विमुक्तिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिज्ञानदर्शनस्कन्धे प्रति-
 ष्ठापयितुकामेन श्रोत-आपत्तिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन सङ्गदा-
 गामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अनागामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन
 अर्हत्त्वे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्व-
 ज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन मार्गाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितु-
 कामेन सर्वाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन अनुपधिगेषे
 निर्वाणधातौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
 पारमितायां शिचितव्यं । ये पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोप-
 मेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तान् सर्वान् शौलस्कन्धे प्रतिष्ठापयितु-
 कामेन समाधिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञास्कन्धे प्रतिष्ठाप-
 यितुकामेन विमुक्तिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिज्ञानदर्शन-
 स्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन श्रोत-आपत्तिफले प्रतिष्ठापयितु-
 कामेन सङ्गदागामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अनागामिफले प्रति-
 ष्ठापयितुकामेन अर्हत्त्वे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रत्येकबोधौ प्रति-

(१) न विद्यन्ते उपधयः स्कन्धाः सर्वरागादिप्रहाणावशेषीभूतत्वेन
 शेषा यस्मिन् । निर्वाण्यस्मिन् सर्वविकल्पाः इति निर्वाणं तत्तथा
 तदेव धातुस्तदालम्बनभावेनार्याणां निष्पत्तर्हतुरतस्तस्मिन्निति
 योजनीयं । अष्टसाहस्रीटीका ।

ष्ठापयितुकामेन सर्वज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन मार्गाऽऽकार-
 ज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्वाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितु-
 कामेन अनुपधिगेषे निर्व्वणधातौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये उत्तरस्था-
 न्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तान् सर्वान्
 ग्रीलस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन समाधिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन
 प्रज्ञास्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन
 विमुक्तिज्ञानदर्शनस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन श्रोत-आपत्तिफले
 प्रतिष्ठापयितुकामेन सकृदागामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अना-
 गामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अर्हत्त्वे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रत्येक-
 बोधौ प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्वज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन
 मार्गाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्वाऽऽकारज्ञतायां प्रति-
 ष्ठापयितुकामेन अनुपधिगेषे निर्व्वणधातौ प्रतिष्ठापयितुकामेन
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये उत्तर-
 पूर्व्वस्थान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वास्तान्
 सर्वान् ग्रीलस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन समाधिस्कन्धे प्रतिष्ठाप-
 यितुकामेन प्रज्ञास्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिस्कन्धे प्रति-
 ष्ठापयितुकामेन विमुक्तिज्ञानदर्शनस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन श्रोत-
 आपत्तिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन सकृदागामिफले प्रतिष्ठापयितु-
 कामेन अनागामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अर्हत्त्वे प्रतिष्ठापयितु-
 कामेन प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्वज्ञतायां प्रतिष्ठाप-
 यितुकामेन मार्गाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्वाऽऽकार-

ज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन अनुपधिगेषे निर्व्वणधातौ प्रतिष्ठा-
पयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचि-
तव्यं । ये पूर्व्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु
सत्त्वास्तान् सर्व्वान् शीलस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन समाधिस्कन्धे
प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञास्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिस्कन्धे
प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिज्ञानदर्शनस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन
श्रोत-आपत्तिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन सहदागामिफले प्रतिष्ठाप-
यितुकामेन अनागामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अर्हत्त्वे प्रतिष्ठापयि-
तुकामेन प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्व्वज्ञतायां प्रतिष्ठाप-
यितुकामेन मार्गाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्व्वाऽऽकार-
ज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन अनुपधिगेषे निर्व्वणधातौ प्रतिष्ठाप-
यितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।

ये दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु
सत्त्वास्तान् सर्व्वान् शीलस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन समाधिस्कन्धे
प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञास्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिस्कन्धे
प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिज्ञानदर्शनस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन
श्रोत-आपत्तिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन सहदागामिफले प्रति-
ष्ठापयितुकामेन अनागामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अर्हत्त्वे प्रति-
ष्ठापयितुकामेन प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्व्वज्ञतायां प्रति-
ष्ठापयितुकामेन मार्गाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्व्वाऽऽ-
कारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन अनुपधिगेषे निर्व्वणधातौ
प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां

शिक्षितव्यं । ये पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोक-
धातुषु सत्त्वास्तान् सर्वान् शीलस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन समाधि-
स्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञास्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन
विमुक्तिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिज्ञानदर्शनस्कन्धे प्रति-
ष्ठापयितुकामेन श्रोत-आपत्तिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन सहृदा-
गामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अनागामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन
अर्हत्वे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयितुकामेन
सर्वज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन मार्गाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयि-
तुकामेन सर्वाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन अनुपधिगेषे
निर्वाणधातौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिक्षितव्यं । येऽधस्तादिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु सत्त्वास्तान् सर्वान् शीलस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन
समाधिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञास्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन
विमुक्तिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिज्ञानदर्शनस्कन्धे प्रति-
ष्ठापयितुकामेन श्रोत-आपत्तिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन सहृदा-
गामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अनागामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन
अर्हत्वे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्व-
ज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन मार्गाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितु-
कामेन सर्वाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन अनुपधिगेषे
निर्वाणधातौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिक्षितव्यं । ये उपरिष्ठादिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु सत्त्वास्तान् सर्वान् शीलस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन

समाधिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञास्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन
विमुक्तिस्कन्धे प्रतिष्ठापयितुकामेन विमुक्तिज्ञानदर्शनस्कन्धे प्रतिष्ठा-
पयितुकामेन ओत-आपत्तिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन सहदागामि-
फले प्रतिष्ठापयितुकामेन अनागामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अर्हत्त्वे
प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयितुकामेन सर्वज्ञतायां
प्रतिष्ठापयितुकामेन मार्गाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन
सर्वाऽऽकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन अनुपधिगेषे* निर्व्याण-
धातौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितां
शिक्षितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र यावन्तो दशदिग्लोकधातुषु†
सत्त्वास्तान् सर्वाञ्छ्रावकप्रत्येकबुद्ध्ययानेन च महायानेन च परि-
निर्वापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिक्षितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरतादानं ददतैवं शिक्षितव्यं ॥

यदेवं दानं दत्त्वा महाफलं भवत्येवं दानं दत्त्वा क्षत्रिय महा-
श्रीलङ्कूलेषूपपद्यते । एवं दानं दत्त्वा ब्राह्मणमहाश्रीलङ्कूलेषूप-
पद्यते । एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं निश्राय चातुर्महाराजिकेषु
देवेषूपपद्यते । एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं निश्राय त्रायत्रिंशेषु
देवेषूपपद्यते । एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं निश्राय यामेषु
देवेषूपपद्यते । एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं निश्राय तुषितेषु

* परिनिर्वाणधातौ इति च पुस्तके पाठः ।

† दशदिग्लोके सर्वलोकधातुष्विति ख, ग, घ, च पुस्तके पाठः ।

‡ महाशाल इति ख, ग, घ, च पुस्तकेषु पाठः ।

देवेषूपपद्यते । एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं निश्चाय निर्माण-
इतिषु देवेषूपपद्यते । एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं निश्चाय पर-
निर्मितवशवर्त्तिषु देवेषूपपद्यते । एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं
निश्चाय प्रथमं ध्यानं समापद्यते । एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं
निश्चाय द्वितीयं ध्यानं समापद्यते । एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं
निश्चाय तृतीयं ध्यानं समापद्यते । एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं
निश्चाय चतुर्थं ध्यानं समापद्यते । एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं
निश्चाय आकाशानन्त्यायतनसमापत्तिं समापद्यते । एवं दानं दत्त्वा
तदेवं दानं निश्चायज्ञानानन्त्यायतनसमापत्तिं समापद्यते । एवं दानं
दत्त्वा तदेवं दानं निश्चाय आकिञ्चन्यायतनसमापत्तिं समापद्यते ।
एवं दानं दत्त्वा तदेवं दानं निश्चाय नैवसंज्ञानासंज्ञायतन-
समापत्तिं समापद्यते । एवं दानं दत्त्वा चत्वारिस्मृत्युपस्थानान्युत्प-
द्यन्ते । एवं दानं दत्त्वा चत्वारि सम्यक्प्रहाणान्युत्पद्यन्ते । एवं
दानं दत्त्वा पञ्चेन्द्रियाण्युत्पद्यन्ते । एवं दानं दत्त्वा पञ्चवलान्युत्प-
द्यन्ते । एवं दानं दत्त्वा सप्तबोध्यङ्गान्युत्पद्यन्ते । एवं दानं दत्त्वा
आर्याष्टाङ्गो मार्ग उत्पद्यते । एवं दानं दत्त्वाशून्यताऽऽनिमित्ता-
ऽप्रणिहितविमोक्षमुखान्युत्पद्यन्ते । एवं दानं दत्त्वा श्रोतश्रापत्ति-
फलमुनुप्राप्यते । एवं दानं दत्त्वा सङ्गदागामिफलमनुप्राप्यते । एवं
दानं दत्त्वा अनागामिफलमनुप्राप्यते । एवं दानं दत्त्वा अर्हत्त्व-
मनुप्राप्यते । एवं दानं दत्त्वा प्रत्येकबोधिरनुप्राप्यते । एवं दानं
दत्त्वा अनुत्तरासम्यक्सम्बोधिरनुप्राप्यते । पुनरपरं शारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्जानात्येवमुपायकौश-

स्त्रेण दानं दत्तं दानपारमितां परिपूरयत्येवं दानं दत्तं शौलपारमितां परिपूरयत्येवं दानं दत्तं चान्तिपारमितां परिपूरयत्येवं दानं दत्तं वीर्यपारमितां परिपूरयत्येवं दानं दत्तं ध्यानपारमितां परिपूरयत्येवं दानं दत्तं प्रज्ञापारमितां परिपूरयति ।

अथायुष्मान् शारदतीपुत्रोभगवन्तमेतदवोचत् । कथं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दानं दत्ता दानपारमिता परिपूरिता भवति । कथं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन शौलं रक्षता शौलपारमिता परिपूरिता भवति । कथं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चान्तिं भावयता चान्तिपारमिता परिपूरिता भवति । कथं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन वीर्यमारभता वीर्यपारमिता परिपूरिता भवति । कथं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन ध्यानं समापद्यता ध्यानपारमिता परिपूरिता भवति । कथं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञां भावयता प्रज्ञापारमिता परिपूरिता भवति । भगवानाह । अनुपलम्भयोगेन शारदतीपुत्र दानस्य दायकस्व प्रतिग्राहकस्य त्रिमण्डलपरिशुद्ध्या दानपारमिता परिपूरिता भवति । आपत्त्यनापत्त्यध्यापत्तितामुपादाय शौलपारमिता परिपूरिता भवति । अक्षोभनतामुपादाय चान्तिपारमिता परिपूरिता भवति । कायचित्तवीर्याश्रंसनतामुपादाय वीर्यपारमिता परिपूरिता भवति । *अविक्षेपाऽसङ्करणतामुपादाय ध्यानपारमिता परिपूरिता भवति । सर्वधर्मप्रज्ञानताऽनुपलम्भयोगेन प्रज्ञापार-

* अविक्षेपाश्रयता इति ख, ग, घ पुस्तके पाठः ।

† प्रज्ञानता इति ख, ग, घ पुस्तके पाठः ।

मिता परिपूरिता भवति । पुनरपरं शारदतीपुत्र अतीतानागत-
प्रत्युत्पन्नानां बुद्धानां भगवतां सर्व्वबुद्धगुणान् प्रज्ञातुकामेनाऽनुप्राप्तु-
कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
पुनरपरं शारदतीपुत्र संस्कृताऽसंस्कृतानां धर्माणां पारं गन्तुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं
शारदतीपुत्र साश्रवानाऽश्रवाणां धर्माणां पारं गन्तुकामेन बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शार-
दतीपुत्र कुशलाऽकुशलानां धर्माणां पारं गन्तु कामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र
लौकिकलोकोत्तराणां धर्माणां पारं गन्तुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र
रूपरूपिणां धर्माणां पारं गन्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र व्याहृताऽ-
व्याहृतानां धर्माणां पारं गन्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र नियताऽ-
नियतानां धर्माणां पारं गन्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र नैर्यानिकाऽ-
नैर्यानिकानां धर्माणां पारं गन्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र हात*-
भागीयानां विशेषभागीयानां धर्माणां पारं गन्तुकामेन बोधि-

* हातभागीयानामिति ग पुस्तके पाठः, भागीयानामिति ख, घ पुस्तके
पाठः ।

सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । [*पुनरपरं शार-
दतीपुत्र भागौयानां विशेषभागौयानां धर्माणां पारं गन्तुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।] पुनरपरं
शारदतीपुत्र पृथग्जनधर्माणामार्यधर्माणां पारं गन्तुकामेन बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शार-
दतीपुत्र शैचधर्माणामशैचधर्माणां पारं गन्तुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र
आवकधर्माणां प्रत्येकबुद्धधर्माणां पारं गन्तुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वधर्माणां बुद्धधर्माणाञ्च पारं गन्तुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र
सर्वधर्माणां पारं गन्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-
मितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन अतीतानागतप्रत्युत्पन्नानां धर्माणां तथतामनुबोद्धुकामेन
प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन सर्वधर्माणामनुत्पादकोटिमनुप्राप्तुकामेन प्रज्ञापार-
मितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन सर्वधर्माणां भूतकोटिं प्रतिवेद्धुकामेन प्रज्ञापारमितायां
शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां पृथ्वं
गमेन भवितु कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व-

* एतच्चिह्नद्वयमध्यवर्तीपाठः क पुस्तके नास्ति ।

।गां भगवतामुपस्थायकेन भवितुकामेन प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व-
 बुद्धानां भगवतामत्यन्तपरिचारकेण* भवितुकामेन प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन महा-
 परिवारेण भवितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनातीतानागतप्रत्युत्पन्नानां
 बोधिसत्त्वपरिवाराणां प्रतिलब्धुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चि-
 तव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वदादृष्टा
 दक्षिणां परिशोधयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दानेन च गृहीत-
 चित्तेन भवितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दौःशौल्यचित्तपृथक्
 कर्तुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदती-
 पुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन व्यापादचित्तमुत्सृष्टुकामेन प्रज्ञा-
 पारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन कौशौद्यचित्तमनुत्पादयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन विचे-
 पचित्तमनुत्पादयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनर-
 परं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दौर्गन्धचित्तमनुत्पाद-
 यितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र

* मध्यन्तरपरिवारेण ग, घ पुस्तके पाठः ।

बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वसत्त्वान् दानमये पुण्यक्रियावस्तुनिप्रति-
 ष्ठापयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपर शारद-
 तीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वसत्त्वाञ्छौलमये पुण्यक्रियावस्तु-
 नि प्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वसत्त्वान् भावनामये पुण्य-
 क्रियावस्तुनिप्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वसत्त्वानैर्य्यापथस-
 हगते पुण्यक्रियावस्तुनिप्रतिष्ठापयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शि-
 ञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वस-
 त्वान् सर्व्वौषधिकसहगते पुण्यक्रियावस्तुनिप्रतिष्ठापयितुकामेन
 प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन सर्व्वस्कारं पञ्चचक्षुषानध्यादयितुकामेन प्रज्ञापारमि-
 तायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 यदुत्तमास्त्वचक्षुर्निष्पादयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 दिव्यं चक्षुर्निष्पादयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमि-
 तायां शिञ्चितव्यं । प्रज्ञाचक्षुर्निष्पादयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
 सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । धर्मचक्षुर्निष्पादयितुकामेन
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । बुद्धचक्षुर्नि-
 ष्पादयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शि-
 ञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र ये पूर्व्वस्यादिशि गङ्गानदी-
 वालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्व्वान् दिव्येनचक्षुषा-
 संद्रष्टुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन यच्च बुद्धाभगवन्तो धर्मं भाषन्तं

सर्व्वं दिव्येन श्रोत्रेण श्रोतुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां चेत-
सैव चेतः प्रज्ञातुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां पूर्व्वयोगसहगतां
बोधिसत्त्वचर्यां समनुस्मर्त्तुकामेन तेषां बुद्धानां भगवतामनेकविध-
मृद्धिविकुर्व्वितुं* संद्रष्टुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमि-
तायां शिचितव्यं । ये दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्व्वान् दिव्येन चक्षुषा संद्रष्टुकामेन
यञ्च बुद्धाभगवन्तो धर्म्मं भाषन्ते तत्सर्व्वं दिव्येन श्रोत्रेण श्रोतु-
कामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां चेतसैव चेतः प्रज्ञातुकामेन तेषां
बुद्धानां भगवतां पूर्व्वयोगसहगतां बोधिसत्त्वचर्यामनुस्मर्त्तुकामेन
तेषां बुद्धानां भगवतामनेकविधमृद्धिविकुर्व्वितुं संद्रष्टुकामेन बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये पश्चिमायां-
दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तान्
सर्व्वान् दिव्येन चक्षुषा संद्रष्टुकामेन यञ्च ते बुद्धाभगवन्तो धर्म्मं
भाषन्ते तत्सर्व्वं दिव्येन श्रोत्रेण श्रोतुकामेन तेषां बुद्धानां भगवतां
चेतसैव चेतः प्रज्ञातुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां पूर्व्वयोगसह-
गतां बोधिसत्त्वचर्यामनुस्मर्त्तुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतामनेक-
विधमृद्धिविकुर्व्वितुं संद्रष्टुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिचितव्यं । ये उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोप-
मेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्व्वान् दिव्येन चक्षुषा संद्रष्टुका-
मेन यञ्च ते बुद्धाभगवन्तो धर्म्मं भाषन्ते तत् सर्व्वं दिव्येन श्रोत्रेण

* एष पाठः पञ्चसु पुस्तकेषु किन्तु कुत्रचित्स्थले विकुर्व्वितुमिति
कुत्रचित्, स्थले विकुर्व्वितमिति पाठोदृश्यते ।

श्रोतुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां चेतसैव चेतः प्रज्ञातुकामेन
 तेषां बुद्धानां भगवतां पूर्वयोगसहगतां बोधिसत्त्वचर्यामनुस्मर्त्तु-
 कामेन तेषां बुद्धानां भगवतामनेकविधमृद्धिविकुर्वितुं संद्रष्टु-
 कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये
 उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभग-
 वन्तस्तान् सर्वान् दिव्येन चक्षुषा संद्रष्टुकामेन यच्च ते बुद्धाभगवन्तो
 धर्म्मं भाषन्ते तत्सर्व्वं दिव्येन श्रोत्रेण श्रोतुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां
 भगवतां चेतसैव चेतः प्रज्ञातुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां
 पूर्वयोगसहगतां बोधिसत्त्वचर्यामनुस्मर्त्तुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां
 भगवतामनेकविधमृद्धिविकुर्वितुं संद्रष्टुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
 सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि
 गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्व्वान्
 दिव्येन चक्षुषा संद्रष्टुकामेन यच्च ते बुद्धाभगवन्तो धर्म्मं भाषन्ते
 तत्सर्व्वं दिव्येन श्रोत्रेण श्रोतुकामेन तेषां बुद्धानां भगवतां
 चेतसैव चेतः प्रज्ञातुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां पूर्वयोग-
 सहगतां बोधिसत्त्वचर्यामनुस्मर्त्तुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां-
 मनेकविधमृद्धिविकुर्वितुं संद्रष्टुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गा-
 नदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्व्वान् दिव्येन
 चक्षुषा संद्रष्टुकामेन यच्च ते बुद्धाभगवन्तो धर्म्मं भाषन्ते तत्सर्व्वं
 दिव्येन श्रोत्रेण श्रोतुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां चेतसैव
 चेतः प्रज्ञातुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां पूर्वयोगसहगतां

बोधिसत्त्वचर्यामनुस्मर्त्तुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतामनेकविध-
मृद्धिविकुर्वितं संद्रष्टुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-
मितायां शिचितव्यं । ये पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवाण्डुको-
पमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्वान् दिव्येन चक्षुषा
संद्रष्टुकामेन यच्चते बुद्धाभगवन्तो धर्म्मं भाषन्ते तत्सर्वं दिव्येन
श्रोत्रेण श्रोतुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां चेतसैव चेतः प्रज्ञातु-
कामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां पूर्वयोगसहगतां बोधिसत्त्वचर्या-
मनुस्मर्त्तुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतामनेकविधमृद्धिविकुर्वितं
संद्रष्टुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
येऽधस्तादिशि गङ्गानदीवाण्डुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त-
स्तान् सर्वान् दिव्येन चक्षुषा संद्रष्टुकामेन यच्चते बुद्धाभगवन्तो
धर्म्मं भाषन्ते तत्सर्वं दिव्येन श्रोत्रेण श्रोतुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां
भगवतां चेतसैव चेतः प्रज्ञातुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां
पूर्वयोगसहगतां बोधिसत्त्वचर्यामनुस्मर्त्तुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां
भगवतामनेकविधमृद्धिविकुर्वितं संद्रष्टुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये उपरिष्ठादिशि गङ्गा-
नदीवाण्डुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्वान् दिव्येन
चक्षुषा संद्रष्टुकामेन यच्चते बुद्धाभगवन्तो धर्म्मं भाषन्ते तत्सर्वं
दिव्येन श्रोत्रेण श्रोतुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां चेतसैव
चेतः प्रज्ञातुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतां पूर्वयोगसहगतां
बोधिसत्त्वचर्यामनुस्मर्त्तुकामेन तेषाञ्च बुद्धानां भगवतामनेकविध-
मृद्धिविकुर्वितं संद्रष्टुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमि-

तायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
यन्ते बुद्धाभगवन्तो धर्मं भाषन्ते समन्ताद्दशसु दिक्षु सर्वलोकधातुषु
धर्मं भाषन्ते तत्सर्वं श्रुत्वा नाच्छेदेन स्मृतिवलाधानेन सन्धारयितु-
कामेन यावदनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुद्धः एतस्मिन्नन्तरे
सर्वमप्रणाशयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं
शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाऽतौताऽनागतप्रत्युत्पन्नानां भग-
वतां बुद्धानां बुद्धचेत्राणि च बुद्धचेत्रपरिशुद्धिश्च* द्रष्टुकामेन
परिनिष्पादयितुकामेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं
शारदतीपुत्र यत्किञ्चित्तथागतैर्भाषितं सूत्रं गेयं व्याकरणं
गाथोदाननिदानत्यक्तकजातकवैपुल्याऽद्भुतधर्मायच्छ्रावकैर्न श्रुतं तत्सर्वं
श्रोतुकामेन उद्गृहीतुकामेन धारयितुकामेन वाचयितुकामेन
पर्यवाप्तुकामेन तथता प्रतिपत्तुकामेन परेभ्यश्च विस्तरेण
सम्प्रकाशयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिञ्चितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र यत्किञ्चित् पूर्वस्यान्दिशि
गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु सर्वबुद्धैर्भगवद्भिर्भाषितं भाषन्ते
भाषिष्यन्ते तत्सर्वं श्रोतुकामेन उद्गृहीतुकामेन धारयितुकामेन
वाचयितुकामेन पर्यवाप्तुकामेन परेभ्यश्च विस्तरेण सम्प्रकाशयितु-
कामेन तथत्वाय प्रतिपत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिञ्चितव्यं । यत्किञ्चिद्विचक्षणस्यान्दिशि सर्वबुद्धै-
र्भगवद्भिर्भाषितं भाषन्ते भाषिष्यन्ते तत्सर्वं श्रोतुकामेन उद्गृहीतु-
कामेन धारयितुकामेन वाचयितुकामेन पर्यवाप्तुकामेन परेभ्यश्च

* परिशुद्धीश्च इति ख, ग, घ, च पुस्तकेषु पाठः ।

विस्तरेण सम्प्रकाशयितुकामेन तत्र च तथत्वाय प्रतिपत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यत्किञ्चित्पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवाल्मीकोपमेषु लोकधातुषु सर्व्वबुद्धैर्भगवद्भिर्भाषितं भाषन्ते भाषिष्यन्ते तत्सर्व्वं श्रोतुकामेन उद्गृहीतुकामेन धारयितुकामेन वाचयितुकामेन पर्य्यवाप्तुकामेन परेभ्यश्च विस्तरेण सम्प्रकाशयितुकामेन तत्र च तथत्वाय प्रतिपत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यत्किञ्चिदुत्तरस्यान्दिशि सर्व्वबुद्धैर्भगवद्भिर्भाषितं भाषन्ते भाषिष्यन्ते तत्सर्व्वं श्रोतुकामेन उद्गृहीतुकामेन धारयितुकामेन वाचयितुकामेन पर्य्यवाप्तुकामेन परेभ्यश्च विस्तरेण सम्प्रकाशयितुकामेन तत्र च तथत्वाय प्रतिपत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यत्किञ्चिदुत्तरपूर्व्वस्यान्दिशि सर्व्वबुद्धैर्भगवद्भिर्भाषितं भाषन्ते भाषिष्यन्ते तत्सर्व्वं श्रोतुकामेन उद्गृहीतुकामेन धारयितुकामेन वाचयितुकामेन पर्य्यवाप्तुकामेन परेभ्यश्च विस्तरेण सम्प्रकाशयितुकामेन तत्र च तथत्वाय प्रतिपत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यत्किञ्चित् पूर्व्वदक्षिणस्यान्दिशि सर्व्वबुद्धैर्भगवद्भिर्भाषितं भाषन्ते भाषिष्यन्ते तत्सर्व्वं श्रोतुकामेन उद्गृहीतुकामेन धारयितुकामेन वाचयितुकामेन पर्य्यवाप्तुकामेन परेभ्यश्च विस्तरेण सम्प्रकाशयितुकामेन तत्र च तथत्वाय प्रतिपत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यत्किञ्चिदक्षिणपश्चिमायान्दिशि सर्व्वबुद्धैर्भगवद्भिर्भाषितं भाषन्ते भाषिष्यन्ते तत्सर्व्वं श्रोतुकामेन उद्गृहीतुकामेन धारयितुकामेन

वाचयितुकामेन पर्यवाप्तुकामेन परेभ्यश्च विस्तरेण सम्प्रकाशयितुकामेन तत्र च तथत्वाय प्रतिपत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यत्किञ्चित् पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि सर्व्वबुद्धैर्भगवद्भिर्भाषितं भाषन्ते भाषिष्यन्ते तत्सर्व्वं श्रोतुकामेन उद्गहीतुकामेन धारयितुकामेन वाचयितुकामेन पर्यवाप्तुकामेन परेभ्यश्च विस्तरेण सम्प्रकाशयितुकामेन तत्र च तथत्वाय प्रतिपत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यत्किञ्चिदधस्ताद्दिशि सर्व्वबुद्धैर्भगवद्भिर्भाषितं भाषन्ते भाषिष्यन्ते तत्सर्व्वं श्रोतुकामेन उद्गहीतुकामेन धारयितुकामेन वाचयितुकामेन पर्यवाप्तुकामेन परेभ्यश्च विस्तरेण सम्प्रकाशयितुकामेन तत्र च तथत्वाय प्रतिपत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यत्किञ्चिदुपरिष्ठाद्दिशि सर्व्वबुद्धैर्भगवद्भिर्भाषितं भाषन्ते भाषिष्यन्ते तत्सर्व्वं श्रोतुकामेन उद्गहीतुकामेन धारयितुकामेन वाचयितुकामेन पर्यवाप्तुकामेन परेभ्यश्च विस्तरेण सम्प्रकाशयितुकामेन तत्र च तथत्वाय प्रतिपत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र्याः पूर्व्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु अन्धकारतमिस्राअघाअघस्फुटायचेमौ सूर्याचन्द्रमसावेवं महर्द्धिकावेवं महेशाख्यावेवं महानुभावौ न भासतो न तपतो न विरोचतस्ताः सर्वा अवभासयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । याः दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु अन्धकारतमिस्राअघाअघस्फुटायचेमौ

सूर्याचन्द्रमसावेवं महर्द्धिकावेवं महेशाख्यावेवं महानुभावौ न
भासतो न तपतो न विरोचतस्ताः सर्वाश्रवभासयितुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । याः पश्चि-
मायान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु अन्धकारतमिस्रा-
अघाअघस्फुटायचेमौ सूर्याचन्द्रमसावेवं महर्द्धिकावेवं महे-
शाख्यावेवं महानुभावौ न भासतो न तपतो न विरोचतस्ताः
सर्वाश्रवभासयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिचितव्यं । याः उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोक-
धातुषु अन्धकारतमिस्राअघाअघस्फुटायचेमौ सूर्याचन्द्रमसा-
वेवं महर्द्धिकावेवं महेशाख्यावेवं महानुभावौ न भासतो न
तपतो न विरोचतस्ताः सर्वाश्रवभासयितुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । याः उत्तरपूर्वस्यान्दिशि
गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु अन्धकारतमिस्राअघाअघस्फुटा-
अचेमौ सूर्याचन्द्रमसावेवं महर्द्धिकावेवं महेशाख्यावेवं महानुभावौ
न भासतो न तपतो न विरोचतस्ताः सर्वाश्रवभासयितुकामेन बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । याः पूर्वदक्षिण-
स्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु अन्धकारतमिस्रा-
अघाअघस्फुटायचेमौ सूर्याचन्द्रमसावेवं महर्द्धिकावेवं महेशा-
ख्यावेवं महानुभावौ न भासतो न तपतो न विरोचतस्ताः सर्वा-
श्रवभासयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिचितव्यं । याः दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु
लोकधातुषु अन्धकारतमिस्राअघाअघस्फुटायचेमौ सूर्याचन्द्रम-

सावेवं महर्द्धिकावेवं महेशाख्यावेवं महानुभावौ न भासतो-
न तपतो न विरोचतस्ताः सर्वाश्रवभासयितुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । याः पश्चिमोत्तरस्या-
न्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु अन्धकारतमिस्रा-
अघाअघस्फुटायत्रेमौ सूर्याचन्द्रमसावेवं महर्द्धिकावेवं महे-
शाख्यावेवं महानुभावौ न भासतो न तपतो न विरोचतस्ताः
सर्वाश्रवभासयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिचितव्यं । याअधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु
अन्धकारतमिस्राअघाअघस्फुटायत्रेमौ सूर्याचन्द्रमसावेवं महर्द्धि-
कावेवं महेशाख्यावेवं महानुभावौ न भासतो न तपतो न
विरोचतस्ताः सर्वाश्रवभासयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । याउपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदी-
वालुकोपमेषु लोकधातुषु अन्धकारतमिस्राअघाअघस्फुटायत्रेमौ
सूर्याचन्द्रमसावेवं महर्द्धिकावेवं महेशाख्यावेवं महानुभावौ
न भासतो न तपतो न विरोचतस्ताः सर्वाश्रवभासयितुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं
शारदतीपुत्र यावन्तः पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोक-
धातवोयत्र न बुद्धशब्दं न धर्मशब्दं न सङ्गशब्दं सत्त्वाः शृण्वन्ति
तत्र लोकधातुषु तान् सर्वसत्त्वान् बुद्धधर्मसङ्गशब्दान् श्रावयितु-
कामेन सम्यग्दृष्टौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन

* च पुस्तके एवं महेशाख्यावित्यतः प्रागपि एवं महानुभावविति
पाठः सर्वत्र दृश्यते ।

प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यावन्तः शारदतीपुत्र दक्षिणस्या-
 न्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवोयत्र न बुद्धशब्दं न
 धर्मशब्दं न सङ्गशब्दं सत्त्वाः शृण्वन्ति तत्र लोकधातुषु तान्
 सर्वसत्त्वान् बुद्धधर्मसङ्गशब्दान् आवयितुकामेन सम्यग्दृष्टौ प्रति-
 ष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचि-
 तव्यं । यावन्तः शारदतीपुत्र पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोप-
 मालोकधातवोयत्र न बुद्धशब्दं न धर्मशब्दं न सङ्गशब्दं सत्त्वाः
 शृण्वन्ति तत्र लोकधातुषु तान् सर्वसत्त्वान् बुद्धधर्मसङ्गशब्दान् आव-
 यितुकामेन सम्यग्दृष्टौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यावन्तः शारदतीपुत्र उत्तरस्या-
 न्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवोयत्र न बुद्धशब्दं न
 धर्मशब्दं न सङ्गशब्दं सत्त्वाः शृण्वन्ति तत्र लोकधातुषु तान्
 सर्वसत्त्वान् बुद्धधर्मसङ्गशब्दान् आवयितुकामेन सम्यग्दृष्टौ प्रति-
 ष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचि-
 तव्यं । यावन्तः शारदतीपुत्र उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मु-
 कोपमालोकधातवोयत्र न बुद्धशब्दं न धर्मशब्दं न सङ्गशब्दं
 सत्त्वाः शृण्वन्ति तत्र लोकधातुषु तान् सर्वसत्त्वान् बुद्धधर्मसङ्ग-
 शब्दान् आवयितुकामेन सम्यग्दृष्टौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यावन्तः शार-
 दतीपुत्र पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवो-
 यत्र न बुद्धशब्दं न धर्मशब्दं न सङ्गशब्दं सत्त्वाः शृण्वन्ति तत्र
 लोकधातुषु तान् सर्वसत्त्वान् बुद्धधर्मसङ्गशब्दान् आवयितुकामेन

सम्यग्दृष्टौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यावन्तः शारदतीपुत्र दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोयत्र न बुद्धशब्दं न धर्मशब्दं न सङ्गशब्दं सत्त्वाः शृण्वन्ति तत्र लोकधातुषु तान् सर्वसत्त्वान् बुद्धधर्मसङ्गशब्दान् आवयितुकामेन सम्यग्दृष्टौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यावन्तः शारदतीपुत्र पश्चिमोत्तरस्थान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोयत्र न बुद्धशब्दं न धर्मशब्दं न सङ्गशब्दं सत्त्वाः शृण्वन्ति तत्र लोकधातुषु तान् सर्वसत्त्वान् बुद्धधर्मसङ्गशब्दान् आवयितुकामेन सम्यग्दृष्टौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यावन्तः शारदतीपुत्राऽधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोयत्र न बुद्धशब्दं न धर्मशब्दं न सङ्गशब्दं सत्त्वाः शृण्वन्ति तत्र लोकधातुषु तान् सर्वसत्त्वान् बुद्धधर्मसङ्गशब्दान् आवयितुकामेन सम्यग्दृष्टौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । यावन्तः शारदतीपुत्रोपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोयत्र न बुद्धशब्दं न धर्मशब्दं न सङ्गशब्दं सत्त्वाः शृण्वन्ति तत्र लोकधातुषु तान् सर्वसत्त्वान् बुद्धधर्मसङ्गशब्दान् आवयितुकामेन सम्यग्दृष्टौ प्रतिष्ठापयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र ये पूर्वस्थान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुष्वन्याः सत्त्वास्ते ममाऽनुभावाच्चक्षुषा रूपाणि द्रक्ष्यन्ति बधिराः श्रोत्रेण

शब्दान् श्रोष्यन्त्युन्मत्ताः स्मृतिं प्रतिलप्यन्ते नग्नाश्चीवराणि प्रति-
 लप्यन्ते चुधितपिपासिताश्रमपानं प्रतिलप्यन्ते ग्लानाव्याधिभ्यः
 प्रतिमोक्ष्यन्ते बन्धनाऽवरोधगतायथाकामं गमिष्यन्ति* ममर्ह्या
 ममाऽनुभावेनेति तेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चितव्यं । ये शारदतीपुत्र दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोप-
 मेषु लोकधातुष्वन्धाः सत्त्वास्ते ममाऽनुभावाश्चक्षुषा रूपाणि द्रक्ष्यन्ति
 बधिराः श्रोत्रेण शब्दान् श्रोष्यन्ति उन्मत्ताः स्मृतिं प्रतिलप्यन्ते
 नग्नाश्चीवराणि प्रतिलप्यन्ते चुधितपिपासिताश्रमपानं प्रति-
 लप्यन्ते ग्लानाव्याधिभ्यः प्रतिमोक्ष्यन्ते बन्धनाऽवरोधगतायथाकामं
 गमिष्यन्ति ममर्ह्या ममाऽनुभावेनेति तेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । ये शारदतीपुत्र पश्चिमायान्दिशि
 गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुष्वन्धाः सत्त्वास्ते ममाऽनुभावाश्चक्षुषा
 रूपाणि द्रक्ष्यन्ति बधिराः श्रोत्रेण शब्दान् श्रोष्यन्ति उन्मत्ताः
 स्मृतिं प्रतिलप्यन्ते नग्नाश्चीवराणि प्रतिलप्यन्ते चुधितपिपासिता-
 श्रमपानं प्रतिलप्यन्ते ग्लानाव्याधिभ्यः प्रतिमोक्ष्यन्ते बन्धनाऽवरोध-
 गतायथाकामं गमिष्यन्ति ममर्ह्या ममाऽनुभावेनेति तेन बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । ये शारदतीपुत्रो-
 त्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुष्वन्धाः सत्त्वास्ते
 ममाऽनुभावाश्चक्षुषा रूपाणि द्रक्ष्यन्ति बधिराः श्रोत्रेण शब्दं श्रोष्यन्ति
 उन्मत्ताः स्मृतिं प्रतिलप्यन्ते नग्नाश्चीवराणि प्रतिलप्यन्ते चुधित-

* यथाकामंगमाभविष्यन्ति इति ख, ग, घ, च पुस्तकेषु पाठः एवं
 परम् ।

पिपासिताश्रमपानं प्रतिलप्यन्ते ग्लानाः व्याधिभ्यः प्रतिमोक्ष्यन्ते
 बन्धनाऽवरोधगतायथाकामंगमाभविष्यन्ति ममर्ह्या ममाऽनु-
 भावेनेति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
 ये शारदतीपुत्रोत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोक-
 धातुष्वन्धाः सत्त्वास्ते ममाऽनुभावाश्चक्षुषा रूपाणि द्रक्ष्यन्ति बधिराः
 श्रोत्रेण शब्दं श्रोष्यन्ति उन्मत्ताः स्मृतिं प्रतिलप्यन्ते नग्राश्चीव-
 राणि प्रतिलप्यन्ते क्षुधितपिपासिताश्रमपानं प्रतिलप्यन्ते ग्लाना-
 व्याधिभ्यः प्रतिमोक्ष्यन्ते बन्धनाऽवरोधगतायथाकामंगमाभवि-
 ष्यन्ति ममर्ह्या ममाऽनुभावेनेति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
 पारमितायां शिचितव्यं । ये शारदतीपुत्र पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि
 गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुष्वन्धाः सत्त्वास्ते ममाऽनुभावाश्चक्षुषा
 रूपाणि द्रक्ष्यन्ति बधिराः श्रोत्रेण शब्दान् श्रोष्यन्ति उन्मत्ताः
 स्मृतिं प्रतिलप्यन्ते नग्राश्चीवराणि प्रतिलप्यन्ते क्षुधितपिपासिता-
 श्रमपानं प्रतिलप्यन्ते ग्लानाः व्याधिभ्यः प्रतिमोक्ष्यन्ते, बन्धनाऽ-
 वरोधगतायथाकामंगमाभविष्यन्ति ममर्ह्या ममाऽनुभावेनेति
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । ये शार-
 दतीपुत्र दक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोक-
 धातुष्वन्धाः सत्त्वास्ते ममाऽनुभावाश्चक्षुषा रूपाणि द्रक्ष्यन्ति बधिराः
 श्रोत्रेण शब्दं श्रोष्यन्ति उन्मत्ताः स्मृतिं प्रतिलप्यन्ते नग्राश्चीव-
 राणि प्रतिलप्यन्ते क्षुधितपिपासिताश्रमपानं प्रतिलप्यन्ते ग्लानाः
 व्याधिभ्यः प्रतिमोक्ष्यन्ते बन्धनाऽवरोधगतायथाकामंगमाभवि-
 ष्यन्ति ममर्ह्या ममाऽनुभावेनेति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वम प्रज्ञा-

पारमितायां शिचित्यं । ये शारदतीपुत्र पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि
गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुष्वन्धाः सत्त्वास्ते ममाऽनुभावा-
च्चक्षुषा रूपाणि द्रक्ष्यन्ति बधिराः श्रोत्रेण शब्दं श्रोष्यन्ति उन्मत्ताः
स्मृतिं प्रतिलप्यन्ते नग्राश्चीवराणि प्रतिलप्यन्ते चुधितपिपासिता-
अन्नपानं प्रतिलप्यन्ते ग्लानाः व्याधिभ्यः परिमोक्ष्यन्ते बन्धनाऽव-
रोधगतायथाकामंगमाभविष्यन्ति ' ममर्ह्य ममाऽनुभावेनेति
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचित्यं । ये शार-
दतीपुत्राऽधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुष्वन्धाः
सत्त्वास्ते ममाऽनुभावाच्चक्षुषा रूपाणि द्रक्ष्यन्ति बधिराः श्रोत्रेण
शब्दं श्रोष्यन्ति उन्मत्ताः स्मृतिं प्रतिलप्यन्ते नग्राश्चीवराणि प्रति-
लप्यन्ते चुधितपिपासिताअन्नपानं प्रतिलप्यन्ते ग्लानाः व्याधिभ्यः
परिमोक्ष्यन्ते, बन्धनाऽवरोधगतायथाकामं गमिष्यन्ति ममर्ह्य
ममाऽनुभावेनेति बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचि-
तयं । ये शारदतीपुत्रोपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोक-
धातुष्वन्धाः सत्त्वास्ते ममाऽनुभावाच्चक्षुषा रूपाणि द्रक्ष्यन्ति,
बधिराः श्रोत्रेण शब्दं श्रोष्यन्ति, उन्मत्ताः स्मृतिं प्रतिलप्यन्ते,
नग्राश्चीवराणि प्रतिलप्यन्ते, चुधितपिपासिताअन्नपानं प्रति-
लप्यन्ते, ग्लानाव्याधिभ्यः परिमोक्ष्यन्ते* बन्धनाऽवरोधगतायथा-
कामंगमाभविष्यन्ति, ममर्ह्य ममाऽनुभावेनेति बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचित्यं । किमिति ये तत्र

* केषु स्थलेषु परिमोक्ष्यन्ते इति केषु च स्थलेषु परिमोक्ष्यन्ते
इति पाठः सर्वेषु पुस्तकेषु दृश्यते ।

समन्ताद्दृशु दिक्षु एकैकस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोक-
धातुषु अक्षणाऽपायगताः सत्त्वाः नैरयिकाः तैर्यग्योनिकावा
यामलौकिकावा ते ममाऽनुभावात्तत्तत्सुखत्वामानुष्यमात्मभावं
प्रतिलिखन्ते सर्वांश्चतान् सत्त्वाञ्छीले प्रतिष्ठापयितुकामेन, समाधौ
प्रतिष्ठापयितुकामेन, प्रज्ञायां प्रतिष्ठापयितुकामेन, विमुक्तौ प्रति-
ष्ठापयितुकामेन, विमुक्तिज्ञानदर्शने प्रतिष्ठापयितुकामेन, श्रोत-
व्यापत्तिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन सकृदागामिफले प्रतिष्ठापयितु-
कामेन, अनागामिफले प्रतिष्ठापयितुकामेन अर्हत्त्वे प्रतिष्ठापयितु-
कामेन, प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयितुकामेन, सर्वज्ञतायां प्रतिष्ठाप-
यितुकामेन, मार्गाकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन, सर्वाकार-
ज्ञतायां प्रतिष्ठापयितुकामेन, अनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ प्रति-
ष्ठापयितुकामेन, बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिचित्वं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन तथा-
गतैर्यथापथं शिचितुकामेन, तथागतचर्याचारित्रविशुद्धं तथागतस्य
ज्ञानपूर्वङ्गमकायकर्मवाक्कर्ममनस्कर्मपरिशुद्धिं शिचितुकामेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिचित्वं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरतैवमुपपरीक्षित्वं । किमित्यहं
महानागाऽवलोकितमवलोक्य सत्त्वेभ्योऽनुसूधर्मं देशयेयं । किमि-
त्यहमतो* सिंहविक्रान्तिनेन विक्रान्मयेयं । किमित्यहममोघविक्रा-
मिनेनां विक्रामयेयं । किमित्यहं चतुरङ्गुलमात्रेण महापृथिवीं

* अथमेव पाठः पुस्तकपञ्चके ।

† विक्रामितया इति च पुस्तके पाठः ।

पञ्चामसृगन् गच्छेयं । किमित्यहं सहस्रपद्मेषु पद्मेषु पादतले
 मिःक्षिपन् पादतलसन्निश्रितान् प्राणिनोऽविहेठेयं । किमित्यहं
 सहस्रारचक्राभ्यां पादतलाभ्यां महापृथिवीं विचित्रयन् गच्छेयं ।
 किमित्यहं चक्रप्रमाणमात्रं महापृथिव्याः परिवर्त्तेयं क्रमेयं ।
 किमित्यहं सर्वां पृथिवीमनुचक्रममाणः पृथिवीरजसानाऽनुशि-
 ष्येयं । किमित्यहमेकं वा योजनं द्वे वा त्रीणि वा चत्वारि वा
 पञ्च वा दश वा विंशतं वा त्रिंशतं वा योजनशतं वा योजन-
 सहस्रं वा योजनशतसहस्रं वा योजनकोटीं वा योजनकोटीशतं वा
 योजनकोटीसहस्रं वा योजनकोटीशतसहस्रं वा यावदप्रेमयाणि वा
 असंख्येयानि वा अचिन्त्यानि वा अतुल्यानि वा अनन्तानि वा अप-
 र्यन्तानि वा अभाष्याणि वा अनभिलाष्यानि अनभिलाष्यानभि-
 लाष्यानि वा बुद्धचेत्राण्यनुविचरता*ऽनुचङ्क्रम्यमाणस्य न कायफला-
 मे चित्तमिति प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदती-
 पुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चतरतैवं व्युप-
 परीक्षितव्यं । किमित्यहमधस्तात् कतमत्तरयोः† • सहस्राराभ्यां
 चक्राभ्यां रश्मिकोटीनियुतशतसहस्राणि प्राप्नुयन् सर्वाऽक्षणाऽपाय-
 दुःखानि प्रशमय्य सर्वसत्त्वान् सुखितान् कुर्यामिति प्रज्ञापारमि-
 तायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां चरतैवं व्युपपरीक्षितव्यं । किमित्यहं चातुर्महा-

* विचरता इति पञ्चसुपुस्तकेषु पाठः विचरत इति पाठोपुक्तः ।

† फल मे इति पाठः पञ्चसुपुस्तकेषु दृश्यते फलं मे इति पुक्तं प्रतिभाति ।

‡ क्रमतलयोरिति ख, ग, घ, च पुस्तकेषु पाठः ।

राजकायिकदेवैः चायस्त्रिंशैर्यामैस्तुषितैर्निर्माणरतिभिः परनिर्मि-
 तवशवर्त्तिभिः ब्रह्मकायिकैर्ब्रह्मपुरोहितैर्ब्रह्मपार्षद्यैर्महाब्रह्मभिराभैः
 परीता*भैरप्रमाणभैराभास्वरैः शुभैः परीत्तशुभैः अप्रमाणशुभैः
 शुभकृत्स्नैर्वृहैः परीत्तवृहैरप्रमाणवृहैर्वृहत्फलैः अवृहैः अतपैः
 सुदृशैः सुदर्शनैः अकनिष्ठैः अनेकदेवकोटीनियुतशतसहस्रैः परि-
 वृतः पुरस्कृतो बोधिमण्डलांमुपसंक्रम्ययामीति† प्रज्ञापारमितायां
 शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
 पारमितायां चरतैवं व्युपपरीक्षितव्यं । किमिति मे बोधिदृक्षतले‡
 निषीदतः चातुर्महाराजकायिकादेवास्त्रायत्रिंशादेवाः तुषितादेवाः
 निर्माणरतयोदेवाः परनिर्मितवशवर्त्तिनोदेवाः ब्रह्मकायिकादेवाः
 ब्रह्मपुरोहितादेवाः ब्रह्मपार्षद्यादेवाः महाब्रह्मणोदेवाः परी-
 ताभादेवाः आभास्वरादेवाः शुभादेवाः परीत्तशुभादेवाः अप्र-
 माणशुभादेवाः शुभकृत्स्नादेवाः वृहादेवाः वृहत्फलादेवाः अवृहा-
 देवाः अतपादेवाः सुदृशादेवाः सुदर्शनादेवाः अकनिष्ठादेवाः
 दुष्प्रसंस्तरं कुय्युरिति प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरतैवं
 व्युपपरीक्षितव्यं । किमित्यहं बोधिमण्डलनिषण्णः पाणिनालक्षण-
 समलङ्कृतेन महापृथिवीं पराहृत्य सपरिवारं कृष्णवन्धुन्ममुचिं

* परीताभैरिति ख, ग, घ पुस्तके पाठः ।

† बोधिमण्डाद्द्रुममूलमिति ख, ग, घ पुस्तके पाठः ।

‡ उपसंक्रमेयमिति च पुस्तके पाठः ।

(१) बोधिद्रुमश्चलदलः पिप्पलः कुञ्जराशनः अश्रत्ये इत्यमरः ।

पराजयेयमिति प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदती-
 पुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरतैवं व्युपपरी-
 चितव्यं । किमिति मेऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुद्धस्य गच्छत-
 सिष्ठतोनिषीदतोनिषण्य ग्रथानस्य पृथिवीप्रदेशोवज्रमः
 सन्निष्ठेतेति तेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शार-
 दतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरतैवं^(१) व्युप-
 परीचितव्यं । किमित्यहं यत्रैव दिवसेऽभिनिष्क्रामेयं तत्रैव दिवसे
 सपरिषत्कं कृष्णबन्धुं जित्वा अनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्येयं,
 अभिसम्बुध्य तत्रैव दिवसे धर्मचक्रं प्रवर्त्तयेयं । प्रवर्त्ततश्चाऽप्रमेया-
 ऽसंख्येयानां विरजोविगतमलं धर्मेषु धर्मचक्षुर्विशुद्ध*मप्रमेयाऽसंख्ये-
 यानां सत्त्वानामनुपायाऽऽश्रवेभ्यश्चित्तानि विमुच्येरन । अप्रमेयाऽसं-
 ख्येयाः सत्त्वाः अवैवर्त्तिकाभवेयुरनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधाविति तेन
 प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरतैवं व्युपपरीचितव्यं । किमिति-
 मेऽनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुद्धस्याऽप्रमेयाऽसंख्ययः प्रावकसंघोभ-
 वेदेकधर्मदेशनयाचाऽप्रमेयाऽसंख्येयाएकासनिका अर्हन्तोभवेयुर्बोधि-
 सत्त्वाश्च महासत्त्वाश्च अवैवर्त्तिकाभवेयुरनुत्तरायां सम्यक् सम्बोधौ
 अप्रमेयाऽसंख्येयाऽपरिमाणश्च बोधिसत्त्वसंघोभवेदमितं नायुः प्रमाणं

* विशुद्धोद इति ख, ग, घ पुस्तके पाठः ।

(१) चरता भावयता सर्वगत्यर्था बोधार्थाः ।

अमिताप्रभा सम्यग्भवेदिति प्रज्ञापारमितायां शिचित्वं । पुनर-
 परं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरतैवं
 चित्तमुत्पादयित्वं । किमितिमेऽनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बु-
 द्धस्य तत्र बुद्धचेत्रे रागद्वेषमोहशब्दोऽपि न भवेदिति प्रज्ञापारमि-
 तायां शिचित्वं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां चरतैवं चित्तमुत्पादयित्वं । किमितिमेऽनु-
 त्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुद्धस्य तत्र बुद्धचेत्रे सर्वसत्त्वाएवं
 रूपया प्रज्ञया समन्वागताभवेयुर्यदेवं जानौरन् साधुदानं साधुदमं
 साधु ब्रह्मचर्यं साधुविहिंसा सर्वप्राणिभूतेष्विति प्रज्ञापारमितायां
 शिचित्वं । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
 पारमितायां चरतैवं चित्तमुत्पादयित्वं । किमितिमेपरिनिर्वृतस्य
 सङ्खर्माऽन्तर्द्धानशब्दोऽपि न भवेदिति प्रज्ञापारमितायां शिचित्वं ।
 पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
 चरतैवं चित्तमुत्पादयित्वं । किमितिमे सहस्रश्रवणमात्रेण नामधेयस्य
 गङ्गानदीवाल्मेयेषु लोकधातुषु सत्त्वानियताभवेयुरनुत्तरायां
 सम्यक् सम्बोधाविति प्रज्ञापारमितायां शिचित्वं । यस्मिन् शार-
 दतीपुत्र समये बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्निमान्
 गुणानुत्पादयति तस्मिन् समये आत्तमनस्काभवन्ति चत्वारोमहा-
 राजावयमत्र चत्वारिपात्राणि प्रतिष्ठापयिष्यामोयानि पौर्व्विकेर्महा-
 राजैः पौर्व्विकेषु तथागतेषु प्रतिष्ठापितानि । आत्तमनस्काभवन्ति-
 चायस्त्रिंशादेवाः आत्तमनस्काभवन्ति यामादेवाः आत्तमनस्काभ-
 वन्ति तुषितादेवा आत्तमनस्काभवन्ति निर्माणरर्तयोदेवाः आत्त-

मनस्काभवन्ति परनिर्मिब्रवशवर्त्तिनोदेवाः [आत्तमनस्का भवन्ति]*
 धर्ममयस्य उपस्थापनपरिचर्याकर्मकरिस्थामः एवमासुराः कायाः†
 परिहास्यन्ते दिव्याः कायाअभिवर्द्धन्ते आत्तमनस्काभवन्ति ब्रह्म-
 कायिकादेवाआत्तमनस्काभवन्ति ब्रह्मपुरोहितादेवाआत्तमनस्काभ-
 वन्ति ब्रह्मपार्षद्यादेवाआत्तमनस्काभवन्ति महाब्रह्मणोदेवाआत्तम-
 नस्काभवन्ति परीक्षाभादेवाआत्तमनस्काभवन्ति अप्रमाणाभादेवा-
 आत्तमनस्काभवन्ति आभास्वरादेवाआत्तमनस्काभवन्ति परीक्षशु-
 भादेवाआत्तमनस्काभवन्ति अप्रमाणशुभादेवाआत्तमनस्काभवन्ति
 शुभकुत्स्नादेवाआत्तमनस्काभवन्ति वृहादेवाआत्तमनस्काभवन्ति
 परीक्षवृहादेवाआत्तमनस्काभवन्ति अप्रमाणवृहादेवाआत्तमनस्का-
 भवन्ति वृहत्फलादेवाआत्तमनस्काभवन्ति अवृहादेवाआत्तमनस्का-
 भवन्तिअतपादेवाआत्तमनस्काभवन्ति सुदृशादेवाआत्तमनस्काभवन्ति
 सुदर्शनादेवाआत्तमनस्काभवन्ति अकनिष्ठादेवावयमेनमभिसम्बुद्धम-
 ध्येष्वियामहेधर्मचक्रप्रवर्त्तनाय, यस्मिन् समये शारदतीपुत्र बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् विवर्द्धते षड्भिः पार-
 मिताभिरात्तमनस्कास्तस्मिन् समये भवन्ति बोधिसत्त्वयानिकाः
 कुलपुत्राः कुलदुहितरश्च वयमस्य महासत्त्वस्य मातापितरौ
 भविष्यामोभ्रातृभगिनौभार्यापुत्रदुहितमित्रामात्यज्ञातिसहायासं-

* [] एतच्चिद्ब्रह्मयान्तर्गतः पाठोऽधिकः प्रतिभाति पुस्तकपञ्चकेऽस्तीति
 रक्षितः ।

† कामा इति च पुस्तके पाठः ।

‡ सहायाः इति युक्तं प्रतिभाति ।

मोदिताभविष्यामदृत्यात्तमनस्काभवन्ति चत्वारो महाराजाश्चातुर्महा-
 राजकायिकादेवास्त्रायस्त्रिंशादेवायामादेवाः तुषितादेवाः निर्मा-
 णरतयोदेवाः परनिर्मितवशवर्त्तिनोदेवाः ब्रह्मकायिकादेवाः ब्रह्म-
 पुरोहितादेवाः ब्रह्मपार्षद्यादेवा महाब्रह्मणो*देवाः आभास्वरा-
 देवाः शुभादेवाः परीत्तशुभादेवाः अप्रमाणशुभादेवाः शुभकृत्स्ना-
 देवाः अप्रमाणवृहादेवाः वृहत्फलादेवाः अवृहादेवाः अतपादेवाः
 सुदृशादेवाः सुदर्शनादेवाः अकनिष्ठादेवाः बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य
 मैथुनसंयोगप्रस्थानतायै, स खलु ब्रह्मचारौ भवति । सत्त्वानां बोधि-
 नियोजनतायै न संयोजनतायै† धर्मैः संयुज्यते स एवं प्रणिदधाति ।
 प्रथमचित्तोत्पादं मयोपादाय ब्रह्मचारिणा भवितव्यं नाऽब्रह्मचारिणा
 तत् कस्य हेतोः । कामान् खलु पुनः प्रतिषेधमानस्य‡ ब्रह्म-
 लोकोपपत्तेरप्यन्तरायो भवति । कः पुनर्वादोऽनुत्तरायाः सम्यक्
 सम्बोधेस्तस्मात्तर्हि बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन ब्रह्मचारिणाऽभिनिष्क्रम्याऽ-
 नुत्तरा सम्यक् सम्बोधिरभिसम्बोद्धव्या नाऽब्रह्मचारिणा । एवमुक्ते
 आयुष्मान् शारदतीपुत्रो भगवन्तमेतदवोचत् । किं पुनर्भगवन्
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽवश्यं मातापितृभार्यापुत्रदुहितृभिर्भवित-
 व्यं । भगवानाह । केषाञ्चिच्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वानां महास-
 त्त्वानामवश्यं मातापितृभ्यां भवितव्यं । भार्यापुत्रदुहितृभिर्भवितव्यं ।

* सर्वत्रपुस्तके महाब्रह्मणो देवा इत्यस्ति महाब्रह्माण इति युक्तं
 प्रतिभाति ।

† संयोजनीयैरिति ख, ग, घ, च पुस्तके पाठः ।

‡ सेवमानस्य इति यत्नं प्रतिभाति ।

केषाञ्चिदवश्यं मातापितृभार्यापुत्रदुहितृभिर्भवितव्यं । केषाञ्चिच्छा-
रदतीपुत्रं बोधिं चानां महासत्त्वानां प्रथमचित्तोत्पादमेव उपा-
दाय ब्रह्मचर्यं आदानं भवति ते नित्यं कुमारभूताएव यावदनु-
त्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते । केचित्पुनर्व्वोधिसत्त्वामहा-
सत्त्वाऽपि कौशलेन सत्त्वपरिपाकाय पञ्चकामगुणान् भुञ्जन्तः पुर-
मध्यादा निष्क्रम्याऽनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते । केचित्
पुनर्व्वोधिसत्त्वामहासत्त्वाः गम्भीरप्रज्ञापारमिताप्रतिलब्धाः अपगत-
कामक्लेशास्ते सत्त्वपरिपाकाय कामगुणापरिभोगं* च उपदिशन्ति
न च परिभुञ्जते । तद्यथाऽपि नाम शारदतीपुत्र दक्षोमायाका-
रोमायाकाराऽन्तेवासौवा सुशिक्षितोमायाविद्यासंयोगज्ञानेन स
पञ्चकामगुणानभिनिर्माय पञ्चभिः कामगुणैरममाणं क्रीडन्तं
परिचारयन्तमात्मानमुपदर्शयेत् तत् किं मन्यसे शारदतीपुत्राऽपि न
तेनमायाकारेण मायाकाराऽन्तेवासिना वा पञ्चकामगुणाः
परिभुक्ताभवेयुः । नोहौदं भगवन् । भगवानाह । एवमेव शारद-
तीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वामहायाने सुशिक्षितामायोपमधर्मतावि-
हारप्रतिलब्धाः सर्व्वक्लेशविगतविनयेसत्त्वपरिपाकाय महाकरुणाव-
शेन कामगुणपरिभोगञ्च उपदिशन्ति । न च कामगुणान्परिभु-
ञ्जन्ते । न च तैः सार्द्धं सम्बसन्ति । न तैः परिक्षिप्यन्ते ।
अनेकपर्यायेण शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वाः महासत्त्वाः कामानां
वर्णान् भाषन्ते । आदीप्ताः कामाः, वधकाः कामाः, प्रत्यर्थिकाः
कामाः, प्रत्यमित्राः कामाः, भृशोल्कोपमाः कामाः, किम्पाक-

* कामगुणपरिभोगमिति ख, ग, घ पुस्तकेषु पाठः ।

फलोपमाः कामाः, असिधारोपमाः कामाः अङ्गाररश्म्युपमाः
 कामाः, विषमालोपमाः कामाः वडिशोपमाः कामाः मोह-
 कूपोपमाः कामाः । एवं हि शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वाः महासत्त्वाः
 कामान् परिजानन्ति । सत्त्वानामनुपायकुशलानां परिपाचनार्थं
 पञ्चभ्यः कामगुणेभ्यः विवेचनार्थं पञ्चकामगुणानुपदर्शयन्ति । न
 च तैर्माद्यन्ति न कामहेतोर्नकामनिदानं पापकर्माऽध्यवस्यन्ति ।
 एवमुक्ते आयुष्मान् शारदतीपुत्रो भगवन्तमेतदवोचत् । कथं
 पुनर्भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरितव्यं ।
 भगवानाह । इह शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापा-
 रमितायां चरन् बोधिसत्त्वं न समनुपश्यति । बोधिसत्त्वचर्या-
 मपि न समनुपश्यति । प्रज्ञापारमितां न समनुपश्यति ।
 प्रज्ञापारमितानामाऽपि न समनुपश्यति । चरतीति न समनुपश्यति ।
 न चरतीति न समनुपश्यति । रूपमपि न समनुपश्यति । वेदना-
 मपि न समनुपश्यति । संज्ञामपि न समनुपश्यति । संस्कारानपि
 न समनुपश्यति । विज्ञानमपि न समनुपश्यति । तत्कस्य हेतोः
 तथाहि शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः स्वभावेन शून्यः एवं
 हि बोधिसत्त्वनाम बोधिसत्त्वनाम्ना शून्यं । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा
 तथाहि न शून्यतया रूपं शून्यं नान्यत्र रूपात् शून्यता रूपमेव
 शून्यता शून्यतैव रूपं । न शून्यतया वेदना शून्या नान्यत्र वेदनायाः
 शून्यता वेदनैव शून्यता शून्यतैव वेदना । न शून्यतया संज्ञा शून्या
 नान्यत्र संज्ञायाः शून्यता संज्ञैव शून्यता शून्यतैव संज्ञा । न शून्यतया

* मात्रो इति च पुस्तके पाठः ।

संस्काराः शून्याः नान्यत्र संस्कारेभ्यः शून्यता संस्कारा एव
 शून्यता शून्यतैव संस्काराः । न शून्यतया विज्ञानं शून्यं नान्यत्र
 विज्ञानात् शून्यता । विज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव विज्ञानं । तत्-
 कस्यहेतोस्तथाहि नाममात्रमिदं यदुत बोधिसत्त्वः नाममात्रमिदं
 यदुत शून्यता नाममात्रमिदं यदुत रूपं नाममात्रमिदं यदुत
 वेदना, नाममात्रमिदं यदुत संज्ञा नाममात्रमिदं यदुत संस्काराः ।
 नाममात्रमिदं यदुत विज्ञानं । तथा हि मायोपमं रूपं मायो-
 पमावेदना, मायोपमासंज्ञा, मायोपमाः संस्काराः मायोपमं
 विज्ञानं । माया च नाजमात्रं न देशस्थान प्रदेशस्था असदसम्भूतं
 वितथसमं मायादर्शनं स्वभावविरहितमस्वभावश्चाऽनुत्पादोऽनिरोधः ।
 अस्थानं न हानिर्न वृद्धिर्न संक्लेशेन व्यवदानं एवं चरन् बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वः कस्यचिद्वर्त्मस्य उत्पादं न समनुपश्यति निरोधं न
 समनुपश्यति स्थानं न समनुपश्यति हानिं न समनुपश्यति वृद्धिं
 न समनुपश्यति संक्लेशं न समनुपश्यति व्यवदानं न समनुपश्यति ।
 रूपं न समनुपश्यति । वेदनां न समनुपश्यति । संज्ञां न समनु-
 पश्यति । संस्कारान् न समनुपश्यति । विज्ञानं न समनुपश्यति ।
 बोधिरिति बोधिसत्त्व इति यदुच्यते तदपि न समनुपश्यति ।
 तत्कस्यहेतोः तथाहि क्वचिमनामप्रति*पत्तिधर्म्मं ते कल्पिता-
 आगन्तुकेन नामधेयेनाऽभूतपरिकल्पितेन व्यवह्रियन्ते, व्यवहारा-
 चाऽभिनिविश्यन्ते तद्बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
 सर्वधर्म्मान् न समनुपश्यति नोपलभते असमनुपश्यन् अनुपलभ-

* प्रति प्रति इति ख, ग, घ पुस्तके पाठः ।

मानोन मन्यते नाऽभिनिविशते । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नेवं व्युपपरीक्षेत नाममात्रं
यदुत बोधिसत्त्व इति नाममात्रमिदं यदुत बोधिरिति नाम-
मात्रमिदं यदुत बुद्ध इति नाममात्रमिदं यदुत प्रज्ञापारमितेति
नाममात्रमिदं यदुत प्रज्ञापारमितायां चरतीति । नाममात्रमिदं
यदुत रूपमिति नाममात्रमिदं यदुत वेदनेति । नाममात्रमिदं
यदुत संज्ञेति । नाममात्रमिदं यदुत संस्कारादिति । नाममात्र-
मिदं यदुत विज्ञानमिति । तद्यथाऽपि नाम शारदतीपुत्र आत्मेति
व्यवह्रियते सच यथाभूतं परिगवेक्ष्यमाणो नोपलभ्यते । सत्त्वः सत्त्व-
इति व्यवह्रियते सच यथाभूतं परिगवेक्ष्यमाणो नोपलभ्यते ।
जीवो जीवइति व्यवह्रियते सच यथाभूतं परिगवेक्ष्यमाणो-
नोपलभ्यते अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । पोषः पोषइति व्यव-
ह्रियते स च यथाभूतं परिगवेक्ष्यमाणो नोपलभ्यते । पुरुषः पुरुष
इति व्यवह्रियते सच यथाभूतं परिगवेक्ष्यमाणो नोपलभ्यते ।
पुङ्गवः पुङ्गवइति व्यवह्रियते सच यथाभूतं परिगवेक्ष्यमाणो-
नोपलभ्यते । मनुजो मनुज इति व्यवह्रियते स च यथाभूतं परि-
गवेक्ष्यमाणो नोपलभ्यते । मानवो मानवइति व्यवह्रियते सच
यथाभूतं परिगवेक्ष्यमाणो नोपलभ्यते । कारापकः कारापकइति
व्यवह्रियते सच यथाभूतं परिगवेक्ष्यमाणो नोपलभ्यते । वेदकः
वेदकइति व्यवह्रियते सच यथाभूतं परिगवेक्ष्यमाणो नोप-
लभ्यते । वेदयितृको वेदयितृकइति व्यवह्रियते सच यथाभूतं
परिगवेक्ष्यमाणो नोपलभ्यते । उत्थापक उत्थापकइति व्यवह्रियते

यथाभूतं परिगवेद्यमाणो नोपलभ्यते । समुत्थापकः समुत्थापक-
 इति व्यवह्रियते सच यथाभूतं परिगवेद्यमाणो नोपलभ्यते । ज्ञान-
 को ज्ञानक इति व्यवह्रियते सच यथाभूतं परिगवेद्यमाणो नोपलभ्यते ।
 पश्यकः पश्यक इति व्यवह्रियते सच यथाभूतं परिगवेद्यमाणो नोप-
 लभ्यते । स्पर्शकः स्पर्शक इति व्यवह्रियते सच यथाभूतं परिगवेद्य-
 माणो नोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम विज्ञानको विज्ञानक इति व्यव-
 ह्रियते सच यथाभूतं परिगवेद्यमाणो नोपलभ्यते । अनुपलम्भशून्य-
 तासुपादाय । यावदेव नामसङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते एवमेव बोधि-
 सत्त्वो महामहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् बोधिसत्त्वं न समनुपश्यति
 न समनुपश्यति प्रज्ञापारमितां न समनुपश्यति । रूपं न
 समनुपश्यति वेदनां न समनुपश्यति संज्ञां न समनुपश्यति संस्का-
 रा न समनुपश्यति विज्ञानं न समनुपश्यति । येन नाम्ना व्यवह्रि-
 तं तदपि नाम न समनुपश्यति । एवं चरन् बोधिसत्त्वो महामहासत्त्वः
 प्रज्ञापारमितायां चरन् तथागतप्रज्ञां स्थापयित्वा सत्त्वा* प्रज्ञायावत्
 सर्वज्ञात्कप्रत्येकबुद्धानां प्रज्ञामभिभवत्यनुपलम्भशून्यतासुपादाय ।
 तस्मात् चैतोस्तथाहि एतदपि न समनुपश्यति नोपलभते येना-
 ऽभिनिविशेत् । एवं चरन् शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामहासत्त्वः प्रज्ञा-
 पारमितायां चरति । सचेच्छारदतीपुत्र अयं जम्बुद्वीपः† परिपूर्णो-
 भवेत् मौद्गल्यायनसदृशैर्भिक्षुभिः । तद्यथाऽपि नाम नडुवनं वा
 शरवणं वा वेणुवनं वा द्रुमुवनं वा शालिवनं वा तिलवनं वा

* सत्त्व इति ख, ग, घ, च पुस्तके ऽधिकः पाठः, अर्थसङ्कतिर्न भवति
 कस्यापि पाठस्य ।

† जाम्बुद्वीप इति च पुस्तके पाठः ।

तेषां या प्रज्ञा सा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः
 प्रज्ञायाः शततमौमपि कलां नोपैति सहस्रतमौमपि कलां नोपैति
 शतसहस्रतमौमपि कलां नोपैति कोटीतमौमपि कलां नोपैति
 कोटीशततमौमपि कलां नोपैति कोटीसहस्रतमौमपि कलां नोपैति
 कोटीशतसहस्रतमौमपि कलां नोपैति कोटिनियुतमौमपि कलां
 नोपैति कोटीनियुतशततमौमपि कलां नोपैति कोटीनियुतसहस्र-
 तमौमपि कलां नोपैति कोटीनियुतशतसहस्रतमौमपि कलां
 नोपैति संख्यामपि नोपैति कलामपि नोपैति गणनामपि नोपैति
 उपमामपि नोपैति उपनिशामपि न क्षमते तत् कस्य हेतोस्तथाहि
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य या प्रज्ञा सा सर्वसत्त्वानां
 परिनिर्वाणाय प्रत्युपस्थिता न तु सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां । पुन-
 रपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
 चरतोया एकदिवसपरिभाविता प्रज्ञा सा सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां
 प्रज्ञाअभिभूयतिष्ठति । तिष्ठतु शारदतीपुत्र जम्बुद्वीपः परिपूर्णः
 शारदतीपुत्र* मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्चुभिः । सचेच्छारदतीपुत्र चि-
 साहस्रमहासाहस्रोलोकधातुः परिपूर्णोभवेद्युष्माभिरौद्गैर्भिर्चुभि-
 स्तेषां या प्रज्ञा सा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
 चरतः प्रज्ञायाः शततमौकलां नोपैति सहस्रतमौमपि कलां
 नोपैति शतसहस्रतमौमपि कलां नोपैति कोटीतमौमपि कलां
 नोपैति कोटीशततमौमपि कलां नोपैति कोटीसहस्रतमौमपि

* शारदतीपुत्र इति पाठः पुस्तकपक्षके पुनरपि दृश्यते ।

कलां नोपैति कोटीशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटी-
नियुततमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतशततमीमपि कलां
नोपैति कोटीनियुतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतशत-
सहस्रतमीमपि कलां नोपैति संख्यामपि नोपैति कलामपि नोपैति
गणनामपि नोपैति उपमामपि नोपैति उपनिशामपि नचमते ।
तिष्ठतु शारदतीपुत्र त्रिसाहस्रमहासाहस्रोलोकधातुः । ^(१)सचेच्छार-
दतीपुत्र पूर्वस्थान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णा-
भवेयुः शारदतीपुत्र मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्भुभिस्तेषां या प्रज्ञा सा
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः एकदिवसपरि-
भावितायाः प्रज्ञायाः शततमीमपि कलां नोपैति सहस्रतमीमपि
कलां नोपैति शतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीतमीमपि
कलां नोपैति कोटीशततमीमपि कलां नोपैति कोटीसहस्रतमी-
मपि कलां नोपैति कोटीशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति को-
टीनियुततमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतशततमीमपि कलां
नोपैति कोटीनियुतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतश-
तसहस्रतमीमपि कलां नोपैति । संख्यामपि नोपैति कलामपि
नोपैति गणनामपि नोपैति उपमामपि नोपैति उपनिशामपि
नचमते । तिष्ठतु ^(२) शारदतीपुत्र पूर्वस्थांदिशि गङ्गानदीवालु-
कोपमालोकधातवः परिपूर्णाः शारदतीपुत्र मौद्गल्यायनसदृशै-
र्भिर्भुभिः । सचेच्छारदतीपुत्र दक्षिणस्थान्दिशि गङ्गानदीवालुकोप-

(१) स इत्यस्यान्वयिपदं नोपलभ्यते ।

(२) तिष्ठतु इत्यस्यान्वयिपदं न दृश्यते ।

मालोकधातवः परिपूर्णाभवेयुः शारदतीपुत्र मौद्गल्यायनसदृशै-
 र्भिर्बुभिः तेषां या प्रज्ञा सा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारं-
 मितायां चरतः एकदिवसपरिभावितायाः प्रज्ञायाः शततमीमपि
 कलां नोपैति सहस्रतमीमपि कलां नोपैति शतसहस्रतमीमपि
 कलां नोपैति कोटीतमीमपि कलां नोपैति कटीशततमीमपि
 कलां नोपैति कोटीसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीशत-
 सहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुततमीमपि कलां नोपैति
 कोटीनियुतशततमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतसहस्रतमीमपि
 कलां नोपैति कोटीनियुतशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति संख्या-
 मपि नोपैति कलामपि नोपैति गणनामपि नोपैति उपमामपि
 नोपैति उपनिशामपि नचमते । तिष्ठतु शारदतीपुत्र दक्षिण-
 स्थान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णाः शारदतीपुत्र
 मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्बुभिः । सचेच्छारदतीपुत्र पश्चिमास्थान्दिशि
 गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णाभवेयुः शारदतीपुत्र
 मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्बुभिः तेषां या प्रज्ञा सा बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः एकदिवसपरिभावितायाः प्रज्ञायाः
 शततमीमपि कलां नोपैति सहस्रतमीमपि कलां नोपैति शत-
 सहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीतमीमपि कलां नोपैति कोटी-
 शततमीमपि कलां नोपैति कोटीसहस्रतमीमपि कलां नोपैति
 कोटीशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुततमीमपि
 कलां नोपैति कोटीनियुतशततमीमपि कलां नोपैति कोटीनि-
 युतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतशतसहस्रतमीमपि

कलां नोपैति संख्यामपि नोपैति कलामपि नोपैति गणनामपि
 नोपैति उपमामपि नोपैति उपनिशामपि नचमते । तिष्ठतु
 शारदतीपुत्र पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवः
 परिपूर्णाः शारदतीपुत्र मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्बुभिः । सचेच्छारदती-
 पुत्र उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवः परिपूर्ण-
 भवेयुः शारदतीपुत्र^(१) मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्बुभिः तेषां या प्रज्ञा सा
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः एकदिवसपरि-
 भावितायाः प्रज्ञायाः शततमीमपि कलां नोपैति सहस्रतमीमपि
 कलां नोपैति शतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीतमीमपि
 कलां नोपैति । कोटीशततमीमपि कलां नोपैति कोटीसहस्र-
 तमीमपि कलां नोपैति कोटीशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति ।
 कोटीनियुततमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतशततमीमपि
 कलां नोपैति कोटीनियुतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति । कोटी-
 नियुतशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति । संख्यामपि नोपैति कला-
 मपि नोपैति गणनामपि नोपैति उपमामपि नोपैति उपनिशामपि
 नचमते । तिष्ठतु शारदतीपुत्र उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मु-
 कोपमालोकधातवः परिपूर्णाः शारदतीपुत्र मौद्गल्यायनसदृशैर्भि-
 र्बुभिः । सचेच्छारदतीपुत्र उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोप-
 मालोकधातवः परिपूर्णभवेयुः शारदतीपुत्र मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्बु-
 भिर्तेषां या प्रज्ञा सा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
 चरतः एकदिवसपरिभावितायाः प्रज्ञायाः शततमीमपि कलां

(१) शारदतीपुत्र इत्यस्य पुनः पाठः पञ्चषु पुस्तकेषु ।

नोपैति सहस्रतमीमपि कलां नोपैति शतसहस्रतमीमपि कलां
 नोपैति कोटीतमीमपि कलां नोपैति कोटीशततमीमपि कलां
 नोपैति कोटीसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीशतसहस्रतमी-
 मपि कलां नोपैति कोटीनियुततमीमपि कलां नोपैति कोटी-
 नियुतशततमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतसहस्रतमीमपि कलां
 नोपैति । कोटीनियुतशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति संख्यामपि
 नोपैति कलामपि नोपैति गणनामपि नोपैति उपमामपि नोपैति
 उपनिशामपि न चमते । तिष्ठतु शारदतीपुत्र उत्तरपूर्वस्यान्दिशि
 गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णाः शारदतीपुत्र मौद्गल्या-
 यनसदृशैर्भिच्छुभिः । सचेच्छारदतीपुत्र पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गा-
 नदीवालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णाभवेयुः शारदतीपुत्र मौद्ग-
 ल्यायनसदृशैर्भिच्छुभिस्तेषां या प्रज्ञा सा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 प्रज्ञापारमितायां चरतः एकदिवसपरिभावितायाः प्रज्ञायाः शत-
 तमीमपि कलां नोपैति सहस्रतमीमपि कलां नोपैति शतसहस्र-
 तमीमपि कलां नोपैति कोटीतमीमपि कलां नोपैति कोटीशत-
 तमीमपि कलां नोपैति कोटीसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटी-
 शतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुततमीमपि कलां
 नोपैति कोटीनियुतशततमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुत-
 सहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतशतसहस्रतमीमपि कलां
 नोपैति । संख्यामपि नोपैति कलामपि नोपैति गणनामपि नोपैति
 उपमामपि नोपैति उपनिशामपि न चमते । तिष्ठतु शारदतीपुत्र
 पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णाः

शारदतीपुत्र मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्बुभिः । सचेच्छारदतीपुत्र दक्षिण-
 पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णा-
 भवेयुः शारदतीपुत्र मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्बुभिः तेषां या प्रज्ञा
 सा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः एकदिवस-
 परिभावितायाः प्रज्ञायाः शततमीमपि कलां नोपैति सहस्रतमी-
 मपि कलां नोपैति शतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीतमी-
 मपि कलां नोपैति । कोटीशततमीमपि कलां नोपैति कोटी-
 शततमीमपि कलां नोपैति कोटीशतसहस्रतमीमपि कलां
 नोपैति कोटीनियुततमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतशत-
 तमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतसहस्रतमीमपि कलां
 नोपैति कोटीनियुतशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति संख्यामपि
 नोपैति कलामपि नोपैति गणनामपि नोपैति उपमामपि नोपैति
 उपनिशामपि न चमते । तिष्ठतु शारदतीपुत्र दक्षिणपश्चिमाया-
 न्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णाः शारदतीपुत्र
 मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्बुभिः । सचेच्छारदतीपुत्र पश्चिमोत्तरस्या-
 न्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णाभवेयुः शार-
 दतीपुत्र मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्बुभिः तेषां या प्रज्ञा सा बोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः एकदिवसपरिभावि-
 तायाः प्रज्ञायाः शततमीमपि कलां नोपैति सहस्रतमीमपि कलां
 नोपैति शतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीतमीमपि कलां
 नोपैति कोटीशततमीमपि कलां नोपैति कोटीसहस्रतमीमपि
 कलां नोपैति कोटीशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटी-

नियुततमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतशततमीमपि कलां
नोपैति कोटीनियुतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुत-
शतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति संख्यामपि नोपैति कलामपि
नोपैति गणनामपि नोपैति उपमामपि नोपैति उपनिशामपि
न चमते । तिष्ठतु शारदतीपुत्र पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदी-
बालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णाः शारदतीपुत्र मौद्गल्यायनसदृशै-
र्भिर्बुभिः । सचेच्छारदतीपुत्राऽधस्ताद्दिशि गङ्गानदीबालुकोपमा-
लोकधातवः परिपूर्णाभवेयुः शारदतीपुत्र मौद्गल्यायनसदृशैर्भि-
र्बुभिः तेषां या प्रज्ञा सा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
मितायां चरतः एकदिवसपरिभावितायाः प्रज्ञायाः शततमीमपि
कलां नोपैति सहस्रतमीमपि कलां नोपैति शतसहस्रतमीमपि
कलां नोपैति कोटीतमीमपि कलां नोपैति कोटीशततमीमपि
कलां नोपैति कोटीसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीशत-
सहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुततमीमपि कलां नोपैति
कोटीनियुतशततमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतसहस्रतमी-
मपि कलां नोपैति कोटीनियुतशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति
संख्यामपि नोपैति कलामपि नोपैति गणनामपि नोपैति उपमा-
मपि नोपैति उपनिशामपि न चमते । तिष्ठतु शारदतीपुत्राऽध-
स्ताद्दिशि गङ्गानदीबालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णाः शारदती-
पुत्र मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्बुभिः । सचेच्छारदतीपुत्रोपरिष्ठाद्दिशि
गङ्गानदीबालुकोपमालोकधातवः परिपूर्णाभवेयुः शारदतीपुत्र
मौद्गल्यायनसदृशैर्भिर्बुभिः । तेषां या प्रज्ञा सा बोधिसत्त्वस्य

महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः एकदिवसपरिभावितायाः
 प्रज्ञायाः शततमीमपि कलां नोपैति सहस्रतमीमपि कलां
 नोपैति शतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीतमीमपि कलां
 नोपैति कोटीशततमीमपि कलां नोपैति कोटीसहस्रतमीमपि
 कलां नोपैति कोटीशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटी-
 नियुततमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतशततमीमपि कलां
 नोपैति कोटीनियुतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुत-
 शतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति संख्यामपि नोपैति कलामपि
 नोपैति गणनामपि नोपैति उपमामपि नोपैति उपनिशामपि
 न च समते । शारदतीपुत्र आह येयं भगवञ्छ्रावकानां प्रज्ञा श्रोत-
 आपन्नस्य सकृदागामिनोऽनागामिनोऽर्हतोया च प्रत्येकबुद्धस्य
 या च बोधिसत्त्वस्य या च तथागतस्याऽर्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य
 प्रज्ञा सर्वास्ताः प्रज्ञाः अभिज्ञाः अभेदः शून्याविविक्ताऽनुत्पाद-
 प्रकृतिकाः स्वभावशून्याः न च भगवन्भेदस्य विविक्तस्याऽनुत्पादस्य
 स्वभावशून्यस्य विशेषोवा नानाकरणं वा उपलभ्यते । तत्कथं
 भगवन् येयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः
 एकदिवसपरिभाविता प्रज्ञा सा सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां प्रज्ञा-
 अभिभवति । भगवानाह । तत् किं मन्यसे शारदतीपुत्र येन
 कृत्येन बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः एक-
 दिवसपरिभाविता प्रज्ञा प्रत्युपस्थिता मार्गाकारज्ञतायां चरता सर्व-
 सत्त्वानामर्थं कुर्वता सर्वाकार*सर्वधर्मानभिसम्बुध्य सर्वसत्त्वाः परि-

* सर्वाकारैरिति ग पुस्तके पाठः सर्वाकारः इति ख, घ पुस्तके पाठः ।

निर्वापयितव्यादिति अपि नु तेन ह्येन सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां
 प्रज्ञा प्रत्युपस्थिता । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
 किं मन्यसे शारदतीपुत्राऽपि नु सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां एवं
 भवत्यस्माभिरनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्य सर्वसत्त्वा-अनुपधि-
 शेषे निर्वाणधातौ परिनिर्वापयितव्याः । आह । नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तदनेनापि ते शारदतीपुत्र पर्यायेणेदं वेदितव्यं ।
 येयं सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां प्रज्ञा या बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 दूमां प्रज्ञामपनिधाय एषा सर्वश्रावरप्रत्येकबुद्धानां प्रज्ञा शत-
 तमीमपि कलां नोपैति सहस्रतमीमपि कलां नोपैति शतसहस्र-
 तमीमपि कलां नोपैति कोटीतमीमपि कलां नोपैति कोटी-
 शततमीमपि कलां नोपैति कोटीसहस्रतमीमपि कलां नोपैति
 कोटीशतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुततमीमपि
 कलां नोपैति कोटीनियुतशततमीमपि कलां नोपैति कोटी-
 नियुतसहस्रतमीमपि कलां नोपैति कोटीनियुतशतसहस्रतमी-
 मपि कलां नोपैति संख्यामपि नोपैति कलामपि नोपैति
 गणनामपि नोपैति उपमामपि नोपैति उपनिशामपि न चमते ।
 तत् किं मन्यसे शारदतीपुत्राऽपि नु सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानामेवं
 भवति वयं षट्पारमितासु चरित्वा सत्त्वान् परिपाच्य बुद्धचेत्रं
 परिशोध्य दशतथागतवलानि परिपूर्य चत्वारिवैशारद्यानि चतस्रः
 प्रतिसम्बिदः महामैत्रीं महाकरुणां अष्टादशाऽऽवेणिकबुद्धधर्माः*

* धर्मानिति पाठोयुक्तः ख, घ पुस्तके दृश्यते च ।

परिपूर्व्याऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुद्ध्याऽप्रमेयाऽसंख्येयाऽपरिमा-
णान् सत्त्वान् परिनिर्वापयिष्यामीति । आह । नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । बोधिसत्त्वस्य पुनः शारदतीपुत्र महासत्त्वस्य एवं भवति
मया षट्पारमितासु चरित्वा सत्त्वान् परिपाच्य बुद्धचेत्रं परिशोध्य
तथागतवल्लानि परिपूर्व्यं चत्वारिवैशारद्यानि चतस्रः प्रतिसम्बिदो-
महामैत्रीं महाकरुणां अष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् परिपूर्व्याऽनु-
त्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुद्ध्याऽप्रमेयाऽसंख्येयाऽपरिमाणाः सत्त्वाः
परिनिर्वापयितव्याः तद्यथाऽपि नाम शारदतीपुत्र खद्योतकस्य
प्रणकजातस्य नैवं भवत्यहमाभया जाम्बुद्वीपमवभासयेयं ममाऽऽ-
भया जाम्बुद्वीपः स्फुटोभवेत् एवमेव शारदतीपुत्र सर्वश्रावक-
प्रत्येकबुद्धानां नैव भवति । वयं षट्पारमितासु चरित्वा सत्त्वान्
परिपाच्य बुद्धचेत्रं परिशोध्य दशतथागतवल्लानि परिपूर्व्यं चत्वारि-
वैशारद्यानि चतस्रः प्रतिसम्बिदः महामैत्रीं महाकरुणां अष्टादशाऽऽ-
वेणिकान् बुद्धधर्मान् परिपूर्व्याऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुद्ध्याऽ-
प्रमेयाऽसंख्येयाऽपरिमाणान् सत्त्वान् परिनिर्वापयिष्यामि इति ।
तद्यथाऽपि नाम शारदतीपुत्र सूर्यमण्डलमुदागच्छन् सर्वजाम्बु-
द्वीपमवभासेन स्फुरति सर्वं जाम्बुद्वीपमवभासेन स्फुटीकरोति ।
एवमेव शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः षट्सु पारमितासु चरन्
सत्त्वान् परिपाच्य बुद्धचेत्रं परिशोध्य दशतथागतवल्लानि परिपूर्व्यं
चत्वारिवैशारद्यानि चतस्रः प्रतिसम्बिदः महामैत्रीं महाकरुणां
अष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् परिपूर्व्याऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधि-
मभिसम्बुद्ध्याऽप्रमेयाऽसंख्येयाऽपरिमाणान् सत्त्वान् परिनिर्वापयति ।

एवमुक्ते आयुष्मान् शारदतीपुत्रोभगवन्तमेतदवोचत् । कथं भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धभूमौ अतिक्रम्य अवैवर्त्तिकबोधिसत्त्वभूमौमनुप्राप्नोति बोधिसत्त्वमार्गञ्च परिशोधयति । एवमुक्ते भगवानायुष्मन्तं शारदतीपुत्रमेतदवोचत् । इह शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रथमचित्तोत्पादमुपादाय षट्पारमितासु चरन् शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितेषु धर्मेषु स्थित्वा श्रावकप्रत्येकबुद्धभूमौरतिक्रम्याऽवैवर्त्तिकबोधिसत्त्वभूमौमनुप्राप्नोति । शारदतीपुत्र आह कतमस्यां भूमौ स्थित्वा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां दक्षिणीयोभवति । भगवानाह । प्रथमचित्तोत्पादं शारदतीपुत्र उपादाय बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः षट्सु पारमितासु चरन् यावद्बोधिमण्डनिषण्णः अत्रान्तरा सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां दक्षिणीयो वक्तव्यः । तत्कस्यहेतोस्तथाहि शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वं महासत्त्वमागम्य सर्वेषां कुशलानां धर्माणां लोके प्रादुर्भावोभवति । यदुत दशानां कुशलानां कर्मपथानां लोके प्रादुर्भावोभवति । पञ्चानां शिखापदानां लोके प्रादुर्भावोभवति । अष्टाङ्गसमन्वागतस्य पोषधर्मस्य लोके प्रादुर्भावोभवति । चतुर्णां ध्यानानां लोके प्रादुर्भावोभवति चतुर्णामप्रमाणानां लोके प्रादुर्भावोभवति । चतसृणामारूप्यसमापत्तीनां लोके प्रादुर्भावोभवति । पञ्चानामभिज्ञानां लोके प्रादुर्भावोभवति । षण्णामनुस्मृतीनां लोके प्रादुर्भावोभवति । दानपारमितायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । शीलपारमितायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । चान्तिपारमितायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । वीर्यपारमितायाः लोके प्रादुर्भावोभवति ।

ध्यानपारमितायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । प्रज्ञापारमितायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । अध्यात्मशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । वहिर्धाशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । अध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । शून्यताशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । महाशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । परमार्थशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । संस्कृतशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । असंस्कृतशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । अत्यन्तशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । अनवरागशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । अनवकारशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । प्रकृतिशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । सर्वधर्मशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । स्वलक्षणशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । अनुपलम्भशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । अभावशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । स्वभावशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । अभावस्वभावशून्यतायाः लोके प्रादुर्भावोभवति । चतुर्णां स्मृत्युपस्थानानां लोके प्रादुर्भावोभवति । चतुर्णां सम्यक्प्रहाणानां लोके प्रादुर्भावोभवति । चतुर्णां चद्विपादानां लोके प्रादुर्भावोभवति । पञ्चानामिन्द्रियाणां लोके प्रादुर्भावोभवति । पञ्चानां वल्लानां लोके प्रादुर्भावोभवति । सप्तानां बोध्यज्ञानां लोके प्रादुर्भावोभवति । आर्याऽष्टाङ्गमार्गस्य लोके प्रादुर्भावोभवति । चतुर्णामार्यसत्यानां लोके प्रादुर्भावोभवति । अष्टानां विमोक्षाणां लोके प्रादुर्भावोभवति । नवानामनुपूर्वविहारसमापत्तीनां लोके प्रादुर्भावोभवति । शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितानां विमोक्षमुखानां लोके प्रादुर्भावोभवति । सर्वसमाधीनां लोके

प्रादुर्भावोभवति । सर्वधारणीमुखानां लोके प्रादुर्भावोभवति ।
 दशानां तथागतवल्लानां लोके प्रादुर्भावोभवति । चतुर्णां वैशार-
 द्यानां लोके प्रादुर्भावोभवति । चतसृणां प्रतिसम्बिदां लोके प्रादु-
 र्भावोभवति । महामैत्र्यालोके प्रादुर्भावोभवति । महाकरुणया-
 लोके प्रादुर्भावोभवति । अष्टादशाऽऽवेणिकानां बुद्धधर्माणां लोके
 प्रादुर्भावोभवति । एवमादीनां शारदतीपुत्र कुशलानां धर्माणां
 लोके प्रादुर्भावोभवति । एषाञ्च कुशलमूलानां धर्माणां प्रादु-
 र्भावात् क्षत्रियमहाशालकुलानि प्रज्ञायन्ते । ब्राह्मणमहाशाल-
 कुलानि प्रज्ञायन्ते । गृहपतिमहाशालकुलानि प्रज्ञायन्ते । चतु-
 र्महाराजकायिकादेवाः प्रज्ञायन्ते । त्रायस्त्रिंशादेवाः प्रज्ञायन्ते ।
 यामादेवाः प्रज्ञायन्ते । तुषितादेवाः प्रज्ञायन्ते । निर्माणरतयो-
 देवाः प्रज्ञायन्ते । परनिर्मितवशवर्त्तिनोदेवाः प्रज्ञायन्ते । ब्रह्म-
 कायिकादेवाः प्रज्ञायन्ते । ब्रह्मपुरोहितादेवाः प्रज्ञायन्ते । ब्रह्म-
 पार्षद्याः देवाः प्रज्ञायन्ते । महाब्रह्मणोदेवाः प्रज्ञायन्ते । आभा-
 देवाः प्रज्ञायन्ते । परीक्षाभादेवाः प्रज्ञायन्ते । अप्रमाणाभादेवाः
 प्रज्ञायन्ते । आभास्वरादेवाः प्रज्ञायन्ते । शुभादेवाः प्रज्ञायन्ते ।
 परीक्षशुभादेवाः प्रज्ञायन्ते । अप्रमाणशुभादेवाः प्रज्ञायन्ते ।
 शुभकुत्सादेवाः प्रज्ञायन्ते । वृहादेवाः प्रज्ञायन्ते । परीक्षवृहादेवाः
 प्रज्ञायन्ते । अप्रमाणवृहादेवाः प्रज्ञायन्ते । वृहत्फलादेवाः प्रज्ञा-
 यन्ते । अवृहादेवाः प्रज्ञायन्ते । अतपादेवाः प्रज्ञायन्ते । सदृशादेवाः
 प्रज्ञायन्ते । सुदर्शनादेवाः प्रज्ञायन्ते । अकनिष्ठादेवाः प्रज्ञायन्ते ।
 आकाशानन्याऽऽयतनादेवाः प्रज्ञायन्ते । विज्ञानानन्याऽऽयतनादेवाः

प्रज्ञायन्ते । आकिञ्चन्याऽऽयतनादेवाः प्रज्ञायन्ते । नैवसंज्ञानासंज्ञाऽऽ-
यतनादेवाः प्रज्ञायन्ते । श्रोतआपन्नादेवाः प्रज्ञायन्ते । सकृदा-
गामिनः प्रज्ञायन्ते । अनागामिनः प्रज्ञायन्ते । अर्हन्तः प्रज्ञायन्ते ।
प्रत्येकबुद्धाः प्रज्ञायन्ते । बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रज्ञायन्ते । तथा-
गताअर्हन्तः सम्यक्सम्बुद्धाः प्रज्ञायन्ते । आह । किं पुनर्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोदक्षिणां शोधयति । भगवानाह । पर्यायेण
शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोदक्षिणां शोधयति । तत्कस्य
हेतोरत्यन्तविशुद्धाहि शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
दक्षिणास्तथाहि दायकः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः कस्य-
दायकः अनेकेषां कुशलानां धर्माणां यदुत दशानां कुशलानां
कर्मपथानां पञ्चानां शिखापादानां अष्टाङ्गसमन्वागतस्य पोषस्य
चतुर्णां ध्यानानां चतुर्णामप्रमाणानां चतुस्रणामारूप्यसमापत्तीनां
पञ्चानामभिज्ञानां षण्णामनुस्मृतीनां दानपारमितायाः शीलपार-
मितायाः क्षान्तिपारमितायाः वीर्यपारमितायाः ध्यानपारमितायाः
प्रज्ञापारमितायाः अध्यात्मशून्यतायाः वहिर्धाशून्यतायाः अध्यात्म-
वहिर्द्वाशून्यतायाः शून्यताशून्यतायाः महाशून्यतायाः परमार्थ-
शून्यतायाः संस्कृतशून्यतायाः असंस्कृतशून्यतायाः अत्यन्तशून्यतायाः
अमवरागशून्यतायाः अनवकारशून्यतायाः प्रकृतिशून्यतायाः सर्व-
धर्मशून्यतायाः स्वलक्षणशून्यतायाः अनुपलम्भशून्यतायाः अभावशून्य-
तायाः स्वभावशून्यतायाः अभावस्वभावशून्यतायाः चतुर्णां स्मृत्युप-
स्थानानां चतुर्णां सम्यक् ग्रहाणानां चतुर्णामृद्धिपादानां पञ्चाना-
मिन्द्रियाणां पञ्चानां वलानां सप्तानां बोध्यज्ञानां आर्याऽष्टाङ्गस्य

मार्गस्य चतुर्णामार्यसत्यानां अष्टानां विमोक्षाणां नवानामनुपूर्व
विहारसमापत्तीनां शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितानां विमोचमुखा
धारणीमुखानां दशानां तथागतवलानां चतुर्णां वैशारद्यानां
सृणां प्रतिसम्बिदां महामैव्यामहाकरुणायाः अष्टादशानां आं
कानां बुद्धधर्माणां । आह । कथं युज्यमानो बोधिसत्त्वोमहा
प्रज्ञापारमितायां युक्त इति वक्तव्यः । भगवानाह । इह शार-
दतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः रूपशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः
वेदनाशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । संज्ञाशून्यतायां युक्तो-
युक्तइति वक्तव्यः । संस्कारशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः ।
विज्ञानशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । चक्षुः शून्यतायां युक्तो-
युक्तइति वक्तव्यः । श्रोत्रशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । घ्राण-
शून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । जिह्वाशून्यतायां युक्तोयुक्तइति
वक्तव्यः । कायशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । मनः शून्यतायां
युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । रूपशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । शब्द-
शून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । गन्धशून्यतायां युक्तोयुक्तइति
वक्तव्यः । रसशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । स्पर्शशून्यतायां
युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । धर्मशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः ।
चक्षुर्धातुशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । रूपधातुशून्यतायां युक्तो-
युक्तइति वक्तव्यः । चक्षुर्विज्ञानधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः ।
श्रोत्रधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । शब्दधातुशून्यतायां
युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । श्रोत्रविज्ञानधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तइति
वक्तव्यः । घ्राणधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तइति वक्तव्यः । गन्धधातु-

शून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । प्राणविज्ञानधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । जिह्वाधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । रसधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । जिह्वाविज्ञानधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । कायधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । स्पर्शधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । कायविज्ञानधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । मनोधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । धर्मधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । मनोविज्ञानधातुशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । दुःखशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । समुदयशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । निरोधशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । मार्गशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । अविद्याशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । संस्कारशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । विज्ञानशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । नामरूपशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । षडायतनशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । स्पर्शशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । वेदनाशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । तृष्णाशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । उपादानशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । भवशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । जातिशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । जरामरणशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । सर्वधर्मशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । केचित् संज्ञागताः संस्कृतासंस्कृताधर्माः सर्वेषां धर्माणां शून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रकृतिशून्यतायां युक्तोयुक्तदति वक्तव्यः । एवं खलु शारदतीपुत्र

शून्यतासु

बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नासु सप्तदश, सप्तभिः युक्तो युक्तादति वक्तव्यः । एवं खलु शारदतीपुत्र सप्तभिः युक्तादति शून्यताभिः प्रज्ञापारमितायां चरन् न तावद्युक्तादति वा युक्तादति वा वक्तव्यः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि स्वरूपं^(१) युक्तमिदं वा अयुक्तमिति वा समनुपश्यति न वेदना युक्तेति वा अयुक्तेति वा समनुपश्यति । न संज्ञा युक्तेति वा अयुक्तेति वा समनुपश्यति । न संस्काराः युक्तादति वा अयुक्तादति वा समनुपश्यति । न

(१) रूप्यन्ते एभिरिति रूप्यन्ते इति च कृत्यन्त्या सविषयाणीन्द्रियाणि रूपस्कन्धः । यद्यपि रूप्यमाणाः पृथिव्यादयो बाह्यास्तथापि कायस्थत्वाद्वा इन्द्रियसम्बन्धाद्वा भवन्त्याध्यात्मिकाः । विज्ञानस्कन्धोऽहमित्याकारो रूपादिविषय इन्द्रियजन्यो वा दग्धायमानः । वेदनास्कन्धोऽपि प्रियाऽप्रियाऽनुभयविषयस्पर्शं सुखदुःखतद्रहितविशेषावस्थाचित्तस्य जायते स वेदनास्कन्धः । संज्ञास्कन्धः स विकल्पप्रत्ययः संज्ञासंसर्गयोग्यप्रतिभासो यथा डिल्मः कुण्डली गौरो ब्राह्मणोऽच्छतोऽत्येवं जातीयकः । संस्कारस्कन्धो रागादयः क्लेशाः उपक्लेशाश्च मदमानादयो धर्मा धर्मा चेति तद्वर्तेषां सद्गुदायः पञ्चस्कन्धो ॥ इति भामती ।

चित्तचेत्तात्मकः सम्बन्धः पञ्चविधः रूपविज्ञानवेदनासंज्ञासंस्कारसंज्ञकः । तत्र रूप्यन्ते एभिर्विषया इति रूप्यन्ते इति च कृत्यन्त्या सविषयाणीन्द्रियाणि रूपस्कन्धः । आलयाविज्ञानप्रवृत्तिविज्ञानप्रवाहो विज्ञानस्कन्धः । प्रागुक्तस्कन्धद्वयसम्बन्धजन्यः सुखदुःखादिप्रत्ययप्रवाहो वेदनास्कन्धः । गौरित्यादिशब्दोन्मेषेण विज्ञानप्रवाहः संज्ञास्कन्धः । वेदनास्कन्धनिबन्धनारागद्वेषादयः क्लेशाः उपक्लेशाश्च मदमानादयो धर्मा धर्मा च संस्कारस्कन्धः ॥ इति सर्व्यदर्शनसंग्रहः ।

न युक्तमिति वा अयुक्तमिति वा समनुपश्यति न रूप-
मुत्पादधर्मि वा निरोधधर्मि वा समनुपश्यति । न वेदनामुत्पाद-
धर्मिणी वा निरोधधर्मिणी वा समनुपश्यति । न संज्ञामुत्पाद-
धर्मिणी वा निरोधधर्मिणी वा समनुपश्यति । संस्कारानुत्पाद-
धर्मिणी वा निरोधधर्मिणी वा समनुपश्यति । न विज्ञानमुत्पाद-
धर्मि वा निरोधधर्मि वा समनुपश्यति । न रूपं संक्लेशधर्मि
वा व्यवदानधर्मि वा समनुपश्यति । न वेदनां संक्लेशधर्मिणी वा
व्यवदानधर्मिणी वा समनुपश्यति । न संज्ञां संक्लेशधर्मिणी वा
व्यवदानधर्मिणी वा समनुपश्यति । न संस्कारान् संक्लेशधर्मिणी वा
व्यवदानधर्मिणी वा समनुपश्यति । न विज्ञानं संक्लेशधर्मि वा व्यव-
दानधर्मि वा समनुपश्यति । न रूपं वेदनया सह समवसरतीति
समनुपश्यति । न वेदनारूपेण सह समवसरतीति समनुपश्यति ।
न वेदना संज्ञया सह समवसरतीति समनुपश्यति । न संज्ञा वेदन-
या सह समवसरतीति समनुपश्यति । न संज्ञा संस्कारैः सह सम-
वसरतीति समनुपश्यति । न संस्काराः संज्ञया सह समवसरन्तीति
समनुपश्यति । न संस्काराः विज्ञानेन सह समवसरन्तीति समनु-
पश्यति । न विज्ञानं संस्कारैः सह समवसरतीति समनुपश्यति ।
तत्र हेतोस्तथाहि न कश्चिद्धर्मः केनचिद्धर्मण सह समवसरति
न विसरति न युज्यते न वियुज्यते प्रकृतिशून्यतामुपादाय । या
शारदतीपुत्र शून्यता न तद्रूपं तथाहि या रूपस्य शून्यता न सा
रूपयति । या वेदनाशून्यता न सा वेदना तथाहि या वेदनाशून्यता
न सा वेदयति । या संज्ञाशून्यता न सा संज्ञा तथाहि या संज्ञा-

शून्यता न सा सञ्जानाति । या संस्कारशून्यता न ते संस्कारा-
स्तथाहि या संस्कारशून्यता न साऽभिसंस्करोति । या विज्ञानस्य
शून्यता न तद्विज्ञानं तथाहि या विज्ञानशून्यता न सा विजा-
नाति । तत्कस्यहेतोर्न हि शारदतीपुत्र अन्यद्रूपमन्या शून्यता
नाऽन्या शून्यता नाऽन्यद्रूपं । रूपमेव शून्यता शून्यतैव रूपं । नाऽ-
न्यावेदना नाऽन्याशून्यता । नाऽन्याशून्यता नाऽन्या वेदना वेदनैव
शून्यता शून्यतैव वेदना । नाऽन्यासंज्ञा नाऽन्याशून्यता नाऽन्याशून्यता
नाऽन्यासंज्ञा शून्यतैव संज्ञा संज्ञैव शून्यता । नाऽन्ये संस्काराः
नाऽन्याशून्यता नाऽन्याशून्यता नाऽन्ये संस्काराः संस्काराएव शून्यता
शून्यतैव संस्काराः । नाऽन्यद्विज्ञानं नाऽन्याशून्यता नाऽन्या शून्यता
नाऽन्यद्विज्ञानं । विज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव विज्ञानं । या शार-
दतीपुत्र शून्यता न सा उत्पद्यते न निरुध्यतेन संक्लिश्यते । न
व्यवदायते न ह्यीयते न वर्द्धते न साऽतीता नाऽनागता न प्रत्युत्पन्ना
या न उत्पद्यते न निरुध्यते न संक्लिश्यते न व्यवदायते न ह्यीयते
न वर्द्धते नाऽतीता नाऽनागता न प्रत्युत्पन्ना न तत्र रूपं न वेदना
न संज्ञा न संस्काराः न विज्ञानं । न तत्र चक्षुर्न श्रोत्रं न घ्राणं
न जिह्वा न कायो न मनः । न तत्र रूपं न शब्दो न गन्धो न
रसो न स्पृष्टव्यं न धर्माः । न तत्र पृथिवीधातुर्नाब्धातुर्न तेजोधातुर्न
वायुधातुर्नाऽऽकाशधातुर्न विज्ञानधातुः । न तत्र चक्षुर्धातुर्न रूपधातुर्न
चक्षुर्विज्ञानधातुः । न तत्र श्रोत्रधातुर्न शब्दधातुर्न श्रोत्रविज्ञान-
धातुः । न तत्र घ्राणधातुर्न गन्धधातुर्न घ्राणविज्ञानधातुः । न तत्र
जिह्वाधातुर्न रसधातुर्न जिह्वाविज्ञानधातुः न कायधातुर्न स्पृष्टव्य-

कायविज्ञानधातुः । न तच्च मनोधातुर्न धर्मधातुर्न मनो-
 नधातुः । न तच्चाऽविद्या नाऽविद्यानिरोधो न तच्च संस्कारा न
 निरोधो न तच्च विज्ञानं न विज्ञाननिरोधो न तच्च नामरूपं
 नामरूपनिरोधो न तच्च षडायतनं न षडायतननिरोधो न तच्च
 स्पर्शनं स्पर्शननिरोधो न तच्च वेदना न वेदनानिरोधो न तच्च दृष्ट्या
 दृष्ट्यानिरोधो न तच्च उपादानं न उपादाननिरोधो न तच्च भवो न
 निरोधो न तच्च जातिर्न जातिनिरोधो न तच्च जरामरणं न
 जरामरणनिरोधो न तच्च दुःखं न दुःखपरिज्ञानं । न तच्च समुदयो न
 समुदयप्रक्षयः । न तच्च निरोधो निरोधसाक्षात्क्रिया । न तच्च मार्गो न
 मार्गभावना न तच्च प्राप्तिर्नाऽभिसमयः । न तच्च श्रोतश्रापज्ञाः न
 श्रोत-श्रापजनफलं । न तच्च सङ्गदागामी न सङ्गदागामिफलं । न
 नाऽनागामी नाऽनागामिफलं न तच्चाऽहंकारहृत्फलं । न तच्च
 धिक्बुद्धो न प्रत्येकबोधिः । न तच्च बोधिसत्त्वो न मार्गाकारज्ञता
 न तच्च बुद्धो न तच्च बोधिः । एवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो-
 नसत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् युक्तइति वक्तव्यः । एवं प्रज्ञा-
 पारमितायां चरन् रूपे युक्तइति वा अयुक्तइति वा न समनुपश्यति ।
 विद्वन्मायां युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । न संज्ञायां
 युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । न संस्कारे युक्तइति वा
 अयुक्तइति वा समनुपश्यति । न विज्ञाने युक्तइति वा अयुक्तइति
 वा समनुपश्यति । एवं प्रज्ञापारमितायां चरन् न चतुषि युक्तइति
 अयुक्तइति वा समनुपश्यति । न श्रोत्रे युक्तइति वा अयुक्तइति
 वा समनुपश्यति । न घ्राणे युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनु-

पश्यति । न जिह्वायां युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न
 काये युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न मनसि युक्त-
 दति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । एवं प्रज्ञापारमितायां
 चरन् न रूपे युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न शब्दे
 युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न गन्धे युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न रसे युक्तदति वा अयुक्तदति वा
 समनुपश्यति । न स्पर्शे युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति न
 धर्मे युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । एवं प्रज्ञापारमितायां
 चरन् न चक्षुर्धातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न
 रूपधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न चक्षु-
 र्विज्ञानधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । एवं
 प्रज्ञापारमितायां चरन् । न श्रोत्रधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति
 वा समनुपश्यति । न शब्दधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा
 समनुपश्यति । न श्रोत्रविज्ञानधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा
 समनुपश्यति । एवं प्रज्ञापारमितायां चरन् न घ्राणधातौ युक्तदति
 वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न गन्धधातौ युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानधातौ युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । एवं प्रज्ञापारमितायां चरन् । न
 जिह्वाधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न रसधातौ
 युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न जिह्वाविज्ञानधातौ
 युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न कायधातौ युक्तदति
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न स्पर्शधातौ युक्तदति वा

अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न कायविज्ञानधातौ युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न मनोधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति
 वा समनुपश्यति । न धर्मधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनु-
 पश्यति । न मनोविज्ञानधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनु-
 पश्यति । स एवं प्रज्ञापारमितायां चरन् न पृथिवौधातौ युक्तदति
 वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । नाब्धातौ युक्तदति वा अयुक्तदति
 वा समनुपश्यति । न तेजोधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा
 समनुपश्यति । न वायुधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनु-
 पश्यति । नाऽऽकाशधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति ।
 न विज्ञानधातौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति स एवं
 प्रज्ञापारमितायां चरन्नाविद्यायां युक्तदति वा अयुक्तदति वा
 समनुपश्यति । न संस्कारे युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति ।
 न विज्ञाने युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न नामरूपे
 युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न षडायतने युक्तदति
 वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न स्पर्शे युक्तदति वा अयुक्तदति
 वा समनुपश्यति । न वेदनायां युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनु-
 पश्यति । न तृष्णायां युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति ।
 नोपादाने युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न भवे
 युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न जातौ युक्तदति
 वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न जरामरणे युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति स एवं प्रज्ञापारमितायां चरन् न
 दानपारमितायां युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न

शीलपारमितायां युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न
 क्षान्तिपारमितायां युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न
 वीर्यपारमितायां युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न
 ध्यानपारमितायां युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न
 प्रज्ञापारमितायां युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति ।
 एवं प्रज्ञापारमितायां चरन् नाऽध्यात्मशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न वहिर्धाशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । नाऽधात्मवहिर्द्वाशून्यतायां युक्तदति
 वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न शून्यताशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न महाशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न परमाऽर्थशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न संस्कृतशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । नाऽसंस्कृतशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । नाऽत्यन्तशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । नाऽनवरागशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । नाऽनरकारशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न प्रकृतिशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न सर्वधर्मशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न खलक्षणशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । नाऽनुपलम्भशून्यतायां युक्तदति वा
 अयुक्तदति वा समनुपश्यति । नाऽभावशून्यतायां युक्तदति वा अयुक्त-

वा समनुपश्यति । नाभावस्वभावशून्यतायां युक्तदति वा अयुक्तदति
वा समनुपश्यति । सएवं प्रज्ञापारमितायां चरन् स्मृत्युपस्थानेषु
युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न सम्यक्प्रदानेषु
युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न च्छिपादेषु युक्तदति
वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । नेन्द्रियेषु युक्तदति वा अयुक्तदति
वा समनुपश्यति । न वलेषु युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनु-
पश्यति । न बोध्यज्ञेषु युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न
मार्गेषु युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । नाऽऽर्थसत्येषु
युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न ध्यानेषु युक्तदति वा
अयुक्तदति वा समनुपश्यति । नाऽप्रमाणेषु युक्तदति वा अयुक्तदति
वा समनुपश्यति । नाऽऽरूप्यसमापत्तिषु युक्तदति वा अयुक्तदति वा
समनुपश्यति । नाऽष्टविमोक्षेषु युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनु-
पश्यति । न नवाऽनुपूर्वविहारेषु युक्तदति वा अयुक्तदति वा
समनुपश्यति । न शून्यतायां समाधौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा
समनुपश्यति । नाऽऽनिमित्ते समाधौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा
समनुपश्यति । नाऽप्रणिहिते समाधौ युक्तदति वा अयुक्तदति वा
समनुपश्यति । नाऽभिज्ञासु युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनु-
पश्यति । न सर्व्वसमाधिषु युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति ।
न सर्व्वधारणीमुखेषु युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न
दशसु तथागतवलेषु युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न
चतुर्षु वैशारद्येषु युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न
चतसृषु प्रतिसम्बित्सु युक्तदति वा अयुक्तदति वा समनुपश्यति । न

महानैत्र्यां युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । न महाकरु-
णायां युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । नाऽष्टादशाऽऽवेणिक-
बुद्धधर्मेषु युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । न ओत-
आपत्तिफले युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । न सह-
दागामिफले युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । नाऽना-
गामिफले युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । नाऽर्हत्त्वे
युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । न प्रत्येकबोधौ
युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । न मार्गाऽऽकारज्ञतायां
युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । न सर्वाऽऽकारज्ञतायां
युक्तइति वा अयुक्तइति वा समनुपश्यति । अनेनाऽपि शारीपुत्र
पर्यायेण बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्तइति वक्तव्यः ।
सर्वधर्मायोगाऽवियोगतामुपादाय । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधि-
सत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् न शून्यतां शून्यतया
योजयति न वियोजयति । न शून्यतायोगं नाऽऽनिमित्तेन योज-
यति न वियोजयति । नाऽऽनिमित्तयोगं नाऽप्रणिहितेन योजयति
न वियोजयति नाऽप्रणिहितयोगं* । तत्कस्यहेतोस्तथाहि शून्यतया
न योगो न वियोगः । आनिमित्तं न योगो न वियोगः अप्रणि-
हितं न योगो न वियोगः । एवं युज्यमानः शारदतीपुत्र बोधि-
सत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्त इति वक्तव्यः । पुनरपरं
शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् धर्माणां

* नाऽप्रणिहितयोगमित्यधिकं प्रतिभाति ।

† शून्यता इति युक्तं प्रातिभाति ।

स्वसङ्गणशून्यतामवतरन् रूपं न योजयति न वियोजयति न वेदनां योजयति न वियोजयति न संज्ञां योजयति न वियोजयति न संस्कारान् योजयति न वियोजयति । न विज्ञानं योजयति न वियोजयति । न रूपं पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति । तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न रूपमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न रूपं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति । तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न वेदनां पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति । तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न वेदनामपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न वेदनां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न संज्ञां पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न संज्ञामपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न संज्ञां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न संस्कारान् पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न संस्कारानपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न संस्कारान् प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न विज्ञानं पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न विज्ञानमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनु-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न काय-
विज्ञानमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न
समनुपश्यति । न कायविज्ञानं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियो-
जयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं
पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न सम-
नुपश्यति । न मनोविज्ञानमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति
तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं प्रत्युत्पन्नेन
योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति ।
न चक्षुः संस्पर्शं पूर्वाऽन्तेन योजयति न विजोयति तथाहि पूर्वाऽ-
न्तमेव न समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शमपराऽन्तेन योजयति न
वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शं
प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न
समनुपश्यति । न श्रोत्रसंस्पर्शं पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति
तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न श्रोत्रसंस्पर्शमपराऽन्तेन
योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न
श्रोत्रसंस्पर्शं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्यु-
त्पन्नमेव न समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शं पूर्वाऽन्तेन योजयति न
वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्श-
मपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनु-
पश्यति । न घ्राणसंस्पर्शं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति
तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न जिह्वासंस्पर्शं पूर्वाऽन्तेन
योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति ।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नेन न समनुपश्यति । न वेदनां पूर्वाऽ-
 न्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनु-
 पश्यति । न वेदनामपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यप-
 राऽन्तमेव न समनुपश्यति । न वेदनां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न
 वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नेन न समनुपश्यति । न तृष्णां
 पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न सम-
 नुपश्यति । न तृष्णामपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यप-
 राऽन्तमेव न समनुपश्यति । न तृष्णां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न
 वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नेन न समनुपश्यति । नोपादानं
 पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनु-
 पश्यति । नोपादानमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यप-
 राऽन्तमेव न समनुपश्यति । नोपादानं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न
 वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नेन न समनुपश्यति । न भवं पूर्वाऽ-
 न्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनु-
 पश्यति । न भवमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यप-
 राऽन्तमेव न समनुपश्यति । न भवं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न
 वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नेन न समनुपश्यति । न जातिं
 पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनु-
 पश्यति । न जातिमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यप-
 राऽन्तमेव न समनुपश्यति । न जातिं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न
 वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नेन न समनुपश्यति । न जरामरणं
 पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनु-

पश्यति । न जरामरणमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथा-
ह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न जरामरणं प्रत्युत्पन्नेन योजयति
न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न दान-
पारमितां पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्त-
मेव न समनुपश्यति । न दानपारमितामपराऽन्तेन योजयति न
वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न दानपारमितां
प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न
समनुपश्यति । न शीलपारमितां पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियो-
जयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न शीलपारमिता-
मपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनु-
पश्यति । न शीलपारमितां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति
तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न चान्तिपारमितां पूर्वाऽ-
न्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनु-
पश्यति । न चान्तिपारमितामपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति
तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न चान्तिपारमितां प्रत्युत्पन्नेन
योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति ।
न वीर्यपारमितां पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि
पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न वीर्यपारमितामपराऽन्तेन योज-
यति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न वीर्य-
पारमितां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्न-
मेव न समनुपश्यति । न ध्यानपारमितां पूर्वाऽन्तेन योजयति न
वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न ध्यानपार-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

यति । न खल्वणशून्यतामपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति
तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न खल्वणशून्यतां प्रत्युत्पन्नेन
योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति ।
नाऽनुपलम्भशून्यतां पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि
पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽनुपलम्भशून्यतामपराऽन्तेन योज-
यति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽनुपलम्भ-
शून्यतां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्न-
मेव न समनुपश्यति । नाऽभावशून्यतां पूर्वाऽन्तेन योजयति न
वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽभावशून्यता-
मपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनु-
पश्यति । नाऽभावशून्यतां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति
तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न खभावशून्यतां पूर्वाऽन्तेन
योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति ।
न खभावशून्यतामपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यप-
राऽन्तमेव न समनुपश्यति । न खभावशून्यतां प्रत्युत्पन्नेन योजयति
न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । नाऽभाव-
खभावशून्यतां पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि
पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽभावखभावशून्यतामपराऽन्तेन
योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति ।
नाऽभावखभावशून्यतां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति
तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न स्मृत्युपस्थानानि पूर्वाऽ-
न्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनु-

पश्यति । न स्मृत्युपस्थानाऽन्यपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति
 तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न स्मृत्युपस्थानानि प्रत्युत्पन्नेन
 योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति ।
 न सम्यक्प्रहाणानि पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि
 पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न सम्यक्प्रहाणान्यपराऽन्तेन योजयति
 न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न सम्यक्-
 प्रहाणानि प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्यु-
 त्पन्नमेव न समनुपश्यति । न ऋद्धिपादान् पूर्वाऽन्तेन योजयति न
 वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न ऋद्धि-
 पादानपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न
 समनुपश्यति । न ऋद्धिपादान् प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियो-
 जयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । नेन्द्रियाणि पूर्वाऽ-
 न्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनु-
 पश्यति । नेन्द्रियाण्यपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यप-
 राऽन्तमेव न समनुपश्यति । नेन्द्रियाणि प्रत्युत्पन्नेन योजयति न
 वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न वलानि
 पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न सम-
 नुपश्यति । न वलान्यपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्य-
 पराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न वलानि प्रत्युत्पन्नेन योजयति
 न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न बोध्य-
 ज्ञानि पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव
 न समनुपश्यति । न बोध्यज्ञान्यपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति

tथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न बोध्यङ्गानि प्रत्युत्पन्नेन
योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति ।
नाऽऽख्याऽष्टाऽङ्गमार्गं पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि
पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽऽख्याऽष्टाऽङ्गमार्गमपराऽन्तेन योजयति
न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽऽख्याऽष्टाऽङ्ग-
मार्गं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव
न समनुपश्यति । नाऽऽख्यसत्यानि पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियो-
जयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽऽख्यसत्यान्यप-
राऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनु-
पश्यति । नाऽऽख्यसत्यानि प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति
तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न ध्यानानि पूर्वाऽन्तेन
योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति ।
न ध्यानान्यपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव
न समनुपश्यति । न ध्यानानि प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियो-
जयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । नाऽप्रमाणानि
पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न सम-
नुपश्यति । नाऽप्रमाणान्यपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथा-
ह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽप्रमाणानि प्रत्युत्पन्नेन
योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति ।
नाऽऽरूप्यसमापत्तिं पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि
पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽऽरूप्यसमापत्तिमपराऽन्तेन योज-
यति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽऽरूप्य-

समापत्तिं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्यु-
 त्यन्नेव न समनुपश्यति । नाऽष्टौ विमोचान् पूर्वाऽन्तेन योजयति
 न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न
 विमोचानपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽ
 न समनुपश्यति । नाऽष्टौ विमोचान् प्रत्युत्पन्नेन योजयति
 वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नेव न समनुपश्यति । न नवाऽनु-
 पूर्वविहारसमापत्तौः पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि
 पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौरप-
 राऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनु-
 पश्यति । न नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौः प्रत्युत्पन्नेन योजयति न
 वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नेव न समनुपश्यति । न शून्यताऽऽ-
 निमित्ताऽप्रणिहितविमोचमुखानि पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियो-
 जयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न शून्यताऽऽनिमित्ताऽ-
 प्रणिहितविमोचमुखान्यपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथा-
 ह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहित-
 विमोचमुखानि प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि
 प्रत्युत्पन्नेव न समनुपश्यति । नाऽभिज्ञाः पूर्वाऽन्तेन योजयति
 न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽभिज्ञा-
 अपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनु-
 पश्यति । नाऽभिज्ञाः प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि
 प्रत्युत्पन्नेव न समनुपश्यति । न समाधीन् पूर्वाऽन्तेन योजयति
 न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न समा-

धीनपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न समाधीन् प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति । तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न धारणीमुखानि पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न धारणीमुखान्यपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न धारणीमुखानि प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न दशतथागतवस्तानि पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न दशतथागतवस्तान्यपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न दशतथागतवस्तानि प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न चत्वारि वैशारद्यानि पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न चत्वारि वैशारद्यान्यपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न चत्वारि वैशारद्यानि प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न चतस्रः प्रतिसम्बिदः पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न चतस्रः प्रतिसम्बिदोऽपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न चतस्रः प्रतिसम्बिदः प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति । तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न महामैत्री पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न महा-

मैत्रौमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न महामैत्रीं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न महाकरुणां पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न महाकरुणामपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न महाकरुणां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मानपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न श्रोत-आपत्तिफलं पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न श्रोत-आपत्तिफलमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न श्रोत-आपत्तिफलं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न सकृदागामिफलं पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न सकृदागामिफलमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न सकृदागामिफलं प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । नाऽनागामिफलं पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न

समनुपश्यति । नाऽनागामिफलमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति
तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽनागामिफलं प्रत्युत्पन्नेन
योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति ।
नाऽर्हत्त्वं पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव
न समनुपश्यति । नाऽर्हत्त्वमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति
तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । नाऽर्हत्त्वं प्रत्युत्पन्नेन योजयति
न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न प्रत्येक-
बोधिं पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव
न समनुपश्यति । न प्रत्येकबोधिमपराऽन्तेन योजयति न वियो-
जयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न प्रत्येकबोधिं
प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनु-
पश्यति । न मार्गाऽऽकारज्ञतां पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियो-
जयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव न समनुपश्यति । न मार्गाऽऽकार-
ज्ञतामपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न
समनुपश्यति । न मार्गाऽऽकारज्ञतां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न
वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव न समनुपश्यति । न सर्वाऽऽकार-
ज्ञतां पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति तथाहि पूर्वाऽन्तमेव
न समनुपश्यति । न सर्वाऽऽकारज्ञतामपराऽन्तेन योजयति न
वियोजयति तथाह्यपराऽन्तमेव न समनुपश्यति । न सर्वाऽऽकार-
ज्ञतां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नमेव
न समनुपश्यति । एवं युज्यमानः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां युक्त इति वक्तव्यः । पुनरपरं शारदतीपुत्र

बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् न पूर्वाऽन्तमपराऽन्तेन योजयति न वियोजयति । नाऽपराऽन्तं पूर्वाऽन्तेन योजयति न वियोजयति । न पूर्वाऽन्तमपराऽन्तं वा प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति अध्वसमानता*मुपादाय । 'एवं युक्तः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्तदति वक्तव्यः । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नेवं युज्यते यथा युज्यमानेन† सर्वज्ञतामतीतेन योजयति न वियोजयति तथाह्यतीतमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं सर्वज्ञतामतीतेन योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न सर्वज्ञतामनागतेन योजयति न वियोजयति तथाह्यनागतमेव न समनुपश्यति असमनुपश्यन् कथं सर्वज्ञतामनागतेन योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न सर्वज्ञतां प्रत्युत्पन्नेन योजयति न वियोजयति तथाहि प्रत्युत्पन्नेमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं सर्वज्ञतां प्रत्युत्पन्नेन योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । एवञ्च रङ्कारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्तदति वा वक्तव्यः । पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् न रूपं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि रूपमेव न समनुपश्यति असमनुपश्यन् कथं रूपं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न वेदनां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि वेदनामेव न समनुपश्यति

* अध्वसमताशून्यता, च पुस्तके पाठः ।

† युज्यमानेन इति पाठोयुक्तः प्रतिभाति ।

असमनुपश्यन् कथं वेदनां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न संज्ञां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि संज्ञामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं संज्ञां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न संस्कारान् सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि संस्कारानेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं संस्कारान् सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न विज्ञानं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि विज्ञानमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं विज्ञानं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् न चक्षुः सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि चक्षुरेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं चक्षुः सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न श्रोत्रं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि श्रोत्रमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं श्रोत्रं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न घ्राणं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि घ्राणमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं घ्राणं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न जिह्वां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि जिह्वामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं जिह्वां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न कायं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि कायमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं कायं सर्वज्ञतया योजयिष्यति

वियोजयिष्यति वा । न मनः सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि मनएव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं मनः सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नरूपं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि रूपमेव समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं रूपं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न शब्दं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि शब्दमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं शब्दं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न गन्धं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि गन्धमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं गन्धं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न रसं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि रसमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं रसं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न स्पर्शं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि स्पर्शमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं स्पर्शं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न धर्मान् सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि धर्मानेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं धर्मान् सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नचक्षुर्धातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि चक्षुर्धातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं चक्षुर्धातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न रूपधातुं

सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि रूपधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं रूपधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा न चतुर्विज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि चतुर्विज्ञानधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं चतुर्विज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न ओचधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि ओचधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं ओचधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न शब्दधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि शब्दधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं शब्दधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न ओचविज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि ओचविज्ञानधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं ओचविज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न घ्राणधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि घ्राणधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं घ्राणधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न गन्धधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि गन्धधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं गन्धधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न घ्राणविज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि घ्राणविज्ञानधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं घ्राणविज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न जिह्वाधातुं सर्वज्ञतया

योजयति न वियोजयति तथाहि जिक्काधातुमेव न समनुपश्यति ।
 असमनुपश्यन् कथं जिक्काधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियो-
 जयिष्यति वा । न रसधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजय-
 तथाहि रसधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं रसध-
 सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न जिक्काविज्ञ-
 धातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि जिक्काविज्ञान-
 धातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं जिक्काविज्ञानधातु-
 सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न कायधातु-
 सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि कायधातुमेव न
 समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं कायधातुं सर्वज्ञतया योजयि-
 ष्यति वियोजयिष्यति वा । न स्पृष्टव्यधातुं सर्वज्ञतया योजयति
 न वियोजयति तथाहि स्पृष्टव्यधातुमेव न समनुपश्यति । असमनु-
 पश्यन् कथं स्पृष्टव्यधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति
 वा । न कायविज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति
 तथाहि कायविज्ञानधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं
 कायविज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा ।
 न मनोधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि मनो-
 धातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं मनोधातुं सर्वज्ञतया
 योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न धर्मधातुं सर्वज्ञतया योज-
 यति न वियोजयति तथाहि धर्मधातुमेव न समनुपश्यति । अस-
 मनुपश्यन् कथं धर्मधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति
 वा । न मनोविज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति

तथाहि मनोविज्ञानधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं मनोविज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न पृथिवीधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि पृथिवी-
धातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं पृथिवीधातुं सर्वज्ञतया
योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽग्निधातुं सर्वज्ञतया योजयति
न वियोजयति तथाह्यग्निधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथम-
ग्निधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न तेजोधातुं
सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि तेजोधातुमेव न
समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं तेजोधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति
वियोजयिष्यति वा न वायुधातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियो-
जयति तथाहि वायुधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं
वायुधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽऽकाश
धातुं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाह्यऽकाशधातुमेव न
समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमाकाशधातुं सर्वज्ञतया योजयि-
ष्यति वियोजयिष्यति वा । न विज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयति न
वियोजयति तथाहि विज्ञानधातुमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन्
कथं विज्ञानधातुं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन्नाऽविद्यां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाह्यविद्या-
मेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमविद्यां सर्वज्ञतया
योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न संस्कारान् सर्वज्ञतया
योजयति न वियोजयति तथाहि संस्कारानेव न समनुपश्यति

असमनुपश्यन् कथं संस्कारान् सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न नामरूपं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि नामरूपमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं नामरूपं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न षडायत्नं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि षडायतनमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं षडायतनं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न स्पर्शं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि स्पर्शमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं स्पर्शं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न वेदनां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि वेदनामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं वेदनां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न तृष्णां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि तृष्णामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं तृष्णां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नोपादानं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाह्युपादानमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमुपादानं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न भवं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि भवमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं भवं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न जातिं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि जातिमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं जातिं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न जरामरणं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि

जरामरणमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं जरामरणं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा ।

॥ पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां धारन् न दानपारमितां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि ध्यानपारमितामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं दानपारमितां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । शीलपारमितां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि शीलपारमितामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं शीलपारमितां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न चान्तिपारमितां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि चान्तिपारमितामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं चान्तिपारमितां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न वीर्यपारमितां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि वीर्यपारमितामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं वीर्यपारमितां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न ध्यानपारमितां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि ध्यानपारमितामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं ध्यानपारमितां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न प्रज्ञापारमितां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि प्रज्ञापारमितामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं प्रज्ञापारमितां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽध्यात्मशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाह्यध्यात्मशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमध्यात्मशून्यतां सर्वज्ञतया योज-

यिष्यति वियोजयिष्यति वा । न वहिर्द्वाशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि वहिर्द्वाशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं वहिर्द्वाशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाह्यध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न शून्यताशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि शून्यताशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं शून्यताशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न महाशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि महाशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं महाशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न परमाऽर्थशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि परमाऽर्थशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं परमाऽर्थशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न संस्कृतशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाहि संस्कृतशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं संस्कृतशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽसंस्कृतशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाह्यसंस्कृतशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमसंस्कृतशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽत्यन्तशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति तथाह्यत्यन्तशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन्

कथमत्यन्तशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति विद्योजयिष्यति वा । नाऽनवराऽयशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न विद्योजयति । तथाह्यनवराऽयशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमनवराऽयशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति विद्योजयिष्यति वा । नाऽनवकारशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न विद्योजयति । तथाह्यनवकारशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमनवकारशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति विद्योजयिष्यति वा । न प्रकृतिशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न विद्योजयति । तथाहि प्रकृतिशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं प्रकृतिशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति विद्योजयिष्यति वा । न सर्वधर्मशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न विद्योजयति । तथाहि सर्वधर्मशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं सर्वधर्मशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति विद्योजयिष्यति वा । न खलक्षणशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न विद्योजयति । तथाहि खलक्षणशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं खलक्षणशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति विद्योजयिष्यति वा । नाऽनुपलम्भशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न विद्योजयति । तथाह्यनुपलम्भशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमनुपलम्भशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति विद्योजयिष्यति वा । नाऽभावशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न विद्योजयति । तथाह्यभावशून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमभावशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति विद्योजयिष्यति वा । न स्वभावशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न विद्योजयति । तथाहि स्वभावशून्यतामेव

न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं स्वभावशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽभावस्वभावशून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाह्यभावस्वभावशून्यतामेव समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमभावस्वभावशून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न स्मृत्युपस्थानानि सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि स्मृत्युपस्थानान्येव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं स्मृत्युपस्थानानि सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न सम्यक्प्रहाणानि सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि सम्यक्प्रहाणान्येव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं सम्यक्प्रहाणानि सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न ऋद्धिपादान् सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाऽऽद्धिपादानेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमऽद्धिपादान् सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नेन्द्रियाणि सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहीन्द्रियाण्येव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमिन्द्रियाणि सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न बलानि सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि बलान्येव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं बलानि सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न बोध्यज्ञानि सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि बोध्यज्ञान्येव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं बोध्यज्ञानि सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न मार्गं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि मार्गमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं

मार्गं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽऽर्थ-
सत्यानि सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाह्यार्थसत्यान्येव
राऽसमनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमार्थसत्यानि सर्वज्ञतया योज-
यिष्यति वियोजयिष्यति वा । न ध्यानानि सर्वज्ञतया योजयति
सर्ववियोजयति । तथाहि ध्यानान्येव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन्
कथं ध्यानानि सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा ।
नाऽप्रमाणानि सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाह्यप्रमा-
णान्येव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमप्रमाणानि सर्वज्ञतया
योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽऽरूप्यसमापत्तौः सर्वज्ञतया
योजयति न वियोजयति । तथाह्यऽऽरूप्यसमापत्तौरेव न समनु-
पश्यति । असमनुपश्यन् कथमाऽऽरूप्यसमापत्तौः सर्वज्ञतया योज-
यिष्यति वियोजयिष्यति वा । न विमोक्षान् सर्वज्ञतया योजयति न
वियोजयति । तथाहि विमोक्षान्येव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन्
कथं विमोक्षान् सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा ।
नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौः सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति ।
तथाहि नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौरेव न समनुपश्यति । असमनु-
पश्यन् कथं नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौः सर्वज्ञतया योजयिष्यति
वियोजयिष्यति वा । न शून्यतां सर्वज्ञतया योजयति न वियो-
जयति । तथाहि शून्यतामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं
शून्यतां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽऽनिमित्तं
सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाह्यनिमित्तमेव न
समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमानिमित्तं सर्वज्ञतया योजयि-

यति वियोजयिष्यति वा । नाऽप्रणिहितं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाह्यप्रणिहितमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमप्रणिहितं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽभिज्ञां सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाह्यभिज्ञा मेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथमभिज्ञां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न समाधिं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि समाधिमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं समाधिं सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न धारणीमुखानि सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि धारणीमुखान्येव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं धारणीमुखानि सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न दश तथागतबलानि सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि दश तथागतबलान्येव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं दश तथागतबलानि सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न वैशारद्यानि सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि वैशारद्यान्येव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं वैशारद्यानि सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न प्रतिसंविदः सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि प्रतिसंविदएव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं प्रतिसंविदः सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न महामैत्री सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति । तथाहि महामैत्रीमेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं महामैत्री सर्वज्ञतया योजयिष्यति

वियोजयिष्यति वा । न महाकरुणां सर्वज्ञतया योजयति न वियो-
जयति । तथाहि महाकरुणामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं
महाकरुणां सर्वज्ञतया योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । नाऽष्टा-
सर्वज्ञाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति ।
सर्वज्ञादष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मानेव न समनुपश्यति । असमनुप-
श्यन् कथमष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् सर्वज्ञतया योजयिष्यति
वियोजयिष्यति वा । एवं युज्यमानः शारदतीपुत्र, बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्त इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र, बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् न बुद्धं सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति, न सर्वज्ञतां बुद्धेन
योजयति न वियोजयति । तथाहि बुद्धमेव न समनुपश्यति, सर्वज्ञ-
तामेव न समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं बुद्धं सर्वज्ञतया सर्व-
ज्ञतां वा बुद्धेन योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । न बोधिं
सर्वज्ञतया योजयति न वियोजयति, न बोध्या सर्वज्ञतां योजयति
न वियोजयति । तथाहि बोधिमेव न समनुपश्यति सर्वज्ञतामेव न
समनुपश्यति । असमनुपश्यन् कथं बोधिं सर्वज्ञतया सर्वज्ञतां वा
बोध्या योजयिष्यति वियोजयिष्यति वा । एवं हि शारदतीपुत्र,
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्त इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र, बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् न रूपं भावति योजयति न रूपमभावति योजयति । न
वेदनां भावति योजयति न वेदनामभावति योजयति । न संज्ञां
भावति योजयति न संज्ञामभावति योजयति । न संस्कारान्

भावदति योजयति न संस्कारानभावदति योजयति । न विज्ञानं
 भावदति योजयति न विज्ञानमभावदति योजयति । न चक्षुर्भाव-
 दति योजयति न चक्षुरभावदति योजयति । न श्रोत्रं भावदति
 योजयति न श्रोत्रमभावदति योजयति । न घ्राणं भावदति योज-
 यति न घ्राणमभावदति योजयति । न जिह्वां भावदति योजयति
 न जिह्वामभावदति योजयति । न कायं भावदति योजयति न
 कायमभावदति योजयति । न मनोभावदति योजयति न मनोऽ-
 भावदति योजयति । न रूपं^(१) भावदति योजयति न रूपमभाव-
 दति योजयति । न शब्दं भावदति योजयति न शब्दमभावदति
 योजयति । न गन्धं भावदति योजयति न गन्धमभावदति
 योजयति । न रसभावदति योजयति न रसमभावदति योजयति ।
 न स्पर्शं भावदति योजयति न स्पर्शमभावदति योजयति । न
 धर्मान् भावदति योजयति न धर्मानभावदति योजयति । न
 चक्षुर्विज्ञानं भावदति योजयति न चक्षुर्विज्ञानमभावदति
 योजयति । न श्रोत्रविज्ञानं भावदति योजयति न श्रोत्रविज्ञान-
 मभावदति योजयति । न घ्राणविज्ञानं भावदति योजयति
 न घ्राणविज्ञानमभावदति योजयति । न जिह्वाविज्ञानं भावदति
 योजयति न जिह्वाविज्ञानमभावदति योजयति । न कायविज्ञानं
 भावदति योजयति न कायविज्ञानमभावदति योजयति । न

(१) पूर्वपठितो रूपशब्दो रूपस्कन्धाभिप्रायः, अयन्तु विषयाभिप्राय इति
 न पौनरुक्तम् । यद्यपि स विषयानान्द्रियानि रूपस्कन्ध स्तथापि
 विशिष्टस्य तदघटकानस्ये व्यष्टिसमष्टिन्यायेन पृथक् परिकीर्तनम् ।

मनोविज्ञानं भावदति योजयति न मनोविज्ञानमभावदति योज-
यति । न चक्षुःसंस्पर्शं भावदति योजयति न चक्षुःसंस्पर्श-
मभावदति योजयति । न श्रोत्रसंस्पर्शं भावदति योजयति न
श्रोत्रसंस्पर्शमभावदति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शं भावदति योज-
यति न घ्राणसंस्पर्शमभावदति योजयति । न जिह्वासंस्पर्शं
भावदति योजयति न जिह्वासंस्पर्शमभावदति योजयति । न
कायसंस्पर्शं भावदति योजयति न कायसंस्पर्शमभावदति योजयति ।
न मनःसंस्पर्शं भावदति योजयति न मनःसंस्पर्शमभावदति
योजयति । न चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययां^(१) वेदनां भावदति योजयति न
चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामभावदति योजयति । न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययां
वेदनां भावदति योजयति न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामभावदति
योजयति । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां भावदति योजयति न
घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामभावदति योजयति । न जिह्वासंस्पर्श-
प्रत्ययां वेदनां भावदति योजयति न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदना-
मभावदति योजयति । न कायसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां भावदति
योजयति न कायसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामभावदति योजयति । न
मनःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां भावदति योजयति न मनःसंस्पर्शप्रत्ययां
वेदनामभावदति योजयति । न पृथिवीधातुं भावदति योजयति न
पृथिवीधातुमभावदति योजयति । नाऽऽत्मातुं भावदति योजयति
नाऽऽत्मातुमभावदति योजयति । न तेजोधातुं भावदति योजयति

(१) चक्षुःसंस्पर्शः प्रत्ययः कारणं यस्या वेदनायाः सा तथा । वेदनानुभवः ।

एवमुत्तरत्रापि योजनीयम् ।

न तेजोधातुमभावदति योजयति । न वायुधातुं भावदति योज-
 यति न वायुधातुमभावदति योजयति । नाऽऽकाशधातुं भावदति
 योजयति नाऽऽकाशधातुमभावदति योजयति । न विज्ञानधातुं
 भावदति योजयति न विज्ञानधातुमभावदति योजयति । नाऽविद्यां
 भावदति योजयति नाऽविद्यामभावदति योजयति । न संस्कारान्
 भावदति योजयति न संस्कारानभावदति योजयति । न विज्ञानं
 भावदति योजयति न विज्ञानमभावदति योजयति । न नामरूपं
 भावदति योजयति न नामरूपमभावदति योजयति । न षडायतनं
 भावदति योजयति न षडायतनमभावदति योजयति । न स्पर्शं
 भावदति योजयति न स्पर्शमभावदति योजयति । न वेदनां भाव-
 दति योजयति न वेदनामभावदति योजयति । न तृष्णां भावदति
 योजयति न तृष्णामभावदति योजयति । नोपादानं भावदति
 योजयति नोपादानमभावदति योजयति । न भवं भावदति योज-
 यति न भवमभावदति योजयति । न जातिं भावदति योजयति
 न जातिमभावदति योजयति । न जरामरणं भावदति योजयति
 न जरामरणमभावदति योजयति । न दानपारमितां भावदति
 योजयति न दानपारमितामभावदति योजयति । न शीलपारमितां
 भावदति योजयति न शीलपारमितामभावदति योजयति । न
 चान्तिपारमितां भावदति योजयति न चान्तिपारमितामभावदति
 योजयति । न वीर्यपारमितां भावदति योजयति न वीर्यपार-
 मितामभावदति योजयति । न ध्यानपारमितां भावदति योज-
 यति न ध्यानपारमितामभावदति योजयति । न प्रज्ञापारमितां

भावदति योजयति न प्रज्ञापारमितामभावदति योजयति ।
 नाऽध्यात्मशून्यतां भावदति योजयति नाऽध्यात्मशून्यतामभावदति
 योजयति । न वहिर्द्विशून्यतां भाव दति योजयति न वहिर्द्वि-
 दाशतामभावदति योजयति । नाऽध्यात्मवह्निर्द्विशून्यतां भावदति
 योजयति नाऽध्यात्मवह्निर्द्विशून्यतामभावदति योजयति । न
 शून्यताशून्यतां भावदति योजयति न शून्यताशून्यतामभावदति
 योजयति । न महाशून्यतां भावदति योजयति न महाशून्यता-
 मभावदति योजयति । न परमाऽर्थशून्यतां भावदति योजयति न
 परमाऽर्थशून्यतामभावदति योजयति । न संस्कृतशून्यतां भावदति
 योजयति न संस्कृतशून्यतामभावदति योजयति । नाऽसंस्कृतशून्यतां
 भावदति योजयति नाऽसंस्कृतशून्यतामभावदति योजयति ।
 नाऽत्यन्तशून्यतां भावदति योजयति नाऽत्यन्तशून्यतामभावदति
 योजयति । नाऽनवराऽग्रशून्यतां भावदति योजयति नाऽनवराऽग्र-
 शून्यतामभावदति योजयति । नाऽनवकारशून्यतां भावदति योज-
 यति नाऽनवकारशून्यतामभावदति योजयति । न प्रकृतिशून्यतां
 भावदति योजयति न प्रकृतिशून्यतामभावदति योजयति । न
 सर्वधर्मशून्यतां भावदति योजयति न सर्वधर्मशून्यतामभावदति
 योजयति । न खलक्षणशून्यतां भावदति योजयति न खलक्षण-
 शून्यतामभावदति योजयति । नाऽनुपलम्भशून्यतां भावदति योज-
 यति नाऽनुपलम्भशून्यतामभावदति योजयति । नाऽभावशून्यतां
 भावदति योजयति नाऽभावशून्यतामभावदति योजयति । न
 स्वभावशून्यतां भावदति योजयति न स्वभावशून्यतामभावदति

योजयति । नाऽभावस्वभावशून्यतां भावदति योजयति नाऽभाव-
 स्वभावशून्यतामभावदति योजयति । न स्मृत्युपस्थानानि भावदति
 योजयति न स्मृत्युपस्थानान्यभावदति योजयति । न सम्यक्प्रहा-
 णानि भावदति योजयति । न सम्यक्प्रहाणान्यभावदति योजयति ।
 न ऋद्धिपादान् भावदति योजयति । न ऋद्धिपादानभावदति
 योजयति । नेन्द्रियाणि भावदति योजयति नेन्द्रियाण्यभावदति
 योजयति । न वल्लानि भावदति योजयति न वल्लान्यभावदति
 योजयति । न बोध्यङ्गानि भावदति योजयति न बोध्यङ्गान्य-
 भावदति योजयति । नाऽप्रमाणानि भावदति योजयति नाऽप्रमा-
 णान्यभावदति योजयति । नाऽऽर्थसत्यानि भावदति योजयति
 नाऽऽर्थसत्यान्यभावदति योजयति । न ध्यानानि भावदति योज-
 यति न ध्यानान्यभावदति योजयति । न मार्गं भावदति योज-
 यति न मार्गमभावदति योजयति । नाऽऽरूप्यसमापत्तीर्भावदति
 योजयति नाऽऽरूप्यसमापत्तीरभावदति योजयति । नाऽष्टौ
 विमोक्षान् भावदति योजयति नाऽष्टौ विमोक्षानभावदति योज-
 यति । न नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीर्भावदति योजयति न
 नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीरभावदति योजयति । न शून्यतां
 भावदति योजयति न शून्यतामभावदति योजयति । नाऽऽनिमित्तं
 भावदति योजयति नाऽऽनिमित्तमभावदति योजयति । नाऽप्रणि-
 हितं भावदति योजयति नाऽप्रणिहितमभावदति योजयति ।
 नाऽभिज्ञां भावदति योजयति नाऽभिज्ञामभाव दति योजयति ।
 न समाधीन् भावदति योजयति न समाधीनभावदति योजयति ।

न धारणीमुखानि भावदति योजयति न धारणीमुखान्यभावदति योजयति । न दशतथागतबलानि भावदति योजयति न दश-
तथागतबलान्यभावदति योजयति । न चत्वारि वैशारद्यानि भाव-
दति योजयति न चत्वारि वैशारद्यान्यभावदति योजयति । न
चतस्रः प्रतिसम्बिदोभावदति योजयति न चतस्रः प्रतिसम्बिदोऽ-
भावदति योजयति । न महामैत्री भावदति योजयति न महा-
मैत्रीसभावदति योजयति । न महाकरुणां भावदति योजयति
न महाकरुणामभावदति योजयति । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्ध-
धर्मान् भावदति योजयति नाऽष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मानभाव-
दति योजयति । न श्रोत-आपत्तिफलं भावदति योजयति न
श्रोत-आपत्तिफलमभावदति योजयति । न सहदाऽऽगामिफलं
भावदति योजयति न सहदाऽऽगामिफलमभावदति योजयति ।
नाऽनागामिफलं भावदति योजयति नाऽनागामिफलमभावदति
योजयति । नाऽर्हत्त्वं भावदति योजयति नाऽर्हत्त्वमभावदति
योजयति । न प्रत्येकबोधिं भावदति योजयति न प्रत्येकबोधिम-
भावदति योजयति । न मार्गाऽऽकारज्ञतां भावदति योजयति न
मार्गाऽऽकारज्ञतामभावदति योजयति । न सर्वाऽऽकारज्ञतां भावदति
योजयति न सर्वाऽऽकारज्ञतामभावदति योजयति ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् न रूपं नित्यमिति योजयति न रूपमनित्यमिति योज-
यति । न वेदनां निमित्तमिति योजयति न वेदनामनित्यमिति
योजयति । न संज्ञां नित्यमिति योजयति न संज्ञामनित्यमिति

योजयति । न संस्कारान्नित्य*इति योजयति न संस्कारान्नित्या
 इति योजयति । न विज्ञानं नित्यमिति योजयति न विज्ञान-
 मनित्यमिति योजयति । न चक्षुर्नित्यमिति योजयति न
 चक्षुरनित्यमिति योजयति । न श्रोत्रं नित्यमिति योजयति
 न श्रोत्रमनित्यमिति योजयति । न घ्राणं नित्यमिति योज-
 यति न घ्राणमनित्यमिति योजयति । न जिह्वां नित्यमिति
 योजयति न जिह्वामनित्यमिति योजयति । न कायं नित्य-
 मिति योजयति न कायमनित्यमिति योजयति । न मनो
 नित्यमिति योजयति न मनोऽनित्यमिति योजयति । न रूपं
 नित्यमिति योजयति न रूपमनित्यमिति योजयति । न शब्दं
 नित्यमिति योजयति न शब्दमनित्यमिति योजयति । न गन्धं
 नित्यमिति योजयति न गन्धमनित्यमिति योजयति । न रसं
 नित्यमिति योजयति न रसमनित्यमिति योजयति । न स्पर्शं
 नित्यमिति योजयति न स्पर्शमनित्यमिति योजयति । न धर्मा-
 न्नित्यानिति योजयति न धर्मान्नित्यानिति योजयति । न
 चक्षुर्विज्ञानं नित्यमिति योजयति न चक्षुर्विज्ञानमनित्यमिति
 योजयति । न श्रोत्रविज्ञानं नित्यमिति योजयति न श्रोत्र-
 विज्ञानमनित्यमिति योजयति । न घ्राणविज्ञानं नित्यमिति
 योजयति न घ्राणविज्ञानमनित्यमिति योजयति । न जिह्वा-
 विज्ञानं नित्यमिति योजयति न जिह्वाविज्ञानमनित्यमिति

* संस्कारान्नित्यानिति युक्तं प्रतिभाति ।

† संस्कारान्नित्यानिति युक्तं प्रतिभाति ।

योजयति । न कायविज्ञानं नित्यमिति योजयति न काय-
विज्ञानमनित्यमिति योजयति । न मनोविज्ञानं नित्यमिति
योजयति न मनोविज्ञानमनित्यमिति योजयति । न चक्षुः
संस्पर्शं नित्यमिति योजयति न चक्षुः संस्पर्शमनित्यमिति योज-
यति । न ओक्षसंस्पर्शं नित्यमिति योजयति न ओक्षसंस्पर्श-
मनित्यमिति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शं नित्यमिति योजयति न
घ्राणसंस्पर्शमनित्यमिति योजयति । न जिह्वासंस्पर्शं नित्यमिति
योजयति न जिह्वासंस्पर्शमनित्यमिति योजयति । न कायसंस्पर्शं
नित्यमिति योजयति न कायसंस्पर्शमनित्यमिति योजयति । न
मनः संस्पर्शं नित्यमिति योजयति न मनः संस्पर्शमनित्यमिति
योजयति । न चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययां वेदनां नित्य*मिति योजयति
न चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनित्यमिति योजयति । न ओक्ष-
संस्पर्शप्रत्ययां वेदनां नित्यमिति योजयति न ओक्षसंस्पर्शप्रत्ययां
वेदनामनित्यमिति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां नित्य-
मिति योजयति न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनित्यमिति योज-
यति । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां नित्यमिति योजयति न
जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनित्यमिति योजयति । न कायसंस्पर्श-
प्रत्ययां वेदनां नित्यमिति योजयति न कायसंस्पर्शप्रत्ययां वेदना-
मनित्यमिति योजयति । न मनः संस्पर्शप्रत्ययां वेदनां नित्यमिति
योजयति न मनः संस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनित्यमिति योजयति ।
न पृथिवीधातुं नित्यइति योजयति न पृथिवीधातुमनित्यइति

* नित्या इति ख, ग, घ पुस्तके पाठः ।

योजयति । नाऽब्धातुं नित्यइति योजयति नाऽब्धातुमनित्यइति योजयति । न तेजोधातुं नित्यइति योजयति न तेजोधातुमनित्यइति योजयति । न वायुधातुं नित्यइति योजयति न वायुधातुमनित्यइति योजयति । नाऽऽकाशधातुं नित्यइति योजयति नाऽऽकाशधातुमनित्यइति योजयति । न विज्ञानधातुं नित्यइति योजयति न विज्ञानधातुमनित्यइति योजयति । नाऽविद्यां नित्यामिति योजयति नाऽविद्यामनित्यामिति योजयति । न संस्कारान् नित्यानिति* योजयति न संस्काराननित्यानिति योजयति । न विज्ञानं नित्यमिति योजयति न विज्ञानमनित्यमिति योजयति । न नामरूपं नित्यमिति योजयति न नामरूपमनित्यमिति योजयति । न षडायतनं नित्यमिति योजयति न षडायतनमनित्यमिति योजयति । न स्पर्शं नित्यमिति योजयति न स्पर्शमनित्यमिति योजयति । न वेदनां नित्यामिति योजयति न वेदनामनित्यामिति योजयति । न तृष्णां नित्यामिति योजयति न तृष्णामनित्यामिति योजयति । नोपादानं नित्यमिति योजयति नोपादानमनित्यमिति योजयति । न भवं नित्यमिति योजयति न भवमनित्यमिति योजयति । न जातिं नित्यामिति योजयति न जातिमनित्यामिति योजयति । न

* इति शब्दसमभिध्याद्धत नित्यादि शब्दस्य क्वचित् प्रथमान्तत्वं क्वचित् द्वितीयान्तत्वं एवं क्वचित् विशेष्यपदलिङ्गभागित्वं । क्वचित् क्लीबलिङ्गत्वं दृश्यते । वैषम्यमेतल्लेखकदोषेण जातमिति प्रतिभाति । एवं वैषम्यं परत्रापि बहुस्थले दृश्यते । पुस्तकपञ्चकदृष्टादृष्टपाठो लिखितः ।

जरामरणं नित्यमिति योजयति न जरामरणमनित्यमिति योज-
यति । न दानपारमितां नित्येति योजयति न दानपारमिताम-
नित्येति योजयति । न शीलपारमितां नित्येति योजयति न
शीलपारमितामनित्येति योजयति । न चान्तिपारमितां नित्येति
योजयति न चान्तिपारमितामनित्येति योजयति । न वीर्यपार-
मितां नित्येति योजयति न वीर्यपारमितामनित्येति योजयति ।
न ध्यानपारमितां नित्येति योजयति न ध्यानपारमितामनित्येति
योजयति । न प्रज्ञापारमितां नित्येति योजयति न प्रज्ञापार-
मितामनित्येति योजयति । नाऽध्यात्मशून्यतां नित्येति योजयति
नाऽध्यात्मशून्यतामनित्येति योजयति । न वह्निर्द्विशून्यतां नित्येति
योजयति न वह्निर्द्विशून्यतामनित्येति योजयति । नाऽध्यात्म-
वह्निर्द्विशून्यतां नित्येति योजयति नाऽध्यात्मवह्निर्द्विशून्यताम-
नित्येति योजयति । न शून्यताशून्यतां नित्येति योजयति न
शून्यताशून्यतामनित्येति योजयति । न महाशून्यतां नित्येति
योजयति न महाशून्यतामनित्येति योजयति । न परमाऽर्थशून्यतां
नित्येति योजयति न परमाऽर्थशून्यतामनित्येति योजयति । न
संस्कृतशून्यतां नित्येति योजयति न संस्कृतशून्यतामनित्येति योज-
यति । नाऽसंस्कृतशून्यतां नित्येति योजयति नाऽसंस्कृतशून्यताम-
नित्येति योजयति । नाऽत्यन्तशून्यतां नित्येति योजयति नाऽत्यन्त-
शून्यतामनित्येति योजयति । नाऽनवराऽग्रशून्यतां नित्येति योज-
यति नाऽनवराऽग्रशून्यतामनित्येति योजयति । नाऽनवकारशून्यतां
नित्येति योजयति नाऽनवकारशून्यतामनित्येति योजयति । न

प्रकृतिशून्यतां नित्येति योजयति न प्रकृतिशून्यतामनित्येति
 योजयति । न सर्व्वधर्मशून्यतां नित्येति योजयति न सर्व्वधर्म-
 शून्यतामनित्येति योजयति । न स्वलक्षणशून्यतां नित्येति योज-
 यति न स्वलक्षणशून्यतामनित्येति योजयति । नाऽनुपलम्भशून्यतां
 नित्येति योजयति नाऽनुपलम्भशून्यतामनित्येति योजयति ।
 नाऽभावशून्यतां नित्येति योजयति नाऽभावशून्यतामनित्येति
 योजयति । न स्वभावशून्यतां नित्येति योजयति न स्वभाव-
 शून्यतामनित्येति योजयति । नाऽभावस्वभावशून्यतां नित्येति
 योजयति नाऽभावस्वभावशून्यतामनित्येति योजयति । न स्मृत्युप-
 स्थानानि नित्यानीति योजयति न स्मृत्युपस्थानान्यनित्यानीति
 योजयति । न सम्यक्प्रहाणानि नित्यानीति योजयति न सम्यक्-
 प्रहाणान्यनित्यानीति योजयति । न च्छद्धिपादान् नित्यानिति
 योजयति न च्छद्धिपादाननित्यानिति योजयति । नेन्द्रियाणि
 नित्यानीति योजयति नेन्द्रियाण्यनित्यानीति योजयति । न
 बलानि नित्यानीति योजयति न बलान्यनित्यानीति योजयति ।
 न बोध्यङ्गानि नित्यानीति योजयति न बोध्यङ्गान्यनित्यानीति
 योजयति । नाऽऽर्याऽष्टाऽङ्गमार्गं नित्यमिति योजयति नाऽऽर्याऽ-
 ष्टाऽङ्गमार्गमनित्यमिति योजयति । नाऽऽर्य्यसत्यानि नित्यानीति
 योजयति नाऽऽर्य्यसत्यान्यनित्यानीति योजयति । न ध्यानानि
 नित्यानीति योजयति न ध्यानान्यनित्यानीति योजयति । नाऽप्र-
 माणानि नित्यानीति योजयति नाऽप्रमाणान्यनित्यानीति योज-
 यति । नाऽऽरूप्यसमापत्तौर्नित्यादिति योजयति नाऽऽरूप्यसमापत्ती-

रनित्यादति योजयति । नाऽष्टौ विमोचान्नित्यानिति योजयति
 नाऽष्टौ विमोचाननित्यानिति योजयति । न नवाऽनुपूर्वविहार-
 समापत्तीर्नित्यादति योजयति न नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीर-
 नित्यादति योजयति । न शून्यतां नित्यामिति योजयति न
 शून्यतामनित्यामिति योजयति । नाऽऽनिमित्तं नित्यमिति
 योजयति नाऽऽनिमित्तमनित्यमिति योजयति । नाऽप्रणिहितं
 नित्यमिति योजयति नाऽप्रणिहितमनित्यमिति योजयति ।
 नाऽभिज्ञा नित्यादति योजयति नाऽभिज्ञा अनित्यादति योजयति ।
 न समाधीन्नित्यानिति योजयति । न समाधीननित्यानिति
 योजयति । न धारणीमुखानिनित्यानीति योजयति । न धारणी-
 मुखान्यनित्यानीति योजयति । न दशतथागतबलानिनित्यानीति
 योजयति । न दशतथागतबलान्यनित्यानीति योजयति । न
 चत्वारिवैशारद्यानि नित्यानीति योजयति । न चत्वारिवैशारद्या-
 न्यनित्यानीति योजयति । न चतस्रः प्रतिसंविदोनित्यादति योज-
 यति । न चतस्रः प्रतिसंविदोऽनित्यादति योजयति । न महामैत्रौ
 नित्यामिति योजयति । न महामैत्रौमनित्यामिति योजयति । न
 महाकरुणां नित्यामिति योजयति । न महाकरुणामनित्यामिति
 योजयति । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान्नित्यानिति योजयति ।
 नाऽष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान्नित्यानिति योजयति । न श्रोत-
 आपत्तिफलं नित्यमिति योजयति । न श्रोत-आपत्तिफलमनित्य-
 मिति योजयति । न सकृदागामिफलं नित्यमिति योजयति । न
 सकृदागामिफलमनित्यमिति योजयति । नाऽनागामिफलं नित्य-

मिति योजयति । नाऽनागामिफलमनित्यमिति योजयति । नाऽर्हत्त्वं नित्यमिति योजयति । नाऽर्हत्त्वमनित्यमिति योजयति । न प्रत्येकबोधिं नित्यमिति योजयति । न प्रत्येकबोधिमनित्यमिति योजयति । न मार्गाऽऽकारज्ञतां नित्यामिति योजयति । न मार्गाऽऽकारज्ञतामनित्यामिति योजयति । न सर्वाऽऽकारज्ञतां नित्यामिति योजयति । न सर्वाऽऽकारज्ञतामनित्यामिति योजयति । एवं चरन् शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्त इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् न रूपं सुखमिति योजयति । न रूपं दुःखमिति योजयति । न वेदनां सुखेति योजयति । न वेदनां दुःखेति योजयति । न संज्ञां सुखेति योजयति । न संज्ञां दुःखेति योजयति । न संस्कारान् सुखानिति योजयति । न संस्कारान् दुःखानिति योजयति । न विज्ञानं सुखमिति योजयति । न विज्ञानं दुःखमिति योजयति । न चक्षुः सुखमिति योजयति । न चक्षुर्दुःखमिति योजयति । न श्रोत्रं सुखमिति योजयति । न श्रोत्रं दुःखमिति योजयति । न घ्राणं सुखमिति योजयति । न घ्राणं दुःखमिति योजयति । न जिह्वां सुखमिति योजयति । न जिह्वां दुःखमिति योजयति । न कायं सुखमिति योजयति । न कायं दुःखमिति योजयति । न मनः सुखमिति योजयति । न मनोदुःखमिति योजयति । न रूपं सुखमिति योजयति । न रूपं दुःखमिति योजयति । न शब्दं सुखमिति योजयति । न शब्दं दुःखमिति योजयति । न गन्धं

सुखमिति योजयति । न गन्धं दुःखमिति योजयति । न रसं
 सुखमिति योजयति । न रसं दुःखमिति योजयति । न स्पर्शं
 सुखमिति योजयति । न स्पर्शं दुःखमिति योजयति । न धर्मान्
 सुखानिति योजयति । न धर्मान् दुःखानिति योजयति । न चक्षु-
 र्विज्ञानं सुखमिति योजयति । न चक्षुर्विज्ञानं दुःखमिति योज-
 णिति । न श्रोत्रविज्ञानं सुखमिति योजयति । न श्रोत्रविज्ञानं
 दुःखमिति योजयति । न घ्राणविज्ञानं सुखमिति योजयति । न
 घ्राणविज्ञानं दुःखमिति योजयति । न जिह्वाविज्ञानं सुखमिति
 योजयति । न जिह्वाविज्ञानं दुःखमिति योजयति । न कायविज्ञानं
 सुखमिति योजयति । न कायविज्ञानं दुःखमिति योजयति । न
 मनोविज्ञानं सुखमिति योजयति । न मनोविज्ञानं दुःखमिति
 योजयति । न चक्षुसंस्पर्शं सुखमिति योजयति । न चक्षुसंस्पर्शं
 दुःखमिति योजयति । न श्रोत्रसंस्पर्शं सुखमिति योजयति । न
 श्रोत्रसंस्पर्शं दुःखमिति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शं सुखमिति योज-
 यति । न घ्राणसंस्पर्शं दुःखमिति योजयति । न जिह्वासंस्पर्शं सुख-
 मिति योजयति । न जिह्वासंस्पर्शं दुःखमिति योजयति । न काय-
 संस्पर्शं सुखमिति योजयति । न कायसंस्पर्शं दुःखमिति योजयति ।
 न मनःसंस्पर्शं सुखमिति योजयति । न मनःसंस्पर्शं दुःखमिति
 योजयति । न चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां सुखामिति योजयति । न
 चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां दुःखामिति योजयति । न श्रोत्रसंस्पर्श-
 प्रत्ययां वेदनां सुखामिति योजयति । न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां
 दुःखामिति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां सुखामिति

योजयति । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां दुःखामिति योजयति । न
 जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां सुखामिति योजयति । न जिह्वासंस्पर्श-
 प्रत्ययां वेदनां दुःखामिति योजयति । न कायसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां
 सुखामिति योजयति । न कायसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां दुःखामिति
 योजयति । न मनःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां सुखामिति योजयति ।
 न मनःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां दुःखामिति योजयति । न पृथिवी-
 धातुं सुखमिति योजयति । न पृथिवीधातुं दुःखमिति योजयति ।
 न ऽवधातुं सुखमिति योजयति । न ऽवधातुं दुःखमिति योजयति ।
 न तेजोधातुं सुखमिति योजयति । न तेजोधातुं दुःखमिति योज-
 यति । न वायुधातुं सुखमिति योजयति । न वायुधातुं दुःखमिति
 योजयति । नाऽऽकाशधातुं सुखमिति योजयति । नाऽऽकाशधातुं
 दुःखमिति योजयति । न विज्ञानधातुं सुखमिति योजयति ।
 न विज्ञानधातुं दुःखमिति योजयति । नाऽविद्यां सुखेति योज-
 यति । नाऽविद्यां दुःखेति योजयति । न संस्कारान् सुखादिति
 योजयति । न संस्कारान् दुःखादिति योजयति । न विज्ञानं सुख-
 मिति योजयति । न विज्ञानं दुःखमिति योजयति । न नामरूपं
 सुखमिति योजयति । न नामरूपं दुःखमिति योजयति । न षडाय-
 तनं सुखमिति योजयति । न षडायतनं दुःखमिति योजयति ।
 न स्पर्शं सुखमिति योजयति । न स्पर्शं दुःखमिति योजयति । न
 वेदनां सुखेति योजयति । न वेदनां दुःखेति योजयति । न तृष्णां
 सुखेति योजयति । न तृष्णां दुःखेति योजयति । नोपादानं सुख-
 मिति योजयति । नोपादानं दुःखमिति योजयति । न भवं सुख-

मिति योजयति । न भवं दुःखमिति योजयति । न जातिं सुखेति योजयति । न जातिं दुःखेति योजयति । न जरामरणं सुखमिति योजयति । न जरामरणं दुःखमिति योजयति । न दानपारमितां सुखेति योजयति । न दानपारमितां दुःखेति योजयति । न शीलपारमितां सुखेति योजयति । न शीलपारमितां दुःखेति योजयति । न चान्तिपारमितां सुखेति योजयति । न चान्तिपारमितां दुःखेति योजयति । न वीर्यपारमितां सुखेति योजयति । न वीर्यपारमितां दुःखेति योजयति । न ध्यानपारमितां सुखेति योजयति । न ध्यानपारमितां दुःखेति योजयति । न प्रज्ञापारमितां सुखेति योजयति । न प्रज्ञापारमितां दुःखेति योजयति । नाऽध्यात्मशून्यतां सुखेति योजयति । नाऽध्यात्मशून्यतां दुःखेति योजयति । न वहिर्द्वाशून्यतां सुखेति योजयति । न वहिर्द्वाशून्यतां दुःखेति योजयति । नाऽध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतां सुखेति योजयति । नाऽध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतां दुःखेति योजयति । न शून्यताशून्यतां सुखेति योजयति । न शून्यताशून्यतां दुःखेति योजयति । न महाशून्यतां सुखेति योजयति । न महाशून्यतां दुःखेति योजयति । न परमार्थशून्यतां सुखेति योजयति । न परमार्थशून्यतां दुःखेति योजयति । न संस्कृतशून्यतां सुखेति योजयति । न संस्कृतशून्यतां दुःखेति योजयति । नाऽसंस्कृतशून्यतां सुखेति योजयति । नाऽसंस्कृतशून्यतां दुःखेति योजयति । नाऽत्यन्तशून्यतां सुखेति योजयति । नाऽत्यन्तशून्यतां दुःखेति योजयति । नाऽनवराऽशून्यतां सुखेति योजयति । नाऽनवराऽशून्यतां दुःखेति योजयति । नाऽनवकार-

शून्यतां सुखेति योजयति । नाऽनवकारशून्यतां दुःखेति योजयति ।
 न प्रकृतिशून्यतां सुखेति योजयति । न प्रकृतिशून्यतां दुःखेति
 योजयति । न सर्व्वधर्मशून्यतां सुखेति योजयति । न सर्व्वधर्मशून्यतां
 दुःखेति योजयति । न खलचणशून्यतां सुखेति योजयति । न
 खलचणशून्यतां दुःखेति योजयति । नाऽनुपलम्भशून्यतां सुखेति
 योजयति । नाऽनुपलम्भशून्यतां दुःखेति योजयति । नाऽभावशून्यतां
 सुखेति योजयति । नाऽभावशून्यतां दुःखेति योजयति । न स्वभाव-
 शून्यतां सुखेति योजयति । न स्वभावशून्यतां दुःखेति योजयति ।
 नाऽभावस्वभावशून्यतां सुखेति योजयति । नाऽभावस्वभावशून्यतां
 दुःखेति योजयति । न स्मृत्युपस्थानानि सुखानीति योजयति । न
 स्मृत्युपस्थानानि दुःखानीति योजयति । न सम्यक् प्रहाणानि
 सुखानीति योजयति । न सम्यक् प्रहाणानि दुःखानीति योजयति ।
 न ऋद्धिपादान् सुखादति योजयति । न ऋद्धिपादान् दुःखादति
 योजयति । नेन्द्रियाणि सुखानीति योजयति । नेन्द्रियाणि दुःखा-
 नीति योजयति । न बलानि सुखानीति योजयति । न बलानि
 दुःखानीति योजयति । न बोध्यङ्गानि सुखानीति योजयति । न
 बोध्यङ्गानि दुःखानीति योजयति । नाऽऽर्याऽष्टाऽङ्गमार्गं सुखादति
 योजयति । नाऽऽर्याऽष्टाऽङ्गमार्गं दुःखादति योजयति । नाऽऽर्य्यसत्यानि
 सुखानीति योजयति । नाऽऽर्य्यसत्यानि दुःखानीति योजयति । न
 ध्यानानि सुखानीति योजयति । न ध्यानानि दुःखानीति योजयति ।
 नाप्रमाणानि सुखानीति योजयति । नाप्रमाणानि दुःखानीति
 योजयति । नाऽऽरूप्यसमापत्तीः सुखादति योजयति । नाऽऽरूप्य-

समापत्तौ दुःखादति योजयति । नाऽष्टौविमोचान् सुखादति योजयति । नाऽष्टौ विमोचान् दुःखादति योजयति । न नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौः सुखादति योजयति । न नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौः दुःखादति योजयति । न शून्यतां सुखेति योजयति । न शून्यतां दुःखेति योजयति । नाऽऽनिमित्तं सुखमिति योजयति । नाऽऽनिमित्तं दुःखमिति योजयति । नाऽप्रणिहितं सुखमिति योजयति । नाऽप्रणिहितं दुःखमिति योजयति । नाऽभिज्ञां सुखेति योजयति । नाऽभिज्ञां दुःखेति योजयति । न समाधिं सुखादति योजयति । न समाधिं दुःखादति योजयति । न धारणीमुखानि सुखानीति योजयति । न धारणीमुखानि दुःखानीति योजयति । न दशतथागतबलानि सुखानीति योजयति । न दशतथागतबलानि दुःखानीति योजयति । न चत्वारिवैशारद्यानि सुखानीति योजयति । न चत्वारिवैशारद्यानि दुःखानीति योजयति । न चतस्रः प्रतिमंविदः सुखादति योजयति । न चतस्रः प्रतिमंविदोदुःखादति योजयति । न महामैत्रौ सुखेति योजयति । महामैत्रौ दुःखेति योजयति । न महाकरुणां सुखेति योजयति । न महाकरुणां दुःखेति योजयति । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् सुखादति योजयति । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् दुःखादति योजयति । न श्रोत-आपत्तिफलं सुखमिति योजयति । न श्रोत-आपत्तिफलं दुःखमिति योजयति । न सङ्गदागामिफलं सुखमिति योजयति । न सङ्गदागामिफलं दुःखमिति योजयति । नाऽनागामिफलं सुखमिति योजयति । नाऽनागामिफलं दुःखमिति

योजयति । नाऽर्हत्त्वं सुखमिति योजयति । नाऽर्हत्त्वं दुःखमिति योजयति । न प्रत्येकबोधिं सुखमिति योजयति । न प्रत्येकबोधिं दुःखमिति योजयति । न मार्गाऽऽकारज्ञतां सुखेति योजयति । न मार्गाऽऽकारज्ञतां दुःखेति योजयति । न सर्वाऽऽकारज्ञतां सुखेति योजयति । न सर्वाऽऽकारज्ञतां दुःखेति योजयति । एवं हि शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्त इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् न रूपमात्मेति योजयति । न रूपमनात्मेति योजयति । न वेदनामात्मेति योजयति । न वेदनामनात्मेति योजयति । न संज्ञामात्मेति योजयति । न संज्ञामनात्मेति योजयति । न संस्कारानात्मान इति योजयति । न संस्काराननात्मानइति योजयति । न विज्ञानमात्मेति योजयति । न विज्ञानमनात्मेति योजयति । न चक्षुरात्मेति योजयति न चक्षुरनात्मेति योजयति । न श्रोत्रमात्मेति योजयति । न श्रोत्रमनात्मेति योजयति । न घ्राणमात्मेति योजयति न घ्राणमनात्मेति योजयति । न जिह्वा-मात्मेति योजयति । न जिह्वामनात्मेति योजयति । न कायमात्मेति योजयति । न कायमनात्मेति योजयति । न मनश्चात्मेति योजयति । न मनोऽनात्मेति योजयति । न रूपमात्मेति योजयति । न रूपमनात्मेति योजयति । न शब्दमात्मेति योजयति । न शब्दमनात्मेति योजयति । न गन्धमात्मेति योजयति । न गन्धमना-त्मेति योजयति । न रसमात्मेति योजयति । न रसमनात्मेति

योजयति । न स्पर्शमात्रेति योजयति । न स्पर्शमनात्रेति योज-
यति । न धर्मानात्मान इति योजयति । न धर्माननात्मान
इति योजयति । न चक्षुर्विज्ञानमात्रेति योजयति । न चक्षुर्विज्ञा-
नमनात्रेति योजयति । न श्रोत्रविज्ञानमात्रेति योजयति । न
श्रोत्रविज्ञानमनात्रेति योजयति । न घ्राणविज्ञानमात्रेति योज-
यति । न घ्राणविज्ञानमनात्रेति योजयति । न जिह्वाविज्ञानमा-
त्रेति योजयति । न जिह्वाविज्ञानमनात्रेति योजयति । न काय-
विज्ञानमात्रेति योजयति । न कायविज्ञानमनात्रेति योजयति ।
न मनोविज्ञानमात्रेति योजयति । न मनोविज्ञानामनात्रेति
योजयति । न चक्षुः संस्पर्शमात्रेति योजयति । न चक्षुः संस्पर्शम-
नात्रेति योजयति । न श्रोत्रसंस्पर्शमात्रेति योजयति । न श्रोत्र-
संस्पर्शमनात्रेति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शमात्रेति योजयति । न
घ्राणसंस्पर्शमनात्रेति योजयति । न जिह्वासंस्पर्शमात्रेति योजयति ।
न जिह्वासंस्पर्शमनात्रेति योजयति । न कायसंस्पर्शमात्रेति योज-
यति । न कायसंस्पर्शमनात्रेति योजयति । न मनः संस्पर्शमात्रेति
योजयति । न मनः संस्पर्शमनात्रेति योजयति । न चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययां
वेदनामात्रेति योजयति । न चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनात्रेति
योजयति । न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामात्रेति योजयति । न श्रोत्र-
संस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनात्रेति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां
वेदनामात्रेति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनात्रेति
योजयति । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामात्रेति योजयति । न
जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनात्रेति योजयति । न कायसंस्पर्शप्रत्ययां

वेदनामात्मेति योजयति । न कायसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनात्मेति योजयति । न मनः संस्पर्शप्रत्ययां वेदनामात्मेति । योजयति न मनः संस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनात्मेति योजयति । न पृथिवीधातुमात्मेति योजयति । न पृथिवीधातुमनात्मेति योजयति । नाऽब्धातुमात्मेति योजयति । नाऽब्धातुमनात्मेति योजयति । न तेजोधातुमात्मेति योजयति । न तेजोधातुमनात्मेति योजयति । न वायुधातुमात्मेति योजयति । न वायुधातुमनात्मेति योजयति । नाऽऽकाशधातुमात्मेति योजयति । नाऽऽकाशधातुमनात्मेति योजयति । न विज्ञानधातुमात्मेति योजयति । न विज्ञानधातुमनात्मेति योजयति । नाऽविद्यामात्मेति योजयति । नाऽविद्यामनात्मेति योजयति । न संस्कारानात्मानदति योजयति । न संस्काराननात्मानदति योजयति । न विज्ञानमात्मेति योजयति । न विज्ञानमनात्मेति योजयति । न नामरूपमात्मेति योजयति । न नामरूपमनात्मेति योजयति । न षडायतनमात्मेति योजयति । न षडायतनमनात्मेति योजयति । न स्पर्शमात्मेति योजयति । न स्पर्शमनात्मेति योजयति । न वेदनामात्मेति योजयति । न वेदनामनात्मेति योजयति । न तृष्णामात्मेति योजयति । न तृष्णामनात्मेति योजयति । नोपादानमात्मेति योजयति । नोपादानमनात्मेति योजयति । न भवमात्मेति योजयति । न भवमनात्मेति योजयति । न जातिमात्मेति योजयति । न जातिमनात्मेति योजयति । न जरामरणमात्मेति योजयति । न जरामरणमनात्मेति योजयति । न दानपारमितामात्मेति योजयति । न दानपारमितामनात्मेति योजयति । न शीघ्रपारमितामात्मेति

योजयति । न शीलपारमितामनात्मेति योजयति । न चान्तिपार-
मितामात्मेति योजयति । न चान्तिपारमितामनात्मेति योजयति ।
न वीर्यपारमितामात्मेति योजयति । न वीर्यपारमितामनात्मेति
योजयति । न ध्यानपारमितामात्मेति योजयति । न ध्यानपारमिता-
मनात्मेति योजयति । न प्रज्ञापारमितामात्मेति योजयति । न
प्रज्ञापारमितामनात्मेति योजयति । नाऽध्यात्मशून्यतामात्मेति योज-
यति । नाऽध्यात्मशून्यतामनात्मेति योजयति । न वहिर्द्वाशून्यता-
मात्मेति योजयति । न वहिर्द्वाशून्यतामनात्मेति योजयति । नाऽ-
ध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतामात्मेति योजयति । नाऽध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यताम-
नात्मेति योजयति । न शून्यताशून्यतामात्मेति योजयति । न शून्य-
ताशून्यतामनात्मेति योजयति । न महाशून्यतामात्मेति योजयति ।
न महाशून्यतामनात्मेति योजयति । न परमाऽर्थशून्यतामात्मेति
योजयति । न परमाऽर्थशून्यतामनात्मेति योजयति । न संस्कृतशून्य-
तामात्मेति योजयति । न संस्कृतशून्यतामनात्मेति योजयति । ना-
ऽसंस्कृतशून्यतामात्मेति योजयति । नाऽसंस्कृतशून्यतामनात्मेति योज-
यति । नाऽत्यन्तशून्यतामात्मेति योजयति । नाऽत्यन्तशून्यतामनात्मेति
योजयति । नाऽनवराऽग्रशून्यतामात्मेति योजयति । नाऽनवराग्रशून्य-
तामनात्मेति योजयति । नाऽनवकारशून्यतामात्मेति योजयति ।
नाऽनवकारशून्यतामनात्मेति योजयति । न प्रकृतिशून्यतामात्मेति
योजयति । न प्रकृतिशून्यतामनात्मेति योजयति । न सर्वधर्मशून्य-
तामात्मेति योजयति । न सर्वधर्मशून्यतामनात्मेति योजयति । न
स्वल्पशून्यतामात्मेति योजयति । न स्वल्पशून्यतामनात्मेति

योजयति । नाऽनुपलम्भशून्यतामात्मेति योजयति । नाऽनुपलम्भशून्य-
तामनात्मेति योजयति । नाऽभावशून्यतामात्मेति योजयति । नाऽ-
भावशून्यतामनात्मेति योजयति । न स्वभावशून्यतामात्मेति योज-
यति । न स्वभावशून्यतामनात्मेति योजयति । नाऽभावस्वभावशून्य-
तामात्मेति योजयति । नाऽभावस्वभावशून्यतामनात्मेति योजयति ।
न स्मृत्युपस्थानान्यात्मानौति योजयति । न स्मृत्युपस्थानान्यनात्मा-
नौति योजयति । न सम्यक् प्रज्ञानान्यात्मानौति योजयति । न
सम्यक् प्रज्ञानान्यनात्मानौति योजयति । न च्छद्धिपादानात्मानदति
योजयति । न च्छद्धिपादाननात्मानदति योजयति । नेन्द्रियाणा-
त्मानौति योजयति । नेन्द्रियाण्यनात्मानौति योजयति । न बला-
न्यात्मानौति योजयति । न बलान्यनात्मानौति योजयति । न बो-
ध्यङ्गान्यात्मानौति योजयति । न बोध्यङ्गान्यनात्मानौति योजयति ।
नाऽर्याऽष्टाऽऽङ्गमार्गमात्मेति योजयति । नाऽर्याऽष्टाऽऽङ्गमार्गमनात्मेति
योजयति । नाऽऽर्यसत्यान्यात्मानौति योजयति । नाऽऽर्यसत्यान्यना-
त्मानौति योजयति । न ध्यानान्यात्मानौति योजयति । न ध्यानान्य-
नात्मानौति योजयति । न प्रमाणान्यात्मानौति योजयति । न प्रमा-
णान्यनात्मानौति योजयति । नाऽऽरूपसमापत्तौरात्मेति योजयति ।
नाऽऽरूपसमापत्तौरनात्मेति योजयति । नाऽष्टौ विमोक्षानात्मान-
दति योजयति । नाऽष्टौ विमोक्षाननात्मानदति योजयति । न न-
वाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौरात्मेति* योजयति । न नवाऽनुपूर्वविहार-

समापत्तीरनात्मेति* योजयति । न शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितं-
विमोचमुखान्यात्मानीति योजयति । न शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहित-
विमोचमुखान्यनात्मानीति योजयति । नाऽभिज्ञामात्मेति योजयति ।
नाऽभिज्ञामनात्मेति योजयति । न समाधीनात्मानदति योजयति
न समाधीननात्मानदति योजयति । न धारणीमुखान्यात्मानीति
योजयति । न धारणीमुखान्यनात्मानीति योजयति । न दशतथागत-
बलान्यात्मानीति योजयति । न दशतथागतबलान्यनात्मानीति योज-
यति । न वैशारद्यान्यात्मानीति योजयति । न वैशारद्यान्यनात्मा-
नीति योजयति । न प्रतिसम्बिद्भात्मानदति योजयति । न प्रति-
सम्बिदोऽनात्मानदति योजयति । न महामैत्रीमात्मेति योजयति ।
न महामैत्रीमनात्मेति योजयति । न महाकरुणामात्मेति योज-
यति । न महाकरुणामनात्मेति योजयति । नाऽष्टादशाऽऽवेणिक
बुद्धधर्मानात्मानदति योजयति । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकबुद्धधर्मानना-
त्मानदति योजयति । न श्रोतश्रापत्तिफलमात्मेति योजयति । न
श्रोतश्रापत्तिफलमनात्मेति योजयति । न सकृदागामिफलमात्मेति
योजयति । न सकृदागामिफलमनात्मेति योजयति । नाऽनागामि-
फलमात्मेति योजयति । नाऽनागामिफलमनात्मेति योजयति । ना-
ऽर्हत्त्वमात्मेति योजयति । नाऽर्हत्त्वमनात्मेति योजयति । न प्रत्येक-
बोधिमात्मेति योजयति । न प्रत्येकबोधिमनात्मेति योजयति । न
मार्गाऽऽकारज्ञतामात्मेति योजयति । न मार्गाऽऽकारज्ञतामनात्मेति
योजयति । न सर्वाऽऽकारज्ञतामात्मेति योजयति । न सर्वाऽऽकार-

* अनात्मानदति युक्तः प्रतिभाति ।

ज्ञतामनात्मेति योजयति । एवं चरन् शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्तदति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् न रूपं शान्तमिति योजयति । न रूपमशान्तमिति योजयति ।
न वेदनां शान्तेति योजयति । न वेदनामशान्तेति योजयति । न
संज्ञां शान्तेति योजयति । न संज्ञामशान्तेति योजयति । न संस्का-
रान् शान्ता इति योजयति । न संस्कारानशान्ता इति योजयति ।
न विज्ञानं शान्तमिति योजयति । न विज्ञानमशान्तमिति योज-
यति । न चक्षुः शान्तमिति योजयति । न चक्षुरशान्तमिति योज-
यति । न श्रोत्रं शान्तमिति योजयति । न श्रोत्रमशान्तमिति
योजयति । न घ्राणं शान्तमिति योजयति । न घ्राणमशान्तमिति
योजयति । न जिह्वां शान्तेति योजयति । न जिह्वामशान्तेति
योजयति । न कायं शान्तमिति योजयति । न कायमशान्तमिति*
योजयति । न मनः शान्तमिति योजयति । न मनोऽशान्तमिति
योजयति । न रूपं शान्तमिति योजयति । न रूपमशान्तमिति
योजयति । न शब्दं शान्तमिति योजयति । न शब्दमशान्तमिति
योजयति । न गन्धं शान्तमिति योजयति । न गन्धमशान्तमिति
योजयति । न रसं शान्तमिति योजयति । न रसमशान्तमिति
योजयति । न स्पर्शं शान्तमिति योजयति । न स्पर्शमशान्तमिति
योजयति । न धर्मान् शान्ता इति योजयति । न धर्मानशान्ता इति
योजयति । न चक्षुर्विज्ञानं शान्तमिति योजयति । न चक्षुर्विज्ञान-

* अशान्तेति पाठः क ।

मशान्तमिति योजयति । न ओचविज्ञानं शान्तमिति योजयति । न ओचविज्ञानमशान्तमिति योजयति । न घ्राणविज्ञानं शान्तमिति योजयति । न घ्राणविज्ञानमशान्तमिति योजयति । न जिह्वाविज्ञानं शान्तमिति योजयति । न जिह्वाविज्ञानमशान्तमिति योजयति । न कायविज्ञानं शान्तमिति योजयति । न कायविज्ञानमशान्तमिति योजयति । न मनोविज्ञानं शान्तमिति योजयति । न मनोविज्ञानमशान्तमिति योजयति । न चक्षुःसंस्पर्शं शान्तमिति योजयति । न चक्षुःसंस्पर्शमशान्तमिति योजयति । न ओचसंस्पर्शं शान्तमिति योजयति । न ओचसंस्पर्शमशान्तमिति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शं शान्तमिति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शमशान्तमिति योजयति । न जिह्वासंस्पर्शं शान्तमिति योजयति । न जिह्वासंस्पर्शमशान्तमिति योजयति । न कायसंस्पर्शं शान्तमिति योजयति । न कायसंस्पर्शमशान्तमिति योजयति । न मनः संस्पर्शं शान्तमिति योजयति । न मनःसंस्पर्शमशान्तमिति योजयति । न चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययां^(१) वेदनां शान्तेति योजयति । न चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामशान्तेति योजयति । न ओचसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां शान्तेति योजयति । न ओचसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामशान्तेति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां शान्तेति योजयति । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामशान्तेति योजयति । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां शान्तेति योजयति । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामशान्तेति योजयति । न कायसंस्पर्शप्रत्ययां

(१) कार्यं प्रत्ययते गच्छतीति प्रत्ययः कारणमिति रत्नप्रभा । प्रत्ययोऽधीनश्रयज्ञानविश्वासहेतुष्वित्यमरः ।

वेदनां शान्तेति योजयति । न कायसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामशान्तेति^१ योजयति । न मनः संस्पर्शप्रत्ययां वेदनां शान्तेति योजयति । न मनः संस्पर्शप्रत्ययां वेदनामशान्तेति योजयति । न पृथिवीधातुं शान्ते*ति योजयति । न पृथिवीधातुमशान्तेति योजयति । नाऽब्धातुं शान्तेति योजयति । नाऽब्धातुमशान्तेति योजयति । न तेजोधातुं शान्तेति योजयति । न तेजोधातुमशान्तेति योजयति । न वायुधातुं शान्तेति योजयति । न वायुधातुमशान्तेति योजयति । नाऽऽकाशधातुं शान्तइति योजयति । नाऽऽकाशधातुमशान्तइति योजयति । न विज्ञानधातुं शान्तइति योजयति । न विज्ञानधातुमशान्तइति योजयति । नाऽविद्यां^(१) शान्तेति योजयति । नाऽविद्यामशान्तेति योजयति । न संस्कारान् शान्ताइति योजयति । न संस्कारानशान्ताइति योजयति । न विज्ञानं शान्तमिति योजयति ।

* शान्तेति च पाठः ।

(१) क्षणिकेषु स्थिरत्वबुद्धिरविद्या । ततोरागद्वेषमोहाः संस्काराभवन्ति । तेभ्योगर्भस्यस्याद्यं विज्ञानमुत्पद्यते । तस्माच्चाणयविज्ञानात् पृथिव्यादि चतुष्टयं नामाश्रयत्वान्नाम भवति । ततो रूपं सितासितात्मकं शुक्लशोणितं निष्पद्यते गर्भस्यकललबुद्बुदाऽवस्था नामरूपपदार्थइति निष्कर्षः । विज्ञानं पृथिव्यादिचतुष्टयं रूपश्चेति षट् आयतनानियस्येन्द्रियजातस्य तत् षडायतनं । नामरूपेन्द्रियाणां मिथः संयोगः स्पर्शः । ततः सुखादिकावेदना, तथा पुनर्विषयदृष्ट्या, तथा प्रवृत्तिरूपादानं । तेन भवत्यस्माज्जन्मेति भवोधर्मादिस्ततोजातिर्देहजन्म पञ्चस्कन्धसमुदायइति यावत् जातानां स्कन्धानां परिपाकोजरास्कन्धः नाशोमरणम् । इति शाररीकभाष्य टीका, रत्नप्रभा ।

न विज्ञानमशान्तमिति योजयति । न नामरूपं शान्तमिति योज-
यति न नामरूपमशान्तमिति योजयति । न षडायतनं शान्तमिति
योजयति न षडायतनमशान्तमिति योजयति । न स्पर्शं शान्तमिति
योजयति न स्पर्शमशान्तमिति योजयति । न वेदनां शान्तेति
योजयति न वेदनामशान्तेति योजयति । न तृष्णां शान्तेति
योजयति न तृष्णामशान्तेति योजयति । नोपादानं शान्तमिति*
योजयति नोपादानमशान्तमिति† योजयति । न भवं शान्तमिति
योजयति न भवमशान्तमिति योजयति । न जातिं शान्तेति
योजयति न जातिमशान्तेति योजयति । न जरामरणं शान्तमिति
योजयति न जरामरणमशान्तमिति योजयति । न दानपारमितां
शान्तेति योजयति न दानपारमितामशान्तेति योजयति । न
शौलपारमितां शान्तेति योजयति न शौलपारमितामशान्तेति
योजयति । न क्षान्तिपारमितां शान्तेति योजयति न क्षान्ति-
पारमितामशान्तेति योजयति न वीर्यपारमितां शान्तेति योजयति
न वीर्यपारमितामशान्तेति योजयति । न ध्यानपारमितां शान्तेति
योजयति । न ध्यानपारमितामशान्तेति योजयति । न प्रज्ञापार-
मितां शान्तेति योजयति । न प्रज्ञापारमितामशान्तेति योज-

* अशान्तेति च पुस्तके पाठः । एवं परत्र शान्तेति अशान्तेति पु० नपु०
सक्तयोर्विशेष्यत्वेऽपि प्रयोगः । पुस्तकचतुष्टये दृश्यते ।

† शान्त इति ख, ग, घ पुस्तके पाठः । एवं परत्र घातुशब्द विशेष्य
स्थले शान्त इति अशान्त इति सर्वत्र पाठः ख, ग, घ, पुस्तकेषु
दृश्यते ।

यति । नाऽध्यात्मशून्यतां शान्तेति योजयति । नाऽध्यात्मशून्यता-
मशान्तेति योजयति । न वहिर्द्वाशून्यतां शान्तेति योजयति । न
वहिर्द्वाशून्यतामशान्तेति योजयति । नाऽध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतां
शान्तेति योजयति । नाऽध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतामशान्तेति योजयति ।
न शून्यताशून्यतां शान्तेति योजयति । न शून्यताशून्यताम-
शान्तेति योजयति । न महाशून्यतां शान्तेति योजयति ।
न महाशून्यतामशान्तेति योजयति । न परमार्थशून्यतां शान्तेति
योजयति । न परमार्थशून्यतामशान्तेति योजयति । न संस्कृत-
शून्यतां शान्तेति योजयति । न संस्कृतशून्यतामशान्तेति योज-
यति । नाऽसंस्कृतशून्यतां शान्तेति योजयति । नाऽसंस्कृतशून्यताम-
शान्तेति योजयति । नाऽत्यन्तशून्यतां शान्तेति योजयति । नाऽत्य-
न्तशून्यतामशान्तेति योजयति । नाऽनवराऽयशून्यतां शान्तेति योज-
यति । नाऽनवराऽयशून्यतामशान्तेति योजयति । नाऽनवकारशून्यतां
शान्तेति योजयति । नाऽनवकारशून्यतामशान्तेति योजयति । न
प्रकृतिशून्यतां शान्तेति योजयति । न प्रकृतिशून्यतामशान्तेति योज-
यति । न सर्व्वधर्मशून्यतां शान्तेति योजयति । न सर्व्वधर्मशून्यता-
मशान्तेति योजयति । न खल्वचणशून्यतां शान्तेति योजयति न ।
खल्वचणशून्यतामशान्तेति योजयति । नाऽनुपलम्भशून्यतां शान्तेति
योजयति । नाऽनुपलम्भशून्यतामशान्तेति योजयति । नाऽभावशून्यतां
शान्तेति योजयति । नाऽभावशून्यतामशान्तेति योजयति । न
स्वभावशून्यतां शान्तेति योजयति । न स्वभावशून्यतामशान्तेति
योजयति । नाऽभावस्वभावशून्यतां शान्तेति योजयति । नाऽभावस्व-

भावशून्यतामशान्तेति योजयति । न स्रष्टुपस्थानानि शान्तानीति योजयति । न स्रष्टुपस्थानान्यशान्तानीति योजयति । न सम्यक् यद्वाणानिशान्तानीति । योजयति न सम्यक् यद्वाणान्यशान्तानीति योजयति । न च्छद्विपादान् शान्तादिति योजयति । न च्छद्विपादानशान्तादिति योजयति । नेन्द्रियाणिशान्तानीति योजयति । नेन्द्रियाण्यशान्तानीति योजयति । न बलानिशान्तानीति योजयति । न बलान्यशान्तानीति योजयति । न बोध्यङ्गानिशान्तानीति योजयति । न बोध्यङ्गान्यशान्तानीति योजयति । नाऽऽर्याऽष्टाऽङ्गमार्गं शान्त*मिति योजयति । नाऽऽर्याऽष्टाऽङ्गमार्गमशान्तमिति योजयति† । न ध्यानानिशान्तानीति योजयति । न ध्यानान्यशान्तानीति योजयति । नाऽप्रमाणानिशान्तानीति योजयति । नाऽप्रमाणान्यशान्तानीति योजयति । नाऽऽरूप्यसमापत्तौः शान्तादिति योजयति । नाऽऽरूप्यसमापत्तौरशान्तादिति योजयति । न विमोक्षान् शान्तादिति योजयति । न विमोक्षानशान्तादिति योजयति । ननवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौः शान्तादिति योजयति । न नावऽनुपूर्वविहारसमापत्तौरशान्तादिति योजयति । न शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखानि शान्तानीति योजयति । न शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखान्यशान्तानीति योजयति । नाऽभिज्ञाः शान्तादिति योज-

* नाऽऽर्यसत्यानिशान्तानीति योजयति नाऽऽर्यसत्यानिशान्तानीति योजयति घ पाठः ।

† शान्तइति ख, ग, घ, पुस्तकेषु पाठः

‡ नाऽनुपूर्वेति च पाठः

यति । नाऽभिज्ञाप्रशान्तादिति योजयति । न समाधीन् शान्तादिति योजयति । न समाधीनशान्तादिति योजयति । न धारणीमुखानि शान्तानीति योजयति । न धारणीमुखान्यशान्तानीति योजयति । न दशतथागतबलानिशान्तानीति योजयति । न दशतथागतबलान्यशान्तानीति योजयति । न चत्वारिवैशारद्यानि शान्तानीति योजयति । न चत्वारिवैशारद्यान्यशान्तानीति योजयति । न चतस्रः प्रतिमंबिदः शान्तादिति योजयति । न चतस्रः प्रतिमंबिदोऽशान्तादिति योजयति । न महामैत्री शान्तेति योजयति । न महामैत्रीमशान्तेति योजयति । न महाकरुणां शान्तेति योजयति । न महाकरुणामशान्तेति योजयति । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् शान्तादिति योजयति । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् शान्तादिति योजयति । न श्रोत-आपत्तिफलं शान्तमिति योजयति । न श्रोत-आपत्तिफलमशान्तमिति योजयति । न सहदागामिफलं शान्तमिति योजयति न सहदागामिफलमशान्तमिति योजयति । नाऽनागामिफलं शान्तमिति योजयति नाऽनागामिफलमशान्तमिति योजयति । नाऽर्हत्त्वं शान्तमिति योजयति नाऽर्हत्त्वमशान्तमिति योजयति । न प्रत्येकबोधिं शान्तदिति योजयति न प्रत्येकबोधिमशान्तदिति योजयति । न मार्गाऽऽकारज्ञतां शान्तेति योजयति । न मार्गाऽऽकारज्ञतामशान्तेति योजयति । न सर्वाऽऽकारज्ञतां शान्तेति योजयति । न सर्वाऽऽकारज्ञतामशान्तेति योजयति । एवं चरन् शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्तदिति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
युज्यमानो न रूपं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न वेदनां
शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न संज्ञां शून्यमिति वाऽ-
शून्यमिति वा युज्यते । न संस्काराः *शून्यादिति वाऽशून्यादिति वा
युज्यते । न विज्ञानं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न
चक्षुः शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न श्रोत्रं शून्यमिति
वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न घ्राणं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा
युज्यते । न जिह्वां शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न कायं
शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न मनः शून्यमिति वाऽ-
शून्यमिति वा युज्यते । न रूपं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा
युज्यते । न शब्दं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न गन्धं
शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न रसं शून्यमिति वाऽ-
शून्यमिति वा युज्यते । न स्पर्शं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा
युज्यते । न धर्मान् शून्यादिति वाऽशून्यादिति वा युज्यते । न चक्षु-
र्विज्ञानं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न श्रोत्रविज्ञानं
शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न घ्राणविज्ञानं शून्यमिति
वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न जिह्वाविज्ञानं शून्यमिति वाऽशून्य-
मिति वा युज्यते । न कायविज्ञानं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा
युज्यते । न मनोविज्ञानं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न
चक्षुः संस्पर्शं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शं
शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शं शून्यमिति

वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न जिह्वासंस्पर्शं शून्यमिति वाऽशून्य-
 मिति वा युज्यते । न कायसंस्पर्शं शून्यमिति वाऽशून्यमि-
 ति वा युज्यते । न मनःसंस्पर्शं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते ।
 चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते ।
 श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न
 संस्पर्शप्रत्ययां वेदनां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न जिह्वा-
 संस्पर्शप्रत्ययां वेदनां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न काय-
 संस्पर्शप्रत्ययां वेदनां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न मनः
 संस्पर्शप्रत्ययां वेदनां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न पृथिवी-
 धातुं शून्य*मिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । नाऽन्धातुं शून्यमिति
 वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न तेजोधातुं शून्यमिति वाऽशून्यमिति
 वा युज्यते । न वायुधातुं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते ।
 नाऽऽकाशधातुं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न विज्ञान-
 धातुं शून्यइति वाऽशून्यइति वा युज्यते । नाविद्यां शून्येति वाऽ-
 शून्येति वा युज्यते । न संस्कारान् शून्याइति† वाऽशून्याइति वा
 युज्यते । न विज्ञानं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न
 नामरूपं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न षडायतनं
 शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न स्पर्शं शून्यमिति वाऽ-

* ख, ग, घ, च पुस्तकेषु शून्य इति वा अशून्य इति वा पाठः । एवं
 सर्वत्र धातुशब्दविशेषस्थले दृश्यते ।

† शून्येति अशून्येति, च पुस्तके पाठः । ख, ग, घ, च पुस्तकेषु शून्याइति
 अशून्य, इति यथायथं पाठः ।

शून्यमिति वा युज्यते । न वेदनां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते ।
 न दृष्ट्यां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । नोपादानं शून्यमिति
 वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न भवं शून्यदति वाऽशून्यदति वा
 युज्यते । न जातिं शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न जरामरणं
 शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न दानपारमितां शून्येति
 वाऽशून्येति वा युज्यते । न शीलपारमितां शून्येति वाऽशून्येति
 वा युज्यते । न चान्तिपारमितां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते ।
 न वीर्यपारमितां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न ध्यानपार-
 मितां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न प्रज्ञापारमितां शून्येति
 वाऽशून्येति वा युज्यते । नाऽध्यात्मशून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा
 युज्यते । न वहिर्द्वाशून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । ना-
 ऽध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न शून्यता
 शून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न महाशून्यतां शून्येति
 वाऽशून्येति वा युज्यते । न परमार्थशून्यतां शून्येति वाऽशून्येति
 वा युज्यते । न संस्कृतशून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते ।
 नाऽसंस्कृतशून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । नाऽत्यन्तशून्यतां
 शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । नाऽनवरागशून्यतां शून्येति वाऽ-
 शून्येति वा युज्यते । नाऽनवकारशून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा
 युज्यते । न प्रकृतिशून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न
 सर्वधर्मशून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न खलक्षणशून्यतां
 शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । नाऽनुपलभशून्यतां शून्येति वाऽ-
 शून्येति वा युज्यते । नाऽभावशून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते ।

न स्वभावशून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । नाऽभावस्वभाव-
 शून्यतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न स्रुत्युपस्थानानिशून्या-
 नीति वाऽशून्यानीति वा युज्यते । न सम्यक् ग्रहाणानि शून्या-
 नीति वाऽशून्यानीति वा युज्यते । नर्द्धिपादान् शून्यादिति वाऽ-
 शून्यादिति वा युज्यते । नेन्द्रियाणि शून्यानीति वाऽशून्यानीति वा
 युज्यते । नबलानि शून्यानीति वाऽशून्यानीति वा युज्यते । न
 बोध्यङ्गानि शून्यानीति वाऽशून्यानीति वा युज्यते । नाऽऽर्थाऽष्टाऽङ्ग-
 मार्गं शून्यदिति वाऽशून्यदिति वा युज्यते । नार्थ्यसत्यानि शून्यानीति
 वाऽशून्यानीति वा युज्यते । न ध्यानानि शून्यानीति वाऽशून्या-
 नीति वा युज्यते । नाऽप्रमाणानि शून्यानीति वाऽशून्यानीति वा
 युज्यते । नाऽऽरूप्यममापत्तीः शून्यादिति वाऽशून्यादिति वा युज्यते ।
 नाऽष्टौ विमोचान् शून्यादिति वाऽशून्यादिति वा युज्यते । न नवा-
 ऽनुपूर्वविहारसमापत्तीः शून्यादिति वाऽशून्यादिति वा युज्यते । न
 शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितविमोचमुखानि शून्यानीति वाऽशून्या-
 नीति वा युज्यते । नाभिज्ञाः शून्यादिति वा अशून्यादिति वा
 युज्यते । न समाधीन् शून्यादिति वाऽशून्यादिति वा युज्यते । न
 धारणीमुखानि शून्यानीति वाऽशून्यानीति वा युज्यते । न तथा-
 गतबलानि शून्यानीति वाऽशून्यानीति वा युज्यते । न वैशारद्यानि
 शून्यानीति वाऽशून्यानीति वा युज्यते । न प्रतिसंविदः शून्यादिति
 वाऽशून्यादिति वा युज्यते । न महामैत्रीं शून्येति वाऽशून्येति वा
 युज्यते । न महाकरुणां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । नाऽऽवे-
 णिकबुद्धधर्मान् शून्यादिति वाऽशून्यादिति वा युज्यते । न श्रोत-

आपत्तिफलं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । न सकृदागामि-
फलं शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । नाऽनागामिफलं
शून्यमिति वाऽशून्यमिति वा युज्यते । नाऽईत्वं शून्यमिति वाऽशून्य-
मिति वा युज्यते । न प्रत्येकबोधिं शून्यइति वाऽशून्यइति वा
युज्यते । न सर्वज्ञतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न
मार्गाऽऽकारज्ञतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । न सर्वाऽऽकार-
ज्ञतां शून्येति वाऽशून्येति वा युज्यते । एवं चरन् शारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्तइति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् न रूपं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न
वेदनां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न संज्ञां निमित्तेति
निमित्तेति वा युज्यते । न संस्कारान् निमित्तादिति वाऽनिमि-
त्तादिति वा युज्यते । न विज्ञानं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति
युज्यते । न चक्षुर्निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते ।
न श्रोत्रं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न घ्राणं
निमित्तमिति वा अनिमित्तमिति वा युज्यते । न जिह्वां निमि-
त्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न कायं निमित्तमिति
वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न मनोनिमित्तमिति वाऽनिमित्त-
मिति वा युज्यते । न रूपं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
युज्यते । न शब्दं निमित्तइति वा ऽनिमित्तइति वा युज्यते । न
गन्धं निमित्तइति वाऽनिमित्तइति वा युज्यते । न रसं निमित्तमिति

* निमित्तेति अनिमित्तेति ख, ग, घ पुस्तकेषु यथायथं पाठः ।

वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न स्पर्शं निमित्तमिति वाऽनिमित्त-
 मिति वा युज्यते । न धर्मान् निमित्तादिति वाऽनिमित्तादिति
 वा युज्यते । न चक्षुर्विज्ञानं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न श्रोत्रविज्ञानं निमित्तमिति वा अनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न घ्राणविज्ञानं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न जिह्वाविज्ञानं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न कायविज्ञानं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न मनोविज्ञानं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न चक्षुः संस्पर्शं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न जिह्वासंस्पर्शं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न कायसंस्पर्शं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न मनः संस्पर्शं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययां वेदनां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति
 वा युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति
 वा युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति
 वा युज्यते । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति
 वा युज्यते । न कायसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति
 वा युज्यते । न मनः संस्पर्शप्रत्ययां वेदनां निमित्तेति वा अनि-
 मित्तेति वा युज्यते । न पृथिवीधातुं निमित्तमिति वाऽनिमित्त-
 मिति वा युज्यते । नाऽद्वातुं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा

युज्यते । न तेजोधातुं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते ।
 न वायुधातुं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । नाऽ-
 ऽकाशधातुं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न
 विज्ञानधातुं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । नाऽविद्यां
 निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न संस्कारान् निमित्ता-
 दिति वाऽनिमित्तादिति वा युज्यते । न विज्ञानं निमित्तमिति
 वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न नामरूपं निमित्तमिति वाऽनि-
 मित्तमिति वा युज्यते । न षडायतनं निमित्तमिति वाऽनिमित्त-
 मिति वा युज्यते । न स्पर्शं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न वेदनां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न
 दृष्ट्यां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । नोपादानं निमित्त-
 मिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न भवं* निमित्तमिति
 वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न जातिं निमित्तेति वाऽनिमित्तेति
 वा युज्यते । न जरामरणं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा
 युज्यते । न दानपारमितां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते ।
 न श्रौतपारमितां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न
 चान्तिपारमितां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न
 वीर्यपारमितां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न ध्यान-
 पारमितां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न प्रज्ञापारमितां
 निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । नाऽध्यात्मशून्यतां निमि-
 त्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न वहिर्दृशून्यतां निमित्तेति

* निमित्तमिति अनिमित्तमिति ख, ग, च पुस्तकेषु पाठः ।

वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । नाऽध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न शून्यताशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न महाशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न परमाऽर्थशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न संस्कृतशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । नाऽसंस्कृतशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । नाऽत्यन्तशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । नाऽनवराऽयशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । नाऽनवकारशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न प्रकृतिशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न सर्वधर्मशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न खलक्षणशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । नाऽनुपलम्भशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । नाऽभावशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न स्वभावशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । नाऽभावस्वभावशून्यतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न स्मृत्युपस्थानानि निमित्तानीति वाऽनिमित्तानीति वा युज्यते । न सम्यक्प्रहाणानि निमित्तानीति वाऽनिमित्तानीति वा युज्यते । नर्द्धिपादान् निमित्ता*निति वाऽनिमित्तानिति वा युज्यते । नेन्द्रियाणि निमित्तानीति वाऽनिमित्तानीति वा युज्यते । न वस्तानि निमित्तानीति वाऽनिमित्तानीति वा युज्यते । न बोध्यज्ञानि निमि-

त्तानीति वाऽनिमित्तानीति वा युज्यते । नाऽऽर्याऽष्टाऽङ्गमार्गं
 निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । नाऽऽर्यसत्यानि
 निमित्तानीति वाऽनिमित्तानीति वा युज्यते । न ध्यानानि
 निमित्तानीति वाऽनिमित्तानीति वा युज्यते । नाऽप्रमाणानि
 निमित्तानीति वाऽनिमित्तानीति वा युज्यते । नाऽऽरूप्यसमापत्ती-
 र्निमित्तादिति वाऽनिमित्तादिति वा युज्यते । न विमोक्षान्
 निमित्तादिति वाऽनिमित्तादिति वा युज्यते । न नवाऽनुपूर्वविहार-
 समापत्तीर्निमित्तादिति वाऽनिमित्तादिति वा युज्यते । न शून्यता-
 ऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखानि निमित्तानीति वाऽनिमित्ता-
 नीति वा युज्यते । नाऽभिज्ञानिमित्तादिति वाऽनिमित्तादिति वा
 युज्यते । न समाधीन् निमित्तादिति वाऽनिमित्तादिति वा युज्यते ।
 न धारणीमुखानि निमित्तानीति वाऽनिमित्तानीति वा युज्यते ।
 न तथागतबलानि निमित्तानीति वाऽनिमित्तानीति वा युज्यते ।
 न वैशारद्यानि निमित्तानीति वाऽनिमित्तानीति वा युज्यते ।
 न प्रतिसम्बिदोनिमित्तादिति वाऽनिमित्तादिति वा युज्यते । न
 महामैत्रीं निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न महाकरुणं
 निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकबुद्ध-
 धर्मान् निमित्तादिति वाऽनिमित्तादिति वा युज्यते । न श्रोतत्रा-
 पत्तिफलं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न सकृदा-
 गामिफलं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । नाऽना-
 गामिफलं निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । नाऽर्हत्त्वं
 निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न प्रत्येकबोधिं

निमित्तमिति वाऽनिमित्तमिति वा युज्यते । न सर्वज्ञतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न मार्गाऽऽकारज्ञतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । न सर्वाऽऽकारज्ञतां निमित्तेति वाऽनिमित्तेति वा युज्यते । एवञ्चरज्जारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्तइति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् न रूपं प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते* । न वेदनां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न संज्ञां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते† । न संस्कारान् प्रणिहिताइति वाऽप्रणिहिता इति वा युज्यते । न विज्ञानं प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न चक्षुः प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न श्रोत्रं प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न घ्राणं प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न जिह्वां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न कायं प्रणिहितइति वाऽप्रणिहितइति वा युज्यते । न मनः प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न रूपं प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न शब्दं प्रणिहितइति वाऽप्रणिहितइति वा युज्यते । न गन्धं प्रणिहितइति वाऽप्रणिहितइति वा युज्यते । न रसं प्रणिहितइति वाऽप्रणिहितइति वा युज्यते । न स्पर्शं प्रणिहितइति वाऽप्रणिहितइति वा युज्यते । न धर्मान् प्रणिहिताइति

* च पुस्तके सर्वत्र प्रणिहितमिति पाठः ।

† प्रणिहितमिति अप्रणिहितमिति ख, ग, घ पुस्तकेषु पाठः । एवं परत्र ।

[illegible]

वायुधातुं प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । नाऽ-
 ऽकाशधातुं प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न
 विज्ञानधातुं प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते ।
 नाऽविद्यां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न संस्कारान्
 प्रणिहितादति वाऽप्रणिहितादति वा युज्यते । न विज्ञानं
 प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न नामरूपं
 प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न षडायतनं
 प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न स्पर्शं
 प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न वेदनाप्रणिहितेति
 वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न दृष्ट्याप्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति
 वा युज्यते । नोपादानं प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते ।
 न भवं प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न जातिं
 प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न जरामरणं प्रणिहितमिति
 वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न दानपारमितां प्रणिहितेति
 वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न शीलपारमितां प्रणिहितेति
 वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न चान्तिपारमितां प्रणिहितेति वाऽ-
 प्रणिहितेति वा युज्यते । न वीर्यपारमितां प्रणिहितेति वाऽप्रणि-
 हितेति वा युज्यते । न ध्यानपारमितां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहि-
 तेति वा युज्यते । न प्रज्ञापारमितां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति
 वा युज्यते । नाऽध्यात्मशून्यतां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा
 युज्यते । न वहिर्द्वाशून्यतां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते ।
 नाऽध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते ।

न शून्यताशून्यतां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न
महाशून्यतां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न परमाऽर्थ-
शून्यतां प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न संस्कृतशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । नाऽसंस्कृतशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । नाऽत्यन्तशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । नाऽनवराऽप्रशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । नाऽनवकारशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न प्रकृतिशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न सर्वधर्मशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न खलचणशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । नाऽनुपलम्भशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । नाऽभावशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न स्वभावशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । नाऽभावस्वभावशून्यतां
प्रणिहितेति वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न स्मृत्युपस्थानानि
प्रणिहितानीति वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । न सम्यक्प्रहाणानि
प्रणिहितानीति वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । नर्द्धिपादान्
प्रणिहितादति वाऽप्रणिहितादति वा युज्यते । नेन्द्रियाणि
प्रणिहितानीति वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । न बलानि
प्रणिहितानीति वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । न बोध्यङ्गानि
प्रणिहितानीति वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । न मार्गं
प्रणिहितदति वाऽप्रणिहितदति वा युज्यते । नाऽऽर्थमर्थानि

प्रणिहितानीति वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । न ध्यामानि
 प्रणिहितानीति वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । नाऽप्रमाणानि
 प्रणिहितानीति वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । नाऽऽरूप्यसमापत्तौः
 प्रणिहितादति वाऽप्रणिहितादति वा युज्यते । नाऽष्टौविमोचान्
 प्रणिहितादति वाऽप्रणिहितादति वा युज्यते । न नवाऽनुपूर्व-
 विहारसमापत्तौः प्रणिहितादति वाऽप्रणिहितादति वा युज्यते ।
 न शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितविमोचमुखानि प्रणिहितानीति
 वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । नाऽभिज्ञाः प्रणिहितादति
 वाऽप्रणिहितादति वा युज्यते । न समाधीन् प्रणिहितादति
 वाऽप्रणिहितादति वा युज्यते । न धारणीमुखानि प्रणिहितानीति
 वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । न तथागतबलानि प्रणिहितानीति
 वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । न वैशारद्यानि प्रणिहितानीति
 वाऽप्रणिहितानीति वा युज्यते । न प्रतिसम्बिदः प्रणिहितादति
 वाऽप्रणिहितादति वा युज्यते । न महामैत्री प्रणिहितेति
 वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न महाकरुणां प्रणिहितेति
 वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान्
 प्रणिहितादति वाऽप्रणिहितादति वा युज्यते । न ओतत्रापत्तिफलं
 प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न सकृदागामिफलं
 प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । नाऽनागामिफलं
 प्रणिहितमिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । नाऽर्हत्त्वं प्रणिहित-
 मिति वाऽप्रणिहितमिति वा युज्यते । न प्रत्येकबोधिं प्रणिहितदति
 वाऽप्रणिहितदति वा युज्यते । न सर्वज्ञतां प्रणिहितेति

वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न मार्गाऽऽकारज्ञतां प्रणिहितेति
वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । न सर्वाऽऽकारज्ञतां प्रणिहितेति
वाऽप्रणिहितेति वा युज्यते । एवञ्चरज्कारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्तदति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन्नरूपमुत्पद्यतेदति वा निरुध्यतेदति वा युज्यते । न वेदनामुत्प-
द्यतदति वा निरुध्यत दति वा युज्यते । न संज्ञामुत्पद्यतदति
वा निरुध्यतदति वा युज्यते । न संस्कारान् उत्पद्यन्तदति वा
निरुध्यन्तदति वा युज्यते । न विज्ञानमुत्पद्यतदति वा निरुध्यतदति
वा युज्यते । न चक्षुरुत्पद्यतदति वा निरुध्यतदति वा युज्यते ।
न श्रोत्रमुत्पद्यतदति वा निरुध्यतदति वा युज्यते । न
घ्राणमुत्पद्यतदति वा निरुध्यतदति वा युज्यते । न जिह्वामुत्पद्यतदति
वा निरुध्यतदति वा युज्यते । न कायमुत्पद्यतदति वा निरुध्यत-
दति वा युज्यते । न मनउत्पद्यतदति वा निरुध्यतदति वा युज्यते ।
न रूपमुत्पद्यतदति वा निरुध्यतदति वा युज्यते । न शब्दमुत्पद्यत-
दति वा निरुध्यतदति वा युज्यते । न गन्धमुत्पद्यतदति वा
निरुध्यतदति वा युज्यते । न रसमुत्पद्यतदति वा निरुध्यतदति
वा युज्यते । न स्पर्शमुत्पद्यतदति वा निरुध्यतदति वा युज्यते । न
धर्मानुत्पद्यन्तदति वा निरुध्यन्तदति वा युज्यते । न चक्षुर्विज्ञान-
मुत्पद्यतदति वा निरुध्यतदति वा युज्यते । न श्रोत्रविज्ञान-
मुत्पद्यतदति वा निरुध्यतदति वा युज्यते । न घ्राणविज्ञान-
मुत्पद्यतदति वा निरुध्यतदति वा युज्यते । न जिह्वाविज्ञानमुत्प-

द्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न कायविज्ञानमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न मनोविज्ञानमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न चक्षुः संस्पर्शमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न जिह्वासंस्पर्शमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न कायसंस्पर्शमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न मनः संस्पर्शमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययां* वेदनामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न कायसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न मनः संस्पर्शप्रत्ययां वेदनामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न पृथिवीधातुमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न आग्निधातुमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न तेजोधातुमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न वायुधातुमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न आकाशधातुमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न विज्ञानधातुमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न विद्यामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति

* न चक्षुः संस्पर्शजामिति ख, ग, घ, च पुस्तके पाठः । एवं परञ्च ।

वा युज्यते । न संस्कारानुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते ।
 न विज्ञानमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न नामरूप-
 मुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न षडायतनमुत्पद्यत-
 मइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न स्पर्शमुत्पद्यतइति वा निरु-
 ध्यतइति वा युज्यते । न वेदनामुत्पद्यत इति वा निरुध्यतइति
 वा युज्यते । न तृणामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते ।
 नोपादानमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न भवमुत्पद्यत-
 इति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न जातिमुत्पद्यतइति वा
 निरुध्यतइति वा युज्यते । न जरामरणमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति
 वा युज्यते । न दानपारमितामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा
 युज्यते । न शीलपारमितामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा
 युज्यते । न क्षान्तिपारमितामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते ।
 न वीर्यपारमितामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न
 ध्यानपारमितामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न प्रज्ञा-
 पारमितामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । नाऽध्यात्मशून्य-
 तामुत्पद्यतइति वा निरुध्यत इति वा युज्यते । न वहिर्द्धाशून्यता-
 मुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धाशून्य-
 तामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न शून्यताशून्यतामु-
 त्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न महाशून्यतामुत्पद्यतइति
 वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न परमाऽर्थशून्यतामुत्पद्यतइति वा
 निरुध्यतइति वा युज्यते । न संस्कृतशून्यतामुत्पद्यतइति वा निरु-
 ध्यतइति वा युज्यते । नाऽसंस्कृतशून्यतामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति

वा युज्यते । नाऽत्यन्तशून्यतामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते ।
 नाऽनवराऽयशून्यतामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते ।
 नाऽनवकारशून्यतामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न
 प्रकृतिशून्यतामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न
 सर्वधर्मशून्यतामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न
 स्वलक्षणशून्यतामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । नाऽनुप-
 लम्भशून्यतामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । नाऽभाव-
 शून्यतामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न
 स्वभावशून्यतामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते ।
 नाऽभावस्वभावशून्यतामुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति वा युज्यते । न
 सूक्ष्मपक्षानान्युत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न सम्यक्-
 प्रहाणान्युत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न द्विपादानु-
 त्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । नेन्द्रियाण्युत्पद्यन्तइति
 वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न बलान्युत्पद्यन्तइति वा
 निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न बोध्यज्ञान्युत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्त-
 इति वा युज्यते । नाऽऽर्याऽष्टाऽङ्गमार्गमुत्पद्यतइति वा निरुध्यतइति
 वा युज्यते । नाऽऽर्यसत्यान्युत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा
 युज्यते । न ध्यानान्युत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते ।
 नाऽप्रमाणान्युत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते ।
 नाऽऽरूप्यममापत्तौः उत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते ।
 नाऽष्टौविमोक्षानुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न
 नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौः उत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा

युज्यते । न शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखानुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । नाऽभिज्ञाउत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न समाधीनुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न धारणीमुखानुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न तथागतबलानुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न वैशारद्यानुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न प्रतिसम्बिदः उत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न महामैत्रीमुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न महाकरुणामुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । नाऽऽवेणिकबुद्धधर्मानुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न श्रोतव्यपत्तिफलमुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न महादागामिफलमुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । नाऽनागामिफलमुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । नाऽर्हत्त्वमुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न प्रत्येकबोधिमुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न मार्गाऽऽकारज्ञतामुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । न सर्वाऽऽकारज्ञतामुत्पद्यन्तइति वा निरुध्यन्तइति वा युज्यते । एवञ्च-
रज्जारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्तइति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नरूपमतीतमिति युज्यते । न रूपमनागतमिति युज्यते । न रूपं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न वेदनामतीतेति युज्यते । न वेदनामनागतेति युज्यते । न वेदनां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न

संज्ञामतीतेति युज्यते । न संज्ञामनागतेति युज्यते । न संज्ञां
 प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न संस्कारानतीतादिति युज्यते । न
 संस्काराननागतादिति युज्यते । न संस्कारान् प्रत्युत्पन्नादिति
 युज्यते । न विज्ञानमतीतमिति युज्यते । न विज्ञानमनागतमिति
 युज्यते । न विज्ञानं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न चक्षुरतीतमिति
 युज्यते । न चक्षुरनागतमिति युज्यते । न चक्षुः प्रत्युत्पन्नमिति
 युज्यते । न श्रोत्रमतीतमिति युज्यते । न श्रोत्रमनागतमिति
 युज्यते । न श्रोत्रं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न घ्राणमतीतमिति
 युज्यते । न घ्राणमनागतमिति युज्यते । न घ्राणं प्रत्युत्पन्नमिति
 युज्यते । न जिह्वामतीतेति युज्यते । न जिह्वामनागतेति
 युज्यते । न जिह्वां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न कायमतीतमिति
 युज्यते । न कायमनागतमिति युज्यते । न कायं प्रत्युत्पन्नमिति
 युज्यते । न मनोऽतीतमिति युज्यते । न मनोऽनागतमिति
 युज्यते । न मनः प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न रूपमतीतमिति
 युज्यते । न रूपमनागतमिति युज्यते । न रूपं प्रत्युत्पन्नमिति
 युज्यते । न शब्दमतीतमिति युज्यते । न शब्दमनागतमिति
 युज्यते । न शब्दं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न गन्धमतीतमिति
 युज्यते । न गन्धमनागतमिति युज्यते । न गन्धं प्रत्युत्पन्नमिति
 युज्यते । न रसमतीतमिति युज्यते । न रसमनागतमिति
 युज्यते । न रसंप्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न स्पर्शमतीतमिति युज्यते ।
 न स्पर्शमनागतमिति युज्यते । न स्पर्शं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते ।
 न धर्मानतीतादिति युज्यते । न धर्माननागतादिति युज्यते ।

न धर्मान् प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न चक्षुर्विज्ञानमतीतमिति युज्यते । न चक्षुर्विज्ञानमनागतमिति युज्यते । न चक्षुर्विज्ञानं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न श्रोत्रविज्ञानमतीतमिति युज्यते । न श्रोत्रविज्ञानमनागतमिति युज्यते । न श्रोत्रविज्ञानं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न घ्राणविज्ञानमतीतमिति युज्यते । न घ्राणविज्ञानमनागतमिति युज्यते । न घ्राणविज्ञानं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न जिह्वाविज्ञानमतीतमिति युज्यते । न जिह्वाविज्ञानमनागतमिति युज्यते । न जिह्वाविज्ञानं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न कायविज्ञानमतीतमिति युज्यते । न कायविज्ञानमनागतमिति युज्यते । न कायविज्ञानं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न मनोविज्ञानमतीतमिति युज्यते । न मनोविज्ञानमनागतमिति युज्यते । न मनोविज्ञानं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न चक्षुःसंस्पर्शमतीतमिति युज्यते* । न चक्षुःसंस्पर्शमनागतमिति युज्यते । न चक्षुःसंस्पर्शं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शमतीतमिति युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शमनागतमिति युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शमतीतमिति युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शमनागतमिति युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न जिह्वासंस्पर्शमतीतमिति युज्यते । न जिह्वासंस्पर्शमनागतमिति युज्यते । न जिह्वासंस्पर्शं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न कायसंस्पर्शमतीतमिति युज्यते । न कायसंस्पर्शमनागतमिति युज्यते । न कायसंस्पर्शं प्रत्यु-

* संस्पर्शशब्दविशेषणानामतीतानामतप्रत्युत्पन्नशब्दानां पुंसिप्रयोगः च-
पुस्तके दृश्यते ।

त्यन्नमिति युज्यते । न मनःसंस्पर्शमतीतमिति युज्यते । न मनः-
 संस्पर्शमनागतमिति युज्यते । न मनःसंस्पर्शं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते ।
 न चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामतीतेति युज्यते । न चक्षुःसंस्पर्श-
 प्रत्ययां वेदनामनागतेति युज्यते । न चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां
 प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामतीतेति युज्यते ।
 न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनागतेति युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययां
 वेदनां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामतीतेति
 युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनागतेति युज्यते । न घ्राण-
 संस्पर्शप्रत्ययां वेदनां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां
 वेदनामतीतेति युज्यते । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनागतेति
 युज्यते । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न
 कायसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामतीतेति युज्यते । न कायसंस्पर्शप्रत्ययां
 वेदनामनागतेति युज्यते । न कायसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनां प्रत्युत्पन्नेति
 युज्यते । न मनःसंस्पर्शप्रत्ययां वेदनामतीतेति युज्यते । न मनः-
 संस्पर्शप्रत्ययां वेदनामनागतेति युज्यते । न मनःसंस्पर्शप्रत्ययां
 वेदनां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न पृथिवीधातुमतीतइति युज्यते ।
 न पृथिवीधातुमनागतइति युज्यते । न पृथिवीधातुं प्रत्युत्पन्नइति
 युज्यते । नाऽब्धातुमतीतइति युज्यते । नाऽब्धातुमनागतइति
 युज्यते । नाऽब्धातुं प्रत्युत्पन्नइति युज्यते । न तेजोधातुमतीतइति
 युज्यते । न तेजोधातुमनागतइति युज्यते । न तेजोधातुं प्रत्यु-
 त्पन्नइति युज्यते । न वायुधातुमतीतइति युज्यते । न वायुधातु-
 मनागतइति युज्यते । न वायुधातुं प्रत्युत्पन्नइति युज्यते । नाऽऽ-

काशधातुमतीतइति युज्यते । नाऽऽकाशधातुमनागतइति युज्यते ।
 नाऽऽकाशधातुं प्रत्युत्पन्नइति युज्यते । न विज्ञानधातुमतीतइति
 युज्यते । न विज्ञानधातुमनागतइति युज्यते । न विज्ञानधातुं
 प्रत्युत्पन्नइति युज्यते । नाऽविद्यामतीतेति युज्यते । नाऽविद्यामना-
 गतेति युज्यते । नाऽविद्यां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न संस्कारानतीता-
 इति युज्यते । न संस्कारामनागताइति युज्यते । न संस्कारान्
 प्रत्युत्पन्नाइति युज्यते । न विज्ञानमतीतमिति युज्यते । न विज्ञा-
 नमनागतमिति युज्यते । न विज्ञानं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न
 नामरूपमतीतमिति युज्यते । न नामरूपमनागतमिति युज्यते ।
 न नामरूपं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न षडायतनमतीतमिति
 युज्यते । न षडायतनमनागतमिति युज्यते । न षडायतनं प्रत्युत्पन्न-
 मिति युज्यते । न स्पर्शमतीतमिति युज्यते । न स्पर्शमनागतमिति
 युज्यते । न स्पर्शं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न वेदनामतीतेति
 युज्यते । न वेदनामनागतेति युज्यते । न वेदनां प्रत्युत्पन्नेति
 युज्यते । न दृष्ट्यामतीतेति युज्यते । न दृष्ट्यामनागतेति युज्यते ।
 न दृष्ट्यां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । नोपादानमतीतमिति युज्यते ।
 नोपादानमनागतमिति युज्यते । नोपादानं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते ।
 न भवमतीतमिति युज्यते । न भवमनागतमिति युज्यते । न भवं
 प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न जातिमतीतेति युज्यते । न जातिमना-
 गतेति युज्यते । न जातिं प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न जरामरणमतीत-

* भवशब्दविशेषणानामतीतादिशब्दानां क्लीवलिङ्गे प्रयोगः एकवच-
 पक्षके दृश्यते ।

मिति युज्यते । न जरामरणमनागतमिति युज्यते । न जरामरणं
 प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न दानपारमितामतीतेति युज्यते । न
 दानपारमितामनागतेति युज्यते । न दानपारमितां प्रत्युत्पन्नेति
 युज्यते । न शीलपारमितामतीतेति युज्यते । न शीलपारमिता-
 मनागतेति युज्यते । न शीलपारमितां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न चान्ति-
 पारमितामतीतेति युज्यते । न चान्तिपारमितामनागतेति युज्यते ।
 न चान्तिपारमितां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न वीर्यपारमितामतीतेति
 युज्यते । न वीर्यपारमितामनागतेति युज्यते । न वीर्यपारमितां
 प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न ध्यानपारमितामतीतेति युज्यते । न
 ध्यानपारमितामनागतेति युज्यते । न ध्यानपारमितां प्रत्युत्पन्नेति
 युज्यते । न प्रज्ञापारमितामतीतेति युज्यते । न प्रज्ञापारमिता-
 मनागतेति युज्यते । न प्रज्ञापारमितां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते ।
 नाऽध्यात्मशून्यतामतीतेति युज्यते । नाऽध्यात्मशून्यतामनागतेति
 युज्यते । नाऽध्यात्मशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न वहिर्द्धाशून्य-
 तामतीतेति युज्यते । न वहिर्द्धाशून्यतामनागतेति युज्यते । न
 वहिर्द्धाशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धाशून्यतामती-
 तेति युज्यते । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धाशून्यतामनागतेति युज्यते ।
 नाऽध्यात्मवह्निर्द्धाशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न शून्यताशून्यता-
 मतीतेति युज्यते । न शून्यताशून्यतामनागतेति युज्यते । न
 शून्यताशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न महाशून्यतामतीतेति युज्यते
 न महाशून्यतामनागतेति युज्यते । न महाशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति
 युज्यते । न परमाऽर्थशून्यतामतीतेति युज्यते । न परमाऽर्थशून्य-

तामनागतेति युज्यते । न परमाऽर्थशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते ।
न संस्कृतशून्यतामतीतेति युज्यते । न संस्कृतशून्यतामनागतेति
युज्यते । न संस्कृतशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । नाऽसंस्कृतशून्यताम-
तीतेति युज्यते । नाऽसंस्कृतशून्यतामनागतेति युज्यते । नाऽसंस्कृत-
शून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । नाऽत्यन्तशून्यतामतीतेति युज्यते ।
नाऽत्यन्तशून्यतामनागतेति युज्यते । नाऽत्यन्तशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति
युज्यते । नाऽनवराऽग्रशून्यतामतीतेति युज्यते । नाऽनवराऽग्रशून्य-
तामनागतेति युज्यते । नाऽनवराऽग्रशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते ।
नाऽनवकारशून्यतामतीतेति युज्यते । नाऽनवकारशून्यतामनागतेति
युज्यते । नाऽनवकारशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न प्रकृतिशून्यता-
मतीतेति युज्यते । न प्रकृतिशून्यतामनागतेति युज्यते । न प्रकृति-
शून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न सर्वधर्मशून्यतामतीतेति युज्यते ।
न सर्वधर्मशून्यतामनागतेति युज्यते । न सर्वधर्मशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति
युज्यते । न खलक्षणशून्यतामतीतेति युज्यते । न खलक्षणशून्यता-
मनागतेति युज्यते । न खलक्षणशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते ।
नाऽनुपलम्भशून्यतामतीतेति युज्यते । नाऽनुपलम्भशून्यतामनागतेति
युज्यते । नाऽनुपलम्भशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । नाऽभावशून्यता-
मतीतेति युज्यते । नाऽभावशून्यतामनागतेति युज्यते । नाऽभावशून्यतां
प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न स्वभावशून्यतामतीतेति युज्यते । न स्वभाव-
शून्यतामनागतेति युज्यते । न स्वभावशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते ।
नाऽभावस्वभावशून्यतामतीतेति युज्यते । नाऽभावस्वभावशून्यतामना-
गतेति युज्यते । नाऽभावस्वभावशून्यतां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न

सत्युपस्थानान्यतीतानीति युज्यते । न सत्युपस्थानान्यनागतानीति
 युज्यते । न सत्युपस्थानानि प्रत्युत्पन्नानीति युज्यते । न सम्यक्-
 प्रज्ञानान्यतीतानीति युज्यते । न सम्यक्प्रज्ञानान्यनागतानीति
 युज्यते । न सम्यक्प्रज्ञानानि प्रत्युत्पन्नानीति युज्यते । नर्द्धिपादा-
 नतीतादिति युज्यते । नर्द्धिपादाननागता इति युज्यते । नर्द्धिपादान्
 प्रत्युत्पन्ना इति युज्यते । नेन्द्रियाण्यतीतानीति युज्यते । नेन्द्रियाण्य-
 नागतानीति युज्यते । नेन्द्रियाणि प्रत्युत्पन्नानीति युज्यते । न
 वक्षान्यतीतानीति युज्यते । न वक्षान्यनागतानीति युज्यते । न
 वक्षानि प्रत्युत्पन्नानीति युज्यते । न बोध्यज्ञान्यतीतानीति युज्यते ।
 न बोध्यज्ञान्यनागतानीति युज्यते । न बोध्यज्ञानि प्रत्युत्पन्नानीति
 युज्यते । नाऽऽर्याऽष्टाऽङ्गमार्गमतीतइति युज्यते । नाऽऽर्याऽष्टाऽङ्ग-
 मार्गमनागतइति युज्यते । नाऽर्याऽष्टाऽङ्गमार्गं प्रत्युत्पन्नइति
 युज्यते । नाऽऽर्यसत्यान्यतीतानीति युज्यते । नाऽऽर्यसत्यान्यनागता-
 नीति युज्यते । नाऽऽर्यसत्यानि प्रत्युत्पन्नानीति युज्यते । न
 ध्यानान्यतीतानीति युज्यते । न ध्यानान्यनागतानीति युज्यते ।
 न ध्यानानि प्रत्युत्पन्नानीति युज्यते । नाऽप्रमाणान्यतीतानीति
 युज्यते । नाऽप्रमाणान्यनागतानीति युज्यते । नाऽप्रमाणानि
 प्रत्युत्पन्नानीति युज्यते । नाऽऽरूपसमापत्तीरतीतादिति युज्यते ।
 नाऽऽरूपसमापत्तीरनागतादिति युज्यते । नाऽऽरूपसमापत्तीः प्रत्यु-
 त्पन्नाइति युज्यते । नाऽष्टौविमोचानतीतादिति युज्यते । नाऽष्टौ-
 विमोचाननागतादिति युज्यते । नाऽष्टौविमोचान् प्रत्युत्पन्नाइति
 युज्यते । न नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीरतीतादिति युज्यते । न

नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौ रनागतादिति युज्यते । न नवाऽनुपूर्व-
विहारसमापत्तौः प्रत्युत्पन्नादिति युज्यते । न शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्र-
णिहितविमोचमुखान्यतीतानीति युज्यते । न शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्र-
णिहितविमोचमुखान्यनागतानीति युज्यते । न शून्यताऽऽनिमित्ता-
ऽप्रणिहितविमोचमुखानि प्रत्युत्पन्नानीति युज्यते । नाऽभिज्ञा-
अतीतादिति युज्यते । नाऽभिज्ञाअनागतादिति युज्यते । नाऽभिज्ञाः
प्रत्युत्पन्नादिति युज्यते । न समाधीनतीतादिति युज्यते । न समा-
धीननागतादिति युज्यते । न समाधीन् प्रत्युत्पन्नादिति युज्यते । न
धारणीमुखान्यतीतानीति युज्यते । न धारणीमुखान्यनागतानीति
युज्यते । न धारणीमुखानि प्रत्युत्पन्नानीति युज्यते । न दश तथा-
गतबलान्यतीतानीति युज्यते । न दश तथागतबलान्यनागतानीति
युज्यते । न दश तथागतबलानि प्रत्युत्पन्नानीति युज्यते । न
चत्वारि वैशारद्यान्यतीतानीति युज्यते । न चत्वारि वैशारद्यान्यना-
गतानीति युज्यते । न चत्वारि वैशारद्यानि प्रत्युत्पन्नानीति युज्यते
न चतस्रः प्रतिसंविदोऽतीतादिति युज्यते । न चतस्रः प्रतिसंविदो-
ऽनागतादिति युज्यते । न चतस्रः प्रतिसंविदः प्रत्युत्पन्नादिति युज्यते ।
न महामैत्रीमतीतेति युज्यते । न महामैत्रीमनागतेति युज्यते ।
न महामैत्रीं प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न महाकरुणामतीतेति युज्यते ।
न महाकरुणामनागतेति युज्यते । न महाकरुणां प्रत्युत्पन्नेति युज्यते ।
नाऽष्टादशाऽऽवेणिकबुद्धधर्मानतीता इति युज्यते । नाऽष्टादशा-
ऽऽवेणिकबुद्धधर्माननागतादिति युज्यते । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकबुद्ध-
धर्मान् प्रत्युत्पन्नादिति युज्यते । न श्रोतव्यापत्तिफलमतीतमिति

युज्यते । न श्रोतश्रापत्तिफलमनागतमिति युज्यते । न श्रोतश्रापत्ति-
फलं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न सहदागामिफलमतीतमिति युज्यते
न सहदागामिफलमनागतमिति युज्यते । न सहदागामिफल-
प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । नाऽनागामिफलमतीतमिति युज्यते
नाऽनागामिफलमनागतमिति युज्यते । नाऽनागामिफलं प्रत्युत्पन्न-
मिति युज्यते । नाऽर्हत्वमतीतमिति युज्यते । नाऽर्हत्वमनागतमिति
युज्यते । नाऽर्हत्त्वं प्रत्युत्पन्नमिति युज्यते । न प्रत्येकबोधिमत्यतीतेति
युज्यते । न प्रत्येकबोधिमनागतेति युज्यते । न प्रत्येकबोधिं
प्रत्युत्पन्नेति युज्यते । न मार्गाऽऽकारज्ञतामतीतेति युज्यते । न
मार्गाऽऽकारज्ञतामनागतेति युज्यते । न मार्गाऽऽकारज्ञतां प्रत्युत्प-
न्नेति युज्यते । न सर्वाऽऽकारज्ञतामतीतेति युज्यते । न सर्वा-
ऽऽकारज्ञतामनागतेति युज्यते । न सर्वाऽऽकारज्ञतां प्रत्युत्पन्नेति
युज्यते । एवञ्चरज्ज्वारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमि-
तायां युक्तः इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् न रूपं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न वेदनां सारेति
न दुर्बलेति युज्यते । न संज्ञां सारेति न दुर्बलेति युज्यते । न
संस्कारान्सारादिति न दुर्बलादिति युज्यते । न विज्ञानं सारमिति
न दुर्बलमिति युज्यते । न चक्षुः सारमिति न दुर्बलमिति
युज्यते । न श्रोत्रं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न घ्राण
सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न जिह्वां सारेति न दुर्बलेति
युज्यते । न कायं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न मनः

सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न रूपं सारमिति न दुर्बल-
मिति युज्यते । न शब्दं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न
गन्धं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न रसं सारमिति न
दुर्बलमिति युज्यते । न स्पर्शं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते ।
न धर्मान् सारादिति न दुर्बलादिति युज्यते । न चक्षुर्विज्ञानं सार-
मिति न दुर्बलमिति युज्यते । न श्रोत्रविज्ञानं सारमिति न दुर्ब-
लमिति युज्यते । न घ्राणविज्ञानं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते ।
न जिह्वाविज्ञानं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न काय-
विज्ञानं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न मनोविज्ञानं
सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न चक्षुःसंस्पर्शः* सारमिति न
दुर्बलमिति वा युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शः सारमिति न दुर्बलमिति
युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शः सारमिति वा न दुर्बलमिति वा युज्यते ।
न जिह्वासंस्पर्शः सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न कायसंस्पर्शः
सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न मनःसंस्पर्शः सारमिति न
दुर्बलमिति युज्यते । न चक्षुःसंस्पर्शप्रत्यया वेदना सारेति न
दुर्बलेति युज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्यया वेदना सारेति न दुर्बलेति
युज्यते । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्यया वेदना सारेति न दुर्बलेति युज्यते । न

* चपुस्तके, ख, ग, घ पुस्तकेषु च संस्पर्शविशेषणयोः सारदुर्बल-
शब्दयोः पुंसिप्रयोगदृश्यते । रूपवेदनादिशब्दानां द्वितीयान्तत्वं पूर्वं
निर्दिष्टं संस्पर्शादिशब्दानाञ्चात्र प्रथमान्तत्वं । दृग् केनाभिप्रायेणेदृग् ।
वैषय्यं यत्प्रकृतत्वं तन्नाऽनुभवपथमधिरोहति । अथवा लेखकदोषः
प्रसिद्धिमागतः ।

जिह्वासंस्पर्शप्रत्यया वेदना सारेति न दुर्बलेति युज्यते । न कार
संस्पर्शप्रत्यया वेदना सारेति न दुर्बलेति युज्यते । न मनः संस्पर्शप्रत्यय
वेदना सारेति न दुर्बलेति युज्यते । न पृथिवीधातुः सारदति
दुर्बलदति युज्यते । नाऽब्धातुः सारदति न दुर्बलदति युज्यते ।
तेजोधातुः सारदति न दुर्बलदति युज्यते । न वायुधातुः सारदति
न दुर्बलदति युज्यते । नाऽऽकाशधातुः सारदति न दुर्बलदति
युज्यते । न विज्ञानधातुः सारदति न दुर्बलदति युज्यते । नाऽवि
द्यासारेति न दुर्बलेति युज्यते । न संस्कारान् सारादति न दुर्बला-
दति युज्यते । न विज्ञानं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते
न नामरूपं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न षडायतनं सार-
मिति न दुर्बलमिति युज्यते । न स्पर्शः सारदति न दुर्बलदति
युज्यते । न वेदनासारेति न दुर्बलेति युज्यते । न तृष्णासारेति न
दुर्बलेति युज्यते । नोपादानं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न
भवं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते । न जातिं सारेति न
दुर्बलेति युज्यते । न जरामरणं सारमिति न दुर्बलमिति युज्यते
न दानपारमितासारेति न दुर्बलेति युज्यते । न शीलपारमिता
सारेति न दुर्बलेति युज्यते । न चान्तिपारमिता सारेति न दुर्ब-
लेति युज्यते । न वीर्यपारमिता सारेति न दुर्बलेति युज्यते । न
ध्यानपारमिता सारेति न दुर्बलेति युज्यते । न प्रज्ञापारमिता
सारेति न दुर्बलेति युज्यते । नाऽध्यात्मशून्यता सारेति न दुर्बलेति
युज्यते । न वहिर्द्वाशून्यता सारेति न दुर्बलेति युज्यते । नाऽध्यात्म-
वहिर्द्वाशून्यता सारेति न दुर्बलेति युज्यते । न शून्यताशून्यता सारेति

न दुर्व्वलेति युज्यते । न महाशून्यता सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते ।
 न परमाऽर्थशून्यता सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । न संस्कृतशून्यता
 सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । नाऽसंस्कृतशून्यता सारेति न दुर्व्वलेति
 युज्यते । नाऽत्यन्तशून्यता सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । नाऽनवराऽय-
 शून्यता सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । नाऽनवकारशून्यता सारेति न
 दुर्व्वलेति युज्यते । न प्रकृतिशून्यता सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । न
 सर्व्वधर्मशून्यतासारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । न खलचणशून्यता
 सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । नाऽनुपलम्भशून्यता सारेति न दुर्व्वलेति
 युज्यते । नाऽभावशून्यता सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । न स्वभावशू-
 न्यता सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । नाऽभावस्वभावशून्यता सारेति न
 दुर्व्वलेति युज्यते । न स्मृत्युपस्थानानि साराणीति न दुर्व्वलानीति
 युज्यते । न सम्यक्प्रहाणानि साराणीति न दुर्व्वलानीति युज्यते ।
 नर्द्धिपादाः सारादति न दुर्व्वलादति युज्यते । नेन्द्रियाणिसाराणीति
 न दुर्व्वलानीति युज्यते । न वलानि सारानीति न दुर्व्वला-
 नीति युज्यते । न बोध्यज्ञानिसाराणीति न दुर्व्वलानीति युज्यते ।
 नार्थाऽऽऽष्टाऽङ्गमार्गः सारदति न दुर्व्वलदति युज्यते । नाऽर्थसत्यानि
 साराणीति न दुर्व्वलानीति युज्यते । न ध्यानानि साराणीति न
 दुर्व्वलानीति युज्यते । नाऽप्रमाणानि साराणीति न दुर्व्वलानीति
 युज्यते । नाऽऽरूप्यसमापत्तीः सारादति न दुर्व्वलादति युज्यते ।
 नाऽष्टौविमोचाः सारादति न दुर्व्वलादति युज्यते । न नवाऽनुपूर्व्व-
 विहारसमापत्तीः सारादति न दुर्व्वलादति युज्यते । न शून्यता-
 सारादति न दुर्व्वलेति युज्यते । न समाधयः सारादति न

दुर्व्वलादति युज्यते । नाऽऽनिमित्तं सारमिति न दुर्व्वलमिति युज्यते । नाऽप्रणिहितं सारमिति न दुर्व्वलमिति युज्यते । नाऽभिज्ञाः सारादति न दुर्व्वलादति युज्यते । न धारणीमुखानि साराणीति न दुर्व्वलानीति युज्यते । न दशतथागतबलानि साराणीति न दुर्व्वलानीति युज्यते । न चत्वारिवैशारद्यानि साराणीति न दुर्व्वलानीति युज्यते । न चतस्रः प्रतिसम्भिदः सारादति न दुर्व्वलादति युज्यते । न महामैत्री सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । न महाकरुणा सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । नाऽष्टादशाऽऽवेणिकबुद्धधर्माः सारादति न दुर्व्वलादति युज्यते । न श्रोतश्रापत्तिफलं सारमिति न दुर्व्वलमिति युज्यते । न सङ्गदागामिफलं सारमिति न दुर्व्वलमिति युज्यते । नाऽनागामिफलं सारमिति न दुर्व्वलमिति युज्यते । नाऽर्हत्त्वं सारमिति न दुर्व्वलमिति युज्यते । न प्रत्येकबोधिं सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । न मार्गाऽऽकारज्ञता सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । न सर्वाऽऽकारज्ञता सारेति न दुर्व्वलेति युज्यते । एवञ्चरज्जारदतीपुत्रबोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्तदति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् न रूपमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न वेदनाऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न संज्ञाऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न संस्कारा* अस्तीति

* न संस्कारा अस्तीति न नास्तीति पाठः पुस्तकपञ्चके दृश्यते । सन्तीति न सन्तीति पाठौयक्तः ।

न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न विज्ञानमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न चक्षुरस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न श्रोत्रमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न घ्राणमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न जिह्वामस्तीति* नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न कायमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न मनोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न रूपमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न शब्दोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न गन्धोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न रसोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न स्पर्शोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न धर्माऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न चक्षुर्विज्ञानमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न श्रोत्रविज्ञानमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न घ्राणविज्ञानमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न जिह्वाविज्ञानमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न कायविज्ञानमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न मनोविज्ञानमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न चक्षुः संस्पर्शोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न घ्राणसंस्पर्शोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न

* एष पाठः पुस्तकपक्षके दृश्यते । जिह्वेति पाठोयुक्तः प्रतिभाति ।

न जिह्वासंस्पर्शोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न
 कायसंस्पर्शोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न मनः
 संस्पर्शोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न चक्षुः
 संस्पर्शप्रत्यया वेदनाऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न
 श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्यया वेदनाऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते ।
 न घ्राणसंस्पर्शप्रत्यया वेदनाऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियु-
 ज्यते । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्यया वेदनाऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते
 न वियुज्यते । न कायसंस्पर्शप्रत्यया वेदनाऽस्तीति न नाऽस्तीति
 युज्यते न वियुज्यते । न मनः संस्पर्शप्रत्यया वेदनाऽस्तीति न नाऽस्तीति
 युज्यते न वियुज्यते । न पृथिवीधातुरस्तीति न नाऽस्तीति
 युज्यते न वियुज्यते । नाऽब्धातुरस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते
 न वियुज्यते । न तेजोधातुरस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियु-
 ज्यते । न वायुधातुरस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते ।
 नाऽऽकाशधातुरस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न
 विज्ञानधातुरस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽवि-
 द्याऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न संस्कारा अस्तीति
 न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न विज्ञानमस्तीति न
 नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न नामरूपमस्तीति न नाऽस्तीति
 युज्यते न वियुज्यते । न षडायतनमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते
 न वियुज्यते । न स्पर्शोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते ।
 न वेदनाऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न दृष्ट्या-
 ऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नोपादानमस्तीति

[illegible]

वियुज्यते । न खलक्षणशून्यताऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽनुपलम्भशून्यताऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽभावशून्यताऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न स्वभावशून्यताऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽभावस्वभावशून्यताऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न स्मृत्युपस्थानान्यस्तीति* न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न सम्यक्प्रहाणान्यस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न विरज्यते । नर्द्धिपादाऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नेन्द्रियाण्यस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न बः स्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न बोध्यङ्गान्यस्तीति नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽऽर्याऽष्टाऽङ्गमार्गाऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽऽर्यासत्यान्यस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न ध्यानान्यस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽप्रमाणान्यस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽऽरूप्यसमापत्तयोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽष्टौविमोक्षाऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखान्यस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽभिज्ञाः अस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न

* अस्ति सत्त्वेषौक्तावूं इत्यमरोक्तेर्विद्यमानतावाचिनाऽस्तीत्यव्ययेनोपपादनीयानि बहुवचनान्तैः पदैः सामानाधिकरणानि । क्रियापदत्वे त्वसङ्गतिरेवस्यादस्तीत्यस्य ।

वियुज्यते । न समाधयोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते ।
 न धारणीमुखान्यस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न
 दशतथागतबलान्यस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न
 चत्वारिवैशारद्यान्यस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न
 चतस्रः प्रतिसम्बिदोऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न
 महामैत्र्यस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न महा-
 कदणाऽस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽष्टादशा-
 ऽऽवेणिकबुद्धधर्माश्रित्यस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न
 श्रोतश्रापत्तिफलमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न
 स्रग्दागामिफलमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽ-
 नागामिफलमस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । नाऽर्हत्व-
 मस्तीति न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न प्रत्येकबोधिरस्तीति
 न नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न मार्गाऽऽकारज्ञताऽस्तीति न
 नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते । न सर्वाऽऽकारज्ञताऽस्तीति न
 नाऽस्तीति युज्यते न वियुज्यते^(१) । एवञ्चरञ्कारदत्तौपच बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्त इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदत्तौपच बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
 चरन् न दानपारमितायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न शील
 पारमितायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न चान्तिपारमितायाः

(१) स प्रज्ञापारमितायां चरतीति नोपैति न चरतीति नोपैति चरति
 न चरतीति नोपैति नैव चरति न चरतीति नोपैति । एष पाठः ख,
 ग, च पुस्तकेऽधिकः । प्रज्ञान्ताऽननुक्तया ग्रामादिकः प्रतिभाति ।

कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न वीर्यपारमितायाः कृते प्रज्ञा-
 पारमितायां चरति । न ध्यानपारमितायाः कृते प्रज्ञापारमितायां
 चरति । न प्रज्ञापारमितायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति ।
 नाऽध्यात्मशून्यतायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न वहिर्द्वाशू-
 न्यतायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽध्यात्मवहिर्द्वाशून्य-
 तायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न शून्यताशून्यतायाः कृते
 प्रज्ञापारमितायां चरति । न महाशून्यतायाः कृते प्रज्ञापारमि-
 तायां चरति । न परमाऽर्थशून्यतायाः कृते प्रज्ञापारमितायां
 चरति । न संस्कृतशून्यतायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽ-
 संस्कृतशून्यतायां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽत्यन्तशून्यतायाः
 कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽनवराऽग्रशून्यतायाः कृते
 प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽनवकारशून्यतायाः कृते प्रज्ञापार-
 मितायां चरति । न प्रकृतिशून्यतायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति ।
 न सर्व्वधर्मशून्यतायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न स्वलक्षण-
 शून्यतायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽनुपलम्भशून्यतायाः
 कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽभावशून्यतायाः कृते प्रज्ञापार-
 मितायां चरति । न स्वभावशून्यतायाः कृते प्रज्ञापारमितायां
 चरति । नाऽभावस्वभावशून्यतायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति ।
 नाऽवैवर्त्यभूमेः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न सत्त्वपरिपाकहे-
 तोः प्रज्ञापारमितायां चरति । न बुद्धचेत्रपरिशोधनार्थं प्रज्ञापार-
 मितायां चरति । न स्मृत्युपस्थानानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति ।
 न सम्यक्प्रज्ञानानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न द्विपादानां

कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नेन्द्रियाणां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न बलानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न बोध्यज्ञानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽऽख्याऽष्टाऽङ्गमार्गस्य कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽऽर्यसत्यानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न ध्यानानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽप्रमाणानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽऽरूपसमापत्तीनां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽष्टानां विमोक्षाणां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीनां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न शून्यतायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽनिमित्तस्य कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽप्रणिहितस्य कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽभिज्ञानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न समाधौनां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न धारणीमुखानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न दृशानां तथागतबलानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न चतुर्णां वैशारद्यानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न चतसृणां प्रतिषम्विदां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न महामैत्र्याः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न महाकरुणायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽष्टादशानामावेणिकानां बुद्धधर्माणां कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न तथतायाः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न धर्मधातोः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न भूतकोटेः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति ।

तत्कस्य हेतोर्न हि बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां

चरति* । कस्यचिद्दुर्मस्य सम्भेदं वा नानाकरणं वा विशेषं वा समनुपश्यति । एवञ्चरञ्ज्कारदत्तौपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्त इति वक्तव्यः ।

न स दिव्यस्य चक्षुषः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न दिव्यस्य श्रोत्रस्य कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न परचित्तज्ञानस्य कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न पूर्वनिवासाऽनुसृतेः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । न द्विविधेः कृते प्रज्ञापारमितायां चरति । नाऽऽवचयज्ञानस्य कृते प्रज्ञापारमितायां चरति ।

तत्कस्य हेतोः । तथाहि प्रज्ञापारमितायां चरन्नप्रज्ञापारमितानेव समनुपश्यति प्रागेव बोधिसत्त्वः कुत एव सर्व्वकारं सर्व्वऽभिज्ञा उपलभ्यते । एवञ्चरञ्ज्कारदत्तौपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्त इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो नैवं भवत्यहमृद्धिपादेषु स्थित्वा पूर्व्वस्यांदिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु ये बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्व्वान् सत्करिष्यामि गुरु करिष्यामि मानयिष्यामि पूजयिष्यामि । नैवं भवत्यहमृद्धिपादेषु स्थित्वा दक्षिणस्यांदिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु ये बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्व्वान् सत्करिष्यामि गुरु करिष्यामि मानयिष्यामि पूजयिष्यामि । नैवं भवत्यहमृद्धिपादेषु स्थित्वा पश्चिमायांदिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु ये बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्व्वान् सत्करिष्यामि गुरु करिष्यामि मानयि-

यामि पूजयिष्यामि । नैवं भवत्यहमृद्धिपादेषु स्थित्वा उत्तरस्या-
दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु ये बुद्धाभगवन्तस्तान्
सर्वान् सत्करिष्यामि गुरु करिष्यामि मानयिष्यामि पूजयिष्यामि ।
नैवं भवत्यहमृद्धिपादेषु स्थित्वा उत्तरपूर्वस्यादिशि गङ्गानदीवाल्मु-
कोपमेषु लोकधातुषु ये बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्वान् सत्करिष्यामि
गुरु करिष्यामि मानयिष्यामि पूजयिष्यामि । नैवं भवत्यहमृद्धि-
पादेषु स्थित्वा पूर्वदक्षिणस्यादिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोक-
धातुषु ये बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्वान् सत्करिष्यामि गुरुकरिष्यामि
मानयिष्यामि पूजयिष्यामि । नैवं भवत्यहमृद्धिपादेषु स्थित्वा
दक्षिणपश्चिमायांदिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु ये
बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्वान् सत्करिष्यामि गुरुकरिष्यामि मानयि-
ष्यामि पूजयिष्यामि । नैवं भवत्यहमृद्धिपादेषु स्थित्वा पश्चिमो-
त्तरस्यादिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु ये बुद्धाभगवन्त-
स्तान् सर्वान् सत्करिष्यामि गुरुकरिष्यामि मानयिष्यामि पूजयि-
ष्यामि । नैवं भवत्यहमृद्धिपादेषु स्थित्वा उपरिष्ठादिशि गङ्गा-
नदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु ये बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्वान्
सत्करिष्यामि गुरुकरिष्यामि मानयिष्यामि पूजयिष्यामि । नैवं
भवत्यहमृद्धिपादेषु स्थित्वाऽधस्तादिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु
लोकधातुषु ये बुद्धाभगवन्तस्तान् सर्वान् सत्करिष्यामि गुरु-
करिष्यामि मानयिष्यामि पूजयिष्यामि ।

न चाऽस्यैवं भवति यत्ते बुद्धाभगवन्तो भाषन्ते तत्सर्वं दिव्येन
श्रोत्रेण श्रोष्याम्यहं । तत्र लोकधातुषु सत्त्वानां चेतसैवचित्तं प्रज्ञ-

स्याम्यहं । तेषां पूर्वनिवासमनुस्मरिष्याम्यहं । दिव्येन चक्षुषा तान्
सर्वांश्चयमानानुपपद्यमानानुपपन्नांश्च द्रक्ष्यामि । अहमप्रमेया-
ऽसंख्येयान् सत्त्वान् परिनिर्वापयिष्यामीति । एवं खलु शारदती-
पुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्व प्रज्ञापारमितां युक्तदति वक्तव्यः ।

एवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
मितायां चरतो माक्किट्ठान्धेयवतारगवेयवतारं न लभते । यान्यपि
कानिचिस्सौकिकलोकोत्तराणिकरणीयानि तान्यपि सर्वाणि प्रद-
क्षितानि भवन्ति । अनाभोगेनापरिकल्पितानि ये चाऽस्य केचि-
स्सौकिकाः क्लेशास्ते सर्वे प्रदक्षिता भवन्ति । ये च ते पूर्वस्थां-
दिशि गङ्गानदीवाल्मीकीपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तेऽपि तं
बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति । माश्रावकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं
वा पतेदिति ।

ये च चत्वारो महाराजाः^(१) त्रायस्त्रिंशादेवाः यामा^(२)स्तु-

(१) विंशत्यधिकशतद्वयसंख्याते गणदेवताभेदे । अष्टौ वसव एकादश-
रुद्रा द्वादशादित्याः इमे एव द्यावापृथिवीत्रयस्त्रिंशदै देवाः प्रजापतिश्चतु-
स्त्रिंशस्तदेवं प्रजापतिम् । शतपथब्राह्मणः ।

(२) स्वायम्भव मनोः प्रसूतिनामिकायां कन्यायां दक्षप्रजापतिना यज्ञो
दक्षिणा च दम्पतीजनितौ । यज्ञेन दक्षिणायां द्वादशयामसंज्ञकाः
उत्पादिताः ।

यज्ञस्य दक्षिणायान्तु पुत्राद्वादशजज्ञिरे ।

यामा इति समाख्याता देवाः स्वायम्भवेऽन्तरे ॥

तस्य पुत्रास्तु यज्ञस्य दक्षिणायां सभास्वराः । मार्कण्डेयपुराणम् ।

मन्वत्तराणि वक्ष्याम आद्यः स्वायम्भुवो मनुः ।

आमोभ्राथ्यास्तस्य सुताः यामनाम तदासुराः ॥ अग्निपुराणम् ।

पिता^(१) निर्माणरतयः^(२) परनिर्मितवशवर्त्तिनो देवा ब्रह्मकायिका देवाः
ब्रह्मपुरोहिता देवाः^(३) ब्रह्मपार्षद्याः महाब्रह्मणः आभाः परीक्षाऽऽभाः
अप्रमाणाऽऽभाः आभास्वराः^(४) शुभाः परीक्षशुभाः अप्रमाणशुभाः
शुभकृत्ताः वृद्धाः परीक्षवृद्धाः अप्रमाणवृद्धाः वृद्धत्फलाः अवृद्धाः
अतपाः सुदृशाः सुदर्शनाः अकनिष्ठा^(५) देवास्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं

(१) चाक्षुषे तुषिता देवास्तेऽदित्यां कश्यपात् पुनः ।

आसन् विष्णुश्च शक्रश्च त्वष्टाधाता तथाऽर्यमा ॥

पूषाविवस्वान् सविता मित्रोऽथ वरुणो भगः ।

अंशुश्च द्वादशादित्या आसन् वैवस्वतेन्तरे ॥ अग्निपुराणम् ।

आदित्या द्वादशा प्रोक्ताः विश्वे देवा दश स्मृताः ।

वसवश्चाष्टसंख्याताः षट्त्रिंशत् तुषितामताः ॥ इत्यमरटीका ।

(२) भविष्याः धर्मपुत्रस्य सावर्णस्यानन्तरं षट्पुत्राः ।

विद्वङ्गमाः कामगाश्च निर्माणरतयस्तथा ॥

त्रिप्रकारा भविष्यन्ति एकैकस्त्रिंशतो गणाः । मार्कण्डेयपुराणम् ।

(३) ब्रह्मवृहस्पतिः पुरोहितो यस्य, देवे । त्रयस्त्रिंशद्वि देवाः ब्रह्म-
पुरोहिताः । ब्रह्म वैः पुः ।

(४) आसमन्तात् भासनशीलाः । कसिपिषीत्यादिना वरप्रत्यये वकार-
मध्यः आभास्वराश्चतुःषष्टिर्वाताः पञ्चाशदूलकाः । महाराजिकनामानि
देश्यते विंशतिस्तथा । इत्यमरटीका ।

सम्यग्दृष्टिशीले चतुःषष्टिमिते गणदेवताभेदे ।

आत्माज्ञाता दमोदान्तः शान्तिर्ज्ञानं शमस्तपः ॥

कामक्रोधोमदोमोहो द्वादशा भास्वरा इमे ॥

इत्युक्तं द्वादशमिते गणभेदे । एषाश्च स्वस्ववृत्त्या भास्वरवो तथात्वम् ।

(५) अकनिष्ठः । अके वेदनिन्दारूपे पापे निष्ठायस्याकनिष्ठभिन्ने ज्येष्ठे ।

बुद्धगणदेवता भेदे ।

महासत्त्वमारचन्ति माहैव कश्चिदोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽन्तरायं कार्षीदिति । ये केचित् कायिकादोषास्तेऽपि तस्य दृष्ट एव धर्मं सर्वेण सर्वं न भवन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वसत्त्वान् मैत्र्यास्फुरति । ये च ते दक्षिणस्यांदिशि गङ्गानदी-
वालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महा-
सत्त्वमारचन्ति माश्रावकभूमिं प्रत्येकबुद्धभूमिं वा पतेदिति ।

ये च चत्वारो महाराजास्तथायस्त्रिंशादेवायामास्तुषितानिर्माण-
रतयः परनिर्मितवशवर्त्तिनो देवाः ब्रह्मकायिकाः ब्रह्मपुरोहिताः
ब्रह्मपार्षद्याः महाब्रह्माः आभाः परीक्षाऽऽभाः अप्रमाणाऽऽभाः
आभास्त्रराः शुभाः परीक्षाऽऽभाः अप्रमाणशुभाः शुभकृत्स्नाः वृद्धाः
परीक्षवृद्धा अप्रमाणवृद्धाः वृद्धत्फलाः अवृद्धाः अतपाः सुदृग्नाः
सुदर्शनाः अकनिष्ठादेवास्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति ।
माहैव कश्चिदोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽन्तरायं कार्षीदिति । येऽपि
केचित्* कायिकादोषास्तेऽपि तस्य दृष्ट एव धर्मं सर्वेण सर्वं न
भवन्ति तत्कस्य हेतोस्तथाहि बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वसत्त्वान्
मैत्र्यास्फुरति । ये च ते पश्चिमायांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति
माश्रावकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं वा पतेदिति ।

ये च चत्वारो महाराजास्तथायस्त्रिंशादेवायामाः तुषिताः
निर्माणरतयः परनिर्मितवशवर्त्तिनो देवाः ब्रह्मकायिकादेवा ब्रह्मपुरो-

हिताब्रह्मपार्षद्याः महाब्रह्मणः आभाः परीक्षाऽऽभाः अप्रमाणाऽऽभाः
 आभास्वराः शुभाः परीक्षशुभाः अप्रमाणशुभाः शुभकृत्स्नाः वृहाः
 परीक्षवृहाः अप्रमाणवृहाः वृहत् फलाः अवृहाः अतपाः सुदृशाः
 सुदर्शनाः अकनिष्ठादेवास्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति ।
 माहैव कश्चिदोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽन्तरायं कार्षीदिति । येऽपि
 च केचित् कायिका दोषास्तेऽपि तस्य दृष्ट एव धर्मे सर्वेण सर्वं
 न भवन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्वसत्त्वान्
 मैव्यास्फुरति । ये चोत्तरस्यांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोक-
 धातुषु बुद्धाभगवन्तस्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति
 माश्रावकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं वा पतेदिति ।

ये च चत्वारो महाराजास्त्रायस्त्रिंशादेवायामाः तुषिता-
 निर्माणरतयः परनिर्मितवशवर्त्तिनोदेवाब्रह्मकायिकाब्रह्मपुरोहिता-
 ब्रह्मपार्षद्यामहाब्रह्मणः आभाः परीक्षाऽऽभाः अप्रमाणाऽऽभाः आभा-
 स्वराः शुभाः परीक्षशुभाः अप्रमाणशुभाः शुभकृत्स्नाः वृहाः परी-
 क्षवृहाः अप्रमाणवृहाः वृहत्फलाः अवृहाअतपाः सुदृशाः सुदर्शनाः
 अकनिष्ठादेवास्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति । माहैव
 कश्चिदोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽन्तरायं कार्षीदिति । येऽपि केचित्
 कायिकादोषास्तेऽपि तस्य दृष्ट एव धर्मे सर्वेण सर्वं न भवन्ति ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्वसत्त्वान् मैव्या-
 स्फुरति । ये च ते उत्तरपूर्वस्यांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
 लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति
 माश्रावकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं वा पतेदिति ।

ये च चत्वारो महाराजास्त्रायस्त्रिंशादेवायामाः तुषिताः निर्माणरतयः परनिर्मितवशवर्त्तिनो देवा ब्रह्मकायिका ब्रह्मपुरोहिताः ब्रह्मपार्षद्या महाब्रह्मणः आभाः परीक्षाऽऽभाः अप्रमाणाऽऽभाः आभास्वराः शुभाः परीक्षशुभाः अप्रमाणशुभाः शुभकृत्स्नाः वृहाः परीक्षवृहाः अप्रमाणवृहाः वृहत् फलाः अवृहाः अतपाः सुदृशाः सुदर्शनाः अकनिष्ठा देवास्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति । माहैव कश्चिदोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽन्तरायं कार्षीदिति । येऽपि केचित् कायिकादोषास्तेऽपि तस्य दृष्ट एव धर्मे सर्व्वेण सर्व्वं न भवन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्व्वसत्त्वान् मैत्र्या स्फुरति । ये च ते पूर्व्वदक्षिणस्यांदिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धा भगवन्तस्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति माश्रावकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं वा पतेदिति ।

ये च चत्वारो महाराजास्त्रायस्त्रिंशादेवायामाः तुषिताः निर्माणरतयः परनिर्मितवशवर्त्तिनो देवाः ब्रह्मकायिका—ब्रह्मपुरोहिताः ब्रह्मपार्षद्याः महाब्रह्मणः आभाः परीक्षाऽऽभाः अप्रमाणाऽऽभाः आभास्वराः शुभाः परीक्षशुभाः अप्रमाणशुभाः शुभकृत्स्नाः वृहाः परीक्षवृहाः अप्रमाणवृहाः वृहत्फलाः अवृहाः अतपाः सुदृशाः सुदर्शनाः अकनिष्ठास्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति । माहैव कश्चिदोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽन्तरायं कार्षीदिति । येऽपि केचित् कायिकादोषास्तेऽपि तस्य दृष्ट एव धर्मे सर्व्वेण सर्व्वं न भवन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्व्वसत्त्वान् मैत्र्या स्फुरति । ये च ते दक्षिणपश्चिमायांदिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु

लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति
माश्रावकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं वा पतेदिति ।

ये च चत्वारो महाराजास्त्रायस्त्रिंशदेवा यामाः तुषिताः
निर्झाणरतयः परनिर्मितशवर्त्तिनो देवा ब्रह्मकायिका ब्रह्मपुरोहिता-
ब्रह्मपार्षद्याः महाब्रह्मणः आभाः परीत्ताऽऽभाः अप्रमाणाऽऽभाः
आभास्वराः शुभाः परीत्तशुभाः अप्रमाणशुभाः शुभकृत्स्नाः वृहाः
परीत्तवृहाः अप्रमाणवृहाः वृहत्फलाः अवृहाः अतपाः सुदृशाः
सुदर्शनाः अकनिष्ठा देवास्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वं मारचन्ति ।
माहैव कश्चिदोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽन्तरायं कार्षीदिति । येऽपि
केचित् कायिकादोषास्तेऽपि तस्य दृष्ट एव धर्मो सर्व्वेण सर्व्वं न
भवन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्व्वसत्त्वान्
मैत्र्या स्फुरति । येऽपि च ते पश्चिमोत्तरस्यांदिशि गङ्गानदी-
वालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महा-
सत्त्वमारचन्ति । माश्रावकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं वा पतेदिति ।

ये च चत्वारो महाराजास्त्रायस्त्रिंशदेवा यामाः तुषिताः
निर्झाणरतयः परनिर्मितवशवर्त्तिनो देवा ब्रह्मकायिका ब्रह्मपुरोहिता-
ब्रह्मपार्षद्याः महाब्रह्मणः आभाः परीत्ताऽऽभाः अप्रमाणाऽऽभाः
आभास्वराः शुभाः परीत्तशुभाः अप्रमाणशुभाः शुभकृत्स्नाः वृहाः
परीत्तवृहाः अप्रमाणवृहाः वृहत्फलाः अवृहाः अतपाः सुदृशाः
सुदर्शनाः अकनिष्ठा देवास्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति ।
माहैव कश्चिदोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽन्तरायं कार्षीदिति । येऽपि
केचित् कायिकादोषास्तेऽपि तस्य दृष्ट एव धर्मो सर्व्वेण सर्व्वं न

भवन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्व्वसत्त्वान्
मैत्र्यास्फुरति । ये च तेऽधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोक-
धातुषु बुद्धाभगवन्तस्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति
माश्रावकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं वा पतेदिति ।

ये च चत्वारोमहाराजास्त्रायस्त्रिंशादेवायामाः तुषिताः निर्माण-
रतयः परनिर्मितवशवर्त्तिनो देवा ब्रह्मकायिकाः ब्रह्मपुरोहिताः
ब्रह्मपार्षद्याः महाब्रह्मणः आभाः परीत्ताऽऽभाः अप्रमाणाऽऽभाः
आभास्वराः शुभाः परीत्तशुभाः अप्रमाणशुभाः शुभकृत्स्नाः वृहाः
परीत्तवृहाः अप्रमाणवृहाः वृहत्फलाः अवृहाः अतपाः सुदृशाः
सुदर्शनाः अकनिष्ठादेवास्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति ।
माहैव कश्चिदबोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽन्तरायं कार्षीदिति । येऽपि
च केचित् कायिकादोषास्तेऽपि तस्य दृष्ट एव धर्म्मं सर्व्वेण सर्व्वं न
भवन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्व्वसत्त्वान्
मैत्र्यास्फुरति । ये च ते उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महासत्त्वमारचन्ति
माश्रावकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं वा पतेदिति ।

ये च चत्वारोमहाराजास्त्रायस्त्रिंशादेवायामाः तुषिता देवा
निर्माणरतयः परनिर्मितवशवर्त्तिनो देवा ब्रह्मकायिकाः ब्रह्मपुरो-
हिताः ब्रह्मपार्षद्याः महाब्रह्मणः आभाः परीत्ताऽऽभाः अप्र-
माणाऽऽभाः आभास्वराः शुभाः परीत्तशुभाः अप्रमाणशुभाः
शुभकृत्स्नाः वृहाः परीत्तवृहाः अप्रमाणवृहाः वृहत्फलाः अवृहाः
अतपाः सुदृशाः सुदर्शनाः अकनिष्ठादेवास्तेऽपि तं बोधिसत्त्वं महा-

सत्त्वमारचन्ति । माहैव कश्चिद्वोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽन्तरायं कार्षीदिति । येऽपि च केचित् कायिका दोषास्तेऽपि तस्य दृष्ट एव धर्मे सर्वेण सर्वं न भवन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः सर्वसत्त्वान् मैत्र्यास्फुरति । एवञ्चरञ्जारदत्तीपुत्र बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां युक्त इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमि-
तायां चरतोऽल्पकृच्छ्रेण धारणीमुखसमाधिमुखानि प्रतिभानप्रतिस-
म्बिन्मुखानि वाऽभिमुखीभवन्ति । सर्वोपपत्त्यायतनेषु च तथागता-
नर्हतः सम्यक्सम्बुद्धानारागयति । तैश्च बुद्धेर्भगवद्भिर्नैकदाचिदिर-
द्वितो भवति यावदनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमि-
तायां चरतो नैवं भवत्यस्ति कश्चिद्वर्मायोधर्मैः सार्द्धं संयुज्यते वा
वियुज्यते वा । समेति वा न समेति वा । तत्कस्य हेतोस्तथाहि
स तद्वर्मे न समनुपश्यति योयुज्यते वा वियुज्यते वा । समीयाद्वा
न समीयाद्वा । एवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् युक्त इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमि-
तायां चरतो नैवं भवति कश्चिदहं धर्मधातुमभिसम्बुध्येयं न वाऽ-
भिसम्बुध्येयं वा । तत्कस्य हेतोस्तथाहि न हि धर्मधातुमभिसम्बु-
द्धोनाऽभिसम्बुध्यते नाऽभिसम्भोक्ष्यते । एवं खलु शारदतीपुत्र बो-
धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् युक्त इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां

चरन् *न कश्चिद्धर्मधातुव्यतिरिक्तं समनुपश्यति एवं खलु शारद-
तीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् युक्त इति
वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् न धर्मधातोर्धर्माणाम् नानाकरणं करोति । एवं खलु
शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् युक्त
इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
मितायां चरतो नैवं भवति धर्मधातुं प्रतिविध्येयं । तथा हि न स
कश्चिद्धर्मं समनुपश्यति येन धर्मेण यो धर्मः प्रतिविध्येत । तथा हि
स न धर्मधातुं शून्यदति योजयति नाऽशून्यदति योजयति । एवं
खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
युक्त इति वक्तव्यः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् न रूपं शून्यतया योजयति न शून्यतां रूपेण योजयति ।
न वेदनां शून्यतया योजयति न शून्यतां वेदनया योजयति । न
संज्ञां शून्यतया योजयति न शून्यतां संज्ञया योजयति । न
संस्कारान् शून्यतया योजयति न शून्यतां संस्कारैर्योजयति । न
विज्ञानं शून्यतया योजयति न शून्यतां विज्ञानेन योजयति । न
चक्षुः शून्यतया योजयति न शून्यतां चक्षुषा योजयति । न श्रोत्रं
शून्यतया योजयति न शून्यतां श्रोत्रेण योजयति । न घ्राणं शून्य-

* न कश्चिद्धर्मं धर्मधातुव्यतिरिक्तमिति ग पुस्तके पाठः ।

तथा योजयति न शून्यतां घ्राणेन योजयति । न जिह्वां शून्य-
तथा योजयति न शून्यतां जिह्वया योजयति । न कायं शून्य-
तथा योजयति न शून्यतां कायेन योजयति । न मनः शून्यतया
योजयति न शून्यतां मनसा योजयति । न रूपं शून्यतया योज-
यति न शून्यतां रूपेण योजयति । न शब्दं शून्यतया योजयति
न शून्यतां शब्देन योजयति । न गन्धं शून्यतया योजयति न
शून्यतां गन्धेन योजयति । न रसं शून्यतया योजयति न
शून्यतां रसेन योजयति । न स्पर्शं शून्यतया योजयति न शून्यतां
स्पर्शेन योजयति । न धर्माञ्छून्यतया योजयति न शून्यतां धर्मेण
योजयति । न चक्षुर्धातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां चक्षुर्धा-
तुना योजयति । न रूपधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां रूप-
धातुना योजयति । न चक्षुर्विज्ञानधातुं शून्यतया योजयति न
शून्यतां चक्षुर्विज्ञानधातुना योजयति । न श्रोत्रधातुं शून्यतया
योजयति न शून्यतां श्रोत्रधातुना योजयति । न शब्दधातुं
शून्यतया योजयति न शून्यतां शब्दधातुना योजयति । न श्रोत्र-
विज्ञानधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां श्रोत्रविज्ञानधातुना
योजयति । न घ्राणधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां घ्राण-
धातुना योजयति । न गन्धधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां
गन्धधातुना योजयति । न घ्राणविज्ञानधातुं शून्यतया योजयति न
शून्यतां घ्राणविज्ञानधातुना योजयति । न जिह्वाधातुं शून्यतया
योजयति न शून्यतां जिह्वाधातुना योजयति । न रसधातुं शून्य-
तथा योजयति न शून्यतां रसधातुना योजयति । न जिह्वावि-

ज्ञानधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां जिज्ञाविज्ञानधातुना योजयति । न कायधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां कायधातुना योजयति । न स्पृष्टव्यधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां स्पृष्टव्यधातुना योजयति । न कायविज्ञानधातुं शून्यतया योजयति । न शून्यतां कायविज्ञानधातुना योजयति । न मनोधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां मनोधातुना योजयति । न धर्मधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां धर्मधातुना योजयति । न रूपधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां रूपधातुना योजयति । न चतुर्विज्ञानधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां चतुर्विज्ञानधातुना योजयति । न मनोविज्ञानधातुं शून्यतया योजयति न शून्यतां मनोविज्ञानधातुना योजयति । तत्कस्य हेतोरेषहि शारदतीपुत्र परमोयोगोयदुत शून्यतायोगः शून्यतायां शारदतीपुत्र चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो न आवकभूमौ वा न प्रत्येक बुद्धभूमौ वा पतति । बुद्धचेत्रश्च परिशोधयति सत्त्वांश्च परिपाचयति । क्षिप्रञ्चाऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । ये केचिच्छारदतीपुत्र योगाः प्रज्ञापारमितायोगस्तेषामग्रआख्यायते ज्येष्ठआख्यायते श्रेष्ठआख्यायते वर आख्यायते प्रवर आख्यायते प्रणीत आख्यायते । तत्कस्य हेतोरनुत्तरएष योगोयदुत प्रज्ञापारमितायोगः शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितयोगः । एवं युज्यमानः शारदतीपुत्रबोधिसत्त्वोमहासत्त्वो व्याकृतोवक्तव्यः ।

आसक्तीभूतञ्चाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ । एवं युज्यमानः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽप्रमेयाऽसंख्येयानां सत्त्वानां अर्थं

करोतीति । न चास्यैवं भवत्यहं प्रज्ञापारमितायां युज्यते वा विद्युज्यते* वा मां बुद्धाभगवन्तोव्याकरिष्यन्त्यहमासमीभूतोव्याकरणस्य । अहं बुद्धचेतं परिशोधयिष्याम्यहं सत्त्वान् परिपाचयिष्याम्यहमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यत धर्मचक्रं प्रवर्त्तयिष्यामि । तत्कस्य हेतोस्तथाहि । स धर्मधातुं व्यतिरेकीकरोति । न स धर्मधातोः किञ्चिदन्यद्वर्म्मं समनुपश्यति । यः प्रज्ञापारमितायां चरेद्यो वा बुद्धैर्भगवद्भिर्व्याक्रियेत । यो वाऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधि-मभिसम्बुध्येत । तत्कस्य हेतोस्तथाहि बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञा-पारमितायां चरतो न सत्त्वसंज्ञोत्पद्यते । नाऽऽत्मसंज्ञोत्पद्यते । न जीवसंज्ञोत्पद्यते । न जन्तुसंज्ञोत्पद्यते । न पोषसंज्ञोत्पद्यते । न पुरुषसंज्ञोत्पद्यते । न पुङ्गवसंज्ञोत्पद्यते । न मनुजसंज्ञोत्पद्यते । न मानवसंज्ञोत्पद्यते । न कारकसंज्ञोत्पद्यते । न वेदक-संज्ञोत्पद्यते । न जानकसंज्ञोत्पद्यते । न पश्यकसंज्ञोत्पद्यते । तत्कस्य हेतोस्तथाह्यत्यन्तं सत्त्वोत्पद्यते न निरुध्यते न हि सत्त्वस्योत्पादोनिरोधः । यस्य च नोत्पादो न निरोधः स वयं प्रज्ञापारमितायां चरिष्यति । एवञ्चरञ्च्चारदतीपुत्रबोधि-सत्त्वोमहासत्त्वः सत्त्वाऽनुत्पादतया प्रज्ञापारमितायां चरति । सत्त्वशून्यतया प्रज्ञापारमितायां चरति । सत्त्वाऽनुपलब्ध्या प्रज्ञापा-मितायां चरति । सत्त्वविविक्ततया प्रज्ञापारमितायां चरति । सत्त्व-प्रकृत्या प्रज्ञापारमितायां चरति । सत्त्वाऽस्वभावतया प्रज्ञापारमिता-यां चरति । एष शारदतीपुत्रबोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां परमो-

* एष एव पाठः पञ्चसु पुस्तकेषु । युज्ये इति युक्तम् ।

योगोयदुत प्रज्ञापारमिता योगः अयं शारदतीपुत्रबोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतोयोगोयस्तदन्यान् योगानभिभूय तिष्ठति ।

अथ च शारदतीपुत्रयोगे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोदश-
तथागतबलान्यभिनिर्हरति । चत्वारिंशद्वैशारद्यानि चतस्रः प्रतिस-
म्बिदोमहामैत्रौ महाकरुणामष्टादशाऽऽवेणिकबुद्धधर्मानभिनिर्हरति ।
अत्र शारदतीपुत्रयोगे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो न मात्सर्यचित्त-
मुत्पादयति । न दौःशील्यचित्तं न व्यापादचित्तं न कौसीद्य-
चित्तं न विक्षेपचित्तं न दौर्गन्धचित्तमुत्पादयति । एवमुक्ते
आयुष्मान् शारदतीपुत्रोभगवन्तमेतदबोचत् । योभगवन् बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वोऽनेन प्रज्ञापारमितायोगेन विहरति । स कुतश्च्युत्वेहो-
पपन्नः । इतो वा च्युतः कुत्रोपपत्स्यते ।

भगवानाह । यः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनेन प्रज्ञा-
पारमितायोगेन विहरति सोऽन्येभ्यो बुद्धचेष्टेभ्यश्च्युत्वेहोपपन्नो-
वेदितव्यः । तुषितेभ्योदेवनिकायेभ्यो मनुष्येभ्योवा च्युत्वेहोपपन्नो-
वेदितव्यः । तत्र शारदतीपुत्रयोऽयं बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽन्येभ्यो
बुद्धचेष्टेभ्यश्च्युत्वेहोपपन्नः । एषचिप्रमिमं योगं समापद्यते । यदुत-
प्रज्ञापारमितायोगं । अस्य जातिव्यतिवृत्तस्यापीमेगम्भीराधर्मा-
अभिमुखौभवन्ति । पश्चात् प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । यत्र
यत्र च बुद्धचेष्टेषु तथागताग्रहन्तः सम्यक्सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति धियन्ते
यापयन्ति तत्र तत्रोपपद्यते । तांश्च तथागतानर्हन्तः सम्यक् सम्बुद्धा-
नारागयति । तत्र शारदतीपुत्र योऽयं बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तुषितेभ्यो

देवनिकायेभ्यस्तुल्येहोपपन्नोवेदितव्यः । स खल्वेकजातिप्रतिबद्धा-
स्तस्याऽविप्रनष्टा भवति षट् पारमिता । अत्राऽन्तर्गतानि भवन्ति
सर्व्वधारणीमुखसमाधिसुखानि । यः पुनः शारदतीपुत्र बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वोमनुष्येभ्यस्तुल्यमनुष्याणामेव सभागताया उपपद्यते ।
तस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽवैवर्त्तिकं बोधिसत्त्वं महासत्त्वं
स्थापयित्वा धन्यानीन्द्रियाणि भवन्ति । न च* क्षिप्रमिमं
प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । बुद्धचेत्तात् प्युतो बुद्धचेत्तं संक्रमि-
ष्यति यत्र बुद्धाभवगन्तस्तिष्ठन्ति प्रियन्ते यापयन्ति । न च कदा-
चिदपि बुद्धैर्भगवद्भिर्व्विरहितोभविष्यति यावदनुत्तरां सम्यक्-
सम्बोधिमभिसम्बुद्धः ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वा अनुपायकुशलाः प्रथमं
ध्यानं समापद्यन्ते । द्वितीयं ध्यानं समापद्यन्ते । तृतीयं ध्यानं
समापद्यन्ते । चतुर्थं ध्यानं समापद्यन्ते । षट् पारमितासु चरन्ति ।
ते ध्यानप्रतिलम्भेन दीर्घाऽऽयुष्केषु देवेषूपपद्यन्ते । स चेत्
पुनर्मानुष्यं प्रतिलम्भं लब्ध्वा बुद्धान् भगवत आरोगयन्ति† । तेषां
धन्यानीन्द्रियाणि भवन्ति न तीक्ष्णानि ।

अस्ति पुनः शारदती पुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाध्यानानि
समापद्यन्ते प्रज्ञापारमितायां चरन्ति ते चाऽनुपायकुशलाः ध्याना-
न्युत्सृजन्ति । ते पुनरेव कामधातावुपपद्यन्ते । तेषामपि शारदती-
पुत्र बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां धन्यानीन्द्रियाणि भवन्ति । न

* स च इति युक्तं प्रतिभाति ।

† एष पाठः पञ्च पुस्तकेषु ।

तीक्ष्णानि । अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रथमं ध्यानं समापद्यन्ते । द्वितीयं ध्यानं समापद्यन्ते । तृतीयं ध्यानं समापद्यन्ते । चतुर्थं ध्यानं समापद्यन्ते । मैत्रीं समापद्यन्ते । करुणां समापद्यन्ते । मुदितां समापद्यन्ते । उपेक्षां समापद्यन्ते । आकाशाऽऽनन्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । विज्ञानाऽऽनन्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । आकिञ्चन्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । नैव संज्ञानासंज्ञाऽऽयतनं समापद्यन्ते । चत्वारिंशत्पुण्यानां समापद्यन्ते । चत्वारि सम्यक्प्रहाणानि समापद्यन्ते । चतुरष्टद्विपादान् समापद्यन्ते । पञ्चेन्द्रियाणि समापद्यन्ते । पञ्चबलानि समापद्यन्ते । सप्तबोध्यङ्गानि समापद्यन्ते । आर्याऽष्टाऽङ्गमार्गं समापद्यन्ते । महाकरुणां समापद्यन्ते । महाकरुणाः सन्त उपाय कौशलेन । न ध्यानवसेनोपपद्यन्ते* । न ब्राह्मविहारवसेन । नाऽऽरूप्यसमापत्तिवसेनोपपद्यन्ते । तत्र पुनरुपपद्यन्ते यत्र बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति । ते पुनः प्रज्ञापारमितायोगेनाऽविरहिताश्चैव भद्रकल्पेऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिं समभिसम्भोत्स्यन्ते ।

अस्ति पुनः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वाः महासत्त्वाः प्रथमं ध्यानं समापद्यन्ते । द्वितीयं ध्यानं समापद्यन्ते । तृतीयं ध्यानं समापद्यन्ते । चतुर्थं ध्यानं समापद्यन्ते । मैत्रीं समापद्यन्ते । महाकरुणां समापद्यन्ते । मुदितां समापद्यन्ते । उपेक्षां समापद्यन्ते । आकाशाऽऽनन्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । विज्ञानाऽऽनन्यायतनं समापद्यन्ते ।

* वषट्शब्दस्तालव्यान्तः सम्भाव्यते ।

आकिञ्चन्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । नैवसंज्ञानासंज्ञाऽऽयतनं समापद्यन्ते ।
ते उपायकौशलेन ध्यानसमाधिसमापत्तिवसेनोपपद्यन्ते । ते
पुनरेवेह कामधातावुपपद्यन्ते । अत्रियमहाशालकुलेषूपपद्यन्ते ।
ब्राह्मणमहाशालकुलेषूपपद्यन्ते । गृहपतिमहाशालकुलेषूपपद्यन्ते
सर्वपरिपाकाय न पुनर्भवाऽभिलाषात् ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वाः महासत्त्वाः प्रथमं ध्यानं
समापद्यन्ते । द्वितीयं ध्यानं समापद्यन्ते । तृतीयं ध्यानं समाप-
द्यन्ते । चतुर्थं ध्यानं समापद्यन्ते । मैत्रीं समापद्यन्ते । करुणां
समापद्यन्ते । मुदितां समापद्यन्ते । उपेक्षां समापद्यन्ते । आका-
शाऽऽनन्त्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । विज्ञानाऽऽनन्त्याऽऽयतनं समापद्य-
न्ते । आकिञ्चन्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । नैव संज्ञानासंज्ञाऽऽयतनं
समापद्यन्ते । उपायकौशलवसेन न ध्यानसमाधिसमापत्तिवसेनोप-
पद्यन्ते । ते चातुर्महाराजकायिकानां देवानां सभागतायां उप-
पद्यन्ते । चायस्त्रिंशानां देवानां सभागतायां उपपद्यन्ते । यामानां
देवानां सभागतायां उपपद्यन्ते । तुषितानां देवानां सभागतायां
उपपद्यन्ते । निर्झाणरतीनां देवानां सभागतायां उपपद्यन्ते ।
परनिर्झितवशवर्त्तिनां देवानां सभागतायां उपपद्यन्ते । तत्र
स्थित्वा सत्त्वान् परिपाचयन्ति बुद्धचेत्रञ्च परिशोधयन्ति । बुद्धाश्च
भगवतश्चारागयन्ति । अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः
प्रज्ञापारमितायां चरन्तः उपायकौशलेन प्रथमं ध्यानं समापद्यन्ते ।
द्वितीयं ध्यानं समापद्यन्ते । तृतीयं ध्यानं समापद्यन्ते । चतुर्थं
ध्यानं समापद्यन्ते । मैत्रीं समापद्यन्ते । करुणां समापद्यन्ते ।

सुदितां समापद्यन्ते । उपेक्षां समापद्यन्ते । आकाशाऽऽनन्याऽऽ-
 यतनं समापद्यन्ते । विज्ञानाऽऽनन्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । आकिञ्च-
 न्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । नैव संज्ञानासंज्ञाऽऽयतनं समापद्यन्ते । तद्-
 तस्थुत्वा ब्रह्मलोक उपपद्यन्ते तत्र ब्रह्मणो भवन्ति । महाब्रह्मणः ।
 अभिभुवोदशशतवर्षवर्तिनस्तेषां सत्त्वानामय्यावरा प्रवरावरिष्ठास्ते
 तत्र स्थित्वा बुद्धचेत्रेण बुद्धचेत्रं संक्रामन्ति । यथा तथागताऽऽर्हन्तः
 सम्यक्सम्बुद्धाऽऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यधर्मचक्रं प्रवर्त्तयन्ति ।
 ते तां स्तथागतानर्हन्तः सम्यक् सम्बुद्धानध्येषन्ते धर्मचक्रप्रवर्त्तनाय ।

अस्ति शारदतीपुत्रबोधिसत्त्वामहासत्त्वाः एकजातिप्रतिवद्धाः ।
 प्रज्ञापारमितायां चरन्त उपायकौशलेन प्रथमं ध्यानं समापद्यन्ते ।
 द्वितीयं ध्यानं समापद्यन्ते । तृतीयं ध्यानं समापद्यन्ते । चतुर्थं
 ध्यानं समापद्यन्ते । मैत्रीं समापद्यन्ते । करुणां समापद्यन्ते ।
 सुदितां समापद्यन्ते । उपेक्षां समापद्यन्ते । आकाशाऽनन्याऽयतन
 समापत्तिं समापद्यन्ते । विज्ञानाऽनन्याऽयतन समापत्तिं समापद्यन्ते ।
 आकिञ्चन्याऽयतन समापत्तिं समापद्यन्ते । नैवसंज्ञानासंज्ञायतन
 समापत्तिं समापद्यन्ते । चत्वारिस्त्युपस्थानानि भावयन्ति । चत्वा-
 रिसम्यक्प्रज्ञाणानि भावयन्ति । पञ्चेन्द्रियाणि भावयन्ति । सप्तबो-
 धिङ्गानि भावयन्ति । आर्याऽष्टाऽङ्गमार्गं भावयन्ति । शून्यताऽऽनि-
 मिताऽप्रणिहितान् समाधीन् समापद्यन्ते । न च तेषां वसेनोप-
 पद्यन्त । ते समुखीभूतान् बुद्धान् भगवतः आराध्य* तत्र ब्रह्मचर्यं
 चरित्वा तुषितानां देवानां सभागतायां उपपद्यन्ते । ते तत्र

धावदायुः स्थित्वा अहीनेन्द्रियाः स्मृताः सम्प्रजानन्तोऽनेकैर्देवकोटी-
नियुतशतसहस्रैः परिवृताः पुरस्कृताः इक्षोपपत्तिं दर्शयित्वाऽनुत्तरां
सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यधर्मचक्रं प्रवर्तयन्ति नाना बुद्धचेष्टेषु ।

अस्ति शारदतीपुत्रबोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षण्णामभिज्ञानां लाभि-
नस्ते कामधातावुपपद्यन्ते । नाऽऽरूपधातावुपपद्यन्ते । ते बुद्धचेष्टेण
बुद्धचेष्टं संक्रामन्ति । तथागतानर्हतः सम्यक्सम्बुद्धान् सत्कुर्वन्तो
गुरुकुर्वन्तोमानयन्तः पूजयन्तः ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षण्णामभिज्ञानां
लाभिनस्तेताभिरभिज्ञाभिर्विक्रीडन्तो बुद्धचेष्टेण बुद्धचेष्टं संक्रा-
मन्ति । यत्र बुद्धचेष्टे न आवकयानस्य न प्रत्येकबुद्धयानस्य शब्दोऽपि
प्रज्ञायतेऽन्यत्र बुद्धयानात् ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षण्णामभिज्ञानां
लाभिनस्तेताभिरभिज्ञाभिर्विक्रीडमाना बुद्धचेष्टेण बुद्धचेष्टं संक्रा-
मन्ति । यत्र बुद्धचेष्टेष्वपरिनिर्मितमायुष्ममाणं सत्त्वानां ।

अस्ति शारदतीपुत्रबोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षण्णामभिज्ञानां
लाभिनस्ते लोकधातुं संक्रामन्ति । यत्र न बुद्धशब्देन धर्मशब्देन
संघशब्दस्ते तत्र गत्वा बुद्धस्य वर्णं भाषन्ते धर्मस्य संघस्य वर्णं
भाषन्ते ते च सत्त्वास्तेन बुद्धशब्देन संघशब्देन चित्तानि प्रसाद्य
यत्र बुद्धाभगवन्तस्तत्रोपपद्यन्ते ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रथमचित्तोत्पाद-
मुपादाय चतुर्णां ध्यानानां चतुर्णामप्रमाणानां चतसृणामारूप्यस-
मापत्तीनां पञ्चानामभिज्ञानां लाभिनश्चतुर्णां स्मृत्युपस्थानानां चतुर्णां

सम्यक्प्रहाणानां चतुर्णामृद्धिपादानां पञ्चानामिन्द्रियाणां पञ्चानां बलानां सप्तानां बोध्यज्ञानां आर्याऽष्टाऽङ्गस्य मार्गस्य दशानां तथा-
गतबलानां चतुर्णां वैशारद्यानां चतसृणां प्रतिसम्बिदां महामैत्र्याः
महाकरुणायाः अष्टादशाऽऽवेणिकबुद्धधर्माणां नाभिनस्ते न कदा-
चित्कामधातावुपपद्यन्ते । न रूपधातावुपपद्यन्ते । नाऽऽरूपधाता-
वुपपद्यन्ते । तत्र च सत्त्वानामर्थं कुर्वन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षट्पारमितासु
चरन्तः प्रथमचित्तोत्पादेनैव बोधिसत्त्वान्याममवक्रामन्त्यवैवर्त्तिकभूमिं
वाऽनुप्राप्नुवन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रथमचित्तोत्पादे-
नैवाऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते । अभिम्बुध्य सधर्मचक्रं
प्रवर्त्त्याऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामर्थं कृत्वाऽनुपधिगेषेनिर्वाण-
धातौ परिनिर्वाणन्ति । तेषां परिनिर्वाणानां कल्पं वा कल्पाऽवशेषं
वा सद्बुद्धिर्वास्तिष्ठति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रथमचित्तोत्पादेनैव
प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यन्ते । तेऽनेकैर्बोधिसत्त्वकोटीनियुतशत-
सहस्रैः सार्द्धं बुद्धचेत्रेण बुद्धचेत्रं संक्रामन्ति । बुद्धानां भगवतां
दर्शनायसत्त्वपरिपाचनाय बुद्धचेत्रपरिशोधनाय । अस्ति शारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रज्ञापारमितायां चरन्तश्चतुर्णां ध्यानानां
लाभिनश्चतुर्णामप्रमाणानां चतसृणामारूप्यसमापत्तीनां लाभिनस्ते-
तानि* ध्यानाऽप्रमाणारूप्यसमापत्तीरनेकविधं विक्रीडन्ति ।

यदुत प्रथमं ध्यानं समापद्यन्ते ततः प्रथमध्यानाद्भुत्याय निरोधसमापत्तिं समापद्यन्ते । निरोधसमापत्तेर्व्युत्थाय द्वितीयं ध्यानं समापद्यन्ते । तृतीयात् ध्यानाद्भुत्याय निरोधसमापत्तिं समापद्यन्ते । निरोधसमापत्तेर्व्युत्थाय तृतीयं ध्यानं समापद्यन्ते । तृतीयात् ध्यानाद्भुत्याय निरोधसमापत्तिं समापद्यन्ते । निरोधसमापत्तेर्व्युत्थाय चतुर्थं ध्यानं समापद्यन्ते । चतुर्थात् ध्यानाद्भुत्याय निरोधसमापत्तिं समापद्यन्ते । निरोधसमापत्तेर्व्युत्थायाऽऽकाशाऽऽनन्त्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । आकाशाऽऽनन्त्याऽऽयतनाद्भुत्याय निरोधसमापत्तिं समापद्यन्ते । निरोधसमापत्तेर्व्युत्थाय विज्ञानाऽऽनन्त्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । विज्ञानाऽऽनन्त्याऽऽयतनाद्भुत्याय निरोधसमापत्तिं समापद्यन्ते । निरोधसमापत्तेर्व्युत्थायाऽऽकिञ्चन्याऽऽयतनं समापद्यन्ते । आकिञ्चन्याऽऽयतनाद्भुत्याय निरोधसमापत्तिं समापद्यन्ते । निरोधसमापत्तेर्व्युत्थाय नैव संज्ञानासंज्ञाऽऽयतनं समापद्यन्ते । नैव संज्ञानासंज्ञाऽऽयतनाद्भुत्याय निरोधसमापत्तिं समापद्यन्ते । एवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहामत्त्वाः प्रज्ञापारमितायाश्चरन्तुपायकौशलेन समान्वागताद्दमानि ध्यानानि अप्रमाणानि च समाधिसमापत्तीश्च विष्कट्य समापद्यन्ते ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहामत्त्वाश्चतुर्णां स्मृत्युपस्थानानां लाभिनश्चतुर्णां सम्यक्प्रहाणानां लाभिनश्चतुर्णामृद्धिपादानां लाभिनः पञ्चानामिन्द्रियाणां लाभिनः पञ्चानां बलानां लाभिनः सप्तानां बोध्यङ्गानां लाभिनः आर्याऽष्टाऽङ्गमार्गस्य लाभिनः चतुर्णामार्थसत्यानां लाभिनः ध्यानानां लाभिनः चतुर्णामप्रमाणानां

लाभिनश्चतसृणामारूप्य समापत्तीनां लाभिनः अष्टानां विमोक्षाणां
 लाभिनः नवानामनुपूर्वविहारसमापत्तीनां लाभिनः शून्यताऽऽनि-
 मित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखानां लाभिनः अभिज्ञानां लाभिनः
 समाधीनां लाभिनः धारणीमुखानां लाभिनः दशानां तथागत-
 बलानां लाभिनः चतुर्णां वैशारद्यानां लाभिनः चतसृणां प्रति-
 सम्बिदां लाभिनः अष्टादशानामावेणिकबुद्धधर्माणां लाभिनः चयाणां
 विमोक्षमुखानां लाभिनः न च श्रोत-आपत्तिफलमनुप्राप्नुवन्ति । न
 सकृदागामिफलमनुप्राप्नुवन्ति । नाऽनागामिफलमनुप्राप्नुवन्ति । नाऽर्ह-
 त्वमनुप्राप्नुवन्ति । न प्रत्येकबोधिमनुप्राप्नुवन्ति । प्रज्ञापारमितायां
 चरन्त उपाय कौशलेन परिगृहीताः आर्याऽष्टाऽङ्गमार्गं सत्त्वेभ्य उप-
 दर्शयन्ति येन ते सत्त्वाः श्रोत आपत्तिफलमनुप्राप्नुवन्ति । सकृदा-
 गामिफलमनुप्राप्नुवन्ति । अनागामिफलमनुप्राप्नुवन्ति । अर्हत्वमनु-
 प्राप्नुवन्ति । प्रत्येकबोधिमनुप्राप्नुवन्ति । यच्छारदतीपुत्र आवकप्रत्ये-
 कबुद्धानां फलप्राप्तिज्ञानं सा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य क्षान्तिः ।
 इमे शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वमहासत्त्वा अवैवर्त्तिकावेदितव्या ।
 येऽनया प्रज्ञापारमितयैवं विहरन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वमहासत्त्वा ये षट्पारमिता
 सुस्थित्वा तुषितभवनं शोधयन्ति । ते खलु पुनः शारदतीपुत्र
 बोधिसत्त्वमहासत्त्वाः भद्रकल्पिकावेदितव्याः ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वमहासत्त्वाः प्रज्ञापारमितायां
 चरन्त चतुर्णां ध्यानानां लाभिनश्चतुर्णामप्रमाणानां लाभिनश्चत-
 सृणामारूप्यसमापत्तीनां लाभिनः सप्तत्रिंशतां बोधिपक्षाणां धर्माणां

लाभिनः षष्ठामभिज्ञानां लाभिनो दशतथागतबलानां लाभिनः
चतुर्णां वैशारद्यानां लाभिनः सप्तसृणां प्रतिसम्बिदां लाभिनः
अष्टादशाऽऽवेणिक बुद्धधर्माणां लाभिनः *तेऽत्राऽनुबोधायचरन्ति
चतुर्णां सत्यानां न च सत्यानि प्रतिविध्यन्ति । ते खलु पुनः शार-
दतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वा एकजातिप्रतिबद्धावेदितव्याः ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वा षट्सु पारमितासु
चरन्तो लोकधातोर्लोकधातुं संक्रामन्ति । तत्र सत्त्वान् बोधौ समा-
दापयन्ति । बुद्धचेत्रञ्च परिशोधयन्ति । ते खलु पुनः शारदती-
पुत्रबोधिसत्त्वामहासत्त्वाः अप्रमेयै रसंख्येयैः कल्पैरनुत्तरां सम्यक्
सम्बोधिमभिसम्भोक्ष्यन्ते ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षट्सुपारमितासु
स्थित्वानित्यमुद्युक्ताः सत्त्वानां कृते । ते न कदाचिदनर्थोपसंहितां
वाचमाभाषन्ते । नाऽप्यनर्थोपसंहितं कायवाङ्मनस्कर्म्मकुर्वन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षट्सुपारमितासु-
स्थित्वा स तत्रोद्युक्ताः सत्त्वानां कृते बुद्धचेत्रेण बुद्धचेत्रं संक्रामन्ति ।
सत्त्वानां चीन पायपथां जिह्मन्तः ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षट्सुपारमितासु
स्थित्वा दानपारमितायां पुरस्कृत्य सर्वसत्त्वानां सर्वसुखोपधान-
मुपसंहरन्ति । अन्नमन्नाऽर्थिकेभ्यः पानं पानाऽर्थिकेभ्यः यानं याना-
ऽर्थिकेभ्यः पुष्पं पुष्पाऽर्थिकेभ्यः गन्धं गन्धाऽर्थिकेभ्यः माल्यं माल्या-
ऽर्थिकेभ्यः विलेपनं विलेपनाऽर्थिकेभ्यः शय्यासनं शय्यासनाऽर्थिकेभ्यः

वस्त्रं वस्त्राऽर्थिकेभ्यः आभरणमाभरणाऽर्थिकेभ्यः प्राजीविकं प्राजी-
विकाऽर्थिकेभ्यः उपाश्रयमुपाश्रयाऽर्थिकेभ्यः कल्पिकजीवितपरि-
ष्कारानुपसंहरन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः ये षट् पारमिता-
सुस्थित्वा शीलपारमितां पुरस्कृत्य सत्त्वान् कायवाङ्मनः सम्बरे-
प्रतिष्ठापयन्ति । अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वा ये षट्सु-
पारमितासु स्थित्वा चान्तिपारमितां पुरस्कृत्याक्रोधव्यापादे सत्त्वान्
प्रतिष्ठापयन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः ये षट्सुपारमितासु
स्थित्वा वीर्यपारमितां पुरस्कृत्य सर्व्वकुशलधर्माऽभियोगे सत्त्वान्
प्रतिष्ठापयन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः ये षट्सु पारमितासु
स्थित्वा ध्यानपारमितां पुरस्कृत्य शमथैकाग्रतायां कामविवेके च
सत्त्वान् प्रतिष्ठापयन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः ये षट्सुपारमितासु
स्थित्वा प्रज्ञापारमितां पुरस्कृत्य यादृश एव तथागतविग्रहस्तादृश-
मात्मभावमभिनिर्माय नैरयिकाणां सत्त्वानां तिर्य्यग्योनिगतानां
सत्त्वानां यामलौकिकानां सत्त्वानां सर्व्वदुर्गतिसमतिक्रमायधर्मं
देशयन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः ये षट्सुपारमितासु
स्थित्वा यादृशोबुद्धविग्रहस्तादृशमात्मभावमभिनिर्माय पूर्व्वस्थांदिशि
गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेत्राण्युपसंक्रम्य सत्त्वेभ्यो धर्मं देशयन्ति ।

तथागतान् पर्युपासन्ते धर्मञ्च शृण्वन्ति । बोधिसत्त्वसंघञ्च बुद्धचेत्र-
गुणव्यूहांश्च पश्यन्ति । ते तत्र बुद्धचेत्रेषु निर्मितानि गृहीत्वा
उदारतराणि च विशिष्टतराणि च बुद्धचेत्राणि निष्पादयन्त्येकजा-
तिप्रतिबद्धाश्च बोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तत्र बुद्धचेत्रेषु निष्पद्यन्ते ।

दक्षिणस्यांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेत्राण्युपसंक्रम्य
सत्त्वेभ्यो धर्मं देशयन्ति । तथागतान् पर्युपासन्ते धर्मञ्च शृण्वन्ति ।
बोधिसत्त्वसंघञ्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यन्ति । तत्र बुद्धचेत्रेषु
निर्मितानि गृहीत्वा उदारतराणि च विशिष्टतराणि च बुद्धचेत्राणि
निष्पादयन्त्येकजातिप्रतिलब्धाश्च बोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तत्र बुद्धचेत्रेषु
निष्पद्यन्ते । पश्चिमायांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेत्रा-
ण्युपसंक्रम्य सत्त्वेभ्यो धर्मं देशयन्ति । तथागतान् पर्युपासन्ते । धर्मञ्च
शृण्वन्ति बोधिसत्त्वसंघञ्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यन्ति । ते तत्र
बुद्धचेत्रेषु निर्मितानि गृहीत्वा उदारतराणि च विशिष्टतराणि च
बुद्धचेत्राणि निष्पादयन्त्येकजातिप्रतिबद्धाश्च बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः
तत्र बुद्धचेत्रेषु निष्पद्यन्ते । उत्तरस्यांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि
बुद्धचेत्राण्युपसंक्रम्य सत्त्वेभ्यो धर्मं देशयन्ति । तथागतान् पर्युपासन्ते ।
धर्मञ्च शृण्वन्ति बोधिसत्त्वसंघञ्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यन्ति । ते तत्र
बुद्धचेत्रेषु निर्मितानि गृहीत्वा उदारतराणि च विशिष्टतराणि च
बुद्धचेत्राणि निष्पादयन्त्येकजातिप्रतिलब्धाश्च बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः
तत्र बुद्धचेत्रेषु निष्पद्यन्ते । उत्तरपूर्वस्यांदिशि गङ्गानदीवालुको-
पमानि बुद्धचेत्राण्युपसंक्रम्य सत्त्वेभ्यो धर्मं देशयन्ति । तथागतान्

पर्युपासन्ते । धर्मञ्च शृण्वन्ति बोधिसत्त्वसंघञ्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यन्ति । ते तत्र बुद्धचेत्रेषु निर्मितानि गृहीत्वा उदारतराणि च विशिष्टतराणि च बुद्धचेत्राणि निष्पादयन्ति । एकजातिप्रतिलब्धाश्च बोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तत्र बुद्धचेत्रेषु निष्पद्यन्ते । पूर्वदक्षिणस्यांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेत्राण्युपसंक्रम्य सत्त्वेभ्यो धर्मं देशयन्ति । तथागतान् पर्युपासन्ते । धर्मञ्च शृण्वन्ति । बोधिसत्त्वसंघञ्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यन्ति । ते तत्र बुद्धचेत्रेषु निर्मितानि गृहीत्वा उदारतराणि च विशिष्टतराणि च बुद्धचेत्राणि निष्पादयन्ति । एकजातिप्रतिलब्धाश्च बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः तत्र बुद्धचेत्रेषु निष्पद्यन्ते । दक्षिणपश्चिमायांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेत्राण्युपसंक्रम्य सत्त्वेभ्यो धर्मं देशयन्ति । तथागतान् पर्युपासन्ते धर्मं शृण्वन्ति बोधिसत्त्वसंघञ्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यन्ति । ते तत्र बुद्धचेत्रेषु निर्मितानि गृहीत्वा उदारतराणि च विशिष्टतराणि च बुद्धचेत्राणि निष्पादयन्ति । एकजातिप्रतिलब्धाश्च बोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तत्र बुद्धचेत्रेषु निष्पद्यन्ते । पश्चिमोत्तरस्यांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेत्राण्युपसंक्रम्य सत्त्वेभ्यो धर्मं देशयन्ति । तथागतान् पर्युपासन्ते । धर्मञ्च शृण्वन्ति । बोधिसत्त्वसंघञ्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यन्ति । ते तत्र बुद्धचेत्रेषु निर्मितानि गृहीत्वा उदारतराणि च विशिष्टतराणि च बुद्धचेत्राणि निष्पादयन्ति । एकजातिप्रतिलब्धाश्च बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः तत्र बुद्धचेत्रेषु निष्पद्यन्ते । अधस्तादिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेत्राण्युपसंक्रम्य सत्त्वेभ्यो धर्मं देशयन्ति । तथागतान् पर्युपासन्ते । धर्मञ्च शृण्वन्ति । बोधिसत्त्वसंघञ्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च

पश्यन्ति । ते तत्र बुद्धचेत्रेषु निर्मितानि गृहीत्वा उदारतराणि च विशिष्टतराणि च बुद्धचेत्राणि निष्पादयन्ति । एकजाति प्रतिलब्धाश्च बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः तत्र बुद्धचेत्रेषु निष्पद्यन्ते । उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमानि बुद्धचेत्राण्युपसंक्रम्य सत्त्वेभ्यो धर्म्मं देशयन्ति । तथागतान् पर्युपासन्ते । धर्म्मञ्च शृण्वन्ति । बोधिसत्त्वसंघञ्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहाञ्च पश्यन्ति । ते तत्र बुद्धचेत्रेषु निर्मितानि गृहीत्वा उदारतराणि च विशिष्टतराणि च बुद्धचेत्राणि निष्पादयन्त्येकजाति प्रतिलब्धाश्च बोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तत्र बुद्धचेत्रेषु निष्पद्यन्ते ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षट्सु पारमितासु चरन्तो द्वात्रिंशतामहापुरुषलक्षणैः समन्वागता भूत्वा उत्तमैरपरिशुद्धैश्चेन्द्रियैः समन्वागता भवन्ति । ते स्तैः परिशुद्धैरात्मभावैर्व्वज्जनस्य प्रीतिप्रसादं जनयन्ति । ते च वज्जनस्य प्रियाश्च भवन्ति । मनापाश्च ते सत्त्वास्तेनैव चित्तप्रसादकुशलमूलेनाऽपूर्व्वेण त्रिभिर्यामैः परिनिर्व्वान्ति । एवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता कायपरिशुद्धौ शिचितव्यं । वाक्यपरिशुद्धौ शिचितव्यं । मनः परिशुद्धौ शिचितव्यं ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षट्सु पारमितासु

* क्वचित् निर्मितानीति क्वचित् निमित्तानीति क च पुस्तके पाठः ।

† मनापाइति पाठः सर्व्वेषु पुस्तकेषु । शब्दोऽयं कस्मिंश्चिदर्थविशेषे-
पारिभाषिकः ।

चरन्तः उत्तमानौन्द्रियाणि प्रतिलभन्ते तैरुत्तमैरिन्द्रियैरात्मान-
मुत्कर्षयन्ति न परान् पंसयन्ति* ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रथमचित्तोत्पाद-
मुपादायदानपारमितायां शीलपारमितायाञ्च स्थित्वा न कदाचि-
द्द्वारिद्वयं गच्छन्ति । न दुर्गतिविनिपातं प्रपतन्ति । मावन्नाऽवैव-
र्त्तिकभूमिमनुप्राप्नुवन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रथमचित्तोत्पाद-
मुपादाय दशकुशलान् कर्मपथान् न जातृत्सृजन्ति । यावन्नाऽवैव-
र्त्तिकभूमिमनुप्राप्नुवन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः दानपारमितायां
शीलपारमितायाञ्च स्थित्वा राजानोभवन्ति चक्रवर्त्तिनः । ते दश-
कुशलेषु कर्मपथेषु सत्त्वान् प्रतिष्ठापयन्ति । दानेन च प्रियवद्यतया
सत्त्वान् संगृह्णन्ति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः दानपारमितायां
शीलपारमितायाञ्च स्थित्वाऽनेकानि चक्रवर्त्तिराज्यानि परिगृह्णन्त्य-
नेकानि चक्रवर्त्तिराज्यशतसहस्राणि कारयन्ति । तत्र च स्थित्वा-
ऽनेकानि बुद्धकोटौशतसहस्रान्यारागयन्ति । तांश्च बुद्धान् भगवतः
सत्कुर्वन्ति गुरू कुर्वन्ति मानयन्ति पूजयन्ति सर्व्वोपकरणैः
सर्व्वपूजाभिश्च ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षट्सु पारमितासु
स्थित्वा सत्त्वानां मिथ्यादृष्टितमष्ठानां धर्म्माऽवभासं कुर्वन्ति । आत्मना

* पंसयन्ति, वाधन्ते इत्यर्थः सम्भाव्यते ।

च तेन धर्माऽवभासेन न कदाचिद्विरहिता भवन्ति । यावदनुत्तरां
सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते । अयं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वानां
महासत्त्वानामुदयोबुद्धधर्मेषु । तस्मात्तर्हि शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता साऽवद्यानां कायवाङ्मनस्कर्म-
णामवकाशेन दातव्यः । एवमुक्ते आयुष्माञ्छारदतीपुत्रोभगवन्तमेत-
दवोचत् । कतमं भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य साऽवद्यं* काय-
कर्म साऽवद्यं वाक्कर्म साऽवद्यं मनः कर्मा । भगवानाह । यदा
शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यैवं भवति । अयं कायो
येन कायारम्भं कुर्यां । इयं वाग्यया वागारम्भं कुर्यां । इदं मनो येन
मन आरम्भं कुर्यां । अयं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
साऽवद्यकायवाङ्मनस्कर्मारम्भः । न हि शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् कायमुपलभते । न वाचमुपलभते ।
न चित्तमुपलभते । येन कायेन यथावाचा येन मनसा मात्सर्य-
चित्तमुत्पादयेत् दौःशील्यचित्तं व्यापादचित्तं कौशील्यचित्तं विक्षेप-
चित्तं दौर्प्रज्ञचित्तमुत्पादयेत् नैवं शारदतीपुत्र वेदितव्यम् ।
यद्बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् कायदौर्बल्यमुत्पाद-
येत् वाग्दौर्बल्यमुत्पादयेत् मनोदौर्बल्यमुत्पादयेत् नेदं स्थानं
विद्यते । तत्कस्य हेतोस्तथाहि शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वाः
षट्सु पारमितासु चरन् कायदौर्बल्यं शोधयति वाग्दौर्बल्यं

* साऽवद्यं निन्दनीयं । नञपूर्वस्य वदेर्यप्रत्ययान्तोऽवद्यनिपातः गर्हणीयार्थः ।

† सारऽवद्यं वाक्कर्म सारऽवद्यं मनः कर्म ख पुस्तके ।

शोधयति मनोदौष्ट्यं शोधयति । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्या-
ऽनवद्यं कायकर्म अनवद्यं वाक्कर्म अनवद्यं मनस्कर्म । आह कथं
पुनर्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः कायदौष्ट्यं शोधयति वाग्दौष्ट्यं
शोधयति मनोदौष्ट्यं शोधयति । भगवानाह यदा शारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो न कायमुपलभते न वाचमुपलभते न चित्त-
मुपलभते । एवं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः कायदौष्ट्यं
शोधयति वाग्दौष्ट्यं शोधयति मनोदौष्ट्यं शोधयति ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रथमचित्तोत्पाद-
मुपादाय दशकुशलान् कर्मपथान् समादाय वर्त्तते । न आवकचित्तं
वा प्रत्येकबुद्धचित्तं वोत्पादयति । सततसमितञ्चाऽस्य सर्व्वसत्त्वेषु
महाकरुणाचित्तं प्रत्युपस्थितं भवति । एवं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
कायदौष्ट्यं वाग्दौष्ट्यं मनोदौष्ट्यं परिशुद्धमिति वदामि ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रज्ञापारमितायां
चरन्तो बोधिसत्त्वमार्गं परिशोधयमानाः दानपारमितायां चरन्ति ।
शीलपारमितायां चरन्ति । चान्तिपारमितायां चरन्ति ।
वीर्य्यपारमितायां चरन्ति । ध्यानपारमितायां चरन्ति । आह
कतमोभगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बोधिमार्गः । भगवानाह ।
यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
न कायमुपलभते । न वाचमुपलभते । न चित्तमुपलभते । न
दानपारमितामुपलभते । न शीलपारमितामुपलभते । न चान्ति-
पारमितामुपलभते । न वीर्य्यपारमितामुपलभते । न ध्यानपार-
मितामुपलभते । न प्रज्ञापारमितामुपलभते । न आवकयाग

संभते । न प्रत्येकयानमुपसंभते । न सम्यक् समुद्भयानमुपसंभते ।
 अयं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बोधिमार्गः । यदुत
 सर्वधर्माऽनुपसंभतो* अनायूहानियूहता । अनेन शारदतीपुत्र
 मार्गेण बोधिसत्त्वमहासत्त्वाः षट्सु पारमितासु चरन्तो गच्छन्ति ।
 ते न शक्यां केनचिद्वमर्दितुं । आह कथं चरन्तो भगवन् बोधि-
 सत्त्वमहासत्त्वाः अनवमर्द्या भवन्ति । भगवानाह । यदा बोधि-
 सत्त्वमहासत्त्वाः षट्सु पारमितासु चरन्तो न रूपं मन्यन्ते न वेदनां
 मन्यन्ते न संज्ञां मन्यन्ते न संस्कारान् मन्यन्ते न विज्ञानं मन्यन्ते
 चक्षुरूपमपि न मन्यन्ते । श्रोत्रशब्दानपि न मन्यन्ते । घ्राणगन्धा-
 नपि न मन्यन्ते । जिह्वास्वानपि न मन्यन्ते । कायस्पर्शानपि न
 मन्यन्ते । मनोधर्मानपि न मन्यन्ते । पृथिवीधातुं न मन्यन्ते ।
 अध्यातुं न मन्यन्ते । तेजोधातुं न मन्यन्ते । वायुधातुं न मन्यन्ते ।
 आकाशधातुं न मन्यन्ते । विज्ञानधातुं न मन्यन्ते । चक्षुर्धातुं न
 मन्यन्ते । रूपधातुं न मन्यन्ते । चक्षुर्विज्ञानधातुं न मन्यन्ते ।
 श्रोत्रधातुं न मन्यन्ते । शब्दधातुं न मन्यन्ते । श्रोत्रविज्ञानधातुं न
 मन्यन्ते । घ्राणधातुं न मन्यन्ते । गन्धधातुं न मन्यन्ते । घ्राणविज्ञान-
 धातुं न मन्यन्ते । जिह्वाधातुं न मन्यन्ते । रसधातुं न मन्यन्ते ।
 जिह्वाविज्ञानधातुं न मन्यन्ते । कायधातुं न मन्यन्ते । स्पर्श-
 धातुं न मन्यन्ते । कायविज्ञानधातुं न मन्यन्ते । मनोधातुं न

* सर्वधर्मानुपसंभते इति ख, ग, घ पाठः ।

† शक्याः इति युक्तं प्रतिभाति ।

मन्यन्ते । धर्मधातुं न मन्यन्ते । मनोविज्ञानधातुं न मन्यन्ते ।
 प्रतीत्यसमुत्पादं* न मन्यन्ते । दानं न मन्यन्ते । शीलं न मन्यन्ते ।
 चान्तिं न मन्यन्ते । वीर्यं न मन्यन्ते । ध्यानं न मन्यन्ते । प्रज्ञां
 न मन्यन्ते । अध्यात्मशून्यतां न मन्यन्ते । वहिर्द्विशून्यतां न
 मन्यन्ते । अध्यात्मवह्निर्द्विशून्यतां न मन्यन्ते । शून्यताशून्यतां न
 मन्यन्ते । महाशून्यतां न मन्यन्ते । परमाऽर्थशून्यतां न मन्यन्ते ।
 संस्कृतशून्यतां न मन्यन्ते । असंस्कृतशून्यतां न मन्यन्ते । अत्यन्त-
 शून्यतां न मन्यन्ते । अनवराऽयशून्यतां न मन्यन्ते । अनवकार-
 शून्यतां न मन्यन्ते । प्रकृतिशून्यतां न मन्यन्ते । सर्वधर्मशून्यतां न
 मन्यन्ते । खलचणशून्यतां न मन्यन्ते । अनुपलम्भशून्यतां न मन्यन्ते ।

* हेतूपनिबन्धनस्य च संग्राहकसूत्रम् । “उत्पादाद्वा तथागतानामनु-
 त्यादादास्थितैवैषां धर्माणां धर्मताधर्मस्थितिताधर्मनियामकता च
 प्रतीत्य समुत्पादाऽनुलोमतेति ।” तथागतानां बुद्धानां मते धर्माणां
 कार्यकारणरूपाणां या धर्मता कार्यकारणभावरूपा एषोत्पादा-
 दनुत्पादादास्थिता । यस्मिन् सति यदुत्पद्यते तत्तस्य कारणस्य
 कार्यमिति धर्मतेत्यस्य विवरणम् । धर्मस्य कार्यस्य कार्यस्य
 कारणानतिक्रमेण स्थितिः । धर्मस्य कारणस्य कार्यं प्रतिनियाम-
 कता । न त्वयं कार्यकारणभावश्चेतनमन्तरेण न सम्भवतीत्यत
 उक्तं कारणे सति तत्प्रतीत्य प्राप्यसमुत्पादेऽनुलोमता अनुसारिता
 या सैव धर्मता उत्पादादनुत्पादाद्वा धर्माणां स्थिता । न वाऽत्र
 कश्चिच्चेतनोऽधिष्ठातोपलभ्यते इति सूत्रार्थः । यथा प्रतीत्य समु-
 त्पादस्य हेतूपनिबन्धः । वीजादङ्कुरोऽङ्कुरात्काण्डं काण्डान्नालो नाजा-
 दूर्भस्ततः पुष्पं ततः फलमिति :— सर्वदर्शनसंग्रहः ।

अभावशून्यतां न मन्यन्ते । स्वभावशून्यतां न मन्यन्ते । अभाव-
स्वभावशून्यतां न मन्यन्ते । चत्वारि स्मृत्युपस्थानानि न मन्यन्ते ।
चत्वारि सम्यक् प्रहाणानि न मन्यन्ते । चतुरच्छद्विपादान् न
मन्यन्ते । पञ्चेन्द्रियाणि न मन्यन्ते । सप्तबोधङ्गानि न मन्यन्ते ।
आर्याऽष्टाऽङ्गमार्गं न मन्यन्ते । चत्वार्यार्यसत्यानि न मन्यन्ते ।
चत्वारिध्यानानि न मन्यन्ते । चत्वार्यप्रमाणानि न मन्यन्त ।
अतस्त्रारूप्यसमापत्तीर्न मन्यन्ते । अष्टौविमोक्षाश्च मन्यन्ते । गवा-
ऽनुपूर्वविहारसमापत्तीर्न मन्यन्ते । शून्यतां न मन्यन्ते । आनिमित्तं
न मन्यन्ते । अप्रणिहितं न मन्यन्ते । अभिज्ञां न मन्यन्ते ।
धारणीमुखानि न मन्यन्ते । दश तथागतबलानि न मन्यन्ते ।
चत्वारि वैशारद्यानि न मन्यन्ते । चतस्रः प्रतिसम्बिदो न मन्यन्ते ।
महामैत्रीं न मन्यन्ते । महाकरुणां न मन्यन्ते । अष्टादशाऽऽवेष्टि-
कान् बुद्धधर्मान् न मन्यन्ते । श्रोतश्रापत्तिफलं न मन्यन्ते । सहस्रा-
गामिफलं न मन्यन्ते । अनागामिफलं न मन्यन्ते । अर्हत्त्वं न
मन्यन्ते । प्रत्येकबोधिं न मन्यन्ते । मार्गाऽऽकारज्ञतां न मन्यन्ते ।
सर्व्वाऽऽकारज्ञतां न मन्यन्ते । अनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिं न मन्यन्ते ।
संसारं न मन्यन्ते । निर्वाणं न मन्यन्ते । एवं खलु शारद्वतीपुत्र
बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षड्भिः पारमिताभिर्विबुद्धन्ते । न च
केनचिदवमर्द्यन्ते ।

अस्ति शारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः षट्सु पारमितासु
स्थित्वा सर्वज्ञज्ञानं परिपूरयन्ति । येन ज्ञानेन समन्वागता न
जालपायेषूपपद्यन्ते । न मनुष्यदारिद्र्यमनुभवन्ति । न तथारूप-

मात्मभावं परिगृह्णन्ति येनात्मभावेन निन्दनीया भवन्ति
सदेवमानुषाऽसुरस्य लोकस्य । अथायुष्माञ्छारदतीपुत्रोभगवन्तमे-
तदवोचत् । कतमं भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सर्वज्ञज्ञानं येन
ज्ञानेन समन्वागताबोधिसत्त्वामहासत्त्वा न जातपायेषूपपद्यन्ते । न
मनुष्यदारिद्र्यमनुभवन्ति । न तथारूपमात्मभावं परिगृह्णन्ति
येनात्मभावेन निन्दनीयो भवति सदेवमानुषासुरस्य लोकस्य ।

भगवानाह । येन शारदतीपुत्र ज्ञानेन समन्वागतो बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वः पूर्वस्थांदिशि गङ्गानदीवास्तुकोपमेषु लोकधातुषु
गङ्गानदीवास्तुकोपमां स्तथागतानर्हतः सम्यक् समुद्भूतान् पश्यति ।
धर्मस्य शृणोति बोधिसत्त्वसंघस्य बुद्धचेतनगुणव्यूहांस्य पश्यति । येन
ज्ञानेन समन्वागतो बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो दक्षिणस्थांदिशि गङ्गानदी-
वास्तुकोपमेषु लोकधातुषु गङ्गानदीवास्तुकोपमां स्तथागतानर्हतः
सम्यक् समुद्भूतान् पश्यति । धर्मस्य शृणोति बोधिसत्त्वसंघस्य बुद्धचेत-
नगुणव्यूहांस्य पश्यति । येन ज्ञानेन समन्वागतो बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
पश्चिमायांदिशि गङ्गानदीवास्तुकोपमेषु लोकधातुषु गङ्गानदी-
वास्तुकोपमां स्तथागतानर्हतः सम्यक् समुद्भूतान् पश्यति । धर्मस्य
शृणोति । बोधिसत्त्वसंघस्य बुद्धचेतनगुणव्यूहांस्य पश्यति । येन
ज्ञानेन समन्वागतो बोधिसत्त्वोमहासत्त्व उत्तरस्थांदिशि गङ्गानदी-
वास्तुकोपमेषु लोकधातुषु गङ्गानदीवास्तुकोपमां स्तथागतानर्हतः
सम्यक् समुद्भूतान् पश्यति । धर्मस्य शृणोति । बोधिसत्त्वसंघस्य बुद्ध-
चेतनगुणव्यूहांस्य पश्यति । येन ज्ञानेन समन्वागतो बोधिसत्त्वो-
महासत्त्व उत्तरपूर्वस्थांदिशि गङ्गानदीवास्तुकोपमेषु लोकधातुषु

गङ्गानदीवाणुकोपमां स्थागतानर्हतः सम्यक् समुद्भूतान् पश्यति ।
 धर्मश्च शृणोति । बोधिसत्त्वसंघश्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यति ।
 येन ज्ञानेन समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वो दक्षिणपूर्वस्थांदिशि
 गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु गङ्गानदीवाणुकोपमां स्थागता-
 नर्हतः सम्यक् समुद्भूतान् पश्यति । धर्मश्च शृणोति । बोधिसत्त्वसंघश्च
 बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यति । येन ज्ञानेन समन्वागतो बोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वो दक्षिणपश्चिमायांदिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु
 गङ्गानदीवाणुकोपमां स्थागतानर्हतः सम्यक् समुद्भूतान् पश्यति ।
 धर्मश्च शृणोति । बोधिसंघश्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यति । येन
 ज्ञानेन समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः पश्चिमोत्तरस्थांदिशि
 गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु गङ्गानदीवाणुकोपमां स्थागता-
 नर्हतः सम्यक् समुद्भूतान् पश्यति । धर्मश्च शृणोति । बोधिसत्त्व-
 संघश्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यति । येन ज्ञानेन समन्वागतो बोधि-
 सत्त्वो महासत्त्वोऽधस्तादिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु
 गङ्गानदीवाणुकोपमां स्थागतानर्हतः सम्यक् समुद्भूतान् पश्यति ।
 धर्मश्च शृणोति । बोधिसत्त्वसंघश्च बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यति ।
 येन ज्ञानेन समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्व उपरिष्ठादिशि गङ्गा-
 नदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु गङ्गानदीवाणुकोपमां स्थागतानर्हतः
 सम्यक् समुद्भूतान् पश्यति । धर्मश्च शृणोति । बोधिसत्त्वसंघश्च
 बुद्धचेत्रगुणव्यूहांश्च पश्यति । येन ज्ञानेन समन्वागतो बोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वो न बुद्धसंज्ञामुत्पादयति । न संघसंज्ञामुत्पादयति । न
 आवकसंज्ञामुत्पादयति । न प्रत्येकबुद्धसंज्ञामुत्पादयति । न

बोधिसत्त्वसंज्ञामुत्पादयति । न बुद्धसंज्ञामुत्पादयति । (?) नात्म-
 संज्ञामुत्पादयति । न परसंज्ञामुत्पादयति । न बुद्धचेतसंज्ञामु-
 त्पादयति । येन ज्ञानेन समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वो दानपार-
 मितायां चरति न दानपारमितामुपलभते । शीलपारमितायां
 चरति न शीलपारमितामुपलभते । चान्तिपारमितायां चरति न
 चान्तिपारमितामुपलभते । वीर्यपारमितायां चरति न वीर्य-
 पारमितामुपलभते । ध्यानपारमितायां चरति न ध्यानपारमिता-
 मुपलभते । प्रज्ञापारमितायां चरति न प्रज्ञापारमितामुपलभते ।
 अध्यात्मशून्यतां भावयति नाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । वहिर्द्वी-
 शून्यतां भावयति न वहिर्द्वीशून्यतामुपलभते । अध्यात्मवहिर्द्वी-
 शून्यतां भावयति नाऽध्यत्मवहिर्द्वीशून्यतामुपलभते । शून्यताशून्यतां
 भावयति न शून्यताशून्यतामुपलभते । महाशून्यतां भावयति न
 महाशून्यतामुपलभते । परमाऽर्थशून्यतां भावयति न परमाऽर्थ-
 शून्यतामुपलभते । संस्कृतशून्यतां भावयति न संस्कृतशून्यतामुप-
 लभते । असंस्कृतशून्यतां भावयति नाऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते ।
 अत्यन्तशून्यतां भावयति नाऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । अनवराऽय-
 शून्यतां भावयति नाऽनवराऽयशून्यतामुपलभते । अनवकारशून्यतां
 भावयति नाऽनवकारशून्यतामुपलभते । प्रकृतिशून्यतां भावयति न
 प्रकृतिशून्यतामुपलभते । सर्व्वधर्मशून्यतां भावयति न सर्व्वधर्म-
 शून्यतामुपलभते । खलचणशून्यतां भावयति न खलचणशून्यता-
 मुपलभते । अनुपलभशून्यतां भावयति नाऽनुपलभशून्यतामुप-
 लभते । अभावशून्यतां भावयति नाऽभावशून्यतामुपलभते ।

स्वभावशून्यतां भावयति न स्वभावशून्यतामुपलभते । अभाव-
 स्वभावशून्यतां भावयति नाऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । चत्वारि-
 स्मृत्युपस्थानानि भावयति न स्मृत्युपस्थानान्युपलभते । चत्वारि-
 सम्यक्प्रहाणानि भावयति न च *सम्यक्प्रहाणान्युपलभते ।
 चतुरङ्गद्विपादान् भावयति नर्द्धिपादानुपलभते । पञ्चेन्द्रियाणि
 भावयति न चेन्द्रियाण्युपलभते । पञ्चबलानि भावयति न च
 बलान्युपलभते । सप्त बोध्यङ्गानि भावयति न च बोध्यङ्गान्युपलभते ।
 आर्याऽष्टाऽङ्गमार्गं भावयति नाऽऽर्याऽष्टाऽङ्गमार्गमुपलभते । आर्य-
 सत्यानि भावयति नचार्यसत्यान्युपलभते । ध्यानानि भावयति न
 च ध्यानान्युपलभते । अप्रमाणानि भावयति नचाऽप्रमाणान्युप-
 लभते । आरूप्यसमापत्तौर्भावयति नचारूप्यसमापत्तौरुपलभते ।
 अष्टौ विमोक्षान् भावयति नचाऽष्टौ विमोक्षानुपलभते । नवाऽनु-
 पूर्वविहारसमापत्तौर्भावयति न च नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौरुप-
 लभते । शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखानि भावयति न
 च शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखान्युपलभते । अभिज्ञां
 भावयति नचाऽभिज्ञामुपलभते । समाधीन् भावयति न च समा-
 धीनुपलभते । धारणीमुखानि भावयति न च धारणीमुखान्युपल-
 भते । दश तथागतबलानि भावयति न च तथागतबलान्युपलभते ।
 चत्वारिवैशारद्यानि भावयति न च वैशारद्यान्युपलभते । चतस्रः
 प्रतिशम्बिदोभावयति न च प्रतिसम्बिदुपलभते । महामैत्रीं
 भावयति न च महामैत्रीमुपलभते । महाकरुणां भावयति न च

* क्वचिन्न इति क्वचिन्न च इति पाठोदृश्यते ।

महाकरुणामुपलभते । अष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् भावयति नचाऽष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मानुपलभते । श्रोतप्रापत्तिफलं भावयति न च श्रोतप्रापत्तिफलमुपलभते । सहदागामिफलं भावयति न च सहदागामिफलमुपलभते । अनागामिफलं भावयति नचाऽनागामिफलमुपलभते । अर्हत्वं भावयति नचाऽर्हत्त्वमुपलभते । प्रत्येकबोधिं भावयति न च प्रत्येकबोधिमुपलभते । मार्गाऽऽकारज्ञतां भावयति न च मार्गाऽऽकारज्ञतामुपलभते । सर्वाऽऽकारज्ञतां भावयति न च सर्वाऽऽकारज्ञतामुपलभते । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ज्ञानं । येन ज्ञानेन समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वबुद्धधर्मांश्च परिपूरयति सर्वबुद्धधर्मांश्च न समनुपश्यति ।

अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रज्ञापारमितायां चरन्तः पञ्च चक्षूंषि प्रतिलभन्ते । परिशोधयन्ति । कतमानि च पञ्चचक्षूंषि यदुतमांसं चक्षुर्दिव्यं चक्षुः प्रज्ञाचक्षुर्धर्मचक्षुर्बुद्धचक्षुः ।

आह कतमा भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य मांसचक्षुष्यरिशुद्धिः । भगवानाह । अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो योजनशतं मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो द्वियोजनशतं मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्त्रीणि योजनशतानि मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोयस्यत्वारि योजनशतानि मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो यः पञ्च योजनशतानि मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदतीपुत्र

बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो यः षड्योजनशतानि मांसचक्षुषा पश्यति ।
 अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो यः सप्त योजनशतानि
 मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो
 योऽष्टौ योजनशतानि मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदतीपुत्र
 बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो यो नवयोजनशतानि मांसचक्षुषापश्यति ।
 अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो यो दश योजनशतानि
 मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो
 यो योजनसहस्रं मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदतीपुत्र बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वो यो जम्बुद्वीपं मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदती-
 पुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो यो द्वौ द्वीपौ मांसचक्षुषा पश्यति ।
 अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो यः साहस्रं लोकधातुं
 मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो यो
 द्विसाहस्रं लोकधातुं मांसचक्षुषा पश्यति । अस्ति शारदतीपुत्र
 बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोयस्त्रिसाहस्रं महासहस्रं लोकधातुं मांसचक्षुषा
 पश्यति । इयं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य मांसचक्षुः-
 परिशुद्धिः ।

आह । कतमा भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यचक्षुः-
 परिशुद्धिः । भगवानाह । यच्छारदतीपुत्र चातुर्महाराजकायि-
 कानां देवानां दिव्यं चक्षुस्तद्वोधिसत्त्वः प्रजानाति । यत्त्राय-
 स्त्रिंशानां देवानां दिव्यं चक्षुस्तद्वोधिसत्त्वः प्रजानाति । यद्
 यामानां देवानां दिव्यं चक्षुस्तद्वोधिसत्त्वः प्रजानाति । यत्तुषितानां
 देवानां दिव्यं चक्षुस्तद्वोधिसत्त्वः प्रजानाति । यन्निर्माणरतीनां

[illegible]

यत् पुनः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षु-
 स्तृप्तातुर्महाराजकायिका देवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तत्तायस्तिंशादेवा न जानन्ति । यद्बोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तद्यामादेवा न प्रजानन्ति ।
 यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तत्तुषितादेवा न प्रजानन्ति ।
 यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तन्निर्माणरतयो देवा न
 प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तत्परनिर्भित-
 वशवर्त्तिनो देवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं
 चक्षुस्तद्ब्रह्मकायिकादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 दिव्यं चक्षुस्तद्ब्रह्मपुरोहितादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तद्ब्रह्मपार्षद्यादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तन्महाब्रह्मणोदेवा न प्रजानन्ति ।
 यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तदाभादेवा न प्रजानन्ति ।
 यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तत्परीक्षाभादेवा न
 प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तदप्रमाणाभा-
 देवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तदा-
 भास्वरादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं
 चक्षुस्तच्छुभादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं
 चक्षुस्तत्परीक्षशुभादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तदप्रमाणशुभादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तत् शुभकृत्स्नादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तद्दृष्टा देवा न प्रजानन्ति ।

यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तत्परीक्षतृहादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तदप्रमाणतृहादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तद्वृहत्फलादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तदचक्षुस्तदपादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तत्सुदृशादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तत् सुदर्शनादेवा न प्रजानन्ति । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यं चक्षुस्तदकनिष्ठादेवा न प्रजानन्ति ।

येन दिव्येन चक्षुषा समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवाण्डकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वानां व्युतोपपादं प्रजानाति । येन दिव्येन चक्षुषा समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वो दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाण्डकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वानां व्युतोपपादं प्रजानाति । येन दिव्येन चक्षुषा समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः पश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवाण्डकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वानां व्युतोपपादं प्रजानाति । येन दिव्येन चक्षुषा समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्व उत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवाण्डकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वानां व्युतोपपादं प्रजानाति । येन दिव्येन चक्षुषा समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्व उत्तरपूर्वस्यां दिशि गङ्गानदीवाण्डकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वानां व्युतोपपादं प्रजानाति । येन दिव्येन चक्षुषा समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः पूर्वदक्षिणस्यां दिशि गङ्गानदीवाण्डकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वानां व्युतोपपादं प्रजानाति ।

प्रजानाति । येन दिव्येन चक्षुषा समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वो दक्षिणपश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वानां व्युतोपपादं प्रजानाति । येन दिव्येन चक्षुषा समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः पश्चिमोत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वानां व्युतोपपादं प्रजानाति । येन दिव्येन चक्षुषा समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽधस्तादिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वानां व्युतोपपादं प्रजानाति । येन दिव्येन चक्षुषा समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्व उपरिष्ठादिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु सत्त्वानां व्युतोपपादं प्रजानाति । इयं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दिव्यचक्षुःपरिशुद्धिः ।

आह । कतमा भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञाचक्षुःपरिशुद्धिः । भगवानाह । येन शारदतीपुत्र चक्षुषा समन्वागतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः संस्कृतोऽसंस्कृतो वा कुशलो वाऽकुशलो वा सावद्यो वाऽनवद्यो वा संक्लेशो वा निःक्लेशो वा लौकिको वा लोकोत्तरो वा साश्रवो वाऽनाश्रवो वा तद्धर्मं न प्रजानाति । येन प्रज्ञाचक्षुषा न कश्चिद्धर्मोऽदृष्टोऽश्रुतोऽविज्ञातो भवेत् । इयं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञाचक्षुःपरिशुद्धिः ।

आह । कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य धर्मचक्षुःपरिशुद्धिः । भगवानाह । इह शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो धर्मचक्षुषा प्रजानात्ययं पुङ्गवः श्रद्धानुसारी अयं पुङ्गवो धर्मानुसारी अयं पुङ्गवः शून्यताविहारो । अस्य पुङ्गवस्य शून्यताविमोक्षमुखेन पञ्चेन्द्रियाण्युत्पत्यन्ते । पञ्चभिरिन्द्रियैः आनन्तर्यसमाधिं प्रपद्यत्या-

नन्तर्येण समाधिना विमुक्तिज्ञानदर्शनमुत्पादयिष्यति । विमुक्ति-
 ज्ञानदर्शनेन चोणि संयोजनानि प्रहास्यन्ति* सत्कायदृष्टिं
 विचिकित्सां शीलव्रतपरामर्शम् । अयमुच्यते पुङ्गवः श्रोतआपन्नः ।
 स भावनामार्गं प्रतिलभ्य कामरागव्यापादतनुत्वं करोत्ययं
 पुङ्गवः सकृदागामी । स तेनैव मार्गेणाऽधिमात्रभावितेन काम-
 रागव्यापादप्रहाणमागमिष्यत्ययं पुङ्गवोऽनागामी । स तेनैव
 मार्गेणाधिमात्रभावितेन रूपरागमारूप्यरागमविद्यां मानौद्धत्यञ्च
 प्रहास्यत्ययं पुङ्गवोऽर्हन् । अयमानिमित्तविहारौ । अस्य पुङ्गवस्य
 नानिमित्तेन विमोक्षमुखेन पञ्चेन्द्रियाण्युत्पत्स्यन्ते । पञ्चभिरिन्द्रियै-
 रानन्तर्यसमाधिं प्रक्ष्यत्यानन्तर्येण समाधिना विमुक्तिज्ञानदर्शन-
 मुत्पादयिष्यति । विमुक्तिज्ञानदर्शनेन चोणि संयोजनानि प्रहा-
 स्यति । सत्कायदृष्टिं विचिकित्सां शीलव्रतपरामर्शमयमुच्यते
 पुङ्गवः श्रोत आपन्नः । स भावनामार्गं प्रतिलभ्य कामरागत्यागा-
 दतनुत्वं करिष्यत्ययं पुङ्गवः सकृदागामी । स तेनैव मार्गेणाधि-
 मात्रभावितेन कामरागव्यापादप्रहाणमागमिष्यत्ययं पुङ्गवोऽना-
 गामी । स तेनैव मार्गेणाऽधिमात्रभावितेन रूपरागमारूप्यरागम-
 विद्यां मानौद्धत्यञ्च प्रहास्यत्ययं पुङ्गवोऽर्हन् । अयमप्रणिहितविहारौ
 अस्य पुङ्गवस्यान् प्रणितेन विमोक्षमुखेन पञ्चेन्द्रियाण्युत्पत्स्यन्ते ।
 पञ्चभिरिन्द्रियैरानन्तर्यसमाधिं प्रक्ष्यन्ति । आनन्तर्येण समाधिना
 विमुक्तिज्ञानदर्शनमुत्पादयिष्यति । विमुक्तिज्ञानदर्शनेन चोणि

* प्रहास्यति,—इति पाठः समीचीनः प्रतिभाति ।

संयोजनानि प्रहास्यति । सत्कायदृष्टिं विचिकित्सां शीलव्रतपरा-
मर्शमयमुच्यते पुङ्गवः श्रोतआपन्नः । स भावनामार्गं प्रतिलभ्यकाम
रागव्यापादतनुत्वं करिष्यत्ययं पुङ्गवः सकृदागामी । स
तेनैव मार्गेणाधिमात्रभावितेन कामरागव्यापादप्रहाणमागमिष्यत्ययं
पुङ्गवोऽनागामी । स तेनैव मार्गेणाधिमात्रभावितेन रूपरागमाख्य
रागमविद्यां मानौद्धत्यञ्च प्रहास्यत्ययं पुङ्गवोऽर्हन् । इयं शारदती-
पुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य धर्मचक्षुःपरिशुद्धिः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो जानाति । यत्कि-
ञ्चित् समुदयधर्मं सर्व्वं तं निरोधधर्मेति विदित्वा श्रद्धादीनि
पञ्चेन्द्रियाणि प्राप्नोतीत्यं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
धर्मचक्षुःपरिशुद्धिः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो धर्मचक्षुषा जाना-
त्ययं प्रथमचित्तोत्पादिको बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो दानपारमितायां
चरति । शीलपारमितायां चरति । चान्तिपारमितायां चरति ।
वीर्य्यपारमितायां चरति । ध्यानपारमितायां चरति । प्रज्ञापार-
मितायां चरति । ततः श्रद्धेन्द्रियेण वीर्य्येन्द्रियेण समन्वागत उपाय-
कौशलेन सञ्चिन्त्याऽऽत्मभावं परियहीष्यति । कुशलमूलोपसृम्भेन
चायं बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः चत्रियमहाशालकुलेषूपपत्स्यन्ते । ब्राह्मण
महाशालकुलेषूपपत्स्यन्ते । गृहपतिमहाशालकुलेषूपपत्स्यन्ते । चातु-
र्म्महाराजकायिकेषु देवेषूपपत्स्यन्ते । चायस्त्रिंशेषु देवेषूपपत्स्यन्ते ।
यामेषु देवेषूपपत्स्यन्ते । तुषितेषु देवेषूपपत्स्यन्ते । निर्माणरतिषु
देवेषूपपत्स्यन्ते । परनिर्मितवशवर्त्तिषु देवेषूपपत्स्यन्ते । स तत्र

स्थित्वा सत्त्वान् परिपाचयिष्यति सर्व्वसुखोपधानेन च तान् प्रत्युप-
 स्थास्यति । बुद्धचेचच्च परिशोधयिष्यति । तथागतांश्चार्हतः सम्यक्
 सम्बुद्धानारागयिष्यति सत्करिष्यति । गुरुकरिष्यति । मानयिष्यति ।
 पूजयिष्यति । न च आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा पतिष्यति ।
 अयं बोधिसत्त्वो महासत्त्वो न निवर्त्तते यावदनुत्तरां सम्यक् सम्बो-
 धिमभिसम्भोत्स्यते । इदमपि शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 परिशुद्धं धर्मचक्षुः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो जानात्ययं बोधि-
 सत्त्वो महासत्त्वो व्याकृतोऽनुत्तरायां सम्यक् सम्बोधौ । अयं न व्याकृतः ।
 अयं नियतः । अयमनियतः । इमे व्याकरिष्यन्ति । इमे न व्याक-
 रिष्यन्ति । इमे अवैवर्त्तिकाः इन्द्रियलब्धाः । इमे नाऽवैवर्त्तिका-
 नेन्द्रियप्रतिलब्धाः । अस्याऽभिज्ञाः परिपूर्णाः । अस्य न परिपूर्णाः ।
 अयं बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽभिज्ञाभिः परिपूर्णाभिः पूर्व्वस्थां दिशि
 गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून् गत्वा तथागतानर्हतः सम्यक्
 सम्बुद्धानारागयति । पर्य्युपास्ते । सत्करोति । गुरुकरोति । मानयति ।
 पूजयति । दक्षिणस्थां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून्
 गत्वा तथागतानर्हतः सम्यक् सम्बुद्धानारागयति । पर्य्युपास्ते । सत्क-
 रोति । गुरुकरोति । मानयति । पूजयति । पश्चिमायां दिशि
 गङ्गानदीवालुकोपमान् लोकधातून् गत्वा तथागतानर्हतः सम्यक्
 सम्बुद्धानारागयति । पर्य्युपास्ते । सत्करोति । गुरुकरोति । मान-
 यति । पूजयति । उत्तरस्थां दिशि गङ्गानदीवालुकोपमान् लोक-
 धातून् गत्वा तथागतानर्हतः सम्यक् सम्बुद्धानारागयति । पर्य्युपास्ते ।

सत्करोति । गुरुकरोति । मानयति । पूजयति । उत्तरपूर्वस्थां दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमान् लोकधातून् गत्वा तथागतानर्हतः सम्यक् समुद्धानारागयति । पर्युपास्ते । सत्करोति । गुरुकरोति । मानयति । पूजयति । पूर्वदक्षिणस्थां दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमान् लोकधातून् गत्वा तथागतानर्हतः सम्यक् समुद्धानारागयति । पर्युपास्ते । सत् करोति । गुरुकरोति । मानयति । पूजयति । दक्षिणपश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमान् लोकधातून् गत्वा तथागतानर्हतः सम्यक् समुद्धानारागयति । पर्युपास्ते । सत्करोति । गुरुकरोति । मानयति । पूजयति । पश्चिमोत्तरस्थां दिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमान् लोकधातून् गत्वा तथागतानर्हतः सम्यक् समुद्धानारागयति । पर्युपास्ते । सत्करोति । गुरुकरोति । मानयति । पूजयति । अधस्तादिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमान् लोकधातून् गत्वा तथागतानर्हतः सम्यक् समुद्धानारागयति । पर्युपास्ते । सत्करोति । मानयति । पूजयति । उपरिष्ठादिशि गङ्गानदीवाल्मुकोपमान् लोकधातून् गत्वा तथागतानर्हतः सम्यक् समुद्धानारागयति । पर्युपास्ते । सत्करोति । मानयति । पूजयति । अयमभिज्ञाः प्रतिलभ्यन्ते अयं न प्रतिलभ्यते । अयं चान्तिं प्रतिलब्धोऽयं न चान्तिं प्रतिलब्धः । अयमिन्द्रियप्रतिलब्धोऽयं नेन्द्रियप्रतिलब्धः । अस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य परिशुद्धं बुद्धचेचं भविष्यति । अस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बुद्धचेचं न परिशुद्धं भविष्यति । अयं बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महाप्रणिधानोऽयं न महाप्रणिधानः । अनेन सत्त्वाः परिपाचिताः अनेन सत्त्वा न परि-

पाचिताः । अस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दशसु दिक्षु गङ्गामदी-
 वालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तोवर्णं भाषन्ते । अस्य न वर्णं
 भाषन्ते । इमे बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः बुद्धानां भगवतामासत्त्वस्या-
 यिनो भविष्यन्ति । इमे नासत्त्वस्थायिनः । अस्य बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य बोधिप्राप्तस्यायुरपरिमितं भविष्यति । अस्य परिमितं ।
 अस्य प्रभाघोषोभिचुसंघस्यापरिमितोभविष्यति । अस्य परिमितः ।
 अस्य बोधिसत्त्वस्याऽनुत्तरां सम्यक् समुद्भूतस्य बोधिसत्त्वसंघो
 भविष्यति । अस्य न भविष्यति । अयं दुष्करं चरिष्यत्ययं न
 चरिष्यति । अयं चरमभविकोऽयं न चरमभविकः । अयं
 बोधिमण्डे निषत्स्यति नाऽयं निषत्स्यति । एषां बोधिसत्त्वानां
 महासत्त्वानां मारा भविष्यन्ति । नैषां भविष्यन्ति । एवं खलु
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां परिशुद्धं धर्मचक्षुः ।

आह कतमं पुनर्भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य परिशुद्धं
 बुद्धचक्षुः । भगवानाह । यच्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो
 बोधिवित्ताऽनुत्तरं वज्रोपमं समाधिं समापद्य सर्वाकारज्ञतामनु-
 प्राप्नोति । दशभिस्तथागतबलैः समन्वागतो भवति । चतुर्भिर्वैशा-
 रद्यैः समन्वागतो भवति । अष्टादशभिरावेणिकैर्बुद्धधर्मैः समन्वा-
 गतो भवति । महाभैरव्या समन्वागतो भवति । महाकरुणया समन्वा-
 गतो भवति । महासुदितया समन्वागतो भवति । महोपेक्षया
 समन्वागतो भवति । अनावरणेन च बुद्धविमोक्षेण समन्वागतो
 भवति । तदस्य चक्षुर्येन चक्षुषा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वाकारं
 नास्ति किञ्चिददृष्टमश्रुतममतमविज्ञातं । इदं शारदतीपुत्र बोधि-

सत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुद्धस्य परिशुद्धं बुद्धचक्षुः ।

एवं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन पञ्च चक्षुषि परिशोधयितुकामेन प्रतिलब्धुकामेन च षट्सु पारमितासु योगः करणीयः । तत्कस्य हेतोः । तथाहि । शारदतीपुत्र षट्सु पारमितासु सर्वकुशलधर्मा अन्तर्गताः सर्वश्रावकधर्माश्च । सर्वप्रत्येकबुद्धधर्माश्च । ये खलु ते शारदतीपुत्र सम्यग्वदन्तोवदेयुः सर्वकुशलधर्मसंग्रह इति प्रज्ञापारमितान्ते सम्यग्वदन्तो वदेयुः । तत्कस्य हेतोः । जनयित्री शारदतीपुत्र प्रज्ञापारमितैषां पञ्चानां चक्षुषां । एषु च पञ्चसु चक्षुषु बोधिसत्त्वामहसत्त्वाः शिञ्जित्वाऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते । अस्यां शारदतीपुत्र प्रज्ञापारमितायां चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽभिज्ञापारमितां प्रतिलभते । सोऽनेकविधमृद्विविधिं प्रत्यनुभवति । इमामेव पृथिवीं कम्पयत्येकोऽपि भूत्वा बल्लधा भवति । बल्लधाऽपि भूत्वा एको भवति । आविर्भवति तिरोभावमपि प्रत्यनुभवति । तिरः कुड्यं तिरः प्राकारं तिरः पर्वतमथसंज्ञां कायेन गच्छति । तद्यथाऽपि नामाकाशे पर्यंकेन क्रामति । तद्यथाऽपि नाम 'शकुनिः पृथिव्यामप्युन्मज्जति न निमज्जनं करोति । तद्यथाऽपि नामोदकेऽनुदकेऽप्यभियानेन गच्छति । तद्यथाऽपि नाम पृथिव्यां धूमायते प्रज्वलत्यपि । तद्यथाऽपि नाम महानग्निस्कन्धः । इमावपि सूर्याचन्द्रमसावेवं महद्द्विकावेवं महानुभावावेवं महेशाख्यौ पाणिना

परामार्ष्टा ब्रह्मलोकं कायेन वशं वर्त्तयति तथाचर्ष्टा न मन्यते ।
 तथा हि समृद्धिं* नोपलभते यथा मन्येत स्वभावशून्यतामुपादाय
 स्वभावाऽनुत्पादतामुपादाय । स चेतनामपि नोत्पादयति ।
 चर्ष्टा वा चर्ष्टाभिनिर्हारेण वाऽन्यत्र सर्वज्ञतामनसिकारात् । एवं
 खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
 चर्द्धिविधिसाक्षात्क्रियाऽभिज्ञाज्ञानमभिनिर्हरति । स दिव्येन
 श्रोत्रधातुना विशुद्धेनातिक्रान्तमानुष्यकेनोभयाञ्छब्दान् शृणोति
 यदुत दिव्यान् वा मानुष्यकान् वा । न च तेन दिव्येन श्रोत्र
 धातुना मन्यते अहं शब्दान् शृणोमीति । तथा हि स श्रोत्रं
 शब्दांश्च नोपलभते स्वभावशून्यतामुपादाय स्वभावाऽनुत्पादता-
 मुपादाय । स चेतनामपि नोत्पादयति दिव्यश्रोत्रधातावन्यत्र
 सर्वज्ञतामनसिकारात् । एवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् दिव्यश्रोत्रधातुसाक्षात्क्रिया-
 ऽभिज्ञाज्ञानमभिनिर्हरति । स परसत्त्वानां परपुङ्गवानां चेतसैव
 चित्तं यथाभूतं प्रजानाति । स सरागचित्तं स रागचित्तमिति
 यथाभूतं प्रजानाति । स विगतरागं चित्तं विगतरागं चित्तमिति
 यथाभूतं प्रजानाति । सदोषचित्तं सदोषचित्तमिति यथाभूतं
 प्रजानाति । विगतदोषं चित्तं विगतदोषं चित्तमिति यथाभूतं
 प्रजानाति । समोहं चित्तं समोहं चित्तमिति यथाभूतं प्रजा-
 नाति । विगतमोहं चित्तं विगतमोहं चित्तमिति यथाभूतं
 प्रजानाति । सदृष्टाचित्तं सदृष्टाचित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति ।

विगतदृष्टं चित्तं विगतदृष्टं चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति ।
 सोपादानं चित्तं सोपादानं चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति ।
 अनुपादानं चित्तमनुपादानं चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति ।
 विचित्रचित्तं विचित्रचित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति । परीक्षितं
 चित्तं परीक्षितं चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति । विपुलं चित्तं
 विपुलं चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति । महद्गतं चित्तं महद्गतं
 चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति । अप्रमाणं चित्तमप्रमाणं चित्त-
 मिति यथाभूतं प्रजानाति । समाहितं चित्तं समाहितं
 चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति । असमाहितं चित्तमसमाहितं
 चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति । विविक्तं चित्तं विविक्तं
 चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति । अविविक्तं चित्तमविविक्तं चित्त-
 मिति यथाभूतं प्रजानाति । साऽऽश्रवं चित्तं साऽऽश्रवं चित्तमिति
 यथाभूतं प्रजानाति । अनाश्रवं चित्तमनाश्रवं चित्तमिति यथाभूतं
 प्रजानाति । साऽङ्गणं चित्तं साऽङ्गणं चित्तमिति यथाभूतं प्रजा-
 नाति । अनङ्गणं चित्तमनङ्गणं चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति ।
 सोत्तरं चित्तं सोत्तरं चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति । अनुत्तरं
 चित्तमनुत्तरं चित्तमिति यथाभूतं प्रजानाति । तेन च परचि-
 त्तज्ञानेन न मन्यते । तथाहि तच्चित्तमचित्तमचिन्त्यतामुपादाय ।
 सोऽहं प्रजानामीति न मन्यते । तथाहि स तच्चित्तं नोपलभते
 येन मन्येत स्वभावशून्यतामुपादाय । स्वभावविविक्ततामुपादाय ।
 स्वभावाऽनुत्पादतामुपादाय । स चित्तज्ञानचेतनामपि नोत्पादयति ।
 न चित्तज्ञानाऽभिनिर्हारचेतनामन्यत्र सर्वज्ञतामनसिकारात् । एवं

खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्तः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वसत्त्वचित्तचरितसाक्षात्क्रियाऽभिज्ञाज्ञानमभिनिर्हरति । सोऽनेकविधपूर्वनिवासोऽनुस्मृतिसाक्षात्क्रियाऽभिज्ञाज्ञानमभिनिर्हरति । एकमपि चित्तमनुस्मरति यावच्चित्तशतमप्यनुस्मरति । एकमपि दिवसमनुस्मरति यावद्दिवसशतमप्यनुस्मरति । एकमपि मासमनुस्मरति यावन्मासशतमप्यनुस्मरति । एकमपि वर्षमनुस्मरति यावद्वर्षशतमप्यनुस्मरति । एकमपि कल्पमनुस्मरति यावत् कल्पशतमप्यनुस्मरति । यावदनेकान्यपि कल्पशतान्यनुस्मरति । अनेकान्यपि कल्पसहस्रान्यनुस्मरति । अनेकान्यपि कल्पशतसहस्रान्यनुस्मरति । अनेकान्यपि कल्पकोटीनियुतशतसहस्रान्यनुस्मरति ।

अत्राहमेवंनामैवंगोत्र एवंजातिरेवमाहार एवंचिरस्थितिकः एवमायुःपर्यन्तः सोऽहं ततश्च्युतः सन्नचोपपन्नः । यावत्ततश्च्युत इहोपपन्नः इति । साकारं सोद्देशं सनिर्देशमात्मनः परेषाञ्चानेकविधं पूर्वनिवासमनुस्मरति । तेन च पूर्वनिवासोऽनुस्मृतिसाक्षात्क्रियाऽभिज्ञाज्ञानेन न मन्यते । तथाहि तज्ज्ञानमज्ञानमचिन्त्यतामुपादाय । सोऽहं प्रजानामीति न मन्यते । तथाहि स तदेव ज्ञानं नोपलभते येन मन्येत । स्वभावशून्यतामुपादाय स्वभावविविक्ततामुपादाय । स्वभावाऽनुत्पादतामुपादाय स चेतनामपि नोत्पादयति । अनुस्मृतिज्ञानेनान्यत्र सर्वज्ञतामनसिकारात् । एवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्तः प्रज्ञापारमितायां चरन् पूर्वनिवासोऽनुस्मृतिसाक्षात्क्रियाऽभिज्ञाज्ञानमभिनिर्हरति । स दिव्येन चक्षुषा विगुह्येनाऽतिक्रान्तमानुषेण सत्त्वान् पश्यति । च्यव-

मानानुपपद्यमानान् सुवर्णान् दुर्वर्णान् हीनान् प्रणीतान् सुगतान् दुर्गतान् यथाकर्म्मोपगतान् सत्त्वान् विजानाति । अमी भवन्तः सत्त्वाः कायदुश्चरितेन समन्वागताः वाग्दुश्चरितेन समन्वागताः मनो-
दुश्चरितेन समन्वागताः । आर्यानामपवादकाः मिथ्यादृष्टयस्तद्धे-
तोस्तत्प्रत्ययं कायस्य भेदादपायदुर्गतिविनिपातं नरकेषूपपद्यन्ते ।
अमी पुनर्भवन्तः कायसुचरितेन समन्वागताः वाक्सुचरितेन सम-
न्वागताः मनःसुचरितेन समन्वागताः आर्यानामनपवादकाः सम्यग्-
दृष्टयस्तद्धेतोस्तत्प्रत्ययं कायस्य भेदात् सुगतौ स्वर्गलोके देवेषूप-
पद्यन्ते इति समन्ताद्दृष्टुं दिक्षु सर्वलोकधातुषु धर्मधातुपरमे
लोके आकाशधातुपर्यवसाने षड्गति*कानां च्युतोपपादं यथा-
भूतं प्रजानाति । तेन च न मन्यते । तथाहि तच्चक्षुरचक्षुरचि-
न्यतामुपादाय । सोऽहं पश्यामीति न मन्यते । तथाहि स तदेव
चक्षुर्नोपलभते येन मन्येत । स्वभावशून्यतामुपादाय स्वभावविविक्त-
तामुपादाय स्वभावाऽनुत्पादतामुपादाय । स दिव्यचक्षुश्चेतनामपि
नोत्पादयति । न दिव्यचक्षुरभिनिर्हारचेतनामन्यत्र सर्वाकारज्ञता
मनसिकारात् । एवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायाञ्चरन् दिव्यचक्षुःसाक्षात्क्रियाऽभिज्ञाज्ञानमभिनिर्हरति ।
न च आवकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं वाऽनुप्राप्नोति । न किञ्चि-
द्वर्णं पश्यति योऽनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिं मभिसम्बुध्यते । स तथाऽ-
भिज्ञया वज्रोपमं समाधिं मधिगम्य सर्ववासनाऽनुसन्धिं क्लेशप्रहाणं
कुरुते । न च तथाऽऽवचयज्ञानसाक्षात्क्रियाऽभिज्ञया मन्यते ।

तथाहि तज्ज्ञानमज्ञानमचिन्त्यभूत् । अहं प्रजानामीति न मन्यते ।
 तथाहि स तामेवाऽऽश्रवक्ष्यज्ञानसाक्षात्क्रियाऽभिज्ञां नोपलभते ।
 यथा मन्येत । स्वभावशून्यतामुपादाय । स्वभावविविक्ततामुपादाय ।
 स्वभावाऽनुत्पादतामुपादाय । स आश्रवक्ष्यज्ञानचेतनामपि नोत्पा-
 दयति । नाऽऽश्रवक्ष्यसाक्षात्क्रियाऽभिज्ञाज्ञानाऽभिनिर्हरचेतनाम-
 न्यत्र सर्वाऽऽकारज्ञतामनसिकारात् । एवं खलु शारदतीपुत्र बो-
 धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् स आश्रवक्ष्यसाक्षात्क्रि-
 याऽभिज्ञाज्ञानमभिनिर्हरति । एवञ्च पुनः शारदतीपुत्र बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् षडभिज्ञाः परिपूरयति ।
 बद्धतेऽनुत्तरया सम्यक्सम्बोधा । सन्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वा-
 महासत्त्वाः प्रज्ञापारमितायां चरन्तो दानपारमितायां स्थित्वा
 सर्वाऽऽकारज्ञतायाः पन्थानं शोधयन्ति । अत्यन्तशून्यतया अनव-
 गृहीतचित्ततामुपादाय । सन्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः
 ये प्रज्ञापारमितायां चरन्तः शीलपारमितायां स्थित्वा सर्वाकार-
 ज्ञतायाः पन्थानं शोधयन्ति । अत्यन्तशून्यतया आपत्यनध्यापत्ति-
 तामुपादाय । सन्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः ये प्रज्ञा-
 पारमितायां चरन्तः चान्तिपारमितायां स्थित्वा सर्वाकारज्ञतायाः
 पन्थानं शोधयन्त्यत्यन्तशून्यतया अचोभणतामुपादाय । सन्ति शार-
 दतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः ये प्रज्ञापारमितायां चरन्तः वीर्य-
 पारमितायां स्थित्वा सर्वाकारज्ञतायाः पन्थानं शोधयन्त्यत्यन्तशून्य-
 तया कायिकचेतसिकवीर्याऽसंसनतामुपादाय । सन्ति शारदती-
 पुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः ये प्रज्ञापारमितायां चरन्तो ध्यानपार-

मितायां स्थित्वा सर्वाकारज्ञतायाः पन्थानं शोधयन्त्यन्तशून्यतया
अविच्छिन्नचित्ततामुपादाय । सन्ति शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः
ये प्रज्ञापारमितायां चरन्तः प्रज्ञापारमितायां स्थित्वा सर्वा-
कारज्ञतायाः पन्थानं शोधयन्त्यन्तशून्यतया दौःप्रज्ञचित्ताऽनु-
पलब्धितामुपादाय । एवं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रज्ञा-
पारमितायां चरन्तः षट्सु पारमितासु स्थित्वा सर्वाकारज्ञतायाः
पन्थानं शोधयन्त्यन्तशून्यतया अनागमनागमनतामुपादाय ।
अपरिग्रहतामुपादाय । दानं परिग्रहतामुपादाय प्रज्ञप्यते । शील-
मशुचितामुपादाय प्रज्ञप्यते । चान्तिं* चोभणतामुपादाय प्रज्ञ-
प्यते , वीर्यं कुम्भीदतामुपादाय प्रज्ञप्यते । समाधिरसमाहितमुपा-
दाय प्रज्ञप्यते । प्रज्ञां दुःप्रज्ञतामुपादाय प्रज्ञप्यते । स तीर्ण इति
न मन्यते । अतीर्ण इति न मन्यते । स दाता इति न मन्यते ।
अदाता इति न मन्यते । शीलवानिति न मन्यते । दुःशील इति
न मन्यते । चान्तिं सम्पन्न इति न मन्यते । क्रोधन इति न
मन्यते । आरब्धवीर्य इति न मन्यते । कुम्भीद इति न मन्यते ।
समाहित इति न मन्यते । असमाहित इति न मन्यते । प्राज्ञ-
इति न मन्यते । दुःप्रज्ञ इति न मन्यते । आक्रुष्ट इति न
मन्यते । वन्दित इति न मन्यते । सत्कृत इति न मन्यते । असत्
कृत इति न मन्यते । तत्कस्य हेतोः । न हि शारदतीपुत्र
अनुत्पाद आक्रुष्टोवेति मन्यते वन्दितोवेति मन्यते । सत्कृतो वेति

मन्यते । असत्कृतोवेति मन्यते । तत् कस्य हेतोः । तथाहि प्रज्ञापारमिता सर्व्वमन्यतां* समुच्छिनत्ति । इह शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो ये गुणाभवन्ति । तेन आवकप्रत्येकबुद्धानां संविद्यन्ते । स इमान् गुणान् परिपूरयन् सत्त्वांश्च परिपारयन्ति । बुद्धचेत्रञ्च परिशोधयन्ति । सर्व्वाकार-ज्ञताञ्चाऽनुप्राप्नोति ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्व्वसत्त्वानामन्तिके समचित्ततामुत्पादयति । सत्त्वसत्त्वानामन्तिके समचित्ततामुत्पाद्य सर्व्वधर्मसमतां प्रतिलभते । स सर्व्वधर्मसमतां प्रतिलभ्य सर्व्वसत्त्वान् सर्व्वधर्मसमतायां प्रतिष्ठापयति । स दृष्ट एव धर्मो बुद्धानां भगवतां प्रियो भवति । मनापश्य । सर्व्व बोधिसत्त्वानाञ्च सर्व्वश्रावकाणाञ्च प्रत्येकबुद्धानाञ्च प्रियो भवति । मनापश्य । स यत्र यत्रोपपद्यमान उपपद्यते तत्र तत्र न जातु चक्षुषा अमनापाणि रूपाणि पश्यति । न श्रोत्रेणाऽमनापान् शब्दान् शृणोति । न घ्राणेनाऽमनापान् गन्धान् जिघ्रति । न जिह्वयाऽमनापात्रसानास्वादयति । न कायेनाऽमनापान् स्पर्शान् स्पृशति । न मनसाऽमनापान् धर्मान् विजानाति । एवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् न परिहीयतेऽनुत्तरायाः सम्यक्सम्बोधेः ।

अस्मिन् खलु पुनः प्रज्ञापारमितानिर्देशे निर्दिश्यमाने चीणि भिक्षुशतानि यथाप्रावृत्तैश्चीवरैर्भगवन्तमभिष्ठादयन्ति स्म । अनु-

* सर्व्वमन्यतानास्समुच्छिनत्तीति । ख, ग, घ पाठः ।

त्तरायां सम्यक्सम्बोधौ चित्तमुत्पादयन्ति स्म । अथ खलु भग-
वांस्तस्यां वेलायां स्मितं प्रादुरकार्षीत् । अथाऽऽयुष्मानानन्द
उत्थायाऽऽसनादेकांसमुत्तरासङ्गं कृत्वा दक्षिणजानुमण्डलं पृथिव्यां
प्रतिष्ठाप्य येन भगवांस्तेनाऽञ्जलिं प्रणम्य भगवन्तमेतदवोचत् ।
को भगवन् हेतुः कः प्रत्ययः स्मितस्याऽऽविष्करणे । नाऽहेतुकं
नाऽप्रत्ययं तथागता अर्हन्तः सम्यक्सम्बुद्धाः स्मितमाविष्कुर्वन्ति ।
एवमुक्ते भगवानायुष्मन्तमानन्दमेतदवोचत् । एतान्यानन्द चीणि
भिचुशतानि एकषष्ठे कल्पे महाकेतुनामानस्तथागता अर्हन्तः
सम्यक्सम्बुद्धाः लोके उत्पत्स्यन्ते । तारकोपमे कल्पे त एत इतस्थिताः
समाना अक्षोभ्यस्य तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य बुद्धचेचे
उपपत्स्यन्ते । षष्ठा च देवपुत्र सहस्रैः कामावचरैरनुत्तरायां
सम्यक्सम्बोन्धौ चित्तान्युत्पादितानि । तानि च मैत्रेयं तथागत-
मर्हन्तं सम्यक्सम्बुद्धमारागयिष्यन्ति । तत्रैव च ब्रह्मचर्यं चरिष्यन्ति ।
स च मैत्रेयस्तथागतस्तान् व्याकरिष्यत्यनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधाविति ।
अथ बुद्धाऽनुभावेन तस्मिन् समये ताश्चतस्रः पर्षद इति निषन्ना
एव पूर्वस्थां दिशि बुद्धसहस्रं पश्यन्ति स्म । दक्षिणस्थां दिशि
बुद्धसहस्रं पश्यन्ति स्म । पश्चिमायां दिशि बुद्धसहस्रं पश्यन्ति स्म ।
उत्तरस्यान्दिशि बुद्धसहस्रं पश्यन्ति स्म । उत्तरपूर्वस्यान्दिशि बुद्ध-
सहस्रं पश्यन्ति स्म । पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि बुद्धसहस्रं पश्यन्ति स्म ।
दक्षिणपश्चिमायान्दिशि बुद्धसहस्रं पश्यन्ति स्म । पश्चिमोत्तरस्या-
न्दिशि बुद्धसहस्रं पश्यन्ति स्म । अधस्तादिशि बुद्धसहस्रं पश्यन्ति
स्म । उपरिष्ठादिशि बुद्धसहस्रं पश्यन्ति स्म । न च तान् बुद्धचेच

गुणव्यूहानिह सहायां लोकधातौ पश्यन्ति स्म । यान् बुद्धचेचगुण-
व्यूहांस्तेषां बुद्धानां भगवतां तेषु लोकधातुषु पश्यन्ति स्म । अथ
ततः पर्षदो दशप्राणिसहस्राणि प्रणिधानमकार्षुः । वयं कर्म तथा
करिष्यामो येन कर्मणा कृतेनाऽत्र बुद्धचेचेषूपपत्स्याम इति । अथ
भगवांस्तेषां कुक्षपुत्रानां आश्रयं विदित्वा स्मितं प्रादुरकार्षीत् ।

अथायुष्मानानन्द उत्थायाऽऽसनादेकांसमुत्तरासङ्गं कृत्वा दक्षिण-
जानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य येन भगवांस्तेनाऽञ्जलिं प्रणम्य
भगवन्तमेतदवोचत् । को भगवन् हेतुः कः प्रत्ययः स्मित-
स्याऽऽविष्करणे । नाहेतु नाऽप्रत्ययं बुद्धाभगवन्तः स्मितमाविष्कुर्वन्ति ।
भगवानाह । पश्यसि त्वमानन्देमानि दश प्राणिसहस्राणि ।
आह । पश्यामि भगवन् । भगवानाह । एतान्यानन्द दश प्राणि-
सहस्राणि इतस्थुत्वा तत्र बुद्धचेचेषूपपत्स्यन्ते । न च जातु विरहिता
भविष्यन्ति तथागतैरर्हद्भिः सम्यक्सम्बुद्धैस्ततः पश्चाद्व्यूहराजनामा-
नस्तथागता अर्हन्तः सम्यक्सम्बुद्धास्त्रोके भविष्यन्ति । अथायुष्मान्
शारदतीपुत्र आयुष्मांश्च महामौद्गल्यायन आयुष्मांश्च सुभूतिरायु-
ष्मांश्च पूर्णोमैत्रायणीपुत्र आयुष्मांश्च महाकाश्यप एतेचान्ये च सं-
वृज्जला अभिज्ञाताऽभिज्ञाताभिचवो बोधिसत्त्वाश्च महासत्त्वाभिचु-
भिचुन्युपासकोपासिकाश्च भगवन्तमेतदवोचन् । महापारमितेयं
भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता । उदार-
पारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता ।
अग्न्यपारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापा-
रमिता । विशिष्टपारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां

यदुत प्रज्ञापारमिता । वरपारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां महा-
सत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता । प्रवरपारमितेयं भगवन् बोधि-
सत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता । प्रणीतपारमितेयं
भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता । अनु-
त्तरपारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापा-
रमिता । निरुत्तरपारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां
यदुत प्रज्ञापारमिता । असमपारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां
महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता । असमसमपारमितेयं भगवन्
बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता । असदृशपारमि-
तेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता ।
अनुपमपारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत
प्रज्ञापारमिता । आकाशपारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां महा-
सत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता । खलक्षणशून्यतापारमितेयं भगवन्
बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता । सर्वधर्मशून्यता-
पारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापार-
मिता । अभावस्वभावशून्यतापारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां
महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता । सर्वगुणपरिपूरिपारमितेयं
भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता ।
सर्वगुणसमन्वागतपारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां
यदुत प्रज्ञापारमिता । अनवमृद्यपारमितेयं भगवन् बोधिसत्त्वानां
महासत्त्वानां यदुत प्रज्ञापारमिता ।

अत्र हि भगवन् प्रज्ञापारमितायां चरद्भिर्बोधिसत्त्वैर्महासत्त्वै-

रसमसमन्दानं दत्तं दीयते दास्यते । तेनाऽसमसमदानपारमिता
परिपूरिता परिपूर्यते परिपूरयिष्यते* । तेनाऽसमसम आत्मभावः
प्रतिलब्धः प्रतिलभ्यते प्रतिलिष्यते । तेनाऽसमसमस्य धर्मस्य लाभि-
नोजाताभवन्ति भविष्यन्ति यदुताऽनुत्तरायाः सम्यक्सम्बोधेः ।

अत्र भगवन् प्रज्ञापारमितायां चरद्भिर्व्वोधिसत्त्वैर्महासत्त्वैरसम-
समं शीलं रक्षितं रक्षन्ति रक्षिष्यन्ति† । तेनाऽसमसमशीलपार-
मिता परिपूरिता परिपूर्यते परिपूरयिष्यते । तेनाऽसमसमआत्म-
भावः प्रतिलब्धः प्रतिलभ्यते प्रतिलिष्यते । तेनाऽसमसमस्य धर्मस्य
लाभिनोजाताभवन्ति भविष्यन्ति यदुताऽनुत्तरायाः सम्यक्सम्बोधेः ।

अत्र भगवन् प्रज्ञापारमितायां चरद्भिर्व्वोधिसत्त्वैर्महासत्त्वैरसम-
समचान्तिर्भाविता भाव्यते भाविष्यते । तेनाऽसमसमाचान्तिपार-
मिता परिपूरिता परिपूर्यते परिपूरयिष्यते । तेनाऽसमसमआत्म-
लाभः प्रतिलब्धः प्रतिलभ्यते प्रतिलिष्यते । तेनाऽसमसमस्य धर्मस्य
लाभिनोजाताभवन्ति भविष्यन्ति यदुताऽनुत्तरायाः सम्यक्सम्बोधेः ।

अत्र भगवन् प्रज्ञापारमितायां चरद्भिर्व्वोधिसत्त्वैर्महासत्त्वैरसमसमं
वीर्य्यमारब्धं आरभ्यते आरस्यते । तेनाऽसमसमा वीर्य्यपारमिता
परिपूरिता परिपूर्यते परिपूरयिष्यते । तेनाऽसमसमआत्मभावः
प्रतिलब्धः प्रतिलभ्यते प्रतिलिष्यते । तेनाऽसमसमस्य धर्मस्य लाभि-
नोजाताभवन्ति भविष्यन्ति । यदुताऽनुत्तरायाः सम्यक्सम्बोधेः ।

अत्र भगवन् प्रज्ञापारमितायां चरद्भिर्व्वोधिसत्त्वैर्महासत्त्वैरसमसमा-

* परिपूरयिष्यते इति ख, ग, घ पाठः एवं परत्र ।

† रक्ष्यते रक्षिष्यते इति युक्तं प्रतिभाति ।

निधानानि उत्पादितानि उत्पाद्यन्ते उत्पादयिष्यन्ते । तेनाऽस-
मसमाध्यामपारमितापरिपूरिता परिपूर्य्यते परिपूरयिष्यते । तेना-
ऽसमसमप्रात्मभावः प्रतिलब्धः प्रतिलभ्यते प्रतिलिख्यते । तेनाऽसम-
समस्य धर्मस्य लाभिनोजाताभवन्ति भविष्यन्ति यदुताऽनुत्तरायाः
सम्यक्सम्बोधेः । अत्र भगवन् प्रज्ञापारमितायां चरद्भिर्विधिषत्त्वै-
र्महामत्त्वैरसमसमा प्रज्ञाभाविता भाव्यते भाविष्यते । तेनाऽसमसमा
प्रज्ञापारमिता परिपूरिता परिपूर्य्यते परिपूरयिष्यते । तेनाऽसमसम-
प्रात्मभावः प्रतिलब्धः प्रतिलभ्यते प्रतिलिख्यते । तेनाऽसमसमस्य धर्मस्य
लाभिनोजाताभवन्ति भविष्यन्ति यदुताऽनुत्तरायाः सम्यक्सम्बोधेः ।

अत्रैव भगवन् प्रज्ञापारमितायां चरन् असमसमस्य रूपस्य
लाभी जातः असमसमायावेदनाया लाभी जातः असमसमायाः
संज्ञायालाभीजातः असमसमानां संस्काराणां लाभीजातः । असम-
समस्य विज्ञानस्य लाभीजातः । असमसमां बोधिमभिसम्बुध्याऽसमसमं
धर्मचक्रं प्रवर्त्तितवान् ।

अतौता अपि बुद्धाभगवन्तोऽत्रैव प्रज्ञापारमितायां चरन्तो-
ऽसमसमस्य रूपस्य लाभिनोजाताः । असमसमाया वेदनाया लाभि-
नोजाताः । असमसमायाः संज्ञायालाभिनोजाताः असमसमानां
संस्काराणां लाभिनोजाताः । असमसमस्य विज्ञानस्य लाभिनोजाताः ।
असमसमां बोधिमभिसम्बुध्याऽसमसमं धर्मचक्रं प्रवर्त्तितवन्तः ।

अनागता अपि बुद्धाभगवन्तोऽत्रैव प्रज्ञापारमितायां चरन्तो-
ऽसमसमस्य रूपस्य लाभिनोजाताः भविष्यन्ति । असमसमायावेद-
नायालाभिनोभविष्यन्ति । असमसमायाः संज्ञायालाभिनोभवि-

यन्ति । असमसमानां संस्काराणां लाभिनोभविष्यन्ति । असम-
समस्य विज्ञानस्य लाभिनोभविष्यन्ति । असमसमां बोधिमभि-
सम्बुधाऽसमसमं धर्मचक्रं प्रवर्त्तयिष्यन्ति ।

प्रत्युत्पन्ना अपि बुद्धाभगवन्तोऽत्रैव प्रज्ञापारमितायां चरन्तो-
ऽसमसमस्य रूपस्य लाभिनोभवन्ति । असमसमायावेदनायालाभि-
नोभवन्ति । असमसमायाः संज्ञायालाभिनोभवन्ति । असमसमानां
संस्काराणां लाभिनोभवन्ति । असमसमस्य विज्ञानस्य लाभि-
नोभवन्ति । असमसमां बोधिमभिसम्बुधाऽसमसमं धर्मचक्रं
प्रवर्त्तयिष्यन्ति ।

तस्मात्तर्हि भगवन् बोधिसत्त्वैर्महासत्त्वैः सर्वधर्माणां पारं
गन्तुकामैः प्रज्ञापारमितायां योगः करणीयः । नमस्करणीयास्ते
भगवन् बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः सदेवमानुषाऽसुरेण लोकेन येऽत्र
प्रज्ञापारमितायां चरन्ति ।

एवमुक्ते भगवांस्तान् संबुद्धान् महाश्रावकान् तांश्च बोधि-
सत्त्वान् महासत्त्वानेतदवोचत् । एवमेतत् कुलपुत्राएवमेतत् यथा-
तथा, यथा वदथ, नमस्करणीयास्ते बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः सदेव-
मानुषाऽसुरेण लोकेन येऽत्र प्रज्ञापारमितायां चरन्ति । तत्कस्य
हेतोः बोधिसत्त्वं हि कुलपुत्रामहासत्त्वमागम्य मनुष्यलोकस्य लोके
प्रादुर्भावोभवति । देवलोकस्य लोके प्रादुर्भावोभवति । चचिय-
महाशाल*कुलानां लोके प्रादुर्भावोभवति । ब्राह्मणमहाशालकुलानां
लोके प्रादुर्भावोभवति । गृहपतिमहाशालकुलानां लोके प्रादु-

* महाशालो महागृहस्य इति मण्डकोपनिषद्भाष्यं ।

र्भावोभवति । राज्ञां चक्रवर्त्तिनां लोके प्रादुर्भावोभवति ।
 चातुर्महाराजकायिकानां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । चाय-
 स्त्विशानां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । यामानां देवानां
 लोके प्रादुर्भावोभवति । तुषितानां देवानां लोके प्रादुर्भावो-
 भवति । निर्झाणरतौनां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । परनि-
 र्मितवशवर्त्तिनां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । ब्राह्मकायिकानां
 देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । ब्रह्मपुरोहितानां देवानां लोके
 प्रादुर्भावोभवति । ब्रह्मपार्षद्यानां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति ।
 महाब्रह्मणां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । आभानां देवानां
 लोके प्रादुर्भावोभवति । परीक्षाभानां देवानां लोके प्रादुर्भावो-
 भवति । अप्रमाणाभानां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । आभा-
 स्कराणां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । शुभानां देवानां लोके
 प्रादुर्भावोभवति । परीक्षशुभानां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति ।
 अप्रमाणशुभानां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । शुभकृत्स्नानां
 देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । वृहाणां देवानां लोके प्रादुर्भावो-
 भवति । परीक्षवृहाणां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । अप्रमाण-
 वृहाणां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । वृहत्फलानां देवानां लोके
 प्रादुर्भावोभवति । अवृहाणां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति ।
 अतपानां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । सुदृशानां देवानां लोके
 प्रादुर्भावोभवति । सुदर्शनानां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति ।
 अकनिष्ठानां देवानां लोके प्रादुर्भावोभवति । ओतआपन्नानां
 लोके प्रादुर्भावोभवति । सक्तदागामिनां लोके प्रादुर्भावोभवति ।

अनागामिनां लोके प्रादुर्भावोभवति । अर्हतां लोके प्रादुर्भावो-
भवति । प्रत्येकबुद्धानां लोके प्रादुर्भावोभवति । बोधिसत्त्वानां
महासत्त्वानां लोके प्रादुर्भावोभवति । तथागतानामर्हतां सम्यक्
सम्बुद्धानां लोके प्रादुर्भावोभवति । बोधिसत्त्वं हि कुलपुत्रा-
महासत्त्वमागम्य अस्य पानस्य यानस्य वस्त्राणां शय्याऽऽसनोपाश्रय-
प्राणीविकस्य मणिमुक्ताशङ्खशिलाप्रवालरजतजातरूपस्य लोके
प्रादुर्भावोभवति । यावन्ति कुलपुत्राः सत्त्वानां सुखोपधानानि
दिव्यानि च मानुषाणि च विसंयोगसुखञ्च सर्व्वन्तत् कुलपुत्रा-
बोधिसत्त्वं महासत्त्वमागम्य । तत्कस्य हेतोर्बोधिसत्त्वोहि कुलपुत्रा-
बोधिसत्त्वचारिकां चरन् षट्सु पारमितासु स्थित्वा आत्मना च
दानं ददाति परांश्च दाने नियोजयति । आत्मना च शीलं रक्षति
परांश्च शीलेनियोजयति । आत्मना च चान्तिं भावयति । परांश्च
ज्ञान्यां नियोजयति । आत्मना च वीर्य्यमारभते परांश्च वीर्य्येन-
योजयति । आत्मना ध्यानान्युत्पादयति परांश्च ध्यानेनियोजयति ।
आत्मना च प्रज्ञां भावयति परांश्च प्रज्ञाभावनायां नियोजयति ।
बोधिसत्त्वं महासत्त्वमागम्य सत्त्वाः षट्सु पारमितासु चरन्ति । ते
षट्सु पारमितासु चरन्तः सत्त्वाः लौकिकलोकोत्तराः सम्यत्तीरनु-
प्राप्नुवन्ति । तस्मात्तर्हि कुलपुत्राः बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्व्वसत्त्वानां
हितसुखाय प्रतिपन्नोभवति ।

अथ भगवांस्तस्यां वेलायां जिह्वेन्द्रियं मुखान्निर्णमय्य दमं
चिषाहस्रमहासाहस्रं लोकधातुं स्फुरतिस्म ।

अथ खलु ततो जिह्वेन्द्रियात् अनेकवर्णानानावर्णाश्चिर्घोनि-

स्फुरन्तिस्म । निश्चार्थं पूर्वस्यांदिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान् लोक-
धातून् महताऽवभासेन स्फुरन्तिस्म । दक्षिणस्यांदिशि गङ्गानदी-
वाणुकोपमान् लोकधातून् महताऽवभासेन स्फुरन्तिस्म । पश्चि-
मायांदिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान् लोकधातून् महताऽवभासेन
स्फुरन्तिस्म । उत्तरस्यांदिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान् लोकधातून्
महताऽवभासेन स्फुरन्तिस्म । उत्तरपूर्वस्यांदिशि गङ्गानदीवाणु-
कोपमान् लोकधातून् महताऽवभासेन स्फुरन्तिस्म । पूर्वदक्षिणस्यां
दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान् लोकधातून् महताऽवभासेन स्फुरन्ति
स्म । दक्षिणपश्चिमायांदिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान् लोकधातून्
महताऽवभासेन स्फुरन्तिस्म । पश्चिमोत्तरस्यांदिशि गङ्गानदीवा-
णुकोपमान् लोकधातून् महताऽवभासेन स्फुरन्तिस्म । अधस्ता-
दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान् लोकधातून् महताऽवभासेन स्फुरन्ति
स्म । उपरिष्ठादिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान् लोकधातून् महता-
ऽवभासेन स्फुरन्तिस्म ।

अथ खलु पूर्वस्यांदिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु
अप्रमेयाअसंख्येयाबोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तं प्रभाव्यूहं दृष्ट्वा स्वकस्वकेषु
बुद्धचेत्रेषु बुद्धान् भगवतः परिपृच्छन्तिस्म । कस्याऽयं भगवन्ननु-
भावोयेनेमेलोकधातवः एवं महताऽवभासेन स्फुटाः । ते बुद्धा-
भगवन्तोऽवोचन् । एष कुलपुत्राः पश्चिमेदिग्भागे सहानाम लोक-
धातुस्तत्र शाक्यसुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक् सम्बुद्धस्तेनेमं जिह्वे-
न्द्रियं निर्णमय्य गङ्गानदीवाणुकोपमालोकधातवोऽवभासेन स्फुटाः
यदुत बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां प्रज्ञापारमितादेशमतायै । दक्षि-

णस्यांदिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु अप्रमेयाअसंख्येया
 बोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तं प्रभाव्यूहं दृष्ट्वा स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु बुद्धान्
 भगवतः परिपृच्छन्तिस्म । कस्याऽयं भगवन्ननुभावो येनेमे लोक-
 धातवएवं महताऽवभासेन स्फुटाः । ते बुद्धाभगवन्तोऽवोचन् । एष
 कुलपुत्रा उत्तरे दिग्भागे सहानाम लोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नाम
 तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनेमे जिक्केन्द्रियं निर्णमय्य गङ्गानदी-
 वालुकोपमालोकधातवोऽवभासेनस्फुटाः । यदुत बोधिसत्त्वानां महा-
 सत्त्वानां प्रज्ञापारमितादेशनतायै । पश्चिमायांदिशि गङ्गानदी-
 वालुकोपनेषु लोकधातुषु अप्रमेयाअसंख्येया बोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तं
 प्रभाव्यूहं दृष्ट्वा स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु बुद्धान् भगवतः परिपृच्छ-
 न्तिस्म । कस्यायं भगवन्ननुभावोयेनेमे लोकधातव एवं महता
 अवभासेन स्फुटाः । ते बुद्ध भगवन्तोऽवोचन् । एष कुलपुत्रा पूर्व-
 स्मिन्दिग्भागे सहानामलोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नाम तथागतो-
 ऽर्हन्सम्यक्सम्बुद्धस्तेनेमं जिक्केन्द्रियं निर्णमय्य गङ्गानदीवालुकोपमा
 लोकधातवोऽवभासेन स्फुटाः । यदुत बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां
 प्रज्ञापारमितादेशनतायै । उत्तरस्मिन्दिग्भागे गङ्गानदीवालुकोप-
 नेषु लोकधातुषु अप्रमेयाअसंख्येयाबोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तं प्रभाव्यूहं
 दृष्ट्वा स्वकस्वकेषु बुद्धचेत्रेषु बुद्धान् भगवतः परिपृच्छन्तिस्म । कस्याऽयं
 भगवन्ननुभावोयेनेमे लोकधातव एवं महताऽवभासेन स्फुटाः । ते
 बुद्धाभगवन्तोऽवोचन् । एष कुलपुत्रादक्षिणेदिग्भागे सहानाम
 लोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनेमं
 जिक्केन्द्रियं निर्णमय्य गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोऽवभासेन

स्फुटाः । यदुत बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां प्रज्ञापारमितादेशनतायै ।
उत्तरपूर्वस्मिन्दिग्भागे गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु अप्रमेया-
असंख्येया बोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तं प्रभाव्यूहं दृष्ट्वा स्वकस्वकेषु बुद्ध-
क्षेत्रेषु बुद्धान् भगवतः परिपृच्छन्तिस्म । कस्याऽयं भगवन्ननुभावो
येनेमे लोकधातव एवं महताऽवभासेन स्फुटाः । ते बुद्धाभगवन्तोऽवो-
चन् । एष कुलपुत्रादक्षिणपश्चिमेदिग्भागे सहानाम लोकधातुस्तत्र
शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनेमं जिह्वेन्द्रियं निर्ण-
मय्य गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवोऽवभासेन स्फुटाः । यदुत
बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां प्रज्ञापारमितादेशनतायै । पूर्वदक्षिण-
स्मिन्दिग्भागे गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु अप्रमेयाअसंख्येया-
बोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तं प्रभाव्यूहं दृष्ट्वा स्वकस्वकेषु बुद्धक्षेत्रेषु बुद्धान्
भगवतः परिपृच्छन्तिस्म । कस्याऽयं भगवन्ननुभावो येनेमे लोकधा-
तव एवं महताऽवभासेन स्फुटाः । ते बुद्धाभगवन्तोऽवोचन् । एष
कुलपुत्राः पश्चिमोत्तरेदिग्भागे सहानाम लोकधातुस्तत्र शाक्यमु-
निर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनेमं जिह्वेन्द्रियं निर्णमय्य
गङ्गानदीवाल्मुकोपमालोकधातवोऽवभासेन स्फुटाः । यदुत बोधि-
सत्त्वानां महासत्त्वानां प्रज्ञापारमितादेशनतायै । दक्षिणपश्चिमे
दिग्भागे गङ्गानदीवाल्मुकोपमेषु लोकधातुषु अप्रमेयाअसंख्येया-
बोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तं प्रभाव्यूहं दृष्ट्वा स्वकस्वकेषु बुद्धक्षेत्रेषु बुद्धान्
भगवतः परिपृच्छन्तिस्म । कस्याऽयं भगवन्ननुभावो येनेमे लोक-
धातव एवं महताऽवभासेन स्फुटाः । ते बुद्धाभगवन्तोऽवोचन् ।
एष कुलपुत्राउत्तरपूर्वदिग्भागे सहानाम लोकधातुस्तत्र शाक्य-

मुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनेमं जिह्वेन्द्रियं निर्णमय्य गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोऽवभासेन स्फुटाः । यदुत बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां प्रज्ञापारमितादेशनतायै । पश्चिमोत्तरे दिग्भागे गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु अप्रमेयाअसंख्येयाबोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तं प्रभाव्युहं दृष्ट्वा स्वकस्वकेषु बुद्धक्षेत्रेषु बुद्धान् भगवतः परिपृच्छन्तिस्म । कस्याऽयं भगवन्ननुभावोयेनेमे लोकधातवः एवं महताऽवभासेन स्फुटाः । ते बुद्धाभगवन्तोऽवोचन् । एष कुलपुत्राः पूर्वदक्षिणेदिग्भागे सहानाम लोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनेमं जिह्वेन्द्रियं निर्णमय्य गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोऽवभासेन स्फुटाः । यदुत बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां प्रज्ञापारमितादेशनतायै । अधस्तादिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु अप्रमेयाअसंख्येयाबोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तं प्रभाव्युहं दृष्ट्वा स्वकस्वकेषु बुद्धक्षेत्रेषु बुद्धान् भगवतः परिपृच्छन्तिस्म । कस्याऽयं भगवन्ननुभावो येनेमे लोकधातवः एवं महताऽवभासेन स्फुटाः । ते बुद्धाभगवन्तोऽवोचन् । एष कुलपुत्राउपरिष्ठादिग्भागे सहानाम लोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनेमं जिह्वेन्द्रियं निर्णमय्य गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोऽवभासेन स्फुटाः । यदुत बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां प्रज्ञापारमितादेशनतायै । उपरिष्ठादिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु अप्रमेयाअसंख्येयाबोधिसत्त्वामहासत्त्वास्तं प्रभाव्युहं दृष्ट्वा स्वकस्वकेषु बुद्धक्षेत्रेषु बुद्धान् भगवतः परिपृच्छन्तिस्म । कस्याऽयं भगवन्ननुभावोयेनेमे लोकधातवः एवं महताऽवभासेन स्फुटाः । ते

बुद्धाभगवन्तोऽवोचन् । एष कुलपुत्राग्रधस्तादिग्भागे सहानाम
लोकधातुस्तत्र शाक्यमुनिर्नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनेमं
जिह्वेन्द्रियं निर्णमय्य गङ्गानदीवालुकोपमालोकधातवोऽवभासेन
स्फुटाः । यदुत बोधिसत्त्वानां महामत्त्वानां प्रज्ञापारमितादेशन-
तायै ।

अथ खलु ते बोधिसत्त्वामहामत्त्वास्तान् बुद्धान् भगवत एव
माङ्गः । तत्र वयं भगवन् गमिष्यामस्तस्य भगवतः शाक्यमुनेस्तथाग-
तस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य दर्शनाय वन्दनाय पर्युपासनाय । तेषाञ्च
दशदिक्सन्निपतितानां बोधिसत्त्वानां महामत्त्वानां दर्शनाय ।
तस्याश्च प्रज्ञापारमितायाः श्रवणाय । ते बुद्धाभगवन्तएवमाङ्गः ।
यस्येदानीं कुलपुत्राः कालं मन्यध्वे । अथ ते बोधिसत्त्वामहामत्त्वा
दशभ्योदिग्भ्यस्तेषां तथागतानां मर्हतां सम्यक्सम्बुद्धानां पादाञ्छि-
रोभिर्वन्दित्वा सप्तकृत्वः प्रदक्षिणीकृत्याऽनेकैः* प्रकारान् कृत्वा ध्वजप-
ताकाः पुष्पधूपगन्धमाल्यविलेपनचूर्णचीवराणि सुवर्णरुप्यपुष्पाणि च
गृहीत्वा महत्यातुर्यताडाऽवचरसंगीत्या येन भगवाञ्छाक्यमुनिस्त-
थागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनोपसंक्रामन्ति स्म । अथ चातुर्भारराज
देवास्त्रायस्त्रिंशायामास्तुषितानिर्माणरतयः परनिर्मितवशवर्त्तिनो-
ब्रह्मकायिकाब्रह्मपुरोहिताब्रह्मपार्षद्यामहाब्रह्मणः आभाः परी-
त्ताभाः अप्रमाणाभा आभास्वराः शुभाः परीत्तशुभाः अप्रमाणशुभाः
शुभकृत्स्नाः वृहाः परीत्तवृहाः अप्रमाणवृहाः वृहत्फलाः । शुद्धा-

* अनेकैः प्रकारानिति पञ्चसु पुस्तकेषु पाठः । अनेकप्रकारा इति युक्तं ।

वासा अट्टहा अतपाः सुदृशाः सुदर्शनाः अकनिष्ठादेवा दिव्यानि
 पुष्पमाल्यविलेपनधूपचूर्णानि दिव्यान्युत्पलपद्मपुण्डरीकानि दिव्यानि
 मान्डारमहामान्डारकेशरतमालपत्राणि गृहीत्वा येन भगवाञ्छा-
 क्यमुनिस्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धस्तेनोपसंक्रामन्तिस्म । अथ ते
 बोधिसत्त्वामहामत्वास्ते च देवास्ताभिः पुष्पमाल्य गन्धविलेपन चूर्ण-
 चीवरच्छत्रध्वजपताकाभिर्भगवन्तं शाक्यमुनितथागतमर्हन्तं सम्यक्-
 सम्बुद्धमवकिरन्तिस्माऽभ्यवकिरन्तिस्म । अभिप्राकिरन्तिस्म । अथ
 तानि पुष्पादीन्युपरिवैहायसमभ्युदगम्याऽस्मिंस्त्रिसाहस्रे महासाहस्रे
 लोकधातौ पुष्पकूटाकारः संस्तितोऽभूत् । चतरस्रस्रतुःस्थूणसमो-
 भागशः सुविभक्तोरमणौयोमनोरमः । अथ ततः पर्वदः प्राणिकोटी
 नियुतशतसहस्रान्युत्पाद्यासनेभ्योयेन भगवांस्तेनाऽञ्जलिं प्रणम्य भग-
 वन्तमेतदवोचत् । वयमपि भगवन्ननागतेऽध्वन्येवं रूपाणां धर्माणां
 स्ताभिनोभवेमः । यथा रूपाणां तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धः । एव-
 मेव श्रावकसंघं परिहारः मे । एवञ्च पर्वदिधर्मं देशयामः । यथा-
 तथागतएतर्हिधर्मं देशयति । अथ भगवांस्तेषामध्याशयं विदित्वा
 सर्वधर्माणाञ्चानुत्पादायाऽनिरोधायाऽनभिसंस्कारायाऽप्रादुर्भावाय ।
 चान्तिं विदित्वास्मितं प्रादुरकार्षीत् । अथायुष्मानानन्दउत्पाद्या-
 सनादेकांशमुत्तरासङ्गं कृत्वादक्षिणं जानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य
 येन भगवांस्तेनाऽञ्जलिं प्रणम्य भगवन्तमेतदवोचत् । कोभगवन् हेतुः
 कः प्रत्ययः स्मितस्याविष्करणे नाऽहेतुकं नाऽप्रत्ययं बुद्धा भगवन्तः
 स्मितमाविष्कुर्वन्ति । भगवानाह । इत आनन्दपद्मः प्राणिकोटी
 नियुतशतसहस्रैरनुत्पत्तिकेषु धर्मेषु चान्तिः प्रतिलब्धा । एतेचा-

ऽनागतेऽध्वन्यष्टषड्याकल्पकोटीभिर्व्वोध्यङ्गापुष्पनामापस्तथागताग्रहन्तः
सम्यक्सम्बुद्धालोके भविष्यन्ति पुष्पाकरेकल्पे ।

इति शतसाहस्रिकाः प्रज्ञापारमितायाः

प्रथमः परिवर्त्तः ॥ • ॥

अथ द्वितीयपरिवर्तः ।

अथ भगवानायुष्मन्तं सुभूतिमामन्त्रयते । प्रतिभातु ते सुभूते बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां प्रज्ञापारमितामारभ्य धार्मीं कथां कर्तुं कथं बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः प्रज्ञापारमितायां निर्यायुरिति । अथ तेषां बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां तेषाञ्च महाश्रावकाणां तेषाञ्च देवपुत्राणामेतदभूत् किं पुनरायुष्मान् सुभूतिस्त्वावत्केन प्रज्ञाप्रतिभानवलाधानसत्त्वाहेन बोधिसत्त्वेभ्योमहासत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितामुपदेक्ष्यति । अथ वा बुद्धाऽनुभावेनेति । अथायुष्मां सुभूतिर्बुद्धानुभावेन तेषां बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां तेषाञ्च महाश्रावकाणां तेषाञ्च देवपुत्राणां चेतसैव चेतः परितर्कमाज्ञायायुष्मन्तं शारदतीपुत्रमामन्त्रयतेस्म । यत्किञ्चिदायुष्मञ्छारदतीपुत्र भगवतः श्रावकाभाषन्तेऽभिलपन्त्युदीरयन्ति । सर्व्वः स तथागतस्य पुरुषकारः । यश्च तथागतेन धर्म्मोद्देशितः सर्व्वः स धर्म्मतया अविद्वुः । तत्ते कुलपुत्रास्तत्र धर्म्मदेशनायां शिचमाणास्तां धर्म्मतां साक्षात् कुर्व्वन्ति । तथागतएवैष शारदतीपुत्रोपाययोगेन बोधिसत्त्वेभ्योमहासत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितामुपदेक्ष्यत्यविषयोऽत्रायुष्मञ्छारदतीपुत्र सर्व्वश्रावकप्रत्येकबुद्धानां बोधिसत्त्वेभ्यो महासत्त्वेभ्यः प्रज्ञापारमितामुपदेष्टुं । अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतदवोचत् । बोधि-

सत्त्वामहासत्त्वादिति भगवन्मुच्यते । कतमस्यैतद्धर्मस्याऽधिवचनं यदुत बोधिसत्त्व इति प्रज्ञापारमितेति वा । नाऽहं भगवंस्तं धर्मं स मनुपश्यामि । यदुत बोधिसत्त्व इति प्रज्ञापारमितेति वा । सोऽहं भगवंस्तच्च बोधिसत्त्वं ताच्च प्रज्ञापारमितां तच्च बोधिसत्त्वनामाऽस-
मनुपश्यन् कतमं बोधिसत्त्वं कतमस्यां प्रज्ञापारमितायामववदिष्या-
म्यनुशासिष्यामि । एवमुक्ते भगवानायुष्मन्तं सुभूतिमेतदवोचत् ।
*नाममात्रमिदं सुभूते यदुत प्रज्ञापारमिता च बोधिसत्त्वश्च बोधि-
सत्त्वनाम च । तच्च नामनाऽध्यात्मं न वहिर्द्वानोभयमन्तरेणोपलभ्यते ।
तद्यथाऽपि नाम सुभूते सत्त्वः सत्त्व इति नाम तच्च प्रज्ञप्तिमात्रं ।
यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण
व्यवह्रियते । तच्च नामनाऽध्यात्मं न वहिर्द्वानोभयमन्तरेणोपलभ्यते ।
तद्यथाऽपि नाम सुभूते जीवो जीव इति नाम तच्च नाम प्रज्ञप्ति-
मात्रं यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमा-
त्रेण व्यवह्रियते । तच्च नामनाऽध्यात्मं न वहिर्द्वानोभयमन्तरेणोपल-
भ्यते । तद्यथाऽपि नाम सुभूते जन्तुर्जन्तुरिति नाम तच्च प्रज्ञप्तिमात्रं
तच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यव-
ह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वानोभयमन्तरेणोपलभ्यते ।
तद्यथाऽपि नाम सुभूते पोषः पोष इति नाम तच्च नाम प्रज्ञप्तिमात्रं
यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण
व्यवह्रियते । तच्च नामनाऽध्यात्मं न वहिर्द्वानोभयमन्तरेणोपलभ्यते ।
तद्यथाऽपि नाम सुभूते पुरुषः पुरुष इति नाम तच्च नाम प्रज्ञप्ति

मात्रं यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादोननिरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केत-
 मात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वर्त्ता नोभयमन्तरे-
 णोपलभ्यते । तद्यथापि नाम सुभूते पुङ्गवः पुङ्गवदति नाम तच्च
 नाम प्रज्ञप्तिमात्रं यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादोननिरोधोऽन्यत्र
 संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वर्त्ता नोभय
 मन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम सुभूते मनुजोमनुजदति
 नाम तच्च नाम प्रज्ञप्तिमात्रं यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादोननि-
 रोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न
 वहिर्द्वर्त्ता नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम सुभूते मानवो-
 मानवदति नाम तच्च नाम प्रज्ञप्तिमात्रं यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य
 नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम-
 नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वर्त्ता नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम
 सुभूते कारकः कारकदति नाम । तच्च नाम प्रज्ञप्तिमात्रं यच्च
 प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यव-
 ह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वर्त्ता नोभयमन्तरेणोपलभ्यते ।
 तद्यथाऽपि नाम सुभूते कारयिता कारयितेति नाम तच्च नाम
 प्रज्ञप्तिमात्रं यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादोननिरोधोऽन्यत्र संज्ञा-
 सङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वर्त्ता नोभयम-
 न्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम सुभूते उत्पापकः उत्पापकदति
 नाम तच्च नाम प्रज्ञप्तिमात्रं यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादो न
 निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं
 न वहिर्द्वर्त्ता नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम सुभूते समु-

त्यापकः समुत्पापकइति नाम तच्च नाम प्रज्ञप्तिमात्रं यच्च प्रज्ञप्ति-
 धर्मं तस्य नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते ।
 तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वानोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथा-
 ऽपि नाम सुभूते वेदको वेदक इति नाम । तच्च नाम प्रज्ञप्ति-
 मात्रं यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केत-
 मात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वानोभयमन्तरे-
 णोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम सुभूते वेदयितृको वेदयितृकइति
 नाम । तच्च नाम प्रज्ञप्तिमात्रं यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादो न
 निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं
 न वहिर्द्वानोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम सुभूते जान-
 कोजानकइति नाम । तच्च नाम प्रज्ञप्तिमात्रं । यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं
 तस्य नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च
 नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वानोभयमन्तरेणोपलभ्यते । यद्यथाऽपि
 नाम सुभूते पश्यकः पश्यक इति नाम । तच्च नाम प्रज्ञप्तिमात्रं ।
 यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण
 व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वानोभयमन्तरेणोपल-
 भ्यते । एवमेव सुभूते या च प्रज्ञापारमिता यस्य बोधिसत्त्वो यच्च
 बोधिसत्त्वनाम सर्वमेतत् प्रज्ञप्तिमात्रं । यच्च प्रज्ञप्तिधर्मं तस्य नो-
 त्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम
 नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वानोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम
 सुभूते योऽयमाध्यात्मिकप्रात्मभावोरूपमिति नाम यावदेव धर्म-
 प्रज्ञप्तिमात्रं तस्यास्य धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केत-

मात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणोप-
 लभ्यते । तद्यथाऽपि नाम सुभूते येयमाध्यात्मिकीवेदनेति नाम
 यावदेवधर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधो-
 ऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न
 वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम सुभूते
 येयमाध्यात्मिकीसंज्ञेतिनामयावदेवधर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्म-
 प्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते ।
 तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि
 नाम सुभूते यदमे आध्यात्मिकाः संस्कारादिति नाम यावदेव-
 धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र
 संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । नच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वी नोभ-
 यमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम सुभूते यदिदमाध्यात्मिकं
 विज्ञानमिति नाम यावदेवधर्म प्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्म-
 प्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च
 नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । एव मेव सुभूते
 प्रज्ञापारमिता च बोधिसत्त्वश्च बोधिसत्त्व नाम च सर्वमेतत् धर्म-
 प्रज्ञप्तिमात्रं तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञा-
 सङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नामनाऽध्यात्मं न वहिर्द्वी नोभयम-
 न्तरेणोपलभ्यते । चक्षुरिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमे-
 तत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण
 व्यवह्रियते । यदुत चक्षुरिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वी
 नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । ओचमिति सुभूते यावदेव धर्म

प्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञा-
सङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत श्रोत्रमिति । तच्च नाम
नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । घ्राणमिति सुभूते
यावदेव प्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽ-
न्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत घ्राणमिति । तच्च नाम-
नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । जिह्वेति सुभूते
यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधो-
ऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत जिह्वेति । तच्च
नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । कायइति
सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो
न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत काय
इति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते ।
मनइति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्म-
प्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत
मनइति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वा नोभयमन्तरेणोपल-
भ्यते । रूपमिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च
धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते ।
यदुत रूपमिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वा नोभयमन्तरेणो-
पलभ्यते । शब्दइति सुभूते यावदेव धर्म प्रज्ञप्तिमात्रमेतत्त-
स्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यव-
ह्रियते । यदुत शब्द इति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वा
नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । गन्धइति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्र-

मेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमा-
 त्रेण व्यवह्रियते । यदुत गन्धदति । तच्च नाम नाध्यात्मं न
 वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । रसदति सुभूते यावदेव धर्म-
 प्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञास-
 ङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत रसदति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं
 न वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । स्पर्शदति सुभूते यावदेव
 धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र
 संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत स्पर्शदति । तच्च नाम
 नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । धर्मदति सुभूते
 यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधो-
 ऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत धर्मदति । तच्च नाम
 नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । चक्षुर्धातुरिति
 सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न
 निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत चक्षुर्धातुरि-
 रि । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणोपलभ्यते ।
 रूपधातुरिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्ते-
 र्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत
 रूपधातुरिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणो-
 पलभ्यते । चक्षुर्विज्ञानधातुरिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्र-
 मेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण
 व्यवह्रियते । यदुत चक्षुर्विज्ञानधातुरिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं
 न वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । श्रोत्रधातुरिति सुभूते याव-

देव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधो-
ऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत ओचधातुरिति । तच्च
नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । शब्दधातु-
रिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो
न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत शब्द-
धातुरिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपल-
भ्यते । ओचविज्ञानधातुरिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमे-
तत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण
व्यवह्रियते । यदुत ओचविज्ञानधातुरिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं
न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । घ्राणधातुरिति सुभूते याव-
देव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र
संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत घ्राणधातुरिति । तच्च नाम
नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । गन्धधातुरिति
सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न
निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत गन्धधातुरि-
ति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते ।
घ्राणविज्ञानधातुरिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च
धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते ।
यदुत घ्राणविज्ञानधातुरिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धा
नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । जिह्वाधातुरिति सुभूते यावदेव धर्म-
प्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञा-
सङ्केतमात्रेण व्यवह्रियत । यदुत जिह्वाधातुरिति । तच्च नाम

नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धां नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । रसधातुरिति
 प्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्यास्य धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञा-
 सङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत रसधातुरिति । तच्च नाम
 नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धां नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । जिह्वा विज्ञान-
 धातुरिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्यास्य धर्म-
 प्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते ।
 यदुत जिह्वाविज्ञानधातुरिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धां
 नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । कायधातुरिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्ति-
 मात्रमेतत्तस्यास्य धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केत-
 मात्रेण व्यवह्रियते । यदुत कायधातुरिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं
 न वहिर्द्धां नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । स्पृष्टव्यधातुरिति सुभूते या-
 वदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्यास्य धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधो-
 ऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत स्पृष्टव्यधातुरिति । तच्च
 नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धां नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । कायविज्ञान-
 धातुरिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्यास्य धर्मप्रज्ञप्ते-
 र्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुत
 कायविज्ञानधातुरिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धां नोभय-
 मन्तरेणोपलभ्यते । मनोधातुरिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्र-
 मेतत्तस्यास्य धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण
 व्यवह्रियते । यदुत मनोधातुरिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धां
 नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । धर्मधातुरिति सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञ-
 प्तिमात्रमेतत् तस्यास्य धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञा

सङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुतधुर्मधातुरिति ! तच्च नाम नाऽध्या-
 त्मं न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । मनोविज्ञानधातुरिति
 सुभूते यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न
 निरोधोऽन्यत्रसंज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । यदुतमनोविज्ञान धातु-
 रिति । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोप-
 लभ्यते । एव मेव सुभूते यदिदमुच्यते प्रज्ञापारमितेति बोधि-
 सत्त्व इति बोधिसत्त्वनामेति । यावदेव धर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च
 धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्रसंज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते ।
 प्रज्ञापारमितेति बोधिसत्त्व इति बोधिसत्त्वनामेति । तच्च नाम
 नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम
 सुभूते पोषमाध्यात्मिक आत्मभावइति नाम मात्रेण व्यवह्रियते ।
 ग्रीष्माऽस्थौनीति नाम व्यवह्रियते । ग्रीवाऽस्थौनीति नाम व्यवह्रि-
 यते । स्कन्धाऽस्थौनीति नाम व्यवह्रियते । पृष्ठाऽस्थौनीति व्यव-
 ह्रियते । पार्श्वकाऽस्थौनीति व्यवह्रियते । कव्यस्थौनीति नाम
 व्यवह्रियते । उर्वस्थौनीति नाम व्यवह्रियते । जङ्घाऽस्थौनीति
 नाम व्यवह्रियते । पादाऽस्थौनीति नाम व्यवह्रियते । धर्मप्रज्ञप्ति-
 मात्रेणेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्रसंज्ञा सङ्केत-
 मात्रेण व्यवह्रियते । ग्रीष्माऽस्थौनीति नाम* ग्रीवाऽस्थौनीति नाम

* ग, घ, पुस्तके नाम शब्दात् परं सर्वत्र “व्यवह्रियते” इति क्रियापदं
 लिखितं दृश्यते । अत्र केषाञ्चित् पदानां पुनरुक्तिरुपलभ्यते । किमयं
 लेखकदोषः । ग्रन्थकर्तुर्वा रचनाचातुर्यं प्रयोजनविशेषोवाऽस्तीति
 तत्त्वतो न विद्मः ।

वाक्स्थीनीति नाम पृष्ठाऽस्थीनीति नाम पार्श्वाऽस्थीनीति नाम
 कथस्थीनीति नाम उर्वस्थीनीति नाम जङ्घाऽस्थीनीति नाम ।
 तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । एव-
 मेव सुभूते यदिदमुच्यते प्रज्ञापारमितेति बोधिसत्त्व इति बोधि-
 सत्त्वनामेति यावदेवधर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो
 न निरोधोऽन्यत्रसंज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽ-
 ध्यात्मं न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम सुभूते
 यानीमानि वाङ्मानि त्वणकाष्ठशाखापत्रपलाशानि सर्वान्येतानि
 नानानामधेयैर्व्यवह्रियन्ते तानि च एषाञ्च नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र
 संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तानि च नामानि नाऽध्यात्मं न
 वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते ।

एव मेव सुभूते यदिदमुच्यते प्रज्ञापारमितेति बोधिसत्त्व इति ।
 बोधिसत्त्वनामेति । यावदेवधर्मप्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्ते-
 र्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम
 नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम
 सुभूते अतीतानां बुद्धानां भगवतां यावदेव नाम मात्रं तिष्ठति । तच्च
 नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । तद्यथाऽपि नाम
 सुभूते स्वप्नः प्रतिश्रुत्का प्रतिभासोमायामरीचि उदकचन्द्रस्तथागत-
 निर्मितः सर्व्वएते धर्माः प्रज्ञप्तिमात्रं यस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न
 निरोधोऽन्यत्रसंज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं
 न वहिर्द्धा नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । एवमेव सुभूते यदिदमुच्यते
 प्रज्ञापारमितेति बोधिसत्त्व इति बोधिसत्त्वनामेति । सर्व्व एते

धर्माः प्रज्ञप्तिमात्रमेतत्तस्याश्च धर्मप्रज्ञप्तेर्नोत्पादो न निरोधोऽन्यत्र संज्ञासङ्केतमात्रेण व्यवह्रियते । तच्च नाम नाऽध्यात्मं न वहिर्द्वी नोभयमन्तरेणोपलभ्यते । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता नामसङ्केत प्रज्ञप्याबाधर्मप्रज्ञप्या च शिचितव्यं ।

एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् न रूपं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न रूपं नामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम सुखमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न रूपं नामात्मेति समनुपश्यति । न रूपं नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न रूपं नाम शान्तमिति समनुपश्यति । न रूपं नामाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न रूपं नामाऽशून्यमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम निमित्तमिति समनुपश्यति । न रूपं नामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न रूपं नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न रूपं नामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न रूपं नामाऽसंक्लेशमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न रूपं नामोत्पाददति समनुपश्यति । न रूपं नाम निरोध इति समनुपश्यति । न रूपं नाम विविक्तमिति समनुपश्यति । न रूपं नामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न रूपं नामाऽकुशलमिति

समनुपश्यति । न रूपं नाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम निरवद्यमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम साश्रवमिति समनुपश्यति । न रूपं नामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम निःक्लेशमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न रूपं नाम संसार इति समनुपश्यति । न रूपं नाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न वेदनां नाम नित्येति समनुपश्यति । न वेदनां नामाऽनित्येति समनुपश्यति । न वेदनां नाम सुखेति समनुपश्यति । न वेदनां नाम दुःखेति समनुपश्यति । न वेदनां नामात्मेति समनुपश्यति । न वेदनां नामानात्मेति समनुपश्यति । न वेदनां नाम शान्तेति समनुपश्यति । न वेदनां नामाऽशान्तेति समनुपश्यति । न वेदनां नाम शून्येति समनुपश्यति । न वेदनां नामाऽशून्येति समनुपश्यति । न वेदनां नाम निमित्तेति समनुपश्यति । न वेदनां नामाऽनिमित्तेति समनुपश्यति । न वेदनां नाम प्रणिहित*मिति समनुपश्यति । न वेदनां नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न वेदनां नाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न वेदनां नामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न वेदनां नाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न वेदनां नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न वेदनां नामोत्पाद इति समनुपश्यति ।

* वेदनादि स्त्रीलिङ्गशब्दविशेषणस्य क्वचित् स्त्रीलिङ्गत्वं क्वचित् स्त्रीव-
लिङ्गत्वं दृश्यते, पञ्चसु प्रत्ययेषु ।

न वेदनां नाम निरोध इति समनुपश्यति । न वेदनां नाम वि-
विक्रतेति समनुपश्यति । न वेदनां नामाऽविविक्रतेति समनुपश्यति ।
न वेदनां नाम कुशलेति समनुपश्यति । न वेदनां नामाऽकुश-
लेति समनुपश्यति । न वेदनां नाम सावधेति समनुपश्यति । न
वेदनां नामाऽनवधेति समनुपश्यति । न वेदनां नाममाश्रवेति
समनुपश्यति । न वेदनां नामाऽनाश्रवेति समनुपश्यति । न वेदनां
नाम संक्षेपेति समनुपश्यति । न वेदनां नाम निःक्षेपेति समनु-
पश्यति । न वेदनां नाम लौकिकेति समनुपश्यति । न वेदनां
नाम लोकोत्तरेति समनुपश्यति । न वेदनां नाम संसार इति
समनुपश्यति । न वेदनां नाम निर्वाण* इति समनुपश्यति ।

न संज्ञां नामनित्येति समनुपश्यति । न संज्ञां नामाऽनित्येति
समनुपश्यति । न संज्ञां नाम सुखमिति समनुपश्यति । न संज्ञां
नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न संज्ञां नामात्मेति समनुपश्यति ।
न संज्ञां नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम शान्तमिति
समनुपश्यति । न संज्ञां नामाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न संज्ञां
नाम शून्येति समनुपश्यति । न संज्ञां नामाऽशून्येति समनुपश्यति । न
संज्ञां नाम निमित्तमिति समनुपश्यति । न संज्ञां नामाऽनिमित्त-
मिति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति ।
न संज्ञां नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न संज्ञां नामसंस्कृत-
मिति समनुपश्यति । न संज्ञां नामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति ।
न संज्ञां नामोत्पाद इति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम निरोध

* निर्वाणमिति युक्तं प्रतिभाति ।

इति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम संक्षेप इति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम विविक्तमिति समनुपश्यति । न संज्ञां नामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम कुशलेति समनुपश्यति । न संज्ञां नामाऽकुशलेति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम सावद्येति समनुपश्यति । न संज्ञां नामाऽनवद्येति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम साश्रवेति समनुपश्यति । न संज्ञां नामाऽनाश्रवेति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम संक्षेप इति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम निःक्षेपेति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम लोकोत्तरेति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम संसार इति समनुपश्यति । न संज्ञां नाम निर्व्वाणमिति समनुपश्यति ।

न संस्कारानाम नित्यादिति समनुपश्यति । न संस्कारानामाऽनित्यादिति समनुपश्यति । न संस्कारानाम सुखादिति समनुपश्यति । न संस्कारानाम दुःखादिति समनुपश्यति । न संस्कारानामाऽऽत्मान इति समनुपश्यति । न संस्कारा नामाऽनात्मान इति समनुपश्यति । न संस्कारानाम शान्तादिति समनुपश्यति । न संस्कारानामाऽशान्तादिति समनुपश्यति । न संस्कारानाम शून्यादिति समनुपश्यति । न संस्कारानामाऽशून्या इति समनुपश्यति । न संस्कारानाम निमित्तादिति समनुपश्यति । न संस्कारानामाऽनिमित्तादिति समनुपश्यति । न संस्कारानाम प्रणिहितादिति समनुपश्यति । न संस्कारानामाऽप्रणिहितादिति समनुपश्यति । न संस्कारा नाम संस्कृता इति समनुपश्यति । न संस्कारानामाऽसंस्कृतादिति समनु-

पश्यति । न संस्कारानामोत्पादादिति समनुपश्यति । न संस्कारानाम-
निरोधादिति समनुपश्यति । न संस्कारानाम संक्लेशादिति समनु-
पश्यति । न संस्कारानाम व्यवदानादिति समनुपश्यति । न संस्कारा-
नाम विविक्ता इति समनुपश्यति । न संस्कारानामाऽविविक्तादिति
समनुपश्यति । न संस्कारानाम कुशलादिति समनुपश्यति । न
संस्कारानामाऽकुशला इति समनुपश्यति । न संस्कारानाम सावद्या-
दिति समनुपश्यति । न संस्कारानाम निरवद्यादिति समनुपश्यति ।
न संस्कारानाम साश्रवादिति समनुपश्यति । न संस्कारा नामाऽना-
श्रवा इति समनुपश्यति । न संस्कारानाम संक्लेशा इति समनु-
पश्यति । न संस्कारानाम निःक्लेशादिति समनुपश्यति । न संस्कारा-
नाम लौकिकादिति समनुपश्यति । न संस्कारानाम लोकोत्तरा
इति समनुपश्यति । न संस्कारानाम संसारदिति समनुपश्यति । न
संस्कारानाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न विज्ञानं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नामा-
ऽनित्यमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम सुखमिति समनुपश्यति ।
न विज्ञानं नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नामाऽऽत्मेति
समनुपश्यति । न विज्ञानं नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न
विज्ञानं नाम शान्तमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नामाऽशान्त-
मिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम शून्यमिति समनुपश्यति ।
न विज्ञानं नामाऽशून्यमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम
निमित्तमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नामाऽनिमित्तमिति
समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न

विज्ञानं नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नामोत्पादइति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम निरोधइति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम संक्षेपइति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम विविक्तमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नामाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम निरवद्यमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम साऽऽश्रवमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम संक्षेपइति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम निःक्षेपइति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम संसारइति समनुपश्यति । न विज्ञानं नाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न चक्षुर्नामनित्यमिति समनुपश्यति । न चक्षुर्नामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न चक्षुर्नाम सुखमिति समनुपश्यति । न चक्षुर्नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न चक्षुर्नामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न चक्षुर्नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न चक्षुर्नाम शान्तमिति समनुपश्यति । न चक्षुर्नामाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न चक्षुर्नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न चक्षुर्नामाऽशून्यमिति समनुपश्यति ।

न चक्षुर्नामनिमित्तमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नामाऽनिमित्तमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम प्रणिहितमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नामाऽप्रणिहितमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम संस्कृतमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नामाऽसंस्कृतमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नामोत्पाद इति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम निरोध इति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम संक्लेशमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम व्यवदानमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम विविक्तमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नामाऽविविक्तमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम कुशलमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नामाऽकुशलमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम साऽवद्यमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम निरवद्यमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम साऽऽश्रवमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नामाऽनाश्रवमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम संक्लेशमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम निक्लेशमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम लौकिकमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम लोकोत्तरमिति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम संसारइति समनुपपद्यति । न चक्षुर्नाम निर्वाणमिति समनुपपद्यति ।

न रूपं नाम नित्यमिति समनुपपद्यति । न रूपं नामाऽनित्यमिति समनुपपद्यति । न रूपं नाम सुखमिति समनुपपद्यति । न रूपं नाम दुःखमिति समनुपपद्यति । न रूपं नामाऽऽत्मेति समनुपपद्यति । न रूपं नामाऽनात्मेति समनुपपद्यति । न रूपं नाम शान्तमिति समनुपपद्यति । न रूपं नामाऽशान्तमिति समनुपपद्यति । न रूपं नाम शून्यमिति समनुपपद्यति । न रूपं नामाऽशून्यमिति समनुपपद्यति । न रूपं नाम निमित्तमिति समनुपपद्यति । न रूपं

चक्षुः संस्पर्शोनामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न चक्षुःसंस्पर्शोनामाऽना-
 त्मेति समनुपश्यति । न चक्षुःसंस्पर्शोनाम शान्तमिति समनुपश्यति ।
 न चक्षुः संस्पर्शोनामाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शो-
 नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न चक्षुःसंस्पर्शो नामाऽशून्यमिति
 समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शोनाम निमित्तदति समनुपश्यति ।
 न चक्षुः संस्पर्शोनामाऽनिमित्तदति समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शो-
 नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शोनामाऽप्रणि-
 हितमिति समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शोनाम संस्कृतमिति समनु-
 पश्यति । न चक्षुःसंस्पर्शोनामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न चक्षुः-
 संस्पर्शोनाम संक्लेशदति समनुपश्यति । न चक्षुःसंस्पर्शोनाम व्यवदान-
 मिति समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शोनामोत्पाद इति समनुपश्यति ।
 न चक्षुः संस्पर्शोनाम निरोध इति समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शो-
 नाम विविक्तदति समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शोनामाऽविविक्तमिति
 समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शोनाम कुशलदति समनुपश्यति । न
 चक्षुः संस्पर्शोनामाऽकुशल इति समनुपश्यति । न चक्षुःसंस्पर्शोनाम
 साऽवद्यमिति समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शोनामाऽनवद्य इति
 समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शोनाम साऽऽश्रवदति समनुपश्यति । न
 चक्षुः संस्पर्शोनामाऽनाश्रव इति समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शोनाम
 संक्लेशदति समनुपश्यति । न चक्षुः संस्पर्शोनाम निःक्लेशदति समनु-
 पश्यति । न चक्षुःसंस्पर्शोनाम लौकिकदति समनुपश्यति । न चक्षुः-
 संस्पर्शोनाम लोकोत्तरदति समनुपश्यति । न चक्षुःसंस्पर्शोनाम संसार-
 दति समनुपश्यति । न चक्षुःसंस्पर्शोनाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

यदपि तच्चक्षुरूपचक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययादुत्पद्यते वेदयितं सुखं दुःखं वा तदपि नाम न नित्यमिति समनुपश्यति । नाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न सुखमिति समनुपश्यति । न दुःखमिति समनुपश्यति । नाऽऽत्मेति समनुपश्यति । नाऽनात्मेति समनुपश्यति । न शान्तमिति समनुपश्यति । नाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न शून्यमिति समनुपश्यति । नाऽशून्यमिति समनुपश्यति । न निमित्तमिति समनुपश्यति । नाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न प्रणिहितमिति समनुपश्यति । नाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न संस्कृतमिति समनुपश्यति । नाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न संक्लेशमिति समनुपश्यति । न व्यवदानमिति समनुपश्यति । नोत्पाददति समनुपश्यति । न निरोधदति समनुपश्यति । न विविक्तमिति समनुपश्यति । नाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न कुशलमिति समनुपश्यति । नाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न साऽवद्यमिति समनुपश्यति । नाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न साऽऽश्रवमिति समनुपश्यति । नाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न संक्लेशदति समनुपश्यति । न निःक्लेशदति समनुपश्यति । न लौकिकमिति समनुपश्यति । न लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न संसारदति समनुपश्यति । न निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न ओचं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न ओचं नामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न ओचं नाम सुखमिति समनुपश्यति । न ओचं नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न ओचं नामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न ओचं नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न ओचं नाम

शान्तमिति समनुपश्यति । न ओचं नामाऽशान्तमिति समनुपश्यति ।
 न ओचं नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न ओचं नामाऽशून्यमिति
 समनुपश्यति । न ओचं नाम निमित्तमिति समनुपश्यति । न ओचं
 नामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न ओचं नाम प्रणिहितमिति
 समनुपश्यति । न ओचं नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न
 ओचं नाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न ओचं नामाऽसंस्कृतमिति
 समनुपश्यति । न ओचं नाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न ओचं
 नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न ओचं नामोत्पाददति समनु-
 पश्यति । न ओचं नाम निरोधदति समनुपश्यति । न ओचं नाम
 विविक्तमिति समनुपश्यति । न ओचं नामाऽविविक्तमिति समनु-
 पश्यति । न ओचं नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न ओचं नामा-
 ऽकुशलमिति समनुपश्यति । न ओचं नाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति ।
 न ओचं नामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न ओचं नाम साऽऽव-
 मिति समनुपश्यति । न ओचं नामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति ।
 न ओचं नाम संक्लेशदति समनुपश्यति । न ओचं नाम निःक्लेशदति
 समनुपश्यति । न ओचं नाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न
 ओचं नाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न ओचं नाम संसार-
 दति समनुपश्यति । न ओचं नाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न शब्दोनाम नित्यदति समनुपश्यति । न शब्दोनामाऽनित्य-
 दति समनुपश्यति । न शब्दोनाम सुखमिति समनुपश्यति । न
 शब्दोनाम दुःखमिति समनुपश्यति । न शब्दोनामाऽऽत्मेति समनु-
 पश्यति । न शब्दोनामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न शब्दोनाम

शान्तमिति समनुपश्यति । न शब्दोनामाऽशान्तमिति समनुपश्यति ।
 न शब्दोनाम शून्यमिति समनुपश्यति । न शब्दोनामाऽशून्यमिति
 समनुपश्यति । न शब्दोनाम निमित्तमिति समनुपश्यति । न
 शब्दोनामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न शब्दोनाम प्रणिहित-
 मिति समनुपश्यति । न शब्दोनामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति ।
 न शब्दोनाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न शब्दोनामाऽसंस्कृत-
 मिति समनुपश्यति । न शब्दोनाम संक्षेपइति समनुपश्यति । न
 शब्दोनाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न शब्दोनामोत्पादइति
 समनुपश्यति । न शब्दोनाम निरोधइति समनुपश्यति । न शब्दो-
 नाम विविक्तइति समनुपश्यति । न शब्दोनामाऽविविक्तइति समनु-
 पश्यति । न शब्दोनाम कुशलइति समनुपश्यति । न शब्दोनामा-
 ऽकुशलइति समनुपश्यति । न शब्दोनाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति ।
 न शब्दोनामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न शब्दोनाम साऽऽश्रव-
 मिति समनुपश्यति । न शब्दोनामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न
 शब्दोनाम संक्षेपइति समनुपश्यति । न शब्दोनाम निःक्षेपइति
 समनुपश्यति । न शब्दोनाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न
 शब्दोनाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न शब्दोनाम संसारइति
 समनुपश्यति । न शब्दोनाम निर्व्याणमिति समनुपश्यति ।

न ओचविज्ञानं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं
 नामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम सुखमिति
 समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न
 ओचविज्ञानं नामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नामा-

ऽनात्मेति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम शान्तमिति समनु-
 पश्यति । न ओचविज्ञानं नामाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न
 ओचविज्ञानं नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नामा-
 ऽशून्यमिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम निमित्तमिति
 समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति ।
 न ओचविज्ञानं नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं
 नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम संस्कृत-
 मिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नामाऽसंस्कृतमिति समनु-
 पश्यति । न ओचविज्ञानं नाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न
 ओचविज्ञानं नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं
 नामोत्पाददति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम निरोधदति
 समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम विविक्तमिति समनुपश्यति ।
 न ओचविज्ञानं नामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं
 नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नामाऽकुशलमिति
 समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति ।
 न ओचविज्ञानं नामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं
 नाम साऽऽवदति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नामाऽनाऽवदति
 समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम संक्लेशदति समनुपश्यति । न
 ओचविज्ञानं नाम निःक्लेशदति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम
 लौकिकमिति समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम लोकोत्तरमिति
 समनुपश्यति । न ओचविज्ञानं नाम संसारदति समनुपश्यति । न
 ओचविज्ञानं नाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न ओचसंस्पर्शो नाम नित्यइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शो-
नामाऽनित्यइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम सुखइति
समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम दुःखइति समनुपश्यति । न
ओचसंस्पर्शोनामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनामाऽना-
त्मेति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम शून्यइति समनुपश्यति ।
न ओचसंस्पर्शोनामाऽशून्यइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम
निमित्तमिति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनामाऽनिमित्तमिति
समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम प्रणिहितइति समनुपश्यति ।
न ओचसंस्पर्शोनामाऽप्रणिहितइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शो-
नाम संस्कृतइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनामाऽसंस्कृतइति
समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शो नाम संक्लेशइति समनुपश्यति । न
ओचसंस्पर्शो नामव्यवदानमिति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शो-
नामोत्पादइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम निरोधइति
समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनामविविक्तइति समनुपश्यति ।
न ओचसंस्पर्शोनामाऽविविक्तइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शो-
नाम कुशलइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनामाऽकुशलइति
समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम साऽवद्यइति समनुपश्यति ।
न ओचसंस्पर्शोनामाऽनवद्यइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम
साऽऽवद्यइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनामाऽनाश्रवइति समनु-
पश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम संक्लेशइति समनुपश्यति । न ओच-
संस्पर्शोनाम निःक्लेशइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम
लौकिकइति समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम लोकोत्तरइति

समनुपश्यति । न ओचसंस्पर्शोनाम संसारइति समनुपश्यति ।
न ओचसंस्पर्शोनाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

यदपितच्छ्रोत्रशब्दश्चोचविज्ञानश्चोचसंस्पर्शप्रत्ययदुत्पद्यते वेदयितं
सुखं दुःखं वा अदुःखाऽसुखं वा तदपि नाम न नित्यमिति
समनुपश्यति । नाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न सुखमिति समनु-
पश्यति । न दुःखमिति समनुपश्यति । नाऽऽत्मेति समनुपश्यति ।
नाऽनात्मेति समनुपश्यति । न शान्तमिति समनुपश्यति । नाऽशान्त-
मिति समनुपश्यति । न शून्यमिति समनुपश्यति । नाऽशून्यमिति
समनुपश्यति । न निमित्तमिति समनुपश्यति । नाऽनिमित्तमिति
समनुपश्यति । न प्रणिहितमिति समनुपश्यति । नाऽप्रणिहितमिति
समनुपश्यति । न संस्कृतमिति समनुपश्यति । नाऽसंस्कृतमिति
समनुपश्यति । न संक्षेपमिति समनुपश्यति । न व्यवदानमिति
समनुपश्यति । नोत्पादइति समनुपश्यति । न निरोधइति समनु-
पश्यति । न विविक्तमिति समनुपश्यति । नाऽविविक्तमिति समनु-
पश्यति । न कुशलमिति समनुपश्यति । नाऽकुशलमिति समनु-
पश्यति । न साऽवद्यमिति समनुपश्यति । नाऽनवद्यमिति समनु-
पश्यति । न साऽऽश्रवमिति समनुपश्यति । नाऽनाश्रवमिति समनु-
पश्यति । न संक्षेपइति समनुपश्यति । न निःक्षेपइति समनुपश्यति ।
न लौकिकमिति समनुपश्यति । न लोकोत्तरमिति समनुपश्यति ।
न संसारइति समनुपश्यति । न निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न घ्राणं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नामाऽनित्य-
मिति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम सुखमिति समनुपश्यति ।

न घ्राणं नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न घ्राणं नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नामाऽशून्यमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम निमित्तमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम संक्लेशदति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नामोत्पाददति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम निरोधदति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम विविक्तमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नामाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम साऽश्रवमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम संक्लेशदति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम निःक्लेशदति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम संसारदति समनुपश्यति । न घ्राणं नाम निर्व्याणमिति समनुपश्यति ।

न गन्धोनाम नित्यदति समनुपश्यति । न गन्धो नामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न गन्धोनाम सुखमिति समनुपश्यति ।

न गन्धोनाम दुःखमिति समनुपश्यति । न गन्धोनामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न गन्धोनामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न गन्धोनाम शान्तइति समनुपश्यति । न गन्धोनामाऽशान्तइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम शून्यइति समनुपश्यति । न गन्धोनामाऽशून्यइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम निमित्तइति समनुपश्यति । न गन्धोनामाऽनिमित्तइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न गन्धोनामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न गन्धोनाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न गन्धोनामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न गन्धोनाम संक्लेशइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न गन्धोनामोत्पादइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम निरोधइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम विविक्तइति समनुपश्यति । न गन्धोनामाऽविविक्तइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम कुशलमिति समनुपश्यति । न गन्धोनामाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न गन्धोनाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति । न गन्धोनामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न गन्धोनाम साऽऽश्रवइति समनुपश्यति । न गन्धोनामाऽनाश्रवइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम संक्लेशइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम निःक्लेशइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम लौकिकइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम लोकोत्तरइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम संसारइति समनुपश्यति । न गन्धोनाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न प्राणविज्ञानं नित्यमिति समनुपश्यति । न प्राणविज्ञानम-

नित्यमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम सुखमिति समनु-
 पश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न
 घ्राणविज्ञाननामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नामा-
 ऽनात्मेति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम शान्तमिति समनु-
 पश्यति । न घ्राणविज्ञानं नामाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न
 घ्राणविज्ञानं नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नामा-
 ऽशून्यमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम निमित्तमिति
 समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति ।
 न घ्राणविज्ञानं नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं
 नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम संस्कृत-
 मिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नामाऽसंस्कृतमिति समनु-
 पश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न
 घ्राणविज्ञानं नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं
 नामोत्पाददति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम निरोधदति
 समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम विविक्तमिति समनुपश्यति ।
 न घ्राणविज्ञानं नामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं
 नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नामाऽकुशलमिति
 समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति ।
 न घ्राणविज्ञानं नामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं
 नाम साऽऽवमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नामाऽनावमिति
 समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम संक्लेशदति समनुपश्यति । न
 घ्राणविज्ञानं नाम निःक्लेशदति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम

लौकिकमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम संसारदति समनुपश्यति । न घ्राणविज्ञानं नाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न घ्राणसंस्पर्शो नाम नित्यदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शो-
नामाऽनित्यदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम सुखमिति
समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम दुःखमिति समनुपश्यति । न
घ्राणसंस्पर्शोनामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनामाऽनात्मेति
समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम शान्तदति समनुपश्यति । न
घ्राणसंस्पर्शोनामाऽशान्तदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम
शून्यदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनामाऽशून्यदति समनुपश्यति ।
न घ्राणसंस्पर्शोनाम निमित्तदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शो-
नामाऽनिमित्तदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम प्रणिहितदति
समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनामाऽप्रणिहितदति समनुपश्यति । न
घ्राणसंस्पर्शोनाम संस्कृतदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनामा-
ऽसंस्कृतदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम संक्लेशदति समनु-
पश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न
घ्राणसंस्पर्शोनामोत्पाददति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम
निरोधदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम विविक्तदति
समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनामाऽविविक्तदति समनुपश्यति । न
घ्राणसंस्पर्शोनाम कुशलदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनामा-
ऽकुशलदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम साऽवद्यदति समनु-
पश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनामाऽनवद्यदति समनुपश्यति । न घ्राण-

संस्पर्शोनाम साश्रवदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनामाऽनाश्रव-
दति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम संक्लेशदति समनुपश्यति ।
न घ्राणसंस्पर्शोनाम निःक्लेशदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम
लौकिकदति समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम लोकोत्तरदति
समनुपश्यति । न घ्राणसंस्पर्शोनाम संसारदति समनुपश्यति । न
घ्राणसंस्पर्शोनाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

यदपि तद्घ्राण-गन्धघ्राणविज्ञानघ्राणसंस्पर्शप्रत्ययादुत्पद्यते वेद-
यितं सुखं वा दुःखं वा अदुःखाऽसुखं वा तदपि नाम न
नित्यमिति समनुपश्यति । नाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न सुख-
मिति समनुपश्यति । न दुःखमिति समनुपश्यति । नाऽऽत्मेति समनु-
पश्यति । नाऽनात्मेति समनुपश्यति । न शान्तदति समनुपश्यति ।
नाऽशान्तदति समनुपश्यति । न शून्यदति समनुपश्यति । नाऽशून्य-
दति समनुपश्यति । न निमित्तदति समनुपश्यति । नाऽनिमित्त-
दति समनुपश्यति । न प्रणिहित दति समनुपश्यति । नाऽप्रणिहित
दति समनुपश्यति । न संस्कृतदति समनुपश्यति । नाऽसंस्कृतदति
समनुपश्यति । न संक्लेशदति समनुपश्यति । न व्यवदानमिति समनु-
पश्यति । नोत्पाददति समनुपश्यति । न निरोधदति समनु-
पश्यति । न विविक्तदति समनुपश्यति । नाऽविविक्तदति समनु-
पश्यति । न कुशलदति समनुपश्यति । नाऽकुशलदति समनुपश्यति ।
न साऽवद्यदति समनुपश्यति । नाऽनवद्यदति समनुपश्यति ।
न साऽऽश्रवदति समनुपश्यति । नाऽनाश्रवदति समनुपश्यति ।
न संक्लेशदति समनुपश्यति । न निःक्लेशदति समनुपश्यति ।

न लौकिकइति समनुपश्यति । न लोकोत्तरइति समनुपश्यति ।
न संसारइति समनुपश्यति । न निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न जिह्वां नाम नित्येति समनुपश्यति । न जिह्वां नामाऽनि-
त्येति समनुपश्यति । न जिह्वां नाम सुखेति समनुपश्यति । न
जिह्वां नाम दुःखेति समनुपश्यति । न जिह्वां नामाऽऽत्मेति समनु-
पश्यति । न जिह्वां नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न जिह्वां नाम
शान्तेति समनुपश्यति । न जिह्वां नामाऽशान्तेति समनुपश्यति ।
न जिह्वां नाम शून्येति समनुपश्यति । न जिह्वां नामाऽशून्येति
समनुपश्यति । न जिह्वां नाम निमित्तेति समनुपश्यति । न जिह्वां
नामाऽनिमित्तेति समनुपश्यति । न जिह्वां नाम प्रणिहितेति
समनुपश्यति । न जिह्वां नामाऽप्रणिहितेति समनुपश्यति । न
जिह्वां नाम संस्कृतेति समनुपश्यति । न जिह्वां नामाऽसंस्कृतेति
समनुपश्यति । न जिह्वां नाम संक्षेपइति समनुपश्यति । न जिह्वां
नाम व्यवदानेति समनुपश्यति । न जिह्वां नामोत्पादइति समनु-
पश्यति । न जिह्वां नाम निरोधइति समनुपश्यति । न जिह्वां
नाम विविक्तेति समनुपश्यति । न जिह्वां नामाऽविविक्तेति समनु-
पश्यति । न जिह्वां नाम कुशलेति समनुपश्यति । न जिह्वां
नामाऽकुशलेति समनुपश्यति । न जिह्वां नाम साऽवद्येति समनु-
पश्यति । न जिह्वां नामाऽनवद्येति समनुपश्यति । न जिह्वां नाम-
साऽऽश्रवेति समनुपश्यति । न जिह्वां नामाऽनाश्रवेति समनुपश्यति ।
न जिह्वां नाम संक्षेपइति समनुपश्यति । न जिह्वां नाम निःक्षेप-
इति समनुपश्यति । न जिह्वां नाम लौकिकेति समनुपश्यति । न

जिह्वां नाम लोकोत्तरेति समनुपश्यति । न जिह्वां नाम संसार-
इति समनुपश्यति । न जिह्वां नाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न रसोनाम नित्यइति समनुपश्यति । न रसोनामाऽनित्य-
इति समनुपश्यति । न रसोनाम सुखइति समनुपश्यति । न रसो-
नाम दुःखइति समनुपश्यति । न रसोनामाऽऽत्मेति समनुपश्यति ।
न रसोनामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न रसोनाम शान्तइति
समनुपश्यति । न रसोनामाऽशान्तइति समनुपश्यति । न रसो-
नाम शून्यइति समनुपश्यति । न रसोनामाऽशून्यइति समनुपश्यति ।
न रसोनाम निमित्तइति समनुपश्यति । न रसोनामाऽनिमित्त-
इति समनुपश्यति । न रसोनाम प्रणिहितइति समनुपश्यति ।
न रसोनामाऽप्रणिहितइति समनुपश्यति । न रसोनाम संस्कृत-
इति समनुपश्यति । न रसोनामाऽसंस्कृतइति समनुपश्यति । न
रसोनाम संक्लेशइति समनुपश्यति । न रसोनाम व्यवदानइति
समनुपश्यति । न रसोनामोत्पादइति समनुपश्यति । न रसो-
नाम निरोधइति समनुपश्यति । न रसोनाम विविक्तइति
समनुपश्यति । न रसोनामाऽविविक्तइति समनुपश्यति । न रसो-
नाम कुशलइति समनुपश्यति । न रसोनामाऽकुशलइति समनु-
पश्यति । न रसोनाम साऽवद्यइति समनुपश्यति । न रसोनामा-
ऽनवद्यइति समनुपश्यति । न रसोनाम साऽऽश्रवइति समनुपश्यति ।
न रसोनामाऽनाश्रवइति समनुपश्यति । न रसोनाम संक्लेशइति
समनुपश्यति । न रसोनाम निःक्लेशइति समनुपश्यति । न रसो-
नाम लौकिकइति समनुपश्यति । न रसो नाम लोकोत्तरइति

समनुपश्यति । न रसोनाम संसारइति समनुपश्यति । न रसो-
नाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न जिज्ञाविज्ञानं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न जिज्ञा-
विज्ञानं नामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम
सुखमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम दुःखमिति समनु-
पश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न जिज्ञा-
विज्ञानं नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम
शान्तमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नामाऽशान्तमिति
समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम शून्यमिति समनुपश्यति ।
न जिज्ञाविज्ञानं नामाऽशून्यमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं
नाम निमित्तमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नामाऽनि-
मित्तमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम प्रणिहितमिति
समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति ।
न जिज्ञाविज्ञानं नाम संकृतमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं
नामाऽसंकृतमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम संक्षेपइति
समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति ।
न जिज्ञाविज्ञानं नामोत्पादइति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं
नाम निरोधइति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम विविक्त-
मिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नामाऽविविक्तमिति समनु-
पश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न
जिज्ञाविज्ञानं नामाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं
नाम साऽवयमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नामाऽनवय-

मिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम साऽऽश्रवमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम संक्षेपदति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम निःक्षेपदति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम लोकोत्तरदति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम संसारदति समनुपश्यति । न जिज्ञाविज्ञानं नाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न जिज्ञासंस्पर्शोनाम नित्यदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनामाऽनित्यदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनाम सुखदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनाम दुःखदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनाम शान्तदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनामाऽशान्तदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनाम शून्यदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनामाऽशून्यदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनाम निमित्तदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनामाऽनिमित्तदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनाम प्रणिहित दति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनामाऽप्रणिहितदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनाम संस्कृतदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनामाऽसंस्कृतदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनाम संक्षेपदति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनामोत्पाददति समनुपश्यति । न जिज्ञासंस्पर्शोनाम निरोधदति

समनुपश्यति । न जिह्वासंस्पर्शोनाम विविक्तदति समनुपश्यति ।
 न जिह्वासंस्पर्शोनामाऽविविक्तदति समनुपश्यति । न जिह्वासंस्पर्शो-
 नाम कुशलदति समनुपश्यति । न जिह्वासंस्पर्शोनामाऽकुशलदति
 समनुपश्यति । न जिह्वासंस्पर्शोनाम साऽवद्यदति समनुपश्यति ।
 न जिह्वासंस्पर्शोनामाऽनवद्यदति समनुपश्यति । न जिह्वासंस्पर्शो-
 नाम साऽऽश्रवदति समनुपश्यति । न जिह्वासंस्पर्शोनामाऽनाश्रवदति
 समनुपश्यति । न जिह्वासंस्पर्शोनाम संक्लेशदति समनुपश्यति ।
 न जिह्वासंस्पर्शोनाम निःक्लेशदति समनुपश्यति । न जिह्वासंस्पर्शो-
 नाम लौकिकदति समनुपश्यति । न जिह्वासंस्पर्शोनाम लोकोत्तर
 दति समनुपश्यति । न जिह्वासंस्पर्शोनाम संभारदति समनुपश्यति ।
 न जिह्वासंस्पर्शोनाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

यदपि जिह्वारसजिह्वाविज्ञानजिह्वासंस्पर्शादुत्पद्यते वेदयितं
 सुखं वा दुःखं वा अदुःखाऽसुखं वा तदपि नाम न नित्यमिति
 समनुपश्यति । नाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न सुखमिति समनु-
 पश्यति । न दुःखमिति समनुपश्यति । नाऽऽत्मेति समनुपश्यति ।
 नाऽनात्मेति समनुपश्यति । न शान्तमिति समनुपश्यति । नाऽशान्त-
 मिति समनुपश्यति । न शून्यमिति समनुपश्यति । नाऽशून्यमिति
 समनुपश्यति । न निमित्तमिति समनुपश्यति । नाऽनिमित्तमिति
 समनुपश्यति । न प्रणिहितमिति समनुपश्यति । नाऽप्रणिहितमिति
 समनुपश्यति । न संस्कृतमिति समनुपश्यति । नाऽसंस्कृतमिति
 समनुपश्यति । न संक्लेशमिति समनुपश्यति । न व्यवदानामिति
 समनुपश्यति । नोत्पापदति समनुपश्यति । न निरोधदति

समनुपश्यति । न विविक्तमिति समनुपश्यति । नाऽविविक्तमिति
समनुपश्यति । न कुशलमिति समनुपश्यति । नाऽकुशलमिति
समनुपश्यति । न साऽवद्यमिति समनुपश्यति । नाऽनवद्यमिति
समनुपश्यति । न साऽश्रवमिति समनुपश्यति । नाऽनाश्रवमिति
समनुपश्यति । न संक्लेशमिति समनुपश्यति । न निःक्लेशमिति
समनुपश्यति । न लौकिकमिति समनुपश्यति । न लोकोत्तरमिति
समनुपश्यति । न संसार इति समनुपश्यति । न निर्व्वानमिति
समनुपश्यति ।

न कायं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न कायं नामा-
ऽनित्यमिति समनुपश्यति । न कायं नाम सुखमिति समनुपश्यति ।
न कायं नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न कायं नामाऽऽत्मेति
समनुपश्यति । न कायं नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न कायं
नाम शान्तमिति समनुपश्यति । न कायं नामाऽशान्तमिति समनु-
पश्यति । न कायं नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न कायं नामा-
ऽशून्यमिति समनुपश्यति । न कायं नाम निमित्तमिति समनु-
पश्यति । न कायं नामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न कायं
नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न कायं नामाऽप्रणिहितमिति
समनुपश्यति । न कायं नाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न कायं
नामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न कायं नाम संक्लेशमिति समनु-
पश्यति । न कायं नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न कायं
नामोत्पादइति समनुपश्यति । न कायं नाम निरोधइति समनु-
पश्यति । न कायं नाम विविक्तमिति समनुपश्यति । न कायं

नामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न कायं नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न कायं नामाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न कायं नाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति । न कायं नामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न कायं नाम साऽश्रवमिति समनुपश्यति । न कायं नामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न कायं नाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न कायं नाम निःक्लेशमिति समनुपश्यति । न कायं नाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न कायं नाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न कायं नाम संसार इति समनुपश्यति । न कायं नाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न स्पृष्टव्यं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम सुखमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम शान्तमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नामाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नामाऽशून्यमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम निमित्तमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नामोत्पादइति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नास निरोध-

इति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम विविक्तमिति समनुपश्यति ।
 न स्पृष्टव्यं नामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम
 कुशलमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नामाऽकुशलमिति समनु-
 पश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं
 नामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम साश्रवमिति
 समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न
 स्पृष्टव्यं नाम संक्षेपइति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम निःक्षेपइति
 समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न
 स्पृष्टव्यं नाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम संसार
 इति समनुपश्यति । न स्पृष्टव्यं नाम निर्व्याणमिति समनुपश्यति ।

न कायविज्ञानं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न काय-
 विज्ञानं नामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नाम
 सुखमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नाम दुःखमिति समनु-
 पश्यति । न कायविज्ञानं नामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं
 नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नाम शान्तमिति
 समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नामाऽशान्तमिति समनुपश्यति ।
 न कायविज्ञानं नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं
 नामाऽशून्यमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नाम निमित्तमिति
 समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति ।
 न कायविज्ञानं नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं
 नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नाम संस्कृत-
 मिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नामाऽसंस्कृतमिति समनु-

पश्यति । न कायविज्ञानं नाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न काय-
विज्ञानं नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नामो-
त्पादइति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नाम विविक्तमिति समनु-
पश्यति । न कायविज्ञानं नामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न
कायविज्ञानं नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं
नामाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नाम साऽवद्यमिति
समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति ।
न कायविज्ञानं नाम साश्रवमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं
नामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नाम संक्लेशमिति
समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नाम निःक्लेशमिति समनुपश्यति ।
न कायविज्ञानं नाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं
नाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नाम संसार-
इति समनुपश्यति । न कायविज्ञानं नाम निर्वाणमिति समनु-
पश्यति ।

न कायसंस्पर्शं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं
नामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम सुखमिति
समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न
कायसंस्पर्शं नामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नामाऽना-
त्मेति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम शान्तमिति समनुपश्यति ।
न कायसंस्पर्शं नामाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं
नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नामाऽशून्यमिति
समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम निमित्तमिति समनुपश्यति । न

कायसंस्पर्शं नामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नामोत्पाददति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम निरोधदति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम विविक्तमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नामाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम साऽश्रवमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम निःक्लेशमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम संसारदति समनुपश्यति । न कायसंस्पर्शं नाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

यदपि तत् कायस्प्रष्टव्यं कायविज्ञानं कायसंस्पर्शप्रत्ययादुत्पद्यते वेदयितं सुखं दुःखं वा अदुःखाऽसुखं वा । तदपि नाम न नित्यमिति समनुपश्यति । नाऽनित्यमिति समनुपश्यति । सुखमिति न समनुपश्यति । दुःखमिति न समनुपश्यति । नाऽऽत्मेति समनुपश्यति ।

नाऽनात्मेति समनुपश्यति । न शान्तमिति समनुपश्यति । नाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न शून्यमिति समनुपश्यति । नाऽशून्यमिति समनुपश्यति । न निमित्तमिति समनुपश्यति । नाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न प्रणिहितमिति समनुपश्यति । नाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न संस्कृतमिति समनुपश्यति । नाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न संक्लेशमिति समनुपश्यति । न व्यवदानमिति समनुपश्यति । न नोत्पादमिति समनुपश्यति । न निरोधमिति समनुपश्यति । न विविक्तमिति समनुपश्यति । न कुशलमिति समनुपश्यति । नाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न साऽवद्यमिति समनुपश्यति । नाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न साऽश्रवमिति समनुपश्यति । नाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न संक्लेशमिति समनुपश्यति । न निःक्लेशमिति समनुपश्यति । न लौकिकमिति समनुपश्यति । न लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न संसारमिति समनुपश्यति । न निर्व्वर्णमिति समनुपश्यति ।

न मनोनाम नित्यमिति समनुपश्यति । न मनोनामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न मनोनाम सुखमिति समनुपश्यति । न मनोनाम दुःखमिति समनुपश्यति । न मनोनामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न मनोनामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न मनोनाम शान्तमिति समनुपश्यति । न मनोनामाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न मनोनाम शून्यमिति समनुपश्यति । न मनोनामाऽशून्यमिति समनुपश्यति । न मनोनाम निमित्तमिति समनुपश्यति । न मनोनामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न मनोनाम प्रणिहितमिति

समनुपश्यति । न मनोनामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न मनोनाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न मनोनामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न मनोनाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न मनोनाम व्यवदानमिति समनुपश्यति । न मनोनामोत्पाददति समनुपश्यति । न मनोनाम निरोधदति समनुपश्यति । न मनोनाम विविक्तमिति समनुपश्यति । न मनोनामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न मनोनाम कुशलमिति समनुपश्यति । न मनोनामाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न मनोनाम साऽवद्यमिति समनुपश्यति । न मनोनामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न मनोनाम साश्रवमिति समनुपश्यति । न मनोनामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न मनोनाम संक्लेशमिति समनुपश्यति । न मनोनाम निःक्लेशमिति समनुपश्यति । न मनोनाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न मनोनाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न मनोनाम संसारमिति समनुपश्यति । न मनोनाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न धर्माक्षाम नित्यादति समनुपश्यति । न धर्माक्षामाऽनित्यादति समनुपश्यति । न धर्माक्षाम सुखादति समनुपश्यति । न धर्माक्षाम दुःखादति समनुपश्यति । न धर्माक्षामाऽऽत्मानदति समनुपश्यति । न धर्माक्षामाऽनात्मानदति समनुपश्यति । न धर्माक्षाम शान्तादति समनुपश्यति । न धर्माक्षामाऽशान्तादति समनुपश्यति । न धर्माक्षाम शून्यादति समनुपश्यति । न धर्माक्षामाऽशून्यादति समनुपश्यति । न धर्माक्षाम निमित्तादति समनुपश्यति । न धर्माक्षामाऽनिमित्तादति समनुपश्यति । न धर्माक्षाम प्रणिहिता-

इति समनुपश्यति । न धर्मानामाऽप्रणिहिताइति समनुपश्यति ।
 न धर्मानाम संस्कृताइति समनुपश्यति । न धर्मानामाऽसंस्कृताइति
 समनुपश्यति । न धर्मानाम संक्लेशाइति समनुपश्यति । न धर्मानाम
 व्यवदानाइति समनुपश्यति । न धर्मानामोत्पादाइति समनुपश्यति ।
 न धर्मानामा निरोधाइति समनुपश्यति । न धर्मानाम विविक्ता-
 इति समनुपश्यति । न धर्मानामाऽविविक्ताइति समनुपश्यति । न
 धर्मानाम कुशलाइति समनुपश्यति । न धर्मानामाऽकुशलाइति
 समनुपश्यति । न धर्मानाम सावद्याइति समनुपश्यति । न धर्मा-
 नामाऽनवद्याइति समनुपश्यति । न धर्मानाम साश्रवाइति समनु-
 पश्यति । न धर्मानामाऽनाश्रवाइति समनुपश्यति । न धर्मानाम
 संक्लेशाइति समनुपश्यति । न धर्मानाम निःक्लेशाइति समनुपश्यति ।
 न धर्मानाम लौकिकाइति समनुपश्यति । न धर्मानाम लोको-
 त्तराइति समनुपश्यति । न धर्मानाम संसाराइति समनुपश्यति ।
 न धर्मानाम निर्वाणाइति समनुपश्यति ।

न मनोविज्ञानं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न मनो-
 विज्ञानं नामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम
 सुखमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम दुःखमिति समनु-
 पश्यति । न मनोविज्ञानं नामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं
 नामाऽनात्मेति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम शान्तमिति
 समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नामाऽशान्तमिति समनुपश्यति ।
 न मनोविज्ञानं नाम शून्यमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं
 नामाऽशून्यमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम निमित्त-

मिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नामाऽनिमित्तमिति समनु-
पश्यति । न मनोविज्ञानं नाम प्रणिहितमिति समनुपश्यति ।
न मनोविज्ञानं नामाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न मनो-
विज्ञानं नाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नामा-
ऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम संक्षेपमिति
समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम व्यवदानमिति समनुपश्यति ।
न मनोविज्ञानं नामोत्पादमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं
नाम निरोधमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम विविक्त-
मिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नामाऽविविक्तमिति समनु-
पश्यति । न मनोविज्ञानं नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न मनो-
विज्ञानं नामाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम
साऽवद्यमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नामाऽनवद्यमिति
समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम साऽऽश्रवमिति समनुपश्यति ।
न मनोविज्ञानं नामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं
नाम संक्षेपमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम निःक्षेपमिति
समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम लौकिकमिति समनुपश्यति ।
न मनोविज्ञानं नाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न मनो-
विज्ञानं नाम संसारमिति समनुपश्यति । न मनोविज्ञानं नाम
निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

न मनः संस्पृशं नाम नित्यमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पृशं
नामाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पृशं नाम सुखमिति
समनुपश्यति । न मनः संस्पृशं नाम दुःखमिति समनुपश्यति । न मनः

संस्पर्शं नामाऽऽत्मेति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नामाऽनात्मेति
 समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम शान्तमिति समनुपश्यति । न
 मनः संस्पर्शं नामाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम
 शून्यमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नामाऽशून्यमिति समनु-
 पश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम निमित्तमिति समनुपश्यति । न मनः
 संस्पर्शं नामाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम
 प्रणिहितमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नामाऽप्रणिहितमिति
 समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम संस्कृतमिति समनुपश्यति । न
 मनः संस्पर्शं नामाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम
 संक्लेशमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम व्यवदानमिति समनु-
 पश्यति । न मनः संस्पर्शं नामोत्पादइति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं
 नाम निरोधइति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम विविक्तमिति
 समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नामाऽविविक्तमिति समनुपश्यति ।
 न मनः संस्पर्शं नाम कुशलमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं
 नामाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम साऽवद्यमिति
 समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नामाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न
 मनः संस्पर्शं नाम साऽऽश्रवमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं
 नामाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम संक्लेशमिति
 समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम निःक्लेशमिति समनुपश्यति ।
 न मनः संस्पर्शं नाम लौकिकमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं
 नाम लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम संसारइति
 समनुपश्यति । न मनः संस्पर्शं नाम निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

यदपि तन्मनो धर्ममनो विज्ञानमनः संस्पर्शप्रत्ययादुत्पद्यते ।
वेदयितं सुखं वा दुःखं वा अदुःखाऽसुखं वा तदपि नाम न
नित्यमिति समनुपश्यति । नाऽनित्यमिति समनुपश्यति । न सुख-
मिति समनुपश्यति । न दुःखमिति समनुपश्यति । नाऽऽत्मेति समनु-
पश्यति । नाऽनात्मेति समनुपश्यति । न शान्तमिति समनुपश्यति ।
नाऽशान्तमिति समनुपश्यति । न शून्यमिति समनुपश्यति ।
नाऽशून्यमिति समनुपश्यति । न निमित्तमिति समनुपश्यति ।
नाऽनिमित्तमिति समनुपश्यति । न प्रणिहितमिति समनुपश्यति ।
नाऽप्रणिहितमिति समनुपश्यति । न संस्कृतमिति समनुपश्यति ।
नाऽसंस्कृतमिति समनुपश्यति । न संक्लेशमिति समनुपश्यति ।
न व्यवदानमिति समनुपश्यति । नोत्पादमिति समनुपश्यति ।
न निरोधइति समनुपश्यति । न विविक्तमिति समनुपश्यति ।
नाऽविविक्तमिति समनुपश्यति । न कुशलमिति समनुपश्यति ।
नाऽकुशलमिति समनुपश्यति । न साऽवद्यमिति समनुपश्यति ।
नाऽनवद्यमिति समनुपश्यति । न साऽऽश्रवमिति समनुपश्यति ।
नाऽनाश्रवमिति समनुपश्यति । न संक्लेशइति समनुपश्यति ।
न निःक्लेशइति समनुपश्यति । न लौकिकमिति समनुपश्यति ।
न लोकोत्तरमिति समनुपश्यति । न संसारमिति समनुपश्यति ।
न निर्वाणमिति समनुपश्यति ।

तत्कस्य हेतोस्तथा हि बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमिताया-
श्चरंस्तान् प्रज्ञापारमितां तच्च बोधिसत्त्वं तच्च बोधिसत्त्वनाम न
संस्कृतधातौ समनुपश्यति । नाऽसंस्कृतधातौ समनुपश्यति । तत्कस्य

हेतोस्तथा हि सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितानाम न समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति । न सम्यक् प्रहीणभावनयायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

नर्द्धिपादभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

नेन्द्रियभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न च बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

अध्यात्मशून्यताभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

वचिर्द्धाशून्यताभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

अत्यन्तशून्यताभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च
प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनु-
पश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वानाम समनु-
पश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धानाम समनुपश्यति ।

आर्य्यसत्यभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञा-
पारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति ।
न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न
बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

ध्यानभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञापारमितां
समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति । न बोधि-
सत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न बुद्धं
समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

अप्रमाणभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञा-
पारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति ।
न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न
बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

आरूप्यसमापत्तिभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च
प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनु-
पश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्तनाम समनु-
पश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

अष्टविमोक्षभावमतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञा-
पारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति ।
न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न
बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तिभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति ।
न च प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम
समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम
समनुपश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

शून्यताविमोक्षमुखभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनु-

दश तथागतबलभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

चतुर्विंशारद्यभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

प्रतिसम्बिद्धावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति ।

आवेणिकबुद्धधर्मभावनतायै प्रज्ञापारमितायां चरति । न च प्रज्ञापारमितां समनुपश्यति । न च प्रज्ञापारमितानाम समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वं समनुपश्यति । न बोधिसत्त्वनाम समनुपश्यति । न बुद्धं समनुपश्यति । न बुद्धनाम समनुपश्यति । अन्यत्र सर्वाकारज्ञतामनसिकारात् ।

तेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता धर्माणां धर्मलक्षणं सुप्रतिबिद्धं भवति । यच्च धर्माणां धर्मलक्षणं तन्न संक्षिप्यते न व्यवदायते । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरतानामसङ्केतिकीधर्मप्रज्ञप्तिरवबोद्धव्या । स नामसङ्केतिकी धर्माणां प्रज्ञप्तिमवबुध्य न रूपमभिनिवेक्ष्यते । न

वेदनामभिनिवेक्ष्यते । न संस्कारानभिनिवेक्ष्यते । न विज्ञानमभिनिवेक्ष्यते । न चक्षुरभिनिवेक्ष्यते । न रूपमभिनिवेक्ष्यते । न चक्षुर्विज्ञानमभिनिवेक्ष्यते । न चक्षुः संस्पर्शमभिनिवेक्ष्यते । यदपि तच्चक्षुरूपचक्षुर्विज्ञान चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययादुत्पद्यते वेदयितं सुखं वा दुःखं वा अदुःखाऽसुखं वा तदपि नाभिनिवेक्ष्यते । न श्रोत्रमभिनिवेक्ष्यते । न शब्दमभिनिवेक्ष्यते । न श्रोत्रविज्ञानमभिनिवेक्ष्यते । न श्रोत्रसंस्पर्शमभिनिवेक्ष्यते । यदपि तच्छ्रोत्रशब्द श्रोत्रविज्ञान श्रोत्रसंस्पर्श प्रत्ययादुत्पद्यते वेदयितं सुखं वा दुःखं वा अदुःखाऽसुखं वा तदपि नाभिनिवेक्ष्यते । न घ्राणमभिनिवेक्ष्यते । न गन्धानभिनिवेक्ष्यते । न घ्राणविज्ञानमभिनिवेक्ष्यते । न घ्राणसंस्पर्शमभिनिवेक्ष्यते । यदपि घ्राणगन्ध घ्राणविज्ञान घ्राणसंस्पर्श प्रत्ययादुत्पद्यते वेदयितं सुखं वा दुःखं वा अदुःखाऽसुखं वा तदपि नाभिनिवेक्ष्यते । न जिह्वामभिनिवेक्ष्यते । न रसानभिनिवेक्ष्यते । न जिह्वाविज्ञानमभिनिवेक्ष्यते । न जिह्वासंस्पर्शमभिनिवेक्ष्यते । यदपि तज्जिह्वारस जिह्वाविज्ञान जिह्वासंस्पर्श प्रत्ययादुत्पद्यते वेदयितं सुखं वा दुःखं वा असुखाऽदुःखं तदपि नाभिनिवेक्ष्यते । न कायमभिनिवेक्ष्यते । न स्पृष्टव्यमभिनिवेक्ष्यते । न कायविज्ञानमभिनिवेक्ष्यते । न कायसंस्पर्शमभिनिवेक्ष्यते । यदपि तत्कायस्पृष्टव्य कायविज्ञान कायसंस्पर्श प्रत्ययादुत्पद्यते वेदयितं सुखं वा दुःखं वा अदुःखाऽसुखं वा तदपि नाभिनिवेक्ष्यते । न मनोऽभिनिवेक्ष्यते । न धर्मानभिनिवेक्ष्यते । न मनोविज्ञानमभिनिवेक्ष्यते । न मनःसंस्पर्शमभिनिवेक्ष्यते । यदपि तन्मनोधर्म मनोविज्ञान मनःसंस्पर्शप्रत्ययादुत्पद्यते वेदयितं सुखं वा दुःखं वा अदुःखाऽसुखं वा तदपि नाभिनिवेक्ष्यते ।

संस्कृतधातौ नाऽभिनिवेक्ष्यते । असंस्कृतधातौ नाऽभिनिवेक्ष्यते ।
दानपारमितायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । शीलपारमितायां नाऽभि-
निवेक्ष्यते । चान्तिपारमितायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । वीर्यपारमितायां
नाऽभिनिवेक्ष्यते । ध्यानपारमितायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । प्रज्ञापार-
मितायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । न नाऽत्यन्तेऽपि लक्षणेऽप्यासां नाऽभि-
निवेक्ष्यते । बोधिकाये नाऽभिनिवेक्ष्यते । मांसचक्षुषि नाऽभि-
निवेक्ष्यते । दिव्यचक्षुषि नाऽभिनिवेक्ष्यते । प्रज्ञाचक्षुषि नाऽभि-
निवेक्ष्यते । धर्मचक्षुषि नाऽभिनिवेक्ष्यते । बुद्धचक्षुषि नाऽभि-
निवेक्ष्यते । अभिज्ञापारमितायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । अध्यात्मशून्य-
तायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । वहिर्धा शून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते ।
अध्यात्मवह्निर्धाशून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । शून्यताशून्यतायां
नाऽभिनिवेक्ष्यते । महाशून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । परमाऽर्थशून्य-
तायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । संस्कृतशून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । असं-
स्कृतशून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । अत्यन्तशून्यतायां नाऽभिनिवे-
क्ष्यते । अनवराऽयशून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । अनवकारशून्यतायां
नाऽभिनिवेक्ष्यते । प्रकृतिशून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । सर्वधर्म-
शून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । स्वलक्षणशून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते ।
अनुपलम्भशून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । अभावशून्यतायां नाऽभि-
निवेक्ष्यते । स्वभावशून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । अभावस्वभावशून्य-
तायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । सत्युपस्थानेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । सम्यक्-
प्रहाणेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । चद्विपादेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । इन्द्रि-
येषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । बलेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । बोध्यङ्गेषु नाऽभि-

निवेक्ष्यते । आर्याष्टाङ्गमार्गेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । आर्यसत्येषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । ध्यानेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । अप्रमाणेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । आरूप्यसमापत्तिषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । अष्टसु विमोक्षेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । नवस्वनुपूर्वविहारेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । शून्यतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । आनिमित्ते नाऽभिनिवेक्ष्यते । अप्रणिहिते नाऽभिनिवेक्ष्यते । अभिज्ञासु नाऽभिनिवेक्ष्यते । समाधिषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । धारणीमुखेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । दशतथागतबलेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । चतुर्षु वैशारद्येषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । धर्मधातौ नाऽभिनिवेक्ष्यते । चतसृषु प्रतिषम्वित्सु नाऽभिनिवेक्ष्यते । महामैत्र्यां नाऽभिनिवेक्ष्यते । महाकरुणायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । अष्टादशावेणिक बुद्धधर्मेषु नाऽभिनिवेक्ष्यते । तथतायां नाऽभिनिवेक्ष्यते । भूतकोट्यां नाऽभिनिवेक्ष्यते । धर्मधातौ नाभिनिवेक्ष्यते । सत्त्वपरिपाके नाऽभिनिवेक्ष्यते । बुद्धचेत्रपरिशुद्धौ नाऽभिनिवेक्ष्यते । उपायकौशल्ये नाऽभिनिवेक्ष्यते । तत्कस्य हेतोस्तथाहि ते सर्वधर्मान् संविद्यन्ते । यच्चाऽभिनिविशेत् । येन वा ऽभिनिविशेत् । यच्च वा ऽभिनिविशेत् ।

एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनभिनिविष्टः सर्वधर्मेषु प्रज्ञापारमितायां चरन् दानपारमितायां बद्धते । शीलपारमितायां विबद्धते । चान्तिपारमितायां विबद्धते । वीर्यपारमितायां विबद्धते । ध्यानपारमितायां विबद्धते । प्रज्ञापारमितायां विबद्धते । बोधिसत्त्वन्याममवक्रामत्यवेवर्त्तिकां भूमिमाक्रामात्यभिज्ञाः परिपूर्य बुद्धचेत्रेण बुद्धचेत्रं संक्रामति । सत्त्वान् परिपाठयन् बुद्धान् भगवतः सत्कुर्वन् गुरु कुर्वन् मानयन् पूजयन् बुद्धचेत्र परिशोधनतायै ।

बुद्धानां भगवतां दर्शनायै तांश्च भगवतो दृष्टायैः कुशलमूलै-
राकाङ्क्षिष्यन्ते । तान् बुद्धान् भगवतः सत्कर्तुं गुरुकर्तुं मानयितुं
पूजयितुं तानि वाऽस्य कुशलमूलानि प्रादुर्भविष्यन्ति । तैरेव-
कुशलमूलैः तेषां बुद्धानां भगवतामन्तिके प्रादुर्भविष्यन्ति । तेषाञ्च
बुद्धानां भगवतामन्तिके धर्मं श्रोष्यन्ति । यथा श्रुतञ्च सधर्मान्जातो-
च्छेत्स्यते । यावदनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्भोत्स्यते । धारणी-
मुखानि च प्रतिलिप्यते । समाधिमुखानि च प्रतिलिप्यते ।

एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
चरतानाम् सङ्केतिकीर्धर्मप्रज्ञप्तिरवबोद्धव्या । यः पुनः सुभूतिरेवमाह
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वइति भगवन्नुच्यते । तत् किं मन्यसे सुभूते रूपं
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते ऽन्यच्च रूपाद्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते रूपे बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे
रूपमिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते आरूपि बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवा-
नाह । तत् किं मन्यसे सुभूते वेदना बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र वेदनायां
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते वेदनायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे वेदनेति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अवेदना

बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते संज्ञा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यत्र संज्ञाया बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे संज्ञायां
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे संज्ञेति । आह नोहीदं भगवन् । भग-
वानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते असंज्ञा बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते संस्कारा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र संस्कारेभ्यो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते संस्कारेषु बोधिसत्त्व-
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
बोधिसत्त्वे संस्कारा इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते असंस्कारा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञानं बोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूतेऽन्यत्र विज्ञानाद्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवान् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञाने बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
बोधिसत्त्वे विज्ञानमिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते अविज्ञानो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते चतुर्विधसत्त्वइति ।

आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 अन्यत्र चक्षुषो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते चक्षुषि बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे चक्षुरिति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 अचक्षुर्व्वीधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
 किं मन्यसे सुभूते श्रोत्रं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र श्रोत्राद्बोधिसत्त्वइति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते श्रोत्रे
 बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । तत् किं मन्यसे सुभूते
 बोधिसत्त्वे श्रोत्रमिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
 किं मन्यसे सुभूते अश्रोत्रो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भग-
 वन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते घ्राणं बोधिसत्त्वइति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 अन्यत्र घ्राणाद्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते घ्राणे बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भग-
 वन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽघ्राणो बोधिसत्त्वइति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 जिह्वा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
 किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र जिह्वाया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते जिह्वायां बोधिसत्त्व-
 इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते

जिज्ञा बोधिसत्त्वेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अजिज्ञो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते कायो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र कायाद्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते काये बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे काय इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अकायो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते मनो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्रमनसः बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते मनसि बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे मनइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अमनस्को बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते रूपं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र रूपाद्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते रूपे बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे रूपमिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अरूपो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते शब्दो बोधिसत्त्व इति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यथा
शब्दाद्बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
किं मन्यसे सुभूते शब्दे बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे शब्द इति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अशब्दो
बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते गन्धो बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र
गन्धाद्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
किं मन्यसे सुभूते गन्धे बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे गन्ध इति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अगन्धो
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते रसोबोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यच्च
रसाद्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते रसेबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे रसइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अरसो-
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभृते स्वर्गोद्योधिषत्तदिति ।

आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
ऽन्यत्र स्पर्शाबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते स्पर्श बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे स्पर्श
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते अस्पर्शाबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते धर्माबोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र
धर्मैर्भ्यो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
किं मन्यसे सुभूते धर्मेषु बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे धर्मा इति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अधर्मा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते चक्षुर्धातुर्व्याधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र
चक्षुर्धातुर्व्याधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते चक्षुर्धातौ बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे चक्षुर्धातु-
रिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
अचक्षुर्धातुर्व्याधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते रूपधातुर्व्याधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र

रूपधातोर्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते रूपधातौ बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे रूपधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अरूपधातुर्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते चक्षुर्विज्ञानधातुर्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र चक्षुर्विज्ञानधातोर्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे चक्षुर्विज्ञानधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अचक्षुर्विज्ञानधातुर्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ओचधातुर्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र ओचधातोर्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ओचधातौ बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे ओचधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अओचधातुर्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र शब्दधातुर्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र शब्दधातोर्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते शब्दधातौ बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
बोधिसत्त्वे शब्दधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते अशब्दधातुर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ओत्रविज्ञानधातुर्व्वाधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूतेऽन्यत्र ओत्रविज्ञानधातुर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ओत्रविज्ञानधातौ बोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते बोधिसत्त्वे ओत्रविज्ञानधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अओत्रविज्ञानधातुर्व्वाधिसत्त्व-
इति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते घ्राणधातुर्व्वाधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यत्र
घ्राणधातुर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते घ्राणधातौ बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे घ्राण-
धातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते अघ्राणधातुर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते गन्धधातुर्व्वाधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र

गन्धधातोर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते गन्धधातौ बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे गन्धधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अगन्धधातुर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते प्राणविज्ञानधातुर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र प्राणविज्ञानधातोर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते प्राणविज्ञानधातौ बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे प्राणविज्ञानधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अप्राणविज्ञानधातुर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते जिह्वाधातुर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र जिह्वाधातोर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते जिह्वाधातौ बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे जिह्वाधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अजिह्वाधातुर्व्वाधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते रसधातुर्व्वाधिसत्त्वइति ।

आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते-
 ऽन्यत्र रसधातोर्व्वाधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवान् । भग-
 वानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते रसधातौ बोधिसत्त्वदति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 बोधिसत्त्वे रसधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते अरसधातुर्व्वाधिसत्त्वदति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते जिह्वाविज्ञानधातु-
 र्वाधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र जिह्वाविज्ञानधातोर्व्वाधिसत्त्वदति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते जिह्वाविज्ञानधातौ
 बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे जिह्वाविज्ञानधातुरिति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अजिह्वाविज्ञानधातु-
 र्वाधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते कायधातुर्व्वाधिसत्त्वदति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र
 कायधातोर्व्वाधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते कायधातौ बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे काय-
 धातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते अकायधातुर्व्वाधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते स्पृष्ट्यधातुर्व्वाधिसत्त्वदति ।

आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र
 स्पृष्टव्यधातोर्व्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते स्पृष्टव्यधातौ बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे स्पृष्टव्य-
 धातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते अस्पृष्टव्यधातुर्व्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते कायविज्ञानधातुर्व्वीधि-
 सत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूतेऽन्यत्र कायविज्ञानधातोर्व्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते कायविज्ञानधातौ
 बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे कायविज्ञानधातुरिति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अकायविज्ञानधातु-
 र्व्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते मनोधातुर्व्वीधिसत्त्वदति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र
 मनोधातोर्व्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते मनोधातौ बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे मनो-
 धातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते अमनोधातुर्व्वीधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते धर्मधातुर्व्वीधिसत्त्वदति ।

आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यथा
धर्मधातोर्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
किं मन्यसे सुभूते धर्मधातौ बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे धर्म-
धातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते अधर्मधातुर्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते मनोविज्ञानधातुर्व्वोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूतेऽन्यत्र मनोविज्ञानधातोर्व्वोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते मनोविज्ञानधातौ बोधिसत्त्व-
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
बोधिसत्त्वे मनोविज्ञानधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवा-
नाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अमनोविज्ञानधातुर्व्वोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते पृथिवीधातुर्बोधिसत्त्व-
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूतेऽन्यत्र पृथिवीधातोर्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते पृथिवीधातौ बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
बोधिसत्त्वे पृथिवीधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते अपृथिवीधातुर्बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्धातुर्बोधि-

सत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूतेऽन्यत्राऽध्यातोर्बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भग-
वानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽध्यातौ बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेबोधिसत्त्वेऽध्यातुरिति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽनध्या-
तुर्बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते तेजोधातुर्बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्रतेजोधातोर्बोधिसत्त्व-
दति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
तेजोधातौ बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे तेजोधातुरिति । आह नोहीदं
भगवन् भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अतेजोधातु-
र्बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते वायुधातुर्बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र वायुधातोर्बोधिसत्त्व-
दति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते वायुधातौ बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भग-
वानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे वायुधातुरिति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
अवायुधातुर्बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते आकाशधातुर्बोधिसत्त्वदति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्रा-

काशधातुर्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते आकाशधातौ बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे आकाशधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अनाकाशधातुर्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं । भगवन् । भगवानाह ।

तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र विज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञानधातौर्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे विज्ञानधातुरिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अविज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अविद्या बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्राविद्यायार्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अविद्यायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वेऽविद्येति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽनविद्योर्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते संस्काराबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽन्यत्रसंस्कारेभ्योबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते संस्कारेषु बोधिसत्त्व-

इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे संस्कारादिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते असंस्कारोबोधिसत्त्वदिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञान बोधिसत्त्वं इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र विज्ञानाद्बोधिसत्त्वदिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञाने बोधिसत्त्वदिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे विज्ञानमिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते अविज्ञानोबोधिसत्त्वदिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते नामरूपं बोधिसत्त्वदिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र नामरूपाद्बोधिसत्त्वदिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते नामरूपेबोधिसत्त्वदिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे नामरूपमिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते अनामरूपोबोधिसत्त्वदिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते षडायतनं बोधिसत्त्वदिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र षडायतनाद्बोधिसत्त्वदिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते षडायतने बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे षडायतनमिति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।

तत् किं मन्यसे सुभूते अषडायतनोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते स्पर्शोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्य-
चस्पर्शाद्बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते स्पर्शे बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वेस्पर्शइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते स्पर्शोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते वेदना बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र वेदनाया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते वेदनायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे वेदनेति । आह नोहीदं भगवन् । भग-
वानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अवेदनो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते तृष्णा बोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र तृष्णाया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते तृष्णायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे तृष्णेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अतृष्णाबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते उपादानं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं

भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्रोपादानाद्वोधि-
 सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 उपादाने बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे उपादानमिति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते अनुपादानोबोधिसत्त्व-
 इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते भवोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
 किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र भवाद्वोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते भवे बोधिसत्त्वइति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधि-
 सत्त्वे भवइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते अभवोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते जातिर्व्वोधिसत्त्वइति । आह
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र जाते-
 र्व्वोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते जातौबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे जातिरिति । आह
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अजातिर्व्वो-
 धिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते जरामरणं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवा-
 नाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र जरामरणाद्वोधिसत्त्वइति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते जरा-

मरणे बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे जरामरणमिति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अजरामरणोबोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते या रूपतथतायाबोधिसत्त्व
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
अन्यत्र रूपतथतायाबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते रूपतथतायां बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
बोधिसत्त्वे रूपतथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते अरूपतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या वेदना ।
तथतायाबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्रवेदनातथतायाबोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते वेदना-
तथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे वेदनातथतेति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अवेदनातथतोबोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते या संज्ञातथतायाबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र संज्ञातथतायाबोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते

संज्ञातयतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे संज्ञातयतेति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते असंज्ञातयतोबोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते या संस्कारतयतासाबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र संस्कारतयताया-
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते संस्कारतयतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वेसंस्कार-
तयतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते असंस्कारतयतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भग-
वानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या विज्ञानतयतासाबोधिसत्त्व-
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते अन्यत्र विज्ञानतयतायाबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञानतयतायां
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वेविज्ञानतयतेति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अविज्ञानतयतोबोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
या चक्षुस्तयतासा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र चक्षुस्तयताया बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते चक्षुस्तयतायां

बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे चक्षुस्तथतेति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अचक्षुस्तथतोबोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या ओचस्तथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र ओचतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ओचतथतार्था
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे ओचतथतेति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अओचतथतो बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या घ्राणतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र घ्राणतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते घ्राणतथतार्था
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे घ्राणतथतेति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अघ्राणतथतोबोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या जिह्वातथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं

मन्यसे सुभूते अन्यत्र जिज्ञातयताया बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते जिज्ञातयतायां बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे जिज्ञातयतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अजिज्ञातयतो बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या कायतयता सा बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र कायतयताया बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते कायतयतायां बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे कायतयतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अकायतयतो बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या मनस्तयता सा बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र मनस्तयताया बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते मनस्तयतायां बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे मनस्तयता इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अमनस्तयतो बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या रूपतथता सा बोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । 'तत् किं मन्यसे
सुभूते अन्यत्र रूपतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते रूपतथतायां बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
बोधिसत्त्वे रूपतथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
किं मन्यसे सुभूते अरूपतथतो बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या शब्दतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र शब्दतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते शब्दतथतायां बोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते बोधिसत्त्वे शब्दतथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भग-
वानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अशब्दतथतो बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या गन्धतथता सा बोधिसत्त्व-
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
अन्यत्र गन्धतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते गन्धतथतायां बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
बोधिसत्त्वे गन्धतथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्

मन्यसे सुभूते अन्यत्र चक्षुर्विज्ञानधातुतथताया बोधिसत्त्वइति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 चक्षुर्विज्ञानधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे चक्षुर्विज्ञानधातुतथ-
 तेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 अचक्षुर्विज्ञानधातुतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या ओत्रधातुतथता सा
 बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते अन्यत्र ओत्रधातुतथताया बोधिसत्त्वइति । आह
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ओत्र-
 धातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे ओत्रधातुतथतेति । आह
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अओत्र-
 धातुतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या शब्दधातुतथता सा
 बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते अन्यत्र शब्दधातुतथताया बोधिसत्त्वइति । आह
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते शब्दधातु-
 तथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
 किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे शब्दधातुतथतेति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अशब्दधातुतथतो-
 बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या ओत्रविज्ञानधातुतथता सा बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र ओत्रविज्ञानधातुतथताया बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ओत्रविज्ञानधातुतथतायां बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिमत्त्वे ओत्रविज्ञानधातुतथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अओत्रविज्ञानतथतोबोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या घ्राणधातुतथता सा बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र घ्राणधातुतथताया बोधिमत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते घ्राणधातुतथतायां बोधिमत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिमत्त्वे घ्राणधातुतथेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अघ्राणधातुतथतोबोधिमत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या गन्धधातुतथता सा बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र गन्धधातुतथताया बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते गन्धधातुतथतायां बोधिमत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिमत्त्वे गन्धधातुतथेति । आह नोहीदं

भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यते सुभूते अगन्धधातुतथतो-
बोधिसत्त्वदति । आह नोहीद भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या घ्राणविज्ञानधातुतथता सा
बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र घ्राणविज्ञानधातुतथताया बोधिसत्त्वदति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
घ्राणविज्ञानधातुतथतायां बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे घ्राणविज्ञानधातु-
तथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते अघ्राणविज्ञानधातुतथतोबोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं
भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या जिह्वाधातुतथता सा
बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र जिह्वाधातुतथताया बोधिसत्त्वदति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते जिह्वा-
धातुतथतायां बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे जिह्वाधातुतथतेति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अजिह्वा-
धातुतथतोबोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या रसधातुतथता सा
बोधिसत्त्वदति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र रसधातुतथताया बोधिसत्त्वदति । आह

नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते रसधातु-
तायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे रसधातुतथतेति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अरसधातुतथतो-
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या जिक्काधातुतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र जिक्काविज्ञानधातुतथताया बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
जिक्काविज्ञानधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे जिक्काविज्ञानत-
थतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते अजिक्काविज्ञानधातुतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या कायधातुतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र कायधातुतथताया बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते कायधातु-
तथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे कायधातुतथतेति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अकायधातुतथतो-
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या मनोधातुतथता
सा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र मनोधातुतथताया बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते मनोधातु-
तथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे मनोविज्ञानधातुतथतेति । आह

नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अमनोधातु-
तथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या धर्मधातुतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र धर्मधातुतथताया बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते धर्मधातु-
तथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे धर्मधातुतथतेति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अधर्मधातुतथतो-
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या मनोविज्ञानधातुतथता
सा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र मनोविज्ञानधातुतथताया बोधिसत्त्व-
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
मनोविज्ञानधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे मनोविज्ञानधातु-
तथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
अमनोविज्ञानधातुतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या पृथिवीधातुतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र पृथिवीधातुतथताया बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते पृथिवी-

धातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे पृथिवीधातुतथतेति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अपृथिवी-
धातुतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या ऽधातुतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्राऽधातुतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽधातुतथतायां
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे ऽधातुतथतेति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽनधातुतथतोबोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या तेजोधातुतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र तेजोधातुतथताया बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते तेजोधातु-
तथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे तेजोधातुतथतेति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अतेजो-
धातुतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या वायुधातुतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं

मन्यसे सुभूते अन्यत्र वायुधातुतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते वायुधातु-
तथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे वायुतथतेति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अवायुतथतोबोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या आकाशधातुतथता-
सा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्राकाशधातुतथताया बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते आकाश-
धातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे आकाशधातुतथतेति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अनाकाश-
धातुतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या विज्ञानधातुतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र विज्ञानधातुतथताया बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञान-
धातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे विज्ञानधातुतथतेति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अविज्ञान-
धातुतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या ऽविद्यातथता सा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्राविद्यातथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अविद्यातथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे अविद्यातथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अनविद्यातथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या संस्कारतथता सा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र संस्कारतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते संस्कारतथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे संस्कारतथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते असंस्कारतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या विज्ञानतथता सा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र विज्ञानतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञान-तथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे विज्ञानतथतेति । आह नोहीदं

भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अविज्ञानतथतो-
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या नामरूपतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र नामरूपतथताया बोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते नाम-
रूपतथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे नामरूपतथतेति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अनामरूपतथतो-
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या षडायतनतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । तत् किं मन्यसे सुभूते
अन्यत्र षडायतनतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते षडायतनतथतायां बोधिसत्त्व-
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
बोधिसत्त्वे षडायतनतथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते अषडायतनतथतोबोधिसत्त्वइति । आह
नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या स्पर्शतथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र स्पर्शतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते स्पर्शतथतायां

बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे स्पर्शतथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अस्पर्शतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या वेदनातथता सा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र वेदनातथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते वेदनातथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे वेदनातथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अवेदनातथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या तृष्णातथता सा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अन्यत्र तृष्णातथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते तृष्णातथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे तृष्णातथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अतृष्णातथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या उपादानतथता सा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं

मन्यसे सुभूते अन्यत्रोपादानतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते उपादान-
तथतायां बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे उपादानतथतेति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अनुपादानतथतो-
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या भवतथता सा बोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते अन्यत्र भवतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते भवतथतायां बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
बोधिसत्त्वे भवतथतेति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
किं मन्यसे सुभूते अभवतथतोबोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या जातितथता सा
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते अन्यत्र जातितथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते जातितथतायां
बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते बोधिसत्त्वे जातितथतेति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अजातितथतोबोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते या जरामरणतथता
 सा बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूतेऽन्यत्र जरामरणतथताया बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते जरामरणतथतायां
 बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते बोधिसत्त्वे जरामरणतथतेति । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते अजरामरणतथतो बोधिसत्त्व-
 इति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं* मन्यसे सुभूते अर्थवशं सम्पश्यन्नेवं
 वदसि† ।

न रूपां बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र रूपाद्बोधिसत्त्वइति । न रूपे
 बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वेरूपमिति । नाऽरूपोबोधिसत्त्वइति ।
 न वेदनाबोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र वेदनाया बोधिसत्त्वइति । न
 वेदनायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे वेदनेति । नाऽवेदनो-

* मन्यसे इत्यधिकं प्रतिभाति किन्तु पुस्तक चतुष्टयेऽपिविद्यते ।

† अर्थस्य विषयस्य रूपादेर्वशमधीनं पश्यन् जानन् इत्यर्थः । विषया-
 स्तित्वमङ्गीकृत्य किमेतद्वदसीति भगवतः प्रश्नाऽभिप्रायः ॥ बाह्यास्तित्व वादिनां
 मते विषयस्य प्रत्यक्षं प्रति कारणात्वाभ्युपगमात् त्वया यदिज्ञानस्य विषय-
 धीनत्वमभ्युपगम्यते तदा बाह्यास्तित्वं बलादापतति तथाच श्रूयतावाद
 भङ्गप्रसङ्गः इति हृदयम् ।

‡ बोधिसत्त्वस्य रूपाद्यन्यत्वादिकं किं विषयस्य परमार्थसत्त्वाप्रयुक्तं इति
 प्रश्नप्रपञ्चाभिप्रायः ।

बोधिसत्त्वइति । न संज्ञाबोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र संज्ञायाबोधि-
सत्त्वइति । न संज्ञायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे संज्ञेति ।
नाऽसंज्ञोबोधिसत्त्वइति । न संस्काराबोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र
संस्कारेभ्यो बोधिसत्त्वइति । न संस्कारेषु बोधिसत्त्वइति । नाऽ-
संस्कारोबोधिसत्त्वइति । न विज्ञानं बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र
विज्ञानाद्बोधिसत्त्वइति । न विज्ञाने बोधिसत्त्वइति । नाऽविज्ञानो-
बोधिसत्त्वइति ।

न चक्षुर्बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र चक्षुषो बोधिसत्त्वइति । न
चक्षुषि बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे चक्षुरिति । नाऽचक्षुर्बोधि-
सत्त्वइति । न श्रोत्रं बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र श्रोत्राद्बोधिसत्त्वइति ।
न श्रोत्रबोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे श्रोत्रमिति । नाऽश्रोत्रोबोधि-
सत्त्वइति । न घ्राणं बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र घ्राणाद्बोधिसत्त्वइति ।
न घ्राणे बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे घ्राणमिति । नाऽघ्राणो
बोधिसत्त्वइति । न जिह्वा बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र जिह्वाया-
बोधिसत्त्वइति । न जिह्वायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे
जिह्वेति । नाऽजिह्वोबोधिसत्त्वइति । न कायाबोधिसत्त्वइति ।
नाऽन्यत्रकायाद्बोधिसत्त्वइति । न कायेबोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे
कायइति । नाऽकायो बोधिसत्त्वइति । न मनोबोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र
मनसोबोधिसत्त्वइति । न मनसि बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे
मनइति । नाऽमनो बोधिसत्त्वइति ।

न रूपं बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र रूपाद्बोधिसत्त्वइति । न रूपे
बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे रूपमिति । नाऽरूपो बोधिसत्त्वइति ।

न शब्दो बोधिसत्त्व इति । नाऽन्यत्र शब्दाद्बोधिसत्त्व इति । न शब्दे
 बोधिसत्त्व इति । न बोधिसत्त्वे शब्द इति । नाऽशब्दो बोधिसत्त्व इति ।
 न गन्धो बोधिसत्त्व इति । नाऽन्यत्र गन्धाद्बोधिसत्त्व इति । न गन्धे
 बोधिसत्त्व इति । न बोधिसत्त्वे गन्ध इति । नाऽगन्धो बोधिसत्त्व-
 इति । न रसो बोधिसत्त्व इति । नाऽन्यत्र रसाद्बोधिसत्त्व इति ।
 न रसे बोधिसत्त्व इति । न बोधिसत्त्वे रस इति । नाऽरसो
 बोधिसत्त्व इति । न स्पर्शा बोधिसत्त्व इति । नाऽन्यत्र स्पर्शाद्बोधिसत्त्व-
 इति । न स्पर्शे बोधिसत्त्व इति । न बोधिसत्त्वे स्पर्श इति । नाऽ-
 स्पर्शा बोधिसत्त्व इति । न धर्मो बोधिसत्त्व इति । नाऽन्यत्र धर्मेभ्यो-
 बोधिसत्त्व इति । न धर्मेषु बोधिसत्त्व इति । न बोधिसत्त्वे धर्मा-
 इति । नाऽधर्मो बोधिसत्त्व इति । न चक्षुर्धातुर्बोधिसत्त्व इति ।
 नाऽन्यत्र चक्षुर्धातोर्बोधिसत्त्व इति । न चक्षुधातो बोधिसत्त्व इति ।
 न बोधिसत्त्वे चक्षुर्धातुरिति । नाऽचक्षुर्धातुर्बोधिसत्त्व इति । न रूप-
 धातुर्बोधिसत्त्व इति । नाऽन्यत्र रूपधातोर्बोधिसत्त्व इति । न रूपधातौ
 बोधिसत्त्व इति । न बोधिसत्त्वे रूपधातुरिति । नाऽरूपधातु-
 र्बोधिसत्त्व इति । न चक्षुर्विज्ञानधातुर्बोधिसत्त्व इति । नाऽन्यत्र चक्षु-
 र्विज्ञानधातोर्बोधिसत्त्व इति । न चक्षुर्विज्ञानधातौ बोधिसत्त्व इति ।
 न बोधिसत्त्वे चक्षुर्विज्ञानधातुरिति । नाऽचक्षुर्विज्ञानधातुर्बोधिसत्त्व-
 इति । न श्रोत्रधातुर्बोधिसत्त्व इति । नाऽन्यत्र श्रोत्रधातोर्बोधि-
 सत्त्व इति । न श्रोत्रधातौ बोधिसत्त्व इति । न बोधिसत्त्वे श्रोत्रधातु-
 रिति । नाऽश्रोत्रधातुर्बोधिसत्त्व इति । न शब्दधातुर्बोधिसत्त्व इति ।
 नाऽन्यत्र शब्दधातोर्बोधिसत्त्व इति । न शब्दधातौ बोधिसत्त्व इति ।

न बोधिसत्त्वे शब्दधातुरिति । नाऽशब्दधातुर्बोधिसत्त्वदति । न
 ओत्रविज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र ओत्रविज्ञानधातोर्बोधि-
 सत्त्वदति । न ओत्रविज्ञानधातौ बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे ओत्र-
 विज्ञानधातुरिति । नाऽओत्रविज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वदति । न घ्राण-
 धातुर्बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र घ्राणधातोर्बोधिसत्त्वदति । न घ्राण-
 धातौ बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे घ्राणधातुरिति । नाऽघ्राण-
 धातुर्बोधिसत्त्वदति । न गन्धधातुर्बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र गन्ध-
 धातोर्बोधिसत्त्वदति । न गन्धधातौ बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे
 गन्धधातुरिति । नाऽगन्धधातुर्बोधिसत्त्वदति । न घ्राणविज्ञानधातु-
 र्बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र घ्राणविज्ञानधातोर्बोधिसत्त्वदति । न घ्राण-
 विज्ञानधातौ बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे घ्राणविज्ञानधातु-
 रिति । नाऽघ्राणविज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वदति । न जिह्वाधातुर्बोधि-
 सत्त्वदति । नाऽन्यत्र जिह्वाधातोर्बोधिसत्त्वदति । न जिह्वाधातौ
 बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे जिह्वाधातुरिति । नाऽजिह्वाधातु-
 र्बोधिसत्त्वदति । न रसधातुर्बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र रसधातोर्बोधि-
 सत्त्वदति । न रसधातौ बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे रसधातुरिति ।
 नाऽरसधातुर्बोधिसत्त्वदति । न जिह्वाविज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वदति ।
 नाऽन्यत्र जिह्वाविज्ञानधातोर्बोधिसत्त्वदति । न जिह्वाविज्ञानधातौ-
 बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे जिह्वाविज्ञानधातुरिति । नाऽजिह्वा-
 विज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वदति । न कायधातुर्बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र
 कायधातोर्बोधिसत्त्वदति । न कायधातौ बोधिसत्त्वदति । न बोधि-
 सत्त्वे कायधातुरिति । नाऽकायधातुर्बोधिसत्त्वदति । न स्पृष्टव्यधातु-

र्ब्बाधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र स्पृष्टव्यधातोर्ब्बाधिसत्त्वदति । न स्पृष्ट-
व्यधातौ बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे स्पृष्टव्यधातुरिति । नाऽ-
स्पृष्टव्यधातुर्ब्बाधिसत्त्वदति । न कायविज्ञानधातुर्ब्बाधिसत्त्वदति ।
नाऽन्यत्र कायविज्ञानधातोर्ब्बाधिसत्त्वदति । न कायविज्ञानधातौ
बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे कायविज्ञानधातुरिति । नाऽकाय-
विज्ञानधातुर्ब्बाधिसत्त्वदति । न मनोधातुर्ब्बाधिसत्त्वदति । नाऽ-
न्यत्रमनोधातोर्ब्बाधिसत्त्वदति । न मनोधातौ बोधिसत्त्वदति । न
बोधिसत्त्वे मनोधातुरिति । नाऽमनोधातुर्ब्बाधिसत्त्वदति । न
धर्मधातुर्ब्बाधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र धर्मधातोर्ब्बाधिसत्त्वदति । न
धर्मधातौ बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे धर्मधातुरिति । नाऽधर्म-
धातुर्ब्बाधिसत्त्वदति । न मनोविज्ञानधातुर्ब्बाधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र
मनोविज्ञानधातोर्ब्बाधिसत्त्वदति । न मनोविज्ञानधातौ बोधिसत्त्व-
दति । नाऽमनोविज्ञानधातुर्ब्बाधिसत्त्वदति ।

न पृथिवीधातुर्ब्बाधिसत्त्वेदति । नाऽन्यत्र पृथिवीधातोर्ब्बाधि-
सत्त्वदति । न पृथिवीधातौ बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे पृथिवी-
धातुरिति । नाऽपृथिवीधातुर्ब्बाधिसत्त्वदति । नाऽभ्यातुर्ब्बाधिसत्त्व-
दति । नाऽन्यत्राऽभ्यातोर्ब्बाधिसत्त्वदति । नाऽभ्यातौ बोधिसत्त्वदति ।
न बोधिसत्त्वेऽभ्यातुरिति । नाऽनभ्यातुर्ब्बाधिसत्त्वदति । न तेजोधातु-
र्ब्बाधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र तेजोधातोर्ब्बाधिसत्त्वदति । न तेजोधातौ
बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वेतेजोधातुरिति । नाऽतेजोधातुर्ब्बाधि-
सत्त्वदति । न वायुधातुर्ब्बाधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र वायुधातोर्ब्बाधि-
सत्त्वदति । न वायु धातौ बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे वायुधातु-

रिति । नाऽवायुधातुर्बोधिसत्त्वदति । नाऽऽकाशधातुर्बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्रऽऽकाशधातोर्बोधिसत्त्वदति । नाऽऽकाशधातौ बोधिसत्त्वदति । नबोधिसत्त्वे आकाशधातुरिति । नाऽनाऽऽकाशधातुर्बोधिसत्त्वदति ।

न विज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र विज्ञानधातोर्बोधिसत्त्वदति । न विज्ञानधातौ बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे विज्ञानधातुरिति । नाऽविज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वदति । नाऽविद्याबोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्राऽविद्याया बोधिसत्त्वदति । नाऽविद्यायां बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वेऽविद्येति । नाऽनविद्योबोधिसत्त्वदति । न संस्काराबोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र संस्कारेभ्यो बोधिसत्त्वदति । न संस्कारेषु बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वेसंस्कारादति । नाऽसंस्कारोबोधिसत्त्वदति । न विज्ञानं बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्रविज्ञानाद्बोधिसत्त्वदति । न विज्ञाने बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वेविज्ञानमिति । नाऽविज्ञानो बोधिसत्त्वदति । न नामरूपं बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र नामरूपाद्बोधिसत्त्वदति । न नामरूपे बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे नामरूपमिति । नाऽनामरूपोबोधिसत्त्वदति । न षडायतनं बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र षडायतनाद्बोधिसत्त्वदति । न षडायतनेबोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे षडायतनमिति । नाऽषडायतनो बोधिसत्त्वदति । न स्पर्शबोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र स्पर्शाद्बोधिसत्त्वदति । न स्पर्शे बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे स्पर्शदति । नाऽस्पर्शोबोधिसत्त्वदति । न वेदनाबोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र वेदनाया बोधिसत्त्वदति । न वेदनायां बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वेवेदनेति । नाऽवेदनोबोधिसत्त्वदति । न दृष्ट्याबोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र दृष्ट्याया बोधिसत्त्वदति ।

न दृष्ट्यायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे दृष्ट्येति । नाऽदृष्ट्योबोधिसत्त्वइति । नोपादानं बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्रोपादानाद्बोधिसत्त्वइति । नोपादाने बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे उपादानमिति । नाऽनुपादानो बोधिसत्त्वइति । न भवोबोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र भवाद्बोधिसत्त्वइति । न भवे बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे भवइति । नाऽभवोबोधिसत्त्वइति । न जातिर्बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र जातिर्बोधिसत्त्वइति । न जातौ बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे जातिरिति । नाऽजातिर्बोधिसत्त्वइति । न जरामरणं बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र जरामरणाद्बोधिसत्त्वइति । न जरामरणे बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे जरामरणमिति । नाऽजरामरणोबोधिसत्त्वइति । न रूपतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र रूपतथतायाबोधिसत्त्वइति । न रूपतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे रूपतथतेति । नाऽरूपतथतोबोधिसत्त्वइति । न वेदनातथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र वेदनातथताया बोधिसत्त्वइति । न वेदनातथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे वेदनातथतेति । नाऽवेदनातथतोबोधिसत्त्वइति । न संज्ञातथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र संज्ञातथतायाः बोधिसत्त्वइति । न संज्ञातथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे संज्ञातथतेति । नाऽसंज्ञातथतोबोधिसत्त्वइति । न संस्कारतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र संस्कारतथतायाबोधिसत्त्वइति । न संस्कारतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे संस्कारतथतेति । नाऽसंस्कारतथतोबोधिसत्त्वइति । न विज्ञानतथताबोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र विज्ञानतथतायाबोधि-

सत्त्वदति । न विज्ञानतथतायां बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे विज्ञानतथतेति । नाऽविज्ञानतथतोबोधिसत्त्वदति ।

न चक्षुस्तथता बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र चक्षुस्तथतायाबोधि-
सत्त्वदति । न चक्षुस्तथतायां बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे चक्षु-
स्तथतेति । नाऽचक्षुस्तथतोबोधिसत्त्वदति । न श्रोत्रतथता बोधि-
सत्त्वदति । नाऽन्यत्र श्रोत्रतथतायाबोधिसत्त्वदति । न श्रोत्रतथतायां
बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे श्रोत्रतथतेति । नाऽश्रोत्रतथतो
बोधिसत्त्वदति । न घ्राणतथता बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र घ्राणतथ-
ताया बोधिसत्त्वदति । न घ्राणतथतायां बोधिसत्त्वदति । न बोधि-
सत्त्वे घ्राणतथतेति । नाऽघ्राणतथतोबोधिसत्त्वदति । न जिह्वातथता
बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र जिह्वातथताया बोधिसत्त्वदति । न
जिह्वातथतायां बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे जिह्वातथतेति ।
नाऽजिह्वातथतोबोधिसत्त्वदति । न कायतथता बोधिसत्त्वदति ।
नाऽन्यत्र कायतथताया बोधिसत्त्वदति । न कायतथतायां बोधि-
सत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे कायतथतेति । नाऽकायतथतोबोधिसत्त्व-
दति । न मनस्तथता बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र मनस्तथताया
बोधिसत्त्वदति । न मनस्तथतायां बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे
मनस्तथतेति । नाऽमनस्तथतोबोधिसत्त्वदति ।

न रूपतथता बोधिसत्त्वदति । नाऽन्यत्र रूपतथताया बोधि-
सत्त्वदति । न रूपतथतायां बोधिसत्त्वदति । न बोधिसत्त्वे रूप-
तथतेति । नाऽरूपतथतोबोधिसत्त्वदति । न शब्दतथता बोधि-
सत्त्वदति । नाऽन्यत्र शब्दतथतायाबोधिसत्त्वदति । न शब्दतथ-

तायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे शब्दतथतेति । नाऽशब्दतथतो-
 बोधिसत्त्वइति । न गन्धतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र गन्धतथ-
 तायाबोधिसत्त्वइति । न गन्धतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधि-
 सत्त्वे गन्धतथतेति । नाऽगन्धतथतोबोधिसत्त्वइति । न रसतथता
 बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र रसतथतायाबोधिसत्त्वइति । न रसतथ-
 तायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे रसतथतेति । नाऽरसतथतो-
 बोधिसत्त्वइति । न स्पर्शतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र स्पर्शतथ-
 ताया बोधिसत्त्वइति । न स्पर्शतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधि-
 सत्त्वे स्पर्शतथतेति । नाऽस्पर्शतथतोबोधिसत्त्वइति । न धर्मतथता
 बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र धर्मतथताया बोधिसत्त्वइति । न धर्म-
 तथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे धर्मतथतेति । नाऽधर्म
 तथतोबोधिसत्त्वइति ।

न चक्षुर्धातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र चक्षुर्धातुतथताया-
 बोधिसत्त्वइति । न चक्षुर्धातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधि-
 सत्त्वे चक्षुर्धातुतथतेति । नाऽचक्षुर्धातुतथतोबोधिसत्त्वइति । न
 रूपधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र रूपधातुतथतायाबोधि-
 सत्त्वइति । न रूपधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे रूप-
 धातुतथतेति । नाऽरूपधातुतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न चक्षुर्विज्ञानधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र चक्षु-
 र्विज्ञानधातुतथतायाबोधिसत्त्वइति । न चक्षुर्विज्ञानधातुतथतायां
 बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे चक्षुर्विज्ञानधातुतथतेति । नाऽचक्षु-
 र्विज्ञानधातुतथतोबोधिसत्त्वइति । न श्रोत्रधातुतथता बोधिसत्त्व-

इति । नाऽन्यत्र ओत्रधातुतथतायाबोधिसत्त्वइति । न ओत्रधातु-
तथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे ओत्रधातुतथतेति ।
नाऽओत्रधातुतथतो बोधिसत्त्वइति । न शब्दधातुतथता बोधि-
सत्त्वइति । नाऽन्यत्र शब्दधातुतथतायाबोधिसत्त्वइति । न शब्द-
धातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे शब्दधातुतथतेति ।
नाऽशब्दधातुतथतोबोधिसत्त्वइति । न ओत्रविज्ञानधातुतथता
बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र ओत्रविज्ञानधातुतथतायाबोधिसत्त्वइति ।
न ओत्रविज्ञानधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे ओत्र-
विज्ञानधातुतथतेति । नाऽओत्रविज्ञानधातुतथतो बोधिसत्त्वइति ।
न घ्राणधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्रघ्राणधातुतथताया
बोधिसत्त्वइति । न घ्राणधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधि-
सत्त्वे घ्राणधातुतथतेति । नाऽघ्राणधातुतथतोबोधिसत्त्वइति । न
गन्धधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्रगन्धधातुतथतायाबोधि-
सत्त्वइति । न गन्धधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे
गन्धधातुतथतेति । नाऽगन्धधातुतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न घ्राणविज्ञानधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र घ्राण-
विज्ञानधातुतथतायाबोधिसत्त्वइति । न घ्राणविज्ञानधातुतथतायां
बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे घ्राणविज्ञानधातुतथतेति । नाऽघ्राण-
विज्ञानधातुतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न जिह्वाधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्रजिह्वाधातुतथ-
तायाबोधिसत्त्वइति । न जिह्वाधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न
बोधिसत्त्वे जिह्वाधातुतथतेति । नाऽजिह्वाधातुतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न रसधातुतयता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र रसधातुतयताया-
बोधिसत्त्वइति । न रसधातुतयतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे
रसधातुतयतेति । नाऽरसधातुतयतोबोधिसत्त्वइति ।

न जिक्काविज्ञानधातुतयता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र जिक्का-
विज्ञानधातुतयताया बोधिसत्त्वइति । न जिक्काविज्ञानधातुतयतायां
बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे जिक्काविज्ञानधातुतयतेति । ना-
ऽजिक्काविज्ञानधातुतयतोबोधिसत्त्वइति ।

न कायधातुतयता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र कायधातुतयताया-
बोधिसत्त्वइति । न कायधातुतयतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे
कायधातुतयेति । नाऽकायधातुतयतोबोधिसत्त्वइति ।

न स्पृष्टव्यधातुतयता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र स्पृष्टव्यधातु-
तयताया बोधिसत्त्वइति । न स्पृष्टव्यधातुतयतायां बोधिसत्त्वइति ।
न बोधिसत्त्वे स्पृष्टव्यधातुतयतेति । नाऽस्पृष्टव्यधातुतयतोबोधिसत्त्व-
इति ।

न कायविज्ञानधातुतयता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र काय-
विज्ञानधातुतयतायाबोधिसत्त्वइति । न कायविज्ञानधातुतयतायां
बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे कायविज्ञानधातुतयतेति । नाऽकाय-
विज्ञानधातुतयतोबोधिसत्त्वइति ।

न मनोधातुतयता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र मनोधातुतयताया-
बोधिसत्त्वइति । न मनोधातुतयतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधि-
सत्त्वे मनोधातुतयतेति । नाऽमनोधातुतयतोबोधिसत्त्वइति ।

न धर्मधातुतयता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र धर्मधातुतयताया-

बोधिसत्त्वइति । न धर्मधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे धर्मधातुतथतेति । नाऽधर्मधातुतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न मनोविज्ञानधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र मनो-
विज्ञानधातुतथतायाबोधिसत्त्वइति । न मनोविज्ञानधातुतथतायां
बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे मनोविज्ञानधातुतथतेति । नाऽमनो-
विज्ञानधातुतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न पृथिवीधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र पृथिवीधातु-
तथतायाबोधिसत्त्वइति । न पृथिवीधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति ।
न बोधिसत्त्वे पृथिवीधातुतथतेति । नाऽपृथिवीधातुतथतोबोधि-
सत्त्वइति ।

नाऽआतुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्राऽआतुतथतायाबोधि-
सत्त्वइति । नाऽआतुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वेऽआतु-
तथतेति । नाऽनआतुतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न तेजोधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र तेजोधातुतथताया
बोधिसत्त्वइति । न तेजोधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधि-
सत्त्वे तेजोधातुतथतेति । नाऽतेजोधातुतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न वायुधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र वायुधातुतथताया-
बोधिसत्त्वइति । न वायुधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधि-
सत्त्वे वायुधातुतथतेति । नाऽवायुधातुतथतोबोधिसत्त्वइति ।

नाऽऽकाशधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्राऽऽकाशधातुतथ-
तायाबोधिसत्त्वइति । नाऽऽकाशधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति । न
बोधिसत्त्वे आकाशधातुतथतेति । नाऽनाऽऽकाशधातुतथतोबोधिसत्त्व-
इति ।

न विज्ञानधातुतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र विज्ञानधातु-
तथतायाबोधिसत्त्वइति । न विज्ञानधातुतथतायां बोधिसत्त्वइति ।
न बोधिसत्त्वे विज्ञानधातुतथेति । नाऽविज्ञानधातुतथतोबोधि-
सत्त्वइति ।

नाऽविद्यातथता बोधिसत्त्वइति । नान्यत्राऽविद्यातथतायाबोधि-
सत्त्वइति । नाऽविद्यातथातायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वेऽविद्या-
तथतेति । नाऽविद्यातथतोबोधिसत्त्वइति ।

न संस्कारतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र संस्कारतथताया-
बोधिसत्त्वइति । न संस्कारतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे
संस्कारतथतेति । नाऽसंस्कारतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न विज्ञानतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र विज्ञानतथताया-
बोधिसत्त्वइति । न विज्ञानतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे
विज्ञानतथतेति । नाऽविज्ञानतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न नामरूपतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र नामरूपतथताया-
बोधिसत्त्वइति । न नामरूपतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे
नामरूपतथतेति । नाऽनामरूपतथतो बोधिसत्त्वइति ।

न षडायतनतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र षडायतनतथ-
तायाबोधिसत्त्वइति । न षडायतनतथातायां बोधिसत्त्वइति । न
बोधिसत्त्वे षडायतनतथतेति । नाऽषडायतनतथतो बोधिसत्त्वइति ।

न स्पर्शतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र स्पर्शतथतायाबोधि-
सत्त्वइति । न स्पर्शतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे स्पर्शतथ-
तेति । नाऽस्पर्शतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न वेदनातथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र वेदनातथताया-
बोधिसत्त्वइति । न वेदनातथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे
वेदनातथतेति । नाऽवेदनातथतोबोधिसत्त्वइति ।

न दृष्टान्ततथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र दृष्टान्ततथतायाबोधि-
सत्त्वइति । न दृष्टान्ततथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे दृष्टान-
तथतेति । नाऽदृष्टान्ततथतो बोधिसत्त्वइति ।

नोपादानतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्रोपादानतथताया-
बोधिसत्त्वइति । नोपादानतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे
उपादानतथतेति । नाऽनुपादानतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न भवतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र भवतथतायाबोधिसत्त्व-
इति । न भवतथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे भवतथतेति ।
नाऽभवतथतोबोधिसत्त्वइति ।

न जातितथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र जातितथतायाबोधि-
सत्त्वइति । न जातितथतायां बोधिसत्त्वइति । न बोधिसत्त्वे जाति-
तथतेति । नाऽजातितथतोबोधिसत्त्वइति ।

न जरामरणतथता बोधिसत्त्वइति । नाऽन्यत्र जरामरणतथ-
तायाबोधिसत्त्वइति । न जरामरणतथतायां बोधिसत्त्वइति । न
बोधिसत्त्वे जरामरणतथतेति । नाऽजरामरणतथतोबोधिसत्त्वइति ।

सुभूतिराह । *अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते

* सुभूतिर्बोधिसत्त्वस्याऽसत्पदार्थत्वादेव न रूपादिस्वरूपस्य तदन्यत्वादिकं
न वस्तु स्वभावकृतमित्युत्तरवाक्येन दर्शयति अत्यन्ततयेत्यादिना । अत्यन्ततया
बोधिसत्त्वस्य विद्यमानत्वाभावः उपलब्धेरभावश्च देशतः कालतश्च सत्ता-

नोपलभ्यते । तत् कुतोऽरूपाऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र रूपाद्बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽरूपे बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे रूपं भविष्यति । कुतोऽरूपो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतो वेदनाऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र वेदनायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो वेदनायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे वेदना भविष्यति । कुतोऽवेदनो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतः संज्ञाऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र संज्ञायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः संज्ञायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे संज्ञा भविष्यति । कुतोऽसंज्ञो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतः संस्काराऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र संस्कारेभ्यो बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः संस्कारेषु बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे संस्कारा भविष्यन्ति । कुतोऽसंस्कारो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतो विज्ञानाऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र विज्ञानाद्बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो विज्ञाने बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे विज्ञानं भविष्यति । कुतोऽविज्ञानो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

ऽभावः उपलब्ध्यभावत्वं न हि कस्मिंश्चिद्देशे कस्मिंश्चित्काले वा बोधिसत्त्वस्य विद्यमानता उपलब्धिर्वा परमार्थतः सम्भवति अलीकत्वात् तथा च नाऽर्थवशं सम्यग्ज्ञत्वेवं वदामीति शुभूतेराशयः रूपाऽधिवचनं रूपस्य वाचकं बोधिसत्त्वः बोधिसत्त्वपदमिति तदर्थः । एवं परञ्च ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वोऽन संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतश्चक्षुरधिवचनं बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतोऽन्यत्र चक्षुषोबोधि-
सत्त्वोऽभविष्यति । कुतश्चक्षुषि बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे
चक्षुर्भविष्यति । कुतोऽचक्षुष्कोबोधिसत्त्वोऽभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वोऽन संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतः श्रोत्राऽधिवचनं बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतोऽन्यत्र श्रोत्राद्बोधि-
सत्त्वोऽभविष्यति । कुतः श्रोत्रे बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे
श्रोत्रं भविष्यति । कुतोऽश्रोत्रोबोधिसत्त्वोऽभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वोऽन संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतोघ्राणाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतोऽन्यत्र घ्राणाद्बोधि-
सत्त्वोऽभविष्यति । कुतोघ्राणे बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे
घ्राणं भविष्यति । कुतोऽघ्राणोबोधिसत्त्वोऽभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वोऽन संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतोजिह्वाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतोऽन्यत्र जिह्वाया-
बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतोजिह्वायां बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतो-
बोधिसत्त्वे जिह्वा भविष्यति । कुतोऽजिह्वोबोधिसत्त्वोऽभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वोऽन संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतः कायाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतोऽन्यत्र काया-
द्बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतः काये बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतो-
बोधिसत्त्वे कायोऽभविष्यति । कुतोऽकायोबोधिसत्त्वोऽभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वोऽन संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतोमनोऽधिवचनं बोधिसत्त्वोऽभविष्यति । कुतोऽन्यत्र मनसोबोधि-

सत्त्वोभविष्यति । कुतोमनसि बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे मनोभविष्यति । कुतोऽमनस्कोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वोऽन संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतोरूपाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र रूपाद्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोरूपे बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे रूपं भविष्यति । कुतोऽरूपोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वोऽन संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतः शब्दाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र शब्दाद्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतः शब्दे बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे शब्दोभविष्यति । कुतोऽशब्दोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वोऽन संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतोगन्धाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र गन्धाद्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोगन्धे बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे गन्धोभविष्यति । कुतोऽगन्धोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वोऽन संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतोरसाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र रसाद्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोरसे बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे रसोभविष्यति । कुतोऽरसोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वोऽन संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतः स्पर्शाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र स्पर्शाद्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतः स्पर्शे बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे स्पर्शोभविष्यति । कुतोऽस्पर्शोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतो धर्माऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र धर्माद्बोधि-सत्त्वो भविष्यति । कुतो धर्मो बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे धर्मो भविष्यति । कुतोऽधर्मो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतश्चक्षुर्धात्वधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र चक्षुर्धातो-र्बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोश्चक्षुर्धातौ बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो-बोधिसत्त्वे चक्षुर्धातुर्भविष्यति । कुतोऽश्चक्षुर्धातुर्बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतोरूपधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र रूपधातो-र्बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोरूपधातौ बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे रूपधातुर्भविष्यति । कुतोऽरूपधातुर्बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतश्चक्षुर्विज्ञानधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र चक्षु-र्विज्ञानधातोर्बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतश्चक्षुर्विज्ञानधातौ बोधि-सत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे चक्षुर्विज्ञानधातुर्भविष्यति । कुतो-ऽश्चक्षुर्विज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतः श्रोत्रधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र श्रोत्र-धातोर्बोधि-सत्त्वो भविष्यति । कुतः श्रोत्रधातौ बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधि-सत्त्वे श्रोत्रधातुर्भविष्यति । कुतोऽश्रोत्रधातुर्बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्

कुतः शब्दधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र शब्द-
धातोर्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतः शब्दधातौ बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
कुतोबोधिसत्त्वे शब्दधातुर्भविष्यति । कुतोऽशब्दधातुर्बोधिसत्त्वो-
भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः ओचविज्ञानधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र
ओचविज्ञानधातोर्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतः ओचविज्ञानधातौ
बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे ओचविज्ञानधातुर्भविष्यति ।
कुतोऽओचविज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोघ्राणधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र घ्राणाधातौ-
र्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोघ्राणधातौ बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतो-
बोधिसत्त्वे घ्राणधातुर्भविष्यति । कुतोऽघ्राणधातुर्बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोगन्धधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र गन्धधातो-
र्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोगन्धधातौ बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतो-
बोधिसत्त्वे गन्धधातुर्भविष्यति । कुतोऽगन्धधातुर्बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोघ्राणविज्ञानधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र
घ्राणविज्ञानधातोर्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोघ्राणविज्ञानधातौ
बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे घ्राणविज्ञानधातुर्भविष्यति ।
कुतोऽघ्राणविज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतो जिह्वाधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच्च जिह्वाधातोर्बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो जिह्वाधातौ बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे जिह्वाधातुर्भविष्यति । कुतोऽजिह्वाधातुर्बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतो रसधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच्च रसधातोर्बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो रसधातौ बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे रसधातुर्भविष्यति । कुतोऽरसधातुर्बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतो जिह्वाविज्ञानधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच्च जिह्वाविज्ञानधातोर्बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो जिह्वाविज्ञानधातौ बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे जिह्वाविज्ञानधातुर्भविष्यति । कुतोऽजिह्वाविज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतः कायधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच्च कायधातोर्बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः कायधातौ बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे कायधातुर्भविष्यति । कुतोऽकायधातुर्बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतः स्पृष्टव्यधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच्च स्पृष्टव्यधातोर्बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः स्पृष्टव्यधातौ बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

कुतोबोधिसत्त्वे स्पृष्टव्यधातुर्भविष्यति । कुतोऽस्पृष्टव्यधातुर्बोधिसत्त्वो-
भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः कायविज्ञानधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र
कायविज्ञानधातोर्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतः कायविज्ञानधातौ
बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे कायविज्ञानधातुर्भविष्यति ।
कुतोऽकायविज्ञानधातुर्भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते ।
कुतोमनोधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र मनोधातो-
र्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोमनोधातौ बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबो-
धिसत्त्वे मनोधातुर्भविष्यति । कुतोऽमनोधातुर्बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोधर्मधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र धर्मधातो-
र्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोधर्मधातौ बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतो-
बोधिसत्त्वे धर्मधातुर्भविष्यति । कुतोऽधर्मधातुर्बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोमनोविज्ञानधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र
मनोविज्ञानधातोर्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोमनोविज्ञानधातौ
बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे मनोविज्ञानधातुर्भविष्यति ।
कुतोऽमनोविज्ञानधातुर्बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः पृथिवीधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र पृथिवी-

कुतोऽर्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतः पृथिवीधातौ बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
कुतोबोधिसत्त्वे पृथिवीधातुर्भविष्यति । कुतोऽपृथिवीधातुर्भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोऽधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यथाऽधातोर्बोधि-
सत्त्वोभविष्यति । कुतोऽधातौ बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधि-
सत्त्वेऽधातुर्भविष्यति । कुतोऽनधातुर्बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतस्तेजोधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यच्च तेजो-
धातोर्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतस्तेजोधातौ बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
कुतोबोधिसत्त्वे तेजोधातुर्भविष्यति । कुतोऽतेजोधातुर्बोधिसत्त्वो-
भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतो वायुधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यच्च वायु-
धातोर्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोवायुधातौ बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
कुतोबोधिसत्त्वे वायुधातुर्भविष्यति । कुतोऽवायुधातुर्बोधिसत्त्वो-
भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतश्चाकाशधात्वधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । तत् कुतोऽन्यथा-
काशधातोर्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतश्चाकाशधातौ बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे आकाशधातुर्भविष्यति । कुतोऽनाकाश-
धातुर्बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्

कुतो विज्ञानधातुधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यथा विज्ञान-
धातोर्बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो विज्ञान धातौ बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे विज्ञानधातुर्भविष्यति । कुतोऽविज्ञान-
धातुर्बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोऽविद्याधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यथाऽविद्याया-
बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽविद्यायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो
बोधिसत्त्वेऽविद्या भविष्यति । कुतोऽनविद्यो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः संस्काराधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यथा संस्कारेभ्यो-
बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः संस्कारेषु बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो
बोधिसत्त्वे संस्कारो भविष्यति । कुतोऽसंस्कारो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतो विज्ञानाधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यथा विज्ञाना-
बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो विज्ञाने बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो-
बोधिसत्त्वे विज्ञानं भविष्यति । कुतोऽविज्ञानो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतो नामरूपाधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यथा नामरूपा-
बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो नामरूपे बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो-
बोधिसत्त्वे नामरूपं भविष्यति । कुतोऽनामरूपो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः षडायतनाधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यथा षडाय-

कुतोऽधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः षडायतना बोधिसत्त्वो भविष्यति ।
कुतो बोधिसत्त्वे षडायतनं भविष्यति । कुतोऽषडायतनो बोधिसत्त्वो
भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः स्पर्शाऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र स्पर्शादोधि-
सत्त्वो भविष्यति । कुतः स्पर्शं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे
स्पर्शा भविष्यति । कुतोऽस्पर्शा बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते तत्
कुतो वेदनाऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र वेदनाया-
बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो वेदनायां बोधिसत्त्वो भविष्यति ।
कुतो बोधिसत्त्वे वेदना भविष्यति । कुतोऽवेदना बोधिसत्त्वो भवि-
ष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतस्तृणाऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र तृणाया बोधि-
सत्त्वो भविष्यति । कुतस्तृणायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधि-
सत्त्वे तृणा भविष्यति । कुतोऽतृणो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुत उपदानाऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र उपदाना-
दोधिसत्त्वो भविष्यति । कुत उपदाने बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो-
बोधिसत्त्वे उपदानं भविष्यति । कुतोऽनुपादानो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते तत्
कुतो भवाऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र भवादोधिसत्त्वो-

भविष्यति । कुतोभवे बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे भवो-
भविष्यति । कुतोऽभवो बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोजात्यधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र जातेर्बोधि-
सत्त्वोभविष्यति । कुतोजातौ बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे
जातिर्भविष्यति । कुतोऽजातिर्बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते । नोपलभ्यते तत्
कुतोजरामरणाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र जरा-
मरणाद्बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोजरामरणे बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
कुतोबोधिसत्त्वे जरामरणं भविष्यति । कुतोऽजरामरणो बोधिसत्त्वो-
भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते । नोपलभ्यते तत्
कुतोरूपतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र रूपतथ-
तायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोरूपतथतायां बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
कुतोबोधिसत्त्वेरूपतथता भविष्यति । कुतोऽरूपतथतोबोधिसत्त्वो-
भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोवेदनातथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र वेदना-
तथताया बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतो वेदनातथतायां बोधि-
सत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे वेदनातथताभविष्यति । कुतोऽवे-
दनातथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्

कुतः संज्ञातयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र संज्ञा-
तयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः संज्ञातयतायां बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे संज्ञातयता भविष्यति । कुतोऽसंज्ञा-
तयतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः संस्काराऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र संस्कारः
तयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः संस्कारतयतायां बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे संस्कारतयता भविष्यति । कुतो-
ऽसंस्कारतयतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतो विज्ञानतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र
विज्ञानतयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो विज्ञानतयतायां बोधि-
सत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे विज्ञानतयता भविष्यति । कुतो-
ऽविज्ञानतयतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतश्चक्षुस्तयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र चक्षु-
स्तयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतश्चक्षुस्तयतायां बोधिसत्त्वो भवि-
ष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे चक्षुस्तयता भविष्यति । कुतोऽचक्षुस्तयतो-
बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः श्रोत्रतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र श्रोत्र-
तयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः श्रोत्रतयतायां बोधिसत्त्वो-

भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे औचतयता भविष्यति । कुतोऽप्यौच-
तयतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोघ्राणतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र घ्राण
तयतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोघ्राणतयतायां बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे घ्राणतयता भविष्यति । कुतोऽघ्राण-
तयतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोजिह्वातयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र जिह्वा
तयतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोजिह्वातयतायां बोधि-
सत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे जिह्वातयता भविष्यति । कुतो-
ऽजिह्वातयतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः कायतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र काय-
तयतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतः कायतयतायां बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे कायतयताभविष्यति । कुतोऽकायतयता
बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोमनस्तयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र मनस्तय-
तायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोमनस्तयतायां बोधिसत्त्वोभवि-
ष्यति । कुतोबोधिसत्त्वेमनस्तयता भविष्यति । कुतोऽमनस्तयतो बोधि-
सत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नापलभ्यते । तत् कुतोरूपतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यचरूपतथतायाबोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोरूपतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे रूपतथता भविष्यति । कुतोऽरूपतथतोबोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नापलभ्यते । तत् कुतः शब्दतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच शब्दतथतायाबोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः शब्दतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे शब्दतथता भविष्यति । कुतोऽशब्दतथतोबोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नापलभ्यते । तत् कुतोऽगन्धतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच गन्धतथतायाबोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽगन्धतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे गन्धतथता भविष्यति । कुतोऽगन्धतथतोबोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नापलभ्यते । तत् कुतोरसतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यचरसतथतायाबोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोरसतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे रसतथता भविष्यति । कुतोऽरसतथतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नापलभ्यते । तत् कुतः स्पर्शतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच

स्पर्शतथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतः स्पर्शतथतायां बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे स्पर्शतथता भविष्यति । कुतोऽस्पर्श-
तथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोधर्मतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र धर्मतथ-
तायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोधर्मतथतायां बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
कुतो बोधिसत्त्वे धर्मतथता भविष्यति । कुतोऽधर्मतथतोबोधि-
सत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतश्चक्षुर्धातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र चक्षु-
र्धातुतथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र चक्षुर्धातुतथताया-
बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतश्चक्षुर्धातुतथतायां बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
कुतोबोधिसत्त्वे चक्षुर्धातुतथता भविष्यति । कुतोऽचक्षुर्धातुतथतो-
बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोरूपधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र रूप-
धातुतथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोरूपधातुतथतायां बोधि-
सत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे रूपधातुतथताभविष्यति । कुतो-
ऽरूपधातुतथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतश्चक्षुर्विज्ञानधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र
चक्षुर्विज्ञानधातुतथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतश्चक्षुर्विज्ञानधातु-

तथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे चक्षुर्विज्ञानधातु-
तथता भविष्यति । कुतोऽचक्षुर्विज्ञानधातुतथतो बोधिसत्त्वो भवि-
ष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः ओचधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र
ओचधातु तथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः ओचधातुतथतायां
बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे ओचधातुतथता भविष्यति ।
कुतोऽओचधातुतथ बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः शब्दधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र
शब्दधातुतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः शब्दधातुतथतायां
बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे शब्दधातुतथता भविष्यति ।
कुतोऽशब्दधातुतथतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः ओचविज्ञानधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो-
ऽन्यत्र ओचविज्ञानधातुतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः ओच
विज्ञानधातुतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे ओच-
विज्ञानधातुतथता भविष्यति । कुतोऽओचविज्ञानधातुतथतो बोधि-
सत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतो घ्राणधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र घ्राण-
धातुतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो घ्राणधातुतथतायां बोधि-

सत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे घ्राणधातुतथता भविष्यति । कुतो-
ऽघ्राणधातुतथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोगन्धधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्रगन्ध-
धातुतथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोगन्धधातुतथतायां बोधि-
सत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे गन्धधातुतथता भविष्यति । कुतो-
ऽगन्धधातुतथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतो
घ्राणविज्ञानधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र-
घ्राणविज्ञानधातुतथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोघ्राणविज्ञान-
धातुतथतायां बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे घ्राणविज्ञानधातु-
तथता भविष्यति । कुतोऽघ्राणविज्ञानधातुतथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोजिह्वाधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र
जिह्वाधातुतथताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोजिह्वाधातुतथ-
तायां बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे जिह्वाधातुतथता
भविष्यति । कुतोऽजिह्वाधातुतथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोऽरसधातु तथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र
रसधातुतथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽरसधातुतथतायां बोधि-
सत्त्वो भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे रसधातुतथता भविष्यति ।
कुतोऽरसधातुतथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नापलभ्यते । तत् कुतोऽजिज्ञाविज्ञानधातुतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच्च जिज्ञाविज्ञानधातुतयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽजिज्ञाविज्ञानधातुतयतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे जिज्ञाविज्ञानधातुतयता भविष्यति । कुतोऽजिज्ञाविज्ञानधातुतयतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नापलभ्यते । तत् कुतः कायधातुतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच्च कायधातुतयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः कायधातुतयतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे कायधातुतयता भविष्यति । कुतोऽकायधातुतयतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नापलभ्यते । तत् कुतः स्पृष्टव्यधातुतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच्च स्पृष्टव्यधातुतयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः स्पृष्टव्यधातुतयतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे स्पृष्टव्य धातुतयता भविष्यति । कुतोऽस्पृष्टव्यधातुतयतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नापलभ्यते । तत् कुतः कायविज्ञानधातुतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच्च कायविज्ञानधातुतयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः कायविज्ञानधातुतयतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे कायविज्ञानधातुतयता भविष्यति । कुतोऽकायविज्ञानधातुतयतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतो मनोधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र मनोधातुतथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोमनोधातुतथतायां बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे मनोधातुतथता भविष्यति । कुतोऽमनोधातुतथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतोधर्मधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र धर्मधातुतथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोधर्मधातुतथतायां बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे धर्मधातुतथता भविष्यति । कुतोऽधर्मधातुतथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतोमनोविज्ञानधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र मनोविज्ञानधातुतथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोमनोविज्ञानधातुतथतायां बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे मनोविज्ञानधातुतथताभविष्यति । कुतोऽमनोविज्ञानधातुतथतोबोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतः पृथिवीधातुतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र पृथिवीधातुतथताया बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतः पृथिवीधातुतथतायां बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे पृथिवीधातुतथताभविष्यति । कुतोऽपृथिवीधातुतथतो बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्

कुतोऽभ्यातुतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यचाभ्यातु-
तयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽभ्यातुतयतायां बोधिसत्त्वो
भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वेऽभ्यातुतयता भविष्यति । कुतोऽनभ्यातु-
तयतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतस्तेजोधातुतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच
तेजोधातुतयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतस्तेजोधातुतयतायां
बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे तेजोधातुतयता भविष्यति ।
कुतोऽतेजोधातुतयतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतो वायुधातुतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच-
वायुधातुतयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो वायुधातुतयतायां
बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे वायुधातुतयता भविष्यति ।
कुतोऽवायुधातुतयतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुत आकाशधातुतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो-
ऽन्यचाकाशधातुतयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुत आकाशधातु-
तयतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे आकाशधातुतयता
भविष्यति । कुतोऽनाकाशधातुतयतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतो विज्ञानधातुतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यच-
विज्ञानधातुतयताया बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो विज्ञानधातुतय-

तायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे विज्ञानधातुतथता भविष्यति । कुतोऽविज्ञानधातुतथतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतोऽविद्या* तथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्राविद्यातथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽविद्यातथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वेऽविद्यातथता भविष्यति । कुतोऽनविद्यातथतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतः संस्कार† तथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र संस्कारतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतः संस्कारतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे संस्कारतथता भविष्यति । कुतोऽसंस्कारतथतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतो विज्ञान‡ तथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यत्र विज्ञानतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो विज्ञानतथतायां बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे विज्ञानतथता भविष्यति । कुतोऽविज्ञानतथतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्

* क्षणिकेषु स्थिरत्वबुद्धिरविद्या ।

† रागद्वेषमोहाः संस्कारा भवन्ति ।

‡ गर्मस्थस्याद्यं विज्ञानमुत्पद्यते” । तदेवात्र विज्ञान शब्दार्थत्वेनाभिप्रेतम् ।

कुतोनामस्वरूप*तयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यच-
नामरूपतयताया बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोनामरूपतयतायां
बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे नामरूपतयताभविष्यति ।
कुतोऽनामरूपतयतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः† षडायतनतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतो-
ऽन्यषडायतनतयतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतः षडायतनतय-
तायां बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे षडायतनतयताभवि-
ष्यति । कुतोऽषडायतनतयतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतः‡ स्पर्शतयताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यच स्पर्श-
तयतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतः स्पर्शतयतायां बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे स्पर्शतयता भविष्यति । कुतोऽस्पर्शतयतो-
बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतोवेदनातयता§ऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यच-

* एचिव्यादिचतुष्टयं नामाश्रयत्वान्नाम भवति । तत्रोरूपं सितासिता-
त्मकं शुकशोणितं निष्पद्यते । गर्भस्थकलल बुद्बुदावस्थानामरूपशब्दार्थं
इति निष्कर्ष इति वेदान्तभाष्य टीकाग्रन् प्रभा ।

† विज्ञानं एचिव्यादिचतुष्टयं रूपचेति षडायतनानि यस्येन्द्रियजातस्य
तत् षडायतनम् ।

‡ नामरूपेन्द्रियाणां मिथः संयोगः स्पर्शः ॥

§ सुखादिका वेदना ।

वेदनातथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोवेदनातथतायां बोधि-
सत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे वेदनातथता भविष्यति । कुतो-
ऽवेदनातथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतस्तृष्णा* तथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्र
दृष्टान्ततथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतस्तृष्णातथतायां बोधि-
सत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे दृष्टान्ततथता भविष्यति । कुतो-
ऽदृष्टान्ततथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत्
कुतां उपादानतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतोऽन्यत्रो-
पादानतथतायाबोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतउपादान तथतायां बोधि-
सत्त्वोभविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे उपादानतथता भविष्यति । कुतो-
ऽनुपादानतथतोबोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते ।
तत् कुतोभवतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति† । कुतोऽन्यत्र
भवतथतायाबोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोभवतथतायां बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । कुतोबोधिसत्त्वे भवतथताभविष्यति । कुतो ऽभवतथतो-
बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

* “तया पुनर्बिषय दृष्ट्या” । विषय भोगेच्छा इति यावत् ।

† “तया प्रवृत्तिरुपादानम्” । विषयभोगेच्छाजनिता प्रवृत्तिरुपादान-
मित्यर्थः ।

‡ “तेन भवत्यस्माज्जन्मेति भवोधर्मैः” । प्रवृत्तिजन्यौधर्माधर्मौ
भवशब्दार्थः ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । तत् कुतो जातितथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति* । कुतोऽन्यथा-जातितथताया बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतो जातितथतायां बोधि-सत्त्वोभविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे जातितथता भविष्यति । कुतो-ऽजातितथतो बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते तत् कुतो जरा मरणतथताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । कुतोऽन्यथा जरा-मरणतथताया बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतो जरा मरणतथतायां बोधिसत्त्वोभविष्यति । कुतो बोधिसत्त्वे जरा मरणतथता भविष्यति । कुतोऽजरा मरणतथतो बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

भगवानाह । साधु साधु सुभूते एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सत्त्वाऽनुपलब्धितायां प्रज्ञापारमिताऽनुपलब्धितायां शिचितव्यम् । यत्पुनः सुभूतिरेवमाह । कतमस्यैतद्वर्धस्याऽधिवचनं यदुत बोधिसत्त्व इति । तत् किं मन्यसे सुभूते रूपस्यैतदधिवचनं बोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते वेदनाया एतदधिवचनं बोधिसत्त्व इति । आह

* जातिर्देहजन्य पञ्चस्कन्धसमुदाय इति यावत् ।

† “जातानां स्कन्धानां परिपाको जरास्कन्धः । नाशो मरणमिति रत्नप्रभा ।

‡ अधिवचनं वाचकं । बोधिसत्त्व इति पदं । रूपादि पदार्थानां तदीयनित्यताऽनित्यत्वादिधर्माणाञ्च वाचकत्वं बोधिसत्त्वशब्दस्य नास्तीति सुभूति नैव प्रकाशयितुं भगवान् पृच्छति तत् किं मन्यसे इत्यादि नारूपादीनां तद्वर्माणाञ्चासत्यतया तद्वाचकत्वं बोधिसत्त्व शब्दस्य नास्तीति भावः ।

[illegible]

भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते रूपसुखतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते रूपदुःखतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते वेदनासुखतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते वेदनादुःखताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संज्ञासुखतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संज्ञादुःखताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् ; भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संस्कारसुखतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संस्कारदुःखताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञानसुखताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञान दुःखताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् ।

भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते रूपाऽऽत्मतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते रूपाऽनात्मतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते वेदनाऽऽत्मतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नेहोदं भगवन् । भगवानाह तत्

किं मन्यसे सुभूते वेदनाऽनात्मताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संज्ञा-
 ऽऽत्मतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संज्ञाऽनात्मतायाएतदधिवचनं
 बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे
 सुभूते संस्काराऽऽत्मतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संस्कारा-
 ऽनात्मतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञानाऽऽत्मतायाएतदधिवचनं
 बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे
 सुभूते विज्ञानाऽनात्मताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह
 नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते रूपशान्ततायाएतदधि-
 वचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं
 मन्यसे सुभूते रूपाऽशान्ततायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते वेदना-
 शान्ततायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते वेदनाऽशान्ततायाएतदधि-
 वचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत्
 किं मन्यसे सुभूते संज्ञाशान्तताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति ।
 आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संज्ञा-
 ऽशान्तताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते रूपशून्यतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते रूपाऽशून्यतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते वेदनाशून्यताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते वेदनाऽशून्यतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संज्ञाशून्यताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संज्ञाऽशून्यतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संस्कार शून्यतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संस्काराऽशून्यताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञानशून्यतायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञानाऽशून्यताया एतदधिवसनं
बोधिसत्त्व इति । आह नोद्दीदं भगवन् ।

भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते रूपनिमित्तताया एतदधि-
वचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं
मन्यसे सुभूते रूपाऽनिमित्तताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते । वेदना
निमित्तताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते वेदनाऽनिमित्तताया एतदधि-
वचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत्
किं मन्यसे सुभूते संज्ञाऽनिमित्तताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति ।
आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संस्कार
निमित्तताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संस्काराऽनिमित्तताया एतदधि-
वचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत्
किं मन्यसे सुभूते विज्ञाननिमित्तताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्व-
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते
विज्ञानाऽनिमित्तताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं
भगवन् ।

भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते रूपप्रणिहितताया एतद-
धिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत्
किं मन्यसे सुभूते रूपाऽप्रणिहितताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्व-
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते

वेदनाप्रणिहितताया एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते वेदनाऽप्रणिहितताया-
एतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संज्ञाप्रणिहिततायाएतदधिवचनं बोधि-
सत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संज्ञाऽप्रणिहिततायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संस्कारप्रणि-
हिततायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते संस्काराऽप्रणिहिततायाएतद-
धिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञानप्रणिहिततायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्व-
इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह तत् किं मन्यसे सुभूते विज्ञानाऽप्रणिहिततायाएतदधिवचनं बोधिसत्त्वइति । आह नोहीदं भगवन् ।

(१) अत्यन्ततया भगवन् रूपं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो

(१) पूर्वं बोधिसत्त्वशब्दस्य रूपाद्यधिवचनत्वं निराकृत । सम्प्रति तत्र हेतुं प्रदर्शयति अत्यन्ततयेत्यादिना । यतो रूपादीनामत्यन्ततया विद्यमानत्वाभावः उपलब्धेरभावश्च कुतस्तेषामलीकानां शृणुविषाणादिकल्पनां वाचकं बोधिसत्त्वेति नाम भवेदिति सुभूतेरभिप्रायः । न संविद्यते इत्यनेनैवार्थसिद्धौ नोपलभ्यते इत्यभिधानं व्यर्थमिति न वाच्यं उपलब्धेरभावेन विद्यमानत्वाभावः साधितः । अभाव प्रत्यक्षे उपलब्धेरभावस्य हेतुत्वमुक्तं भाषापरिच्छेदे । “विशेषणतया तद्वदभावानां ग्रहोभवेत् । यदिस्या दुप-

रूपाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् वेदना न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो वेदनाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् संज्ञा न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संज्ञाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संस्काराधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् बोधिसत्त्वो न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो विज्ञानाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् रूपनित्यता न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोरूपनित्यताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् रूपाऽनित्यता न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोरूपाऽनित्यताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् वेदनानित्यतान् संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो वेदनानित्यताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् वेदनाऽनित्यता न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो वेदनाऽनित्यताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् संज्ञानित्यता न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संज्ञानित्यताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

लभ्येत एवं यत्र प्रसज्यते” इति । अनुपलब्धेः स्वतन्त्र प्रमाणत्वं मीमांसकैः स्वीकृतम् ।

पूर्वं रूपनित्यता रूपसुखता इत्यादि धर्मपरनिर्देशेन निराकृतम् इहापिनित्यताऽनित्यताविवरणे धर्मपर एव निर्देशो दृश्यते । सुखदुःखादौ तु तद्वैयर्थ्यं दृश्यते पूर्वानुसारेण सुखतादुःखता इत्यादि निर्देशोयुक्तः प्रतिभाति ।

अत्यन्ततया भगवन् संज्ञाऽनित्यता न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संज्ञाऽनित्यताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् संस्कारनित्यता न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संस्कारनित्यताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् संस्काराऽनित्यता न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संस्काराऽनित्यताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् विज्ञाननित्यता न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो विज्ञाननित्यताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् विज्ञानाऽनित्यता न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो विज्ञानाऽनित्यताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

“अत्यन्ततया भगवन् रूपसुखं” न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः रूपसुखाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् रूपदुःखं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो रूपदुःखाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् वेदनासुखं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो वेदनासुखाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् वेदनादुःखं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो वेदनादुःखाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् संज्ञासुखं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संज्ञासुखाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् संज्ञादुःखं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संज्ञादुःखाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् संस्कारसुखं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संस्कारसुखाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् संस्कारदुःखं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संस्कारदुःखाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् विज्ञानसुखं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो-
विज्ञानसुखाऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन्
विज्ञानदुःखं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोविज्ञानदुःखाऽधिवचनं
बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् रूपा*त्मा न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो
रूपात्माऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् नैरात्म्यं
न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो रूपनैरात्म्याऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभवि-
ष्यति । अत्यन्ततया भगवन् वेदनाऽऽत्मा न संविद्यते नोपलभ्यते ।
कुतो वेदनात्माऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन्
नैरात्म्यं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोवेदनानैरात्म्याऽधिवचनं बोधि-
सत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् संज्ञात्मा न संविद्यते नोप-
लभ्यते । कुतः संज्ञात्माऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया
भगवन् संज्ञानैरात्म्यं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संज्ञानैरात्म्या-
ऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् संस्कारात्मा न
संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संस्कारात्माऽधिवचनं बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् संस्कारनैरात्म्यं न संविद्यते नोप-
लभ्यते । कुतः संस्कारनैरात्म्याऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
अत्यन्ततया भगवन् विज्ञानात्मा न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो-

* पूर्वं रूपात्मता रूपानात्मता इत्यादिरूपेण निर्देशो दृश्यते इदं तु
केवलमात्रेति नैरात्मेति पाठः सर्वत्र दृश्यते । पूर्ववदेव निर्देशो
अपि युक्तः ।

अत्यन्ततया भगवन् शान्तं न विद्यते नोपलभ्यते । कुतो रूपा-
शान्ताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् अशान्तं
न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो रूपाऽशान्ताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् शान्तं न संविद्यते नोपलभ्यते ।
कुतो वेदनाशान्ताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन्
अशान्तं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोऽवेदनाऽशान्ताऽधिवचनं बोधि-
सत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् शान्तं न संविद्यते नोप-
लभ्यते । कुतः संज्ञाशान्ताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् अग्रान्तं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः
संज्ञाऽग्रान्ताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । अत्यन्ततया भगवन्
ग्रान्तं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संस्कारग्रान्ताऽधिवचनं बोधि-
सत्त्वो भविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् अग्रान्तं न संविद्यते नोप-
लभ्यते । कुतः संस्काराऽग्रान्ताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति ।
अत्यन्ततया भगवन् ग्रान्तं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो विज्ञान-
ग्रान्ताऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । अत्यन्ततया भगवन्
अग्रान्तं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो विज्ञानाग्रान्ताऽधिवचनं
बोधिसत्त्वो भविष्यति ।

अत्यन्ततया भगवन् शून्यं न संविद्यते नोपसृभ्यते । कुतो
रूपशून्याऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् च शून्यं

न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोवेदनाशून्याऽधिवचनं बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् अशून्यं न संविद्यते नोपलभ्यते ।
कुतोवेदनाऽशून्याऽधिवचनं बोधिसत्त्वो भविष्यति । अत्यन्ततया
भगवन् शून्यं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संज्ञाशून्याऽधिवचनं
बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् अशून्यं न संविद्यते
नोपलभ्यते । कुतो संज्ञाऽशून्याधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
अत्यन्ततया भगवन् शून्यं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संस्कार-
शून्याऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् अशून्यं
न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संस्काराऽशून्याऽधिवचनं बोधिसत्त्वो-
भविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् शून्यं न संविद्यते नोपलभ्यते ।
कुतोविज्ञानशून्याऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया
भगवन् अशून्यं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोविज्ञानाशून्याऽधिवचनं
बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

अत्यन्ततया निमित्तं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोरूप-
निमित्ताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन्-
निमित्तं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोरूपाऽनिमित्ताऽधिवचनं
बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् निमित्तं न संविद्यते
नोपलभ्यते । कुतोवेदनानिमित्ताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
अत्यन्ततया भगवन् निमित्तं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोवेदना
ऽनिमित्ताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन्
निमित्तं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संज्ञानिमित्ताऽधिवचनं
बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् निमित्तं न संविद्यते

अत्यन्ततया भगवन् प्रणिहितं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतो-
रूपप्रणिहिताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन्
प्रणिहितं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोरूपाऽप्रणिहिताऽधिवचनं
बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् प्रणिहितं न संविद्यते
नोपलभ्यते । कुतोवेदनाप्रणिहिताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
अत्यन्ततया भगवन् प्रणिहितं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोवेदना-
ऽप्रणिहिताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन्
प्रणिहितं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संज्ञाप्रणिहिताऽधिवचनं
बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् प्रणिहितं न संविद्यते
नोपलभ्यते । कुतः संज्ञाऽप्रणिहिताधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति ।
अत्यन्ततया भगवन् प्रणिहितं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः
संस्कारप्रणिहिताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन्
प्रणिहितं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतः संस्काराप्रणिहिताऽधि-

वचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् प्रणिहितं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोविज्ञानप्रणिहिताऽधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति । अत्यन्ततया भगवन् प्रणिहितं न संविद्यते नोपलभ्यते । कुतोविज्ञानप्रणिहिताधिवचनं बोधिसत्त्वोभविष्यति ।

भगवानाह । साधु साधु सुभूते एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वेन महा-
ज्जेन प्रज्ञापारमितायां चरतारूपाऽधिवचनमनुपलम्भमानेन वेदना-
ऽधिवचनमनुपलम्भमानेन संज्ञाऽधिवचनमनुपलम्भमानेन संस्कारा-
ऽधिवचनमनुपलम्भमानेन विज्ञानाऽधिवचनमनुपलम्भमानेन । रूप-
नित्याऽधिवचनमनुपलम्भमानेन रूपाऽऽनित्याऽधिवचनमनुपलम्भ-
मानेन वेदनानित्याऽधिवचनमनुपलम्भमानेन वेदनाऽनित्याऽधि-
वचनमनुपलम्भमानेन संज्ञानित्याऽधिवचनमनुपलम्भमानेन संज्ञा-
ऽनित्याऽधिवचनमनुपलम्भमानेन संस्कारनित्याऽधिवचनमनुपलम्भ-
मानेन संस्काराऽनित्याऽधिवचनमनुपलम्भमानेन विज्ञाननित्या-
ऽधिवचनमनुपलम्भमानेन विज्ञानाऽनित्याऽधिवचनमनुपलम्भमानेन ।
रूपसुखाऽधिवचनाऽनुपलम्भमानेन रूपदुःखाऽधिवचनमनुपलम्भमानेन
वेदनासुखाऽधिवचनमनुपलम्भमानेन वेदनादुःखाऽधिवचनमनुपलम्भ-
मानेन । संज्ञासुखाऽधिवचनमनुपलम्भमानेन संज्ञादुःखाऽधिवचन-
मनुपलम्भमानेन संस्कारसुखाऽधिवचनमनुपलम्भमानेन संस्कार-
दुःखाऽधिवचनमनुपलम्भमानेन विज्ञानसुखाऽधिवचनमनुपलम्भमानेन
विज्ञानदुःखाऽधिवचनमनुपलम्भमानेन । रूपात्माऽधिवचनमनुपलम्भ-
मानेन रूपानात्माऽधिवचनमनुपलम्भमानेन वेदनात्माऽधिवचन-
मनुपलम्भमानेन वेदनानात्माऽधिवचनमनुपलम्भमानेन संज्ञात्माऽधि-

वचनमनुपलभमानेन संज्ञानात्माऽधिवचनमनुपलभमानेन संस्कारा-
 त्माऽधिवचनमनुपलभमानेन संस्कारानात्माऽधिवचनमनुपलभमानेन
 विज्ञानात्माऽधिवचनमनुपलभमानेन विज्ञानानात्माऽधिवचनमनुप-
 लभमानेन रूपशान्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन रूपाशान्ताऽधिवचन-
 मनुपलभमानेन वेदनाशान्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन वेदना-
 ऽशान्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन संज्ञाशान्ताऽधिवचनमनुपलभ-
 मानेन संज्ञाऽशान्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन संस्कारशान्ताऽधिवच-
 नमनुपलभमानेन संस्काराऽशान्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन विज्ञान-
 शान्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन विज्ञानाऽशान्ताऽधिवचनमनुपलभ-
 मानेन रूपशून्याऽधिवचनमनुपलभमानेन रूपाशून्याधिवचनमनुप-
 लभमानेन वेदनाशून्याऽधिवचनमनुपलभमानेन वेदनाऽशून्याऽधि-
 वचनमनुपलभमानेन संज्ञाशून्याऽधिवचनमनुपलभमानेन संज्ञा-
 ऽशून्याऽधिवचनमनुपलभमानेन संस्कारशून्याऽधिवचनमनुपलभ-
 मानेन संस्काराऽशून्याधिवचनमनुपलभमानेन विज्ञानशून्याऽधि-
 वचनमनुपलभमानेन विज्ञानाऽशून्याऽधिवचनमनुपलभमानेन ।
 रूपनिमित्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन रूपाऽनिमित्ताऽधिवचनमनु-
 पलभमानेन वेदनानिमित्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन वेदना-
 ऽनिमित्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन । संज्ञानिमित्ताऽधिवचनमनुप-
 लभमानेन संज्ञाऽनिमित्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन संस्कारानिमि-
 त्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन संस्काराऽनिमित्ताऽधिवचनमनुपलभ-
 मानेन विज्ञाननिमित्ताऽधिवचनमनुपलभमानेन विज्ञाननिमित्ता-
 ऽधिवचनमनुपलभमानेन रूपप्रणिहिताऽधिवचनमनुपलभमानेन

रूपाऽप्रणिहिताऽधिवचनमनुपलम्भनेन वेदनाप्रणिहिताऽधिवचन-
मनुपलम्भमानेन वेदनाऽप्रणिहिताऽधिवचनमनुपलम्भमानेन संज्ञा-
प्रणिहिताऽधिवचनमनुपलम्भमानेन संज्ञाऽप्रणिहिताऽधिवचनमनुप-
लम्भमानेन संस्कारप्रणिहिताऽधिवचनमनुपलम्भमानेन संस्कारा-
ऽप्रणिहिताऽधिवचनमनुपलम्भमानेन विज्ञानप्रणिहिताऽधिवचनमनु-
पलम्भमानेन विज्ञानाऽप्रणिहिताऽधिवचनमनुपलम्भमानेन प्रज्ञापार-
मितायां शिचितव्यम् ।

यत् पुनः सुभूते वदसि नाहं धर्मं समनुपश्यामि यदुत बोधि-
सत्त्वइति । न सुभूते धर्मो धर्मधातुं समनुपश्यति । न संज्ञा धातु-
धर्मधातुं समनुपश्यति । न धर्मधातुः संज्ञाधातुं समनुपश्यति ।
न संस्कारधातुधर्मधातुं समनुपश्यति । न धर्मधातुः संस्कारधातुं
समनुपश्यति । न विज्ञानधातुधर्मधातुं समनुपश्यति । न धर्म-
धातुर्विज्ञानधातुं समनुपश्यति । न चक्षुर्धातुधर्मधातुं समनुपश्यति ।
न धर्मधातुश्चक्षुर्धातुं समनुपश्यति । न श्रोत्रधातुधर्मधातुं समनु-
पश्यति । न धर्मधातुः श्रोत्रधातुं समनुपश्यति । न घ्राणधातुधर्मधातुं
समनुपश्यति । न धर्मधातुर्घ्राणधातुं समनुपश्यति । न जिह्वा
धातुधर्मधातुं समनुपश्यति । न धर्मधातुर्जिह्वाधातुं समनु-
पश्यति । न कायधातुधर्मधातुं समनुपश्यति । न धर्मधातुः
कायधातुं समनुपश्यति । न मनोधातुधर्मधातुं समनुपश्यति ।
न धर्मधातुर्मनोधातुं समनुपश्यति ।

न सुभूते संस्कृतधातुरसंस्कृतधातुं समनुपश्यति । नाऽसंस्कृत
धातुः संस्कृतधातुं समनुपश्यति । न च संस्कृतधातुव्यतिरेकेणा-

संस्कृतं शब्दं प्रज्ञपयितुं । नाऽसंस्कृतव्यतिरेकेण संस्कृतधातुः शब्दः
 प्रज्ञपयितुं । एवं खलु सुभृते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
 चरन् न कश्चिद्वर्णं समनुपश्यति । असमनुपश्यन् नोत्तस्यति । न
 सन्त्यस्यति न सन्त्यासमापद्यते । न वास्य कस्मिंश्चिद्वर्णं चित्तमवशी-
 यते । न विप्रतिसारी भवति मानसं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि सुभृते
 बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् न रूपं समनुपश्यति ।
 वेदनां न समनुपश्यति । संज्ञां न समनुपश्यति । संस्कारान्न समनु-
 पश्यति । विज्ञानं न समनुपश्यति । चक्षुर्न समनुपश्यति । श्रोत्रं न
 समनुपश्यति । घ्राणं न समनुपश्यति । जिह्वां न समनुपश्यति । कायं
 न समनुपश्यति । मनो न समनुपश्यति । रूपं न समनुपश्यति ।
 शब्दं न समनुपश्यति । गन्धं न समनुपश्यति । रसं न समनु-
 पश्यति । स्पर्शं न समनुपश्यति । धर्मं न समनुपश्यति । पृथिवी-
 धातुं न समनुपश्यति । अध्यातुं न समनुपश्यति । तेजोधातुं न
 समनुपश्यति । वायुधातुं न समनुपश्यति । आकाशधातुं न समनु-
 पश्यति । विज्ञानधातुं न समनुपश्यति । अविद्यां न समनुपश्यति ।
 संस्कारान्न समनुपश्यति । विज्ञानं न समनुपश्यति । नामरूपं न
 समनुपश्यति । षडायतनं न समनुपश्यति । स्पर्शं न समनुपश्यति ।
 वेदनां न समनुपश्यति । दृष्ट्यां न समनुपश्यति । उपादानं न
 समनुपश्यति । भवं न समनुपश्यति । जातिं न समनुपश्यति ।
 जरामरणं न समनुपश्यति । रागं न समनुपश्यति । द्वेषं न
 समनुपश्यति । मोहं न समनुपश्यति । आत्मानं न समनुपश्यति ।
 सत्त्वं न समनुपश्यति । जीवं न समनुपश्यति । जन्तुं न समनु-

पश्यति । पोषं न समनुपश्यति । पुरुषं न समनुपश्यति । मनुजं न समनुपश्यति । मानवं न समनुपश्यति । कारकं न समनुपश्यति । कारापकं न समनुपश्यति । वेदकं न समनुपश्यति । वेदचित्कं न समनुपश्यति । जानकं न समनुपश्यति । पश्यकं न समनुपश्यति । कामधातुं न समनुपश्यति । रूपधातुं न समनुपश्यति । आरूपधातुं न समनुपश्यति । आवकचित्तं न समनुपश्यति । प्रत्येकबुद्धचित्तं न समनुपश्यति । बोधिचित्तं न समनुपश्यति । आवकधर्माणामनुपश्यति । प्रत्येकबुद्धं न समनुपश्यति । प्रत्येकबुद्धधर्माणामनुपश्यति । बोधिसत्त्वं न समनुपश्यति । बोधिसत्त्वधर्माणामनुपश्यति । बुद्धं न समनुपश्यति । बुद्धधर्माणामनुपश्यति । बोधिं न समनुपश्यति । यावत् सर्वधर्माणाम् लौकिकलोकोत्तरान् न समनुपश्यति । स सर्वधर्माणामनुपश्यति । न सन्त्यस्यति । न सन्तासमापद्यते ।

आह केन कारणेन भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः सर्वधर्मेषु चित्तं नाऽवलीयते । न संलीयते । भगवानाह । तथाहि सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वश्चित्तचैतसिकान् धर्मान् नोपलभते न समनुपश्यति । अनेन कारणेन सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः सर्वेषु धर्मेषु चित्तं नाऽवलीयते । न संलीयते । आह । कथं भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य मनोऽसमापद्यते* । भगवानाह । तथाहि सुभूते

* चैतसिकाश्चित्तसम्बन्धिनः । आह उकाररागद्वेवादयः तान् धर्मान् नोपलभते अतः कारणाद्बोधिसत्त्वस्य चित्तं । कुत्रापि नावलीयते न

बोधिसत्त्वो महासत्त्वो मनस्य मनोधातुश्च नोपलभते । न समनुपपत्तिः ।
एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य मनोऽसम्भासमापद्यते ।
एवं हि सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरितव्यं ।
स चेत् पुनः सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरं
स्तां प्रज्ञापारमितां नोपलभतेतश्च बोधिसत्त्वं नोपलभते । तच्च
बोधिसत्त्वनाम नोपलभते । एवमेव बोधिसत्त्वस्याऽववादः ।
एवैवाऽनुशासनी ।

शतसाहस्रयाः प्राज्ञापारमिताया द्वितीयः परिवर्तः ॥

तदाकारं वृत्तिं भजते । इत्यर्थः । तथा च भाव्यनिवृत्त्यरूपशब्दा
सम्भासपदार्थस्याहङ्काराभावेनाऽसम्भवः न ह्युदासीनस्य दुःखसम्भाव-
नायां कश्चित् त्रस्यति किन्तु स्वस्य स्वकीयस्य वा । तत्र ममेत्यहङ्कार
एव हेतुः । उदासीने अहङ्काराभावात् न त्रासोदयः । एवमत्राऽपि
बोधिसत्त्वस्य रूपादिस्तन्मे अहमित्यभिमानाभावाच्चक्षुरादौ च ममे-
त्यभिमानाभावात् तेषामनिवृत्तसम्भावना बोधिसत्त्वस्य न त्रासप्लव-
तीति भगवतोऽभिप्रायः । एतदभिप्रायकमेवोदाहृतत्त्वधृतं वचनं
यथा । “प्राणे गते यथा देहः सुखदुःखे न विन्दति । तथा चेत्
प्राणयुक्तोऽपि सकैवल्यश्रमेवसेदि”ति । तज्जः संस्कारोऽन्य संस्कार-
प्रतिबन्धी । १ । ५१ । “तस्यापि निरोधे सर्वनिरोधान्निर्वीजः
समाधिरिति”ति । १ । ५२ । पातञ्जलदर्शनसमाधिपादसूत्राभ्यामीदृश
एवार्थः प्रकटितः ।

अथ तृतीयपरिवर्तः ।

—००००—

अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन् मेतदवोचत् । रूपं भगवन् परिज्ञा*
तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यम् ।
वेदनां भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-
मितायां शिञ्चितव्यम् । संज्ञां भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यम् । संस्कारान् भगवन्
परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चि-
तव्यम् । विज्ञानं भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यम् । चक्षुर्भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधि-

* अत्रायमभिप्रायः । सर्वे हि अविद्यावशेन रूपादीनां पारमार्थिक-
सत्त्वं प्रतिसन्धाय तत्राऽभिनिविशते सति च सुदृढे ऽभिनिवेशेन युग-
सहस्रेणापि तेषामनुपशम्भः शक्यः सम्भावयितुं । ततश्च पूर्वपरिवर्त-
ज्ञातोपदेशोविफल एव भवति । अतस्तदुपपादनाय रूपादीनां स्वरूप-
परिज्ञानमत्रोपदिशति । वस्तुतत्त्व पर्यालोचनेऽनेकैरूपादीनामसत्यतैव-
परिशिष्येत । तथा च सति न कश्चित् तत्राऽभिनिविशेत । गच्छुदक-
चन्द्रमाहर्तुं कश्चित् प्रेक्षावान् प्रवर्तते । तद्वदविद्ययाप्रतिभासमाना
अपि रूपादयो न तत्त्वज्ञानां मर्गास्यभिभवितुं मर्हन्ति । अतस्तृतीय
परिवर्तस्यादौ रूपादीनां परिज्ञानमेवोपदिशति रूपं भगवन् परि-
ज्ञातुकामेनेत्यादिना ।

सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यम् । श्रोत्रं भगवन्
परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चि-
तव्यम् । घ्राणं भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिञ्चितम् । जिह्वां भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यम् । कायं भगवन्
परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चि-
तव्यम् । मनोभगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिञ्चितव्यम् । रूपं भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यम् । शब्दं भगवन्
परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चि-
तव्यम् । गन्धं भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यम् । रसं भगवन् परिज्ञातुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यम् । स्पर्शं
भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिञ्चितव्यम् । धर्मान् भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यम् ।

चक्षुर्विज्ञानं* भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यम् । श्रोत्रविज्ञानं भगवन् परिज्ञातुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यम् । घ्राण
विज्ञानं भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-

* अविद्यादयः पूर्वं व्याख्याताः अविद्यामारभ्य दौर्मनस्य पर्यन्तं क्रमिक-
कार्यप्रवाहः ।

वेदनां भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-
मितायां शिचितव्यं । *अविद्यां भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । संस्कारान् भगवन् परि-
ज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
विज्ञानं भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-
मितायां शिचितव्यं । नामरूपं भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । षडायतनं भगवन् परि-
ज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
स्पर्शं भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमि-
तायां शिचितव्यं । वेदनां भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । तृष्णां भगवन् परिज्ञातु-
कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
उपादानं भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-
मितायां शिचितव्यं । भवं भगवन् परिज्ञातुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं । जातिं भगवन् परिज्ञातु-
कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।
*जरामरणशोकपरिदेव दुःखदौर्म्भनस्योपायामान् भगवन् परिज्ञातु-
कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिचितव्यं ।

* विज्ञानपदं चक्षुरादौन्द्रियजप्यज्ञानपरम् ।

† जातानां स्तब्धानां परिपाको जरास्तब्धः । नाशोमरणं, म्रियमानस्य
पुत्रादेः स्नेहादन्तर्दाहः शोकः, तेन हा पुत्रेत्यादि प्रज्ञापः परिदेवना'
अनिष्टाऽनुभवोदुःखं तेन दुर्मनस्ता मानसोद्यथा इति रत्नप्रभा ।

रागं प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चितव्यं । द्वेषं प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-
 मितायां शिञ्चितव्यं । मोहं प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । सत्कायदृष्टिं प्रहातुकामेन बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । विचिकित्सां
 प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 ग्रीहव्रतपरामर्शं प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-
 मितायां शिञ्चितव्यं । कामरागव्यापादं प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । कामरागं प्रहातुकामेन
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । अरूपरागं
 प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 संयोजनानि प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चितव्यं । अनुग्रहान् प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पर्युत्थानानि प्रहातुकामेन बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । चतुर आहारान्
 परिहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चि-
 तव्यं । चतुरोयोगान् परिहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । चतुरओघान् प्रहातुकामेन बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । चतुरोपन्यान्
 प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 चत्वार्युपादानानि प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-
 मितायां शिञ्चितव्यं । चतुरोविप्रयासान् प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन

महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । दशकुशलाङ्गं कर्म्मपथान्
प्रहातुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।

दशकुशलाङ्गं कर्म्मपथान् परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । चत्वारिध्यानाणि परिपूर-
यितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
चत्वार्यप्रमाणानि परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । चतस्रः आर्य्यसमापत्तौः परिपूर-
यितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
पञ्चाऽभिज्ञाः परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-
मितायां शिञ्चितव्यं । दानपारमिता परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । शीलपारमिता परिपूर-
यितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
शान्तिपारमिता परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिञ्चितव्यं । वीर्य्यपारमिता परिपूरयितुकामेन बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । ध्यानपारमिता
परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिञ्चितव्यं । प्रज्ञापारमिता परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । अध्यात्मशून्यतां परिपूरयितु-
कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
वाहेर्द्वाशून्यतां परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिञ्चितव्यं । अध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतां परिपूरयितुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । शून्यताशून्यतां

[illegible]

शिक्षितव्यं । चत्वारिसम्यक् प्रहाणानि परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । चतुरस्रद्विपादान् परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । पञ्चेन्द्रियाणि परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । पञ्च बलानि परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । सप्तबोध्यङ्गानि परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । आर्याऽष्टाऽङ्गं मार्गं परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । चत्वार्यार्यसत्यानि परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । अष्टौविमोचान् परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । दशतथागत बलानि परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । चत्वारिवैशारद्यानि परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । चतस्रः प्रतिमम्बिदः परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । महामैत्री परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यम् । महाकरुणां परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । अष्टादशाऽऽवेणिकान् बुद्धधर्मान् परिपूरयितुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यं । बोध्यङ्गवतिं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिक्षितव्यम् ।

यत्र प्रथमध्याननिरोधः समापद्यते । निरो^{*}धाद्भुत्याय द्वितीयं ध्यानं समापद्यते । द्वितीयात् धानाद्भुत्यायनिरोधः समापद्यते । निरोधाद्भुत्याय तृतीयं ध्यानं समापद्यते । तृतीयात् धानाद्भुत्याय निरोधः समापद्यते । निरोधाद्भुत्याय चतुर्थं ध्यानं समापद्यते । चतुर्थात् धानाद्भुत्याय निरोधः समापद्यते । निरोधाद्भुत्याय मैत्री[†] समाधिं समापद्यते । मैत्र्याः समाधेर्व्युत्थाय निरोधः समापद्यते । निरोधाद्भुत्याय करुणाममाधिं समापद्यते । करुणाममाधेर्व्युत्थाय निरोधः समापद्यते । निराधाद्भुत्याय मुदितासमाधिं समापद्यते । मुदितासमाधेर्व्युत्थाय निरोधः समापद्यते । निरोधाद्भुत्यायोपेक्षा-समाधिं समापद्यते । उपेक्षासमाधेर्व्युत्थाय निरोधः समापद्यते । निरोधाद्भुत्यायाऽऽकाशाऽऽनक्त्याऽऽयतनं समापद्यते । आकाशा-

* निरुध्यते प्रज्ञाऽनेनेतिनिरोधः परं वैगम्यमिति पातञ्जलभाष्य वाच-
स्पतिमिश्रकृतटीका ।

† समाधिप्रज्ञाप्रभवः संस्कारोद्युत्थानसंस्कारशेषं बाधते । व्युत्थान संस्काराऽभिभवात् तत् प्रभवाः प्रत्यया न भवन्तीति पातञ्जलदर्शनोप-
व्यासभाष्यम् तज्जः संस्कारोऽन्यसंस्कारप्रतिबन्धी । पातञ्जलदर्शनसमा-
धिपाद ५१ सूत्रम् ।

‡ मैत्रीकरुणामुदितोपेक्षानां सुखदुःखपुण्याऽपुण्यविषयाणां भावना-
तश्चित्तं प्रसादनं । पातञ्जलदर्शन समाधिपाद (३३) सूत्रम् ।
तत्र सर्वप्राणिषु सुखसम्भोगापन्नेषु मैत्रीं भावयेत् । दुःखितेषु
करुणां । पुण्यात्मकेषु—मुदितां । अपुण्यशीलेषु पेक्षाम् । एवमस्य-
भावयतः शुक्लोधर्म उपजायते । ततश्चित्तं प्रसीदति । प्रसन्नमेकाग्रं
स्थितिपदं लभते ॥ पातञ्जलदर्शनसमाधिपाद (३३) सूत्रभाष्यम् ।

ऽऽनन्याऽयतनाद्भुत्याय निरोधः समापद्यते । निरोधाद्भुत्याय
 आकिञ्चन्याऽऽयतनं समापद्यते । आकिञ्चन्यायतनाद्भुत्याय निरोधः
 समापद्यते । निरोधाद्भुत्याय विज्ञानानन्याऽऽयतनं समापद्यते ।
 विज्ञानाऽऽनन्याऽयनाद्भुत्याय निरोधः समापद्यते । निरोधाद्भुत्याय
 नैव संज्ञानाऽसंज्ञाऽऽयतनं समापद्यते । नैवसंज्ञानासंज्ञाऽऽयननाद्भुत्याय
 निरोधः समापद्यते । निरोधाद्भुत्याय सिंहविक्रम्भितं समाधिं
 समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चि-
 तव्यं । सिंहविक्रीडितं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
 मत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । सर्वधारणीमुखसमाधिमुखानि
 प्रतिलब्धुकामेन बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 शूरङ्गमं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापार-
 मितायां शिञ्चितव्यं । रत्नमुद्रां समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन
 महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । चन्द्रप्रभं समाधिं समा-
 पत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
 चन्द्रध्वजकेतुं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञा-
 पारमितायां शिञ्चितव्यं । सर्वधर्ममुद्रागतं समाधिं समापत्तुकामेन
 बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । अवलोकित-
 मुद्रां समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापार-
 मितायां शिञ्चितव्यं । धर्मधातुनियतं समाधिं समापत्तुकामेन
 बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । नियतध्वज-
 केतुं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापार-
 मितायां शिञ्चितव्यं । वज्रोपमं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन

महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । सर्वधर्मप्रवेशमुखं समाधिं
समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चि-
तव्यं । समाधिराजं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । राजमुद्रां समाधिं समापत्तुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । वल्लव्यूहं
समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिञ्चितव्यं । समुद्रतं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । सर्वधर्मनिरुक्तिं नियतप्रवेशं
समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिञ्चितव्यं । सर्वधर्मज्ञानाऽधिवासनप्रवेशं समाधिं समापत्तुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । दशदिग्-
व्यवलोकितं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिञ्चितव्यं । सर्वधारणीमुखमुद्रां समाधिं समापत्तु-
कामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
सर्वधर्माऽसम्प्रशेषं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । सर्वधर्मसमवशरणाकारमुद्रां समाधिं
समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चि-
तव्यं । आकाशस्थानस्थितं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । त्रिमण्डलपरिशुद्धं
समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिञ्चितव्यं । अच्युताऽभिज्ञां समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पात्रगतं समाधिं समा-

पत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।
ध्वजाग्रकेयूरं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां शिञ्चितव्यं । सर्वक्लेशनिर्दहनं समाधिं समापत्तुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । चतुर्मार-
बलनिराकरणं समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । आकाशाऽसङ्गविमुक्तिनिरूपलेपं
समाधिं समापत्तुकामेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
शिञ्चितव्यं । इति ह्येतान्यन्यानि च समाधिमुखानि प्रतिलब्धुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।

पुनरपरं भगवन् सर्वसत्त्वानामभिप्रायान् परिपूरयितुकामेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । पुनरपरं
भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन कुशलमूलानिपरिपूरयितुकामेन यैः
कुशलमूलैः परिपूर्णं नाऽपायेषु पतति । न ह्येनकूलेषूपपद्यते । न
आवकभूमौ न प्रत्येकबुद्धभूमौ तिष्ठति । न च बोधिसत्त्वो महा-
सत्त्वो मूधामं^१ पततीति । प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं ।

अथायुष्माञ्छारदत्तौपुत्र आयुष्मन्तं सुभूतिमेतदवोचत् । कथ-
मायुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो मूधानं^२ पतति । एव मुक्ते
आयुष्मान् सुभूतिरायुष्मन्तं शारदत्तौपुत्रमेतदवोचत् । यदायुष्मन्

^१ मूधानं इति पुस्तकपञ्चके पाठः मुधाशब्दो व्यर्थार्थः आमोधर्म्म-
टणा ततश्च व्यर्थधर्म्माभिलाष इति तदर्थः । मुधाशब्दो ह्रस्वादिः
प्रतिभाति ।

शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन षट्सु पार-
मितासु चरति । अनुपायकौशलेन शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितान्
समाधीनागम्य नैव श्रावकभूमौ पतति । न प्रत्येकबुद्धभूमौ पतति ।
नैव बोधिसत्त्वस्याममवक्रामेति । अयमुच्यते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्व-
स्यामः । आह । केन कारणेनायुष्मन् सुभूते अयं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्यामः । सुभूतिराह । आमदत्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र उच्यते
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यामः । धर्मदृष्ट्याः । आह । कतमा आयु-
ष्मन् सुभूते धर्मदृष्ट्याः । सुभूतिराह । दृष्ट्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपं शून्यमित्यभिनि-
विशतेऽधितिष्ठति संजानाति । वेदनाशून्येत्यभिनिविशतेऽधिति-
ष्ठति संजानाति । संज्ञाशून्येत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति ।
संस्कराः शून्यादित्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । विज्ञानं
शून्यमित्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । इयमुच्यते आयु-
ष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽनुलोमिकीधर्मदृष्ट्या
आमः ।

पुनरपरं शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् रूपमनित्यमित्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति । संजानाति । वेद-
नामनित्येत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । संज्ञामनित्येत्य-
भिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । संस्काराननित्या दित्यभि-
निविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । विज्ञानमनित्यमित्यभिनिविशते-
ऽधितिष्ठति संजानाति । इयमुच्यते आयुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधि-
सत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽऽनुलोमिकीधर्मदृष्ट्या आमः ॥

पुनरपरमायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपं दुःखमित्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । वेदनां दुःखेत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । संज्ञां दुःखेत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । संस्कारान् दुःखा इत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । विज्ञानं दुःखमित्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । इयमुच्यते आयुष्मञ्कारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्याऽनुलोमिकीधर्मदृष्ट्या आमः ।

पुनरपरमायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपमनात्मेत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । वेदनामनात्मेत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । संज्ञामनात्मेत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । संस्काराननात्मान इत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । विज्ञानमनात्मेत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । इयमुच्यते आयुष्मञ्कारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्याऽऽनुलोमिकीधर्मदृष्ट्या आमः ।

पुनरपरमायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपमानिमित्तमित्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । वेदनामानिमित्तेत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । संज्ञामानिमित्तेत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । संस्कारानानिमित्तमित्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । विज्ञानमानिमित्तमित्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । इयमुच्यते आयुष्मञ्कारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्याऽनुलोमिकीधर्मदृष्ट्या आमः ।

पुनरपरमायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमि-

तार्यां चरन् रूपमप्रणिहितमित्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति ।
 वेदनामप्रणिहितेत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । संज्ञामप्र-
 णिहितेत्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । संस्कारानप्रणिहित-
 मित्यभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । विज्ञानमप्रणिहितमित्य-
 भिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । इयमुच्यते आयुष्मन् शारदती-
 पुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽऽनुलोमिकीधर्मदृष्ट्या आमः ।

इदं रूपं प्रहातव्यमनेनरूपं प्रहातव्यं । इयं वेदनाप्रहातव्या
 अनेन वेदनाप्रहातव्या । इयं संज्ञाप्रहातव्या अनेन संज्ञाप्रहातव्या ।
 इमे संस्काराः प्रहातव्याः । अनेन संस्काराः प्रहातव्याः । इदं
 विज्ञानं प्रहातव्यम् । अनेन विज्ञानं प्रहातव्यमिति । इदं दुःखं
 परिज्ञेयं । अनेन दुःखं परिज्ञेय मिति । अयं समुदयः प्रहातव्यः ।
 अनेन समुदयः प्रहातव्यः इति । अयं निरोधः साक्षात् कर्त्तव्यः ।
 अनेन निरोधः साक्षात् कर्त्तव्यः । अयं मार्गोभावयितव्यः । अनेन
 मार्गोभावयितव्यः इति । अयं संक्लेशः । इदं व्यवदानमिति । इमे
 धर्माः सेवितव्याः । इमे धर्मा न सेवितव्याः । इह बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन चरितव्यमिह न चरितव्यमिति । अयं बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य मार्गोऽयं न मार्ग इति । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 शिचेयं न शिचेति । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानपारमितेयं
 न दानपारमिता । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितेयं
 न शीलपारमितेति । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य चान्तिपारमि-
 तेयं न चान्तिपारमिता । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वीर्यपार-
 मितेयं न व र्यपारमिता । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपार-

मितेयं न ध्यानपारमिता । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमि-
मितेयं न प्रज्ञापारमिता । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्योपाय कौशल-
मिदमनुपायकौशलमिति । अयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य न्यामः ।

सचेदायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन्निमान् धर्मानिवमभिनिविशतेऽधितिष्ठति संजानाति । अयं
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽऽनुलोमिकीधर्मदृष्ट्या न्यामः । आह ।
कतम आयुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य न्यामः । सुभूति-
राह । इहायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमि-
तायां चरन्नाध्यात्मशून्यतायामध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतां समनुपश्यति ।
न वहिर्द्वाशून्यतायां अध्यात्मशून्यतां समनुपश्यति । न वहिर्द्वा-
शून्यतायामध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतां समनुपश्यति । नाऽध्यात्मशून्यतायां
वहिर्द्वाशून्यतां समनुपश्यति । नाऽध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतायां शून्यता-
शून्यतां समनुपश्यति । न शून्यताशून्यतायामध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतां
समनुपश्यति । न शून्यताशून्यतायां महाशून्यतां समनुपश्यति ।
न महाशून्यतायां परमाऽर्थशून्यतां समनुपश्यति । न परमाऽर्थ-
शून्यतायां महाशून्यतां समनुपश्यति । न परमाऽर्थशून्यतायां
संस्कृतशून्यतां समनुपश्यति । न संस्कृतशून्यतायां परमाऽर्थशून्यतां
समनुपश्यति । न संस्कृतशून्यतायामसंस्कृतशून्यतां समनुपश्यति ।
नाऽसंस्कृतशून्यतायां संस्कृतशून्यतां समनुपश्यति । नाऽसंस्कृतशून्य-
तायामनवराऽयशून्यतां समनुपश्यति । नाऽनवराऽयशून्यतायाम-
संस्कृतशून्यतां समनुपश्यति । नाऽनवराऽयशून्यतायामनवकारशून्यतां
समनुपश्यति । नाऽनवकारशून्यतायामनवराऽयशून्यतां समनुपश्य-

ति । नाऽनवकारशून्यतायामत्यन्तशून्यतां समनुपश्यति । नाऽत्यन्त-
 शून्यतायां प्रकृतिशून्यतां समनुपश्यति । न प्रकृतिशून्यतायामत्य-
 न्तशून्यतां समनुपश्यति । न प्रकृतिशून्यतायां सर्व्वधर्मशून्यतां
 समनुपश्यति । न सर्व्वधर्मशून्यतायां प्रकृतिशून्यतां समनुपश्यति ।
 न सर्व्वधर्मशून्यतायां खलक्षणशून्यतां समनुपश्यति । न खलक्षण-
 शून्यतायां सर्व्वधर्मशून्यतां समनुपश्यति । न खलक्षणशून्यतायाम-
 नुपलम्भशून्यतां समनुपश्यति । नाऽनुपलम्भशून्यतायां खलक्षणशून्य-
 तां समनुपश्यति । नाऽनुपलम्भशून्यतायामभावशून्यतां समनुपश्यति ।
 नाऽभावशून्यतायामनुपलम्भशून्यतां समनुपश्यति । नाऽभावशून्यतायां
 स्वभावशून्यतां समनुपश्यति । न स्वभावशून्यतायामभावशून्यतां
 समनुपश्यति । न स्वभावशून्यतायामभावस्वभावशून्यतां समनुप-
 श्यति । नाऽभावस्वभावशून्यतायां सर्व्वधर्मशून्यतां समनुपश्यति ।

एवं खत्वायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमि-
 तायां चरन् बोधिसत्त्वस्याममवक्रामति । पुनरपरमायुष्मञ्कारद्वती-
 पुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरतैवं शिञ्चितव्यम् ।
 यथा शिञ्चमाणेन रूपं ज्ञातव्यं तेन च न मन्तव्यं* । वेदनाज्ञातव्या-

* अत्राऽयं भावः । लौकिकानामिव प्रज्ञापारमितायां चरतां बोधि-
 सत्त्वानामपि ज्ञानजनकेन्द्रियादिसामग्र्यौ सत्त्वात् रूपादिज्ञानमवश्य-
 म्भावि । सति च रूपादीनां ज्ञाने तत्र रागद्वेषादयोऽप्यवश्यम्भाविनः ।
 अतस्तेषु ज्ञातेष्वपि रूपादिषु अभिमानं न कर्त्तव्यमित्युपदिशति
 रूपं ज्ञातव्यमित्यादिना । तथाच परकीयधनपुत्रादौ दृष्टेऽपि यथा
 तत्राऽभिमानाऽभावान्नरागादयोजायन्ते एवं स्वभोग्येष्वपि रूपादि-

तथा च वेदनया न मन्तव्यं । संज्ञा ज्ञातव्या तथा च संज्ञया न मन्तव्यं । संस्काराज्ञातव्याः तैश्च संस्कारैर्न मन्तव्यं । विज्ञानं ज्ञातव्यं तेन च विज्ञानेन न मन्तव्यं । चक्षुर्ज्ञातव्यं तेन च चक्षुषा न मन्तव्यं । श्रोत्रं ज्ञातव्यं तेन च श्रोत्रेण न मन्तव्यं । घ्राणं ज्ञातव्यं तेन च घ्राणेन न मन्तव्यं । जिह्वा ज्ञातव्या तथा च जिह्वया न ज्ञातव्यं । कायं ज्ञातव्यं तेन च कायेन न मन्तव्यं । मनोज्ञातव्यं तेन च मनसा न मन्तव्यं । रूपं ज्ञातव्यं तेन च रूपेण न मन्तव्यं । शब्दोज्ञातव्यस्तेन च शब्देन न मन्तव्यं । गन्धोज्ञातव्यस्तेन च गन्धेन न मन्तव्यं । रसोज्ञातव्यस्तेन च रसेन न मन्तव्यं । स्पर्शोज्ञातव्यस्तेन च स्पर्शेन न मन्तव्यं । धर्माज्ञातव्यास्तैश्च धर्मैर्न मन्तव्यं । चक्षुर्विज्ञानं ज्ञातव्यं तेन च चक्षुर्विज्ञानेन न मन्तव्यं । श्रोत्रविज्ञानं ज्ञातव्यं तेन च श्रोत्रविज्ञानेन न मन्तव्यं । घ्राणविज्ञानं ज्ञातव्यं तेन च घ्राणविज्ञानेन न मन्तव्यं । जिह्वाविज्ञानं ज्ञातव्यं तेन च जिह्वाविज्ञानेन न मन्तव्यं । कायविज्ञानं ज्ञातव्यं तेन च कायविज्ञानेन न मन्तव्यं । मनोविज्ञानं ज्ञातव्यं तेन च मनोविज्ञानेन न मन्तव्यम् ।

चक्षुः संस्पर्शोज्ञातव्यस्तेन च चक्षुः संस्पर्शेन न मन्तव्यं । श्रोत्रसंस्पर्शोज्ञातव्यस्तेन च श्रोत्रसंस्पर्शेन न मन्तव्यं । घ्राणसंस्पर्शोज्ञातव्यस्तेन च घ्राणसंस्पर्शेन न मन्तव्यं । जिह्वासंस्पर्शोज्ञातव्यस्तेन च जि-

ह्वभिमानाभावान्नरागादयः सम्भवन्ति । अतएव रघुवंशकाव्ये “असक्तः सुखमन्वभू”दित्युक्तं भगवद्गीतायामपि कुर्यादिदंस्तथाऽसक्तश्चिकीर्षुर्लोकसंग्रहमित्युक्तम् ।

क्लासंस्पर्शेन न मन्तव्यं । कायसंस्पर्शो ज्ञातव्यस्तेन च कायसंस्पर्शेन न मन्तव्यं । मनः संस्पर्शो ज्ञातव्यस्तेन च मनः संस्पर्शेन न मन्तव्यं ।

चक्षुः संस्पर्शप्रत्यया वेदना ज्ञातव्या । तथा च चक्षुः संस्पर्शप्रत्यय वेदनया न मन्तव्यं । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ज्ञातव्या तथा च श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया न मन्तव्यं । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ज्ञातव्या तथा च घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया न मन्तव्यं । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना ज्ञातव्या । तथा च जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनया न मन्तव्यं । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ज्ञातव्या तथा च कायसंस्पर्शप्रत्यय वेदनया न मन्तव्यं । मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना ज्ञातव्या । तथा च मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनया न मन्तव्यम् ।

पृथिवीधातुर्ज्ञातव्यस्तेन च पृथिवीधातुना न मन्तव्यं । अध्या-
तुर्ज्ञातव्यस्तेन चाऽध्यातुना न मन्तव्यं । तेजोधातुर्ज्ञातव्यस्तेन च
तेजोधातुना न मन्तव्यं । वायुधातुर्ज्ञातव्यस्तेन च वायुधातुना न
मन्तव्यं । आकाशधातुर्ज्ञातव्यस्तेन चाकाशधातुना न मन्तव्यं ।
विज्ञानधातुर्ज्ञातव्यस्तेन च विज्ञानधातुना न मन्तव्यं । अविद्या-
ज्ञातव्या तथा चाऽविद्यया न मन्तव्यं । संस्कारा ज्ञातव्यास्तैश्च संस्कारै-
र्न मन्तव्यं । विज्ञानं ज्ञातव्यं तेन च विज्ञानेन न मन्तव्यं । नाम-
रूपं ज्ञातव्यं तेन च नामरूपेण न मन्तव्यं । षडायतनं ज्ञातव्यं
तेन च षडायतनेन न मन्तव्यं । स्पर्शो ज्ञातव्यस्तेन च स्पर्शेन न
मन्तव्यं । वेदना ज्ञातव्या तथा च वेदनया न मन्तव्यं । दृष्ट्या
ज्ञातव्या तथा च दृष्ट्या न मन्तव्यं । उपादानं ज्ञातव्यं तेन चोपा-
दानेन न मन्तव्यं । भवो ज्ञातव्यस्तेन च भवेन न मन्तव्यं । जाति-

ज्ञातव्या तथा च जात्या न मन्तव्यं । जरामरणं ज्ञातव्यं तेन च
जरामरणेन न मन्तव्यं ।

दानपारमिता ज्ञातव्या तथा च दानपारमितया न मन्तव्यं ।
श्रीक्षपारमिता ज्ञातव्या तथा च श्रीक्षपारमितया न मन्तव्यं ।
क्षान्तिपारमिता ज्ञातव्या तथा च क्षान्तिपारमितया न मन्तव्यं ।
वीर्यपारमिता ज्ञातव्या तथा च वीर्यपारमितया न मन्तव्यं ।
ध्यानपारमिता ज्ञातव्या तथा च ध्यानपारमितया न मन्तव्यं ।
प्रज्ञापारमिता ज्ञातव्या तथा च प्रज्ञापारमितया न मन्तव्यं ।

अध्यात्मशून्यता ज्ञातव्या तथा चाऽध्यात्मशून्यतया न मन्तव्यं ।
वहिर्द्धाशून्यता ज्ञातव्या तथा च वहिर्द्धाशून्यतया न मन्तव्यं ।
अध्यात्मवहिर्द्धाशून्यता ज्ञातव्या तथा चाऽध्यात्मवहिर्द्धाशून्यतया न
मन्तव्यं । शून्यताशून्यता ज्ञातव्या तथा च शून्यताशून्यतया न
मन्तव्यं । महाशून्यता ज्ञातव्या तथा च महाशून्यतया न मन्तव्यं ।
परमाऽर्थशून्यता ज्ञातव्या तथा च परमाऽर्थशून्यतया न मन्तव्यं ।
संस्कृतशून्यता ज्ञातव्या तथा च संस्कृतशून्यतया न मन्तव्यं ।
असंस्कृतशून्यता ज्ञातव्या तथा चाऽसंस्कृतशून्यतया न मन्तव्यं ।
अत्यन्तशून्यता ज्ञातव्या तथा च अत्यन्तशून्यतया न मन्तव्यं ।
अनवराऽयशून्यता ज्ञातव्या तथा चाऽनवराऽयशून्यतया न
मन्तव्यं । अनवकारशून्यता ज्ञातव्या तथा चाऽनवकारशून्यतया न
मन्तव्यं । अनुपलम्भशून्यता ज्ञातव्या तथा चाऽनुपलम्भशून्यतया
न मन्तव्यं । अभावशून्यता ज्ञातव्या तथा चाऽभावशून्यतया न
मन्तव्यं । स्वभावशून्यता ज्ञातव्या तथा च स्वभावशून्यतया न

मन्तव्यं । खलचणशून्यता ज्ञातव्या तथा च खलचणशून्यतया न मन्तव्यं । अभावखभावशून्यता ज्ञातव्या तथा चाऽभावखभावशून्यतया न मन्तव्यं ।

ध्यानानि ज्ञातव्यानि तैश्च ध्यानैर्न मन्तव्यं । अप्रमाणानि ज्ञातव्यानि तैश्चाऽप्रमाणैर्न मन्तव्यं । आरूप्यसमापत्तयो ज्ञातव्यास्ताभिश्चाऽऽरूप्यसमापत्तिभिर्न मन्तव्यं । अभिज्ञाः ज्ञातव्यास्ताभिश्चाऽभिज्ञाभिर्न मन्तव्यं । पञ्चचक्षुषि ज्ञातव्यानि तैश्च पञ्चचक्षुभिर्न मन्तव्यं । स्मृत्युपस्थानानि ज्ञातव्यानि तैश्च स्मृत्युपस्थानैर्न मन्तव्यं । सम्यक् प्रहाणानि ज्ञातव्यानि तैश्च सम्यक्प्रहाणैर्न मन्तव्यं । ऋद्धिपादा ज्ञातव्यास्तैश्च ऋद्धिपादैर्न मन्तव्यं । इन्द्रियाणि ज्ञातव्यानि तैश्चेन्द्रियैर्न मन्तव्यं । बलानि ज्ञातव्यानि तैश्च बलैर्न मन्तव्यं । बोध्यज्ञानि ज्ञातव्यानि तैश्च बोध्यज्ञैर्न मन्तव्यं । आर्याऽष्टाऽङ्गमार्गे ज्ञातव्यस्तेन चार्याऽष्टाऽङ्गमार्गेण न मन्तव्यं । आर्यसत्यानि ज्ञातव्यानि तैश्चार्यसत्यैर्न मन्तव्यं । अष्टौ विमोचा ज्ञातव्यास्तैश्चाऽष्टविमोचैर्न मन्तव्यं । नवाऽनुपूर्वविहारसम्यक्तयो ज्ञातव्यास्ताभिश्च नवभिरनुपूर्वविहारसमापत्तिभिर्न मन्तव्यं । शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोचमुखानि ज्ञातव्यानि तैश्च शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोचमुखैर्न मन्तव्यं । समाधयो ज्ञातव्यास्तैश्च समाधिभिर्न मन्तव्यं । धारणीमुखानि ज्ञातव्यानि तैश्च धारणीमुखैर्न मन्तव्यं । दशतथागतबलानि ज्ञातव्यानि तैश्च दशतथागतबलैर्न मन्तव्यं । चत्वारि वैशारद्यानि ज्ञातव्यानि तैश्च वैशारद्यैर्न मन्तव्यं । चतस्रः प्रतिसम्बिदो ज्ञातव्याः ताभिश्च प्रतिसम्बिद्धिर्न मन्तव्यं । महामैत्री ज्ञातव्या तथा च महामैत्र्या न मन्तव्यं । महाकरुणा ज्ञातव्या तथा च महाकरुणया न

मन्तव्यं । अष्टादशाऽऽवेणिकबुद्धधर्माज्ञातव्यास्तैसाऽष्टादशाऽऽवेणिक-
बुद्धधर्मेण मन्तव्यं ।

एवं खलु आयुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरतातेनाऽपि बोधिचित्तेन न मन्तव्यं । असमसम-
चित्तेन न मन्तव्यं । उदारचित्तेन न मन्तव्यं । तत्कस्य हेतोस्त-
थाहि तच्चित्तमचित्तं प्रकृतिचित्तस्य प्रभास्वरता । आह । कापुन-
रायुष्मन् सुभूते चित्तस्य प्रकृतिप्रभास्वरता । सुभूतिराह । यदा-
युष्मञ्छारदतीपुत्र चित्तं न रागेण संयुक्तं न विसंयुक्तं न संयोजनैः
संयुक्तं न विसंयुक्तं । न दृष्टिकृतैः संयुक्तं न विसंयुक्तं । न आवकचित्ते-
न संयुक्तं न विसंयुक्तं । न प्रत्येकबुद्धचित्तेन संयुक्तं न विसंयुक्तं । इयमा-
युष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य चित्तस्य प्रकृतिप्रभास्व-
रता । आह । किं पुनरायुष्मन् सुभूते अस्ति तच्चित्तं यच्चित्तमचि-
त्तं । सुभूतिराह । किं पुनरायुष्मन् शारदतीपुत्र या अचित्तता
तचाऽस्तिताया अस्तिता वा नाऽस्तितावा न संविद्यते नोपलभ्यते ।
आह नोहीदं आयुष्मन् सुभूते । सुभूतिराह । स चेदायुष्मञ्छार-
दतीपुत्र तचाऽस्तिताया अस्तिता वानाऽस्तिता वानसंविद्यते नोपल-
भ्यते । अपि नु युक्तस्ते एषपर्यनुयोगोयदायुष्मञ्छारदतीपुत्र एवमा-
हाऽस्ति तच्चित्तमचित्तमिति । आह । का पुनरायुष्मन् सुभूते
अचित्तता । सुभूतिराह । अविकारा अविकल्पा आयुष्मञ्छारदती-
पुत्राऽचित्ततायाः सर्वधर्माणां तथता । इयमुच्यते अचिन्त्या
अचित्तता । आह । किं पुनरायुष्मन् सुभूते यथैवचित्तमविकारम-
विकल्पं तथैवरूपमथविकारमविकल्पं तथैव वेदनाऽप्यविकारा अवि-

कल्पा । तथैव संज्ञाप्यविकारा अविकल्पा । तथैव संस्कारा अप्यविकारा अविकल्पाः । तथैव विज्ञानमप्यविकारमविकल्पम् ।

तथैव चित्तमविकारमविकल्पं तथैव चक्षुरप्यविकारमविकल्पं । तथैव श्रोत्रमप्यविकारमविकल्पं । तथैव घ्राणमप्यविकारमप्यविकल्पं । तथैव जिह्वाऽप्यविकारा अविकल्पा । तथैव कायोऽप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव मनोऽप्यविकारमविकल्पं । तथैव चित्तमविकारमविकल्पं । तथैव रूपमप्यविकारमविकल्पं । तथैव शब्दोऽप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव गन्धोऽप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव रसोऽप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव स्पर्शोऽप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव धर्मा अप्यविकारा अविकल्पाः । तथैव चित्तमप्यविकारमविकल्पं । तथैव चक्षुर्धातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव रूपधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव चक्षुर्विज्ञानधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव श्रोत्रधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव शब्दधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव श्रोत्रविज्ञानधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव घ्राणधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव गन्धधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव घ्राणविज्ञानधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव जिह्वाधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव जिह्वाविज्ञानधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव कायधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव स्पृष्ट्यधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव कायविज्ञानधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव मनोधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव धर्मधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव मनोविज्ञानधातुरप्यविकारोऽविकल्पः ।

यथैव चित्तमविकारमविकल्पं । तथैवाऽविद्याऽप्यविकाराऽविकल्पा ।
तथैव संस्कारा अप्यविकारा अविकल्पाः । तथैव विज्ञानमप्यविकार-
मविकल्पं । तथैव नामरूपमप्यविकारमविकल्पं । तथैव षडायतन-
मप्यविकारमविकल्पं । तथैव स्पर्शाऽप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव
वेदनाऽप्यविकारा अविकल्पाः । तथैव दृष्ट्याप्यविकारा अविकल्पाः ।
तथैवोपादानमप्यविकारमविकल्पं । तथैव भवोऽप्यविकारोऽविकल्पः ।
तथैव जातिरप्यविकारा अविकल्पा । तथैव जरामरणमप्यविकार-
मविकल्पं ।

यथैव चित्तमविकारमविकल्पं । तथैव दामपारमिताऽप्यविकारा-
ऽविकल्पा । तथैव शौचपारमिताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव
शान्तिपारमिताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव वीर्यपारमिताऽप्यवि-
काराऽविकल्पा । तथैव ध्यानपारमिताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव
प्रज्ञापारमिताऽप्यविकाराऽविकल्पा ।

यथैव चित्तमविकारमविकल्पं । तथैवाऽध्यात्मशून्यताऽप्यविकारा-
ऽविकल्पा । तथैव वहिर्दृष्टाशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैवाऽध्यात्म-
वहिर्दृष्टाशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव शून्याशून्यताऽप्यविकारा-
ऽविकल्पा । तथैव महाशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव परामा-
र्थशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव संकृतशून्यताऽप्यविकारा-
ऽविकल्पा । तथैवाऽत्यन्तशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैवाऽनवरा-
ऽप्यशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैवाऽनवकारशून्यताऽप्यविकारा-
ऽविकल्पा । तथैव प्रकृतिशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव सर्वधर्म-
शून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव स्वकक्षणशून्यताऽप्यविकाराऽविः

कल्पा । तथैवाऽनुपलम्भशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैवाऽभाव-
शून्यताप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव स्वभावशून्यताऽप्यविकाराऽवि-
कल्पा । तथैवाऽभास्वभावशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा ।

यथैव चित्तमविकारमविकल्पं । तथैव स्मृत्युपस्थानान्यविकाराण्य-
विकल्पानि । तथैव सम्यक् प्रहाणान्यविकाराण्यविकल्पानि । तथैव
चर्द्धिपादा अप्यविकारा अविकल्पाः । तथैवेन्द्रियाण्यविकाराण्यवि-
कल्पानि । तथैव ध्यानान्यविकाराण्यविकल्पानि । तथैव बोध्यज्ञान्य-
विकाराण्यविकल्पानि । तथैवार्थ्याऽष्टाऽङ्गमार्गोऽप्यविकारोऽविकल्पः ।
तथैवार्थ्यसत्यान्यविकाराण्यविकल्पानि । तथैव ध्यानान्यविकारान्यवि-
कल्पानि । तथैवाऽप्रमाणान्यविकाराण्यविकल्पानि । तथैवारूप्यसमा-
पत्तयोऽप्यविकाराः अविकल्पाः । तथैवाष्टौ विमोक्षा अप्यविकाराः
अविकल्पाः । तथैव नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयोऽप्यविकारा अवि-
कल्पाः । तथैव शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखान्यविकाराण्य-
विकल्पानि । तथैवाऽभिज्ञाऽप्यविकाराः अविकल्पा । तथैव समा-
धयोऽप्यविकाराः अविकल्पाः । तथैव धारणीमुखान्यविकाराण्य-
विकल्पानि । तथैव दशतथागतबलान्यविकाराण्यविकल्पानि । तथैव
वैशारद्यान्यविकाराण्यविकल्पानि । तथैव चतस्रः प्रतिसम्बिदोऽप्य-
विकारा अविकल्पाः । तथैव महामैत्र्यप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव
महाकरुणाऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैवाऽष्टादशावेनिकबुद्धधर्मा
अप्यविकारा अविकल्पाः ।

यथैव चित्तमचिन्तमविकारमविकल्पं । तथैव ओत आपत्तिफल-
मप्यविकारमविकल्पं । तथैव सकृदागामिफलमप्यविकारमविकल्पं ।

तथैवऽनागामिफलमण्यविकारमविकल्पं । तथैवाऽर्हत्वमण्यविकारम-
विकल्पं । तथैव प्रत्येकबोधिरण्यविकाराविकल्पा । तथैव मार्गाकार-
ज्ञताऽण्यविकाराऽविकल्पा । तथैव सर्वाकारज्ञताऽण्यविकाराऽवि-
कल्पा ।

सुभूतिराह । एवमेतदायुष्मच्छारदतीपुत्र यथैवचित्तमचित्त-
मविकारमविकल्पं । तथैव चक्षुरण्यविकारमविकल्पं । तथैव श्रोत्र-
मण्यविकारमविकल्पं । तथैव घ्राणमण्यविकारमविकल्पं । तथैव
जिह्वाऽण्यविकाराऽविकल्पा । तथैव कायोऽण्यविकारोऽविकल्पः । तथैव
मनोऽण्यविकारमविकल्पं ।

यथैव चित्तमचित्तमविकारमविकल्पं । तथैव रूपमण्यविकार-
मविकल्पं । तथैव शब्दोऽण्यविकारोऽविकल्पः । तथैव गन्धोऽण्यवि-
कारोऽविकल्पः । तथैव रसोऽण्यविकारोऽविकल्पः । तथैव स्पर्शोऽण्य-
विकारोऽविकल्पः । तथैव धर्मा अण्यविकारा अविकल्पाः ।

*यथैव चित्तमचित्तमविकारमविकल्पं । तथैव चक्षुर्धातुरण्यवि-

* पूर्वं चित्तस्य प्रकृति प्रभास्वरताऽभिहित्वा साच प्रकृत्यास्वभावेन
प्रभास्वरता स्वप्रकाशरूपता । तथाच तस्य प्रकृति प्रभास्वरतया
तस्य ज्ञानस्वरूपप्रकाशने नान्यस्यचित्तस्यापेक्षाऽस्तीति चित्तमचित्तं
चित्तान्तर शून्यं चित्तस्य चित्तान्तरापेक्षाया मनवस्था प्रसङ्गात् एवं
बौद्धमते चित्तस्य क्षणिकतया न विकार विकल्पयोः सम्भवः । विका-
रोहि स्थिरस्य दुग्धादेर्दध्यादिरूपोदृष्टः एवं स्थिरस्य स्वर्णादेः कुण्डल-
वक्त्रादिविविधकल्पनारूपो विकल्पो दृश्यते । बौद्धमते तु सव्यपदा-
र्थानां क्षणिकतया न कुत्रापि पदार्थे विकारविकल्पयोः सम्भावनेति
मनसिक्त्वम् सुभूतिः शारदतीपुत्रेण प्रश्नमुखेनाभिहितं सर्वमनूद्या-

कारोऽविकल्पः । तथैवरूपधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैवचक्षुर्वि-
 ज्ञानधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव ओचधातुरप्यविकारोऽविक-
 ल्पः । तथैव शब्दधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव ओचविज्ञानधातु-
 रप्यविकारोऽविकल्पः । तथैवघ्राणधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव-
 गन्धधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैवघ्राणविज्ञानधातुरप्यविकारो-
 ऽविकल्पः । तथैवजिह्वाधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैवरसधातुर-
 प्यविकारोऽविकल्पः । तथैवजिह्वाविज्ञानधातुरप्यविकारोऽविकल्पः ।
 तथैवकायधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैवस्पर्शधातुरप्यविकारो-
 ऽविकल्पः । तथैवकायविज्ञानधातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैवमनो-
 धातुरप्यविकारोऽविकल्पः । तथैव धर्मधातुरप्यविकारोऽविकल्पः ।
 तथैवमनोविज्ञानधातुरप्यविकारोऽविकल्पः ।

तथैवचित्तमचित्तमविकारमविकल्पं । तथैवाऽविद्याऽप्यविकारा-
 ऽविकल्पा । तथैव संस्कारा अप्यविकारा अविकल्पाः । तथैव
 विज्ञानमप्यविकारमविकल्पं । तथैव नामरूपमप्यविकारमविकल्पं ।
 तथैव षडायतनमप्यविकारमविकल्पं । तथैव स्पर्शोऽप्यविकारो-
 ऽविकल्पः । तथैव वेदनाऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव तृष्णाऽप्यविका-
 राऽविकल्पा । तथैवोपादानमप्यविकारमविकल्पं । तथैव भवोऽप्यवि-
 कारोऽविकल्पः । तथैव जातिरप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव जरामर-
 णमप्यविकारमविकल्पं । तथैव दानपारमिताऽप्यविकाराऽविकल्पा ।
 तथैव शीलपारमिताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव क्षान्तिपारमिता-

ऽङ्गीकरोति यथैवेत्यादिना । चित्तदृष्टान्तेन चक्षुरादौ तदुपपादयति
 तथैवेत्यादिना । एतन्मते चित्तमनसोर्भेदात् न दृष्टान्ताऽनुपपत्तिः ।

ऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव वीर्यपारमिताऽप्यविकाराऽविकल्पा ।
तथैव ध्यानपारमिताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव प्रज्ञापारमिता-
ऽप्यविकाराऽविकल्पा ।

यथैवचित्तमचित्तमविकारमविकल्पं । तथैवाऽध्यात्मशून्यताऽप्य-
विकाराऽविकल्पा । तथैव वहिर्द्विशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथै-
वाऽध्यात्मवह्निर्द्विशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव शून्यताशून्यता-
ऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव महाशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा ।
तथैव परमाऽर्थशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव संस्कृतशून्यताऽप्य-
विकाराऽविकल्पा । तथैवाऽसंस्कृतशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथै-
वाऽत्यन्तशून्यशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैवाऽनवराऽग्रशून्यताऽप्य-
विकाराऽविकल्पा । तथैवाऽनवकारशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव
प्रकृतिशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव सर्वधर्मशून्यताऽप्यविका-
राऽविकल्पा । तथैव स्वलक्षणशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैवा-
ऽनुपलम्भशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैवाऽभावशून्यताऽप्यवि-
काराऽविकल्पा । तथैव स्वभावशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैवा-
ऽभावस्वभावशून्यताऽप्यविकाराऽविकल्पा ।

यथैव चित्तमचित्तमविकारमविकल्पं । तथैव स्मृत्युपस्थानान्य-
ऽप्यविकाराण्यविकल्पानि । तथैव सम्यक् प्रज्ञानान्यप्यविकाराण्यविक-
ल्पानि । तथैवद्विर्पादा अप्यविकारा अविकल्पाः । तथैवेन्द्रियाण्यप्य-
विकाराण्यविकल्पानि । तथैव बोध्यज्ञान्यप्यविकाराण्यविकल्पानि ।
तथैवार्याऽष्टाऽङ्गमार्गोऽप्यविकारोऽविकल्पः । तथैवार्यसत्यान्यविका-
राण्यविकल्पानि । तथैव ध्यानान्यप्यविकाराण्यविकल्पानि । तथैवा-

ऽप्रमाणान्यथविकाराण्यविकल्पानि । तथैवाकृत्यसमापत्तयोऽप्यवि-
कारा अविकल्पाः । तथैवाऽष्टौ विमोक्षा अप्यविकारा अविकल्पाः ।
तथैवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयोऽप्यविकाराः अविकल्पाः । तथैवशून्य-
तानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखान्यथविकाराण्यविकल्पानि । तथै-
वाऽभिज्ञा अप्यविकारा अविकल्पाः । तथैव समाधयोऽप्यविकारा
अविकल्पाः । तथैवधारणीमुखान्यथविकाराण्यविकल्पानि । तथैव
महामैत्र्यथविकारा अविकल्पा । तथैव महाकरुणाऽप्यविकाराऽवि-
कल्पा । तथैव दशतथागतबलान्यथविकाराण्यविकल्पानि । तथैव
चत्वारिवैशारद्यान्यथविकाराण्यविकल्पानि । तथैवचतस्रः प्रतिसम्बि-
दोऽप्यविकारा अविकल्पाः । तथैवाऽष्टादशावेणिकबुद्धधर्मा अप्यवि-
कारा अविकल्पाः ।

यथैव चित्तमचित्तमविकारमविकल्पं । तथैव श्रोत आपत्तिफ-
लमप्यविकारमविकल्पं । तथैव सकृदागामिफलमप्यविकारमविकल्पं
तथैवाऽनागामिफलमप्यविकारमविकल्पं । तथैवाऽर्हत्वमप्यविकारम-
विकल्पं । तथैव प्रत्येकबोधिरप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव मार्गा-
कारज्ञताऽप्यविकाराऽविकल्पा । तथैव सर्वाकारज्ञताऽप्यविकाराऽवि-
कल्पा । तथैव सर्वज्ञताऽप्यविकाराऽविकल्पा ।

अथायुष्माञ्छारद्वतीपुत्रः आयुष्मते सुभूतये साधुकारमदात् ।
साधुसाधु आयुष्मन् सुभूते । यथाऽपि नाम त्वं भगवतः पुत्र
औरमो मुखतोजातोधर्मजोधर्मनिर्मितोधर्मदायादोनामिषदायादः ।
प्रत्यक्षचक्षुर्धर्मेषु कायसाक्षी । यथाऽपि तदरण्यविहारिणां आव-
काणां अश्रयतायां भगवतानिर्दिष्टस्याऽयमुपदेशः । एवमायुष्मन् सुभूते

बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां शिञ्चितव्यं । अतो बोधि-
सत्त्वो महासत्त्वोऽवैवर्तिक उपपरीक्षितव्यः । अविरहितश्च बोधि-
सत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां वेदितव्यः । आवकभूमावपि
शिञ्चितुकामेनायुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन इयमेव प्रज्ञा-
पारमिता प्रयत्नतः श्रोतव्या ग्रहीतव्या धारयितव्या वाचयितव्या पर्य-
वाप्तव्या योनिशश्च मनसिकर्तव्या । प्रत्येकबुद्धभूमावपि शिञ्चितु-
कामेनायुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन इयमेव प्रज्ञापारमि-
ता श्रोतव्या ग्रहीतव्याधारयितव्या वाचयितव्या पर्यवाप्तव्या योनि-
शश्च मनसि कर्तव्या । बोधिसत्त्वभूमावपि शिञ्चितुकामेनायुष्मन्
सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन इयमेव प्रज्ञापारमिता श्रोतव्या
ग्रहीतव्या धारयितव्या वाचयितव्या पर्यवाप्तव्या योनिशश्च मनसि
कर्तव्या । बुद्धभूमावपि शिञ्चितुकामेनायुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन इयमेव प्रज्ञापारमिता श्रोतव्या ग्रहीतव्या धारयितव्या
वाचयितव्या पर्यवाप्तव्या योनिशश्च मनसि कर्तव्या । तत्कस्य हेतोः ।
अत्र हि प्रज्ञापारमितायां विस्तरेण त्रीणि यानान्युपदिशन्ते यत्र
बोधिसत्त्वैः आवकैः प्रत्येकबुद्धैश्च सततसमितं शिञ्चितव्यं ॥०॥

अतसाहस्रगं प्रज्ञापारमितायां द्वितीयः परिवर्तः ॥०॥

अथ चतुर्थपरिवर्तः ।

अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतद्वोचत् । सोऽहं भगवन् बोधिसत्त्वं प्रज्ञापारमितां न विन्दामि नोपलभते । सोऽहं बोधिसत्त्वं महासत्त्वं प्रज्ञापारमिताञ्चाऽविन्दन्ननुपलभमानः कतमं बोधिसत्त्वं महासत्त्वं कतमस्यां प्रज्ञापारमितायामववदिष्याम्यनुशासिष्यामि । एतदेव मे भगवन् कौस्तुभं स्याद्योऽहं सर्व्वधर्म्माणामायं व्ययञ्चानुपलभमानोनामधेयमात्रेणायव्ययं कुर्यात् । यदुत बोधिसत्त्व इति प्रज्ञापारमितेति वा । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिस्थितं । तत्कस्य हेतो रविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिस्थितम् ।

* रूपस्याहं भगवन्नयं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं

* पूर्वं सर्व्वधर्म्माणामायं व्ययञ्चाऽनुपलभमान इत्यादिना सर्व्वधर्म्माणामुत्पादविनाशयो रूपलम्भाभावमभिधाय तदेव प्रपञ्चयति रूपस्याहमित्यादिनारूपस्यरूपस्त्वन्वस्यायमुत्पाद व्ययं विनाशं नोपलभे न प्रत्यक्षेण प्रमाणे न जानामि । नच प्रत्यक्षेण समनुपश्यामि । दृष्टिरत्र, प्रत्यक्षज्ञानमात्र परः नचाक्षुषज्ञानवचनः । कस्यनामधेयमिति । अस्यायमभिप्रायः । विद्यमानत्वेनोपलभ्यमानस्य हि वस्तुनोनामधेयकरणं सम्भवति नत्वसतः खपुष्पादि तुल्यत्वादिति । यस्य च नाम-

भगवन् रूपस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यं कस्य नाम धेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामधेयं न स्थितं नाऽधिस्थितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात् तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिस्थितं । वेदनाया अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभेन समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् वेदनाया आयं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । (वेदनाया) संज्ञाया अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् संज्ञाया आयं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवन्स्तदपि संज्ञानामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । संस्कारानामहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । । सोऽहं भगवन् संस्कारानामायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भवन्

धेयस्य कर्तव्यता, तदापि नामधेयं न स्थितं न स्थितिमत् असदिति-
यावत् । न विष्ठितं न विशेषेण स्थितं । न परमाश्वादिवत्प्रत्यक्षतोऽन-
भूवमानमपिमानान्तरणसिद्धत् । नाऽधिष्ठितं नाकेनापितत्तृक्षेण स
द्रूपेणाधिष्ठितं व्यवहृतमित्यर्थः । एवं परत्राणि व्याख्येयम् ।

स्तदपि संस्कारनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । विज्ञानस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् विज्ञानस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि यदुत बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात् तस्य नामधेयस्य । एवं नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

चक्षुषोऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवंश्चक्षुष आयं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि यदुत बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि चक्षुर्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । श्रोत्रस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् श्रोत्रस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि यदुत बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि श्रोत्र नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । घ्राणस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् घ्राणस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्घ्राण नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽ-

धिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं नाम-
 धेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । जिह्वाया अहं भगवन्नायं
 व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् जिह्वाया अयं
 व्ययश्चानुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधि-
 सत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामधेयं न स्थितं न
 विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य ।
 एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । कायस्याहं भगवन्
 नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् कायस्यायं
 व्ययश्चानुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधि-
 सत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामधेयं न स्थितं न
 विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य ।
 एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । मनसोऽहं भग-
 वन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् मनस अयं
 व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधि-
 सत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामधेयं न स्थितं न
 विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य
 एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

रूपस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।
 सोऽहं भगवन् रूपस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् । तत्कस्य
 नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्त-
 दपि रूपनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य
 हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न

विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । शब्दस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् शब्दस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । गन्धस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् गन्धस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि गन्धनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । रसस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् रसस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । स्पर्शस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् स्पर्शस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि स्पर्शनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । धर्माणामहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् धर्मा-

कामाद्यं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् । कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

चक्षुर्विज्ञानस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् चक्षुर्विज्ञानस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् । कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि चक्षुर्विज्ञान नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । ओचविज्ञानस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् ओचविज्ञानस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् । कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि ओचविज्ञान नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । घ्राणविज्ञानस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् घ्राणविज्ञानस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् । कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि घ्राणविज्ञाननामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । जिह्वाविज्ञानस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् जिह्वाविज्ञान-

स्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् । कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि जिह्वाविज्ञान नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । कायविज्ञानस्याहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् कायविज्ञानस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि कायविज्ञाननामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं च स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । मनोविज्ञानस्याहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् मनोविज्ञानस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि मनोविज्ञाननामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

चक्षुः संस्पर्शस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् चक्षुः संस्पर्शस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि चक्षुः संस्पर्शनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । श्रोत्रसंस्पर्शस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च

नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् ओचसंस्पर्शस्यायं व्यय-
 द्वाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
 इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि ओचसंस्पर्शनामधेयं न
 स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य
 नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
 घ्राणसंस्पर्शस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।
 सोऽहं भगवन् घ्राणसंस्पर्शस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन्
 कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भ-
 गवंस्तदपि घ्राणसंस्पर्शनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
 तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
 स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । जिह्वासंस्पर्शस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च
 नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् जिह्वासंस्पर्शस्यायं व्यय-
 द्वाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
 इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि जिह्वासंस्पर्शनामधेयं न स्थितं
 न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधे-
 यस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । कायसं-
 स्पर्शस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं
 भगवन् कायसंस्पर्शस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
 नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्त-
 दपि कायसंस्पर्शनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्
 कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं
 न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । मनः संस्पर्शस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नो-

पक्षमे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् मनः संस्पर्शस्थायं व्ययञ्चा-
ऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि मनः संस्पर्शनामधेयं न स्थितं
न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य
एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

चक्षुः संस्पर्शजायावेदनायाऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न
समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्चक्षुः संस्पर्शजावेदनायां आयं व्ययञ्चा-
ऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि चक्षुः संस्पर्शजा वेदनानाम-
धेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमान-
त्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधि-
ष्ठितं । श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न
समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनायाऽयं व्ययञ्चा-
ऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनानामधेयं
न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वा-
त्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाधिष्ठितं ।
घ्राणसंस्पर्शजा वेदनाया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनु-
पश्यामि । सोऽहं भगवन् घ्राणसंस्पर्शजावेदनाया आयं व्ययञ्चा-
ऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि घ्राणसंस्पर्शजा वेदनानामधेयं
न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य

नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
जिह्वासंस्पर्शजावेदनायाश्च भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनु-
पश्यामि । सोऽहं भगवन् जिह्वासंस्पर्शजावेदनायाश्चायं व्ययश्चा-
नुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि जिह्वासंस्पर्शजावेदनानाम-
धेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वा-
त्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधि-
ष्ठितं । कायसंस्पर्शजाया वेदनायाश्च भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे
न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् कायसंस्पर्शजावेदनायाश्चायं
व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधि-
सत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि कायसंस्पर्शजावेदना-
नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्य-
मानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं
तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । मनः संस्पर्शजावेद-
नायाश्च भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं
भगवन् मनः संस्पर्शजावेदनायाश्चायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसम-
नुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु
पुनर्भगवंस्तदपि मनः संस्पर्शजावेदनानामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं
तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

पृथिवीधातोरहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।

सोऽहं भगवन् पृथिवीधातोरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन्
 कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुन-
 र्भगवंस्तदपि पृथिवीधातुनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
 तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
 स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । अब्धातोरेहं भगवन्नायं व्ययञ्च
 नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नाब्धातोरायं व्ययञ्चाऽनुप-
 लभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति ।
 अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि अब्धातुनामधेयं न स्थितं
 न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधे-
 यस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तेजो-
 धातोरेहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं
 भगवंस्तेजोधातोरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं
 करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि तेजो-
 धातुनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोर-
 विद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
 नाऽधिष्ठितं । वायुधातोरेहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनु-
 पश्यामि । सोऽहं भगवन् वायुधातोरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसम-
 नुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु
 खलु पुनर्भगवंस्तदपि वायुधातुनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽ-
 धिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्ना-
 मधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । आकाशधातोरेहं भगव-
 न्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नाकाशधा-

तोरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्याकाशधातुनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

विज्ञानधातोरहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् विज्ञानधातोरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि विज्ञानधातुनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । अविद्याया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नाविद्याया आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यविद्यानामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । संस्काराणामहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् संस्काराणामायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि संस्कारनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

विज्ञानस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।

सोऽहं भगवन् विज्ञानस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन्
 कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु
 पुनर्भगवंस्तदपि विज्ञाननामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
 तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न
 स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । नामरूपस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च
 नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् नामरूपस्यायं व्ययश्चा-
 ऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
 इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामरूपनामधेयं न स्थितं
 न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधे-
 यस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । षडाय-
 तनस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं
 भगवन् षडायतनस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
 नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्त-
 दपि षडायतन नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्-
 कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं
 न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । स्पर्शस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न
 समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् स्पर्शस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽस-
 मनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु
 खलु पुनर्भगवंस्तदपि स्पर्शनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
 तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न
 स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । वेदनायाऽहं भगवन्नायं व्ययश्च
 नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् वेदनायाऽयं व्ययश्चा-

ऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि वेदनानामधेयं न स्थितं न
विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधे-
यस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । दृष्ट्याया-
अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवं-
स्तृष्ट्यायाऽनायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं
करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि
दृष्ट्यानामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोर-
विद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
नाऽधिष्ठितं ।

उपादानस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।
सोऽहं भगवन्नुपादानस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवं-
स्तदपि उपादाननामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्-
कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मान्नामधेयं न स्थितं
न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । जातेरहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न
समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् जातेरायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसम-
नुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु
खलु पुनर्भगवंस्तदपि जातिनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधि-
ष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तस्मा-
न्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । जरामरणस्याहं भगव-
न्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् जराम-

रणस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि जरामरण नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

अविद्यानिरोधस्याहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नाविद्यानिरोधस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि अविद्यानिरोध नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । संस्कारनिरोधस्याहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् संस्कारनिरोधस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि संस्कारनिरोधनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । विज्ञाननिरोधस्याहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् विज्ञाननिरोधस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि विज्ञाननिरोधनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न

विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । नामरूपनिरोधस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च
नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् नामरूपनिरोधस्यायं
व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधि-
सत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि नामरूपनिरोधनाम-
धेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमान-
त्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधि-
ष्ठितं । षडायतननिरोधस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न सम-
नुपश्यामि । सोऽहं भगवन् षडायतन निरोधस्यायं व्ययश्चाऽनुपल-
भमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति ।
अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि षडायतननिरोधनामधेयं न
स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य
नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
स्पर्शननिरोधस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।
सोऽहं भगवन् स्पर्शननिरोधस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन्
कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुन-
र्भगवंस्तदपि स्पर्शननिरोधनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । वेदनानिरोधस्याहं भगवन्नायं
व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् वेदनानिरोधस्यायं
व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधि-
सत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि वेदनानिरोधनामधेयं न
स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नाम-

धेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । त्वेष्टानि-
 निरोधस्याहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं
 भगवन् त्वेष्टानिरोधस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
 नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्त-
 दपि त्वेष्टानिरोधनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्
 कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
 स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । उपादाननिरोधस्याहं भगवन्नायं
 व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नुपादाननिरोध-
 स्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि
 बंधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्युपादाननिरोधना-
 मधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमा-
 नत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽ-
 धिष्ठितं । भवनिरोधस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनु-
 पश्यामि । सोऽहं भगवन् भवनिरोधस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसम-
 नुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु
 खलु पुनर्भगवंस्तदपि भवनिरोधनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
 नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं
 तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । जातिनिरोधस्याऽहं
 भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्
 जातिनिरोधस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं
 करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि
 जातिनिरोधनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य

हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । जरामरणनिरोधस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् जरामरणनिरोधस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि जरामरणनिरोधनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

रागस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि रागनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । द्वेषस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् द्वेषस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि द्वेषनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । मोहस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् मोहस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि मोहनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधि-

ष्ठितं तत्कस्य हेतोः अविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

दृष्टिगतानामहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् दृष्टिगतानामायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि दृष्टिगतनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । आत्मनोऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नात्मन आयं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यात्मनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । सत्त्वस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् सत्त्वस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि सत्त्वनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । जीवस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् जीवस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि जीवनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य

नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।
जन्तोरहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं
भगवन् जन्तोरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं
करिष्यामि बोधिसत्त्वदति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि जन्तु
नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्य-
मानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं
नाऽधिष्ठितं । पोषस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनु-
पश्यामि । सोऽहं भगवन् पोषस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनु-
पश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वदति । अपि तु खलु
पुनर्भगवंस्तदपि पोष नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।
तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । पुरुषस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च
नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् पुरुषस्यायं व्ययञ्चाऽनुप-
लभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वदति ।
अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि पुरुष नामधेयं न स्थितं न विहितं
नाधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं
तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । पुङ्गवस्याऽहं भग-
वन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् पुङ्गव-
स्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि
बोधिसत्त्वदति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि पुङ्गव नामधेयं
न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य
नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।

मनुजस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् मनुजस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि मनुज नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

मानवस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् मानवस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि मानव नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । कारकस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् कारकस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि कारक नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । वेदकस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् वेदकस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि वेदक नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

जानकस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।
 सोऽहं भगवन् जानकस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
 नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि
 जानक नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतो-
 रविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं
 नाधिष्ठितं । पश्यकस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनु-
 पश्यामि । सोऽहं भगवन् पश्यकस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनु-
 पश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि तु खलु
 पुनर्भगवंस्तदपि पश्यक नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।
 तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
 स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।

दानपारमिताया अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनु-
 पश्यामि । सोऽहं भगवन् दानपारमिताया आयं व्ययश्चाऽनुपलभ-
 मानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि
 तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि दानपारमिता नामधेयं न स्थितं न
 विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य ।
 एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । शौचपारमिताया
 अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्
 शौचपारमिताया आयं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
 नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि
 शौचपारमिता नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य
 हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं

न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । चान्तिपारमिताया अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् चान्तिपारमिताया आयं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि चान्तिपारमिता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत् कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । वीर्यपारमिताया अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् वीर्यपारमिताया आयं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि वीर्यपारमिता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत् कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । ध्यानपारमिताया अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् ध्यानपारमिताया आयं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि ध्यानपारमिता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत् कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । प्रज्ञापारमिताया अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् प्रज्ञापारमिताया आयं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनस्तदपि प्रज्ञापारमिता नामधेयं न स्थितं

न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत् कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नाम-
धेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

अध्यात्मशूण्यताया अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुप-
श्यामि । सोऽहं भगवन्नध्यात्मशूण्यताया आयं व्ययश्च नोपलभे
न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नध्यात्मशूण्यताया आयं
व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि
बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यध्यात्मशूण्यताना-
मधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत् कस्य हेतोरविद्यमा-
नत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
नाऽधिष्ठितं । वहिर्द्विशूण्यताया अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे
न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् वहिर्द्विशूण्यताया आयं व्यय-
श्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व
इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि वहिर्द्विशूण्यता नामधेयं
न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत् कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य
नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
अध्यात्मवह्निर्द्विशूण्यताया अहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न
समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नध्यात्मवह्निर्द्विशूण्यताया आयं
व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि
बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यध्यात्मवह्निर्द्वि-
शूण्यता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत् कस्य
हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं
न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । शूण्यताशूण्यताया अहं भगवन्नायं व्ययश्च

नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् शून्यताशून्यताया
 आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि
 बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि शून्यताशून्यता
 नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरवि-
 द्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
 नाऽधिष्ठितं । महाशून्यताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न
 समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् महाशून्यताया आयं व्ययञ्चाऽनु-
 पलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति ।
 अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि महाशून्यता नामधेयं न स्थितं न
 विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य ।
 एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । परमाऽर्थ-
 शून्यताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।
 सोऽहं भगवन् परमाऽर्थशून्यताया आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽस-
 मनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु
 खलु पुनर्भगवंस्तदपि परमाऽर्थशून्यताया नामधेयं न स्थितं न
 विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधे-
 यस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । संस्कृत
 शून्यताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।
 सोऽहं भगवन् संस्कृतशून्यताया आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽस-
 मनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु
 खलु पुनर्भगवंस्तदपि संस्कृतशून्यता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
 नाऽधिष्ठितं । तत् कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं

तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । अत्यन्तशून्यताया
 अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं
 भगवन्त्यन्त शून्यताया आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
 नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भ-
 गवंस्तदप्यत्यन्त शून्यता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
 तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
 स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । अनवराऽयशून्यताया अहं
 भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्-
 नवराऽयशून्यताया आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
 नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवं-
 स्तदप्यनवराऽयशून्यता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
 तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
 स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । अनवकारशून्यताया अहं भगवन्नायं
 व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नवकार
 शून्यताया आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं
 करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यनवकार
 शून्यता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्य
 मानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
 नाऽधिष्ठितं । प्रकृतिशून्यताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे
 न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् प्रकृतिशून्यताया आयं व्यय-
 चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
 इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि प्रकृतिशून्यता नामधेयं

न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । सर्व्वधर्मशून्यताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् सर्व्वधर्मशून्यताया आयं व्ययञ्चानुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि सर्व्वधर्मशून्यता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । खलञ्चणशून्यताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् खलञ्चणशून्यताया आयं व्ययञ्चानुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि खलञ्चणशून्यता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

अनुपलम्भशून्यताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्ननुपलम्भशून्यताया आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यनुपलम्भशून्यता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत् कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । अभावशून्यताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नभावशून्यताया आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नाम-

धेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्य-
भावशूण्यता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य
हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न
विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । स्वभावशूण्यताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च
नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् स्वभावशूण्यताया आयं
व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधि-
सत्त्वइति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि स्वभावशूण्यता नामधेयं
न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य
नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
अभावस्वभावशूण्यताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनु-
पश्यामि । सोऽहं भगवन्नाभावस्वभावशूण्यताया आयं व्ययञ्चाऽनुपलभ-
मानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि
तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यभावस्वभावशूण्यता नामधेयं न स्थितं न
विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य ।
एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

स्मृत्युपस्थानानामहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनु-
पश्यामि । सोऽहं भगवन् स्मृत्युपस्थानानामायं व्ययञ्चाऽनुपलभ-
मानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि
तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि स्मृत्युपस्थान नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं
तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । सम्यक् प्रज्ञाणानामहं
भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् सम्यक्

प्रज्ञापानामाद्यं व्ययञ्चाऽनुपलभमानो ऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि सम्यक् प्रज्ञापानामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

षट्त्रिंशत्पादानामहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्षट्त्रिंशत्पादानामाद्यं व्ययञ्चाऽनुपलभमानो ऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यष्ट्रिंशत्पादानामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । इन्द्रियाणामहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्निन्द्रियाणामाद्यं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपीन्द्रिय नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । वल्लानामहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् वल्लानामाद्यं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि वल्लानामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । बोध्यङ्गानामहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् बोध्यङ्गानामाद्यं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि बोध्यङ्गानामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

ऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि बोध्यङ्गनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वान्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । आर्याष्टाऽङ्गमार्गस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि सोऽहं भगवन्ना-
र्याष्टाङ्गमार्गस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यार्या-
ष्टाङ्गमार्गनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतो-
रविद्यमानत्वान्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । ^(१)शून्यताविमोक्षमुखस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् शून्यताविमोक्षमुखस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि शून्यताविमोक्षमुखनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वान्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ^(२) । प्रणिहितविमोक्षमुखस्याऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् प्रणिहितविमोक्षमुखस्यायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति ।

(१) क ख ग घ पुस्तकेषु-श्रूण्य इति स्थाने स्थाने पाठः ।

(२) प्राणिमित्तविमोक्षमुखस्य निर्देशोऽत्रयुक्तः सर्वत्र शून्यतानिमित्ता-
प्राणिहितविमोक्षमुखस्य स्थानान्ते निर्देशो दृश्यते । अत्र तु न
लिखितः । लेखकस्य भ्रमेणपतित इत्यनुमोयते ॥

अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि प्रणिहितविमोक्षमुखनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तं नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । चतुर्णामहं भगवन् ध्यानानामायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् चतुर्णां ध्यानानामायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि ध्याननामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत् कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । मैत्र्या अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् मैत्र्या आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि मैत्रीनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । करुणाया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् करुणाया आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि करुणानामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । मुदिताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् मुदिताया आयं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु

खलु पुनर्भगवंस्तदपि सुदितानामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । उपेक्षायाश्च भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नुपेक्षायाश्चायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्युपेक्षा नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । चतसृणामहं भगवन्नाकूप्यसमापत्तौनामायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्याकूप्यसमापत्ति नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । बुद्धाऽनुस्मृतेरहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् बुद्धाऽनुस्मृतेरायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि बुद्धाऽनुस्मृतिनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । धर्माऽनुस्मृतेरहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् धर्माऽनुस्मृतेरायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति ।

अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि धर्माऽनुस्मृति नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । सङ्गऽनुस्मृतेरहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् सङ्गाऽनुस्मृतेरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि सङ्गाऽनुस्मृतिनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

श्रीलाऽनुस्मृतेरहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् श्रीलाऽनुस्मृतेरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् । कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि श्रीलाऽनुस्मृति नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । त्यागाऽनुस्मृतेरहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् त्यागाऽनुस्मृतेरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि त्यागाऽनुस्मृति नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । कायगताऽनुस्मृतेरहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् कायगताऽनुस्मृतेरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनु-

पश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि कायगताऽनुस्मृतिनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

उद्देगाऽनुस्मृतेरहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नुद्देगाऽनुस्मृतेरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्युद्देगाऽनुस्मृतिनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । आलापाऽनुस्मृतेरहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नालापाऽनुस्मृतेरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यालापाऽनुस्मृतिनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाधिष्ठितं । मरणाऽनुस्मृतेरहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् मरणाऽनुस्मृतेरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि मरणाऽनुस्मृतिनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । मांसचक्षुषोऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्

मांसचक्षुषायां व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि मांसचक्षुर्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । दिव्यचक्षुषोऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च गोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् दिव्यचक्षुषायां व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि दिव्यचक्षुर्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । प्रज्ञाचक्षुषोऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च गोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् प्रज्ञाचक्षुषायां व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि प्रज्ञाचक्षुर्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । धर्मचक्षुषोऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च गोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् धर्मचक्षुषायां व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि धर्मचक्षुर्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । बुद्धचक्षुषोऽहं भगवन्नायं व्ययञ्च गोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् बुद्धचक्षुषायां व्ययञ्चाऽनुपलभ-

मानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि बुद्धचतुर्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।

षण्णामभिज्ञानमहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् षण्णामभिज्ञानामायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि षडभिज्ञानामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । दशानां तथागतवल्लानामहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् दशानां तथागतवल्लानामायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि दशतथागतवल्लानामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । चतुर्णां वैशारद्यानामहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् चतुर्णां वैशारद्यानामायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि वैशारद्यनामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । चतसृणां प्रतिस्मिदामहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे

न समनुपपत्तिमि । सोऽहं भगवन् चतसृणां प्रतिस्मिदासाधं
व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपपत्तिम् कस्य नामधेयं करिष्यामि
बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि प्रतिस्मिन्नासधेयं
न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य
नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।
महाकरुणाया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपपत्तिमि ।
सोऽहं भगवन् महाकरुणायाऽनायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनु-
पपत्तिम् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु
पुनर्भगवंस्तदपि महाकरुणानामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधि-
ष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं
न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । अष्टादशाऽवेष्टिकबुद्धधर्माणामहं
भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपपत्तिमि । सोऽहं भगवन् अष्टा-
दशावेष्टिकबुद्धधर्माणामायां व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपपत्तिम् कस्य
नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवं-
स्तदप्यष्टादशावेष्टिकबुद्धधर्माणामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।
तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।

स्वप्नोपमानामहं भगवन् पञ्चानामुपादानस्कन्धानामायां व्ययञ्च
नोपलभे न समनुपपत्तिमि । सोऽहं भगवन् स्वप्नोपमानां पञ्चाना-
मुपादानस्कन्धानामायां व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपपत्तिम् कस्य
नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्त-
दप्युपादानस्कन्धानामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य

हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । मायोपमानामहं भगवन् पञ्चानामुपादानस्कन्धानामाद्यं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् मायोपमानां पञ्चानामुपादानस्कन्धानामाद्यं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यान् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि उपादानस्कन्धनामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । प्रतिश्रुत्कोपमानानामहं भगवन् पञ्चानामुपादानस्कन्धानामाद्यं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् प्रतिश्रुत्कोपमानानां पञ्चानामुपादानस्कन्धानामाद्यं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यान् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदुपादानस्कन्धनामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । प्रतिभाषोपमानाहं भगवन् पञ्चानामुपादानस्कन्धानामाद्यं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् प्रतिभाषोपमानां पञ्चानामुपादानस्कन्धानामाद्यं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यान् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदुपादानस्कन्धनामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।

प्रतिविम्बोपमानामहं भगवन् पञ्चानामुपादानस्कन्धानामाद्यं

व्ययञ्च गोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् प्रतिवित्त्वोपमानां
 पञ्चानामुपादानस्कन्धानामायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
 नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवं-
 स्सदप्युपादानस्कन्धानामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
 तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
 स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । मरीच्युपमानामहं भगवन् पञ्चा-
 नामुपादानस्कन्धानामायं व्ययञ्च गोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं
 भगवन् मरीच्युपमानां पञ्चानामुपादानस्कन्धानामायं व्ययञ्चा-
 ऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
 इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्सदप्युपादानस्कन्धानामधेयं न स्थितं
 न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधे-
 यस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । *दक-
 चन्द्रोपमानामहं भगवन् पञ्चानामुपादानस्कन्धानामायं व्ययञ्च
 गोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् दकचन्द्रोपमानां पञ्चा-
 नामुपादानस्कन्धानामायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
 नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वइति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्स-
 दप्युपादानस्कन्ध नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्-
 कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं
 न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । निमित्तकोपमानामहं पञ्चानामुपादान-
 स्कन्धानामायं व्ययञ्च गोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्

निमित्तकोपमानां पञ्चानामुपादानस्कन्धानामायं व्ययश्चाऽनुपलभ-
मानोऽसमनुपपद्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति ।
अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्युपादानस्कन्ध नामधेयं न स्थितं न
विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य ।
एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । विविक्तस्याऽहं
भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपपश्यामि । सोऽहं भगवन्
विविक्तस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपपद्यन् कस्य नामधेयं
करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनस्तदपि विविक्त-
नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरवि-
द्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं ।
नाऽधिष्ठितं ।

शान्तस्याहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपपश्यामि ।
सोऽहं भगवन् शान्तस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपपद्यन् कस्य
नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवं
स्तदपि शान्तनामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य
हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न
विहितं नाऽधिष्ठितं । अनुत्पादस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे
न समनुपपश्यामि । सोऽहं भगवन्ननुत्पादस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानो-
ऽसमनुपपद्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु
खलु पुनर्भगवंस्तदप्यनुत्पाद नामधेयं न स्थितं न विहितं
नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं
तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।

अनिरोधस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।
 सोऽहं भगवन्ननिरोधस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
 नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्त-
 दप्यनिरोध नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य
 हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न
 विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । अप्रादुर्भावस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे
 न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् अप्रादुर्भावस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभ-
 मानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति ।
 अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यप्रादुर्भावनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
 नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं
 तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । अनभिसंस्कारस्याऽहं
 भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नभि-
 संस्कारस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करि-
 ष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यनभिसंस्कार-
 नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्य-
 मानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
 नाऽधिष्ठितं । असंज्ञेयस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनु-
 पश्यामि । सोऽहं भगवन्नसंज्ञेयस्यायं व्ययश्चाऽनुपलभमानोऽसमनु-
 पश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु
 पुनर्भगवंस्तदप्यसंज्ञेयनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
 तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
 स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । व्यवदानस्याऽहं भगवन्नायं

व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् व्यवदानस्यायं
व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि
बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि व्यवदान नामधेयं न
स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य
नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।

धर्मधातोरेहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।
सोऽहं भगवन् धर्मधातोरायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन्
कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुन-
र्भगवंस्तदपि धर्मधातुनामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।
तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न
स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तथागतस्याऽहंभगवन्नायं व्ययञ्च
नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् तथागतस्यायं व्ययञ्चा-
ऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति ।
अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि तथागतनामधेयं न स्थितं न विहितं
नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं
तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । भूतकोटेरेहं भगवन्नायं
व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् भूतकोटेरायं
व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधि-
सत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि भूतकोटिनामधेयं न
स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य
नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।

धर्मस्थितिताया अहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे न समनु-

पश्यामि । सोऽहं भगवन् धर्मस्थितिताया आयां व्ययञ्चाऽनुपलभ-
मानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वदति । अपि
तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि धर्मस्थिति नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं
नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं
तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । धर्मनियामताया
अहं भगवन्नायां व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्
धर्मनियामताया आयां व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य
नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वदति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि
धर्मनियामता नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य
हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न
विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । कुशलाऽकुशलानामहं भगवन्नायां व्ययञ्च
नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् कुशलाऽकुशलानां
धर्माणामायां व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं
करिष्यामि बोधिसत्त्वदति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि
कुशलाऽकुशलनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य
हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न
विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । लौकिकलोकोत्तराणामहं भगवन् धर्माणामायां
व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् लौकिकलोको-
त्तराणां धर्माणामायां व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नाम-
धेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वदति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि
लौकिकलोकोत्तरनामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न

स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । संस्कृताऽसंस्कृतानामहं भगवन्
धर्माणामायं व्ययञ्च नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्
संस्कृताऽसंस्कृतानां धर्माणामायं व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन्
कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुन-
र्भगवंस्तदपि संस्कृताऽसंस्कृत नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधि-
ष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं
न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

साश्रवाणामहं भगवन् धर्माणामायं व्ययञ्च नोपलभे न
समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् साश्रवाणां धर्माणामायं व्ययञ्चा-
ऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्व-
इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि साश्रवधर्मं नामधेयं न
स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य
नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।
अतीताऽनागतप्रत्युत्पन्नानामहं धर्माणामायं व्ययञ्चनोपलभे न
समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन्नतीताऽनागतप्रत्युत्पन्नानां धर्माणामायं
व्ययञ्चाऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि
बोधिसत्त्व इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदप्यतीताऽनागतप्रत्युत्पन्नानां
धर्माणां नामधेयं न स्थितं न विष्ठितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य
हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न
विष्ठितं नाऽधिष्ठितं ।

अनतीतस्याऽनागतस्यां प्रत्युत्पन्नस्याहं भगवन्नायं व्ययञ्च नोपलभे
न समनुपश्यामि । किं न तदित्युच्यते । असंस्कृतं हि नातीतं नाऽपा-

ऽनागतं न प्रत्युत्पन्नं । असंस्कृतस्याऽहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे
न समनुपश्यामि । कतमच्चाऽसंस्कृतं यस्य नोत्पादो न स्थितिर्न-
भङ्गः भगवतोऽप्यहं भगवन्नायं व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि ।
पूर्वस्थां दिश्यहं भगवन् गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु तथा-
गतानामर्हतां सम्यक्सम्बुद्धानां सञ्चावकसंघानां स बोधिसत्त्वानामा-
यश्च व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । दक्षिणस्थां दिश्यहं भगवन्
गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु तथागतानामर्हतां सम्यक्सम्बु-
द्धानां सञ्चावकसंघानां स बोधिसत्त्वानामायश्च व्ययश्च नोपलभे
न समनुपश्यामि । पश्चिमायां दिश्यहं भगवन् गङ्गानदीवालुकोपमेषु
लोकधातुषु तथागतानामर्हतां सम्यक्सम्बुद्धानां सञ्चावकसंघानां
सबोधिसत्त्वानामायश्च व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । उत्तरस्थां
दिश्यहं भगवन् गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु तथागताना-
मर्हतां सम्यक्सम्बुद्धानां सञ्चावकसंघानां सबोधिसत्त्वानामायश्च
व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । उत्तरपूर्वस्थां दिश्यहं भगवन्
गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु तथागतानामर्हतां सम्यक्सम्बु-
द्धानां सञ्चावकसंघानां सबोधिसत्त्वानामायश्च व्ययश्च नोपलभे न
समनुपश्यामि । पूर्वदक्षिणस्थां दिश्यहं भगवन् गङ्गानदीवालुकोप-
मेषु लोकधातुषु तथागतानामर्हतां सम्यक्सम्बुद्धानां सञ्चावकसंघानां
सबोधिसत्त्वानामायश्च व्ययश्च नोपलभे न समनुपश्यामि । दक्षिण-
पश्चिमायां दिश्यहं भगवन् गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु
तथागतानामर्हतां सम्यक्सम्बुद्धानां सञ्चावकसंघानामायश्च व्ययश्च
नोपलभे न समनुपश्यामि । पश्चिमोत्तरस्थां दिश्यहं भगवन् गङ्गा-

नदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु तथागतानामर्हतां सम्यक्सम्बुद्धानां सञ्चावकसंघानां सबोधिसत्त्वानामायस्य व्ययस्य नोपलभे न समनुपश्यामि । अधस्ताद्दिश्यहं भगवन् गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु तथागतानामर्हतां सम्यक्सम्बुद्धानां सञ्चावकसंघानामायस्य व्ययस्य नोपलभे न समनुपश्यामि । उपरिष्ठाद्दिश्यहं भगवन् गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु तथागतानामर्हतां सम्यक्सम्बुद्धानां सञ्चावकसंघानां सबोधिसत्त्वानामायस्य व्ययस्य नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवंस्तथागतानामर्हतां सम्यक्सम्बुद्धानां सञ्चावकसंघानां सबोधिसत्त्वानामायस्य व्ययस्याऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कतमं बोधिसत्त्वं कतमस्यां प्रज्ञापारमितायामवदिष्याम्यनुशासिष्यामि । कतमास्य प्रज्ञापारमितामुपदेक्ष्यामि । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि तथागत नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तदपि संघनामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।

सर्वधर्मातयताया अहं भगवन्नायस्य व्ययस्य नोपलभे न समनुपश्यामि । सोऽहं भगवन् सर्वधर्मातयताया नायस्य व्ययस्याऽनुपलभमानोऽसमनुपश्यन् कस्य नामधेयं करिष्यामि बोधिसत्त्वं इति । अपि तु खलु पुनर्भगवंस्तदपि सर्वधर्मातयता नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नामधेयस्य । एवं तन्नामधेयं न स्थितं न विहितं नाऽधिष्ठितं ।

यापि भगवन्नामधर्मासंकेतकौ धर्मप्रज्ञानिर्घदुत बोधिसत्त्वं इति ।

सानकेनचिद्वचनीया रूपेण वा वेदनया वा संज्ञाया वा संस्कारैर्ष्वी
 विज्ञानेन वा चक्षुषा वा श्रोत्रेण वा घ्राणेन वा जिह्वाया वा
 कायेन वा मनसा वा रूपेण वा शब्देन वा गन्धेन वा रसेन वा
 स्पर्शेण वा धर्मेण वा । चक्षुर्विज्ञानेन वा श्रोत्रविज्ञानेन वा घ्राण-
 विज्ञानेन वा जिह्वाविज्ञानेन वा कायविज्ञानेन वा मनोविज्ञानेन
 वा । चक्षुः संस्पर्शेण वा श्रोत्रसंस्पर्शेण वा घ्राणसंस्पर्शेण वा जिह्वा-
 संस्पर्शेण वा कायसंस्पर्शेण वा मनः संस्पर्शेण वा । चक्षुः संस्पर्शप्रत्यय
 वेदनया वा श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्यय वेदनया वा घ्राणसंस्पर्शप्रत्यय वेदनया
 वा जिह्वासंस्पर्शप्रत्यय वेदनया वा कायसंस्पर्शप्रत्यय वेदनया वा
 मनः संस्पर्शप्रत्यय वेदनया वा । पृथिवीधातुना वा अग्निधातुना वा
 तेजोधातुना वा वायुधातुना वा आकाशधातुना वा विज्ञानधातुना
 वा । अविद्यया वा संस्कारैर्ष्वी विज्ञानेन वा नामरूपेण वा षडा-
 यतनेन वा स्पर्शेण वा वेदनया वा तृष्णया वा उपादानेन वा
 भवेन वा जात्या वा जरामरणेन वा । दानपारमितया वा शील-
 पारमितया वा क्षान्तिपारमितया वा वीर्यपारमितया वा ध्यान-
 पारमितया वा प्रज्ञापारमितया वा । अध्यात्मशून्यतया वा वहि-
 र्द्विशून्यतया वा अध्यात्मवहिर्द्विशून्यतया वा । शून्यताशून्यतया वा
 परमार्थशून्यतया वा । असंस्कृतशून्यतया वा अत्यन्तशून्यतया वा
 अमवकारशून्यतया वा प्रकृतिशून्यतया वा सर्वधर्मशून्यतया वा
 स्वप्नशून्यतया वा अनुपलम्भशून्यतया वा अभावशून्यतया वा
 स्वभावशून्यतया वा । अभावस्वभावशून्यतया वा । स्मृत्युपस्थानैर्वा
 सत्त्वैर्वा प्रहाणैर्वा अद्विपादैर्वा इन्द्रियैर्वा वसैर्वा बोध्यैर्वा आर्या-

ऽष्टाऽङ्गमार्गेण वा आर्य्यसत्यैर्वा ध्यानैर्वा अप्रमाणैर्वा आरूप्यसमा-
पत्तिभिर्वा शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविशेषैर्वा तथागतवक्षैर्वा वैशा-
रक्षैर्वा प्रतिबन्धिर्वा महामैत्र्या वा महाकरुणया वा आवेष्टिक-
बुद्धधर्मैर्वा यावदेवधर्मप्रज्ञप्तिः । तथापि नाम भगवन् स्वप्न इति
नाम केनचिद्वचनीयं । मायेति वा नाम केनचिद्वचणीयं प्रति-
श्रुतेति नाम प्रतिभास इति नाम केनचिद्वचनीयं । मरौचिकेति
नाम केनचिद्वचनीयत । द्रुक्चन्द्र इति केनचिद्वचनीयं । तथागत
इति केनचिद्वचनीयं । तद्यथापि नाम भगवन् आकाशमिति नाम
केनचिद्वचनीयं । पृथिवीति नाम केनचिद्वचनीयं । आप इति नाम
केनचिद्वचनीयं । तेज इति नाम केनचिद्वचनीयं । वायुरिति नाम
केनचिद्वचनीयं । तथतेति नाम केनचिद्वचनीयं । अवितथतेति नाम
केनचिद्वचनीयं ।

अनन्यतथतेति नाम न केनचिद्वचनीयं । धर्मतथतेति नाम न
केनचिद्वचनीयं । धर्मधातुरिति न केनचिद्वचनीयं । धर्मस्थितितेति
न केनचिद्वचनीयं । भूतकोटिरिति नाम न केनचिद्वचनीयं । दान-
पारमितेति नाम न केनचिद्वचनीयं । शीलपारमितेति नाम न
केनचिद्वचनीयं । क्षान्तिपारमितेति नाम न केनचिद्वचनीयं ।
वीर्यपारमितेति नाम न केनचिद्वचनीयं । ध्यानपारमितेति नाम
न केनचिद्वचनीयं । प्रज्ञापारमितेति नाम न केनचिद्वचनीयं ।

शीलमिति नाम न केनचिद्वचनीयं । समाधिरिति नाम न
केनचिद्वचनीयं । प्रज्ञेति नाम न केनचिद्वचनीयं । विमुक्तिरिति
नाम न केनचिद्वचनीयं । विमुक्तिज्ञानदर्शनमिति नाम न केन-

पद्यते नियतं च बोधिसत्त्वो महासत्त्वाऽवैवर्तिको बोधिसत्त्व भूमौ
वेदितव्यः स्मित इत्यख्यानयोगेन ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता
रूपे तेन न स्थातव्यं । वेदनायां तेन न स्थातव्यं । संज्ञायां तेन
न स्थातव्यं । संस्कारेषु तेन न स्थातव्यं । विज्ञाने तेन न स्थातव्यं ।
चक्षुषि तेन न स्थातव्यं । श्रोत्रे तेन न स्थातव्यं । घ्राणे तेन न
स्थातव्यं । जिह्वायां तेन न स्थातव्यं । काये तेन न स्थातव्यं । मनसि
तेन न स्थातव्यं । रूपे तेन न स्थातव्यं । शब्दे तेन न स्थातव्यं ।
गन्धे तेन न स्थातव्यं । रसे तेन न स्थातव्यं । स्पर्शे तेन न स्थातव्यं ।
धर्मेषु तेन न स्थातव्यं । चक्षुर्विज्ञाने तेन न स्थातव्यं । श्रोत्रविज्ञाने
तेन न स्थातव्यं । घ्राणविज्ञाने तेन न स्थातव्यं । जिह्वाविज्ञाने तेन न
स्थातव्यं । कायविज्ञाने तेन न स्थातव्यं । मनोविज्ञाने तेन न
स्थातव्यं । चक्षुः संस्पर्शे तेन न स्थातव्यं । श्रोत्रसंस्पर्शे तेन न
स्थातव्यं । घ्राणसंस्पर्शे तेन न स्थातव्यं । जिह्वासंस्पर्शे तेन न
स्थातव्यं । कायसंस्पर्शे तेन न स्थातव्यं । मनःसंस्पर्शे तेन न स्थातव्यं ।

चक्षुः संस्पर्शजायां वेदनायां तेन न स्थातव्यं । श्रोत्रसंस्पर्शजायां
वेदनायां तेन न स्थातव्यं । घ्राणसंस्पर्शजायां वेदनायां तेन न
स्थातव्यं । जिह्वासंस्पर्शजायां वेदनायां तेन न स्थातव्यं । काय-
संस्पर्शजायां वेदनायां तेन न स्थातव्यं । मनः संस्पर्शजायां वेदनायां
तेन न स्थातव्यं । पृथिवीधातौ तेन न स्थातव्यं । अग्निधातौ तेन न
स्थातव्यं । तेजोधातौ तेन न स्थातव्यं । वायुधातौ तेन न स्थातव्यं ।
आकाशधातौ तेन न स्थातव्यं । विज्ञानं .। तेन न स्थातव्यं ।

अविद्यायां तेन न स्यातव्यं । संस्कारेषु तेन न स्यातव्यं । विज्ञाने तेन न स्यातव्यं । नामरूपे तेन न स्यातव्यं । षडायतने तेन न स्यातव्यं । स्पर्शे तेन न स्यातव्यं । वेदनायां तेन न स्यातव्यं । दृष्ट्यायां तेन न स्यातव्यं । उपादाने तेन न स्यातव्यं । जातौ तेन न स्यातव्यं । जरामरणे तेन न स्यातव्यं ।

तत्कस्य हेतो स्तथाहि भगवन् रूपं रूपेण शून्यं । या च रूपशून्यता न तद्रूपं न चाऽन्यत्ररूपाच्छून्यता । रूपमेव शून्यता शून्यतैवरूपं । वेदना वेदनया शून्या । या च वेदना शून्यता न सा वेदना । न चाऽन्यत्र वेदनायाः शून्यता । वेदनैव शून्यता । शून्यतैव वेदना । संज्ञा संज्ञया शून्यता । या च संज्ञायाः शून्यता न सा संज्ञा । न चाऽन्यत्रसंज्ञायाः शून्यता संज्ञैव शून्यता शून्यतैव संज्ञा । संस्काराः संस्कारैः शून्याः । या च संस्कारशून्यता न ते संस्काराः न चाऽन्यत्र संस्कारेभ्यः शून्यतासंस्कारा एव शून्यता शून्यतैव संस्काराः । विज्ञानं विज्ञानेन शून्यं । या च विज्ञानशून्यता तद्विज्ञानं । न चाऽन्यत्र विज्ञानाच्छून्यता विज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव विज्ञानं । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपे तेन न स्यातव्यं । वेदनायां तेन न स्यातव्यं । संज्ञायां तेन न स्यातव्यं । संस्कारेषु तेन न स्यातव्यं । विज्ञाने तेन न स्यातव्यं ।

तथाहि भगवन् चक्षुश्चक्षुषा शून्यं । या च चक्षुः शून्यता न तच्चक्षुः न चाऽन्यत्र चक्षुषः शून्यता । चक्षुरेव शून्यता शून्यतैव चक्षुः । ओचं ओचेण शून्यं । या च ओचशून्यता न तत् ओचं । न चाऽन्यत्र ओचाच्छून्यता ओचमेव शून्यता शून्यतैव ओचं । घ्राणं घ्राणेन शून्यं । या च

घ्राणशून्यता न तद्घ्राणं । न चाऽन्यत्र घ्राणाच्छून्यता । घ्राणमेव
 शून्यता शून्यतैव घ्राणं । जिह्वा जिह्वया शून्या । या च जिह्वाशून्य-
 ता न सा जिह्वा न चाऽन्यत्र जिह्वायाः शून्यता जिह्वैव शून्यता
 शून्यतैव जिह्वा । कायः कायेन शून्यः । या च काय शून्यता न स
 कायः न चाऽन्यत्रकायाच्छून्यता । काय एव शून्यता शून्यतैव कायः ।
 मनो मनसा शून्यं । या च मनः शून्यता न तन्मनः । न चाऽन्यत्र मनसः
 शून्यता मन एव शून्यता शून्यतैव मनः । रूपं रूपेण शून्यं । या च
 रूपशून्यता न तद्रूपं । न चाऽन्यत्र रूपाच्छून्यता रूपमेव शून्यता
 शून्यतैवरूपं । शब्दः शब्देन शून्यः । या च शब्दशून्यता न स शब्दः ।
 न चाऽन्यत्र शब्दाच्छून्यता । शब्द एव शून्यता शून्यतैव शब्दः ।
 गन्धोगन्धेन शून्यः । या च गन्धशून्यता न स गन्धः । न चाऽन्यत्र
 गन्धाच्छून्यता गन्ध एव शून्यता शून्यतैव गन्धः । रसो रसेन शून्यः ।
 या च रस शून्यता न रसः । न चाऽन्यत्र रसाच्छून्यता । रस एव
 शून्यता शून्यतैव रसः । स्पर्शः स्पर्शेन शून्यः । या च स्पर्शशून्यता न
 स स्पर्शः । न चाऽन्यत्र स्पर्शाच्छून्यता स्पर्श एव शून्यता शून्यतैव स्पर्शः ।
 धर्माधर्मैः शून्याः । या च धर्मशून्यता न ते धर्माः । न चाऽन्यत्र
 धर्माभ्यः शून्यता धर्मा एव शून्यता शून्यतैव धर्माः ।

चक्षुर्विज्ञानं चक्षुर्विज्ञानेन शून्यं । या च चक्षुर्विज्ञानशून्यता
 न तच्चक्षुर्विज्ञानं । न चाऽन्यत्र चक्षुर्विज्ञानाच्छून्यता । चक्षुर्विज्ञान
 मेव शून्यता शून्यतैव चक्षुर्विज्ञानं । श्रोत्रविज्ञानं श्रोत्रविज्ञानेन
 शून्यं । या च श्रोत्रविज्ञान शून्यता न तत् श्रोत्रविज्ञानं । न चाऽन्यत्र
 श्रोत्रविज्ञानाच्छून्यता । श्रोत्रविज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव श्रोत्र-

विज्ञानं । प्राणविज्ञानं प्राणविज्ञानेन शून्यं । या च प्राणविज्ञान
 शून्यता न तद्वैज्ञानविज्ञानं न चाऽन्यच्च प्राणविज्ञानाच्छून्यता ।
 प्राणविज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव प्राणविज्ञानं । जिह्वाविज्ञानं
 जिह्वाविज्ञानेन शून्यं । या च जिह्वाविज्ञान शून्यता न तज्जिह्वावि-
 ज्ञानं । न चाऽन्यच्च जिह्वाविज्ञानाच्छून्यता जिह्वाविज्ञानमेव शून्यता
 शून्यतैव जिह्वाविज्ञानं । कायविज्ञानं कायविज्ञानेन शून्यं । या
 च कायविज्ञानशून्यता न तत्कायविज्ञानं । न चाऽन्यच्च कायविज्ञा-
 नाच्छून्यता शून्यतैव कायविज्ञानं । मनोविज्ञानं मनोविज्ञानेन
 शून्यं । या च मनोविज्ञानशून्यता न तन्मनोविज्ञानं । न चाऽन्यच्च
 मनोविज्ञानाच्छून्यता । मनोविज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव मनो-
 विज्ञानं ।

चक्षुः संस्पर्शः चक्षुः संस्पर्शेन शून्यः । या च चक्षुःसंस्पर्शशून्यता न
 स चक्षुः संस्पर्शः । न चाऽन्यच्च चक्षुःसंस्पर्शाच्छून्यता । चक्षुः संस्पर्श
 एव शून्यता शून्यतैव चक्षुःसंस्पर्शः । ओषसंस्पर्शः ओषसंस्पर्शेन शून्यः ।
 या च ओषसंस्पर्श शून्यता न स ओषसंस्पर्शः । न चाऽन्यच्च ओष-
 संस्पर्शाच्छून्यता । ओषसंस्पर्श एव शून्यता शून्यतैव ओषसंस्पर्शः ।
 प्राणसंस्पर्शः प्राणसंस्पर्शेन शून्यः । या च प्राणसंस्पर्श शून्यता न
 प्राणसंस्पर्शः । न चाऽन्यच्च प्राणसंस्पर्शाच्छून्यता । प्राणसंस्पर्श एव
 शून्यता शून्यतैव प्राणसंस्पर्शः । जिह्वासंस्पर्शः जिह्वासंस्पर्शेन शून्यः
 या च जिह्वासंस्पर्शशून्यता न स जिह्वासंस्पर्शः । न चाऽन्यच्च
 जिह्वासंस्पर्शाच्छून्यता । जिह्वासंस्पर्श एव शून्यता शून्यतैव जिह्वा-
 संस्पर्शः । कायसंस्पर्शः कायसंस्पर्शेन शून्यः । या च कायसंस्पर्शशून्यता

न सं कायसंस्पर्शः । न चाऽन्यत्र कायसंस्पर्शाच्छून्यता । कायसंस्पर्श
एव शून्यता शून्यतैव कायसंस्पर्शः । मनः संस्पर्शो मनःसंस्पर्शेन शून्यः ।
या च मनःसंस्पर्श शून्यता न स मनः संस्पर्शः । न चाऽन्यत्र मनः
संस्पर्शाच्छून्यता । मनः संस्पर्श एव शून्यता शून्यतैव मनः संस्पर्शः ।

चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययवेदना चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या । या च
चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्यता न सा चक्षुःसंस्पर्शप्रत्यय वेदना न
चाऽन्यत्र चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया शून्यता । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव
शून्यता शून्यतैव चक्षुःसंस्पर्शप्रत्यय वेदना । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना
श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्यय वेदनया शून्या । न चाऽन्यत्र श्रोत्र संस्पर्शप्रत्यय
वेदनायाः शून्यता । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्यय वेदनैव शून्यता शून्यतैव
श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । घ्राणसंस्पर्श प्रत्ययवेदना घ्राणसंस्पर्शप्रत्यय-
वेदनया शून्य । या च घ्राणसंस्पर्श प्रत्ययवेदना शून्यता न सा
घ्राणसंस्पर्शप्रत्यय वेदना न चाऽन्यत्र घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया
शून्यता । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययः
वेदना । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या ।
या च जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्यता न सा जिह्वासंस्पर्शप्रत्यय-
वेदना । न चाऽन्यत्र जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः शून्यता । जिह्वा-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता । शून्यतैव जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना ।
कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या । या च
कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्यता न सा कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न
चाऽन्यत्र कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया शून्यता । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव
शून्यता । शून्यतैव कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना

मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या । या च मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्यता न सा मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न चाऽन्यत्र मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनयाः शून्यता । मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता । शून्यतैव मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना ।

पृथिवी धातुः पृथिवी धातुना शून्यः । या च पृथिवी धातु शून्यता न स पृथिवी धातुः । न चान्यत्र पृथिवी धातोः शून्यता । पृथिवी धातुरेव शून्यता शून्यतैव पृथिवी धातुः । अम्बातुरम्बातुना शून्यः या चाऽम्बातु शून्यता न सोऽम्बातुः । न चाऽन्यत्राम्बातोः शून्यता । अम्बातुरेव शून्यता शून्यतैवाऽम्बातुः । तेजोधातुस्तेजधातुना शून्यः । या च तेजोधातु शून्यता न स तेजोधातुः । न चाऽन्यत्र तेजोधातोः शून्यता । तेजोधातुरेव शून्यता शून्यतैव तेजोधातुः । वायुधातुर्वायुधातुना शून्यः । या च वायुधातु शून्यता न स वायुधातुः । न चाऽन्यत्र वायुधातोः शून्यता । वायुधातुरेव शून्यता शून्यतैव वायुधातुः । आकाशधातुराकाशधातुना शून्यः । या चाऽकाशधातु शून्यता न स आकाशधातुः । न चाऽन्यत्राकाशधातोः शून्यता । आकाशधातुरेव शून्यता । शून्यतैवाकाशधातुः । विज्ञानधातुर्विज्ञानधातुना शून्यः । या च विज्ञानधातु शून्यता न स विज्ञानधातुः । न चाऽन्यत्र विज्ञानधातोः शून्यता । विज्ञानधातुरेव शून्यता शून्यतैव विज्ञानधातुः । अविद्याभगंवअविद्यया शून्या । या चाऽविद्याशून्यता न साऽविद्या । न चाऽन्यत्राऽविद्यायाः शून्यता । अविद्यैव शून्यता शून्यतैवाऽविद्या । संस्काराः संस्कारैः शून्याः । या च संस्कार शून्यता न ते संस्काराः । न चाऽन्यत्र

संस्कारेभ्यः शून्यता । संस्कारा एव शून्यता । शून्यतैव संस्कारा ।
विज्ञानं विज्ञानेन शून्यं । या च विज्ञान शून्यता न तद्विज्ञानं । न
चाऽन्यत्र विज्ञानाच्छून्यता । विज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव विज्ञानं ।

नामरूपं नामरूपेण शून्यं । या च नामरूप शून्यता न
तन्नामरूपं । न चाऽन्यत्र नामरूपाच्छून्यता । नामरूपमेव शून्यता
शून्यतैव नामरूपं । षडायतनं षडायतनेन शून्यं । या च षडाय-
तन शून्यता न तत् षडायतनं । न चाऽन्यत्र षडायतनाच्छून्यता ।
षडायतनमेव शून्यता शून्यतैव षडायतनं । स्पर्शः स्पर्शेन शून्यः । या
च स्पर्शशून्यता न स स्पर्शः । न चाऽन्यत्र स्पर्शाच्छून्यता । स्पर्श
एव शून्यता शून्यतैव स्पर्शः । वेदना वेदनया शून्या । या च वेदना
शून्यता न सा वेदना । न चाऽन्यत्र वेदना शून्यता । वेदनैव
शून्यता शून्यतैव वेदना । दृष्ट्या दृष्ट्याया शून्या । या च दृष्ट्या
शून्या न सा दृष्ट्या । न चाऽन्यत्र दृष्ट्यायाः शून्यता । दृष्ट्यैव
शून्यता शून्यतैव दृष्ट्या । उपादानमुपादानेन शून्यं या चोपादान
शून्यता न तदुपादानं । न चाऽन्यत्रोपादानाच्छून्यता । उपादान-
मेव शून्यता शून्यतैवोपादानं । भवोभवे न शून्यः । या च भव
शून्यता न स भवः । न चाऽन्यत्र भवाच्छून्यता । भव एव शून्यता
शून्यतैव भवः । जातिर्जात्या शून्या । या च जाति शून्यता न सा
जातिः । न चाऽन्यत्र जातेः शून्यता । जातिरेव शून्यता शून्यतैव
जातिः । जरामरणं जरामरणेन शून्यं । या च जरामरण शून्यता
न तत् जरामरणं । न चाऽन्यत्र जरामरणाच्छून्यता । जरामरण
मेव शून्यता शून्यतैव जरामरण ।

अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता अविद्यायां न स्थातव्यं । संस्कारेषु न स्थातव्यं । विज्ञाने न स्थातव्यं । नामरूपे न स्थातव्यं । षडायतने न स्थातव्यं । स्पर्शे न स्थातव्यं । वेदनायां न स्थातव्यं । दृष्ट्यायां न स्थातव्यं । उपादाने न स्थातव्यं । जरामरणे न स्थातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता दानपारमितायां न स्थातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि दानपारमिता दानपारमितया शून्या । या च दानपारमिताशून्यता न सा दानपारमिता । न चाऽन्यत्र दानपारमितायाः शून्यता । दानपारमितैव शून्याता शून्यतैव दानपारमिता । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता शीलपारमितायां न स्थातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । शीलपारमिता शीलपारमितया शून्या । या च शीलपारमिताशून्यता न सा शीलपारमिता । न चाऽन्यत्र शीलपारमितायाः शून्यता । शीलपारमितैव शून्यता शून्यतैव शीलपारमिता । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता चान्तिपारमितायां न स्थातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । चान्तिपारमिता चान्तिपारमितया शून्या । या च चान्तिपारमिता शून्यता न सा चान्तिपारमिता । न चाऽन्यत्र चान्तिपारमितायाः शून्यता । चान्तिपारमितैव शून्यता शून्यतैव चान्तिपारमिता । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वीर्यपारमितायां न स्थातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । वीर्यपारमिता वीर्यपारमितया शून्या । या च

वीर्यपारमिता शून्यता न सा वीर्यपारमिता । न चाऽन्यत्र वीर्यपारमिताया शून्यता । वीर्यपारमितैव शून्यता शून्यतैव वीर्यपारमिता । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता ध्यानपारमितायां न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । ध्यानपारमिता ध्यानपारमितया शून्या । या च ध्यानपारमिता शून्यता न सा ध्यानपारमिता । न चाऽन्यत्र ध्यानपारमितायाः शून्यता । ध्यानपारमितैव शून्यता शून्यतैव ध्यानपारमिता । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता प्रज्ञापारमितायां न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । प्रज्ञापारमिता प्रज्ञापारमितया शून्या । या च प्रज्ञापारमिताशून्यता न सा प्रज्ञापारमिता । न चाऽन्यत्र प्रज्ञापारमितायाः शून्यता । प्रज्ञापारमितैव शून्यता शून्यतैव प्रज्ञापारमिता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता षट्पुपारमितासु न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता चतुर्षु स्मृत्युपस्थानेषु न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । भगवन् स्मृत्युपस्थानानि स्मृत्युपस्थानैः शून्यानि । या च भगवन स्मृत्युपस्थान शून्यता न तानि स्मृत्युपस्थानानि । न चाऽन्यत्र स्मृत्युपस्थानेभ्यः शून्यता । स्मृत्युपस्थानान्येव शून्यता शून्यतैव स्मृत्युपस्थानानि । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता स्मृत्युपस्थानेषु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता सम्यक्प्रहाणेषु न

स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि भगवन् सम्यक्प्रहाणानि सम्यक्
 प्रहाणैः शून्यानि । या च सम्यक्प्रहाण शून्यता न तानि सम्यक्
 प्रहाणानि । न चाऽन्यत्र सम्यक्प्रहाणेभ्यः शून्यता सम्यक्प्रहाणान्येव
 शून्यता शून्यतैव सम्यक्प्रहाणानि । अनेन भगवन् पर्यायेण
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता सम्यक्प्रहाणेषु न
 स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमि-
 तायां चरता ऋद्धिपादेषु न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि
 भगवन्ऋद्धिपादाः ऋद्धिपादैः शून्याः । या च ऋद्धिपाद शून्यता न ते
 ऋद्धिपादाः । न चाऽन्यत्र ऋद्धिपादेभ्यः शून्यता । ऋद्धिपादा एव
 शून्यता शून्यतैव ऋद्धिपादाः । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता ऋद्धिपादेषु न स्यातव्यं ।
 पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता
 इन्द्रियेषु न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । भगवन्निन्द्रिया-
 णीन्द्रियैः शून्यानि या च भगवन्निन्द्रियशून्यता न तानीन्द्रियाणि ।
 न चाऽन्यत्रेन्द्रियेभ्यः शून्यता इन्द्रियाण्येव शून्यता शून्यतैवेन्द्रियाणि ।
 अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
 चरता इन्द्रियेषु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन
 प्रज्ञापारमितायां चरता पञ्चसु बलेषु न स्यातव्यं । तत्कस्य
 हेतोस्तथा हि भगवन् बलानिबलैः शून्यानि या च भगवन् बल
 शून्यता न तानि बलानि । न चाऽन्यत्र बलेभ्यः शून्यता । बलान्येव
 शून्यता शून्यतैव बलानि । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन
 महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता बलेषु न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता सप्तसु बोध्यङ्गेषु न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । भगवन् बोध्यङ्गानि बोध्यङ्गैः शून्यानि । या च भगवन् बोध्यङ्गा शून्यता न तानि बोध्यङ्गानि । न चाऽन्यत्र बोध्यङ्गेभ्यः शून्यता । बोध्यङ्गान्येव शून्यता शून्यतैव बोध्यङ्गानि । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता सप्तसु बोध्यङ्गेषु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता आर्याऽष्टाऽङ्गमार्गे न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । भगवन् मार्गामार्गेण शून्यः । या च भगवन् मार्ग शून्यता न स मार्गः न चाऽन्यत्र मार्गाच्छून्यता मार्गा एव शून्यता शून्यतैव मार्गः । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता मार्गे न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता चतुर्वार्यसत्येषु न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । भगवन् चार्यसत्यानि आर्यसत्यैः शून्यानि या च भगवन् चार्यसत्यशून्यता न तान्यार्यसत्यानि न चाऽन्यचार्यसत्येभ्यः शून्यता । आर्यसत्यान्येव शून्यता शून्यतैवार्यसत्यानि । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता आर्यसत्येषु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता ध्यानेषु न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । भगवन् ध्यानानि ध्यानैः शून्यानि । या च ध्यान शून्यता न तानि ध्यानानि । न चाऽन्यत्र ध्यानेभ्यः शून्यता । ध्यानान्येव शून्यता । शून्यतैव ध्यानानि । अनेन भगवन् पर्यायेण

बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता ध्यानेषु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता चतुर्व्यप्रमाणेषु न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । भगवन्नप्रमाणानि प्रमाणैः शून्यानि या च भगवन्नप्रमाणशून्यता न तान्यप्रमाणानि । न चाऽन्यथाऽप्रमाणेभ्यः शून्यता अप्रमाणान्येव शून्यता शून्यतैवाऽप्रमाणानि । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता अप्रमाणेषु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता चतुर्व्यारूप्यसमापत्तिषु न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन्नारूप्यसमापत्तय आरूप्यसमापत्तिभिः शून्याः । या च भगवन्नारूप्यसमापत्तिशून्यता नता आरूप्यसमापत्तयः । न चाऽन्यत्रारूप्यसमापत्तिभ्यः शून्यता आरूप्यसमापत्तयएवशून्यता शून्यतैवारूप्यसमापत्तयः । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता आरूप्यसमापत्तिषु न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता ऽष्टासु विमोक्षेषु न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् विमोक्षा विमोक्षैः शून्याः । या च भगवन् विमोक्षशून्यता न ते विमोक्षाः । न चाऽन्यत्र विमोक्षेभ्यः शून्यता विमोक्षाएवशून्यता शून्यतैवविमोक्षाः । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता विमोक्षेषु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता नवस्वनुपूर्वविहारसमापत्तिषु न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन्ननुपूर्व-

विहारसमापत्तयो ऽनुपूर्वविहारसमापत्तिभिः शून्याः । या च भगवन्ननुपूर्वविहारसमापत्तिशून्यता नता अनुपूर्वविहारसमापत्तयः । न चाऽन्यत्राऽनुपूर्वविहारसमापत्तिभ्यः शून्यता अनुपूर्वविहारसमापत्तयएव शून्यता शून्यतैवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयः । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता अनुपूर्वविहारसमापत्तिषु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितेषु न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोचमुचैस्यः शून्यानि । या च भगवन् शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखशून्यता न तानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि । नचाऽन्यत्रशून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखेभ्यः शून्यता शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोचमुखान्येव शून्यता शून्यतैवशून्यतानिमित्ताऽप्राणिहितविमोचमुखानि । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखेषु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता दशतथागतबलेषु न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवंस्तथागतबलानि तथागतबलैः शून्यानि । या च भगवंस्तथागतबलशून्यता न तानि तथागतबलानि । न चाऽन्यत्र तथागतबलेभ्यः शून्यता । तथागतबलान्येव शून्यता शून्यतैव तथागतबलानि । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता तथागतबलेषु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन

प्रज्ञापारमितायां चरता चतुर्षु वैशारद्येषु न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् वैशारद्यानि वैशारद्यैः शून्यानि । या च भगवन् वैशारद्यशून्यता न तानि वैशारद्यानि । नचान्यत्र वैशारद्येभ्यः शून्यता । वैशारद्यान्येव शून्यता शून्यतैव वैशारद्यानि । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वैशारद्येषु न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता चतसृषु प्रतिसम्बित्सु न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् प्रतिसम्बिदः प्रतिसम्बिद्धिः शून्याः । या च प्रतिसम्बि-
च्छून्यता नताः प्रतिसम्बिदः । न चान्यत्र प्रतिसम्बिद्धः शून्यता प्रतिसम्बिदएव शून्यता । शून्यतैव प्रतिसम्बिदः । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता प्रति-
सम्बित्सु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता महाकरुणायां न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् महाकरुणा महाकरुणयाशून्या । या च महाकरुणाशून्यता न सा महाकरुणा । न चाऽन्यत्र महाकरुणायाः शून्यता । महाकरुणैव शून्यता, शून्यतैव महाकरुणा । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता महा-
करुणायां न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता अष्टादशावेणिकबुद्धधर्मैः न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् आवेणिकबुद्धधर्माः आवेणिकबुद्ध-
धर्मैः शून्याः । या च भगवन् आवेणिकबुद्धधर्मशून्यता न ते आवेणिक-

बुद्धधर्माः । न चाऽन्यत्रावेणिकबुद्धधर्मैः शून्यता । आवेणिकबुद्ध-
धर्मा एव शून्यता शून्यतैवावेणिकबुद्धधर्माः । अनेन भगवन् पर्यायेण
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता आवेणिकबुद्धधर्मेषु
न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
चरताऽचरेषु न स्यातव्यं । एकोदाहारेषु न स्यातव्यं । पृथगु-
द्युदाहारे न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन्नचरान्यचरेः
शून्या याचाचरशून्यता न तान्यचाराणि । न चाऽन्यत्राचरेभ्यः
शून्यता अचराण्येवशून्यता । शून्यतैवाचराणि । अनेन भगवन्
पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता अचरेषु
न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमि-
तायां चरता अभिज्ञासु न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि ।
भगवन्नभिज्ञा अभिज्ञाभिः शून्या । या चाभिज्ञाशून्यता न
ताअभिज्ञाः । न चाऽन्यत्राऽभिज्ञाभ्यः शून्यता अभिज्ञा एव शून्यता
शून्यतैवाभिज्ञाः । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां चरता अभिज्ञासु न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन्
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता सर्वसमाधिमुखेषु
न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् सर्वसमाधिमुखानि
सर्वसमाधिमुखैः शून्यानि । याच समाधिमुखशून्यता न तानि
समाधिमुखानि । नचाऽन्यत्र समाधिमुखेभ्यः शून्यता । समाधि-
मुखान्येव शून्यता शून्यतैव समाधिमुखानि । अनेन भगवन् पर्यायेण
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता सर्वसमाधिमुखेषु

न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता सर्वधारणीमुखेषु न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् धारणीमुखानि धारणीमुखैः शून्यान् । या च धारणीमुखशून्यता न तानि धारणीमुखानि । न चाऽन्यत्र धारणीमुखेभ्यः शून्यता । धारणीमुखान्येव शून्यता शून्यतैव धारणीमुखानि । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता धारणीमुखेषु न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपमनित्यमिति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् रूपाऽनित्यता रूपाऽनित्यतया शून्या । या च रूपाऽनित्यताशून्यता न सा रूपाऽनित्यता । न चाऽन्यत्र रूपाऽनित्यायाः शून्यता । रूपाऽनित्यतैव शून्यता । शून्यतैव रूपाऽनित्यता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपाऽनित्यतायां न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनाऽनित्येति न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् वेदनाऽनित्यता वेदनाऽनित्यतया शून्या । या च वेदनाऽनित्यता न सा वेदनाऽनित्यता । न चाऽन्यत्र वेदनाऽनित्यतायाः शून्यता । वेदनाऽनित्यतैव शून्यता शून्यतैव वेदनाऽनित्यता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनाऽनित्यतायां न स्यातव्यं । *तेन प्रज्ञापारमितायां

* आदर्शपुस्तके पुनरपर मित्यादि पाठो न दृश्यते । अत्राऽपि स पाठः स्यातुमुचितः । एवं परत्रापि ।

चरता संज्ञाऽनित्येति न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् संज्ञाऽनित्यता संज्ञाऽनित्यतया शून्या । या च संज्ञाऽनित्यता शून्यता न सा संज्ञाऽनित्यता । न चाऽन्यत्र संज्ञानित्यतायाः शून्यता । संज्ञाऽनित्यतैव शून्यता शून्यतैव संज्ञाऽनित्यता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञाऽनित्येति न स्यातव्यं । तेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्कारा अनित्यादिति न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् संस्काराऽनित्यता संस्काराऽनित्यतया शून्या । या च संस्काराऽनित्यताशून्यता न सा संस्काराऽनित्यता । संस्काराऽनित्यतैव शून्यता शून्यतैव संस्काराऽनित्यता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्कार अनित्या इति न स्यातव्यं । तेन प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञानमनित्यमिति न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् विज्ञानाऽनित्यता विज्ञानाऽनित्यतया शून्या । या च भगवन् विज्ञानाऽनित्यताशून्यता न सा विज्ञानाऽनित्यता । न चाऽन्यत्र विज्ञानाऽनित्यतायाः शून्यता । विज्ञानाऽनित्यतैव शून्यता शून्यतैव विज्ञानाऽनित्यता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञानमनित्यमिति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपं दुःखमिति न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि रूपदुःखता रूपदुःखतया शून्या । या च रूपदुःखताशून्यता न सा रूपदुःखता । न चाऽन्यत्र रूपदुःखतायाः शून्यता । रूपदुःखतैव

शून्यता शून्यतैव रूपदुःखता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपदुःखतायां न स्थातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदना दुःखेति न स्थातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् वेदनादुःखता वेदनादुःखतया शून्या । या च वेदनादुःखता-शून्यता न सा वेदनादुःखता । न चाऽन्यत्र वेदनादुःखतायाः शून्यता । वेदना दुःखतैव शून्यता शून्यतैव वेदनादुःखता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनादुःखतायां न स्थातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञा दुःखेति न स्थातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् संज्ञादुःखता संज्ञादुःखतया शून्या । या च संज्ञादुःखता शून्यता न सा संज्ञादुःखता । न चाऽन्यत्र संज्ञा दुःखतायाः शून्यता । संज्ञादुःखतैव शून्यता शून्यतैव संज्ञादुःखता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञादुःखतायां न स्थातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्कारा दुःखा इति न स्थातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् संस्कारदुःखता संस्कारदुःखतया शून्या । या च संस्कारदुःखता शून्यता न सा संस्कारदुःखता । न चाऽन्यत्र संस्कारदुःखतायाः शून्यता । संस्कारदुःखतैव शून्यता शून्यतैव संस्कारदुःखता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्कारदुःखतायां न स्थातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमि-

तायां चरता विज्ञानं दुःखमिति न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतो-
स्तथाहि । भगवन् विज्ञानदुःखता विज्ञानदुःखतया शून्या । या च
विज्ञानदुःखताशून्यता न सा विज्ञानदुःखता । न चाऽन्यत्र विज्ञान-
दुःखतायाः शून्यता । विज्ञानदुःखतैव शून्यता शून्यतैव विज्ञान-
दुःखता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरता विज्ञानदुःखतायां न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
चरता रूपमनात्मेति न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन्
रूपाऽनात्मता रूपाऽनात्मतया शून्या । या च रूपाऽनात्मताशून्यता
न सा रूपाऽनात्मता । न चाऽन्यत्र रूपाऽनात्मतायाः शून्यता ।
रूपाऽनात्मतैव शून्यता शून्यतैव रूपाऽनात्मता । अनेन भगवन्
पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूप-
मनात्मेति न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनाऽनात्मेति न स्यातव्यं । तत् कस्य
हेतोस्तथाहि । भगवन् वेदनाऽनात्मता वेदनाऽनात्मतया शून्या या च
वेदनाऽनात्मताशून्यता न सा वेदनाऽनात्मता न चाऽन्यत्र वेदना-
ऽनात्मतायाः शून्यता । वेदनाऽनात्मतैव शून्यता शून्यतैव वेदना-
ऽनात्मता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनाऽनात्मेति न स्यातव्यं । पुनरपरं
भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञाऽना-
त्मेति न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् संज्ञाऽनात्मता
संज्ञाऽनात्मतया शून्या । या च संज्ञाऽनात्मताशून्यता न सा

संज्ञाऽनात्मता । न चाऽन्यत्र संज्ञाऽनात्मतायाः शून्यता । संज्ञाऽनात्मतैव शून्यता शून्यतैव संज्ञाऽनात्मता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञाऽनात्मेति न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्कारा अनात्मान इति न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् संस्काराऽनात्मता संस्काराऽनात्मतया शून्या । या च संस्काराऽनात्मता शून्यता न सा संस्काराऽनात्मता । न चाऽन्यत्र संस्काराऽनात्मतायाः शून्यता । संस्काराऽनात्मतैव शून्यता शून्यतैव संस्काराऽनात्मता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्कारा अनात्मान इति न स्यातव्यं । पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरतां विज्ञानमनात्मेति न स्यातव्यं । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् विज्ञानाऽनात्मता विज्ञानाऽनात्मतया शून्या । या च विज्ञानाऽनात्मता शून्यता न सा विज्ञानाऽनात्मता । न चाऽन्यत्र विज्ञानाऽनात्मतायाः शून्यता । विज्ञानाऽनात्मतैव शून्यता । शून्यतैव विज्ञानाऽनात्मता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञानमनात्मेति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपं शान्तमिति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् रूपशान्तता रूपशान्ततया शून्या । या च रूपशान्तता शून्यता न सा रूपशान्तता । न चाऽन्यत्र रूपशान्ततायाः शून्यता । रूपशान्ततैव शून्यता । शून्यतैव रूपशान्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण

बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपं शान्तमिति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनाशान्तेति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् वेदनाशान्तता वेदनाशान्ततया शून्या । या च वेदनाशान्तता शून्यता न सा वेदनाशान्तता । न चाऽन्यत्र वेदनाशान्ततायाः शून्यता । वेदनाशान्ततैव शून्यता । शून्यतैव वेदनाशान्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनाशान्तेति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञाशान्तेति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् संज्ञाशान्तता संज्ञाशान्ततया शून्या । या च संज्ञाशान्तता शून्यता न सा संज्ञाशान्तता । न चाऽन्यत्र संज्ञाशान्ततायाः शून्यता । संज्ञाशान्ततैव शून्यता शून्यतैव संज्ञाशान्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञाशान्तेति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्काराःशान्त इति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् संस्कारशान्तता संस्कारशान्ततया शून्या । या च संस्कारशान्तता शून्यता न सा संस्कारशान्तता । न चाऽन्यत्र संस्कारशान्ततायाः शून्यता । संस्कारशान्ततैव शून्यता । शून्यतैव संस्कारशान्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्काराः शान्त इति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
चरता । विज्ञानं शान्तमिति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि
भगवन् विज्ञानशान्तता विज्ञानशान्ततया शून्या । या च विज्ञान-
शान्तता शून्यता न सा विज्ञानशान्तता । न चाऽन्यत्र विज्ञान-
शान्ततायाः शून्यता । विज्ञानशान्ततैव शून्यता । शून्यतैव
विज्ञान शान्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञानं शान्तमिति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
चरता रूपं शून्यमिति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्
रूपशून्यता रूपशून्यतया शून्या । या च रूपशून्यता न सा
रूपशून्यता । न चाऽन्यत्र रूपशून्यतायाः शून्यता । रूपशून्यतैव
शून्यता शून्यतैव रूपशून्यता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपं शून्यमिति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
चरता वेदनाशून्येति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्
वेदनाशून्यता वेदनाशून्यतया शून्या । या च वेदनाशून्यता न सा
वेदनाशून्यता । न चाऽन्यत्र वेदनाशून्यतायाः शून्यता । वेदनाशून्यतैव
शून्यता शून्यतैव वेदनाशून्यता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनाशून्येति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
चरता संज्ञाशून्येति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्
संज्ञाशून्यता संज्ञाशून्यतया शून्या । या च संज्ञाशून्यता न सा

संज्ञाशून्यता । न चाऽन्यत्र संज्ञाःशून्यतायाः शून्यता । संज्ञाशून्यतैव शून्यता शून्यतैव संज्ञाशून्यता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञाशून्येति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्काराः शून्या इति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् संस्कारशून्यता संस्कारशून्यतया शून्या । या च संस्कार-शून्यता न सा संस्कारशून्यता । न चाऽन्यत्र संस्कारशून्यतायाः शून्यता संस्कारशून्यतैव शून्यता । शून्यतैव संस्कारशून्यता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्काराः शून्य इति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञानशून्यमिति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् विज्ञानशून्यता विज्ञानशून्यतया शून्या । या च विज्ञानशून्यता शून्यता न सा विज्ञानशून्यता । न चाऽन्यत्र विज्ञानशून्यतायाः शून्यता । विज्ञानशून्यतैव शून्यता शून्यतैव विज्ञानशून्यता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञानं शून्यमिति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपमानिमित्तमिति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् रूपानिमित्तता रूपानिमित्ततया शून्या । या च रूपानिमित्तता शून्यता न सा रूपानिमित्तता । न चाऽन्यत्र रूपानिमित्ततायाः शून्यता । रूपानिमित्ततैव शून्यता । शून्यतैव रूपानिमित्तता ।

अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपमिति निमित्तमिति न स्यात्तव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनानिमित्तमिति न स्यात्तव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् वेदनानिमित्तता वेदनानिमित्ततया शून्या । या च वेदनानिमित्तता शून्यता न सा वेदनानिमित्तता । न चाऽन्यत्र वेदनानिमित्ततायाः शून्यता । वेदनानिमित्ततैव शून्यता । शून्यतैव वेदनानिमित्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनानिमित्तमिति न स्यात्तव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञानिमित्तमिति न स्यात्तव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् संज्ञानिमित्तता संज्ञानिमित्ततया शून्या । या च संज्ञानिमित्तता शून्यता न सा संज्ञानिमित्तता । न चाऽन्यत्र संज्ञानिमित्ततायाः शून्यता । संज्ञानिमित्ततैव शून्यता शून्यतैव संज्ञानिमित्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञानिमित्तमिति न स्यात्तव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्कारा निमित्तमिति न स्यात्तव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि संस्कारानिमित्तता संस्कारानिमित्ततया शून्या । या च संस्कारानिमित्तता शून्यता न सा संस्कारानिमित्तता । न चाऽन्यत्र संस्कारानिमित्ततायाः शून्यता । संस्कारानिमित्ततैव शून्यता । शून्यतैव संस्कारानिमित्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन

महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्कारा आनिमित्तमिति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञान आनिमित्तमिति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् विज्ञानानिमित्तता विज्ञानानिमित्ततया शून्या । या च विज्ञानानिमित्तता शून्यता न सा विज्ञानानिमित्तता । न चाऽन्यत्र विज्ञानानिमित्ततायाः शून्यता । विज्ञानानिमित्ततैव शून्यता शून्यतैव विज्ञानानिमित्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञानानिमित्तमिति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपमप्रणिहितमिति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् रूपाऽप्रणिहितता रूपाऽप्रणिहिततया शून्या । या च रूपाऽप्रणिहितता शून्यता न सा रूपाऽप्रणिहितता । न चाऽन्यत्र रूपाऽप्रणिहिततायाः शून्यता । रूपाऽप्रणिहिततैव शून्यता । शून्यतैव रूपाऽप्रणिहितता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपमप्रणिहितमिति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरताऽप्रणिहितेति न स्यावय्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् वेदनाऽप्रणिहितता वेदनाऽप्रणिहिततया शून्या । या च वेदनाऽप्रणिहितता शून्यता न सा वेदनाऽप्रणिहितता । न चाऽन्यत्र वेदनाऽप्रणिहिततायाः शून्यता । वेदनाऽप्रणिहिततैव शून्यता । शून्यतैव

वेदनाऽप्रणिहितता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनाऽप्रणिहितेति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञाऽप्रणिहितेति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् संज्ञाऽप्रणिहिता संज्ञाऽप्रणिहिततया शून्या । या च संज्ञाऽप्रणिहितता शून्यता न सा संज्ञाऽप्रणिहितता । न चाऽन्यत्र संज्ञाऽप्रणिहिततायाः शून्यता । संज्ञाऽप्रणिततैव शून्यता । शून्यतैव संज्ञाऽप्रणिहितता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञाऽप्रणिहितेति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्काराः अप्रणिहिता इति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् संस्काराऽप्रणिहितता संस्काराऽप्रणिहिततया शून्या । या च संस्काराऽप्रणिहितता शून्यता न सा संस्काराऽप्रणिहितता । न चाऽन्यत्र संस्काराऽप्रणिहिततायाः शून्यता । संस्काराऽप्रणिहिततैव शून्यता । शून्यतैव संस्काराऽप्रणिहितता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्कारा अप्रणिहिता इति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञानमप्रणिहितमिति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् विज्ञानाऽप्रणिहितता विज्ञानाऽप्रणिहिततया शून्या । या च विज्ञानाऽप्रणिहितता शून्यता । न सा विज्ञानाऽप्रणिहितता । न चाऽन्यत्र विज्ञानाऽप्रणिहिततायाः शून्यता । विज्ञानाऽप्रणिहिततैव

शून्यता । शून्यतैव विज्ञानाऽप्रणिहितता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञानमप्रणिहितमिति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपं विविक्तमिति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् रूपविविक्तता रूपविविक्ततया शून्या । या च रूपविविक्तता शून्यता न सा रूपविविक्तता । न चाऽन्यत्र रूपविविक्ततायाः शून्यता । रूपविविक्ततैव शून्यता शून्यतैव रूपविविक्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता रूपं विविक्तमिति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनाविविक्तेति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् वेदनाविविक्तता वेदनाविविक्ततया शून्या । या च वेदनाविविक्तता शून्यता न सा वेदनाविविक्तता । न चाऽन्यत्र वेदनाविविक्ततायाः शून्यता । वेदनाविविक्ततैव शून्यता शून्यतैव वेदनाविविक्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता वेदनाविविक्तेति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञाविविक्तेति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् संज्ञाविविक्तता संज्ञाविविक्ततया शून्या । या च संज्ञाविविक्तता शून्यता न सा संज्ञाविविक्तता । न चाऽन्यत्र संज्ञाविविक्ततायाः शून्यता । संज्ञाविविक्ततैव शून्यता शून्यतैव संज्ञाविविक्तता । अनेन

भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संज्ञाविविक्तेति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्काराः विविक्तता इति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् संस्कारविविक्तता संस्कारविविक्ततया शून्या । या च संस्कारविविक्तता शून्यता न सा संस्कारविविक्तता । न चाऽन्यत्र संस्कारविविक्ततायाः शून्यता । संस्कारविविक्ततैव शून्यता । शून्यतैव संस्कारविविक्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता संस्काराविविक्ता इति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञानं विविक्तमिति न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि । भगवन् विज्ञानविविक्तता विज्ञानविविक्ततया शून्या । या च विज्ञानविविक्तता शून्यता न सा विज्ञानविविक्तता । न चाऽन्यत्र विज्ञानविविक्ततायाः शून्यता । विज्ञानविविक्ततैव शून्यता । शून्यतैव विज्ञानविविक्तता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता विज्ञानं विविक्तमिति न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता तथतायां न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् तथता तथतया शून्या । या च तथता शून्यता न सा तथता । न चाऽन्यत्र तथतायाः शून्यता । तथतैव शून्यता । शून्यतैव तथता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता तथतायां न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता धर्मतायां न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् धर्मता धर्मतया शून्या । या च धर्मता शून्यता । न सा धर्मता । न चाऽन्यत्र धर्मतायाः शून्यता । शून्यतैव धर्मता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता धर्मतायां न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता धर्मधातौ न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् धर्मधातु धर्मधातुना शून्या । या च धर्मधातु शून्यता न स धर्मधातुः । न चाऽन्यत्र धर्मधातोः शून्यता । धर्मधातुरेव शून्यता । शून्यतैव धर्मधातुः । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता धर्मधातौ न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता धर्मनियामतयां न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् धर्मनियामता धर्मनियामतया शून्या । या च धर्मनियामता शून्यता न सा धर्मनियामता । न चाऽन्यत्र धर्मनियामतायाः शून्यता । धर्मनियामतैव शून्यता । शून्यतैव धर्मनियामता । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता धर्मनियामतायां न स्यातव्यं ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता भूतकोट्यां न स्यातव्यं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् । भूतकोटिर्भूतकोट्या शून्या । या च भूतकोटि शून्यता न सा

भूतकोटिः । न चाऽन्यत्र भूतकोट्याः शून्यता । भूतकोटिरेव शून्यता । शून्यतैव भूतकोटिः । अनेन भगवन् पर्यायेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां चरता भूतकोट्यां न स्यातव्यं ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन रूपे तिष्ठति । रूपस्याऽभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन वेदनायां तिष्ठति । वेदनाया अभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन संज्ञायां तिष्ठति । संज्ञाऽभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन संज्ञायां तिष्ठति । संस्कारानामभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन विज्ञाने तिष्ठति । विज्ञानस्याऽभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्न ह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां परिगृह्णाति न प्रज्ञापारमितायोगमापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्व्वकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन चक्षुषि तिष्ठति । चक्षु-

षोऽभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन श्रोत्रे तिष्ठति । श्रोत्रस्थाऽभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन घ्राणे तिष्ठति । घ्राणस्थाभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन जिह्वायां तिष्ठति । स जिह्वाया अभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन काये तिष्ठति । स कायस्थाभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन मनसि तिष्ठति । स मनसोऽभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्गन्धाभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां परिगृह्णाति न प्रज्ञापारमितायोगमापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितायां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन रूपे तिष्ठति । स रूपस्थाऽभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपाय-

कौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन शब्दे तिष्ठति । स शब्द-
 स्याऽभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन्
 बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कार-
 ममकारगतेन मानसेन गन्धे तिष्ठति । स गन्धस्याऽभिसंस्कारे
 चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकार-
 गतेन मानसेन रसे तिष्ठति । स रसस्याऽभिसंस्कारे चरति न
 चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
 प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन
 स्पर्शे तिष्ठति । स स्पर्शस्याऽभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञा-
 पारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
 चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन धर्मेषु तिष्ठति ।
 स धर्माणामभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि । अभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
 प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमिता योगमापद्यते ।
 अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननु-
 पायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन चक्षुर्विज्ञाने तिष्ठति ।
 स चक्षुर्विज्ञानस्याभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
 स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपाय-
 कौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन श्रोत्रविज्ञाने तिष्ठति । स
 श्रोत्रविज्ञानस्याभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स

चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशले-
नाहङ्कारममकारगतेन मानसेन घ्राणविज्ञाने तिष्ठति । स घ्राण-
विज्ञानस्याऽभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशले-
नाहङ्कारममकारगतेन मानसेन जिह्वाविज्ञाने तिष्ठति । स
जिह्वाविज्ञानस्याभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपाय-
कौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन कायविज्ञाने तिष्ठति । स
कायविज्ञानस्याभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपाय-
कौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन विज्ञाने तिष्ठति । स
मनोविज्ञानस्याभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
तत्कस्य हेतोस्तथाहि अभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमिता योगमापद्यते ।
अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्व्वकारजतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननु-
पायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन चक्षुः संस्पर्शे तिष्ठति ।
स चक्षुः संस्पर्शस्याभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपाय-
कौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन श्रोत्रसंस्पर्शे तिष्ठति । स
श्रोत्रसंस्पर्शस्याभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपाय-

कौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन घ्राणसंस्पर्शं तिष्ठति । स घ्राणसंस्पर्शस्याऽभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपाय-
 कौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन जिह्वासंस्पर्शं तिष्ठति । स जिह्वासंस्पर्शस्याभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
 स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपाय-
 कौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन कायसंस्पर्शं तिष्ठति । स कायसंस्पर्शस्याभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स
 चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपाय-
 कौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन मनःसंस्पर्शं तिष्ठति । स मनःसंस्पर्शस्याऽभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि अभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमिता योगमापद्यते ।
 अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपाय-
 कौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन चक्षुःसंस्पर्शजायां वेदनायां तिष्ठति । स चक्षुःसंस्पर्शजाया वेदनाया अभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन श्रोत्रसंस्पर्शजायां वेदनायां तिष्ठति । स श्रोत्रसंस्पर्शजाया वेदनाया अभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कार-

ममकारगतेन मानसेन घ्राणसंस्पर्शजायां वेदनायां तिष्ठति । स घ्राणसंस्पर्शजाया वेदनाया अभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन जिह्वासंस्पर्शजायां वेदनायां तिष्ठति । स जिह्वासंस्पर्शजाया वेदनाया अभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन कायसंस्पर्शजायां वेदनायां तिष्ठति । स कायसंस्पर्शजाया वेदनाया अभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन मनःसंस्पर्शजायां वेदनायां तिष्ठति । स मनःसंस्पर्शजाया वेदनाया अभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्नह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति न प्रज्ञापारमिता योगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारजतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन पृथिवीधातौ तिष्ठति । स पृथिवीधातोरभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनाब्धातौ तिष्ठति । सोऽब्धातोरभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन्

बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कार-
ममकारगतेन मानसेन तेजोधातौ तिष्ठति । स तेजोधातोरभि-
संस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कार-
ममकारगतेन मानसेन वायुधातौ तिष्ठति । स वायुधातोरभि-
संस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कार-
ममकारगतेन मानसेनाकाशधातौ तिष्ठति । स आकाशधातो-
रभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कार-
ममकारगतेन मानसेन विज्ञानधातौ तिष्ठति । स विज्ञानधातो-
रभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतो-
र्नह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां परि-
गृह्णाति । न प्रज्ञापारमिता योगमापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञा-
पारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्-
नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन विद्यायां तिष्ठति ।
सोऽविद्याया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपा-
यकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन संस्कारेषु तिष्ठति । स संस्का-
राणामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भ-
गवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेना-

हङ्कारममकारगतेन मानसेन नामरूपे तिष्ठति । स नामरूपस्याभि-
संस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्का-
रममकारगतेन मानसेन षडायतने तिष्ठति । स षडायतनस्या-
भिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कार-
ममकारगतेन मानसेन स्पर्शेतिष्ठति । स स्पर्शस्याभिसंस्कारे चरति ।
न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मान-
सेन वेदनायां तिष्ठति । स वेदनाया अभिसंस्कारे चरति । न चरति
प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमि-
तायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन तृष्णाया
तिष्ठति । स तृष्णायां अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापार-
मितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनोपादाने तिष्ठति ।
स उपादानस्याभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमि-
तायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्न-
नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन भवे तिष्ठति । स
भवस्याभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौश-
लेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन जातौ तिष्ठति । स जातेरभि-
संस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन्

बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन जरामरणस्याभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हतोर्नह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति न प्रज्ञापारमिता योगमापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन दानपारमितायां तिष्ठति । स दानपारमिताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन शीलपारमितायां तिष्ठति । स शीलपारमिताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन चान्तिपारमितायां चरति । स चान्तिपारमितायां अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन वीर्यपारमितायां तिष्ठति । स वीर्यपारमिताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन ध्यानपारमितायां तिष्ठति । स ध्यानपारमितायां अभि-

संस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगव
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कार
रममकारगतेन मानसेन प्रज्ञापारमितायां तिष्ठति ।

प्रज्ञापारमितायां अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापार
मितायां । तत्कस्य हेतोर्नह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायां योगमापद्यते
अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितायां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननु
पायकौशलेनाहङ्काररममकारगतेन मानसेनाध्यात्मशून्यतायां ति
ष्ठति । सोऽध्यात्मशून्यताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति
प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार
मितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्काररममकारगतेन मानसेन बहि
र्द्धाशून्यतायां तिष्ठति । स बहिर्द्धाशून्यताया अभिसंस्का
रे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो
महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्काररममका
रगतेन मानसेनाध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतायां तिष्ठति । सोऽध्या
त्मबहिर्द्धाशून्यताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापार
मितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्काररममकारगतेन मानसेन शून्यताशून्यतायां
तिष्ठति । स शून्यताशून्यतायां अभिसंस्कारे चरति । न चरति
प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार
मितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्काररममकारगतेन मानसेन महा

शून्यतायां तिष्ठति । स महाशून्यताया अभिसंस्कारे चरति ।
 न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः
 प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मान-
 सेन परमार्थशून्यतायां तिष्ठति । स परमार्थशून्यताया अभि-
 संस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन्
 बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्का-
 रममकारगतेन मानसेन संस्कृतशून्यतायां तिष्ठति । स संस्कृ-
 तशून्यताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमि-
 तायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
 चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनात्यन्तशून्यतायां
 तिष्ठति । सोऽत्यन्तशून्यताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति
 प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापार-
 मितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनान-
 बराग्रशून्यतायां तिष्ठति । सोऽनबराग्रशून्यताया अभिसंस्कारे-
 चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारमम-
 कारगतेन मानसेन प्रकृतिशून्यतायां तिष्ठति । स प्रकृतिशू-
 न्यताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
 स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपाय-
 कौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन सर्वधर्मशून्यतायां तिष्ठति ।
 स सर्वधर्मशून्यताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापार-
 मितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां

चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन स्वलक्षणशून्यतायां तिष्ठति । स स्वलक्षणशून्यताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनाऽनुपलम्भशून्यतायां तिष्ठति । सोऽनुपलम्भशून्यताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनाऽभावशून्यतायां तिष्ठति । सोऽभावशून्यताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन स्वभावशून्यतायां तिष्ठति । स स्वभावशून्यताया अभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनाऽभावस्वभावशून्यतायां तिष्ठति । सोऽभावस्वभावशून्यताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगमापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन स्रष्टुपस्थानेषु तिष्ठति । स स्रष्टुपस्थानानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां ।

तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन सम्यक्प्रहाणेषु तिष्ठति । स सम्यक्प्रहाणानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन षड्विपादेषु तिष्ठति । स षड्विपादानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनेन्द्रियेषु तिष्ठति । स इन्द्रियाणामभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्न-
नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन बलेषु तिष्ठति ।
स बलानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरि-
पूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्ब्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्न-
नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनार्याष्टाङ्गमार्गे तिष्ठति ।
स आर्याष्टाङ्गमार्गस्याभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमि-
तायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते ।
अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्ब्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्न-
नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनार्य्यसत्येषु तिष्ठति ।
स आर्य्यसत्यानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां
परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन्
प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्ब्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्न-
नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन ध्यानेषु तिष्ठति ।
स ध्यानानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां

परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनाऽप्रमाणेषु तिष्ठति । सोऽप्रमाणानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनाख्यसमापत्तिषु तिष्ठति । स आख्यसमापत्तीनामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनाष्टासुविमोक्षेषु तिष्ठति । स विमोक्षानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्न-

नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन नवानुपूर्वविहार समापत्तिषु तिष्ठति । स नवानुपूर्वविहार समापत्तीनामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेषु तिष्ठति । स शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनाभिज्ञासु तिष्ठति । सोऽभिज्ञानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन समाधिषु तिष्ठति । स समाधीनामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमि-

तायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन धारणीमुखेषु तिष्ठति । स धारणीमुखानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन दशसु तथागतबल्लेषु तिष्ठति । स तथागतबल्लानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन चतुर्ष्वैशारद्येषु तिष्ठति । स वैशारद्यानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधि-

सत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति-सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन चतसृषु प्रतिसम्बित्सु तिष्ठति । स प्रतिसम्बिदामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन महाकरुणायां तिष्ठति । स महाकरुणाया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मेषु तिष्ठति । सोष्टादशावेणिकबुद्धधर्मानामभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति ।

न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन श्रोतश्रापत्तिफले तिष्ठति । स श्रोतश्रापत्तिफलस्याभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन सकृदागामिफले तिष्ठति । स सकृदागामिफलस्याभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनाऽनागामिफले तिष्ठति । सोऽनागामिफलस्याभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनार्हत्वे तिष्ठति । सोर्हत्वस्याभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन प्रत्येकबोधौ तिष्ठति । स प्रत्येकबोधोरभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन मार्गाकारज्ञतायां तिष्ठति । स मार्गाकारज्ञताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगमापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । स सर्वाकारज्ञताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति

प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां न परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं
समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्ब्वाका-
रज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्-
नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन तथतायां तिष्ठति ।
स तथताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापा-
रमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरि-
पूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्ब्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्-
नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनावितथतायां तिष्ठति ।
सोऽवितथतायां अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापार-
मितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते ।
अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्ब्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नु-
पायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेनाऽनन्यतथतायां तिष्ठति ।
सोऽनन्यतथतायां अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापार-
मितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते ।
अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्ब्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननु-
पायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन धर्मतायां तिष्ठति ।
स धर्मताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरि-
पूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्न-
नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन धर्मधातौ तिष्ठति ।
स धर्मधातोरभिसंस्कारे चरति । न चरति प्रज्ञापारमितायां ।
तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापा-
रमितायां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अप-
रिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननु-
पायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन धर्मस्थितितायां
तिष्ठति । स धर्मस्थितितायां अभिसंस्कारे चरति । न चरति
प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णह्यभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमिता योग-
मापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्वाका-
रज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननु-
पायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन धर्मनियामतायां
तिष्ठति । स धर्मनियामताया अभिसंस्कारे चरति । न चरति

प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णक्षभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्यातिसर्ब्वाकारज्ञतायां ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपायकौशलेनाहङ्कारममकारगतेन मानसेन भूतकोटौ तिष्ठति । स भूतकोटेरभिसंस्कारे चरति न चरति प्रज्ञापारमितायां । तत्कस्य हेतोर्णक्षभिसंस्कारे चरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितां परिगृह्णाति । न प्रज्ञापारमितायोगं समापद्यते । अपरिपूरयन् प्रज्ञापारमितां न निर्याति सर्ब्वाकारज्ञतायां ।

तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् रूपमपरिगृहीतं यस्वरूपस्यापरिग्रहो न तद्रूपं प्रकृतिशून्यतानुपादाय । वेदनाऽपरिगृहीता यस्य वेदनाया अपरिग्रहो न सा वेदना प्रकृति शून्यतानुपादाय । संज्ञाऽपरिगृहीता यस्य संज्ञाया अपरिग्रहो न सा संज्ञा प्रकृति शून्यतानुपादाय । संस्कारा अपरिगृहीताः यस्य संस्काराणामपरिग्रहो न ते संस्काराः प्रकृति शून्यतानुपादाय । विज्ञानमपरिगृहीतं यस्य विज्ञानस्यापरिग्रहो न तद्विज्ञानं प्रकृति शून्यतानुपादाय । चक्षुरपरिगृहीतं यस्य चक्षुषोऽपरिग्रहः न तच्चक्षुः प्रकृति शून्यतानुपादाय । श्रोत्रमपरिगृहीतं यस्य श्रोत्रस्यापरिग्रहो न तत् श्रोत्रं प्रकृतिशून्यतानुपादाय । घ्राणमपरिगृहीतं यस्य घ्राणस्यापरिग्रहो न तद्घ्राणं प्रकृति शून्यतानुपादाय । जिह्वाऽपरिगृहीता यस्य जिह्वाया अपरिग्रहो न सा जिह्वा प्रकृति शून्यतानुपादाय ।

कायोऽपरिगृहीतः यश्च कायस्यापरिग्रहो न स कायः प्रकृति
शून्यतानुपादाय । मनोऽपरिगृहीतं । यश्च मनसोऽपरिग्रहो न
तन्मनः प्रकृति शून्यतानुपादाय ।

रूपमपरिगृहीतं यश्च रूपस्यापरिग्रहो न तद्रूपं प्रकृति शून्य-
तानुपादाय । शब्दोऽपरिगृहीतो यश्च शब्दस्यापरिग्रहो न स शब्दः
प्रकृति शून्यतानुपादाय । गन्धोऽपरिग्रहीतो यश्च गन्धस्यापरिग्रहो
न स गन्धः प्रकृति शून्यतानुपादाय । रसोऽपरिगृहीतो यश्च रसस्या-
परिग्रहो न स रसः प्रकृति शून्यतानुपादाय । स्पर्शोऽपरिगृहीतो
यश्च स्पर्शस्याऽपरिग्रहो न स स्पर्शः प्रकृति शून्यतानुपादाय । धर्मा
अपरिगृहीताः यश्च धर्माणामपरिग्रहो न ते धर्माः प्रकृति शून्यता-
नुपादाय । चक्षुर्विज्ञानमपरिगृहीतं यश्च चक्षुर्विज्ञानमपरिग्रहो
न तत् चक्षुः प्रकृति शून्यतानुपादाय । ज्ञानमपरिगृहीतं यश्च
ज्ञानस्यापरिग्रहो न स ज्ञानं प्रकृति शून्यतानुपादाय । ओज-
विज्ञानमपरिगृहीतं यश्च ओजविज्ञानस्यापरिग्रहो न तत् ओज-
विज्ञानं प्रकृति शून्यतानुपादाय । घ्राणविज्ञानमपरिगृहीतं यश्च
घ्राणविज्ञानस्यापरिग्रहो न तत् घ्राणविज्ञानं प्रकृति शून्यतानु-
पादाय । जिह्वाविज्ञानमपरिगृहीतं यश्च जिह्वाविज्ञानस्यापरिग्रहो
न तत् जिह्वाविज्ञानं प्रकृति शून्यतानुपादाय । कायविज्ञानम-
परिगृहीतं यश्च कायविज्ञानस्यापरिग्रहो न तत् कायविज्ञानं
प्रकृति शून्यतानुपादाय । मनोविज्ञानमपरिगृहीतं यश्च मनोवि-
ज्ञानस्यापरिग्रहो न तन्मनोविज्ञानं । प्रकृति शून्यतानुपादाय ।

चक्षुः संस्पर्शोऽपरिगृहीतो यश्च चक्षुः संस्पर्शस्यापरिग्रहो न स

चक्षुः संस्पर्शः प्रकृति शून्यतानुपादाय । ओत्र संस्पर्शोऽपरिगृहीतो यश्च ओत्रसंस्पर्शस्यापरिग्रहो न स ओत्रसंस्पर्शः प्रकृति शून्यतानुपादाय । घ्राणसंस्पर्शोऽपरिगृहीतो यश्च घ्राणसंस्पर्शस्यापरिग्रहो न स घ्राण संस्पर्शः प्रकृति शून्यतानुपादाय । जिह्वा संस्पर्शोऽपरिगृहीतो यश्च जिह्वासंस्पर्शस्यापरिग्रहो न स जिह्वासंस्पर्शः प्रकृति शून्यतानुपादाय । कायसंस्पर्शोऽपरिगृहीतो यश्च कायसंस्पर्शस्यापरिग्रहो न स कायसंस्पर्शः प्रकृति शून्यतानुपादाय । मनः संस्पर्शोऽपरिगृहीतो यश्च मनःसंस्पर्शस्यापरिग्रहो न स मनःसंस्पर्शः प्रकृति शून्यतानुपादाय ।

चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽपरिगृहीता । यश्च चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अपरिग्रहो न सा चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽपरिगृहीता । यश्च ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अपरिग्रहो न सा ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना प्रकृति शून्यतामुपादाय । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽपरिगृहीता । यश्च घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अपरिग्रहः न सा घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना प्रकृति शून्यतामुपादाय । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽपरिगृहीता । यश्च जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अपरिग्रहो न सा जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना प्रकृति शून्यतामुपादाय । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽपरिगृहीता । यश्च कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अपरिग्रहो न सा कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना प्रकृति शून्यतामुपादाय । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽपरिगृहीता । यश्च मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अपरिग्रहो न सा मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना प्रकृति शून्यतामुपादाय ।

पृथिवीधातुरपरिगृहीतः । यश्च पृथिवीधातोरपरिग्रहो न स पृथिवीधातुः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अग्निधातुरपरिगृहीतो यश्चाग्निधातोरपरिग्रहो न सोऽग्निधातुः प्रकृति शून्यतामुपादाय । तेजोधातुरपरिगृहीतो यश्च तेजोधातोरपरिग्रहो न स तेजोधातुः प्रकृति शून्यतामुपादाय । वायुधातुरपरिगृहीतो यश्च वायुधातोरपरिग्रहो न स वायुधातुः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आकाशधातुरपरिगृहीतो यश्चाकाशधातोरपरिग्रहः न स आकाशधातुः प्रकृति शून्यतामुपादाय ।

विज्ञानधातुरपरिगृहीतो यश्च विज्ञानधातोरपरिग्रहो न स विज्ञानधातुः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अविद्याऽपरिगृहीता । यस्या विद्याया अपरिग्रहो न सा अविद्या प्रकृतिशून्यतामुपादाय । संस्कारा अपरिगृहीता । यश्च संस्काराणामपरिग्रहो न ते संस्काराः प्रकृति शून्यतामुपादाय । विज्ञानमपरिगृहीतं । यश्च विज्ञानस्यापरिग्रहो न तद्विज्ञानं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । नामरूपमपरिगृहीतं । यश्च नामरूपस्यापरिग्रहो न तन्नामरूपं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । षडायतनमपरिगृहीतं । यश्च षडायतनस्यापरिग्रहो न तत् षडायतनं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । स्पर्शऽपरिगृहीतो यश्च स्पर्शस्यापरिग्रहो न स स्पर्शः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वेदनाऽपरिगृहीता । यश्च वेदनाया अपरिग्रहो न सा वेदना प्रकृति शून्यतामुपादाय । दृष्ट्याऽपरिगृहीता । यश्च दृष्ट्याया अपरिग्रहो न सा दृष्ट्या प्रकृति शून्यतामुपादाय । उपादानमपरिगृहीतं । यस्योपादानस्यापरिग्रहो न तदुपादानं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । भवोऽपरिगृहीतो

यस्य भवस्यापरिग्रहे न स भवः प्रकृति शून्यतामुपादाय । जातिरपरिगृहीता । यस्य जातेरपरिग्रहे न सा जातिः प्रकृति शून्यतामुपादाय । जरामरणमपरिगृहीतं यस्य जरामरणस्यापरिग्रहे न तत् जरामरणं प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।

दानपारमिताऽपरिगृहीता । यस्य दानपारमिताया अपरिग्रहे न सा दानपारमिता प्रकृति शून्यतामुपादाय । शीलपारमिताऽपरिगृहीता । यस्य शीलपारमिताया अपरिग्रहे न सा शीलपारमिताप्रकृतिशून्यतामुपादाय । चान्तिपारमिताऽपरिगृहीता । यस्य चान्तिपारमिताया अपरिग्रहे न सा चान्तिपारमिता प्रकृति शून्यतामुपादाय । वीर्यपारमिताऽपरिगृहीता । यस्य वीर्यपारमिताया अपरिग्रहे न सा वीर्यपारमिता प्रकृति शून्यतामुपादाय । ध्यानपारमिताऽपरिगृहीता । यस्य ध्यानपारमिताया अपरिग्रहे न सा ध्यानपारमिता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । प्रज्ञापारमिताऽपरिगृहीता । यस्य प्रज्ञापारमिताया अपरिग्रहे न सा प्रज्ञापारमिता प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।

अध्यात्मशून्यताऽपरिगृहीता । यस्याध्यात्मशून्यताया अपरिग्रहे न सा अध्यात्मशून्यता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वहिर्द्विशून्यताऽपरिगृहीता । यस्य वहिर्द्विशून्यताया अपरिग्रहे न सा वहिर्द्विशून्यता प्रकृति शून्यतामुपादाय । अध्यात्मवहिर्द्विशून्यताऽपरिगृहीता । यस्याध्यात्मवहिर्द्विशून्यताया अपरिग्रहे न साऽध्यात्मवहिर्द्विशून्यता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । शून्यता शून्यताऽपरिगृहीता यस्य शून्यताशून्यताया अपरिग्रहे न सा शून्यताशून्यता । प्रकृति

शून्यतामुपादाय । महाशून्यताऽपरिगृहीता । यच्च महाशून्यतायाः
 अपरिग्रहे न सा महाशून्यता प्रकृति शून्यतामुपादाय ।
 परमार्थशून्यताऽपरिगृहीता । यच्च परमार्थशून्यताया अपरि-
 ग्रहो न सा परमार्थशून्यता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । संस्कृत-
 शून्यताऽपरिगृहीता । यच्च संस्कृतशून्यताया अपरिग्रहो न सा
 संस्कृतशून्यता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यताऽपरिगृहीता
 यच्चसंस्कृतशून्यताया अपरिग्रहो न साऽसंस्कृतशून्यताप्रकृति-
 शून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यताऽपरिगृहीता यच्चात्यन्तशून्यताया
 अपरिग्रहो न सा अत्यन्तशून्यता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अनव-
 राग शून्यताऽपरिगृहीता । यच्चाऽनवरागशून्यतायाअपरिग्रहेन
 साऽनवरागशून्यता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यता-
 ऽपरिगृहीता यच्चाऽनवकारशून्यताया अपरिग्रहो न साऽनवकार
 शून्यता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यताऽपरिगृहीता । यच्च
 प्रकृतिशून्यताया अपरिग्रहो न सा प्रकृतिशून्यता प्रकृतिशून्य-
 तामुपादाय । सर्वधर्मशून्यताऽपरिगृहीता । यच्च सर्वधर्म-
 शून्यतायाअपरिग्रहो न सा सर्वधर्मशून्यता प्रकृतिशून्यतामु-
 पादाय । खलचणशून्यताऽपरिगृहीता । यच्च खलचणशून्यताया-
 अपरिग्रहो न सा खलचणशून्यता प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
 अनुपलम्भशून्यताऽपरिगृहीता यच्चानुपलम्भशून्यतायाअपरिग्रहो
 न साऽनुपलम्भशून्यता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अभावशून्यता-
 ऽपरिगृहीता । यच्चाभावशून्यताया अपरिग्रहो न साऽभाव-
 शून्यताप्रकृति शून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यताऽपरिगृहीता ।

यस्य स्वभावशून्यतायाः अपरिग्रहेण सा स्वभावशून्यता प्रकृति-
शून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यताऽपरिगृहीता यस्याऽभाव-
स्वभावशून्यतायाः अपरिग्रहेण साऽभावस्वभावशून्यता प्रकृतिशून्य-
तामुपादाय ।

स्मृत्युपस्थानान्यपरिगृहीतानि । यस्य स्मृत्युपस्थानानामपरिग्रहो
न तानि स्मृत्युपस्थानानि प्रकृति शून्यतामुपादाय । सम्यक्प्रहाणा-
न्यपरिगृहीतानि । यस्य सम्यक्प्रहाणानामपरिग्रहो न तानि सम्यक्-
प्रहाणानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । ऋद्धिपादाऽपरिगृहीता । यस्य
ऋद्धिपादानामपरिग्रहेण ते ऋद्धिपादाः प्रकृतिशून्यतामु-
पादाय । इन्द्रियाण्यपरिगृहीतानि । यस्मैन्द्रियाणामपरिग्रहो न
तानीन्द्रियाणि प्रकृति शून्यतामुपादाय । वलान्यपरिगृहीतानि ।
यस्य वलानामपरिग्रहो न तानि वलानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
बोध्यङ्गान्यपरिगृहीतानि । यस्य बोध्यङ्गानामपरिग्रहो न तानि बोध्य-
ङ्गानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आर्याष्टाङ्गमार्गोऽपरिगृहीतो-
यस्यार्याष्टाङ्गमार्गस्यापरिग्रहो न स आर्याष्टाङ्गमार्गः प्रकृतिशून्य-
तामुपादाय । आर्य्यसत्यान्यपरिगृहीतानि । यस्यार्य्यसत्यानामपरि-
ग्रहेण तान्यार्य्यसत्यानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । ध्यानान्यपरि-
गृहीतानि । यस्य ध्यानानामपरिग्रहो न तानि ध्यानानि प्रकृति-
शून्यतामुपादाय । अप्रमाणान्यपरिगृहीतानि । यस्याऽप्रमाणानाम-
परिग्रहो न तान्यप्रमाणानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आरूप्यसमाप-
त्तयोऽपरिगृहीता । यस्यारूप्यसमापत्तीनामपरिग्रहो न ता आरूप्य-
समापत्तयः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अष्टविमोक्षाऽपरिगृहीता

यस्य विमोक्षाणामपरिग्रहेन ते विमोक्षाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयोऽपरिगृहीताः । यस्य नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीनामपरिग्रहेन तानवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । शून्यताऽऽनिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखान्यपरिगृहीतानि । यस्य शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानामपरिग्रहे न तानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अभिज्ञाः अपरिगृहीताः यस्याऽभिज्ञानामपरिग्रहेन ताअभिज्ञाः प्रकृति शून्यतामुपादाय । समाधयोऽपरिगृहीताः यस्य समाधीनामपरिग्रहे न ते समाधयः प्रकृति शून्यतामुपादाय । धारणीमुखान्यपरिगृहीतानि । यस्य धारणीमुखानामपरिग्रहे न तानि धारणीमुखानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । दशतथागतबलान्यपरिगृहीतानि । यस्य तथागतबलानामपरिग्रहे न तानि तथागतबलानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वैशारद्यान्यपरिगृहीतानि यस्य वैशारद्यानामपरिग्रहेन तानि वैशारद्यानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । चतस्रःप्रतिसम्बिदोऽपरिगृहीताः । यस्य चतसृणा प्रतिमम्बिदारपरिग्रहेन ताः प्रतिसम्बिदः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । महाकरुणा अपरिगृहीता । यस्य महाकरुणायाअपरिग्रहेन सा महाकरुणा प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अष्टादशाऽऽवेणिकबुद्धधर्मा अपरिगृहीताः । यस्यावेणिक बुद्धधर्माणामपरिग्रहे न ते आवेणिकबुद्धधर्माः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । ओत आपत्तिफलमपरिगृहीतं । यस्य ओत आपत्तिफलस्यापरिग्रहे न तत् ओत आप-

त्तिफलं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सकृदागामिफलमपरिगृहीतं ।
 यश्च सकृदागामिफलस्यापरिग्रहो न तत् सकृदागामिफलं प्रकृति-
 शून्यतामुपादाय । अनागामिफलमपरिगृहीतं । यस्यानागामिफल-
 स्यापरिग्रहो न तदनागामिफलं प्रकृति शून्यतामुपादाय । अर्ह-
 त्वमपरिगृहीतं । यस्वार्हत्त्वस्यापरिग्रहो न तदर्हत्वं प्रकृतिशून्यतामु-
 पादाय । प्रत्यक्बोधिरपरिगृहीता यश्च प्रत्येकबोधेरपरिग्रहो न
 सा प्रत्येकबोधिः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । मार्गाकारज्ञताऽपरि-
 गृहीता । यश्च मार्गाकारज्ञतायाः अपरिग्रहो न सा मार्गाकारज्ञता
 प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वाकारज्ञताऽपरिगृहीता । यश्च सर्वा-
 कारज्ञताया अपरिग्रहो न सा सर्वाकारज्ञता प्रकृतिशून्यतामु-
 पादाय । तथताऽपरिगृहीता । यश्च तथताया अपरिग्रहो न सा
 तथता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अवितथताऽपरिगृहीता । यस्यावि-
 तथताया अपरिग्रहो न सा अवितथता प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
 अनन्यतथताऽपरिगृहीता । यस्यानन्यतथताया अपरिग्रहो न सा
 अनन्यतथता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । धर्मताऽपरिगृहीता । यश्च
 धर्मताया अपरिग्रहो न सा धर्मता प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
 धर्मधातुरपरिगृहीतो यश्च धर्मधातेरपरिग्रहो न स धर्मधातुः
 प्रकृतिशून्यतामुपादाय । धर्मस्थितिता अपरिगृहीता । यश्च धर्म-
 स्थितिताया अपरिग्रहो न सा धर्मस्थितिता प्रकृतिशून्यतामु-
 पादाय । धर्मनियामताऽपरिगृहीता । यश्च धर्मनियामताया अप-
 रिग्रहो न सा धर्मनियामता प्रकृतिशून्यतामुपादाय । भूतको-
 टिरपरिगृहीता । यश्च भूतकोटेरपरिग्रहो न सा भूतकोटिः प्रकृति-

शून्यतामुपादाय । सापि प्रज्ञापारमिताऽपरिगृहीता यच्च प्रज्ञापा-
रमितायाः अपरिग्रहा न सा प्रज्ञापारमिता प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय ।

एवं खलु भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां
चरता प्रकृतिशून्याः सर्वधर्मा व्युपपरीक्षितव्याः । तथापरीक्षितव्या
यथा न कचिद्दुर्मेषु मनसोव्यवचारो भवेत् । इदं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य सर्वधर्मापरिगृहीतं नाम समाधिमण्डलं विपुलं
पुरस्कृत मप्रमाणनियतमसंहार्यमसाधारणं सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धैः ।
यत्र समाधिमण्डले विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वो निर्यास्यति
सर्वाकारज्ञतायाः । सापि सर्वाकारज्ञताऽपरिगृहीता अध्यात्म-
शून्यतामुपादाय । वहिर्द्वीशून्यतामुपादाय । अध्यात्मवह्निर्द्वी-
शून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय ।
परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृत-
शून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यता-
मुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलचणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भ-
शून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय स्वभावशून्यतामु-
पादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

तत्कस्य हेतोर्न हि सा निमित्ततोवक्तव्या । तथाहि निमित्तुः
केशतः । कतरन्निमित्तमिति । रूपं निमित्तं संज्ञानिमित्तं संस्कार-
निमित्तं विज्ञानं निमित्तं चक्षुर्निमित्तं श्रोत्रं निमित्तं घ्राणं निमित्तं
जिह्वानिमित्तं कायोनिमित्तं मनोनिमित्तं । रूपं निमित्तं

शब्दोनिमित्तं गन्धोनिमित्तं रसोनिमित्तं । स्पर्शोनिमित्तं । धर्मा-
 निमित्तं । चक्षुर्बिज्ञानं निमित्तं ओचविज्ञानं निमित्तं । घ्राणवि-
 ज्ञानं निमित्तं जिह्वाविज्ञानं निमित्तं कायविज्ञानं निमित्तं
 मनोविज्ञानं निमित्तं । चक्षुःसंस्पर्शजावेदनानिमित्तं । ओचसंस्पर्श-
 जावेदनानिमित्तं । घ्राणसंस्पर्शजावेदनानिमित्तं । जिह्वासंस्पर्शजावेद-
 नानिमित्तं । कायसंस्पर्शजावेदनानिमित्तं । मनःसंस्पर्शजावेदना-
 निमित्तं । पृथिवीधातुर्निमित्तं । अग्निधातुर्निमित्तं । तेजोधातु-
 र्निमित्तं । वायुधातुर्निमित्तं । आकाशधातुर्निमित्तं । विज्ञान-
 धातुर्निमित्तं । अविद्यानिमित्तं । संस्कारानिमित्तं । नामरूपं
 निमित्तं । षडायतनं निमित्तं । वेदनानिमित्तं । दृष्टानिमित्तं ।
 उपादानं निमित्तं । भवोनिमित्तं । जरामरणं निमित्तं ।
 दानपारमितानिमित्तं । शीलपारमितानिमित्तं । चान्तिपारमि-
 तानिमित्तं । वीर्यपारमितानिमित्तं । ध्यानपारमितानिमित्तं ।
 प्रज्ञापारमितानिमित्तं । अध्यात्मशून्यतानिमित्तं । वहिर्दृष्टाशून्य-
 तानिमित्तं । अध्यात्मवह्निर्दृष्टाशून्यतानिमित्तं । शून्यताशून्यतानि-
 मित्तं । महाशून्यतानिमित्तं । परमार्थशून्यतानिमित्तं । संस्कृत-
 शून्यतानिमित्तं । असंस्कृतशून्यतानिमित्तं । अत्यन्तशून्यतानिमित्तं ।
 अनवरागशून्यतानिमित्तं । अनवकारशून्यतानिमित्तं । प्रकृतिशू-
 न्यतानिमित्तं । सर्वधर्मशून्यतानिमित्तं । स्वलक्षणशून्यतानिमित्तं ।
 अनुपलम्भशून्यतानिमित्तं । अभावशून्यतानिमित्तं । स्वभावशून्य-
 तानिमित्तं । अभावस्वभावशून्यतानिमित्तं । आर्य्याष्टाङ्गमार्गीनि-
 मित्तं । आर्य्यसत्यानिमित्तं । ध्यानानिमित्तं । अप्रमाणानि-

निमित्तं । आरूप्यसमापत्तयोर्निमित्तं । अष्टौविमोक्षानिमित्तं ।
नवानुपूर्वविहारसमापत्तयोर्निमित्तं । शून्यतानिमित्तं । प्रणिहित-
निमित्तं । अभिज्ञानिमित्तं । समाधयोर्निमित्तं । धारणीमुखानि-
निमित्तं । दशतथागतबलानिनिमित्तं । चत्वारिवैशारद्यानिनिमित्तं ।
चतस्रःप्रतिसम्बिदोर्निमित्तं । महाकरुणानिमित्तं । अष्टादशावेणि-
काबुद्धधर्मानिमित्तं । अक्षराणिनिमित्तानि । एकोदाहरोर्निमित्तं ।
व्युदाहरोर्निमित्तं । पृथगुदाहरोर्निमित्तं ।

अयमुच्यते क्लेशः सचेत् स निमित्ततदुद्गृहीतव्यो भविष्यत्वेवे-
ऽश्रेणिकः परिव्राजकः श्रद्धां प्रतिलप्यते । नाऽच सर्वज्ञज्ञाने ।
कतमाश्रद्धा यदुत प्रज्ञापारमितायाः अभिश्रद्धा न ताऽवकल्पनता
अधिसुच्यनता प्रत्ययनताचित्तता तुलनाव्युपपरीक्षणता । तच्च न
निमित्तयोगेन । एव मानिमित्तानिमित्ताऽनुगृहीतव्या । श्रेणिकः
पुनः परिव्राजकोऽचसर्वज्ञज्ञानेऽधिसुच्यश्रद्धानुसारीप्रादेशिकेन ज्ञाने-
नावतीर्णः । सोऽवतीर्थ्य न रूपं परिगृहीतवान् । न वेदनां परि-
गृहीतवान् । न संज्ञां परिगृहीतवान् । न संस्कारान् परिगृहीत-
वान् । न विज्ञानं परिगृहीतवान् । तथाहि स्वस्वच्छाशून्येषु सर्वधर्मेषु
परिगृह्यकं नोपलब्धम् । तत्कस्य हेतोस्तथाहि नाऽध्यात्मं प्राप्यभि-
समयतस्तत् ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धा प्राप्यभिसमय-
तस्तत् ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवहिर्द्धा प्राप्यभिसमयतस्तत्-
ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रप्राप्यभिसमयतस्तत्ज्ञानं समनु-
पश्यतिस्म । तत्कस्य हेतोस्तथाहि स तद्वर्त्मं न समनुपश्यतिस्म । येन
प्रजानीयात् यो वा प्रजानीयात् । यदाप्रजानीयात् । नाऽध्यात्मरूपस्य

तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वारूपस्य तत्ज्ञानं समनुपश्य-
 तिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्वारूपस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽप्य-
 न्यत्ररूपात्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्मवेदनायास्तत्ज्ञानं
 समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वार्वेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 नाऽध्यात्मवह्निर्द्वार्वेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽप्यन्यत्रवेद-
 नायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्मसंज्ञायास्तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यतिस्म । न वहिर्द्वारसंज्ञायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्म-
 वह्निर्द्वारसंज्ञायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽप्यन्यत्रसंज्ञायास्तत्-
 ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मसंस्काराणां तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यतिस्म । न वहिर्द्वारसंस्काराणां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 नाध्यात्मवह्निर्द्वारसंस्काराणां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽप्यन्यत्र-
 संस्कारेभ्यः तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मविज्ञानस्य तत्ज्ञानं
 समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वारविज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्य-
 तिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्वारविज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 नाऽप्यन्यत्रविज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । अध्यात्मवह्निर्द्वार-
 शून्यतामुपादाय ।

स नाऽध्यात्मश्चक्षुषस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वारचक्षु-
 षस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्वारचक्षुषस्तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यतिस्म । नाऽप्यन्यत्रचक्षुषस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्मं
 श्रोत्रस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वारश्रोत्रस्य
 तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्वारश्रोत्रस्य तत्ज्ञानं
 समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रश्रोत्रात् तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।

नाध्यात्मं घ्राणस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्वीघ्राणस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्म वहिर्द्वीघ्राणस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाऽप्यन्यत्रघ्राणात् तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं जिह्वायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्वीजिह्वायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्वीजिह्वायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाऽप्यन्यत्रजिह्वायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं कायस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्वीकायस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्वीकायस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाऽप्यन्यत्र कायस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्ममनसस्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्वीमनसस्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्म वह्निर्द्वीमनसस्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाऽप्यन्यत्र मनसस्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । अध्यात्म वह्निर्द्वीशून्यतामुपादाय ।

नाऽध्यात्मरूपस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्वीरूपस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्वी रूपस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाऽप्यन्यत्र रूपात्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं शब्दस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्वीशब्दस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्वीशब्दस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाऽप्यन्यत्र शब्दस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं गन्धस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्वीगन्धस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्वीगन्धस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाऽप्यन्यत्र गन्धस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म ।

स नाध्यात्मं चक्षुर्विज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न
वह्निर्द्वाचक्षुर्विज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्वा
चक्षुर्विज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाप्यन्यत्र चक्षुर्विज्ञानस्य
तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाऽध्यात्मं श्रोत्रविज्ञानस्य तत्ज्ञानं
समनुपश्यति स्म । न वह्निर्द्वा श्रोत्रविज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति
स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्वा श्रोत्रविज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म ।
नाऽप्यन्यत्र श्रोत्रविज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं
घ्राणविज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वह्निर्द्वा घ्राणविज्ञानस्य
तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाऽध्यात्म वह्निर्द्वा घ्राणविज्ञानस्य तत्-
ज्ञानं न समनुपश्यति स्म । नाप्यन्यत्र घ्राणविज्ञानस्य तत्ज्ञानं सम-
नुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं जिह्वाविज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति
स्म । न वह्निर्द्वा जिह्वाविज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म ।

[illegible]

[illegible]

नाप्यन्यत्र जिज्ञासंस्पर्शप्रत्ययवेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म ।
 स नाध्यात्मं कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म ।
 न वहिर्द्धा कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म ।
 नाध्यात्मवह्निर्द्धाकायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म ।
 नाप्यन्यत्र कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म ।
 स नाध्यात्मं मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म ।
 न वहिर्द्धामनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म ।
 नाध्यात्मवह्निर्द्धामनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म ।
 नाप्यन्यत्र मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म ।
 अथात्म वहिर्द्धा शून्यतामुपादाय ।

स नाध्यात्मं पृथिवीधातोस्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म । न वहिर्द्धा
 पृथिवीधातोस्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म । नाध्यात्मवह्निर्द्धापृथिवी-
 धातोस्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र पृथिवी धातोस्तत्ज्ञानं
 समनुपपश्यतिस्म । स नाध्यात्ममग्नातोस्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म ।
 न वहिर्द्धाऽग्नातोस्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म । नाध्यात्मवह्निर्द्धाऽ-
 ग्नातोस्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्राग्नातोस्तत्ज्ञानं समनु-
 पपश्यतिस्म । स नाध्यात्मं तेजोधातोस्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म ।
 न वहिर्द्धातेजोधातोस्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म । नाध्यात्मवह्निर्द्धा
 तेजोधातोस्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र तेजोधातोस्तत्-
 ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म । स नाध्यात्मं वायुधातोस्तत्ज्ञानं समनुप-
 पश्यतिस्म । न वहिर्द्धावायुधातोस्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म । नाध्यात्म
 वह्निर्द्धावायुधातोस्तत्ज्ञानं समनुपपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र वायुधातो-

स्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्ममाकाशधातोस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धा आकाशधातोस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्म वहिर्द्धा आकाशधातोस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्राकाशधातोस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्मं विज्ञानधातोस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धा विज्ञानधातोस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्मवहिर्द्धाविज्ञानधातोस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र विज्ञानधातोस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । अध्यात्मवहिर्द्धाशून्यतामुपादाय ।

स नाध्यात्ममविद्यायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धाऽविद्यायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्म वहिर्द्धाऽविद्यायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्राविद्यायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्मं संस्काराणां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धा संस्काराणां तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्मवहिर्द्धासंस्काराणां तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाप्यन्यत्र संस्काराणां तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं विज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्धा विज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्मवहिर्द्धा विज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाप्यन्यत्र विज्ञानस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं नामरूपस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्धा नामरूपस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्मवहिर्द्धा नामरूपस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाप्यन्यत्र नामरूपस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाध्यात्मं षडायतनस्य तत्ज्ञानं समनुप-

श्यति स्म । न वहिर्द्धा षडायतनस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म ।
 नाध्यात्मवह्निर्द्धा षडायतनस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाप्य-
 न्यत्र षडायतनस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं स्पर्शस्य
 तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्धा स्पर्शस्य तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यति स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्धास्पर्शस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म ।
 नाप्यन्यत्र स्पर्शात्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं वेदनाया-
 स्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्धावेदनायास्तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यति स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्धावेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म ।
 नाप्यन्यत्र वेदनायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं तृष्णा-
 यास्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्धातृष्णायास्तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यति स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्धा तृष्णायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म ।
 नाप्यन्यत्र तृष्णायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं भवस्य
 तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्धा भवस्य तत्ज्ञानं समनुप-
 श्यति स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्धा भवस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म ।
 नाप्यन्यत्र भवस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं जातेस्त-
 त्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्धाजातेस्तत्ज्ञानं समनुपश्यति
 स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्धा जातेस्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । नाप्यन्यत्र
 जातेस्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । स नाध्यात्मं जरामरणस्य तत्-
 ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वहिर्द्धा जरामरणस्य तत्ज्ञानं
 समनुपश्यति स्म । नाध्यात्मवह्निर्द्धा जरामरणस्य तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यति स्म । नाप्यन्यत्र जरामरणस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यति
 स्म । अध्यात्मवह्निर्द्धाशून्यतामुपादाय ।

[illegible]

स नाध्यात्ममध्यात्मशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न
वहिर्द्धा अध्यात्मशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्म
वहिर्द्धा अध्यात्म शून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्य-
त्राध्यात्मशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्मं वहिर्द्धा-

79

[illegible]

स नाध्यात्मं स्वलक्षणशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न
वहिर्द्वैस्वलक्षणशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्म-
वहिर्द्वैस्वलक्षणशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र
स्वलक्षणशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्ममनुप-
लम्भशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वैऽनुपलम्भ-
शून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्म वहिर्द्वैऽनुपलम्भ-
शून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रानुपलम्भशून्यताया-
स्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्म मभावशून्यतायास्तत्ज्ञानं
समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वैऽभावशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
नाध्यात्मवहिर्द्वैऽभावशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्य-
न्यत्राभावशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्मं स्वभाव-
शून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वैस्वभावशून्यताया-
स्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्मवहिर्द्वैस्वभावशून्यतायास्तत्-
ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र स्वभावशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनु-
पश्यतिस्म । स नाध्यात्ममभावस्वभावशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनु-
पश्यतिस्म । न वहिर्द्वैस्वऽभावशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
नाप्यन्यत्राभावस्वभावशून्यतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।

स नाध्यात्मं स्मृत्युपस्थानानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न
वहिर्द्धास्मृत्युपस्थानानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्म
वहिर्द्धास्मृत्युपस्थानानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाथन्यत्रस्मृत्युप
स्थानानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्मं सम्यक्प्रहाणां
तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धा सम्यक्प्रहाणानां तत्ज्ञानं

समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्मवहिर्द्वैसम्यक्प्रहाणानां तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र सम्यक्प्रहाणानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 स नाध्यात्ममृद्धिपादानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वै-
 कृद्धिपादानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र वहिर्द्वैकृद्धि-
 पादानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्म इन्द्रियाणां
 तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वै इन्द्रियाणां तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यतिस्म । नाध्यात्मवहिर्द्वैइन्द्रियाणां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 नाप्यन्यत्रेन्द्रियाणां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्मं बलानां
 तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वैबलानां तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यतिस्म । नाध्यात्मवहिर्द्वैबलानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 नाप्यन्यत्र बलानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्मं बोध्य-
 ज्ञानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वैबोध्यज्ञानां तत्-
 ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्मवहिर्द्वैबोध्यज्ञानां तत्ज्ञानं
 समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र बोध्यज्ञानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 स नाध्यात्ममार्याष्टाङ्गमार्गस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न
 वहिर्द्वैर्याष्टाङ्गमार्गस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाध्यात्म-
 वहिर्द्वैर्याष्टाङ्गमार्गस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रार्या-
 ष्टाङ्गमार्गस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्ममार्यसत्यानां
 तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वैर्यसत्यानां तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यतिस्म । नाध्यात्मवहिर्द्वैर्यसत्यानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 नाप्यन्यत्रार्यसत्येस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाध्यात्मं ध्यानानां
 तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वैध्यानानां तत्ज्ञानं समनु-

पश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवद्भिर्द्ध्यानानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 नाप्यन्यत्र ध्यानेभ्यस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्मम-
 प्रामाणानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धाऽप्रमाणानां
 तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवद्भिर्द्धाऽप्रमाणानां तत्ज्ञानं
 समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्राप्रमाणानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 स नाऽध्यात्ममारूप्य समापत्तीनां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न
 वहिर्द्धा आरूप्यसमापत्तीनां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्म-
 वहिर्द्धा आरूप्यसमापत्तीनां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रा-
 रूप्यसमापत्तिभ्यस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्मं विमो-
 चाणां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धा विमोचाणां तत्ज्ञानं
 समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवद्भिर्द्धा विमोचाणां तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र विमोचेभ्यस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स
 नाऽध्यात्ममनुपूर्वविहारसमापत्तीनां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 न वहिर्द्धाऽपूर्वविहारसमापत्तीनां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 नाऽध्यात्मवद्भिर्द्धाऽपूर्वविहारसमापत्तीनां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 नाऽप्यन्यत्रापूर्वविहारसमापत्तिभ्यस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स
 नाऽध्यात्मं शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानां तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यतिस्म । न वहिर्द्धा शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानां
 तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवद्भिर्द्धा शून्यतानिमित्ताप्रणि-
 हितविमोचमुखानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र शून्यता-
 निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स
 नाऽध्यात्ममभिज्ञानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धाऽभि-

ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवहिर्द्धाऽभिज्ञानां तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यतिस्म । नाप्यन्यत्राभिज्ञाभ्यस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स
 नाऽध्यात्मं समाधीनां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्म-
 वहिर्द्धासमाधीनां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रसमाधिभ्य-
 स्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्मं धारणीमुखानां तत्-
 ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धाधारणीमुखानां तत्ज्ञानं
 समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवहिर्द्धा धारणीमुखानां तत्ज्ञानं
 समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रधारणीमुखेभ्यस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 स नाऽध्यात्मं दशानां तथागतबलानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 न वहिर्द्धादशानां तथागतबलानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 नाऽध्यात्मवहिर्द्धादशानां तथागतबलानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 नाप्यन्यत्रदशतथागतबलेभ्यस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्मं
 वैशारद्यानां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धावैशारद्यानां
 तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवहिर्द्धावैशारद्यानां तत्ज्ञानं
 समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रवैशारद्येभ्यस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
 स नाऽध्यात्मं प्रतिसम्बिदां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न
 वहिर्द्धाप्रतिसम्बिदां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्म-
 वहिर्द्धाप्रतिसम्बिदां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रप्रति-
 सम्बिदां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्मं महाकरुणाया-
 स्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धामहाकरुणायास्तत्ज्ञानं
 समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवहिर्द्धामहाकरुणायास्तत्ज्ञानं समनु-
 पश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रमहाकरुणायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।

स नाऽध्यात्ममावेणिकबुद्धधर्माणां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धा आवेणिकबुद्धधर्माणां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धा आवेणिक बुद्धधर्माणां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रावेणिक बुद्धधर्माणां तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । अध्यात्मवह्निर्द्धाशून्यतामुपादाय ।

स नाऽध्यात्मं श्रोत आपत्तिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वह्निर्द्धाश्रोत आपत्तिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धाश्रोत आपत्तिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र श्रोत आपत्तिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्मं सकृदागामिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वह्निर्द्धासकृदागामिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धासकृदागामिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र सकृदागामिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्ममनागामिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वह्निर्द्धाऽनागामिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धाऽनागामिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रानागामिफलस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्ममर्हत्वस्यतत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वह्निर्द्धाऽर्हत्वस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धाऽर्हत्वस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रार्हत्वस्य तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्मं प्रत्येकबोधेस्तत्ज्ञानं समनुपश्यति स्म । न वह्निर्द्धाप्रत्येकबोधेस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धाप्रत्येकबोधेस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र प्रत्येकबोधेस्तत्-

ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्मं मार्गाकारज्ञतायास्तत्ज्ञानं
समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वामार्गाकारज्ञतायास्तत्ज्ञानं समनु-
पश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्वामार्गाकारज्ञतायास्तत्ज्ञानं समनु-
पश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रमार्गाकारज्ञतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स
नाऽध्यात्मं सर्वाकारज्ञतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्वी-
सर्वाकारज्ञतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्वी सर्वा-
कारज्ञतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र सर्वाकारज्ञताया-
स्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । अध्यात्मवह्निर्द्वीशून्यतामुपादाय ।

स नाऽध्यात्मं तथतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धां
तथतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धां तथताया-
स्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र तथतायास्तत्ज्ञानं समनु-
पश्यतिस्म । स नाऽध्यात्ममवितथतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न
वह्निर्द्धांऽवितथतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धां-
ऽवितथतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रावितथताया-
स्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्ममनन्यतथतायास्तत्ज्ञानं
समनुपश्यतिस्म । न वह्निर्द्धांऽनन्यतथतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
नाऽध्यात्मवह्निर्द्धांऽनन्यतथतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्य-
न्यत्रानन्यतथतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्मं धर्म-
तायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वह्निर्द्धां धर्मतायास्तत्ज्ञानं
समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवह्निर्द्धां धर्मतायास्तत्ज्ञानं समनु-
पश्यतिस्म । नाप्यन्यत्रधर्मतायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स
नाऽध्यात्मं धर्मधातोस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वह्निर्द्धांधर्म-

धातोस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मधर्मधातोस्तत्ज्ञानं
समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र धर्मधातोस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म ।
स नाऽध्यात्मं धर्मस्थितितायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धा
धर्मस्थितितायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवहिर्द्धा धर्म-
स्थितितायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र धर्मस्थिति-
तायास्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । स नाऽध्यात्मं धर्मनियामताया-
स्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न वहिर्द्धाधर्मनियामतायास्तत्ज्ञानं
समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवहिर्द्धा धर्मनियामतायास्तत्ज्ञानं समनु-
पश्यतिस्म । स नाऽध्यात्मं भूतकोटेस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । न
वहिर्द्धा भूतकोटेस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाऽध्यात्मवहिर्द्धाभूत-
कोटेस्तत्ज्ञानं समनुपश्यतिस्म । नाप्यन्यत्र भूतकोटेस्तत्ज्ञानं समनु-
पश्यतिस्म । अध्यात्मवहिर्द्धा शून्यतामुपादाय ।

अत्र पर्यायेणश्रेणिकः परिव्राजकोऽधिमुक्त्येः सोऽत्रा धिमुच्य-
अद्भानुसारी सर्वाकारज्ञताज्ञानेनावतीर्णधर्मतां प्रमाणीकृत्य
सर्वधर्माऽनुपलब्धितामुपादाय । स एवमधिमुक्तस्तेन न कश्चिद्वर्णः
परिगृहीतः । अनिमित्तमनसिकारतामुपादाय । नाप्यनेन कश्चि-
द्वर्णउपलब्धोऽयं परिगृहीयादधिमुच्येदा सर्वधर्माग्रहानुत्सर्ग-
तामुपादाय । स निर्वाण नापि न मन्यतेस्म सर्वधर्ममवनता*-
मुपादाय । इयमपि भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
मिता । अपारपारगमनतामुपादाय । षड्रूपं न परिगृह्णाति ।
वेदना न परिगृह्णाति । संज्ञां न परिगृह्णाति । संस्कारान्न

* सर्वधर्माववनता-इति ख, ग, घ पुस्तके पाठः ।

परिगृह्णाति । विज्ञानं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्माऽपरिगृहीत-
तामुपादाय । चक्षुः परिगृह्णाति* । श्रोत्रं न परिगृह्णाति ।
घ्राणं न परिगृह्णाति । जिह्वां न परिगृह्णाति । कायं न
परिगृह्णाति । मनो न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा न परिगृ-
हीततामुपादाय । रूपं न परिगृह्णाति । शब्दं न परि-
गृह्णाति । गन्धं न परिगृह्णाति । रसं न परिगृह्णाति ।
स्पर्शं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मान् न परिगृह्णाति ।
धर्मान्न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा न परिगृहीतामुपादाय ।
चक्षुर्विज्ञानं न परिगृह्णाति । श्रोत्रविज्ञानं न परिगृह्णाति ।
घ्राण विज्ञानं न परिगृह्णाति । जिह्वा विज्ञानं न परिगृह्णाति ।
काय विज्ञानं न परिगृह्णाति । मनो विज्ञानं न परिगृह्णाति ।
सर्व्वधर्मा न परिगृहीततामुपादाय । चक्षुः संस्पर्शं न परिगृह्णाति ।
श्रोत्रसंस्पर्शं न परिगृह्णाति । घ्राण संस्पर्शं न परिगृह्णाति ।
जिह्वासंस्पर्शं न परिगृह्णाति । काय संस्पर्शं न परिगृह्णाति ।
मनः संस्पर्शं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा न परिगृहीततामु-
पादाय । चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययवेदनां न परिगृह्णाति । श्रोत्रसंस्पर्शप्र-
त्ययवेदनां न परिगृह्णाति । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनां न परि-
गृह्णाति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनां न परिगृह्णाति । काय
संस्पर्शप्रत्ययवेदनां न परिगृह्णाति । मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनां न
परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय ।

पृथिवीधातुं न परिगृह्णाति । अग्निधातुं न परिगृह्णाति ।

* सर्व्वधर्मा न परिगृहीतता-इति पुस्तकपक्षके पाठः ।

तेजो धातुं न परिगृह्णाति । वायु धातुं न परिगृह्णाति ।
 आकाशधातुं न परिगृह्णाति* । विज्ञानधातुं न परिगृह्णाति ।
 सर्वधर्मापरिगृहीततामुपादाय । अविद्यां न परिगृह्णाति ।
 संस्कारा न परिगृह्णाति । विज्ञानं न परिगृह्णाति । नामरूपं
 न परिगृह्णाति । षडायतनं न परिगृह्णाति । स्पर्शं न परि-
 गृह्णाति । वेदनां न परिगृह्णाति । तृष्णां न परिगृह्णाति ।
 उपादानं न परिगृह्णाति । भवं न परिगृह्णाति । जातिं न
 परिगृह्णाति । जरामरणं न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परि-
 गृहीततामुपादाय । दानपारमितां न परिगृह्णाति । शीलपार-
 मितां न परिगृह्णाति । शान्तिपारमितां न परिगृह्णाति ।
 वीर्यपारमितां न परिगृह्णाति । ध्यानपारमितां न परि-
 गृह्णाति । प्रज्ञापारमितां न परिगृह्णाति । सर्वधर्मापरिगृही-
 ततामुपादाय । अध्यात्मशून्यतां न परिगृह्णाति । वहिर्द्वार-
 शून्यतां न परिगृह्णाति । अध्यात्मवह्निर्द्वारशून्यतां न परिगृ-
 ह्णाति । शून्यताशून्यतां न परिगृह्णाति । महाशून्यतां न
 परिगृह्णाति । परमार्थशून्यतां न परिगृह्णाति । संस्कृतशून्यतां
 न परिगृह्णाति । असंस्कृतशून्यतां न परिगृह्णाति । अत्यन्त-
 शून्यतां न परिगृह्णाति । अनवरागशून्यतां न परिगृह्णाति ।
 अनवकारशून्यतां न परिगृह्णाति । प्रकृतिशून्यतां न परि-
 गृह्णाति । सर्वधर्मशून्यतां न परिगृह्णाति । स्वस्वच्छाशून्यतां न

* स्थलान्तारे आकाशधातोः परं विज्ञानधातोर्निर्देशोदृश्यते । इह तु
 नास्ति । लेखकभ्रमात् पतितमिति प्रतिभाति ।

परिगृह्णाति । अनुपलम्भशून्यतां न परिगृह्णाति । अभावशून्यतां न परिगृह्णाति । स्वभावशून्यतां न परिगृह्णाति । अभावस्वभावशून्यतां न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय ।

स्मृत्युपस्थानानि न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । भ्रम्यक्षुप्रहाणानि न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । ऋद्धिपादा न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । इन्द्रियाणि न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । बलानि न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । बोध्यङ्गानि न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । आर्याष्टाङ्गमार्गं न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । आर्यसत्यानि न परिगृहीतानि । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । ध्यानानि न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । अप्रमाणानि न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । आरूप्यसमापत्तीर्न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । अष्टाविमोक्षान् न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । नवानुपूर्वविहारसमापत्तीर्न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि न परिगृहीतानि । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । अभिज्ञा न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । समाधीन् न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । धारणीमुखानि न परिगृह्णाति । सर्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । दशतथागतबलानि

न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । चत्वारिवैशार-
 यानि न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । तिस्रः
 प्रतिसम्बिदो न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय ।
 महाकक्षणां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय ।
 आवेणिकबुद्धधर्मा न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपा-
 दाय । श्रोतश्रापत्तिफलं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीतता-
 मुपादाय । सकृदागामिफलं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीत-
 तामुपादाय । अनागामिफलं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीत-
 तामुपादाय । अर्हत्वं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीतता-
 मुपादाय । प्रत्येकबोधिं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मापरिगृहीतता-
 मुपादाय । मार्गाकारज्ञतां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीत-
 तामुपादाय । सर्व्वाकारज्ञतां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परि-
 गृहीततामुपादाय । तथतां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीत-
 तामुपादाय । अवितथतां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीत-
 तामुपादाय । अनन्यतथतां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीत-
 तामुपादाय । धर्मतां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीतता-
 मुपादाय । धर्मधातुं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीतता-
 मुपादाय । धर्मस्थितितां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीतता-
 मुपादाय । धर्मनियामतां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परि-
 गृहीततामुपादाय । भूतकोटिं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परि-
 गृहीततामुपादाय ।

परान्तरा परिनिर्वात्यपरिपूर्णेः प्रणिधानैरपरिपूर्णैस्तुभिः

स्मृत्युपस्थानैरपरिपूर्णैश्चतुर्भिः सम्यक् प्रहारेणैरपरिपूर्णैश्चतुर्भिः षड्वि-
पादैरपरिपूर्णैः पञ्चभिरिन्द्रियैरपरिपूर्णैपञ्चभिर्बलैरपरिपूर्णैः सप्त-
भिर्बोध्यङ्गैरपरिपूर्णैर्नार्याष्टाङ्गमार्गेण । अपरिपूर्णैश्चतुर्भिरार्यसत्यै-
रपरिपूर्णैश्चतुर्भिर्धानैरपरिपूर्णैश्चतुर्भिर्प्रमाणैरपरिपूर्णाभिश्चतसृभि-
रारूप्यसमापत्तिरपरिपूर्णैरष्टाभिर्बिमोचैरपरिपूर्णाभिर्णवभिरनुपूर्व-
विहारसमापत्तिभिरपरिपूर्णैः शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोच-
मुखैरपरिपूर्णाभिरभिज्ञाभिरपरिपूर्णैः समाधिभिरपरिपूर्णैर्धारणी-
मुखैरपरिपूर्णैर्दशभिस्तथागतबलैरपरिपूर्णैश्चतुर्भिर्वैशारद्यैरपरिपूर्णा-
भिश्चतसृभिः प्रतिसंविद्भिरपरिपूर्णया महाकरुणया । अपरिपूर्णै-
रष्टादशभिरावेणिक बुद्धधर्मैः ।

तत्कस्य हेतोस्तथा हि तानि प्रणिधानान्यप्रणिधानानि । स्मृत्यु-
पस्थानान्य स्मृत्युपस्थानानि । सम्यक् प्रहाणान्य सम्यक् प्रहाणानि ।
षड्विपादा अनृद्विपादाः । इन्द्रियाण्यनिन्द्रियाणि । बलान्यवलानि ।
बोध्यङ्गान्यबोध्यङ्गानि । आर्याष्टाङ्गमार्गेऽनार्यष्टाङ्गमार्गः । आर्य-
सत्यान्यनार्यसत्यानि । ध्यानान्यधानानि । अप्रमाणान्यनप्रमाणानि ।
आरूप्यसमापत्तयोऽनारूप्यसमापत्तयः । अष्टोविमोक्षा अविमोक्षाः ।
नवानुपूर्वविहार समापत्तयोऽनवानुपूर्वविहार समापत्तयः । शून्य-
तानिमित्ता प्रणिहितविमोचमुखान्य शून्यतानिमित्ता प्रणिहित-
विमोचमुखानि । अभिज्ञाः अनभिज्ञाः । समाधयोऽसमाधयः ।
धारणीमुखान्य धारणीमुखानि । तथागतबलान्य तथागतबलानि ।
वैशारद्यान्य वैशारद्यानि । प्रतिसंविदोऽप्रतिसंविदः । महाक-
रुणा अमहाकरुणा । आवेणिकबुद्धधर्माः अनावेणिकबुद्धधर्माः ।

दूयं भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिता । यद्रूपं न परिगृह्णाति । वेदनां न परिगृह्णाति । संज्ञां न परिगृह्णाति । संस्कारा न परिगृह्णाति । विज्ञानं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । चक्षु न परिगृह्णाति । श्रोत्रं न परिगृह्णाति । घ्राणं न परिगृह्णाति । जिह्वां न परिगृह्णाति । कायं न परिगृह्णाति । मनो न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । रूपं न परिगृह्णाति । शब्दं न परिगृह्णाति । गन्धं न परिगृह्णाति । रसं न परिगृह्णाति । स्पर्शं न परिगृह्णाति । धर्मा न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । चक्षुर्व्विज्ञानं न परिगृह्णाति । श्रोत्रविज्ञानं न परिगृह्णाति । घ्राणविज्ञानं न परिगृह्णाति । जिह्वाविज्ञानं न परिगृह्णाति । कायविज्ञानं न परिगृह्णाति । मनोविज्ञानं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । चक्षुः संस्पर्शं न परिगृह्णाति । श्रोत्रसंस्पर्शं न परिगृह्णाति । घ्राणसंस्पर्शं न परिगृह्णाति । जिह्वासंस्पर्शं न परिगृह्णाति । कायसंस्पर्शं न परिगृह्णाति । मनःसंस्पर्शं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । चक्षुःसंस्पर्शं प्रत्ययवेदनां न परिगृह्णाति । श्रोत्रसंस्पर्शं प्रत्ययवेदनां न परिगृह्णाति । घ्राणसंस्पर्शं प्रत्ययवेदनां न परिगृह्णाति । जिह्वासंस्पर्शं प्रत्ययवेदनां न परिगृह्णाति । कायसंस्पर्शं प्रत्ययवेदनां न परिगृह्णाति । मनःसंस्पर्शं प्रत्ययवेदनां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । पृथिवीधातुं न परिगृह्णाति । अग्निधातुं न परिगृह्णाति । तेजोधातुं न परिगृह्णाति । वायुधातुं न परिगृह्णाति । आकाशधातुं न परि-

गृह्णाति । विज्ञानधातुं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीतता-
मुपादाय । अविद्यां न परिगृह्णाति । संस्कारा न परिगृह्णाति ।
विज्ञानं न परिगृह्णाति । नामरूपं न परिगृह्णाति । षडायतनं न
परिगृह्णाति । स्पर्शं न परिगृह्णाति । तृष्णां न परिगृह्णाति ।
उपादानं न परिगृह्णाति । भवं न परिगृह्णाति । जातिं न परि-
गृह्णाति । जरामरणं न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा न परिगृहीतता-
मुपादाय ।

दानपारमितां न परिगृह्णाति । शीलपारमितां न परि-
गृह्णाति । वीर्य्यपारमितां न परिगृह्णाति । ध्यानपारमितां न
परिगृह्णाति । प्रज्ञापारमितां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृ-
हीततामुपादाय ।

अध्यात्मशून्यतां न परिगृह्णाति । वहिर्द्विशून्यतां न परि-
गृह्णाति । अध्यात्म वहिर्द्विशून्यतां न परिगृह्णाति । शून्यताशून्यतां
न परिगृह्णाति । महाशून्यतां न परिगृह्णाति । परमार्थ शून्यतां न
परिगृह्णाति । संस्कृतशून्यतां न परिगृह्णाति । असंस्कृतशून्यतां न
परिगृह्णाति । अत्यन्तशून्यतां न परिगृह्णाति । अनवरागशून्यतां न
परिगृह्णाति । अनवकारशून्यतां न परिगृह्णाति । प्रकृति शून्यतां
न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मशून्यतां न परिगृह्णाति । स्वलक्षणशून्यतां
न परिगृह्णाति । अनुपलम्भशून्यतां न परिगृह्णाति । अभावशून्यतां
न परिगृह्णाति । स्वभावशून्यतां न परिगृह्णाति । अभावस्वभाव
शून्यतां न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । स्मृत्यु-
पस्थानानि न परिगृह्णाति । सम्यक् प्रज्ञानानि न परिगृह्णाति ।

ऋद्धिपादान् न परिगृह्णाति । इन्द्रियाणि न परिगृह्णाति ।
बलानि न परिगृह्णाति । बोध्यङ्गानि न परिगृह्णाति । आर्याष्टा-
ङ्गमागं न परिगृह्णाति । ध्यानानि न परिगृह्णाति । अप्रमाणानि
न परिगृह्णाति । आरूप्यसमापत्तिर्न परिगृह्णाति । अष्टौ विमो-
चान् न परिगृह्णाति । नवानुपूर्वविहार समापत्तिर्न परिगृ-
ह्णाति । शून्यतानिमित्ता प्रणिहित विमोचमुखानि न परिगृ-
ह्णाति । अभिज्ञा न परिगृह्णाति । समाधीन् न परिगृ-
ह्णाति । धारणीमुखानि न परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीत-
तामुपादाय ।

दशतथागतबलानि न परिगृह्णाति । चत्वारि वैशारद्यानि न
परिगृह्णाति । चतस्रः प्रतिसम्बिदो न परिगृह्णाति । महाकरुणां
न परिगृह्णाति । अष्टादशावेणिकान् बुद्धधर्मा न परिगृह्णाति ।
सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । ओतआपत्तिफलं न परिगृ-
ह्णाति । सकृदागामिफलं न परिगृह्णाति । अनागामिफलं न
परिगृह्णाति । अर्हत्त्वं न परिगृह्णाति । प्रत्येकबोधिं न परिगृ-
ह्णाति । मार्गाकारज्ञतां न परिगृह्णाति । सर्वाकारज्ञतां न
परिगृह्णाति । सर्व्वधर्मा परिगृहीततामुपादाय । तथतां न
परिगृह्णाति । अवितथतां न परिगृह्णाति । अनन्यतथतां न परि-
गृह्णाति । धर्मतां न परिगृह्णाति । धर्मस्थितितां न परिगृह्णाति ।
धर्मनियामतां न परिगृह्णाति । भूतकोटिं न परिगृह्णाति । सर्व्व-
धर्मा परिगृहीततामुपादाय ।

पुनरपरं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायां

चरतैवं व्युपपरीक्षितव्यं । कतमैषा प्रज्ञापारमिता । कस्यैषा प्रज्ञापारमिता । किमेता प्रज्ञापारमिता । केनैषा प्रज्ञापारमिता इति । स चेत् पुनर्व्याधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नेवमुपनिध्याति । तत् किं यो धर्म्मो न संविद्यतेनोपलभ्यते सा प्रज्ञापारमितेति स चरति प्रज्ञापारमितायां ।

अथ खत्वायुष्मन् शारदतीपुत्र आयुष्मन्तं सुभूतिमेतदवोचत् । कतमै आयुष्मन् सुभूते धर्म्मानं संविद्यतेनोपलभ्यते । सुभूतिराह । प्रज्ञापारमितायुष्मन्शारदतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । ध्यानपारमिता न संविद्यते नोपलभ्यते । वीर्यपारमिता न संविद्यते नोपलभ्यते । चान्तिपारमिता न संविद्यते नोपलभ्यते । शीलपारमिता न संविद्यते नोपलभ्यते । दानपारमिता न संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्मशून्यतामुपादाय । वहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्म वहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थ शून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्त शून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकार शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्म्म शून्यतामुपादाय । स्वलक्षण शून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय । रूपमायुष्मञ्छारदतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । संज्ञा न संविद्यते नोपलभ्यते । संस्कारा न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । विज्ञानं न संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्मशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामु-

पादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृत शून्यतामुपादाय ।
अत्यन्त शून्यतामुपादाय । अनवराग शून्यतामुपादाय । अनव-
कार शून्यतामुपादाय । प्रकृति शून्यतामुपादाय । अनुपलम्भ
शून्यतामुपादाय । अभाव शून्यतामुपादाय । स्वभाव शून्यतामु-
पादाय । अभावस्वभाव शून्यतामुपादाय ।

चतुरायुष्मञ्छारदतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । ओचं न
संविद्यते नोपलभ्यते । घ्राणं न संविद्यते नोपलभ्यते । जिह्वा न
संविद्यते नोपलभ्यते । कायो न संविद्यते नोपलभ्यते । मनो न
संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्म शून्यतामुपादाय । वहिर्द्वा शून्य-
तामुपादाय । अध्यात्मवहिर्द्वा शून्यतामुपादाय । शून्यता शून्य-
तामुपादाय । महा शून्यतामुपादाय । परमार्थ शून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामु-
पादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्य-
तामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

रूपमायुष्मञ्छारदतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । शब्दो न
संविद्यते नोपलभ्यते । गन्धो न संविद्यते नोपलभ्यते । रसो न
संविद्यते नोपलभ्यते । स्पर्शो न संविद्यते नोपलभ्यते । धर्मा न
संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्मशून्यतामुपादाय । वहिर्द्वाशून्यता
मुपादाय । अध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपा-
दाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृत-

शून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपा-
दाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

चक्षुर्विज्ञानमायुष्मज्झारद्वतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । श्रोत्र-
विज्ञानं न संविद्यते नोपलभ्यते । घ्राणविज्ञानं न संविद्यते नोप-
लभ्यते । जिह्वाविज्ञानं न संविद्यते नोपलभ्यते । कायविज्ञानं न
संविद्यते नोपलभ्यते । मनोविज्ञानं न संविद्यते नोपलभ्यते ।
अध्यात्मशून्यतामुपादाय । वहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मवहि-
र्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपा-
दाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृत-
शून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामु-
पादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भ-
शून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपा-
दाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

चक्षुःसंस्पर्श आयुष्मज्झारद्वतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । श्रो-
त्रसंस्पर्शं न संविद्यते नोपलभ्यते । घ्राणसंस्पर्शं न संविद्यते
नोपलभ्यते । जिह्वासंस्पर्शं न संविद्यते नोपलभ्यते । कायसंस्पर्शं
न संविद्यते नोपलभ्यते । मनः संस्पर्शं न संविद्यते नोपलभ्यते ।
अध्यात्मशून्यतामुपादाय । वहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्म-

वह्निर्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यता-
मुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय ।
असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवराग्रशू-
न्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपा-
दाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय ।
अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्य-
तामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययवेदनायुष्मञ्कारदतीपुत्र न संविद्यते नोपल-
भ्यते । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना न संविद्यते नोपलभ्यते । घ्राणसंस्पर्-
शप्रत्ययवेदना न संविद्यते नोपलभ्यते । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना न
संविद्यते नोपलभ्यते । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना न संविद्यते नोपलभ्यते ।
मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना न संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्मशून्य-
तामुपादाय । वह्निर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतामु-
पादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । पर-
मार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यता-
मुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवराग्रशून्यतामुपादाय ।
अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्य-
तामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपा-
दाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभाव-
स्वभावशून्यतामुपादाय ।

पृथिवीधातुरायुष्मञ्कारदतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । अ-
ग्निधातु न संविद्यते नोपलभ्यते । तेजोधातुर्न संविद्यते नोपलभ्यते ।

वायुधातुर्न संविद्यते नोपलभ्यते । आकाशधातुर्न संविद्यते नोप-
लभ्यते । विज्ञानधातुर्न संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्मशून्यतामु-
पादाय । वहिर्द्विशून्यतामुपादाय । अध्यात्मवहिर्द्विशून्यतामुपा-
दाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । पर-
मार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यता-
मुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय ।
अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशू-
न्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपा-
दाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अ-
भावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

अविद्यायुग्मञ्छारद्वितीपुच न संविद्यते नोपलभ्यते । संस्कारा
न संविद्यते नोपलभ्यते । विज्ञानं न संविद्यते नोपलभ्यते । षड्भा-
तनं न संविद्यते नोपलभ्यते । स्पर्शो न संविद्यते नोपलभ्यते ।
वेदना न संविद्यते नोपलभ्यते । तृष्णा न संविद्यते नोपलभ्यते ।
उपादानं न संविद्यते नोपलभ्यते । भवो न संविद्यते नोपलभ्यते ।
जातिर्न संविद्यते नोपलभ्यते । जरामरणं न संविद्यते नोप-
लभ्यते । अध्यात्मशून्यतामुपादाय । वहिर्द्विशून्यतामुपादाय ।
अध्यात्मवहिर्द्विशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महा-
शून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामु-
पादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय ।
अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्य-
तामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यतामुपादाय ।

अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

दानपारमितायुष्मच्छारदतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । शीलपारमितायुष्मच्छारदतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । क्षान्तिपारमिता न संविद्यते नोपलभ्यते । वीर्यपारमिता न संविद्यते नोपलभ्यते । ध्यानपारमिता न संविद्यते नोपलभ्यते । प्रज्ञापारमिता न संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्मशून्यतामुपादाय । वहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

स्मृत्युपस्थानान्यायुष्मच्छारदतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यन्ते । सम्यक्प्रहाणानि न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । षड्विंशपादा न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । इन्द्रियाणि न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । वस्त्रानि न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । बोध्यङ्गानि न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । आर्याष्टाङ्गमार्गो न संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्मशून्यतामुपादाय । वहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।

अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

आर्य्यसत्यान्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । ध्यानानि न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । अप्रमाणानि न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । आरूप्यसमापत्तयो न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । अष्टौ-विमोक्षा न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । नवानुपूर्व्वविहारसमापत्तयो न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । अभिज्ञा न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । समाधयो न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । धारणीमुखानि न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । अध्यात्मशून्यतामुपादाय । वहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

दशतथागतबलान्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । चत्वारिवैशारद्यानि न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । चतस्रः

प्रतिसम्बिदो न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । महाकरुणा न संविद्यते नोपलभ्यते । अष्टादशावेणिकबुद्धधर्मा न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । अध्यात्मशून्यतामुपादाय । वहिर्द्विशून्यतामुपादाय । अध्यात्मवह्निर्द्विशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

श्रोत आपत्तिफलं न संविद्यते नोपलभ्यते । सकृदागामिफलं न संविद्यते नोपलभ्यते । अनागामिफलं न संविद्यते नोपलभ्यते । अर्हत्त्वं न संविद्यते नोपलभ्यते । प्रत्येकबोधिर्न संविद्यते नोपलभ्यते । मार्गाकारज्ञता न संविद्यते नोपलभ्यते । सर्वाकारज्ञता न संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्मशून्यतामुपादाय । वहिर्द्विशून्यतामुपादाय । अध्यात्मवह्निर्द्विशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

तथता आयुष्मञ्छारदतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । अवि-
 तथता न संविद्यते नोपलभ्यते । अनन्यतथता न संविद्यते नोपल-
 भ्यते । धर्मता न संविद्यते नोपलभ्यते । धर्मधातुर्न संविद्यते नोप-
 लभ्यते । धर्मस्थितिता न संविद्यते नोपलभ्यते । धर्मनियामता न
 संविद्यते नोपलभ्यते । भूतकोटिर्न संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्म-
 शून्यतामुपादाय । वहिर्द्विशून्यतामुपादाय । अध्यात्मवहिर्द्विशून्य-
 तामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय ।
 परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यता-
 मुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय ।
 अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्य-
 तामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादा-
 य । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभाव-
 स्वभावशून्यतामुपादाय ।

ओत आपत्त्योष्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते ।
 सकृदागामिनो न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । अनागामिनो न संवि-
 द्यन्ते नोपलभ्यन्ते । अर्हन्तो न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । प्रत्येकबुद्धो
 न संविद्यते नोपलभ्यते । बोधिसत्त्वोपि न संविद्यते नोपलभ्यते ।
 बुद्धोष्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्मशून्य-
 तामुपादाय । वहिर्द्विशून्यतामुपादाय । अध्यात्मवहिर्द्विशून्यतामु-
 पादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । पर-
 मार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामु-
 पादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।

प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

अध्यात्मशून्यतायायुक्ञ्कारद्वतौपुत्र न संविद्यते नोपलभ्यते । अध्यात्मशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । वहिर्द्वाशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । वहिर्द्वाशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । अध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतानुपलब्धितामुपादाय । शून्यताशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । शून्यताशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । महाशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । महाशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । परमार्थशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । परमार्थशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । संस्कृतशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । संस्कृतशून्यतानुपलब्धितामुपादाय । असंस्कृतशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । असंस्कृतशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । अत्यन्तशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । अत्यन्तशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । अनवरागशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । अनवरागशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । अनवकारशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । अनवकारशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । प्रकृतिशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । प्रकृतिशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । सर्वधर्मशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । स्वलक्षणशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । स्वलक्षणशून्यतानुपलब्धितामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । अनुपलम्भशू-

न्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । अभावशून्यतापि न संविद्यते नोपल-
भ्यते । अभावशून्यतानुपलब्धितामुपादाय । स्वभावशून्यतापि न
संविद्यते नोपलभ्यते । स्वभावशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । अभा-
वस्वभावशून्यतापि न संविद्यते नोपलभ्यते । अभावस्वभावशून्यता
ऽनुपलब्धितामुपादाय ।

सचेत्पुनः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन्नेवमुपपरीक्षति । एवमुपनिधायति । एवञ्चोपपरीक्षमाणस्यैवमुप-
निधायतश्चित्तं पावलीयते न संलीयते नोत्तस्यति न संत्रासना-
पद्यते ।

अविरहितो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां वेदि-
तव्यः । आह । केन कारणेन सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽविरहितः
प्रज्ञापारमितया वेदितव्यः । सुभूतिराह । रूपमायुश्चञ्छारदतीपुत्र
विरहितं रूपस्वभावेन तद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यथाभूतं प्रजानाति । वेदनाविरहिता वेदनास्वभावेन तां*
बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
संज्ञाविरहिता संज्ञास्वभावेन तां बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । संस्काराविरहिताः संस्कारस्व-
भावेन तान् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं
प्रजानाति । विज्ञानं विरहितं विज्ञानस्वभावेन तद्बोधिसत्त्वो महा-
सत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् तथाभूतं प्रजानाति ।

* अत्र तच्छब्दस्य विशेष्यलिङ्गभागित्वं दृश्यते पश्चात् सर्वत्र नपुंसकलि-
ङ्गभागिता ।

चक्षुरायुष्मञ्छारदतीपुत्र विरहितं चक्षुः स्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । श्रोत्रं
विरहितं श्रोत्रस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यथाभूतं प्रजानाति । घ्राणं विरहितं घ्राणस्वभावेन तद्वो-
धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
जिह्वाविरहिता जिह्वास्वभावेन तां बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । कायोविरहितः कायस्वभा-
वेन तं बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां यथाभूतं प्रजानाति ।
मनोविरहितं मनः स्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।

रूपमायुष्मञ्छारदतीपुत्र विरहितं रूपस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । शब्दो-
विरहितः शब्दस्वभावेन तं बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यथाभूतं प्रजानाति । गन्धोविरहितः गन्धस्वभावेन तं
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
रसोविरहिता रसस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यथाभूतं प्रजानाति । स्पर्शोविरहितः स्पर्शस्वभावेन तद्वो-
धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
धर्माविरहिताः धर्मस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमिता-
यां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।

चक्षुर्विज्ञानमायुष्मञ्छारदतीपुत्र विरहितं चक्षुर्विज्ञान स्वभा-
वेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजा-

नाति । ओचविज्ञानं विरहितं ओचविज्ञानस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । प्राणविज्ञानं विरहितं प्राणविज्ञानस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । जिह्वाविज्ञानं विरहितं जिह्वाविज्ञानस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । कायविज्ञानं विरहितं कायविज्ञानस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । मनोविज्ञानं विरहितं मनोविज्ञानस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।

चक्षुःसंस्पर्शं आयुष्मज्ज्वारद्वतीपुत्रं विरहितश्चक्षुः संस्पर्शस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । ओचसंस्पर्शो विरहितः ओचसंस्पर्शस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । प्राणसंस्पर्शो विरहितो प्राणसंस्पर्शस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । जिह्वासंस्पर्शो विरहितो जिह्वासंस्पर्शस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । कायसंस्पर्शो विरहितः कायसंस्पर्शस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । मनःसंस्पर्शो विरहितो मनःसंस्पर्शस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।

चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविरहिता चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं

प्रजानाति । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविरहिता श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना
स्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं
प्रजानाति । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविरहिता घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवे-
दनास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
यथाभूतं प्रजानाति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविरहिता जिह्वासं-
स्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यथाभूतं प्रजानाति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविरहिता काय-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यथाभूतं प्रजानाति । मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना विरहिता
मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।

पृथिवीधातुरायुष्मञ्छारदतीपुत्र विरहितः पृथिवीधातुस्वभा-
वेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजा-
नाति । अग्निधातुर्विरहितोऽग्निधातुस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । तेजोधातुर्विरहि-
तस्तेजोधातुस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
यथाभूतं प्रजानाति । वायुधातुर्विरहितो वायुधातुस्वभावेन तद्वो-
धिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
आकाशधातुर्विरहित आकाशधातुस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । विज्ञानधातुर्विर-
हितो विज्ञानधातुस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमिता-
यां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।

अविद्या आयुष्मञ्छारद्वतीपुत्र विरहिताऽविद्यास्वभावेन तद्वो-
 धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
 संस्काराविरहिताः संस्कारस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापा-
 रमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । विज्ञानं विरहितं विज्ञा-
 नस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं
 प्रजानाति । नामरूपं विरहितं नाम रूपस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । षडायतनं
 विरहितं षडायतनस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
 चरन् यथाभूतं प्रजानाति । दृष्ट्याविरहिता दृष्ट्यास्वभावेन तद्वोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
 उपादानं विरहितमुपादानस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञा-
 पारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । भवोविरहितो भवस्वभा-
 वेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजा-
 नाति । जातिर्विरहिता जातिस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
 प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । जरामरणं विरहितं
 जरामरणस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
 यथाभूतं प्रजानाति ।

दानपारमितायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र विरहिता दानपारमितास्वभावेन
 तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
 शीलपारमिता विरहिता शीलपारमितास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोम-
 हासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । चान्ति-
 पारमिताविरहिता चान्तिपारमितास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः

अध्यात्मशून्यतायुष्मच्छारद्वतीपुत्र विरहिताऽध्यात्मशून्यतास्वभा-
वेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं
प्रजानाति । वहिर्द्विशून्यताविरहिता वहिर्द्विशून्यतास्वभावेन तद्वो-
धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
अध्यात्मवह्निर्द्विशून्यताविरहिता अध्यात्मवह्निर्द्विशून्यतास्वभावेन
तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
शून्यताशून्यताविरहिता शून्यताशून्यतास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । महाशून्यता-
विरहिता महाशून्यतास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । परमार्थशून्यताविरहिता
परमार्थशून्यतास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यथाभूतं प्रजानाति । संस्कृतशून्यताविरहिता संस्कृतशून्यता-
स्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं
प्रजानाति । असंस्कृतशून्यताविरहिताऽसंस्कृतशून्यतास्वभावेन तद्वो-
धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।

अत्यन्तशून्यताविरहिता अत्यन्तशून्यतास्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । अनवरागशून्य-
ताविरहिता अनवरागशून्यतास्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । अनवकारशून्यताविर-
हिता अनवकारशून्यतास्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । प्रकृतिशून्यताविरहिता
प्रकृतिशून्यतास्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यथाभूतं प्रजानाति । सर्व्वधर्मशून्यताविरहिता सर्व्वधर्मशून्य-
तास्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथा-
भूतं प्रजानाति । स्वलक्षणशून्यताविरहिता स्वलक्षणशून्यतास्वभा-
वेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजा-
नाति । अनुपलम्भशून्यताविरहिताऽनुपलम्भशून्यतास्वभावेन तद्धो-
धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
अभावशून्यताविरहिताऽभावशून्यतास्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । स्वभावशून्यताविरहि-
तास्वभावशून्यतास्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यथाभूतं प्रजानाति । अभावस्वभावशून्यताविरहिताऽभावस्व-
भावशून्यतास्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
यथाभूतं प्रजानाति ।

चत्वारिंशत्युपस्थानान्यायुष्मञ्छारद्वतीषु च विरहितानि सृत्युप-
स्थान स्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
यथाभूतं प्रजानाति । चत्वारि सम्यक्प्रहाणानि विरहितानि सम्यक्-

प्रहाणस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । चत्वार ऋद्धिपादाविरहिताः ऋद्धिपाद-
 स्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । पञ्चेन्द्रियाणिविरहितानि इन्द्रियस्वभावेन तद्वोधिस-
 त्तोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । पञ्च-
 बलानि विरहितानि बलस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापा-
 रमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । सप्तबोध्यङ्गानि विरहितानि
 बोध्यङ्गस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
 यथाभूतं प्रजानाति । आर्याष्टाङ्गमार्गोविरहितः आर्याष्टाङ्गमार्ग-
 स्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं
 प्रजानाति । चत्वार्यार्यसत्यान्यायुष्मञ्छारद्वतौपुत्र विरहितान्यार्य-
 सत्यस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथा-
 भूतं प्रजानाति । चत्वारिध्यानानि विरहितानि ध्यानस्वभावेन
 तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
 चत्वार्यप्रमाणानि विरहितान्यप्रमाणस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
 प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । चतस्र आरूप्यसमा-
 पत्तयोविरहिता आरूप्यसमापत्तिस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
 प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । अष्टौविमोचा-
 विरहिता विमोचस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
 चरन् यथाभूतं प्रजानाति । नवानुपूर्वविहारसमापत्तयोविरहिता
 अनुपूर्वविहारसमापत्तिस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
 मितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । शून्यतानिमित्ताप्रणिहित-

विमोक्षमुखानि विरहितानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्ष-
मुखस्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथा-
भूतं प्रजानाति । अभिज्ञाविरहिता अभिज्ञास्वभावेन तद्धोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
समाधयोविरहिताः समाधिस्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । धारणीमुखानि विर-
हितानि धारणीमुखस्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।

दशतथागतबलान्यायुष्मज्झारदत्तीपुत्र विरहितानि दशतथाग-
तबलस्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
यथाभूतं प्रजानाति । चत्वारि वैशारद्यानि विरहितानि वैशारद्य-
स्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं
प्रजानाति । चतस्रः प्रतिसम्बदोविरहिताः प्रतिसम्बित्त्वभावेन तद्धो-
धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
महामैत्रीविरहिता महामैत्रीस्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । महाकरुणाविरहिता
महाकरुणास्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
यथाभूतं प्रजानाति । अष्टादशावेणिकबुद्धधर्माविरहिता आवेणिक
बुद्धधर्मस्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
यथाभूतं प्रजानाति ।

ओत आपत्तिफलमायुष्मज्झारदत्तीपुत्र विरहितं ओत आप-
त्तिफलस्वभावेन तद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्

यथाभूतं प्रजानाति । सकृदागामिफलं विरहितं सकृदागामिफल-
स्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं
प्रजानाति । अनागामिफलं विरहितमनागामिफलस्वभावेन तद्वो-
धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
अर्हत्त्वं विरहितमर्हत्त्वस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । प्रत्येकबोधिर्विरहिता प्रत्येक-
बोधिस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
यथाभूतं प्रजानाति । मार्गाकारज्ञताविरहिता मार्गाकारज्ञता-
स्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं
प्रजानाति । सर्वाकारज्ञताविरहिता सर्वाकारज्ञतास्वभावेन तद्वो-
धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।

तथता आयुष्मञ्छारदतौपुत्र विरहिता तथतास्वभावेन तद्वो-
धिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।
अवितथताविरहिता अवितथतास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । अनन्यतथताविर-
हिता अनन्यतथतास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यथाभूतं प्रजानाति । धर्मताविरहिता धर्मतास्वभावेन
तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजा-
नाति । धर्मधातुर्विरहितो धर्मधातुस्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । धर्मनियामता विर-
हिता धर्मनियामतास्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति । भूतकोटिर्विरहिता भूतकोटि

स्वभावेन तद्वोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथाभूतं प्रजानाति ।

अनेनायुष्मज्झारदतीपुच कारणेनाविरहितो बोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वः प्रज्ञापारमितायावेदितव्यः । आह । कथं पुनरायुष्मन् सुभूते
रूपस्य स्वभावः । कथं वेदनायाः स्वभावः । कथं संज्ञायाः स्वभावः ।
कथं संस्कारायां स्वभावः । कथं विज्ञानस्य स्वभावः । कथं चक्षूषः
स्वभावः । कथं श्रोत्रस्य स्वभावः । कथं घ्राणस्य स्वभावः । कथं
जिह्वायाः स्वभावः । कथं कायस्य स्वभावः । कथं मनसः स्वभावः ।
कथं रूपस्य स्वभावः । कथं शब्दस्य स्वभावः । कथं गन्धस्य
स्वभावः । कथं रसस्य स्वभावः । कथं स्पर्शस्य स्वभावः । कथं
धर्माणां स्वभावः । कथं चक्षुर्विज्ञानस्य स्वभावः । कथं श्रोत्रविज्ञा-
नस्य स्वभावः । कथं घ्राणविज्ञानस्य स्वभावः । कथं जिह्वाविज्ञानस्य
स्वभावः । कथं कायविज्ञानस्य स्वभावः । कथं मनोविज्ञानस्य
स्वभावः । कथं चक्षुः संस्पर्शस्य स्वभावः । कथं श्रोत्रसंस्पर्शस्य
स्वभावः । कथं घ्राणसंस्पर्शस्य स्वभावः । कथं जिह्वासंस्पर्शस्य स्वभावः ।
कथं कायसंस्पर्शस्य स्वभावः । कथं मनः संस्पर्शस्य स्वभावः । कथं
चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स्वभावः । कथं श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेद-
नायाः स्वभावः । कथं घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स्वभावः । कथं
जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स्वभावः । कथं कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः
स्वभावः । कथं मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स्वभावः ।

कथं पृथिवीधातोः स्वभावः । कथमग्निधातोः स्वभावः । कथं
तेजोधातोः स्वभावः । कथं वायुधातोः स्वभावः । कथमाकाशधातोः

स्वभावः । कथं विज्ञानधातोः स्वभावः । कथमविद्यायाः स्वभावः ।
 कथं संस्काराणां स्वभावः । कथं विज्ञानस्य स्वभावः । कथं नाम-
 रूपस्य स्वभावः । कथं षडायतनस्य स्वभावः । कथं स्पर्शस्य स्वभा-
 वः । कथं वेदनायाः स्वभावः । कथं तृष्णायाः स्वभावः । कथमु-
 पादानस्य स्वभावः । कथं भवस्य स्वभावः । कथं जातेः स्वभावः ।
 कथं जरामरणस्य स्वभावः ।

कथं दानपारमितायाः स्वभावः । कथं शीलपारमितायाः
 स्वभावः । कथं चान्तिपारमितायाः स्वभावः । कथं वीर्यपारमि-
 तायाः स्वभावः । कथं ध्यानपारमितायाः स्वभावः । कथं प्रज्ञापा-
 रमितायाः स्वभावः ।

कथमध्यात्मशून्यतायाः स्वभावः । कथं वहिर्द्विशून्यतायाः
 स्वभावः । कथमध्यात्मवह्निर्द्विशून्यतायाः स्वभावः । कथं शून्यता-
 शून्यतायाः स्वभावः । कथं महाशून्यतायाः स्वभावः । कथं पर-
 मार्थशून्यतायाः स्वभावः । कथं संस्कृतशून्यतायाः स्वभावः । कथम-
 संस्कृतशून्यतायाः स्वभावः । कथमत्यन्तशून्यतायाः स्वभावः । कथ-
 मनवरागशून्यतायाः स्वभावः । कथमनवकारशून्यतायाः स्वभावः ।
 कथं प्रकृतिशून्यतायाः स्वभावः । कथं सर्वधर्मशून्यतायाः स्वभावः ।
 कथं स्वलक्षणशून्यतायाः स्वभावः । कथमनुपलम्भशून्यतायाः स्वभा-
 वः । कथमभावशून्यतायाः स्वभावः । कथं स्वभावशून्यतायाः
 स्वभावः । कथमभावस्वभाव शून्यतायाः स्वभावः । कथं सृष्ट्युप-
 स्थानानां स्वभावः । कथं सम्यक्प्रहाणानां स्वभावः । कथमृद्धिपा-
 दानां स्वभावः । कथमिन्द्रियाणां स्वभावः । कथं बलानां स्वभावः ।

कथं बोध्यज्ञानां स्वभावः । कथमार्याष्टाङ्गमार्गस्य स्वभावः । कथ-
 मार्यसत्यानां स्वभावः । कथं ध्यानानां स्वभावः । कथमप्रमाणानां
 स्वभावः । कथमारूप्यसमापत्तीनां स्वभावः । कथं विमोक्षाणां
 स्वभावः । कथं नवानुपूर्वविहारसमापत्तीनां स्वभावः । कथं
 शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानां स्वभावः । कथमभिज्ञानां
 स्वभावः । कथं समाधीनां स्वभावः । कथं धारणैमुखानां स्वभावः ।
 कथं दशतथागतबलानां स्वभावः । कथं वैशारद्यानां स्वभावः । कथं
 प्रतिसम्बिदां स्वभावः । कथं महामैत्र्याः स्वभावः । कथं महाकरु-
 णायाः स्वभावः । कथमावेणिकबुद्धधर्माणाम् स्वभावः । कथं श्रौत
 आपत्तिफलस्य स्वभावः । कथं सङ्गदागामिफलस्य स्वभावः ।
 कथमनागामिफलस्य स्वभावः । कथमर्हत्त्वस्य स्वभावः । कथं
 प्रत्येकबोधेः स्वभावः । कथं मार्गाकारजतायाः स्वभावः । कथं
 सर्व्वकारजतायाः स्वभावः । कथं तथतायाः स्वभावः । कथमवि-
 तथतायाः स्वभावः । कथमनन्ततथतायाः स्वभावः । कथं धर्मतायाः
 स्वभावः । कथं धर्मधातोः स्वभावः । कथं धर्मस्थितितायाः स्वभावः ।
 कथं धर्मनियामतायाः स्वभावः । कथं भूतकोटेः स्वभावः ।

सुभूतिराह । अभाव आयुष्मञ्कारद्वतीपुत्र रूपस्य स्वभावः ।
 अभावोवेदनायाः स्वभावः । अभावः संज्ञायाः स्वभावः । अभावः
 संस्काराणां स्वभावः । अभावोविज्ञानस्य स्वभावः । अभावश्चक्षुषः
 स्वभावः । अभावः श्रोत्रस्य स्वभावः । अभावो घ्राणस्य स्वभावः ।
 अभावोजिह्वायाः स्वभावः । अभावः कायस्य स्वभावः । अभावो-
 नसः स्वभावः । अभावोरूपस्य स्वभावः । अभावः शब्दस्य स्वभावः ।

अभावोगन्धस्य स्वभावः । अभावोरसस्य स्वभावः । अभावः स्पर्शस्य
 स्वभावः । अभावोधर्माणं स्वभावः । अभावश्चक्षुर्विज्ञानस्य स्वभावः ।
 प्रभावः श्रोत्रविज्ञानस्य स्वभावः । अभावोघ्राणविज्ञानस्य स्वभावः ।
 प्रभावोजिह्वाविज्ञानस्य स्वभावः । अभावः कायविज्ञानस्य स्वभावः ।
 प्रभावोमनोविज्ञानस्य स्वभावः । अभावश्चक्षुः संस्पर्शस्य स्वभावः ।
 प्रभावः श्रोत्रसंस्पर्शस्य स्वभावः । अभावोघ्राणसंस्पर्शस्य स्वभावः ।
 प्रभावोजिह्वासंस्पर्शस्य स्वभावः । अभावः कायसंस्पर्शस्य स्वभावः ।
 प्रभावोमनःसंस्पर्शस्य स्वभावः । अभावश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः
 स्वभावः । अभावः श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स्वभावः । अभावो-
 णसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स्वभावः । अभावोजिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेद-
 नायाः स्वभावः । अभावः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स्वभावः ।
 प्रभावोमनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स्वभावः । अभावः पृथिवीधातोः
 स्वभावः । अभावोऽब्धातोः स्वभावः । अभावस्तेजोधातोः स्वभावः ।
 प्रभावोवायुधातोः स्वभावः । अभाव आकाशधातोः स्वभावः ।
 प्रभावोविज्ञानधातोः स्वभावः । अभावोऽविद्यायाः स्वभावः । अभावः
 स्काराणां स्वभावः । अभावोविज्ञानस्य स्वभावः । अभावोनामरू-
 पस्य स्वभावः । अभावः षडायतनस्य स्वभावः । अभावः स्पर्शस्य
 स्वभावः । अभावोवेदनायाः स्वभावः । अभावस्तृष्णायाः स्वभावः ।
 प्रभाव उपादानस्य स्वभावः । अभावोभवस्य स्वभावः । अभावोजातेः
 स्वभावः । अभावोजरामरणस्य स्वभावः ।

अभावोदानपारमितायाः स्वभावः । अभावः शीलपारमितायाः
 स्वभावः । अभावः क्षान्तिपारमितायाः स्वभावः । अभावोवीर्यपार-

मितायाः स्वभावः । अभावोऽध्यानपारमितायाः स्वभावः । अभावः
प्रज्ञापारमितायाः स्वभावः ।

अभावोऽध्यात्मशून्यतायाः स्वभावः । अभावोऽवहिर्द्विशून्यतायाः
स्वभावः । अभावोऽध्यात्मवहिर्द्विशून्यतायाः स्वभावः । अभावः शून्य-
तायाः स्वभावः । अभावोऽमहाशून्यतायाः स्वभावः । अभावः परमार्थ-
शून्यतायाः स्वभावः । अभावः संस्कृतशून्यतायाः स्वभावः । अभावो-
ऽसंस्कृतशून्यतायाः स्वभावः । अभावोऽत्यन्तशून्यतायाः स्वभावः ।
अभावोऽनवरागशून्यतायाः स्वभावः । अभावोऽनवकारशून्यतायाः
स्वभावः । अभावः प्रकृतिशून्यतायाः स्वभावः । अभावः सर्वधर्म-
शून्यतायाः स्वभावः । अभावः स्वलक्षणशून्यतायाः स्वभावः । अभा-
वोऽनुपलम्भशून्यतायाः स्वभावः । अभावोऽभावशून्यतायाः स्वभावः ।
अभावः स्वभावशून्यतायाः स्वभावः । अभावोऽभावस्वभावशून्यतायाः
स्वभावः ।

अभावः सत्युपस्थानानां स्वभावः । अभावः सम्यक्प्रहाणानां
स्वभावः । अभावः ऋद्धिपादानां स्वभावः । अभावः इन्द्रियाणां
स्वभावः । अभावोऽबलानां स्वभावः । अभावोऽवोध्यङ्गानां स्वभावः ।
अभावः आर्याष्टाङ्गमार्गस्य स्वभावः । अभावः आर्यसत्यानां
स्वभावः । अभावोऽध्यानानां स्वभावः । अभावोऽप्रमाणानां स्वभावः ।
अभावः आरूप्यसमापत्तीनां स्वभावः । अभावोऽविमोक्षाणां स्वभावः ।
अभावोऽनुपूर्वविहारसमापत्तीनां स्वभावः । अभावः शून्यतानि-
मित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानां स्वभावः । अभावोऽभिज्ञानां स्वभावः ।
अभावः समाधीनां स्वभावः । अभावोऽधारणीमुखानां स्वभावः ।

अभावस्तथागतबलानां स्वभावः । अभावोवैशारद्यानां स्वभावः ।
अभावः प्रतिसम्बिदां स्वभावः । अभावोमहामैत्र्याः स्वभावः ।
अभावोमहाकरुणायाः स्वभावः । अभावोऽष्टादशावेणिकबुद्धधर्माणां
स्वभावः । अभावः श्रोत आपत्तिफलस्य स्वभावः । अभावः सकृदा-
गामिफलस्य स्वभावः । अभावोऽनागामिफलस्य स्वभावः । अभावो-
ऽर्हत्वस्य स्वभावः । अभावः प्रत्येकबोधेः स्वभावः ।

अभावोमार्गाकारज्ञतायाः स्वभावः । अभावः सर्वाकारज्ञतायाः
स्वभावः । अभावस्तथतायाः स्वभावः । अभावोऽवितथतायाः स्वभावः ।
अभावोऽनन्यतथतायाः स्वभावः । अभावोधर्मतायाः स्वभावः । अभा-
वोधर्मधातोः स्वभावः । अभावोधर्मस्थितितायाः स्वभावः । अभा-
वोधर्मनियामतायाः स्वभावः । अभावोभूतकोटेः स्वभावः ।

अनेनायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र पर्यायेणैव वेदितव्यः । यथारूपं
विरहितं रूपस्वभावेन । वेदनाविरहिता वेदनास्वभावेन । संज्ञा-
विरहिता संज्ञास्वभावेन । संस्काराविरहिताः संस्कारस्वभावेन ।
विज्ञानं विरहितं विज्ञानस्वभावेन । चक्षुर्विरहितं चक्षुःस्वभावेन ।
श्रोत्रं विरहितं श्रोत्रस्वभावेन । घ्राणं विरहितं घ्राणस्वभावेन ।
जिह्वाविरहितं जिह्वास्वभावेन । कायोविरहितः कायस्वभावेन ।
मनोविरहितः मनःस्वभावेन । रूपं विरहितं रूपस्वभावेन । शब्दो-
विरहितः शब्दस्वभावेन । गन्धोविरहितो गन्धस्वभावेन । रसोवि-
रहितो रसस्वभावेन । स्पर्शोविरहितः स्पर्शस्वभावेन । धर्माविर-
हिताः धर्मस्वभावेन । चक्षुर्विज्ञानं विरहितं चक्षुर्विज्ञानस्वभावेन ।
श्रोत्रविज्ञानं विरहितं श्रोत्रविज्ञानस्वभावेन । घ्राणविज्ञानं विर-

हितं घ्राणविज्ञानस्वभावेन । जिह्वाविज्ञानं विरहितं जिह्वाविज्ञान-
 स्वभावेन । कायविज्ञानं विरहितं कायविज्ञानस्वभावेन । मनो-
 विज्ञानं विरहितं मनोविज्ञानस्वभावेन । चक्षुःसंस्पर्शो विरहितश्चक्षुः
 संस्पर्शस्वभावेन । श्रोत्रसंस्पर्शो विरहितः श्रोत्रसंस्पर्शस्वभावेन । घ्राण-
 संस्पर्शो विरहितो घ्राणसंस्पर्शस्वभावेन । जिह्वासंस्पर्शो विरहितो
 जिह्वासंस्पर्शस्वभावेन । कायसंस्पर्शो विरहितः कायसंस्पर्शस्वभावेन ।
 मनः संस्पर्शो विरहितो मनः संस्पर्शस्वभावेन । चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययवे-
 दनाविरहिता चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावेन । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्यय-
 वेदनाविरहिता श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावेन । घ्राणसंस्पर्शप्रत्यय-
 वेदनाविरहिता घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावेन । जिह्वासंस्पर्शप्रत्यय-
 वेदनाविरहिता जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावेन । कायसंस्पर्शप्रत्यय
 वेदनाविरहिता कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावेन । मनः संस्पर्शप्रत्यय
 वेदनाविरहिता मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावेन । पृथिवीधातुर्वि-
 रहितः पृथिवीधातुस्वभावेन । अग्निधातुर्विरहितोऽग्निधातुस्वभावेन ।
 तेजोधातुर्विरहितस्तेजोधातुस्वभावेन । वायुधातुर्विरहितो वायु-
 धातुस्वभावेन । आकाशधातुर्विरहित आकाशधातुस्वभावेन । वि-
 ज्ञानधातुर्विरहितो विज्ञानधातुस्वभावेन । अविद्याविरहिताऽवि-
 द्यास्वभावेन । संस्काराविरहिताः संस्कारस्वभावेन । विज्ञानं विर-
 हितं विज्ञानस्वभावेन । नामरूपं विरहितं नामरूपस्वभावेन ।
 षडायतनं विरहितं षडायतनस्वभावेन । स्पर्शो विरहितः स्पर्शस्वभा-
 वेन । वेदनाविरहिता वेदनास्वभावेन । तृष्णाविरहिता तृष्णास्व-
 भावेन । उपादानं विरहितमुपादानस्वभावेन । भवो विरहितो भवस्व-

भावेन । जातिर्विरहिता जातिस्वभावेन । जरामरणं विरहितं जरामरणस्वभावेन ।

दानपारमिताविरहिता दानपारमितास्वभावेन । शीलपारमिताविरहिता शीलपारमितास्वभावेन । क्षान्तिपारमिताविरहिता क्षान्तिपारमितास्वभावेन । वीर्यपारमिताविरहिता वीर्यपारमितास्वभावेन । ध्यानपारमिताविरहिता ध्यानपारमितास्वभावेन । प्रज्ञापारमिताविरहिता प्रज्ञापारमितास्वभावेन ।

अध्यात्मशून्यताविरहिता अध्यात्मशून्यतास्वभावेन । वहिर्द्विशून्यताविरहिता वहिर्द्विशून्यतास्वभावेन । अध्यात्मवह्निर्द्विशून्यताविरहिता अध्यात्मवह्निर्द्विशून्यतास्वभावेन । शून्यताशून्यताविरहिता शून्यताशून्यतास्वभावेन । महाशून्यताविरहिता महाशून्यतास्वभावेन । परमार्थशून्यताविरहिता परमार्थशून्यतास्वभावेन । संस्कृतशून्यताविरहिता संस्कृतशून्यतास्वभावेन । असंस्कृतशून्यताविरहिता असंस्कृतशून्यतास्वभावेन । अत्यन्तशून्यताविरहिता अत्यन्तशून्यतास्वभावेन । अनवरागशून्यताविरहिता अनवरागशून्यतास्वभावेन । अनवकारशून्यताविरहिता अनवकारशून्यतास्वभावेन । प्रकृतिशून्यताविरहिता प्रकृतिशून्यतास्वभावेन । सर्वधर्मशून्यताविरहिता सर्वधर्मशून्यतास्वभावेन । स्वलक्षणशून्यताविरहिता स्वलक्षणशून्यतास्वभावेन । अनुपलम्भशून्यताविरहिता अनुपलम्भशून्यतास्वभावेन । अभावशून्यताविरहिता अभावशून्यतास्वभावेन । स्वभावशून्यताविरहिता स्वभावशून्यतास्वभावेन । अभावस्वभावशून्यताविरहिता अभावस्वभावशून्यतास्वभावेन ।

स्मृत्युपस्थानानि विरहितानि स्मृत्युपस्थानस्वभावेन । सम्यक्
 प्रज्ञाणानि विरहितानि सम्यक्प्रज्ञाणस्वभावेन । षट्द्विपादाविरहि-
 ताः षट्द्विपादस्वभावेन । इन्द्रियाणि विरहितानि इन्द्रियस्वभा-
 वेन । बलानि विरहितानि बलस्वभावेन । बोध्यज्ञानि विरहि-
 तानि बोध्यज्ञस्वभावेन । आर्याष्टाङ्गमार्गोविरहित आर्याष्टाङ्ग-
 मार्गस्वभावेन । आर्यसत्यानि विरहितान्यार्यसत्यस्वभावेन ।
 ध्यानानि विरहितानि ध्यानस्वभावेन । अप्रमाणानि विरहितान्य-
 प्रमाणस्वभावेन । आरूप्यसमापत्तयोविरहिता आरूप्यसमापत्ति-
 स्वभावेन । अष्टविमोक्षाविरहिता अष्टविमोक्षस्वभावेन । अनुपूर्व-
 विहारसमापत्तयो विरहिता अनुपूर्वविहारसमापत्तिस्वभावेन ।
 शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखानि विरहितानि शून्यता -
 मित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखस्वभावेन । समाधयोविरहिताः समाधि-
 स्वभावेन । धारणीमुखानि विरहितानि धारणीमुखस्वभावेन ।
 तथागतबलानि विरहितानि तथागतबलस्वभावेन । वैशारद्यानि
 विरहितानि वैशारद्यस्वभावेन । प्रतिमस्विदोविरहिताः प्रतिसम्बित्
 स्वभावेन । महामैत्रीविरहिता महामैत्रीस्वभावेन । महाकरुणा-
 विरहिता महाकरुणास्वभावेन । आवेणिकबुद्धधर्माविरहिता
 आवेणिकबुद्धधर्मस्वभावेन । श्रोत आपत्तिफलं विरहितं श्रोत आप-
 त्तिफलस्वभावेन । सकृदागामिफलं विरहितं सकृदागामिफलस्वभा-
 वेन । अनागामिफलं विरहितमनागामि फलस्वभावेन । अर्हत्त्वं
 विरहितमर्हत्त्वस्वभावेन । प्रत्येकबोधिर्विरहिता प्रत्येकबोधिस्वभावेन ।
 मार्गाकारज्ञताविरहिता मार्गाकारज्ञतास्वभावेन । सर्वाकारज्ञता-

विरहिता सर्वाकारज्ञतास्वभावेन । तथताविरहिता तथतास्वभावेन ।
अवितथताविरहिता अवितथतास्वभावेन । अनन्यतथताविरहिता
अनन्यतथतास्वभावेन । धर्मताविरहिता धर्मतास्वभावेन । धर्मधातु-
र्विरहितो धर्मधातुस्वभावेन । धर्मस्थितिताविरहिता धर्मस्थिति-
तास्वभावेन । धर्मनियामताविरहिता धर्मनियामतास्वभावेन ।
भूतकोटिर्विरहिता भूतकोटिस्वभावेन ।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र रूपं विरहितं रूपलक्षणेन । वेद-
नाविरहिता वेदनालक्षणेन । संज्ञाविरहिता संज्ञालक्षणेन । संस्का-
राविरहिताः संस्कारालक्षणेन । विज्ञानं विरहितं विज्ञानलक्षणेन ।
चक्षुर्विरहितं चक्षुर्लक्षणेन । श्रोत्रं विरहितं श्रोत्रलक्षणेन । घ्राणं
विरहितं घ्राणलक्षणेन । जिह्वाविरहिता जिह्वालक्षणेन । कायोवि-
रहितः कायलक्षणेन । मनोविरहितं मनोलक्षणेन । रूपं विरहितं
रूपलक्षणेन । शब्दोविरहितः शब्दलक्षणेन । गन्धोविरहितो गन्ध-
लक्षणेन । रसोविरहितो रसलक्षणेन । स्पर्शोविरहितः स्पर्शलक्षणेन ।
धर्मविरहिता धर्मलक्षणेन । चक्षुर्विज्ञानं विरहितं चक्षुर्विज्ञान-
लक्षणेन । श्रोत्रविज्ञानं विरहितं श्रोत्रविज्ञानलक्षणेन । घ्राणवि-
ज्ञानं विरहितं घ्राणविज्ञानलक्षणेन । जिह्वाविज्ञानं विरहितं
जिह्वाविज्ञानलक्षणेन । कायविज्ञानं विरहितं कायविज्ञानलक्षणेन ।
मनोविज्ञानं विरहितं मनोविज्ञानलक्षणेन । चक्षुःसंस्पर्शोविरहितश्चक्षुः
संस्पर्शलक्षणेन । श्रोत्रसंस्पर्शोविरहितं श्रोत्रसंस्पर्शलक्षणेन । घ्राणसं-
स्पर्शोविरहितो घ्राणसंस्पर्शलक्षणेन । जिह्वासंस्पर्शोविरहितो जिह्वा-
संस्पर्शलक्षणेन । कायसंस्पर्शोविरहितः कायसंस्पर्शलक्षणेन । मनः-

संस्पर्शविरहितो मनःसंस्पर्शलक्षणेन । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविरहि-
ता चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनालक्षणेन । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविरहिता
श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनालक्षणेन । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविरहिता
घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनालक्षणेन । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविरहिता
जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनालक्षणेन । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविरहिता
कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनालक्षणेन । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविरहिता
मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनालक्षणेन ।

पृथिवीधातुर्विरहितः पृथिवीधातुलक्षणेन । अग्निधातुर्विरहितो-
ऽग्निधातुलक्षणेन । तेजोधातुर्विरहितस्तेजोधातुलक्षणेन । वायुधातुर्वि-
रहितो वायुधातुलक्षणेन । आकाशधातुर्विरहित आकाशधातुलक्ष-
णेन । विज्ञानधातुर्विरहितो विज्ञानधातुलक्षणेन । अविद्याविरहिता
अविद्यालक्षणेन । संस्काराविरहिताः संस्कारलक्षणेन । विज्ञानं
विरहितं विज्ञानलक्षणेन । नामरूपं विरहितं नामरूपलक्षणेन ।
षडायतनं विरहितं षडायतनलक्षणेन । स्पर्शोविरहितः स्पर्शलक्षणेन ।
वेदनाविरहिता वेदनालक्षणेन । तृष्णाविरहिता तृष्णालक्षणेन ।
उपादानं विरहितमुपादानलक्षणेन । भवोविरहितो भवलक्षणेन ।
जातिर्विरहिता जातिलक्षणेन । जरामरणं विरहितं जरामरणलक्षणेन ।

दानपारमिताविरहिता दानपारमितालक्षणेन । शीलपारमि-
ताविरहिता शीलपारमितालक्षणेन । चान्तिपारमिताविरहिता
चान्तिपारमितालक्षणेन । वीर्यपारमिताविरहिता वीर्यपारमिता-
लक्षणेन । ध्यानपारमिताविरहिता ध्यानपारमितालक्षणेन । प्रज्ञा-
पारमिताविरहिता प्रज्ञापारमितालक्षणेन ।

अध्यात्मशून्यताविरहिता अध्यात्मशून्यतालक्षणेन । वहिर्द्वैशून्यताविरहिता वहिर्द्वैशून्यतालक्षणेन । अध्यात्मवह्निर्द्वैशून्यताविरहिता अध्यात्मवह्निर्द्वैशून्यतालक्षणेन । शून्यताशून्यताविरहिता शून्यताशून्यतालक्षणेन । महाशून्यताविरहिता महाशून्यतालक्षणेन । परमार्थशून्यताविरहिता परमार्थशून्यतालक्षणेन । संस्कृतशून्यताविरहिता संस्कृतशून्यतालक्षणेन । असंस्कृतशून्यताविरहिता असंस्कृतशून्यतालक्षणेन । अत्यन्तशून्यताविरहिता अत्यन्तशून्यतालक्षणेन । अनवरागशून्यताविरहिता अनवरागशून्यतालक्षणेन । अनवकारशून्यताविरहिता अनवकारशून्यतालक्षणेन । प्रकृतिशून्यताविरहिता प्रकृतिशून्यतालक्षणेन । सर्वधर्मशून्यताविरहिता सर्वधर्मशून्यतालक्षणेन । स्वलक्षणशून्यताविरहिता स्वलक्षणशून्यतास्वभावेन । अनुपलम्भशून्यताविरहिता अनुपलम्भशून्यतालक्षणेन । अभावशून्यताविरहिता अभावशून्यतालक्षणेन । स्वभावशून्यताविरहिता स्वभावशून्यतालक्षणेन । अभावस्वभावशून्यताविरहिता अभावस्वभावशून्यतालक्षणेन ।

स्मृत्युपस्थानानि विरहितानि स्मृत्युपस्थानलक्षणेन । सम्यक्प्रहाणानि विरहितानि सम्यक्प्रहाणलक्षणेन । च्छेद्विपादाविरहिता च्छेद्विपादलक्षणेन । इन्द्रियाणि विरहितानि इन्द्रियलक्षणेन । बलानि विरहितानि बललक्षणेन । बोध्यङ्गानि विरहितानि बोध्यङ्गलक्षणेन । आर्याष्टाङ्गमार्गेविरहित आर्याष्टाङ्गमार्गलक्षणेन । आर्य्यसत्यानि विरहितान्यार्य्यसत्यलक्षणेन । ध्यानानि विरहितानि ध्यानलक्षणेन । अप्रमाणानि विरहितानि अप्रमाणलक्ष-

णेन । आरूप्य समापत्तयोविरहिता आरूप्य समापत्तिलक्षणेन ।
 अष्टौ विमोक्षाविरहिता अष्टविमोक्षलक्षणेन । अनुपूर्वविहारसमा-
 पत्तयोविरहिता अनुपूर्वविहारसमापत्तिलक्षणेन । शून्यतानिमि-
 त्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि विरहितानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहि-
 तविमोक्षमुखलक्षणेन । अभिज्ञाविरहिता अभिज्ञालक्षणेन । समा-
 धयोविरहिताः समाधिलक्षणेन । धारणीमुखानि विरहितानि
 धारणीमुखलक्षणेन । तथागतबलानि विरहितानि तथागतबल-
 लक्षणेन । वैशारद्यानि विरहितानि वैशारदलक्षणेन । प्रतिसम्भि-
 दोविरहिताः प्रतिसम्भिदलक्षणेन । महामैत्रीविरहिता महामैत्री-
 लक्षणेन । महाकरुणाविरहिता महाकरुणालक्षणेन । आवेणिक-
 बुद्धधर्माविरहिता आवेणिकबुद्धधर्मस्वभावेन । श्रोत आपत्तिफलं
 विरहितं श्रोत आपत्तिफललक्षणेन । सकृदागामिफलं विरहितं
 सकृदागामिफललक्षणेन । अनागामिफलं विरहितमनागामिलक्ष-
 णेन । अर्हत्वविरहितमर्हत्वलक्षणेन । प्रत्येकबोधिर्विरहिता प्रत्ये-
 कबोधिलक्षणेन । मार्गाकारज्ञताविरहिता मार्गाकारज्ञतालक्षणेन ।
 सर्वाकारज्ञताविरहिता सर्वाकारज्ञतालक्षणेन । तथताविरहिता
 तथतालक्षणेन । अवितथताविरहिता अवितथतालक्षणेन । अनन्य-
 तथताविरहिता अनन्यतथतालक्षणेन । धर्मताविरहिता धर्मतालक्ष-
 णेन । धर्मधातुर्विरहितो धर्मधातुलक्षणेन । धर्मस्थितिताविरहिता
 धर्मस्थितितालक्षणेन । धर्मनियामताविरहिता धर्मनियामतालक्ष-
 णेन । भूतकोटिर्विरहिता भूतकोटिलक्षणेन । लक्षणस्वभावेनापि
 लक्षणं विरहितं । स्वभावलक्षणेनापि लक्षणस्वभावोविरहितः ।

आह । य आयुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽच शिखायां
 शिचिष्यते । सनिर्यास्यति सर्वाकारज्ञतायां । सुभूतिराह । एव-
 मेवैतदायुष्मञ्छारदतीपुत्र एव मेतत् । यो बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो-
 ऽच शिखायां शिचिष्यते । सनिर्यास्यति सर्वाकारज्ञतायां । तत्कस्य
 हेतोस्तथाह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्राजातानिर्याताः सर्वधर्माः । आह ।
 कतम आयुष्मन् सुभूतेऽजातानिर्याताः सर्वधर्माः । सुभूतिराह ।
 रूपमायुष्मञ्छारदतीपुत्र शून्यरूपेण । तस्य नैव जातिरूपलभ्यते ।
 न निर्याणं । वेदनाशून्यावेदनया तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न
 निर्याणं । संज्ञाशून्यासंज्ञया । तस्यानैव जातिरूपलभ्यते । न निर्याणं ।
 संस्काराः शून्याः । संस्कारैस्तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।
 विज्ञानं शून्यं विज्ञानेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।
 चक्षुरायुष्मञ्छारदतीपुत्र शून्यं चक्षुषा तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न
 निर्याणं । श्रोत्रं शून्यं श्रोत्रेण तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।
 घ्राणं शून्यं घ्राणेन तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । जिह्वाशून्या
 जिह्वया तस्या नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । कायः शून्यः कायेन
 तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । मनः शून्यं मनसा तस्य नैव
 जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । रूपमायुष्मञ्छारदतीपुत्र शून्यं रूपेण
 तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । शब्दः शून्यः शब्देन तस्य
 नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । गन्धः शून्योगन्धेन तस्य नैव
 जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । रसः शून्योरसेन तस्य नैव जातिरूप-
 लभ्यते न निर्याणं । स्पर्शः शून्यः स्पर्शेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते
 न निर्याणं । धर्माः शून्याधर्मैस्तेषां नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

चक्षुर्विज्ञानमायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र शून्यं चक्षुर्विज्ञानेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । श्रोत्रविज्ञानं शून्यं श्रोत्रविज्ञानेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । घ्राणविज्ञानं शून्यं घ्राणविज्ञानेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । जिह्वाविज्ञानं शून्यं जिह्वाविज्ञानेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । कायविज्ञानं शून्यं कायविज्ञानेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । मनोविज्ञानं शून्यं मनोविज्ञानेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

चक्षुःसंस्पर्श आयुष्मञ्कारद्वतीपुत्र शून्यश्चक्षुःसंस्पर्शेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । श्रोत्रसंस्पर्शः शून्यः श्रोत्रसंस्पर्शेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । घ्राणसंस्पर्शः शून्यो घ्राणसंस्पर्शेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । जिह्वासंस्पर्शः शून्यो जिह्वासंस्पर्शेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । कायसंस्पर्शः शून्यः कायसंस्पर्शेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । मनः संस्पर्शः शून्यो मनः संस्पर्शेन तस्य नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया तस्या नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्या श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया तस्या नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्या घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया तस्या नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्या जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनया तस्या नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्या कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया तस्या नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्या मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया तस्या नैव जातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

पृथिवीधातुरायुष्मञ्छारदतीपुत्र शून्यः पृथिवीधातुना तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । अग्नात्तुः शून्योऽग्नात्तुना तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । तेजोधातुः शून्यस्तेजोधातुना तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । वायुधातुः शून्यो वायुधातुना तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । आकाशधातुः शून्य आकाशधातुना तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । विज्ञानधातुः शून्यो विज्ञानधातुना । तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

अविद्या आयुष्मञ्छारदतीपुत्र शून्याऽविद्यया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । संस्काराः शून्याः संस्कारैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । विज्ञानं शून्यं विज्ञानेन तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । नामरूपं शून्यं नामरूपेण तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । षडायतनं शून्यं षडायतनेन तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । स्पर्शः शून्यः स्पर्शेन तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । वेदनाशून्यावेदनया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । तृष्णाशून्यातृष्णया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । उपादानं शून्यमुपादानेन तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । भवः शून्योभवेन तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । जातिः शून्यो जात्या तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । जरा-मरणं शून्यं जरामरणेन तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

दानपारमितायुष्मञ्छारदतीपुत्र शून्यादानपारमितया तस्या नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । शीलपारमिता शून्या शीलपार-

मितया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । चान्तिपारमिता
 शून्या चान्तिपारमितया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।
 वीर्यपारमिता शून्या वीर्यपारमितया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते
 न निर्याणं । ध्यानपारमिता शून्या ध्यानपारमितया तस्यानैव-
 जातिरूपलभ्यते न निर्याणं । प्रज्ञापारमिता शून्या प्रज्ञापारमितया
 तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

अध्यात्मशून्यतायुष्मज्झारदतीपुत्र शून्याऽध्यात्मशून्यतया तस्या-
 नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । वहिर्द्विशून्यताशून्या वहिर्द्विशून्य-
 तया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । अध्यात्मवह्निर्द्विशून्य-
 ताशून्याऽध्यात्मवह्निर्द्विशून्यतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।
 शून्यताशून्यता शून्या शून्यताशून्यतया तस्यानैवजातिरूपल-
 भ्यते न निर्याणं । महाशून्यताशून्या महाशून्यतया तस्यानैवजा-
 तिरूपलभ्यते न निर्याणं । परमार्थशून्यताशून्या परमार्थशून्यतया
 तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । संस्कृतशून्यताशून्या संस्कृत-
 शून्यतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । असंस्कृतशून्यता-
 शून्या असंस्कृतशून्यतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।
 अत्यन्तशून्यताशून्या अत्यन्तशून्यतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न
 निर्याणं । अनवरागशून्यताशून्या अनवरागशून्यतया तस्यानैवजा-
 तिरूपलभ्यते न निर्याणं । अनवकारशून्यताशून्याऽनवकारशून्यतया
 तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । प्रकृतिशून्यताशून्या प्रकृति-
 शून्यतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । सर्वधर्मशून्यता
 शून्या सर्वधर्मशून्यतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

स्वस्वचणशून्यताशून्या स्वस्वचणशून्यतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । अनुपलम्भशून्यताशून्या अनुपलम्भशून्यतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । अभावशून्यताशून्या अभावशून्यतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । स्वभावशून्यताशून्या स्वभावशून्यतया । तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । अभावस्वभावशून्यताशून्याऽभावस्वभावशून्यतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

सृत्युपस्थानान्यायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र शून्यानि सृत्युपस्थानैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । सम्यक्प्रहाणानि शून्यानि सम्यक्प्रहाणैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । ऋद्धिपादाः शून्याः ऋद्धिपादैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । इन्द्रियाणि शून्यानीन्द्रियैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । वक्षानि शून्यानि वक्षैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । बोध्यङ्गानि शून्यानि बोध्यङ्गैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । आर्याष्टाङ्गमार्गः शून्य आर्याष्टाङ्गमार्गेण तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

आर्यसत्यान्यायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र शून्यान्यार्यसत्यैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । ध्यानानि शून्यानि ध्यानैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । अप्रमाणानि शून्यान्यप्रमाणैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । आरूप्यसमापत्तयः शून्या आरूप्यसमापत्तिभिः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । अष्टौ विमोक्षाः शून्याविमोक्षैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न

निर्याणं । नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयः शून्या नवाऽनुपूर्वविहारस-
मापत्तिभिः तासां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । शून्यतानि-
मित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि शून्यानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहित-
विमोचैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । अभिज्ञाः
शून्या अभिज्ञाभिः तासां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।
समाधयः शून्याः समाधिभिः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न नि-
र्याणं । धारणीमुखानि शून्यानि धारणीमुखैः तेषां नैवजाति-
रूपलभ्यते न निर्याणं । दशतथागतबलानि शून्यानि दशतथाग-
तबलैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । चत्वारिवैशारद्यानि
शून्यानि वैशारद्यैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । चतस्रः
प्रतिषम्बिदः शून्याः प्रतिषम्बिद्भिः तासां नैवजातिरूपलभ्यते न
निर्याणं । महामैत्रीशून्या महामैत्र्या तस्यानैवजातिरूपलभ्यते
न निर्याणं । महाकरुणाशून्या महाकरुणया तस्यानैवजातिरूप-
लभ्यते न निर्याणं । अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्माः शून्या आवेणिक
बुद्धधर्मैः तेषां नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

श्रोत आपत्तिफलमायुश्चक्षारद्वतीपुत्र शून्यं श्रोत आपत्तिफ-
लेन तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । सकृदागामिफलं
शून्यं सकृदागामिफलेन तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।
अनागामिफलं शून्यमनागामिफलेन तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न
निर्याणं । अर्हत्त्वं शून्यमर्हत्त्वेन तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न नि-
र्याणं । प्रत्येकबोधिः शून्या प्रत्येकबोद्धा । तस्यानैवजातिरूपलभ्यते
न निर्याणं ।

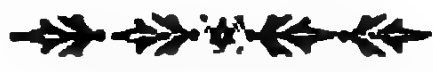
तथतायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र शून्या तथतया । तस्यानैवजातिरूप-
लभ्यते न निर्याणं । अवितथताशून्याऽवितथतया । तस्यानैवजाति-
रूपलभ्यते न निर्याणं । अनन्यतथतायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र शून्याऽनन्य-
तथतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । धर्मताशून्या
धर्मतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । धर्मधातुः शून्यो
धर्मधातुना तस्य नैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । धर्मस्थितिताशून्या
धर्मस्थितितया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं । धर्मनिया-
मताशून्या धर्मनियामतया तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।
भूतकोटिः शून्या भूतकोट्या तस्यानैवजातिरूपलभ्यते न निर्याणं ।

एवमायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र बोधिमत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् सर्वकारज्ञताया अभ्यासीभवति । स यथा यथा सर्वाकार-
ज्ञताया अभ्यासी भवति स तथा तथा कायपरिशुद्धिं वाक्परिशुद्धिं
चित्तपरिशुद्धिं लक्षणपरिशुद्धिञ्चाधिगच्छति । यथा यथा काय-
परिशुद्धिं वाक्परिशुद्धिं चित्तपरिशुद्धिञ्चाधिगच्छति । स तथा-
तथा बोधिमत्त्वोमहामत्त्वो रागमहगतं चित्तं नोत्पादयति । द्वेष
महगतं मोहमहगतं मानमहगतं मायाशाद्यमहगतं ईर्ष्यामात्सर्य-
महगतं लोभमहगतं दृष्टिमहगतं चित्तं नोत्पादयति । स रागचि-
त्तमुत्पाद्य द्वेषमोहमायाशाद्येषां मात्सर्यलोभमहगतं चित्तमुत्पादयन्
न(?) जातुमातुः कुचावुपगच्छते । सततममितमुपपादको भवति । न
च कदाचिदपायेषूपपद्यते । अन्यत्र सत्त्वपरिपाकहेतोः सर्वबुद्धचे-
षेण बुद्धचेवं संक्रामति । सत्त्वान् परिपाचयन् न जातुबुद्धैर्भगवद्भि-
र्विरहितो भवति । यावदनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुद्धः ।

तस्मात्तद्ध्यायुष्मन् शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनेमां गुणानुमं-
 सां प्रतिलब्धुकामेनैवं प्रज्ञापारमितायामनिक्षिप्तधुरेण चरितव्यं ।
 एवं ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
 चरन् स्वभासीभवति सर्वाकारज्ञतायां ॥ ० ॥

शतसाहस्रयाः प्रज्ञापारमितायाश्चतुर्थः परिवर्त्तः ।

अथ पञ्चमः परिवर्त्तः ।

अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतदवोचत् । सचेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपायकौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपे चरति निमित्ते चरति । स चेद् वेदनायां चरति निमित्ते चरति । स चेत् संज्ञायां चरति निमित्ते चरति । स चेत् संस्कारेषु चरति निमित्ते चरति । स चेद्विज्ञाने चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपायकौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपमनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपं सुखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपं दुःखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपमात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपायकौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपमनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपं शान्तमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहा-

प्रज्ञापारमितायां चरन् संज्ञा अनित्येति चरति निमित्ते चरति ।
 स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमि-
 तायां चरन् संज्ञासुखेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
 बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
 संज्ञादुःखेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
 महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् संज्ञा आत्मेति
 चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय
 कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् संज्ञा अनात्मिकेति चरति
 निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौश-
 लेन प्रज्ञापारमितायां चरन् संज्ञाशान्तेति चरति निमित्ते चरति
 स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमि-
 तायां चरन् संज्ञाऽशान्तेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
 बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
 संज्ञाविविक्तेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
 महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् संज्ञाऽविवि-
 क्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
 मितायां चरन् संस्कारानित्या इति चरति निमित्ते चरति । स
 चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
 चरन् संस्कारा अनित्या इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
 बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
 संस्कारा सुखा इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधि-

सत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्कारा-
दुःखा इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्कारा आत्मान
इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो-
ऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्काराः अनात्मान इति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्काराः शान्ता इति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्काराः अशान्ता इति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् संस्काराविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् संस्कारा अविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् विज्ञानं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् विज्ञानमनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
विज्ञानं सुखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् विज्ञानं
दुःखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् विज्ञानमात्मेति

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् चक्षुर्नित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
चक्षुरनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् चक्षुः
सुखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् चक्षुर्दुःखमिति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् चक्षुरात्मेति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् चक्षुरनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां

[illegible]

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् कायो नित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् मनोऽनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् मनोऽनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्

मनःसुखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् मनोदुःख-
मिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् मन आत्मेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनु-
पाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् मनोऽनात्मेति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् मनःशान्तमिति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् मनोऽशान्तमिति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् मनोविविक्तमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्-
भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् मनोऽविविक्तमिति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् रूपं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् रूपमनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपं
सुखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपं दुःख-
मिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहास-

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्दोऽनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्दोऽनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्दःसुखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्दोदुःखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्द आत्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्दोऽनात्मेति चरति

निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय-
 कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्दः शान्तमिति चरति
 निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
 कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्दोऽशान्त इति चरति
 निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
 कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्दोविविक्तमिति चरति
 निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
 कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्दोऽविविक्तमिति चरति
 निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापा-
 रमितायां* चरन् गन्धोनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स
 चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
 चरन् गन्धोऽनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
 बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
 गन्धः सुखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् गन्धोदः-
 खमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोम-
 हासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् गन्ध आत्मेति
 चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनु-
 पाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् गन्धोऽनात्मेति चरति

* आदर्शपुस्तके गन्धादिशब्दानां केषाञ्चित् द्वितीयान्तत्वं केषाञ्चित्
 प्रथमान्तत्वं दृश्यते ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शोऽनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शोऽनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शः सुखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शो दुःखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्श आत्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शोऽनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शः शान्तमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शोऽशान्तमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
रमितायां चरन् धर्मानित्या इति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् धर्मा अनित्या इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भग-
वन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
धर्माः सुखा इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् धर्मा-
दुःखा इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् धर्मा आत्मान
इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो-
ऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् धर्मा अमात्मान इति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् धर्माः शान्ता इति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौश-
लेन प्रज्ञापारमितायां चरन् धर्मा अशान्ता इति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् धर्माविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् धर्मा अविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् श्रोत्रविज्ञानं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशल्येन प्रज्ञापारमितायां चरन् घ्राणविज्ञानं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशल्येन प्रज्ञापारमितायां चरन् घ्राणविज्ञानमनित्यमिति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् जिह्वाविज्ञानं दुःखमिति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् जिह्वाविज्ञानमात्मेति चरति निमित्ते चरति । स

चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् जिह्वाविज्ञानं शान्तमिति चरति निमित्तं चरति । स

चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् जिह्वाविज्ञानमशान्तमिति चरति निमित्ते चरति । स

चेद्भगवन् बोधिसत्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् जिह्वाविज्ञानं विविक्तमिति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् जिह्वाविज्ञानमविविक्तमिति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् कायविज्ञानं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् कायविज्ञानमनित्यमिति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् कायविज्ञानं सुखमिति चरति निमित्ते चरति । स

चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् कायविज्ञानं दुःखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भ-

गवन् बोधिमत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् कायविज्ञानमात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भग-

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् मनोविज्ञानं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् मनोविज्ञानमनित्यमिति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् मनोविज्ञानं सुखमिति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् मनोविज्ञानं दुःखमिति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् मनोविज्ञानमात्मेति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् मनोविज्ञानमनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् ओचसंस्पर्शं नित्यमिति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् ओचसंस्पर्शमनित्यमिति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् ओचसंस्पर्शं सुखमिति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् ओचसंस्पर्शं दुःखमिति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् ओचसंस्पर्शमात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
ओचसंस्पर्शमनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
ओचसंस्पर्शं शान्तमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् घ्राणसंस्पर्शं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् घ्राणसंस्पर्शमनित्यमिति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् घ्राणसंस्पर्शं सुखमिति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् घ्राणसंस्पर्शं दुःखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
घ्राणसंस्पर्शमात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधि-
सत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् घ्राण-
संस्पर्शमनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् घ्राणसंस्पर्शं
शान्तमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् घ्राणसंस्पर्शम-
शान्तमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-

महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् घ्राणसंस्पर्शं
विविक्तमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् घ्राणसंस्पर्शम-
विविक्तमिति चरति निमित्ते चरति ।

[illegible]

बोधिमत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
कायरुस्यर्शमविविक्तमिति चरति निमित्ते चरति ।

[illegible]

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना नित्येति चरति निमित्ते

[illegible]

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदना नित्येति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना नित्येति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनित्येति चरति

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् जिक्कामंस्पर्शप्रत्ययवेदना नित्येति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् जिक्कामंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनित्येति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना नित्येति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनित्येति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना नित्येति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनित्येति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् पृथिवौ धातुर्नित्य इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् पृथिवौ धातुरनित्य इति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन

प्रज्ञापारमितायां चरन् पृथिवी धातु सुखः इति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् पृथिवी धातुर्दुःख इति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् पृथिवी धातुरात्मेति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् पृथिवी धातुरनात्मेति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् पृथिवी धातुःशान्त इति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् पृथिवी धातुरशान्त इति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् पृथिवी धातुर्विविक्त इति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायांचरन् पृथिवी धातुरविविक्त इति चरति
निमित्ते चरति* ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्धातुर्नित्य इति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन्धातुरनित्य इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्

ख । घ । पुस्तक पृथिवी धातुमिति द्वितीयान्त पाठो दृश्यते । एक
परत्रापिसर्वत्र द्वितीयान्तः पाठः ।

बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्-
 आतुःसुख इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्आतुर्दुःख
 इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो
 महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्आरात्मेति
 चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहास-
 त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्आतुरनात्मेति
 चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽ-
 नुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्आतुःशान्त इति चरति
 निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
 कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्आतुरशान्त इति चरति
 निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
 कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्आतुर्विविक्त इति चरति
 निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
 कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्आतुरविविक्त इति चरति
 निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
 पारमितायां चरन् तेजोधातुर्नित्य इति चरति निमित्ते चरति ।
 स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
 मितायां चरन् तेजोधातुरनित्य इति चरति निमित्ते चरति ।
 स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
 मितायां चरन् तेजोधातुःसुख इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् वायुधातुर्दुःख इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्नाकाशधातुर्नित्य इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्नाकाशधातुरनित्य इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्नाकाशधातुःसुख इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्नाकाशधातुर्दुःख इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्नाकाशधातुरात्मेति चरति निमित्ते चरति । स

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्विद्यानित्येति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्विद्याऽनित्येति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्विद्यासुखेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्विद्यादुःखेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्विद्या आत्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्विद्याऽनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् विज्ञानधातुर्नित्य इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् विज्ञानधातुरनित्य इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् विज्ञानधातुःसुख इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् विज्ञानधातुर्दुःख इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् विज्ञानधातुरात्मेति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् विज्ञानधातुरनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् विज्ञानधातुःशान्त इति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् संस्काराः नित्या इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् संस्कारा अनित्या इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् संस्काराःसुख इति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमि-
तायां चरन् संस्काराः दुःख इति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् संस्कारा आत्मान इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
संस्कारा अमात्मान इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
संस्काराःशान्ता इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
संस्काराःअशान्ता इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्

संस्काराविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वो महामहोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
संस्कारा अविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् विज्ञानं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स
चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् विज्ञानमनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
विज्ञानं सुखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिस-
त्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् विज्ञान
दुःखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधि-
सत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् विज्ञान-
मात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महा-
सत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् विज्ञानमनात्मेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् विज्ञानं शान्तमिति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् विज्ञानमशान्तमिति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
चरन् विज्ञानं विविक्तमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
विज्ञानमविविक्तमिति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुयाय कोशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् वृद्धायतनं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शोऽनित्य इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शोऽनित्य इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्

बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
 स्पर्शःसुखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शो-
 दुःखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो
 महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्श आत्मेति
 चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
 कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शोऽनात्मेति चरति निमित्ते
 चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
 पारमितायां चरन् स्पर्शः शान्त इति चरति निमित्ते चरति ।
 स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शो-
 ऽशान्त इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो
 महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शोविविक्त
 इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहा-
 सत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शोऽविविक्त
 इति चरति निमित्ते चरति ।

.स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
 मितायां चरन् वेदना नित्येति चरति निमित्ते चरति । स
 चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां
 चरन् वेदनाऽनित्येति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
 बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
 वेदनासुखेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो
 महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् वेदना दुःखेति

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् दृष्ट्वा नित्येति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
दृष्ट्वाऽनित्येति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् दृष्ट्वासुखेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् दृष्ट्वा दुःखेति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् दृष्ट्वा आत्मेति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपादानं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपादानमनित्यमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपादानं सुखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपादानं दुःखमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपादानमात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपादानमनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपादानं शान्तमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपादानमशान्तमिति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-

स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् जरामरणं नित्यमिति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् दानपारमितां नित्येति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् दानपारमितां नित्येति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन

म चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् क्षान्तिपारमितां नित्येति चरति निमित्ते चरति । म चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् क्षान्तिपारमितां नित्येति चरति निमित्ते चरति । म चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् क्षान्तिपारमितां सुखेति चरति निमित्ते चरति । म चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् क्षान्तिपारमितां दुःखेति चरति निमित्ते चरति । म चेद्भगवन्

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् वीर्यपारमितां नित्येति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् वीर्यपारमितां नित्येति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् वीर्यपारमितां सुखेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् वीर्यपारमितां दुःखेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् वीर्यपारमितां आत्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् ध्यानपारमिता नित्येति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् ध्यानपारमिताऽनित्येति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् ध्यानपारमिता सुखेति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् ध्यानपारमिता दुःखेति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् ध्यानपारमिता आत्मेति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् ध्यानपारमिताऽनात्मेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् प्रज्ञापारमिता शान्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रज्ञापारमिताऽशान्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रज्ञापारमिता विविक्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रज्ञापारमिताऽविविक्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नध्यात्मशून्यता नित्येति* चानित्येति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नध्यात्मशून्यता सुखेति च दुःखेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नध्यात्मशून्यता आत्मेति चाऽनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नध्यात्मशून्यता शान्तेति चाऽशान्तेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नध्यात्मशून्यता विविक्तेति चाऽविविक्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् वहिर्द्विशून्यता नित्येति चाऽनित्येति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन

* पुस्तकपञ्चके अनित्यादि स्थले स चेद्भगवन्नित्यादि समस्त वाक्यं न लिखतं एवं परञ्च सर्वत्र ॥

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्नध्यात्मवह्निर्दुःशून्यता नित्येति चाऽनित्येति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन्नध्यात्मवह्निर्दुःशून्यता सुखेति च दुःखेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नध्यात्मवह्निर्दुःशून्यता आत्मेति
चाऽनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहा-
मत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नध्यात्मवह्निर्दुः-
शून्यता शान्तेति चाऽशान्तेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्न-
ध्यात्मवह्निर्दुःशून्यता विविक्तेति चाऽविविक्तेति चरति निमित्ते
चरति ।

93

चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् शून्यताशून्यता सुखेति च दुःखेति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौश-
लेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शून्यताशून्यता आत्मेति चाऽनात्मेति*
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शून्यताशून्यताशान्तेति चाऽशान्तेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शून्यताशून्यता विविक्तेति
चाऽविविक्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् महाशून्यता नित्येति चाऽनित्येति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् महाशून्यता सुखेति च दुःखेति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् महाशून्यता आत्मिकेति चाऽनात्मिकेति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौश-
लेन प्रज्ञापारमितायां चरन् महाशून्यता शान्तेति चाऽशान्तेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् महाशून्यता विविक्तेति चाऽवि-
विक्तेति चरति निमित्ते चरति ।

* आत्मिकेति चाऽनात्मिकेति पाठः स्त्रीलिङ्गनिर्देशस्थाने आदर्शपुस्तके
प्रायशो दृश्यते ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् परमार्थशून्यता नित्येति चाऽनित्येति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौश-
लेन प्रज्ञापारमितायां चरन् परमार्थशून्यता सुखेति च दुःखेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् परमार्थशून्यता आत्मिकेति
चाऽनात्मिकेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् परमार्थशून्यता
शान्तेति चाऽशान्तेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्
परमार्थशून्यता विविक्तेति चाऽविविक्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् संस्कृतशून्यता नित्येति चाऽनित्येति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्कृतशून्यता सुखेति च दुःखेति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्कृतशून्यता आत्मिकेति चाऽनात्मिकेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्कृतशून्यता शान्तेति चाऽशान्तेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्कृतशून्यता विविक्तेति चाऽवि-
विक्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्ननवराऽग्रशून्यता नित्येति चाऽनित्येति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन्ननवराऽग्रशून्यता सुखेति च दुःखेति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन्ननवराऽग्रशून्यता आत्मिकेति चाऽनात्मिकेति
चरति निमित्तं चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्ननवराऽग्रशून्यता शान्तेति चाऽशान्तेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्ननवराऽग्रशून्यता विविक्तेति चाऽवि-
विक्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्ननवकारशून्यता नित्येति चाऽनित्येति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन्ननवकारशून्यता सुखेति च दुःखेति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन्ननवकारशून्यता आत्मिकेति चाऽनात्मिकेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्ननवकारशून्यता शान्तेति चाऽशा-
न्तेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहामत्त्वो-
ऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्ननवकारशून्यता विविक्तेति
चाऽविविक्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वधर्मशून्यता नित्येति चाऽनित्येति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वधर्मशून्यता सुखेति च दुःखेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वधर्मशून्यता आत्मिकेति चाऽनात्मिकेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वधर्मशून्यता शान्तेति चाऽशा-
न्तेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वधर्मशून्यता विवि-
क्तेति चाऽविविक्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्ननुपलम्भशून्यता नित्येति चाऽनित्येति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपलम्भशून्यता सुखेति च दुःखेति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपलम्भशून्यता आत्मिकेति चाऽनात्मिकेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहामत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपलम्भशून्यता शान्तेति चाऽशा-
न्तेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिमत्त्वोमहा-
मत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपलम्भशून्यता
विविकेति चाऽविविकेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामहोपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् स्वभावशून्यता नित्येति चाऽनित्येति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामहोपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् स्वभावशून्यता सुखेति च दुःखेति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामहोपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् स्वभावशून्यता आत्मिकेति चाऽनात्मिकेति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महामहोपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्वभावशून्यता शान्तेति
चाऽशान्तेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महामहोपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्वभावशून्यता
विविकेति चाऽविविकेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्भावस्वभावशून्यता नित्येति चाऽनित्येति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्भावस्वभावशून्यता सुखेति च दुःखेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्भावस्वभावशून्यता आत्मिकेति चाऽनात्मिकेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्भावस्वभावशून्यता शान्तेति चाऽशान्तेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्भावस्वभावशून्यता विविक्तेति चाऽविविक्तेति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्मृत्युपस्थानानि नित्यानीति चाऽनित्यानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्मृत्युपस्थानानि सुखानीति च दुःखानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्मृत्युपस्थानानि आत्मिकानीति चाऽनात्मिकानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् स्मृत्युपस्थानानि शान्तानीति चाऽशान्तानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां

चरन् कृत्युपक्षानां विविक्तानीति चाऽविविक्तानीति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् सम्यक्प्रहाणानि नित्यानीति चाऽनित्यानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् सम्यक्प्रहाणानि सुखानीति च दुःखानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् सम्यक्प्रहाणानि आत्मिकानीति चाऽनात्मिकानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् सम्यक्प्रहाणानि शान्तानीति चाऽशान्तानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् सम्यक्प्रहाणानि विविक्तानीति चाऽविविक्तानीति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् श्रद्धिपादाः नित्या इति चाऽनित्या इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् श्रद्धिपादाः सुखा इति च दुःखा इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् श्रद्धिपादाः आत्मान इति चाऽनात्मान इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् श्रद्धिपादाः शान्ता इति चाऽशान्ता

इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो-
ऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नुद्धिपादाः विविक्ता इति
चाऽविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्निन्द्रियाणि नित्यानीति चाऽनित्यानीति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन्निन्द्रियाणि सुखानीति च दुःखानीति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन्निन्द्रियाणि आत्मिकानीति चाऽनात्मिका-
नीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो-
ऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्निन्द्रियाणि शान्तानीति
चाऽशान्तानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्निन्द्रियाणि
विविक्तानीति चाऽविविक्तानीति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् बलानि नित्यानीति चाऽनित्यानीति चरति निमित्ते
चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् बलानि सुखानीति च दुःखानीति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन् बलानि आत्मिकानीति चाऽनात्मिकानीति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् बलानि शान्तानीति चाऽशान्ता-

नीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् बलानि विविक्तानीति चाऽविविक्तानीति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् बोध्यङ्गानि नित्यानीति चाऽनित्यानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् बोध्यङ्गानि सुखानीति च दुःखानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् बोध्यङ्गानि आत्मिकानीति चाऽनात्मिकानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् बोध्यङ्गानि शान्तानीति चाऽशान्तानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् बोध्यङ्गानि विविक्तानीति चाऽविविक्तानीति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् आर्याष्टाङ्गमार्गं नित्यं इति चाऽनित्यं इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् आर्याष्टाङ्गमार्गः सुखं इति च दुःखं इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् आर्याष्टाङ्गमार्गं आत्मेति चाऽनात्मेति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् आर्याष्टाङ्गमार्गः शान्त इति

चाऽशान्त इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नाय्याष्टाङ्गमार्गे
विविक्त इति चाऽविविक्त इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन्नाय्यसत्यानि नित्यानीति चाऽनित्यानीति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन
प्रज्ञापारमितायां चरन्नाय्यसत्यानि सुखानीति च दुःखानीति
चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नाय्यसत्यानि आत्मिकानीति
चाऽनात्मिकानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नाय्यसत्यानि
शान्तानीति चाऽशान्तानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नाय्य-
सत्यानि विविक्तानीति चाऽविविक्तानीति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् ध्यानानि नित्यानीति चाऽनित्यानीति चरति
निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय
कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् ध्यानानि सुखानीति च
दुःखानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् ध्यानानि
आत्मिकानीति चाऽनात्मिकानीति चरति निमित्ते चरति ।
स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां

चरन् ध्यानानि शान्तानीति चाऽशान्तानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् ध्यानानि विविक्तानीति चाऽविविक्तानीति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रमाणानि नित्यानीति चाऽनित्यानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रमाणानि सुखानीति च दुःखानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रमाणानि आत्मिकानीति चाऽनात्मिकानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रमाणानि शान्तानीति चाऽशान्तानीति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रमाणानि विविक्तानीति चाऽविविक्तानीति चरति निमित्ते चरति ।

*स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् आरूप्यसमापत्तौर्नित्या इति चाऽनित्या इति चरति सुखा इति दुःखा इति आत्मिका इति अनात्मिका इति शान्ता

* अत्रापि पूर्ववत् नित्यानित्यादि प्रत्येक विशेषणस्थले स चेद्भगवन् नित्यादि वाक्यभागोलिखितुमुचितः । आदर्शपुस्तके तथा लिखनाभावात् मया यथा दृष्टमेव लिखितमिति ।

इति अशान्ता इति विविक्ता इति चाऽविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् विमोक्षा नित्या इति चानित्या इति सुखा इति दुःखा इति आत्मान इति चाऽनात्मान इति शान्ता इति चाऽशान्ता इति विविक्ता इति चाऽविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् नवानुपूर्वविहारसमापत्तौर्नित्या इति चाऽनित्या इति सुखा इति दुःखा इति आत्मिका इति चाऽनात्मिका इति शान्ता इति चाऽशान्ता इति विविक्ता इति चाऽविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि नित्यानीति चाऽनित्यानीति सुखानीति च दुःखानीति आत्मिकानीति चाऽनात्मिकानीति शान्तानीति चाऽशान्तानीति विविक्तानीति चाऽविविक्तानीति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् अभिज्ञा नित्या इति चानित्या इति सुखा इति दुःखा इति आत्मान इति चाऽनात्मान इति शान्ता इति चाऽशान्ता इति विविक्ता इति चाऽविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन् समाधीर्नित्या इति चाऽनित्या इति सुखा इति दुःखा

इति आत्मिका इति अनात्मिका इति शान्ता इति चाऽशान्ता इति
विविक्ता इति चाऽविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् धारणीमुखानि नित्यानीति अनित्यानीति सुखा-
नीति दुःखानीति आत्मिकानीति अनात्मिकानीति शान्तानीति
अशान्तानीति विविक्तानीति अविविक्तानीति चरति निमित्ते
चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् दशतथागतबलानि नित्यानीति अनित्यानीति
सुखानीति दुःखानीति आत्मिकानीति अनात्मिकानीति शान्ता-
नीति अशान्तानीति विविक्तानीति अविविक्तानीति चरति
निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् वैशारद्यानि नित्यानीति अनित्यानीति सुखानीति
दुःखानीति आत्मिकानीति अनात्मिकानीति शान्तानीति अशान्ता-
नीति विविक्तानीति अविविक्तानीति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-
मितायां चरन् प्रतिषमिदो नित्या इति अनित्या इति सुखा
इति दुःखा इति आत्मिका इति अनात्मिका इति शान्ता इति
अशान्ता इति विविक्ता इति अविविक्ता इति चरति निमित्ते
चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापार-

मितायां चरन् महाकल्पानित्या इति अनित्या इति सुखा इति दुःखा इति आत्मिका इति अनात्मिका इति शान्ता इति अशान्ता इति विविक्ता इति अविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः नित्या इति अनित्या इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः सुखा इति दुःखा इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः आत्मिका इति अनात्मिका इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः शान्ता इति अशान्ता इति चरति निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरन्नष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः विविक्ता इति अविविक्ता इति चरति निमित्ते चरति ।

स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽनुपाय कौशलेन प्रज्ञापारमितायां चरत एवं भवत्यहं प्रज्ञापारमितायां चरामीत्युपसभे चरत्ययं बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो निमित्ते चरति । स चेद्भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यैवं भवति । य एवं चरति स प्रज्ञापारमितायां चरति । स प्रज्ञापारमितायां भावयतीति निमित्त एवं चरतीदं न बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्योपाय कौशलं वेदितव्यं ।

आयुष्मञ्छारदतौपुत्र आयुष्मन्तं सुभूतिमेतदवोचन् । कथमायु-

ज्ञानं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यानुपाय कौशलं वेदितव्यं ।
 सुभूतिराह । तथा ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः
 प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपमधितिष्ठति । संजानाति । अधिमुच्यते ।
 स रूपमधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानो रूपस्याऽभिसंस्कारे
 चरति । स न परिमुच्यते जातिजरामरणशोकव्याधिपरिदेवदुःख-
 दौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।
 स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् वेदनामधि-
 तिष्ठति संजानात्यधिमुच्यते । स वेदनामधितिष्ठन् संजानन् अधि-
 मुच्यमानो वेदनाया अभिसंस्कारे चरति । न परिमुच्यते जाति-
 जराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परि-
 मुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः
 प्रज्ञापारमितायां चरन् संज्ञामधितिष्ठति संजानात्यधिमुच्यते ।
 स संज्ञामधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानः संज्ञाया अभिसंस्कारे
 चरति । न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःख-
 दौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स
 चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्कारानधितिष्ठति
 संजानात्यधिमुच्यते । स संस्कारानधितिष्ठन् संजानन् अधिमुच्यमानः
 संस्काराणामभिसंस्कारे चरति । न परिमुच्यते जातिजराव्याधि-
 मरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो
 दुःखादिति वदामि । स चेद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
 चरन् स विज्ञानमधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स विज्ञान-
 मधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानो विज्ञानस्याभिसंस्कारे चरति । न

परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपाया-
सेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरंश्चक्षुरधि-
तिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स चक्षुरधितिष्ठन् संजानन्नधि-
मुच्यमानश्चक्षुषोऽभिसंस्कारे चरति । न परिमुच्यते जातिजरा-
व्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते
महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् श्रोत्रमधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स
श्रोत्रमधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानः श्रोत्रस्याभिसंस्कारे चरति ।
स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्म-
नस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स
चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् घ्राणमधितिष्ठति ।
घ्राणमधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानो घ्राणस्याभिसंस्कारे चरति ।
स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्म-
नस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।
स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् जिह्वामधितिष्ठति ।
संजानात्यधिमुच्यते । स जिह्वामधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानो
जिह्वाया अभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजरा-
व्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते
महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां चरन् कायमधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स काय-
मधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानः कायस्याभिसंस्कारे चरति ।

स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् मनोऽधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स मनोऽधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानो मनोऽभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् रूपमधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स रूपमधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानो रूपस्याऽभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् शब्दमधितिष्ठति । संजानाति अधिमुच्यते । स शब्दमधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानः शब्दस्याभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् गन्धमधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स गन्धमधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानो गन्धस्याभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् रसमधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स रसमधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानो

रसस्याभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जाति-
जराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परि-
मुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
प्रज्ञापारमितायां चरन् स्पर्शमधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते ।
स स्पर्शमधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानः स्पर्शस्याऽभिसंस्कारे चरति ।
स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मन-
स्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि । स
चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् धर्मानधितिष्ठति ।
संजानात्यधिमुच्यते । स धर्मानधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानो-
धर्मानामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधि-
मरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो
दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्श्चतुर्विज्ञान-
मधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स चतुर्विज्ञानमधितिष्ठन्
संजानन्नधिमुच्यमानश्चतुर्विज्ञानस्याभिसंस्कारे चरति । स न परि-
मुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो,
न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

*श्रोत्रविज्ञानं घ्राणविज्ञानं जिह्वाविज्ञानं कायविज्ञानं मनो-

* इतः परं प्रत्येक श्रोत्रविज्ञानादिपदार्थमुद्दिश्य स चेद्धोधिसत्त्व इत्यादि वाक्यभाग आदर्शपुस्तके न लिखितो दृश्यते पूर्वलिखित-
क्रमादेतेष्वपि तल्लेख उचितः । मया तु आदर्शानुरूपमेव लिखित-
मिति ।

विज्ञानमधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स एतामधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानः एतेषामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेव दुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् चक्षुः-संस्पर्शजां वेदनामधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स चक्षुःसंस्पर्शजां वेदनामधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानश्चक्षुःसंस्पर्शजायाः वेदनाया अभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतोदुःखादिति वदामि । स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् श्रोत्रसंस्पर्शजां वेदनां घ्राणसंस्पर्शजां वेदनां जिह्वासंस्पर्शजां वेदनां कायसंस्पर्शजां वेदनां मनःसंस्पर्शजां वेदना मधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स एतामधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमान एतासामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् अविद्याया अभिसंस्कारे चरति । सोऽविद्यामधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानोऽविद्याया अभिसंस्कारे चरति । न स परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् संस्कारं

नामरूपं वङ्गाद्यतनं स्पर्शं वेदनां दृष्ट्यां उपदानं भवं जातिं जरा-
मरणमधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स एतान्यधितिष्ठन् संजा-
नन्नाधिसुच्यमान एतेषामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते
जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परि-
मुच्यते महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् दानपार-
मितां शीलपारमितां क्षान्तिपारमितां वीर्यपारमितां ध्यानपार-
मितां प्रज्ञापारमितामधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । स ताऽ-
धितिष्ठन् संजानन्नधिसुच्यमानस्तासामभिसंस्कारे चरति । स न
परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपाया-
सेभ्यो, न परिमुच्यते महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् अर्थात्मशून्य-
तामधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते सोऽधितिष्ठन् संजानन्नधि-
सुच्यमानोऽर्थात्मशून्यताया अभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते
जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परि-
मुच्यते महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् वहिर्दृष्टिशून्यता-
मध्यात्मवह्निर्दृष्टिशून्यतां शून्यताशून्यतां महाशून्यतां परमार्थशून्यतां
संस्कृतशून्यतामसंस्कृतशून्यतां अत्यन्तशून्यतां अनवरागशून्यतां
अनवकारशून्यतां प्रकृतिशून्यतां सर्वधर्मशून्यतां स्वस्वशून्यतां
अनुपपन्नशून्यतां अभावशून्यतां स्वभावशून्यतां अभावस्वभावशून्य-
तामधितिष्ठति । संजानात्यधिसुच्यते । सोऽधितिष्ठन् संजानन्नधि-

मुच्यमानोऽभिसंस्कारे चरति । न सपरिमुच्यते जातिजरा-
व्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते
महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् चत्वारि
स्रुत्युपस्थानान्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स चत्वारि स्रुत्युप-
स्थानान्यधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानः चतुर्णां स्रुत्युपस्थानानाम-
भिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोक-
परिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतोदुःखादिति
वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् चत्वारि
सम्यक् प्रहाणान्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । सोऽधितिष्ठन्
संजानन्नधिमुच्यमानः चतुर्णां सम्यक्प्रहाणानामभिसंस्कारे चरति ।
स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मन-
स्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् षड्विपा-
दानधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स षड्विपादानधितिष्ठन्
संजानन्नधिमुच्यमानः षड्विपादानामभिसंस्कारे चरति । स न
परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपाया-
सेभ्यो, न परिमुच्यते महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् पञ्चेन्द्रिया-
ण्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स पञ्चेन्द्रियाण्यधितिष्ठन्
संजानात्यधिमुच्यमानः इन्द्रियाणामभिसंस्कारे चरति । स न

परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपाया-
सेभ्यो, न परिमुच्यते महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् पञ्चबलान्य-
धितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स पञ्चबलान्यधितिष्ठन् संजा-
नन्नधिमुच्यमानः पञ्चबलानामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते
जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परि-
मुच्यते महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सप्तबोध्य-
ज्ञान्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स बोध्यज्ञान्यधितिष्ठन् संजा-
नन्नधिमुच्यमानः बोध्यज्ञानामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते
जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परि-
मुच्यते महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् आर्याष्टाङ्ग-
मार्गमधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स आर्याष्टाङ्गमार्गमधि-
तिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानः आर्याष्टाङ्गमार्गस्याभिसंस्कारे
चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःख-
दौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतोदुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् आर्यसत्या-
न्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स आर्यसत्यान्यधितिष्ठन्
संजानन्नधिमुच्यमानः आर्यसत्यानामभिसंस्कारे चरति । न
स परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्यो-
पायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरंश्चत्वारिध्या-
मान्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स ध्यामान्यधितिष्ठन् संजान-
न्नधिमुच्यमानो ध्यानानामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते
जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परि-
मुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरंश्चत्वार्यप्रमाणा-
न्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स चत्वार्यप्रमाणान्यधितिष्ठन्
संजानन्नधिमुच्यमानोऽप्रमाणानामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते
जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परि-
मुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरंश्चतस्र आरूप्य-
समापत्तौ रधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स आरूप्यसमापत्तौ-
रधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानः आरूप्यसमापत्तीनामभिसंस्कारे
चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःख-
दौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्मष्टौ विमोक्षा-
नधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स विमोक्षधर्मेष्वधितिष्ठन्
संजानन्नधिमुच्यमानो विमोक्षधर्मानामभिसंस्कारे चरति । स
न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्यो-
पायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् शून्यता-
विमिश्रताप्रणिहितविमोक्षमुखान्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते ।

सतान्यधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानस्तेषामभिसंस्कारे चरति ।
स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्यो-
पायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् षडभिज्ञा
अधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । सोऽभिज्ञा अधितिष्ठन् संजान-
न्नधिमुच्यमानोऽभिज्ञानामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते
जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परि-
मुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् पञ्चचतु-
रधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स पञ्चचतुरधितिष्ठन् संजानन्नधि-
मुच्यमानः पञ्चचतुषामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जाति-
जराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते
महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् धारणी-
मुखान्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स धारणीमुखान्यधि-
तिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानो धारणीमुखानामभिसंस्कारे चरति ।
स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्यो-
पायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् दशतथा-
गतबलान्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स दशतथागतबला-
न्यधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानो दशतथागतबलानामभिसंस्कारे
चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःख-

दौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरंस्वत्वारिवैशारद्यान्यधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स वैशारद्यान्यधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानोवैशारद्यानामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरंस्वतस्तः प्रतिसम्बिदोऽधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । स प्रतिसम्बिदोऽधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानः प्रतिसम्बिदामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेव दुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेद्धोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नष्टादशावेणिकान् बुद्धधर्मानधितिष्ठति । संजानात्यधिमुच्यते । सोऽधितिष्ठन् संजानन्नधिमुच्यमानोऽष्टादशावेणिकबुद्धधर्मानामभिसंस्कारे चरति । स न परिमुच्यते जातिजराव्याधिमरणशोकपरिदेवदुःखदौर्मनस्योपायासेभ्यो, न परिमुच्यते महतो दुःखादिति वदामि ।

स चेत् खलु पुनरायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽभव्यः श्रावकभूमिं वा प्रत्येकबुद्धभूमिं साक्षात् कर्तुं कः पुनर्ब्बिदोऽनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्भोत्स्यते इति नेदं स्थानं विद्यते । एवं खल्वायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकुशलो वेदितव्यः । शारदतीपुत्र आह । कथमायुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपायकुशलो वेदितव्यः ।

सुभूतिराह । यदाद्युपश्लेषारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायां चरन्ननुरूपे चरति । न रूपस्य निमित्ते चरति ।
न रूपं नित्यमिति चरति । न रूपमनित्यमिति चरति । न रूपं
सुखमिति चरति । न रूपं दुःखमिति चरति । न रूपमात्मेति
चरति । न रूपमनात्मेति चरति । न रूपं शान्तमिति चरति ।
न रूपमशान्तमिति चरति । न रूपं शून्यमिति चरति । न रूप-
मशून्यमिति चरति । न रूपं निमित्तमिति चरति । न रूप-
मनिमित्तमिति चरति । न रूपं प्रणिहितमिति चरति । न रूप-
मप्रणिहितमिति चरति । न रूपं विविक्तमिति चरति । न रूप-
मविविक्तमिति चरति ।

स वेदनायां चरति । न वेदनायानिमित्ते चरति । न वेदना
नित्येति चरति । न वेदना ऽनित्येति चरति । न वेदना सुखेति
चरति । न वेदना दुःखेति चरति । न वेदना आत्मेति चरति ।
न वेदना ऽनात्मेति चरति । न वेदना शान्तेति चरति । न वेदना
अशान्तेति चरति । न वेदना शून्येति चरति । न वेदना ऽशून्येति
चरति । न वेदना निमित्तेति चरति । न वेदना ऽनिमित्तेति
चरति । न वेदना प्रणिहितेति चरति । न वेदना ऽप्रणिहितेति
चरति । न वेदना विविक्तेति चरति । न वेदना ऽविविक्तेति
चरति ।

न संज्ञायां चरति । न संज्ञाया निमित्ते चरति । न संज्ञा
नित्येति चरति । न संज्ञा ऽनित्येति चरति । न संज्ञा सुखेति
चरति । न संज्ञा दुःखेति चरति । न संज्ञा आत्मेति चरति ।

न संज्ञा ऽनात्ममिति चरति । न संज्ञा शान्तेति चरति । न संज्ञा
 ऽशान्तेति चरति । न संज्ञा शून्येति चरति । न संज्ञा ऽशून्येति
 चरति । न संज्ञा निमित्तेति चरति । न संज्ञा अनिमित्तेति
 चरति । न संज्ञा प्रणिहितेति चरति । न संज्ञा ऽप्रणिहितेति
 चरति । न संज्ञा विविक्तेति चरति । न संज्ञा ऽविविक्तेति चरति ।

न संस्कारेषु चरति । न संस्काराणां निमित्ते चरति । न
 संस्कारा नित्या इति चरति । न संस्कारा अनित्या इति चरति ।
 न संस्कारा सुखा इति चरति । न संस्कारा दुःखा इति चरति ।
 न संस्कारा आत्मान इति चरति । न संस्कारा अनात्मान इति
 चरति । न संस्कारा शान्ता इति चरति । न संस्कारा अशान्ता
 इति चरति । न संस्कारा शून्या इति चरति । न संस्कारा
 अशून्या इति चरति । न संस्कारा निमित्ता इति चरति । न
 संस्कारा अनिमित्ता इति चरति । न संस्कारा प्रणिहिता इति
 चरति । न संस्कारा अप्रणिहिता इति चरति । न संस्कारा
 विविक्ता इति चरति । न संस्कारा अविविक्ता इति चरति ।

न विज्ञाने चरति । न विज्ञानस्य निमित्ते चरति । न
 विज्ञानं नित्यमिति चरति । न विज्ञानमनित्यमिति चरति ।
 न विज्ञानं सुखमिति चरति । न विज्ञानं दुःखमिति चरति ।
 न विज्ञानमात्मेति चरति । न विज्ञानमनात्मेति चरति । न
 विज्ञानं शान्तमिति चरति । न विज्ञानमशान्तमिति चरति ।
 न विज्ञानं शून्यमिति चरति । न विज्ञानमशून्यमिति चरति ।
 न विज्ञानं निमित्तमिति चरति । न विज्ञानमनिमित्तमिति

चरति । न विज्ञानं प्रणिहितमिति चरति । न विज्ञानमप्रणि-
हितमिति चरति । न विज्ञानं विविक्तमिति चरति । न विज्ञान-
मविविक्तमिति चरति ।

न चक्षुषि चरति । न चक्षुषो निमित्ते चरति । न चक्षुर्नित्य-
मिति चरति । न चक्षुरनित्यमिति चरति । न चक्षुः सुखमिति
चरति । न चक्षुर्दुःखमिति चरति । न चक्षुरात्मेति चरति । न
चक्षुरनात्मेति चरति । न चक्षुः शान्तमिति चरति । न चक्षु-
रशान्तमिति चरति । न चक्षुः शून्यमिति चरति । न चक्षुरशून्य-
मिति चरति । न चक्षुर्निमित्तमिति चरति । न चक्षुरनिमित्त-
मिति चरति । न चक्षुः प्रणिहितमिति चरति । न चक्षुरप्रणि-
हितमिति चरति । न चक्षुर्बिम्बविकृतमिति चरति । न चक्षुर-
विविक्तमिति चरति ।

न ओचे चरति । न ओचस्य निमित्ते चरति । न ओचं
नित्यमिति चरति । न ओचमनित्यमिति चरति । न ओचं सुख-
मिति चरति । न ओचं दुःखमिति चरति । न ओचमात्मेति
चरति । न ओचमनात्मेति चरति । न ओचं शान्तमिति चरति ।
न ओचमशान्तमिति चरति । न ओचं शून्यमिति चरति । न
ओचमशून्यमिति चरति । न ओचं निमित्तमिति चरति । न
ओचमनिमित्तमिति चरति । न ओचं प्रणिहितमिति चरति ।
न ओचमप्रणिहितमिति चरति । न ओचं विविक्तमिति चरति ।
न ओचमविविक्तमिति चरति ।

न घ्राणे चरति । न घ्राणस्य निमित्ते चरति । न घ्राणं

नित्यमिति चरति । न घ्राणमनित्यमिति चरति । न घ्राणं सुख-
मिति चरति । न घ्राणं दुःखमिति चरति । न घ्राणमात्मेति
चरति । न घ्राणमनात्मेति चरति । न घ्राणं शान्तमिति चरति ।
न घ्राणमशान्तमिति चरति । न घ्राणं शून्यमिति चरति । न
घ्राणमशून्यमिति चरति । न घ्राणं निमित्तमिति चरति । न
घ्राणमनिमित्तमिति चरति । न घ्राणं प्रणिहितमिति चरति । न
घ्राणमप्रणिहितमिति चरति । न घ्राणं विविक्तमिति चरति । न
घ्राणमविविक्तमिति चरति ।

न जिह्वायां चरति । न जिह्वायानिमित्ते चरति । न जिह्वा
नित्येति चरति । न जिह्वाऽनित्येति चरति । न जिह्वा सुखेति
चरति । न जिह्वा दुःखेति चरति । न जिह्वा आत्मेति चरति ।
न जिह्वा अनात्मेति चरति । न जिह्वा शान्तेति चरति । न
जिह्वाऽशान्तेति चरति । न जिह्वा शून्यमिति चरति । न जिह्वा
ऽशून्यमिति चरति । न जिह्वा निमित्ते चरति । न जिह्वाऽनिमित्ते
चरति । न जिह्वा प्रणिहितेति चरति । न जिह्वाऽप्रणिहितेति
चरति । न जिह्वा विविक्तेति चरति । न जिह्वाऽविविक्तेति
चरति ।

न काये चरति । न कायस्थनिमित्ते चरति । न कायं नित्य-
मिति चरति । न कायमनित्यमिति चरति । न कायं सुखमिति
चरति । न कायं दुःखमिति चरति । न कायमात्मेति चरति ।
न कायमनात्मेति चरति । न कायं शान्तमिति चरति । न काय-
मशान्तमिति चरति । न कायं शून्यमिति चरति । न काय-

मशून्यमिति चरति । न कायं निमित्तमिति चरति । न काय-
मनिमित्तमिति चरति । न कायं प्रणिहितमिति चरति । न
कायमप्रणिहितमिति चरति । न कायं विविक्तमिति चरति । न
कायमविविक्तमिति चरति ।

न मनसि चरति । न मनसो निमित्ते चरति । न मनोनित्य-
मिति चरति । न मनोऽनित्यमिति चरति । न मनः सुखमिति
चरति । न मनो दुःखमिति चरति । न मनः आत्मेति चरति ।
न मनोऽनात्मेति चरति । न मनः शान्तमिति चरति । न मनो-
ऽशान्तमिति चरति । न मनः शून्यमिति चरति । न मनोऽशून्य-
मिति चरति । न मनःनिमित्तमिति चरति । न मनोऽनिमित्त-
मिति चरति । न मनः प्रणिहितमिति चरति । न मनोऽप्रणिहित-
मिति चरति । न मनोविविक्तमिति चरति । न मनोऽविविक्त-
मिति चरति ।

न रूपे चरति । न रूपस्य निमित्ते चरति । न रूपं नित्य-
मिति चरति । न रूपमनित्यमिति चरति । न रूपं सुखमिति
चरति । न रूपं दुःखमिति चरति । न रूपमात्मेति चरति ।
न रूपमनात्मेति चरति । न रूपं शान्तमिति चरति । न रूप-
मशान्तमिति चरति । न रूपं शून्यमिति चरति । न रूपमशून्य-
मिति चरति । न रूपं निमित्तमिति चरति । न रूपमनिमित्त-
मिति चरति । न रूपं प्रणिहितमिति चरति । न रूपमप्रणि-
हितमिति चरति । न रूपं विविक्तमिति चरति । न रूप-
मविविक्तमिति चरति ।

न शब्दे चरति । न शब्दस्य निमित्ते चरति । न शब्दो नित्य इति चरति । न शब्दोऽनित्य इति चरति । न शब्दः सुख इति चरति । न शब्दः दुःख इति चरति । न शब्द आत्मेति चरति । न शब्दोऽनात्मेति चरति । न शब्दः शान्त इति चरति । न शब्दोऽशान्त इति चरति । न शब्दः शून्य इति चरति । न शब्दोऽशून्य इति चरति । न शब्दो निमित्त इति चरति । न शब्दोऽनिमित्त इति चरति । न शब्दः प्रणिहित इति चरति । न शब्दोऽप्रणिहित इति चरति । न शब्दो विविक्त इति चरति । न शब्दोऽविविक्त इति चरति ।

न गन्धे चरति । न गन्धस्य निमित्ते चरति । न गन्धो नित्य इति चरति । न गन्धोऽनित्य इति चरति । न गन्धः सुख इति चरति । न गन्धो दुःख इति चरति । न गन्ध आत्मेति चरति । न गन्धोऽनात्मेति चरति । न गन्धः शान्त इति चरति । न गन्धोऽशान्त इति चरति । न गन्धः शून्य इति चरति । न गन्धोऽशून्य इति चरति । न गन्धो निमित्तमिति चरति । न गन्धोऽनिमित्त इति चरति । न गन्धः प्रणिहित इति चरति । न गन्धोऽप्रणिहित इति चरति । न गन्धो विविक्त इति चरति । न गन्धोऽविविक्त इति चरति ।

न रसे चरति । न रसस्य निमित्ते चरति । न रसो नित्य इति चरति । न रसोऽनित्य इति चरति । न रसः सुख इति चरति । न रसो दुःख इति चरति । न रस आत्मेति चरति । न रसोऽनात्मेति चरति । न रसः शान्त इति चरति । न रसो-

ऽशान्त इति चरति । न रसः शून्य इति चरति । न रसोऽशून्य इति चरति । न रसो निमित्त इति चरति । न रसोऽनिमित्त इति चरति । न रसः प्रणिहित इति चरति । न रसोऽप्रणिहित इति चरति । न रसो विविक्त इति चरति । न रसोऽविविक्त इति चरति ।

न स्पर्शो चरति । न स्पर्शस्य निमित्ते चरति । न स्पर्शो नित्य इति चरति । न स्पर्शोऽनित्य इति चरति । न स्पर्शः सुख इति चरति । न स्पर्शो दुःख इति चरति । न स्पर्श आत्मेति चरति । न स्पर्शोऽनात्मेति चरति । न स्पर्शः शान्त इति चरति । न स्पर्शोऽशान्त इति चरति । न स्पर्शः शून्य इति चरति । न स्पर्शोऽशून्य इति चरति । न स्पर्शो निमित्त इति चरति । न स्पर्शोऽनिमित्त इति चरति । न स्पर्शः प्रणिहित इति चरति । न स्पर्शोऽप्रणिहित चरति । न स्पर्शो विविक्त इति चरति । न स्पर्शोऽविविक्त इति चरति ।

न धर्मेषु चरति । न धर्माणां निमित्ते चरति । न धर्माः नित्या इति चरति । न धर्माः अनित्या इति चरति । न धर्माः सुखा इति चरति । न धर्माः दुःखा इति चरति । न धर्माः आत्मान इति चरति । न धर्माः अनात्मान इति चरति । न धर्माः शान्त इति चरति । न धर्माः अशान्त इति चरति । न धर्माः शून्या इति चरति । न धर्माः अशून्या इति चरति । न धर्माः निमित्ता इति चरति । न धर्माः अनिमित्ता इति चरति । न धर्माः प्रणिहिता इति चरति । न धर्माः अप्रणिहिता इति

चरति । न धर्माः विविक्ता इति चरति । न धर्माः अविविक्ता इति चरति ।

न चक्षुर्धातौ चरति । न चक्षुर्धातोर्निमित्ते चरति । न चक्षुर्धातुर्नित्य इति चरति । न चक्षुर्धातुरनित्य इति चरति । न चक्षुर्धातुः सुख इति चरति । न चक्षुर्धातुर्दुःख इति चरति । न चक्षुर्धातुरात्मेति चरति । न चक्षुर्धातुरनात्मेति चरति । न चक्षुर्धातुः शान्त इति चरति । न चक्षुर्धातुरशान्त इति चरति । न चक्षुर्धातुः शून्य इति चरति । न चक्षुर्धातुरशून्य इति चरति । न चक्षुर्धातुर्निमित्त इति चरति । न चक्षुर्धातुरनिमित्त इति चरति । न चक्षुर्धातुः प्रणिहित इति चरति । न चक्षुर्धातुरप्रणिहित इति चरति । न चक्षुर्धातुर्विविक्त इति चरति । न चक्षुर्धातुरविविक्त इति चरति ।

न रूपधातौ चरति । न रूपधातोर्निमित्ते चरति । न रूपधातुर्नित्य इति चरति । न रूपधातुरनित्य इति चरति । न रूपधातुः सुख इति चरति । न रूपधातुर्दुःख इति चरति । न रूपधातुरात्मेति चरति । न रूपधातुरनात्मेति चरति । न रूपधातुः शान्त इति चरति । न रूपधातुरशान्त इति चरति । न रूपधातुः शून्य इति चरति । न रूपधातुरशून्य इति चरति । न रूपधातुर्निमित्त इति चरति । न रूपधातुरनिमित्त इति चरति । न रूपधातुः प्रणिहित इति चरति । न रूपधातुरप्रणिहित इति चरति । न रूपधातुर्विविक्त इति चरति । न रूपधातुरविविक्त इति चरति ।

न चक्षुर्विज्ञानधातौ चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातोर्निमित्ते चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुर्नित्य इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुरनित्य इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुः सुख इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुर्दुःख इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुरात्मेति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुरनात्मेति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुः शान्त इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुरशान्त इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुः शून्य इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुरशून्य इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुर्निमित्त इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुरनिमित्त इति चरति । च चक्षुर्विज्ञानधातुः प्रणिहित इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुरप्रणिहित इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुर्विविक्त इति चरति । न चक्षुर्विज्ञानधातुरविविक्त इति चरति ।

न ओचधातौ चरति । न ओचधातोर्निमित्ते चरति । न ओचधातुर्नित्य इति चरति । न ओचधातुरनित्य इति चरति । न ओचधातुः सुख इति चरति । न ओचधातुर्दुःख इति चरति । न ओचधातुरात्मेति चरति । न ओचधातुरनात्मेति चरति । न ओचधातुः शान्त इति चरति । न ओचधातुरशान्त इति चरति । न ओचधातुः शून्य इति चरति । न ओचधातुरशून्य इति चरति । न ओचधातुर्निमित्त इति चरति । न ओचधातुरनिमित्त इति चरति । न ओचधातुः प्रणिहित इति चरति । न ओचधातुरप्रणिहित इति चरति । न ओचधातुर्विविक्त इति चरति । न ओचधातुरविविक्त इति चरति ।

न शब्दधातौ चरति । न शब्दधातोर्निमित्ते चरति । न शब्द-
धातुर्नित्य इति चरति । न शब्दधातुरनित्य इति चरति । न
शब्दधातुः सुख इति चरति । न शब्दधातुर्दुःख इति चरति । न
शब्दधातुरात्मेति चरति । न शब्दधातुरनात्मेति चरति । न
शब्दधातुः शान्त इति चरति । न शब्दधातुरशान्त इति चरति ।
न शब्दधातुः शून्य इति चरति । न शब्दधातुरशून्य इति चरति ।
न शब्दधातुः प्रणिहित इति चरति । न शब्दधातुरप्रणिहित
इति चरति । न शब्दधातुर्विविक्त इति चरति । न शब्दधातु-
रविविक्त इति चरति ।

न ओचविज्ञानधातौ चरति । न ओचविज्ञानधातोर्निमित्ते
चरति । न ओचविज्ञानधातुर्नित्य इति चरति । न ओचविज्ञान-
धातुरनित्य इति चरति । न ओचविज्ञानधातुः सुख इति चरति ।
न ओचविज्ञानधातुर्दुःख इति चरति । न ओचविज्ञानधातुरात्मेति
चरति । न ओचविज्ञानधातुरनात्मेति चरति । न ओचविज्ञान-
धातुः शान्त इति चरति । न ओचविज्ञानधातुरशान्त इति
चरति । न ओचविज्ञानधातुः शून्य इति चरति । न ओचविज्ञान-
धातुरशून्य इति चरति । न ओचविज्ञानधातुर्निमित्त इति चरति ।
न ओचविज्ञानधातुरनिमित्त इति चरति । न ओचविज्ञानधातुः
प्रणिहित इति चरति । न ओचविज्ञानधातुरप्रणिहित इति
चरति । न ओचविज्ञानधातुर्विविक्त इति चरति । न ओच-
विज्ञानधातुरविविक्त इति चरति ।

न प्राणधातौ चरति । न प्राणधातोर्निमित्ते इति चरति ।

न घ्राणधातुर्नित्य इति चरति । न घ्राणधातुरनित्य इति चरति ।
 न घ्राणधातुः सुख इति चरति । न घ्राणधातुर्दुःख इति चरति ।
 न घ्राणधातुरात्मेति चरति । न घ्राणधातुरनात्मेति चरति ।
 न घ्राणधातुः शान्त इति चरति । न घ्राणधातुरशान्त इति चरति ।
 न घ्राणधातुः शून्य इति चरति । न घ्राणधातुरशून्य इति चरति ।
 न घ्राणधातुर्निमित्त इति चरति । न घ्राणधातुरनिमित्त इति
 चरति । न घ्राणधातुः प्रणिहित इति चरति । न घ्राणधातु-
 रप्रणिहित इति चरति । न घ्राणधातुर्विविक्त इति चरति । न
 घ्राणधातुरविविक्त इति चरति ।

न गन्धधातौ चरति । न गन्धधातोर्निमित्ते चरति । न गन्ध-
 धातुर्नित्य इति चरति । न गन्धधातुरनित्य इति चरति । न
 गन्धधातुः सुख इति चरति । न गन्धधातुर्दुःख इति चरति ।
 न गन्धधातुरात्मेति चरति । न गन्धधातुरनात्मेति चरति । न
 गन्धधातुः शान्त इति चरति । न गन्धधातुरशान्त इति चरति ।
 न गन्धधातुः शून्य इति चरति । न गन्धधातुरशून्य इति चरति ।
 न गन्धधातुर्निमित्त इति चरति । न गन्धधातुरनिमित्त इति
 चरति । न गन्धधातुः प्रणिहित इति चरति । न गन्धधातु-
 रप्रणिहित इति चरति । न गन्धधातुर्विविक्त इति चरति । न
 गन्धधातुरविविक्त इति चरति ।

न घ्राणविज्ञानधातौ चरति । न घ्राणविज्ञानधातोर्निमित्ते
 इति चरति । न घ्राणविज्ञानधातुर्नित्य इति चरति । न घ्राण-
 विज्ञानधातुरनित्य इति चरति । न घ्राणविज्ञानधातुः सुख इति

चरति । न घ्राणविज्ञानधातुर्दुःख इति चरति । न घ्राणविज्ञान-
धातुरात्मेति चरति । न घ्राणविज्ञानधातुरनात्मेति चरति । न
घ्राणविज्ञानधातुः शान्त इति चरति । न घ्राणविज्ञानधातुरशान्त-
इति चरति । न घ्राणविज्ञानधातुः शून्य इति चरति । न घ्राण-
विज्ञानधातुरशून्य इति चरति । न घ्राणविज्ञानधातुर्निमित्त
इति चरति । न घ्राणविज्ञानधातुरनिमित्त इति चरति । न
घ्राणविज्ञानधातुः प्रणिहित इति चरति । न घ्राणविज्ञानधातु-
रप्रणिहित इति चरति । न घ्राणविज्ञानधातुर्विविक्त इति
चरति । न घ्राणविज्ञानधातुरविविक्त इति चरति ।

न जिह्वाधातौ चरति । न जिह्वाधातोर्निमित्ते चरति । न
जिह्वाधातुर्नित्य इति चरति । न जिह्वाधातुरनित्य इति चरति ।
न जिह्वाधातुः सुख इति चरति । न जिह्वाधातुर्दुःख इति चरति
न जिह्वाधातुरात्मेति चरति । न जिह्वाधातुरनात्मेति चरति ।
न जिह्वाधातुः शान्त इति चरति । न जिह्वाधातुरशान्त इति
चरति । न जिह्वाधातुः शून्य इति चरति । न जिह्वाधातुरशून्य
इति चरति । न जिह्वाधातुर्निमित्त इति चरति । न जिह्वा-
धातुरनिमित्त इति चरति । न जिह्वाधातुः प्रणिहित इति
चरति । न जिह्वाधातुरप्रणिहित इति चरति । न जिह्वाधातु-
र्विविक्त इति चरति । न जिह्वाधातुरविविक्त इति चरति ।

न रसधातौ चरति । न रसधातोर्निमित्ते चरति । न रस-
धातुर्नित्य इति चरति । न रसधातुरनित्य इति चरति । न
रसधातुः सुख इति चरति । न रसधातुर्दुःख इति चरति । न

रसधातुरात्मेति चरति । न रसधातुरनात्मेति चरति । न रस-
धातुः शान्त इति चरति । न रसधातुरशान्त इति चरति । न
रसधातुः शून्य इति चरति । न रसधातुरशून्य इति चरति । न
रसधातुर्निमित्त इति चरति । न रसधातुरनिमित्त इति चरति ।
न रसधातुः प्रणिहित इति चरति । न रसधातुरप्रणिहित इति
चरति । न रसधातुर्विविक्त इति चरति । न रसधातुरविविक्त
इति चरति ।

न जिज्ञाविज्ञानधातौ चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातोर्निमित्ते
चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातुर्नित्य इति चरति । न जिज्ञा-
विज्ञानधातुरनित्य इति चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातुः सुख
इति चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातुर्दुःख इति चरति । न जिज्ञा-
विज्ञानधातुरात्मेति चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातुरनात्मेति
चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातुः शान्त इति चरति । न जिज्ञा-
विज्ञानधातुरशान्त इति चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातुः शून्य
इति चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातुरशून्य इति चरति । न जिज्ञा-
विज्ञानधातुर्निमित्त इति चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातुरनिमित्त
इति चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातुः प्रणिहित इति चरति । न
जिज्ञाविज्ञानधातुरप्रणिहित इति चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातु-
र्विविक्त इति चरति । न जिज्ञाविज्ञानधातुरविविक्त इति चरति ।

न कायधातौ चरति । न कायधातोर्निमित्ते चरति । न
कायधातुर्नित्य इति चरति । न कायधातुरनित्य इति चरति ।
न कायधातुः सुख इति चरति । न कायधातुर्दुःख इति चरति ।

न कायधातुरात्मेति चरति । न कायधातुरनात्मेति चरति । न कायधातुः शान्त इति चरति । न कायधातुरशान्त इति चरति । न कायधातुः शून्य इति चरति । न कायधातुरशून्य इति चरति । न कायधातुर्निमित्त इति चरति । न कायधातुरनिमित्त इति चरति । न कायधातुः प्रणिहित इति चरति । न कायधातुरप्रणिहित इति चरति । न कायधातुर्व्विविक्त इति चरति । न कायधातुरविविक्त इति चरति ।

न स्पृष्टव्यधातौ चरति । न स्पृष्टव्यधातोर्निमित्ते चरति । न स्पृष्टव्यधातुर्नित्य इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुरनित्य इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुः सुख इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुर्दुःख इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुरात्मति चरति । न स्पृष्टव्यधातुरनात्मेति चरति । न स्पृष्टव्यधातुः शान्त इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुरशान्त इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुः शून्य इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुरशून्य इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुर्निमित्त इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुरनिमित्त इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुः प्रणिहित इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुरप्रणिहित इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुर्व्विविक्त इति चरति । न स्पृष्टव्यधातुरविविक्त इति चरति ।

न कायविज्ञानधातौ चरति । न कायविज्ञानधातोर्निमित्ते चरति । न कायविज्ञानधातुर्नित्य इति चरति । न कायविज्ञानधातुरनित्य इति चरति । न कायविज्ञानधातुः सुख इति चरति । न कायविज्ञानधातुर्दुःख इति चरति । न कायविज्ञानधातुरात्मेति चरति । न कायविज्ञानधातुरनात्मेति चरति ।

न कायविज्ञानधातुःशान्त इति चरति । न कायविज्ञानधातुर-
शान्त इति चरति । न कायविज्ञानधातुःशून्य इति चरति । न
कायविज्ञानधातुरशून्य इति चरति । न कायविज्ञानधातुर्निमित्त
इति चरति । न कायविज्ञान धातुरनिमित्त इति चरति ।
न कायविज्ञानधातुः प्रणिहित इति चरति । न कायविज्ञान-
धातुरप्रणिहित इति चरति । न कायविज्ञानधातुर्विविक्त
इति चरति । न कायविज्ञानधातुरविविक्त इति चरति ।

न मनोधातौ चरति । न मनोधातोर्निमित्ते चरति । न
मनोधातुर्नित्य इति चरति । न मनोधातुरनित्य इति चरति ।
न मनोधातुः सुख इति चरति । न मनोधातुर्दुःख इति
चरति । न मनोधातुरात्मेति चरति । न मनोधातुरनात्मेति
चरति । न मनोधातुः शान्त इति चरति । न मनोधातुरशान्त
इति चरति । न मनोधातुः शून्य इति चरति । न मनो-
धातुरशून्य इति चरति । न मनोधातुर्निमित्त इति चरति । न
मनोधातुरनिमित्त इति चरति । न मनोधातुः प्रणिहित इति
चरति । न मनोधातुरप्रणिहित इति चरति । न मनोधातु-
र्विविक्त इति चरति । न मनोधातुरविविक्त इति चरति ।

न धर्मधातौ चरति । न धर्मधातोर्निमित्ते चरति । न
धर्मधातुर्नित्य इति चरति । न धर्मधातुरनित्य इति चरति ।
न धर्मधातुः सुख इति चरति । न धर्मधातुर्दुःख इति चरति ।
न धर्मधातुरात्मेति चरति । न धर्मधातुरनात्मेति चरति ।
न धर्मधातुः शान्त इति चरति । न धर्मधातुरशान्त इति

चरति । न धर्मधातुः शून्य इति चरति । न धर्मधातुरशून्य इति चरति । न धर्मधातुर्निमित्त इति चरति । न धर्मधातुरनिमित्त इति चरति । न धर्मधातुः प्रणिहित इति चरति । न धर्मधातुरप्रणिहित इति चरति । न धर्मधातुर्विविक्त इति चरति । न धर्मधातुरविविक्त इति चरति ।

न मनोविज्ञानधातौ चरति । न मनोविज्ञानधातोर्निमित्ते चरति । न मनोविज्ञानधातुर्नित्य इति चरति । न मनोविज्ञानधातुरनित्य इति चरति । न मनोविज्ञानधातुः सुख इति चरति । न मनोविज्ञानधातुर्दुःख इति चरति । न मनोविज्ञानधातुरात्मेति चरति । न मनोविज्ञानधातुरनात्मेति चरति । न मनोविज्ञानधातुः शान्त इति चरति । न मनोविज्ञानधातुरशान्त इति चरति । न मनोविज्ञानधातुः शून्य इति चरति । न मनोविज्ञानधातुरशून्य इति चरति । न मनोविज्ञानधातुः प्रणिहित इति चरति । न मनोविज्ञानधातुरप्रणिहित इति चरति । न मनोविज्ञानधातुर्विविक्त इति चरति । न मनोविज्ञानधातुरविविक्त इति चरति ।

न पृथिवीधातौ चरति । न पृथिवीधातोर्निमित्ते चरति । न पृथिवीधातुर्नित्य इति चरति । न पृथिवीधातुरनित्य इति चरति । न पृथिवीधातुः सुख इति चरति । न पृथिवीधातुर्दुःख इति चरति । न पृथिवीधातुरात्मेति चरति । न पृथिवीधातुरनात्मेति चरति । न पृथिवीधातुः शान्त इति चरति । न पृथिवीधातुरशान्त इति चरति । न पृथिवीधातुः शून्य इति

चरति । न पृथिवीधातुरशून्य इति चरति । न पृथिवीधातुर्नि-
मित्त इति चरति । न पृथिवीधातुरनिमित्त इति चरति ।
न पृथिवीधातुः प्रणिहित इति चरति । न पृथिवीधातुरप्रणि-
हित इति चरति । न पृथिवीधातुर्विविक्त इति चरति । न
पृथिवीधातुरविविक्त इति चरति ।

नाऽब्धातौ चरति । नाऽब्धातोर्निमित्ते चरति । नाऽब्धातुर्नित्य
इति चरति । नाऽब्धातुरनित्य इति चरति । नाऽब्धातुः सुख
इति चरति । नाऽब्धातुर्दुःख इति चरति । नाऽब्धातुरात्मेति
चरति । नाऽब्धातुरनात्मेति चरति । नाऽब्धातुः शान्त इति चरति ।
नाऽब्धातुरशान्त इति चरति । नाऽब्धातुः शून्य इति चरति ।
नाऽब्धातुरशून्य इति चरति । नाऽब्धातुः प्रणिहित इति चरति ।
नाऽब्धातुरप्रणिहित इति चरति । नाऽब्धातुर्विविक्त इति चरति ।
नाऽब्धातुरविविक्त इति चरति ।

न तेजोधातौ चरति । न तेजोधातोर्निमित्ते चरति । न
तेजोधातुर्नित्य इति चरति । न तेजोधातुरनित्य इति चरति ।
न तेजोधातुः सुख इति चरति । न तेजोधातुर्दुःख इति चरति ।
न तेजोधातुरात्मेति चरति । न तेजोधातुरनात्मेति चरति ।
न तेजोधातुः शान्त इति चरति । न तेजोधातुरशान्त इति चरति ।
न तेजोधातुः शून्य इति चरति । न तेजोधातुरशून्य इति चरति ।
न तेजोधातुर्निमित्त इति चरति । न तेजोधातुरनिमित्त इति
चरति । न तेजोधातुः प्रणिहित इति चरति । न तेजोधातुरप्रणि-
हित इति चरति । न तेजोधातुर्विविक्त इति चरति । न तेजो-
धातुरविविक्त इति चरति ।

न वायुधातौ चरति । न वायुधातोर्निमित्ते चरति । न वायुधातुर्नित्य इति चरति । न वायुधातुरनित्य इति चरति । न वायुधातुः सुख इति चरति । न वायुधातुर्दुःख इति चरति । न वायुधातुरात्मेति चरति । न वायुधातुरनात्मेति चरति । न वायुधातुः शान्त इति चरति । न वायुधातुरशान्त इति चरति । न वायुधातुः शून्य इति चरति । न वायुधातुरशून्य इति चरति । न वायुधातुर्निमित्त इति चरति । न वायुधातुरनिमित्त इति चरति । न वायुधातुः प्रणिहित इति चरति । न वायुधातुरप्रणिहित इति चरति । न वायुधातुर्विविक्त इति चरति । न वायुधातुरविविक्त-इति चरति ।

नाकाशधातौ चरति । नाकाशधातोर्निमित्ते चरति । नाकाशधातुर्नित्य इति चरति । नाकाशधातुरनित्य इति चरति । नाकाशधातुः सुख इति चरति । नाकाशधातुर्दुःख इति चरति । नाकाशधातुरात्मेति चरति । नाकाशधातुरनात्मेति चरति । नाकाशधातुः शून्य इति चरति । नाकाशधातुरशून्य इति चरति । नाकाशधातुर्निमित्त इति चरति । नाकाशधातुरनिमित्त इति चरति । नाकाशधातुः प्रणिहित इति चरति । नाकाशधातुरप्रणि-हित इति चरति । नाकाशधातुर्विविक्त इति चरति । नाकाश-धातुरविविक्त इति चरति ।

न विज्ञानधातौ चरति । न विज्ञानधातोर्निमित्ते चरति । न विज्ञानधातुर्नित्य इति चरति । न विज्ञानधातुरनित्य इति चरति । न विज्ञानधातुः सुख इति चरति । न विज्ञानधातुर्दुःख

इति चरति । न विज्ञानधातुरात्मेति चरति । न विज्ञानधातु-
रनात्मेति चरति । न विज्ञानधातुः शान्त इति चरति । न विज्ञान-
धातुरशान्त इति चरति । न विज्ञानधातुः शून्य इति चरति ।
न विज्ञानधातुरशून्य इति चरति । न विज्ञानधातुर्निमित्त इति
चरति । न विज्ञानधातुरनिमित्त इति चरति । न विज्ञानधातुः
प्रणिहित इति चरति । न विज्ञानधातुर्प्रणिहित इति चरति ।
न विज्ञानधातुर्विविक्त इति चरति । न विज्ञानधातुरविविक्त
इति चरति ।

नाऽविद्यायां चरति । नाऽविद्यायाः निमित्ते चरति । नाऽविद्या-
नित्येति चरति । नाऽविद्याऽनित्येति चरति । नाऽविद्या सुखेति
चरति । नाऽविद्यादुःखेति चरति । नाऽविद्या आत्मेति चरति ।
नाऽविद्याऽनात्मेति चरति । नाऽविद्याशान्तेति चरति । नाऽविद्या-
ऽशान्तेति चरति । नाऽविद्याशून्येति चरति । नाऽविद्याऽशून्येति
चरति । नाऽविद्यानिमित्तेति चरति । नाऽविद्याऽनिमित्तेति चरति ।
नाऽविद्याप्रणिहितेति चरति । नाऽविद्याऽप्रणिहितेति चरति ।
नाऽविद्याविविक्तेति चरति । नाऽविद्याऽविविक्तेति चरति ।

न संस्कारेषु चरति । न संस्कारायां निमित्ते चरति । न
संस्काराः नित्या इति चरति । न संस्कारा अनित्या इति चरति ।
न संस्काराः सुखा इति चरति । न संस्काराः दुःखा इति चरति ।
न संस्कारा आत्मा इति चरति । न संस्कारा अनात्मा इति
चरति । न संस्काराः शान्ता इति चरति । न संस्कारा अशान्ता
इति चरति । न संस्काराः शून्या इति चरति । न संस्कारा

अशून्या इति चरति । न संस्काराः निमित्ता इति चरति । न संस्कारा अनिमित्ता इति चरति । न संस्काराः प्रणिहिता इति चरति । न संस्कारा अप्रणिहिता इति चरति । न संस्काराः विविक्ता इति चरति । न संस्कारा अविविक्ता इति चरति ।

न विज्ञाने चरति । न विज्ञानस्य निमित्ते चरति । न विज्ञानं नित्यमिति चरति । न विज्ञानमनित्यमिति चरति । न विज्ञानं सुखमिति चरति । न विज्ञानं दुःखमिति चरति । न विज्ञानमात्मेति चरति । न विज्ञानमनात्मेति चरति । न विज्ञानं शान्तमिति चरति । न विज्ञानमशान्तमिति चरति । न विज्ञानं शून्यमिति चरति । न विज्ञानमशून्यमिति चरति । न विज्ञानं निमित्तमिति चरति । न विज्ञानमनिमित्तमिति चरति । न विज्ञानं प्रणिहितमिति चरति । न विज्ञानमप्रणिहितमिति चरति । न विज्ञानं विविक्तमिति चरति । न विज्ञानमविविक्तमिति चरति ।

न नामरूपे चरति । न नामरूपस्य निमित्ते चरति । न नामरूपं नित्यमिति चरति । न नामरूपमनित्यमिति चरति । न नामरूपं सुखमिति चरति । न नामरूपं दुःखमिति चरति । न नामरूपमात्मेति चरति । न नामरूपमनात्मेति चरति । न नामरूपं शान्तमिति चरति । न नामरूपमशान्तमिति चरति । न नामरूपं शून्यमिति चरति । न नामरूपमशून्यमिति चरति । न नामरूपं निमित्तमिति चरति । न नामरूपमनिमित्तमिति चरति । न नामरूपं प्रणिहितमिति चरति । न नामरूपमप्रणि-

हितमिति चरति । न नामरूपं विविक्तमिति चरति । न नाम-
रूपमविविक्तमिति चरति ।

न षडायतने चरति । न षडायतनस्य निमित्ते चरति । न
षडायतनं नित्यमिति चरति । न षडायतनमनित्यमिति चरति ।
न षडायतनं सुखमिति चरति । न षडायतनं दुःखमिति चरति ।
न षडायतनमात्मेति चरति । न षडायतनमनात्मेति चरति ।
न षडायतनं शान्तमिति चरति । न षडायतनमशान्तमिति चरति ।
न षडायतनं शून्यमिति चरति । न षडायतनमशून्यमिति चरति ।
न षडायतनं निमित्तमिति चरति । न षडायतनमनिमित्तमिति
चरति । न षडायतनं प्रणिहितमिति चरति । न षडायतनमप्रणि-
हितमिति चरति । न षडायतनं विविक्तमिति चरति । षडाय-
तनमविविक्तमिति चरति ।

न स्पर्शं चरति । न स्पर्शस्य निमित्ते चरति । न स्पर्शोऽनित्य
इति चरति । न स्पर्शोऽनित्य इति चरति । न स्पर्शः सुख इति
चरति । न स्पर्शोऽदुःख इति चरति । न स्पर्शः आत्मेति चरति ।
न स्पर्शः अनात्मेति चरति । न स्पर्शः शान्त इति चरति । न
स्पर्शोऽशान्त इति चरति । न स्पर्शः शून्य इति चरति । न
स्पर्शोऽशून्य इति चरति । न स्पर्शः निमित्त इति चरति । न
स्पर्शोऽनिमित्त इति चरति । न स्पर्शः प्रणिहित इति चरति । न
स्पर्शोऽप्रणिहित इति चरति । न स्पर्शो विविक्त इति चरति । न
स्पर्शोऽविविक्त इति चरति ।

न वेदनायां चरति । न वेदनायाः निमित्ते चरति । न

वेदना नित्येति चरति । न वेदनाऽनित्येति चरति । न वेदना
सुखेति चरति । न वेदना दुःखेति चरति । न वेदना आत्मेति
चरति । न वेदना अनात्मेति चरति । न वेदना शान्तेति चरति ।
न वेदना अशान्तेति चरति । न वेदना शून्येति चरति । न
वेदनाऽशून्येति चरति । न वेदना निमित्तेति चरति । न वेदना-
ऽनिमित्तेति चरति । न वेदना प्रणिहितेति चरति । न वेदना-
ऽप्रणिहितेति चरति । न वेदना विविक्तेति चरति । न वेदना-
ऽविविक्तेति चरति ।

न तृष्णायां चरति । न तृष्णायाः निमित्ते चरति । न
तृष्णा नित्येति चरति । न तृष्णा अनित्येति चरति । न तृष्णा
सुखेति चरति । न तृष्णा दुःखेति चरति । न तृष्णा आत्मेति
चरति । न तृष्णा अनात्मेति चरति । न तृष्णा शान्तेति चरति ।
न तृष्णा अशान्तेति चरति । न तृष्णा शून्येति चरति । न तृष्णा-
ऽशून्येति चरति । न तृष्णा निमित्तेति चरति । न तृष्णाऽनिमि-
त्तेति चरति । न तृष्णा प्रणिहितेति चरति । न तृष्णाऽप्रणिहि-
तेति चरति । न तृष्णा विविक्तेति चरति । न तृष्णाऽविविक्तेति
चरति ।

नोपादाने चरति । नोपादानस्य निमित्ते चरति । नोपादानं
नित्यमिति चरति । नोपादानमनित्यमिति चरति । नोपादानं
सुखमिति चरति । नोपादानं दुःखमिति चरति । नोपादान-
मात्मेति चरति । नोपादानमनात्मेति चरति । नोपादानं शान्त-
मिति चरति । नोपादानमशान्तमिति चरति । नोपादानं शून्य-

मिति चरति । गोपादानमशून्यमिति चरति । गोपादानं निमित्त-
मिति चरति । गोपादानमनिमित्तमिति चरति । गोपादानं
प्रणिहितमिति चरति । गोपादानमप्रणिहितमिति चरति ।
गोपादानं विविक्तमिति चरति । गोपादानमविविक्तमिति चरति ।

न भवे चरति । न भवस्य निमित्ते चरति । न भवोऽनित्य
इति चरति । न भवोऽनित्य इति चरति । न भवः सुख इति
चरति । न भवोऽसुख इति चरति । न भवः आत्मेति चरति । न
भवोऽनात्मेति चरति । न भवः शान्त इति चरति । न भवो-
ऽशान्त इति चरति । न भवः शून्य इति चरति । न भवोऽशून्य
इति चरति । न भवोऽनिमित्त इति चरति । न भवोऽनिमित्त
इति चरति । न भवः प्रणिहित इति चरति । न भवोऽप्रणिहित
इति चरति । न भवोऽविविक्त इति चरति । न भवोऽविविक्त
इति चरति ।

न जातौ चरति । न जातेर्निमित्ते चरति । न जातिर्निमित्तेति
चरति । न जातिरनित्येति चरति । न जातिः सुखेति चरति । न
जातिर्दुःखेति चरति । न जातिरात्मेति चरति । न जातिरना-
त्मेति चरति । न जातिः शान्तेति चरति । न जातिरशान्तेति
चरति । न जातिः शून्येति चरति । न जातिरशून्येति चरति ।
न जातिर्निमित्तेति चरति । न जातिरनिमित्तेति चरति । न
जातिः प्रणिहितेति चरति । न जातिरप्रणिहितेति चरति । न
जातिर्विविक्तेति चरति । न जातिरविविक्तेति चरति ।

न जरामरणे चरति । न जरामरणस्य निमित्ते चरति । न

जरामरणं नित्यमिति चरति । न जरामरणमनित्यमिति चरति ।
 न जरामरणं सुखमिति चरति । न जरामरणं दुःखमिति चरति ।
 न जरामरणमात्मेति चरति । न जरामरणमनात्मेति चरति ।
 न जरामरणं शान्तमिति चरति । न जरामरणमशान्तमिति चरति ।
 न जरामरणं शून्यमिति चरति । न जरामरणमशून्यमिति चरति ।
 न जरामरणं निमित्तमिति चरति । न जरामरणमनिमित्तमिति
 चरति । न जरामरणं प्रणिहितमिति चरति । न जरामरण-
 मप्रणिहितमिति चरति । न जरामरणं विविक्तमिति चरति ।
 न जरामरणमविविक्तमिति चरति ।

न दानपारमितायां चरति । न दानपारमितायाः निमित्ते
 चरति । न दानपारमिता नित्येति चरति । न दानपारमिता-
 ऽनित्येति चरति । न दानपारमिता सुखेति चरति । न दान-
 पारमिता दुःखेति चरति । न दानपारमिता आत्मेति चरति ।
 न दानपारमिताऽनात्मेति चरति । न दानपारमिता शान्तेति
 चरति । न दानपारमिताऽशान्तेति चरति । न दानपारमिता
 शून्येति चरति । न दानपारमिताऽशून्येति चरति । न दानपार-
 मिता निमित्तेति चरति । न दानपारमिताऽनिमित्तेति चरति ।
 न दानपारमिता प्रणिहितेति चरति । न दानपारमिताऽप्रणि-
 हितेति चरति । न दानपारमिता विविक्तेति चरति । न दान-
 पारमिताऽविविक्तेति चरति ।

न शीलपारमितायां चरति । न शीलपारमितायाः निमित्ते
 चरति । न शीलपारमिता नित्येति चरति । न शीलपारमिता-

ऽनित्येति चरति । न शीलपारमिता सुखेति चरति । न शील-
पारमिता दुःखेति चरति । न शीलपारमिता आत्मेति चरति ।
न शीलपारमिताऽनात्मेति चरति । न शीलपारमिता शान्तेति
चरति । न शीलपारमिताऽशान्तेति चरति । न शीलपारमिता
शून्येति चरति । न शीलपारमिताऽशून्येति चरति । न शीलपार-
मिता निमित्तेति चरति । न शीलपारमिताऽनिमित्तेति चरति ।
न शीलपारमिता प्रणिहितेति चरति । न शीलपारमिताऽप्रणि-
हितेति चरति । न शीलपारमिता विविक्तेति चरति । न शील-
पारमिताऽविविक्तेति चरति ।

न क्षान्तिपारमितायां चरति । न क्षान्तिपारमितायाः निमित्ते
चरति । न क्षान्तिपारमिता नित्येति चरति । न क्षान्तिपारमिता-
ऽनित्येति चरति । न क्षान्तिपारमिता सुखेति चरति । न क्षान्ति-
पारमिता दुःखेति चरति । न क्षान्तिपारमिता आत्मेति चरति ।
न क्षान्तिपारमिताऽनात्मेति चरति । न क्षान्तिपारमिता शान्तेति
चरति । न क्षान्तिपारमिताऽशान्तेति चरति । न क्षान्तिपारमिता
शून्येति चरति । न क्षान्तिपारमिताऽशून्येति चरति । न क्षान्ति-
पारमिता निमित्तेति चरति । न क्षान्तिपारमिताऽनिमित्तेति
चरति । न क्षान्तिपारमिता प्रणिहितेति चरति । न क्षान्तिपार-
मिताऽप्रणिहितेति चरति । न क्षान्तिपारमिता विविक्तेति
चरति । न क्षान्तिपारमिताऽविविक्तेति चरति ।

न वीर्यपारमितायां चरति । न वीर्यपारमितायाः निमित्ते
चरति । न वीर्यपारमिता नित्येति चरति । न वीर्यपारमिता-

ऽनित्येति चरति । न वीर्यपारमिता सुखेति चरति । न वीर्य-
 पारमिता दुःखेति चरति । न वीर्यपारमिता आत्मेति चरति ।
 न वीर्यपारमिता अनात्मेति चरति । न वीर्यपारमिता शान्तेति
 चरति । न वीर्यपारमिताऽशान्तेति चरति । न वीर्यपारमिता
 शून्येति चरति । न वीर्यपारमिताऽशून्येति चरति । न वीर्य-
 पारमिता निमित्तेति चरति । न वीर्यपारमिताऽनिमित्तेति
 चरति । न वीर्यपारमिता प्रणिहितेति चरति । न वीर्यपार-
 मिताऽप्रणिहितेति चरति । न वीर्यपारमिता विविक्तेति चरति ।
 न वीर्यपारमिताऽविविक्तेति चरति ।

न ध्यानपारमितायां चरति । न ध्यानपारमितायाः निमित्ते
 चरति । न ध्यानपारमिता नित्येति चरति । न ध्यानपारमिता-
 ऽनित्येति चरति । न ध्यानपारमिता सुखेति चरति । न ध्यान-
 पारमिता दुःखेति चरति । न ध्यानपारमिता आत्मेति चरति ।
 न ध्यानपारमिता अनात्मेति चरति । न ध्यानपारमिता शान्तेति
 चरति । न ध्यानपारमिताऽशान्तेति चरति । न ध्यानपारमिता
 शून्येति चरति । न ध्यानपारमिताऽशून्येति चरति । न ध्यान-
 पारमिता निमित्तेति चरति । न ध्यानपारमिताऽनिमित्तेति
 चरति । न ध्यानपारमिता प्रणिहितेति चरति । न ध्यानपार-
 मिताऽप्रणिहितेति चरति । न ध्यानपारमिता विविक्तेति चरति ।
 न ध्यानपारमिताऽविविक्तेति चरति ।

न प्रज्ञापारमितायां चरति । न प्रज्ञापारमितायाः निमित्ते
 चरति । न प्रज्ञापारमिता नित्येति चरति । न प्रज्ञापारमिता-

ऽनित्येति चरति । न प्रज्ञापारमिता सुखेति चरति । न प्रज्ञा-
पारमिता दुःखेति चरति । न प्रज्ञापारमिता आत्मेति चरति ।
न प्रज्ञापारमिताऽनात्मेति चरति । न प्रज्ञापारमिता शान्तेति
चरति । न प्रज्ञापारमिताऽशान्तेति चरति । न प्रज्ञापारमिता
शून्येति चरति । न प्रज्ञापारमिताऽशून्येति चरति । न प्रज्ञापार-
मिता निमित्ते चरति । न प्रज्ञापारमिताऽनिमित्ते चरति ।
न प्रज्ञापारमिता प्रणिहितेति चरति । न प्रज्ञापारमिताऽप्रणि-
हितेति चरति । न प्रज्ञापारमिता विविक्तेति चरति । न प्रज्ञा-
पारमिताऽविविक्तेति चरति ।

नाऽध्यात्मशून्यतायां चरति । नाऽध्यात्मशून्यतायाः निमित्ते
चरति । नाऽध्यात्मशून्यता नित्येति चरति । नाऽध्यात्मशून्यता-
ऽनित्येति चरति । नाऽध्यात्मशून्यता सुखेति चरति । नाऽध्यात्म-
शून्यता दुःखेति चरति । नाऽध्यात्मशून्यता आत्मेति चरति ।
नाऽध्यात्मशून्यताऽनात्मेति चरति । नाऽध्यात्मशून्यता शान्तेति
चरति । नाऽध्यात्मशून्यताऽशान्तेति चरति । नाऽध्यात्मशून्यता
शून्येति चरति । नाऽध्यात्मशून्यताऽशून्येति चरति । नाऽध्यात्म-
शून्यता निमित्तेति चरति । नाऽध्यात्मशून्यताऽनिमित्तेति चरति ।
नाऽध्यात्मशून्यता प्रणिहितेति चरति । नाऽध्यात्मशून्यताऽप्रणि-
हितेति चरति । नाऽध्यात्मशून्यता विविक्तेति चरति । नाऽध्यात्म-
शून्यताऽविविक्तेति चरति ।

न वहिर्दृशून्यतायां चरति । न वहिर्दृशून्यतायाः निमित्ते
चरति । न वहिर्दृशून्यता नित्येति चरति । न वहिर्दृशून्यता-

चरति । न परमार्थशून्यता नित्येति चरति । न परमार्थशून्यता-
 ऽनित्येति चरति । न परमार्थशून्यता सुखेति चरति । न परमार्थ-
 शून्यता दुःखेति चरति । न परमार्थशून्यता आत्मेति चरति ।
 न परमार्थशून्यता अनात्मेति चरति । न परमार्थशून्यता शान्तेति
 चरति । न परमार्थशून्यताऽशान्तेति चरति । न परमार्थशून्यता
 शून्येति चरति । न परमार्थशून्यताऽशून्येति चरति । न परमार्थ-
 शून्यता निमित्तेति चरति । न परमार्थशून्यताऽनिमित्तेति चरति ।
 न परमार्थशून्यता प्रणिहितेति चरति । न परमार्थशून्यताऽप्रणि-
 हितेति चरति । न परमार्थशून्यता विविक्तेति चरति । न परमार्थ-
 शून्यताऽविविक्तेति चरति ।

न संस्कृतशून्यतायां चरति । न संस्कृतशून्यतायाः निमित्ते
 चरति । न संस्कृतशून्यता नित्येति चरति । न संस्कृतशून्यताऽनि-
 त्येति चरति । न संस्कृतशून्यता सुखेति चरति । न संस्कृतशून्यता
 दुःखेति चरति । न संस्कृतशून्यता आत्मेति चरति । न संस्कृत-
 शून्यता अनात्मेति चरति । न संस्कृतशून्यता शान्तेति चरति । न
 संस्कृतशून्यताऽशान्तेति चरति । न संस्कृतशून्यता शून्येति चरति ।
 न संस्कृतशून्यताऽशून्येति चरति । न संस्कृतशून्यता निमित्तेति
 चरति । न संस्कृतशून्यताऽनिमित्तेति चरति । न संस्कृतशून्यता
 प्रणिहितेति चरति । न संस्कृतशून्यताऽप्रणिहितेति चरति । न
 संस्कृतशून्यता विविक्तेति चरति । न संस्कृतशून्यताऽविविक्तेति चरति ।

नाऽसंस्कृतशून्यतायां चरति । नाऽसंस्कृतशून्यतायाः निमित्ते
 चरति । नाऽसंस्कृतशून्यता नित्येति चरति । नाऽसंस्कृतशून्यता-

ऽनित्येति चरति । नाऽसंस्कृतशून्यता सुखेति चरति । नाऽसंस्कृत-
शून्यता दुःखेति चरति । नाऽसंस्कृतशून्यता आत्मेति चरति ।
नाऽसंस्कृतशून्यता अनात्मेति चरति । नाऽसंस्कृतशून्यता शान्तेति
चरति । नाऽसंस्कृतशून्यताऽशान्तेति चरति । नाऽसंस्कृतशून्यता
शून्येति चरति । नाऽसंस्कृतशून्यताऽशून्येति चरति । नाऽसंस्कृत-
शून्यता निमित्तेति चरति । नाऽसंस्कृतशून्यताऽनिमित्तेति चरति ।
नाऽसंस्कृतशून्यता प्रणिहितेति चरति । नाऽसंस्कृतशून्यताऽप्रणि-
हितेति चरति । नाऽसंस्कृतशून्यता विविक्तेति चरति । नाऽसंस्कृत-
शून्यताऽविविक्तेति चरति ।

नाऽत्यन्तशून्यतायां चरति । नाऽत्यन्तशून्यतायाः निमित्ते चरति ।
नाऽत्यन्तशून्यता नित्येति चरति । नाऽत्यन्तशून्यताऽनित्येति चरति ।
नाऽत्यन्तशून्यता सुखेति चरति । नाऽत्यन्तशून्यता दुःखेति चरति ।
नाऽत्यन्तशून्यता आत्मेति चरति । नाऽत्यन्तशून्यता अनात्मेति चरति ।
नाऽत्यन्तशून्यता शान्तेति चरति । नाऽत्यन्तशून्यताऽशान्तेति चरति ।
नाऽत्यन्तशून्यता शून्येति चरति । नाऽत्यन्तशून्यताऽशून्येति चरति ।
नाऽत्यन्तशून्यता निमित्तेति चरति । नाऽत्यन्तशून्यताऽनिमित्तेति
चरति । नाऽत्यन्तशून्यताप्रणिहितेति चरति । नाऽत्यन्तशून्यता-
ऽप्रणिहितेति चरति । नाऽत्यन्तशून्यता विविक्तेति चरति ।
नाऽत्यन्तशून्यताऽविविक्तेति चरति ।

नाऽनवरागशून्यतायां चरति । नाऽनवरागशून्यतायाः निमित्ते
चरति । नाऽनवरागशून्यता नित्येति चरति । नाऽनवरागशून्यता-
ऽनित्येति चरति । नाऽनवरागशून्यता सुखेति चरति । नाऽनवराग-

शून्यता दुःखेति चरति । नाऽनवरागशून्यता आत्मेति चरति । नाऽनवरागशून्यता अनात्मेति चरति । नाऽनवरागशून्यता शान्तेति चरति । नाऽनवरागशून्यताऽशान्तेति चरति । नाऽनवरागशून्यता शून्येति चरति । नाऽनवरागशून्यताऽशून्येति चरति । नाऽनवरागशून्यता निमित्तेति चरति । नाऽनवरागशून्यताऽनिमित्तेति चरति । नाऽनवरागशून्यता प्रणिहितेति चरति । नाऽनवरागशून्यताऽप्रणिहितेति चरति । नाऽनवरागशून्यता विविक्तेति चरति । नाऽनवरागशून्यताऽविविक्तेति चरति ।

नाऽनवकारशून्यतायां चरति । नाऽनवकारशून्यतायाः निमित्ते चरति । नाऽनवकारशून्यता नित्येति चरति । नाऽनवकारशून्यताऽनित्येति चरति । नाऽनवकारशून्यता सुखेति चरति । नाऽनवकारशून्यता दुःखेति चरति । नाऽनवकारशून्यता आत्मेति चरति । नाऽनवकारशून्यता अनात्मेति चरति । नाऽनवकारशून्यता शान्तेति चरति । नाऽनवकारशून्यताऽशान्तेति चरति । नाऽनवकारशून्यता शून्येति चरति । नाऽनवकारशून्यताऽशून्येति चरति । नाऽनवकारशून्यता निमित्तेति चरति । नाऽनवकारशून्यताऽनिमित्तेति चरति । नाऽनवकारशून्यता प्रणिहितेति चरति । नाऽनवकारशून्यताऽप्रणिहितेति चरति । नाऽनवकारशून्यता विविक्तेति चरति । नाऽनवकारशून्यताऽविविक्तेति चरति ।

न प्रकृतिशून्यतायां चरति । न प्रकृतिशून्यतायाः निमित्ते चरति । न प्रकृतिशून्यता नित्येति चरति । न प्रकृतिशून्यताऽनित्येति चरति । न प्रकृतिशून्यता सुखेति चरति । न प्रकृति-

शून्यता दुःखेति चरति । न प्रकृतिशून्यता आत्मेति चरति ।
न प्रकृतिशून्यता अनात्मेति चरति । न प्रकृतिशून्यता शान्तेति
चरति । न प्रकृतिशून्यताऽशान्तेति चरति । न प्रकृतिशून्यता
शून्येति चरति । न प्रकृतिशून्यताऽशून्येति चरति । न प्रकृतिशून्यता
निमित्तेति चरति । न प्रकृतिशून्यताऽनिमित्तेति चरति । न
प्रकृतिशून्यता प्रणिहितेति चरति । न प्रकृतिशून्यताऽप्रणिहितेति
चरति । न प्रकृतिशून्यता विविक्तेति चरति । न प्रकृतिशून्यता-
ऽविविक्तेति चरति ।

न सर्वधर्मशून्यतायां चरति । न सर्वधर्मशून्यतायाः निमित्ते
चरति । न सर्वधर्मशून्यता नित्येति चरति । न सर्वधर्मशून्यता-
ऽनित्येति चरति । न सर्वधर्मशून्यता सुखेति चरति । न सर्व-
धर्मशून्यता दुःखेति चरति । न सर्वधर्मशून्यता आत्मेति चरति ।
न सर्वधर्मशून्यता अनात्मेति चरति । न सर्वधर्मशून्यता शान्तेति
चरति । न सर्वधर्मशून्यताऽशान्तेति चरति । न सर्वधर्मशून्यता
शून्येति चरति । न सर्वधर्मशून्यताऽशून्येति चरति । न सर्वधर्म-
शून्यता निमित्तेति चरति । न सर्वधर्मशून्यताऽनिमित्तेति चरति ।
न सर्वधर्मशून्यता प्रणिहितेति चरति । न सर्वधर्मशून्यताऽप्रणि-
हितेति चरति । न सर्वधर्मशून्यता विविक्तेति चरति । न सर्व-
धर्मशून्यताऽविविक्तेति चरति ।

न स्वलक्षणशून्यतायां चरति । न स्वलक्षणशून्यतायाः निमित्ते
चरति । न स्वलक्षणशून्यता नित्येति चरति । न स्वलक्षणशून्यता
अनित्येति चरति । न स्वलक्षणशून्यता सुखेति चरति । न

स्वल्पक्षणशून्यता दुःखेति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यता आत्मेति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यता अनात्मेति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यता शान्तेति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यताऽशान्तेति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यता शून्येति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यताऽशून्येति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यता निमित्तेति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यताऽनिमित्तेति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यता प्रणिहितेति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यताऽप्रणिहितेति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यता विविक्तेति चरति । न स्वल्पक्षणशून्यताऽविविक्तेति चरति ।

नाऽनुपलम्भशून्यतायां चरति । नाऽनुपलम्भशून्यतायाः निमित्ते चरति । नाऽनुपलम्भशून्यता नित्येति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यताऽनित्येति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यता सुखेति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यता दुःखेति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यता आत्मेति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यता अनात्मेति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यता शान्तेति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यताऽशान्तेति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यता शून्येति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यताऽशून्येति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यता निमित्तेति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यताऽनिमित्तेति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यता प्रणिहितेति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यताऽप्रणिहितेति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यता विविक्तेति चरति । नाऽनुपलम्भशून्यताऽविविक्तेति चरति ।

नाऽभावशून्यतायां चरति । नाऽभावशून्यतायाः निमित्ते चरति । नाऽभावशून्यता नित्येति चरति । नाऽभावशून्यताऽनित्येति चरति । नाऽभावशून्यता सुखेति चरति । नाऽभावशून्यता दुःखेति चरति ।

नाऽभावशून्यता आत्मेति चरति । नाऽभावशून्यता अनात्मेति चरति ।
 नाऽभावशून्यता शान्तेति चरति । नाऽभावशून्यताऽशान्तेति चरति ।
 नाऽभावशून्यता शून्येति चरति । नाऽभावशून्यताऽशून्येति चरति ।
 नाऽभावशून्यता निमित्तेति चरति । नाऽभावशून्यताऽनिमित्तेति
 चरति । नाऽभावशून्यता प्रणिहितेति चरति । नाऽभावशून्यता-
 ऽप्रणिहितेति चरति । नाऽभावशून्यता विविक्तेति चरति ।
 नाऽभावशून्यताऽविविक्तेति चरति ।

न स्वभावशून्यतायां चरति । न स्वभावशून्यतायाः निमित्ते
 चरति । न स्वभावशून्यता नित्येति चरति । न स्वभावशून्यता-
 ऽनित्येति चरति । न स्वभावशून्यता सुखेति चरति । न स्वभाव-
 शून्यता दुःखेति चरति । न स्वभावशून्यता आत्मेति चरति । न
 स्वभावशून्यता अनात्मेति चरति । न स्वभावशून्यता शान्तेति चरति ।
 न स्वभावशून्यताऽशान्तेति चरति । न स्वभावशून्यता शून्येति
 चरति । न स्वभावशून्यताऽशून्येति चरति । न स्वभावशून्यता
 निमित्तेति चरति । न स्वभावशून्यताऽनिमित्तेति चरति ।
 न स्वभावशून्यता प्रणिहितेति चरति । न स्वभावशून्यताऽप्रणि-
 हितेति चरति । न स्वभावशून्यता विविक्तेति चरति । न स्वभाव-
 शून्यताऽविविक्तेति चरति ।

नाऽभावस्वभावशून्यतायां चरति । नाऽभावस्वभावशून्यतायाः
 निमित्ते चरति । नाऽभावस्वभावशून्यता नित्येति चरति ।
 नाऽभावस्वभावशून्यताऽनित्येति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यता
 सुखेति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यता दुःखेति चरति । नाऽभाव-

स्वभावशून्यता आत्मेति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यता अनात्मेति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यता शान्तेति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यताऽशान्तेति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यता शून्येति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यताऽशून्येति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यताऽनिमित्तेति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यताऽनिमित्तेति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यताऽप्रणिहितेति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यताऽप्रणिहितेति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यता विविक्तेति चरति । नाऽभावस्वभावशून्यताऽविविक्तेति चरति ।

न स्मृत्युपस्थानेषु चरति । न स्मृत्युपस्थानानां निमित्ते चरति । न स्मृत्युपस्थानानि नित्यानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानानि अनित्यानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानानि सुखानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानानि दुःखानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानानि आत्मिकानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानान्यनात्मिकानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानानि शान्तानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानान्यशान्तानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानानि शून्यानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानान्यशून्यानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानानि निमित्तानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानान्यनिमित्तानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानानि प्रणिहितानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानान्यप्रणिहितानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानानि विविक्तानीति चरति । न स्मृत्युपस्थानान्यविविक्तानीति चरति ।

न सम्यक्प्रहाणेषु चरति । न सम्यक्प्रहाणानां निमित्ते चरति । न सम्यक्प्रहाणानि नित्यानीति चरति । न सम्यक्प्रहाणान्य-

नित्यानीति चरति । न सम्यक्प्रहाणानि सुखानीति चरति ।
 न सम्यक्प्रहाणानि दुःखानीति चरति । न सम्यक्प्रहाणानि
 आत्मिकानीति चरति । न सम्यक्प्रहाणान्यनात्मिकानीति चरति ।
 न सम्यक्प्रहाणानि शान्तानीति चरति । न सम्यक्प्रहाणान्य-
 शान्तानीति चरति । न सम्यक्प्रहाणानि शून्यानीति चरति ।
 न सम्यक्प्रहाणान्यशून्यानीति चरति । न सम्यक्प्रहाणानि
 निमित्तानीति चरति । न सम्यक्प्रहाणान्यनिमित्तानीति चरति ।
 न सम्यक्प्रहाणानि प्रणिहितानीति चरति । न सम्यक्प्रहाणान्य-
 प्रणिहितानीति चरति । न सम्यक्प्रहाणानि विविक्तानीति चरति ।
 न सम्यक्प्रहाणान्यविविक्तानीति चरति ।

न ऋद्धिपादेषु चरति । न ऋद्धिपादानां निमित्ते चरति ।
 न ऋद्धिपादाः नित्या इति चरति । न ऋद्धिपादा अनित्या इति
 चरति । न ऋद्धिपादाः सुखा इति चरति । न ऋद्धिपादाः
 दुःखा इति चरति । न ऋद्धिपादा आत्मान इति चरति ।
 न ऋद्धिपादा अनात्मान इति चरति । न ऋद्धिपादाः शान्ता
 इति चरति । न ऋद्धिपादा अशान्ता इति चरति । न ऋद्धि-
 पादाः शून्या इति चरति । न ऋद्धिपादा अशून्या इति चरति ।
 न ऋद्धिपादाः निमित्ता इति चरति । न ऋद्धिपादा अनिमित्ता
 इति चरति । न ऋद्धिपादाः प्रणिहिता इति चरति । न ऋद्धि-
 पादा अप्रणिहिता इति चरति । न ऋद्धिपादाः विविक्ता इति
 चरति । न ऋद्धिपादा अविविक्ता इति चरति ।

नेन्द्रियेषु चरति । नेन्द्रियाणां निमित्ते चरति । नेन्द्रियाणि

नित्यानीति चरति । नेन्द्रियाणि अनित्यानीति चरति । नेन्द्रियाणि सुखानीति चरति । नेन्द्रियाणि दुःखानीति चरति । नेन्द्रियाणात्मिकानीति चरति । नेन्द्रियाण्यनात्मिकानीति चरति । नेन्द्रियाणि शान्तानीति चरति । नेन्द्रियाण्यशान्तानीति चरति । नेन्द्रियाणि शून्यानीति चरति । नेन्द्रियाण्यशून्यानीति चरति । नेन्द्रियाणि निमित्तानीति चरति । नेन्द्रियाण्यनिमित्तानीति चरति । नेन्द्रियाणि प्रणिहितानीति चरति । नेन्द्रियाण्यप्रणिहितानीति चरति । नेन्द्रियाणि विविक्तानीति चरति । नेन्द्रियाण्यविविक्तानीति चरति ।

न बलेषु चरति । न बलानां निमित्ते चरति । न बलानि नित्यानीति चरति । न बलान्यनित्यानीति चरति । न बलानि सुखानीति चरति । न बलानि दुःखानीति चरति । न बलानि आत्मिकानीति चरति । न बलान्यनात्मिकानीति चरति । न बलानि शान्तानीति चरति । न बलान्यशान्तानीति चरति । न बलानि शून्यानीति चरति । न बलान्यशून्यानीति चरति । न बलानि निमित्तानीति चरति । न बलान्यनिमित्तानीति चरति । न बलानि प्रणिहितानीति चरति । न बलान्यप्रणिहितानीति चरति । न बलानि विविक्तानीति चरति । न बलान्यविविक्तानीति चरति ।

न बोध्यङ्गेषु चरति । न बोध्यङ्गानां निमित्ते चरति । न बोध्यङ्गानि नित्यानीति चरति । न बोध्यङ्गान्यनित्यानीति चरति । न बोध्यङ्गानि सुखानीति चरति । न बोध्यङ्गानि दुःखानीति चरति । न बोध्यङ्गान्यात्मिकानीति चरति । न बोध्यङ्गान्यना-

त्मिकानीति चरति । न बोध्यङ्गानि शान्तानीति चरति । न बोध्यङ्गान्यशान्तानीति चरति । न बोध्यङ्गानि शून्यानीति चरति । न बोध्यङ्गान्यशून्यानीति चरति । न बोध्यङ्गानि निमित्तानीति चरति । न बोध्यङ्गान्यनिमित्तानीति चरति । न बोध्यङ्गानि प्रणिहितानीति चरति । न बोध्यङ्गान्यप्रणिहितानीति चरति । न बोध्यङ्गानि विविक्तानीति चरति । न बोध्यङ्गान्यविविक्तानीति चरति ।

नार्याऽष्टाङ्गमार्गे चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गस्य निमित्ते चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गे नित्य इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गेऽनित्य इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गः सुख इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गे दुःख इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गः आत्मेति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गः अनात्मेति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गः शान्त इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गः अशान्त इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गः शून्य इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गः अशून्य इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गः निमित्त इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गेऽनिमित्त इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गः प्रणिहित इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गेऽप्रणिहित इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गे विविक्त इति चरति । नार्याष्टाङ्गमार्गेऽविविक्त इति चरति ।

नार्यसत्त्वेषु चरति । नार्यसत्त्वानां निमित्ते चरति । नार्यसत्त्वानि नित्यानीति चरति । नार्यसत्त्वान्यनित्यानीति चरति । नार्यसत्त्वानि सुखानीति चरति । नार्यसत्त्वानि दुःखानीति चरति । नार्यसत्त्वानि आत्मिकानीति चरति । नार्यसत्त्वान्यनात्मिकानीति

चरति । नार्थ्यसत्यानि शान्तानीति चरति । नार्थ्यसत्यान्यशान्ता-
नीति चरति । नार्थ्यसत्यानि शून्यानीति चरति । नार्थ्यसत्यान्य-
शून्यानीति चरति । नार्थ्यसत्यानि निमित्तानीति चरति । नार्थ्य-
सत्यान्यनिमित्तानीति चरति । नार्थ्यसत्यानि प्रणिहितानीति
चरति । नार्थ्यसत्यान्यप्रणिहितानीति चरति । नार्थ्यसत्यानि
विविक्तानीति चरति । नार्थ्यसत्यान्यविविक्तानीति चरति ।

न ध्यानेषु चरति । न ध्यानानां निमित्ते चरति । न ध्यानानि
नित्यानीति चरति । न ध्यानान्यनित्यानीति चरति । न ध्यानानि
सुखानीति चरति । न ध्यानानि दुःखानीति चरति । न ध्यानानि
आत्मिकानीति चरति । न ध्यानान्यनात्मिकानीति चरति । न
ध्यानानि शान्तानीति चरति । न ध्यानान्यशान्तानीति चरति । न
ध्यानानि शून्यानीति चरति । न ध्यानान्यशून्यानीति चरति । न
ध्यानानि निमित्तानीति चरति । न ध्यानान्यनिमित्तानीति
चरति । न ध्यानानि प्रणिहितानीति चरति । न ध्यानान्यप्रणि-
हितानीति चरति । न ध्यानानि विविक्तानीति चरति । न
ध्यानान्यविविक्तानीति चरति ।

नाऽप्रमाणेषु चरति । नाऽप्रमाणानां निमित्ते चरति । नाऽप्र-
माणानि नित्यानीति चरति । नाऽप्रमाणान्यनित्यानीति चरति ।
नाऽप्रमाणानि सुखानीति चरति । नाऽप्रमाणानि दुःखानीति
चरति । नाऽप्रमाणानि आत्मिकानीति चरति । नाऽप्रमाणान्य-
नात्मिकानीति चरति । नाऽप्रमाणानि शान्तानीति चरति ।
नाऽप्रमाणान्यशान्तानीति चरति । नाऽप्रमाणानि शून्यानीति

चरति । नाऽप्रमाणान्यशून्यानीति चरति । नाऽप्रमाणानि निमित्तानीति चरति । नाऽप्रमाणान्यनिमित्तानीति चरति । नाऽप्रमाणानि प्रणिहितानीति चरति । नाऽप्रमाणान्यप्रणिहितानीति चरति । नाऽप्रमाणानि विविक्तानीति चरति । नाऽप्रमाणान्यविविक्तानीति चरति ।

नारूप्यसमापत्तिषु चरति । नारूप्यसमापत्तीनां निमित्ते चरति । नारूप्यसमापत्ती*निर्न्या इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरनिर्न्या इति चरति । नारूप्यसमापत्तीः सुखा इति चरति । नारूप्यसमापत्तीर्दुःखा इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरात्मान इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरमात्मान इति चरति । नारूप्यसमापत्तीः शान्ता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरशान्ता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीः शून्या इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरशून्या इति चरति । नारूप्यसमापत्तीर्निमित्ता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरनिमित्ता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीः प्रणिहिता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरप्रणिहिता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीर्बि्विक्ता इति चरति । नारूप्यसमापत्तीरबि्विक्ता इति चरति ।

* पूर्व्वरूपादिषु क्वचित् द्वितीयान्तता क्वचित् प्रथमान्तता, आदर्श-पुस्तके दृष्टा मया तु सर्व्वत्र प्रथमान्ततालिखिता । नारूप्यसमापत्तीरारम्भ द्वितीयान्ततैरपश्चात् लिखितग्रन्थे दृश्यते । अतोमयापि तथैव लिखितम् ।

न विमोक्षेषु चरति । न विमोक्षाणां निमित्ते* चरति ।
 न विमोक्षाः नित्या इति चरति । न विमोक्षान् अनित्या इति
 चरति । न विमोक्षान् सुखा इति चरति । न विमोक्षान् दुःखा
 इति चरति । न विमोक्षानात्मान इति चरति । न विमोक्षान-
 नात्मान इति चरति । न विमोक्षान् शान्ता इति चरति ।
 न विमोक्षानशान्ता इति चरति । न विमोक्षान् शून्या इति
 चरति । न विमोक्षानशून्या इति चरति । न विमोक्षान् निमित्ता
 इति चरति । न विमोक्षाननिमित्ता इति चरति । न विमोक्षान्
 प्रणिहिता इति चरति । न विमोक्षानप्रणिहितानिति चरति ।
 न विमोक्षान् विविक्ता इति चरति । न विमोक्षानविविक्ता इति
 चरति ।

नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तिषु चरति । नाऽनुपूर्वविहारसमा-
 पत्तीनां निमित्ते चरति । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीर्नित्या इति
 चरति । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीरनित्या इति चरति । नाऽनु-
 पूर्वविहारसमापत्तीः सुखा इति चरति । नाऽनुपूर्वविहारसमा-
 पत्तीर्दुःखा इति चरति । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीरात्मान इति
 चरति । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीरनात्मान इति चरति ।
 नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीः शान्ता इति चरति । नाऽनुपूर्वविहार-
 समापत्तीरशान्ता इति चरति । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीः शून्या
 इति चरति । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीरशून्या इति चरति ।
 नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तीर्निमित्ता इति चरति । नाऽनुपूर्वविहार-

* क व्यादर्शपुस्तके धर्मे इति लिखितम् ।

समापत्तौरनिमित्ता इति चरति । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौः
प्रणिहिता इति चरति । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौरप्रणिहिता
इति चरति । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौर्विविक्ता इति चरति ।
नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तौरविविक्ता इति चरति ।

न शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखेषु चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानां निमित्ते चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि नित्यानीति चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्यनित्यानीति चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि सुखानीति चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि दुःखानीति चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्यात्मिकानीति चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्यनात्मिकानीति चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि शान्तानीति चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्यशान्तानीति चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि शून्यानीति चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्यशून्यानीति चरति । न शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि निमित्तानीति चरति । न
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्यनिमित्तानीति चरति । न
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि प्रणिहितानीति चरति ।
न शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्यप्रणिहितानीति चरति ।
न शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि विविक्तानीति चरति ।
न शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्यविविक्तानीति चरति ।

नाऽभिज्ञासु चरति । नाऽभिज्ञानां निमित्ते चरति । नाऽभिज्ञाः
 नित्या इति चरति । नाऽभिज्ञाः अनित्या इति चरति । नाऽभिज्ञाः
 सुखा इति चरति । नाऽभिज्ञाः दुःखा इति चरति । नाऽभिज्ञाः
 आत्मान इति चरति । नाऽभिज्ञाः अनात्मान इति चरति ।
 नाऽभिज्ञाः शान्ता इति चरति । नाऽभिज्ञाः अशान्ता इति चरति ।
 नाऽभिज्ञाः शून्या इति चरति । नाऽभिज्ञाः अशून्या इति चरति ।
 नाऽभिज्ञाः निमित्ता इति चरति । नाऽभिज्ञाः अनिमित्ता इति
 चरति । नाऽभिज्ञाः प्रणिहिता इति चरति । नाऽभिज्ञाः
 अप्रणिहिता इति चरति । नाऽभिज्ञाः विविक्ता इति चरति ।
 नाऽभिज्ञाः अविविक्ता इति चरति ।

न समाधिषु चरति । न समाधिनां चरति । न समाधीक्षित्या
 इति चरति । न समाधीननित्या इति चरति । न समाधीन् सुखा
 इति चरति । न समाधीन् दुःखा इति चरति । न समाधीनात्मान
 इति चरति । न समाधीननात्मान इति चरति । न समाधीन्
 शान्ता इति चरति । न समाधीनशान्ता इति चरति । न समा-
 धीन् शून्या इति चरति । न समाधीनशून्या इति चरति । न
 समाधीन्निमित्ता इति चरति । न समाधीननिमित्ता इति
 चरति । न समाधीन् प्रणिहिता इति चरति । न समाधीन-
 प्रणिहिता इति चरति । न समाधीन् विविक्ता इति चरति ।
 न समाधीनविविक्ता इति चरति ।

न धारणीमुखेषु चरति । न धारणीमुखानां निमित्ते चरति ।
 न धारणीमुखानि नित्यानीति चरति । न धारणीमुखान्यनित्या-

नोति चरति । न धारणीमुखानि सुखानीति चरति । न धारणीमुखानि दुःखानीति चरति । न धारणीमुखान्यात्मिकानीति चरति । न धारणीमुखान्यनात्मिकानीति चरति । न धारणीमुखानि शान्तानीति चरति । न धारणीमुखान्यशान्तानीति चरति । न धारणीमुखानि शून्यानीति चरति । न धारणीमुखान्यशून्यानीति चरति । न धारणीमुखानि निमित्तानीति चरति । न धारणीमुखान्यनिमित्तानीति चरति । न धारणीमुखानि प्रणिहितानीति चरति । न धारणीमुखान्यप्रणिहितानीति चरति । न धारणीमुखानि विविक्तानीति चरति । न धारणीमुखान्यविविक्तानीति चरति ।

न तथागतबलेषु चरति । न तथागतबलानां निमित्ते चरति । न तथागतबलानि नित्यानीति चरति । न तथागतबलान्यनित्यानीति चरति । न तथागतबलानि सुखानीति चरति । न तथागतबलानि दुःखानीति चरति । न तथागतबलान्यात्मिकानीति चरति । न तथागतबलान्यनात्मिकानीति चरति । न तथागतबलानि शान्तानीति चरति । न तथागतबलान्यशान्तानीति चरति । न तथागतबलानि शून्यानीति चरति । न तथागतबलान्यशून्यानीति चरति । न तथागतबलानि निमित्तानीति चरति । न तथागतबलान्यनिमित्तानीति चरति । न तथागतबलानि प्रणिहितानीति चरति । न तथागतबलान्यप्रणिहितानीति चरति । तथागतबलानि विविक्तानीति चरति । न तथागतबलान्यविविक्तानीति चरति ।

न वैशारद्येषु चरति । न वैशारद्यानां निमित्ते चरति ।
 न वैशारद्यानि नित्यानीति चरति । न वैशारद्यान्यनित्यानीति
 चरति । न वैशारद्यानि सुखानीति चरति । न वैशारद्यानि
 दुःखानीति चरति । न वैशारद्यान्यात्मिकानीति चरति । न
 वैशारद्यान्यनात्मिकानीति चरति । न वैशारद्यानि शान्तानीति
 चरति । न वैशारद्यान्यशान्तानीति चरति । न वैशारद्यानि
 शून्यानीति चरति । न वैशारद्यान्यशून्यानीति चरति । न
 वैशारद्यानि निमित्तानीति चरति । न वैशारद्यान्यनिमित्तानीति
 चरति । न वैशारद्यानि प्रणिहितानीति चरति । न वैशारद्यान्य-
 प्रणिहितानीति चरति । न वैशारद्यानि विविक्तानीति चरति ।
 न वैशारद्यान्यविविक्तानीति चरति ।

न प्रतिसम्बिद्सु चरति । न प्रतिसम्बिदां निमित्ते चरति ।
 न प्रतिसम्बिदो नित्या इति चरति । न प्रतिसम्बिदोऽनित्या इति
 चरति । न प्रतिसम्बिदः सुखा इति चरति । न प्रतिसम्बिदा
 दुःखा इति चरति । न प्रतिसम्बिदः आत्मान इति चरति । न
 प्रतिसम्बिदोऽनात्मान इति चरति । न प्रतिसम्बिदः शान्ता इति
 चरति । न प्रतिसम्बिदोऽशान्ता इति चरति । न प्रतिसम्बिदः
 शून्या इति चरति । न प्रतिसम्बिदोऽशून्या इति चरति । न
 प्रतिसम्बिदो निमित्ता इति चरति । न प्रतिसम्बिदोऽनिमित्ता
 इति चरति । न प्रतिसम्बिदो प्रणिहिता इति चरति । न प्रति-
 सम्बिदोऽप्रणिहिता इति चरति । न प्रतिसम्बिदो विविक्ता इति
 चरति । न प्रतिसम्बिदोऽविविक्ता इति चरति ।

न महाकरुणायां चरति । न महाकरुणाया निमित्ते चरति ।
 न महाकरुणा नित्येति चरति । न महाकरुणाऽनित्येति चरति ।
 न महाकरुणा सुखेति चरति । न महाकरुणा दुःखेति चरति ।
 न महाकरुणा आत्मेति चरति । न महाकरुणाऽनात्मेति चरति ।
 न महाकरुणा शान्तेति चरति । न महाकरुणाऽशान्तेति चरति ।
 न महाकरुणा शून्येति चरति । न महाकरुणाऽशून्येति चरति ।
 न महाकरुणा निमित्तेति चरति । न महाकरुणाऽनिमित्तेति चरति ।
 न महाकरुणा प्रणिहितेति चरति । न महाकरुणाऽप्रणिहितेति
 चरति । न महाकरुणा विविक्तेति चरति । न महाकरुणा-
 ऽविविक्तेति चरति ।

नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मेषु चरति । नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्माणां
 निमित्ते चरति । नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मान्नित्या इति चरति ।
 नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्माननित्या इति चरति । नाष्टादशावेणिक-
 बुद्धधर्मान् सुखा इति चरति । नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मान् दुःखा
 इति चरति । नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मानात्मान इति चरति ।
 नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्माननात्मान इति चरति । नाष्टादशावेणिक-
 बुद्धधर्मान् शान्ता इति चरति । नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मानशान्ता
 इति चरति । नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मान् शून्या इति चरति ।
 नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मानशून्या इति चरति । नाष्टादशावेणिक-
 बुद्धधर्मान्निमित्ता इति चरति । नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मान-
 निमित्ता इति चरति । नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मान् प्रणिहिता
 इति चरति । नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मानप्रणिहिता इति चरति ।

नाष्टादशावेणिकबुद्धधर्मान् विविक्ता इति चरति । नाष्टादशा-
वेणिकबुद्धधर्मानविविक्ता इति चरति ।

तत्कस्य हेतोस्तथाह्यायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र या रूपस्य शून्यता न
तद्रूपं । न चाऽन्यत्र शून्यतायारूपं नाऽन्यत्र रूपाच्छून्यता । शून्यतैव
रूपं । रूपमेव शून्यता । या वेदनायाः शून्यता न सा वेदना न
चाऽन्यत्र शून्यताया वेदना नाऽन्यत्र वेदनायाः शून्यता । शून्यतैव
वेदना । वेदनैव शून्यता । या संज्ञायाः शून्यता न सा शून्यता ।
न चाऽन्यत्र शून्यतायाः संज्ञा । नाऽन्यत्र संज्ञायाः शून्यता ।
शून्यतैव संज्ञा । संज्ञैव शून्यता । या संस्काराणां शून्यता न ते
संस्काराः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः संस्काराः । नाऽन्यत्र संस्कारेभ्यः
शून्यता । शून्यतैव संस्काराः । संस्कारा एव शून्यता । या विज्ञानस्य
शून्यता न तद्विज्ञानं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः विज्ञानं । नाऽन्यत्र
विज्ञानाच्छून्यता । शून्यतैव विज्ञानं । विज्ञानमेव शून्यता ।

या चक्षुषः शून्यता न तच्चक्षुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाश्चक्षुः ।
नाऽन्यत्र चक्षुषः शून्यता । शून्यतैव चक्षुः । चक्षुरेव शून्यता ।
या श्रोत्रस्य शून्यता न तत् श्रोत्रं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः श्रोत्रं ।
नाऽन्यत्र श्रोत्राच्छून्यता । शून्यतैव श्रोत्रं । श्रोत्रमेव शून्यता ।
या घ्राणस्य शून्यता न तद्घ्राणं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः घ्राणं ।
नाऽन्यत्र घ्राणाच्छून्यता । शून्यतैव घ्राणं । घ्राणमेव शून्यता । या
जिह्वायाः शून्यता न सा जिह्वा । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः जिह्वा ।
नाऽन्यत्र जिह्वायाः शून्यता । शून्यतैव जिह्वा । जिह्वैव शून्यता ।
या कायस्य शून्यता न स कायः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः कायः ।

नाऽन्यत्र कायाच्छून्यता । शून्यतैव कायः । काय एव शून्यता ।
या मनसः शून्यता न तन्मनः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः मनः ।
नाऽन्यत्र मनसः शून्यता । शून्यतैव मनः । मन एव शून्यता ।

या रूपस्य शून्यता न तद्रूपं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः रूपं ।
नाऽन्यत्र रूपाच्छून्यता । शून्यतैव रूपं । रूपमेव शून्यता । या शब्दस्य
शून्यता न स शब्दः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः शब्दः । नाऽन्यत्र
शब्दाच्छून्यता । शून्यतैव शब्दः । शब्द एव शून्यता । या गन्धस्य
शून्यता न स गन्धः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः गन्धः । नाऽन्यत्र
गन्धाच्छून्यता । शून्यतैव गन्धो गन्ध एव शून्यता । या रसस्य
शून्यता न स रसः । न चाऽन्यत्र शून्यताया रसोनाऽन्यत्र
रसाच्छून्यता । शून्यतैव रसोरस एव शून्यता । या स्पर्शस्य शून्यता
न स स्पर्शः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः स्पर्शा नाऽन्यत्र स्पर्शाच्छून्यता ।
शून्यतैव स्पर्शः । स्पर्श एव शून्यता । या धर्माणां शून्यता न ते
धर्माः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः धर्माः । नाऽन्यत्र धर्मैः
शून्यता । शून्यतैव धर्माः । धर्मा एव शून्यता ।

या चक्षुर्धातुशून्यता न स चक्षुर्धातुः । न चाऽन्यत्र शून्यताया-
श्चक्षुर्धातुर्नाऽन्यत्र चक्षुर्धातोः शून्यता । शून्यतैव चक्षुर्धातुश्चक्षुर्धातुरेव
शून्यता । या रूपधातु शून्यता न स रूपधातुः । न चाऽन्यत्र
शून्यतायाः रूपधातुः । नाऽन्यत्र रूपधातोः शून्यता । शून्यतैव
रूपधातुः । रूपधातुरेव शून्यता । या चक्षुर्विज्ञानधातु शून्यता
न स चक्षुर्विज्ञानधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाश्चक्षुर्विज्ञानधातुः ।
नाऽन्यत्र चक्षुर्विज्ञानधातोः शून्यता । शून्यतैव चक्षुर्विज्ञानधातुः ।

चक्षुर्विज्ञानधातुरेव शून्यता । या ओचधातु शून्यता न स ओच-
धातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः ओचधातुः । नाऽन्यत्र ओचधातोः
शून्यता । शून्यतैव ओचधातुः । ओचधातुरेव शून्यता । या शब्द-
धातुशून्यता न स शब्दधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः शब्दधातुः ।
नाऽन्यत्र शब्दधातोः शून्यता । शून्यतैव शब्दधातुः । शब्दधातुरेव
शून्यता । या ओचविज्ञानधातु शून्यता । न स ओचविज्ञान-
धातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः ओचविज्ञानधातुः । नाऽन्यत्र
ओचविज्ञानधातोः शून्यता । शून्यतैव ओचविज्ञानधातुः ।
ओचविज्ञानधातुरेव शून्यता । या घ्राणधातुशून्यता न स घ्राण-
धातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः घ्राणधातुः । नाऽन्यत्र घ्राणधातोः
शून्यता । शून्यतैव घ्राणधातुः । घ्राणधातुरेव शून्यता । या गन्धधातु
शून्यता न स गन्धधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः गन्धधातुः ।
नाऽन्यत्र गन्धधातोः शून्यता । शून्यतैव गन्धधातुः । गन्धधातुरेव
शून्यता । या घ्राणविज्ञानधातु शून्यता । न स घ्राणविज्ञानधातुः ।
न चाऽन्यत्र शून्यतायाः घ्राणविज्ञानधातुः । नाऽन्यत्र घ्राणविज्ञान-
धातोः शून्यता । शून्यतैव घ्राणविज्ञानधातुः । घ्राणविज्ञानधातुरेव
शून्यता । या जिह्वाधातुशून्यता न स जिह्वाधातुः । न चाऽन्यत्र
शून्यतायाः जिह्वाधातुः । नाऽन्यत्र जिह्वाधातोः शून्यता । शून्यतैव
जिह्वाधातुः । जिह्वाधातुरेव शून्यता । या रसधातु शून्यता । न स
रसधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः रसधातुः । नाऽन्यत्र रसधातोः
शून्यता । शून्यतैव रसधातुः । रसधातुरेव शून्यता । या जिह्वा-
विज्ञानधातुशून्यता न स जिह्वाविज्ञानधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः

जिज्ञाविज्ञानधातुः । नाऽन्यत्र जिज्ञाविज्ञानधातोः शून्यता ।
 शून्यतैव जिज्ञाविज्ञानधातुः । जिज्ञाविज्ञानधातुरेव शून्यता । या
 कायधातुशून्यता न स कायधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः
 कायधातुः । नाऽन्यत्र कायधातोः शून्यता । शून्यतैव कायधातुः ।
 कायधातुरेव शून्यता । या स्पर्शधातु शून्यता न स स्पर्शधातुः ।
 न चाऽन्यत्र शून्यतायाः स्पर्शधातुः । नाऽन्यत्र स्पर्शधातोः शून्यता ।
 शून्यतैव स्पर्शधातुः । स्पर्शधातुरेवशून्यता ।

या कायविज्ञानधातुशून्यता न स कायविज्ञानधातुः । न
 चाऽन्यत्र शून्यतायाः कायविज्ञानधातुः । नाऽन्यत्र कायविज्ञान-
 धातोः शून्यता । शून्यतैव कायविज्ञानधातुः । कायविज्ञानधातुरेव
 शून्यता । या मनोधातु शून्यता न स मनोधातुः । न चाऽन्यत्र
 शून्यतायाः मनोधातुः । नाऽन्यत्र मनोधातोः शून्यता । शून्यतैव
 मनोधातुः । मनोधातुरेव शून्यता । या धर्मधातुशून्यता न स
 धर्मधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः धर्मधातुः । नाऽन्यत्र
 धर्मधातोः शून्यता । शून्यतैव धर्मधातुः । धर्मधातुरेव शून्यता ।
 या मनोविज्ञानधातुशून्यता न स मनोविज्ञानधातुः । न चाऽन्यत्र
 शून्यतायाः मनोविज्ञानधातुः । नाऽन्यत्र मनोविज्ञानधातोः शून्यता ।
 शून्यतैव मनोविज्ञानधातुः । मनोविज्ञानधातुरेव शून्यता ।

या पृथिवीधातुशून्यता न स पृथिवीधातुः । न चाऽन्यत्र
 शून्यतायाः पृथिवीधातुः । नाऽन्यत्र पृथिवीधातोः शून्यता । शून्यतैव
 पृथिवीधातुः । पृथिवीधातुरेव शून्यता । या ऽब्धातु शून्यता न
 साऽब्धातुः । न चाऽन्यत्र शून्यताया ऽब्धातुः । नाऽन्यत्राऽब्धातोः

शून्यता । शून्यतैवाऽब्धातुः । अब्धातुरेव शून्यता । या तेजोधातु
 शून्यता न स तेजोधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायास्तेजोधातुः ।
 नाऽन्यत्र तेजोधातोः शून्यता । शून्यतैव तेजोधातुः । तेजोधातुरेव
 शून्यता । या वायुधातुशून्यता न स वायुधातुः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः
 वायुधातुः । नाऽन्यत्र वायुधातोः शून्यता । शून्यतैव वायुधातुः ।
 वायुधातुरेव शून्यता । या आकाशधातु शून्यता न स आकाश-
 धातुः । न चाऽन्यत्र शून्यताया आकाशधातुः । नाऽन्यत्राऽऽकाशधातोः
 शून्यता । शून्यतैवाऽऽकाशधातुः । आकाशधातुरेव शून्यता ।

या विज्ञानधातु शून्यता न स विज्ञानधातुः । न चाऽन्यत्र
 शून्यतायाः विज्ञानधातुः । नाऽन्यत्र विज्ञानधातोः शून्यता । शून्यतैव
 विज्ञानधातुः । विज्ञानधातुरेव शून्यता । या ऽविद्याशून्यता न सा
 ऽविद्या । न चाऽन्यत्र शून्यताया अविद्या । नाऽन्यत्राऽविद्यायाः
 शून्यता । शून्यतैवाऽविद्या । अविद्यैव शून्यता । या संस्कारशून्यता
 न ते संस्काराः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः संस्काराः । नाऽन्यत्र
 संस्कारेभ्यः शून्यता । शून्यतैव संस्काराः । संस्कारा एव शून्यता ।
 या विज्ञानशून्यता न तद्विज्ञानं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः विज्ञानं ।
 नाऽन्यत्र विज्ञानाच्छून्यता । शून्यतैव विज्ञानं । विज्ञानमेव शून्यता ।

या नामरूपशून्यता न तन्नामरूपं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः
 नामरूपं । नाऽन्यत्र नामरूपाच्छून्यता । शून्यतैव नामरूपं ।
 नामरूपमेव शून्यता । या षडायतनशून्यता न तत्षडायतनं ।
 न चाऽन्यत्र शून्यतायाः षडायतनं । नाऽन्यत्र षडायतनाच्छून्यता ।
 शून्यतैव षडायतनं । षडायतनमेव शून्यता । या स्पर्श शून्यता न स

स्पर्शः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः स्पर्शः । नाऽन्यत्र स्पर्शाच्छून्यता ।
 शून्यतैव स्पर्शः । स्पर्श एव शून्यता । *या वेदना शून्यता न सा
 वेदना । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः वेदना । नाऽन्यत्र वेदनायाः
 शून्यता । शून्यतैव वेदना । वेदनैव शून्यता । या तृष्णा शून्यता
 न सा तृष्णा । न चाऽन्यत्र शून्यतायास्तृष्णा । नाऽन्यत्र तृष्णायाः
 शून्यता । शून्यतैव तृष्णा । तृष्णैव शून्यता । या उपादानशून्यता
 न तदुपादानं । न चाऽन्यत्र शून्यताया उपादानं । नाऽन्यत्रो-
 पादानाच्छून्यता । शून्यतैवोपादानं । उपादानमेव शून्यता ।
 या भवशून्यता न स भवः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः भवः ।
 नाऽन्यत्र भवाच्छून्यता । शून्यतैव भवः । भव एव शून्यता । या
 जाति शून्यता न सा जातिः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः जातिः ।
 नाऽन्यत्र जातेः शून्यता । शून्यतैव जातिः । जातिरेव शून्यता ।
 या जरामरणशून्यता न तज्जरामरणं । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः
 जरामरणं । नाऽन्यत्र जरामरणाच्छून्यता । शून्यतैव जरामरणं ।
 जरामरणमेव शून्यता ।

या दानपारमिता शून्यता न सा दानपारमिता । न चाऽन्यत्र
 शून्यतायाः दानपारमिता । नाऽन्यत्र दानपारमितायाः शून्यता ।
 शून्यतैव दानपारमिता । दानपारमितैव शून्यता । या शीलपार-
 मितायाः शून्यता न सा शीलपारमिता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः
 शीलपारमिता । नाऽन्यत्र शीलपारमितायाः शून्यता । शून्यतैव

शीलपारमिता । शीलपारमितैव शून्यता । या चान्तिपारमिता
 शून्यता न सा चान्तिपारमिता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः चान्ति-
 पारमिता । नाऽन्यत्र चान्तिपारमितायाः शून्यता । शून्यतैव
 चान्तिपारमिता । चान्तिपारमितैव शून्यता । अथ वीर्यपारमिता
 शून्यता न सा वीर्यपारमिता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः वीर्यपार-
 मिता । नाऽन्यत्र वीर्यपारमितायाः शून्यता । शून्यतैव वीर्यपार-
 मिता । वीर्यपारमितैव शून्यता । या ध्यानपारमिता शून्यता
 न सा ध्यानपारमिता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः ध्यानपारमिता ।
 नाऽन्यत्र ध्यानपारमितायाः शून्यता । शून्यतैव ध्यानपारमिता ।
 ध्यानपारमितैव शून्यता । या प्रज्ञापारमिता शून्यता न सा
 प्रज्ञापारमिता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः प्रज्ञापारमिता । नाऽन्यत्र
 प्रज्ञापारमितायाः शून्यता । शून्यतैव प्रज्ञापारमिता । प्रज्ञापार-
 मितैव शून्यता ।

या अध्यात्मशून्यतायाः शून्यता न सा अध्यात्मशून्यता । न
 चाऽन्यत्र शून्यताया अध्यात्मशून्यता । नाऽन्यत्राध्यात्मशून्यतायाः
 शून्यता । शून्यतैवाऽध्यात्मशून्यता । अध्यात्मशून्यतैव शून्यता । या
 बहिर्द्विशून्यतायाः शून्यता न सा बहिर्द्विशून्यता । न चाऽन्यत्र
 शून्यतायाः बहिर्द्विशून्यता । नाऽन्यत्र बहिर्द्विशून्यतायाः शून्यता ।
 शून्यतैव बहिर्द्विशून्यता । बहिर्द्विशून्यतैव शून्यता । या अध्यात्म-
 बहिर्द्विशून्यतायाः शून्यता न सा अध्यात्मबहिर्द्विशून्यता । न
 चाऽन्यत्र शून्यताया अध्यात्मबहिर्द्विशून्यता । नाऽन्यत्राऽध्यात्म-
 बहिर्द्विशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैवाऽध्यात्मबहिर्द्विशून्यता ।

अधात्मबहिर्द्धाशून्यतैव शून्यता । या शून्यताशून्यतायाः शून्यता
न सा शून्यताशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः शून्यताशून्यता ।
नाऽन्यत्र शून्यता शून्यतायाः शून्यता । शून्यतैव शून्यताशून्यता ।
शून्यताशून्यतैव शून्यता । या महाशून्यतायाः शून्यता न सा
महाशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः महाशून्यता । नाऽन्यत्र
महाशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैव महाशून्यता । महाशून्यतैव
शून्यता । या परमार्थशून्यतायाः शून्यता न सा परमार्थशून्यता । न
चाऽन्यत्र शून्यतायाः परमार्थशून्यता । नाऽन्यत्र परमार्थशून्यतायाः
शून्यता । शून्यतैव परमार्थशून्यता । परमार्थशून्यतैव शून्यता ।
या संस्कृतशून्यतायाः शून्यता । न सा संस्कृतशून्यता । न चाऽन्यत्र
शून्यतायाः संस्कृतशून्यता । नाऽन्यत्र संस्कृतशून्यतायाः शून्यता ।
शून्यतैव संस्कृतशून्यता । संस्कृतशून्यतैव शून्यता । या असंस्कृत-
शून्यतायाः शून्यता न सा असंस्कृतशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यताया
असंस्कृतशून्यता । नाऽन्यत्राऽसंस्कृतशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैवा-
ऽसंस्कृतशून्यता । असंस्कृतशून्यतैव शून्यता । या अत्यन्तशून्यतायाः
शून्यता । न सा अत्यन्तशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः अत्यन्त-
शून्यता । नाऽन्यत्राऽत्यन्तशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैवाऽत्यन्तशून्यता ।
अत्यन्तशून्यतैव शून्यता । याऽनवरागशून्यतायाः शून्यता । न
साऽनवरागशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यताया अनवरागशून्यता ।
नाऽन्यत्राऽनवरागशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैवाऽनवरागशून्यता ।
या ऽनवकारशून्यतायाः शून्यता । न सा ऽनवकार शून्यता । न
चाऽन्यत्र शून्यताया अनवकार शून्यता । नाऽन्यत्राऽनवकार-

शून्यतायाः शून्यता । शून्यतैवाऽनवकार शून्यता । अनवकारशून्यतैव
 शून्यता । या प्रकृतिशून्यतायाः शून्यता । न सा प्रकृतिशून्यता ।
 न चाऽन्यत्र शून्यतायाः प्रकृतिशून्यता । नाऽन्यत्र प्रकृतिशून्यतायाः
 शून्यता । शून्यतैव प्रकृतिशून्यता । प्रकृतिशून्यतैव शून्यता । या
 सर्व्वधर्मशून्यतायाः शून्यता न सा सर्व्वधर्मशून्यता । न चाऽन्यत्र
 शून्यतायाः सर्व्वधर्मशून्यता । नाऽन्यत्र सर्व्वधर्मशून्यतायाः शून्यता ।
 शून्यतैव सर्व्वधर्मशून्यता । सर्व्वधर्मशून्यतैव शून्यता । या खलक्षण-
 शून्यतायाः शून्यता न सा खलक्षणशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः
 खलक्षणशून्यता । नाऽन्यत्र खलक्षणशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैव
 खलक्षणशून्यता । खलक्षणशून्यतैव शून्यता । या ऽनुपलम्भशून्यतायाः
 शून्यता न सा अनुपलम्भ शून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यताया
 अनुपलम्भशून्यता । नाऽन्यत्राऽनुपलम्भशून्यतायाः शून्यता । शून्य-
 तैवानुपलम्भशून्यता । अनुपलम्भशून्यतैव शून्यता । या ऽभावशून्य-
 तायाः शून्यता न सा ऽभावशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यताया
 अभावशून्यता । नाऽन्यत्राऽभावशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैवाऽभाव-
 शून्यता । अभावशून्यतैव शून्यता । या स्वभावशून्यतायाः शून्यता
 न सा स्वभावशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः स्वभावशून्यता ।
 नाऽन्यत्र स्वभावशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैव स्वभावशून्यता ।
 स्वभावशून्यतैव शून्यता । या ऽभावस्वभावशून्यता न सा ऽभाव-
 स्वभावशून्यता । न चाऽन्यत्र शून्यताया अभावस्वभावशून्यता ।
 नाऽन्यत्राऽभावस्वभावशून्यतायाः शून्यता । शून्यतैवाऽभावस्वभाव-
 शून्यता । अभावस्वभावशून्यतैव शून्यता ।

या चतुर्णां स्मृत्युपस्थानानां शून्यता न तानि स्मृत्युपस्थानानि ।
न चाऽन्यत्र शून्यतायाः स्मृत्युपस्थानानि । नाऽन्यत्र स्मृत्युपस्थानेभ्यः
शून्यता । शून्यतैव स्मृत्युपस्थानानि । स्मृत्युपस्थानान्येव शून्यता ।
या चतुर्णां सम्यक्प्रहाणानां शून्यता न तानि सम्यक्प्रहाणानि ।
न चाऽन्यत्र शून्यतायाः सम्यक्प्रहाणानि । नाऽन्यत्र सम्यक्प्रहाणेभ्यः
शून्यता । शून्यतैव सम्यक्प्रहाणानि । सम्यक्प्रहाणान्येव शून्यता ।
या चतुर्णामृद्धिपादानां शून्यता न ते ऋद्धिपादाः । न चाऽन्यत्र
शून्यताया ऋद्धिपादाः । नाऽन्यत्र ऋद्धिपादेभ्यः शून्यता । शून्यतैव
ऋद्धिपादाः । ऋद्धिपादा एव शून्यता । या पञ्चानामिन्द्रियाणां
शून्यता । न तानीन्द्रियाणि । न चाऽन्यत्र शून्यताया इन्द्रियाणि ।
नाऽन्यत्रेन्द्रियेभ्यः शून्यता । शून्यतैवेन्द्रियाणि । इन्द्रियाण्येव शून्यता ।
या पञ्चानां बलानां शून्यता न तानि बलानि । न चाऽन्यत्र
शून्यतायाः बलानि । नाऽन्यत्र बलेभ्यः शून्यता । शून्यतैव बलानि ।
बलान्येव शून्यता । या सप्तानां बोध्यङ्गानां शून्यता । न तानि
बोध्यङ्गानि । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः बोध्यङ्गानि । नाऽन्यत्र
बोध्यङ्गेभ्यः शून्यता । शून्यतैव बोध्यङ्गानि । बोध्यङ्गान्येव शून्यता ।

या आर्याष्टाङ्गमार्गस्य शून्यता न स आर्याष्टाङ्गमार्गः । न
चाऽन्यत्र शून्यताया आर्याष्टाङ्गमार्गः । नाऽन्यत्राऽर्याष्टाङ्गमार्ग-
शून्यता । शून्यतैवाऽर्याष्टाङ्गमार्गः । आर्याष्टाङ्गमार्ग एव शून्यता ।
या चतुर्णामार्यसत्यानां शून्यता । न तन्यार्यसत्यानि । न चाऽन्यत्र
शून्यताया आर्यसत्यानि । नाऽन्यत्रार्यसत्येभ्य एव शून्यता । शून्य-
तैवार्यसत्यानि । आर्यसत्यान्येव शून्यता । या चतुर्णां ध्यामानां

शून्यता न तानि ध्यानानि । न चाऽन्यत्र ध्यानेभ्यः शून्यता ।
 नाऽन्यत्र ध्यानेभ्यः शून्यता । शून्यतैव ध्यानानि । ध्यानान्येव
 शून्यता । या चतुर्णामप्रमाणानां शून्यता न तान्यप्रमाणानि ।
 न चाऽन्यत्र शून्यताया अप्रमाणानि । नाऽन्यत्राऽप्रमाणेभ्यः शून्यता ।
 शून्यतैवाऽप्रमाणानि । अप्रमाणान्येव शून्यता । या चतसृणामारूप्य-
 समापत्तीनां शून्यता न ता आरूप्यसमापत्तयः । न चाऽन्यत्र
 शून्यताया आरूप्यसमापत्तयः । नाऽन्यत्राऽरूप्यसमापत्तिभ्यः शून्यता ।
 शून्यतैवाऽरूप्यसमापत्तयः । आरूप्यसमापत्तय एव शून्यता । या
 अष्टानां विमोक्षाणां शून्यता । न ते विमोक्षाः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः
 विमोक्षाः । नाऽन्यत्र विमोक्षेभ्यः शून्यता । शून्यतैव विमोक्षाः ।
 विमोक्षाएव शून्यता । या न वानुपूर्वविहारसमापत्तीनां शून्यता न ता
 अनुपूर्वविहारसमापत्तयः । न चाऽन्यत्र शून्यताया अनुपूर्वविहार-
 समापत्तयः । नाऽन्यत्रानुपूर्वविहारसमापत्तिभ्यः शून्यता । शून्यतै-
 वाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयः । अनुपूर्वविहारसमापत्तय एव शून्यता ।

या शून्यता निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानां शून्यता । न
 तानि शून्यता निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि । न चाऽन्यत्र
 शून्यतायाः शून्यता निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि । नाऽन्यत्र
 शून्यता निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेभ्यः शून्यता । शून्यतैव शून्यता
 निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि । शून्यता निमित्ताप्रणिहित-
 विमोक्षमुखान्येव शून्यता । या पञ्चानामभिज्ञानां शून्यता न ता
 अभिज्ञाः । न चाऽन्यत्र शून्यताया अभिज्ञाः । नाऽन्यत्राभिज्ञाभ्यः
 शून्यता । शून्यतैवाऽभिज्ञाः । अभिज्ञा एव शून्यता । या समाधीनां

शून्यता न ते समाधयः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः समाधयः ।
 नाऽन्यत्र समाधिभ्यः शून्यता । शून्यतैव समाधयः । समाधय एव
 शून्यता । या धारणीमुखानां शून्यता न तानि धारणीमुखानि ।
 न चाऽन्यत्र शून्यतायाः धारणीमुखानि । नाऽन्यत्र धारणीमुखेभ्यः
 शून्यता । शून्यतैव धारणीमुखानि । धारणीमुखान्येव शून्यता ।
 या दशानां तथागतबलानां शून्यता न तानि तथागतबलानि ।
 न चाऽन्यत्र शून्यतायाः तथागतबलानि । नाऽन्यत्र तथागतबलेभ्यः
 शून्यता । शून्यतैव तथागतबलानि । तथागतबलान्येव शून्यता । या
 चतुर्णां वैशारद्यानां शून्यता न तानि वैशारद्यानि । न चाऽन्यत्र
 शून्यतायाः वैशारद्यानि । नाऽन्यत्र वैशारद्येभ्यः शून्यता । शून्यतैव
 वैशारद्यानि । वैशारद्यान्येव शून्यता । या चतसृणां प्रतिमम्बिदां
 शून्यता न ताः प्रतिमम्बिदः । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः प्रतिमम्बिदः ।
 नाऽन्यत्र प्रतिमम्बिदः शून्यता । शून्यतैव प्रतिमम्बिदः । प्रतिमम्बिद
 एव शून्यता । या महामैत्र्याः शून्यता न सा महामैत्री । न
 चाऽन्यत्र शून्यतायाः महामैत्री । नाऽन्यत्र महामैत्र्याः शून्यता ।
 शून्यतैव महामैत्री । महामैत्र्येव शून्यता । या महाकरुणायाः
 शून्यता न सा महाकरुणा । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः महाकरुणा ।
 नाऽन्यत्र महाकरुणायाः शून्यता । शून्यतैव महाकरुणा । महाकरुणैव
 शून्यता । या ऽष्टादशानामावेणिकबुद्धधर्माणां शून्यता । न ते
 आवेणिकबुद्धधर्माः । न चाऽन्यत्र शून्यताया आवेणिकबुद्धधर्माः ।
 नाऽन्यत्रावेणिकबुद्धधर्मेभ्यः शून्यता । शून्यतैवावेणिकबुद्धधर्माः ।
 आवेणिकबुद्धधर्मा एव शून्यता ।

या सर्वज्ञतायाः शून्यता न सा सर्वज्ञता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः सर्वज्ञता । नाऽन्यत्र सर्वज्ञतायाः शून्यता । शून्यतैव सर्वज्ञता । सर्वज्ञतैव शून्यता । या मार्गाकारज्ञतायाः शून्यता न सा मार्गाकारज्ञता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः मार्गाकारज्ञता । नाऽन्यत्र मार्गाकारज्ञतायाः शून्यता । शून्यतैव मार्गाकारज्ञता । मार्गाकारज्ञतैव शून्यता । या सर्वाकारज्ञतायाः शून्यता । न सा सर्वाकारज्ञता । न चाऽन्यत्र शून्यतायाः सर्वाकारज्ञता । नाऽन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः शून्यता । शून्यतैव सर्वाकारज्ञता । सर्वाकारज्ञतैव शून्यता ।

एवं ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपायकौशलो वेदितव्यः । एवं खल्वायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् भव्योऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिमम्बोद्धुं । स खलु पुनर्बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरामीति नोपैति । न चरामीति नोपैति । चरामीति न चरामीति नोपैति । नैव चरामि च न चरामीति नोपैति । शारदतीपुत्र आह । केन कारणेनायुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरंश्चरामीति नोपैति न चरामीति नोपैति । चरामि च न चरामीति नोपैति । नैव चरामि च न चरामीत्येवमपि नोपैति । सुभूतिराह । तथाह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र प्रज्ञापारमितायां स्वभावो नोपलभ्यते । तत्कस्यहेतोस्तथाह्यभावस्वभावाप्रज्ञापारमिता । अनेनायुष्मञ्छारदतीपुत्र पर्यायेण बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरामीति नोपैति । न चरामीति नोपैति ।

चरामि च न चरामीति नोपैति । नैव चरामि च न चरामीत्येव-
मपि नोपैति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तेन सर्व्वधर्मा अभवस्वभावा
इत्यनुगता अनुपात्ताः । स चेदेवं प्रज्ञापारमितायां चरतो
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य चित्तं नावलीयते । न संलीयते नोत्पद्यति
न संवस्यति । न संचासमापद्यते । वेदितव्यमायुष्मञ्छारदतीपुत्रा-
सन्नीभवत्ययं बोधिमत्त्वोमहासत्त्वः सर्वाकारज्ञताया इति ।

सापि खलु सर्वाकारज्ञता अद्वया अद्वैधीकारा सर्व्वधर्माभाव-
स्वभावतामुपादाय । अयं सर्व्वधर्मानुत्पादोनाम समाधिर्व्वोधि-
मत्त्वानां महासत्त्वानां विपुलः पुरस्कृतोऽप्रमाणनियतः असंख्यार्यः
सर्व्वश्रावकप्रत्येकबुद्धैः । अनेन समाधिनाविहरन् बोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बोध्यते ।

आह । किं पुनरायुष्मन् सुभुते अनेनैव समाधिना विहरन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
अथान्यैरपि समाधिभिः । सुभूतिराह अन्यैरप्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र
समाधिभिर्व्विहरन् बोधिमत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । आह कतमैः पुनरायुष्मन् सुभुतेऽन्यैः
समाधिभिर्व्विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । सुभूतिराह । अस्ति शूरङ्गमोनाम समाधि-
र्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति किंङ्किकीडितोनाम समाधिर्येन
समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधि-
मभिसम्बुध्यते । अस्ति सुचन्द्रोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्

बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
 अस्ति चन्द्रध्वजकेतुर्नाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति सर्व-
 धर्मोद्गतोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
 क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति सर्वधर्ममुद्रोनाम
 समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां
 सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति विलोकितमूर्ध्नानाम समाधिर्येन
 समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
 सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति धर्मधातुनियतोनाम समाधिर्येन
 समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
 सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति नियतध्वजकेतुर्नाम समाधिर्येन
 समाधिनाविहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
 सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति वज्रोनाम समाधिर्येन समाधिना
 विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभि-
 सम्बुध्यते । अस्ति सर्वधर्मप्रवेशमुद्रोनाम समाधिर्येन समाधिना
 विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभि-
 सम्बुध्यते । अस्ति रश्मिप्रमुक्तोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्
 बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
 अस्ति वज्रव्यूहोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति समु-
 द्गतोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
 क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति निरुक्तिनियत-

प्रवेशोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
 क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यधिवचन संप्रवेशो-
 नाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनु-
 त्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति दिग्विलोकितोनाम समा-
 धिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
 सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्याधारमुद्रोनाम समाधिर्येन समाधिना
 विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बु-
 द्यते । अस्त्यसंप्रमोषोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति
 सर्वधर्मसमवसरणमुद्रोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्या-
 काशस्फुरणोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
 क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति वज्रमण्डलोनाम
 समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां
 सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति ध्वजाग्रकेयूरोनाम समाधिर्येन
 समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
 सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यीन्द्रकेतुर्नाम समाधिर्येन समाधिना
 विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभि-
 सम्बुध्यते । अस्ति ओतोऽनुगतोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्
 बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
 अस्ति *सिंहत्रिकीडितोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधि-

अस्ति सूर्यप्रदीपोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति
चन्द्रविमलोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति प्रज्ञाप्रदीपोनाम
समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां
सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति शुद्धप्रतिभासोनाम समाधिर्येन
समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यालोकेनाम समाधिर्येन समाधिना
विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बु-
ध्यते । अस्ति काराकारोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्

बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
अस्ति ज्ञानकेतुर्नाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।

अस्ति वज्रोपमोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति
चित्तस्थितिर्नाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति समन्तालोकोनाम
समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां
सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति सुप्रतिष्ठितोनाम समाधिर्येन
समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति रत्नकोटिर्नाम समाधिर्येन समा-
धिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधि-
मभिसम्बुध्यते ।

अस्ति वरधर्ममुद्रोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
अस्ति सर्वधर्मसमतानाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
अस्ति रतिजहोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति
धर्मोद्गतोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति विकिरणोनाम
समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां

सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति सर्वधर्मपदप्रभेदोनाम समाधि-
र्येण समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां
सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति समाचारावकारोनाम समाधि-
र्येण समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यचारागतोनाम समाधिर्येण समाधिना
विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभि-
सम्बुध्यते ।

अस्त्यावरणकृद्दोनाम समाधिर्येण समाधिना विहरन्
बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
अस्त्यविकारोनाम समाधिर्येण समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महा-
सत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यप्रकारोनाम
समाधिर्येण समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां
सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति नामनियतप्रवेशोनाम समाधि-
र्येण समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यनिकेतचारोनाम समाधिर्येण समा-
धिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभि-
सम्बुध्यते । अस्ति तिमिरापगतोनाम समाधिर्येण समाधिना विहरन्
बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
अस्ति चारित्रवतीनाम समाधिर्येण समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यचक्षो-
नाम समाधिर्येण समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनु-
त्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति विषयतीर्णोनाम समा-

धिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति सर्व्वगुणसञ्चयोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।

अस्ति स्थितनिश्चितोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति शुभपुष्पितशुद्धिर्नाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति बोध्यङ्गवतीनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यनन्तप्रभोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यममसमोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति सर्व्वधर्मातिक्रमणोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति परिच्छेदकरोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।

अस्ति विमतिविकरोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति निरधिष्ठानोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्येकव्यूहोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः

क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्याकारोऽभिनिर्हारो-
नामसमाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्र-
मनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अत्येकाकारोनाम समाधिर्येन
समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्-
सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्याकारानवकारोनाम समाधिर्येन समा-
धिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधि-
मभिसम्बुध्यते ।

अस्ति नैवेधिकसर्वभवतलापगतोनाम समाधिर्येन समाधिना
विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभि-
सम्बुध्यते । अस्ति सर्वसङ्केतव्रतप्रवेगोनाम समाधिर्येन समाधिना
विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभि-
सम्बुध्यते । अस्ति गिरिघोषाक्षरविमुक्तोनाम समाधिर्येन समाधिना
विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभि-
सम्बुध्यते । अस्ति ज्वलनोल्कोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
अस्ति लक्षणपरिशोधनोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।

अस्यनाविलक्षान्तिर्नाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
अस्ति सर्वाकारवरोपेतनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
अस्ति सर्वसुखदुःखनिरभिनन्दीनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्

बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
 अस्त्यक्षयकरण्डोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति
 धारणौमतिर्नाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति सम्यक्-
 त्वमिथ्यात्वसर्वसंग्रहणोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।

अस्ति सर्वरोधनिरोधसंप्रशमनोनाम समाधिर्येन समाधिना
 विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभि-
 सम्बुध्यते । अस्त्यनुरोधाप्रतिरोधोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन्
 बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।
 अस्ति विमलप्रभासोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।

अस्ति शारवतीनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति
 परिपूर्णचन्द्रविमलोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति
 विद्युत्प्रभोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
 क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति महाव्यूहोनाम
 समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां
 सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति सर्वलोकप्रभाकरोनाम समाधि-
 र्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां

सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति समाधिसमतानाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते ।

अस्त्यरजोविरजोर्नययुक्तोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यरणसमवसरणोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यरणमरणसर्वसमवसरणोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्यनिलम्भनिकेतनिरतोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति तथता स्थितनिश्चितोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति कायकलिसंप्रमथनोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति वारकलिविध्वंसनगगणकल्पोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्त्याकाशाऽमङ्गविमुक्तिनिरूपधिगेषोनाम समाधिर्येन समाधिना विहरन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यते । अस्ति दमे आयुश्चकारदतीपुत्रममाधयो बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यैः समाधिभिर्विहरन्तो बोधिसत्त्वामहासत्त्वाः क्षिप्रमनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते ।

अथ बुद्धानुभावेनायुष्मान् सुभूतिः पुनरप्येवमाह । व्याकृतो-
वतारमायुष्माञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वस्तैः पौर्व्वकैस्तथागतै-
रर्हद्भिः सम्यक्सम्बुद्धैरनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ । येऽपि तत्र तर्हि
दशषु दिक्षु गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु तथागताः सम्यक्-
सम्बुद्धास्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति । तेऽपि तथागताः सम्यक्सम्बु-
द्धास्तं बोधिसत्त्वं व्याकुर्व्वन्ति य एभिः समाधिभिर्व्विहरति । समाधि-
मपि न समनुपश्यति । नापि तेन समाधिनामयते । अहं समा-
हित इति अहं समापत्य इत्यहं समापद्य इत्यहं समापन्नवानिति ।
सर्व्वत्र ते तस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य विकल्पा न संविद्यन्ते न
प्रवर्त्तन्ते ।

आह । किं पुनरायुष्मान् सुभूतेऽत्र समाधिषु स्थितो
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो व्याक्रियते तथागतैरर्हद्भिः सम्यक्सम्बुद्धैः ।
सुभूतिराह । नोहीदमायुष्माञ्छारदतीपुत्र, तत्कस्य हेतोर्नद्यायु-
ष्माञ्छारदतीपुत्राऽन्याप्रज्ञापारमिताऽन्यः समाधिरन्यो बोधिसत्त्वः ।
प्रज्ञापारमितैव समाधिसमाधिरेव बोधिसत्त्वः, बोधिसत्त्व एव
समाधिः । आह आयुष्मान् सुभूते नान्यः समाधिरन्यो बोधिसत्त्वो
नान्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः समाधिः । समाधिरेव बोधिसत्त्वो बोधिसत्त्व
एव समाधिः सर्व्वधर्मममतामुपादाय । तत् किं पुनः शक्यं समाधिं
दर्शयितुं । सुभूतिराह । नोहीदमायुष्माञ्छारदतीपुत्र । आह किं
पुनरायुष्मान् सुभूते सकुलपुत्रस्तं समाधिं संजानाति । सुभूतिराह ।
न संजानात्यायुष्माञ्छारदतीपुत्र । आह । तत्कथं न संजानाति ।
सुभूतिरह । यथा न कल्पयति । आह । कस्मादायुष्मान् सुभूते

न विजानाति न संजानाति । सुभूतिराह । अविद्यमानत्वात्तस्य
समाधेस्तस्य बोधिसत्त्वस्य । न विजानाति न संजानाति ।

अथ भगवानायुष्मते सुभूतये साधुकारमदात् । साधु साधु
सुभूते । सुभाषितैषा वाक् । यथापि ते मया विहारिणां आवका-
नामश्रुतायां निर्दिष्टस्यायमुपदेशः । एवञ्च बोधिसत्त्वेन महामत्त्वेन
प्रज्ञापारमितायां शिचित्वं । ध्यानपारमितायां शिचित्वं । वीर्य-
पारमितायां शिचित्वं । चान्तिपारमितायां शिचित्वं । शील-
पारमितायां शिचित्वं । दानपारमितायां शिचित्वं । स्मृत्युप-
स्थानेषु शिचित्वं । सम्यक्प्रहाणेषु शिचित्वं । ऋद्धिपादेषु शिचि-
त्वं । इन्द्रियेषु शिचित्वं । बलेषु शिचित्वं । बोध्यङ्गेषु शिचि-
त्वं । आर्याष्टाङ्गमार्गे शिचित्वं । आर्य्यसत्येषु शिचित्वं । ध्यानेषु
शिचित्वं । अप्रमाणेषु शिचित्वं । आरूढ्यसमापत्तिषु शिचित्वं ।
विमोक्षेषु शिचित्वं । अनुपूर्वविहारसमापत्तिषु शिचित्वं ।
शून्यता निमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखेषु शिचित्वं । अभिज्ञासु
शिचित्वं । समाधिषु शिचित्वं । धारणीमुखेषु शिचित्वं ।
तथागतबलेषु शिचित्वं । वैशारद्येषु शिचित्वं । प्रतिमन्त्रित्सु
शिचित्वं । महामैत्र्यां शिचित्वं । महाकरुणायां शिचित्वं ।
आवेणिकबुद्धधर्मेषु शिचित्वं ।

अथायुष्माञ्छारदतीपुत्रो भगवन्तमेतद्वोचत् । एवं शिचमानो
भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचतेऽनुपलम्भ-
योगेन । ध्यानपारमितायां शिचतेऽनुपलम्भयोगेन । वीर्यपार-
मितायां शिचतेऽनुपलम्भयोगेन । चान्तिपारमितायां शिचतेऽनुप-

लभयोगेन । शीलपारमितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । दानपारमितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । स्मृत्युपस्थानेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । सम्यक्प्रहाणेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । षड्विपादेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । इन्द्रियेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । बलेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । बोध्यङ्गेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । आर्याष्टाङ्गमार्गे शिचतेऽनुपलभयोगेन । आर्यसत्येषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । ध्यानेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । अप्रमाणेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । आरूप्यसमापत्तिषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । अनुपूर्वविहारसमापत्तिषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । अभिज्ञासु शिचतेऽनुपलभयोगेन । धारणीमुखेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । तथागतबलेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । वैशारद्येषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । प्रतिसम्बित्सु शिचतेऽनुपलभयोगेन । महामैत्र्यां शिचतेऽनुपलभयोगेन । महाकरुणायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । आवेणिकबुद्धधर्मेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।

भगवानाह । एवं शिचमाणः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । वीर्यपारमितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । चान्तिपारमितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । शीलपारमितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । दानपारमितायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । स्मृत्युपस्थानेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । सम्यक्प्रहाणेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । षड्विपादेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । इन्द्रियेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । बलेषु शिचतेऽनुप-

लभयोगेन । बोध्यङ्गेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । आर्याष्टाङ्गमार्गे
शिचतेऽनुपलभयोगेन । आर्यसत्येषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
धानेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । अप्रमाणेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
आरूप्यसमापत्तिषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । विमोक्षेषु शिचतेऽनुप-
लभयोगेन । अनुपूर्वविहारसमापत्तिषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
अभिज्ञासु शिचतेऽनुपलभयोगेन । समाधिषु शिचतेऽनुपलभयोगेन ।
धारणीमुखेषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । तथागतबलेषु शिचतेऽनुप-
लभयोगेन । वैशारद्येषु शिचतेऽनुपलभयोगेन । प्रतिसम्बित्सु
शिचतेऽनुपलभयोगेन । महामैत्र्यां शिचतेऽनुपलभयोगेन । महा-
करुणायां शिचतेऽनुपलभयोगेन । आवेणिकबुद्धधर्मेषु शिचतेऽनुप-
लभयोगेन ।

शारदतीपुत्र आह । किमिति भगवन्नोपलभते । भगवानाह ।
आत्मानं शारदतीपुत्र नोपलभते । जीवं नोपलभते । जन्तुं नोप-
लभते । पोषं नोपलभते । पुरुषं नोपलभते । पुङ्गलं नोपलभते ।
मनुजं नोपलभते । मानवं नोपलभते । कारकं नोपलभते । जानकं
नोपलभते । पश्यकं नोपलभते । अत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

रूपं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । वेदनां नोपलभते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । संज्ञां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपा-
दाय । संस्कारान्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । विज्ञानं
नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । चक्षुर्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धि-
तामुपादाय । श्रोत्रं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । घ्राणं

नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । जिह्वां नोपलभतेऽत्यन्त-
 विशुद्धितामुपादाय । कायं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
 मनो नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । रूपं नोपलभतेऽत्यन्त-
 विशुद्धितामुपादाय । शब्दं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
 गन्धं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । रसं नोपलभतेऽत्यन्त-
 विशुद्धितामुपादाय । स्पर्शं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
 धर्मानोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

चक्षुर्धातुं रूपधातुं चक्षुर्विज्ञानधातुं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
 मुपादाय । श्रोत्रधातुं शब्दधातुं श्रोत्रविज्ञानधातुं नोपलभतेऽत्यन्त-
 विशुद्धितामुपादाय । घ्राणधातुं गन्धधातुं घ्राणविज्ञानधातुं
 नोपलभते । जिह्वाधातुं रसधातुं जिह्वाविज्ञानधातुं नोपलभते-
 ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । कायधातुं स्पर्शधातुं कायविज्ञानधातुं
 नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । मनोधातुं धर्मधातुं मनो-
 विज्ञानधातुं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । पृथिवीधातु-
 मग्नात् तेजोधातुं वायुधातुमाकाशधातुं विज्ञानधातुं नोपलभते-
 ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

अविद्यां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । संस्कारान्नोप-
 लभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । विज्ञानं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धि-
 तामुपादाय । नामरूपं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
 षडायतनं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । स्पर्शं नोपलभते-
 ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । वेदनां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
 मुपादाय । तृष्णां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । उपादानं

नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । भवं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । जातिः नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । जरामरणं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । दुःखं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

समुदयं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । निरोधं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । मार्गं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । कायधातुं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । रूपधातुमारूपधातुं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । दानपारमितां शीलपारमितां चान्तिपारमितां वीर्यपारमितां ध्यानपारमितां प्रज्ञापारमितां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

स्मृत्युपस्थानानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । सम्यक्प्रज्ञानानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । च्छिद्रपादान्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । इन्द्रियाणि बलानि बोध्यङ्गानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । आर्याष्टाङ्गमार्गं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । आर्यसत्यानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । ध्यानानि चाप्रमाणानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । आरूप्यसमापत्तीर्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । विमोचान्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनुपूर्वविचारसमापत्तीर्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोचमुखानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अभिज्ञानोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । समाधीन्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । धारणीमुखानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धिता-

मुपादाय । तथागतबलानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
 वैशारद्यानि नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । प्रतिसम्बिदा
 नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । महामैत्री नोपलभतेऽत्यन्त-
 विशुद्धितामुपादाय । महाकरुणां नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपा-
 दाय । आवेणिकबुद्धधर्मान्नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । स्रोत
 आपत्तिफलं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । सकृदागामिफलं
 नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनागामिफलं नोपलभते-
 ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अर्हत्त्वं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपा-
 दाय । प्रत्येकबुद्धत्वं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । बोधिसत्त्वं
 नोपलपतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । बोधिं नोपलभतेऽत्यन्त-
 विशुद्धितामुपादाय । बुद्धं नोपलभतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

आह । किमिति भगवन् विशुद्धिता । भगवानाह । अनु-
 त्पादः । अनिरोधः । असंक्लेशः । अव्यवदानमप्रादुर्भावोऽनुपलम्भो-
 ऽनभिसंस्कारः सर्वधर्माणामेषामाविशुद्धिरित्युच्यते । एवं हि
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो न कचिदूर्ध्वं शिष्यते । तत्कस्य-
 हेतोर्नेते शारदतीपुत्रधर्मास्तथासंविद्यन्ते यथा बालपृग्जना अभि-
 निविष्टाः ।

आह । कथं भगवन्नेते धर्माः संविद्यन्ते । भगवानाह । यथा न
 संविद्यन्ते तथा विद्यन्ते । एव सम्बिद्यमाना तेनोच्यते अविद्येति ।

आह । कस्मात् पुनर्भगवन्संविद्यमाना उच्यतेऽविद्येति ।
 भगवानाह । रूपं न संविद्यतेऽध्यात्मशून्यतामुपादाय । बहिर्दृशून्य-
 तासुपादाय । अध्यात्मबहिर्दृशून्यतासुपादाय । शून्यताशून्यतासुपा-

दाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृत-
शून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवराऽयशून्यतामुपा-
दाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्व-
धर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यता-
मुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय ।
अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

वेदना शारदतीपुत्र न संविद्यते । अध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरायशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

मंज्ञा शारदतीपुत्र न संविद्यतेऽध्यात्मशून्यतामुपादाय । बहिर्द्वा-
शून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यता-
मुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृत-
शून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपा-
दाय । अनवरायशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्य-
तामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

संस्काराः शारदतीपुत्र न संविद्यन्तेऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपा-
दाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनव-
रागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यतामुपादाय
अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्य-
तामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

विज्ञानं शारदतीपुत्र न संविद्यते अध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्य-
तामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

चक्षुः शारदतीपुत्र न संविद्यते अध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
*एवं ओचं घ्राणं जिह्वा काय मनो न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यता-
मुपादाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपा-

* आदर्शपुस्तके यथा दृष्टं तथा लिखितं । वस्तुतः ओत्रघ्राणादीन्
प्रत्येकमध्यात्मशून्यतामुपादायेत्यादि लिखितमुचितं प्रतिभाति पूर्वा-
परयोस्तथैव लिखनादिति ।

दाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थ-
शून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकार-
शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय ।
स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभाव-
शून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यता-
मुपादाय ।

रूपं शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय । एवं
शब्दोगन्धोरसः स्पर्शधर्मो न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्वीशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वीशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

चक्षुर्विज्ञानं शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
एवं श्रौतविज्ञानं घ्राणविज्ञानं जिह्वाविज्ञानं कायविज्ञानं मनो-
विज्ञानं न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय । बहिर्द्वीशून्यतामुपादाय ।
अध्यात्मबहिर्द्वीशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महा-
शून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय ।
असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यता-

मुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वस्वचणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भ-
शून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय ।
अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

चक्षुः संस्पर्शः शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपा-
दाय । बहिर्दृष्टिशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्दृष्टिशून्यतामुपादाय ।
शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यता-
मुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरायशून्यतामुपादाय । अनवकार-
शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय ।
स्वस्वचणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभाव-
शून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यता-
मुपादाय ।

एवं शारदतीपुत्र ओचसंस्पर्शोप्राणसंस्पर्शोजिह्वासंस्पर्शः काय-
संस्पर्शः मनः संस्पर्शो न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय । बहिर्दृष्टि-
शून्यतामुपादायः । अध्यात्मबहिर्दृष्टिशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अनवरायशून्यता-
मुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
सर्वधर्मशून्यतामुपादायः । स्वस्वचणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भ-
शून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय ।
अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययवेदना शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्म-
शून्यतामुपादाय । बहिर्द्वीशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वीशून्यता-
मुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थ-
शून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकार-
शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय ।
स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यता-
मुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यता-
मुपादाय । बहिर्द्वीशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वीशून्यतामुपा-
दाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थ-
शून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकार-
शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय ।
स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभाव-
शून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यता-
मुपादाय ।

प्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यता-
मुपादाय । बहिर्द्वीशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वीशून्यतामुपा-
दाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थ-
शून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृति-

शून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्म-
शून्यतामुपादाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वा-
शून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपा-
दाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृत-
शून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यता-
मुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यतामुपादाय ।
स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभाव-
शून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यता-
मुपादाय ।

कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यता-
मुपादाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपा-
दाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थ-
शून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपा-
दाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षण-
शून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपा-
दाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्म-
शून्यतामुपादाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वा-

अश्वातुः शारदतौपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्विशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनतराग्रशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

वायुधातुः शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलचणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

आकाशधातुः शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
पकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यता-

मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।

स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

विज्ञानधातुः शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्विशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

नामरूपं शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
मंस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

षडायतनं शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-

भवः शारदतौपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय
बहिर्दुर्गशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्दुर्गशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलचणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

शीलपारमिता शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपा-
दाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय ।
शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यता-
मुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकार-
शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय ।
स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभाव-
शून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यता-
मुपादाय ।

ज्ञानिपारमिता शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपा-
दाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय ।
शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यता-
मुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकार-
शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय ।
स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभाव-
शून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यता-
मुपादाय ।

वीर्यपारमिता शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपा-
दाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय ।

खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभाव-
शून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यता-
मुपादाय ।

सृत्युपस्थानानि शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यतामुपा-
दाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय ।
शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यता-
मुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकार-
शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपा-
दाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय ।
अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभाव-
शून्यतामुपादाय ।

सम्यक्प्रहाणानि शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यतामुपा-
दाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय ।
शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यता-
मुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकार-
शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय ।
खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यता-
मुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

ऋद्धिपादाः शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । शून्यता-

अप्रमाणानि शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । स्वच्छणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

आरूप्यसमापत्तयः शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यतामुपा-
दाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय ।
शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यता-
मुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकार-
शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपा-

दाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय ।
अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभाव-
शून्यतामुपादाय ।

अष्टौ विमोक्षाः शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यतामुपा-
दाय । बहिर्दृशिशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्दृशिशून्यतामुपादाय ।
शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यता-
मुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकार-
शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय ।
खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभाव-
शून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यता-
मुपादाय ।

नवानुपूर्वविहारममापत्तयः शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्म-
शून्यतामुपादाय । बहिर्दृशिशून्यतामुपादायः । अध्यात्मबहिर्दृशि-
शून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय ।
परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यता-
मुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय ।
अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्म-
शून्यतामुपादायः । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यता-
मुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय ।
अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि शारदतीपुत्र न संवि-

द्यन्ते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय । बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्म-
बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यता-
मुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय ।
असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवराग-
शून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपा-
दाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुप-
लभशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपा-
दाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

अभिज्ञाः शारदतौपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलभशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

समाधयः शारदतौपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यता-

मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

धारणीमुखानि शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यतामुपा-
दाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपादाय ।
शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यता-
मुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय ।
अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकार-
शून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यता-
मुपादाय । स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय ।
अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभाव-
शून्यतामुपादाय ।

तथागतबलानि शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यता-
मुपादाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यता-
मुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । पर-
मार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यता-
मुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय ।
अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्म-
शून्यतामुपादाय । स्वलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यता-
मुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय ।
अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

चत्वारिंशदारणानि शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यता-
मुपादाय । बहिर्द्वाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यता-

मुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । पर-
मार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यता-
मुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय ।
अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्म-
शून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यता-
मुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय ।
अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

चतस्रः प्रतिसन्निदः शारदतीपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्मशून्यता-
मुपादाय । बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यता-
मुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । पर-
मार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यता-
मुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय ।
अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्म-
शून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यता-
मुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय ।
अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

महामैत्री शारदतीपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यता-

मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

महाकरुणा शारदतौपुत्र न संविद्यते ऽध्यात्मशून्यतामुपादाय ।
बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । शून्यता-
शून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय । परमार्थशून्यतामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
मुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यतामुपादाय ।
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय ।
स्वभावशून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्माः शारदतौपुत्र न संविद्यन्ते ऽध्यात्म-
शून्यतामुपादाय । बहिर्द्धाशून्यतामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धा-
शून्यतामुपादाय । शून्यताशून्यतामुपादाय । महाशून्यतामुपादाय ।
परमार्थशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यता-
मुपादाय । अत्यन्तशून्यतामुपादाय । अनवरागशून्यतामुपादाय ।
अनवकारशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्म-
शून्यतामुपादाय । खलक्षणशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यता-
मुपादाय । अभावशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतामुपादाय ।
अभावस्वभावशून्यतामुपादाय ।

तत्र बालपृथग्जना अभिनिवेशेन दृष्ट्यामभिनिविष्टाः । तैर-
विद्याकल्पिता । अविद्याऽभिनिविश्योभयोदत्तरयोः सक्ताः । यदुतो-
च्छेदशा तयोस्तेन जानन्ति न पश्यन्ति । ये धर्मा न संविद्यन्ते

तान् कल्पयित्वानामरूपेऽभिनिविष्टाः । दानपारमितायामभि-
निविष्टाः । शीलपारमितायामभिनिविष्टाः । चान्तिपारमिताया-
मभिनिविष्टाः । वीर्यपारमितायामभिनिविष्टाः । ध्यानपार-
मितायामभिनिविष्टाः । प्रज्ञापारमितायामभिनिविष्टाः ।

अध्यात्मशून्यतायामभिनिविष्टाः । बहिर्द्वाशून्यतायामभि-
निविष्टाः । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतायामभिनिविष्टाः । शून्यताशून्य-
तायामभिनिविष्टाः । महाशून्यतायामभिनिविष्टाः । परमार्थशून्य-
तायामभिनिविष्टाः । संस्कृतशून्यतायामभिनिविष्टाः । असंस्कृत-
शून्यतायामभिनिविष्टाः । अत्यन्तशून्यतायामभिनिविष्टाः । अनव-
रागशून्यतायामभिनिविष्टाः । अनवकारशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
प्रकृतिशून्यतायामभिनिविष्टाः । सर्वधर्मशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
स्वक्षेत्रशून्यतायामभिनिविष्टाः । अनुपलम्भशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
अभावशून्यतायामभिनिविष्टाः । स्वभावशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
अभावस्वभावशून्यतायामभिनिविष्टाः ।

सत्युपस्थानेष्वभिनिविष्टाः । सम्यक्प्रहाणेष्वभिनिविष्टाः ।
चक्षुषादेष्वभिनिविष्टाः । इन्द्रियेष्वभिनिविष्टाः । वक्त्रेष्वभि-
निविष्टाः । बोध्यज्ञेष्वभिनिविष्टाः । आर्याष्टाङ्गमार्गेऽभिनिविष्टाः ।
आर्यसत्येष्वभिनिविष्टाः । ध्यानेष्वभिनिविष्टाः । अप्रमाणेष्वभि-
निविष्टाः । आरूप्यसमापत्तिष्वभिनिविष्टाः । विमोक्षेष्वभिनिविष्टाः ।
नवानुपूर्वविहारसमापत्तिष्वभिनिविष्टाः । शून्यतानिमित्ताप्रणि-
हितविमोक्षमुखेष्वभिनिविष्टाः । अभिज्ञाष्वभिनिविष्टाः । समा-
धिष्वभिनिविष्टाः । धारणौमुखेष्वभिनिविष्टाः । तथागतबलेष्वभि-

निविष्टाः । वैशारद्येष्वभिनिविष्टाः । प्रतिसम्बित्वभिनिविष्टाः ।
महामैत्र्यामभिनिविष्टाः । महाकरुणायामभिनिविष्टाः । आवेणिक-
बुद्धधर्मेष्वभिनिविष्टाः ।

तेऽभिनिविष्टा एवं सन्तः अविद्यमानान् धर्मान् कल्पयन्ति ।
ते न जानन्ति न पश्यन्ति । किं न जानन्ति न पश्यन्ति ।

रूपं न जानन्ति न पश्यन्ति । वेदनां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
संज्ञां न जानन्ति न पश्यन्ति । संस्कारान्नजानन्ति न पश्यन्ति ।
विज्ञानं न जानन्ति न पश्यन्ति । चक्षुर्नजानन्ति न पश्यन्ति ।
श्रोत्रं न जानन्ति न पश्यन्ति । घ्राणं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
जिह्वां न जानन्ति न पश्यन्ति । कायं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
मनो न जानन्ति न पश्यन्ति ।

रूपं न जानन्ति न पश्यन्ति । शब्दं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
गन्धं न जानन्ति न पश्यन्ति । रसं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
स्पर्शं न जानन्ति न पश्यन्ति । धर्मान्नजानन्ति न पश्यन्ति ।

चक्षुर्विज्ञानं न जानन्ति न पश्यन्ति । श्रोत्रविज्ञानं न जानन्ति
न पश्यन्ति । घ्राणविज्ञानं न जानन्ति न पश्यन्ति । जिह्वाविज्ञानं
न जानन्ति न पश्यन्ति । कायविज्ञानं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
मनोविज्ञानं न जानन्ति न पश्यन्ति ।

चक्षुः संस्पर्शं न जानन्ति न पश्यन्ति । श्रोत्रसंस्पर्शं न जानन्ति
न पश्यन्ति । घ्राणसंस्पर्शं न जानन्ति न पश्यन्ति । जिह्वासंस्पर्शं न
जानन्ति न पश्यन्ति । कायसंस्पर्शं न जानन्ति न पश्यन्ति ।
मनःसंस्पर्शं न जानन्ति न पश्यन्ति ।

चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनां न जानन्ति न पश्यन्ति । श्रोत्रसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदनां न जानन्ति न पश्यन्ति । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनां न
जानन्ति न पश्यन्ति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनां न जानन्ति न
पश्यन्ति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनां न जानन्ति न पश्यन्ति । मनः-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनां न जानन्ति न पश्यन्ति ।

दानपारमितां न जानन्ति न पश्यन्ति । शीलपारमितां न
जानन्ति न पश्यन्ति । चान्तिपारमितां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
वीर्यपारमितां न जानन्ति न पश्यन्ति । ध्यानपारमितां न
जानन्ति न पश्यन्ति । प्रज्ञापारमितां न जानन्ति न पश्यन्ति ।

अध्यात्मशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति । बहिर्द्वीशून्यतां न
जानन्ति न पश्यन्ति । अध्यात्मबहिर्द्वीशून्यतां न जानन्ति न
पश्यन्ति । शून्यताशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति । महाशून्यतां
न जानन्ति न पश्यन्ति । परमार्थशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
संस्कृतशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति । असंस्कृतशून्यतां न
जानन्ति न पश्यन्ति । अत्यन्तशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
अनवरागशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति । अनवकारशून्यतां न
जानन्ति न पश्यन्ति । प्रकृतिशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
सर्वधर्मशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति ! खलक्षणशून्यतां न
जानन्ति न पश्यन्ति । अनुपलम्भशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति ।
अभावशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति । स्वभावशून्यतां न जानन्ति
न पश्यन्ति । अभावस्वभावशून्यतां न जानन्ति न पश्यन्ति ।

सृत्युपस्थानानि न जानन्ति न पश्यन्ति । सम्यक्प्रज्ञाणानि न

जानन्ति न पश्यन्ति । कट्टिपादान् न जानन्ति न पश्यन्ति । पञ्चेन्द्रियाणि न जानन्ति न पश्यन्ति । पञ्चबलानि न जानन्ति न पश्यन्ति । सप्तबोध्यङ्गानि न जानन्ति न पश्यन्ति । आर्याष्टाङ्गमार्गं न जानन्ति न पश्यन्ति । आर्यसत्यानि न जानन्ति न पश्यन्ति । ध्यानानि न जानन्ति न पश्यन्ति । अप्रमाणानि न जानन्ति न पश्यन्ति । आरूप्यसमापत्तीर्नजानन्ति न पश्यन्ति । अष्टौविमोक्षास्त्रजानन्ति न पश्यन्ति । नवानुपूर्वविहारसमापत्तीर्नजानन्ति न पश्यन्ति । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि न जानन्ति न पश्यन्ति । अभिज्ञा न जानन्ति न पश्यन्ति । समाधौस्त्रजानन्ति न पश्यन्ति । धारणीमुखानि न जानन्ति न पश्यन्ति । तथागतबलानि न जानन्ति न पश्यन्ति । चत्वारिवैशारद्यानि न जानन्ति न पश्यन्ति । चतस्रः प्रतिमम्बिदो न जानन्ति न पश्यन्ति । महामैत्री न जानन्ति न पश्यन्ति । महाकरुणां न जानन्ति न पश्यन्ति । अष्टादशावेणिकान् बुद्धधर्मान्त्रजानन्ति न पश्यन्ति ।

ते बाला इति संख्यां गच्छन्ति । ते न निर्यान्ति । कुतो न निर्यान्ति । कामधातोर्न निर्यान्ति । रूपधातोर्न निर्यान्ति । आरूप्यधातोर्न निर्यान्ति । आवकधातोर्न निर्यान्ति । प्रत्येकबुद्धभूमेर्न निर्यान्ति ।

ते न अद्धति । किमिति न अद्धति । रूपं रूपेणशून्यमिति न अद्धति । वेदनावेदनयाशून्येति न अद्धति । संज्ञामंज्ञयाशून्येति न अद्धति । संस्काराः संस्कारैः शून्या इति न अद्धति । विज्ञानं विज्ञानेन शून्यमिति न अद्धति ।

चक्षुश्चक्षुषा शून्यमिति न अद्धति । एवं ओत्रेण शून्यमिति न अद्धति । घ्राणं घ्राणेन शून्यमिति न अद्धति । जिह्वा-
जिह्वया शून्येति न अद्धति । कायः कायेन शून्य इति न
अद्धति । मनो मनसा शून्यमिति न अद्धति । रूपं रूपेण
शून्यमिति न अद्धति । शब्दः शब्देन शून्य इति न अद्धति ।
गन्धो गन्धेन शून्य इति न अद्धति । रसो रसेन शून्य इति न
अद्धति । स्पर्शः स्पर्शेन शून्य इति न अद्धति । धर्माः धर्मैः
शून्या इति न अद्धति । चक्षुर्विज्ञानं चक्षुर्विज्ञानेन शून्यमिति
न अद्धति । ओत्रविज्ञानं ओत्रविज्ञानेन शून्यमिति न अद्धति ।
घ्राणविज्ञानं घ्राणविज्ञानेन शून्यमिति न अद्धति । जिह्वाविज्ञानं
जिह्वाविज्ञानेन शून्यमिति न अद्धति । कायविज्ञानं काय-
विज्ञानेन शून्यमिति न अद्धति । मनोविज्ञानं मनोविज्ञानेन
शून्यमिति न अद्धति ।

चक्षुःसंस्पर्शश्चक्षुःसंस्पर्शेन शून्य इति न अद्धति । ओत्रसंस्पर्शः
ओत्रसंस्पर्शेन शून्य इति न अद्धति । घ्राणसंस्पर्शो घ्राणसंस्पर्शेन
शून्य इति न अद्धति । जिह्वासंस्पर्शो जिह्वासंस्पर्शेन शून्य इति
न अद्धति । कायसंस्पर्शः कायसंस्पर्शेन शून्य इति न अद्धति ।
मनःसंस्पर्शो मनःसंस्पर्शेन शून्य इति न अद्धति ।

चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या इति न
अद्धति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्येति
न अद्धति । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया
शून्येति न अद्धति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना जिह्वासंस्पर्शप्रत्यय-

वेदनया शून्येति न अद्दधति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना कायसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदनया शून्येति न अद्दधति । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना मनः-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्येति न अद्दधति ।

दानपारमिता दानपारमिताया शून्येति न अद्दधति । शील-
पारमिता शीलपारमिताया शून्येति न अद्दधति । चान्तिपार-
मिता चान्तिपारमिताया शून्येति न अद्दधति । वीर्यपारमिता
वीर्यपारमिताया शून्येति न अद्दधति । ध्यानपारमिता ध्यान-
पारमिताया शून्या इति न अद्दधति । प्रज्ञापारमिता प्रज्ञा-
पारमिताया शून्येति न अद्दधति ।

अध्यात्मशून्यता अध्यात्मशून्यतया शून्येति न अद्दधति । बहिर्द्वी-
शून्यता बहिर्द्वीशून्यतया शून्येति न अद्दधति । अध्यात्मबहिर्द्वी-
शून्यता अध्यात्मबहिर्द्वीशून्यतया शून्येति न अद्दधति । शून्यता-
शून्यता शून्यताशून्यतया शून्येति न अद्दधति । महाशून्यता महा-
शून्यतया शून्येति न अद्दधति । परमार्थशून्यता परमार्थशून्यतया
शून्येति न अद्दधति । संस्कृतशून्यता संस्कृतशून्यतया शून्येति न
अद्दधति । असंस्कृतशून्यताऽसंस्कृतशून्यतया शून्येति न अद्दधति ।
अत्यन्तशून्यता अत्यन्तशून्यतया शून्येति न अद्दधति । अनवराग-
शून्यता अनवरागशून्यतया शून्येति न अद्दधति । अनवकारशून्यता
अनवकारशून्यतया शून्येति न अद्दधति । प्रकृतिशून्यता प्रकृति-
शून्यतया शून्येति न अद्दधति । सर्वधर्मशून्यता सर्वधर्मशून्यतया
शून्येति न अद्दधति । खलक्षणशून्यता खलक्षणशून्यतया शून्येति
न अद्दधति । अनुपलम्भशून्यता अनुपलम्भशून्यतया शून्येति न

अदधति । अभावशून्यता अभावशून्यतया शून्येति न अदधति ।
स्वभावशून्यता स्वभावशून्यतया शून्येति न अदधति । अभाव-
स्वभावशून्यता अभावस्वभावशून्यतया शून्येति न अदधति ।

चत्वारि स्मृत्युपस्थानानि स्मृत्युपस्थानैः शून्यानीति न
अदधति । चत्वारि सम्यक्प्रहाणानि सम्यक्प्रहाणानैः शून्यानीति
न अदधति । ऋद्धिपादाः ऋद्धिपादैः शून्या इति न अदधति ।
इन्द्रियाणीन्द्रियैः शून्यानीति न अदधति । बलानिबलैः
शून्यानीति न अदधति । बोध्यङ्गानि बोध्यङ्गैः शून्यानीति
न अदधति । आर्याष्टाङ्गमार्ग आर्याष्टाङ्गमार्गेण शून्य इति
न अदधति । आर्यसत्यान्यार्यसत्यैः शून्यानीति न अदधति ।
धानानि ध्यानैः शून्यानीति न अदधति । अप्रमाणान्यप्रमाणैः
शून्यानीति न अदधति । आरूप्यसमापत्तय आरूप्यसमा-
पत्तिभिः शून्या इति न अदधति । अष्टौ विमोक्षाः विमोक्षैः
शून्या इति न अदधति । नवानुपूर्वविहारसमापत्तयो नवानु-
पूर्वविहारसमापत्तिभिः शून्या इति न अदधति । शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्ष-
मुखैः शून्यानीति न अदधति । अभिज्ञा अभिज्ञाभिः शून्या इति
न अदधति । समाधयः समाधिभिः शून्या इति न अदधति ।
धारणीमुखानि धारणीमुखैः शून्यानीति न अदधति । तथागत-
बलानि तथागतबलैः शून्यानीति न अदधति । वैशारद्यानि
वैशारद्यैः शून्यानीति न अदधति । प्रतिसम्बिद्ः प्रतिसम्बिद्धिः
शून्या इति न अदधति । महामैत्री महामैत्र्या शून्येति न

अद्धति । महाकरुणा महाकरुणया शून्येति न अद्धति ।
 आवेणिकबुद्धधर्माः आवेणिकबुद्धधर्मैः शून्या इति न अद्धति ।

ओत आपत्तिफलं ओत आपत्तिफलेन शून्यमिति न अद्धति ।
 सकृदागामिफलं सकृदागामिफलेन शून्यमिति न अद्धति ।
 अनागामिकफलमनागामिकफलेन शून्यमिति न अद्धति ।
 अर्हत्त्वमर्हत्त्वेन शून्यमिति न अद्धति । प्रत्येकबोधिः प्रत्येकबोधा
 शून्येति न अद्धति । मार्गाकारज्ञता मार्गाकारज्ञतया शून्येति न
 अद्धति । सर्वाकारज्ञता सर्वाकारज्ञतया शून्येति न अद्धति ।

ते न प्रतितिष्ठन्ति । कमिति न प्रतितिष्ठन्ति । दानपार-
 मितायां न प्रतितिष्ठन्ति । शौलपारमितायां न प्रतितिष्ठन्ति ।
 चान्तिपारमितायां न प्रतितिष्ठन्ति । वीर्यपारमितायां न प्रति-
 तिष्ठन्ति । ध्यानपारमितायां न प्रतितिष्ठन्ति । प्रज्ञापारमितायां
 न प्रतितिष्ठन्ति ।

अध्यात्मशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । बहिर्द्वृशून्यतायां न
 प्रतितिष्ठन्ति । अध्यात्मबहिर्द्वृशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति ।
 शून्यताशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । महाशून्यतायां न प्रति-
 तिष्ठन्ति । परमार्थशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । संस्कृतशून्यतायां
 न प्रतितिष्ठन्ति । असंस्कृतशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । अत्यन्त-
 शून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । अनवरागशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति ।
 अनवकारशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । प्रकृतिशून्यतायां न प्रति-
 तिष्ठन्ति । सर्वधर्मशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । स्वस्रचणशून्य-
 तायां न प्रतितिष्ठन्ति । अनुपलम्भशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति ।

अभावशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । स्वभावशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति । अभावस्वभावशून्यतायां न प्रतितिष्ठन्ति ।

आवैवर्त्तिकभूमौ न प्रतितिष्ठन्ति । स्मृत्युपस्थानेषु न प्रतितिष्ठन्ति । सम्यक्प्रहाणेषु न प्रतितिष्ठन्ति । ऋद्धिपादेषु न प्रतितिष्ठन्ति । इन्द्रियेषु न प्रतितिष्ठन्ति । बलेषु न प्रतितिष्ठन्ति । बोध्यङ्गेषु न प्रतितिष्ठन्ति । आर्याष्टाङ्गमार्गे न प्रतितिष्ठन्ति । आर्यसत्येषु न प्रतितिष्ठन्ति । ध्यानेषु न प्रतितिष्ठन्ति । अप्रमाणेषु न प्रतितिष्ठन्ति । आरूप्यसमापत्तिषु न प्रतितिष्ठन्ति । अष्टासु विमोक्षेषु न प्रतितिष्ठन्ति । नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तिषु न प्रतितिष्ठन्ति । अभिज्ञासु न प्रतितिष्ठन्ति । समाधिषु न प्रतितिष्ठन्ति । धारणौमुखेषु न प्रतितिष्ठन्ति । तथागतबलेषु न प्रतितिष्ठन्ति । वैशारद्येषु न प्रतितिष्ठन्ति । प्रतिसम्यक्सु न प्रतितिष्ठन्ति । महामैत्र्यां न प्रतितिष्ठन्ति । महाकरुणायां न प्रतितिष्ठन्ति । अष्टादशावेणिकबुद्धधर्मेषु न प्रतितिष्ठन्ति ।

तेऽभिनिविष्टाः । किमित्यभिनिविष्टाः । रूपेऽभिनिविष्टाः । वेदनायामभिनिविष्टाः । संज्ञायामभिनिविष्टाः । संस्कारेष्वभिनिविष्टाः । विज्ञानेऽभिनिविष्टाः । चक्षुःष्वभिनिविष्टाः । श्रोत्रेष्वभिनिविष्टाः । घ्राणेऽभिनिविष्टाः । जिह्वायामभिनिविष्टाः । कायेऽभिनिविष्टाः । मनस्यभिनिविष्टाः । रूपेऽभिनिविष्टाः । शब्देऽभिनिविष्टाः । गन्धेऽभिनिविष्टाः । रसेऽभिनिविष्टाः । स्पर्शेऽभिनिविष्टाः । धर्मेऽभिनिविष्टाः । चक्षुर्धातावभिनिविष्टाः । श्रोत्रधातावभिनिविष्टाः । घ्राणधातावभिनिविष्टाः । जिह्वाधातावभिनिविष्टाः । कायधातावभिनिविष्टाः । मनोधातावभिनिविष्टाः ।

चक्षुर्विज्ञानधातावभिनिविष्टाः । ओत्रविज्ञानधातावभिनिविष्टाः ।
 घ्राणविज्ञानधातावभिनिविष्टाः । जिह्वाविज्ञानधातावभिनिविष्टाः ।
 कायविज्ञानधातावभिनिविष्टाः । मनोविज्ञानधातावभिनिविष्टाः ।
 धर्मधातुष्वभिनिविष्टाः । विज्ञानेऽभिनिविष्टाः । रागेऽभिनिविष्टाः ।
 द्वेषेऽभिनिविष्टाः । मोहेऽभिनिविष्टाः । दृष्टिद्वयेऽभिनिविष्टाः ।
 अविद्यायामभिनिविष्टाः । संस्कारेष्वभिनिविष्टाः । विज्ञानेऽभि-
 निविष्टाः । नामरूपेऽभिनिविष्टाः । षडायतनेऽभिनिविष्टाः । स्पर्श-
 ऽभिनिविष्टाः । वेदनायामभिनिविष्टाः । तृष्णायामभिनिविष्टाः ।
 उपादानेऽभिनिविष्टाः । भावेऽभिनिविष्टाः । जातावभिनिविष्टाः ।
 जरामरणेष्वभिनिविष्टाः ।

दानपारमितायामभिनिविष्टाः । शीलपारमितायामभि-
 निविष्टाः । शान्तिपारमितायामभिनिविष्टाः । वीर्यपारमिताया-
 मभिनिविष्टाः । ध्यानपारमितायामभिनिविष्टाः । प्रज्ञापार-
 मितायामभिनिविष्टाः ।

अध्यात्मशून्यतायामभिनिविष्टाः । बहिर्द्वाशून्यतायामभि-
 निविष्टाः । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतायामभिनिविष्टाः । शून्यता-
 शून्यतायामभिनिविष्टाः । महाशून्यतायामभिनिविष्टाः । परमार्थ-
 शून्यतायामभिनिविष्टाः । संस्कृतशून्यतायामभिनिविष्टाः । असंस्कृत-
 शून्यतायामभिनिविष्टाः । अत्यन्तशून्यतायामभिनिविष्टाः । अन-
 वरायशून्यतायामभिनिविष्टाः । अणवकारशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
 प्रकृतिशून्यतायामभिनिविष्टाः । सर्वधर्मशून्यतायामभिनिविष्टाः ।
 स्वलक्षणशून्यतायामभिनिविष्टाः । अनुपलब्धशून्यतायामभिनिविष्टाः ।

तेन कारणेन बाला इत्युच्यन्ते । आह । एवं शिष्यमाणा
भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिष्यते । सर्व-
कारज्ञतायां निर्याति । भगवानाह । इह शारदती पुत्र बोधि-
सत्त्वो महामत्त्वोऽनुपायकौशलेन प्रज्ञापारमितां कल्पयित्वाऽभि-
निविशते । ध्यानपारमितां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । वीर्यपार-
मितां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । चान्तिपारमितां कल्पयित्वा-

ऽभिनिविशते । शीघ्रपारमितां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । दान-
पारमितां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अध्यात्मशून्यतां कल्पयित्वा-
ऽभिनिविशते । बहिर्द्वारशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अध्यात्म-
बहिर्द्वारशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । शून्यताशून्यतां कल्प-
यित्वाऽभिनिविशते । महाशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । पर-
मार्थशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । संस्कृतशून्यतां कल्पयित्वा-
ऽभिनिविशते । असंस्कृतशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अत्यन्त-
शून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अनवरागशून्यतां कल्पयित्वा-
ऽभिनिविशते । अनवकारशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । प्रकृति-
शून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । सर्वधर्मशून्यतां कल्पयित्वाऽभि-
निविशते । खलक्षणशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अनुपलम्भ-
शून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अभावशून्यतां कल्पयित्वाऽभि-
निविशते । स्वभावशून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अभावस्वभाव-
शून्यतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते ।

स्मृत्युपस्थानानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । सम्यक्प्रहाणानि
कल्पयित्वाऽभिनिविशते । ऋद्धिपादान् कल्पयित्वाऽभिनिविशते ।
इन्द्रियाणि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । बलानि कल्पयित्वाऽभि-
निविशते । बोध्यङ्गानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । आर्याष्टाङ्गमार्गं
कल्पयित्वाऽभिनिविशते । आर्य्यसत्यानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते ।
ध्यानानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अप्रमाणानि कल्पयित्वाऽभि-
निविशते । आरूप्यसमापत्तौ कल्पयित्वाऽभिनिविशते । शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोक्षाणि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अभिज्ञाः

कल्पयित्वाऽभिनिविशते । समाधीन् कल्पयित्वाऽभिनिविशते ।
धारणीमुखानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । तथागतबलानि कल्प-
यित्वाऽभिनिविशते । वैशारद्यानि कल्पयित्वाऽभिनिविशते । प्रति-
सम्बिदः कल्पयित्वाऽभिनिविशते । महामैत्रीं कल्पयित्वाऽभिनिवि-
शते । महाकरुणां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । अष्टादशावेणिकबुद्ध-
धर्मान् कल्पयित्वाऽभिनिविशते । सर्वज्ञतां कल्पयित्वाऽभिनिवि-
शते । मार्गाकारज्ञतां कल्पयित्वाऽभिनिविशते । सर्वाकारज्ञतां
कल्पयित्वाऽभिनिविशते ।

अनेन शारदतीपुत्र पर्यायेण बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां न शिञ्चते । सर्वाकारज्ञतायां न निर्याति । आह । कथं
पुनर्भगवन् बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चते । यथा-
शिञ्चमाणः प्रज्ञापारमितायां निर्याति । भगवानाह । यदा शार-
दतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरंस्तं प्रज्ञापार-
मितां नोपलभते । न समनुपश्यत्येव खलु शारदतीपुत्र बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चमाणः सर्वाकारज्ञतायां
निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः
ध्यानपारमितायां चरंस्तं ध्यानपारमितां नोपलभते न समनु-
पश्यत्येवं खलु शिञ्चमाणः शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायां शिञ्चमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन ।
यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो वीर्यपारमितायां चरंस्तं
वीर्यपारमितां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चमाणः सर्वाकारज्ञतायां

निर्यात्यनुपलभयोगेन । यदा खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वः क्षान्तिपारमितायां चरंस्तां क्षान्तिपारमितां नोपलभते न
समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां शिचमाणः सर्व्वकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलभयोगेन ।
यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः शीलपारमितायां चरंस्तां
शीलपारमितां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्व्वकारज्ञतायां
निर्यात्यनुपलभयोगेन । यदा खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वो दानपारमितायां चरंस्तां दानपारमिता नोपलभते न
समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां शिचमाणः सर्व्वकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलभयोगेन ।

यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽध्यात्मशून्यतायां चरं-
स्तामध्यात्मशून्यतां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्व्वकारज्ञतायां
निर्यात्यनुपलभयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो
बहिर्द्वाशून्यतायां चरंस्तां बहिर्द्वाशून्यतां नोपलभते न समनु-
पश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
शिचमाणः सर्व्वकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलभयोगेन । यदा शार-
दतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतायां चरंस्ताम-
ध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्व्वकारज्ञतायां
निर्यात्यनुपलभयोगेन । यदा खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहा-

[illegible]

द्वितीयपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनवकारशून्यतायां चरंस्तामनवकारशून्यतां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रकृतिशून्यतायां चरंस्तां प्रकृतिशून्यतां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वः सर्वधर्मशून्यतायां चरंस्तां सर्वधर्मशून्यतां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वः स्वलक्षणशून्यतायां चरंस्तां स्वलक्षणशून्यतां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽनुपलम्भशून्यतायां चरंस्तामनुपलम्भशून्यतां नोपलोभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वोऽभावशून्यतायां चरंस्तामभावशून्यतां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भ-

योगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः स्वभावशून्यतायां चरंस्तां स्वभावशून्यतां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वोऽभावस्वभावशून्यतायां चरंस्तामभावस्वभावशून्यतां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन ।

यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः स्मृत्युपस्थानेषु चरंस्तानि स्मृत्युपस्थानानि नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः सम्यक् प्रहाणेषु चरंस्तानि सम्यक् प्रहाणानि नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः षट्द्विपादेषु चरंस्तानृद्धिपादान् नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्व इन्द्रियेषु चरंस्तानीन्द्रियाणि नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदती-

पुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोबलेषु चरंस्तानि बलानि नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो बोध्यङ्गेषु चरंस्तानि बोध्यङ्गानि नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्व आर्याष्टाङ्गमार्गे चरंस्तमार्याष्टाङ्गमार्गः नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्व आर्यमत्येषु चरंस्तान्यार्यमत्यानि नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो ध्यानेषु चरंस्तानि ध्यानानि नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वोऽप्रमाणेषु चरंस्तान्यप्रमाणानि नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्व आरूप्य समापत्तिषु चरंस्ता आरूप्यसमापत्तौर्नापलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां

शिक्षमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदती-
 पुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो विमोक्षेषु चरंस्तानि विमोक्षाणि नोप-
 लभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञा-
 पारमितायां शिक्षमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन ।
 यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽनुपूर्वविहारसमापत्तिषु
 चरंस्ता अनुपूर्वविहारसमापत्तीर्नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिक्षमाणः
 सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र
 बोधिसत्त्वो महासत्त्वः शून्यतानि मिताप्रणिहितविमोक्षमुखेषु चरं-
 स्तानि शून्यतानि मिताप्रणिहितविमोक्षमुखानि नोपलभते न सम-
 नुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमि-
 तायां शिक्षमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा
 शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽभिज्ञासु चरंस्ता अभिज्ञानोपल-
 भते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञा-
 पारमितायां शिक्षमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन ।
 यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः समाधिषु चरंस्तान् समा-
 धीन् नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिक्षमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्य-
 नुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ध्यानेषु
 चरंस्तानि ध्यानानि नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र
 बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिक्षमाणः सर्वाकारज्ञ-
 तायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो-

महासत्त्वोऽप्रमाणेषु चरंस्तान्यप्रमाणानि नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन ।

यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वश्चतसृषु प्रतिसम्बित्सु चरंस्ताः प्रतिसम्बिदो नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो-महामैत्र्यां चरंस्तां महामैत्रीं नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो महाकरुणायां चरंस्तां महाकरुणां नोपलभते न समनुपश्यत्येव खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो आवेणिकबुद्धधर्मेषु चरंस्तानावेणिकबुद्धधर्मांश्चोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन ।

यदा खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्वाकारज्ञतायां चरंस्तां सर्वाकारज्ञतां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो मार्गाकारज्ञतायां चरंस्तां मार्गाकारज्ञतां नोपलभते न

समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन । यदा शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरं स्तां प्रज्ञापारमितां नोपलभते न समनुपश्यत्येवं खलु शारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां शिचमाणः सर्वाकारज्ञतायां निर्यात्यनुपलम्भयोगेन ।

आह । कस्याऽनुपलम्भयोगेन । भगवानाह । अध्यात्मशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । वहिर्दृष्टिशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । अध्यात्मबहिर्दृष्टिशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । शून्यताशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । महाशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । परमार्थशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । संस्कृतशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । असंस्कृतशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । अत्यन्तशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । अनवरागशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । अनवकारशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । प्रकृतिशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । सर्वधर्मशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । स्वलक्षणशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । अनुपलम्भशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । अभावशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । स्वभावशून्यताया अनुपलम्भयोगेन । अभावस्वभावशून्यताया अनुपलम्भयोगेन ।

अतमाहस्त्रयाः प्रज्ञापारमितायाः पञ्चमः परिवर्तः ॥

अथ षष्ठः परिवर्त्तः ।

अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतदवोचत् । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्याति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषः ध्यानपारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषोवीर्यपारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषः क्षान्तिपारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषः शीलपारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषोदानपारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषोऽध्यात्मशून्यतायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः

[illegible]

सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषोऽनव-
 रागशून्यतायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाका-
 रज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्दे-
 ष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषोऽनवकारशून्यतायां
 शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्य-
 तीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगव-
 न्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषः प्रकृतिशून्यतायां शिञ्चित्वा
 सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यतीति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति ।
 तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत्
 किमयं मायापुरुषः सर्वधर्मशून्यतायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां
 निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः
 सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषः
 स्वलक्षणशून्यतायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वा-
 कारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं
 निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषोऽनुपलम्भशून्य-
 तायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञताम-
 नुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं ।
 यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषोऽभावशून्यतायां शिञ्चित्वा
 सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति ।
 तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं
 पृच्छेत् किमयं मायापुरुषः स्वभावशून्यतायां शिञ्चित्वा सर्वाकार-
 ज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भग-

ज्ञेयं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं
मायापुरुषोऽभावस्वभावशून्यतायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां
निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति ।

तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं ।
पृच्छेत् किमयं मायापुरुषः स्मृत्युपस्थानेषु शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञ-
तायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं
पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं माया-
पुरुषः सम्यक् प्रहाणेषु शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति ।
सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं
निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुष इन्द्रियेषु
शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्य-
तीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो
भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुष इन्द्रियेषु शिञ्चित्वा सर्वाका-
रज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य
भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत्
किमयं मायापुरुषो बोध्यङ्गेषु शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्या-
स्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः
सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुष
आर्याष्टाङ्गमार्गे शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञ-
तामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं ।
यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुष आर्यमत्येषु शिञ्चित्वा
सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य

भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं
 मायापुरुषो ध्यानेषु शिचित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वा-
 कारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्दे-
 ष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषोऽप्रमाणेषु शिचित्वा
 सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति ।
 तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत्
 किमयं मायापुरुष आरूप्य समापत्तिषु शिचित्वा सर्वाकारज्ञतायां
 निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः
 सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषो-
 ऽष्टासु विमोक्षेषु शिचित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वा-
 कारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्दे-
 ष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषो नवस्वनुपूर्ववि-
 हारसमापत्तिषु शिचित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाका-
 रज्ञतामनुप्राप्यतीति ।

तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं
 पृच्छेत् किमयं मायापुरुषः शून्यता निमित्ता प्रणिहितविमोक्षेषु
 शिचित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्य-
 तीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भग-
 वन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषोऽभिज्ञासु शिचित्वा सर्वाकार-
 ज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगव-
 न्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं
 मायापुरुषः समाधिषु शिचित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति ।

सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषोधारणीमुखेषु शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषस्तथागतबलेषु शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषो वैशारद्येषु शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषः प्रतिसम्बित्सु शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषो महामैत्र्यां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषो महाकरुणायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । तस्य भगवन्नेवं पृच्छतः सतः कथं निर्देष्टव्यं । यो भगवन्नेवं पृच्छेत् किमयं मायापुरुषोऽष्टादशावेणिकबुद्धधर्मेषु शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति ।

एवमुक्ते भगवानायुष्मन्तं सुभृतिमेतदवोचत् । तेन हि सुभृते त्वामेवात्र प्रतिप्रक्ष्यामि । यथा ते क्षमते तथाव्याकुरु ।

तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यद्रुपमन्यमाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यावेदनाऽन्यामाया । आह ।
 नोहीदं भगवन् । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यासंज्ञाऽन्यामाया ।
 आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 ऽन्येसंस्काराः । अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यदिज्ञानमन्यामाया । आह । नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यच्चचुरण्यामाया ।
 आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 ऽन्यच्छ्रोत्रमन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
 किं मन्यसे सुभूते ऽन्यद्वाणमन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याजिह्वाऽन्यामाया । आह ।
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यःकायो-
 ऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते ऽन्यर्न्मनाऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यद्रुपमन्यामाया । आह ।
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यः
 शब्दाऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते ऽन्योगन्धोऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्योरसोऽन्यामाया । आह ।
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यःस्पर्शो-
 ऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते ऽन्येधर्मा अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।

[illegible]

संस्पर्शप्रत्ययवेदना ऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याकायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ऽन्यामाया ।
 आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 ऽन्यामनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यः पृथिवीधातुरन्यामाया ।
 आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 ऽन्योऽग्नाधातुरन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
 किं मन्यसे सुभूते ऽन्यस्तेजोधातुरन्यामाया । आह । नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्योवायुधातुरन्या-
 माया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते ऽन्य आकाशधातुरन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्योविज्ञानधातुरन्यामाया ।
 आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 ऽन्याऽविद्याऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
 किं मन्यसे सुभूते ऽन्येसंस्कारा अन्यामाया । आह । नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यद्विज्ञानमन्या-
 माया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 ऽन्यक्षामरूपमन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यत् षडायतनमन्यामाया । आह ।
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यःस्पर्श-
 ऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते ऽन्यावेदनाऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।

तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यादृष्ट्याऽन्यामाया । आह । नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यदुपादानमन्या-
 माया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते ऽन्योभवोऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याजातिरन्यामाया । आह । नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यत् जरामरण-
 मन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते ऽन्यादानपारमिताऽन्यामाया । आह । नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याश्रील-
 पारमिताऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
 किं मन्यसे सुभूते ऽन्याचान्तिपारमिताऽन्यामाया । आह । नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यावीर्यपारमिता-
 ऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते ऽन्याध्यानपारमिताऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याप्रज्ञापारमिताऽन्यामाया ।
 आह । नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याऽध्यात्मशून्यता
 अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते ऽन्याबहिर्द्वाशून्यता अन्यामाया । आह । नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याऽध्यात्मबहिर्द्वा-
 शून्यता अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत्
 किं मन्यसे सुभूते ऽन्याशून्यताशून्यता अन्यामाया । आह । नोहीदं

भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यामहाशून्यता-
 ऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते ऽन्यापरमार्थशून्यताऽन्यामाया । आह । नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यासंस्कृतशून्यता-
 ऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
 सुभूते ऽन्याऽसंस्कृतशून्यताऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्या अत्यन्तशून्यताऽन्यामाया ।
 आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 ऽन्याऽनवरागशून्यता अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याऽनवकारशून्यताऽन्यामाया ।
 आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
 ऽन्याप्रकृतिशून्यताऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यासर्वधर्मशून्यताऽन्यामाया । आह ।
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्या-
 स्वक्षक्षणशून्यताऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याऽनुपलम्भशून्यताऽन्यामाया । आह ।
 नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याऽभाव-
 शून्यताऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
 मन्यसे सुभूते ऽन्यास्वभावशून्यताऽन्यामाया । आह । नोहीदं
 भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याऽभावशून्यता-
 ऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यानि सत्युपस्थानानि

अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते ऽन्यानि सम्यक्प्रहाणानि अन्यामाया । आह । नोहीदं
भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्ये च्छुद्धिपादाः
अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे
सुभूते ऽन्यानीन्द्रियाणि अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यानि बलानि अन्यामाया ।
आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
ऽन्यानि बोध्यङ्गानि अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्योऽष्टाङ्गमार्गोऽन्यामाया ।
आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते
ऽन्यान्यार्थमत्यानि अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यानि ध्यानानि अन्यामाया । आह ।
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यान्य-
प्रमाणानि अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह ।
तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्या आरूप्यसमापत्तयोऽन्यामाया । आह ।
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यानि
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि अन्यामाया । आह ।
नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्या
अभिज्ञा अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते ऽन्ये समाधयोऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यानि धारणीमुखानि
अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे

सुभूते ऽन्यानि तथागतबलानि अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यानि वैशारद्यानि अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्या प्रतिसम्बिदोऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यामहामैत्री अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्यामहाकरुणाऽन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्येऽष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः अन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते ऽन्याबोधिरन्यामाया । आह । नोहीदं भगवन् ।

न भगवन्नन्यद्रूपमन्यामाया । रूपमेव माया मायैव रूपं । न भगवन्नन्यावेदनाऽन्यामाया । वेदनैव माया मायैव वेदना । न भगवन्नन्यामंज्ञाऽन्यामाया । मंज्ञैव माया मायैव मंज्ञा । न भगवन्नन्येमंस्कारा अन्यामाया । संस्कारा एव माया मायैव संस्काराः । न भगवन्नन्यद्विज्ञानमन्यमाया । विज्ञानमेव माया मायैव विज्ञानं । न भगवन्नन्यच्चतुरन्यामाया । चतुरेव माया मायैव चतुः । न भगवन्नन्यच्छ्रोत्रमन्यामाया । श्रोत्रमेव माया मायैव श्रोत्रं । न भगवन्नन्यद्घ्राणमन्यामाया । घ्राणमेव माया मायैव घ्राणं । न भगवन्नन्याजिह्वाऽन्यामाया । जिह्वैव माया मायैव जिह्वा । न भगवन्नन्यः कायोऽन्यामाया । काय एव माया मायैव कायः । न भगवन्नन्यमनोऽन्यामाया । मन एव माया मायैव मनः ।

न भगवन्नन्यद्रूपमन्यामाया । रूपमेव माया मायैव रूपं ।

न भगवन्नन्यः शब्दोऽन्यामाया । शब्द एव माया मायैव शब्दः ।
 न भगवन्नन्योगन्धोऽन्यामाया । गन्ध एव माया मायैव गन्धः ।
 न भगवन्नन्योरसोऽन्यामाया । रस एव माया मायैव रसः ।
 न भगवन्नन्यः स्पर्शोऽन्यामाया । स्पर्श एव माया मायैव स्पर्शः ।
 न भगवन्नन्ये धर्मा अन्यामाया । धर्मा एव माया मायैव धर्माः ।
 न भगवन्नन्यच्चक्षुर्विज्ञानमन्या माया । चक्षुर्विज्ञानमेव माया
 मायैव चक्षुर्विज्ञानं । न भगवन्नन्यत् श्रोत्रविज्ञानमन्या माया ।
 श्रोत्रविज्ञानमेव माया मायैव श्रोत्रविज्ञानं । न भगवन्नन्यद्वाण-
 विज्ञानमन्या माया । घ्राणविज्ञानमेव माया मायैव घ्राणविज्ञानं ।
 न भगवन्नन्यजिह्वाविज्ञानमन्या माया । जिह्वाविज्ञानमेव माया
 मायैव जिह्वाविज्ञानं । न भगवन्नन्यत् कायविज्ञानमन्या माया ।
 कायविज्ञानमेव माया मायैव कायविज्ञानं । न भगवन्नन्यन्मनो-
 विज्ञानमन्या माया । मनोविज्ञानमेव माया मायैव मनोविज्ञानं ।
 न भगवन्नन्यश्चक्षुःसंस्पर्शोऽन्या माया । चक्षुःसंस्पर्श एव माया मायैव
 चक्षुःसंस्पर्शः । न भगवन्नन्यः श्रोत्रसंस्पर्शोऽन्यामाया । श्रोत्रसंस्पर्श एव
 माया मायैव श्रोत्रसंस्पर्शः । न भगवन्नन्यो घ्राणसंस्पर्शोऽन्या माया ।
 घ्राणसंस्पर्श एव माया मायैव घ्राणसंस्पर्शः । न भगवन्नन्यो जिह्वा-
 संस्पर्शोऽन्या माया । जिह्वासंस्पर्श एव माया मायैव जिह्वासंस्पर्शः ।
 न भगवन्नन्यः कायसंस्पर्शोऽन्या माया । कायसंस्पर्श एव माया मायैव
 कायसंस्पर्शः । न भगवन्नन्यो मनःसंस्पर्शोऽन्या माया । मनःसंस्पर्श एव
 माया मायैव मनःसंस्पर्शः । न भगवन्नन्याचक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना
 ऽन्यामाया । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव माया मायैव चक्षुःसंस्पर्श-

प्रत्ययवेदना । न भगवन्नन्या ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ऽन्यामाया ।
 ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव माया मायैव ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ।
 न भगवन्नन्यो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽन्या माया । घ्राणसंस्पर्शप्रत्यय-
 वेदनैव माया मायैव घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न भगवन्नन्या
 जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽन्या माया । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव माया
 मायैव जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न भगवन्नन्याकायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
 ऽन्या माया । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव माया मायैव कायसंस्पर्श-
 प्रत्ययवेदना । न भगवन्नन्या मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ऽन्या माया ।
 मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव माया मायैव मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ।

न भगवन्नन्यः पृथिवीधातुरन्या माया । पृथिवीधातुरेव माया
 मायैव पृथिवीधातुः । न भगवन्नन्योऽब्धातुरन्या माया । अब्धातुरेव
 माया मायैवाब्धातुः । न भगवन्नन्यस्तेजोधातुरन्या माया । तेजो-
 धातुरेव माया मायैव तेजोधातुः । न भगवन्नन्योवायुधातुरन्या माया ।
 वायुधातुरेव माया मायैव वायुधातुः । न भगवन्नन्य आकाश-
 धातुरन्या माया । आकाशधातुरेव माया मायैवाकाशधातुः । न
 भगवन्नन्योविज्ञानधातुरन्या माया । विज्ञानधातुरेव माया मायैव
 विज्ञानधातुः । न भगवन्नन्याऽविद्याऽन्या माया । अविद्यैव माया
 मायैवाविद्या । न भगवन्नन्य संस्काराः अन्या माया । संस्कारा एव
 माया मायैव संस्काराः । न भगवन्नन्यद्विज्ञानमन्या माया ।
 विज्ञानमेव माया मायैव विज्ञानं । न भगवन्नन्यनामरूपमन्या
 माया । नामरूपमेव माया मायैव नामरूपं । न भगवन्नन्यत्
 षडायतनमन्या माया । षडायतनमेव माया मायैव षडायतनं ।

न भगवन्नन्यःस्पर्शोऽन्या माया । स्पर्श एव माया मायैव स्पर्शः ।
 न भगवन्नन्या वेदनाऽन्या माया । वेदनैव माया मायैव वेदना ।
 न भगवन्नन्या दृष्ट्याऽन्या माया । दृष्ट्यैव माया मायैव दृष्ट्या ।
 न भगवन्नन्यदुपादानमन्या माया । उपादान एव माया मायैवो-
 पादानं । न भगवन्नन्योभवोऽन्या माया । भव एव माया मायैव
 भवः । न भगवन्नन्या जातिरन्या माया । जातिरेव माया मायैव
 जातिः । न भगवन्नन्यज्जरामरणमन्या माया । जरामरणमेव माया
 मायैव जरामरणं ।

न भगवन्नन्या दानपारमिताऽन्या माया । दानपारमितैव माया
 मायैव दानपारमिता । न भगवन्नन्याशौलपारमिताऽन्यामाया ।
 शौलपारमितैव माया मायैव शौलपारमिता । न भगवन्नन्या
 चान्तिपारमिताऽन्या माया । चान्तिपारमितैव माया मायैव
 चान्तिपारमिता । न भगवन्नन्या वीर्यपारमिताऽन्या माया ।
 वीर्यपारमितैव माया मायैव वीर्यपारमिता । न भगवन्नन्या
 ध्यानपारमिताऽन्या माया । ध्यानपारमितैव माया मायैव ध्यान-
 पारमिता । न भगवन्नन्या प्रज्ञापारमिताऽन्या माया । प्रज्ञा-
 पारमितैव माया मायैव प्रज्ञापारमिता ।

न भगवन्नन्याऽध्यात्मशून्यताऽन्या माया । अध्यात्मशून्यतैव माया
 मायैवाध्यात्मशून्यता । न भगवन्नन्याबहिर्द्वाशून्यताऽन्या माया ।
 बहिर्द्वाशून्यतैव माया मायैव बहिर्द्वाशून्यता । न भगवन्नन्या
 ऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यताऽन्या माया । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतैव माया
 मायैवाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यता । न भगवन्नन्याशून्यताशून्यताऽन्यामाया ।

शून्यताशून्यतैव माया मायैव शून्यता शून्यता । न भगवन्नन्या
 महाशून्यताऽन्या माया । महाशून्यतैव माया मायैव महाशून्यता ।
 न भगवन्नन्या परमार्थशून्यताऽन्या माया । परमार्थशून्यतैव माया
 मायैव परमार्थशून्यता । न भगवन्नन्या संस्कृतशून्यताऽन्या माया ।
 संस्कृतशून्यतैव माया मायैव संस्कृतशून्यता । न भगवन्नन्याऽसंस्कृत-
 शून्यताऽन्या माया । असंस्कृतशून्यतैव माया मायैवासंस्कृतशून्यता ।
 न भगवन्नन्याऽत्यन्तशून्यताऽन्या माया । अत्यन्तशून्यतैव माया
 मायैवात्यन्तशून्यता । न भगवन्नन्याऽनवरागशून्यताऽन्यामाया ।
 अनवरागशून्यतैव माया मायैवाऽनवरागशून्यता । न भगवन्नन्या-
 नवकारशून्यताऽन्या माया । अनवकारशून्यतैव माया मायैवानव-
 कारशून्यता । न भगवन्नन्या प्रकृतिशून्यताऽन्या माया । प्रकृति-
 शून्यतैव माया मायैव प्रकृतिशून्यता । न भगवन्नन्या सर्व्वधर्मशून्यता-
 ऽन्या माया । सर्व्वधर्मशून्यतैव माया मायैव सर्व्वधर्मशून्यता । न
 भगवन्नन्याऽखलक्षणशून्यताऽन्या माया । खलक्षणशून्यतैव माया मायैव
 खलक्षणशून्यता । न भगवन्नन्याऽनुपलम्भशून्यताऽन्या माया । अनुप-
 लम्भशून्यतैव माया मायैवानुपलम्भशून्यता । न भगवन्नन्याऽभाव-
 शून्यताऽन्या माया । अभावशून्यतैव माया मायैवाभावशून्यता । न
 भगवन्नन्या स्वभावशून्यताऽन्या माया । स्वभावशून्यतैव माया मायैव
 स्वभावशून्यता । न भगवन्नन्याऽभावस्वभावशून्यताऽन्या माया ।
 अभावस्वभावशून्यतैव माया मायैवाभावस्वभावशून्यता ।

न भगवन्नन्यानि स्मृत्युपस्थानान्यन्यामाया । स्मृत्युपस्थानान्येव
 माया मायैव स्मृत्युपस्थानानि । न भगवन्नन्यानि सम्यक्प्रहाणानि

अन्या माया । सम्यक्प्रहाणान्येव माया मायैव सम्यक्प्रहाणानि ।
 न भगवन्नन्ये ऋद्धिपादा अन्यामाया । ऋद्धिपादा एव माया मायैव
 ऋद्धिपादाः । न भगवन्नन्यानीन्द्रियाण्यन्यामाया । इन्द्रियाण्येव माया
 मायैवेन्द्रियाणि । न भगवन्नन्यानि बलान्यमाया । बलान्येव माया
 मायैव बलानि । न भगवन्नन्यानि बोध्यज्ञान्यन्या माया । बोध्यज्ञान्येव
 माया मायैव बोध्यज्ञानि । न भगवन्नन्याऽर्थाष्टाङ्गमार्गेऽन्या माया ।
 आर्थाष्टाङ्गमार्ग एव माया मायैवार्थाष्टाङ्गमार्गः । न भगवन्नन्या
 न्यार्थसत्यान्यन्या माया । आर्थसत्यान्येव माया मायैवार्थसत्यानि ।
 न भगवन्नन्यानि ध्यानान्यन्या माया । ध्यानान्येव माया मायैव
 ध्यानानि । न भगवन्नन्यान्यप्रमाणान्यन्या माया । अप्रमाणान्येव माया
 मायैवाप्रमाणानि । न भगवन्नन्या आरूप्यसमापत्तयोऽन्या माया ।
 आरूप्यसमापत्तय एव माया मायैवारूप्यसमापत्तयः । न भगवन्नन्ये
 विमोक्षा अन्यामाया । विमोक्षा एव माया मायैव विमोक्षाः ।
 न भगवन्नन्या नवानुपूर्वविहार समापत्तयोऽन्यामाया । नवानु-
 पूर्वविहारसमापत्तय एव माया मायैव नवानुपूर्वविहारसमा-
 पत्तयः । न भगवन्नन्यानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि
 अन्यामाया । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्येव माया मायैव
 शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि । न भगवन्नन्याऽभिज्ञा
 अन्यामाया । अभिज्ञैव माया मायैवाभिज्ञा । न भगवन्नन्ये समा-
 धयोऽन्यामाया । समाधय एव माया मायैव समाधयः । न
 भगवन्नन्यानि धारणीमुखान्यन्या माया । धारणीमुखान्येव माया
 मायैव धारणीमुखानि । न भगवन्नन्यानि तथागतबलान्यन्यामाया ।

तथागतबलान्येव माया मायैव तथागतबलानि । न भगवन्नन्यानि
 वैशारद्यानि अन्यामाया । वैशारद्यान्येव माया मायैव वैशारद्यानि ।
 न भगवन्नन्याः प्रतिसम्बिदोऽन्यामाया । प्रतिसम्बिद एव माया
 मायैव प्रतिसम्बिदः । न भगवन्नन्यामहामैत्री अन्यामाया ।
 महामैत्र्येव माया मायैव महामैत्री । न भगवन्नन्या महाकरुणा-
 ऽन्यामाया । महाकरुणैव माया मायैव महाकरुणा । न भगवन्नन्या
 ऽष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः अन्यामाया । अष्टादशावेणिकबुद्धधर्मा
 एव माया मायैवाष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः । न भगवन्नन्यच्छ्रोत
 आपत्तिफलमन्यामाया । श्रोत आपत्तिफलमेव माया मायैव श्रोत
 आपत्तिफलं । न भगवन्नन्यत्सकृदागामिफलमन्यामाया । सकृदा-
 गामिफलमेव माया मायैव सकृदागामिफलं । न भगवन्नन्यदना-
 गामिफलमन्यामाया । अनागामिफलमेव माया मायैवानागामि-
 फलं । न भगवन्नन्यदर्हत्वमन्यामाया । अर्हत्वमेव माया मायैवार्हत्वं ।
 न भगवन्नन्याप्रत्येकबोधिरन्यामाया । प्रत्येकबोधिरेव माया मायैव
 प्रत्येकबोधिः । न भगवन्नन्यामार्गाकारज्ञताऽन्यामाया । मार्गाकारज्ञ-
 तैव माया मायैव मार्गाकारज्ञता । न भगवन्नन्यासर्वाकारज्ञता-
 ऽन्यामाया । सर्वाकारज्ञतैव माया मायैव सर्वाकारज्ञता ।

तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि पुमायाया उत्पादो वा निरोधो
 वा । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि
 ऽनुमायायाः संक्लेशो वा व्यवदानं वा । आह नोहीदं भगवन् ।
 भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते यस्य नोत्पादो न निरोधो न
 व्यवदानमपि स न प्रश्नापारमितायां शिद्ध्यते । सर्वाकारज्ञतायां

निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽत्रैषा स संज्ञासमज्ञाप्रज्ञप्रिव्यवहारः । पञ्चसूपादानस्कन्धेषु यदुतबोधिसत्त्व इति । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते संज्ञासमज्ञाप्रज्ञप्रिव्यवहारमात्रेण पञ्चानामुपादानस्कन्धानामुत्पादो वा निरोधो वा संक्लेशोवाव्यवदानं वोपलभ्यते । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते यस्य न संज्ञा न समज्ञा न प्रज्ञप्तिर्न व्यवहारो न नाम न नामप्रज्ञप्तिर्न कायो न कायकर्म, न वाक् न वाक्कर्म, न मनो न मनःकर्मनोत्पादो न निरोधो न संक्लेशो न व्यवदानमपि नु स प्रज्ञाधारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यतीति । आह नोहीदं भगवन् ।

भगवानाह । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञाधारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्यत्यनुपलम्भयोगेन । आह । यथाहं भगवन् भगवतोभाषितस्यार्थमाजानामि । प्रज्ञाधारमितायां शिञ्चमाणेन बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन मायापुरुषेणेव शिञ्चितव्यं । भवत्यनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन् सर्व एते मायापुरुषावेदितव्याः । यदुतपञ्चस्कन्धाः ।

भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि त्विमे पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञाधारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यास्यति । आह । नोहीदं भगवन् । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्नभावस्वभावः पञ्चस्कन्धाः । स चाभावस्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते

स्वप्नोपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां
 निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन् । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्न-
 भावस्वभावः पञ्चस्कन्धाः । स चाभावस्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते मायोपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन् ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्नभावस्वभावाः पञ्चस्कन्धाः स चाभाव-
 स्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते प्रतिश्रुत्-
 कोपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां
 निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन् । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्न-
 भावस्वभावाः प्रतिश्रुत्काः स चाभावस्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते प्रतिभासोपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन् ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्नभावस्वभावः प्रतिभासः स चाभाव-
 स्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते उदक-
 चन्द्रोपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां
 निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन् । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्न
 भावस्वभाव उदकचन्द्रः स चाभावस्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह ।
 तत् किं मन्यसे सुभूते मरीच्युपमाः पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां
 शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यान्ति । आह नोहीदं भगवन्
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्नभावस्वभावो मरीचिः स चाभावस्वभावो
 नोपलभ्यते । भगवानाह । तत् किं मन्यसे सुभूते निर्मितोपमा
 पञ्चस्कन्धाः प्रज्ञापारमितायां शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतायां निर्यान्ति

आह नोहीदं भगवन् । तत्कस्य हेतोस्तथाहि भगवन्नभावस्वभावो-
निर्मितः । स चाभावस्वभावो नोपलभ्यते । भगवानाह । तत् किं
मन्यसे सुभूते स्वप्नोपमं रूपं स्वप्नोपमा वेदना स्वप्नोपमा संज्ञा
स्वप्नोपमाः संस्काराः स्वप्नोपमं विज्ञानं । तत् षडिन्द्रियं ते पञ्चो-
पादानस्कन्धाः । ते चाऽध्यात्मशून्यतया नोपलभ्यन्ते बहिर्द्विशून्यतया
नोपलभ्यन्ते । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतया नोपलभ्यन्ते । शून्यताशून्यतया
नोपलभ्यन्ते । महाशून्यतया नोपलभ्यन्ते । परमार्थशून्यतया नोप-
लभ्यन्ते । संस्कृतशून्यतया नोपलभ्यन्ते । असंस्कृतशून्यतया नोप-
लभ्यन्ते । अत्यन्तशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवरागशून्यतया नोप-
लभ्यन्ते । अनवकारशून्यतया नोपलभ्यन्ते । प्रकृतिशून्यतया नोप-
लभ्यन्ते । सर्वधर्मशून्यतया नोपलभ्यन्ते । स्वलक्षणशून्यतया नोप-
लभ्यन्ते । अनुपलम्भशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अभावशून्यतया नोप-
लभ्यन्ते । स्वभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अभावस्वभावशून्यतया
नोपलभ्यन्ते ।

मायोपमं सुभूते रूपं मायोपमा वेदना मायोपमा संज्ञा
मायोपमाः संस्काराः मायोपमं विज्ञानं । यच्च विज्ञानं तत्
षडिन्द्रियं । तत् पञ्चोपादानस्कन्धाः । ते चाऽध्यात्मशून्यतया
नोपलभ्यन्ते । बहिर्द्विशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतया
नोपलभ्यन्ते । शून्यताशून्यतया नोपलभ्यन्ते । महाशून्यतया नोप-
लभ्यन्ते । परमार्थशून्यतया नोपलभ्यन्ते । संस्कृतशून्यतया नोप-
लभ्यन्ते । असंस्कृतशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अत्यन्तशून्यतया नोप-
लभ्यन्ते । अनवरागशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवकारशून्यतया नोप-

लभ्यन्ते । प्रकृतिशून्यतया नोपलभ्यन्ते । सर्वधर्मशून्यतया नोप-
लभ्यन्ते । स्वलक्षणशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनुपलम्भशून्यतया
नोपलभ्यन्ते । अभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते । स्वभावशून्यतया नोप-
लभ्यन्ते । अभावस्वभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।

प्रतिश्रुत्कोपमं सुभूते रूपं प्रतिश्रुत्कोपमा वेदना प्रतिश्रुत्कोपमा
संज्ञा । प्रतिश्रुत्कोपमाः संस्काराः । प्रतिश्रुत्कोपमं विज्ञानं । तत्
षडिन्द्रियं तत्पञ्चोपादानस्कन्धास्ते चाऽध्यात्मशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।
बहिर्द्वीशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अध्यात्मबहिर्द्वीशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।
शून्यताशून्यतया नोपलभ्यन्ते । महाशून्यतया नोपलभ्यन्ते । परमार्थ-
शून्यतया नोपलभ्यन्ते । संस्कृतशून्यतया नोपलभ्यन्ते । असंस्कृत-
शून्यतया नोपलभ्यन्त । अत्यन्तशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवराग-
शून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवकारशून्यतया नोपलभ्यन्ते । प्रकृति-
शून्यतया नोपलभ्यन्ते । सर्वधर्मशून्यतया नोपलभ्यन्ते । स्वलक्षण-
शून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनुपलम्भशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अभाव-
शून्यतया नोपलभ्यन्ते । स्वभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अभावस्वभाव-
शून्यतया नोपलभ्यन्ते ।

प्रतिभासोपमं सुभूते रूपं प्रतिभासोपमा वेदना । प्रतिभासो-
पमा संज्ञा । प्रतिभासोपमाः संस्काराः । प्रतिभासोपमं विज्ञानं ।
यच्च विज्ञानं तत् षडिन्द्रियं तत्पञ्चोपादानस्कन्धाः । ते चाऽध्यात्म-
शून्यतया नोपलभ्यन्ते । बहिर्द्वीशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अध्यात्म-
बहिर्द्वीशून्यतया नोपलभ्यन्ते । शून्यताशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।
महाशून्यतया नोपलभ्यन्ते । परमार्थशून्यतया नोपलभ्यन्त । संस्कृत-

शून्यतया नोपलभ्यन्ते । असंस्कृतशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अत्यन्त-
शून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवरागशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवकार-
शून्यतया नोपलभ्यन्ते । प्रकृतिशून्यतया नोपलभ्यन्ते । सर्वधर्म-
शून्यतया नोपलभ्यन्ते । खलक्षणशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनुपलम्भ-
शून्यतया नोपलभ्यन्ते । अभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते । स्वभावशून्य-
तया नोपलभ्यन्ते । अभावस्वभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।

उदकचन्द्रोपमं सुभूते रूपं । उदकचन्द्रोपमा वेदना । उदक-
चन्द्रोपमा संज्ञा । उदकचन्द्रोपमाः संस्काराः । उदकचन्द्रोपमं
विज्ञानं । यच्च विज्ञानं तत् षडिन्द्रियं तत्पञ्चोपादानस्कन्धाः । ते
चाऽध्यात्मशून्यतया नोपलभ्यन्ते । बहिर्द्वाशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।
अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतया नोपलभ्यन्ते । शून्यताशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।
महाशून्यतया नोपलभ्यन्ते । परमार्थशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।
संस्कृतशून्यतया नोपलभ्यन्ते । असंस्कृतशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।
अत्यन्तशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवरागशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।
अनवकारशून्यतया नोपलभ्यन्ते । प्रकृतिशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।
सर्वधर्मशून्यतया नोपलभ्यन्ते । खलक्षणशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।
अनुपलम्भशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।
स्वभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अभावस्वभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।

मरीच्युपमं सुभूते रूपं मरीच्युपमा वेदना । मरीच्युपमा
संज्ञा । मरीच्युपमाः संस्काराः । मरीच्युपमं विज्ञानं । यच्च
विज्ञानं तत्षडिन्द्रियं । तत्पञ्चोपादानस्कन्धाः । ते चाऽध्यात्म-
तया नोपलभ्यन्ते । बहिर्द्वाशून्यतया नोपलभ्यन्ते । नाऽध्यात्म-

बहिर्द्विशून्यतया नोपलभ्यन्ते । शून्यताशून्यतया नोपलभ्यन्ते । महाशून्यतया नोपलभ्यन्ते । परमार्थशून्यतया नोपलभ्यन्ते । संस्कृत-शून्यतया नोपलभ्यन्ते । असंस्कृतशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अत्यन्त-शून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवराग्रशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनवकार-शून्यतया नोपलभ्यन्ते । प्रकृतिशून्यतया नोपलभ्यन्ते । सर्वधर्म-शून्यतया नोपलभ्यन्ते । स्वलक्षणशून्यतया नोपलभ्यन्ते । अनुपलम्भ-शून्यतया नोपलभ्यन्ते । अभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते । स्वभावशून्य-तया नोपलभ्यन्ते । अभावस्वभावशून्यतया नोपलभ्यन्ते ।

आह । माहैव भगवन्नवयान संप्रस्थितो बोधिसत्त्वो महामत्त्व इमं निर्देशं श्रुत्वा उत्तस्येत्सन्त्वासमापद्येत । भगवानाह । स चेत् सुभूते नवयानसंप्रस्थितो बोधिसत्त्वो महामत्त्वो न प्रज्ञापारमितायामुपाय-कौशल्यो भवेत् । नैव कल्याणमित्रहस्तगतो भवेत् । उत्तस्येत् सन्त्वासमापद्येत । आह । कतमद्भगवन् बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायामुपायकौशल्यं । यत्र चरन् बोधिसत्त्वो महामत्त्व इमं निर्देशं श्रुत्वा नोत्तस्यन्ति । न सन्त्वासमापद्येत ।

भगवानाह । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमिता-याश्चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिमं युक्तेन चित्तेन रूपमनित्यमिति प्रत्य-वेक्षते । तच्च नोपलभते । वेदनामनित्येति प्रत्यवेक्षते नोपलभते । संज्ञामनित्येति प्रत्यवेक्षते नोपलभते । संस्काराननित्या इति प्रत्यवेक्षते नोपलभते । विज्ञानमनित्यमिति प्रत्यवेक्षते नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशल्यं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापार-

मितायां चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपं दुःखमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । वेदनादुःखेति* संज्ञादुःखेति संस्काराः दुःखा इति विज्ञानं दुःखमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपमनात्मेति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । वेदना अनात्मेति संज्ञा अनात्मेति संस्कारा अनात्मान इति विज्ञानमनात्मेति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपं शान्तमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते वेदना शान्तेति संज्ञा शान्तेति संस्काराः शान्ता इति विज्ञानं शान्तमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतमुपायकौशलं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपं शून्यमिति वेदनाशून्येति संज्ञाशून्येति संस्काराः शून्या इति विज्ञानं शून्यमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वोमहामत्त्वः

* ख । ग । घ । पुस्तके वेदना, संज्ञा, इत्यादिशब्दोत्तरं दुःखादिशब्दात् परं प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभत इति लिखितं । एवं परत्रापि सर्वत्र-वेदनादिशब्दोत्तरानात्मादिशब्दात् परमपि ।

प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपमानिमित्तमिति वेदना आनिमित्तेति संज्ञा आनिमित्तेति संस्काराः आनिमित्ता इति विज्ञानमानिमित्तमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपमप्रणिहितमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । वेदनाऽप्रणिहितेति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संज्ञाऽप्रणिहितेति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संस्काराः अप्रणिहितेति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । विज्ञानमप्रणिहितमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपमनभिसंस्कारमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । वेदनाऽनभिसंस्कारेति प्रत्यवेक्षते । तच्च नोपलभते । संज्ञाऽनभिसंस्कारेति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संस्कारा अनभिसंस्कारा इति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । विज्ञानमनभिसंस्कारमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपं विविक्तमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । वेदनाविविक्तेति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संज्ञाविविक्तेति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संस्काराविविक्ता इति

प्रत्यवेक्षते तांश्च नोपलभते । विज्ञानं विविक्तमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं ।

पुनरपि सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपमनित्याकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । वेदनामनित्याकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संज्ञामनित्याकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संस्काराननित्याकारेण प्रत्यवेक्षते तांश्च नोपलभते । विज्ञानमनित्याकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपं दुःखाकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । वेदनां दुःखाकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संज्ञां दुःखाकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संस्कारान् दुःखाकारेण प्रत्यवेक्षते तांश्च नोपलभते । विज्ञानं दुःखाकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तेन चित्तेन रूपमनात्माकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । वेदनामनात्माकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संज्ञामनात्माकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संस्काराननात्माकारेण प्रत्यवेक्षते तांश्च नोपलभते । विज्ञानमनात्माकारेण

प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः रूपं शान्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । वेदनां शान्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संज्ञां शान्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संस्कारान् शान्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तांश्च नोपलभते । विज्ञानं शान्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः रूपं शून्याकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । वेदनां शून्याकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संज्ञां शून्याकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संस्कारान् शून्याकारेण प्रत्यवेक्षते तांश्च नोपलभते । विज्ञानं शून्याकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमानिमित्तमिति प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । वेदनामानिमित्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संज्ञामानिमित्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संस्कारानामानिमित्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तांश्च नोपलभते । विज्ञानमानिमित्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमप्रणिहितमिति प्रत्यवेक्षते
तच्च नोपलभते । वेदनामप्रणिहिताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च
नोपलभते । संज्ञामप्रणिहिताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते ।
संस्कारान् प्रणिहिताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । विज्ञान-
मप्रणिहिताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमनभिसंस्काराकारेण प्रत्य-
वेक्षते तच्च नोपलभते । वेदनामनभिसंस्काराकारेण प्रत्यवेक्षते
तच्च नोपलभते । संज्ञामनभिसंस्काराकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च
नोपलभते । संस्काराननभिसंस्काराकारेण प्रत्यवेक्षते तांश्च नोप-
लभते । विज्ञानमनभिसंस्काराकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते ।
इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरत
उपायकौशलं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं विविक्ताकारेण प्रत्यवेक्षते
तच्च नोपलभते । वेदनां विविक्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते ।
संज्ञां विविक्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । संस्कारान्
विविक्ताकारेण प्रत्यवेक्षते तांश्च नोपलभते । विज्ञानं विविक्ताकारेण
प्रत्यवेक्षते तच्च नोपलभते । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
प्रज्ञापारमितायां चरत उपायकौशलं ।

तस्य पुनः सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यैवं प्रत्यवेक्षमाणस्यैवं भवत्यहं सर्वसत्त्वेभ्यो रूपमनित्यमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । रूपं दुःखमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । रूपमनात्मेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । रूपं शान्तमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । रूपं शून्यमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । रूपमानिमित्तमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । रूपमप्रणिहितमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । रूपमनभिसंस्कारमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । रूपं विविक्तमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

वेदनामनित्येति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । वेदनां दुःखेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । वेदनामनात्मेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । वेदनां शान्तेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । वेदनां शून्येति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । वेदनामानिमित्तेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । वेदनामप्रणिहितेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । वेदनामनभिसंस्कारेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । वेदनां विविक्तेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

संज्ञामनित्येति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संज्ञां दुःखेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संज्ञामनात्मेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संज्ञां शान्तेति धर्मं देश-

यिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संज्ञां शून्येति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संज्ञामानिमित्तेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संज्ञामप्रणिहितेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संज्ञामनभिसंस्कारेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संज्ञां विविक्तेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

संस्काराननित्या इति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संस्कारान् दुःखा इति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संस्कारानात्मान इति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संस्कारान् शान्ता इति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संस्कारान् शून्या इति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संस्कारानानिमित्ता इति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संस्कारानप्रणिहिता इति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संस्काराननभिसंस्कारा इति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । संस्कारानविविक्ता इति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

विज्ञानमनित्यमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । विज्ञानं दुःखमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । विज्ञानमनात्मेति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । विज्ञानं शान्तमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । विज्ञानं शून्यमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । विज्ञानमनिमित्तमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । विज्ञानम-

प्रणिहितमिति धर्मं देशयिष्यामि । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । विज्ञान-
मनभिसंस्कारमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
विज्ञानं विविक्तमिति धर्मं देशयिष्यामि तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

इयं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानपारमिता । येन बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वो मोक्षस्यति । न संस्रस्यति । न संस्रासमापद्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
यस्मिन् आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमनित्याकारेण मन-
सिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यस्मिन् आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मन-
सिकारैरूपमनित्याकारेण मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
यस्मिन् आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं शान्ताकारेण मन-
सिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यस्मिन् आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मन-
सिकारैरूपं शून्याकारेण मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
यस्मिन् आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमानिमित्ताकारेण
मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यस्मिन् आवकप्रत्येकबुद्धप्रति-
संयुक्तैर्मनसिकारैरूपमप्रणिहिताकारेण मनसिकरोति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । यस्मिन् आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमनभि-
संस्काराकारेण मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यस्मिन् आवक-
प्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं विविक्ताकारेण मनसिकरोति
तच्चानुपलम्भयोगेन ।

यस्मिन् आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्व्वेदनामनित्याकारेण
मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यस्मिन् आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तै-
र्मनसिकारैर्व्वेदनां दुःखाकारेण मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन ।

यत्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञामनित्याकारेण
मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यत्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तै-
र्मनसिकारैः संज्ञां दुःखाकारेण मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
यत्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञामनात्माकारेण मन-
सिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यत्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मन-
सिकारैः संज्ञां शान्ताकारेण मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
यत्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञां शून्याकारेण मन-
सिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यत्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तै-
र्मनसिकारैः संज्ञामानिमित्ताकारेण मनसिकरोति तच्चानुपल-
म्भयोगेन । यत्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञामप्रणि-
हिताकारेण मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यत्न आवकप्रत्येक-

मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यन्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रति-
संयुक्तैर्मनसिकारैर्विज्ञानं शान्ताकारेण मनसिकरोति तच्चानुप-
लम्भयोगेन । यन्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्विज्ञानं शून्या-
कारेण मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यन्न आवकप्रत्येकबुद्ध-
प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्विज्ञानमनिमित्ताकारेण मनसिकरोति तच्चानु-
पलम्भयोगेन । यन्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्विज्ञानम-
प्रणिहिताकारेण मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यन्न आवक-
प्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्विज्ञानमनभिसंस्काराकारेण मनसि-
करोति तच्चानुपलम्भयोगेन । यन्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मन-
सिकारैर्विज्ञानं विविक्ताकारेण मनसिकरोति तच्चानुपलम्भयोगेन ।

इयं सुभूते* बोधिमत्त्वस्य महामत्त्वस्यापरासृष्टाशौलपारमिता
येन बोधिमत्त्वोमहामत्त्वो नोत्तस्यति न संवस्यति न सन्ताममापद्यते ।

पुनरपरं बोधिमत्त्वस्य महामत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरन्तो येषां
धर्माणामनित्याकारेण दुःखाकारेणानात्माकारेण शून्याकारेणा-
निमित्ताकारेणाप्रणिहिताकारेणानभिसंस्काराकारेण विविक्ताकारेण
प्रत्यवेक्षतेचमनारोचनेयं बोधिमत्त्वस्य महामत्त्वस्य क्षान्तिपारमिता येन
बोधिमत्त्वोमहामत्त्वो नोत्तस्यति न संवस्यति न सन्ताममापद्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिमत्त्वोमहामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
सर्वाकारजताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमनित्यमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानु-
पलम्भयोगेन । सर्वाकारजताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं दुःखमिति
प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वाकारजताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारै-

* एष एव पाठः ख, ग, घ, पुस्तकेऽपि दृश्यते । अर्थस्तु न सङ्गच्छते ।

रूपमनात्मेति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्वाकारज्ञताप्रति-
 संयुक्तैर्मनसिकारैरूपं शान्तमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलभ्ययोगेन ।
 सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं शून्यमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानु-
 पलभ्ययोगेन । सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमानिमित्त-
 मिति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तै-
 र्मनसिकारैरूपमप्रणिहितमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलभ्ययोगेन ।
 सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमनभिसंस्कारमिति प्रत्यवेक्षते
 तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं विविक्त-
 मिति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलभ्ययोगेन ।

सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्वेदनाऽनित्येति वेदनादुःखेति*
 वेदनाऽनात्मेति वेदनाशान्तेति वेदनाशून्येति वेदना आनिमित्तेति
 वेदनाऽप्रणिहितेति वेदनाऽनभिसंस्कारेति वेदनाविविक्तेति प्रत्य-
 वेक्षते तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः
 संज्ञाऽनित्येति संज्ञादुःखेति संज्ञा अनात्मेति संज्ञाशान्तेति संज्ञा-
 शून्येति संज्ञा आनिमित्तेति संज्ञाऽप्रणिहितेति संज्ञाऽनभिसंस्कारेति
 संज्ञाविविक्तेति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्वाकारज्ञता-
 प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संस्कारा अनित्या इति संस्कारादुःखा इति
 संस्कारा अनात्मान इति संस्काराः शान्ता इति संस्काराः शून्या
 इति संस्काराः आनिमित्ता इति संस्कारा अप्रणिहिता इति
 संस्कारा अनभिसंस्कारा इति संस्काराः विविक्ता इति प्रत्यवेक्षते

* वेदनादिष्वपि सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैरित्यादिपदानां निर्देशोऽस्ति-
 रूपवदिति ग्रन्थस्य रीत्यालक्ष्यते आदर्शपुस्तके तु तथानिर्देशो नास्ति ।

तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्विज्ञानम-
नित्यमिति विज्ञानं दुःखमिति विज्ञानमनात्मेति विज्ञानं शान्त-
मिति विज्ञानं शून्यमिति विज्ञानमानिमित्तमिति विज्ञानमप्रणि-
हितमिति विज्ञानमनभिसंस्कारमिति विज्ञानं विविक्तमिति प्रत्य-
वेक्षते तच्चानुपलभ्ययोगेन । तस्यैवा* तेषां सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तानां
मनसिकाराणां मनुत्सर्जनता अनिच्छिन्नधुरता इयं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य वीर्यपारमिता येन बोधिसत्त्वो महासत्त्वो नोत्तस्यति न
मन्त्रस्यति न सन्त्रासमापद्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्व्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमनित्यमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानु-
पलभ्ययोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणा-
मवकाशं ददाति । तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्व्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं दुःखमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलभ्य-
योगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्व्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः रूपमनात्मेति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलभ्य-
योगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

* इति समस्तपुस्तकेषु पाठः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं शान्तमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणामव-
काशं ददाति न च तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपं शून्यमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वा-
कारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः रूपमानिमित्तमिति प्रत्यवेक्षते
तच्चानुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसि-
काराणामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये
बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमप्रणिहितमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानु-
पलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसि-
काराणामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरूपमनभिसंस्कारमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानु-
पलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-

णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ज्ञाप्रतिसंयुक्तैर्मनमिकारैरूपं विविक्तमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनमिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ज्ञाप्रतिसंयुक्तैर्मनमिकारैर्वेदनामनित्येति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनमिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ज्ञाप्रतिसंयुक्तैर्मनमिकारैर्वेदनां दुःखेति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनमिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ज्ञाप्रतिसंयुक्तैर्मनमिकारैर्वेदनामनात्मेति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनमिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ज्ञाप्रतिसंयुक्तैर्मनमिकारैर्वेदनां शान्तेति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनमिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञाऽनित्येति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञा दुःखेति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशं
ददाति न च तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञाऽनात्मेति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशं
ददाति न च तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञाशान्तेति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञाशून्येति प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलम्भ-
योगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञा आनिमित्तेति प्रत्यवेक्षते तच्चा-
नुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतियुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञाऽप्रणिहितेति प्रत्यवेक्षते तच्चा-
नुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञाऽनभिसंस्कारेति प्रत्यवेक्षते तच्चा-
नुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संज्ञाविविक्तेति प्रत्यवेक्षते तच्चा-
नुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संस्कारा अनित्या इति प्रत्यवेक्षते तच्चा-

नुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संस्कारादुःखा इति प्रत्यवेक्षते तच्चा-
नुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संस्कारा अनात्मान इति प्रत्यवेक्षते तच्चा-
नुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धानां मनसिकाराणामवकाशं
ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलधर्माणां ये बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संस्काराः शान्ता इति प्रत्यवेक्षते तच्चा-
नुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संस्काराः शून्या इति प्रत्यवेक्षते तच्चा-
नुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संस्कारा अनिमिता इति प्रत्यवेक्षते
तच्चानुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मन-
सिकाराणामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये
बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संस्कारा अप्रणिहिता इति प्रत्यवेक्षते
तच्चानुपलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मन-
सिकाराणामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये
बोधेः परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः अनभिसंस्कारा इति प्रत्यवेक्षते तच्चानुप-
लम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः संस्काराविविक्ता इति प्रत्यवेक्षते तच्चानु-
पलम्भयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्वाकार-
ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्विज्ञानमनित्यमिति प्रत्यवेक्षते तच्चानु-

नुपलभयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां मनसिकारा-
णामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां ये बोधेः
परिपन्थकराः ।

आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्विज्ञानं दुःखमिति
प्रत्यवेक्षते तच्चानुपलभयोगेन । न च आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तानां
मनसिकाराणामवकाशं ददाति तदन्येषाञ्चाकुशलमूलानां धर्माणां
ये बोधेः परिपन्थकराः । इयं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
ध्यानपारमिता । येन बोधिसत्त्वो महासत्त्वो नोत्तस्यति न संचस्यति
न संचासमापद्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरेवं प्रत्यवेक्षते । न रूपशून्यतया
रूपं शून्यं रूपमेव शून्यता शून्यतैव रूपं । न वेदना शून्यतया
वेदनाशून्या वेदनैव शून्यता शून्यतैव वेदना । न संज्ञाशून्यतया
संज्ञाशून्या संज्ञैव शून्यता शून्यतैव संज्ञा । न संस्कारशून्यतया संस्काराः
शून्याः संस्कारा एव शून्यता शून्यतैव संस्काराः । न विज्ञानशून्य-
तया विज्ञानं शून्यं । विज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव विज्ञानं ।

न चक्षुः शून्यतया चक्षुः शून्यं चक्षुरेव शून्यता शून्यतैव चक्षुः ।
न श्रोत्रं शून्यतया श्रोत्रं शून्यं श्रोत्रमेव शून्यता शून्यतैव श्रोत्रं ।
न घ्राणशून्यतया घ्राणं शून्यं घ्राणमेव शून्यता शून्यतैव घ्राणं ।
न जिह्वाशून्यतया जिह्वाशून्या जिह्वैव शून्यता शून्यतैव जिह्वा ।
न कायशून्यतया कायः शून्यः कायएव शून्यता शून्यतैव कायः ।
न मनः शून्यतया मनः शून्यं मनएव शून्यता शून्यतैव मनः ।

न रूपशून्यतयारूपं शून्यं रूपमेव शून्यता शून्यतैव रूपं । न शब्दशून्यतया शब्दः शून्यः शब्दएव शून्यता शून्यतैव शब्दः । न गन्धशून्यतया गन्धः शून्यः गन्धएव शून्यता शून्यतैव गन्धः । न रसशून्यतया रसः शून्यः रसएव शून्यता शून्यतैव रसः । न स्पर्शशून्यतया स्पर्शः शून्यः स्पर्शएव शून्यता शून्यतैव स्पर्शः । न धर्मशून्यतया धर्माः शून्याः धर्माएव शून्यता शून्यतैव धर्माः ।

न चक्षुर्विज्ञानशून्यतया चक्षुर्विज्ञानं शून्यं चक्षुर्विज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव चक्षुर्विज्ञानं । न श्रोत्रविज्ञानशून्यतया श्रोत्रविज्ञानं शून्यं श्रोत्रविज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव श्रोत्रविज्ञानं । न घ्राणविज्ञानशून्यतया घ्राणविज्ञानं शून्यं घ्राणविज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव घ्राणविज्ञानं । न जिह्वाविज्ञानशून्यतया जिह्वाविज्ञानं शून्यं जिह्वाविज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव जिह्वाविज्ञानं । न कायविज्ञानशून्यतया कायविज्ञानं शून्यं कायविज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव कायविज्ञानं । न मनोविज्ञानशून्यतया मनोविज्ञानं शून्यं मनोविज्ञानमेव शून्यता शून्यतैव मनोविज्ञानं ।

न चक्षुः संस्पर्शशून्यतया चक्षुः संस्पर्शः शून्यः चक्षुः संस्पर्शएव शून्यता शून्यतैव चक्षुः संस्पर्शः । न श्रोत्रसंस्पर्शशून्यतया श्रोत्रसंस्पर्शः शून्यः श्रोत्रसंस्पर्शएव शून्यता शून्यतैव श्रोत्रसंस्पर्शः । न घ्राणसंस्पर्शशून्यतया घ्राणसंस्पर्शः शून्यः घ्राणसंस्पर्शएव शून्यता शून्यतैव घ्राणसंस्पर्शः । न जिह्वासंस्पर्शशून्यतया जिह्वासंस्पर्शः शून्यः जिह्वासंस्पर्शएव शून्यता शून्यतैव जिह्वासंस्पर्शः । न कायसंस्पर्शशून्यतया कायसंस्पर्शः शून्यः कायसंस्पर्शएव शून्यता शून्यतैव कायसंस्पर्शः ।

न मनः संस्पर्शशून्यतया मनः संस्पर्शः शून्यः मनः संस्पर्शएव शून्यता शून्यतैव मनः संस्पर्शः ।

न चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या श्रोत्र-संस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या घ्राण-संस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । न मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्या मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनैव शून्यता शून्यतैव मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना ।

न पृथिवीधातुशून्यतया पृथिवीधातुः शून्यः पृथिवीधातुरेव शून्यता शून्यतैव पृथिवीधातुः । नाऽब्धातुशून्यतयाऽब्धातुः शून्यः अब्धातुरेव शून्यता शून्यतैवाब्धातुः । न तेजोधातुशून्यतया तेजो-धातुः शून्यः तेजोधातुरेव शून्यता शून्यतैव तेजोधातुः । न वायु-धातुशून्यतया वायुधातुः शून्यः वायुधातुरेव शून्यता शून्यतैव वायु-धातुः । नाकाशधातुशून्यतया आकाशधातुः शून्यः आकाशधातुरेव शून्यता शून्यतैवाकाशधातुः । न विज्ञानधातुशून्यतया विज्ञानधातुः शून्यः विज्ञानधातुरेव शून्यता शून्यतैव विज्ञानधातुः ।

नाऽविद्याशून्यतयाऽविद्याशून्याऽविद्यैव शून्यता शून्यतैवाविद्या ।
 न संस्कारशून्यतया संस्काराः शून्याः संस्काराएव शून्यता शून्यतैव
 संस्काराः । न विज्ञानशून्यतया विज्ञानं शून्यं विज्ञानमेव शून्यता
 शून्यतैव विज्ञानं । न नामरूपशून्यतया नामरूपं शून्यं नामरूपमेव
 शून्यता शून्यतैव नामरूपं । न षडायतनशून्यतया षडायतनं शून्यं
 षडायतनमेव शून्यता शून्यतैव षडायतनं । न स्पर्शशून्यतया स्पर्शः
 शून्यं स्पर्श एव शून्यता शून्यतैवस्पर्शः । न तृष्णाशून्यतया तृष्णाशून्या
 तृष्णैव शून्यता शून्यतैव तृष्णा । उपोपादानशून्यतया उपादानं शून्यं
 उपादानमेव शून्यता शून्यतैवोपादानं । न वेदनाशून्यतया वेदना-
 शून्यावेदनैव शून्यता शून्यतैव वेदना । न भवशून्यतया भवः शून्यः
 भवएव शून्यता शून्यतैव भवः । न जातिशून्यतया जातिः शून्या
 जातिरेव शून्यता शून्यतैव जातिः । न जरामरणशून्यतया जरा-
 मरणं शून्यं जरामरणमेव शून्यता शून्यतैव जरामरणं ।

न दानपारमिताशून्यतया दानपारमिताशून्या दानपारमितैव
 शून्यता शून्यतैव दानपारमिता । न शीलपारमिता शून्यतया शील-
 पारमिताशून्या शीलपारमितैव शून्यता शून्यतैव शीलपारमिता ।
 न चान्तिपारमिताशून्यतया चान्तिपारमिताशून्या चान्तिपारमितैव
 शून्यता शून्यतैव चान्तिपारमिता । न वीर्यपारमिताशून्यतया
 वीर्यपारमिताशून्या वीर्यपारमितैव शून्यता शून्यतैव वीर्यपारमिता ।
 न ध्यानपारमिताशून्यतया ध्यानपारमिताशून्या ध्यानपारमितैव
 शून्यता शून्यतैव ध्यानपारमिता । न प्रज्ञापारमिताशून्यतया प्रज्ञा-
 पारमिताशून्या प्रज्ञापारमितैव शून्यता शून्यतैव प्रज्ञापारमिता ।

नाध्यात्मशून्यताशून्यतया अध्यात्मशून्यताशून्या अध्यात्मशून्यतैव
 शून्यता शून्यतैवाध्यात्मशून्यता । न बहिर्द्विशून्यताशून्यतया बहिर्द्वि-
 शून्यताशून्या बहिर्द्विशून्यतैव शून्यता शून्यतैव बहिर्द्विशून्यता ।
 नाध्यात्म बहिर्द्विशून्यताशून्यतया ऽध्यात्म बहिर्द्विशून्यताशून्या
 ऽध्यात्म बहिर्द्विशून्यतैव शून्यता शून्यतैवाध्यात्म बहिर्द्विशून्यता । न
 शून्यताशून्यताशून्यतया शून्यताशून्यताशून्या शून्यता शून्यतैव शून्यता
 शून्यतैव शून्यताशून्यता । न महाशून्यताशून्यतया महाशून्यताशून्या
 महाशून्यतैव शून्यता शून्यतैव महाशून्यता । न परमार्थशून्यता-
 शून्यतया परमार्थशून्यताशून्या परमार्थशून्यतैव शून्यता शून्यतैव
 परमार्थशून्यता । न संस्कृतशून्यताशून्यतया संस्कृतशून्यताशून्या
 संस्कृतशून्यतैव शून्यता शून्यतैव संस्कृतशून्यता । नाऽसंस्कृतशून्यता-
 शून्यतया ऽसंस्कृतशून्यताशून्या असंस्कृतशून्यतैव शून्यता शून्यतैवा-
 संस्कृतशून्यता । नाऽत्यन्तशून्यताशून्यतया ऽत्यन्तशून्यताशून्या अत्यन्त-
 शून्यतैव शून्यता शून्यतैवात्यन्तशून्यता । नानवराग्रशून्यताशून्यतया
 ऽनवराग्रशून्यताशून्या ऽनवराग्रशून्यतैव शून्यता शून्यतैवानवराग्रश-
 न्यता । नाऽनवकारशून्यताशून्यतया ऽनवकारशून्यताशून्या अनव-
 कारशून्यतैव शून्यता शून्यतैवानवकारशून्यता । न प्रकृतिशून्यताशू-
 न्यतया प्रकृतिशून्यताशून्या प्रकृतिशून्यतैव शून्यता शून्यतैव प्रकृति-
 शून्यता । न सर्वधर्मशून्यताशून्यतया सर्वधर्मशून्यताशून्या सर्व-
 धर्मशून्यतैव शून्यता शून्यतैव सर्वधर्मशून्यता । न खलक्षणशून्यता-
 शून्यतया खलक्षणशून्यताशून्या खलक्षणशून्यतैव शून्यता शून्यतैव
 खलक्षणशून्यता । नाऽनुपलम्भशून्यताशून्यतया ऽनुपलम्भशून्यताशून्या

अनुपलम्भशून्यतैव शून्यता शून्यतैवानुपलम्भशून्यता । नाऽभावशून्य-
ताशून्यतया ऽभावशून्यताशून्या अभावशून्यतैव शून्यता शून्यतैवा-
भावशून्यता । न स्वभावशून्यताशून्यतया स्वभावशून्यताशून्या स्वभाव-
शून्यतैव शून्यता शून्यतैव स्वभावशून्यता । नाभावस्वभावशून्यता
शून्यतया ऽभावस्वभावशून्यताशून्या अभावस्वभावशून्यतैव शून्यता
शून्यतैवाभावस्वभावशून्यता ।

न सृत्युपस्थानानिशून्यतया सृत्युपस्थानानि शून्यानि सृत्युप-
स्थानान्येव शून्यता शून्यतैव सृत्युपस्थानानि । न सम्यक्प्रहाणानि
शून्यतया सम्यक्प्रहाणानि शून्यानि सम्यक्प्रहाणान्येव शून्यता शून्यतैव
सम्यक्प्रहाणानि । नर्द्धिपादाशून्यतया कर्द्धिपादाः शून्याः ऋद्धि-
पादाएव शून्यता शून्यतैवर्द्धिपादाः । नेन्द्रियशून्यतया इन्द्रियाणि
शून्यानि इन्द्रियाण्येव शून्यता शून्यतैवेन्द्रियाणि । न बलानि शून्य-
तया बलानि शून्यानि बलान्येव शून्यता शून्यतैव बलानि । न
बोध्यङ्गानि शून्यतया बोध्यङ्गानि शून्यानि बोध्यङ्गान्येव शून्यता
शून्यतैव बोध्यङ्गानि । नार्थ्याष्टाङ्गमार्गाशून्यतया आर्थ्याष्टाङ्गमार्गः
शून्यः आर्थ्याष्टाङ्गमार्ग एव शून्यता शून्यतैवार्थ्याष्टाङ्गमार्गः । नार्थ्य-
सत्यानि शून्यतया आर्थ्यसत्यानि शून्यानि आर्थ्यसत्यान्येव शून्यता
शून्यतैवार्थ्यसत्यानि । न ध्यानशून्यतया ध्यानानि शून्यानि ध्यानान्येव
शून्यता शून्यतैव ध्यानानि । नाऽप्रमाणशून्यतया ऽप्रमाणानि शून्यानि
अप्रमाणान्येव शून्यता शून्यतैवाप्रमाणानि । नारूप्यसमापत्तिशून्यतया
आरूप्यसमापत्तयः शून्याः आरूप्यसमापत्तय एव शून्यता शून्यतैवा-
रूप्यसमापत्तयः । न विमोचशून्यतया विमोचाः शून्याः विमोचा

एव शून्यता शून्यतैव विमोचाः । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तिशून्यतया
 ऽनुपूर्वविहारसमापत्तयः शून्याः अनुपूर्वविहारसमापत्तय एव
 शून्यता शून्यतैवानुपूर्वविहारसमापत्तयः । न शून्यतानिमित्ता ऽप्रणि-
 हितविमोचमुखशून्यतया शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि
 शून्यानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्येव शून्यताशून्य-
 तैव शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि । नाऽभिज्ञाशून्यतया
 ऽभिज्ञाः शून्याः अभिज्ञाएव शून्यताशून्यतैवाभिज्ञाः । न समा-
 धिशून्यतया समाधयः शून्याः समाधयएव शून्यताशून्यतैव समा-
 धयः । न धारणीमुखशून्यतया धारणीमुखानि शून्यानि धारणी-
 मुखान्येव शून्यता शून्यतैव धारणीमुखानि । न तथागतबलशून्यतया
 तथागतबलानि शून्यानि तथागतबलान्येव शून्यता शून्यतैव तथा-
 गतबलानि । न वैशारद्यशून्यतया वैशारद्यानि शून्यानि वैशारद्या-
 न्येव शून्यता शून्यतैव वैशारद्यानि । न प्रतिसम्बिच्छून्यतया प्रत-
 सम्बिद्ः शून्याः प्रतिसम्बिदएव शून्यता शून्यतैव प्रतिसम्बिद्ः । न
 महामैत्रीशून्यतया महामैत्रीशून्या महामैत्र्यैव शून्यता शून्यतैव
 महामैत्री । न महाकरुणाशून्यतया महाकरुणाशून्या महाकरुणैव
 शून्यता शून्यतैव महाकरुणा । नावेणिकबुद्धधर्मशून्यतया आवेणिक
 बुद्धधर्माः शून्याः आवेणिकबुद्धधर्माएव शून्यता शून्यतैवावेणिक-
 बुद्धधर्माः । इयं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिता ।

इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरन्
 उपायकौशलं । येनोपायकौशलेन समन्नागतो बोधिसत्त्वोमहासत्त्व
 इमं निर्देशं श्रुत्वा नोत्तस्यति न संचस्यति न संचासमापद्यते ।

सुभूतिराह । कतमानि भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्राणि । यैः कल्याणमित्रैः परिगृहीतो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः इमं प्रज्ञापारमितानिर्देशं श्रुत्वा नोत्तस्यति न संचस्यति न संचासमापद्यते । भगवानाह । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मैरूपमनित्यमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यच्च सर्व्वाकारज्ञतायाः । *योऽस्मैवेदनाऽनित्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यच्च सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मैसंज्ञाऽनित्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यच्च सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मैसंस्कारा अनित्या इति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यच्च सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै विज्ञानमनित्यमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यच्च सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै

* पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं । इति वाक्यभागः अत्रास्ति एवं परत्रापि योऽस्मै इत्यस्मात् प्रागन्तीति ग्रन्थस्य रचनायाः गीत्या अनुमीयते । आदर्शपुस्तके तु नास्ति ।

रूपं दुःखमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशल-
 मूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र
 सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै वेदनादुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चानुप-
 लम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
 वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै संज्ञादुःखेति धर्म्मं
 देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ
 वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै
 संस्काराः दुःखा इति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्व-
 कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
 यत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै विज्ञानं दुःखमिति धर्म्मं
 देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ
 वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
 रूपमनात्मेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि
 च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र
 सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै वेदनाऽनात्मेति धर्म्मं देशयति तच्चानु-
 पलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबु-
 द्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै संज्ञा-
 ऽनात्मेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि
 च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकार-
 ज्ञतायाः । योऽस्मै संस्कारा अनात्मान इति धर्म्मं देशयति तच्चा-
 नुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येक-

बुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै विज्ञानमनात्मेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै रूपं शान्तमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै वेदनाशान्तेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै संज्ञाशान्तेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै संस्काराः शान्ता इति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै विज्ञानं शान्तमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै रूपं शून्यमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै वेदनाशून्येति धर्मं देशयति

तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै संज्ञाशून्येति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै संस्काराः शून्या इति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै विज्ञानं शून्यमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै रूपमानिमित्तमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै वेदना आनिमित्तेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै संज्ञा आनिमित्तमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै संस्काराः आनिमित्ता इति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै विज्ञानमानिमित्तमिति धर्मं देशयति तच्चानुप-

समयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्ध-
भूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
रूपमप्रणिहितमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुश-
लमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामय-
त्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै वेदनाऽप्रणिहितेति धर्म्मं देशयति
तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा
प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै
संज्ञाऽप्रणिहितेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुश-
लमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामय-
त्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै संस्कारा अप्रणिहिता इति
धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आव-
कभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।
योऽस्मै विज्ञानमप्रणिहितमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
रूपमनभिसंस्कारमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणा-
मयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै वेदनाऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं
देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ
वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

योऽस्मै संज्ञाऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै संस्काराः अनभिसंस्कारा इति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै विज्ञानमनभिसंस्कारमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै रूपं विविक्तमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । योऽस्मै वेदनाविविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै वेदनाविविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं वेदितव्यं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चक्षुरनित्यमिति श्रोत्रमनित्यमिति घ्राणमनित्यमिति जिह्वाऽनित्येति कायोऽनित्य इति मनोऽनित्यमिति धर्म्मं देशयति तच्चानु-

नुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येक-
बुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुर्दुःखमिति श्रोत्रं दुःखमिति घ्राणं दुःखमिति जिह्वादुःखेति
कायोदुःख इति मनोदुःखमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभयो-
गेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुरनात्मेति श्रोत्रमनात्मेति घ्राणमनात्मेति जिह्वाऽनात्मेति
कायोऽनात्मेति मनोऽनात्मेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुः शान्तमिति श्रोत्रं शान्तमिति घ्राणं शान्तमिति जिह्वा-
शान्तेति कायः शान्त इति मनः शान्तमिति धर्म्मं देशयति
तच्चानुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा
प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुः शून्यमिति श्रोत्रं शून्यमिति घ्राणं शून्यमिति जिह्वाशून्येति
कायः शून्य इति मनः शून्यमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चचुरानिमित्तमिति आचमानिमित्तमिति घ्राणमानिमित्तमिति जिह्वा आनिमित्तेति काय आनिमित्त इति मन आनिमित्तमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकार-
ज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चचुरप्रणिहितमिति आचमप्रणिहितमिति घ्राणमप्रणिहितमिति धर्मं जिह्वाऽप्रणिहितेति कायोऽप्रणिहित इति मनोऽप्रणिहितमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चचुरनभिसंस्कारमिति आचमनभिसंस्कारमिति घ्राणमनभिसंस्कारमिति जिह्वाऽनभिसंस्कारेति कायोऽनभिसंस्कार इति मनोऽनभिसंस्कारमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायां ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चचुर्व्विविक्तमिति आचं विविक्तमिति घ्राणं विविक्तमिति जिह्वा-
विविक्तेति कायोविविक्त इति मनोविविक्तमिति धर्मं देशयति चच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा
त्येति कदभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिमत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
रूपमनित्यमिति शब्दोऽनित्य इति गन्धोऽनित्य इति रसोऽनित्य
इति स्पर्शोऽनित्य इति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिमत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
रूपं दुःखमिति शब्दोदुःख इति गन्धोदुःख इति रसोदुःख इति
स्पर्शोदुःख इति धर्म्माः दुःखा इति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिमत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
रूपमनात्मेति शब्दोऽनात्मेति गन्धोऽनात्मेति रसोऽनात्मेति स्पर्शो-
ऽनात्मेति धर्म्मा अनात्मान इति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिमत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
रूपं शान्तमिति शब्दः शान्त इति गन्धः शान्त इति रसः शान्त
इति स्पर्शः शान्त इति धर्म्माः शान्ता इति धर्म्मं देशयति
तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा
प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिमत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
रूपं शून्यमिति शब्दः शून्य इति गन्धः शून्य इति रसः शून्य

इति स्पर्शः शून्य इति धर्माः शून्या इति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै रूपमानिमित्तमिति शब्द आनिमित्त इति गन्ध आनिमित्त इति रस आनिमित्त इति स्पर्श आनिमित्त इति धर्मा आनिमित्ता इति धर्मं देशयति . तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै रूपमप्रणिहितमिति शब्दोऽप्रणिहित इति गन्धोऽप्रणिहित इति रसोऽप्रणिहित इति स्पर्शोऽप्रणिहित इति धर्मा अप्रणिहिता इति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै रूपमनभिसंस्कारमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै रूपं विविक्तमिति शब्दोविविक्त इति गन्धोविविक्त इति रसोविविक्त इति स्पर्शोविविक्त इति धर्माविविक्ता इति धर्मं देशयति

तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा
प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चतुर्विज्ञानमनित्यमिति ओचविज्ञानमनित्यमिति घ्राणविज्ञानम-
नित्यमिति कायविज्ञानमनित्यमिति मनोविज्ञानमनित्यमिति
धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न
आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञ-
तायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चतुर्विज्ञानं दुःखमिति ओचविज्ञानं दुःखमिति घ्राणविज्ञानं
दुःखमिति जिह्वाविज्ञानं दुःखमिति कायविज्ञानं दुःखमिति
मनोविज्ञानं दुःखमिति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चतुर्विज्ञानमनात्मेति ओचविज्ञानमनात्मेति घ्राणविज्ञानमनात्मेति
जिह्वाविज्ञानमनात्मेति कायविज्ञानमनात्मेति मनोविज्ञानमना-
त्मेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न
आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकार-
ज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चतुर्विज्ञानं शान्तमिति ओचविज्ञानं शान्तमिति घ्राणविज्ञानं

शान्तमिति जिह्वाविज्ञानं शान्तमिति कायविज्ञानं शान्तमिति मनोविज्ञानं शान्तमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चतुर्व्विज्ञानं शून्यमिति श्रोत्रविज्ञानं शून्यमिति घ्राणविज्ञानं शून्यमिति जिह्वाविज्ञानं शून्यमिति कायविज्ञानं शून्यमिति मनोविज्ञानं शून्यमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चतुर्व्विज्ञानमानिमित्तमिति श्रोत्रविज्ञानमानिमित्तमिति घ्राणविज्ञानमानिमित्तमिति जिह्वाविज्ञानमानिमित्तमिति कायविज्ञानमानिमित्तमिति मनोविज्ञानमानिमित्तमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चतुर्व्विज्ञानमप्रणिहितमिति श्रोत्रविज्ञानमप्रणिहितमिति घ्राणविज्ञानमप्रणिहितमिति जिह्वाविज्ञानमप्रणिहितमिति कायविज्ञानमप्रणिहितमिति मनोविज्ञानमप्रणिहितमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चतुर्विज्ञानमनभिसंस्कारमिति श्रोत्रविज्ञानमनभिसंस्कारमिति
घ्राणविज्ञानमनभिसंस्कारमिति जिह्वाविज्ञानमनभिसंस्कारमिति
कायविज्ञानमनभिसंस्कारमिति मनोविज्ञानमनभिसंस्कारमिति धर्मं
देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ
वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चतुर्विज्ञानं विविक्तमिति श्रोत्रविज्ञानं विविक्तमिति घ्राणविज्ञानं
विविक्तमिति जिह्वाविज्ञानं विविक्तमिति कायविज्ञानं विविक्त-
मिति मनोविज्ञानं विविक्तमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चतुःसंस्पर्शमनित्यमिति श्रोत्रसंस्पर्शमनित्यमिति घ्राणसंस्पर्शमनित्य-
मिति जिह्वासंस्पर्शमनित्यमिति कायसंस्पर्शमनित्यमिति मनः
संस्पर्शमनित्यमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणा-
मयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चतुःसंस्पर्शं दुःखमिति श्रोत्रसंस्पर्शं दुःखमिति घ्राणसंस्पर्शं दुःखमिति
जिह्वासंस्पर्शं दुःखमिति कायसंस्पर्शं दुःखमिति मनः संस्पर्शं दुःख
मिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च

न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चक्षुः संस्पर्शमनात्मेति ओचसंस्पर्शमनात्मेति घ्राणसंस्पर्शमनात्मेति जिह्वासंस्पर्शमनात्मेति कायसंस्पर्शमनात्मेति मनः संस्पर्शमनात्मेति धर्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चक्षुः संस्पर्शं शान्तमिति ओचसंस्पर्शं शान्तमिति घ्राणसंस्पर्शं शान्तमिति जिह्वासंस्पर्शं शान्तमिति कायसंस्पर्शं शान्तमिति मनः संस्पर्शं शान्तमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चक्षुः संस्पर्शं शून्यमिति ओचसंस्पर्शं शून्यमिति घ्राणसंस्पर्शं शून्यमिति जिह्वासंस्पर्शं शून्यमिति कायसंस्पर्शं शून्यमिति मनः संस्पर्शं शून्यमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चक्षुः संस्पर्शमिति निमित्तमिति ओचसंस्पर्शमिति निमित्तमिति घ्राणसंस्पर्श-

मानिमित्तमिति जिह्वासंस्पर्शमानिमित्तमिति कायसंस्पर्शमानि-
मित्तमिति मनः संस्पर्शमानिमित्तमिति धर्मं देशयति तच्चानु-
पलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबु-
द्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुः संस्पर्शमप्रणिहितमिति श्रोत्रसंस्पर्शमप्रणिहितमिति घ्राणसंस्पर्-
शमप्रणिहितमिति जिह्वासंस्पर्शमप्रणिहितमिति कायसंस्पर्शमप्रणि-
हितमिति मनः संस्पर्शमप्रणिहितमिति धर्मं देशयति तच्चानु-
पलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबु-
द्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुः संस्पर्शमनभिसंस्कारमिति श्रोत्रसंस्पर्शमनभिसंस्कारमिति
घ्राणसंस्पर्शमनभिसंस्कारमिति जिह्वासंस्पर्शमनभिसंस्कारमिति
कायसंस्पर्शमनभिसंस्कारमिति मनः संस्पर्शमनभिसंस्कारमिति धर्मं
देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवक-
भूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुः संस्पर्शं विविक्तमिति श्रोत्रसंस्पर्शं विविक्तमिति घ्राणसंस्पर्शं
विविक्तमिति जिह्वासंस्पर्शं विविक्तमिति कायसंस्पर्शं विविक्तमिति
मनः संस्पर्शं विविक्तमिति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुः संस्पर्शजावेदनाऽनित्येति श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाऽनित्येति घ्राण-
संस्पर्शजावेदनाऽनित्येति जिह्वासंस्पर्शजावेदनाऽनित्येति कायसंस्पर्श-
जावेदनाऽनित्येति मनः संस्पर्शजावेदनाऽनित्येति धर्म्मं देशयति
तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा
प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुः संस्पर्शजावेदनादुःखेति श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनादुःखेति घ्राणसंस्पर्श-
जावेदनादुःखेति जिह्वासंस्पर्शजावेदनादुःखेति कायसंस्पर्शजावेद-
नादुःखेति मनः संस्पर्शजावेदनादुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चानु-
पलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येक-
बुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुः संस्पर्शजावेदनाऽनात्मेति श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाऽनात्मेति घ्राणसं-
स्पर्शजावेदनाऽनात्मेति जिह्वासंस्पर्शजावेदनाऽनात्मेति कायसंस्पर्श-
जावेदनाऽनात्मेति मनः संस्पर्शजावेदनाऽनात्मेति धर्म्मं देशयति
तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा
प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुः संस्पर्शजावेदनाशान्तेति श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाशान्तेति घ्राणसंस्पर्श-
जावेदनाशान्तेति जिह्वासंस्पर्शजावेदनाशान्तेति कायसंस्पर्शजावेदना-
शान्तेति मनः संस्पर्शजावेदनाशान्तेति धर्म्मं देशयति । तच्चानुप-

लभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येक-
बुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुःसंस्पर्शजावेदना शून्येति धर्म्मं देशयति । तच्चानुपलभयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
श्रोत्रसंस्पर्शजावेदना शून्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
घ्राणसंस्पर्शजावेदना शून्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
जिह्वासंस्पर्शजावेदना शून्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलभयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

* पूर्व्वत्र सर्व्वत्र चक्षुःश्रोत्रादिपदार्थे प्रत्येकमेव, पुनरपरमित्यादि-
वाक्यमावर्त्तणीयमित्येतत् क्षिपिदृष्ट्याऽनुमीयते । आदर्शपुस्तके तयो
लेखो न दृश्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
कायसंस्पर्शजावेदना शून्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
मनः संस्पर्शजां वेदनां शून्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुः संस्पर्शजावेदना आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ओत्रसंस्पर्शजावेदना आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
घ्राणसंस्पर्शजावेदना आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
जिह्वासंस्पर्शजावेदना आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-

योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै कायसंस्पर्शजावेदना आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति यच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै मनः संस्पर्शजावेदना आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चक्षुःसंस्पर्शजावेदनाऽप्रणिहितेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाऽप्रणिहितेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै घ्राणसंस्पर्शजावेदनाऽप्रणिहितेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
जिह्वासंस्पर्शजावेदनाऽप्रणिहितेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
कायसंस्पर्शजावेदनाऽप्रणिहितेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
मनः संस्पर्शजावेदनाऽप्रणिहितेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चक्षुः संस्पर्शजावेदनाऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
घ्राणसंस्पर्शजावेदनाऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-

योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै जिह्वासंस्पर्शजावेदनाऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै कायसंस्पर्शजावेदनाऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै मनः संस्पर्शजावेदनाऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चक्षुः संस्पर्शजावेदना विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै श्रोत्रसंस्पर्शजावेदना विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्राणसंस्पर्शजावेदना विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
जिह्वासंस्पर्शजावेदना विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
कायसंस्पर्शजावेदनाविविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
मनःसंस्पर्शजावेदनाविविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतीत्यसमुत्पादाऽनित्य इति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतीत्यसमुत्पादो दुःख इति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतीत्यसमुत्पादोऽनात्मेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतीत्यसमुत्पादः शान्त इति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतीत्यसमुत्पादः शून्य इति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतीत्यसमुत्पाद आनिमित्त इति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतीत्यसमुत्पादोऽप्रणिहित इति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भ-
योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै प्रतीत्यसमुत्पादोऽनभिसंस्कार इति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै प्रतीत्यसमुत्पादोविविक्त इति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै दानपारमिताऽनित्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै शीलपारमिताऽनित्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै चान्तिपारमिताऽनित्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै वीर्य्यपारमिताऽनित्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानपारमिताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रज्ञापारमिताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
दानपारमिता दुःखेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शीलपारमिता दुःखेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चान्तिपारमिता दुःखेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वीर्यपारमिता दुःखेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानपारमिता दुःखेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रज्ञापारमिता दुःखेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
दानपारमिताऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शीलपारमिताऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चान्तिपारमिताऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वीर्यपारमिताऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानपारमिताऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रज्ञापारमिताऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
दानपारमिताशान्तेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शीलपारमिताशान्तेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि न च आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चान्तिपारमिताशान्तेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वीर्य्यपारमिताशान्तेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानपारमिताशान्तेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रज्ञापारमिताशान्तेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
दानपारमिताशून्येति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शीलपारमिताशून्येति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ज्ञान्तिपारमिताशून्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैर्य्यपारमिताशून्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानपारमिताशून्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रज्ञापारमिताशून्येति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
दानपारमिता अनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शीलपारमिता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चान्तिपारमिता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वीर्य्यपारमिता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानपारमिता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रज्ञापारमिता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
दानपारमिताऽप्रणिहितेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शौलपारमिताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ज्ञान्तिपारमिताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैर्यपारमिताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानपारमिताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रज्ञापारमिताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
दानपारमिताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शीलपारमिताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चान्तिपारमिताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वीर्य्यपारमिताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानपारमिताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रज्ञापारमिताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
दानपारमिता विविकेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शीलपारमिता विविकेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
चान्तिपारमिता विविकेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वीर्यपारमिता विविकेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानपारमिता विविकेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रज्ञापारमिता विविक्तेति धर्मे देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अध्यात्मशून्यताऽनित्येति धर्मे देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बहिर्द्वाशून्यताऽनित्येति धर्मे देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यताऽनित्येति धर्मे देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यताशून्यताऽनित्येति धर्मे देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाशून्यताऽनित्येति धर्मे देशयति तच्चानुपलभ्ययोगेन । सर्व-

कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
परमार्थशून्यताऽनित्येति धर्मे देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
संस्कृतशून्यताऽनित्येति धर्मे देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
असंस्कृतशून्यताऽनित्येति धर्मे देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अत्यन्तशून्यताऽनित्येति धर्मे देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवरागशून्यताऽनित्येति धर्मे देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवकारशून्यताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रकृतिशून्यताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
सर्वधर्मशून्यताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वलक्षणशून्यताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनुपलम्भशून्यताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावशून्यताऽनित्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-

कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वभावशून्यताऽनित्येति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावस्वभावशून्यताऽनित्येति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अधात्मशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चानुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बहिर्द्वाशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अधात्मबहिर्द्वाशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यताशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
परमार्थशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
संस्कृतशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
असंस्कृतशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अत्यन्तशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-

कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवरागशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवकारशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रकृतिशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
सर्वधर्म्मशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वल्पशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनुपलम्भशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वभावशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावस्वभावशून्यता दुःखेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अध्यात्मशून्यता अनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बहिर्द्वीशून्यता अनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यताऽनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै शून्यताशून्यता अनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै महाशून्यता अनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै परमार्थशून्यता अनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै संकृतशून्यता अनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
असंस्कृतशून्यता अनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अत्यन्तशून्यताऽनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवरागशून्यताऽनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवकारशून्यताऽनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रकृतिशून्यताऽनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
सर्व्वधर्म्मशून्यताऽनात्मिकेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वलक्षणशून्यताऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनुपलम्भशून्यताऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावशून्यताऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वभावशून्यताऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावस्वभावशून्यताऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अध्यात्मशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बहिर्द्वाशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यताशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
परमार्थशून्यतां शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
संस्कृतशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
असंस्कृतशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अत्यन्तशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवरागशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवकारशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रकृतिशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
सर्व्वधर्म्मशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वलक्षणशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनुपलम्भशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वभावशून्यता शान्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावस्वभावशून्यता शान्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अध्यात्मशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बहिर्द्धाशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यताशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशल-
मूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र
सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
परमार्थशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
संस्कृतशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
असंस्कृतशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अत्यन्तशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवरागशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनवकारशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै प्रकृतिशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै सर्वधर्मशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै स्वलक्षणशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनुपलम्भशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वभावशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावस्वभावशून्यताशून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अध्यात्मशून्यता आनिमित्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयो-
गेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बहिर्द्विशून्यता आनिमित्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अध्यात्मबहिर्द्विशून्यता आनिमित्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुप-

लभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्ध-
भूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यताशून्यता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाशून्यता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
परमार्थशून्यता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
संस्कृतशून्यता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
असंस्कृतशून्यता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयो-
गेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अत्यन्तशून्यता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवरागशून्यता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवकारशून्यता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रकृतिशून्यता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
सर्व्वधर्म्मशून्यता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयो-
गेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वस्वशून्यता आनिमित्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयो-

गेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनुपलभशून्यता आनिमित्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अभावशून्यता आनिमित्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै स्वभावशून्यता आनिमित्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अभावस्वभावशून्यता आनिमित्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अध्यात्मशून्यता अप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बहिर्द्वाशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अधात्मबहिर्द्वाशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपल-
म्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यताशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
परमार्थशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
संस्कृतशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै संकृतशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अत्यन्तशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनवरागशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनतकारशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै प्रकृतिशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
सर्व्वधर्मशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वल्पचणशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनुपलम्भशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयो-
गेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वभावशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावस्वभावशून्यताऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ

योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अध्यात्मशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै बहिर्द्वाशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै शून्यताशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै महाशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
परमार्थशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयो-
गेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
मंस्कृतशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अमंस्कृतशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अत्यन्तशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अजवराग्रशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवकारशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयो-

गेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै प्रकृतिशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै सर्व्वधर्मशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै स्वलक्षणशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनुपलम्भशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अभावशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्म
स्वभावशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयो-
गेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावस्वभावशून्यताऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुप-
लम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्ध-
भूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अध्यात्मशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बहिर्द्वाशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यताविविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयो-
गेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यताशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै महाशून्यताविविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै परमार्थशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै संसृतशून्यताविविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै असंसृतशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अत्यन्तशून्यताविविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवरागशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनवकारशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रकृतिशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
सर्व्वधर्म्मशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वल्पचणशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनुपलम्भशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्वभावशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभावस्वभावशून्यता विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
सत्युपस्थानान्यनित्यानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
सत्युपस्थानानि दुःखानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्मृत्युपस्थानान्यनात्मानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्मृत्युपस्थानानि शान्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्मृत्युपस्थानानि शून्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्मृत्युपस्थानान्यान्यनिमित्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्मृत्युपस्थानान्यप्रणिहितानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
स्मृत्युपस्थानान्यनभिसंस्काराणीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-

योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै स्मृत्युपस्थानानि विविक्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै सम्यक्प्रहाणान्यनित्यानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै सम्यक्प्रहाणानि दुःखानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै सम्यक्प्रहाणान्यनात्मानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै सम्यक्प्रहाणानि शान्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
 ऋद्धिपादानानिमित्ता इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
 योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
 वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
 ऋद्धिपादानप्रणिहिता इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
 सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
 परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
 ऋद्धिपादाननभिसंस्कारा इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
 योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
 वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
 ऋद्धिपादान् विविक्ता इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
 योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
 वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
 ऋद्धिपादभावनतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
 सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
 परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
 इन्द्रियाण्यनित्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
इन्द्रियाणि दुःखानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
इन्द्रियाण्यनात्मानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
इन्द्रियाणि शान्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
इन्द्रियाणि शून्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
इन्द्रियाण्यनिमित्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
इन्द्रियाण्यप्रणिहितानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
इन्द्रियाण्यनभिसंस्काराणीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
इन्द्रियाणि विविक्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
इन्द्रियभावनतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बलान्यनित्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बलानि दुःखानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बलानि अनान्यनात्मकानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बलानि शान्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बलानि शून्यानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बलान्यानिमित्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बलान्यप्रणिहितानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बलान्यनभिसंस्काराणीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बलानि विविक्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बलभावनतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशल-
मूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बोध्यङ्गान्यनित्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बोध्यङ्गानि दुःखानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महामत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बोध्यङ्गान्यनात्मिकानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै बोध्यङ्गानि शान्तानीति धर्मे देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै बोध्यङ्गानि शून्यानीति धर्मे देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै बोध्यङ्गान्यानिमित्तानीति धर्मे देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै बोध्यङ्गान्यप्रणिहितानीति धर्मे देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै बोध्यङ्गान्यनभिसंस्काराणीति धर्मे देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बोधय्ज्जानि विविक्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
बोधय्ज्जभावमतायै धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्य्याष्टाङ्गमार्गमनित्यमिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्य्याष्टाङ्गमार्गं दुःखमिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्य्याष्टाङ्गमार्गमनात्मेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्य्याष्टाङ्गमार्गं शान्तमिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्याष्टाङ्गमार्गं शून्यमिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्याष्टाङ्गमार्गमानिमित्तमिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्याष्टाङ्गमार्गमप्रणिहितमिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्याष्टाङ्गमार्गमनभिसंस्कारमिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयो-
गेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्याष्टाङ्गमार्गं विविक्तमिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्य्याष्टाङ्गमार्गभावनतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्य्यसत्यान्यनित्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्य्यसत्यानि दुःखानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्य्यसत्यान्यनात्मिकानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्य्यसत्यानि शान्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्य्यसत्यानि शून्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्यसत्यान्यानिमित्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्यसत्यान्यप्रणिहितानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्यसत्यान्यनभिसंस्कारानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्यसत्यानि विविक्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आर्यसत्याभावनतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानान्यनित्यानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यामानि दुःखानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानान्यनात्मिकानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यामानि शान्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यामानि शून्यानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानान्यानिमित्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्व-

कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानान्यप्रणिहितानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानान्यनभिसंस्काराणीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानानि विविक्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
ध्यानभावनतायै धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अप्रमाणान्यनित्यानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अप्रमाणानि दुःखानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अप्रमाणान्यनात्मिकानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अप्रमाणानि शान्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अप्रमाणानि शून्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अप्रमाणान्यानिमित्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अप्रमाणान्यप्रणिहितानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अप्रमाणान्यनभिसंस्कारानौति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अप्रमाणानिविविक्तानौति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अप्रमाणभावनतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आरूप्यसमापत्तीरनित्यादति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आरूप्यसमापत्ती दुःखादति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आरूप्यसमापत्तौ रनात्मिका इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आरूप्यसमापत्तौः शान्ता इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आरूप्यसमापत्तौः शून्या इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आरूप्यसमापत्तौ रानिमित्ता इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आरूप्यसमापत्तौ रप्रणिहिता इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आरूप्यसमापत्तौ रनभिसंस्कारा इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-

योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै आरूप्यसमापत्तीर्व्विविक्तादिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै आरूप्यसमापत्तिभावनतायै धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै विमोक्षा अनित्यादिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै विमोक्षा दुःखादिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै विमोक्षा अनात्मानादिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
विमोक्षाः शान्तादति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपसम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
विमोक्षाः शून्यादति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपसम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
विमोक्षाः आनिमित्तादति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपसम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
विमोक्षाः अप्रणिहितादति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपसम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
विमोक्षाः अनभिसंस्कारादति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपसम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
विमोक्षाः विविक्तादति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपसम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
विमोक्षाभावनतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनुपूर्वविहारसमापत्तीरनित्यादति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनुपूर्वविहारसमापत्तीर्दुःखादति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनुपूर्वविहारसमापत्तीरनात्मिकादति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपल-
म्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्ध-
भूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अनुपूर्वविहारसमापत्तीः शान्तादति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनुपूर्वविहारसमापत्तौः शून्यादिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनुपूर्वविहारसमापत्तौरानिमित्तादिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनुपूर्वविहारसमापत्तौरप्रणिहितादिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनुपूर्वविहारसमापत्तौरणभिसंस्कारादिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनुपूर्वविहारसमापत्तौर्व्विविक्तादिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अनुपूर्वविहारसमापत्तिभावमतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-

योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

*पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्यनित्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि दुःखानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्यनात्मिकानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानिशान्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

* क । ग । पुस्तके पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रमित्यंशो न लिखितः । योऽस्मै इत्यादि भागः सर्व्वत्र लिखितः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षसुखानिशून्यानीति धर्मं देशयति
तच्चाऽनुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा
प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षसुखान्यानिमित्तानीति धर्मं देश-
यति तच्चाऽनुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ
वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षसुखान्यप्रणिहितानीति धर्मं देश-
यति तच्चाऽनुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ
वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षसुखान्यनभिसंस्कारानीति धर्मं
देशयति तच्चाऽनुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवक-
भूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षसुखानिविविक्तानीति धर्मं देश-
यति तच्चाऽनुपलभयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ
वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षसुखभावनतायै धर्मं देशयति

तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अभिज्ञा अभित्या इति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अभिज्ञा दुःखादिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अभिज्ञा अनात्मानदिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अभिज्ञाः शान्तादिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै अभिज्ञाः शून्यादिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभिज्ञा आनिमित्तादति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभिज्ञा अप्रणिहितादति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभिज्ञा अनभिसंस्कारादति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभिज्ञाविविक्तादति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
अभिज्ञाभावनतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
समाधयोऽनित्यादति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
समाधयो दुःखादिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
समाधयः अनात्मान इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
समाधयः शान्तादिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
समाधयः शून्यादिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
समाधयः आनिमित्ता इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
समाधयोऽप्रणिहिता इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
समाधयोऽनभिसंस्कारा इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
समाधयोविविक्ता इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
समाधिभावनतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशल-
मूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र
सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
धारणीमुखान्यनित्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
धारणीमुखानि दुःखानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै धारणीमुखान्यनात्मानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै धारणीमुखानि शान्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै धारणीमुखानि शून्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै धारणीमुखान्यानिमित्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै धारणीमुखान्यप्रणिहितानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
धारणीमुखान्यनभिसंस्कारानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारश्चतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
धारणीमुखानिविविक्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारश्चतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
धारणीमुखभावनताये धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्व्वकारश्चतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
तथागतबलान्यनित्यानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारश्चतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
तथागतबलानि दुःखानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारश्चतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
तथागतबलान्यनात्मानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
तथागतबलानि शान्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
तथागतबलानि शून्यानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
तथागतबलान्यानिमित्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
तथागतबलान्यप्रणिहितानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
तथागतबलान्यनभिसंस्कारानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
तथागतबलानिविविक्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
तथागतबलभावनतायै धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैशारद्यान्यनित्यानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैशारद्यानि दुःखानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैशारद्यान्यनात्मानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैशारद्यानि शान्तानीति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैशारद्यानि शून्यानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैशारद्यान्यानिमित्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैशारद्यान्यप्रणिहितानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैशारद्यान्यनभिसंस्कारानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैशारद्यानिविविक्तानीति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
वैशारद्यभावमतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्वकुशल-
मूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र
सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतिषम्बिदोऽनित्या इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतिषम्बिदोदुःखा इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतिषम्बिदोऽनात्मान इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतिषम्बिदः शान्ताइति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतिषम्बिदः शून्याइति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतिसम्बिद् आनिमित्तादिति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतिसम्बिदोऽप्रणिहिता इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतिसम्बिदोऽनभिसंस्कारा इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतिसम्बिदोविविक्ता इति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
प्रतिसम्बिद्भावनतायै धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परि-
णामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महामैत्री अनित्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महामैत्री दुःखेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महामैत्री अनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महामैत्री शान्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महामैत्री शून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महामैत्री अनिमित्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महामैत्री अप्रणिहितेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महामैत्री अनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महामैत्री विविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महामैत्री भावनतायै धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाकरुणाऽनित्येति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाकरुणा दुःखेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाकरुणाऽनात्मिकेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाकरुणा शान्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाकरुणा शून्येति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । सर्व्व-
कुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणाम-
यत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाकरुणा आनिमित्तेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाकरुणाऽप्रणिहितेति धर्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाकरुणाऽनभिसंस्कारेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाकरुणाविविक्तेति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
महाकरुणाभावनतायै धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आवेणिकबुद्धधर्म्मा अनित्येति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आवेणिकबुद्धधर्म्मा दुःखादिति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आवेष्टिकबुद्धधर्मा अनात्मानदति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आवेष्टिकबुद्धधर्माः शान्तादति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आवेष्टिकबुद्धधर्माः शून्यादति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आवेष्टिकबुद्धधर्मा आनिमित्तादति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आवेष्टिकबुद्धधर्मा अप्रणिहिता इति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आवेष्टिकबुद्धधर्मा अनभिसंस्कारा इति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुप-

सम्भयोगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्ध-
भूमौ वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आवेष्टिकबुद्धधर्म्मं विविक्तादति धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ
वा परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
आवेष्टिकबुद्धधर्म्मभावनताये धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं योऽस्मै
सर्व्वकारज्ञताभावनताये धर्म्मं देशयति तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
सर्व्वकुशलमूलानि च न आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा
परिणामयत्यन्यत्र सर्व्वकारज्ञतायाः ।

अथं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्रं वेदितव्यं । येन
कल्याणमित्रेण परिगृहीतो बोधिसत्त्वो महासत्त्व इमं प्रज्ञापारमिता-
निर्देशं श्रुत्वा मोक्षस्यति न संस्रस्यति न संस्रासमापद्यते ।

सुभूतिराह । कथं भगवन् बोधिसत्त्वमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
परमनुपायकुशलः पापमित्रं हस्तगतो भवति । कल्याणमित्रपरि-
वर्जितश्च भवति । य इमं प्रज्ञापारमितानिर्देशं श्रुत्वा मोक्षस्यति
न संस्रस्यति न संस्रासमापद्यते ।

भगवानाह । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां

चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः प्रज्ञापारमितां भावयत्युपलभते तथाच प्रज्ञापारमितयामन्यते । अपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो ध्यानपारमितां भावयत्युपलभते । तथाच ध्यानपारमितयामन्यते । अपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वीर्यपारमितां भावयत्युपलभते । तथाच वीर्यपारमितयामन्यते । अपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः चान्तिपारमितां भावयत्युपलभते । तथाच चान्तिपारमितयामन्यते । अपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः शीलपारमितां भावयत्युपलभते । तथाच शीलपारमितयामन्यते । अपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोदानपारमितां भावयत्युपलभते । तथाच दानपारमितयामन्यते । एवं हि सुभूते बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्ननुपायकुशलो वेदितव्यः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोरूपमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

*स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोरूपं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते ।

* स इत्यनेन पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महामत्त्व इति पूर्ववाक्यैकदेशः परामृष्टः एवं परत्रापि । आदर्शपुस्तके सर्वत्र स इति निर्देशो दृश्यते । अ, पुस्तके च तथैव लिखितमस्ति ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोरूपमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च मध्यात्म-
बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोरूपं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च शून्यताशून्य-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनसिकारोरूपं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोरूपं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोरूपं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोरूपमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोरूपमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारोरूपमनवरागशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराग-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोरूपमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोरूपं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोरूपं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायांचरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनमि-
कारोरूपं खलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च खलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोरूपमनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुपलम्भ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोरूपमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाभावशून्यतामुप-
लभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोरूपं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोरूपमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाभाव-
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वेदनाऽध्यात्मशून्येति
मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया-
मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो वेदनावहिर्द्विशून्येति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्विशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽध्यात्मबहिर्द्विशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्या-
त्मबहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना शून्यताशून्येति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना महाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना परमार्थशून्येति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना संस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽत्यन्तशून्येति धर्मं देशयति । ताच्चाऽत्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽनवरागशून्येति मनसिकरोति । तच्चाऽनवराग-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽनवकारशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना प्रकृतिशून्येति धर्मं देशयति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना सर्वधर्मशून्येति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो वेदना स्वलक्षणशून्येति मनसिकरोति । ताच्च स्वलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽनुपलम्भशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुपलम्भ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना स्वभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्चस्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोवेदनाऽभावस्वभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनसिकारः संज्ञाऽध्यात्मशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञाबहिर्द्वाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्म-
बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञाशून्यताशून्येति मनसिकरोति । ताच्च शून्यताशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञामहाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञापरमार्थशून्येति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञासंस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञाऽसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञाऽत्यन्तशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञाऽनवरागशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराग-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारः संज्ञाऽनवकारशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञा प्रकृतिशून्येति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृतिशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञा सर्वधर्मशून्येति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञा स्वलक्षणशून्येति मनसिकरोति । ताच्च स्वलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञाऽनुपलब्धशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुपलब्ध-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञाऽभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संज्ञास्वभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनसिकारः संज्ञाऽभावस्वभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्चा-

ऽभावस्वभाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्काराः अध्यात्मशून्यादिति मनसिकरोति । ताञ्चा-
ऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्काराः बहिर्द्विशून्यादिति मनसिकरोति । ताञ्च
बहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्काराः अध्यात्मबहिर्द्विशून्यादिति मनसिकरोति । ताञ्चा
ऽध्यात्मबहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्काराः शून्यताशून्यादिति मनसिकरोति । ताञ्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्काराः महाशून्यादिति मनसिकरोति । ताञ्च महा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्काराः परमार्थशून्यादिति मनसिकरोति । ताञ्च
परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारः संस्काराः संस्क्रुतशून्यादति मनसिक्करोति । ताच्च संस्क्रुत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तामन-
सिक्कारः संस्काराः असंस्क्रुतशून्यादति मनसिक्करोति । ताच्चा
संस्क्रुतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तामन-
सिक्कारः संस्काराः अत्यन्तशून्यादति मनसिक्करोति । ताच्चाऽत्यन्त
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तामन-
सिक्कारः संस्कारा अनवरागशून्यादति मनसिक्करोति । ताच्चाऽनव-
रागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तामन-
सिक्कारः संस्काराः अनवकारशून्यादति मनसिक्करोति । ताच्चाऽनव-
कारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तामन-
सिक्कारः संस्काराः प्रकृतिशून्यादति मनसिक्करोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तामन-
सिक्कारः संस्काराः सर्व्वधर्मशून्यादति मनसिक्करोति । ताच्च सर्व्व-
धर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तामन-
सिक्कारः संस्काराः खलक्षणशून्यादति मनसिक्करोति । ताच्च

स्वस्वशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः संस्कारा अनुपलम्भशून्यादिति मनसिकरोति । ताश्चानुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः संस्काराः अभावशून्यादिति मनसिकरोति । ताश्चाभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः संस्काराः स्वभावशून्यतादिति मनसिकरोति । ताश्चस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः संस्काराः अभावस्वभावशून्यादिति मनसिकरोति । ताश्चाभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताश्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानं बहिर्दृष्टिशून्यमिति मनसिकरोति । ताश्च बहिर्दृष्टिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च पर-
मार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चात्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकरो विज्ञानमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
कारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च सर्व-
धर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानं स्वलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
स्वलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानमुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुप-
लम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सेकारो विज्ञानं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सेकारो विज्ञानमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
भावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सेकारश्चक्षुरध्यात्मशून्यामेति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सेकारश्चक्षुर्बहिर्दृष्टिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्दृष्टिशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सेकारश्चक्षुरध्यात्मबहिर्दृष्टिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्म-
बहिर्दृष्टिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सेकारश्चक्षुः शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च शून्यताशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सेकारश्चक्षुर्महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यतामुप-
लभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुः परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुः संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुरसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुरत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुरनवराशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुरनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुः प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृतिशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

विकारस्युः सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्म-
शून्यतामुपसभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारस्युः स्वस्वशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्व-
स्वशून्यतामुपसभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारस्युरनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुपलम्भ-
शून्यतामुपसभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारस्युरभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपसभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारस्युः स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावशून्य-
तामुपसभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारस्युरभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाभाव-
स्वभावशून्यतामुपसभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारः शोचमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्म-
शून्यतामुपसभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओषं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओषमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओषं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओषं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओषं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओषं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओषमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । तास्मात्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । तास्मानवराय-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । तास्माऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचं सर्वधर्माशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्मा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचं स्वरूपशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वरूप-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचमनुपलम्बशून्यमिति मनसिकरोति । तास्माऽनुप-
लम्बशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

चिकारः ओषमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारश्चता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओषं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावं-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारश्चता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओषमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारश्चता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः प्राणमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारश्चता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो प्राणं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारश्चता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो प्राणमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारश्चता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो प्राणं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चासंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चात्यन्तशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराय-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
कारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणं सर्व्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च सर्व्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणं स्वस्वच्छाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वस्वच्छा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणमनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुप-
लम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो घ्राणमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाऽध्यात्मशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाबहिर्दुर्गशून्येति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्दुर्ग-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाऽध्यात्मबहिर्दुर्गशून्येति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्दुर्गशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाशून्यताशून्येति मनसिकरोति । तथाच शून्यतया-
मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञामहाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञापरमार्थशून्येति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञासंज्ञातशून्येति मनसिकरोति । ताच्च संज्ञातशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाऽसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाऽत्यन्तशून्येति मनसिकरोति । ताच्चात्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाऽनवरागशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराग-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाऽनवकारशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाप्रकृतिशून्येति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृतिशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञासर्वधर्मशून्येति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञास्वस्वशून्येति मनसिकरोति । ताच्च स्वस्वशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

विकारो जिह्वाऽनुपलम्भशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुपलम्भ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारो जिह्वाऽभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारो जिह्वास्वभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारो जिह्वाऽभावस्वभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारः कायोऽध्यात्मशून्यइति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारः कायो बहिर्द्वाशून्यइति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
विकारः कायोऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यइति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

सं प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायः शून्यताशून्यइति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायो महाशून्यइति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायः परमार्थशून्यइति मनसिकरोति । ताच्च पर-
मार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायः संस्कृतशून्यइति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायोऽसंस्कृतशून्यइति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायोऽत्यन्तशून्यइति मनसिकरोति । ताच्चात्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायोऽनवरागशून्यइति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराग-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायोऽनवकारशून्यइति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायः प्रकृतिशून्यइति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृतिशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायः सर्वधर्मशून्यइति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायः स्वलक्षणशून्यइति मनसिकरोति । ताच्च स्वलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायोऽनुपलम्भशून्यइति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुप-
लम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायोऽभावशून्यइति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायः स्वभावशून्यइति मनसिकरोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायोऽभावस्वभावशून्यइति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोऽध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनो बहिर्द्विशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वि-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोऽध्यात्मबहिर्द्विशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनो महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

ब्र प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो मनः संज्ञतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संज्ञतशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

ब्र प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो मनोऽसंज्ञतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंज्ञत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

ब्र प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो मनोऽत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

ब्र प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो मनोऽनवरागशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
रागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

ब्र प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो मनोऽनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

ब्र प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञतां प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो मनः प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

ब्र प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो मनः सर्व्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च सर्व्व-
धर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः स्वलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोऽनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुप-
लम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोऽभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोऽभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो रूपमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो रूपं बहिर्दृशशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्दृश-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो रूपमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो रूपं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो रूपं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो रूपं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो रूपं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो रूपमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो रूपमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्तशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो रूपमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताद्याऽनवराय-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो रूपमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताद्याऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो रूपं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताद्य प्रकृतिशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो रूपं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताद्य सर्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो रूपं स्वलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताद्य स्व-
लक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो रूपमनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताद्याऽनुप-
लम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
धिकारो रूपमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताद्याऽभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो रूपं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोरूपमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनसिकारः शब्दोऽध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्या-
त्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारः शब्दोबहिर्द्वाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वाशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः शब्दोऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः शब्दः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः शब्दोमहाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः शब्दः परमार्थशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः शब्दः संस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः शब्दोऽसंस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः शब्दोऽत्यन्तशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः शब्दोऽनवरागशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवरा-
गशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः शब्दोऽनवकारशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारः शब्दः प्रकृतिशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृतिशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारः शब्दः सर्व्वधर्म्मशून्य इति मनसि करोति । ताच्च सर्व्वधर्म्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः शब्दः स्वलक्षणशून्य इति मनसि करोति । ताच्च स्वलक्ष-
णशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
क्कारः शब्दोऽनुपलब्धशून्य इति मनसि करोति । ताच्चाऽनुपलब्ध-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः शब्दोऽभावशून्य इति मनसि करोति । ताच्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः शब्दः स्वभावशून्य इति मनसि करोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः शब्दोऽभावस्वभावशून्य इति मनसि करोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो गन्धोऽध्यात्मशून्य इति मनसि करोति । ताच्चाऽध्यात्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारो गन्धो बहिर्द्वाशून्य इति मनसि करोति । ताच्च बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारो गन्धोऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्य इति मनसि करोति । ताच्चाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारो गन्धः शून्यताशून्य इति मनसि करोति । ताच्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारो गन्धो महाशून्य इति मनसि करोति । ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारो गन्धः परमार्थशून्य इति मनसि करोति । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारो गन्धः संस्कृतशून्य इति मनसि करोति । ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारो गन्धोऽसंस्कृतशून्य इति मनसि करोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

षिकारो गन्धोऽत्यन्तशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
षिकारो गन्धोऽनवरागशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराग-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
षिकारो गन्धोऽनवकारशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
षिकारो गन्धः प्रकृतिशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
षिकारो गन्धः सर्वधर्मशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता मनसिकारो
गन्धः स्वलक्षणशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च स्वलक्षणशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनसिकारो गन्धोऽनुपलम्भशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो गन्धोऽभावशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो गन्धः स्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो गन्धोऽभावस्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो रसोऽध्यात् शून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो रसोबहिर्द्वाशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो रसोऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो रसः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

षिकारो रसोऽमहाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
षिकारो रसः परमार्थशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
षिकारो रसः संस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
षिकारो रसोऽसंस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
षिकारो रसोऽत्यन्तशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
षिकारो रसोऽनवरागशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराग-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनषिकारो रसोऽनवकारशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिंहकारो रसः प्रकृतिशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहकारो रसः सर्वधर्मशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहकारो रसः खलक्षणशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च खलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहकारो रसोऽनुपलम्भशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुपलम्भ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयाचमन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहकारो रसोऽभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहकारो रसः स्वभावशून्य इति मनसि करोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनसिंहकारो रसोऽभावस्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारः स्पर्शोऽध्यात्मशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः स्पर्शोवहिर्द्विशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च वहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः स्पर्शोऽध्यात्मवहिर्द्विशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मवहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः स्पर्शः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यताशून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः स्पर्शोमहाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः स्पर्शः परमार्थशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः स्पर्शः संकृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च संकृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः शून्यताशून्या इति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः महाशून्या इति मनसिकरोति । ताच्च महा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः परमार्थशून्या इति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः संस्कृतशून्या इति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः असंस्कृतशून्या इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः अत्यन्तशून्या इति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः अनवरापशून्यता इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराप-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः अणवकारशून्यादिति मनसिकरोति । ताच्चाऽणवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः प्रकृतिशून्यादिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः सर्वधर्मशून्यादिति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः स्वलक्षणशून्यादिति मनसिकरोति । ताच्च स्वलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः अनुपलम्भशून्यादिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुप-
लम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः अभावशून्यादिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धर्माः स्वभावशून्यादिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो धर्मा अभावस्वभावशून्यादिति मनसिकरोति । ताञ्चाऽभाव-
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्यचुर्विज्ञानमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्या-
त्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्यचुर्विज्ञानं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च
बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्यचुर्विज्ञानमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यामिति मनसिकरोति ।
ताञ्चाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते
उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्यचुर्विज्ञानं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्यचुर्विज्ञानं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च महा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्यचुर्विज्ञानं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च
परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुर्विज्ञानं संकृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
संकृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुर्विज्ञानमसंकृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंकृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुर्विज्ञानमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुर्विज्ञानमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽन-
वरायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुर्विज्ञानमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽन-
वकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुर्विज्ञानं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुर्विज्ञानं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारस्यचुर्विज्ञानं स्वसत्त्वशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वसत्त्वशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्यचुर्विज्ञानमनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनु-
पलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्यचुर्विज्ञानमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्यचुर्विज्ञानं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभा-
वशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्यचुर्विज्ञानमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽ-
भावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः श्रोत्रविज्ञानमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽ-
ध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः श्रोत्रविज्ञानं बहिर्दृष्टिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
बहिर्दृष्टिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारः ओचविज्ञानमध्यात्मबहिर्दृशून्यमिति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मबहिर्दृशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उप-
लम्भयोगेन

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचविज्ञानं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचविज्ञानं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचविज्ञानं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचविज्ञानं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचविज्ञानमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचविज्ञानमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारः ओचविज्ञानमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवरायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचविज्ञानमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचविज्ञानं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचविज्ञानं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचविज्ञानं खलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
खलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचविज्ञानमनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचविज्ञानमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाच्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारः ओषविज्ञानं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओषविज्ञानमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति ।
ताच्चाभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उप-
लब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानं बहिर्दृशशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
बहिर्दृशशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानमध्यात्मबहिर्दृशशून्यमिति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मबहिर्दृशशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते
उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानमनवरागशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवरागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते तथाच शून्यतयामन्यते । उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो घ्राणविज्ञानं स्वलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानमनुपलम्बशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनुपलम्बशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणविज्ञानमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाविज्ञानमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाविज्ञानं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो जिक्काविज्ञानमध्यात्मबहिर्दुर्गुण्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मबहिर्दुर्गुण्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिक्काविज्ञानं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिक्काविज्ञानं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिक्काविज्ञानं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिक्काविज्ञानं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च-
संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिक्काविज्ञानमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिक्काविज्ञानमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो जिज्ञाविज्ञानमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवरायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाविज्ञानमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाविज्ञानं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाविज्ञानं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाविज्ञानं स्वलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
स्वलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाविज्ञानं अनुपलम्बशून्यमिति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनुपलम्बशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञाविज्ञानमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिंहारो जिज्ञाविज्ञानस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहारो जिज्ञाविज्ञानमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते
उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहारः कायविज्ञानमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहारः कायविज्ञानं बहिर्दृशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
बहिर्दृशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहारः कायविज्ञानमध्यात्मबहिर्दृशून्यमिति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मबहिर्दृशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते
उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहारः कायविज्ञानं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चशून्यता
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यताशून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहारः कायविज्ञानं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
त्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
नवरायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
नवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता 'प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानं खलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च
खलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानमनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चा-
ऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चा-
ऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायविज्ञानमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति ।
ताञ्चाऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उप-
लम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चा-
ऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उप-
लम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
त्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवरायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानं खलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
खलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानमनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो मनोविज्ञानमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनोविज्ञानमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुः संस्पर्शमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्या-
त्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शं बहिर्दृशिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
बहिर्दृशिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शमध्यात्मबहिर्दृशिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्दृशिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशू-
न्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽ-
नवरायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽन-
वकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शं खलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
खलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शमनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुप-
लम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभा-
वशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारः ओचसंस्पर्शमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्या-
त्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचसंस्पर्शं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचसंस्पर्शमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचसंस्पर्शं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचसंस्पर्शं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचसंस्पर्शं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः ओचसंस्पर्शं संकृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
संकृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिंहकारः ओचसंस्पर्शमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहकारः ओचसंस्पर्शमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्त
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहकारः ओचसंस्पर्शमनवरागशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽन-
वरागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहकारः ओचसंस्पर्शमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहकारः ओचसंस्पर्शं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहकारः ओचसंस्पर्शं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिंहकारः ओचसंस्पर्शं स्वलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
स्वलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारः ओचसंस्पर्शमनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः ओचसंस्पर्शमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः ओचसंस्पर्शं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः ओचसंस्पर्शमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारो घ्राणसंस्पर्शमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारो घ्राणसंस्पर्शं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारो घ्राणसंस्पर्शमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शमत्यक्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यक्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शमनवराद्यशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवराद्यशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो घ्राणसंस्पर्शमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽन-
वकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारी घ्राणसंस्पर्शं खलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च खल-
क्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शमनुपलब्धशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनु-
पलब्धशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारी घ्राणसंस्पर्शं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभा-
वशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो ज्ञाणसंस्पर्शमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञासंस्पर्शमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञासंस्पर्शं बहिर्द्विशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
बहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञासंस्पर्शमध्यात्मबहिर्द्विशून्यमिति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मबहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते
उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञासंस्पर्शं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञासंस्पर्शं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिज्ञासंस्पर्शं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारो जिह्वासंस्पर्शं संस्क्रुतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संस्क्रुतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो जिह्वासंस्पर्शमसंस्क्रुतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च जिह्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो जिह्वासंस्पर्शमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो जिह्वासंस्पर्शमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवरायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो जिह्वासंस्पर्शमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
नवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो जिह्वासंस्पर्शं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो जिह्वासंस्पर्शं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारो जिह्वासंस्पर्शं स्वस्वचणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वस्वचणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो जिह्वासंस्पर्शमनुपलब्धशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनुपलब्धशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो जिह्वासंस्पर्शमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनसिक्कारो जिह्वासंस्पर्शं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो जिह्वासंस्पर्शमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो कायसंस्पर्शमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो कायसंस्पर्शं बहिर्दृशशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
बहिर्दृशशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो कायसंस्पर्शमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो कायसंस्पर्शं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो कायसंस्पर्शं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो कायसंस्पर्शं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो कायसंस्पर्शं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो कायसंस्पर्शमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो कायसंस्पर्शमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चात्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो कायसंस्पर्शमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
रायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो कायसंस्पर्शमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
कारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो कायसंस्पर्शं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो कायसंस्पर्शं सर्व्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
सर्व्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो कायसंस्पर्शं स्वरूपशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
स्वरूपशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो कायसंस्पर्शमनुपलब्धशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनुपलब्धशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो कायसंस्पर्शमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो कायसंस्पर्शं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो कायसंस्पर्शमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनःसंस्पर्शमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनःसंस्पर्शं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनःसंस्पर्शमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनःसंस्पर्शं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनःसंस्पर्शं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारो मनःसंस्पर्शं परमार्थशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो मनःसंस्पर्शं संस्कृतशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो मनःसंस्पर्शमसंस्कृतशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्चा-
ऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो मनःसंस्पर्शमत्यन्तशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो मनःसंस्पर्शमनवरागशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्चाऽन-
वरागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो मनःसंस्पर्शमनवकारशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्चा-
ऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो मनःसंस्पर्शं प्रकृतिशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्च प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारो मनःसंस्पर्शं सर्व्वधर्मशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्च सर्व्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वीकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो मनःसंस्पर्शं स्वलक्षणशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्च
स्वलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वीकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो मनःसंस्पर्शमनुपलम्भशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्चा-
ऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वीकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो मनःसंस्पर्शमभावशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्चा-
ऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वीकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो मनःसंस्पर्शं स्वभावशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्च
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वीकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो मनःसंस्पर्शमभावस्वभावशून्यमिति मनसिक्करोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वीकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मशून्येति मनसिक्करोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वीकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनावहिर्द्वाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
वहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मवहिर्द्वाशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उप-
लब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यताशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनामहाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनापरमार्थशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना संस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्रक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽत्यन्तशून्येति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्रक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवराप्रशून्येति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवराप्रशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्रक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवकारशून्येति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्रक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्रकृतिशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्रक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनासर्वधर्मशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्रक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वलक्षणशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
स्वलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्रक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनुपलम्भशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारश्चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽभावस्वभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपल-
म्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओन्नसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओन्नसंस्पर्शप्रत्यवेदनावहिर्द्विशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
वहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यताशून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओन्नसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मवहिर्द्विशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मवहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते
उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरञ्जपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्यताशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरञ्जपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदना महाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरञ्जपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनसिकारः ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदना परमार्थशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरञ्जपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचस्पर्शप्रत्ययवेदना संस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्च
संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरञ्जपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरञ्जपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽत्यन्तशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवरागशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनवरागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवकारशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्रकृतिशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनासर्व्वधर्मशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च सर्व्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वलक्षणशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च स्वलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनुपलम्भशून्येति मनसिकरोति ।

ताच्चाऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदनास्वभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽभावस्वभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपल-
म्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनावहिर्द्वाशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्येति मनसिक-
रोति । ताच्चाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयाम-
न्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यताशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना महाशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनापरमार्थशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना संस्कृतशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना अत्यन्तशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवरागशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनवरागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवकारशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्रकृतिशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनासर्वधर्मशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनासलक्षणशून्येति मनसिकरोति ।

ताञ्च स्वस्वच्छाणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना अनुपलम्भशून्येति मनसिकरोति ।
ताञ्च अनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उप-
लम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना अभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताञ्चाऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना स्वभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताञ्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽभावस्वभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताञ्चाऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उप-
लम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मशून्येति मनसिकरोति ।
ताञ्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनावहिर्द्वाशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च वहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उप-
लम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मवहिर्द्वाशून्येति मनसि-
करोति । ताच्चाऽध्यात्मवहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया-
मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यताशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनामहाशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनापरमार्थशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना संकृतशून्येति मनसिकरोति ।

ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽत्यन्तशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवरागशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनवरागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवकारशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना प्रकृतिशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना सर्वधर्मशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना स्वलक्षणशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च स्वलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनुपलम्भशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना स्वभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽभावस्वभावशून्येति मनसिकरोति ।

ताच्चाऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते
उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना बहिर्द्विशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च बहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मबहिर्द्विशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मबहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते
उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्यताशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चशून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना महाशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना परमार्थशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना संस्कृतशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽत्यन्तशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवरागशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनवरागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवकारशून्येति मनसिकरोति ।

ताच्चाऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना प्रकृतिशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना सर्वधर्मशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना खलक्षणशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च खलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनुपलम्भशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना स्वभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽभावस्वभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उप-
लम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना बहिर्द्विशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च बहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽध्यात्मबहिर्द्विशून्येति मनसि-
करोति । ताच्चाऽध्यात्मबहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया-
मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना शून्यताशून्येति मनसिकरोति ।

ताच्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना महाशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना परमार्थशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना संस्कृतशून्येति मनसिकरोति
ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽत्यन्तशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवरागशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनवरागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनवकारशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना प्रकृतिशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना सर्वधर्मशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना स्वलक्षणशून्येति मनसिकरोति ।
ताच्च स्वलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽनुपलम्भशून्येति मनसिकरोति ।

ताञ्चाऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताञ्चाऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना स्वभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताञ्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽभावस्वभावशून्येति मनसिकरोति ।
ताञ्चाऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उप-
लम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नप-
गतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः पृथिवीधातुरध्यात्मशून्य
इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्य-
तयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः पृथिवीधातुर्बहिर्द्वाशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च
बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारः पृथिवीधातुरध्यात्मबहिर्द्वाशून्य इति मनसिकरोति । ताद्याऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः पृथिवीधातुः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः पृथिवीधातुर्महाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः पृथिवीधातुः परमार्थशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः पृथिवीधातुः संस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः पृथिवीधातुरसंस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताद्याऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः पृथिवीधातुरत्यक्तशून्य इति मनसिकरोति । ताद्याऽत्यक्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः पृथिवीधातुरनवरायशून्य इति मनसिकरोति । 'ताद्या-
ऽनवरायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः पृथिवीधातुरनवकारशून्य इति मनसिकरोति । ताद्याऽन-
वकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः पृथिवीधातुः प्रकृतिशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः पृथिवीधातुः सर्वधर्मशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः पृथिवीधातुः खलक्षणशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
खलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः पृथिवीधातुरनुपलम्भशून्य इति मनसिकरोति । ताद्या-
ऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः पृथिवीधातुरभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः पृथिवीधातुः स्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः पृथिवीधातुरभावस्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नप-
गतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोऽध्यातुरध्यात्मशून्य इति
मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया-
मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽध्यातुर्बहिर्द्विशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च बहिर्द्वि-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽध्यातुरध्यात्मबहिर्द्विशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽध्यातुः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्यातुर्महाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्यातुः परमार्थशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्यातुः संस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्यातुरसंस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्यातुरत्यन्तशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्यातुरनवरायशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराय-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्यातुरनवकारशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
कारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्धातुः प्रकृतिशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्धातुः सर्व्वधर्मशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च सर्व्वधर्म-
शून्यतामुपलभते तथाच शून्यतयामन्यते । उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्धातुः स्वलक्षणशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च स्वलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्धातुरनुपलब्धशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुपलब्ध-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्धातुरभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्धातुः स्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽव्धातुरभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन्प-
गतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारस्तेजोधातुरध्यात्मशून्य इति
मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया-
मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्तेजोधातुर्बहिर्द्विशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वि-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्तेजोधातुरध्यात्मबहिर्द्विशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्तेजोधातुः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्तेजोधातुर्महाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च महा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्तेजोधातुः परमार्थशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारस्तेजोधातुः संस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारस्तेजोधातुरसंस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारस्तेजोधातुरत्यक्तशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यक्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारस्तेजोधातुरनवरायशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
रायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारस्तेजोधातुरनवकारशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारस्तेजोधातुः प्रकृतिशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यमुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारस्तेजोधातुः सर्व्वधर्मशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च सर्व्व-
धर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारस्तेजोधातुः स्वस्वच्छणशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च स्वस्व-
च्छणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्तेजोधातुरनुपलम्भशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुप-
लम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्तेजोधातुरभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्तेजोधातुः स्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्तेजोधातुरभावस्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वायुधातुरध्यात्म-
शून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच
शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वायुधातुर्व्यदिद्धाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
व्यदिद्धाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वायुधातुरध्यात्मबहिर्द्वाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वायुधातुः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वायुधातुर्महाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वायुधातुः परमार्थशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वायुधातुः संस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वायुधातुरसंस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वायुधातुरत्यन्तशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वायुधातुरनवरागशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवरागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वायुधातुरनवकारशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽन-
वकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वायुधातुः प्रकृतिशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वायुधातुः सर्वधर्मशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो वायुधातुः स्वलक्षणशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च स्वल-
क्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वायुधातुरनुपलम्भशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनु-
पलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वायुधातुरभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो वायुधातुः स्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च स्वभा-
वशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वायुधातुरभावस्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्न-
पगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो आकाशधातुरध्यात्मशून्य
इति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्य-
तयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो आकाशधातुर्बहिर्द्धाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
बहिर्द्धाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो आकाशधातुरध्यात्मबहिर्द्धाशून्य इति मनसिकरोति ।
ताच्चाऽध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते
उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो आकाशधातुः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारो आकाशधातुर्महाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो आकाशधातुः परमार्थशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो आकाशधातुः संस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो आकाशधातुरसंस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो आकाशधातुरत्यन्तशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो आकाशधातुरनवरागशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवरागशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो आकाशधातुरनवकारशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
नवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारो आकाशधातुः प्रकृतिशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो आकाशधातुः सर्वधर्मशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो आकाशधातुः स्वलक्षणशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च स्वलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो आकाशधातुरनुपलम्भशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो आकाशधातुरभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च-
ऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनसिक्कारो आकाशधातुः स्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारो आकाशधातुरभावस्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नप-

गतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानधातुरध्यात्मशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानधातुबहिर्द्वाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानधातुरध्यात्मबहिर्द्वाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानधातुः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानधातुर्महाशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानधातुः परमार्थशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानधातुः संस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानधातुरसंस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृ-
तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानधातुरत्यन्तशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्य-
न्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानधातुरनवरायशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवरायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानधातुरनवकारशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनवकारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानधातुः प्रकृतिशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
प्रकृतिशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानधातुः सर्व्वधर्मशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
सर्व्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानधातुः स्वलक्षणशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
स्वलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो विज्ञानधातुरनुपलम्भशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनुपलम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानधातुरभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानधातुः स्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानतुरभावस्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्तः प्रज्ञापारमितायां
चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारोऽविद्याऽध्यात्मशून्येति
मनसिकरोति । ताच्चाऽविद्याध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच
शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्याबहिर्द्वाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वाशून्य-
तामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्याऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्म-
बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्याशून्यताशून्येति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्यामहाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्यापरमार्थशून्येति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्यासंस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्याऽसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्याऽत्यन्तशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्याऽनवराद्यशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराद्य-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारोऽविद्याऽनवकारशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्या प्रकृतिशून्येति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृतिशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्यासर्वधर्मशून्येति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्या खलक्षणशून्येति मनसिकरोति । ताच्च खलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्याऽनुपलम्भशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुपलम्भ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्यातो ब्रह्मशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्यास्वभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्च स्वभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽविद्याऽभावस्वभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽ-

भावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः संस्कारोऽध्यात्मशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः संस्कारोवद्विद्धाशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च वद्विद्धाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः संस्कारोऽध्यात्मवद्विद्धाशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्यात्मवद्विद्धाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः संस्कारः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः संस्कारोमहाशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चमहाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः संस्कारः परमार्थशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्कारः संस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च संस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्कारोऽसंस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्कारोऽत्यन्तशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्कारोऽनवराग्यशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽनव-
राग्यशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्कारोऽनवकारशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽनव-
कारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्कारः प्रकृतिशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः संस्कारः सर्वधर्मशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च
सर्वधर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिक्कारः संस्कारः स्वस्वच्छणशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च स्वस्वच्छणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः संस्कारोऽनुपलब्धशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽनुप-
लब्धशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः संस्कारोऽभावशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः संस्कारः स्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारः संस्कारोऽभावस्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽ-
भावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाञ्चर-
न्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिक्कारः विज्ञानमध्यात्मशून्य-
मिति मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच
शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिक्कारोविज्ञानं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च बहिर्द्वा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो विज्ञानमध्यात्मवद्दिङ्मिश्रशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाध्यात्मवद्दिङ्मिश्रशून्यतामुपलभते तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाशून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो विज्ञानमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्तशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो विज्ञानमनवराग्यशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाऽनव-
राग्यशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाऽनव-
कारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च सर्व-
धर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानं खलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च खल-
क्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानमनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाऽनुप-
लम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो विज्ञानमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चा-

ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो नामरूपमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो नामरूपं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च बहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो नामरूपमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो नामरूपं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो नामरूपं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च महाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो नामरूपं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो नामरूपं संसृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च संसृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो नामरूपमसंसृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंसृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो नामरूपमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो नामरूपमनवराय्यशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
राय्यशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो नामरूपमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
कारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो नामरूपं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो नामरूपं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च सर्व-
धर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो नामरूपं स्वस्वच्छाणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वस्वच्छाणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो नामरूपमनुपलब्धशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुप-
लब्धशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो नामरूपमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो नामरूपं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो नामरूपमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चर-
न्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः षडायतनमध्यात्मशून्य-
मिति मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच
शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनं बहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च बहि-
र्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारः षडायतनमध्यात्मबहिर्द्वाशून्यमिति मनसिकरोति । ताश्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनं शून्यताशून्यमिति मनसिकरोति । ताश्च
शून्यताशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारः षडायतनं महाशून्यमिति मनसिकरोति । ताश्च महा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनं परमार्थशून्यमिति मनसिकरोति । ताश्च पर-
मार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारः षडायतनं संस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताश्च संस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारः षडायतनमसंस्कृतशून्यमिति मनसिकरोति । ताश्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताश्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनमनवरागशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
राग्यशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनमनवकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
कारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च सर्व-
धर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनं खलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
खलक्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनमनुपलम्भशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुप-
लम्भशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारः षडायतनं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षडायतनमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताञ्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमिताया-
ञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः स्पर्शोऽध्यात्मशून्य
इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्य-
तयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शो बहिर्द्विशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च बहिर्द्वि-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारः स्पर्शोऽध्यात्मबहिर्द्विशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽध्यात्म-
बहिर्द्विशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन
सिकारः स्पर्शः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाञ्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शो महाशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शः परमार्थशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शः संस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च संस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शोऽसंस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शोऽत्यन्तशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽत्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शोऽनवरागशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽनवराग-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शोऽनवकारशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शः प्रकृतिशून्य इति मनसिकरोति । ताञ्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारः स्पर्शः सर्व्वधर्मशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च सर्व्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शः स्वलक्षणशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च स्वलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शोऽनुपलम्भशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुपलम्भ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शोऽभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शः स्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः स्पर्शोऽभावस्वभावशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चर-
न्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारो वेदनाऽध्यात्मशून्येति
मनसिकरोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया-
मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना बहिर्द्वाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च बहिर्द्वा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्येति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना शून्यताशून्येति मनसिकरोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना महाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना परमार्थशून्येति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना संस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽत्यन्तशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽनवराद्यशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराद्य-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽनवकारशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाप्रकृतिशून्येति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृतिशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनासर्व्वधर्मशून्येति मनसिकरोति । ताच्च सर्व्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदना स्वलक्षणशून्येति मनसिकरोति । ताच्च स्वलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वेदनाऽनुपलम्भशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनुपलम्भ-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

चिकारोवेदना भावशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव शून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनसिकारोवेदना स्वभावशून्येति मनसिकरोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्त-
मनसिकारोवेदनाऽभावस्वभावशून्येतिमनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभृते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्च-
रन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकारसृष्ट्याऽध्यात्मशून्येति मन-
सिकरोति । ताच्चाध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया-
मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगत सर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारसृष्ट्यावच्छिद्धाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च वच्छिद्धाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारसृष्ट्याऽध्यात्मवच्छिद्धाशून्येति मनसिकरोति । ताच्च वच्छिद्धा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगत सर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारसृष्ट्याऽध्यात्मवच्छिद्धाशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाध्यात्मवच्छिद्धा
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-

कारस्तृष्णाशून्यताशून्येति मनसि करोति । ताच्च शून्यताशून्यतामुप-
लभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि
कारस्तृष्णामहाशून्येति मनसि करोति । ताच्च महाशून्यतामुप-
लभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारस्तृष्णापरमार्थशून्येति मनसि करोति । ताच्च परमार्थ
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारस्तृष्णासंस्कृतशून्येति मनसि करोति । ताच्च संस्कृतशून्यतामुपल-
भते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारस्तृष्णाऽसंस्कृतशून्येति मनसि करोति । ताच्चासंस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्त मनसि
कारस्तृष्णाऽत्यन्तशून्येति मनसि करोति । ताच्चाऽत्यन्तशून्यतामुप-
लभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारस्तृष्णाऽनवराद्यशून्येति मनसि करोति । ताच्चाऽनवराद्यशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि
कारस्तृष्णाऽनवकारशून्येति मनसि करोति । ताच्चाऽनवकारशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारस्तृष्णाप्रकृतिशून्येति मनसि करोति । ताच्च प्रकृतिशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकार-
स्तृष्णासर्व्वधर्मशून्येतिमनसि करोति । ताच्च सर्व्वधर्मशून्यतामुपलभते ।
तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारस्तृष्णास्वल्पचणशून्येतिमनसि करोति । ताच्च स्वल्पचणशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारस्तृष्णाऽनुपलब्धशून्येति मनसि करोति । ताच्चाऽनुपलब्धशून्य-
तामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारस्तृष्णाऽभावशून्येतिमनसि करोति । ताच्चाऽभावशून्यतामुप-
लभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारस्तृष्णास्वभावशून्येति मनसि करोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्त मनसि
कारस्तृष्णाऽभावस्वभाव शून्येतिमनसि करोति । ताच्चाऽभावस्वभाव
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्वोमहासत्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नप-

गतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकार उपादानमध्यात्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकार उपादानं वहिर्द्वाशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च वहिर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकार उपादानमध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यमिति मनसि करोति । ताच्चाऽध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकार उपादानशून्यताशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च शून्यताशून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकार उपादानं महाशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च महाशून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकार उपादानं परमार्थशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च परमार्थशून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकार उपादानं संकृतशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च संकृतशून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कार उपादानमसंस्कृतशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च ऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्त
मनसिकार उपादानमच्यन्तशून्यमिति मनसि करोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कार उपादानमनवरायशून्यमिति मनसि करोति । ताच्चाऽनवराय-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कार उपादानमनवकारशून्यमिति मनसि करोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कार उपादानं प्रकृतिशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कार उपादानं सर्व्वधर्मं शून्यमिति मनसि करोति । ताच्च सर्व्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कार उपादानं खलक्षणशून्यमिति करोति । ताच्च खलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-

कार उपादानमनुपलम्भशून्यमिति मनसि करोति । ताच्चाऽनुपलम्भ-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कार उपादानमभावशून्यमिति मनसि करोति ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कार उपादानं स्वभावशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कार उपादानमभावस्वभावशून्यमिति मनसि करोति । ताच्चाऽभाव-
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभृते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन्न-
पगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकारो भवोऽध्यात्म शून्य इति
मनसि करोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथा च शून्य-
तयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो भवो वहिर्द्विशून्य इति मनसि करोति । ताच्च वहिर्द्वि-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो भवोऽध्यात्मवह्निर्द्विशून्य इति मनसि करोति । ताच्चाऽध्यात्म-
वह्निर्द्विशून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्त-मनसि-

कारोभवः शून्यताशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च शून्यताशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोभव महाशून्य इति मनसि करोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोभवः परमार्थं शून्य इति मनसिकरोति । ताच्च परमार्थं
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोभवः संस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्च संस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि
कारोभवोऽसंस्कृतशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्यता
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोभवोऽत्यन्तशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि
कारोभवोऽनवराद्यशून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवराद्यशून्य-
तामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिमंयुक्तमनसि-
कारोभवोऽनवकार शून्य इति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोभवःप्रकृतिशून्य इति मनसि करोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोभवः सर्व्वधर्मशून्य इति मनसि करोति । ताच्च सर्व्वधर्मशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि
कारोभवः स्वलक्षणशून्य इति मनसि करोति । ताच्च स्वलक्षण
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोभवोऽनुपलब्धशून्य इति मनसि करोति । ताच्चाऽनुपलब्ध-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोभवोऽभावशून्य इति मनसि करोति । ताच्चाऽभावशून्यता-
मुपलभते । ताच्चाऽभाव शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया
मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि
कारोभवः स्वभावशून्य इति मनसि करोति । ताच्च स्वभावशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोभवोऽभावशून्य इति मनसि करोति । ताच्चाऽभावस्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो जातिरध्यात्मशून्येति मनसि
करोति । ताच्चाऽध्यात्मशून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते
उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो जातिवह्निर्द्वि शून्य इति मनसि करोति । ताच्च वह्निर्द्वि-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो जातिरध्यात्मवह्निर्द्विशून्य इति मनसि करोति । ताच्चाऽध्यात्म
वह्निर्द्विशून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो जातिशून्यताशून्य इति मनसि करोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथा शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो जातिमहाशून्य इति मनसि करोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो जातिः परमार्थशून्य इति मनसि करोति । ताच्च परमार्थ
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो जातिः संस्कृतशून्यता मनसि करोति । ताच्च संस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो जातिरसंस्कृतशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽसंस्कृतशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजातिरत्यन्तशून्येति मनसि करोति । ताच्चात्यन्तशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजातिरनवरायशून्येति मनसिकरोति । ताच्चाऽनवरायशून्य-
तामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजातिरनवकार शून्येति मनसि करोति । ताच्चाऽनवकार-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजातिः प्रकृतिशून्येति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृतिशून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजातिः सर्वधर्मशून्येति मनसिकरोति । ताच्च सर्वधर्म-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजातिः खलक्षणशून्येति मनसि करोति । ताच्च खलक्षण-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-

कारोजातिरनुपलभ्यशून्येति मनसि करोति । ताच्चाऽनुपलभ्य-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतयामन्यते उपलभ्ययोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजातिरभावशून्येति मनसि करोति । ताच्चाऽभाव शून्यता-
मुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलभ्ययोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजातिः स्वभावशून्यइति मनसि करोति । ताच्च स्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलभ्ययोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगत सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजातिरभावस्वभावशून्येति मनसि करोति । ताच्चाऽभावस्वभाव-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलभ्ययोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः स्पर्शः वेदना दृष्ट्या उपा-
दानं भवं जातिः जरामरणं सृत्युपस्थानानि भावयति । तानि च
सृत्युपस्थानान्युपलभते । तैश्च सृत्युपस्थानैर्मन्यते उपलभ्ययोगेन ।
एवं, सम्यक् प्रहणानि च्छद्विपादान् इन्द्रियाणि बलानि । बोध्य-
ज्ञानि आर्याष्टाङ्गमार्गं आर्यसत्यानि ध्यानानि अप्रमाणानि
आरूप्यसमापत्तीः विमोक्षान् अनुपूर्वविहारसमापत्तीः शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोक्षम् स्वानि अभिज्ञाः समाधीन् धारणी-
मुखानि तथागतबलानि वैशारद्यानि प्रतिमन्विदः महाकरुणां
आवेष्टिकयुद्धधर्मान् ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजरामरणमध्यात्मशून्यमिति मनसि करोति । ताच्चाऽध्यात्म-
शून्यतामुपलभते । तथा च शून्यतया मन्यते उपलभ्ययोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो जरामरणं वहिर्द्वाशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च वहिर्द्वा-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारो जरामरणमध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यमिति मनसि करोति । ताच्चा-
ऽध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया मन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजरामरणं शून्यताशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च शून्यता-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसि-
कारोजरामरणं महाशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च महाशून्यता-
मुपलभते । तथाच शून्यतया मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणं परमार्थशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च पर-
मार्थशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणं संस्कृतशून्यमिति मनसि करोति । ताच्च संस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणमसंस्कृतशून्यमिति मनसि करोति । ताच्चाऽसंस्कृत-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरत्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणमत्यन्तशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽत्यन्त-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरत्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणमनवरायशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
रायशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरत्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणमनत्रकारशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽनव-
कारशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरत्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणं प्रकृतिशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च प्रकृति-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरत्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणं सर्वधर्मशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च सर्व-
धर्मशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरत्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणं स्वलक्षणशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च स्वल-
क्षणशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरत्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणमनुपलब्धशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽनुपलब्धशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरत्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो जरामरणमभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चाऽभाव-
शून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणं स्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्च
स्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो जरामरणमभावस्वभावशून्यमिति मनसिकरोति । ताच्चा-
ऽभावस्वभावशून्यतामुपलभते । तथाच शून्यतयामन्यते उपलब्ध-
योगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन्न-
पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमनसिकारः स्मृत्युपस्थानानि भाव-
यति । तानि च स्मृत्युपस्थानान्युपलभते । तैश्च स्मृत्युपस्थानैर्मन्यते
उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः सम्यक्प्रहाणानि भावयति । तानि च सम्यक्प्रहाणान्युप-
लभते । तैश्च सम्यक्प्रहाणैर्मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः षड्विपादान् भावयति । तानि च षड्विपादानुपलभते ।
तैश्च षड्विपादैर्मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः इन्द्रियाणि भावयति । तानि चेन्द्रियान्युपलभते । तैश्चे-
न्द्रियैर्मन्यते उपलब्धयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वक्षानि भावयति । तानि च वक्षान्युपलभते । तैश्च वक्षै-
र्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो बोध्यज्ञानि भावयति । तानि च बोध्यज्ञान्युपलभते । तैश्च
बोध्यज्ञैर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकार आर्याष्टाङ्गमार्गं भावयति । तैश्चाऽर्याष्टाङ्गमार्गमुपलभते ।
तेन चार्याष्टमार्गेण मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकार आर्य्यसत्यानि भावयति । तानि च आर्य्यसत्यान्युपलभते ।
तैश्च आर्य्यसत्यैर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो ध्यानानि भावयति । तानि च ध्यानान्युपलभते । तैश्च
ध्यानेन मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽप्रमाणानि भावयति । तानि चाप्रमाणान्युपलभते ।
तैश्चाऽप्रमाणैर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकार आरूप्यसमापत्तीर्भावयति । ताश्चारूप्यसमापत्तीरुपलभते ।
ताभिश्चारूप्यसमापत्तिभिर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-

सिकारो विमोक्षान् भावयति । तांश्च विमोक्षानुपलभते । तैश्च विमोक्षैर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽनुपूर्वविहारसमापत्तौ भावयति । ताश्चानुपूर्वविहारसमा-
पत्तौ उपलभते । ताभिश्चानुपूर्वविहारसमापत्तिभिर्मन्यते उपलम्भ-
योगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि भावयति । तानि
च शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखान्युपलभते । तैश्च शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखैर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारोऽभिज्ञाः भावयति । ताश्चाऽभिज्ञा उपलभते । ताभिश्चाभि-
ज्ञाभिर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः समाधीन् भावयति । तांश्च समाधीनुपलभते । तैश्च
समाधिभिर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो धारणीमुखानि भावयति । तानि च धारणीमुखान्युप-
लभते । तैश्च धारणीमुखैर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्नपगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्तथागतबलानि भावयति । तानि च तथागतबलान्युप-
लभते । तैश्च तथागतबलैर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो वैशारद्यानि भावयति । तानि च वैशारद्यान्युपलभते ।
तैश्च वैशारद्यैर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारः प्रतिसम्बिदो भावयति । ताश्च प्रतिसम्बिद् उपलभते ।
ताभिश्च प्रतिसम्बिद्धिर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकारो महाकरुणाम्भावयति । ताश्च महाकरुणामुपलभते ।
तथाच महाकरुणयामन्यते उपलम्भयोगेन ।

स प्रज्ञापारमितायाश्चरन्पगतसर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तमन-
सिकार आवेणिकबुद्धधर्मान् भावयति । तांश्च बुद्धधर्मानुपलभते ।
तैश्च बुद्धधर्मैर्मन्यते उपलम्भयोगेन ।

एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन्-
नुपायकुशल इमं प्रज्ञापारमितानिर्देशात् श्रुत्वोत्तस्यति सन्तस्यति
सन्त्रासमापद्यते । आह । कथम्भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वः पाप-
मित्रहस्तगतो भवति । येन पापमित्रेण परिगृहीत इमं प्रज्ञा-
पारमितानिर्देशं श्रुत्वोत्तस्यति सन्तस्यति सन्त्रासमापद्यते । भग-
वानाह । इह सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पापमित्रं यः प्रज्ञा-
पारमितायां चरन्तं विरेचयति विह्वलयति । ध्यानपारमिताया-
श्चरन्तं विरेचयति विह्वलयति । वीर्यपारमितायां चरन्तं विरे-
चयति विह्वलयति । क्षान्तिपारमितायां चरन्तं विरेचयति
विह्वलयति । शीलपारमितायाश्चरन्तं विरेचयति विह्वलयति ।

दानपारमितायाच्चरन्तं विरेषयति विह्वलयति । नाऽपि शिञ्चि-
तव्यं । नैतत्तथागतभाषितं नैषधर्मो नविनयः । कुवितर्का एते
सूचान्ताः नैते श्रोतव्याः नोद्गृहीतव्याः न धारयितव्याः न वाचयि-
तव्याः न पर्यवाप्तव्याः । न योनिशो मनसि कर्त्तव्याः नैतेपरेभ्यो
देशयितव्याः । इत्ययं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पापमित्रं
वेदितव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पापमित्रं योऽसौ
नमारकर्माण्युपदिशति । नमारदोषानाचष्टे इति । मारः पापीयान्
बुद्धवेषेणोपसंक्रम्य बोधिसत्त्वं महासत्त्वं षड्भ्यः पारमिताभ्यो विरे-
षयति विह्वलयति । किन्ते कुलपुत्र प्रज्ञापारमितया भाषितया ।
किन्ते ध्यानपारमितया भाषितया । किन्ते वीर्यपारमितया
भाषितया । किन्ते क्षान्तिपारमितया भाषितया । किन्ते शील-
पारमितया भाषिताया । किन्ते दानपारमितया भाषितया ।
इत्येवं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पापमित्रं वेदितव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते मारः पापीयान् बुद्धरूपेण बोधिसत्त्वं महा-
सत्त्वमुपसंक्रम्य आवक प्रतिसंयुक्तसूत्रं गेयं व्याकरणं गायो दान-
निदानत्युक्तकजातकवैपुल्याद्भूतधर्मावदानोपदेशं देशयति । विवृ-
णोति विभजते उत्तानीकरोति सम्प्रकाशयति । य इमान्येवं
रूपाणि मारकर्माणि नाचष्टे न बोधयत्ययं सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य पापमित्रं वेदितव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते मारः पापीयान् बुद्धवेषेण बोधिसत्त्वं महा-
सत्त्वमुपसंक्रम्यैवं वदति । न ते किञ्चित् कुलपुत्र बोधिचिन्तं नापि

त्वमवैवर्तिको न त्वं शक्यस्त्वनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बोद्धुम् ।
अ इमान्नेवं रूपाणि मारकर्माणि नाचष्टे न बोधयति । अथ
सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पापमित्रं बोधितव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते मारः पापीयान् बुद्धवेषेण बोधिसत्त्वं महा-
सत्त्वमुपसंक्रम्यैवं वदति । चक्षुः कुलपुत्र शून्यमात्मनात्मीयेन वा ।
श्रोत्रं शून्यमात्मनात्मीयेन वा । घ्राणं शून्यमात्मनात्मीयेन वा ।
जिह्वा शून्यात्मनात्मीयेन वा । कायः शून्य आत्मनात्मीयेन वा ।
मनः शून्यमात्मनात्मीयेन वा । रूपं शून्यमात्मनात्मीयेन वा । शब्दः
शून्य आत्मनात्मीयेन वा । गन्धः शून्य आत्मनात्मीयेन वा । रसः
शून्य आत्मनात्मीयेन वा । स्पर्शः शून्य आत्मनात्मीयेन वा । धर्मः
शून्य आत्मनात्मीयेन वा । चक्षुर्विज्ञानं शून्यमात्मनात्मीयेन वा ।
श्रोत्रविज्ञानं शून्यमात्मनात्मीयेन वा । घ्राणविज्ञानं शून्यमात्मना-
त्मीयेन वा । जिह्वाविज्ञानं शून्यमात्मनात्मीयेन वा । कायविज्ञानं
शून्यमात्मनात्मीयेन वा । मनोविज्ञानं शून्यमात्मनात्मीयेन वा ।
चक्षुः संस्पर्शः शून्य आत्मनात्मीयेन वा । श्रोत्रसंस्पर्शः शून्य आत्म-
नात्मीयेन वा । घ्राणसंस्पर्शः शून्य आत्मनात्मीयेन वा । जिह्वा-
संस्पर्शः शून्य आत्मनात्मीयेन वा । कायसंस्पर्शः शून्य आत्मनात्मीयेन
वा । मनः संस्पर्शः शून्य आत्मनात्मीयेन वा । चक्षुः संस्पर्शप्रत्यय-
वेदनाशून्यात्मनात्मीयेन वा । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यात्मनात्मी-
येन वा । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यात्मनात्मीयेन वा । जिह्वा-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यात्मनात्मीयेन वा । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
शून्यात्मनात्मीयेन वा । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यात्मनात्मीयेन वा ।

पृथिवीधातुः शून्य आत्मनात्मीयेन वा । अन्धातुः शून्य आत्म-
 नात्मीयेन वा । तेजो धातुः शून्य आत्मनात्मीयेन वा । वायु
 धातुः शून्य आत्मनात्मीयेन वा । आकाशधातुः शून्य आत्म-
 नात्मीयेन वा । विज्ञानधातुः शून्य आत्मनात्मीयेन वा । अविद्या-
 शून्यात्मनात्मीयेन वा । संस्काराः शून्या आत्मनात्मीयेन वा ।
 विज्ञानं शून्यमात्मदात्मीयेन वा । नामरूपं शून्यमात्मनात्मीयेन
 वा । षडायतनं शून्यमात्मनात्मीयेन वा । स्पर्शः शून्य आत्मनात्मी-
 येन वा । वेदनाशून्यात्मनात्मीयेन वा । दृष्ट्याशून्यात्मनात्मीयेन
 वा । उपादानशून्यमात्मनात्मीयेन वा । भवः शून्य आत्मनात्मी-
 येन वा । जातिरशून्यात्मनात्मीयेन वा । जरामरणं शून्यमात्म-
 नात्मीयेन वा ।

दानपारमिताशून्यात्मनात्मीयेन वा । शीलपारमिताशून्यात्म-
 नात्मीयेन वा । चान्तिपारमिताशून्यात्मनात्मीयेन वा । वीर्य-
 पारमिताशून्यात्मनात्मीयेन वा । ध्यानपारमिताशून्यात्मनात्मी-
 येन वा । प्रज्ञापारमिताशून्यात्मनात्मीयेन वा ।

अध्यात्मशून्यताशून्यात्मनात्मीयेन वा । बहिर्द्विशून्यताशून्यात्म-
 नात्मीयेन वा । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतात्मनात्मीयेन वा । शून्यता-
 शून्यताशून्यात्मनात्मीयेन वा । महाशून्यताशून्यात्मनात्मीयेन वा ।
 परमार्थशून्यताशून्यात्मनात्मीयेन वा । संस्कृतशून्यताशून्यात्मनात्मी-
 येन वा । असंस्कृतशून्यताशून्यात्मनात्मीयेन वा । अत्यन्तशून्यता-
 शून्यात्मनात्मीयेन वा । अनवरागशून्यताशून्यात्मनात्मीयेन वा ।
 अनवकारशून्यताशून्यात्मनात्मीयेन वा । प्रकृतिशून्यताशून्यात्मना-

त्मीयेन वा सर्वधर्मशून्यताशून्यात्मनात्मीयेन वा । स्वलक्षणशून्यता-
शून्यात्मनात्मीयेन वा । अनुपलम्भशून्यताशून्यात्मनात्मीयेन वा ।
अभावशून्यताशून्यात्मनात्मीयेन वा । स्वभावशून्यताशून्यात्मनात्मी-
येन वा । स्वभावशून्यताशून्यात्मनात्मीयेन वा ।

स्मृत्युपाख्यानानि शून्यान्यात्मनात्मीयेन वा । सम्यक्प्रज्ञाणानि
शून्यान्यात्मनात्मीयेन वा । षड्विपादाः शून्या आत्मनात्मीयेन वा ।
इन्द्रियाणि शून्यान्यात्मनात्मीयेन वा । बलानि शून्यान्यात्मनात्मी-
येन वा । बोध्यज्ञानि शून्यान्यात्मनात्मीयेन वा । आर्याष्टाङ्गमार्गः
शून्य आत्मनात्मीयेन वा । आर्यसत्यानि शून्यान्यात्मनात्मीयेन
वा । ध्यानानि शून्यान्यात्मनात्मीयेन वा । अप्रमाणानि शून्या-
न्यात्मनात्मीयेन वा । आरूप्यसमापत्तयः शून्या आत्मनात्मीयेन वा ।
विमोक्षाः शून्या आत्मनात्मीयेन वा । अनुपूर्वविहारसमापत्तयः
शून्या आत्मनात्मीयेन वा । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्ष-
मुखानि शून्यान्यात्मनात्मीयेन वा । अभिज्ञाः शून्या आत्मनात्मी-
येन वा । समाधायः शून्या आत्मनात्मीयेन वा । धारणीमुखानि
शून्यान्यात्मनात्मीयेन वा । तथागतबलानि शून्यान्यात्मनात्मीयेन
वा । वैशारद्यानि शून्यान्यात्मनात्मीयेन वा । प्रतिसम्बिदः शून्या
आत्मनात्मीयेन वा । महाकरुणाशून्यात्मनात्मीयेन वा । आवे-
णिकबुद्धधर्माः शून्या आत्मनात्मीयेन वा । किं करिष्यनुत्तरां
सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुध्य ।

य इमान्येवं रूपाणि मारकर्माणि नाचष्टे नोपदिशत्ययं
सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पापमित्रं वेदितव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते मारः पापौषान् बुद्धवेषेण नोपसंक्रम्य बोधिसत्त्वं महासत्त्वमेवं वदति । शून्या कुक्षपुत्रपूर्वादिबुद्धैर्भगवद्भिर्विबोधिसत्त्वैः आवकैश्च । वाच बुद्धाः न बोधिसत्त्वाः न आवकाः । एवं शून्या दक्षिणादिक् पश्चिमा उत्तरा अधस्तादुपरिष्ठात् यावत् समन्ताद्दशदिशः शून्या बुद्धैर्भगवद्भिर्विबोधिसत्त्वैः आवकैश्च । नाऽप्यबुद्धा न बोधिसत्त्वा न आवकाः । य इमान्येवं रूपाणि मारकर्माणि नाचष्टे नोपदिशत्यथं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पापमित्रं वेदितव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते मारः पापौषान् आवकवेषेणोपसंक्रम्य बोधिसत्त्वं महासत्त्वं सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकारेभ्यो विरेचयति । आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तमनसिकारैरवदत्यनुशास्ति । य एवं रूपाणि मारकर्माणि नाचष्टे नोपदिशत्यथं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पापमित्रं वेदितव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते मारः पापौषानुपाध्यायाचार्यवेषेणोपसंक्रम्य बोधिसत्त्वं महासत्त्वं बोधिसत्त्वचर्याया विरेचयोः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमनसिकारेभ्यो विरेचयति । स्मृत्युपस्थानेषु नियोजयति । सम्यक्प्रज्ञाणेषु नियोजयति । षड्विपादेषु नियोजयति । बलेषु नियोजयति । बोध्यङ्गेषु नियोजयति । आर्याष्टाङ्गमार्गेषु नियोजयति । आर्यसत्त्वेषु नियोजयति । ध्यानेषु नियोजयति । अप्रमाणेषु नियोजयति । आरूप्यसमापत्तिषु नियोजयति । विमोक्षेषु नियोजयति । अनुपूर्वविहारसमापत्तिषु नियोजयति । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षसुखेषु नियोजयति । एवं त्वं कुक्ष-

पुत्रेमान् धर्मान् भाषित्वा आवकभूमिं साक्षात् कुर्व किं करिष्य-
त्यनुत्तरया सम्यक्सम्बोधा । य एवं रूपाणि मारकर्माणि नाचष्टे
नोपदिशत्ययं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पापमित्रं वेदि-
तव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते मारः पापीयान् मातापितृवेषेणोपसंक्रम्य
बोधिसत्त्वं महासत्त्वमेवं वदति यत्र कुलपुत्र ओत आपत्तिफल
साक्षात्क्रिया । सकृदागामिफल साक्षात्क्रिया । अनागामिफल
साक्षात्क्रिया । अर्हत्त्व साक्षात्क्रिया । प्रत्येकबुद्धसाक्षात्क्रिया ।
तत्र योगमापद्यत । किन्तेऽनुत्तरया सम्यक्सम्बोधाऽभिसम्बुद्धया ।
यस्याः कृतेऽप्रमेया संख्येयान् कल्पान् संश्रवणपरिमाणान् दक्षपाद-
गिरच्छेदाननुभविष्यसि । य इमान्येवं रूपाणि मारकर्माणि न
बोधयति नाचष्टे नोपदिशत्ययं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
पापमित्रं वेदितव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते मारः पापीयान् भिक्षुवेषेणो बोधिसत्त्वं महा-
सत्त्वमुपक्रम्य* अनात्मेति शान्तमिति शून्यमिति । अनिमित्तमिति
अप्रणिहितमित्यनभिसंस्कारं इति विविक्तमित्युपलम्भयोगेनोपदि-
शति । वेदनाऽनित्येत्यनुपलम्भयोगेनोपदिशति । वेदनादुःखेत्य-
नात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति । अप्रणिहितेति अनभि-
संस्कारेति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । संज्ञा अनित्ये-

* रूपमनित्यमित्युपलम्भयोगेनोपदिशति रूपदुःखमिति उपलम्भ-
योगेनोपदिशतीति वाक्यभागः सर्वत्र प्रयोक्तव्यः आदर्शपुस्तके न तथा
लिखितमस्ति । आदर्शानुरूपमत्र लिखितम् ।

त्युपलम्भयोगेनोपदिशति । संज्ञा दुःखेति अनात्मेति शान्तेति
 शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारेति विविक्तेति
 उपलम्भयोगेनोपदिशति । संस्कारा अनित्या इति उपलम्भयोगे-
 नोपदिशति । संस्कारा दुःखा इति अनात्मा न इति शान्ता
 इति शून्या इति अनिमित्ता इति अप्रणिहिता इति अनभि-
 संस्कारा इति विविक्ता इत्युपलम्भयोगेनोपदिशति । विज्ञान-
 मनित्यमित्युपलम्भयोगेनोपदिशति । विज्ञानं दुःखमित्यनात्मेति
 शास्त्रमिति शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभि-
 संस्कार इति विविक्तमित्युपलम्भयोगेनोपदिशति ।

चक्षुरनित्यमिति दुःखमित्यनात्मेति शान्तमिति शून्यमिति अन-
 भिमिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति विविक्तमित्युप-
 लम्भयोगेनोपदिशति । घ्राणमनित्यमिति । अथायुष्मान् सुभूतिर्भग-
 वत्तामेतदवोचत् । बोधिसत्त्वो महासत्त्व इति भगवन्मुच्यते । कोऽस्य
 पदार्थः । एवमुक्ते भगवानायुष्मन्तं सुभूतिमेतदवोचत् । अपदार्थः
 सुभूते बोधिसत्त्वपदार्थः । तत्कस्य हेतोरनुत्पादा बोधिरनुत्पादः
 सत्त्वः । न हि सुभूते बोधौपदमस्ति न सत्त्वे तस्मादपदार्थो बोधि-
 सत्त्वपदार्थः । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशेशकुनेः पदं न
 विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम
 सुभूते स्वप्नेपदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।
 तद्यथापि नाम सुभूते मायायाः पदं न विद्यते एवमेव बोधिसत्त्व
 पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम मरीच्याः पदं न विद्यते
 एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते

उदकचन्द्रस्य पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।
तद्यथापि नाम प्रतिश्रुत्कायाः पदं न विद्यते । एवमेव बोधि-
सत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते प्रतिभासस्य पदं
न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि
नाम सुभूते प्रतिविम्बस्य पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो
न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतनिर्मितस्य पदं न
विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम
सुभूते भूतकोट्याः पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न
विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते । तथतायाः पदं न विद्यते ।
एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
अवितथतायाः पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न
विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते अनन्यतथतायाः पदं न
विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम
सुभूते धर्मतायाः पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न
विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते धर्मधातोः पदं न विद्यते ।
एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
धर्मस्मृतितायाः पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न
विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते धर्मनियामतायाः पदं न विद्यते ।
एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
मायापुरुषस्य रूपे पदं न विद्यते । वेदनायां पदं न विद्यते
संज्ञायां पदं न विद्यते संस्कारेषु पदं न विद्यते विज्ञाने पदं न
विद्यते संस्कारेषु पदं न विद्यते विज्ञानेपदं न विद्यते ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
मायापुरुषस्य चक्षुषि पदं न विद्यते श्रोत्रे पदं न विद्यते घ्राणेपदं
न विद्यते जिह्वायां पदं न विद्यते काये पदं न विद्यते मनसि
पदं न विद्यते ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
मायापुरुषस्य चक्षुर्विज्ञानेपदं न विद्यते श्रोत्रविज्ञाने पदं न
विद्यते घ्राणविज्ञाने पदं न विद्यते जिह्वाविज्ञानेपदं न विद्यते
कायविज्ञाने पदं न विद्यते । मनोविज्ञाने पदं न विद्यते ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
मायापुरुषस्य चक्षुः संस्पर्शं पदं न विद्यते श्रोत्रसंस्पर्शं पदं न
विद्यते । घ्राणसंस्पर्शं पदं न विद्यते । जिह्वासंस्पर्शं पदं न विद्यते ।
कायसंस्पर्शं पदं न विद्यते । मनः संस्पर्शं पदं न विद्यते ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
मायापुरुषस्य चक्षुःसंस्पर्शं प्रत्ययवेदयिते पदं न विद्यते श्रोत्र-
संस्पर्शप्रत्ययवेदयिते पदं न विद्यते घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदयिते पदं
न विद्यते जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदयिते पदं न विद्यते कायसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदयिते पदं न विद्यते । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदयिते पदं
न विद्यते ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
मायापुरुषस्याविद्यायां पदं न विद्यते संस्कारेषु पदं न विद्यते
विज्ञाने पदं न विद्यते नाम रूपे पदं न विद्यते षडायतने पदं
न विद्यते स्पर्शे पदं न विद्यते वेदनायां पदं न विद्यते तृष्णायां
पदं न विद्यते उपादाने पदं न विद्यते भवे पदं न विद्यते ।
जातौ पदं न विद्यते जरामरणे पदं न विद्यते ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
मायापुरुषस्य दानपारमितायां चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्य-
थापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य शीलपारमितायां चरतः पदार्थो
न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य चान्तिपार-
मितायाश्चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
मायापुरुषस्य वीर्यपारमितायाश्चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्य-
थापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य ध्यानपारमितायाश्चरतः पदार्थो
न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य प्रज्ञापारमिता-
याश्चरतः पदार्थो न विद्यते ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिताया-
श्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
मायापुरुषस्याध्यात्म शून्यतायाश्चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि
नाम सुभूते मायापुरुषस्य बहिर्दृशून्यतायाश्चरतः पदार्थो न
विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्याध्यात्म बहिर्दृशू-

शून्यतायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
 मायापुरुषस्य शून्यताशून्यतायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि
 नाम सुभूते मायापुरुषस्य महाशून्यतायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते ।
 तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य परमार्थ शून्यतायाच्चरतः
 पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य संस्कृत-
 शून्यतायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
 मायापुरुषस्यासंस्कृत शून्यतायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि
 नाम सुभूते मायापुरुषस्यात्यन्तशून्यतायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते ।
 तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्यानवराग शून्यतायाच्चरतः
 पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्यानवकार-
 शून्यतायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते माया-
 पुरुषस्य प्रकृतिशून्यतायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम
 सुभूते मायापुरुषस्य सर्वधर्मशून्यतायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते ।
 तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य स्वलक्षणशून्यतायाच्चरतः
 पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्याऽनुप-
 लब्धशून्यतायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
 मायापुरुषस्याभाव शून्यतायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि
 नाम सुभूते मायापुरुषस्य स्वभाव शून्यतायाच्चरतः पदार्थो न
 विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्याभावस्वभावशून्य-
 तायाच्चरतः पदार्थो न विद्यते ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाच्च-
 रतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते माया-

पुरुषस्य सात्त्विकपञ्चानेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य सम्यक् प्रज्ञाणेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्यार्द्धपादेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्येन्द्रियेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य बलेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य बोध्य-
ज्ञेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरु-
षस्यार्थ्याष्टाङ्गमार्गे चरतः पदार्थो न विद्यते ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते माया-
पुरुषस्यार्थ्यसत्येषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य ध्यानेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्यप्रमाणेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्य-
थापि नाम सुभूते मायापुरुषस्यारूप्यसमापत्तिषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्यष्टसु विमोक्षेषु चरतः पदा दुःखमित्यनात्मेति शान्तमिति शून्यमित्यनिमित्त-
मित्यप्रणिहितमित्यनभिसंस्कार इति विविक्तमित्युपलम्भयोगेनोप-
दिशति । जिक्काऽनित्येति दुःखेत्यनात्मेति शान्तेति शून्येत्यनिमित्ते-
त्यप्रणिहितेत्यनभिसंस्कार इति विविक्तेत्युपलम्भयोगेनोपदिशति ।
कायोऽनित्य इति दुःख इत्यनात्मेति शान्त इति शून्य इत्यनि-
मित्त इत्यप्रणिहित इत्यनभिसंस्कार इति विविक्त इत्युपलम्भ-
योगेनोपदिशति । मनोऽनित्यमिति दुःखमित्यनात्मेति शान्तमिति

शून्यमित्यनिमित्तमित्यप्रणिहितमित्यनभिसंस्कार इति विविक्त-
मित्युपलम्भयोगेनोपदिशति ।

रूपमनित्यमिति दुःखमित्यनात्मेति शान्तमिति शून्यमित्यनि-
मित्तमित्यप्रणिहितमित्यनभिसंस्कार इति विविक्तमित्युपलम्भयो-
गेनोपदिशति । शब्द*मनित्यमिति दुःखमित्यनात्मेति शान्तमिति
शून्यमित्यनिमित्तमित्यप्रणिहितमित्यनभिसंस्कार इति विविक्तमि-
त्युपलम्भयोगेनोपदिशति । गन्धोऽनित्य इति दुःख इत्यनात्मेति
शान्त इति शून्य इत्यनिमित्त इत्यप्रणिहित इत्यनभिसंस्कार इति
विविक्त इत्युपलम्भयोगेनोपदिशति । रसोऽनित्य इति दुःख इति
अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इत्यप्रणिहित इत्य-
भिसंस्कार इति विविक्त इत्युपलम्भयोगेनोपदिशति । स्पर्शोऽनित्य
इति दुःख इति अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त
इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कारा इति विविक्ता इत्युपलम्भयो-
गेनोपदिशति । धर्मा अनित्या इति दुःखा इति अनात्मान इति
शान्ता इति शून्या इति अनिमित्ता इति अप्रणिहिता इति अन-
भिसंस्कारा इति विविक्ता इत्युपलम्भयोगेनोपदिशति ।

चक्षुर्विज्ञानमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति
शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार
इति विविक्तमित्युपलम्भयोगेनोपदिशति । ओत्रविज्ञानमनित्यमिति
दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति शून्यमिति अनिमित्तमिति ।
अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति विविक्तमित्युपलम्भयोगेनोप-

* शब्दशब्दस्य पुलिङ्गे प्रयोगोयुक्तः आदर्शपुस्तके नपुंसकेन निर्दिष्टं ।

दिशति । घ्राणविज्ञानमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति । अनभिसंस्कार इति विविक्तमित्युपलम्भयोगेनोपदिशति । जिह्वाविज्ञानमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति विविक्तमित्युपलम्भयोगेनोपदिशति । कायविज्ञानमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति विविक्तमित्युपलम्भयोगेनोपदिशति । मनोविज्ञानमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति विविक्तमित्युपलम्भयोगेनोपदिशति ।

चक्षुःसंस्पर्शोऽनित्य इति दुःख इति अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति । अनभिसंस्कार इति विविक्त इत्युपलम्भयोगेनोपदिशति । श्रोत्रसंस्पर्शोऽनित्य इति दुःख इति । अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार इति विविक्त इत्युपलम्भयोगेनोपदिशति । घ्राणसंस्पर्शोऽनित्य इति दुःख इति । अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार इति विविक्त इत्युपलम्भयोगेनोपदिशति ।

जिह्वासंस्पर्शोऽनित्य इति दुःख इति अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार इति । विविक्त इत्युपलम्भयोगेनोपदिशति । कायसंस्पर्शोऽनित्य इति दुःख इति अनात्मा इति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति

अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार इति विविक्त इति उपलम्भयोगे-
नोपदिशति । मनःसंस्पर्शोऽनित्य इति दुःख इति अनात्मेति शान्त
इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार
इति विविक्त इति उपलम्भयोगेनोपदिशति ।

चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययवेदितमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति
शान्तमिति शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभि-
संस्कार इति विविक्तमिति उपलम्भयोगेनोपदिशति । श्रोत्रसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदितमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति शून्य-
मिति । अग्निमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति
विविक्तमिति उपलम्भयोगेनोपदिशति । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदितम-
नित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति शून्यमिति अनिमित्त-
मिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति । विविक्तमिति उपलम्भ-
योगेनोपदिशति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदितमनित्यमिति दुःखमिति
अनात्मेति शान्तमिति शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति
अनभिसंस्कार इति विविक्तमिति उपलम्भयोगेनोपदिशति ।

कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदितमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति
शान्तमिति शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभि-
संस्कार इति विविक्तमिति उपलम्भयोगेनोपदिशति । मनः संस्पर्श-
प्रत्ययवेदितमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति
शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति
विविक्तमिति उपलम्भयोगेनोपदिशति ।

पृथिवीधातुरनित्य इति दुःख इति अनात्मेति शान्त इति

शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार इति विविक्त इति उपलम्भयोगेनोपदिशति । अवधातुरनित्य इति दुःख इति अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार इति विविक्त इति उपलम्भयोगेनोपदिशति । तेजोधातुरनित्य इति दुःख इति अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार इति विविक्त इति उपलम्भयोगेनोपदिशति । वायुधातुरनित्य इति दुःख इति अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार इति विविक्त इति उपलम्भयोगेनोपदिशति । आकाश धातुरनित्य इति दुःख इति अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार इति विविक्त इति उपलम्भयोगेनोपदिशति ।

विज्ञानधातुरनित्य इति दुःख इति अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार इति विविक्त इति उपलम्भयोगेनोपदिशति । अविद्याऽनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कार इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । संस्कारा अनित्या इति दुःखा इति अनात्मान इति शान्ता इति शून्या इति अनिमित्ता इति अप्रणिहिता इति अनभिसंस्कारा इति विविक्ता इत्युपलम्भयोगेनोपदिशति । विज्ञानमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति विविक्तमिति उपलम्भयोगेनोप-

दिशति । नामरूपमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति
 शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति
 विविक्तमिति उपलम्भयोगेनोपदिशति । षडायतनमनित्यमिति
 दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति शून्यमिति अनिमित्तमिति
 अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति विविक्तमिति उपलम्भयोगे-
 नोपदिशति । स्पर्शोऽनित्य इति दुःख इति अनात्मेति शान्त इति
 शून्य इति अनिमित्त इति । अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार
 इति विविक्त इति उपलम्भयोगेनोपदिशति । वेदनाऽनित्येति
 दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति । अप्रणिहितेति
 अनभिसंस्कार इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । दृष्ट्या-
 ऽनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति
 अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारा इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोप-
 दिशति । उपादानमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति
 शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति
 विविक्तमिति उपलम्भयोगेनोपदिशति । भवोऽनित्य इति दुःख इति
 अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित
 इति अनभिसंस्कार इति विविक्त इति उपलम्भयोगेनोपदिशति ।
 जातिरनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति
 अप्रणिहितेति अनभिसंस्कार इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोप-
 दिशति । जरामरणमनित्यमिति दुःखमिति अनात्मेति शान्तमिति
 शून्यमिति अनिमित्तमिति अप्रणिहितमिति अनभिसंस्कार इति
 विविक्तमिति उपलम्भयोगेनोपदिशति ।

दानपारमिताऽनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति
अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कार इति विविक्तेति
उपलम्भयोगेनोपदिशति । शीघ्रपारमिताऽनित्येति दुःखेति अनात्मेति
शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कार इति
विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । चान्तिपारमिताऽनित्येति
दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति
अनभिसंस्कार इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । वीर्य-
पारमिता अनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनि-
मित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारा इति विविक्तेति उपलम्भ-
योगेनोपदिशति । ध्यानपारमिता अनित्येति दुःखेति अनात्मेति
शान्तेति शून्येति निमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारा
इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । प्रज्ञापारमिताऽनित्येति
दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति
अनभिसंस्कारा इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति ।

अध्यात्मशून्यताऽनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति
अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारा इति विविक्तेति
उपलम्भयोगेनोपदिशति । वहिर्दृशून्यता अनित्येति दुःखेति
अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभि-
संस्कारा इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । अध्यात्मवह्निर्दृ-
शून्यता अनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमि-
त्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारा इति विविक्तेति उपलम्भ-
योगेनोपदिशति । शून्यता शून्यता अनित्येति दुःखेति अनात्मेति

[illegible]

विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । स्वलक्षणशून्यता अनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारा इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । अनुपलम्भशून्यता अनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारा इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । अभावशून्यता अनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारा इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । स्वभावशून्यता अनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारा इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति । अभावस्वभावशून्यता अनित्येति दुःखेति अनात्मेति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारा इति विविक्तेति उपलम्भयोगेनोपदिशति ।

सूत्युपस्थानानि अनित्यानीति दुःखानीति अनात्मानीति शान्तानीति शून्यानीति अनिमित्तानीति अप्रणिहितानीति अनभिसंस्कारा इति विविक्तानीति उपलम्भयोगेनोपदिशति । सम्यक् प्रज्ञायान्यनित्यानीति दुःखानीति अनात्मानीति शान्तानीति शून्यानीति अनिमित्तानीति अप्रणिहितानीति अनभिसंस्कारा इति विविक्तानीति उपलम्भयोगेनोपदिशति । अद्विपादा अनित्या इति दुःखा इति अनात्मान इति शान्ता इति शून्या इति अनिमित्ता इति अप्रणिहिता इति अनभिसंस्कारा इति विविक्ता इति उपलम्भयोगेनोपदिशति । इन्द्रियान्यनित्यानीति

दुःखानीति अनात्मानीति शान्तानीति शून्यानीति अनिमित्तानीति अप्रणिहितानीति अनभिसंस्कारानीति* विविक्तानीति उपलम्भयोगेनोपदिशति । बलान्यनित्यानीति दुःखानीति अनात्मानीति शान्तानीति शून्यानीति अनिमित्तानीति अप्रणिहितानीति अनभिसंस्कारानीति विविक्तानीति उपलम्भयोगेनोपदिशति । बोध्यज्ञान्यनित्यानीति दुःखानीति अनात्मानीति शान्तानीति शून्यानीति अनिमित्तानीति अप्रणिहितानीति अनभिसंस्कारानीति विविक्तानीति उपलम्भयोगेनोपदिशति । आर्याष्टाङ्गमार्गोऽनित्य इति दुःख इति अनात्मेति शान्त इति शून्य इति अनिमित्त इति अप्रणिहित इति अनभिसंस्कार इति विविक्त इति उपलम्भयोगेनोपदिशति । आर्यसत्यान्यनित्यानीति दुःखानीति अनात्मानीति शान्तानीति शून्यानीति अनिमित्तानीति अप्रणिहितानीति अनभिसंस्कारानीति विविक्तानीति उपलम्भयोगेनोपदिशति । ध्यानान्यनित्यानीति दुःखानीति अनात्मानीति शान्तानीति शून्यानीति अनिमित्तानीति अप्रणिहितानीति अनभिसंस्कारानीति विविक्तानीति उपलम्भयोगेनोपदिशति । अप्रमाणान्यनित्यानीति दुःखानीति अनात्मानीति शान्तानीति शून्यानीति अनिमित्तानीति अप्रणिहितानीति अनभिसंस्कारानीति विविक्तानीति उपलम्भयोगेनोपदिशति । आरूप्यसमापत्तयोऽनित्या इति दुःखा इति अनात्मान इति शान्ता इति शून्या इति अनिमित्ता इति

* पूर्वं सर्वत्रानेभिसंस्कारा इति पाठः इह तु अनभिसंस्कारानीति विशेष्यलिङ्गभागीतया निर्दिष्टं एवं परत्रापि ।

अप्रणिहिता इति अनभिसंस्कारा इति विविक्ता इति उपलम्भयोगे-
नोपदिशति । विमोक्षा अनित्या इति दुःखा इति अनात्मान इति
शान्ता इति शून्या इति अनिमित्ता इति अप्रणिहिता इति अनभि-
संस्कारा इति विविक्ता इति उपलम्भयोगेनोपदिशति । अनुपूर्व-
विहारसमापत्तयोऽनित्या इति दुःखा इति अनात्मान इति शान्ता
इति शून्या इति अनिमित्ता इति अप्रणिहिता इति अनभिसंस्कारा
इति विविक्ता इति उपलम्भयोगेनोपदिशति । शून्यतानिमित्ता-
प्रणिहितविमोक्षमुखान्यनित्यानीति दुःखानीति अनात्मानीति
शान्तानीति शून्यानीति अनिमित्तानीति अप्रणिहितानीति
अनभिसंस्कारानीति विविक्तानीति उपलम्भयोगेनोपदिशति ।
अभिज्ञा अनित्या इति दुःखा इति अनात्मान इति शान्ता इति
शून्या इति अनिमित्ता इति अप्रणिहिता इति अनभिसंस्कारा
इति विविक्ता इति उपलम्भयोगेनोपदिशति । समाधयोऽनित्या
इति दुःखा इति अनात्मान इति शान्ता इति शून्या इति
अनिमित्ता इति अप्रणिहिता इति अनभिसंस्कारा इति विविक्ता
इति उपलम्भयोगेनोपदिशति ।

धारणौमुखानि अनित्यानि दुःखानि अनात्मानि शान्तानि
शून्यानि अनिमित्तानि अप्रणिहितानि अनभिसंस्कारानीति
विविक्तानीति उपलम्भयोगेनोपदिशति । तथागत बलानि अनि-
त्यानीति दुःखानीति अनात्मानीति शान्तानीति शून्यानीति
अनिमित्तानीति अप्रणिहितानीति अनभिसंस्कारानीति विविक्ता-
नीति उपलम्भयोगेनोपदिशति । वैशारद्यानि अनित्यानीति

दुःखानीति अनात्मानीति शान्तानीति शून्यानीति अनिमित्तानीति अप्रणिहितानीति अनभिसंस्कारानीति विविक्तानीति उपलभ्ययोगेनोपदिशति । प्रतिसम्बिदोऽनित्या इति दुःखा इति अनात्मान इति शान्ता इति शून्या इति अनिमित्ता इति अप्रणिहिता इति अनभिसंस्कारा इति विविक्ता इति उपलभ्ययोगेनोपदिशति । महामैत्री अनित्या इति दुःखा इति अनात्मानति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारेति विविक्तेति उपलभ्ययोगेनोपदिशति । महाकरुणा अनित्येति दुःखेति अनात्मानति शान्तेति शून्येति अनिमित्तेति अप्रणिहितेति अनभिसंस्कारेति विविक्तेति उपलभ्ययोगेनोपदिशति । आवेष्टिकबुद्धधर्मा अनित्या इति दुःखा इति अनात्मान इति शान्ता इति शून्या इति अनिमित्ता इति अप्रणिहिता इति अनभिसंस्कारा इति विविक्ता इति उपलभ्ययोगेनोपदिशति । य एकरूपाणि मारकर्माणि नाचष्टे नोपदिशत्ययं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पापमित्रं वेदितव्यं । एवं हि सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन पापमित्राणि वेदितव्यानि । विदित्वा च परिवर्जयितव्यानि ॥ ० ॥

शतसाहस्रगं प्रज्ञापारमितायाः षष्ठः परिवर्त्तः ॥

अथ सप्तमः परिवर्तः ।

अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतदवोचत् । बोधिसत्त्वो महासत्त्व इति भगवत्युच्यते, कोऽस्य पदार्थः । एवमुक्ते भगवानायुष्मानं सुभूतिमेतदवोचत् । अपदार्थः सुभूते बोधिसत्त्वपदार्थः । तत्कस्य हेतोरनुत्पादो बोधिरनुत्पादः सत्त्वः । नहि सुभूते बोधौपदमस्ति नवासत्त्वे तस्मादपदार्थो बोधिसत्त्वपदार्थः तद्यथापि नाम सुभूते आकाशेशकुनेः पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम स्वप्नेपदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायायाः पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मरीच्याः पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते उदकचन्द्रस्य पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते प्रतिश्रुत्कायाः पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते प्रतिभासस्य पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते विम्बस्य पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतनिर्मितस्य पदं न विद्यते । एवमेव बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्थार्याष्टाङ्गमार्गचरतः पदार्थो न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य

प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्यार्यसत्त्वेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य ध्यानेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्याऽप्रमाणेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्यारूपसमापत्तिषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्याष्टसुविमोक्षेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य नवस्वनुपूर्वविहारसमापत्तिषु चरतः पदं न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्याऽभिज्ञासु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य समाधिषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य धारणी-सुखेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य तथागतबल्लेषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य वैशार-द्येषु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य प्रतिबन्धितसु चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य महामैत्र्यां चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्य महाकरुणायां चरतः पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मायापुरुषस्यावेणिक बुद्धधर्मेषु

चरतः पदार्थो न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य रूपेपदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य रूपस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य वेदनायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्या वेदनायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य संज्ञायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याः संज्ञायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य संस्कारेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां संस्काराणां ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य विज्ञानेपदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य विज्ञानस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः समुद्भूतस्य चक्षुषिपदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य चक्षुषः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो

न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य
 श्रोत्रेपदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वान्नस्य श्रोत्रस्य ।
 एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो
 बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः
 सम्यक् समुद्भूतस्य प्राणेषुपदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वा-
 न्नस्य प्राणस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
 मितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम
 सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य जिह्वायां पदं न विद्यते ।
 तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वान्नस्य जिह्वायाः । एवमेव सुभूते बोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न
 विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य
 कायपदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वान्नस्य कायस्य ।
 एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो
 बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
 तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य मनसिपदं न विद्यते । तत्कस्य
 हेतोरविद्यमानत्वान्नस्य मनसः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य
 रूपे पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वान्नस्य रूपस्य एवमेव
 सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्व
 पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः
 सम्यक् समुद्भूतस्य शब्दे पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वा-

सस्य शब्दस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतं सम्यक् समुद्भूतस्य गन्धे पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य गन्धस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य रसे पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य रसस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य स्पर्शे पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य स्पर्शस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य धर्मेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां धर्माणां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य चक्षुर्विज्ञाने पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य चक्षुर्विज्ञानस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य श्रोत्रविज्ञाने पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य श्रोत्रविज्ञानस्य । एवमेव सुभूते बोधि-

सत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूत्य घ्राणविज्ञाने पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य घ्राणविज्ञानस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूत्य जिह्वाविज्ञाने पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य जिह्वाविज्ञानस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूत्य कायविज्ञाने पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य कायविज्ञानस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूत्य मनोविज्ञाने पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य मनोविज्ञानस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूत्य चक्षुःसंस्पर्शं पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य चक्षुःसंस्पर्शस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूत्य श्रोत्रसंस्पर्शं पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य श्रोत्रसंस्पर्शस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महा-

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य चक्षुः-
संस्पर्शं पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य चक्षुःसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदितस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
मितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदिते पदं न
विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदि-
तस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदिते पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदिते पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभृते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्याऽवि-
द्यायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य अविद्यायाः ।
एवमेव सुभृते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो
बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभृते तथागतस्यार्-
हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य संस्कारेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोर-

विद्यमानत्वात्तेषां संस्काराणाम् । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य विज्ञाने पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य विज्ञानस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य नामरूपे पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य नाम रूपस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य षडायतने पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य षडायतनस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य स्पर्शे पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्य स्पर्शस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य वेदनायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्या वेदनाया । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य दृष्ट्यायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्या दृष्ट्यायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमि-

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य दान-
पारमितायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वान्नस्य
दानपारमितायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञा-
पारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम
सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य शीलपारमितायां पदं
न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वान्नस्याः शीलपारमितायाः ।
एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो
बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्या-

हृतः सम्यक् समुद्रस्य चान्तिपारमितायां पदं न विद्यते । तत्
 कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याः चान्तिपारमितायाः । एवमेव सुभूते
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो
 न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्रस्य
 वीर्यपारमितायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्या
 वीर्यपारमितायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञा-
 पारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम
 सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्रस्य ध्यानपारमितायां पदं न
 विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्या ध्यानपारमितायाः ।
 एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो
 बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्-
 हतः सम्यक् समुद्रस्य प्रज्ञापारमितायां पदं न विद्यते । तत्कस्य
 हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याः प्रज्ञापारमितायाः । एवमेव सुभूते बोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न
 विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्रस्या-
 ध्यात्मशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वा-
 त्तस्या अध्यात्मशून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महास-
 त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।
 तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्रस्य वहिर्द्वी-
 शून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्या
 वहिर्द्वी शून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य

प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुधात्मवहिर्द्धाशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्या अध्यात्मवहिर्द्धाशून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य शून्यता शून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याः शून्यता शून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य महाशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्या महाशून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य परमार्थशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याः परमार्थशून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य संस्कृतशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याः संस्कृतशून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्याऽसंस्कृतशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्या असंस्कृतशून्यतायाः ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो
बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथा-
गतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्यात्यन्तशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य
हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याः अत्यन्तशून्यतायाः । एवमेव सुभूते
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो
न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्-
सम्बुद्धानवरामशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमान-
त्वात्तस्या अनवरामशून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।
तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हत सम्यक्सम्बुद्धानवकार-
शून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वत्तस्यानव-
कारशून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञा-
पारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम
सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य प्रकृतिशून्यतायां पदं न
विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वत्तस्याः प्रकृतिशून्यतायाः ।
एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो
बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्या-
र्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य सर्वधर्मशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य
हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याः सर्वधर्मशून्यतायाः । एवमेव सुभूते
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो
न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य
स्वराक्षणशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमान-

त्वात्तस्याः स्वस्वच्छाशून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्याऽनुपलम्भशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याऽनुपलम्भशून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्याभावशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याः अभावशून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य स्वभावशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याः स्वभावशून्यतायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्याभावस्वभावशून्यतायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तस्याः अभावस्वभावशून्यतायाः ।

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य स्मृत्युपस्थानेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां स्मृत्युपस्थानानां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य सम्यक्प्रज्ञाणेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां सम्यक्प्रज्ञाणानां । एवमेव

सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधि-
सत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः
सम्यक् समुद्भूतस्य षड्विपादेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतो-
रविद्यमानत्वात्तेषामृद्विपादानां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।
तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य इन्द्रियेषु
पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषामिन्द्रियाणां ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिताया-
श्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य बलेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य
हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां बलानां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।
तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य बोध्यङ्गेषु
पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां बोध्यङ्गानां ।
एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो
बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्या-
र्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य मार्गपदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्य-
मानत्वात्तस्य मार्गस्य । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि
नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्यार्थसत्येषु पदं न
विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषामार्थसत्यानां । एवमेव
सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्व-

पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य ध्यानेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां ध्यानानां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्याप्रमाणेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषामप्रमाणानां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्यारूप्यसमापत्तिषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तास्यामारूप्यसमापत्तीनां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य विमोक्षेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां विमोक्षाणां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्यानुपूर्वविहारसमापत्तिषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तास्यामनुपूर्वविहारसमापत्तिनां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षाणां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाञ्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो

न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समु-
 द्भूत्याभिज्ञानुपदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तासा-
 मभिज्ञानां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमि-
 तायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते
 तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूत्य समाधिषु पदं न विद्यते । तत्
 कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां समाधीनां । एवमेव सुभूते बोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न
 विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूत्य
 धारणीमुखेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां
 धारणीमुखानां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञा-
 पारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम
 सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूत्य तथागतबलेषु पदं न
 विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां तथागतबलानां । एव-
 मेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो
 बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागत-
 स्यार्हतः सम्यक् समुद्भूत्य चतुर्ष्वैशारद्येषु पदं न विद्यते । तत्-
 कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तेषां वैशारद्यानां ।

एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
 चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथा-
 गतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूत्य चतसृषु प्रतिसम्बित्सु पदं न विद्यते ।
 तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वात्तासां प्रतिसम्बिदां । एवमेव सुभूते
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो

न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समु-
द्रस्य महाकरुणायां पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वा-
त्तस्या महाकरुणायाः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि
नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्रस्याष्टादशावेणिकबुद्ध-
धर्मेषु पदं न विद्यते । तत्कस्य हेतोरविद्यमानत्वान्तेषामावेणिक-
बुद्धधर्माणां । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमि-
तायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूतेऽसंस्कृतधातौ संस्कृतधातु पदं न विद्यते ।
संस्कृतधातवसंस्कृतधातुपदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।
तद्यथापि नाम सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो
न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूतेऽनिरोधेपदा न विद्यते ।
एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो
बोधिसत्त्वपदं न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूतेऽसंक्षेपाऽव्यवदाने
पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञा-
पारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम
सुभूतेऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।
तद्यथापि नाम सुभूतेऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो

न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूतेऽनुपलम्भे पदं न विद्यते ।
एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो
बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

आह । कस्य भगवन्ननुत्पादे पदं न विद्यते । कस्यापिरोधे
पदं न विद्यते । कस्यासंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । कस्या-
ऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । कस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते ।
कस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । भगवानाह । रूपस्य सुभूतेऽनु-
त्पादे पदं न विद्यते । रूपस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । रूपस्या-
ऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । 'रूपस्याऽनभिसंस्कारे पदं न
विद्यते । रूपस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । रूपस्याऽनुपलम्भे पदं
न विद्यते । वेदनायाः सुभूते अनुत्पादे पदं न विद्यते ।
वेदनाया अनिरोधे पदं न विद्यते । वेदनाया असंक्लेशा व्यवदाने
पदं न विद्यते । वेदनाया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । वेद-
नाया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । वेदनाया अनुपलम्भे पदं न
विद्यते । संज्ञायाः सुभूतेऽनुत्पदे पदं न विद्यते । संज्ञाया अनि-
रोधे पदं न विद्यते । संज्ञाया असंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते ।
संज्ञाया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । संज्ञाया अप्रादुर्भावे पदं
न विद्यते । संज्ञाया अनुपलम्भे पदं न विद्यते । संस्काराणां
सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । संस्काराणामनिरोधे पदं न
विद्यते । संस्काराणामसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । संस्कारा-
णामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । संस्काराणामप्रादुर्भावे पदं
न विद्यते । संस्काराणामनुपलम्भे पदं न विद्यते । विज्ञानस्य

सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । विज्ञानस्यानिरोधे पदं न विद्यते । विज्ञानस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । विज्ञानस्यानभिसंस्कारे पदं न विद्यते । विज्ञानस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । विज्ञानस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते ।

चक्षुषः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । चक्षुषोऽनिरोधे पदं न विद्यते । चक्षुषोऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । चक्षुषोऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । चक्षुषोऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । चक्षुषोऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । श्रोत्रस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । श्रोत्रस्यानिरोधे पदं न विद्यते । श्रोत्रस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । श्रोत्रस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । श्रोत्रस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । श्रोत्रस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । घ्राणस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । घ्राणस्यानिरोधे पदं न विद्यते । घ्राणस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । घ्राणस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । घ्राणस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । घ्राणस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । जिह्वायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । जिह्वाया अनिरोधे पदं न विद्यते । जिह्वाया असंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । जिह्वाया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । जिह्वाया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । जिह्वाया अनुपलम्भे पदं न विद्यते । कायस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । कायस्यानिरोधे पदं न विद्यते । कायस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । कायस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । कायस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । कायस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । मनसः

सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । मनसोऽनिरोधे पदं न विद्यते । मनसोऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । मनसोऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । मनसोऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते मनसोऽनुपलम्भे पदं न विद्यते ।

रूपस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । रूपस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । रूपस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । रूपस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । रूपस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । रूपस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । शब्दस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । शब्दस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । शब्दस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । शब्दस्यानभिसंस्कारे पदं न विद्यते । शब्दस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । शब्दस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । गन्धस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । गन्धस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । गन्धस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । गन्धस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । गन्धस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । गन्धस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । रसस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । रसस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । रसस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । रसस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । रसस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । रसस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । स्पर्शस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । स्पर्शस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । स्पर्शस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । स्पर्शस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । स्पर्शस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । स्पर्शस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । धर्माणां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न

विद्यते । धर्माणामनिरोधे पदं न विद्यते । धर्माणामसंक्लेशाव्यव-
दाने पदं न विद्यते । धर्माणामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते ।
धर्माणामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । धर्माणामनुपलम्भे पदं न
विद्यते ।

चक्षुर्विज्ञानस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । चक्षुर्विज्ञान-
स्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । चक्षुर्विज्ञानस्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं
न विद्यते । चक्षुर्विज्ञानस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । चक्षुर्वि-
ज्ञानस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । चक्षुर्विज्ञानस्याऽनुपलम्भे पदं
न विद्यते । श्रोत्रविज्ञानस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते ।
श्रोत्रविज्ञानस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । श्रोत्रविज्ञानस्याऽसंक्लेशा-
व्यवदाने पदं न विद्यते । श्रोत्रविज्ञानस्याऽनभिसंस्कारे पदं न
विद्यते । श्रोत्रविज्ञानस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । श्रोत्रविज्ञान-
स्यानुपलम्भे पदं न विद्यते । घ्राणविज्ञानस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं
न विद्यते । घ्राणविज्ञानस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । घ्राणविज्ञान-
स्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । घ्राणविज्ञानस्याऽनभिसंस्कारे
पदं न विद्यते । घ्राणविज्ञानस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते ।
घ्राणविज्ञानस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । जिह्वाविज्ञानस्य सुभूते
ऽनुत्पादे पदं न विद्यते । जिह्वाविज्ञानस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते ।
जिह्वाविज्ञानस्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । जिह्वाविज्ञान-
स्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । जिह्वाविज्ञानस्याऽप्रादुर्भावे पदं
न विद्यते । जिह्वाविज्ञानस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । काय-
विज्ञानस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । कायविज्ञानस्याऽनि-

रोधे पदं न विद्यते । कायविज्ञानस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । कायविज्ञानस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । कायविज्ञानस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । कायविज्ञानस्याऽनुपलब्धौ पदं न विद्यते । मनविज्ञानस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । मनविज्ञानस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । मनविज्ञानस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । मनविज्ञानस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । मनविज्ञानस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । मनविज्ञानस्याऽनुपलब्धौ पदं न विद्यते ।

चक्षुःसंस्पर्शस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । चक्षुःसंस्पर्शस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । चक्षुःसंस्पर्शस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । चक्षुःसंस्पर्शस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । चक्षुःसंस्पर्शस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । चक्षुःसंस्पर्शस्याऽनुपलब्धौ पदं न विद्यते । श्रोत्रसंस्पर्शस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । श्रोत्रसंस्पर्शस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । श्रोत्रसंस्पर्शस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । श्रोत्रसंस्पर्शस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । श्रोत्रसंस्पर्शस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । श्रोत्रसंस्पर्शस्याऽनुपलब्धौ पदं न विद्यते । घ्राणसंस्पर्शस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । घ्राणसंस्पर्शस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । घ्राणसंस्पर्शस्याऽसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । घ्राणसंस्पर्शस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । घ्राणसंस्पर्शस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । घ्राणसंस्पर्शस्याऽनुपलब्धौ पदं न विद्यते । जिह्वासंस्पर्शस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । जिह्वासंस्पर्शस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । जिह्वासंस्पर्श-

कायसंस्पर्शस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । कायसंस्पर्शस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । कायसंस्पर्शस्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । कायसंस्पर्शस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । कायसंस्पर्शस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । कायसंस्पर्शस्याऽनुपलब्धे पदं न विद्यते । मनःसंस्पर्शस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । मनःसंस्पर्शस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । मनःसंस्पर्शस्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । मनःसंस्पर्शस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । मनःसंस्पर्शस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । मनःसंस्पर्शस्याऽनुपलब्धे पदं न विद्यते ।

चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते ।
चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । चक्षुःसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदितस्याऽसंज्ञेनाव्यवदाने पदं न विद्यते । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्यय-
वेदितस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्या-
ऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्याऽनुपपत्तौ
पदं न विद्यते । ओक्षसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न
विद्यते । ओक्षसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते ।
ओक्षसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्याऽसंज्ञेनाव्यवदाने पदं न विद्यते । ओक्ष-
संस्पर्शप्रत्ययवेदितस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । ओक्षसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदितस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । ओक्षसंस्पर्शस्याऽनुपपत्तौ

पृथिवीधातोः सुभृतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । पृथिवीधातो-

रनिरोधे पदं न विद्यते । पृथिवीधातोरसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । पृथिवीधातोरनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । पृथिवीधातोरप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । पृथिवीधातोरनुपलम्भे पदं न विद्यते । अग्नातोः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । अग्नातोरनिरोधे पदं न विद्यते । अग्नातोरसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । अग्नातोरनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । अग्नातोरप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । अग्नातोरनुपलम्भे पदं न विद्यते । तेजोधातोः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । तेजोधातोरनिरोधे पदं न विद्यते । तेजोधातोरसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । तेजोधातोरनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । तेजोधातोरप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । तेजोधातोरनुपलम्भे पदं न विद्यते । वायुधातोः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । वायुधातोरनिरोधे पदं न विद्यते । वायुधातोरसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । वायुधातोरनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । वायुधातोरप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । वायुधातोरनुपलम्भे पदं न विद्यते । आकाशधातोः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । आकाशधातोरनिरोधे पदं न विद्यते । आकाशधातोरसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । आकाशधातोरनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । आकाशधातोरप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । आकाशधातोरनुपलम्भे पदं न विद्यते ।

विज्ञानधातोः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । विज्ञानधातोरनिरोधे पदं न विद्यते । विज्ञानधातोरसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । विज्ञानधातोरनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । विज्ञानधातोरप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । विज्ञानधातोरनुपलम्भे पदं न

विद्यते । अविद्यायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । अविद्याया
 अनिरोधे पदं न विद्यते । अविद्याया असंक्लेशाव्यवदाने पदं न
 विद्यते । अविद्याया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । अविद्याया
 अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । अविद्याया अनुपलम्भे पदं न
 विद्यते । संस्काराणां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । संस्कारा-
 णामनिरोधे पदं न विद्यते । संस्काराणामसंक्लेशाव्यवदाने पदं
 न विद्यते । संस्काराणामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । संस्कारा-
 णामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । संस्काराणामनुपलम्भे पदं न
 विद्यते । विज्ञानस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । विज्ञान-
 स्यानिरोधे पदं न विद्यते । विज्ञानस्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न
 विद्यते । विज्ञानस्यानभिसंस्कारे पदं न विद्यते । विज्ञानस्या-
 ऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । विज्ञानस्यानुपलम्भे पदं न विद्यते ।
 नामरूपस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । नामरूपस्याऽनिरोधे
 पदं न विद्यते । नामरूपस्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते ।
 नामरूपस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । नामरूपस्याऽप्रादु-
 र्भावे पदं न विद्यते । नामरूपस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते ।
 षडायतनस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । षडायतनस्याऽनिरोधे
 पदं न विद्यते । षडायतनस्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते ।
 षडायतनस्यानभिसंस्कारे पदं न विद्यते । षडायतनस्याऽप्रादुर्भावे
 पदं न विद्यते । षडायतनस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । स्पर्शस्य
 सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । स्पर्शस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते ।
 स्पर्शस्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । स्पर्शस्याऽनभिसंस्कारे पदं

न विद्यते । स्पर्शस्याप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । स्पर्शस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । वेदनायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । वेदनाया अनिरोधे पदं न विद्यते । वेदनाया असंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । वेदनाया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । वेदनाया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । वेदनाया अनुपलम्भे पदं न विद्यते । तृष्णायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । तृष्णाया अनिरोधे पदं न विद्यते । तृष्णाया असंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । तृष्णाया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । तृष्णाया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । तृष्णाया अनुपलम्भे पदं न विद्यते । उपादानस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । उपादानस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । उपादानस्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । उपादानस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । उपादानस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । उपादानस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । भवस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । भवस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । भवस्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । भवस्याऽनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । भवस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । भवस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते । जातेः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । जातेरनिरोधे पदं न विद्यते । जातेरसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । जातेरनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । जातेरप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । जातेरनुपलम्भे पदं न विद्यते । जरामरणस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । जरामरणस्याऽनिरोधे पदं न विद्यते । जरामरणस्याऽसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । जरामरणस्याऽन-

भिसंस्कारे पदं न विद्यते । जरामरणस्याऽप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । जरामरणस्याऽनुपलम्भे पदं न विद्यते ।

दानपारमितायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । दानपारमिताया अनिरोधे पदं न विद्यते । दानपारमिताया असंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । दानपारमिताया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । दानपारमिताया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । दानपारमिताया अनुपलम्भे पदं न विद्यते । शीलपारमितायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । शीलपारमिताया अनिरोधे पदं न विद्यते । शीलपारमिताया असंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । शीलपारमिताया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । शीलपारमिताया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । शीलपारमिताया अनुपलम्भे पदं न विद्यते । चान्तिपारमितायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । चान्तिपारमिताया अनिरोधे पदं न विद्यते । चान्तिपारमिताया असंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । चान्तिपारमिताया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । चान्तिपारमिताया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । चान्तिपारमिताया अनुपलम्भे पदं न विद्यते । वीर्यपारमितायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । वीर्यपारमिताया अनिरोधे पदं न विद्यते । वीर्यपारमिताया असंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । वीर्यपारमिताया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । वीर्यपारमिताया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । वीर्यपारमिताया अनुपलम्भे पदं न विद्यते । ध्यानपारमितायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । ध्यान-

पारमिताया अनिरोधे पदं न विद्यते । ध्यानपारमिताया असंक्ते-
 शाव्यवदाने पदं न विद्यते । ध्यानपारमिताया अनभिसंस्कारे पदं
 न विद्यते । ध्यानपारमिताया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । ध्यान-
 पारमिताया अनुपलब्धे पदं न विद्यते । प्रज्ञापारमितायाः सुभूते
 ऽनुत्पादे पदं न विद्यते । प्रज्ञापारमिताया अनिरोधे पदं न
 विद्यते । प्रज्ञापारमिताया असंक्ते शाव्यवदाने पदं न विद्यते ।
 प्रज्ञापारमिताया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । प्रज्ञापारमि-
 ताया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । प्रज्ञापारमिताया अनुपलब्धे
 पदं न विद्यते ।

अध्यात्मशून्यतायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । अध्यात्म-
 शून्यताया अनिरोधे पदं न विद्यते । अध्यात्मशून्यताया असंक्ते-
 शाव्यवदाने पदं न विद्यते । अध्यात्मशून्यताया अनभिसंस्कारे
 पदं न विद्यते । अध्यात्मशून्यताया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते ।
 अध्यात्मशून्यताया अनुपलब्धे पदं न विद्यते । वहिर्दृशून्यतायाः
 सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । वहिर्दृशून्यताया अनिरोधे पदं न
 विद्यते । वहिर्दृशून्यताया असंक्ते शाव्यवदाने पदं न विद्यते ।
 वहिर्दृशून्यताया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । वहिर्दृशून्यताया
 अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । वहिर्दृशून्यताया अनुपलब्धे पदं न
 विद्यते । अध्यात्मवह्निर्दृशून्यतायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते ।
 अध्यात्मवह्निर्दृशून्यताया अनिरोधे पदं न विद्यते । अध्यात्मवह्नि-
 र्दृशून्यताया असंक्ते शाव्यवदाने पदं न विद्यते । अध्यात्मवह्निर्दृ-
 शून्यताया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । अध्यात्मवह्निर्दृशून्य-

ताया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । अथात्मवद्भिर्ज्ञातशून्यताया अनु-
 पलम्भे पदं न विद्यते । शून्यताशून्यतायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न
 विद्यते । शून्यताशून्यताया अनिरोधे पदं न विद्यते । शून्यता-
 शून्यतायाः असंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । शून्यताशून्यताया
 अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । शून्यताशून्यताया अप्रादुर्भावे पदं
 न विद्यते । शून्यताशून्यताया अनुपलम्भे पदं न विद्यते । महा-
 शून्यतायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । महाशून्यताया अनि-
 रोधे पदं न विद्यते । महाशून्यताया असंक्षेपाव्यवदाने पदं न
 विद्यते । महाशून्यताया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । महा-
 शून्यताया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । महाशून्यताया अनुपलम्भे
 पदं न विद्यते । परमार्थशून्यतायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते ।
 परमार्थशून्यताया अनिरोधे पदं न विद्यते । परमार्थशून्यताया
 असंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । परमार्थशून्यताया अनभिसं-
 स्कारे पदं न विद्यते । परमार्थशून्यताया अप्रादुर्भावे पदं न
 विद्यते । परमार्थशून्यताया अनुपलम्भे पदं न विद्यते । संस्कृत-
 शून्यताया सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । संस्कृतशून्यताया अनि-
 रोधे पदं न विद्यते । संस्कृतशून्यताया असंक्षेपाव्यवदाने पदं न
 विद्यते । संस्कृतशून्यताया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । संस्कृ-
 तशून्यताया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । संस्कृतशून्यताया अनुप-
 लम्भे पदं न विद्यते । असंस्कृतशून्यतायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं
 न विद्यते । असंस्कृतशून्यताया अनिरोधे पदं न विद्यते । असं-
 स्कृतशून्यताया असंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । असंस्कृतशून्यताया

અનભિસંસ્કારે પદં ન વિદ્યતે । અસંસ્કૃતશૂન્યતાયા અપ્રાદુર્ભાવિ પદં
 ન વિદ્યતે । અસંસ્કૃતશૂન્યતાયા અનુપલભ્યે પદં ન વિદ્યતે ।
 અત્યન્તશૂન્યતાયાઃ સુભૂતેઽનુત્પાદે પદં ન વિદ્યતે । અત્યન્તશૂન્ય-
 તાયા અનિરોધે પદં ન વિદ્યતે । અત્યન્તશૂન્યતાયા અસંક્લેશાવ્યવ-
 દાને પદં ન વિદ્યતે । અત્યન્તશૂન્યતાયા અનભિસંસ્કારે પદં ન
 વિદ્યતે । અત્યન્તશૂન્યતાયા અપ્રાદુર્ભાવિ પદં ન વિદ્યતે । અત્યન્ત-
 શૂન્યતાયા અનુપલભ્યે પદં ન વિદ્યતે । અનવરાગશૂન્યતાયાઃ સુભૂ-
 તેઽનુત્પાદે પદં ન વિદ્યતે । અનવરાગશૂન્યતાયા અનિરોધે પદં ન
 વિદ્યતે । અનવરાગશૂન્યતાયા અસંક્લેશાવ્યવદાને પદં ન વિદ્યતે ।
 અનવરાગશૂન્યતાયાઃ અનભિસંસ્કારે પદં ન વિદ્યતે । અનવરાગ-
 શૂન્યતાયા અપ્રાદુર્ભાવિ પદં ન વિદ્યતે । અનવરાગશૂન્યતાયા અનુપ-
 લભ્યે પદં ન વિદ્યતે । અનવકારશૂન્યતાયાઃ સુભૂતેઽનુત્પાદે પદં ન
 વિદ્યતે । અનવકારશૂન્યતાયા અનિરોધે પદં ન વિદ્યતે । અનવકાર
 શૂન્યતાયા અસંક્લેશાવ્યવદાને પદં ન વિદ્યતે । અનવકારશૂન્યતાયા
 અનભિસંસ્કારે પદં ન વિદ્યતે । અનવકારશૂન્યતાયા અપ્રાદુર્ભાવિ
 પદં ન વિદ્યતે । અનવકાર શૂન્યતાયા અનુપલભ્યે પદં ન વિદ્યતે ।
 પ્રકૃતિશૂન્યતાયાઃ સુભૂતેઽનુત્પાદે પદં ન વિદ્યતે । પ્રકૃતિશૂન્યતાયા
 અનિરોધે પદં ન વિદ્યતે । પ્રકૃતિશૂન્યતાયા અસંક્લેશાવ્યવદાને પદં
 ન વિદ્યતે । પ્રકૃતિશૂન્યતાયા અનભિસંસ્કારે પદં ન વિદ્યતે ।
 પ્રકૃતિશૂન્યતાયા અપ્રાદુર્ભાવિ પદં ન વિદ્યતે । પ્રકૃતિશૂન્યતાયા
 અનુપલભ્યે પદં ન વિદ્યતે । સર્વધર્મશૂન્યતાયાઃ સુભૂતેઽનુત્પાદે
 પદં ન વિદ્યતે । સર્વધર્મશૂન્યતાયા અનિરોધે પદં ન વિદ્યતે । સર્વ-

[illegible]

अभावस्वभावशून्यताया अनिरोधे पदं न विद्यते । अभावस्वभावशून्यताया असंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । अभावस्वभावशून्यताया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । अभावस्वभावशून्यताया अप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । अभावस्वभावशून्यताया अनुपलम्भे पदं न विद्यते ।

सृत्युपस्थानानां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । सृत्युपस्थानानामनिरोधे पदं न विद्यते । सृत्युपस्थानानामसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । सृत्युपस्थानानामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । सृत्युपस्थानानामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । सृत्युपस्थानानामनुपलम्भे पदं न विद्यते । सम्यक्प्रहाणानां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । सम्यक्प्रहाणानामनिरोधे पदं न विद्यते । सम्यक्प्रहाणानामसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । सम्यक्प्रहाणानामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । सम्यक्प्रहाणानामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । सम्यक्प्रहाणानामनुपलम्भे पदं न विद्यते । षड्विपादानां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । षड्विपादानामनिरोधे पदं न विद्यते । षड्विपादानामसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । षड्विपादानामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । षड्विपादानामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । षड्विपादानामनुपलम्भे पदं न विद्यते ।

इन्द्रियाणां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । इन्द्रियाणामनिरोधे पदं न विद्यते । इन्द्रियाणामसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । इन्द्रियाणामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । इन्द्रियाणामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । इन्द्रियाणामनुपलम्भे पदं न विद्यते । वक्षानां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । वक्षानामनिरोधे पदं न विद्यते ।

बलानामसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । बलानामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । बलानामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । बलानामनुपलब्धौ पदं न विद्यते । बोध्यज्ञानां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । बोध्यज्ञानानिरोधे पदं न विद्यते । बोध्यज्ञानामसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । बोध्यज्ञानानभिसंस्कारे पदं न विद्यते । बोध्यज्ञानामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । बोध्यज्ञानामनुपलब्धौ पदं न विद्यते । आर्याष्टाङ्गमार्गस्य सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । आर्याष्टाङ्गमार्गस्यानिरोधे पदं न विद्यते । आर्याष्टाङ्गमार्गस्यासंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । आर्याष्टाङ्गमार्गस्यानभिसंस्कारे पदं न विद्यते । आर्याष्टाङ्गमार्गस्याप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । आर्याष्टाङ्गमार्गस्याऽनुपलब्धौ पदं न विद्यते । आर्यासत्यानां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । आर्यासत्यानामनिरोधे पदं न विद्यते । आर्यासत्यानामसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । आर्यासत्यानामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । आर्यासत्यानामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । आर्यासत्यानामनुपलब्धौ पदं न विद्यते । ध्यानानां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । ध्यानानामनिरोधे पदं न विद्यते । ध्यानानामसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । ध्यानानामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । ध्यानानामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । ध्यानानामनुपलब्धौ पदं न विद्यते । अप्रमाणानां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । अप्रमाणानामनिरोधे पदं न विद्यते । अप्रमाणानामसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । अप्रमाणानामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । अप्रमाणानामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । अप्रमाणाना-

मनुपलम्भे पदं न विद्यते । आरूप्यसमापत्तीनां सुभूतेऽनुत्पादे
 पदं न विद्यते । आरूप्यसमापत्तीनामनिरोधे पदं न विद्यते ।
 आरूप्यसमापत्तीनामसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । आरूप्यसमा-
 पत्तीनामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । आरूप्यसमापत्तीनामप्रादु-
 र्भावे पदं न विद्यते । आरूप्यसमापत्तीनामनुपलम्भे पदं न
 विद्यते । विमोक्षाणां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । विमोक्षाणाम-
 निरोधे पदं न विद्यते । विमोक्षाणामसंक्लेशाव्यवदाने पदं न
 विद्यते । विमोक्षाणामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । विमोक्षाणाम-
 प्रादुर्भावे पदं न विद्यते । विमोक्षाणामनुपलम्भे पदं न विद्यते ।
 अनुपूर्वविहारसमापत्तीनां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । अनु-
 पूर्वविहारसमापत्तीनामनिरोधे पदं न विद्यते । अनुपूर्वविहारस-
 मापत्तीनामसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । अनुपूर्वविहारसमाप-
 त्तीनामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । अनुपूर्वविहारसमापत्ती-
 नामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । अनुपूर्वविहारसमापत्तीनामनुपलम्भे
 पदं न विद्यते । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानां सुभूते-
 ऽनुत्पादे पदं न विद्यते । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखाना-
 मनिरोधे पदं न विद्यते । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखाना-
 मसंक्लेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमो-
 क्षमुखानामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । शून्यतानिमित्ताप्रणिहित-
 विमोक्षमुखानामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । शून्यतानिमित्ताप्रणि-
 हितविमोक्षमुखानामनुपलम्भे पदं न विद्यते । अभिज्ञानां सुभूते-
 ऽनुत्पादे पदं न विद्यते । अभिज्ञानामनिरोधे पदं न विद्यते ।

अभिज्ञानामसंज्ञेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । अभिज्ञानामनभिसं-
 स्कारे पदं न विद्यते । अभिज्ञानामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते ।
 अभिज्ञानामनुपलम्भे पदं न विद्यते । समाधीनां सुभूतेऽनुत्पादे
 पदं न विद्यते । समाधीनामनिरोधे पदं न विद्यते । समाधीना-
 मसंज्ञेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । समाधीनामनभिसंस्कारे पदं न
 विद्यते । समाधीनामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । समाधीनामनुप-
 लम्भे पदं न विद्यते । धारणीमुखानां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न
 विद्यते । धारणीमुखानामनिरोधे पदं न विद्यते । धारणीमुखा-
 नामसंज्ञेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । धारणीमुखानामनभिसंस्कारे
 पदं न विद्यते । धारणीमुखानामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । धार-
 णीमुखानामनुपलम्भे पदं न विद्यते । तथागतबलानां सुभूते-
 ऽनुत्पादे पदं न विद्यते । तथागतबलानामनिरोधे पदं न
 विद्यते । तथागतबलानामसंज्ञेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । तथा-
 गतबलानामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । तथागतबलानामप्रादु-
 र्भावे पदं न विद्यते । तथागतबलानामनुपलम्भे पदं न विद्यते ।
 वैशारद्यानां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । वैशारद्यानामनिरोधे
 पदं न विद्यते । वैशारद्यानामसंज्ञेशाव्यवदाने पदं न विद्यते ।
 वैशारद्यानामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । वैशारद्यानामप्रादुर्भावे
 पदं न विद्यते । वैशारद्यानामनुपलम्भे पदं न विद्यते । प्रतिस-
 म्बिदां सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । प्रतिसम्बिदामनिरोधे पदं
 न विद्यते । प्रतिसम्बिदामसंज्ञेशाव्यवदाने पदं न विद्यते । प्रति-
 सम्बिदामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । प्रतिसम्बिदामप्रादुर्भावे

पदं न विद्यते । प्रतिसम्बिदामनुपलम्भे पदं न विद्यते । महा-
 मैत्र्याः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । महामैत्र्या अनिरोधे पदं
 न विद्यते । महामैत्र्या असंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते । महा-
 मैत्र्या अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । महामैत्र्या अप्रादुर्भावे
 पदं न विद्यते । महामैत्र्या अनुपलम्भे पदं न विद्यते । महाक-
 रुणायाः सुभूतेऽनुत्पादे पदं न विद्यते । महाकरुणाया अनिरोधे
 पदं न विद्यते । महाकरुणाया असंक्षेपाव्यवदाने पदं न
 विद्यते । महाकरुणाया अनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । महाक-
 रुणाया अनुपलम्भे पदं न विद्यते । आवेष्टिकबुद्धधर्माणां सुभूते-
 ऽनुत्पादे पदं न विद्यते । आवेष्टिकबुद्धधर्माणामनिरोधे पदं न
 विद्यते । आवेष्टिकबुद्धधर्माणामसंक्षेपाव्यवदाने पदं न विद्यते ।
 आवेष्टिकबुद्धधर्माणामनभिसंस्कारे पदं न विद्यते । आवेष्टिकबुद्ध-
 धर्माणामप्रादुर्भावे पदं न विद्यते । आवेष्टिकबुद्धधर्माणामनुपलम्भे
 पदं न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते रूपस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न
 विद्यते । वेदनाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते ।
 संज्ञाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । संस्काराणामत्य-
 न्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । विज्ञानस्यात्यन्तविशुद्धौ
 निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वस्य पदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते चक्षुषोऽत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न
 विद्यते । श्रोत्रस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । घ्राणस्या-

त्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । जिह्वाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । कायस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । मनसोऽत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते रूपस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । शब्दस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । गन्धस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । रसस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । स्पर्शस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । धर्माणामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते चक्षुर्विज्ञानस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । श्रोत्रविज्ञानस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । घ्राणविज्ञानस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । जिह्वाविज्ञानस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । कायविज्ञानस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । मनोविज्ञानस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते चक्षुःसंस्पर्शस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । श्रोत्रसंस्पर्शस्यात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । घ्राणसंस्पर्शस्यात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । जिह्वासंस्पर्शविज्ञानस्यात्यन्त-

विशुद्धौ पदं न विद्यते । कायसंस्पर्शविज्ञानस्यात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । मनःसंस्पर्शस्यात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अत्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते पृथिवौधातोरत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अम्बातोरत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । तेजोधातोरत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । वायुधातोरत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । आकाशधातोरत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । विज्ञानधातोरत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते अविद्याया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । संस्काराणामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । विज्ञानस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । नामरूपस्यात्यन्त-

विशुद्धौ पदं न विद्यते । षडायतनस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । स्रग्गस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । वेदनाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । दृष्ट्याया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । उपादानस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । भवस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । जातेरत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । जरामरणस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाच्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते दानपारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । शौचपारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । चान्तिपारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । वीर्यपारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । ध्यानपारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । प्रज्ञापारमिताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाच्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते अध्यात्मशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । वहिर्द्विशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अध्यात्मवह्निर्द्विशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । शून्यताशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । महाशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । परमार्थशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं

न विद्यते । संस्कृतशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । असंस्कृतशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अत्यन्तशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अनवरागशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अनवकारशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । प्रकृतिशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । सर्व्व-धर्मशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । स्वल-क्षणशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अनुप-लम्भशून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अभाव-शून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । स्वभावशून्य-ताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अभावस्वभाव-शून्यताया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाच्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते स्मृत्युपस्थानानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । सम्यक्प्रज्ञाणानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । च्छद्धिपादानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । इन्द्रियाणामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । बलानामत्य-न्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । बोध्यज्ञानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । आर्याष्टाङ्गमार्गस्यात्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञा-पारमितायाच्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते आर्यसत्यानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । ध्यानानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अप्रमाणानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । आरूप्यसमापत्तीनामत्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । विमोचानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अनुपूर्वविहारसमापत्तीनामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । अभिज्ञानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । समाधीनामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । धारणीमुखानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरत बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतबलानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । वैशारद्यानामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । प्रतिसम्बिदामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । महामैत्र्या अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । महाकरुणाया अत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । आवेणिकबुद्धधर्माणामत्यन्तविशुद्धौ निमित्ते पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते आत्मात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते सत्त्वात्यन्त-

विशुद्धौ पदं न विद्यते । सत्त्वासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो
 न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते जीवात्यन्तविशुद्धौ पदं न
 विद्यते । जीवासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्य-
 थापि नाम सुभूते पोषात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । पोषास-
 त्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
 मितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम
 सुभूते पुरुषात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । पुरुषासत्तामुपादाय ।
 एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो
 बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते पुद्गलात्य-
 न्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । पुद्गलासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो
 न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते मनुजात्यन्तविशुद्धौ पदं न
 विद्यते । मनुजासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।
 तद्यथापि नाम सुभूते मानवात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते ।
 मानवासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि
 नाम सुभूते कारकात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । कारकासत्ता-
 मुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमि-
 तायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते

वेदकात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । वेदकासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्व-पदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते ज्ञानकात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । ज्ञानकासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते पञ्चकात्यन्तविशुद्धौ पदं न विद्यते । पञ्चकासत्तामुपादाय । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते सूर्यमण्डलेऽभ्युदगच्छति अन्धकारे पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते कन्योदाहेवर्त्तमाने सर्वसंस्कारगतानां पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य शीले पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य समाधौ विमोक्षे पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य प्रज्ञायां दौर्गन्धे पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः

सम्यक् समुद्भूतस्य विमुक्तौ पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक् समुद्भूतस्य विमुक्तिज्ञानदर्शने पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते सूर्याचन्द्रमसोः प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते ग्रहमणिरत्नविद्युज्ज्योतिषां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते चातुर्महाराजकायिकानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते चायस्त्रिंशानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते यामानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तुषितानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायाश्चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते निर्माणरत्नीनां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधि-

[illegible]

[illegible]

बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते शुद्धावासकायिकानां देवानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतानामर्हतां सम्यक् सम्बुद्धानां प्रभायाः पदं न विद्यते । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो बोधिसत्त्वपदार्थो न विद्यते । तत्कस्य हेतोः तथाहि या च बोधिर्यस्य बोधिसत्त्वा यस्य बोधिसत्त्वापदार्थः सर्व्वं च ते धर्मा न संयुक्ताः परिसंयुक्ताः अरूपिणोऽनिदर्शना अप्रतिघातकलक्षणा । यदुताऽलक्षणाः । सर्व्वधर्माणां सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनासद्भूततायां शिचितव्यं । सर्व्वधर्मास्य बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाऽवबोद्धव्याः । आह । कतमे भगवन् सर्व्वधर्माः । कथं भगवन् बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाऽसद्भूततायां शिचितव्यं । कथञ्च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वधर्मा अवबोद्धव्याः । भगवानाह । सर्व्वधर्माः सुभूते उच्यन्ते कुशलास्यकुशलास्यकृता व्याकृतास्य लौकिकास्य लोकोत्तरास्य साश्रवास्यानाश्रवांस्य । संस्कृतास्यऽसंस्कृतास्य सावद्यास्यऽनावद्यास्य । साधारणास्यसाधारणास्य । इमे सुभूते उच्यन्ते कुशलाधर्माः । एषां बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वधर्माणामसत्तायां शिचितव्यं । इमे सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्व्वधर्मा अवबोद्धव्याः ।

आह कतमे भगवन् कुशलाधर्मा लौकिकाः । भगवानाह ।
 कुशलाः सुभूते लौकिकाधर्मा उच्यन्ते मादृशता पिदृशता
 आमण्यता ब्राह्मण्यता कुलज्येष्ठानुपालिता । दानमयं पुण्यक्रिया-
 वन्तु, शीलमयं पुण्यक्रियावन्तु, भावनामयं पुण्यक्रियावन्तु, वैद्या-
 दृक्तसहगतमौषधिकं दशकुशलाः कर्मपथाः लौकिकानवसंज्ञाः ।
 यदुतव्याघतिकसंज्ञा, निरुत्तमकसंज्ञा, विपूतिकसंज्ञा । विशोचि-
 तकसंज्ञा, विलीनकसंज्ञा, विवादिकसंज्ञा, विचित्रकसंज्ञा, अस्मि-
 संज्ञा, विदग्गकसंज्ञा, लौकिकानिचत्वारिधानानि । चत्वार्य्यप्रमा-
 णानि । चतस्र आरूप्यसमापत्तयः । पञ्चाऽभिज्ञाः लौकिकादशा-
 नुस्मृतयः । यदुतबुद्धाऽनुस्मृतिः, धर्माऽनुस्मृतिः, संघाऽनुस्मृतिः,
 शीलानुस्मृतिः, त्यागाऽनुस्मृतिः, देवाऽनुस्मृतिः, आनापानाऽनु-
 स्मृतिः । कायगतानुस्मृतिः । उद्देगाऽनुस्मृतिः । मरणाऽनुस्मृतिः ।
 इमे उच्यन्ते सुभूते कुशलालौकिकाधर्माः । आह । कतमे भगव-
 न्कुशलालौकिकाधर्माः । भगवानाह । दशाऽकुशलाः कर्मपथाः ।
 यदुतप्राणातिपातः सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्माः । अदत्तादानं
 सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्माः । काममिथ्यावादः सुभूतेऽकुशलोलौ-
 किकोधर्मः । मृषावादः सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्मः । पारुष्यं
 सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्मः । अभिध्या सुभूतेऽकुशलोलौकिको-
 धर्मः । व्यापादं सुभूतेऽकुशलोलौकिकोधर्मः । मिथ्यादृष्टिः सुभूते
 ऽकुशलोलौकिकोधर्मः । क्रोध उपनाहोप्रद्यः प्रदोशोविहिंसा ईर्ष्या-
 मात्सर्यं मदोमिथ्यामानः । इमे उच्यन्ते सुभूते ऽकुशलोलौकि-
 काधर्माः । आह कतमे भगवन्व्याकृताधर्माः । भगवानाह ।

अव्याकृतं कायकर्म, अव्याकृतं वाक्कर्म । अव्याकृतं मनस्कर्म ।
 अव्याकृतानि चत्वारि महाभूतानि । अव्याकृतानि पञ्चेन्द्रियाणि ।
 अव्याकृतं षडायतनं । अव्याकृताश्चतस्र आरूप्यसमापत्तयः ।
 अव्याकृताः स्कन्धाः । अव्याकृताधातवः । अव्याकृतान्यायतनानि ।
 अव्याकृतः सर्वो विपाकः । इमे उच्यन्ते अव्याकृताधर्माः । आह ।
 कतमे भगवन् लौकिकाधर्माः । भगवानाह । लौकिकाधर्माः
 सुभूते उच्यन्ते । पञ्चस्कन्धा द्वादशायतनानि । अष्टादशधातवः ।
 दशकुशलाः कर्मपथाः । चत्वारिध्यानानि । चत्वार्यप्रमाणानि ।
 चतस्र आरूप्यसमापत्तयः । पञ्चाऽभिज्ञाः । लोकोत्तराश्च धर्मान्
 स्थापयित्वा ये तदन्ये धर्माः । इमे उच्यन्ते लौकिकाधर्माः । आह ।
 कतमे भगवन् लोकोत्तराधर्माः । भगवानाह । लोकोत्तराधर्माः
 सुभूते उच्यन्ते चत्वारिस्मृत्युपस्थानानि । चत्वार्यप्रमाणानि ।
 चत्वार ऋद्धिपादाः । पञ्चेन्द्रियाणि । पञ्चरसानि सप्तबोध्यङ्गानि ।
 आर्याष्टाङ्गो मार्गः । शून्यताविमोचमुखत्वानिमित्तविमोचमुखमप्रणि-
 हितविमोचमुखं । अनाज्ञातमाज्ञास्यामौतीन्द्रियं । आज्ञेन्द्रियं ।
 आज्ञातावीन्द्रियं । सवितर्कः सविचारः समाधिः । अवितर्को-
 ऽविचारः समाधिः । विद्याविमुक्तिसंप्रजन्यं योनिशोभनसिकारः ।
 अष्टोविमोचाः । कतमेऽष्टौ रूपौरूपाणि पश्यत्ययं प्रथमोविमोचः ।
 अध्यात्मरूपं संजीवहिर्द्धारूपाणि पश्यत्ययं द्वितीयोविमोचः ।
 शुभत्वचाविमुक्तोभवत्ययं तृतीयोविमोचः । स सर्वशोरूपसंज्ञानां
 समतिक्रमान् प्रतिपद्यसंज्ञानामन्तंगमाज्ञानात्वसंज्ञानाममनसिकारा-
 दनन्तमाकाशमित्याकाशानन्त्यायतनमुपसम्पद्य विहरत्ययं चतुर्थो-

विमोचः । स सर्वशक्त्याकाशापन्यायनं समतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्यायतनमुपसम्पद्य विहरतीत्ययं पञ्चमोविमोचः । स सर्वशोविज्ञानानन्यायतनसमभिक्रमा नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्य विहरतीत्ययं षष्ठोविमोचः । स सर्वश आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमान्नैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्य विहरतीत्ययं सप्तमोविमोचः । स सर्वशानैवसंज्ञानासंज्ञायतनसमतिक्रमात्संज्ञावेदनायितन्निरोधमुपसम्पद्य विहरतीत्ययमष्टमोविमोचः । इमेऽष्टौ विमोचाः ।

नवानुपूर्वविहारसमापत्तयः । कतमा नव । स विविक्तं कामैः विविक्तं पापैकैरकुशलधर्मैः । सवितर्कं सविचारं विवेकजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति । सवितर्कं स विचाराणां व्युत्पन्नादध्यात्मसम्प्रमादाश्चेत स एकोतीभावादवितर्कमविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । सप्रीतेर्विरागादुपेक्षकोविहरति । स्मृतिमान् संप्रजानः सुखञ्च कायेन प्रतिसंवेदयति । यत्तदार्या आचक्षते । उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारौ तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति । स सुखस्य च प्रहाणात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्वमेव च सौमनस्य दौर्मनस्यानामस्तङ्गमाददुःखासुखमुपेक्षा स्मृतिपरिशुद्धिश्चतुर्थध्यानमुपसम्पद्य विहरति । स सर्वशोरूपसंज्ञानां समतिक्रमान् प्रतिपद्य संज्ञानामस्तङ्गमानानात्वसंज्ञानाममनसिकारादनन्ताकाशमित्याकाशानन्यायतनमुपसम्पद्य विहरति । स सर्वश आकाशानन्यायतनसमतिक्रमादनन्तरिकज्ञानमिति विज्ञानानन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति । स सर्वशो विज्ञाना-

न्यायतनसमतिक्रमाभासि किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्य विहरति । स सर्व्वश आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमाच्चैव संज्ञाना-
संज्ञायतनमुपसम्पद्य विहरति । स सर्व्वशोचैव संज्ञानासंज्ञायतन-
समतिक्रमात् संज्ञावेदयति निरोधमुपसम्पद्य विहरति । एता
नवानुपूर्व्वविहार समापत्तयः ।

अध्यात्मशून्यता वहिर्द्वाशून्यता अध्यात्मवहिर्द्वाशून्यता शून्यता-
शून्यता महाशून्यता परमार्थशून्यता संस्कृतशून्यता असंस्कृतशून्यता
अत्यन्तशून्यता अनवरागशून्यता अनवकारशून्यता प्रकृतिशून्यता
सर्व्वधर्मशून्यता स्वच्छक्षणशून्यता अनुपलम्भशून्यता अभावशून्यता
स्वभावशून्यता अभावस्वभावशून्यता । दशतथागतबलानि चत्वारि-
वैशारद्यानि चतस्रः प्रतिसम्बिदोऽष्टादशावेणिकाबुद्धधर्माः इमे
उच्यन्ते लोकोत्तराः धर्माः ।

भगवानाह । साश्रवाधर्मा इति सुभूते यदुत्पञ्चस्कन्धाः
द्वादशायतनानि । अष्टादशधातवः । चत्वारि ध्यानानि । चत्वार्य्य-
प्रमाणानि । चतस्र आरूप्य समापत्तयः । पञ्चाऽभिज्ञाः । इमे
उच्यन्ते साश्रवाधर्माः । भगवानाह । चत्वारि कृत्युपस्थानानि ।
चत्वारि सम्यक् ग्रहाणानि । चत्वार ऋद्धिपादाः । पञ्चेन्द्रियाणि ।
पञ्चरसानि । सप्तबोध्यज्ञानि । आर्याष्टाऽङ्गमार्गः । चत्वार्य्यार्थ्य-
सत्यानि । चत्वारिध्यानानि । अष्टौ विमोक्षाः । नवानुपूर्व्वविहार-
समापत्तयः । शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोचमुखानि । दशतथा-
गतबलानि । चत्वारि वैशारद्यानि । चतस्रः प्रतिसम्बिदः । महा-
मैत्री । महाकरुणा । अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्माः । इमे उच्यन्ते

अनाश्रवाधर्माः । आह । कतमे भगवन् संस्कृताधर्माः । भगवानाह ।
 संस्कृताधर्माः सुभृते उच्यन्ते कामधातू रूपधातुरारूप्यधातुः ।
 येऽपि तदन्ये केचित् संस्कृतधातुपर्यापन्नाधर्माः । यान्यपि चत्वारि
 स्मृत्युपस्थानानि । चत्वारि सम्यक् प्रहाणानि । चत्वार ऋद्धिपादा ।
 पञ्चेन्द्रियाणि । पञ्चबलानि । सप्तबोध्यङ्गानि । आर्याष्टाङ्गमार्गः ।
 चत्वार्यर्थसत्यानि । चत्वारि ध्यानानि । चत्वार्यप्रमाणानि । चतस्र
 आरूप्य समापत्तयः । अष्टौविमोक्षाः । नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयः ।
 शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखानि । पञ्चाऽभिज्ञाः । षट्-
 पारमिताः । सर्वशून्यताः । सर्वसमाधयः । सर्वधारणीमुखानि ।
 दशतथागतबलानि । चत्वारि वैशारद्यानि । चतस्रः प्रतिसम्बिदः ।
 महामैत्री । महाकरुणा । अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्मा । इमे उच्यन्ते
 संस्कृताधर्माः ।

आह । कतमे भगवन्संस्कृताधर्माः । भगवानाह । असंस्कृता-
 धर्मा उच्यन्ते । यस्य नोत्पादो न व्याया न स्थिते रन्यथात्वं रागद्वयो
 द्वेषद्वयो मोहद्वयः । तथता वितथताऽनन्यतथता धर्मता । धर्म-
 धातुः । धर्मस्थितिता । धर्मनियामता । अचिन्त्यधातुर्भूतकोटि-
 रयमुच्यतेऽसंस्कृतो धर्मः । आह । कतमे भगवन् साधारणा-
 धर्माः । भगवानाह । चत्वार्य प्रमाणानि । चतस्र आरूप्यसप्त-
 पत्तयः । पञ्चाऽभिज्ञाः । इमे उच्यन्ते साधारणाधर्मा पृथग्जनैः ।

आह । कतमे भगवन्साधारणाः । भगवानाह । चत्वारिस्म-
 र्त्युपस्थानानि । चत्वारिसम्यक् प्रहाणानि । चत्वार ऋद्धिपादाः ।
 पञ्चेन्द्रियाणि । पञ्चबलानि । सप्तबोध्यङ्गानि । आर्याष्टाङ्गो मार्गः ।

चत्वार्यार्यसत्यानि । अष्टोविमोक्षाः । नवाऽमुपूर्वविहारसमापन्नयः ।
शून्यता अनिमित्तमप्रणिहितं सर्वसमाधयः । सर्वधारणीसुखानि ।
दशतथागतबलानि । चत्वारिवैशारद्यानि । चतस्रः प्रतिषन्विदः ।
महामैत्री । महाकरुणा । अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्माः । इमे उच्यन्ते
असाधारणाधर्माः ।

तत्र बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमितायाश्चरता स्वसङ्गण-
शून्यतानुसर्वधर्माषु न सञ्चितव्यमकल्पनतया सर्वधर्माणामदययो-
गेन सर्वधर्मा अवबोद्धव्याः । अकल्पनाविकल्पनातामुपादाय ।
अथायुष्मान् सुभूति भगवन्तमेतदवोचत् । यत् पुनरिदं भगवन्नु-
च्यते बोधिसत्त्वो महासत्त्व इति केन कारणेन भगवन् बोधिसत्त्वो
महासत्त्व इत्युच्यते । भगवानाह । महतः सुभूते सत्त्वराश्रयित-
म्यापोतां कारयिष्यति तेनार्थेन बोधिसत्त्वो महासत्त्वो इत्युच्यते ।
आह । कर्त्तुंश भगवन् महासत्त्वराश्रेनियतः । यस्य बोधिसत्त्वो
महासत्त्वोऽश्रुतां कारयिष्यते । भगवानाह । महासत्त्वराश्रिरिति
सुभूते गोचभूरष्टमकः श्रोत आपन्नः सहस्रदागाम्यर्हन् प्रत्येकबुद्धः
प्रथमचित्तोत्पादिको बोधिसत्त्वो महासत्त्वो यावदवैवर्त्यभूमि-
स्थितो बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽयमुच्यते सुभूते महासत्त्वराश्रिनि-
यतः । यस्य बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽश्रुतां कारयिष्यति । यत्र
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन वज्रोपमचित्तमुत्पाद्य महतः सत्त्वराश्रेणि-
यतस्याऽश्रुतां कारयितव्या । आह । कतमो भगवन् वज्रोपमचि-
त्तोत्पादः । भगवानाह । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो एवं
चित्तमुत्पादय । परिमिते मया संसारेमन्नाहः सम्बुद्धयः । सर्व-

सत्त्वानां कृते सर्वस्वत्यापिनामया भवितव्यं । सर्वसत्त्वानामग्नित्वे-
मया समचित्तमुत्पादयितव्यं । सर्वसत्त्वा मया चिभिर्याणैः परि-
निर्वापयितव्याः । सर्वसत्त्वानपि परिनिर्वाप्यनकश्चित्सत्त्वः परि-
निर्वापितो भवत्यनुत्पादो निरोधो मया सर्वधर्मानामवबोद्धव्यः ।
अव्यकीर्णेन मया सर्वाकारज्ञता चित्तेन षट्पारमितासुचरितव्यं ।
सर्वचाऽनुगतायाधर्माप्रतिवेधनिष्पत्त्यां मया शिञ्चितव्यं । एकनि-
यतनिर्हारोमयाधर्माणां प्रतिबोद्धव्यः । यावदपरिमितनिर्हार-
प्रतिबोधाय मया धर्माणां शिञ्चितव्यं । अथ सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य वज्रोपमसिक्तोत्पादः । यच्च स्थित्वा बोधिसत्त्वो महा-
सत्त्वो महतः सत्त्वराशेर्नियतस्याश्रतां कारयिष्यति । तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः एकचित्तमुत्पाद-
यति । यावन्तः सत्त्वानैरयिका वा तैर्य्यग्योनिका वा यामलौ-
किका वा दुःखवेदनां वेदयन्ति । तेषामर्थायाहं ता दुःखावेदना
वेदयेयं । तच्च बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनात्तर्यवं* चित्तमुत्पादयितव्यं ।
एकैकस्याहं सत्त्वस्य कृते कल्पकोटीनियुतशतसहस्राणि क्षन्नेवयिक-
दुःखमनुभवेयं । यावन्नसत्त्वोऽनुपरिशेषनिर्वाणधातौ परिनिर्वा-
पितो भवेत् । एवमेवोपायेन सर्वसत्त्वानां कृते तन्निरयिकं दुःख-
मनुभवेयं । यावन्न सर्वसत्त्वा अनुपविशेषे निर्वाणधातौ परिनिर्वा-
पयिताभवेयुः । पश्चादहमात्मनः कृते कुशलमूल्यान्यवरोप्य कल्प-
कोटीनियुतशतसहस्रैरनेकान् बोधिसंस्कारान् सम्भृत्याऽनुत्तरां

* आत्तार्थवमिति पाठोयुक्तः प्रतिभाति ।

सम्यक् सम्वोधिमभिसम्बुध्येयं । अयं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
वज्रोपमश्चित्तोत्पादः । यच्च स्थित्वा बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महतः
सत्त्वरोगेर्नियतस्यायतां कारयिष्यति ।

तच्चाऽनुपलभयोगेन । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
सततसमितमुदारचित्तेन भवितव्यं । येनोदारचित्तेन सर्वसत्त्वा
नामग्र्यतां कारयिष्यति । तत्रेयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्योदारचि-
त्तता । यत् पूर्वमश्चित्तोत्पादाय । न रागचित्तमुत्पादयति ।
न द्वेषचित्तमुत्पादयति । न मोहचित्तमुत्पादयति । न विहिंसा-
चित्तमुत्पादयति । न हिंसाचित्तमुत्पादयति । न श्रावकचित्त-
मुत्पादयति । न प्रत्येकबुद्धचित्तमुत्पादयति । इयं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्योदारचित्तता । यथा सर्वसत्त्वानामग्र्यतां कारयिष्य-
यितव्या । तथाचोदारचित्ततयानमन्तव्यं । पुनरपरं सुभूते बोधि-
सत्त्वेन महासत्त्वेनाऽप्रकम्प्यचित्तेन भवितव्यं । तत्रेयं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्याप्रकम्प्यचित्तता । योऽयं सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तमन-
सिकारस्तेनचामनता । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याप्रकम्प्यचित्तता ।
यथा सर्वसत्त्वानामग्र्यतां कारयिष्यति । तच्चाऽनुपलभयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वसत्त्वानामन्तिके
हितसुखचित्ततोत्पादयितव्या । तत्रेयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
हितसुखचित्तता । या सर्वसत्त्वानाचाणता सर्वसत्त्वानां परित्या-
गिता तथाचामनता । इयं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
हितसुखचित्तता यथा सर्वसत्त्वानामग्र्यतां कारयिष्यति । तच्चा-
ऽनुपलभयोगेन । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सततस-

मित्तधर्मकामेन भवितव्यं । धर्मरतेन धर्मरामेण धर्मरामतायो-
 गानुयुक्तेन भवितव्यं । तत्र कतमो धर्मो यः सर्वधर्माणामसकम्भदः ।
 अयमुच्यते धर्मः । तत्र कतमाधर्मकामता या धर्मैष्काऽभिज्ञाषः ।
 इयमुच्यते धर्मकामता । तत्र कतमाधर्मरतिः । यात्र धर्मै रति-
 रभिरतिरियमुच्यते धर्मरतिः । तत्र कतमाधर्मरामता । यद्वर्ण-
 गुणानुशंसादर्शनमियमुच्यते धर्मरामता । तत्र कतमाधर्मरामता-
 योगमनुयुक्तता । यस्यैव धर्मस्य भावमतावडुलीकरणता इयमुच्यते
 धर्मरामतायोगमनुयुक्तता । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वेन महा-
 सत्त्वेन प्रज्ञापारमितायाश्चरता महतः सत्त्वराग्रेरग्यता कारयि-
 तव्या । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमिताया-
 चरताऽध्यात्मशून्यतायां स्थित्वा बहिर्द्विशून्यतायां स्थित्वा अध्या-
 त्मबहिर्द्विशून्यतायां स्थित्वा शून्यताशून्यतायां स्थित्वा महाशून्य-
 तायां स्थित्वा परमार्थशून्यतायां स्थित्वा संस्कृतशून्यतायां स्थित्वा
 असंस्कृतशून्यतायां स्थित्वा अत्यन्तशून्यतायां स्थित्वा अनवरागशून्य-
 तायां स्थित्वा अनवकारशून्यतायां स्थित्वा प्रकृतिशून्यतायां स्थित्वा
 सर्वधर्मशून्यतायां स्थित्वा स्वलक्षणशून्यतायां स्थित्वा अनुपलम्भ-
 शून्यतायां स्थित्वा अभावशून्यतायां स्थित्वा स्वभावशून्यतायां स्थित्वा
 अभावस्वभावशून्यतायां स्थित्वा महतः सत्त्वराग्रेर्नियतस्याग्यतां
 कारयितव्या ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमिताया-
 चरता सत्युपस्थानेषु स्थित्वा सम्यक् प्रज्ञाणेषु स्थित्वा चन्द्रिकादिषु

स्थित्वा इन्द्रियेषु स्थित्वा बन्धेषु स्थित्वा बोध्यज्ञेषु स्थित्वा आर्या-
 ष्टाङ्गमार्गे स्थित्वा अन्यसत्येषु स्थित्वा ध्यानेषु स्थित्वा अप्रमायेषु
 स्थित्वा आरूप्यसमापत्तिषु स्थित्वा विमोक्षेषु स्थित्वा अनुपूर्ववि-
 हारसमापत्तिषु स्थित्वा शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेषु
 स्थित्वा समाधिषु स्थित्वा धारणीमुखेषु स्थित्वा तथागतबन्धेषु
 स्थित्वा वैशारद्येषु स्थित्वा प्रतिसम्बित्सु स्थित्वा महामैत्र्यां स्थित्वा
 महाकरुणायां स्थित्वा अष्टादशावेणिकबुद्धधर्मेषु स्थित्वा महतः
 सत्त्वराग्रेर्नियतस्थाय्यता कारयितव्या । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापारमिताया-
 चरता शूरङ्गमसमाधौ स्थित्वा रत्नमुद्रायां समाधौ स्थित्वा सिंह-
 विक्रीडिते समाधौ स्थित्वा सुचन्द्रसमाधौ स्थित्वा चन्द्रध्वजसमाधौ
 स्थित्वा सर्वधर्मोद्गतेसमाधौ स्थित्वा सर्वधर्ममुद्रायां समाधौ स्थित्वा
 विलोकितमूर्ध्नि समाधौ स्थित्वा धर्मधातुनियतेसमाधौ स्थित्वा
 नियतध्वजकेतौ समाधौ स्थित्वा वज्रोपमे समाधौ स्थित्वा सर्वधर्म-
 प्रवेशमुद्रायां समाधौ स्थित्वा समाधिराजसुप्रतिष्ठिते समाधौ
 स्थित्वा बलव्यूहसमाधौ स्थित्वा समुद्गते समाधौ स्थित्वा निरुक्तिनि-
 यतप्रवेशे समाधौ स्थित्वा अधिवचनसं प्रवेशे समाधौ स्थित्वा दिग्वि-
 लोकिते समाधौ स्थित्वा आधारमुद्रायां समाधौ स्थित्वा असम्प्रमोषे
 समाधौ स्थित्वा सर्वधर्मसमवसरणसागरमुद्रायां समाधौ स्थित्वा
 आकाशस्फुरणे समाधौ स्थित्वा वज्रमण्डले समाधौ स्थित्वा ध्वजाय-
 केयूरे समाधौ स्थित्वा इन्द्रकेतुसमाधौ स्थित्वा ओतोऽनुगते समाधौ
 स्थित्वा सिंहविक्रीडिते समाधौ स्थित्वा व्यक्त्यन्ते समाधौ स्थित्वा

रणंजहे समाधौ स्थित्वा वैरोचने समाधौ स्थित्वा अनिमेषसमाधौ
 स्थित्वा अनिकेतस्थिते समाधौ स्थित्वा निसेते समाधौ स्थित्वा विम-
 लप्रदीपे समाधौ स्थित्वा अमन्तप्रभे समाधौ स्थित्वा प्रभाकरे समाधौ
 स्थित्वा समन्तावभासे समाधौ स्थित्वा शुद्धावभासे समाधौ स्थित्वा
 विमलप्रभे समाधौ स्थित्वा रतिकरे समाधौ स्थित्वा विद्युत्प्रदीपे
 समाधौ स्थित्वा अचये समाधौ स्थित्वा अजये समाधौ स्थित्वा तेजो-
 रत्यां समाधौ स्थित्वा क्षयाद्यगतसमाधौ स्थित्वा अनिन्द्यसमाधौ
 स्थित्वा विवर्णे समाधौ स्थित्वा सूर्यप्रदीपे समाधौ स्थित्वा चन्द्रवि-
 मले समाधौ स्थित्वा प्रज्ञाप्रदीपे समाधौ स्थित्वा शुद्धाप्रतिभासे
 समाधौ स्थित्वा आलोककरे समाधौ स्थित्वा काराकारे समाधौ
 स्थित्वा ज्ञानकेतुसमाधौ स्थित्वा वज्रोपमे समाधौ स्थित्वा चित्त-
 स्थितिसमाधौ स्थित्वा समन्तालोके समाधौ स्थित्वा सुप्रतिष्ठिते
 समाधौ स्थित्वा रत्नकोटिसमाधौ स्थित्वा वरधर्ममुद्रायां समाधौ
 स्थित्वा सर्वधर्मसभायां समाधौ स्थित्वा रतिञ्जहेसमाधौ स्थित्वा
 धर्मोद्गते समाधौ स्थित्वा विकिरणे समाधौ स्थित्वा सर्वधर्मपदप्रभेदे
 समाधौ स्थित्वा समाचरावकारे समाधौ स्थित्वा अचरापगते समाधौ
 स्थित्वा आवरणच्छेदने समाधौ स्थित्वा अविकारे समाधौ स्थित्वा
 अपकारे समाधौ स्थित्वा नामनियतप्रवेशे समाधौ स्थित्वा अनिके-
 तचारिणि समाधौ स्थित्वा तिमिरापगते समाधौ स्थित्वा चारिच-
 वतिसमाधौ स्थित्वा अवले समाधौ स्थित्वा विषयतीर्णे समाधौ
 स्थित्वा सर्वगुणसञ्चयगते समाधौ स्थित्वा स्थितनिश्चितसमाधौ
 स्थित्वा शुभपुष्पितशुद्धिसमाधौ स्थित्वा बोध्यङ्गवत्यां समाधौ

त्वा अगस्त्यप्रतिभानेसमाधौ स्थित्वा असमसमसमाधौ स्थित्वा
 ब्रह्मधर्मातिक्रमणे समाधौ स्थित्वा परिच्छेदकरे समाधौ स्थित्वा
 विमतिविकरणे समाधौ स्थित्वा निरधिष्ठे समाधौ स्थित्वा एकव्यूहे
 समाधौ स्थित्वा आकाराभिनिर्हारे समाधौ स्थित्वा एकाकार
 समाधौ स्थित्वा आकारानवकारे समाधौ स्थित्वा नैर्व्यधिसर्व्यभवव-
 क्षापगते समाधौ स्थित्वा सङ्केतद्वयप्रवेशे समाधौ स्थित्वा गौर्घोषाक्षर
 समाधौ स्थित्वा ज्वलनोष्कासमाधौ स्थित्वा लक्षणपरिशोधन
 समाधौ स्थित्वा अग्निलक्षिते समाधौ स्थित्वा सर्वाकार वरोपेते
 समाधौ स्थित्वा सर्वसुखदुःखनिरभिनन्दिसमाधौ स्थित्वा अच-
 करण्डेसमाधौ स्थित्वा धारणीमतिसमाधौ स्थित्वा सम्य-
 क्कमिथ्यात्वसंग्रसनसमाधौ स्थित्वा सर्वरोषनिरोधसंप्रशमनसमाधौ
 स्थित्वा अनुरोधाप्रतिरोधे समाधौ स्थित्वा सारवति समाधौ
 स्थित्वा परिपूर्णचन्द्रविमलप्रभे समाधौ स्थित्वा विद्युत्प्रभे
 समाधौ स्थित्वा महाव्यूहसमाधौ स्थित्वा सर्वाकारप्रभा-
 कारसमाधौ स्थित्वा समाधिसमतासमाधौ स्थित्वा अरजो-
 विरजोनययुक्तौ समाधौ स्थित्वा अरणसर्वसमरसरणे समाधौ
 स्थित्वा अनिलम्भनिकेतनिरते समाधौ स्थित्वा तथतास्थित-
 निश्चिन्ते समाधौ स्थित्वा कायकलिसम्प्रमथनसमाधौ स्थित्वा
 वाक्कलिविध्वंसनगगणकल्पे समाधौ स्थित्वा आकाशासङ्ग-
 विमुक्तिनिरूपलेपसमाधौ स्थित्वा महतः सत्त्वरागेर्नियतस्याय्यतां
 कारयितव्या ।

तच्चानुपलभयोगेन । इह सुभूते धर्मेषु स्थित्वा बोधिसत्त्वो

महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन् महतः सत्त्वराशेर्मिथतस्याऽप्यतां
कारयिष्यति । तेन बोधिसत्त्वो महासत्त्व इत्युच्यते ।

अथायुष्माञ्छारदतीपुत्रोभगवन्तमेतदवोचत् । ममाऽपि भगवन्
प्रतिभाति । येनार्थेन बोधिसत्त्वो महासत्त्व इत्युच्यते । भगवानाह ।
प्रतिभातु ते शारदतीपुत्र येनार्थेन बोधिसत्त्वो महासत्त्व इत्यु-
च्यते । शारदतीपुत्र आह । आत्मदृष्टेर्भगवन् प्रहाणाय सत्त्वेभ्यो-
धर्मं देशयति । सत्त्वदृष्टेः प्रहाणाय । जीवदृष्टेः प्रहाणाय । पोष-
दृष्टेः प्रहाणाय । पुङ्गवदृष्टेः प्रहाणाय । पुरुषदृष्टेः प्रहाणाय ।
मनुजदृष्टेः प्रहाणाय । मानवदृष्टेः प्रहाणाय । कारकदृष्टेः प्रहा-
णाय । कारापकदृष्टेः प्रहाणाय । उत्पापकदृष्टेः प्रहाणाय ।
समुत्पापकदृष्टेः प्रहाणाय । वेदकदृष्टेः प्रहाणाय । वेदयितुकदृष्टेः
प्रहाणाय । ज्ञानकदृष्टेः प्रहाणाय । पश्यकदृष्टेः प्रहाणाय ।
उच्छेदकदृष्टेः प्रहाणाय । शास्त्रतदृष्टेः प्रहाणाय । अस्तिदृष्टेः प्रहा-
णाय । नास्तिदृष्टेः प्रहाणाय । स्कन्धदृष्टेः प्रहाणाय । धातुदृष्टेः
प्रहाणाय । आयतनदृष्टेः प्रहाणाय । प्रतीत्यसमुत्पादनदृष्टेः प्रहाणाय ।
सत्यदृष्टेः प्रहाणाय । पारमितादृष्टेः प्रहाणाय । शून्यतादृष्टेः प्रहा-
णाय । स्मृत्युपस्थानदृष्टेः प्रहाणाय । सम्यक्प्रहाणदृष्टेः प्रहाणाय ।
अद्विपाददृष्टेः प्रहाणाय । इन्द्रियदृष्टेः प्रहाणाय । बलदृष्टेः प्रहा-
णाय । बोध्यङ्गदृष्टेः प्रहाणाय । आर्याष्टाङ्गमार्गदृष्टेः प्रहाणाय ।
आर्यसत्यदृष्टेः प्रहाणाय । ध्यानदृष्टेः प्रहाणाय । अप्रमाणदृष्टेः
प्रहाणाय । आरूप्यसमापत्तिदृष्टेः प्रहाणाय । विमोचदृष्टेः प्रहा-
णाय । अनुपूर्वविहारसमापत्तिदृष्टेः प्रहाणाय । शून्यतानिमित्ता-

प्रणिहितविमोचमुखदृष्टेः प्रहाणाय । समाधिदृष्टेः प्रहाणाय ।
धारणौमुखदृष्टेः प्रहाणाय । तथागतवसदृष्टेः प्रहाणाय । वैशारद्य-
दृष्टेः प्रहाणाय । प्रतिसन्निदृष्टेः प्रहाणाय । महामैत्रीदृष्टेः
प्रहाणाय । महाकरुणादृष्टेः प्रहाणाय । आवेणिकबुद्धधर्मदृष्टेः
प्रहाणाय । सत्त्वपरिपाकदृष्टेः प्रहाणाय । बुद्धचेचपरिशोधनदृष्टेः
प्रहाणाय । बोधिदृष्टेः प्रहाणाय । बुद्धदृष्टेः प्रहाणाय । धर्मचक्र-
प्रवर्त्तनदृष्टेः प्रहाणाय । परिनिर्वाणदृष्टेः प्रहाणाय । सत्त्वेभ्यो धर्मै-
देशयत्यनुपलम्भयोगेन । तेनार्थेन बोधिसत्त्वो महासत्त्व इत्युच्यते ।

अथायुष्मान् सुभूतिरायुष्मन्तं शारदतीपुत्रमेतदवोचत् । केन
कारणेनायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य रूपदृष्टिर्भवति ।
वेदनादृष्टिर्भवति । संज्ञादृष्टिर्भवति । संस्कारदृष्टिर्भवति ।
विज्ञानदृष्टिर्भवति । चक्षुदृष्टिर्भवति । ओचदृष्टिर्भवति । घ्राण-
दृष्टिर्भवति । जिह्वादृष्टिर्भवति । कायदृष्टिर्भवति । मनोदृष्टि-
र्भवति । रूपदृष्टिर्भवति । शब्ददृष्टिर्भवति । गन्धदृष्टिर्भवति ।
रसदृष्टिर्भवति । स्पर्शदृष्टिर्भवति । धर्मदृष्टिर्भवति । चक्षुर्विज्ञान-
दृष्टिर्भवति । ओचविज्ञानदृष्टिर्भवति । घ्राणविज्ञानदृष्टिर्भवति ।
जिह्वाविज्ञानदृष्टिर्भवति । कायविज्ञानदृष्टिर्भवति । मनोविज्ञान-
दृष्टिर्भवति । चक्षुःसंस्पर्शदृष्टिर्भवति । ओचसंस्पर्शदृष्टिर्भवति ।
घ्राणसंस्पर्शदृष्टिर्भवति । जिह्वासंस्पर्शदृष्टिर्भवति । कायसंस्पर्शदृष्टि-
र्भवति । मनःसंस्पर्शदृष्टिर्भवति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति ।
ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टि-
र्भवति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति । कायसंस्पर्शप्रत्यय-

वेदनादृष्टिर्भवति । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति । पृथिवी-
धातुदृष्टिर्भवति । अन्धातुदृष्टिर्भवति । तेजोधातुदृष्टिर्भवति ।
वायुधातुदृष्टिर्भवति । आकाशधातुदृष्टिर्भवति । विज्ञानधातु-
दृष्टिर्भवति । अविद्यादृष्टिर्भवति । संस्कारदृष्टिर्भवति । विज्ञान-
दृष्टिर्भवति । नामरूपदृष्टिर्भवति । षडायतनदृष्टिर्भवति । स्पर्श-
दृष्टिर्भवति । वेदनादृष्टिर्भवति । दृष्ट्यादृष्टिर्भवति । उपादान-
दृष्टिर्भवति । भवदृष्टिर्भवति । जातिदृष्टिर्भवति । जरामरण-
दृष्टिर्भवति ।

दानपारमितादृष्टिर्भवति । शीलपारमितादृष्टिर्भवति । चान्ति-
पारमितादृष्टिर्भवति । वीर्यपारमितादृष्टिर्भवति । ध्यानपारमि-
तादृष्टिर्भवति । प्रज्ञापारमितादृष्टिर्भवति । अध्यात्मशून्यतादृष्टि-
र्भवति । बहिर्द्वाशून्यतादृष्टिर्भवति । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतादृष्टि-
र्भवति । शून्यताशून्यतादृष्टिर्भवति । महाशून्यतादृष्टिर्भवति ।
परमार्थशून्यतादृष्टिर्भवति । संस्कृतशून्यतादृष्टिर्भवति । असंस्कृत-
शून्यतादृष्टिर्भवति । अत्यन्तशून्यतादृष्टिर्भवति । अनवरागशून्यता-
दृष्टिर्भवति । अनवकारशून्यतादृष्टिर्भवति । प्रकृतिशून्यतादृष्टि-
र्भवति । सर्वधर्मशून्यतादृष्टिर्भवति । स्वलक्षणशून्यतादृष्टिर्भवति ।
अभावशून्यतादृष्टिर्भवति । स्वभावशून्यतादृष्टिर्भवति । अभावस्व-
भावशून्यतादृष्टिर्भवति ।

सृत्युपस्थानदृष्टिर्भवति । सम्यक्प्रज्ञादृष्टिर्भवति । ऋद्धिपा-
ददृष्टिर्भवति । इन्द्रियदृष्टिर्भवति । बलदृष्टिर्भवति । बोध्यज्ञ-
दृष्टिर्भवति । आर्याष्टाङ्गमार्गदृष्टिर्भवति । आर्यसत्यदृष्टिर्भवति ।

ध्यानदृष्टिर्भवति । अप्रमाणदृष्टिर्भवति । आरूप्यसमापत्तिदृष्टि-
र्भवति । विमोक्षदृष्टिर्भवति । अनुपूर्वविहारसमापत्तिदृष्टिर्भवति ।
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखदृष्टिर्भवति । अभिज्ञादृष्टि-
र्भवति । समाधिदृष्टिर्भवति । धारणीमुखदृष्टिर्भवति । तथामत-
वक्षदृष्टिर्भवति । वैशारद्यदृष्टिर्भवति । प्रतिसंवित्दृष्टिर्भवति ।
महामैत्रादृष्टिर्भवति । महाकरुणादृष्टिर्भवति । आवेणिकबुद्धध-
र्मादृष्टिर्भवति । बुद्धचेतनशोधनदृष्टिर्भवति । बोधिदृष्टिर्भवति ।
बुद्धदृष्टिर्भवति । धर्मदृष्टिर्भवति । धर्मचक्रप्रवर्त्तनदृष्टिर्भवति ।
परिनिर्वाणदृष्टिर्भवति ।

आह । इहायुष्मान् सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायाश्चरन्नुपाय कौशल्येन रूपमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ-
योगेन । वेदनामुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभयोगेन । संज्ञामुप-
लभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभयोगेन । संस्कारानुपलभ्यदृष्टिमुत्पादय-
त्युपलभयोगेन । विज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभयोगेन ।
चक्षुरुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभयोगेन । श्रोत्रमुपलभ्यदृष्टिमु-
त्पादयत्युपलभयोगेन । घ्राणमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभयोगेन ।
जिह्वामुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभयोगेन । कायमुपलभ्यदृष्टि-
मुत्पादयत्युपलभयोगेन । मन उपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभयो-
गेन । रूपमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभयोगेन । शब्दमुपलभ्यदृ-
ष्टिमुत्पादयत्युपलभयोगेन । गन्धमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ-
योगेन । रसमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभयोगेन । स्पर्शमुपलभ्य-
दृष्टिमुत्पादयत्युपलभयोगेन । धर्मानुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ-

योगेन । चक्षुर्विज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । श्रोत्र-
विज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । घ्राणविज्ञानमुपलभ्य-
दृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । जिह्वाविज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादय-
त्युपलभ्ययोगेन । कायविज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन ।
मनोविज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । चक्षुःसंस्पर्शमुप-
लभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । श्रोत्रसंस्पर्शमुपलभ्यदृष्टिमुत्पाद-
यत्युपलभ्ययोगेन । घ्राणसंस्पर्शमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन ।
जिह्वासंस्पर्शमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । कायसंस्पर्शमुपल-
भ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । मनःसंस्पर्शमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादय-
त्युपलभ्ययोगेन । पृथिवीधातुमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन ।
अग्निधातुमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । तेजोधातुमुपलभ्य-
दृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । वायुधातुमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युप-
लभ्ययोगेन । आकाशधातुमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन ।
विज्ञानधातुमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । अविद्यामुपलभ्य-
दृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । संस्कारानुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपल-
भ्ययोगेन । विज्ञानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । नामरूप-
मुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । षडायतनमुपलभ्यदृष्टिमुत्पा-
दयत्युपलभ्ययोगेन । स्पर्शमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । वेद-
नामुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । दृष्ट्यामुपलभ्यदृष्टिमुत्पा-
दयत्युपलभ्ययोगेन । उपादानमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन ।
भवमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । जातिमुपलभ्यदृष्टिमुत्पा-
दयत्युपलभ्ययोगेन । जरामरणमुपलभ्यदृष्टिमुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन ।

दानपारमितासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । शीलपा-
रमितासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । क्षान्तिपारमितासुप-
लभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । वीर्यपारमितासुपलभ्यदृष्टिसु-
त्पादयत्युपलभ्ययोगेन । ध्यानपारमितासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युप-
लभ्ययोगेन । प्रज्ञापारमितासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन ।

अधात्मशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । बहिर्द्वि-
शून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । अधात्मबहिर्द्विशून्य-
तासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । शून्यताशून्यतासुपलभ्यदृ-
ष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । महाशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्यु-
पलभ्ययोगेन । परमार्थशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन ।
संस्कृतशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । असंस्कृतशून्यता-
सुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । अत्यन्तशून्यतासुपलभ्यदृष्टि-
सुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । अनवरागशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्यु-
पलभ्ययोगेन । अनवकारशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययो-
गेन । प्रकृतिशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । सर्वध-
र्मशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । स्वलक्षणशून्यतासुप-
लभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । अनुपलभ्यशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसु-
त्पादयत्युपलभ्ययोगेन । अभावशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपल-
भ्ययोगेन । स्वभावशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन ।
अभावस्वभावशून्यतासुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन ।

स्रत्युपस्थानान्युपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । सम्यक्प्रज्ञा-
णान्युपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ्ययोगेन । ऋद्धिपादानुपलभ्यदृष्टि-

सुत्पादयत्युपलभयोगेन । इन्द्रियान्युपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ-
 योगेन । वक्षान्युपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । बोध्यज्ञान्यु-
 पलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । आर्याष्टाङ्गमार्गमुपलभ्यदृष्टि-
 सुत्पादयत्युपलभयोगेन । आर्यसत्यान्युपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युप-
 लभयोगेन । ज्ञानान्युपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । अप्रमा-
 णान्युपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । आरूप्यसमापत्तीरुपलभ्य-
 दृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । विमोक्षानुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युप-
 लभयोगेन । अनुपूर्वविहारसमापत्तीरुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयति अनु-
 पलभयोगेन । शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखान्युपलभ्यदृष्टि-
 सुत्पादयत्युपलभयोगेन । अभिज्ञा उपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युप-
 लभयोगेन । समाधीनुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । धारणी-
 मुखान्युपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । तथागतवक्षान्युपलभ्य-
 दृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । वैशारद्यान्युपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युप-
 लभयोगेन । प्रतिसन्निद उपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन ।
 महामैत्रीमुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । महाकरुणामुप-
 लभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । आवेष्टिकबुद्धधर्मानुपलभ्यदृष्टि-
 सुत्पादयत्युपलभयोगेन । सत्त्वपरिपाकमुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युप-
 लभयोगेन । बुद्धचेचपरिशोधनमुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ-
 योगेन । बोधिसुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । बुद्धमुपलभ्य-
 दृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन । धर्ममुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभ-
 योगेन । धर्मचक्रप्रवर्त्तनमुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन ।
 परिनिर्वाणमुपलभ्यदृष्टिसुत्पादयत्युपलभयोगेन ।

अनेन कारणेनायुजन् सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य रूप-
दृष्टिर्भवति । वेदनादृष्टिर्भवति । संज्ञादृष्टिर्भवति । संस्कारदृष्टि-
र्भवति । विज्ञानदृष्टिर्भवति । अनेन कारणेन चक्षुर्दृष्टिर्भवति । ओच-
दृष्टिर्भवति । घ्राणदृष्टिर्भवति । जिह्वादृष्टिर्भवति । कायदृष्टि-
र्भवति । मनोदृष्टिर्भवति । अनेन कारणेन सुरूपदृष्टिर्भवति । शब्द-
दृष्टिर्भवति । गन्धदृष्टिर्भवति । रसदृष्टिर्भवति । स्पर्शदृष्टिर्भवति ।
धर्मदृष्टिर्भवति । अनेन कारणेन चक्षुर्विज्ञानदृष्टिर्भवति । ओच-
विज्ञानदृष्टिर्भवति । घ्राणविज्ञानदृष्टिर्भवति । जिह्वाविज्ञानदृष्टि-
र्भवति । कायविज्ञानदृष्टिर्भवति । मनोविज्ञानदृष्टिर्भवति । अनेन
कारणेन चक्षुःसंस्पर्शदृष्टिर्भवति । ओचसंस्पर्शदृष्टिर्घ्राणसंस्पर्शदृष्टि-
र्जिह्वासंस्पर्शदृष्टिः कायसंस्पर्शदृष्टिर्मनःसंस्पर्शदृष्टिर्भवति । अनेन-
कारणेन चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति । ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
दृष्टिर्घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिः काय-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्मनसंस्पर्शप्रत्ययवेदनादृष्टिर्भवति ।

अनेन कारणेन पृथिवीधातुदृष्टिर्भवति । अग्निधातुदृष्टिस्तेजोधातु-
दृष्टिर्वायुधातुदृष्टिराकाशधातुदृष्टिर्विज्ञानधातुदृष्टिर्भवति । अनेन
कारणेनाऽविद्यादृष्टिर्भवति । संस्कारदृष्टिर्विज्ञानदृष्टिर्नामरूपदृष्टिः
षडायतनदृष्टिः स्पर्शदृष्टिर्वेदनादृष्टिस्तृष्णादृष्टिरुपादानदृष्टिर्भव-
दृष्टिर्जातिदृष्टिर्जरामरणदृष्टिर्भवति । अनेन कारणेन दानपार-
मितादृष्टिर्भवति । शीलपारमितादृष्टिः शान्तिपारमितादृष्टिर्वीर्य-
पारमितादृष्टिर्ध्यानपारमितादृष्टिः प्रज्ञापारमितादृष्टिर्भवति ।

अनेन कारणेनाध्यात्मशून्यतादृष्टिर्भवति । बहिर्द्विशून्यतादृष्टि-

रथात्मवद्दिङ्मशून्यतादृष्टिः शून्यताशून्यतादृष्टिर्महाशून्यतादृष्टिः
 परमार्थशून्यतादृष्टिः संस्कृतशून्यतादृष्टिरसंस्कृतशून्यतादृष्टिरत्यन्त-
 शून्यतादृष्टिरनवरागशून्यतादृष्टिरनवकारशून्यतादृष्टिः प्रकृतिशून्य-
 तादृष्टिः सर्वधर्मशून्यतादृष्टिः स्वलक्षणशून्यतादृष्टिरनुपलम्भशून्य-
 तादृष्टिरभावशून्यतादृष्टिः स्वभावशून्यतादृष्टिरभावस्वभावशून्यता-
 दृष्टिर्भवति ।

अनेन कारणेन स्मृत्युपस्थानदृष्टिर्भवति । सम्यक् प्रज्ञाणदृष्टि-
 र्द्विपाददृष्टिरिन्द्रियदृष्टिर्बलदृष्टिर्बोध्यज्ञदृष्टिरार्याष्टाङ्गमार्गदृष्टि-
 रार्यसत्यदृष्टिर्ध्यानदृष्टिरप्रमाणदृष्टिरारूप्यसमापत्तिर्दृष्टिर्विमोक्षदृष्टि-
 रनुपूर्वविहारदृष्टिः शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखदृष्टिर-
 भिज्ञादृष्टिः समाधिदृष्टिर्धारणीमुखदृष्टिस्तथागतबलदृष्टिर्वैशारद्य-
 दृष्टिः प्रतिबन्धिदृष्टिः महामैत्रौदृष्टिर्महाकरुणादृष्टिरावेणिकबुद्ध-
 धर्मदृष्टिः सत्त्वपरिपाकदृष्टिर्बुद्धचेतपरिशोधनदृष्टिर्व्याधिदृष्टिर्बुद्ध-
 दृष्टिर्धर्मदृष्टिर्धर्मचक्रप्रवर्त्तनदृष्टिः परिनिर्वाणदृष्टिर्भवति ।

तत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपायकौशले-
 नैषां दृष्टिगतानां प्रज्ञाणाय धर्मं देशयत्यनुपलम्भयोगेन । अथायु-
 स्मान् सुभूतिर्भगवत्तमेतदवोचत् । समापि भगवान् तत्प्रतिभाति
 येनार्थेन बोधिसत्त्वोमहासत्त्व इत्युच्यते । भगवानाह । प्रतिभातुते
 सुभूते । सुभूतिराह । यदपि भगवान् बोधिचित्तमसमचित्त-
 मसाधारणचित्तं सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धैस्तथापि चित्तेऽसक्तस्तेनार्थेन
 बोधिसत्त्वोमहासत्त्व इत्युच्यते । तत्कस्यहेतोः । तथा हि तत्सर्व-
 श्रुताचित्तमनाश्रवमपर्यापन्नं यदपि सत्सर्वश्रुताचित्तमनाश्रवमपर्या-

पक्षं चैधातुके तथापि चित्तेऽसक्तः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । तस्मा-
द्बोधिसत्त्वो महासत्त्व इति संख्यां गच्छति ।

अथायुष्माञ्छारदतीपुत्र आयुष्मन्तं सुभूतिमेतदवोचत् । कत-
मस्तदायुष्मन् सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यासमचित्तमसाधारण-
चित्तं सर्व्वश्रावकप्रत्येकबुद्धैः । सुभूतिराह । इहायुष्माञ्छारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रथमं चित्तोत्पादमुपादाय । न कस्यचि-
द्दुर्गस्योत्पादं न निरोधं समनुपश्यति । न हानिं न वृद्धिं न गतिं
नागतिं न संक्लेशं न व्यवदानं । यत्र चायुष्मन् शारदतीपुत्र नोत्पादो
न निरोधो न हानिर्न वृद्धिर्न गतिर्नागतिर्न संक्लेशो न व्यवदानं तत्र न
श्रावकचित्तं न प्रत्येकचित्तं न प्रत्येकबुद्धचित्तं न बोधिचित्तं न
सम्यक्सम्बुद्धचित्तमिदमायुष्माञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्या-
समचित्तमसाधारणचित्तं सर्व्वश्रावकप्रत्येकबुद्धैः । आह । यदायुष्मन्
सुभूते एवं वदसि । यदपि तत्सर्व्वज्ञताचित्तमनाश्रयमर्थ्यापन्नं
तथापि चित्तेन सक्त इति । न ह्यायुष्मन् सुभूते रूपमप्यसक्तं वेद-
नापि संज्ञापि संस्कारा अपि विज्ञानमप्यसक्तं चक्षुरप्यसक्तं श्रोत्र-
मप्यसक्तं घ्राणमप्यसक्तं जिह्वाप्यसक्ता कायोप्यसक्तः मनोप्यसक्तः ।
रूपमप्यसक्तं शब्दोप्यसक्तो गन्धोऽप्यसक्तो रसोऽप्यसक्तः स्पर्शोप्यसक्तः
धर्मोऽप्यसक्ताः । चक्षुर्विज्ञानमप्यसक्तं श्रोत्रविज्ञानमप्यसक्तं घ्राण-
विज्ञानमप्यसक्तं जिह्वाविज्ञानमप्यसक्तं कायविज्ञानमप्यसक्तं मनो-
विज्ञानमप्यसक्तं । चक्षुःसंस्पर्शोऽप्यसक्तः श्रोत्रसंस्पर्शोऽप्यसक्तः घ्राणसंस्पर्शो-
ऽप्यसक्तः जिह्वासंस्पर्शोऽप्यसक्तः । कायसंस्पर्शोऽप्यसक्तः मनःसंस्पर्शोऽप्य-
सक्तः । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽप्यसक्ता श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽप्य-

सक्ता । प्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽप्यसक्ता । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्य-
सक्ता । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽप्यसक्ता । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
ऽप्यसक्ता ।

पृथिवीधातुरप्यसक्तः । अग्निधातुरप्यसक्तः । तेजोधातुरप्यसक्तः ।
वायुधातुरप्यसक्तः । आकाशधातुरप्यसक्तः । विज्ञानधातुरप्यसक्तः ।
अविद्याऽप्यसक्ता संस्काराऽप्यसक्ताः । विज्ञानमप्यसक्तं । नामरूपमप्य-
सक्तं । षड्भावतन्मप्यसक्तं । स्पर्शाऽप्यसक्तः । वेदनाऽप्यसक्ता । दृष्ट्या-
ऽप्यसक्ता । उपादानमप्यसक्तं । भावाऽप्यसक्तः । जातिरप्यसक्ता ।
जरामरणमप्यसक्तं ।

दानपारमिताप्यसक्ता । शीलपारमिताप्यसक्ता । क्षान्तिपार-
मिताप्यसक्ता । वीर्यपारमिताप्यसक्ता । ध्यानपारमिताप्यसक्ता ।
प्रज्ञापारमिताप्यसक्ता ।

अध्यात्मशून्यताप्यसक्ता । बहिर्द्विशून्यताप्यसक्ता । अध्यात्मबहि-
र्द्विशून्यताप्यसक्ता । शून्यताशून्यताप्यसक्ता । महाशून्यताप्यसक्ता ।
परमार्थशून्यताप्यसक्ता । संस्कृतशून्यताप्यसक्ता । असंस्कृतशून्यताप्यसक्ता ।
अत्यन्तशून्यताप्यसक्ता । अनवरागशून्यताप्यसक्ता । अनवकारशून्यता-
प्यसक्ता । प्रकृतिशून्यताप्यसक्ता । सर्वधर्मशून्यताप्यसक्ता । स्वस्व-
शून्यताप्यसक्ता । अनुपलम्भशून्यताप्यसक्ता । अभावशून्यताप्यसक्ता ।
स्वभावशून्यताप्यसक्ता । अभावस्वभावशून्यताप्यसक्ता ।

सृष्ट्युपस्थानान्यप्यसक्तानि । सम्यक्प्रज्ञानान्यप्यसक्तानि । बहि-
पादाप्यसक्ताः । इन्द्रियान्यप्यसक्तानि । वशान्यप्यसक्तानि । बोध्यज्ञा-
न्यप्यसक्तानि । आर्याष्टाङ्गमार्गाऽप्यसक्ताः । आर्यसत्थान्यप्यसक्तानि ।

ध्यानाभ्यस्यसक्तानि । अप्रमाणान्यसक्तानि । आरूप्यसमापन्नयो-
ऽप्यसक्ताः । विमोक्षाप्यसक्ताः । अनुपूर्वविहारसमापन्नयोऽप्यसक्ताः ।
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्यसक्तानि । अभिज्ञाप्य-
सक्ताः । समाधयोऽप्यसक्ता । धारणीमुखान्यसक्तानि । तथागत-
बलान्यसक्तानि । वैशारद्यान्यसक्तानि । प्रतिसम्बिदोऽप्यसक्ताः ।
महामैत्र्यसक्ता । महाकरुणायसक्ता । आवेणिकबुद्धधर्माप्यसक्ताः ।
सर्वज्ञताप्यसक्ता । मार्गिकारज्ञताप्यसक्ता । सर्वाकारज्ञताप्यसक्ता ।

सुभूतिराह । एवमेतदायुष्मज्ज्वारदतीपुत्ररूपमप्यसक्तं । वेदना-
ऽप्यसक्ता । संज्ञाप्यसक्ता । संस्काराप्यसक्ताः । विज्ञानप्यसक्तं । चक्षु-
रप्यसक्तं । श्रोत्रमप्यसक्तं । घ्राणमप्यसक्तं । जिह्वाप्यसक्तं । कायोऽप्य-
सक्तः । मनोप्यसक्तं । रूपमप्यसक्तं । शब्दोऽप्यसक्तः । गन्धोऽप्यसक्तः ।
रसोऽप्यसक्तः । स्पर्शोप्यसक्तः । धर्माप्यसक्ताः । चक्षुर्विज्ञानमप्य-
सक्तं । श्रोत्रविज्ञानमप्यसक्तं । घ्राणविज्ञानमप्यसक्तं । जिह्वाविज्ञान-
मप्यसक्तं । कायविज्ञानमप्यसक्तं । मनोविज्ञानमप्यसक्तं । चक्षुः-
संस्पर्शोऽप्यसक्तः । श्रोत्रसंस्पर्शोऽप्यसक्तः । घ्राणसंस्पर्शोऽप्यसक्तः । जिह्वा-
संस्पर्शोऽप्यसक्तः । कायसंस्पर्शोऽप्यसक्तः । मनःसंस्पर्शोऽप्यसक्तः । चक्षुः-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता । घ्राण-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता । काय-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाप्यसक्ता ।

पृथिवीधातुरप्यसक्तः । अग्निधातुरप्यसक्तः । तेजोधातुरप्यसक्तः ।
वायुधातुरप्यसक्तः । आकाशधातुरप्यसक्तः । विज्ञानधातुरप्यसक्तः ।
अविद्याऽप्यसक्ता । संस्काराऽप्यसक्ताः । विज्ञानमप्यसक्तं । नामरूप-

मय्यसक्तं । षडायतनमय्यसक्तं । स्पर्शोऽय्यसक्तः । वेदनाय्यसक्ता ।
दृष्ट्याय्यसक्ता । उपादानमय्यसक्तं । भवोऽय्यसक्तः । जातिरय्यसक्ता ।
जरामरणमय्यसक्तं ।

दानपारमिताय्यसक्ता । शीलपारमिताय्यसक्ता । शान्तिपार-
मिताय्यसक्ता । वीर्यपारमिताय्यसक्ता । ध्यानपारमिताय्यसक्ता ।
प्रज्ञापारमिताय्यसक्ता ।

अध्यात्मशून्यताय्यसक्ता । बहिर्द्विशून्यताय्यसक्ता । अध्यात्मबहि-
र्द्विशून्यताय्यसक्ता । शून्यताशून्यताय्यसक्ता । महाशून्यताय्यसक्ता ।
परमार्थशून्यताय्यसक्ता । संस्कृतशून्यताय्यसक्ता । असंस्कृतशून्यताय्य-
सक्ता । अत्यन्तशून्यताय्यसक्ता । अनवरागशून्यताय्यसक्ता । अनव-
कारशून्यताय्यसक्ता । प्रकृतिशून्यताय्यसक्ता । सर्व्वधर्मशून्यताय्यसक्ता ।
स्वल्पलक्षणशून्यताय्यसक्ता । अनुपलम्भशून्यताय्यसक्ता । अभावशून्यता-
य्यसक्ता । स्वभावशून्यताय्यसक्ता । अभावस्वभावशून्यताय्यसक्ता ।

सृत्युपस्थानान्यय्यसक्तानि । सम्यक्प्रज्ञानान्यय्यसक्तानि । बुद्धि-
पादाय्यसक्ताः । इन्द्रियान्यय्यसक्तानि । बलान्यय्यसक्तानि । बोध्यज्ञा-
न्यय्यसक्तानि । आर्याष्टाङ्गमार्गीय्यसक्ताः । आर्य्यसत्यान्यय्यसक्तानि ।
ध्यानान्यय्यसक्तानि । अप्रमाणान्यय्यसक्तानि । आरूप्यसमापन्नयो-
ऽय्यसक्तानि । विमोक्षाय्यसक्ताः । अनुपूर्व्वविहारसमापन्नयोऽय्य-
सक्ताः । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्यय्यसक्तानि । अभि-
ज्ञाय्यसक्ताः । समाधयोऽय्यसक्ताः । धारणीमुखान्यय्यसक्तानि ।
तथागतबलान्यय्यसक्तानि । वैशारद्यान्यय्यसक्तानि । प्रतिसम्बिदो-
ऽय्यसक्ताः । महामैत्र्यय्यसक्ता । महाकरुणाय्यसक्ता । आवेणिकबुद्ध-

धर्माप्यसक्ताः । सर्वज्ञताप्यसक्ता । मार्गाकारज्ञताप्यसक्ता । सर्वा-
कारज्ञताप्यसक्ता ।

आह । यदप्यायुष्मान् सुभूतिरेवमाह । तदपि सर्वज्ञताचित्त-
मनाश्रवमर्थ्यापन्नमिति । तत्र आयुष्मन् सुभूते बालपृथग्जमाना-
मपि चित्तमनाश्रवमर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आवक-
प्रत्येकबुद्धानामपि बुद्धानामपि भगवतामपि चित्तमनाश्रवमर्थ्या-
पन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सुभूतिराह । आयुष्मन् शारदती-
पुत्र बालपृथग्जनानामपि चित्तमनाश्रवमर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपा-
दाय । आवकानामपि चित्तमनाश्रवमर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपा-
दाय । प्रत्येकबुद्धानामपि चित्तमनाश्रवमर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय । बुद्धानामपि भगवतां चित्तमनाश्रवमर्थ्यापन्नं प्रकृति-
शून्यतामुपादाय । नवायुष्मन् सुभूते रूपमयनाश्रवाऽमर्थ्यापन्नं
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय । संज्ञाप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
संस्कारा अप्यनाश्रवा अपर्थ्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
विज्ञानमयनाश्रवमर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । चक्षुरप्यना-
श्रवमर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । श्रोत्रमयनाश्रवमर्थ्यापन्नं
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । घ्राणमयनाश्रवमर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय । जिह्वाऽप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
कायोऽप्यनाश्रवोऽपर्थ्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । मनोऽप्यना-
श्रवमर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । रूपमयनाश्रवमर्थ्यापन्नं
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । शब्दोऽप्यनाश्रवोऽपर्थ्यापन्नः प्रकृतिशून्यता-

मुपादाय । गन्धोऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
 रसोऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । स्पर्शोऽप्य-
 नाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । धर्मा अप्यना-
 श्रवा अपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । चक्षुर्विज्ञानमयना-
 श्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । श्रोत्रविज्ञानमयनाश्रव-
 मपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । घ्राणविज्ञानमयनाश्रवमपर्या-
 पन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । जिह्वाविज्ञानमयनाश्रवमपर्यापन्नं
 प्रकृतिशून्यतामुपादाय । कायविज्ञानमयनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृति-
 शून्यतामुपादाय । मनोविज्ञानमयनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यता-
 मुपादाय । चक्षुःसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपा-
 दाय । श्रोत्रसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
 घ्राणसंस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । जिह्वा-
 संस्पर्शोऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । कायसंस्पर्शो-
 ऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । मनःसंस्पर्शोऽप्यना-
 श्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । चक्षुःसंस्पर्शजावेदनायना-
 श्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाऽप्यना-
 श्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । घ्राणसंस्पर्शजावेदनायना-
 श्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । जिह्वासंस्पर्शजावेदना-
 ऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । कायसंस्पर्शजावेदना-
 ऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । मनःसंस्पर्शजावेदना-
 ऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।

पृथिवीधातुरप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।

अध्यातुरप्यनाश्रवोऽपर्थ्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । तेजोधातुरप्यनाश्रवोऽपर्थ्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वायुधातुरप्यनाश्रवोऽपर्थ्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आकाशधातुरप्यनाश्रवोऽपर्थ्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । विज्ञानधातुरप्यनाश्रवोऽपर्थ्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अविद्याऽप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । संस्कारा अप्यनाश्रवाः अपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । विज्ञानमप्यनाश्रवमपर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । नामरूपमप्यनाश्रवमपर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । षडायतनमप्यनाश्रवमपर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । स्पर्शाऽप्यनाश्रवोऽपर्थ्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वेदनाप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । तृष्णाप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । उपादानमप्यनाश्रवमपर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । भावाऽप्यनाश्रवोऽपर्थ्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । जातिरप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । जरा-मरणमप्यनाश्रवमपर्थ्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।

दानपारमिताप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । शीरूपारमिताप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । क्षान्ति-पारमिताप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वीर्यपार-मिताऽप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । ध्यानपार-मिताप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । प्रज्ञापारमिता-प्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।

अध्यात्मशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्थ्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।

वहिर्द्वाशून्यताऽयनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
 अध्यात्मवह्निर्द्वाशून्यताऽयनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
 शून्यताशून्यताऽयनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । महा-
 शून्यताऽयनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । परमार्थ-
 शून्यताऽयनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । संस्कृतशून्यता-
 यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । असंस्कृतशून्यता-
 यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अत्यन्तशून्यता-
 यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अनवराशून्यता-
 यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अनवकारशून्यता-
 यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । प्रकृतिशून्यतायना-
 श्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वधर्मशून्यतायनाश्रवा-
 ऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । स्वस्वच्छाशून्यतायनाश्रवाऽपर्या-
 पन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतायनाश्रवाऽपर्या-
 पन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अभावशून्यतायनाश्रवाऽपर्यापन्ना
 प्रकृतिशून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यतायनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृति-
 शून्यतामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतायनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृति-
 शून्यतामुपादाय ।

स्मृत्युपस्थानान्ययनाश्रवाऽन्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपा-
 दाय । सम्यक्प्रज्ञानान्ययनाश्रवान्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपा-
 दाय । च्छिन्नापादायनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
 इन्द्रियान्ययनाश्रवान्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । बला-
 न्ययनाश्रवान्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । बोध्यज्ञान्य-

ष्यनाश्रवान्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । मार्गेऽप्यनाश्रवो-
 ऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आर्यसत्यान्यष्यनाश्रवाऽन्य-
 पर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । ध्यानान्यष्यनाश्रवाण्यपर्या-
 पन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अप्रमाणान्यष्यनाश्रवाण्यपर्या-
 पन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आरूप्यसमापत्तयोऽप्यनाश्रवा-
 ऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । विमोच्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः
 प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अनुपूर्वविहारसमापत्तयोऽप्यनाश्रवा-
 ऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । शून्यतानिमित्ताप्रणिहित-
 विमोचमुखान्यष्यनाश्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
 अभिज्ञाप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । समाधया-
 ऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । धारणीमुखान्यना-
 श्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । तथागतबलान्यष्यना-
 श्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वैशारद्यान्यष्यनाश्रवा-
 ण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । प्रतिसम्बिदोऽप्यनाश्रवा-
 ऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । महामैश्वर्यनाश्रवाऽपर्या-
 पन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । महाकरुणायनाश्रवाऽपर्यापन्ना
 प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आत्रेणिकबुद्धधर्माऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना
 प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वज्ञताऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृति-
 शून्यतामुपादाय । मार्गाकारज्ञताऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृति-
 शून्यतामुपादाय । सर्वाकारज्ञताऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृति-
 शून्यतामुपादाय ।

सुभूतिराह । एवमेतदायुष्मन् शारदतीपुत्र यथावदसि ।

रूपमयनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वेदनायनाश्रवाः
ऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । संज्ञाऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । संस्काराऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृति-
शून्यतामुपादाय । विज्ञानमयनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय ।

चक्षुरप्यनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । श्रोत्रमप्यना-
श्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । घ्राणमप्यनाश्रवमपर्यापन्नं
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । जिह्वाप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय । कायोऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
मनोऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । रूपमप्यनाश्रव-
मपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । शब्दोऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । गन्धोऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय । रसोऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
स्पर्शाऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । धर्माऽप्यना-
श्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।

चक्षुर्विज्ञानमप्यनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
श्रोत्रविज्ञानमप्यनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । घ्राण-
विज्ञानमप्यनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । जिह्वावि-
ज्ञानमप्यनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । कायविज्ञान-
मप्यनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । मनोविज्ञानमप्यना-
श्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । चक्षुःसंस्पर्शाऽप्यनाश्रवो-
ऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । श्रोत्रसंस्पर्शाऽप्यनाश्रवोऽपर्या-

पृथिवौधातुरप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
अन्धातुरप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । तेजोधातु-
रप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वायुधातुरप्यना-
श्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आकाशधातुरप्यनाश्रवो-
पर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अविद्याऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना
प्रकृतिशून्यतामुपादाय । संस्काराऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृति-
शून्यतामुपादाय । विज्ञानमप्यनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपा-
दाय । नामरूपमप्यनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
षडायतनमप्यनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतामुपादाय । स्वर्गोऽप्य-
नाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वेदनाऽप्यनाश्रवाऽपर्या-
पन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । तृणाप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृति-
शून्यतामुपादाय । उपादानमप्यनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यता-

सुपादाय । भवोऽप्यनाभवोऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय ।
जातिरप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । जरामरण-
मप्यनाश्रवमपर्यापन्नं प्रकृतिशून्यतासुपादाय ।

दानपारमिताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय ।
श्रीक्षपारमिताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । क्षान्ति-
पारमिताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । वीर्यपार-
मिताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । ध्यानपारमिता-
प्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । प्रज्ञापारमिताप्यना-
श्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय ।

अध्यात्मशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय ।
बहिर्दृशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । अध्या-
त्मबहिर्दृशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय ।
शून्यताशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । महा-
शून्यताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । परमार्थ-
शून्यताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । संस्कृतशून्यता-
प्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । असंस्कृतशून्यताप्यना-
श्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । अत्यन्तशून्यताप्यनाश्रवा-
ऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । अनवरागशून्यताप्यनाश्रवा-
ऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । अनवकारशून्यताप्यनाश्रवा-
ऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । प्रकृतिशून्यताऽप्यनाश्रवाऽपर्या-
पन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । सर्वधर्मशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्या-
पन्ना प्रकृतिशून्यतासुपादाय । स्तब्धशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना

प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अनुपपन्नशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृति-
तिशून्यतामुपादाय । अभावशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृति-
शून्यतामुपादाय । स्वभावशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय । अभावस्वभावशून्यताप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय ।

सृष्ट्युपस्थानान्यप्यनाश्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
सम्यक्प्रहाणान्यप्यनाश्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
षट्पिपादाऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । इन्द्रि-
यान्यप्यनाश्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वक्षाण्यप्य-
नाश्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । बोध्यज्ञाप्यना-
श्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आर्याष्टाङ्गमार्गी-
ऽप्यनाश्रवोऽपर्यापन्नः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आर्यसत्यान्यप्यना-
श्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । ध्यानान्यप्यनाश्रवाण्य-
पर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अप्रमाशान्यप्यनाश्रवाण्य-
पर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आरूप्यसमापत्तयोऽप्यना-
श्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । विमोक्षाऽप्यनाश्रवाऽपर्या-
पन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । अनुपूर्वविहारसमापत्तयोऽप्यना-
श्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । शून्यतानिमित्ताप्रणि-
हितविमोक्षमुखान्यप्यनाश्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।
अभिज्ञाऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । समाधयो-
ऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । धारणीमुखान्यप्य-
नाश्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । तथागतवक्षाण्य-

प्यनाश्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । वैशारद्यान्यप्यना-
 श्रवाण्यपर्यापन्नानि प्रकृतिशून्यतामुपादाय । प्रतिसम्बिदोऽप्यना-
 श्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपादाय । महामैत्र्यप्यनाश्रवाऽपर्या-
 पन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय । महाकरुणाऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना
 प्रकृतिशून्यतामुपादाय । आवेणिकबुद्धधर्माऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः
 प्रकृतिशून्यतामुपादाय । सर्वज्ञताऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यता-
 मुपादाय । मार्गाकारज्ञताऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्नाः प्रकृतिशून्यतामुपा-
 दाय । सर्वाकारज्ञताऽप्यनाश्रवाऽपर्यापन्ना प्रकृतिशून्यतामुपादाय ।

आह । यदप्यायुष्मान् सुभूतिरेवमाह । अचित्तत्वात्तत्रापि
 चित्तेऽसक्त इति । न त्वायुष्मन् सुभूते रूपमपि रूपेऽसक्तं । अवेद-
 नापि वेदनायामसक्ता । असंज्ञापि संज्ञायामसक्ता । असंस्काराऽपि
 संस्कारेष्वसक्ताः । अविज्ञानमपि विज्ञानेऽसक्तं । अचक्षुरपि चक्षु-
 व्यसक्तं । अश्रोत्रमपि श्रोत्रेऽसक्तं । अघ्राणमपि घ्राणेऽसक्तं । अजिह्वापि
 जिह्वायामसक्ता । अकायोऽपि कायेऽसक्तः । अमनोऽपि मनस्यसक्तं ।
 अरूपमपि रूपेऽसक्तं । अशब्दोऽपि शब्देऽसक्तः । अगन्धोऽपि गन्धे-
 ऽसक्तः । अरसोऽपि रसेऽसक्तः । अस्यर्शोऽपि स्पर्शेऽसक्तः । अधर्माऽपि
 धर्मेष्वसक्ताः । अचक्षुर्विज्ञानमपि चक्षुर्विज्ञानेऽसक्तं । अश्रोत्रविज्ञान-
 मपि श्रोत्रविज्ञानेऽसक्तं । अघ्राणविज्ञानमपि घ्राणविज्ञानेऽसक्तं ।
 अजिह्वाविज्ञानमपि जिह्वाविज्ञानेऽसक्तं । अकायविज्ञानमपि
 कायविज्ञानेऽसक्तं । अमनोविज्ञानमपि मनोविज्ञानेऽसक्तं । अचक्षुः-
 संस्पर्शोऽपि चक्षुःसंस्पर्शेऽसक्तः । अश्रोत्रसंस्पर्शोऽपि श्रोत्रसंस्पर्शेऽसक्तः ।
 अघ्राणसंस्पर्शोऽपि घ्राणसंस्पर्शेऽसक्तः । अजिह्वासंस्पर्शोऽपि जिह्वा-

संस्पर्शोऽसक्तः । अकायसंस्पर्शोऽपि कायसंस्पर्शोऽसक्तः । अमनःसंस्पर्शो-
ऽपि मनःसंस्पर्शोऽसक्तः । अचक्षुःसंस्पर्शजावेदनापि चक्षुःसंस्पर्शजावेद-
नायामसक्ता । अश्रोत्रसंस्पर्शजापि वेदनाश्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाया-
मसक्ता । अघ्राणसंस्पर्शजापि वेदना घ्राणसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता ।
अजिह्वासंस्पर्शजापि वेदनाजिह्वासंस्पर्शजावेदनायामसक्ता । अकाय-
संस्पर्शजापि वेदनाकायसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता । अमनःसंस्पर्श-
जापि वेदनामनःसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता ।

अपृथिवीधातुरपि पृथिवीधातावसक्तः । अनग्धातुरपि अग्ना-
तावसक्तः । अतेजोधातुरपि तेजोधातावसक्तः । अवायुधातुरपि
वायुधातावसक्तः । अनाकाशधातुरपि आकाशधातावसक्तः । अवि-
ज्ञानधातुरपि विज्ञानधातावसक्तः । अनविद्याप्यविद्यायामसक्ता ।
असंस्कारा अपि संस्कारेष्वसक्ताः । अविज्ञानमपि विज्ञानेऽसक्तं ।
अनामरूपमपि नामरूपेऽसक्तं । अषडायतनमपि षडायतनेऽसक्तं ।
अस्पर्शोऽपि स्पर्शोऽसक्तः । अवेदनापि वेदनायामसक्ता । अदृष्ट्यापि
दृष्टायामसक्ता । अनुपादानमप्युपादानेऽसक्तं । अभवोऽपि भवेऽसक्तः ।
अजातिरपि जातावसक्ता । अजरामरणमपि जरामरणेऽसक्तं* ।

अदानपारमितापि दानपारमितायामसक्ता । अशीलपार-
मितापि शीलपारमितायामसक्ता । अचान्तिपारमितापि चान्ति-
पारमितायामसक्ता । अवैर्यपारमितापि वैर्यपारमितायामसक्ता ।
अध्यानपारमितापि ध्यानपारमितायामसक्ता । अप्रज्ञापारमितापि
प्रज्ञापारमितायामसक्ता ।

अमधात्मशून्यताप्यधात्मशून्यतायामसक्ता । अवहिर्द्वाशून्यतापि
 वहिर्द्वाशून्यतायामसक्ता । अमधात्मवहिर्द्वाशून्यतापि अधात्म-
 वहिर्द्वाशून्यतायामसक्ता । अशून्यताशून्यतापि शून्यताशून्यताया-
 मसक्ता । अमहाशून्यतापि महाशून्यतायामसक्ता । अपरमार्थ-
 शून्यतापि परमार्थशून्यतायामसक्ता । असंस्कृतशून्यतापि संस्कृत-
 शून्यतायामसक्ता । अनसंस्कृतशून्यतापि असंस्कृतशून्यतायामसक्ता ।
 अमत्यन्तशून्यताप्यत्यन्तशून्यतायामसक्ता । अननवराद्यशून्यताप्यनव-
 राद्यशून्यतायामसक्ता । अननवकारशून्यताप्यनवकारशून्यतायाम-
 सक्ता । अप्रकृतिशून्यतापि प्रकृतिशून्यतायामसक्ता । असर्व्वधर्म-
 शून्यतापि सर्व्वधर्मशून्यतायामसक्ता । अखलक्षणशून्यतापि खल-
 क्षणशून्यतायामसक्ता । अननुपलम्भशून्यताप्यनुपलम्भशून्यतायाम-
 सक्ता । अननभावशून्यताप्यभावशून्यतायामसक्ता । अस्वभावशून्य-
 तापि स्वभावशून्यतायामसक्ता । अनभावस्वभावशून्यताप्यभावस्वभाव-
 शून्यतायामसक्ता ।

असूत्युपस्थानान्यपि सूत्युपस्थानेष्वसक्तानि । असम्यक्प्रज्ञाणा-
 न्यपि सम्यक्प्रज्ञाणेष्वसक्तं । अनृद्धिपादाऽपि नृद्धिपादेष्वसक्ताः ।
 अनिन्द्रियान्यपौन्द्रियेष्वसक्तानि । अवलान्यपि वल्लेष्वसक्तानि ।
 अबोधज्ञान्यपि बोध्यज्ञेष्वसक्तानि । अनार्याष्टाङ्गमार्गोऽप्यार्याष्टाङ्ग-
 मार्गोऽसक्तः । अनार्य्यसत्यान्यप्यार्य्यसत्येष्वसक्तानि । अध्यामान्यपि
 ध्यानेष्वसक्तानि । अनप्रमाणान्यप्यप्रमाणेष्वसक्तानि । अनाह्वयसमा-
 पत्तयोऽप्याह्वयसमापत्तिष्वसक्ताः । अविमोक्षाऽपि विमोक्षेष्वसक्ताः ।
 अननुपूर्व्वविहारसमापत्तयोऽप्यनुपूर्व्वविहारसमापत्तिष्वसक्ताः । अशू-

न्यतानि निमित्ताप्रचिहितविमोचसुखान्यपि इत्यतानि निमित्ताप्रचिहित-
विमोचसुखेभ्यः सक्तानि । अनभिज्ञायभिज्ञास्वसक्ताः । असमाधिबो-
रपि समाधिभ्यः सक्ताः । अधारणीसुखान्यपि धारणीसुखेभ्यः सक्तानि ।
अतथागतबलान्यपि तथागतबलेभ्यः सक्तानि । अवैशारद्यान्यपि वैशा-
र्येभ्यः सक्तानि । अप्रतिसम्बिदोऽपि प्रतिसम्बित्त्वसक्ताः । अमहा-
मैत्र्यपि महामैत्र्यामसक्ता । अमहाकरुणापि महाकरुणायामसक्ता ।
अनावेष्टिकबुद्धधर्मा अप्यावेष्टिकबुद्धधर्मोभ्यः सक्ताः । असर्वज्ञतापि
सर्वज्ञतायामसक्ता । अमार्गाकारज्ञतापि मार्गाकारज्ञतायामसक्ता ।
असर्वाकारज्ञतापि सर्वाकारज्ञतायामसक्ता ।

आह । एवमेतदायुष्मज्कारदतीपुत्र । अरूपमपि रूपेऽसक्तं ।
अवेदनापि वेदनायामसक्ता । असंज्ञापि संज्ञायामसक्ता । असंस्का-
राऽपि संस्कारेभ्यः सक्ताः । अविज्ञानमपि विज्ञानेऽसक्तं । अचक्षुरपि
क्षुब्धसक्तं । अओचमपि ओचेऽसक्तं । अघ्राणमपि घ्राणेऽसक्तं ।
अजिह्वापि जिह्वायामसक्ता । अकायोऽपि कायेऽसक्तः । अमनोऽपि
मनस्यसक्तं । अरूपमपि रूपेऽसक्तं । अशब्दोऽपि शब्देऽसक्तः । अग-
न्धोऽपि गन्धेऽसक्तः । अरसोऽपि रसेऽसक्तः । अस्यर्शोऽपि स्पर्श-
ेऽसक्तः । अधर्मापि धर्मोभ्यः सक्ताः । अचक्षुर्विज्ञानमपि चक्षुर्विज्ञाने-
ऽसक्तं । अओचविज्ञानमपि ओचविज्ञानेऽसक्तं । अघ्राणविज्ञानमपि
घ्राणविज्ञानेऽसक्तं । अजिह्वाविज्ञानमपि जिह्वाविज्ञानेऽसक्तं ।
अकायविज्ञानमपि कायविज्ञानेऽसक्तं । अमनोविज्ञानमपि मनो-
विज्ञानेऽसक्तं । अचक्षुःसंस्पर्शोऽपि चक्षुःसंस्पर्शेऽसक्तः । अओचसंस्पर्शो-
ऽपि ओचसंस्पर्शेऽसक्तः । अघ्राणसंस्पर्शोऽपि घ्राणसंस्पर्शेऽसक्तः ।

अजिह्वासंस्पर्शोऽपि जिह्वासंस्पर्शोऽसक्तः । अकायसंस्पर्शोऽपि काय-
संस्पर्शोऽसक्तः । अमनःसंस्पर्शोऽपि मनःसंस्पर्शोऽसक्तः । अचक्षुःसंस्पर्श-
जावेदनापि चक्षुःसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता । अश्रोत्रसंस्पर्शजावेदनापि
श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता । अघ्राणसंस्पर्शजावेदनापि घ्राणसंस्पर्श-
जावेदनायामसक्ता । अजिह्वासंस्पर्शजावेदनापि जिह्वासंस्पर्शजावे-
दनायामसक्ता । अकायसंस्पर्शजावेदनापि कायसंस्पर्शजावेदनाया-
मसक्ता । अमनःसंस्पर्शजावेदनापि मनःसंस्पर्शजावेदनायामसक्ता ।

अपृथिवीधातुरपि पृथिवीधातावसक्तः । अनब्धातुरप्यब्धाता-
वसक्तः । अतेजोधातुरपि तेजोधातावसक्तः । अवायुधातुरपि वायु-
धातावसक्तः । अनाकाशधातुरप्याकाशधातावसक्तः । अविज्ञानधातु-
रपि विज्ञानधातावसक्तः । अनविद्याप्यविद्यायामसक्ता । असंस्का-
राऽपि संस्कारेष्वसक्ताः । अविज्ञानमपि विज्ञानेऽसक्तं । अनामरूप-
मपि नामरूपेऽसक्तं । अषडायतनमपि षडायतनेऽसक्तं । अस्पर्शो-
ऽपि स्पर्शोऽसक्तः । अवेदनापि वेदनायामसक्ता । अदृष्ट्यापि दृष्ट्या-
यामसक्ता । अनुपादानमप्युपादानेऽसक्तं । अभवोऽपि भवेऽसक्तः ।
अजातिरपि जातावसक्तः । अजरामरणमपि जरामरणेऽसक्तं* ।

अदानपारमितापि दानपारमितायामसक्ता । अशीलपार-
मिताऽपि शीलपारमितायामसक्ता । अक्षान्तिपारमिताऽपि क्षान्ति-
पारमितायामसक्ता । अवैर्यपारमिताऽपि वैर्यपारमितायाम-
सक्ता । अध्यानपारमितापि ध्यानपारमितायामसक्ता । अप्रज्ञापार-
मिताऽपि प्रज्ञापारमितायामसक्ता । अनध्यात्मशून्यतापि अध्यात्म-

शून्यतायामसक्ता । अबहिर्द्वाशून्यतापि बहिर्द्वाशून्यतायामसक्ता ।
 अनधात्मबहिर्द्वाशून्यतापि अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतायामसक्ता । अशू-
 न्यताशून्यतापि शून्यताशून्यतायामसक्ता । अमहाशून्यताऽपि महा-
 शून्यतायामसक्ता । अपरमार्थशून्यतापि परमार्थशून्यतायामसक्ता ।
 असंस्कृतशून्यताऽपि संस्कृतशून्यतायामसक्ता । अनसंस्कृतशून्यताऽपि
 असंस्कृतशून्यतायामसक्ता । अत्यन्तशून्यताऽपि अत्यन्तशून्यतायाम-
 सक्ता । अननवरागशून्यतायनवरागशून्यतायामसक्ता । अननवकार-
 शून्यतायनवकारशून्यतायामसक्ता । अप्रकृतिशून्यतापि प्रकृतिशून्य-
 तायामसक्ता । असर्व्वधर्मशून्यतापि सर्व्वधर्मशून्यतायामसक्ता ।
 अखलक्षणशून्यतापि खलक्षणशून्यतायामसक्ता । अननुपलम्भशून्य-
 तायनुपलम्भशून्यतायामसक्ता । अनभावशून्यतायभावशून्यतायाम-
 सक्ता । अस्वभावशून्यतापि स्वभावशून्यतायामसक्ता । अनभाव-
 स्वभावशून्यतायभावस्वभावशून्यतायामसक्ता ।

अस्मृत्युपस्थानान्यपि स्मृत्युपस्थानेष्वसक्तानि । असम्यक्प्रहाणा-
 न्यपि सम्यक्प्रहाणेष्वसक्तानि । अनृद्धिपादायृद्धिपादेष्वसक्ताः ।
 अनीन्द्रियानीन्द्रियेष्वसक्तानि । अबलान्यपि बलेष्वसक्तानि । अबो-
 धकान्यपि बोध्यङ्गेष्वसक्तानि । अनार्याष्टाङ्गमार्गेष्यार्याष्टाङ्गमार्गे-
 ऽसक्तः । अनार्य्यसत्यान्यप्यार्य्यसत्येष्वसक्तानि । अध्यानान्यपि ध्याने-
 ष्वसक्तानि । अनप्रमाणान्यप्यप्रमाणेष्वसक्तानि । अनाह्वयसमापत्तयो-
 ष्याह्वयसमापत्तिष्वसक्ताः । अविमोचाऽपि विमोचेष्वसक्ताः । अननु-
 पूर्व्वविहारसमापत्तयोरनुपूर्व्वविहारसमापत्तिष्वसक्ताः । अशून्यता-
 निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखान्यपि शून्यतान्निमित्ताप्रणिहितवि-

मोक्षमुखेयसक्तानि । अनभिज्ञायनभिज्ञास्वसक्ताः ।

ऽपि समाधिस्वसक्ताः । अधारणीमुखान्यपि धारणीमुखेयसक्तानि ।
अतथागतबलान्यपि तथागतबलेयसक्तानि । अवैशारद्यान्यपि वैशा-
रध्येयसक्तानि । अप्रतिसम्बिदोऽपि प्रतिसम्बित्स्वसक्ताः । अमहा-
मैत्र्यपि महामैत्र्यामसक्ताः । अमहाकरुणापि महाकरुणायामसक्ता ।
अनावेषिकबुद्धधर्माप्यावेषिकबुद्धधर्मेयसक्ताः । असर्वज्ञतापि सर्व-
ज्ञतायामसक्ता । अमार्गाकारज्ञतापि मार्गाकारज्ञतायामसक्ता ।
असर्वाकारज्ञतापि सर्वाकारज्ञतायामसक्ता ।

एवं स्वप्नायुष्मच्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायाश्चरन् तेनापि बोधिचित्तेनासमसमचित्तेन सर्वत्रावक
प्रत्येकबुद्धैर्नमन्यते नाभिनिविशते । अनुपलम्भयोगेन सर्वधर्माणां
तेन बोधिसत्त्वोमहासत्त्व इत्युच्यते । अथायुष्मान् पूर्वा मैत्रायणी-
पुत्रो भगवत्तमेतदवोचत् । ममापि भगवन् प्रतिभाति येनार्येन
बोधिसत्त्वोमहासत्त्व इत्युच्यते । भगवानाह । प्रतिभा तु ते पूर्ण ।
पूर्ण आह । महासत्त्वानुसम्बन्धो वत भगवन् ससत्त्वो महायान-
संप्रस्थितः ससत्त्वो महायानसमारूढो भगवन् ससत्त्वः । तेन
बोधिसत्त्वोमहासत्त्व इत्युच्यते । अथायुष्मान् शारदतीपुत्र आयुष्मन्तं
पूर्णं मैत्रायणीपुत्रमवोचत् । कियतायुष्मन् पूर्णं बोधिसत्त्वोमहा-
सत्त्वो महासत्त्वानुसम्बन्ध इत्युच्यते । पूर्ण आह । इहायुष्मच्छार-
दतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो न प्रादेशिकानां सत्त्वानां कृते
दानपारमितायां स्थित्वा दानं ददात्यपि तु सर्वसत्त्वानां कृते
दानपारमितायां चरन् दानं ददाति । न प्रादेशिकानां सत्त्वानां

ते श्रौतपारमितायां स्थित्वा श्रौतं रचति । अपि तु सर्व-
सत्त्वानां कृते श्रौतपारमितायां चरन् श्रौतं रचति । न प्रादे-
शिकानां सत्त्वानां कृते ज्ञान्तिपारमितायां स्थित्वा ज्ञान्तिं भाव-
यति । अपि तु सर्वसत्त्वानां कृते ज्ञान्तिपारमितायां चरन्
ज्ञान्तिं भावयति । न प्रादेशिकानां सत्त्वानां कृते वीर्यपारमितायां
स्थित्वा वीर्यमारभते । अपि तु सर्वसत्त्वानां कृते वीर्यपार-
मितायां चरन् वीर्यमारभते । न प्रादेशिकानां सत्त्वानां कृते
ध्यानपारमितायां स्थित्वा ध्यानान्युत्पादयति । अपि तु सर्व-
सत्त्वानां कृते ध्यानपारमितायां चरन् ध्यानान्युत्पादयति । न
प्रादेशिकानां सत्त्वानां कृते प्रज्ञापारमितायां स्थित्वा प्रज्ञाभाव-
यति । अपि तु सर्वसत्त्वानां कृते प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रज्ञा-
भावयति ।

न सत्त्वपरिच्छेदेन बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सम्पादं सम्पद्यति ।
इयतः सत्त्वान् निरुपधिगेषे निर्वाणधातौ परिनिर्वापयिष्यामि ।
इयतः सत्त्वाश्च परिनिर्वापयिष्यामि । इयतः सत्त्वान् बोधौ प्रति-
ष्ठापयिष्यामि । इयतः सत्त्वाश्च प्रतिष्ठापयिष्यामि । अपि तु खलु
पुनर्व्वोबोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वसत्त्वानां कृते महासत्त्वाहं सम्पद्यति ।
एवञ्चास्य भवत्यात्मना च दानपारमितां परिपूरयिष्यामि । सर्व-
सत्त्वांस्य दानपारमितायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च श्रौत-
पारमितामपरिपूरयिष्यामि । सर्वसत्त्वांस्य श्रौतपारमितायां नियो-
जयिष्यामि । आत्मना च ज्ञान्तिपारमितामपरिपूरयिष्यामि ।
सर्वसत्त्वांस्य ज्ञान्तिपारमितायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च

वीर्यपारमिताम्परिपूरयिष्यामि । सर्वसत्त्वांश्च वीर्यपारमितायां
नियोजयिष्यामि । आत्मना च ध्यानपारमिताम्परिपूरयिष्यामि ।
सर्वसत्त्वांश्च ध्यानपारमितायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च
प्रज्ञापारमिताम्परिपूरयिष्यामि । सर्वसत्त्वांश्च प्रज्ञापारमितायां
नियोजयिष्यामि ।

आत्मना चाध्यात्मशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्वसत्त्वांश्चा-
ध्यात्मशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च बहिर्द्धाशून्यता
परिपूरयिष्यामि । सर्वसत्त्वांश्च बहिर्द्धाशून्यतायां नियोजयि-
ष्यामि । आत्मना चाध्यात्मबहिर्द्धाशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व-
सत्त्वांश्चाध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च
शून्यताशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्वसत्त्वांश्च शून्यताशून्यतायां
नियोजयिष्यामि । आत्मना च महाशून्यताम्परिपूरयिष्यामि ।
सर्वसत्त्वांश्च महाशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च पर-
मार्थशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्वसत्त्वांश्च परमार्थशून्यतायां
नियोजयिष्यामि । आत्मना च संस्कृतशून्यताम्परिपूरयिष्यामि ।
सर्वसत्त्वांश्च संस्कृतशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना चासं-
स्कृतशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्वसत्त्वांश्चासंस्कृतशून्यतायां नियो-
जयिष्यामि । आत्मना चाऽत्यन्तशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व-
सत्त्वांश्चाऽत्यन्तशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना चाऽनवराग-
शून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्वसत्त्वांश्चानवरागशून्यतायां नियोज-
यिष्यामि । आत्मना चाऽनवकारशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व-
सत्त्वांश्चाऽनवकारशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च प्रकृति-

शून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्च प्रकृतिशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च सर्व्वधर्मशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्च सर्व्वधर्मशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च खलक्षणाशून्यतायाम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्च खलक्षणाशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना चाऽनुपलम्भशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्चानुपलम्भशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना चाऽभावशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्चाभावशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना च खभावशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्च खभावशून्यतायां नियोजयिष्यामि । आत्मना चाऽभावखभावशून्यताम्परिपूरयिष्यामि । सर्व्वसत्त्वांश्चाभावखभावशून्यतायां नियोजयिष्यामि ।

आत्मना च चतुर्षु स्मृत्युपस्थानेषु स्थास्यामि । परांश्चतुर्षु स्मृत्युपस्थानेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च चतुर्षु सम्यक्प्रज्ञाणेषु स्थास्यामि । परांश्च चतुर्षु स्मृत्युपस्थानेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च चतुर्षु ऋद्धिपादेषु स्थास्यामि । परांश्च चतुर्षु ऋद्धिपादेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च पञ्चेन्द्रियेषु स्थास्यामि । परांश्च पञ्चेन्द्रियेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च पञ्चसु बलेषु स्थास्यामि । परांश्च पञ्चसु बलेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च सप्तसु बोध्यङ्गेषु स्थास्यामि । परांश्च सप्तसु बोध्यङ्गेषु नियोजयिष्यामि । आत्मना चार्थाष्टाङ्गमार्गे स्थास्यामि । परांश्चार्थाष्टाङ्गमार्गे नियोजयिष्यामि । आत्मना चार्थ्यसत्येषु स्थास्यामि । परांश्चार्थ्यसत्येषु नियोजयिष्यामि । आत्मना च ध्यानेषु स्थास्यामि । परांश्च ध्यानेषु

मनसिकारैर्नञ्चावक प्रत्येकबुद्धैः प्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्वसत्त्व-
साधारणं कृत्वाऽसुखरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयत्ययं बोधि-
सत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो दानपारमितासञ्ज्ञाहः ।
पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो दानं ददत्
सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्नञ्चावक प्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तै-
भूमौ परिणामयत्ययं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापरमितायां
चरतो दानं ददतः शीलपारमितासञ्ज्ञाहः । पुनरपरमायुष्मञ्छार-
दतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानं ददतः सर्वाकारज्ञता
प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्यातेषां धर्माणां क्षमणता रोचनताऽधिवास-
नता । अयं बोधितत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो
दानं ददतः क्षान्तिपारमितासञ्ज्ञाहः । पुनरपरमायुष्मञ्छारदती-
पुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानं ददतः सर्वाकारज्ञताप्रति-
संयुक्तैर्मनसिकारैर्वीर्याग्रसमता । अयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
प्रज्ञापारमितायां चरतो दानं ददतो वीर्यपारमितासञ्ज्ञाहः ।
पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानं ददतो
या चित्तैकाग्रता यदुतसर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः आवक
प्रत्येकबुद्धाप्रतिसंयुक्तानाञ्च चित्तोत्पादनामनवकाशदानं तदेका-
ग्रमनतामुपादाय । अयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमि-
तायां चरतो दानं ददतो ध्यानपारमितासञ्ज्ञाहः । पुनरपरमायुष्म-
ञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो
दानं ददतः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्मानावकतसंज्ञेयता
भवति । स न च दानमुपलभते । न दायकं न प्रतिपाद्यकमुप-

लभते । अयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो दानं ददतः प्रज्ञापारमितासन्नाहः । यदायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैस्ताः पारमिता न निमित्तीकरोति नोपलभते । एवं खलु बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् महासन्नाह सम्बन्धो बोधितव्यः ।

पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः शीलपारमितायां चरन् सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्दानं ददाति तच्च सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयत्ययमनुपलम्भयोगेन । अयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतो दानपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सर्वाकारज्ञताप्रसंयुक्तैर्मनसिकारैः शीलपारमितायां चरतो या आवकप्रत्येकबुद्धभूम्यसृष्टामताः प्रागेव पृथग्जनभूमयः । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतः शीलपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्या तेषां धर्माणां लक्षणत्वरोचनताऽधिवासनता । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतः क्षान्तिपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्या वीर्यासंसनता नवलीनवीर्यता । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो वीर्यपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतः सर्वा-

कारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्विहरतो *या आवकप्रत्येकबुद्ध-
चित्तानामनवकाशदानं तस्य च कुशलमूलस्य सर्व्वसत्त्वसाधारणी-
कृतस्याऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयति । इयं बोधि-
सत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमितायां चरतो ध्यानपारमिता ।
पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
मितायां चरतः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवक-
प्रत्येकप्रतिसंयुक्तैर्या सर्व्वधर्मेषु मायाकृतसंज्ञा प्रत्युपस्थिता भवति ।
तेन च शीलेन न मन्यते न तच्छीलमुपलभते प्रकृतिशून्यता-
मुपादाय । तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां
सम्यक्सम्बोधौ परिणामयति । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
शीलपारमितायां चरतः प्रज्ञापारमिता । एवं खल्वायुष्मन् शार-
दतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः शीलपारमितायां चरन् षट्पार-
मिताः परिगृह्णाति । तेन महासम्नाह समद्भू इत्युच्यते ।

पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः चान्तिपार-
मितायां चरन् यद्दानं ददाति तत्सर्व्वकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसि-
कारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्व्वसत्त्वसाधारणं
कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयति । इयं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य चान्तिपारमितायां चरतो दानपारमिता । पुनरपर-
मायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः चान्तिपारमितायाश्चरन्
यच्छीलं रक्षति तत्सर्व्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवक

प्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलां सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्त-
रायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीत्यं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
चान्तिपारमितायां चरतः शीलपारमिता । पुनरपरमायुषञ्छार-
दतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य चान्तिपारमितायां चरतो या
सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तानां मग्नसिकाराणां क्षमणतारोचनताऽधि-
वासगता । इत्थं चान्तिपारमितायां चरतः चान्तिपारमिता । पुन-
रपरमायुषञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य चान्तिपार-
मितायां चरतः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मग्नसिकारैर्न आवक-
प्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्था चित्तस्यैकाग्रता इत्थं चान्तिपारमितायां
चरतो ध्यानपारमिता । पुनरपरमायुषञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य चान्तिपारमितायां चरतः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मग्न-
सिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैः सर्वसत्त्वेषु मायाकृतसंज्ञा-
प्रत्युपस्थिता भवति । तथा च क्षान्त्या न मन्यते । न च तां चान्ति-
सुपशमते । इत्थं चान्तिपारमितायां चरतः प्रज्ञापारमिता । एवं
सर्वायुषञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः चान्तिपारमितायां
चरन् सर्वाः षट्पारमिताः परिगृह्णाति । तेन महासम्माह सम्बद्ध
इत्युच्यते ।

पुनरपरमायुषञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो वीर्यपार-
मितायां चरन् यद्दानं ददाति । तत्सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मग्न-
सिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलां सर्वसत्त्वसाधा-
रणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयति इत्थं बोधि-
सत्त्वस्य महासत्त्वस्य वीर्यपारमितायां चरतो दानपारमिता । पुन-

रपरमायुषञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो वीर्यपारमितायां
 चरन् शीघ्रं रक्षति सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवक-
 प्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽमुत्त-
 रायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीत्यं वीर्यपारमितायां चरतः
 शीघ्रपारमिता । पुनरपरमायुषञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य वीर्यपारमितायां चरतः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मन-
 सिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्या तेषां धर्माणां क्षमणता
 रोचनताऽधिवासनता । इत्थं वीर्यपारमितायां चरतः चान्तिपार-
 मिता । पुनरपरमायुषञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 वीर्यपारमितायां चरतः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न
 आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैः सर्वसत्त्वार्थं या वीर्यासं मनताऽयक्ष-
 णता, इत्थं वीर्यपारमितायां चरतो वीर्यपारमिता । पुनरपर-
 मायुषञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वीर्यपारमितायां
 चरतः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रति-
 संयुक्तैरित्यं वीर्यपारमितायां चरतो ध्यानपारमिता । पुनरपरमा-
 युषञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वीर्यप्रज्ञापारमितायां
 चरतो या चित्तस्यैकाग्रता सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न
 आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्या सर्वधर्मेषु मायाकृतमंज्ञाप्रत्युपस्थिता
 भवति । तेन च वीर्येण न मन्यते न तद्वीर्यमुपसभते । तच्च
 कुशलमूलं सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽमुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परि-
 णमयतीत्यं वीर्यपारमितायां चरतः प्रज्ञापारमिता । एवं दृष्ट्वा-
 युषञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो वीर्यपारमितायां चरन्

सर्वाः षट्पारमिताः परिगृह्णाति । तेन महासत्त्वाद् सत्त्वद्वयमुच्यते ।

पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ध्यानपारमितायां चरन् यद्दानं ददाति तत्सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च सर्वकुशलम् सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमितायां चरतो दानपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ध्यानपारमितायां चरन् यच्छीलं रक्षति तत्सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं ध्यानपारमितायां चरतः शीलपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ध्यानपारमितायां चरन् चान्तिं भावयति । सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं ध्यानपारमितायां चरतः चान्तिपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमितायां चरतः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैर्या वीर्यसंसनता तच्च कुशलमूलं सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं ध्यानपारमितायां चरतो वीर्यपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमितायां चरतो या सर्वाकारज्ञता

प्रतिसंयुक्तेषु मनसिकारेषु चित्तस्यैकाग्रताश्रावकप्रत्येकबुद्धप्रति-
संयुक्तानां मनसिकाराणामवकाशदानं तदेकालम्बनतासुपादाय ।
तच्च कुशलमूलं सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ
परिणामयतीयं ध्यानपारयितायां चरतो ध्यानपारमिता । पुनर-
परमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमितायां
चरतः सर्वधर्मेषु मायाकृतसंज्ञा प्रत्युपस्थिता भवति । तेन च
ध्यानेन न मन्यते । न च ध्यानमुपलभते । तच्च कुशलमूलं सर्व-
सत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं
ध्यानपारमितायां चरतः प्रज्ञापारमिता । एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वती-
पुत्र बोधिसत्त्वोऽहसत्त्वो ध्यानपारमितायां चरन् सर्वाः षट्पार-
मिताः परिगृह्णाति तेन महासम्माह सम्बद्ध इत्युच्यते ।

पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां चरतस्त्रिमण्डलपरिशुद्धं दानं ददाति सर्वाकारज्ञता
प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न श्रावकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशलमूलं
सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो दानपारमिता ।
पुनरपरमायुष्मञ्छारद्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
मितायां चरतः शीलं रक्षतः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसि-
कारैर्न श्रावक प्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तस्य च कुशलमूलं सर्वसत्त्व-
साधारणं कृत्वा तस्याऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं
प्रज्ञापारमितायां चरतः शीलपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छार-
द्वतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो या

तेषां धर्माणां समणता रोचनताऽधिवासनता । सर्वाकारज्ञता
 प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तस्य च कुशल-
 मूलस्य सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परि-
 णामयतीयं प्रज्ञापारमितायां चरतः चान्तिपारमिता । पुनरपर-
 मायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
 चरतः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्ध-
 प्रतिसंयुक्तैर्या वीर्यास्त्रिसनता । तस्य च कुशलमूलं सर्वसत्त्वसाधारणं
 कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परिणामयतीयं प्रज्ञापारमितायां
 चरतो वीर्यपारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतो या चित्तस्यैकाग्रतासर्वाकार-
 ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशल-
 मूलं सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परि-
 णामयतीयं प्रज्ञापारमितायां चरतो ध्यानपारमिता । पुनरपर-
 मायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां
 चरतः सर्वधर्मेषु मायाकृतसंज्ञा प्रत्युपस्थिता भवति । सर्वाकार-
 ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्न आवकप्रत्येकबुद्धप्रतिसंयुक्तैस्तच्च कुशल-
 मूलं सर्वसत्त्वसाधारणं कृत्वाऽनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ परि-
 णामयतीयं प्रज्ञापारमितायां चरतः प्रज्ञापारमिता । यदायुष्म-
 ञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तेन
 चित्तेनैताः पारमिता न सत्त्वास्त बोधिं निमित्तीकरोति । बोध-
 लभते । अयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमितायां चरतः
 षट्पारमिता महासत्त्वः ।

एवं खण्डायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्व एकैकस्यां
गरमितायां स्थित्वा सर्वाः षट्पारमिताः परिपूरयति ।

पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ध्यानानि
प्राप्ताः प्रमाणानि चाख्यं समापत्तीन् समापद्यते । न च ध्यानाऽप्र-
माणानि समापत्तीराच्छादयति । न च तैर्ध्यानैरप्रमाणैराख्य-
समापत्तिभिश्च संवृण्यते । न च ध्यानाप्रमाणानि समापत्तिवशे-
नोपपद्यते । इयमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यो-
क्त्य कौशलसद्वृत्ताप्रज्ञापारमिता । पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र
बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ध्यानानि चाप्रमाणानि चाख्यं समापत्तीन्
विवेकदर्शनेन च शून्यतानि मिताप्रणिहितदर्शनेन च समापद्यते ।
न च तेषां वाग्नोपपद्यते । न च भूतकोटिं साक्षात्करोति ।
पूर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धांश्च । भवत्ययं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञा-
पारमितायां चरत उपायकौशलमहासत्त्वः । एवं खण्डायुष्म-
ञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वो
एवं सत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वो
पूर्वस्थां दिशि गङ्गानदीवाणुकोपनेषु शोकधातुषु बुद्धाभगवन्त
उदानमुदानयन्ति । नामधेयश्च कीर्त्तयन्ति शब्दसुदीरयन्ति ।
घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् शोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
महासत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वो
सत्त्वांश्च पावयति बुद्धचेतस्य परिशोधयति ।
सत्त्वा च विकीडति । दक्षिणस्थां दिशि गङ्गानदीवाणुकोपनेषु
शोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति नामधेयश्च परि-
कीर्त्तयन्ति । शब्दसुदीरयन्ति । घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन्

लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वाह सन्नद्धः । सत्त्वांसु
 परिपाचयति । बुद्धचेतसु परिशोधयति । ऋद्ध्या च विक्रीडति ।
 पश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त
 उदानमुदानयन्ति । नामधेयसु परिकीर्त्तयन्ति । शब्दमुदीर-
 यन्ति । घोषमनुश्रावयति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो-
 महासत्त्वो महासत्त्वाह सन्नद्धः सत्त्वांसु परिपाचयति । बुद्धचेतसु
 परिशोधयति । ऋद्ध्या च विक्रीडति । उत्तरस्यां दिशि गङ्गानदी-
 वाणुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति । नाम-
 धेयसु परिकीर्त्तयन्ति । शब्दमुदीरयन्ति । घोषमनुश्रावयन्ति ।
 एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वाह सन्नद्धः
 सत्त्वांसु परिपाचयति । बुद्धचेतसु परिशोधयति । ऋद्ध्या च
 विक्रीडति । पूर्वदक्षिणस्यां दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोक-
 धातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति । नामधेयसु परिकीर्त्त-
 यन्ति । शब्दमुदीरयन्ति । घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन्
 लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वाह सन्नद्धः सत्त्वांसु
 परिपाचयति । बुद्धचेतसु परिशोधयति । ऋद्ध्या च विक्रीडति ।
 दक्षिणपश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धा-
 भगवन्त उदानमुदानयन्ति । नामधेयसु परिकीर्त्तयन्ति । शब्द-
 मुदीरयन्ति । घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ
 बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वाह सन्नद्धः सत्त्वांसु परिपाचयति ।
 बुद्धचेतसु परिशोधयति । ऋद्ध्या च विक्रीडति । पश्चिमोत्तरस्यां
 दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदान-

मुदारयन्ति । नामधेयञ्च परिकीर्तयन्ति । शब्दमुदीरयन्ति ।
घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
महासन्नाह सन्नद्धः सत्त्वाञ्च परिपाचयति । बुद्धचेष्टञ्च परिशोध-
यति । ऋद्ध्या च विक्रीडति । उत्तरपूर्वस्थां दिशि गङ्गानदी-
वालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति ।
नामधेयञ्च परिकीर्तयन्ति । शब्दमुदीरयन्ति । घोषमनुश्राव-
यन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासन्नाह
सन्नद्धः सत्त्वाञ्च परिपाचयति । बुद्धचेष्टञ्च परिशोधयति । ऋद्ध्या
च विक्रीडति । अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु
बुद्धाभगवन्त उदानमुदानयन्ति । नामधेयञ्च परिकीर्तयन्ति ।
शब्दमुदीरयन्ति । घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ
बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासन्नाह सन्नद्धः सत्त्वाञ्च परिपाचयति ।
बुद्धचेष्टञ्च परिशोधयति । ऋद्ध्या च विक्रीडति । उपरिष्ठाद्दिशि
गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्त उदानमुदा-
नयन्ति । नामधेयञ्च परिकीर्तयन्ति । शब्दमुदीरयन्ति । घोष-
मनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
महासन्नाह सन्नद्धः सत्त्वाञ्च परिपाचयति । बुद्धचेष्टञ्च परिशोध-
यति । ऋद्ध्या च विक्रीडति ।

आह । कियतायुगम् पूर्णं बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायान-
संप्रस्थित इत्युच्यते । कतमञ्च बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानम् ।
पूर्णं आह । इहायुगञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः षट्पार-
मितानुचरति । स दानपारमितायां चरन् विविक्तं कामै-

विविक्तं पापकैरकुशलैर्धर्मैः सवितर्कं सविचारं विवेकजं प्रीति-
 सुखं प्रथमध्यानमुपसम्पद्यविहरति । सवितर्कसविचाराणां व्युप-
 शमादध्यात्मसम्प्रसादाद्येतस एकोतिभावादवितर्कमविचारं समा-
 धिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । सप्रीतेर्विरा-
 गादुपेक्षको विहरति । स्मृतिमान् संजानन् सुखञ्च कायेन प्रति-
 वेदयति । यत्तदार्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारौ
 निष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । ससुखस्य च प्रहा-
 णात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्वमेव च सौमनस्य दौर्मनस्य
 योरसङ्गमाददुःखासुखमुपेक्षस्मृतिपरिसुद्धिं चतुर्थध्यानमुपसम्पद्य-
 विहरति । समैचीसहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेना-
 प्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनावसम्पत्तेन परिपूर्णं सुभावितेन धर्म-
 धातुपरमे लोके आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधि-
 मुच्य विहरति । सकलसहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेना-
 दयेनावप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनावसम्पत्तेन परिपूर्णं सुभावितेन
 धर्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वा-
 ऽधिमुच्यविहरति । समुदितासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गते-
 नादयेनावप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनावसम्पत्तेन परिपूर्णं सुभावितेन
 धर्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वा
 ऽधिमुच्यविहरति । स उपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गते-
 नादयेनावप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनावसम्पत्तेन परिपूर्णं सुभावितेन
 धर्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वा
 विहरति । अनुपलम्भयोगेन । स सर्वशोरूपसंज्ञानामतिक्रमान्

प्रतिपद्यसंज्ञानामस्तङ्गमात्रानात्वसंज्ञानाम् मनसिकारादनन्तमाका-
 शानन्यायतनमुपसम्पद्य विहरति । स सर्वशः आकाशानन्यायतन-
 समतिक्रमादनन्तविज्ञानमिति विज्ञानानन्यायतनमुपसम्पद्य विह-
 रति । स सर्वशो विज्ञानानन्यायतनसमतिक्रमाच्चास्ति किञ्चि-
 दित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्य विहरति । स सर्वश आकिञ्चन्याय-
 तनसमतिक्रमाच्चैव संज्ञाना संज्ञायतनमुपसम्पद्य विहरति । अनुप-
 लब्धयोगेन । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानं । यदा बोधि-
 सत्त्वोमहासत्त्व एतानि ध्यानान्येतान्यप्रमाणान्येतानि चारूपाणा-
 काशाकारलिङ्गनिमित्तैः समापद्यमानो व्युत्तिष्ठं स सर्वाकारज्ञ-
 तायां परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानपारमिता ।

सग्रीवपारमितायां चरन् विविक्तं कामैर्विविक्तं पापकै-
 रकुशलैर्धर्मैः सवितर्कसविचारजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यानमुप-
 सम्पद्यविहरति । स सवितर्कं सविचाराणां व्युपशमादध्यात्मसम्प्र-
 सादाच्चेतसं एकोतिभावादवितर्कमविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं
 द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति । सप्रीतेर्विरागादुपेक्षको विह-
 रति । स्मृतिमान् संप्रजानन् सुखञ्च कायेन प्रतिसंवेदयति ।
 यत्तदार्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारीनिष्प्रीतिकं
 तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति । ससुखस्य च प्रहाणात् दुःखस्य च
 प्रहाणात् पूर्वमेव च सौमनस्य दौर्मनस्ययो वस्तुङ्गमाददुःखासुख-
 मुपेक्षा स्मृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति । समैची-
 सहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेनाऽप्रमाणेनावैरेणाथाव-
 धेनासपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमे लोके आकाश-

धातुपर्यवसाने दृशदिशः स्फुरित्वाऽधिसुच्यविहरति । सकरुणा-
 सहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेनाप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्या-
 वधेनासपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमे लोके
 आकाशधातुपर्यवसाने दृशदिशः स्फुरित्वाऽधिसुच्यविहरति ।
 समुदितासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेनाऽप्र-
 माणेनाऽवैरेणाऽव्यावधेनासपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातु-
 परमे लोके आकाशधातुपर्यवसाने दृशदिशः स्फुरित्वाऽधिसुच्य-
 विहरति । स उपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेना-
 प्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावधेनासपत्नेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातु-
 परमे लोके आकाशधातुपर्यवसाने दृशदिशः स्फुरित्वाऽधिसुच्य-
 विहरति । अनुपलभयोगेन । ससर्व्वशो रूपसंज्ञानां समतिक्रमान्
 प्रतिपद्यसंज्ञानामस्तं गमाज्ञानात्वसंज्ञानाम मनसिकारादनन्तमा-
 काशमित्याकाशागन्थायतनमुपसम्पद्यविहरति । ससर्व्वशः आका-
 शावगन्थायतनसमतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानगन्थायतन-
 मुपसम्पद्यविहरति । ससर्व्वशो रूपविज्ञानानगन्थायतनसमतिक्रमा-
 नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति । ससर्व्वशः
 आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमाच्चैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्यविहरति ।
 इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानं ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्व एतानि च ध्यानान्येतानि चाऽप्र-
 माणान्येतानि चारूप्यान्याकाशाकार लिङ्गानिमित्तैः समापद्यमानो
 युत्तिष्ठंश्च सर्व्वाकारज्ञतायां परिणामयतीथं बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य शीघ्रपरमिता ।

स चान्तिपारमितायां चरन् विविक्तं कामैर्विविक्तं पापकै-
 रकुशैर्धर्मैः सवितर्कं सविचारं विवेकजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यान-
 मुपसम्पद्यविहरति । सवितर्कं सविचाराणां व्युपसमादध्यात्मसम्प-
 सादाश्चेतस एकोति भावादवितर्कमविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं
 द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । सप्रीतेर्विरागादुपेक्षकोविह-
 रति । स्मृतिमान् संजानन् सुखञ्च कायेन प्रतिसंवेदयति । यद्-
 न्तदार्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारा । निष्प्रीतिकं
 तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । ससुखस्य च प्रहाणात् दुःखस्य च
 प्रहाणात् पूर्वमेव च सौमनस्य दौर्मनस्ययोरस्तं गमाददुःखासुख-
 मुपेक्षास्मृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । समैचीसह-
 गतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽदयेनाप्रमाणेनावैरेणाऽव्याव-
 धेनासपक्षेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमे लोके आकाश-
 धातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । सकरुणा-
 सहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेनाऽप्रमाणेनावैरेणाऽ-
 व्यावधेनासपक्षेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमे लोके
 आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति ।
 समुदितासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेनाऽप्रमाणेना-
 वैरेणाऽव्यावधेनासपक्षेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमे
 लोके आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविह-
 रति । स उपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेनाऽ-
 प्रमाणेनावैरेणाऽव्यावधेनासपक्षेण परिपूर्णेन सुभावितेन धर्म-
 धातुपरमे लोके आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधि-

मुच्यविहरति । उपलभ्ययोगेन । ससर्व्वशो रूपसंज्ञानां समतिक्रमान् प्रतिपद्य संज्ञानामस्तङ्गमाज्ञानात्वसंज्ञानाम मनसिकारादनन्तमाकाशमित्याकाशानन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति । ससर्व्वशः आकाशानन्यायतनसमतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति । ससर्व्वशो विज्ञानानन्यायतनसमतिक्रमाज्ञास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति । ससर्व्वशः आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमान्नैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्यविहरति । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानं ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्व एतानि च ध्यानान्येतानि चाऽप्रमाणान्येतानि चारूपाणाकाशाकारलिङ्गानिमित्तैः समापद्यमानो व्युत्तिष्ठंश्च सर्वाकारज्ञतायां परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य चान्तिपारमिता ।

सर्वीर्यपारमितायां चरन् विविक्तं कामैर्व्विविक्तं पापकैरकुशलैर्धर्मैः सवितर्कं सविचारं विवेकजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । सवितर्कसविचाराणां व्युपग्रमादध्यात्मसंप्रसादाच्चेतस एकोतिभावादवितर्कसविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । सप्रीतेर्व्विरागादुपेक्षको विहरति । स्मृतिमान् संप्रजानम् सुखञ्च कायेन प्रतिसंवेदयति । यत्तदार्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारौनिष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति । ससुखस्य च प्रहाणात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्व्वमेव सौमन्यदौर्मन्यस्ययोरस्तङ्गमाददुःखासुखमुपेक्षा स्मृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । स मैत्रीसहगतेन चित्तेन विपुलेन

महद्गतेनादयेनाप्रमाणेनावैरेणाऽव्यावध्येनासपत्रेण परिपूर्णेन सुभा-
वितेन धर्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः
स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । सकरुणासहगतेन विपुलेन महद्गते-
नादयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्रेण परिपूर्णेन सुभावितेन
धर्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वा-
ऽधिमुच्यविहरति । समुदिता सहगतेन चित्तेन विपुलेन
महद्गतेनादयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्रेण परिपूर्णेन सुभा-
वितेन धर्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्यवसाने दश-
दिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । स उपेक्षासहगतेन चित्तेन
विपुलेन महद्गतेनादयेनाऽप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्रेण परि-
पूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्य-
वसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । उपलम्भयोगेन ।
ससर्व्वशो रूपसंज्ञानां समतिक्रमान् प्रतिसम्पद्यसंज्ञानामस्तङ्ग-
माज्ञानात्वसंज्ञानाम मनसिकारादनन्तमाकाशमित्याकाशानन्या-
यतनमुपसम्पद्यविहरति । ससर्व्वशः आकाशानन्यायतनसमति-
क्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति ।
ससर्व्वशो विज्ञानानन्यायतनसमतिक्रमास्ति किञ्चिदित्या-
किञ्चन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति । ससर्व्वशः आकिञ्चन्यायतन-
समतिक्रमासैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्यविहरति । इदं बोधि-
सत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानं ।

यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्व एतानि च ध्यानान्येतानि चाप्रमा-
णान्येतानि चारूपाण्याकाशकार लिङ्गानिमित्तैः समापद्यमानो

व्युत्तिष्ठन् सर्वाकारज्ञतायां परिणामचतीयं बोधिसत्त्वस्य महा-
सत्त्वस्य वीर्यपारमिता ।

स ध्यानपारमितायां चरन् विविक्तं कामैर्विविक्तं पापकै-
रकुशलैर्धर्मैः सवितर्कसविचारं विवेकजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यान-
मुपसम्पद्यविहरति । सवितर्कसविचाराणां व्युपशमादध्यात्म-
सम्प्रसादाच्चेतस एकोतिभावादवितर्कमविचारं समाधिजं प्रीति-
सुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । सप्रीतेर्विरागादुपेक्षको
विहरति स्मृतिमान् संप्रजानन् सुखञ्च कायेन प्रतिसम्बेदयति ।
यत्तदार्या आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारौनिष्प्रीतिकं
तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । ससुखस्य प्रहाणात् दुःखस्य च
प्रहाणात् पूर्वमेव सौमनस्य दौर्मनस्ययोरक्षगमाद्दुःखाऽसुख-
मुपेक्षास्मृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । मैत्रीसह-
गतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्या-
वध्येनाऽसपन्नेन परिपूर्णं सुभावितेन धर्मधातुपरमे लोके
आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । स
करुणासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणा-
व्यावध्येनाऽसपन्नेन परिपूर्णं सुभावितेन धर्मधातुपरमे लोके
आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । स
मुदितासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽदयेनाऽप्रमाणेना-
ऽवैरेणाऽव्यावध्येनाऽसपन्नेन परिपूर्णं सुभावितेन धर्मधातुपरमे
लोके आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति ।
स उपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽदयेनाऽप्रमाणेना-

वैरेणाऽद्यावधेनासपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातु परमे
लोक आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिसुखविहरति ।
अनुपसम्पद्योगेन । स सर्व्वशोरूपसंज्ञायां समतिक्रमान् प्रतिपद्य-
संज्ञानामस्तङ्गमानामात्मसंज्ञानामनसिकारादमन्तमाकाशमित्याका-
शानन्यायतनमुपसम्पद्य विहरति । स सर्व्वश आकाशानन्यायतन-
समतिक्रमादमन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्यायतनमुपसम्पद्य-
विहरति । स सर्व्वशो विज्ञानानन्यायतनसमतिक्रमाज्ञास्थि-
किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति । स सर्व्वश आकिञ्च-
न्यायतनसमतिक्रमानैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्यविहरति । इदं
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानम् ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्व एतानि ध्यानान्येतानि चाऽप्रमाणा-
न्येतानि चारूपाणां आकाशाकारलिङ्गानिमित्तैः समापद्यमानो-
द्युत्तिष्ठंश्च सर्व्वाकारज्ञतायां परिणामयतीत्यं बोधिसत्त्वस्य महा-
सत्त्वस्य ध्यानपारमिता ।

स प्रज्ञापारमितायां चरन् विविक्तं कामैर्व्विविक्तं पापकैर-
कुश्रसैर्धर्मैः सवितर्कं सविचारं विवेकज्ञं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यान-
मुपसम्पद्यविहरति । सवितर्कं सविचाराणां व्युपग्रमादध्यात्म-
सम्पदादाश्चेतस एकोतीभावादवितर्कमविचारं समाधिज्ञं प्रीति-
सुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । स प्रीतेर्व्विरागादुपेक्षको-
विहरति । स्मृतिमान् सम्यजानन् सुखञ्च कायेन प्रतिवेदयति ।
यत्तु दार्ढ्यां आचक्षते उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारौति निष्प्रीतिकं
तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । स सुखस्य चाग्रहाणात् दुःखस्य च

यथाणात् पूर्वमेवसौमनस्य दौर्मनस्ययोरस्तङ्गमाददुःखासुखमुपेक्षा-
 कृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । समैषीसहगतेन
 चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येना
 सपत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमे लोक आकाशधातु-
 पर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । स कदणासहगतेन
 चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽदयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनाऽस-
 पत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमे लोक आकाशधातु-
 पर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । समुदितासहगतेन
 चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽदयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनाऽस-
 पत्नेन परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमे लोक आकाशधातु-
 पर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । स उपेक्षासहगतेन
 चित्तेन विपुलेन महद्गतेनाऽदयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽव्यावध्येनाऽसपत्नेन
 परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमे लोक आकाशधातुपर्यवसाने
 दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । अनुपलम्भयोगेन । स सर्व्यशो
 रूपसंज्ञानां समतिक्रमान् प्रतिपद्यसंज्ञानामस्तङ्गमाज्ञानात्वसंज्ञानाम्
 मनसिकारादगन्तमाकाशमित्याकाशागन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति ।
 स सर्व्यश आकाशागन्त्यायतनसमतिक्रमादगन्तं विज्ञानमिति विज्ञा-
 नानगन्त्यायतनमुपसम्पद्यविहरति । स सर्व्यशो विज्ञानानगन्त्यायतन-
 समतिमाप्नास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्यविहरति । स
 सर्व्यश आकिञ्चन्यायतनसमतिक्रमाच्चैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्य-
 विहरति । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानं । यदा बोधिसत्त्वो
 महासत्त्व एतानि च ध्यामान्येतानि चाप्रमाणान्येतानि चादृष्यास्था-

काशाकारचिह्नानिमित्तैः समापद्यमानोव्युत्तिष्ठस्य सर्वाकारज्ञतायां
परिणामयतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिता । एवं खण्डा-
युग्मद्वारदत्तौपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानसंप्रस्थित इत्युच्यते ।

पुनरपरमायुग्मद्वारदत्तौपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो मैत्रीसङ्गतेन
चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्नेन
परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमेलोक आकाशधातुपर्यवसाने-
दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । स महाकरुणासङ्गतेन
चित्तेन विपुलेन महद्गतेनादयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्नेन
परिपूर्णेन सुभावितेन धर्मधातुपरमेलोक आकाशधातुपर्यवसाने
दशदिशः स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । समुदितासङ्गतेन चित्तेन
विपुलेन महद्गतेनादयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्नेन परिपूर्णेन
सुभावितेन धर्मधातुपरमेलोक आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः
स्फुरित्वाऽधिमुच्यविहरति । स उपेक्षासङ्गतेन चित्तेन विपुलेन
महद्गतेनादयेनाप्रमाणेनावैरेणाव्यावध्येनासपत्नेन परिपूर्णेन सुभावि-
तेन धर्मधातुपरमेलोक आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशः स्फुरित्वा
ऽधिमुच्यविहरति । स विविक्तं कामैर्विविक्तं पापकैरकुशलैर्धर्मैः
सवितर्कं सविचारं विवेकजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्य-
विहरति । सवितर्कं सविचाराणां व्युपशमादध्यात्मसम्प्रसादाच्चेतस
एकोतिभावादवितर्कमविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यान-
मुपसम्पद्यविहरति । स प्रीतोर्विरागादुपेक्षकोविहरति । स्मृतिमान्
सम्यजानन् सुखञ्चकारेण प्रतिसंवेदयति । यत्तदार्या आचक्षते
उपेक्षकः स्मृतिमान् सुखविहारति निष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुप-

सम्यग्विहरति । असुखस्य च प्रहाणात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्वमेव
 सौमनस्य दौर्मणस्यचोरस्तप्नमाद् दुःखसुखसुपेक्षासृतिपरिशुद्धं चतुर्थं
 ध्यानमुपसम्यग्विहरति । स सर्व्वशो रूपज्ञं ज्ञानां समतिक्रमान्
 प्रतिपद्यसंज्ञानामस्तप्नमानानले संज्ञानाम् मनसिकारादनन्तमाका-
 शमित्याकाशाग्न्यायतनमुपसम्यग्विहरति । स सर्व्वशत्याकाशाग्न्या-
 यतनसमतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानाग्न्यायतनमुपसम्यग्वि-
 हरति । स सर्व्वशो विज्ञानाग्न्यायतनसमतिक्रमाश्चि किञ्चि-
 दित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्यग्विहरति । स सर्व्वशचाकिञ्चन्यायत-
 नसमतिक्रमाच्चैव संज्ञायतनमुपसम्यग्विहरति । अयं बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य समाधिः ।

स खलु पुनर्व्वो बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्व्वकारश्चता प्रतिसंयुक्तेन
 चित्तेन महाकरुणापूर्व्वक्लेमेन क्लेशप्रहाणाय ध्यानाऽप्रमाणारूप्य
 समापत्तौः परेभ्य आचष्टे देशयति । प्रकाशयति । विदर्शयति ।
 उत्तानीकरोति । विवक्षता समाप्तादद्यादीनवच्च निःसरणस्योप-
 दिशति । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानपारमिता । यद्बोधि-
 सत्त्वो महासत्त्वस्यैव सर्व्वकारश्चता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्ध्याना-
 प्रमाणारूप्यसमापत्तौः समापद्यमानो व्युत्तिष्ठस्य नान्येषां चित्तो-
 त्पादानामवकाशं ददाति । यदुत आवकचित्तानां वा प्रत्येकबुद्ध-
 चित्तानां वा । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य परामृष्टा शीघ्रपार-
 पारमिता । यद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्व्वकारश्चता प्रतिसंयुक्तैर्मन-
 सिकारैर्ध्यानाप्रमाणारूप्यसमापत्तिभिर्विहरत* एवं भवति ।

सर्वसत्त्वानां क्षेत्रध्वजध्वं देवप्रियामीति । या तेषां मन-
सिकाराणां चमता, रोचनता, व्युपपरीक्षकताभवबोधनता ।
उपरिध्यायतनता । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शान्तिपार-
मिता । यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तै-
र्मनसिकारैर्ध्यानाप्रमाणरूप्यसमापत्तिभिर्विहरति । सर्वसत्त्वार्थज्ञ
सर्वाकारज्ञतायां वीर्यं नम्रं सचतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
वीर्यपारमिता । यदा बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्वाकारज्ञताप्रति-
संयुक्तैर्मनसिकारैः सर्वज्ञता ध्यानविमोक्षसमापत्तौः समापद्यते च
वृत्तिष्ठते च न च आवकभूमौ वा प्रत्येकबुद्धभूमौ वा परिणामच-
तीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमिता । यदा बोधिसत्त्वो-
महासत्त्वः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैस्तानि प्रथमध्याना-
ङ्गानि द्वितीयध्यानाङ्गानि तृतीयध्यानाङ्गानि चतुर्थध्यानाङ्गानि ।
मैत्रीकरुणामुदितोपेक्षाकाशानन्दायतनं विज्ञानानन्दायतमाकिञ्च
न्यायतनं नैव संज्ञानासंज्ञायतनमनित्याकारेण दुःखाकारेणा-
नात्माकारेणाशान्ताकारेण शून्यताकारेणानिमित्ताकारेणाप्रणि-
हिताकारेणाप्रत्यवेचमाणस्ता ध्यानाप्रमाणरूप्यसमापत्तीर्नोपलभते ।
ताभिस्तु न मन्यते । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिता ।
इदमायुष्मच्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
मितायां चरतो महायानं ।

पुनरपरमायुष्मच्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महा-
यानं । यत् सर्वाकारैः चत्वारि कृत्युपस्थानानि भावयति ।
सर्वाकारैश्चत्वारि सम्यक्प्रज्ञाणानि भावयति । सर्वाकारैस्तुर

अङ्गिपादान् भावयति । सर्वाकारैः पञ्चेन्द्रियाणि भावयति ।
 सर्वाकारैः पञ्चबलानि भावयति । सर्वाकारैः सप्तबोधाङ्गानि
 भावयति । सर्वाकारैराय्याष्टाङ्गमार्गं भावयति । सर्वाकारैरार्य-
 सत्यानि भावयति । सर्वाकारैर्ध्यानानिभावयति । सर्वाकारै-
 रप्रमाणानि भावयति । सर्वाकारैरारूप्यसमापत्तीर्भावयति ।
 सर्वाकारैर्विमोक्षान् भावयति । सर्वाकारैरनुपूर्वविहारसमा-
 पत्तीर्भावयति । सर्वाकारैः शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्ष-
 मुखानि भावयति । सर्वाकारैरभिज्ञा भावयति । सर्वाकारैः
 समाधिं भावयति । सर्वाकारैर्धारणीमुखानि भावयति । सर्वा-
 कारैस्तथागतबलानि भावयति । सर्वाकारैर्वैशारद्यानि भाव-
 यति । सर्वाकारैः प्रतिसम्बिदो भावयति । सर्वाकारैर्महामैत्रीं
 भावयति । सर्वाकारैर्महाकरुणां भावयति । सर्वाकारैरावे-
 णिकबुद्धधर्मान् भावयति । सर्वाकारैः सर्वज्ञतां भावयति ।
 सर्वाकारैर्मार्गाकारज्ञतां भावयति । सर्वाकारैः सर्वाकारज्ञतां
 भावयति । इदमायुष्माञ्छारदत्तौपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 महायानं ।

पुनरपरमायुष्माञ्छारदत्तौपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो मैत्रीं
 समाधिं समापद्यते । मया सर्वसत्त्वास्त्रातयाः इत्यति नामयति
 करुणाञ्च समाधिं सम्पद्यते । कृपाकरुण्यताञ्च सत्त्वेषु निर्णमयति ।
 मुदिताञ्च समाधिं समापद्यते । अहमेवं समाधायिष्यामीति
 सत्त्वेषु निर्णमयति । उपेक्षाञ्च समाधिं समापद्यते । आस्रवक्षयण-
 ताञ्च सत्त्वेषु निर्णयतीत्यं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रमाणेषु

चरतो दानपारमिता । यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ध्यानाप्रमाणा-
कारलिङ्गनिमित्तानि समापद्यते च व्युत्तिष्ठते च । न च आवक-
प्रत्येकबुद्धभूमौ परिणामयत्यन्यत्र सर्वाकारज्ञतायाः । इयं बोधि-
सत्त्वस्य महासत्त्वस्याप्रमाणेषु चरतोऽपरामृष्टा शीलपारमिता ।
यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वस्ताभिर्ध्यानाऽप्रमाणारूप्यसमापत्तिभिर-
व्यवकीर्णो विहरति । आभ्यास्य द्वाभ्यां भूमिभ्यां आवकभूमये वा
प्रत्येकबुद्धभूमये वा न स्पृहेत् । सर्वाकारज्ञतैवास्य क्षमते रोचते
चेयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रमाणेषु चरतः क्षान्तिपारमिता ।

यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तै-
स्सिक्तोत्पादैरनिच्छिन्नधुरो विहरत्यकुशलधर्मप्रहाणाय कुशलधर्माय
सम्यग्दैरियं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याप्रमाणेषु चरतो वीर्यपारमिता ।
यदा बोधिसत्त्वो महासत्त्व एतानि च ध्यानान्येताश्चाऽप्रमाणारूप्य-
समापत्तींश्च समापद्यते । न च ध्यानाप्रमाणारूप्यसमापत्तिवशेनोप-
पद्यते । न च ता आस्वादयति । न च ताभिः संद्वियते । इयं
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याप्रमाणेषु चरतो वीर्यपारमिता । यदा
बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैस्तद्ध्याना-
प्रमाणारूप्यसमापत्तीः समापद्यते च व्युत्तिष्ठते च तासां नित्या-
कारेण दुःखाकारेणानात्माकारेणाशान्ताकारेणाऽशून्यताकारेणा-
ऽनिमित्ताकारेणाऽप्रणिहिताकारेण प्रत्यवेक्षते । न च आवकाणाम्वा
प्रत्येकबुद्धानाम्वाऽवकामति । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
प्रज्ञापारमिता । इदमायुष्मच्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
महायानम् ।

पुनरपरमायुषश्चकारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महाध्यानम् ।
 यदध्यात्मशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन । यदहिर्ज्ञानशून्य-
 तायां ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन । यदध्यात्मवहिर्ज्ञानशून्यतायां
 ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन । यच्छून्यताशून्यतायां ज्ञानं न
 चाऽनुपलभयोगेन । यन्महाशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलभ-
 योगेन । यत्परमार्थशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन । यत्
 संकृतशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन । यदसंकृतशून्यतायां
 ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन । यदत्यन्तशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुप-
 लभयोगेन । यदमवराणशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन ।
 यदमवकारशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन । यत्प्रकृतिशून्यतायां
 ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन । यत्सर्वधर्मशून्यतायां ज्ञानं न
 चाऽनुपलभयोगेन । यत्स्वप्नशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलभ-
 योगेन । यदनुपलभशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन ।
 यदभावशून्यतायां ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन । यत्समाभावशून्य-
 तायां ज्ञानं न चाऽनुपलभयोगेन । यदभावसमाभावशून्यतायां ज्ञानं
 न चाऽनुपलभयोगेन । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महाध्यानम् ।

पुनरपरमायुषश्चकारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महा-
 ध्यानम् । यत् सर्वधर्मेषु न विज्ञेयते चित्तं समाहितमिति ज्ञानमिदं
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महाध्यानम् ।

यत्तन्मिथ्यमिति ज्ञानं प्रवर्त्तते । नानिथ्यमिति ज्ञानं प्रवर्त्तते ।
 न सुखमिति ज्ञानं प्रवर्त्तते । न दुःखमिति ज्ञानं प्रवर्त्तते ।
 नात्मेति ज्ञानं प्रवर्त्तते । नाऽनात्मेति ज्ञानं प्रवर्त्तते । न शुभमिति

ज्ञानं प्रवर्त्तते । तच्चाऽनुपलभ्ययोगेन । तच्चाऽनुपलभ्ययोगेन ।

पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महा-
यानं । यदतीतेऽध्वनिज्ञानं प्रवर्त्तते । अनागतेऽध्वनिप्रवर्त्तते ।
प्रत्युत्पन्नेऽध्वनिप्रवर्त्तते । न चास्य चिन्मध्वसुज्ञानमिदं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य महायानं । तच्चाऽनुपलभ्ययोगेन । पुनरपरमायुष्मञ्छार-
दतीपुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यत्त्वकामधातौ ज्ञानं
प्रवर्त्तते । न रूपधातौ । ग्राह्यधातौ ज्ञानं प्रवर्त्तते । न चाऽस्य
कामरूपाह्यधातुषु ज्ञानमिदमपि बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महा-
यानं । तच्चाऽनुपलभ्ययोगेन । पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधि-
सत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यत्तैव लौकिकेषु ज्ञानं प्रवर्त्तते ।
न लोकोत्तरेषु न साश्रवेषु नानाश्रवेषु न संस्कृतेषु धर्मेषु ज्ञानं
प्रवर्त्तते । नाऽसंस्कृतेषु । न चास्य लौकिक लोकोत्तरेषु धर्मेषु न सा-
प्रवर्त्तमानाश्रवेषु न संस्कृतासंस्कृतेषु धर्मेषु ज्ञानमिदमायुष्मञ्छारदती-
पुत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं तच्चाऽनुपलभ्ययोगेन । आह ।

कियतायुष्मन् पूर्णं बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानसमाकूढ
इत्युच्यते । पूर्णं आह । इदमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महा-
सत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् दानपारमितां समारोहति । स
नैव दानमुपलभते । न दानपारमितां न बोधिसत्त्वं न प्रतिग्राहकं
न तान् मनसिकारानुपलभते । एवं खलु बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
महायानसमाकूढ इत्युच्यते । अनुपलभ्ययोगेन । इहायुष्मञ्छारदती-
पुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् प्रीतिपारमितां

समारोहति । स नैव शीलमुपलभते न शीलपारमितां न बोधिसत्त्वं न तान् मनसिकारानुपलभते । एवं खलु बोधिसत्त्वो महासत्त्वः शीलपारमितासमारूढ इत्युच्यते । अनुपलम्भयोगेन । इहायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् चान्तिपारमितां समारोहति । स नैव चान्तिमुपलभते न चान्तिपारमितां न बोधिसत्त्वं न तान् मनसिकारानुपलभते । एवं खलु बोधिसत्त्वो महासत्त्वः चान्तिपारमिता समारूढ इत्युच्यते । अनुपलम्भयोगेन । इहायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् वीर्यपारमितां समारोहति । स नैव वीर्यमुपलभते न वीर्यपारमितां न बोधिसत्त्वं न तान् मनसिकारानुपलभते । एवं खलु बोधिसत्त्वो महासत्त्वो वीर्यपारमिता समारूढ इत्युच्यते । अनुपलम्भयोगेन । इहायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् ध्यानपारमितां समारोहति । स नैव ध्यानमुपलभते न ध्यानपारमितां न बोधिसत्त्वं न तान् मनसिकारानुपलभते । एवं खलु बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ध्यानपारमिता समारूढ इत्युच्यते । अनुपलम्भयोगेन । इहायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायाश्चरन् प्रज्ञापारमितां समारोहति । स नैव कुशलधर्ममुपलभते । नाऽकुशलं न लौकिकं न लोकोत्तरं न संस्कृतं नाऽसंस्कृतं न साश्रवं नाऽनाश्रवं धर्ममुपलभते । नापि प्रज्ञां न प्रज्ञापारमितामुपलभते न बोधिसत्त्वं न तान् मनसिकारानुपलभते । एवं खलु बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमिता समारूढ इत्युच्यते । अनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरमायुष्मच्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽव्यवकीर्णैः
 सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरध्यात्मशून्यतां भावयति ।
 भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वा-
 कारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्बहिर्द्विशून्यतां भावयति । भावना-
 विभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता
 प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरध्यात्मबहिर्द्विशून्यतां भावयति । भावना-
 विभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता
 प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः शून्यताशून्यतां भावयति । भावनाविभा-
 वनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रति-
 संयुक्तैर्मनसिकारैर्महाशून्यतां भावयति । भावनाविभावनार्थेन ।
 तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मन-
 सिकारैः परमार्थशून्यतां भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चा-
 ऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः
 संस्कृतशून्यतां भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भ-
 योगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरसंस्कृत-
 शून्यतां भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
 अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरत्यन्तशून्यतां
 भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यव-
 कीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरनवरागशून्यतां भाव-
 यति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः
 सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरनवकारशून्यतां भावयति ।
 भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वा-

कारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः प्रकृतिशून्यतां भावयति । भावना-
विभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता
प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः सर्वधर्मशून्यतां भावयति । भावनाविभावना-
र्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रति-
संयुक्तैर्मनसिकारैः स्वलक्षणशून्यतां भावयति । भावनाविभावना-
र्थेन तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्ते-
र्मनसिकारैरनुपलम्भशून्यतां भावयति । भावनाविभावनार्थेन ।
तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसि-
कारैरभावशून्यतां भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुप-
लम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः
स्वभावशून्यतां भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरभाव-
स्वभावशून्यतां भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन ।

पुनरपरमायुष्मज्जकारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽव्यवकीर्णैः
सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारै चत्वारिंशत्पञ्चाङ्गानि भाव-
यति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः
सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः चत्वारिंशत्सम्यक्प्रज्ञाणानि भाव-
यति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः
सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैस्तुर षड्विपादान् भावयति ।
भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वा-
कारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः पञ्चेन्द्रियाणि भावयति । भावना-

विभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता
 प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः पञ्चवलानि भावयति । भावनाविभावनार्थेन ।
 तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसि-
 कारैः सप्तबोधाङ्गानि भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुप-
 लम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसि-
 कारैराध्याष्टाङ्गमार्गं भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुप-
 लम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारै-
 रार्थसत्यानि भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
 अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैश्चत्वारि ध्यानानि
 भावयति । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञताप्रति-
 संयुक्तैर्मनसिकारैश्चत्वार्यप्रमाणानि भावयति । भावनाविभावनार्थेन ।
 तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसि-
 कारैश्चतस्र आरूप्यसमापत्तीर्भावयति । भावनाविभावनार्थेन ।
 तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसि-
 कारैरष्टौ विमोक्षान् भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुप-
 लम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्ण-
 वानुपूर्वविहारसमापत्ति भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुप-
 लम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः
 शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षसुखानि भावयति । भावना-
 विभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञता-
 प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरभिज्ञाभावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुप-
 लम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैः

समाधीन् भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
 अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्धारणीमुखानिभाव-
 यति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः
 सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैस्तथागतबलानि भावयति ।
 भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः
 सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैश्चत्तारिवैशारद्यानि भावयति ।
 भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वा-
 कारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैश्चतश्रः प्रतिसम्बिदो भावयति ।
 भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकार-
 ज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्महामैत्री भावयति । भावनाविभावनार्थेन ।
 तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसि-
 कारैर्महाकरुणां भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुपलम्भ-
 योगेन । अव्यवकीर्णैः सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरष्टादशा-
 वेणिकबुद्धधर्मान् भावयति । भावनाविभावनार्थेन । तच्चाऽनुप-
 लम्भयोगेन । एवं खत्वायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो-
 महायानसमारूढ इत्युच्यते ।

पुनरपरमायुष्मञ्छारदतीपुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्व एवं जानाति ।
 व्यवहारमात्रं मेतद्यदुत बोधिसत्त्व इति बोधिसत्त्वाऽनुपलब्धिता-
 मुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतरूपं रूपाऽनुपलब्धितामुपादाय ।
 नाममात्रमेतद्यदुतवेदनावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्र-
 मेतद्यदुतसंज्ञासंज्ञानुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतसंस्काराः
 संस्काराऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतविज्ञानं विज्ञाना-

ऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतचक्षुश्चक्षुरणुपलब्धिता-
मुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतश्रोत्रं श्रोत्राऽनुपलब्धितामुपादाय ।
नाममात्रमेतद्यदुतघ्राणं घ्राणाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्र-
मेतद्यदुतजिह्वाजिह्वाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतकायः
कायाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतमनः मनोऽनुपलब्धि-
तामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतरूपं रूपाऽनुपलब्धितामुपादाय ।
नाममात्रमेतद्यदुतशब्दः शब्दाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेत-
द्यदुतगन्धो गन्धाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतरसो-
रसाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतस्पर्शः स्पर्शाऽनुप-
लब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतधर्माः धर्माऽनुपलब्धिता-
मुपादाय ।

नाममात्रमेतद्यदुतचक्षुःर्विज्ञानं चक्षुर्विज्ञानाऽनुपलब्धितामुपा-
दाय । नाममात्रमेतद्यदुतश्रोत्रविज्ञानं श्रोत्रविज्ञानाऽनुपलब्धिता-
मुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतघ्राणविज्ञानं घ्राणविज्ञानाऽनुप-
लब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतजिह्वाविज्ञानं जिह्वाविज्ञाना-
ऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतकायविज्ञानं कायविज्ञा-
नाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतमनोविज्ञानं मनो-
विज्ञानाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतचक्षुःसंस्पर्शश्चक्षुः-
संस्पर्शाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतश्रोत्रसंस्पर्शः
श्रोत्रसंस्पर्शाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतघ्राणसंस्पर्शः
घ्राणसंस्पर्शाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतजिह्वासंस्पर्शः
जिह्वासंस्पर्शाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतकायसंस्पर्शः

कायसंस्पर्शाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतमनःसंस्पर्शोः
 मनःसंस्पर्शाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतचक्षुःसंस्पर्श-
 जावेदना चक्षुःसंस्पर्शजावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेत-
 द्यदुतश्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाश्रोत्रसंस्पर्शजावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय ।
 नाममात्रमेतद्यदुतघ्राणसंस्पर्शजावेदनाघ्राणसंस्पर्शजावेदनाऽनुपलब्धि-
 तामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतजिह्वासंस्पर्शजावेदना जिह्वासंस्पर्श-
 जावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतकायसंस्पर्श-
 जावेदनाकायसंस्पर्शजावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेत-
 द्यदुतमनःसंस्पर्शजावेदनामनःसंस्पर्शजावेदनाऽनुपलब्धितामुपादाय ।

नाममात्रमेतद्यदुतपृथिवीधातुः पृथिवीधातुन्यनुपलब्धितामुपा-
 दाय । नाममात्रमेतद्यदुताऽब्धातुरब्धातुन्यनुपलब्धितामुपादाय ।
 नाममात्रमेतद्यदुततेजोधातुतेजोधातुन्यनुपलब्धितामुपादाय । नाम-
 मात्रमेतद्यदुतवायुधातुर्वायुधातुन्यनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्र-
 मेतद्यदुताकाशधातुराकाशधातुन्यनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्र-
 मेतद्यदुतविज्ञानधातुर्विज्ञानधातुन्यनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्र-
 मेतद्यदुताविद्या अविद्याऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुत-
 संस्काराः संस्काराऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतविज्ञानं
 विज्ञानाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतनामरूपं नाम-
 रूपाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतषडायतनं षडाय-
 तनाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतस्पर्शः स्पर्शाऽनुप-
 लब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतवेदनावेदनाऽनुपलब्धिता-
 मुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतदृष्टादृष्टाऽनुपलब्धितामुपादाय ।

नाममात्रमेतद्यदुतोपादानमुपादानाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाम-
मात्रमेतद्यदुतभवोभवाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुत-
जातिजात्यनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतजरामरणं
जरामरणाऽनुपलब्धितामुपादाय ।

नाममात्रमेतद्यदुतदानपारमितादानपारमिताऽनुपलब्धिता-
मुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतशीलपारमिताशीलपारमिताऽनुप-
लब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतचान्तिपारमिताचान्तिपार-
मिताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतवीर्यपारमिता-
वीर्यपारमिताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतध्यानपार-
मिताध्यानपारमिताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुत-
प्रज्ञापारमिताप्रज्ञापारमिताऽनुपलब्धितामुपादाय ।

नाममात्रमेतद्यदुताऽध्यात्मशून्यताऽध्यात्मशून्यताऽनुपलब्धिता-
मुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतवद्भिर्द्विशून्यतावद्भिर्द्विशून्यताऽनुप-
लब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुताऽध्यात्मवद्भिर्द्विशून्यताऽध्यात्म-
वद्भिर्द्विशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतशून्यता-
शून्यताशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुत-
महाशून्यतामहाशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुत-
परमार्थशून्यतापरमार्थशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्र-
मेतद्यदुतसंस्कृतशून्यतासंस्कृतशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाम-
मात्रमेतद्यदुताऽसंस्कृतशून्यताऽसंस्कृतशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय ।
नाममात्रमेतद्यदुताऽत्यन्तशून्यताऽत्यन्तशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय ।
नाममात्रमेतद्यदुताऽनवरागशून्यताऽनवरागशून्यताऽनुपलब्धितामु-

पादाय । नाममात्रमेतद्यदुताऽनवकारशून्यताऽनवकारशून्यताऽनुप-
 लब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतप्रकृतिशून्यताप्रकृतिशून्यता-
 ऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतसर्व्वधर्मशून्यतासर्व्वधर्म-
 शून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतस्वस्वशून्यता-
 स्वस्वशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुताऽनुपलम्भ-
 शून्यताऽनुपलम्भशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुता-
 भावशून्यताऽभावशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुत-
 स्वभावशून्यतास्वभावशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेत-
 द्यदुताऽभावस्वभावशून्यताऽभावस्वभावशून्यताऽनुपलब्धितामुपादाय ।

नाममात्रमेतद्यदुतचत्वारिंशत्युपस्थानानि चत्वारिंशत्युत्थाऽनुप-
 लब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतचत्वारिंशत्प्रश्नानिचत्वा-
 रिंशत्प्रश्नाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतचत्वारि-
 ञ्छद्धिपादाः चत्वारिंशद्धिपादाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्र-
 मेतद्यदुतपञ्चेन्द्रियाणीन्द्रियाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेत-
 द्यदुतपञ्चवलानिबलाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतसप्त-
 बोध्यज्ञानिबोध्यज्ञाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतार्था-
 दृष्टाङ्गमार्ग आर्यादृष्टाङ्गमार्गाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेत-
 द्यदुतार्थसत्यानि आर्यसत्याऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेत-
 द्यदुतध्यानानि ध्यानाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुताऽप्र-
 माणान्यप्रमाणाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुताऽरूप्यसमा-
 पत्तय आरूप्यसमापत्त्यनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुताष्टौ
 विमोक्षाःविमोक्षाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतानु-

पूर्वविहारसमापत्तयोऽनुपूर्वविहारसमापत्त्यनुपलब्धितामुपादाय ।
 नाममात्रमेतद्यदुतशून्यतानिमित्ताप्रणिहीतविमोचमुखानिशून्यता-
 निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेत-
 द्यदुताऽभिज्ञाभिज्ञाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतसमा-
 धयः समाध्यनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतधारणीमुखा-
 निधारणीमुखानुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतदशतथागत-
 बलानि तथागतबलाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुत-
 चत्वारिवैशारद्यानि वैशारद्यानुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेत-
 द्यदुतचतस्रः प्रतिसन्निदः प्रतिसन्निदनुपलब्धितामुपादायः । नाम-
 मात्रमेतद्यदुतमहामैत्रीमहामैत्र्यनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्र-
 मेतद्यदुतमहाकरुणामहाकरुणाऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्र-
 मेतद्यदुताष्टादशावेणिकाबुद्धधर्माः आवेणिकबुद्धधर्मानुपलब्धिता-
 मुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुततथतातथतानुपलब्धितामुपादाय ।
 नाममात्रमेतद्यदुताऽवितथताऽवितथतानुपलब्धितामुपादाय । नाम-
 मात्रमेतद्यदुतधर्मताधर्मताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्य-
 दुतधर्मधातुधर्मधात्वनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतधर्म-
 स्थितिताधर्मस्थितिताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुत-
 धर्मनियामताधर्मनियामताऽनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेत-
 द्यदुतभूतकोटिभूतकोट्यनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुत-
 बोधिर्व्याध्यनुपलब्धितामुपादाय । नाममात्रमेतद्यदुतबुद्धो बुद्धानुप-
 लब्धितामुपादाय । एवं स्वप्नायुगञ्कारदत्तीपुत्र बोधिसत्त्वो
 महासत्त्वो महायानसमाकूट इत्युच्यते ।

पुनरपरमायुश्चञ्छारद्वितीयुच बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रथमचिन्तोत्-
पादमुपादाय बोधिसत्त्व सर्वाभिज्ञां परिपूर्व्यसत्त्वान् परिपाचयति ।
बुद्धचेष्टेण बुद्धचेष्टं संक्रामति । बुद्धानां भगवतां सत्कारेण ताद्यै
गुरुकरणाद्यै मानमताद्यै पूजनताद्यै योऽयं आपयिकक्षेपां बुद्धानां
भगवतां पूजासत्कारणविधिस्तेषां बुद्धानां भगवतामनिकाङ्क्षं
ष्टुणोति । यदुत एवमेव बोधिसत्त्वयानं । स तद्बोधिसत्त्वयान-
मभिरुह्य बुद्धचेष्टेण बुद्धचेष्टं संक्रामन् बुद्धचेष्टश्च परिशोधयति ।
सत्त्वांश्च परिपाचयति । न चाऽस्य बुद्धचेष्टसंज्ञाप्रवर्त्तते । सोऽद्वय-
भूमौ स्मितायादृशेनात्मभावेन शक्नोति मर्त्यानामर्थं कर्त्तुं तादृश-
मात्मभावं सञ्चिन्त्य परिगृह्णाति । स न जातु तेन यानेन विरहितो
भवति । यावत् सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्नोति । स सर्वाकारज्ञतामनु-
प्राप्य धर्मचक्रं प्रवर्त्तयति अप्रवर्त्तनीयं आवकप्रत्येकबुद्धैः । सर्वदेव-
नागयक्षगन्धर्वासुरगरुडकिन्नरमहोरगमनुव्यामनुव्येण लोकेन ।
तस्याऽनुत्तरां सम्यक्सम्बोधिमभिसम्बुद्धस्य पूर्वस्थां दिशि
गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यत्र
उद्गीरयन्ति । घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ
बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्वा-
कारज्ञतामनुप्राप्तः सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्य धर्मचक्रं प्रवर्त्तयति ।
दक्षिणस्थं दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो
वर्णं भाषन्ते यत्र उद्गीरयन्ति । घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन्
लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयान
मभिरुह्य सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्य धर्मचक्रं

प्रवर्त्तयति । पश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवाकुकोपमेव लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णाभाषन्ते यत्र उद्गीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वकारज्ञतामनुप्राप्यधर्मचक्रं प्रवर्त्तयति । उत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवाकुकोपमेव लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यत्र उद्गीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वकारज्ञतामनुप्राप्यधर्मचक्रं प्रवर्त्तयति । पूर्व्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाकुकोपमेव लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यत्र उद्गीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वकारज्ञतामनुप्राप्यधर्मचक्रं प्रवर्त्तयति । दक्षिणपश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवाकुकोपमेव लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यत्र उद्गीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वकारज्ञतामनुप्राप्यधर्मचक्रं प्रवर्त्तयति । पश्चिमोत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवाकुकोपमेव लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यत्र उद्गीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वकारज्ञतामनुप्राप्यधर्मचक्रं प्रवर्त्तयति । उत्तरपूर्व्वस्यां दिशि गङ्गानदी-

वाणुकोपमेषु लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यत्र उद्गीर-
यन्ति । घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बुद्धाभगवन्तो
वर्णं भाषन्ते यत्र उद्गीरयन्ति घोषमनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन्
लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तरयानं प्रवरयान-
मभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः । सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्मचक्रं
प्रवर्त्तयति । अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु
बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यत्र उद्गीरयन्ति । घोषमनुश्रावयन्ति ।
एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानमनुत्तर-
यानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः सर्व्वाकारज्ञतामनु-
प्राप्यधर्मचक्रं प्रवर्त्तयति । उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु
लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तो वर्णं भाषन्ते यत्र उद्गीरयन्ति । घोष-
मनुश्रावयन्ति । एषोऽमुष्मिन् लोकधातौ बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
महायानमनुत्तरयानं प्रवरयानमभिरुह्य सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्तः
सर्व्वाकारज्ञतामनुप्राप्यधर्मचक्रं प्रवर्त्तयति । एवं खल्वायुष्मञ्छारद्वती-
पुत्र बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानसमावृद्ध इत्युच्यते ।

अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतद्वोचत् । महासन्नाह सन्नद्धो
महासन्नाह सन्नद्ध इति भगवन्मुच्यते । कियता भगवन् बोधि-
सत्त्वोमहासत्त्वो महासन्नाह सन्नद्ध इत्युच्यते । एवमुक्ते भगवाना-
युष्मन्तं सुभूति मेतद्वोचत् । इह सुभूते बोधिसत्त्वोमहासत्त्वो
महायानसन्नाह सन्नद्धः । यदुत दानपारमितासन्नाहं सन्नद्धं शील-
पारमितासन्नाहं सन्नद्धं क्षान्तिपारमितासन्नाहं सन्नद्धं वीर्यपार-
मितासन्नाहं सन्नद्धं ध्यानपारमितासन्नाहं सन्नद्धं प्रज्ञापारमितासन्नाहं

संज्ञा । अध्यात्मशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा वहिर्दुर्गशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा ।
 अध्यात्मवह्निर्दुर्गशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा शून्यताशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा
 महाशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा परमार्थशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा संस्कृत-
 शून्यतासंज्ञाहं संज्ञा असंस्कृतशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा अत्यन्तशून्यता-
 संज्ञाहं संज्ञा अनवरागशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा अनवकारशून्यता-
 संज्ञाहं संज्ञा प्रकृतिशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा सर्वधर्मशून्यतासंज्ञाहं
 संज्ञा स्वलक्षणशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा अनुपलम्भशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा
 अभावशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा स्वभावशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा अभाव-
 स्वभावशून्यतासंज्ञाहं संज्ञा । कृत्युपस्थानसंज्ञाहं संज्ञा सम्यक्-
 प्रमाणसंज्ञाहं संज्ञा ऋद्धिपादसंज्ञाहं संज्ञा इन्द्रियसंज्ञाहं संज्ञा
 बलसंज्ञाहं संज्ञा बोध्यज्ञसंज्ञाहं संज्ञा आर्याष्टाङ्गमार्गसंज्ञाहं
 संज्ञा आर्यसत्यसंज्ञाहं संज्ञा ध्यानसंज्ञाहं संज्ञा अप्रमाणसंज्ञाहं
 संज्ञा आरूप्यसमापत्तिसंज्ञाहं संज्ञा विमोक्षसंज्ञाहं संज्ञा अनु-
 पूर्वविहारसमापत्तिसंज्ञाहं संज्ञा शून्यतानिमित्ताप्रणिहितवि-
 मोक्षमुखसंज्ञाहं संज्ञा समाधिसंज्ञाहं संज्ञा अभिज्ञासंज्ञाहं संज्ञा
 धारणीमुखसंज्ञाहं संज्ञा तथागतबलसंज्ञाहं संज्ञा वैशारद्यसंज्ञाहं
 संज्ञा प्रतिसन्धिसंज्ञाहं संज्ञा महामैत्रीसंज्ञाहं संज्ञा महाकरुणा-
 संज्ञाहं संज्ञा अष्टादशावेणिकबुद्धधर्मसंज्ञाहं संज्ञा सर्वाकार-
 शून्यतासंज्ञाहं संज्ञा बुद्धविग्रहसंज्ञाहं संज्ञा । इयं चिसाहसं
 लोकधातूनाभयास्फुरति । पूर्वस्थां दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान्
 लोकधातूनाभयास्फुरति । दक्षिणस्थां दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान्
 लोकधातूनाभयास्फुरति । पश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान्

लोकधातूनाभयास्फुरति । उत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवायुकोपमान्
 लोकधातूनाभयास्फुरति । पूर्वदक्षिणस्यां दिशि गङ्गानदीवायुकोप-
 मान् लोकधातूनाभयास्फुरति । दक्षिणपश्चिमायां दिशि गङ्गा-
 नदीवायुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति । पश्चिमोत्तरस्यां
 दिशि गङ्गानदीवायुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति । उत्तर-
 पूर्वस्यां दिशि गङ्गानदीवायुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति ।
 अधस्तादिशि गङ्गानदीवायुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति ।
 उपरिष्ठादिशि गङ्गानदीवायुकोपमान् लोकधातूनाभयास्फुरति ।
 इमं त्रिसाहस्रमहासाहस्रलोकधातुं षड्विकारं प्रकम्प्य पूर्वस्यां
 दिशि गङ्गानदीवायुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति ।
 दक्षिणस्यां दिशि गङ्गानदीवायुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान्
 प्रकम्पयति । पश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवायुकोपमान् लोकधातून्
 षड्विकारान् प्रकम्पयति । उत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवायुकोपमान्
 लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति । पूर्वदक्षिणस्यां दिशि गङ्गा-
 नदीवायुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति । दक्षिण-
 पश्चिमायां दिशि गङ्गानदीवायुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान्
 प्रकम्पयति । पश्चिमोत्तरस्यां दिशि गङ्गानदीवायुकोपमान् लोक-
 धातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति । उत्तरपूर्वस्यां दिशि गङ्गानदी-
 वायुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति । अधस्तादिशि
 गङ्गानदीवायुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान् प्रकम्पयति ।
 उपरिष्ठादिशि गङ्गानदीवायुकोपमान् लोकधातून् षड्विकारान्
 प्रकम्पयति ।

सोऽस्मिन् त्रिसाहस्रमहासाहस्रं लोकधातौ यो नैरयिकोऽङ्घ्रि-
 स्कन्धसं सर्वं निर्व्याप्य नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् सम्बुद्धा-
 येति शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्रावयति । तदा नैरयिकाः
 सत्त्वास्तं बुद्धशब्दसुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । ते तेन सुखसौ-
 मनस्येन ततो निरयोभ्यो व्युत्तिष्ठन्तो । ते च ततो निरयोभ्यो
 व्युत्थाय यत्र यत्र लोकधातुषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति प्रियन्ते
 यापयन्ति धर्मं च देशयन्ति । ते तत्र तत्रोपपद्यन्ते । सोऽस्मिन्
 त्रिसाहस्रमहासाहस्रे लोकधातौ तिर्य्यग्योनिकानां सत्त्वानां
 तिर्य्यग्योनिदुःखं प्रशमय्य नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् सम्बु-
 द्धायेति शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्रावयति । तदा ते तैर्य्यग्यो-
 निकः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । ते
 तेन सुखसौमनस्येन ततस्तिर्य्यग्योनिभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ते ततस्ति-
 र्य्यग्योनेव्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति प्रियन्ते
 यापयन्ति धर्मं च देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । ततोऽस्मिन्
 त्रिसाहस्रमहासाहस्रे लोकधातौ यामलौकिकानां सत्त्वानां
 यमलोकदुःखं प्रशमय्य नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् सम्बुद्धा
 येति । शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्रावयति । ततो यामलौकिकाः
 सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । ते तेन
 सुखसौमनस्येन ततो यमलोकाद्व्युत्तिष्ठन्ते । ततो यमलोकाद्व्यु-
 त्थाय यत्र यत्र बुद्धेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति प्रियन्ते याप-
 यन्ति धर्मं च देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । स पूर्वस्यां दिशि-
 गङ्गानदीवायुकोपनेषु लोकधातुषु योनैरयिकोऽग्निस्कन्धसं सर्वं

निर्व्वाय नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् समुद्धायेति शब्दमुदी-
रयति घोषमनुश्रावयति । तदा ते नैरयिकाः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं
श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । ते तेन सुखसौमनस्येन ततो
नरकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ततो नरकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेत्रेषु
बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति धर्मंश्च देशयन्ति तत्र
तत्रोपपद्यन्ते । स दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोक-
धातुषु नैरयिकोऽग्निस्कन्धस्तं सर्व्वं निर्व्वाय नमस्तस्मै तथागता-
यार्हते सम्यक् समुद्धायेति शब्दमुदीरयति । घोषमनुभावयति ।
तदा ते नैरयिकः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिल-
भन्ते । तेन सुखसौमनस्येन ततो नरकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ते ततो
नरकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेत्रेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते
यापयन्ति । धर्मंश्च देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । सपश्चिमायां
दिशिगङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु यो नैरयिकोऽग्निस्कन्धस्तं
सर्व्वं निर्व्वाय नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् समुद्धायेति शब्द-
मुदीरयति । घोषमनुश्रावयति । तदा ते नैरयिकाः सत्त्वास्तं बुद्ध-
शब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । तेन सुखसौमनस्येन ततो
नरकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ततो नरकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेत्रेषु
बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति धर्मंश्च देशयन्ति ।
तत्र तत्रोपपद्यन्ते । स उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु
लोकधातुषु यो नैरयिकोऽग्निस्कन्धस्तं सर्व्वं निर्व्वाय नमस्तस्मै
तथागतायार्हते सम्यक् समुद्धायेति शब्दमुदीरयति घोषमनुश्रा-
वयति । तदा ते नैरयिकाः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं

प्रतिस्मभन्ते । तेन सुखसौमनस्येन ततो नरकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ततो नरकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेत्रेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति धर्मस्य देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । सदक्षिणं पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु यो नैरयिकोऽग्निस्कन्धस्तं सर्वं निर्व्वीष्य नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् समुद्भायेति शब्दमुदीरयति घोषमनुश्रावयति । तदा ते नैरयिकाः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिस्मभन्ते । तेन सुखसौमनस्येन ततो नरकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ततो नरकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेत्रेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति । धर्मस्य देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । सदक्षिणपश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु यो नैरयिकोऽग्निस्कन्धस्तं सर्वं निर्व्वीष्य नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् समुद्भायेति शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्रावयति । तदा ते नैरयिकाः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिस्मभन्ते । तेन च सुखसौमनस्येन ततो नरकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ततो नरकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेत्रेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति । धर्मस्य देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । सपश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु यो नैरयिकोऽग्निस्कन्धस्तं सर्वं निर्व्वीष्य नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् समुद्भायेति शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्रावयति । तदा ते नैरयिकाः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिस्मभन्ते तेन च सुखसौमनस्येन ततो नरकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ततो नरकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति । धर्मस्य

देशयन्ति तत्र तत्रोपपद्यन्ते । स पूर्वोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदी-
 वाणुकोपमेषु लोकधातुषु यो नैरयिकोऽग्निस्कन्धस्तं सर्वं निर्व्वाय
 नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् समुद्धायेति शब्दमुदीरयति ।
 घोषमनुश्रावयति । तदा ते नैरयिकाः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा
 सुखसौमनस्यं प्रतिशमन्ते । तेन च सुखसौमनस्येन ततो नरकेभ्यो
 व्युत्तिष्ठन्ते । ततो नरकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेष्टेषु बुद्धाभग-
 वन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति धर्मञ्च देशयन्ति । तत्र तत्रोप-
 पद्यन्ते । सोऽधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु
 यो नैरयिकोऽग्निस्कन्धस्तं सर्वं निर्व्वाय नमस्तस्मै तथागतायार्हते
 सम्यक् समुद्धायेति शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्रावयति । तदा ते
 नैरयिकाः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिशमन्ते ।
 तेन च सुखसौमनस्येन ततो नरकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ततो नरकेभ्यो
 व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेष्टेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते
 यापयन्ति धर्मञ्च देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । स उपरिष्ठा-
 दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु यो नैरयिकोऽग्नि-
 स्कन्धस्तं सर्वं निर्व्वाय नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् समुद्धायेति
 शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्रावयति । तदा ते नैरयिकाः सत्त्वास्तं
 बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिशमन्ते । तेन च सुखसौ-
 मनस्येन ततो नरकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ततो नरकेभ्यो व्युत्थाय यत्र
 यत्र बुद्धचेष्टेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति धर्मञ्च
 देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते ।

स पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु

तिर्य्यग्योनियमलोकोपपद्धानां सत्त्वानां तिर्य्यग्योनि यमलोकदुःखं
 प्रशमय्य नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् समुद्धायेति शब्दमुदी-
 रयति । घोषमनुश्रावयति । तदा ते तिर्य्यग्योनि यमलोकोपपद्दां
 सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । तेन च सुखसौ-
 मनस्येन तेभ्यस्तिर्य्यग्योनि यमलोकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ते तेभ्यस्तिर्य्य-
 ग्योनि यमलोकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेष्टेषु बुद्धाभगवन्त-
 स्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति धर्मञ्च देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते ।
 स दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु तिर्य्यग्योनि
 यमलोकोपपद्धानां सत्त्वानां तिर्य्यग्योनियमलोकदुःखं प्रशमय्य
 नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् समुद्धायेति शब्दमुदीरयति ।
 घोषमनुश्रावयति । तदा ते तिर्य्यग्योनि यमलोकोपपद्दाः सत्त्वास्तं
 बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । तेन सुखसौमनस्येन
 तेभ्यस्तिर्य्यग्योनि यमलोकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । तेभ्यस्तिर्य्यग्योनि यम-
 लोकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेष्टे बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते
 यापयन्ति धर्मञ्च देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । स पश्चिमाया-
 न्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु तिर्य्यग्योनियमलोकोप-
 पद्धानां सत्त्वानां तिर्य्यग्योनियमलोकदुःखं प्रशमय्य नमस्तस्मै तथा-
 गतायार्हते सम्यक् समुद्धायेति शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्रावयति ।
 तदा ते तिर्य्यग्योनियमलोकोपपद्दाः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा
 सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । तेन च सुखसौमनस्येन तेभ्यस्तिर्य्य-
 ग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ते तेभ्यस्तिर्य्यग्योनियमलोकेभ्यो ।
 व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेष्टेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते याप-

यन्ति धर्मं च देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । स उत्तरस्या-
 न्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु तिर्यग्योनि लोकोपप-
 द्धानां सत्त्वानां तिर्यग्योनियमलोकदुःखं प्रशमय्य नमस्तस्मै तथाग-
 तायार्हते सम्यक् समुद्भायेति शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्राव-
 यति । तदा ते तिर्यग्योनियमलोकोपपद्धानां सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा
 सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । तेन च सुखसौमनस्येन तेभ्यस्तिर्यग्यो-
 नियमलोकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ते तेभ्यस्तिर्यग्योनियमलोकेभ्यो
 व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धक्षेत्रेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते चाप-
 यन्ति धर्मं च देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । स पूर्वदक्षिण-
 स्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु तिर्यग्योनियमलो-
 कोपपद्धानां सत्त्वानां तिर्यग्योनियमलोकदुःखं प्रशमय्य नमस्तस्मै-
 तथागतायार्हते सम्यक् समुद्भायेति शब्दमुदीरयति । घोषमनु-
 श्रावयति । तदा ते तिर्यग्योनियमलोकोपपद्धानां सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं
 श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । तेन सुखसौमनस्येन तेभ्यस्तिर्य-
 ग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ते तेभ्यस्तिर्यग्योनियमलोकेभ्यो
 व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धक्षेत्रेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते चापयन्ति
 धर्मं च देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । स दक्षिणपश्चिमास्यान्दिशि
 गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु तिर्यग्योनियमलोकोपपद्धानां
 सत्त्वानां तिर्यग्योनियमलोकदुःखं प्रशमय्य नमस्तस्मै तथागतायार्हते
 सम्यक् समुद्भायेति शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्रावयति । तदा ते
 तिर्यग्योनियमलोकोपपद्धानां सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं
 प्रतिलभन्ते तेन सुखसौमनस्येन तेभ्यस्तिर्यग्योनियमलोकेभ्यो

व्युत्तिष्ठन्ते ते तेभ्यस्तिर्यग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धा-
 भगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति धर्मञ्च देशयन्ति । तत्र
 तत्रोपपद्यन्ते । पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोक-
 धातुषु तिर्यग्योनियमलोकोपपद्धानां सत्त्वानां तिर्यग्योनियम-
 लोकदुःखं प्रशमय्य नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् सम्बुद्धायेति
 शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्रावयति । तदा ते तिर्यग्योनियमलो-
 कोपपद्धाः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते ।
 तेन सुखसौमनस्येन तेभ्यस्तिर्यग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । तेभ्य-
 स्तिर्यग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेष्टेषु बुद्धाभगवन्त-
 स्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति धर्मञ्च देशयन्ति । तत्र तत्रोप-
 पद्यन्ते । स उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु
 तिर्यग्योनियमलोकोपपद्धानां सत्त्वानां तिर्यग्योनियमलोकदुःखं
 प्रशमय्य नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् सम्बुद्धायेति शब्दमुदी-
 रयति । घोषमनुश्रावयति । तदा ते तिर्यग्योनियमलोकोपपद्धाः
 सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । तेन सुखसौ-
 मनस्येन तेभ्यस्तिर्यग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । ते तेभ्यस्तिर्य-
 ग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेष्टेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति
 ध्रियन्ते यापयन्ति धर्मञ्च देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते ।
 सोऽधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवालुकोपमेषु लोकधातुषु तिर्यग्योनिय-
 मलोकोपपद्धानां सत्त्वानां तिर्यग्योनियमलोकदुःखं प्रशमय्य
 नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् सम्बुद्धायेति शब्दमुदीरयति ।
 घोषमनुश्रावयति । तदा ते तिर्यग्योनियमलोकोपपद्धाः सत्त्वास्तं

बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । तेन सुखसौमनस्येन तेभ्यस्तिर्य्यग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । तेभ्यस्तिर्य्यग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धचेदेषु बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ति ध्रियन्ते यापयन्ति धर्मं च देशयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते । स उपरिष्ठाद्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु तिर्य्यग्योनियमलोकोपपद्धानां सत्त्वानां तिर्य्यग्योनियमलोकदुःखं प्रशमय्य नमस्तस्मै तथागतायार्हते सम्यक् सम्बुद्धायेति शब्दमुदीरयति । घोषमनुश्रावयति । तदा ते तिर्य्यग्योनियमलोकोपपद्धाः सत्त्वास्तं बुद्धशब्दं श्रुत्वा सुखसौमनस्यं प्रतिलभन्ते । तेन सुखसौमनस्येन तेभ्यस्तिर्य्यग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्तिष्ठन्ते । तेभ्यस्तिर्य्यग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्थाय यत्र यत्र बुद्धाभगवन्तस्तिष्ठन्ते ध्रियन्ते यापयन्ति । तत्र तत्रोपपद्यन्ते ।

तद्यथापि नाम सुभूते दक्षोमायाकारोमायाकारान्तवासी वा चतुर्महापथे महतो जननिकारस्य पुरतो नरकास्तिर्य्यग्योनियमलोकांश्चाभिनिर्माय तेषां मायिकानां सत्त्वानां बुद्धशब्दमुद्घोषयेद्दुर्मशब्दमुद्घोषयेत्संघशब्दमुद्घोषयेदत्र तेऽभिनिर्भितास्तेन बुद्धशब्देन धर्मशब्देन संघशब्देन ततो नरकेभ्यस्तिर्य्यग्योनियमलोकेभ्यो व्युत्तिष्ठेरं स्तत्किं मन्यसे सुभूतेऽपि पुतेन मायाकारेण मायाकारान्तेवासिना वा कश्चित्सत्त्वो नरकेभ्यस्तिर्य्यग्योनियमलोकाद्भुत्थितो भवेत् । आह नोहीदं भगवन् । भगवानाह । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दशसु दिक्षु अप्रमेयासंख्येषु लोकधातुषु सत्त्वास्तिर्य्यग्योनिभ्यो दुर्गतिभ्यः परिमोचेरन् नरकाद्विसत्त्वः परिमोचितो

भवति । तत्कस्य हेतोः । धर्मतैषा सुभूते धर्मानामाया धर्म-
तामुपादाय । एक खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वाह
सत्त्व इत्युच्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो दानपारमितायां
स्थित्वा महासत्त्वाह सदङ्गस्त्रिसार्हस महासाहस लोकधातुं वैदूर्य-
मयमभिनिर्मिमीते वैदूर्यमयमभिनिर्माय चक्रवर्त्तिव्यूहमभिनि-
र्मिमीते । चक्रवर्त्तिव्यूहमभिनिर्माय असन्नार्थिकेभ्यो ददाति ।
पानं पानार्थिकेभ्यो ददाति । यानं यानार्थिकेभ्यो ददाति । वस्त्रं
वस्त्रार्थिकेभ्यो ददाति । पुष्पं पुष्पार्थिकेभ्यो ददाति । माख्यं
माख्यार्थिकेभ्यो ददाति । गन्धं गन्धार्थिकेभ्यो ददाति । विलेपनं
विलेपनार्थिकेभ्यो ददाति । शयनमासनं शयनासनार्थिकेभ्यो
ददाति । उपाश्रयमुपाश्रयार्थिकेभ्यो ददाति । प्राजीविकं प्राजी-
विकार्थिकेभ्यो ददाति । उपकरणमुपकरणार्थिकेभ्यो ददाति ।
स्नानप्रत्ययभैषज्यपरिष्कारं स्नानप्रत्ययभैषज्यपरिष्कारार्थिकेभ्यो
ददाति । मणिमुक्तावैदूर्यग्रङ्गशिलाप्रवासरजतजातरूपार्थिकेभ्यो
मणिमुक्तावैदूर्यग्रङ्गशिलाप्रवासरजतजातरूपाणि ददाति । याव-
दन्यतरान्यतरान् मानुषकान् परिष्कारान् ददाति । सोऽनमना-
र्थिकेभ्यो दत्त्वा पानं पानार्थिकेभ्यो दत्त्वा यानं यानार्थिकेभ्यो दत्त्वा
वस्त्रं वस्त्रार्थिकेभ्यः पुष्पं पुष्पार्थिकेभ्यः । माख्यं माख्यार्थिकेभ्यः
गन्धं गन्धार्थिकेभ्यः विलेपनं विलेपनार्थिकेभ्यः शयनमासनं शय-
नासनार्थिकेभ्यः उपाश्रयमुपाश्रयार्थिकेभ्यः प्राजीविकं प्राजीविका-
र्थिकेभ्यः उपकरणमुपकरणार्थिकेभ्यः स्नानप्रत्ययभैषज्यपरिष्कारं

ग्लानप्रत्ययभैषज्यपरिष्कारार्थिकेभ्यः मणिमुक्तावैदूर्यशङ्खशिला-
प्रवालरजतजातरूपाणि मुक्तावैदूर्यशङ्खशिलाप्रवालरजतजातरू-
पार्थिकेभ्यः दत्त्वा यावदन्यतराऽन्यतरान् मानुष्यकान् परिष्कारान्
दत्त्वातेभ्यः सत्त्वेभ्यो धर्मं देशयति । यदुतेमामेव षट् पारमिताप्रति-
संयुक्तं धर्मदेशनां । ते च खलु पुनः सत्त्वास्तां धर्मदेशनां श्रुत्वा
न जातुषड्भिः पारमिताभिर्विरहितो भवति । यावदनुत्तरां
सम्यक् सन्बोधिसत्त्वमभिसम्बुध्यन्ते ।

तद्यथापि नाम सुभूते दक्षो मायाकारो मायाकारान्ते वासी वा
चतुर्महापथे महतो जननिकायस्याये महान्तं जननिकायमभिनिर्मा-
याक्षमक्षार्थिकेभ्यो दद्यात्पानं पानार्थिकेभ्यो दद्यात् वस्त्रं वस्त्रार्थि-
केभ्यो दद्यात् पुष्पं पुष्पार्थिकेभ्यो दद्यात् माल्यं माल्यार्थिकेभ्यो
दद्यात् गन्धं गन्धार्थिकेभ्यो दद्यात् विलेपनं विलेपनार्थिकेभ्यो
दद्यात् शयनमासनं शयनासनार्थिकेभ्यो दद्यात् उपाश्रयमुपा-
श्रयार्थिकेभ्यो दद्यात् प्राजीविकं प्राजीविकार्थिकेभ्यो दद्यात् उप-
करणमुपकरणार्थिकेभ्यो दद्यात् ग्लानप्रत्ययभैषज्यपरिष्कारान्
ग्लानप्रत्ययभैषज्यपरिष्कारार्थिकेभ्यो दद्यात् मणिमुक्तावैदूर्यशङ्ख-
शिलाप्रवाङ्गरजतजातरूपाणि मणिमुक्तावैदूर्यशङ्खशिलाप्रवालरजत-
जातरूपार्थिकेभ्यो दद्यात् यावदन्यतरान्यतरान् मानुष्यकान् परि-
ष्कारान् दद्यात् । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि तु तेन मायाकारेण
मायाकारान्ते वासिना वा कस्मैचित्सत्त्वाय किञ्चिद्वत्तं भवेत् । आह नो
हौदं भगवन् । भगवानाह । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन यावच्चक्रवर्त्तिव्यूहमभिनिर्मायाक्षमक्षार्थिकेभ्यो ददता पानं

षामार्थिकेभ्यो ददता धानं यानार्थिकेभ्यो ददता वस्त्रं वस्त्रार्थिकेभ्यो
ददता पुष्पं पुष्पार्थिकेभ्यो ददता माल्यं माल्यार्थिकेभ्यो ददता
गन्धं गन्धार्थिकेभ्यो ददता विलेपनं विलेपनार्थिकेभ्यो ददता
शयनासनं शयनासनार्थिकेभ्यो ददता उपाश्रयमुपाश्रयार्थिकेभ्यो
ददता प्राजीविकं प्राजीविकार्थिकेभ्यो ददता उपकरणमुपकर-
णार्थिकेभ्यो ददता ग्लानप्रत्ययभैषज्यपरिष्कारान् ग्लानप्रत्यय-
भैषज्यपरिष्कारार्थिकेभ्यो ददता मणिमुक्तावैदूर्यशङ्खशिलाप्रवाल-
रजतजातरूपाणि मणिमुक्तावैदूर्यशङ्खशिलाप्रवालरजतजातरूपार्थि-
केभ्यो ददता यावदन्यतरान्यतरान् मानुषकान् परिष्कारान् ददता
न कस्मैचित्सत्वाय किञ्चिद्दत्तं भवति । तत्कस्य हेतोः धर्मतैषा-
सुभूते धर्माणां मायाधर्मतामुपादाय । एवं खलु सुभूते बोधि-
सत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वाऽसन्नद्ध इत्युच्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः शीलपारमितायां
स्थित्वा सञ्चिन्त्योपपत्तिपरिग्रहेण चक्रवर्त्तिकुले प्रत्याजायते ।
स तत्र चक्रवर्त्तिश्चर्य्यस्थित्वा सत्त्वान् दशकुशलेषु कर्मपथेषु प्रतिष्ठा-
पयति । स चतुर्षु ध्यानेष्वप्रमाणेषु चतसृष्वारूप्यसमापत्तिषु पञ्च-
मभिज्ञासु चतुर्षु स्मृत्युपस्थानेषु चतुर्षु सम्यक् प्रज्ञाणेषु चतुर्षु बुद्ध-
पादेषु पञ्चस्त्रिन्द्रियेषु पञ्चसुवलेषु सप्तसुबोध्यङ्गेषु । आर्याष्टाङ्ग-
मार्गे शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षसुखेषु नवस्वनुपूर्वविहारस-
मापत्तिषु चतुर्वार्य्यसत्त्वेषु सर्व्वसमाधिषु सर्व्वधारणीमुखेषु दशसु
तथागतवलेषु चतुर्षु वैशारद्येषु चतसृषु प्रतिसम्बित्सु महामैत्र्यां
महाकरुणायां अष्टादशान्नावेणिकबुद्धधर्मेषु प्रतिष्ठापयति । ते

सत्त्वा न जातु विरहितो भवति तथा धर्मदेशनया यावदनु-
त्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बध्यन्ते ।

तद्यथापिनाम सुभूते दक्षोमायाकारोमायाकारान्तेवासीवा-
चतुःपथे महतो जननिकायस्य पुरतोमहान्तं जननिकायमभिनि-
र्माय सत्त्वान् दशकुशलेषु कर्मपथेषु प्रतिष्ठापयेत् । चतुर्षु ध्यानेषु
चतुर्व्यप्रमाणेषु चतसृष्वारूप्यसमापत्तिषु । पञ्चस्वभिज्ञासु चतुर्षु
स्मृत्युपस्थानेषु चतुर्षु सम्यक् प्रज्ञाणेषु चतुर्वृद्धिपादेषु पञ्चेन्द्रियेषु
पञ्चसु वलेषु सप्तसु बोध्यङ्गेषु आर्याष्टाङ्गमार्गे शून्यतानिमित्ताप्रणि-
हितविमोचमुखेषु नवस्वनुपूर्वविहारसमापत्तिषु चतुर्व्यार्यसत्येषु
सर्वसमाधिषु सर्वधारणीमुखेषु दशसु तथागतवलेषु चतुर्षु वैशार-
द्येषु चतसृषु प्रतिसम्बित्सु महामैत्र्यां महाकरुणायां अष्टादशस्या-
वैणिकबुद्धधर्मेषु प्रतिष्ठापयेत् । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि गतेन
मायाकारेण मायाकारान्तेवासिनाकश्चित्सत्त्वोदशकुशलेषु कर्म-
पथेषु प्रतिष्ठापितोभवेत् । चतुर्षु ध्यानेषु चतुर्व्यप्रमाणेषु चतसृष्वार-
ूप्यसमापत्तिषु पञ्चस्वभिज्ञासु चतुर्षु स्मृत्युपस्थानेषु चतुर्षु सम्यक्
प्रज्ञाणेषु चतुर्वृद्धिपादेषु पञ्चस्विन्द्रियेषु पञ्चसु वलेषु सप्तबोध्यङ्गेषु
आर्याष्टाङ्गमार्गे शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखेषु । नवस्वनु-
पूर्वविहारसमापत्तिषु चतुर्व्यार्यसत्येषु सर्वसमाधिषु सर्वधारणी-
मुखेषु दशतथागतवलेषु चतुर्षु वैशारद्येषु चतसृषु प्रतिसम्बित्सु
महामैत्र्यां महाकरुणायां अष्टादशावैणिकबुद्धधर्मेषु प्रतिष्ठापितो
भवति । आह । नोहीदं भगवन् । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेनाप्रमेयासंख्येयानपि सत्त्वान् दशकुशलेषु कर्मपथेषु प्रति-

ष्टाय चतुर्षु ध्यानेषु चतुर्व्यप्रमाणेषु चतस्रव्याख्या समापत्तिषु
पञ्चस्रभिज्ञासु चतुर्षु कृत्युपस्थानेषु चतुर्षु सम्यक् प्रहाणेषु चतुर्व्यू-
ह्रिपादेषु पञ्चस्त्रिन्त्रियेषु पञ्चसु बलेषु सप्तसुबोधकृषु अष्टाष्टाङ्ग-
मार्गे शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखेषु अष्टासु विमोक्षेषु
नवस्त्रनुपूर्वविहारसमापत्तिषु चतुर्व्यार्यसत्येषु सर्व्वसमाधिषु सर्व्व-
धारणीमुखेषु दशसु तथागतबलेषु चतुर्षु वैशारद्येषु चतस्रषु
प्रतिसम्बित्सु महामैत्र्यां महाकरुणायां अष्टादशावेणिकबुद्धधर्मेषु
न कश्चित् सत्त्वः प्रतिष्ठापितो भवति । तत्कस्य हेतोः । धर्मतै-
षासुभूते धर्माणां मायाधर्मतामुपादाय । एवं खलु सुभूते
बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वां सन्नद्ध इत्युच्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षान्तिपारमितायां
स्थित्वा सर्व्वसत्त्वान् क्षान्तिपारमितायां नियोजयति प्रतिष्ठापयति ।
कथञ्च सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः क्षान्तिपारमितायां स्थित्वा
सर्व्वसत्त्वान् क्षान्तिपारमितायां नियोजयति प्रतिष्ठापयति । इह
सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रथमचित्तोत्पादमुपादाययैव सन्नाहं
सन्नद्धति । स चेत् सर्व्वसत्त्वा मे लोद्धदण्डशस्त्रप्रहारान् दद्युस्तच्च
मयैकमपि क्षोभसहगतं चित्तं नोत्पादयितव्यं । सर्व्वसत्त्वांसैव
रूपायां क्षान्तौ प्रतिष्ठापयति ।

तद्यथापि नाम सुभूते दक्षोमायाकारो मायाकारान्तेवासी वा
चतुर्महापथे महतो जननिकायस्य पुरतो महान्तं जननिकाय-
मभिनिर्माय क्षान्तिपारमितायां नियोजयेत् प्रतिष्ठापयेत् किं
मन्यसे सुभूतेऽपि नु तेन मायाकारेण मायाकारान्तेवासिना वा

कश्चित् सत्त्वः चान्तिपारमितायां प्रतिष्ठापितो भवेत् आह ।
 मोहीदं भगवन् । भगवानाह । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वेन महा-
 सत्त्वेनाप्रमेयाऽसंख्येयान् सत्त्वान् चान्तिपारमितायां प्रतिष्ठाप्य न
 कश्चित्सत्त्वः चान्तिपारमितायां प्रतिष्ठापितो भवति । तत्कस्य
 हेतोः । धर्मातैषा सुभूते धर्माणां मायाधर्मातामुपादाय ।

एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वाह सकलं
 इत्युच्यते । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो वीर्यपारमितायां
 स्थित्वा सत्त्वान् वीर्यपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठा-
 पयति । कथञ्च सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो वीर्यपारमितायां
 स्थित्वा सर्वसत्त्वान् वीर्यपारमितायां समादापयति । निवेशयति
 प्रतिष्ठापयति । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वाकारज्ञता
 प्रतिसंयुक्ते न चित्तोत्पादेन सर्वसत्त्वान् कायिकचेतसिक वीर्यं
 समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । तद्यथापि नाम
 सुभूते दक्षोमायाकारो मायाकारान्तेवासो वा चतुर्महापथे-
 महतो जननिकायस्य पुरतो महान्तं जननिकायमभिनिर्माय
 कायिकचेतसिकवीर्यं प्रतिष्ठापयेत् तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि
 नु तेन मायाकारेण वा मायाकारान्तेवासिना वा चतुर्महापथे
 महतो जननिकायस्य पुरतो महान्ते जननिकायमभिनिर्ममे
 कायिकचेतसिकवीर्यं प्रतिष्ठापयेत् । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि-
 नु तेन मायाकारेण वा मायाकारान्तेवासिना वा कश्चित् सत्त्वः
 कायिकचेतसिकवीर्यं प्रतिष्ठापितो भवेत् । आह । नो हीदं
 भगवन् । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाऽप्रमेयाऽसंख्येयान्

सत्त्वान् कार्थिकचेतसिकवीर्यं प्रतिष्ठाप्य न कश्चित् सत्त्वः कार्थिकचेतसिकवीर्यं प्रतिष्ठापितो भवति । तत्कस्य हेतोः धर्मतैषा सुभूते धर्माणां मायाधर्मतामुपादाय । एवं खलु बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासन्नाह सन्नह इत्युच्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ध्यानपारमितायां स्थित्वा सर्वसत्त्वान् ध्यानपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । कथञ्च सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ध्यानपारमितायां स्थित्वा सर्वसत्त्वान् ध्यानपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वधर्मसमतायां स्थित्वा यत्र कस्यचिद्धर्मस्य विक्षेपं वा समनुपश्यत्येवं ध्यानपारमितायां स्थितो भवति । स तथैव सत्त्वान् ध्यानपारमितायां समादापयति । निवेशयति । प्रतिष्ठापयति । ते च समादापिता न जातुविरहिता भवन्ति ध्यानपारमितायाः यावदनुत्तरां सम्यक् सम्बोधेमभिसम्बुध्यते । तद्यथापि नाम सुभूते दक्षोमायाकारोमायाकारान्तेवासौ वा चतुर्महापथे महतो जननिकायस्य पुरतो महान्तं जननिकायमभिनिर्माय ध्यानपारमितायां प्रतिष्ठापयति । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि नु तेन मायाकारेण वा मायाकारान्तेवासिना वा कश्चित्सत्त्वो ध्यानपारमितायां प्रतिष्ठापितो भवेत् । आह । नोहीदं भगवन् । भगवानाह । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वसत्त्वान् ध्यानपारमितायां प्रतिष्ठाप्य न कश्चित्सत्त्वो ध्यानपारमितायां प्रतिष्ठापितो भवति । तत्कस्य हेतोः । धर्मतैषा सुभूते धर्माणां माया धर्मतामुपा-

दाय । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वाद् सकलं
इत्युच्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
स्थित्वा सर्वसत्त्वान् प्रज्ञापारमितायां समादापयति निवेशयति
प्रतिष्ठापयति । कथञ्च सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमि-
तायां स्थित्वा सर्वसत्त्वान् प्रज्ञापारमितायां समादापयति निवे-
शयति प्रतिष्ठापयति । आह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायाश्चरन् यत् कस्यचिद्धर्मस्योत्पादं वा निरोधं वा संक्लेशं
वा व्यवदानं वा आरं वा पारं वोपलभते । एवं खलु सुभूते
बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां स्थितो भवति । स तथैव
सर्वसत्त्वान् प्रज्ञापारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठा-
पयति । तद्यथापि नाम सुभूते दक्षोमायाकारो मायाकारान्ते-
वासौ वा चतुर्महापथे महतो जननिकायस्य पुरतो महान्तं जननि-
कायमभिनिर्माय प्रज्ञापारमितायां समादापयेत् निवेशयेत्
प्रतिष्ठापयेत् । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि नु तेन मायाकारेण वा
मायाकारान्तेवासिना वा कश्चित् सत्त्वः प्रज्ञापारमितायां समादा-
पितो निवेशितः प्रतिष्ठापितो भवेत् । आह । नोहौदं भगवन् ।
भगवानाह । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सर्वसत्त्वान्
प्रज्ञापारमितायां प्रतिष्ठाप्य न कश्चित् सत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
प्रतिष्ठापितो भवेत् । तत्कस्य हेतोः धर्मतैषासुभूते धर्माणां
मायाधर्मतामुपादाय । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
महासत्त्वाद् सकलं इत्युच्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वाहं सत्त्वस्य
पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवाङ्मुकोपमान् लोकधातुन् गत्वा यथै-
वात्मनादानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये
सत्त्वास्तान् सर्वान् दानपारमितायां समादापयति निवेशयति
प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना शीलपारमितायां तिष्ठति । तथैव
तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् शीलपारमितायां समादा-
पयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना क्षान्तिपारमि-
तायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान्
क्षान्तिपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति ।
यथैवात्मना वीर्यपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये
सत्त्वास्तान् सर्वान् वीर्यपारमितायां समादापयति । निवेशयति
प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना ध्यानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र
लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् ध्यानपारमितायां समादापयति
निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना प्रज्ञापारमितायां तिष्ठति ।
तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् प्रज्ञापारमितायां
समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यदुते या एव षट्पार-
मितास्तो सत्त्वास्तं धर्म्मं श्रुत्वा न जातुविरहितो भवति षड्भिः
पारमिताभिर्यावदसुत्तरां सम्यक् समोधिमभिसम्बुध्यन्ते ।

दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाङ्मुकोपमेषु लोकधातुषु गत्वा
यथैवात्मनादानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये
सत्त्वास्तान् सर्वान् दानपारमितायां समादापयति निवेशयति
प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना शीलपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र

लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् शीलपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना चान्तिपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् चान्तिपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना वीर्यपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् वीर्यपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना ध्यानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् ध्यानपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना प्रज्ञापारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् प्रज्ञापारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । धर्म्मं देशयति यदुते या एव षट्पारमिताः । ते सत्त्वास्तं धर्म्मं श्रुत्वा न जातुविरहिता भवन्ति षड्भिः पारमिताभिर्यावदनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते ।

पश्चिमायान्दिशि गङ्गानदीवास्तुकोपमान् लोकधातून् गत्वा यथैवात्मना दानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् दानपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना शीलपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् शीलपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना चान्तिपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् चान्तिपारमितायां समादापयति । यथैवात्मना वीर्यपारमितायां तिष्ठति तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् वीर्यपार-

मितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना ध्यानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् ध्यानपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना प्रज्ञापारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् प्रज्ञापारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । धर्मं देशयति यदुते चा एव षट्पारमिताः । ते सत्त्वास्तं धर्मं श्रुत्वा न जातुविरहिता भवन्ति षड्भिः पारमिताभिर्यावदनुत्तरां सम्यक् सम्वोधिमभिसम्बुध्यन्ति ।

उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान् लोकधातून् गत्वा यथैवात्मना दानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् दानपारमितायां समादापयति । यथैवात्मना शीलपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् शीलपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना क्षान्तिपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् शीलपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना वीर्यपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् वीर्यपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना ध्यानपारमितायां तिष्ठति तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् ध्यानपारमितायां समादापयति । यथैवात्मना प्रज्ञापारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् प्रज्ञापारमितायां समादापयति । निवेशयति प्रतिष्ठापयति । धर्मश्च देशयति

यदुते या एव षट्पारमिताः । ते सत्त्वास्तं धर्मं श्रुत्वा न जातु-
विरहिता भवन्ति । षड्भिः पारमिताभिर्यावदनुत्तरां सम्यक्
सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते ।

पूर्वदक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान् लोकधातून् गत्वा
यथैवात्मना दानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु
ये सत्त्वास्तान् सर्वान् दानपारमितायां समादापयति निवेशयति
प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना शीलपारमितायां तिष्ठति । तथैव
तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् शीलपारमितायां समादा-
पयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना चाग्निपारमितायां
तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् चाग्नि-
पारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना
वीर्यपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान्
सर्वान् वीर्यपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति ।
यथैवात्मना ध्यानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु
ये सत्त्वास्तान् सर्वान् ध्यानपारमितायां समादापयति निवेशयति
प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना प्रज्ञापारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र
लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् प्रज्ञापारमितायां समादापयति
निवेशयति प्रतिष्ठापयति । धर्मश्च देशयति यदुते या एव षट्-
पारमिताः । ते सत्त्वास्तं धर्मं श्रुत्वा न जातुविरहिता भवन्ति
षड्भिः पारमिताभिर्यावदनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते ।

दक्षिणपश्चिमाथान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमान् लोकधातून्
गत्वा यथैवात्मना दानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोक-

धातुषु चे सत्त्वास्तान् सर्वान् दानपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना ग्रीहपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु चे सत्त्वास्तान् सर्वान् ग्रीहपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना शान्तिपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु चे सत्त्वास्तान् सर्वान् शान्तिपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना वीर्यपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु चे सत्त्वास्तान् सर्वान् वीर्यपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना ध्यानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु चे सत्त्वास्तान् सर्वान् ध्यानपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना प्रज्ञापारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु चे सत्त्वास्तान् सर्वान् प्रज्ञापारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । धर्मश्च देशयति । यदुते वा एव षट्पारमिताः । ते सत्त्वास्तं धर्मं श्रुत्वा न जातुविरहिता भवन्ति षड्भिः पारमिताभिर्यावदनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते ।

पश्चिमोत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवासुकोपमान् लोकधातून् गत्वा यथैवात्मना दानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु चे सत्त्वास्तान् सर्वान् दानपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना ग्रीहपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु चे सत्त्वास्तान् सर्वान् ग्रीहपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना शान्तिपारमितायां तिष्ठति ।

तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् क्षान्तिपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना वीर्यपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् वीर्यपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना ध्यानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् ध्यानपारमितायां समादापयति निवेशति प्रतिष्ठापयति यथैवात्मना प्रज्ञापारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् प्रज्ञापारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । धर्म्मश्च देशयति यदुते वा एव षट्पारमिताः । ते सत्त्वास्तं धर्म्मं श्रुत्वा न जातुविरहिता भवन्ति षड्भिः पारमिताभिर्यावदनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते ।

उत्तरपूर्वस्यान्दिशि गङ्गामदीवाशुकोपमान् लोकधातून् गत्वा यथैवात्मना दानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् दानपारमितायां समादापयति निवेशति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना शीलपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् शीलपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना क्षान्तिपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् क्षान्तिपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना वीर्यपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् वीर्यपारमितायां समादापयति । यथैवात्मना ध्यानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान्

ध्यानपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथै-
वात्मना प्रज्ञापारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये
सत्त्वान् सर्वान् प्रज्ञापारमितायां समादापयति । निवेशयति
प्रतिष्ठापयति । धर्मश्च देशयति यदुते या एव षट्पारमिताः ते
सत्त्वास्तान् धर्मं श्रुत्वा न जातुविरहिता भवन्ति षड्भिः पार-
मिताभिर्यावदनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते ।

अधस्ताद्दिशि गङ्गानदीवायुकोपमान् लोकधातून् गत्वा यथै-
वात्मना दानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये
सत्त्वास्तान् सर्वान् दानपारमितायां समादापयति निवेशयति
प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना शीलपारमितायां तिष्ठति । तथैव
तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् शीलपारमितायां समादा-
पयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना चान्तिपारमितायां
तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् चान्ति-
पारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना
वीर्यपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान्
सर्वान् वीर्यपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति ।
यथैवात्मना ध्यानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु
ये सत्त्वास्तान् सर्वान् ध्यानपारमितायां समादापयति निवेशयति
प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना प्रज्ञापारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र
लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् प्रज्ञापारमितायां समादापयति
निवेशयति प्रतिष्ठापयति । धर्मश्च देशयति यदुते या एव षट्-
पारमिताः । ते सत्त्वास्तान् धर्मं श्रुत्वा न जातुविरहिता भवन्ति

वज्रभिः पारमिताभिः । यावदनुत्तरां सम्यक् सम्बोधिमभि-
सम्बुध्यन्ते ।

उपरिष्ठादिभिः गङ्गानदीवासुकोपमान् लोकधातुन् गत्वा
यथैवात्मना दानपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु
ये सत्त्वास्तान् सर्वान् दानपारमितायां समादापयति निवेशयति
प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना ग्रीहपारमितायां तिष्ठति । तथैव
तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् ग्रीहपारमितायां समा-
दापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना क्षान्तिपारमि-
तायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान्
क्षान्तिपारमितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति यथै-
वात्मना वीर्यपारमितायां तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये
सत्त्वास्तान् सर्वान् वीर्यपारमितायां समादापयति निवेशयति
प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना ध्यानपारमितायां तिष्ठति । तथैव
तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् ध्यानपारमितायां समादा-
पयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । यथैवात्मना प्रज्ञापारमितायां
तिष्ठति । तथैव तत्र लोकधातुषु ये सत्त्वास्तान् सर्वान् प्रज्ञापार-
मितायां समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति । धर्मश्च
देशयति यदुक्ते या एव वज्रपारमिताः । ते सत्त्वास्तं धर्मं श्रुत्वा न
जातुविरहिता भवन्ति वज्रभिः पारमिताभिः । यावदनुत्तरां
सम्यक् सम्बोधिमभिसम्बुध्यन्ते ।

तद्यथापि नाम सुभूते दक्षोमायाकारो वा मायाकारान्ते-
वासी वा चतुर्महापथे महतो जनकायस्यापुरतो महान्नं जनकाय-

मभिमिर्माय षट्सु पारमितासु समादापयेन्निवेशयेत् प्रतिष्ठा-
पयेत् । तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि नु तेन मायाकारेण वा
मायाकारान्तेवासिना वा कश्चित् सत्त्वः षट्सु पारमितासु समा-
दापितो निवेशितः प्रतिष्ठापितो वा भवेत् । आह नोहीदं भगवन् ।
भगवानाह । एवमेव बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन पूर्वस्यान्दिशि गङ्गा-
नदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु । दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणु-
कोपमेषु लोकधातुषु । पश्चिमास्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु
लोकधातुषु । उत्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु
उत्तर पूर्वस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु । पूर्व-
दक्षिणस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु । दक्षिण-
पश्चिमास्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु । पश्चिमो-
त्तरस्यान्दिशि गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु । अधस्तादिशि
गङ्गानदीवाणुकोपमेषु लोकधातुषु । उपरिष्ठादिशि गङ्गानदी-
वाणुकोपमेषु लोकधातुषु ये सत्त्वास्ते सर्वे षट्सु पारमितासु
प्रतिष्ठापिता भवन्ति । तत् कस्य हेतोः । धर्म्मतैषा सुभूते धर्म्माणां
मायाधर्म्मता सुपादाय । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
महासन्नाहतसन्नद्ध इत्युच्यते ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासन्नाहं सन्नद्ध
सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तेन चित्तेन विहरन्नान्येषां चित्तोत्पादा-
नामवकाशं ददाति । इयन्तो मया सत्त्वाः दानपारमितायां
प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया
शीलपारमितायां प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः ।

शून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः ।
इयन्तो मया सत्त्वाः सर्व्वधर्मं शून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः ।
इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः स्वस्वशून्य-
तायां प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः ।
इयन्तो मया सत्त्वाः अनुपलम्भशून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः ।
इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः अभावशून्यतायां
प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया
सत्त्वाः स्वभावशून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठा-
पयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः अभावस्वभावशून्यतायां प्रतिष्ठा-
पयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः ।

इयन्तो मया सत्त्वाश्चतुर्षु स्मृत्युपस्थानेषु प्रतिष्ठापयितव्याः ।
इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाश्चतुर्षु सम्यक्-
प्रहाणेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो
मया सत्त्वाश्चतुर्षु च्छिन्दिपादेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठा-
पयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः पञ्चस्त्रिन्द्विषु प्रतिष्ठापयितव्याः ।
इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वोः पञ्चसु बलेषु
प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया
सत्त्वाः सप्तसु बोध्यङ्गेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठा-
पयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः आर्य्याष्टाङ्गमार्गे प्रतिष्ठापयितव्याः ।
इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः आर्य्यसत्येषु
प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया
सत्त्वाश्चतुर्षु ध्यानेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयि-

तव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाश्चतुर्ध्वप्रमाणेषु प्रतिष्ठापयितव्याः ।
 इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः विमोक्षेषु
 प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया
 सत्त्वाः नवस्त्रनुपूर्वविहारसमापत्तिषु प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न
 प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः शून्यतानिमित्ताप्रणिहित-
 विमोक्षेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो
 मया सत्त्वाः पञ्चस्त्रभिज्ञासु प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठा-
 पयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः सर्व्वसमाधिषु प्रतिष्ठापयितव्याः ।
 इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः सर्व्वधारणी-
 मुखेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो
 मया सत्त्वाः दशसु तथागतबलेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न
 प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाश्चतुर्षु वैशारद्येषु प्रतिष्ठा-
 पयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया
 सत्त्वाश्चतसृषु प्रतिषम्बित्सु प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठा-
 पयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वा महामैत्र्यां प्रतिष्ठापयितव्याः ।
 इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः महाकरुणायां
 प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया
 सत्त्वाः अष्टादशस्त्रावेणिक बुद्धधर्मेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न
 प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः श्रोत आपत्ति फले
 प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया
 सत्त्वाः सकृदागामिफले प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठा-
 पयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः अनागामिफले प्रतिष्ठापयितव्याः ।

इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः अर्हत्वे प्रतिष्ठा-
पयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः
प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः ।
इयन्तो मया सत्त्वाः मार्गाकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो
न प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो मया सत्त्वाः सर्वाकारज्ञतायां
प्रतिष्ठापयितव्याः । इयन्तो न प्रतिष्ठापयितव्याः ।

अपि तु पुनरस्यैवं भवत्यप्रमेयाऽसंख्येया मया सत्त्वाः दान-
पारमितायां प्रतिष्ठापयितव्याः । शीलपारमितायां प्रतिष्ठापयि-
तव्याः । चान्तिपारमितायां प्रतिष्ठापयितव्याः । वीर्यपारमितायां
प्रतिष्ठापयितव्याः । ध्यानपारमितायां प्रतिष्ठापयितव्याः । प्रज्ञा-
पारमितायां प्रतिष्ठापयितव्याः । अध्यात्मशून्यतायां प्रतिष्ठापयि-
तव्याः । वहिर्द्विशून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । अध्यात्मवह्निर्द्वि-
शून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । शून्यताशून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः ।
महाशून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । परमार्थशून्यतायां प्रतिष्ठापयि-
तव्याः । संस्कृतशून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । असंस्कृतशून्यतायां
प्रतिष्ठापयितव्याः । अत्यन्तशून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । अनवराग-
शून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । अनवकारशून्यतायां प्रतिष्ठापयि-
तव्याः । प्रकृतिशून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । सर्वधर्मशून्यतायां
प्रतिष्ठापयितव्याः । स्वलक्षणशून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्या । अनुप-
लम्भशून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । अभावशून्यतायां प्रतिष्ठापयि-
तव्याः । स्वभावशून्यतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । अभावस्वभावशून्यतायां
प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्षुस्मृत्युपस्थानेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्षु

सम्यक् प्रहाणेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्षु षड्विपादेषु प्रतिष्ठा-
पयितव्याः । पञ्चस्त्रिन्द्रियेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । पञ्चसु बलेषु
प्रतिष्ठापयितव्याः । सप्तसुबोधक्रेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चार्थाष्टाङ्ग-
मार्गे प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्ध्वार्य्यसत्येषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्षु
ध्यानेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्ध्वप्रमाणेषु प्रतिष्ठापयितव्याः ।
चतसृस्वार्थसमापत्तिषु प्रतिष्ठापयितव्याः । अष्टासु विमोक्षेषु
प्रतिष्ठापयितव्याः । नवस्त्रनुपूर्वविहारसमापत्तिषु प्रतिष्ठापयि-
तव्याः । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुख्येषु प्रतिष्ठापयितव्याः ।
पञ्चस्त्रभिज्ञासु प्रतिष्ठापयितव्याः । सर्व्वसमाधिषु प्रतिष्ठापयि-
तव्याः । सर्व्वधारणीमुख्येषु प्रतिष्ठापयितव्याः । दशसुतथागतबलेषु
प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्षु वैशारद्यैषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चतसृषु
प्रतिसन्वित्सु प्रतिष्ठापयितव्याः । महामैत्र्यां प्रतिष्ठापयितव्याः ।
महाकरुणायां प्रतिष्ठापयितव्याः । अष्टादशावेणिकबुद्धधर्मेषु
प्रतिष्ठापयितव्याः । श्रोत आपत्तिफले प्रतिष्ठापयितव्याः । सकृदा-
गामिफले प्रतिष्ठापयितव्याः । अनागामिफले प्रतिष्ठापयितव्याः ।
अर्हत्त्वे प्रतिष्ठापयितव्याः । प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयितव्याः ।
मार्गाकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । सर्व्वाकारज्ञतायां प्रतिष्ठा-
पयितव्याः ।

तद्यथापि नाम सुभृते दक्षोमायाकारो वा मायाकारान्तेवासी
वा चतुर्महापथे महतो जनकारस्य पुरतो महान्तजनकायमभि-
निर्मायैवं चित्तमुत्पादयेत् एते मया अप्रमेयासंख्येयाः सत्त्वाः षट्सु
पारमितासु प्रतिष्ठापयितव्याः । अष्टादशसु शून्यतासु प्रतिष्ठाप-

यितव्याः । चतुर्षु स्मृत्युपस्थानेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्षु सम्यक्-
प्रज्ञाणेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्षु चन्द्रिकापादेषु प्रतिष्ठापयि-
तव्याः । पञ्चस्त्रिंशद्विधेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । पञ्चसु बलेषु प्रतिष्ठा-
पयितव्याः । सप्तसु बोध्यङ्गेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । आर्याष्टाङ्गमार्गे
प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्वार्यसत्येषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्षु
ध्यानेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चतुर्वर्षप्रमाणेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चत-
सृष्ट्याख्यसमापत्तिषु प्रतिष्ठापयितव्याः । अष्टासु विमोक्षेषु प्रतिष्ठा-
पयितव्याः । नवस्त्रपूर्वविहारसमापत्तिषु प्रतिष्ठापयितव्याः ।
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । पञ्चस्त्र-
भिन्नासु प्रतिष्ठापयितव्याः । सर्व्वसमाधिषु प्रतिष्ठापयितव्याः ।
सर्व्वधारणीमुखेषु प्रतिष्ठापयितव्याः । दशसु तथागतबलेषु प्रति-
ष्ठापयितव्याः । चतुर्षु वैशारद्येषु प्रतिष्ठापयितव्याः । चतसृषु
प्रतिसम्बित्सु प्रतिष्ठापयितव्याः । महामैत्र्यां प्रतिष्ठापयितव्याः ।
महाकरुणायां प्रतिष्ठापयितव्याः । अष्टादशस्त्रावेणिकबुद्धधर्म्येषु
प्रतिष्ठापयितव्याः । श्रोत आपत्तिफले प्रतिष्ठापयितव्याः । सकृदा-
गामि फले प्रतिष्ठापयितव्याः । अनागामिफले प्रतिष्ठापयि-
तव्याः । अर्हत्त्वे प्रतिष्ठापयितव्याः । प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापयि-
तव्याः । मार्गाकारज्ञतायां प्रतिष्ठापयितव्याः । सर्व्वकारज्ञतायां
प्रतिष्ठापयितव्याः ।

तत् किं मन्यसे सुभूतेऽपि नु तेन मायाकारेण वा माया-
कारान्तेवाधिना वा कश्चित्सत्त्वः षट्सु पारमितासु प्रतिष्ठापितो
भवेत् । अष्टादशसु शून्यतासु प्रतिष्ठापितो भवेत् । चतुर्षु स्मृत्युप-

ध्यानेषु प्रतिष्ठापितो भवेत् । चतुर्षु सम्यक् प्रज्ञाणेषु प्रतिष्ठापितो
 भवेत् । चतुर्षु चद्विपादेषु प्रतिष्ठापितो भवेत् । पञ्चस्त्रिंश्विधेषु
 प्रतिष्ठापितो भवेत् । पञ्चसु बलेषु प्रतिष्ठापितो भवेत् । सप्तसु
 बोध्याङ्गेषु प्रतिष्ठापितो भवेत् । आर्याष्टाङ्गमार्गे प्रतिष्ठापितो
 भवेत् । चतुर्ध्वार्ग्यसत्येषु प्रतिष्ठापितो भवेत् । चतुर्षु ध्यानेषु प्रतिष्ठा-
 पितो भवेत् । चतुर्ध्वप्रमाणेषु प्रतिष्ठापितो भवेत् । चतसृध्वा-
 रूप्यसमापत्तिषु प्रतिष्ठापितो भवेत् । अष्टासु विमोक्षेषु प्रतिष्ठा-
 पितो भवेत् । नवस्वनुपूर्वविहारसमापत्तिषु प्रतिष्ठापितो भवेत् ।
 शून्यतानिमित्तप्रणिहितविमोक्षमुख्येषु प्रतिष्ठापितो भवेत् । पञ्च-
 खभिज्ञासु प्रतिष्ठापितो भवेत् । सर्वसमाधिषु प्रतिष्ठापितो भवेत् ।
 सर्वधारणीमुख्येषु प्रतिष्ठापितो भवेत् । दशतथागतबलेषु प्रतिष्ठा-
 पितो भवेत् । चतुर्षु वैशारद्येषु प्रतिष्ठापितो भवेत् । चतसृषु
 प्रतिसम्बित्सु प्रतिष्ठापितो भवेत् । महामैत्र्यां प्रतिष्ठापितो भवेत् ।
 महाकरुणायां प्रतिष्ठापितो भवेत् । अष्टादशस्त्रावेणिकबुद्धधर्मेषु
 प्रतिष्ठापितो भवेत् । श्रोत आपत्तिफले प्रतिष्ठापितो भवेत् ।
 सङ्गदागामिफले प्रतिष्ठापितो भवेत् । अनागामिफले प्रतिष्ठापितो
 भवेत् । अर्हत्वे प्रतिष्ठापितो भवेत् । प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापितो
 भवेत् । मार्गाकारज्ञतायां प्रतिष्ठापितो भवेत् । सर्वाकारज्ञतायां
 प्रतिष्ठापितो भवेत् ।

आह । नोद्दीदं भगवन् । भगवानाह । एव मेव सुभूते बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेनाऽप्रमेयाऽसंख्येयानां सत्त्वानां षट्सु पारमितासु
 प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । अष्टादशसु शून्यतासु प्रतिष्ठापनाय

चित्तमुत्पाद्य । चतुर्षु कृत्यपस्थानेषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य ।
चतुर्षु संन्यक्तप्रमाणेषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । चतुर्ध्वद्वि-
पादेषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । पञ्चस्त्रिन्दियेषु प्रतिष्ठापनाय
चित्तमुत्पाद्य । पञ्चसु बलेषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । सप्तसु
बोधज्ञेषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । आर्याष्टाङ्गमार्गे प्रतिष्ठापनाय
चित्तमुत्पाद्य । आर्य्यसत्येषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । चतुर्षु
ध्यानेषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । चतुर्ध्वप्रमाणेषु प्रतिष्ठा नाम
चित्तमुत्पाद्य । आरूप्यसमापत्तिषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य ।
अष्टासु विमोक्षेषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । नवस्वनुपूर्वविहार-
समापत्तिषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहित-
विमोक्षमुखेषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । पञ्चस्त्रभिज्ञासु प्रतिष्ठा-
पनाय चित्तमुत्पाद्य । सर्व्वसमाधिषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य ।
सर्व्वधारणीमुखेषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । दशतथागत-
बलेषु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । चतुर्षु वैशारद्येषु प्रतिष्ठापनाय
चित्तमुत्पाद्य । चतसृषु प्रतिसम्बित्सु प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य ।
महामैत्र्यां प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । महाकरुणायां प्रतिष्ठा-
पनाय चित्तमुत्पाद्य । अष्टादशस्त्रावेणिकेषु बुद्धधर्मेषु प्रतिष्ठापनाय
चित्तमुत्पाद्य । ओच आपत्तिफले प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य ।
सकदागामिफले प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । अनागामिफले
प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । अर्हत्वे प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य ।
प्रत्येकबोधौ प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य । मार्गाकारज्ञतायां प्रतिष्ठा-
पनाय चित्तमुत्पाद्य । सर्व्वकारज्ञतायां प्रतिष्ठापनाय चित्तमुत्पाद्य ।

न कस्य चित्सत्त्वस्यार्थाय चित्तमुत्पादितं भवति । तत्कस्य हेतोः । धर्मतैषा सुभूते धर्माणां मायाधर्मतामुपादाय । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासत्त्वाऽसन्नद्ध इत्युच्यते ।

सुभूतिराह । यथाहं भगवन् भवतो भावितस्यार्थमाजानामि । असत्त्वाह सन्नद्धोवताऽयं बोधिसत्त्वो महासत्त्वो वेदितव्यः । खल-
क्षणं शून्यतामुपादाय । तत्कस्य हेतोस्तथाहि । रूपं भगवन् रूपेण
शून्यं । वेदना वेदनया शून्या । संज्ञासंज्ञया शून्या । संस्कार-
संस्कारैः शून्या । विज्ञानं विज्ञानेन शून्यं । चक्षुश्चक्षुषाशून्यं ।
ओचं ओचेण शून्यं । घ्राणं घ्राणेन शून्यं । जिह्वाजिह्वयाशून्या । काय-
कायेन शून्यः । मनो मनसाशून्यं । रूपं रूपेणशून्यं । शब्दः शब्देन
शून्यः । गन्धो गन्धेन शून्यः । रसो रसेन शून्यः । स्पर्शः स्पर्शेन शून्यः ।
धर्मो धर्मेः शून्याः । चक्षुर्विज्ञानं चक्षुर्विज्ञानेनशून्यं । ओचं विज्ञानं
ओचविज्ञानेन शून्यं । घ्राणविज्ञानं घ्राणविज्ञानेन शून्यं । जिह्वा-
विज्ञानं जिह्वाविज्ञानेन शून्यं । कायविज्ञानं कायविज्ञानेन शून्यं
मनोविज्ञानं मनोविज्ञानेन शून्यं । चक्षुःसंस्पर्शश्चक्षुःसंस्पर्शेन शून्यः
ओचसंस्पर्शः ओचसंस्पर्शेन शून्यः । घ्राणसंस्पर्शः घ्राणसंस्पर्शेन शून्यः
जिह्वासंस्पर्शः जिह्वासंस्पर्शेन शून्यः । कायसंस्पर्शः कायसंस्पर्शेन शून्यः
मनःसंस्पर्शः मनःसंस्पर्शेन शून्यः । चक्षुः संस्पर्शप्रत्ययवेदना चक्षुः-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या । ओचसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ओचसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदनया शून्या । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना घ्राणसंस्पर्शप्रत्यय-
वेदनया शून्या । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया
शून्या । मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदना मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या ।

पृथिवीधातुः पृथिवीधातुना शून्या । अन्धातुरन्धातुना शून्या ।
तेजोधातुस्तेजोधातुना शून्या । वायुधातुर्वायुधातुना शून्या ।
आकाशधातुराकाशधातुना शून्या । विज्ञानधातुर्विज्ञानधातुना
शून्या । अविद्या अविद्यया शून्या । संस्काराः संस्कारैः शून्याः ।
विज्ञानं विज्ञानेन शून्यं । नामरूपं नारूपेण शून्यं । षडायतनं
षडायतनेन शून्यं । स्पर्शः स्पर्शेन शून्यः । वेदना वेदनया शून्या ।
दृष्ट्या दृष्ट्या शून्याः । उपादानमुपादानेन शून्यं । भवो भवेन
शून्यः । जातिर्जात्याशून्या । जरामरण जरामरणेन शून्यं ।

दानपारमिता दानपारमितया शून्या । शीलपारमिता शील-
पारमितया शून्या । चान्तिपारमिता चान्तिपारमितया शून्या ।
वीर्यपारमिता वीर्यपारमितया शून्या । ध्यानपारमिता ध्यानपा-
रमितया शून्या । प्रज्ञापारमिता प्रज्ञापारमितया शून्या ।

अध्यात्मशून्यता अध्यात्मशून्यतया शून्या । वहिर्द्विशून्यता वहि-
र्द्विशून्यतया शून्या । अध्यात्मवहिर्द्विशून्यता अध्यात्मवहिर्द्विशून्यतया
शून्या । शून्यताशून्यता शून्यताशून्यतयाशून्या । महाशून्यता महा-
शून्यतया शून्या । परमार्थशून्यता परमार्थशून्यतया शून्या ।
संस्कृतशून्यता संस्कृतशून्यतया शून्या । असंस्कृतशून्यता असंस्कृतशून्य-
तया शून्या । अत्यन्तशून्यता अत्यन्तशून्यतया शून्या । अनवरागशू-
न्यता अनवरागशून्यतया शून्या । अनवकारशून्यता अनवकारशून्य-
तयाशून्या । प्रकृतिशून्यता प्रकृतिशून्यतया शून्या । सर्वधर्मशून्यता
सर्वधर्मशून्यतया शून्या । खलचणशून्यता खलचणशून्यतया शून्या ।
अनुपलम्भशून्यता अनुपलम्भशून्यतया शून्या । अभावशून्यता अभा-

वशून्यतया शून्या । स्वभावशून्यता स्वभावशून्यतया शून्या । अभाव-
स्वभावशून्यता अभावस्वभावशून्यतया शून्या ।

सृत्युपस्थानानि सृत्युपस्थानैः शून्यानि । सम्यक् प्रज्ञाणानि
सम्यक्प्रज्ञाणैः शून्यानि । षड्विपादा षड्विपादैः शून्याः । इन्द्रि-
याणीन्द्रियैः शून्यानि । वक्षानिवक्षैः शून्यानि । बोध्यज्ञानि बोध्यज्ञैः
शून्यानि । आर्याष्टाङ्गमार्ग आर्याष्टाङ्गमार्गैः शून्यः । आर्य्यसत्यानि
आर्य्यसत्यैः शून्यानि । ध्यानानि ध्यानैः शून्यानि । अप्रमाणानि
अप्रमाणैः शून्यानि । आरूप्यसमापत्तय आरूप्यसमापत्तिभिः शून्याः ।
विमोक्षाविमोक्षैः शून्याः । अणुपूर्वविहारसमापत्तयोऽणुपूर्वविहा-
रसमापत्तिभिः शून्याः । शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुद्धानि
शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोक्षमुखैः शून्यानि । अभिज्ञा अभि-
ज्ञाभिः शून्याः । समाधयः समाधिभिः शून्याः । धारणीमुखानि
धारणीमुखैः शून्यानि । तथागतवक्षानि तथागतवक्षैः शून्यानि ।
वैशारद्यानि वैशारद्यैः शून्यानि । प्रतिसम्बिदः प्रतिसम्बिद्धिः
शून्यानि । महामैत्री महामैत्र्या शून्या । महाकरुणा महाकरुणया
शून्या । आवेणिकबुद्धधर्मा आवेणिकबुद्धधर्मैः शून्याः । बोधिसत्त्वो
बोधिसत्त्वेन शून्याः । महासन्नाहो महासन्नाहेन शून्यः । अनेन भग-
वन् पर्यायेन सन्नाह सन्नद्धो बोधिसत्त्वो महासत्त्वो वेदितव्यः ।
भगवानाह । एवमेव सुभूते एवमेतत् तथायथावदसि । तत्कस्य-
हेतोः । अकृताहि सुभूते सर्वाकारज्ञता । अविहता अनभिसंस्कृता ।
येषां कृते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन महासन्नाहः सन्नद्धः । आह केन
कारणेन भगवन् सर्वाकारज्ञता अकृता अविहता अनभिसंस्कृता

येषां कृते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन महासन्नाहः सम्पदुः । भगवा-
नाह । कारकानुपपत्तिभित्तुमुपादाय सुभूते सर्वाकारज्ञता अकृता
अविकृता अनभिसंस्कृता । तेषां सत्त्वा अकृता अविकृता अनभि-
संस्कृताः येषां कृते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन महासन्नाहः सम्पदुः ।
तत्कस्य हेतोः । तथाहि सुभूते रूपं न करोति न विकरोति ।
नाऽभिसंस्करोति । वेदना न करोति न विकरोति नाभिसंस्क-
रोति । संज्ञा न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति ।
संस्कारा न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कृन्ति । विज्ञानं
न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । चक्षुः सुभूते न
करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । श्रोत्रं न करोति न
विकरोति नाभिसंस्करोति । घ्राणं न करोति न विकरोति
नाऽभिसंस्करोति । जिह्वा न करोति न विकरोति नाऽभि-
संस्करोति । कायो न करोति न विकरोति नाभिसंस्करोति ।
मनो न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । रूपं सुभूते
न करोति न विकरोति नाभिसंस्करोति । शब्दो न करोति न
विकरोति नाऽभिसंस्करोति । गन्धो न करोति न विकरोति
नाऽभिसंस्करोति । रसो न करोति न विकरोति नाभिसंस्क-
रोति । स्पर्शो न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । धर्मा
न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कृन्ति । चक्षुर्विज्ञानं
सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । श्रोत्रविज्ञानं
न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । घ्राणविज्ञानं न
करोति न विकरोति नाभिसंस्करोति । जिह्वाविज्ञानं न

करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । कायविज्ञानं न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । मनोविज्ञानं न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । चक्षुःसंस्पर्शं न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । श्रोत्रसंस्पर्शं न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । घ्राणसंस्पर्शं न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । जिह्वासंस्पर्शं न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । कायसंस्पर्शं न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । मनःसंस्पर्शं न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना न करोति न विकरोति नाभिसंस्क्रोति । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति ।

आत्मा सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । जीवः सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । तत्कस्य हेतोः । तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । जीवः सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । तत्कस्य हेतोः । तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । जन्तुः सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क्रोति । तत्कस्य हेतोः । तथाहि सोऽत्यन्ततया

[illegible]

नोपलभ्यते । प्रतिविम्ब सुभूते न करोति न विकरोति नाभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । मरौचिका सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । निर्मितः सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । अविद्या सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । संस्कारा सुभूते न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कृवन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथा हि *सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । विज्ञानं सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथा हि †सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । नामरूपं सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । षडायतनं सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । स्पर्शः सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । वेदना सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । दृष्ट्या सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । साऽत्यन्त-

* तेऽत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते-इति पाठो युक्तः ।

† तदत्यन्ततया नोपलभ्यते-इति युक्तं एवं परत्रापि क्लीवलिङ्गार्थपरा-
मर्शस्थले ।

तथा नोपलभ्यते । उपादानं सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । भवः सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि । सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । जातिः सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । जरामरणं सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते ।

दानपारमिता* न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । शीलपारमिता न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । छान्तिपारमिता न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । वीर्यपारमिता न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । ध्यानपारमिता न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथा हि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । प्रज्ञापारमिता न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते ।

* पारमिताशब्दात् परं सुभूते-इति पदं षट्पारमितास्थलेऽन्तीति प्रतीयते पूर्वपरस्थलेषु तत्प्रयोगदर्शनात् ।

अध्यात्मशून्यता सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क-
रोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । बहिर्द्वि-
शून्यता न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य
हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यता न
करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि
साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । शून्यताशून्यता न करोति न विक-
रोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया
नोपलभ्यते । महाशून्यता न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्क-
रोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । परमार्थ-
शून्यता न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतो-
स्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । संस्कृतशून्यता न करोति न
विकरोति नाभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया
नोपलभ्यते । असंस्कृतशून्यता न करोति न विकरोति नाऽभि-
संस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते ।
अत्यन्तशून्यता सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति ।
तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । अनवरागशून्यता
सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतो-
स्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । अणवकारशून्यता सुभूते न
करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि
साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । प्रकृतिशून्यता सुभूते न करोति न
विकरोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्त-
तया नोपलभ्यते । सर्वधर्मशून्यता सुभूते न करोति न विकरोति

नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते ।
 खलवणशून्यता सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । अनुपलम्भ-
 शून्यता सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । अभावशून्यता
 सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतो-
 स्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । स्वभावशून्यता सुभूते न
 करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि
 साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । अभावस्वभावशून्यता सुभूते न करोति
 न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्त-
 तथा नोपलभ्यते ।

सृत्युपस्थानानि सुभूते न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कु-
 र्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तान्यत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । सम्यक्
 प्रज्ञानानि सुभूते न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाभिसंस्कुर्वन्ति ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि तान्यत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । षड्विपादान-
 कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि
 तेऽत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । इन्द्रियाणि सुभूते न कुर्वन्ति न
 विकुर्वन्ति नाभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तान्यत्यन्ततया
 नोपलभ्यन्ते । वक्षानि सुभूते न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभि-
 संस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तान्यत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते ।
 बोध्यज्ञानि न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य
 हेतोस्तथाहि तान्यत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । आर्याष्टाङ्गमार्गः सुभूते

न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि
 सोऽत्यन्ततया न विद्यते । आर्यसत्यानि सुभूते न कुर्वन्ति न वि-
 कुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तान्यत्यन्ततया-
 नोपलभ्यन्ते । ध्यानानि सुभूते न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभि-
 संस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तान्यत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते ।
 अप्रमाणानि सुभूते न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि तान्यत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । आरूप्यसमा-
 पत्तयः सुभूते न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्-
 कस्य हेतोस्तथाहि ता अत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । विमोक्षाः सुभूते
 न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्त-
 थाहि तेऽत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । अनुपूर्वविहारसमापत्तयः सुभूते
 न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि
 ता अत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । शून्यतानिमित्ताप्रणिहित विमो-
 क्षमुखानि न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य
 हेतोस्तथाहि तान्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । अभिज्ञाः सुभूते न
 कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि
 ता अत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । सर्वसमाधयः सुभूते न कुर्वन्ति
 न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तेऽत्यन्त-
 तया नोपलभ्यन्ते । "सर्वधारणीमुखानि न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति
 नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तान्यत्यन्ततया नोपल-
 भ्यन्ते । तथागतबलानि सुभूते न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभि-
 संस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तान्यत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते ।

वैशारद्यानि सुभूते न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तान्यत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । प्रतिसन्निदः सुभूते न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि ता अत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । महामैत्री सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । महाकरुणा सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । आवेणिकबुद्धधर्माः सुभूते न कुर्वन्ति न विकुर्वन्ति नाऽभिसंस्कुर्वन्ति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि तेऽत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । तथता सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । अवितथता सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यन्ते । अनन्यतथता सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । धर्मता सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । धर्मधातुः सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । धर्मास्थिता सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । धर्मनियामता सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्करोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । भूतकोटिः सुभूते न करोति न विकरोति नाऽ-

भिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते ।
 अचिन्त्यधातुः सुभूते न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि सोऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । बोधिः सुभूते
 न करोति न विकरोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथा-
 हि साऽत्यन्ततया नोपलभ्यते । सर्वज्ञता सुभूते न करोति न
 विकरोति नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया
 नोपलभ्यते । सर्वाकारज्ञता सुभूते न करोति न विकरोति
 नाऽभिसंस्कारोति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि साऽत्यन्ततया नोपल-
 भ्यते । तदनेन सुभूते पर्यावैणिकं वेदितव्यं यथा अज्ञता सर्वका-
 रज्ञता अविज्ञता अनभिसंस्कृता । तेऽपि सत्त्वा अज्ञता अविज्ञता
 अनभिसंस्कृता । येषां कृते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन महासन्नाहः
 सन्नद्धः । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महासन्नाहसन्नद्ध
 इत्युच्यते ।

आह । यथाहं भगवन् भगवताभावितस्याऽर्थमाजानामि ।
 रूपं भगवन्नवद्धममुक्तं । वेदना अवद्धा अमुक्ता । संज्ञा अवद्धा
 अमुक्ता । संस्कारा अवद्धा अमुक्ताः । विज्ञानमवद्धममुक्तं ।

अथायुष्मान् पूर्णमैनायणीपुत्रो आयुष्मन्तं सुभूतिमेतद-
 वोचत् । रूपमायुष्मन् सुभूते अवद्धममुक्तं । वेदना अवद्धा
 अमुक्ता । संज्ञा अवद्धा अमुक्ता । संस्कारा अवद्धा अमुक्ताः ।
 विज्ञानमवद्धममुक्तं । आहैवमेतदायुष्मन् पूर्णैवमेतत् । रूपमायु-
 ष्मन् पूर्णवद्धममुक्तं । वेदनाऽवद्धाऽमुक्ता । संज्ञाऽवद्धाऽमुक्ता ।
 संस्कारा अवद्धा अमुक्ताः । विज्ञानमवद्धममुक्तं । पूर्ण आह ।

कतमत्तावदायुष्मन् सुभूते यदबद्धममुक्तं । कतमामावेदनायाऽव-
द्धाऽमुक्ता । कतमामासंज्ञायाऽवद्धाऽमुक्ता । कतमेते संस्कारा ये
अवद्धाऽमुक्ताः । कतमत्तद्विज्ञानं यदबद्धममुक्तं । आह यदेतदायु-
ष्मन् पूर्णस्वप्नोपमं रूपं तदबद्धममुक्तं । येयं स्वप्नोपमावेदनामाऽव-
द्धाऽमुक्ता । येयं स्वप्नोपमासंज्ञामाऽवद्धाऽमुक्ता । य इमे स्वप्नोपमाः
संस्काराः तेऽवद्धाऽमुक्ताः । यदेतत् स्वप्नोपमं विज्ञानं तदब-
द्धममुक्तं । यदेतन्मायोपमं रूपं तदबद्धममुक्तं । येयं मायोपमा
वेदनायाऽवद्धाऽमुक्ता । येयं मायोपमासंज्ञामाऽवद्धाऽमुक्ता । य इमे
मायोपमाः संस्काराः तेऽवद्धाऽमुक्ताः । यदिदं मायोपमं
विज्ञानं तदबद्धममुक्तं ।

यदेतत् प्रतिश्रुत्कोपमं रूपं तदबद्धममुक्तं । येयं प्रतिश्रुत्-
कोपमावेदनायाऽवद्धाऽमुक्ता । येयं प्रतिश्रुत्कोपमासंज्ञायाऽव-
द्धाऽमुक्ता । य इमे प्रतिश्रुत्कोपमाः संस्कारास्तेऽवद्धाऽमुक्ताः ।
यदेतत्प्रतिश्रुत्कोपमं विज्ञानं तदबद्धममुक्तं । यदेतत्प्रतिभासोपमं
रूपं तदबद्धममुक्तं । येयं प्रतिभासोपमावेदनायाऽवद्धाऽमुक्ता ।
येयं प्रतिभासोपमासंज्ञायाऽवद्धाऽमुक्ता । य इमे प्रतिभासोपमाः
संस्कारास्तेऽवद्धाऽमुक्ताः । यदेतत्प्रतिभासोपमं विज्ञानं तदबद्ध-
ममुक्तं । यदेतत्प्रतिविम्बोपमं रूपं तदबद्धममुक्तं । येयं प्रतिवि-
म्बोपमा वेदनायाऽवद्धाऽमुक्ता । येयं प्रतिविम्बोपमासंज्ञायाऽवद्धा-
ऽमुक्ता । य इमे प्रतिविम्बोपमाः संस्कारास्तेऽवद्धाऽमुक्ताः ।
यदेतत्प्रतिविम्बोपमं विज्ञानं तदबद्धममुक्तं । यदेतन्मरीच्युपमं
रूपं तदबद्धममुक्तं । येयं मरीच्युपमावेदनायाऽवद्धाऽमुक्ता । येयं

मरीच्युपमासंज्ञायाऽवद्धाऽमुक्ता । य इमे मरीच्युपमाः संस्कारास्ते-
ऽवद्धा अमुक्ता । यदेतन्मरीच्युपमं विज्ञानं तदवद्धममुक्तं । यदे-
तन्निर्मितोपमं रूपं तदवद्धममुक्तं । येयं निर्मितोपमा वेदना न
याऽवद्धाऽमुक्ता । येयं निर्मितोपमासंज्ञायाऽवद्धाऽमुक्ता । य इमे
निर्मितोपमाः संस्कारास्तेऽवद्धा अमुक्ताः । यदेतन्निर्मितोपमं
विज्ञानं तदवद्धममुक्तं ।

अतीतमायुष्मन् पूर्णरूपमवद्धममुक्तं । अतीतावेदनाऽवद्धा-
ऽमुक्ता । अतीतासंज्ञाऽवद्धाऽमुक्ता । अतीताः संस्काराः अवद्धा
अमुक्ताः । अतीतं विज्ञानमवद्धममुक्तं । प्रत्युत्पन्नमायुष्मन् पूर्णरू-
पमवद्धममुक्तं । प्रत्युत्पन्नावेदनाऽवद्धाऽमुक्ता । प्रत्युत्पन्नासंज्ञाऽवद्धा-
ऽमुक्ता । प्रत्युत्पन्नाः संस्कारा अवद्धा अमुक्ताः । प्रत्युत्पन्नं विज्ञान-
मवद्धममुक्तं । तत्कस्य हेतोस्तथाहि । असत्त्वादायुष्मन् पूर्णरूपस्य
रूपमवद्धममुक्तं । असत्त्वादेदनायावेदनाऽवद्धाऽमुक्ता । असत्त्वात्सं-
ज्ञायाः संज्ञाऽवद्धाऽमुक्ता । असत्त्वात् संस्काराणां संस्कारा अवद्धा
अमुक्ताः । असत्त्वादिज्ञानस्य विज्ञानमवद्धममुक्तं । विविक्तत्वाद्वारूपस्य
रूपमवद्धममुक्तं । विविक्तत्वात्संज्ञायाः संज्ञाऽवद्धाऽमुक्ता । विवि-
क्तत्वात्संस्काराणां संस्कारा अवद्धा अमुक्ताः । विविक्तत्वादिज्ञानस्य
विज्ञानमवद्धममुक्तं । अनुत्पन्नत्वाद्वारूपस्य रूपमवद्धममुक्तं । अनुत्पन्न-
त्वादेदनाया वेदनाऽवद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वात्संज्ञायाः संज्ञाऽवद्धा-
ऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वात्संस्काराणां संस्कारा अवद्धा अमुक्ताः । अनु-
त्पन्नत्वादिज्ञानस्य विज्ञानमवद्धममुक्तं ।

कुशलमायुष्मन् पूर्णरूपमवद्धममुक्तं । कुशलावेदनाऽवद्धाऽमुक्ता ।

कुशलासंज्ञाऽबद्धाऽमुक्ता । कुशलाः संस्कारा अबद्धा अमुक्ता ।
 कुशलं विज्ञानमबद्धममुक्तं । अकुशलमायुषन् पूर्णरूपमबद्धममुक्तं ।
 अकुशलं वेदनाऽबद्धाऽमुक्ता । अकुशलासंज्ञा अबद्धा अमुक्ता ।
 अकुशलाः संस्कारा अबद्धा अमुक्ताः । अकुशलं विज्ञानमबद्धम-
 मुक्तं । अव्याकृतमायुषन् पूर्णरूपमबद्धममुक्तं । अव्याकृतावेदना-
 ऽबद्धाऽमुक्ता । अव्याकृतासंज्ञाऽबद्धाऽमुक्ता । अव्याकृताः संस्काराः
 अबद्धा अमुक्ताः । अव्याकृतं विज्ञानमबद्धममुक्तं । लौकिकमा-
 युषन् पूर्णरूपमबद्धममुक्तं । लौकिका वेदनाऽबद्धाऽमुक्ता । लौकि-
 कासंज्ञा अबद्धा अमुक्ता । लौकिकाः संस्कारा अबद्धा अमुक्ताः ।
 लौकिकं विज्ञानमबद्धममुक्तं । लोकोत्तरमायुषन् पूर्णरूपमबद्ध-
 ममुक्तं । लोकोत्तरा वेदनाबद्धाऽमुक्ता । लोकोत्तरासंज्ञाऽबद्धाऽमुक्ता ।
 लोकोत्तराः संस्कारा अबद्धा अमुक्ताः । लोकोत्तरं विज्ञानमबद्ध-
 ममुक्तं । साश्रवमायुषन् पूर्णरूपमबद्धममुक्तं । साश्रवा वेदनाऽबद्धा-
 ऽमुक्ता । साश्रवासंज्ञाऽबद्धाऽमुक्ता । साश्रवाः संस्काराः अबद्धा
 अमुक्ताः । साश्रवं विज्ञानमबद्धममुक्तं । अनाश्रवमायुषन् पूर्णरूप-
 मबद्धममुक्तं । अनाश्रवा वेदनाऽबद्धाऽमुक्ता । अनाश्रवासंज्ञाऽबद्धा-
 ऽमुक्ता । अनाश्रवाः संस्कारा अबद्धाऽमुक्ताः । अनाश्रवं विज्ञान-
 मबद्धममुक्तं । तत्कस्य हेतोः । असत्त्वाद्वद्रूपस्य रूपमबद्धममुक्तं ।
 असत्त्वाद्देवमायाः वेदनऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वात् संज्ञायाः संज्ञाऽबद्धा-
 ऽमुक्ता । असत्त्वात् संस्काराणां संस्कारा अबद्धा अमुक्ताः । असत्त्वा-
 दिज्ञानस्य विज्ञानमबद्धममुक्तं । विविक्तत्वाद्वद्रूपस्य रूपमबद्धममुक्तं ।
 विविक्तत्वाद्देवमायाः वेदनाऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वात् संज्ञाया

संज्ञाऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वात् संस्काराणां संस्कारा अबद्धा
अमुक्ताः । विविक्तत्वादिज्ञानस्य विज्ञानमबद्धममुक्तं । अनुत्पन्नत्वाद्वृक्ष-
रूपमबद्धममुक्तं । अनुत्पन्नत्वादेदनायाः वेदनाऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्न-
त्वात् संज्ञायाः संज्ञाऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वात् संस्काराणां संस्कारा
अबद्धा अमुक्ताः । अनुत्पन्नत्वादिज्ञानस्य विज्ञानमबद्धममुक्तं ।

सर्व्वधर्मा अप्यायुष्मन् पूर्णं अबद्धा अमुक्ताः । असत्त्वादबद्धा
अमुक्ताः । विविक्तत्वादबद्धा अमुक्ताः । अनुत्पन्नत्वादबद्धा अमुक्ताः ।
दानपारमिताप्यायुष्मन् पूर्णं अबद्धाऽमुक्ताः । शीलपारमिताऽबद्धा
अमुक्ता । चान्तिपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । वीर्य्यपारमिताऽबद्धा-
ऽमुक्ता । ध्यानपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । प्रज्ञापारमिताऽबद्धाऽमुक्ता ।
असत्त्वाद्दानपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वाद्दानपारमिताऽबद्धा-
ऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वाद्दानपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वाच्छील-
पारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वाच्छीलपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता ।
अनुत्पन्नत्वाच्छीलपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वात् चान्तिपार-
मिताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वात् चान्तिपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता ।
अनुत्पन्नत्वात् चान्तिपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वाद्वीर्य्यपारमिता-
ऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वात् वीर्य्यपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्न-
त्वात् वीर्य्यपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वात् ध्यानपारमिताऽबद्धा-
ऽमुक्ता । विविक्तत्वात् ध्यानपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वात्
ध्यानपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वात् प्रज्ञापारमिताऽबद्धाऽमुक्ता ।
विविक्तत्वात् प्रज्ञापारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वात् प्रज्ञापार-
मिताऽबद्धाऽमुक्ता ।

अध्यात्मशून्यतायबद्धाऽमुक्ता । वहिर्द्वाशून्यतायबद्धाऽमुक्ता ।
 अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतायबद्धाऽमुक्ता । शून्यताशून्यतायबद्धाऽमुक्ता ।
 महाशून्यतायबद्धाऽमुक्ता । परमार्थशून्यतायबद्धाऽमुक्ता । संस्कृत-
 शून्यतायबद्धाऽमुक्ता । असंस्कृतशून्यतायबद्धाऽमुक्ता । अत्यन्तशून्य-
 तायबद्धाऽमुक्ता । अनवरागशून्यतायबद्धाऽमुक्ता । अनवकारशून्यताय-
 बद्धाऽमुक्ता । प्रकृतिशून्यतायबद्धाऽमुक्ता । सर्वधर्मशून्यतायबद्धा-
 ऽमुक्ता । स्वराज्यशून्यतायबद्धाऽमुक्ता । अनुपलम्भशून्यतायबद्धा-
 ऽमुक्ता । अभावशून्यतायबद्धाऽमुक्ता । स्वभावशून्यतायबद्धाऽमुक्ता ।
 अभावस्वभावशून्यतायबद्धाऽमुक्ता ।

असत्त्वादध्यात्मशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वादध्यात्मशून्यता-
 ऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वादध्यात्मशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वादहि-
 र्द्वाशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वादहिर्द्वाशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 अनुत्पन्नत्वादहिर्द्वाशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वादध्यात्मबहिर्द्वा-
 शून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वादध्यात्मबहिर्द्वाशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 अनुत्पन्नत्वादध्यात्मबहिर्द्वाशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वाच्छून्यता-
 शून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वाच्छून्यताशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनु-
 त्पन्नत्वाच्छून्यताशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वान्महाशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 विविक्तत्वान्महाशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वान्महाशून्यताऽबद्धा-
 ऽमुक्ता । असत्त्वात्परमार्थशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वात्परमार्थ-
 शून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वात्परमार्थशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 असत्त्वात् संस्कृतशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वात् संस्कृतशून्यता-
 ऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वात् संस्कृतशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वाद-

संस्कृतशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वादसंस्कृतशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 अनुत्पन्नत्वादसंस्कृतशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वादत्यन्तशून्यताऽबद्धा-
 ऽमुक्ता । विविक्तत्वादत्यन्तशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वादत्यन्त-
 शून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वादनवरागशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्त-
 त्वादनवरागशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वादनवरागशून्यताऽबद्धा-
 ऽमुक्ता । असत्त्वादनवकारशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वादनवकार-
 शून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वादनवकारशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 असत्त्वात्प्रकृतिशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वात्प्रकृतिशून्यताऽबद्धा-
 ऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वात्प्रकृतिशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वात् सर्वधर्म-
 शून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वात् सर्वधर्मशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 अनुत्पन्नत्वात् सर्वधर्मशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वात् खलचण-
 शून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वात् खलचणशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 अनुत्पन्नत्वात् खलचणशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वादनुपलम्भशून्यता-
 ऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वादनुपलम्भशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्न-
 त्वादनुपलम्भशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वादभावशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 विविक्तत्वादभावशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वादभावशून्यता-
 ऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वात् स्वभावशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वात्
 स्वभावशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वात् स्वभावशून्यताऽबद्धा-
 ऽमुक्ता । असत्त्वादभावस्वभावशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वाद-
 भावस्वभावशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वादभावस्वभावशून्यता-
 ऽबद्धाऽमुक्ता ।

सत्युपस्थानान्यायुग्मन् पूर्णाऽबद्धान्यमुक्तानि । सम्यक्प्रज्ञाणान्य-

प्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तानि । दृष्टिपादा अप्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तानि । इन्द्रियाण्यप्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तानि । बलान्यप्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तानि । बोध्यज्ञान्यप्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तानि । आर्याष्टाङ्गमार्गेप्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तः ।

असत्त्वात् सृष्ट्युपस्थानान्यवद्भान्यमुक्तानि । विविक्तत्वात् सृष्ट्युपस्थानान्यवद्भान्यमुक्तानि । अनुत्पन्नत्वात् सृष्ट्युपस्थानान्यवद्भान्यमुक्तानि । असत्त्वात् सम्यक्प्रहाणान्यवद्भान्यमुक्तानि । विविक्तत्वात् सम्यक् प्रहाणान्यवद्भान्यमुक्तानि । अनुत्पन्नत्वात् सम्यक् प्रहाणान्यवद्भान्यमुक्तानि । असत्त्वादृष्टिपादा अवद्भान्यमुक्तानि । असत्त्वादृष्टिपादा अवद्भान्यमुक्तः । विविक्तत्वादृष्टिपादा अवद्भान्यमुक्तः । अनुत्पन्नत्वादृष्टिपादा अवद्भान्यमुक्तः । असत्त्वादिन्द्रियान्यवद्भान्यमुक्तानि । विविक्तत्वादिन्द्रियाण्यवद्भान्यमुक्तानि । अनुत्पन्नत्वादिन्द्रियाण्यवद्भान्यमुक्तानि । असत्त्वादलान्यवद्भान्यमुक्तानि । विविक्तत्वादलान्यवद्भान्यमुक्तानि । अनुत्पन्नत्वादलान्यवद्भान्यमुक्तानि । असत्त्वादबोध्यज्ञान्यवद्भान्यमुक्तानि । विविक्तत्वादबोध्यज्ञान्यवद्भान्यमुक्तानि । अनुत्पन्नत्वादबोध्यज्ञान्यवद्भान्यमुक्तानि । असत्त्वादार्याष्टाङ्गमार्गेवद्भान्यमुक्तः । विविक्तत्वादार्याष्टाङ्गमार्गेवद्भान्यमुक्तः । अनुत्पन्नत्वादार्याष्टाङ्गमार्गेवद्भान्यमुक्तः ।

आर्यसत्यान्याप्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तानि । ध्यानान्यप्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तानि । अप्रमाणान्याप्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तानि । आर्यसमापत्तयोऽप्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तः । विभोचा अप्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तः । अनुपूर्वविहारसमापत्तयोऽप्रायुक्तं पूर्णवद्भान्यमुक्तः । शून्यतानिमित्ता प्रणिहितविमोचमुक्तान्या-

युष्मन् पूर्णाऽबद्धान्यमुक्तानि । अभिज्ञा अप्यायुष्मन् पूर्णाऽबद्धा
अमुक्ताः । सर्व्वसमाधयोऽप्यायुष्मन् पूर्णाऽबद्धा अमुक्ताः । सर्व्वधारणी-
मुखान्यप्यायुष्मन् पूर्णाऽबद्धान्यमुक्तानि ।

तत्कस्य हेतोः । असत्त्वादायुष्मन् पूर्णार्थ्यसत्यान्यबद्धान्यमुक्तानि ।
विविक्तत्वादार्थ्यसत्यान्यबद्धान्यमुक्तानि । अनुत्पन्नत्वादार्थ्यसत्यान्य-
बद्धान्यमुक्तानि । असत्त्वादायुष्मन् पूर्णध्यानान्यबद्धान्यमुक्तानि ।
विविक्तत्वात् ध्यानान्यबद्धान्यमुक्तानि । अनुत्पन्नत्वात् ध्यानान्यबद्धान्य-
मुक्तानि । असत्त्वादायुष्मन् पूर्णाऽप्रमाणान्यबद्धान्यमुक्तानि ।
विविक्तत्वादप्रमाणान्यबद्धान्यमुक्तानि । अनुत्पन्नत्वादप्रमाणान्यबद्धान्य-
मुक्तानि । असत्त्वादायुष्मन् पूर्णरूप्यसमापत्तयोऽबद्धा अमुक्ताः ।
विविक्तत्वादरूप्यसमापत्तयोऽबद्धा अमुक्ताः । अनुत्पन्नत्वादरूप्यसमा-
पत्तयोऽबद्धा अमुक्ताः । असत्त्वादायुष्मन् पूर्णविमोक्षा अबद्धा
अमुक्ताः । विविक्तत्वादिमोक्षा अबद्धा अमुक्ताः । अनुत्पन्नत्वादिमोक्षा
अबद्धा अमुक्ताः । असत्त्वादायुष्मन् पूर्णनवानुपूर्व्वविहारसमापत्तयो-
ऽबद्धा अमुक्ता । विविक्तत्वान्नवानुपूर्व्वविहारसमापत्तयोऽबद्धा
अमुक्ताः । अनुत्पन्नत्वान्नवानुपूर्व्वविहारसमापत्तयोऽबद्धा अमुक्ताः ।
असत्त्वादायुष्मन् पूर्णशून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्यबद्धान्य-
मुक्तानि । विविक्तत्वाच्छून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्यबद्धा-
न्यमुक्तानि । अनुत्पन्नत्वाच्छून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखान्य-
बद्धान्यमुक्तानि । असत्त्वादायुष्मन् पूर्णाऽभिज्ञा अबद्धा अमुक्ताः ।
विविक्तत्वादभिज्ञा अबद्धा अमुक्ताः । अनुत्पन्नत्वादभिज्ञा अबद्धा
अमुक्ताः । असत्त्वादायुष्मन् पूर्णसमाधयोऽबद्धा अमुक्ताः । विविक्तत्वात्

समाधयोऽबद्धा अमुक्ताः । अनुत्पन्नत्वात् समाधयोऽबद्धा अमुक्ताः
असत्त्वादायुष्मन् पूर्णधारणीमुखान्यबद्धान्यमुक्तानि । विविक्तत्वा-
द्धारणीमुखान्यबद्धान्यमुक्तानि । अनुत्पन्नत्वाद्वारणीमुखान्यबद्धान्य-
मुक्तानि ।

तथागतबलान्यप्यायुष्मन् पूर्णाऽबद्धान्यमुक्तानि । वैशारद्यान्य-
प्यायुष्मन् पूर्णाऽबद्धान्यमुक्तानि । प्रतिसम्बिदोऽप्यायुष्मन् पूर्णाऽबद्धा
अमुक्ताः । महामैत्र्यायुष्मन् पूर्णाबद्धाऽमुक्ता । महाकरुणाऽप्यायुष्मन्
पूर्णाबद्धाऽमुक्ता । आवेणिकबुद्धधर्मा अप्यायुष्मन् पूर्णाऽबद्धा
अमुक्ताः । तत्कस्य हेतोः । असत्त्वादायुष्मन् पूर्णतथागतबलान्यबद्धा-
न्यमुक्तानि । विविक्तत्वात्तथागतबलान्यबद्धान्यमुक्तानि । अनुत्पन्न-
त्वात्तथागतबलान्यबद्धान्यमुक्तानि । असत्त्वाद्वैशारद्यान्यबद्धाऽप्य-
मुक्तानि । विविक्तत्वाद्वैशारद्यान्यबद्धान्यमुक्तानि । असत्त्वाद्वैशारद्यान्य-
बद्धाऽन्यमुक्तानि । असत्त्वात् प्रतिसम्बिदोऽबद्धा अमुक्ताः । विविक्त-
त्वात् प्रतिसम्बिदोऽबद्धा अमुक्ताः । अनुत्पन्नत्वात् प्रतिसम्बिदो-
ऽबद्धा अमुक्ताः । असत्त्वान्महामैत्री अबद्धाऽमुक्ता । विविक्त-
त्वान्महामैत्री अबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नत्वान्महामैत्री अबद्धाऽमुक्ता ।
असत्त्वान्महाकरुणाऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्तत्वान्महाकरुणाऽबद्धाऽमुक्ता ।
अनुत्पन्नत्वान्महाकरुणाऽबद्धाऽमुक्ता । असत्त्वादावेणिकबुद्धधर्मा
अबद्धा अमुक्ताः । विविक्तत्वादावेणिकबुद्धधर्मा अबद्धा अमुक्ताः ।
अनुत्पन्नत्वादावेणिकबुद्धधर्मा अबद्धा अमुक्ताः ।

सर्वज्ञताऽप्यायुष्मन् पूर्णाऽबद्धाऽमुक्ता । मार्गाकारज्ञताप्यायुष्मन्
पूर्णाबद्धाऽमुक्ता । सर्वाकारज्ञताऽप्यायुष्मन् पूर्णाऽबद्धाऽमुक्ता ।

असत्तामुपादाय सर्वज्ञताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्ततामुपादाय सर्व-
 ज्ञताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नतामुपादाय सर्वज्ञताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 असत्तामुपादाय मार्गाकारज्ञताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्ततामुपादाय
 मार्गाकारज्ञताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नतामुपादाय मार्गाकारज्ञता-
 ऽबद्धाऽमुक्ता । असत्तामुपादाय सर्वाकारज्ञताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 विविक्ततामुपादाय सर्वाकारज्ञताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नतामुपादाय
 सर्वाकारज्ञताऽबद्धाऽमुक्ता । बोधिसत्त्वोऽप्यायुष्मन् पूर्णाऽबद्धोऽमुक्तः ।
 बुद्धोऽप्यबद्धोऽमुक्तः । असत्तामुपादाय बोधिसत्त्वोऽबद्धोऽमुक्तः ।
 विविक्ततामुपादाय बोधिसत्त्वोऽबद्धोऽमुक्तः । अनुत्पन्नतामुपादाय
 बोधिसत्त्वोऽबद्धोऽमुक्तः । असत्तामुपादाय बुद्धोऽबद्धोऽमुक्तः ।
 विविक्ततामुपादाय बुद्धोऽबद्धोऽमुक्तः । अनुत्पन्नतामुपादाय बुद्धो-
 ऽबद्धोऽमुक्तः । तथताप्यायुष्मन् पूर्णाऽबद्धाऽमुक्ता । अवितथताप्य-
 बद्धाऽमुक्ता । अनन्यतथताप्यबद्धाऽमुक्ता । धर्मताप्यबद्धाऽमुक्ता ।
 धर्मधातुरप्यबद्धोऽमुक्तः । धर्मनियामताप्यबद्धाऽमुक्तः । भूतकोटिरप्य-
 बद्धाऽमुक्तः । असत्तामुपादाय तथताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्ततामुपा-
 दाय तथताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नतामुपादाय तथताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 असत्तामुपादाय अवितथताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्ततामुपादाया-
 ऽवितथताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नतामुपादायाऽवितथताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 असत्तामुपादायाऽनन्यतथताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्ततामुपादाया-
 ऽनन्यतथताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नतामुपादायाऽनन्यतथताऽबद्धा-
 ऽमुक्ता । असत्तामुपादाय धर्मताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्ततामुपादाय-
 धर्मताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नतामुपादाय धर्मताऽबद्धाऽमुक्ता ।

असत्तामुपादाय धर्मधातुरबद्धोऽमुक्तः । विविक्ततामुपादाय
 धर्मधातुरबद्धोऽमुक्तः । अनुत्पन्नतामुपादाय धर्मधातुरबद्धोऽमुक्तः ।
 असत्तामुपादाय धर्मस्थितिताऽबद्धाऽमुक्ता । विविक्ततामुपादाय
 धर्मस्थितिताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नतामुपादाय धर्मस्थितिता-
 ऽबद्धाऽमुक्ता । असत्तामुपादाय धर्मनियामताऽबद्धाऽमुक्तः ।
 विविक्तताऽमुपादाय धर्मनियामताऽबद्धाऽमुक्ता । अनुत्पन्नतामुपादाय
 धर्मनियामताऽबद्धाऽमुक्ता । असत्तामुपादाय भूतकोटिरबद्धोऽमुक्तः ।
 विविक्ततामुपादाय भूतकोटिरबद्धोऽमुक्तः । अनुत्पन्नतामुपा-
 दाय भूतकोटिरबद्धोऽमुक्तः । असंस्कृतमप्यारुम्भन् पूर्णबद्ध
 ममुक्तः । असत्तामुपादायाऽसंस्कृतमबद्धममुक्तः । विविक्ततामुपा-
 दायाऽसंस्कृतमबद्धममुक्तः । अनुत्पन्नतामुपादायाऽसंस्कृतमबद्धममुक्तं
 इदमायुम्भन् पूर्णबोधिसत्त्वानां महासत्त्वानामामः । अबद्धममुक्तं
 नामधर्ममुखं ।

यद्दानपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । शीलपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 चान्तिपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । वीर्यपारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । ध्यान-
 पारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । प्रज्ञापारमिताऽबद्धाऽमुक्ता । अध्यात्म-
 शून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । वहिर्द्विशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अध्यात्मवहिर्द्वि-
 शून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । शून्यताशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । महाशून्यताऽबद्धा-
 ऽमुक्ता । परमार्थशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । संस्कृतशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता ।
 असंस्कृतन्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अत्यन्तशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनवराग-
 शून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । अनवकारशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । प्रकृतिशून्यता-
 ऽबद्धाऽमुक्ता । सर्वधर्मशून्यताऽबद्धाऽमुक्ता । खलचणशून्यताऽबद्धा-

ऽमुक्ता । अनूपलम्भशून्यताऽवद्धाऽमुक्ता । अभावशून्यताऽवद्धाऽमुक्ता ।
स्वभावशून्यताऽवद्धाऽमुक्ता । अभावस्वभावशून्यताऽवद्धाऽमुक्ता ।

सत्युपस्थानान्यवद्धान्यमुक्तानि । सम्यकप्रज्ञान्यावद्धान्यमुक्तानि ।
चक्षुपादा अवद्धा अमुक्ताः । इन्द्रियाण्यवद्धान्यमुक्तानि । वक्षान्य-
वद्धान्यमुक्तानि । बोध्यज्ञान्यवद्धान्यमुक्तानि । आर्याष्टाङ्गमार्गे-
ऽवद्धोऽमुक्तः । आर्य्यसत्यान्यवद्धान्यमुक्तानि । ध्यानान्यवद्धान्यमुक्तानि ।
अप्रमाणान्यवद्धान्यमुक्तानि । आरूप्यसमापत्तयोऽवद्धा अमुक्ताः ।
विमोक्षा अवद्धा अमुक्ताः । अनुपूर्वविहारसमापत्तयोऽवद्धा अमुक्ताः ।
शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोचमुखान्यवद्धान्यमुक्तानि । अभिज्ञा
अवद्धाऽमुक्ता । समाधयोऽवद्धा अमुक्ताः । धारणीमुखान्यवद्धान्य-
मुक्तानि । तथागतवलान्यवद्धान्यमुक्तानि । वैशारद्यान्यवद्धान्यमुक्तानि ।
प्रतिसम्बिदोऽवद्धा अमुक्ताः । महामैत्र्यवद्धाऽमुक्ता । महाकरुणा-
ऽवद्धाऽमुक्ता । आवेणिकबुद्धधर्मा अवद्धा अमुक्ताः । बोधिरवद्धा-
ऽमुक्ता । सर्वज्ञताऽवद्धाऽमुक्ता । मार्गाकारज्ञताऽवद्धाऽमुक्ता ।
सर्वाकारज्ञताऽवद्धाऽमुक्ता । बोधिसत्त्वोऽवद्धोऽमुक्तः । बुद्धोऽवद्धो-
ऽमुक्तः । तथताऽवद्धाऽमुक्ता । अवितथताऽवद्धाऽमुक्ता । अनन्यतथता-
ऽवद्धाऽमुक्ता । धर्मताऽवद्धाऽमुक्ता । धर्मधातुरवद्धोऽमुक्तः । धर्म-
स्थितिताऽवद्धाऽमुक्ता । धर्मनियामताऽवद्धाऽमुक्ता । भूतकोटि-
रवद्धोऽमुक्तः । असंस्कृतताऽवद्धाऽमुक्ता ।

सोऽवद्धाऽमुक्तायां दानपारमितायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां
शीलपारमितायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां चान्तिपारमितायां
स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां वीर्यपारमितायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां

ध्यानपारमितायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां प्रज्ञापारमितायां
 स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायामध्यात्मशून्यतायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां
 बहिर्दृशून्यतायां । स्थित्वा अवद्धाऽमुक्तायामध्यात्मबहिर्दृशून्यतायां
 स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां शून्यताशून्यतायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां
 महाशून्यतायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां परमार्थशून्यतायां स्थित्वा ।
 अवद्धाऽमुक्तायां संस्कृतशून्यतायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायामसंस्कृत-
 शून्यतायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायामत्यन्तशून्यतायां स्थित्वा । अवद्धा-
 ऽमुक्तायामनवरागशून्यतायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायामनवकारशून्य-
 तायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां प्रकृतिशून्यतायां स्थित्वा । अवद्धा-
 ऽमुक्तायां सर्वधर्मशून्यतायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां स्वलक्षणशून्य-
 तायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायामनुपलभशून्यतायां स्थित्वा । अवद्धा-
 ऽमुक्तायामभावशून्यतायां स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायां स्वभावशून्यतायां
 स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तायामभावस्वभावशून्यतायां स्थित्वा । अवद्धा-
 ऽमुक्तेषु चतुर्षु कृत्युपस्थानेषु स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तेषु चतुर्षु सम्यक्
 प्रहाणेषु स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तेषु चतुर्षु ऋद्धिपादेषु स्थित्वा । अवद्धा-
 ऽमुक्तेषु पञ्चस्त्रिन्दियेषु स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तेषु पञ्चसु बलेषु स्थित्वा ।
 अवद्धाऽमुक्तेषु सप्तसु बोध्यङ्गेषु स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्ते आर्याष्टाङ्गमार्गे
 स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तेष्वार्यसत्येषु स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तेषु चतुर्षु ध्यानेषु
 स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तेषु चतुर्ध्वप्रमाणेषु स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तासु चतुर्ध्व-
 रूप्यसमापत्तिषु स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तेषु अष्टासु विमोचेषु स्थित्वा ।
 अवद्धाऽमुक्तासु नवस्वनुपूर्वविहारसमापत्तिषु स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तेषु
 शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखेषु स्थित्वा । अवद्धाऽमुक्तास्वभि-

ज्ञासु स्थित्वा । अवद्धामुक्तेषु समाधिषु स्थित्वा । अवद्धामुक्तेषु धारणी-
मुखेषु स्थित्वा । अवद्धामुक्तेषु दशसु तथागतबलेषु स्थित्वा । अवद्धा-
मुक्तेषु चतुर्षु वैशारद्येषु स्थित्वा । अवद्धामुक्तासु चतसृषु प्रतिधन्वित्सु
स्थित्वा । अवद्धामुक्तायां महामैत्र्यां स्थित्वा । अवद्धामुक्तायां महा-
करुणायां स्थित्वा । अवद्धामुक्तेष्वावेणिकबुद्धधर्मेषु स्थित्वा । अवद्धा-
मुक्तायां बोधौ स्थित्वा । अवद्धामुक्तायां सर्वज्ञतायां स्थित्वा । अवद्धा-
मुक्तायां मार्गाकारज्ञतायां स्थित्वा । अवद्धामुक्तायां सर्वाकारज्ञतायां
स्थित्वा । अवद्धामुक्तायां तथतायां स्थित्वा । अवद्धामुक्तायामवि-
तथतायां स्थित्वा । अवद्धामुक्तायामनन्यतथतायां स्थित्वा । अवद्धा-
मुक्तायां धर्मतायां स्थित्वा । अवद्धामुक्ते धर्मधातौ स्थित्वा । अवद्धा-
मुक्तायां धर्मस्थितितायां स्थित्वा । अवद्धामुक्तायां धर्मनियामतायां
स्थित्वा । अवद्धामुक्तायां भूतकोटौ स्थित्वा । अवद्धामुक्तेऽमंस्कृते
स्थित्वा । अवद्धामुक्तेऽवद्धामुक्तान् सत्त्वान् परिमोचयिष्यति ।

अवद्धामुक्तोऽवद्धामुक्तं बुद्धचेत्रं परिशोधयिष्यति । अवद्धा-
मुक्तोऽवद्धामुक्तान् बुद्धान् भगवतः पर्युपासिष्यत । अवद्धामुक्तो-
ऽवद्धामुक्तान् धर्मान् श्रोष्यति । अवद्धामुक्तोऽवद्धामुक्तैर्बुद्धैर्भगव-
द्भिर्नजातुविरहितो भविष्यति । अवद्धामुक्तोऽवद्धामुक्ताभिरभिज्ञा-
भिर्न जातुविरहितो भविष्यति । अवद्धामुक्तोऽवद्धामुक्तैः पञ्चभिश्च-
क्षुर्भिर्न जातुविरहितो भवति । अवद्धामुक्तोऽवद्धामुक्ताभिर्धारणी-
भिर्न जातुविरहितो भविष्यति । अवद्धामुक्तोऽवद्धामुक्तैः समाधि-
भिर्न जातुविरहितो भविष्यति । अवद्धामुक्तोऽवद्धामुक्तां मार्गा-
कारज्ञतामुत्पादयिष्यति । अवद्धामुक्तोऽवद्धामुक्तां सर्वज्ञतां सर्वा-

कारज्ञतामभिसम्भोत्स्यते । अवद्धामुक्तोऽवद्धामुक्तं धर्माचक्रं प्रवर्त्तयिष्यति । अवद्धामुक्तोऽवद्धामुक्तान् सत्त्वां स्त्रिषु यानेषु नियोजयिष्यति । एवं खल्वायुष्मन् पूर्णं बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽवद्धामुक्तोऽवद्धामुक्ताभिः षड्भिः पारमिताभिः सर्वधर्मा ननु भोत्स्यते । असत्ताषु पादाय विविक्ततामुपादाय । अनुत्पादतामुपादय ।

एवं खल्वायुष्मन् पूर्णं बोधिसत्त्वो महासत्त्वोऽवद्धामुक्तो महायानं समाह सङ्गद्ध इति वेदितव्यः ।

अथायुष्मन् सुभूतिर्भगवन्तमेतदवोचत् । कतमद्भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । कियन्तो भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायानसंप्रस्थिता वेदितव्याः । कुतस्तद्यानं निर्यास्यति । क्वातद्यानं स्यास्यति । को वा तेन यानेन निर्यास्यति । एवमुक्ते भगवानायुष्मन्तं सुभूतिमेतदवोचत् । यत्सुभूते एवं वदसि । कतमद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । षट्पारमिता सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । कतमे षट् । दानपारमिता, शीलपारमिता, चान्तिपारमिता, वीर्यपारमिता, ध्यानपारमिता, प्रज्ञापारमिता ।

इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैर्दानमर्थिभ्यो ददाति यदुताऽध्यात्मिकवाह्यानि वस्तूनि तच्च सर्वसत्त्वैः साद्धं साधारणं कृत्वा अनुत्तरायां सम्यक् सम्बोधौ परिणामयत्यनुपलम्भयोगेन । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दानपारमिता । आह । कतमा भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपारमिता । भगवानाह । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः

सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैश्चित्तोत्पादैरात्मना च दशकुशलान्
कर्म्मपथान् समादाय वर्त्तते । परांश्च दशकुशलेषु कर्म्मपथेषु समा-
दापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति अनुपलम्भयोगेन । इयं
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य परामृष्टा शीलपारमिता । आह ।
कतमा भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य चान्तिपारमिता । भग-
वानाह । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वाकारज्ञता प्रति-
संयुक्तैर्मनसिकारैरात्मनाच्चान्तिसम्पन्नो भवति । परांश्च चान्तौ
समादापयत्यनुपलम्भयोगेन । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
चान्तिपारमिता । आह । कतमा भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
वीर्यपारमिता । भगवानाह । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः
सर्वाकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरात्मना च पञ्चसु पार-
मितास्त्रनिक्षिप्तधुरो भवति । परांश्च पञ्चसु पारमितासु नियोज-
यत्यनुपलम्भयोगेन । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वीर्यपारमिता ।
आह । कतमा भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ध्यानपारमिता ।
भगवानाह । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वाकारज्ञता
प्रतिसंयुक्तैर्मनसिकारैरुपाय कौशलेन ध्यानानि समापद्यते ।
परांश्च ध्यानेषु समादापयत्यनुपलम्भयोगेन । इयं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य ध्यानपारमिता । आह । कतमा भगवन् बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिता । भगवानाह । इह सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य सर्वाकारज्ञता प्रतिसंयुक्तैश्चित्तोत्पादैरात्मना च
सर्वधर्माणाऽभिनिविशते । सर्वधर्मानाञ्च प्रकृतिं प्रत्यवेक्षते
अनुपलम्भयोगेन । सर्वधर्माननभिनिविश्य सर्वधर्मप्रकृतिप्रत्यवे-

क्षणायां सत्त्वान् समादापयति निवेशयति प्रतिष्ठापयति अनुप-
सन्नयोगेन । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापारमिता । इदं
सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुता-
ऽध्यात्मशून्यता, वहिर्द्विशून्यता, अध्यात्मवहिर्द्विशून्यता, शून्यता-
शून्यता महाशून्यता, परमार्थशून्यता, संस्कृतशून्यता, असंस्कृत-
शून्यता । अत्यन्तशून्यता, अनवरागशून्यता, अनवकारशून्यता,
प्रकृतिशून्यता, सर्वधर्मशून्यता, खलक्षणशून्यता, अनुपसन्नशून्यता,
अभावशून्यता, स्वभावशून्यता, अभावस्वभावशून्यता ।

तच्च कतमाऽध्यात्मशून्यता, आध्यात्मिकाधर्मा उच्यन्ते । चक्षुः
श्रोत्रं घ्राणं जिह्वाकायोमनः । तच्च चक्षुश्चक्षुषाशून्यमकूटस्थाऽविना-
शितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । श्रोत्रं श्रोत्रेण शून्य-
मकूटस्थाऽविनाशितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा ।
घ्राणं घ्राणेन शून्यमकूटस्थाविनाशितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः
प्रकृतिरस्यैषा । जिह्वा जिह्वया शून्याऽकूटस्थाऽविनाशितामुपादाय ।
तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । कायः कायेन शून्योऽकूटस्थाऽविना-
शितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । मनोमनसा शून्य-
मकूटस्थाविनाशितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा ।
इयमुच्यतेऽध्यात्मशून्यता ।

तच्च कतमा वहिर्द्विशून्यता, बाह्याधर्मा उच्यन्ते रूपशब्दगन्ध-
रसस्पर्शधर्मा । तच्च रूपं रूपेण शून्यमकूटस्थाऽविनाशितामुपादाय ।
तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । शब्दः शब्देन शून्योऽकूटस्थाऽविना-

श्रितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । गन्धो गन्धेन शून्योऽकूटस्थाऽविनाश्रितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । रसोऽरसेन शून्योऽकूटस्थाऽविनाश्रितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । स्पर्शः स्पर्शेन शून्योऽकूटस्थाऽविनाश्रितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । धर्माधर्मैः शून्या अकूटस्थाऽविनाश्रितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । इयमुच्यते वहिर्द्विशून्यता ।

तत्र कतमाऽध्यात्मवहिर्द्विशून्यता, षडाध्यात्मिकान्यायतनानि, इमे उच्यन्ते आध्यात्मिकवाङ्मयधर्माः । तत्राध्यात्मिकाधर्मा वाङ्मयधर्मैः शून्याः अकूटस्थाऽविनाश्रितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । इमे वाङ्मयाधर्माः आध्यात्मिकैधर्मैः शून्याः अकूटस्थाऽविनाश्रितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । इयमुच्यते अध्यात्मवहिर्द्विशून्यता । तत्र कतमाशून्यताशून्यता । या सर्वधर्माणां शून्यता तथा शून्यतया शून्या शून्यताऽकूटस्थाऽविनाश्रितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । इयमुच्यते शून्यताशून्यता । तत्र कतमामहाशून्यता, पूर्वादिक् पूर्वयादिशा शून्या, दक्षिणादिग्दक्षिणयादिशाशून्या । पश्चिमादिक् पश्चिमयादिशा शून्या । उत्तरादिगूत्तरयादिशा शून्या । अधस्तादिग्धस्तादिशा शून्या । उपरिष्ठादिगूपरिष्ठादिशा शून्या । एवं विदिशोविदिग्भिः शून्या । अकूटस्थाऽविनाश्रितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । इयमुच्यते महाशून्यता । तत्र कतमा परमार्थशून्यता । परमार्था उच्यन्ते ये निर्व्वान्ति । तच्च निर्व्वानं निर्व्वानेन शून्यमकूटस्थाविनाश्रितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरेषामियं ।

इयमुच्यते परमार्थशून्यता । तत्र कतमा संस्कृतशून्यता । संस्कृत-
मुच्यते । कामधातुः रूपधातुः आरूप्यधातुः तत्र कामधातुः
कामधातुना शून्यः । रूपधातुरूपधातुना शून्यः । आरूप्यधातु-
रारूप्यधातुना शून्यः अकूटस्थाऽविनाशितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः
प्रकृतिरेषामियं । इयमुच्यते संस्कृतशून्यता । तत्र कतमाऽसंस्कृत-
शून्यता । असंस्कृतमुच्यते यस्य नोत्पादो न निरोधो न स्थिते-
रन्यथात्वमिदमुच्यते । संस्कृतं । तच्चाऽसंस्कृतमसंस्कृतेन शून्यमकूट-
स्थाऽविनाशितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । इयमु-
च्यतेऽसंस्कृतशून्यता । तत्र कतमाऽत्यन्तशून्यता यस्यान्तोमोपलभ्यते
तदत्यन्तं । अत्यन्तमत्यन्तेन शून्यमकूटस्थाविनाशितामुपादाय ।
तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा इयमुच्यतेऽत्यन्तशून्यता । तत्र कतमा-
ऽनवरागशून्यता । यस्याऽवरं नोपलभ्यते । नाऽयं तस्यागतिर्नोप-
लभ्यते नोगतिः । अनवरागमनवरागेण शून्यमकूटस्थाविनाशि-
तामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । इयमुच्यते ऽनवरा-
गशून्यता । तत्र कतमाऽनवकारशून्यता । यत्र न कस्यचिद्वर्णस्य
च्छोरणमस्ति, अनवकारोऽनवकारेण शून्योऽकूटस्थाऽविनाशिता-
मुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । इयमुच्यतेऽनवकारशून्यता ।
तत्र कतमाप्रकृतिशून्यता, या सर्वधर्माणां प्रकृतिः संस्कृतानां वाऽ-
संस्कृतानां वा, सा न आवकैः कृता न प्रत्येकबुद्धैः न बोधिसत्त्वै-
र्महासत्त्वैः न तथागतैरर्हद्भिः सम्यक् सम्बुद्धैः कृता प्रकृतिः प्रकृ-
त्याशून्याऽकूटस्थाऽविनाशितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्या
दृश्यं । इयमुच्यते प्रकृतिशून्यता । तत्र कतमासर्वधर्मशून्यता ।

सर्वधर्मा उच्यन्ते । रूपं वेदनासंज्ञासंस्काराविज्ञानं चक्षुःश्रोत्र-
 घ्राणं जिह्वा कायमनः । रूपं शब्दोगन्धोरसः स्पर्शधर्माः । चक्षु-
 र्विज्ञानं श्रोत्रविज्ञानं घ्राणविज्ञानं जिह्वाविज्ञानं कायविज्ञानं
 मनोविज्ञानं । चक्षुःसंस्पर्शः श्रोत्रसंस्पर्शः घ्राणसंस्पर्शः जिह्वासंस्पर्शः
 कायसंस्पर्शं मनःसंस्पर्शः । चक्षुःसंस्पर्शजावेदना, श्रोत्रसंस्पर्शजावेदना,
 घ्राणसंस्पर्शजावेदना, जिह्वासंस्पर्शजावेदना, कायसंस्पर्शजावेदना, मनः
 संस्पर्शजावेदना । रूपिणोधर्माः । अरूपिणोधर्माः । संस्कृताधर्मा,
 असंस्कृताधर्माः । इमे उच्यन्ते सर्वधर्माः । सर्वधर्माः सर्वधर्मैः
 शून्याः अकूटस्थाऽविनाशितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरे-
 वामियं । इयमुच्यते सर्वधर्मशून्यता । तच्च कतमा खललक्षणशून्यता ।
 रूपलक्षणं रूपमनुपलभ्यनामलक्षणावेदना । उद्ग्रहणलक्षणासंज्ञा ।
 अभिज्ञासंस्कारलक्षणाः संस्काराः । विज्ञानलक्षणं विज्ञानं । दुःख-
 लक्षणाः स्कन्धाः । आशीविषलक्षणाधातवः । आपद्धारलक्षणान्या-
 यतनानि । सामग्रीलक्षणः । प्रतीत्यसमुत्पादः । परित्यागलक्षणा
 दानपारमिताः । अनुदाहलक्षणा ग्रीलपारमिता । अकोपनालक्षणा
 क्षान्तिपारमिताः । अनवमद्यलक्षणा वीर्यपारमिता । संयदलक्षणा
 ध्यानपारमिता । असङ्गलक्षणा प्रज्ञापारमिता । अकोपनालक्षणानि
 चत्वारि ध्यानानि, चत्वार्यप्रमाणानि चतस्र आरूप्यसमापत्तयः ।
 नैर्यानिकलक्षणाः सप्तचिंशद्बोधिपक्षाधर्माः । विविक्तलक्षणं शून्यता-
 विमोक्षमुखं । शान्तलक्षणमामिमित्तविमोक्षमुखं । दुःखामोक्षलक्षण-
 मप्रणिहितविमोक्षमुखं । विमोचनालक्षणा विमोक्षाः । सुनिश्चित-
 लक्षणानि वक्ष्यामि । सुप्रतिष्ठितलक्षणानि वैशारद्यानि । अना-

लक्षणाः प्रतिबन्धिदः । हितोपसंहारलक्षणा महामैत्री ।
 चाणलक्षणा महाकरुणा । प्रामोदलक्षणा महासुदिता । असंकीर्ण-
 लक्षणा महोपेक्षा । असंहार्यलक्षणा अष्टादशावेणिका बुद्धधर्माः ।
 प्रत्यक्षलक्षणा सर्वकारज्ञताज्ञानं । यच्च संस्कृतानां धर्माणां लक्षणं
 यच्चाऽसंस्कृतानां धर्माणां लक्षणं । स्वेनस्वेनलक्षणेन सर्व एते धर्माः
 शून्याः अकूटस्थाऽविनाशितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरे-
 षामिधं । इयमुच्यते स्वलक्षण शून्यता । तच्च कतमा अनुपलम्भ
 शून्यता । यच्चाऽतीतं नोपलभ्यते । अनागतं नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नस्य
 स्थितिर्नोपलभ्यते । अनुपलम्भोऽनुपलम्भेन शून्योऽकूटस्थाविनाशिता-
 मुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । इयमुच्यतेऽनुपलम्भ-
 शून्यता । तच्च कतमा । *भावस्वभावशून्यता । नास्ति सांयोगिकः
 स्वभावः प्रतीत्यसमुपपन्नत्वात् सर्वधर्माणां । संयोगः संयोगेन शून्यो
 ऽकूटस्थाविनाशितामुपादाय । तत्कस्य हेतोः प्रकृतिरस्यैषा । इय-
 मुच्यतेऽभावस्वभावशून्यता । पुनरपरं संभृते भावोभावेन शून्याः ।
 अभावोऽभावेन शून्यः । स्वभावः स्वभावेन शून्यः । परभावः परभावेन
 शून्यः । तच्च कतमाभावः । भाव उच्यते पञ्चस्कन्धाः । पञ्चस्कन्धाः
 पञ्चस्कन्धैः शून्याः । एवं भावोभावेन शून्यः । कतमभावः स्वभावेन
 शून्यः । अभाव उच्यतेऽसंस्कृतं । तच्चाऽसंस्कृतमसंस्कृतेन शून्यं ।
 अभावोऽभावेन शून्यः । स्वभावः स्वभावेन शून्यः । परभावः पर-
 भावेन शून्यः । स्वभाव उच्यते प्रकृतिरविपरीतं । तच्च या शून्यता

* आदर्शपुस्तके ऽभावशून्यता स्वभावशून्यतयोरत्रनिर्देशो नास्ति किन्तु
 पञ्चास्योर्विवरणं दृश्यते ।

ज्ञानज्ञानेन कृता न दर्शनेन । इयमुच्यते स्वभावशून्यता । तत्र
कतमापरभावः शून्यता । या उत्पादादा तथागतानाममुत्पादादा
तथागतानां स्थितैरेष धर्मस्थितिता, धर्मता धर्मधातु धर्मनियाम-
मता । तथता अवितथता, अनन्य तथता, भूतकोटिः । इति हि
येषां धर्माणां परेण शून्यता । इयमुच्यते परभावशून्यता । इदं
सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदूत-
शूरङ्गमोनाम समाधिः । रत्नमुद्रानाम समाधिः । सिंहविक्रीडि-
तोनाम समाधिः । सुचन्द्रोनाम समाधिः । चन्द्रध्वजकेतुर्नाम
समाधिः । सर्वधर्मोद्गतोनाम समाधिः । अधिवचनसंप्रवेशोनाम
समाधिः । विलोकितमूर्द्धोनाम समाधिः । धर्मधातुनियतोनाम
समाधिः । नियतध्वजकेतुर्नाम समाधिः । वज्रोनाम समाधिः ।
सर्वधर्मप्रवेशमुद्रानाम समाधिः । समाधिराजसुप्रतिष्ठितोनाम
समाधिः । रश्मिप्रसक्तोनाम समाधिः । बलव्यूहोनाम समाधिः ।
समुद्गतोनाम समाधिः । निरुक्तानियतप्रवेशोनाम समाधिः ।
अधिवचनसंप्रवेशोनाम समाधिः । दिग्विलोकितोनाम समाधिः ।
आधारमुद्रानाम समाधिः । असम्प्रमोषोनाम समाधिः । सर्व-
धर्मसमवसरणसागरसमुद्रानाम समाधिः । आकाशस्फुरणोनाम
समाधिः । वज्रमण्डलोनाम समाधिः । ध्वजारकेयूरोनाम
समाधिः । इन्द्रकेतुर्नाम समाधिः । ओतोऽनुगतोनाम समाधिः ।
सिंहविजृम्भितोनाम समाधिः । व्यस्तलोनाम समाधिः । रणञ्ज-
नोनाम समाधिः । वैरोचनोनाम समाधिः । अनद्योनाम समाधिः ।

अनिकेतस्थितोनाम समाधिः । निश्चितोनाम समाधिः । विमल-
 प्रदीपोनाम समाधिः । अनन्तप्रभोनाम समाधिः । प्रभाकरोनाम
 समाधिः । समन्तावभासोनाम समाधिः । शुद्धमारोनाम समाधिः ।
 विमलप्रभोनाम समाधिः । रतिङ्करोनाम समाधिः । विद्युत्प्रदीपो-
 नाम समाधिः । अक्षयोनाम समाधिः । अजेयोनाम समाधिः ।
 तेजोवतीनाम समाधिः । क्षयापगतोनाम समाधिः । अनिञ्जोनाम
 समाधिः । अविवर्त्तोनाम समाधिः । सूर्यप्रदीपोनाम समाधिः ।
 चन्द्रविमलोनाम समाधिः । प्रज्ञाप्रदीपोनाम समाधिः । शुद्ध-
 प्रतिभासोनाम समाधिः । आलोककरोनाम समाधिः । कारा-
 कारोनाम समाधिः । ज्ञानकेतुर्नाम समाधिः । वज्रीपमोनाम
 समाधिः । चित्तस्थितिर्नाम समाधिः । समन्तालोकोनाम समाधिः ।
 सुप्रतिष्ठितोनाम समाधिः । रत्नकोटिर्नाम समाधिः । वरधर्म-
 सुद्रानाम समाधिः । सर्वधर्मममतानाम समाधिः । रतिजहोनाम
 समाधिः । धर्मोद्गतोनाम समाधिः । विकिरणोनाम समाधिः ।
 सर्वधर्मपदप्रभेदोनाम समाधिः । समाचरावकारोनाम समाधिः ।
 अचरापगतोनाम समाधिः । अरम्बरणच्छेदोनाम समाधिः ।
 अविकारोनाम समाधिः । प्रभाकरोनाम समाधिः । नामनियत-
 प्रवेशोनाम समाधिः । अनिकेतचारीनाम समाधिः । तिमिरापगतो-
 नाम समाधिः । चारित्रवतीनाम समाधिः । अवल्लानाम समाधिः ।
 विषयतीर्णोनाम समाधिः । सर्वगुणसञ्चयोनाम समाधिः । स्थित-
 निश्चितोनाम समाधिः । शुभपुष्पितशुद्धिर्नाम समाधिः । बोध्यज्ञ-
 वतीनाम समाधिः । अनन्तप्रतिभावोनाम समाधिः । असमसमो-

नाम समाधिः । सर्वधर्मातिक्रमणोनाम समाधिः । परिच्छेदकरो-
 नाम समाधिः । विमतिविकिरणोनाम समाधिः । निरधिष्ठानो-
 नाम समाधिः । एकव्यूहोनाम समाधिः । आकाराभिनिर्धारो-
 नाम समाधिः । एकाकारोनाम समाधिः । सर्वसुखदुःखनिरभि-
 नन्दीनाम समाधिः । सर्वाकारवरोपेतोनाम समाधिः । आकारा-
 नवकारोनाम समाधिः । नैर्वैधिकसर्वभवतलापगतोनाम समाधिः ।
 संकेतस्तप्रवेशोनाम समाधिः । गौर्घोषाक्षरविमुक्तोनाम समाधिः ।
 ज्वलनोष्कानाम समाधिः । लक्षणपरिशोधनोनाम समाधिः ।
 अनभिलक्षितोनाम समाधिः । सर्वाकारवरोपेतोनाम समाधिः ।
 सर्वसुखदुःखनिरभिनन्दीनाम समाधिः । अचयकरणोनाम
 समाधिः । धारणीमतिर्नाम समाधिः । सम्यक्त्वमिथ्यात्वसंप्रशमोनाम
 समाधिः । सर्वरोधनिरोधसंप्रशमनोनाम समाधिः । अनुयोधा-
 प्रतिरोधोनाम समाधिः । विमरप्रभोनाम समाधिः । सारवतीनाम
 समाधिः । परिपूर्णचन्द्रविमलोनाम समाधिः । विद्युत्प्रभोनाम
 समाधिः । महाव्यूहोनाम समाधिः । सर्वलोकप्रभाकरोनाम
 समाधिः । समाधिसमतानाम समाधिः । अरजोविरजोनयुक्तोनाम
 समाधिः । अरणसरणसमवसरणोनाम समाधिः । अरणसरणसर्व-
 समवसरणोनाम समाधिः । अनिलान्निकेतनिरतोनाम समाधिः ।
 तथतास्त्रितनिश्चितोनाम समाधिः । कायकलिसंप्रमथनीनाम
 समाधिः । वज्रालिविध्वंसनगणकल्पोनाम समाधिः । आकाशा-
 वज्रविमुक्तिनिरूपलेपोनाम समाधिः ॥ ० ॥

शतसाहस्राः प्रज्ञापारमितायाः सप्तमः परिवर्तः ॥

अथ अष्टमः परिवर्तः ।

तत्र कतमः शूरङ्गमोनाम समाधिः । यः समाधिः सर्व्वसमा-
धीनां गोचरमनुभवत्ययमुच्यते शूरङ्गमोनाम समाधिः । तत्र
कतमा रत्नमुद्रानाम समाधिः । येन समाधिना सर्व्वसमाधयो-
मुद्रिता भवन्ति । अयमुच्यते रत्नमुद्रानाम समाधिः । तत्र कतमः
सिंहविक्रीडितोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्व्वसमाधि-
भिर्व्विक्रीडयत्ययमुच्यते सिंहविक्रीडितोनाम समाधिः ।

तत्र कतमः सुचन्द्रोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा
सर्व्वसमाधीनवभासयति । अयमुच्यते सुचन्द्रनाम समाधिः । तत्र
कतमश्चन्द्रध्वजकेतुर्नाम समाधिः । यः समाधिः सर्व्वसमाधीनां
ध्वजं धारयति । अयमुच्यते चन्द्रध्वजकेतुर्नाम समाधिः । तत्र
कतमः सर्व्वधर्मोद्भूतोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्व्व-
समाधिभिरभ्युद्गच्छति । अयमुच्यते सर्व्वधर्मोद्भूतोनाम समाधिः ।
तत्र कतमो विज्ञोक्तमूर्द्धोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा
सर्व्वसमाधीनां मूर्द्धानं विज्ञोकयति । अयमुच्यते विज्ञोक्तमूर्द्धो-
नाम समाधिः । तत्र कतमो धर्मधातुनियतोनाम समाधिः ।
यत्र समाधौ स्थित्वा धर्मधातौ निश्चयं गच्छति । अयमुच्यते
धर्मधातुनियतोनाम समाधिः । तत्र कतमोनियत ध्वजकेतुर्नाम
समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्व्वसमाधीनां नियतं ध्वजं
धारयति । अयमुच्यते नियतध्वजकेतुर्नाम समाधिः । तत्र कतमो

वज्रोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा न भिद्यते । अयमुच्यते वज्रोनाम समाधिः । तत्र कतमः सर्वधर्मप्रवेशमुद्रानाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वधर्माणां मुद्रां प्रविशत्ययमुच्यते सर्वधर्मप्रवेशमुद्रानाम समाधिः । तत्र कतमः समाधिराजसु प्रतिष्ठितोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधिषु राजसु प्रतिष्ठानेन प्रतितिष्ठति । अयमुच्यते समाधिराजसु प्रतिष्ठितोनाम समाधिः । तत्र कतमोरश्मिप्रमुक्तोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां रश्मीनवसृजति । अयमुच्यते रश्मिप्रमुक्तोनाम समाधिः । तत्र कतमोवलव्यूहोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां वलव्यूहतां कारयति । अयमुच्यते वलव्यूहोनाम समाधिः । तत्र कतमः समुद्रतोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थितस्य सर्वे समाधयः समुद्रच्छन्ति । अयमुच्यते समुद्रतोनाम समाधिः । तत्र कतमोनिरुक्ति नियतप्रवेशोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां निरुक्तिनिर्देशान् प्रवेशयति । अयमुच्यते निरुक्तिनियतप्रवेशोनाम समाधिः । तत्र कतमोवचनसंप्रवेशोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनामधिवचनानि प्रवेशयति । अयमुच्यते ऽधिवचनसंप्रवेशोनाम समाधिः । तत्र कतमोदिग्विलोकितोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनं दिशो विलोकयति अयमुच्यते दिग्विलोकितोनाम समाधिः । तत्र कतम आधारमुद्रानाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां मुद्राधारयति । अयमुच्यते आधारमुद्रानाम समाधिः । तत्र कतमोऽसंप्रमोदोनाम

समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा तस्य समाधयो न मुञ्चन्ति ।
 अयमुच्यते ऽसंप्रमोषोनाम समाधिः । तत्र कतमः सर्वधर्मसमवशरणं
 सागरमुद्रा नामसमाधिः । यत्र समाधौ स्थितस्य सर्वे समाधयः
 संग्रहं समवशरणं गच्छन्ति । अयमुच्यते सर्वधर्मसमवशरणं
 सागरमुद्रा नामसमाधिः । तत्र कतम आकाशस्फुरणोनाम
 समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनामाकाशस्फुरणतया
 स्फुरति । अयमुच्यते आकाशस्फुरणोनाम समाधिः । तत्र कतमो
 वज्रमण्डलोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां
 मण्डलानि धारयति । अयमुच्यते वज्रमण्डलोनाम समाधिः । तत्र
 कतमोरणजहोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वक्लेशमलान्
 शोषयति । अयमुच्यते रणजहोनाम समाधिः । तत्र कतमो-
 वैरोचनोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीन-
 वभासयति तपति विरोचते । अयमुच्यते वैरोचनोनाम समाधिः ।
 तत्र कतमो ऽनेषोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा न
 कश्चिद्धर्ममेषते । अयमुच्यते ऽनेषोनाम समाधिः । तत्र कतमो-
 ऽनिकेतस्थितोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा न कश्चिद्धर्मं
 निकेतस्थितं समनुपश्यति । अयमुच्यते ऽनिकेतस्थितोनाम समाधिः ।
 तत्र कतमोनिश्चितोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थितस्य न
 चित्तं न चेतसिकाधर्माप्रवर्तन्ते । अयमुच्यते निश्चितोनाम
 समाधिः । तत्र कतमो विमलप्रदीपोनाम समाधिः । यत्र समाधौ
 स्थित्वा सर्वसमाधीनां विमलप्रदीपं करोति । अयमुच्यते विमल-
 प्रदीपोनाम समाधिः । तत्र कतमोऽनन्तप्रभोनाम समाधिः ।

यत्र समाधौ स्थित्वा ऽनन्तां प्रभां करोति । अयमुच्यते ऽनन्त-
 प्रभोनाम समाधिः । तत्र कतमः प्रभाकरोनाम समाधिः । यस्य
 समाधेः सहप्रतिबिम्बात् सर्वसमाधीनां प्रभां करोति । अयमुच्यते
 प्रभाकरोनाम समाधिः । तत्र कतमः समन्तावभासोनाम समाधिः ।
 यस्य समाधेः सहप्रतिबिम्बात् सर्वसमाधिमुखान्यवभासयति ।
 अयमुच्यते समन्तावभासोनाम समाधिः । तत्र कतमः शुद्धसारो-
 नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा समाधीनां शुद्धसमन्ता-
 मनुप्राप्नोति । अयमुच्यते शुद्धसारोनाम समाधिः । तत्र कतमो
 विमलप्रभोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां
 मलमपकर्षति । सर्वसमाधींश्च प्रतिभासयति । अयमुच्यते विमल-
 प्रभोनाम समाधिः । तत्र कतमोरतिकरोनाम समाधिः । यत्र
 समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां रतिमनुभवति । अयमुच्यते
 रतिकरोनाम समाधिः । तत्र कतमो विद्युत् प्रदीपोनाम समाधिः ।
 यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां प्रदीपं करोति । अयमुच्यते
 विद्युत्प्रदीपोनाम समाधिः । तत्र कतमो ऽक्षयोनाम समाधिः ।
 यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां नैव क्षयं नाक्षयं समनुपश्यति ।
 अयमुच्यते ऽक्षयोनाम समाधिः । तत्र कतम स्तेजोवतीनाम
 समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीं स्तेजसाश्रिया च
 व्यस्रयति । अयमुच्यते तेजोवतीनाम समाधिः । तत्र कतमः
 क्षयापगतोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधी न
 क्षयाननुपश्यति । तथा च पश्यति यथाह्यपि न समनुपश्यति ।
 अयमुच्यते क्षयापगतोनाम समाधिः । तत्र कतमो ऽनिच्छोनाम

समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनञ्जाति न मन्यते न
 शब्दते न प्रपञ्चयति ते मोक्ष्यते ऽनिञ्जोनाम समाधिः । तत्र कतमो
 ऽविवर्त्तोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां
 विवर्त्तनं न समनुपश्यति । अयमुच्यते ऽविवर्त्तोनाम समाधिः । तत्र
 कतमः सूर्यप्रदीपोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमा-
 धीनां मुखमवभासयति । अयमुच्यते सूर्यप्रदीपोनाम समाधिः ।
 तत्र कतमश्चन्द्रविमलोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा
 सर्वसमाधीनामनन्धाकारं करोति । अयमुच्यते चन्द्रविमलोनाम
 समाधिः । तत्र कतमः शुद्धप्रतिभासोनाम समाधिः । यत्र
 समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां चतस्रः प्रतिसम्बिदः प्रतिलभते
 ऽयमुच्यते शुद्धप्रतिभासोनाम समाधिः । तत्र कतम आलोक-
 करोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधिमुखानामा-
 लोकं करोति । अयमुच्यते आलोककरोनाम समाधिः । तत्र
 कतमः काराकारोनाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्व-
 समाधीनां कारगतां क्रियां करोति । अयमुच्यते काराकारोनाम
 समाधिः । तत्र कतमो ज्ञानकेतुर्नाम समाधिः । यत्र समाधौ
 स्थित्वा सर्वसमाधीनां ज्ञानकेतुं समनुपश्यति । अयमुच्यते
 ज्ञानकेतुर्नाम समाधिः । तत्र कतमो वज्रोपमोनाम समाधिः ।
 यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां निर्व्वेधिकं करोति । यत्
 समाधिमपि न समनुपश्यति । अयमुच्यते वज्रोपमोनाम
 समाधिः । तत्र कतमश्चित्तस्थितिर्नाम समाधिः । यत्र समाधौ
 स्थित्वा ऽस्य चित्तं न विचलति । न विवर्त्तते न परिचलति न

विघातमापद्यते । न वा ऽस्यैवं भवति चित्तमिदमिति । अय-
मुच्यते चित्तस्थितिर्नाम समाधिः । तच्च कतमः समन्तालोकोनाम
समाधिः । यच्च समाधौ स्थित्वा समन्तादासीकं समनुपश्यति ।
अयमुच्यते समन्तालोकोनाम समाधिः । तच्च कतमः सुप्रतिष्ठि-
तोनाम समाधिः । यच्च समाधौ स्थित्वा सर्व्वसमाधिषु सुप्रतिष्ठितो
भवति । अयमुच्यते सुप्रतिष्ठितो नाम समाधिः । तच्च कतमो
रत्नकोटिर्नाम समाधिः । यच्च समाधौ स्थित्वा सर्व्वसमाधयः समन्ता-
द्रत्नकोटिरिव संदृश्यते । अयमुच्यते रत्नकोटिर्नाम समाधिः । तच्च
कतमो वरधर्ममुद्रानाम समाधिः । यच्च समाधौ स्थित्वा सर्व्व-
समाधयोमुद्रिता भवन्ति । अमुद्राकोटिमुद्रिततामुपादाय । अय-
मुच्यते वरधर्ममुद्रानाम समाधिः । तच्च कतमा सर्व्वधर्मसमतानाम
समाधिः । यच्च समाधौ स्थित्वा न कश्चिद्धर्मं समतानिर्मुक्तं
समनुपश्यति । अयमुच्यते सर्व्वधर्म समतानाम समाधिः । तच्च
कतमो रतिञ्जहोनाम समाधिः । यच्च समाधौ स्थित्वा सर्व्वसमा-
धीनां सर्व्वधर्मानाञ्च रतिञ्जहाति । अयमुच्यते रतिञ्जहोनाम
समाधिः । तच्च कतमो धर्मेद्गतोनाम समाधिः । यच्च समाधौ
स्थित्वा सर्व्वधर्माणां तमोविधर्मात् सर्व्वसमाधिभिश्चोद्गच्छति ।
अयमुच्यते धर्मेद्गतोनाम समाधिः । तच्च कतमो विकिरणोनाम
समाधिः । यच्च समाधौ स्थित्वा सर्व्वसमाधिभिः सर्व्वधर्मान् विकि-
रयति । अयमुच्यते विकिरणोनाम समाधिः । तच्च कतमः
सर्व्वधर्मपदप्रभेदोनाम समाधिः । यच्च समाधौ स्थित्वा सर्व्वसमा-
धीनां सर्व्वधर्मानाञ्च पदानि प्रभिनन्ति । अयमुच्यते सर्व्वधर्मपद-

प्रभेदोनाम समाधिः । तत्र कतमः समाचराकारोनाम समाधिः ।
यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां समाचरतां प्रतिपद्यते । अय-
मुच्यते समाचराकारोनाम समाधिः । तत्र कतमो ऽचरापगतो-
नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनामेकाचरमपि
नोपलभते । अयमुच्यते ऽचरापगतो नाम समाधिः । तत्र कतम
आरम्बणच्छेदनो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्व-
समाधीनामारम्बणच्छेदो भवति । अयमुच्यते आरम्बणच्छेदनो
नाम समाधिः । तत्र कतमः अविकारो नाम समाधिः । यत्र
समाधौ स्थित्वा सर्वधर्माणां विकारान् नोपलभते । अयमुच्यते
अविकारो नाम समाधिः । तत्र कतमो ऽप्रकारो नाम समाधिः ।
यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वधर्माणां प्रकारमपि नोपलभते । अय-
मुच्यते ऽप्रकारो नाम समाधिः । तत्र कतमः अनिकेतचारी नाम
समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां निकेतं नोपलभते ।
अयमुच्यते अनिकेतचारी नाम समाधिः । तत्र कतमस्तिमिरा-
पगतो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वधर्माणां तिमिरं
विशोधयति । अयमुच्यते तिमिरापगतो नाम समाधिः । तत्र
कतमस्वारिचवती नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्व-
समाधीनाञ्चरन्तं समनुपश्यति । अयमुच्यते चारिचवती नाम
समाधिः । तत्र कतमः असलो नाम समाधिः । यत्र समाधौ
स्थित्वा सर्वसमाधीनाञ्चलान् समनुपश्यति । अयमुच्यते असलो
नाम समाधिः । तत्र कतमो विषयतीर्णो नाम समाधिः । यत्र
समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां विषयं समतिक्रामति । अयमुच्यते

विषयतीर्णो नाम समाधिः । तत्र कतमः सर्वगुणसञ्चयगतो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वधर्माणां सर्वसमाधीनाञ्च गुणसञ्चयमनुप्राप्नोति । अयमुच्यते सर्वगुणसञ्चयगतो नाम समाधिः । तत्र कतमः स्थितनिश्चितो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थितस्य सर्वसमाधिषु चित्तं न प्रवर्तते । अयमुच्यते स्थितनिश्चितो नाम समाधिः । तत्र कतमः शुभपुष्पितशुद्धिर्नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां शुभपुष्पितशुद्धिं प्रतिलभते ऽयमुच्यते शुभपुष्पितशुद्धिर्नाम समाधिः । तत्र कतमो बोध्यङ्गवती नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां सप्तबोध्यङ्गानि प्रतिलभते । अयमुच्यते बोध्यङ्गवती नाम समाधिः । तत्र कतमो अनन्तप्रतिभानो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा समाधिष्वनन्तं प्रतिलभते । अयमुच्यते अनन्तप्रतिभानो नाम समाधिः । तत्र कतमो समसमो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधिष्वसमसमतां प्रतिलभते । अयमुच्यते असमसमो नाम समाधिः । तत्र कतमः सर्वधर्मातिक्रमणो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वत्रैधातुकं समति क्रामति । अयमुच्यते सर्वधर्मातिक्रमणो नाम समाधिः । तत्र कतमः परिच्छेदकरो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वधर्माणां सर्वसमाधीनाञ्च परिच्छेदं पश्यति । अयमुच्यते परिच्छेदकरो नाम समाधिः । तत्र कतमो विमतिविकिरणो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां सर्वधर्माणाञ्च विमतिविकिरणतामनुप्राप्नोति । अयमुच्यते विमतिविकिरणो

नाम समाधिः । तत्र कतमो निरधिष्ठानो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वधर्माणां स्थानं न समनुपश्यति । अयमुच्यते निरधिष्ठानो नाम समाधिः । तत्र कतम एकव्यूहो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा न कस्यचिद्गुणस्य दयतां समनुपश्यति । अयमुच्यते एकव्यूहो नाम समाधिः । तत्र कतम आकाराऽभिनिर्हारो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वधर्माणां सर्वसमाधीनाञ्चाकाराऽभिनिर्हारं समनुपश्यति । अयमुच्यते आकाराभिनिर्हारो नाम समाधिः । तत्र कतम एकाकारो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनामाकारं न समनुपश्यति । अयमुच्यते एकाकारो नाम समाधिः । तत्र कतम आकारानवकारो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनामदयतां समनुपश्यति । अयमुच्यते आकारानवकारो नाम समाधिः । तत्र कतमो नैर्वेधिकसर्वभवतलविगतो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां नैर्वेधिकज्ञानमनुप्रविशति । यस्याऽनुप्रवेशाच्च किञ्चिच्च प्रतिविध्यति । अयमुच्यते नैर्वेधिकसर्वभवतलविगतो नाम समाधिः । तत्र कतमः सङ्केतरुतप्रवेशो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां सङ्केतरुतानि प्रवेशयति । अयमुच्यते सङ्केतरुतप्रवेशो नाम समाधिः । तत्र कतमो गौर्घोषाक्षरविमुक्तो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां गौर्घोषाक्षरविमुक्तान् समनुपश्यति । अयमुच्यते गौर्घोषाक्षरविमुक्तो नाम समाधिः । तत्र कतमो ज्वलनोष्का नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीर्ज्ञेयसाऽवभास-

यति । अयमुच्यते ज्वलनोष्का नाम समाधिः । तत्र कतमोलक्षण
परिशोधनो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थितस्य सर्वसमाधीनां
लक्षणानि परिशुध्यन्ते । अयमुच्यते लक्षणपरिशोधनो नाम
समाधिः । तत्र कतमो ऽनभिलक्षितो नाम समाधिः । यत्र
समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनभिलक्षितान् समनुपश्यति । अय-
मुच्यते अनभिलक्षितो नाम समाधिः । तत्र कतमः सर्वाकारवरो-
पेतो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थितस्य सर्वसमाधयः सर्वा-
कारवरोपेता भवन्ति । अयमुच्यते सर्वाकारवरपेतो नाम समाधिः ।
तत्र कतमः सर्वसुखदुःखनिरभिनन्दौ नाम समाधिः । यत्र
समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां सुखदुःखानि नानुपश्यति ।
अयमुच्यते सर्वसुखदुःखनिरभिनन्दौ नाम समाधिः । तत्र कतमो-
ऽक्षयकरण्डो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां
क्षयं न समनुपश्यति । अयमुच्यते ऽक्षयकरण्डो नाम समाधिः ।
तत्र कतमाधारणीमतिर्नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा
सर्वधारणी न्धारयति । अयमुच्यते धारणीमतिर्नाम समाधिः ।
तत्र कतमः सम्यक्त्वमिथ्यत्व सर्वसंग्रसनो नाम समाधिः । यत्र
समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां सम्यक्त्वमिथ्यात्वं न समनुपश्यति ।
अयमुच्यते सम्यक्त्वमिथ्यात्व सर्वसंग्रसनो नाम समाधिः । तत्र
कतमः सर्वरोधप्रतिरोध प्रशमनो नाम समाधिः । यत्र समाधौ
स्थित्वा सर्वसमाधीनां रोधं विरोधं समनुपश्यति । अयमुच्यते
सर्वरोधविरोधप्रशमनो नाम समाधिः । तत्र कतमो ऽनुरोधाप्रति-
रोधो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वधर्माणां सर्वस-

माधीनाञ्चानुरोधाप्रतिरोधं न समनुपपद्यति । अयमुच्यते ऽनु-
 रोधाप्रतिरोधो नाम समाधिः । तत्र कतमो विमलप्रभो नाम
 समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां प्रभामण्डलं नोप-
 लभते । अयमुच्यते विमलप्रभो नाम समाधिः । तत्र कतमः
 सारवती नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां
 सारं समनुपपद्यति । अयमुच्यते सारवती नाम समाधिः ।
 तत्र कतमः परिपूर्णचन्द्राभविमलो नाम समाधिः । यत्र
 समाधौ स्थितस्य सर्वसमाधयः परिपूर्णा भवन्ति । तद्यथापि
 नाम पौर्णमास्यां चन्द्रमण्डलं । अयमुच्यते परिपूर्णचन्द्राभविमलो
 नाम समाधिः । तत्र कतमो महाव्यूहो नाम समाधिः । यत्र
 समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधि महाव्यूहसमन्नागतो भवति । अय-
 मुच्यते महाव्यूहो नाम समाधिः । तत्र कतमः सर्वाकारप्रभाकरो
 नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीन् सर्वधर्मांश्चाव-
 भासयति । अयमुच्यते सर्वाकारप्रभाकरो नाम समाधिः । तत्र
 कतमः समाधिभमता नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्व-
 समाधीनामनुविच्छेपमेकाग्रतामुपलभते । अयमुच्यते समाधि-
 भमतानाम समाधिः । तत्र कतमो ऽरणसरणसमवसरणो नाम
 समाधिः । यत्र समाधौ स्थितस्य सर्वसमाधयो नरणन्ति । अयमुच्यते
 ऽरणसरणसमवसरणो नाम समाधिः । तत्र कतमो ऽरणसरण
 सर्वसमवसरणो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा अरणसरण
 सर्वसमवसरणतामनुप्राप्नोति । अयमुच्यते अरणसरण सर्वसमवसरणो
 नाम समाधिः । तत्र कतमो ऽनिलम्भनिकेतनिरतो नाम समाधिः

यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनामाद्यं नोपैति । अयमुच्यते
 अनिलम्भनिकेतनिरतो नाम समाधिः । तत्र कतमः तथतास्थित-
 निश्चितो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधितथ-
 ताया न विवर्द्धते । अयमुच्यते तथतास्थितनिश्चितो नाम
 समाधिः । तत्र कतमः कायकलिसंप्रमथनो नाम समाधिः । यत्र
 समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधिकायं नोपलभते । अयमुच्यते काय-
 कलिसंप्रमथनो नाम समाधिः । तत्र कतमो वाक्कलिविध्वंसन
 गगणकल्पो नाम समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वसमाधीनां
 वाक्कर्मनोपलभते । अयमुच्यते वाक्कलिविध्वंसनगगणकल्पो नाम
 समाधिः । तत्र कतम आकाशा ऽसङ्गविमुक्तिनिरूपलोपो नाम
 समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा सर्वधर्माणां आकाशाऽसङ्गनिरूप-
 लेपतामनुप्राप्नोति । अयमुच्यते आकाशा ऽसङ्गविमुक्तिनिरूपलेपो
 नाम समाधिः । इदं सुभूते बोधसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रज्ञापार-
 मितायां चरतो महायानं ॥

शतसाहस्र्याः प्रज्ञापारमिताया अष्टमः परिवर्त्तः ॥ • ॥

अथ नवमः परिवर्तः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । चत्वारि-
सृत्युपस्थानानि । कतमानि चत्वारि । कायसृत्युपस्थानं । वेदना-
सृत्युपस्थानं । चित्तसृत्युपस्थानं । धर्मसृत्युपस्थानं । तत्र कतमं
कायसृत्युपस्थानं । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ऽध्यात्मकाये-
काया ऽनुदर्शी विहरति । न च काय सहगतान् वितर्कान्
वितर्कयत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीय लोकेऽभि-
ध्यादौर्म्भनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । बहिर्द्धाकायेकायानुदर्शी-
विहरति । न च कायसहगतान् वितर्कान् वितर्कयत्यातापी-
संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोकेऽभिध्यादौर्म्भनस्ये तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । अध्यात्मबहिर्द्धाकायेकायाऽनुदर्शी विहरति । न च
कायसहगतान् वितर्कान् वितर्कयत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान्
विनीयलोकेऽभिध्यादौर्म्भनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

अध्यात्मवेदनासुवेदनाऽनुदर्शी विहरति । न च वेदनासहग-
तान् वितर्कान् वितर्कयत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलो-
केऽभिध्यादौर्म्भनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । बहिर्द्धावेदनासुवेदना-
नुदर्शी विहरति । न च वेदना सहगतान् वितर्कान् वितर्कयत्या-
तापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोकेऽभिध्यादौर्म्भनस्ये तच्चाऽनु-
पलम्भयोगेन । अध्यात्मबहिर्द्धावेदनासु वेदनाऽनुदर्शी विहरति ।
न च वेदना सहगतान् वितर्कान् वितर्कयत्यातापी संप्रजानन्

स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
 अध्यात्मचित्तेचित्ताऽनुदर्शी विहरति । न च चित्तसहगतान्
 वितर्कान् वितर्कयत्यातापी संप्रजानान् स्मृतिमान् विनीयलोके
 ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । बहिर्द्धा चित्तेचित्ताऽनु-
 दर्शी विहरति । न च चित्तसहगतान् वितर्कान् वितर्कयत्यातापी
 संप्रजानान् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुप-
 लम्भयोगेन । अध्यात्मबहिर्द्धा चित्तेचित्ताऽनुदर्शी विहरति । न
 च चित्तसहगतान् वितर्कान् वितर्कयत्यातापी संप्रजानान् स्मृति-
 मान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

अध्यात्मधर्मेषु धर्मानुदर्शी विहरति । न च धर्मसहगतान्
 वितर्कान् वितर्कयत्यातापी संप्रजानान् स्मृतिमान् विनीयलोकेऽभि-
 ध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

कथं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ऽध्यात्मकाये कायानुदर्शी
 विहरति । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वश्चरंश्चरामीति प्रजा-
 नातिस्थितः स्थितोऽस्मीति प्रजानाति । निषन्नो निषन्नोऽस्मीति
 प्रजानाति । शयानः शयितोऽस्मीति प्रजानाति । यथा यथा
 खलु पुनरस्य कायः स्थितो भवति प्रणीतं वा ऽप्रणीतं वा तथा-
 गतश्च न प्रजानाति । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
 ऽध्यात्मकाये कायानुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानान् स्मृतिमान्
 विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । पुनरपरं
 सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो ऽध्यात्मकाये कायाऽनुदर्शीविह-
 रति । सोऽभिक्राम न वा प्रतिक्राम न वा संप्रजानचारी भवत्या

लोकित विलोके संप्रजानचारौ च भवति । सस्मिञ्जिते प्रसारिते
संप्रजानचारौ भवति । संचाटौयाचचीवरधारणे संप्रजानचारौ
भवति । अग्रितपीतस्वादितस्वादितान् संप्रजानचारौ भवति ।
अग्रितनिद्राक्लमप्रतिविमोदिते संप्रजानचारौ भवति । आगत-
गत संप्रजानचारौ भवति । स्थिते निषद्यायां संप्रजानचारौ भवति ।
स्वप्नजागरिते संप्रजानचारौ भवति । भाषिते तूष्णीभावे संप्र-
जानचारौ भवति । प्रतिसंस्तयने संप्रजानचारौ भवति । एवं खलु
सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्मध्यात्मकाये
कायानुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानम् स्मृतिमान् विनीयलोके
ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । पुनरपरं सुभूते बोधि-
सत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् स्मृत आश्वसन् स्मृत
आश्वसिमीति प्रजानाति । स्मृत प्रश्वसन् स्मृतः प्रश्वसिमीति
प्रजानाति । दीर्घमाश्वसन् दीर्घमाश्वसिमीति प्रजानाति ।
दीर्घं प्रश्वसन् दीर्घं प्रश्वसिमीति प्रजानाति । ह्रस्वमाश्वसन्
ह्रस्वमाश्वसिमीति प्रजानाति । ह्रस्वं प्रश्वसन् ह्रस्वं प्रश्वसिमीति
प्रजानाति । तद्यथापि नाम सुभूते दक्षोभ्रमचक्रवर्त्ती भ्रमचक्र-
वर्त्तन्नेवामी वा दीर्घमाविध्यामीति प्रजानाति । ह्रस्वं प्रविध्या-
मीति प्रजानाति । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् स्मृत आश्वसन् स्मृत आश्वसिमीति प्रजानाति ।
स्मृतः प्रश्वसन् स्मृतः प्रश्वसिमीति प्रजानाति । दीर्घमाश्वसन्
दीर्घमाश्वसिमीति प्रजानाति । दीर्घं प्रश्वसन् दीर्घं प्रश्वसिमीति
प्रजानाति । ह्रस्वमाश्वसन् ह्रस्वमाश्वसिमीति प्रजानामिति ।

दृष्टं प्रश्वसन् दृष्टं प्रश्वसिमीति प्रजानाति । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्महात्मकायाऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्निममेव कायधातुं यथाभूतं प्रत्यवेक्षते । अस्यस्मिन् काये पृथिवी धातुरम्हातु स्तेजोधातु र्वायुधातुः । तद्यथापि नाम सुभूते दक्षो गो घातको वा गोघातकान्तेवासी वा तीक्ष्णेन शस्त्रेण गां हत्वा चत्वारि फलकानि कुर्यात् चत्वारि फलकानि हत्वा प्रत्यवेक्षते स्थितो वा ऽथनिषण्णः । एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्निममेव कायधातुं स यथाभूतं प्रत्यवेक्षते । अस्यस्मिन् काये पृथिवीधातुरम्हातु स्तेजोधातु र्वायुधातुः । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् स्थितो वा निषण्णो ऽध्यात्मकाये कायाऽनुपश्यौ विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्निममेव कायऽमूर्द्धपादतलादधः केशमस्तकाम्रखलोमत्वक्पर्वण्णं पूर्णं नागाविधस्या ऽशुचे यथाभूतं प्रत्यवेक्षते । सन्त्यस्मिन् काये केशलोमानि मखादन्तास्त्वक् चर्ममांसास्त्रायुरधिरमस्थिमज्जाबुक्कं हृदयं यकृत् क्लोमकं श्लोहा फुस्फुषमात्रा मान्द्रागुणा उदरयन्त्रं मूत्रं पुरीषं सश्रुर्मदामदः खटः सिंहाणकं पूथं पित्तं श्लेष्मावसा-

सीकामला मस्तकं मस्तकं गङ्गामक्षि पृथक् । तद्यथापि नाम
सुभूते कार्ष्णिकस्य मृतोचिः पूर्णं नानाधान्यजातानां तिष्ठानां
सर्षपाणां सुङ्गानां माषाणां मसूराणां यवानां गोधूमानां शालीनां
व्रीहीणां, तामेनां चक्षुष्मान् पुरुषामुक्ता प्रत्यवेक्षमाणः एवं
जानीयादिमेतिहाः इमे सर्षपाः इमे सुङ्गाः इमे माषाः इमे
मसूराः इमे यवाः इमे गोधूमाः इमे शालयः इमे व्रीहयः ।
एवमेव सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः इममेव कायमूर्द्धं पादतला-
दधः केशमस्तकानखलोमत्वक्पर्यन्तं पूर्णं नानाविधस्याऽऽशुचे ।
सन्धस्मिन् काये केशा लोमानि नखादन्तास्त्वक्चर्ममांसस्त्रायु
रधिरमस्थिमज्जाबुक्कं हृदयं यकृत् क्लोमकं श्लेष्मा फुष्फुष माच
मान्मगुमा उद्वीरयकं मूत्रं पुरीषमश्रुस्त्रेदोमदः खेटः सिंहाणकं
पूयं पित्तं स्नेहा वसालसीकामलामस्तकं मस्तकं शङ्गमक्षि गूथकं
कर्णं गूथकं । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमि-
तायां चरन्मध्यात्मकाये कायानुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन्
स्रतिमान् विनीयलोकेऽभिध्यादौर्मनस्ये । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
यदाश्मशानगतः पश्यति । नानारूपाणि शिवपथिकायामपविष्टानि
शवशयनं छद्मैतान्येकाहमृतानि वा द्वाहमृतानि वा त्र्यहमृतानि
वा चतुरहमृतानि वा पञ्चाहमृतानि वा व्याघातकानि वा
विनीलकानि वा विपूतिकानि वा विखादितकानि वा विस्त्रोहि-
तकानि वा विचित्रकानि वा । स इम मेव कायमन्त्रोपसंहर-
त्ययमपि काय एवं धर्मा एवं स्वभाव एतां धर्मतामध्यति वृत्तः ।

एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् बहिर्द्वाकाये कायानुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये, तच्चानुपलम्भयोगेन । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यदापश्यति शिवपथिकाया मुद्गीतानि मृतशरीराणि षड्राचमृतानि वा सप्त राचमृतानि वा काकैर्वा खाद्यमानानि कङ्कैर्वा कुररैर्वा गृध्रैर्वा वास्तसैर्वा शृगाळैर्वा श्वभिर्वा तदन्ये वा नानाविधैः प्राणकजातैः खाद्यमानानि । स इममेव कायं तत्रोपसंहरत्येयमपि काय एवं धर्मा एवं स्वभाव एतां धर्मतामध्यतिवृत्तः । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् बहिर्द्वाकाये कायानुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीय लोकेऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यदापश्यति शिवपथिकायामुद्गीतानि मृतशरीराणि विखादितान्य शुचीनि पूतीनि दुर्गन्धानि । स इममेव कायं तत्रोपसंहरत्येयमपि काय एवं धर्मा एवं स्वभाव एतां धर्मतामध्यतिवृत्तः । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् बहिर्द्वाकाये काया ऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोकेऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यदापश्यति शिवपथिकायामस्थिशकलान् मांसरुधिरक्षितान् स्नायु विनिबद्धान् स इममेव कायं तत्रोपसंहरत्येयमपि काय एवं धर्मा एवं

स्वभाव एतां धर्मतामध्यति वृत्तः । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् बहिर्द्वीकाये कायाऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपुनरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यथा शिवपथिकायामस्थिसकलानपगतमास रुधिरस्त्रायु बन्धनान् शङ्खनिभान् पश्यति । स इममेव कायं तत्रोपसंहरत्ययमपि कायं एवं धर्मा एवं स्वभाव एतां धर्मतामध्यतिवृत्तः । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् बहिर्द्वीकाये कायानुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके अभिध्यादौर्मनस्ये । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यदा पश्यति । शिवपथिकायामस्थि सकलाबन्धन विप्रमुक्ता यथाशङ्खः पृथिव्यां विचित्राः । स इममेव कायं तत्रोपसंहरत्ययमपि कायं एवं धर्मा एवं स्वभाव एतां धर्मतामध्यतिवृत्तः । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् बहिर्द्वीकाये कायाऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोकेऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यदा पश्यति शिवपथिकायामस्थीनि पृथिव्यां दिग्विदिशो विचित्रान्येव पादास्थीन्यन्येन जङ्गास्थीन्यन्येन नोर्वस्थीन्यन्येन ओष्णीकटा-इमन्येन पृष्ठवंशान्यन्येन पार्श्वकास्थीन्यन्येन वाक्स्थीन्यन्येन ग्रीवा-

स्थीन्यन्येन शिरः कपालास्थीनि । स इममेव कायं तत्रोपसंहर-
त्ययमपि काय एवं धर्मा एवं स्वभाव एतां धर्मतामध्यतिवृत्तः ।
एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
बहिर्द्वीकाये कायानुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान्
विनीयलोकेऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । पुनरपरं
सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् यदा पश्यति
शिवपथिकायामस्थीन्यनेक वार्षिकानि चातपपरितापितानि श्वेतानि
शङ्खनिभानि । स इममेव कायं तत्रोपसंहरत्ययमपि काय एवं
धर्मा एवं स्वभाव एतां धर्मतामध्यतिवृत्तः । एवं खलु सुभूते
बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् बहिर्द्वीकाये
कायानुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके-
ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन् यदा पश्यति शिवपथिकायामस्थीन्यनेक वार्षिकानि
तिरोभूतानि नीलानि कपोतवर्णानि पूतीनि चूर्णजातानि पृथिव्यां
पांशुनासमसमीभूतानि । स इममेव कायं तत्रोपसंहरतित्यय-
मपि काय एवं धर्मा एवं स्वभाव एतां धर्मतामध्यतिवृत्तः ।
एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
ध्यात्मकाये कायाऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान्
विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

बहिर्द्वीकाये काया ऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन्
स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

अध्यात्मबहिर्द्विकाये कायाऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

अध्यात्मवेदनासुवेदनाऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चानुपलम्भयोगेन । बहिर्द्वी-वेदना सुवेदना ऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अध्यात्म-बहिर्द्वीवेदना सुवेदना ऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अध्यात्म-चित्ते चित्ताऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । बहिर्द्वीचित्तेचित्ता-नुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अध्यात्मबहिर्द्वी चित्तेचित्ता-ऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अध्यात्मधर्मेषु धर्माऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोकेऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । बहिर्द्वीधर्मेषु धर्मानुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । अध्यात्मबहिर्द्वीधर्मेषु धर्माऽनुदर्शी विहरत्यातापी संप्रजानन् स्मृतिमान् विनीयलोके ऽभिध्यादौर्मनस्ये तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । इदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत चत्वारि सम्यक् प्रहाणानि । कतमानि । इदं सुभूते बोधिसत्त्वो

महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नुत्पन्नानां पापकानामकुशल-
धर्माणामनुत्पादाय कन्दं जनयति । व्यायच्छते । वीर्यमारभते ।
चित्तं प्रगृह्णाति । सम्यक् प्रदधाति । उत्पन्नानां पापकानाम-
कुशलधर्माणां प्रहाणाय कन्दं जनयति । व्यायच्छते वीर्यमारभते
चित्तं प्रगृह्णाति । सम्यक् प्रदधाति । अनुत्पन्नानां कुशलधर्माणा-
मुत्पादाय कन्दं जनयति, व्यायच्छते वीर्यमारभते चित्तं प्रगृह्णाति
सम्यक् प्रदधाति । उत्पन्नानाकुशलानां धर्माणां स्थितये भूयोता-
वनतायै असंमोषाय परिपूरये कन्दं जनयति । व्यायच्छते
वीर्यमारभते चित्तं प्रगृह्णाति सम्यक् प्रदधाति । तच्चाऽनुपलम्भ-
योगेन । इदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत्-
त्तार ऋद्धिपादाः । कतमे चत्वारः इह सुभूते बोधिसत्त्वो
महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् कन्दसमाधि प्रहाणाऽभंस्कारस-
मन्नागतं ऋद्धिपादान् भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं
निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं । वीर्यसमाधिप्रहाणां समन्नागतं
ऋद्धिपादान् भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोध-
निःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं चित्तं समाधिप्रहाणाऽभंस्कारसमन्नागत-
मृद्धिपादान् भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं । निरोध-
निःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं । समाधिप्रहाणसंस्कारं समन्नागतमृद्धि-
पादान् भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोधनिःश्रितं
व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । इदमपि सुभूते बोधि-
सत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत पञ्चेन्द्रियाणि । कतमानि पञ्च । श्रद्धेन्द्रियं धीर्येन्द्रियं स्मृतीन्द्रियं समाधीन्द्रियं प्रज्ञेन्द्रियमिदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत पञ्चबलानि । कतमानि पञ्च । श्रद्धाबलं वीर्यबलं स्मृतिबलं समाधिबलं प्रज्ञाबलमिदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत सप्तबोध्यङ्गानि । कतमानि सप्तस्मृतिसम्बोध्यङ्गं धर्मप्रविचयसम्बोध्यङ्गं वीर्यसम्बोध्यङ्गं प्रीतिसम्बोध्यङ्गं श्रद्धिसम्बोध्यङ्गं समाधिसम्बोध्यङ्गं उपेक्षासम्बोध्यङ्गं । तत्र कतमत् स्मृतिसम्बोध्यङ्गं । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् स्मृतिसम्प्रत्यङ्गं भावयति विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । कतद्धर्मप्रविचय सम्बोध्यङ्गं । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् धर्मप्रविचयसम्बोध्यङ्गं भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । कतमद्वीर्यसम्बोध्यङ्गं । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् वीर्यसम्बोध्यङ्गं भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । तत्र कतमप्रीतिसम्बोध्यङ्गं । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां प्रीतिसम्बोध्यङ्गं भावयति ।

विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं ।
तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । तत्र कतमत्प्रसङ्गि सम्बोध्यङ्गं ।

इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
प्रसङ्गिसम्बोध्यङ्गं भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं
निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । तत्र
कतमत्समाधिसम्बोध्यङ्गं । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञा-
पारमितायां चरन् समाधि सम्बोध्यङ्गं भावयति । विवेकनिःश्रितं
विरागनिःश्रितं निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं तच्चाऽनुपलम्भो-
योगेन । तत्र कतमदुपेक्षासम्बोध्यङ्गं । इह सुभूते बोधिसत्त्वो
महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्नुपेक्षासम्बोध्यङ्गं भावयति विवेक-
निःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं तच्चाऽनुप-
लम्भयोगेन । इदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं यदुताय्या-
ष्टाङ्गोमार्गः । सम्यग्दृष्टिः । सम्यक् सङ्कल्पः । सम्यक् वाक् । सम्यक्
कर्मान्तः । सम्यगाजीवः । सम्यग्व्यायामः । सम्यक् स्मृतिः । सम्यक्
समाधिः । तत्र कतमा सम्यग्दृष्टिः । इह सुभूते बोधिसत्त्वो
महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सम्यग्दृष्टिं भावयति ।
विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं
तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । तत्र कतमः सम्यक् सङ्कल्पः । इह सुभूते
बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सम्यक् सङ्कल्पं
भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोधनिःश्रितं
व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । कतमा सम्यग्वाक् । इह

सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सम्यग्भावं
 भावयति विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोधनिःश्रितं
 व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । कतमः सम्यक् कर्मान्तः ।
 इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् सम्यक्
 कर्मान्तं भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोधनिःश्रितं
 व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । कतमः सम्यगाजीवः
 इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन्
 सम्यगाजीवं भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं निरोध-
 निःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । कतमः सम्यग्
 व्यायामः । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
 चरन् सम्यग् व्यायामं भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं
 निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । कतमा
 सम्यक् स्मृतिः । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
 चरन् सम्यक् स्मृतिं भावयति । विवेकनिःश्रितं विरागनिःश्रितं
 निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । कतमः
 सम्यक् समाधिः । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमि-
 तायां चरन् सम्यक् समाधिं भावयति । विवेकनिःश्रितं विराग-
 निःश्रितं निरोधनिःश्रितं व्यवसर्गपरिणतं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।
 इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत चयः
 समाधयः । कतमे समाधयस्त्रयः । शून्यता समाधिरानिमित्त
 समाधिरप्रणिहितसमाधिः । तत्र कतमः शून्यता समाधिः

स्वक्षयशून्यान् सर्वधर्मान् प्रत्यवेक्षमाणस्य या चित्तस्य स्थितिः
 शून्यता विमोक्षमुखमयमुच्यते शून्यता समाधिः । तत्र कतमं
 आनिमित्तसमाधिः । आनिमित्तान् सर्वधर्मान् प्रत्यवेक्षमाणस्य
 या चित्तस्य स्थितिरानिमित्त विमोक्षमुखमयमुच्यते आनिमित्तः
 समाधिः । तत्र कतमोऽप्रणिहितः समाधिः । सर्वधर्मा अनभि-
 संस्कारा इत्यनभिसंस्कुर्वतोयाचित्तस्य स्थितिरप्रणिहितविमोक्षम-
 यमुच्यते ऽप्रणिहितः समाधिः । इमा विमोक्षमुखेषु स्मृतयः
 कर्त्तव्याः । अजङ्घीयमाणेन । इदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य महायानं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत्तैका-
 दशज्ञानानि । कतमान्येकादश । दुःखज्ञानं समुदयज्ञानं निरोध-
 ज्ञानं मार्गज्ञानं चयज्ञानमनुत्पादज्ञानं धर्मज्ञानमन्नयज्ञानं
 संवृत्तिज्ञानं परिचयज्ञानं यथारूतज्ञानं । तत्र कतमं दुःखज्ञानं
 यदुःखस्याऽनुत्पादज्ञानं । तत्र कतमत्समुदयज्ञानं यत्समुदयस्य
 प्रहाणज्ञानं । तत्र कतमन्निरोधज्ञानं यदुःखनिरोधज्ञानं । तत्र
 कतमत् मार्गज्ञानं यदार्याष्टाङ्गमार्गज्ञानं । तत्र कतमत् चयज्ञानं
 यद्रागदोषमोहचयज्ञानं । तत्र कतमदनुत्पादज्ञानं यद्भगवत्यनुत्पाद-
 ज्ञानं । तत्र कतमद्वर्त्मज्ञानं यत्पञ्चानां स्कन्धानामपरिचि-
 त्तपरिच्छेदज्ञानं । तत्र कतमदन्नयज्ञानं यच्चतुरनित्यमितिज्ञानं
 ओचमनित्यमिति ज्ञानं घ्राणमनित्यमिति ज्ञानं जिह्वाऽनित्येति
 ज्ञानं कायोऽनित्य इति ज्ञानं मनोऽनित्यमिति ज्ञानं । रूपमनित्य-
 मिति ज्ञानं शब्दोऽनित्य इति ज्ञानं गन्धोऽनित्य इति ज्ञानं

रसोऽनित्य इति ज्ञानं स्पर्शाऽनित्य इति ज्ञानं धर्मा अनित्या इति ज्ञानं । चक्षुर्धातुरनित्यं इति ज्ञानं । रूपधातुरनित्य इति ज्ञानं चक्षुर्विज्ञानधातुरनित्य इति ज्ञानं । ओच धातुरनित्य इति ज्ञानं । शब्दधातुरनित्य इति ज्ञानं । ओच विज्ञानधातुरनित्य इति ज्ञानं । घ्राणधातुरनित्य इति ज्ञानं । गन्धधातुरनित्य इति ज्ञानं । घ्राण-विज्ञानधातुरनित्य इति ज्ञानं । जिह्वाधातुरनित्य इति ज्ञानं । रसधातुरनित्य इति ज्ञानं । जिह्वाविज्ञानधातुरनित्य इति ज्ञानं । कांथधातुरनित्य इति ज्ञानं । स्पर्शधातुरनित्य इति ज्ञानं । कायविज्ञानधातुरनित्य इति ज्ञानं । मनोधातुरनित्य इति ज्ञानं । धर्मधातुरनित्य इति ज्ञानं । मनोविज्ञानधातुरनित्य इति ज्ञानं । इन्द्रियधातुरनित्य इति ज्ञानं । अन्धातुरनित्य इति ज्ञानं । तेजोधातुरनित्य इति ज्ञानं । वायुधातुरनित्य इति ज्ञानं । आकाशधातुरनित्य इति ज्ञानं । विज्ञानधातुरनित्य इति ज्ञानं । अविद्याऽनित्येति ज्ञानं । संस्कारा अनित्या इति ज्ञानं । विज्ञान-मनित्यमिति ज्ञानं । नामरूपमनित्यमिति ज्ञानं । षडायतनमनित्य-मिति ज्ञानं । स्पर्शाऽनित्य इति ज्ञानं । वेदनाऽनित्येति ज्ञानं । दृष्ट्याऽनित्येति ज्ञानं । उपादानमनित्यमिति ज्ञानं । भवोऽनित्य-इति ज्ञानं । जातिरनित्येति ज्ञानं । जरामरणमनित्यमिति ज्ञानं ।

तच्च कतमसम्बन्धिज्ञानं यत्परसत्त्वानां परपुङ्गवानां चेतसैव चेतोज्ञानं । तच्च कतमत्परिचयज्ञानं । यत्प्रतिपक्षज्ञानं । तच्च कतमद्यथाकतज्ञानं । यत्तथागतस्य सर्वाकारज्ञताज्ञानं । इदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत-
 चीलीन्द्रियाणि । कतमामि चीणि । अज्ञातमाज्ञास्यामीतीन्द्रिय-
 माज्ञेन्द्रियमाज्ञातावीन्द्रियं । तत्र कतमदज्ञातमाज्ञास्यामीतीन्द्रियं ।
 यच्छैचाणां पुष्पलानामनभिसमिता विनामिता सन्पदविनयं अद्वे-
 न्द्रियं वीर्येन्द्रियं कृतीन्द्रियं समाधीन्द्रियं प्राप्तेन्द्रियमिदमुच्यते-
 नाज्ञातमाज्ञास्यामीतीन्द्रियं । तत्र कतमदाज्ञेन्द्रियं । यच्छैचाणां
 पुष्पलानामाज्ञातवता अद्वेन्द्रियं वीर्येन्द्रियं कृतीन्द्रियं समाधीन्द्रियं
 प्राप्तेन्द्रियमिदमुच्यते आज्ञेन्द्रियं । तत्र कतमदाज्ञातावीन्द्रियं ।
 यच्छैचाणां पुष्पलानामर्हतां प्रत्येकबुद्धानां बोधिसत्त्वानां तथा-
 गतानां अद्वेन्द्रियं वीर्येन्द्रियं कृतीन्द्रियं समाधीन्द्रियं
 प्राप्तेन्द्रियमिदमुच्यते आज्ञातावीन्द्रियं । इदमपि सुभूते बोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत-
 चयः समाधयः । कतमे चयः सवितर्कः सविचारः समाधिरवितर्को-
 ऽविचारमात्रः समाधिरवितर्कोऽविचारः समाधिः । तत्र कतमः
 सवितर्कः सविचारः समाधिः । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
 विविक्तं कामैर्निर्विक्रं पापकैरनुग्रहैर्धर्मैः सवितर्कं सविचारं विवे-
 कजप्रोतिसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्यविहरति । अयमुच्यते सवितर्कः
 सविचारः समाधिः । तत्र कतमोऽवितर्कोऽविचारमात्रः समाधिः । या
 प्रथमस्य ध्यानस्य द्वितीयस्य ध्यानस्यान्तरिका । अयमुच्यतेऽवितर्को-
 ऽविचारमात्रः समाधिः । तत्र कतमोऽविचारः समाधिः । यत्
 द्वितीयं ध्यानं तृतीयं ध्यानं चतुर्थं ध्यानं आकाशानन्यायतन

समापत्तिः । विज्ञानाऽनन्यायतनसमापत्तिराकिञ्चन्यायतनसमापत्ति-
नैव संज्ञानासंज्ञायतनसमापत्तिः संज्ञावेदयितनिरोधसमापत्तिरय-
मुच्यते अवितर्कः अविचारः समाधिः । इदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य महायानं । तच्चाऽनुपलभ्ययोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं ।
यदुत दशानुसृतयः । कतमादश, बुद्धाऽनुसृति धर्माऽनुसृतिः
संघाऽनुसृतिः श्रीलाऽनुसृतिः त्यागाऽनुसृतिः देवताऽनुसृतिः ।
आनां पाऽनुसृतिरुद्देगाऽनुसृतिर्मरणाऽनुसृतिः कायगताऽनुसृतिः ।
रिदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । तच्चाऽनुप-
लभ्ययोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत
चत्वारि ध्यानाणि । चत्वार्यप्रमाणानि चतस्र आरूप्यसमापत्तयः ।
अष्टौ विमोक्षाः । नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयः । तत्र कतमानि
चत्वारि ध्यानाणि । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापार-
मितायां चरन् विविक्तं कामैर्बिबिक्तं पापकैरकुशलैर्धर्मैः सवितर्कं
सविचारं विवेकजं प्रीतिसुखं प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति ।
सवितर्कं सविचाराणां व्युत्पन्नादध्यात्मसम्प्रसादाच्चेतस एकोती-
मात्रादवितर्कसंविचारं समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुप-
सम्पद्य विहरति । स प्रीतेर्भिरागादुपेक्षको विहरति । कृतिमान्
सम्प्रजानन् सुखञ्च कायेन प्रतिसन्नेदयति । यत्तदाय्यां आचक्षते
उपेक्षकः कृतिमान् सुखविहारो निष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्य-
विहरति । असुखस्य च प्रहायात् दुःखस्य च प्रहायात् पूर्वमेव

च सौमनस्य दौर्भागस्ययोरस्तङ्गमाददुःखाऽसुखमुपेक्षाकृतिपरिग्रहं
चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन । इमानि
चत्वारि ध्यानानि । तच्च कतमानि चत्वार्यप्रमाणानि इह सुभूते
बोधिसत्त्वो महासत्त्व प्रज्ञापारमितायां चरन् मैत्रीसहगतेन चित्तेन
विपुलेन महद्गतेनाऽद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽसपत्नेनाव्यावध्येन
धर्मधातुपरमे लोके आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशःस्फुरित्वा-
ऽधिसुच्यापसम्पद्य विहरति । सकरुणासहगतेन चित्तेन विपुलेन
महद्गतेनाऽद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽसपत्नेनाव्यावध्येन धर्म-
धातुपरमेलोक आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशःस्फुरित्वाऽधिसु-
च्यापसम्पद्य विहरति । समुदितासहगतेन चित्तेन विपुलेन
महद्गतेनाद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽसपत्नेनाव्यावध्येन धर्मधातु-
परमेलोक आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशःस्फुरित्वाऽधिसुच्याप-
सम्पद्य विहरति । सउपेक्षासहगतेन चित्तेन विपुलेन महद्गतेना
ऽद्वयेनाऽप्रमाणेनाऽवैरेणाऽसपत्नेनाव्यावध्येन धर्मधातुपरमेलोक
आकाशधातुपर्यवसाने दशदिशःस्फुरित्वाऽधिसुच्यापसम्पद्य विह-
रति । अनुपलम्भयोगेन । इमानि चत्वार्यप्रमाणानि ।

कतमासतस्त आरूप्यसमापत्तयः । इह सुभूते बोधिसत्त्वो-
महासत्तः प्रज्ञापारमितायां चरन् सर्व्वशोरूपसंज्ञानां समतिक्रमात्-
प्रतिचसंज्ञानामस्तङ्गामाथानात्वसंज्ञानाम मनसिकारादनन्तमाका-
शमित्याकाशानन्यायतनमुपसम्पद्य विहरति । सर्व्वं आकाशा-
ऽनन्यायतन समक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्यायतनमु-
पसम्पद्य विहरति । स सर्व्वशोविज्ञानानन्यायतनसमतिक्रमाद्विज्ञा-

किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्य विहरति । सर्व्वश आकिञ्च-
न्यायतन समतिक्रमाच्चैव संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्य विहरति ।
तच्चाऽनुपसम्पद्ययोगेन । इमास्तस्य आरूप्यसमापत्तयः । तत्र कतमे-
ऽष्टौ विमोक्षाः । रूपरूपाणि पश्यत्यर्थं प्रथमो विमोक्षाः ।
अथात्मरूपसंज्ञौवद्विर्द्वारूपाणि पश्यत्यर्थं द्वितीयो विमोक्षाः ।
शून्यताया अधिमुक्तोभवत्यर्थं तृतीयो विमोक्षाः । स सर्व्वशो-
रूपसंज्ञानां समतिक्रमात् प्रतिघंसंज्ञानामस्तङ्गमात्वानात्वसंज्ञानाम
मनसिकारादनन्तमाकाशमित्याकाशानन्त्यायतनमुपसम्पद्य विहरति ।
अयं चतुर्थो विमोक्षः । स सर्व्वश आकाशानन्त्यायतन समतिक्र-
मादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्त्यायतनमुपसम्पद्य विहरति ।
अयं पञ्चमो विमोक्षः । स सर्व्वशोविज्ञानानन्त्यायतन समति-
क्रमास्मास्ति किञ्चिदित्याकिञ्चन्यायतनमुपसम्पद्य विहरति । अयं
षष्ठो विमोक्षः । स सर्व्वश आकिञ्चन्यायतन समतिक्रमाच्चैव
संज्ञानासंज्ञायतनमुपसम्पद्य विहरति । अयं सप्तमो विमोक्षः ।
स सर्व्वशो नैव संज्ञानासंज्ञायतनसमतिक्रमात् संज्ञावेदयित
निरोधमुपसम्पद्य विहरति । अयमष्टमोविमोक्षाः । तच्चाऽनुपसम्प-
द्ययोगेन । इमेऽष्टौ विमोक्षाः ।

तत्र कतमा नवानुपूर्व्वविहारसमापत्तयः । इह सुभृते
बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् विविक्तं कामैर्विविक्तं
पापकैरकुशलोधर्मैः, स वितर्कः स विचारं विवेकजं प्रीतिसुखं
प्रथमं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति । स वितर्कमविचाराणां
मुपसमाहृत्वात्मसम्प्रसादाच्चेतस एकोतीभावाद्वितर्कमविचारं

समाधिजं प्रीतिसुखं द्वितीयं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति ।
 स प्रीतेर्बिरागदुपेक्षको विहरति । कृतिमान् संप्रमाणम् सुखस्य
 कायेन प्रतिसम्बदयति । यत्तदार्थं आचक्षते उपेक्षकः कृतिमान्
 सुखविहारौ निष्प्रीतिकं तृतीयं ध्यानमुपसम्पद्य विहरति । स सुखस्य
 च प्रहाणात् दुःखस्य च प्रहाणात् पूर्वमेव सीमनस्य दौर्जनस्यथो-
 रस्तुङ्गमाददुःखाऽसुखमुपेक्षा कृतिपरिशुद्धं चतुर्थं ध्यानमुपसम्पद्य
 विहरति । स सर्वशो रूपसंज्ञानां समतिक्रमात् प्रतिघसंज्ञानाम-
 साङ्गसामानाद्य संज्ञानाममनसिकारादनन्तमाकाशमनित्याकाशान-
 न्नायतनमुपसम्पद्य विहरति । स सर्वश आकाशानन्नायतन
 समतिक्रमादनन्तं विज्ञानमिति विज्ञानानन्नायतनमुपसम्पद्य विह-
 रति । स सर्वशो विज्ञानानन्नायतन समतिक्रमात् आकिञ्चिदित्या
 किञ्चिन्नान्नायतनमुपसम्पद्य विहरति । स सर्वश आकिञ्च न्नायतनं
 समतिक्रमात् सैव संज्ञानां संज्ञायतनमुपसम्पद्य विहरति । स सर्वशो नैव
 संज्ञानां संज्ञायतन समतिक्रमात् संज्ञा वेदायतिनिरोधमुपसम्पद्य
 विहरति । इमान वा ऽनुपूर्वविहारसमापत्तयः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत
 दृश तथा गतवस्तानि । कतमानि दृश । इह सुभूते बोधिसत्त्वो
 महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां चरन् स्थानञ्च स्थानतः । अस्थानञ्चा-
 स्थानता यथाभूतं प्रजानाति । अतीतानागतप्रत्युत्पन्नानां धर्माणां
 कर्मसमादानानाञ्च स्थानशो हेतुशः कर्मविपाकं यथाभूतं
 प्रजानाति । नानाधातुर्लोकेऽनेकधातुर्लोकेऽनेकधातुर्लोक इति ।
 यथाभूतं प्रजानाति । परस्त्वानां परपुङ्गवानामनेकाधिसुन्निकानां

ज्ञानाधिसुक्तिकानां यथाभूतं प्रजानाति । परसत्त्वानां परपुङ्गवा-
 नामिन्द्रियपरापरशतानां यथाभूतं प्रजानाति । सर्व्वं च गामिनीं
 प्रतिपदं यथाभूतं प्रजानाति । इन्द्रियवस्त्रबोध्यङ्गध्यानाविमोक्ष-
 समाधिसमापत्तिसंक्षेपवदानुष्ठानं यथाभूतं प्रजानाति ।
 सोऽनेकविधं पूर्व्वनिवासमनुसरति । एकमपि जातिमनुसरति ।
 यावज्जातिशतमपि सहस्रमपि दशसहस्रमपि जातिकोटिमपि
 जातिकोटिशतमपि जातिकोटिसहस्रमपि जातिकोटिशतसहस्र-
 मपि जातिकोटिनियुतशतसहस्रमप्यनुसरति । एकमपि कल्पमनु-
 सरति । यावत् कल्पशतमपि कल्पसहस्रमपि कल्पशतसहस्रमपि
 यावदनेकान्यपि कल्पकोटिनियुतशतसहस्राण्यनुसरति । अत्राह-
 मासमेवं नामैवं गोच एवंजातिः । एवमाहारः एवं चिरस्थितिका
 एवमायुष्मन्तः । सोऽहं ततश्च्युतः सकमुचोपपन्नो यावत्ततश्च्युतः इहो
 पन्न इति । यावत् साकारं सोदेगं समिर्देशमनेकविधं पूर्व्वनिवास-
 मनुसरति । सदिव्येन चक्षुषा विशुद्धेनातिकान्त मातृप्रेष सत्त्वान्
 पश्यति । अथमानानुत्पद्यमानानुपपन्नानापि सुर्वणान् दुर्वणान्
 क्षीणान् प्रणीतान् सुगतान् दुर्गतान् यावद्यथा कर्मापणान् सत्त्वान्
 प्रजानाति । अमी भवन्तः सत्त्वाः कायदुश्चरितेन समत्वागताः
 वाक्दुश्चरितेन समत्वागताः । मनोदुश्चरितेन समत्वागताः ।
 आर्याणामपवादकामिच्छादृष्टयस्तद्धेतो स्तत्प्रत्ययकायस्य भेदाद्-
 पायदुर्गतिविनिपातं मरकेषूपपद्यन्ते । अमी पुनर्भवन्तः सत्त्वाः
 कायसुचरितेन समत्वागताः वाक्सुचरितेन समत्वागताः मनःसु-
 चरितेन समत्वागताः । आर्याणामपवादकाः सम्यग्दृष्टयःस्तद्धे-

लोकात्प्रत्ययं कायस्य भेदात् सुगतौ स्वर्गलोके देवेषूपपद्यन्ते इति ।
आश्रवाणां चयादनाश्रवचेतोविमुक्तिं प्रज्ञाविमुक्तिं स्वयमभिज्ञाय
साक्षात्कृत्योपसम्पद्य विहरन्ति । क्षीणानेजाति इधितं ब्रह्मचर्यं कृतं
करणीयं । नापरमिष्टमिति प्रजानाति । इदमपि सुभूतेबोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य महायानं । तच्चाऽनुपलम्भयोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत
चत्वारि वैशारद्यानि । कृतमानि चत्वारि । सम्यक्सम्बुद्धस्य च मे
प्रतिजानते । इमे धर्मा अनभिसम्बुद्धा इति । अथ वत मे अमणो वा
ब्राह्मणो वा देवो वा मारो वा ब्रह्मा वा केनचिदा पुनर्लोके
सहधर्म्येण बोद्धयेदिति । निमित्तं न समनुपपन्नम्यच चाहं निमित्त-
मसमनुपपन्नं चेमं प्राप्तो विहराम्यभयं प्राप्तो वैशारद्यप्राप्तः ।
उदारमार्षभं स्थानं प्रजानामि । परिषद्गतः सम्यक्सिंहनादं
नदामि । ब्राह्मं चक्रं प्रवर्त्तयाम्यप्रवर्त्तनीयं भ्रमणेन वा ब्राह्मणेन वा
देवेन वा मारेण वा ब्रह्मणा वा केनचिदा पुनर्लोके सहधर्म्येण
क्षीणाश्रवम्यवत मे प्रतिजानतः । इमे आश्रवाः अपरिक्षीणाः इति ।
अथ वत मे अमणो वा ब्राह्मणो वा देवो वा मारो वा ब्रह्मा वा
केनचिदा पुनर्लोके सहधर्म्येण बोद्धयति । निमित्तमेव न समनु-
पपन्नम्यच चाहं निमित्तमसमनुपपन्नं चेमप्राप्तोधिऽराम्यभयप्राप्तो
वैशारद्यप्राप्तः । उदारमार्षभं स्थानं प्रजानामि । परिषद्गतः सम्यक्
सिंहनादं नदामि । ब्राह्मं चक्रं प्रवर्त्तयाम्यप्रवर्त्तनीयं भ्रमणेन वा
ब्राह्मणेन वा देवेन वा मारेण वा ब्रह्मणा वा केनचिदा पुनर्लोके
सहधर्म्येण । ये खलु पुनर्मयान्तराधिकाधर्मा आख्याता । तान्

प्रतिषेवतो नास्मन्नरावेति नेदं स्थानं विद्यते । अथ वत ते
अमणो वा ब्राह्मणो वा देवो वा मारो वा ब्रह्मा वा केनचिदा
पुनर्लोके सहधर्मेण बोद्धयेदिति । निमित्तमेव न समनुपपन्नस्य
चाहं निमित्तमसमनुपपन्नं सोमप्राप्तो विहराम्यभयप्राप्तो वैशारद्य-
प्राप्तः । उदारमार्षभं स्थानं प्रतिजानामि । पर्वङ्गतः सम्यक्सिंहनादं
नदामि । ब्राह्मं चक्रं प्रवर्त्तयाम्यप्रवर्त्तनीयं अमणेन वा ब्राह्मणेन
वा देवेन वा मारेण वा ब्रह्मणा वा केनचिदा पुनर्लोके सहधर्मेण ।
याश्चमया प्रतिपद आख्याताः । आर्यैर्निर्याणिकानैवाधिकास्तत्करस्य
सम्यग्दुःखचयायताः प्रतिपद्यमानो न निर्यायाऽसम्यग्दुःखचयायेति
नेदं स्थानं विद्यते । अथ वत ते अमणो वा ब्राह्मणो वा देवो
वा मारो वा ब्रह्मा वा केनचिदा लोके सहधर्मेण बोद्धयेति ।
निमित्तमेव न समनुपपन्नस्य चाहं निमित्तमसमनुपपन्नं सोमप्राप्तो
विहराम्यभयप्राप्तो वैशारद्यप्राप्तः । उदारमार्षभं स्थानं प्रजानामि ।
परिषङ्गतः सम्यक्सिंहनादं नदामि । ब्राह्मं चक्रं प्रवर्त्तयाम्य-
प्रवर्त्तनीयः अमणेन वा ब्राह्मणेन वा देवेन वा मारेण वा ब्रह्मणा
वा केनचिदा पुनर्लोके सहधर्मेण । इदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य महायानं तच्चाऽनुपलभ्ययोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं यदुत
चतस्रः प्रतिसम्बिदः । कतमाद्यतस्रः । अर्थप्रतिसम्बिद्वर्णप्रतिसम्बि-
न्निबन्धिप्रतिसम्बित्प्रभा न प्रतिसम्बित् । इदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य महायानं । तच्चाऽनुपलभ्ययोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुता-

ऽष्टादशावेणिकाबुद्धधर्माः । कतमेऽष्टादश । याश्च राशिं तथागतो-
 ऽनुत्तरां सम्बोधिंमभिसंममुद्गो याश्च राशिं स देवकं लोकं समारकं
 संग्रहाकं सत्रमणं ब्राह्मणीम्रजां सदेवमानुषासुरां दुःखक्षयाय
 गामिनो मार्गेशानुशाश्रित्यानुपधिगेषे निर्व्याणधातौ परिनिर्व्या-
 णान्यत्र अचान्तरा नास्ति तथागतस्य स्वस्थितं नास्ति चरितं
 नास्ति सुधितकृतिर्ना नास्ति नानात्वसंज्ञानास्त्यसमाहितं चित्तं
 नास्ति अप्रतिसंख्यायोपेक्षानास्ति कन्दपरिहानिर्नास्ति वीर्यपरि-
 हानिर्नास्ति कृतिपरिहानिर्नास्ति समाधिपरिहानिर्नास्ति प्रज्ञा-
 परिहानिर्नास्ति विमुक्तिपरिहानिर्नास्ति विमुक्तिज्ञानदर्शनपरि-
 हानिः । सर्व्वं कायकर्मज्ञानपूर्व्वङ्गमं ज्ञानानुपरिवर्त्ति । सर्व्वं
 वाक्कर्मज्ञानपूर्व्वङ्गमं ज्ञानानुपपरिवर्त्ति । सर्व्वं मनःकर्मज्ञानपूर्व्वङ्गमं
 ज्ञानानुपरिवर्त्ति । अतीतेऽध्वनि अप्रतिहततमसङ्गं ज्ञानं दर्शनं
 प्रवर्त्तते । अनागतेऽध्वन्यप्रतिहततमसंज्ञानदर्शनं प्रवर्त्तते । प्रत्युत्पन्ने-
 ऽध्वान्यप्रतिहततमसंज्ञानदर्शनं प्रवर्त्तते । इदमपि सुभूते बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य महायानं । तच्चाऽनुपलभ्ययोगेन ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं यदुत्त-
 धारणीमुखानि । कतमानि धारणीमुखानि । अक्षरसमता भाव्य-
 समता अक्षरमुखमक्षरप्रवेशः । तत्र कतमदक्षरमुखमक्षरप्रवेशः ।
 अकारोमुखं सर्व्वधर्माणामाद्यनुत्पन्नत्वात् । रकारोमुखं सर्व्वधर्माणां
 रजोपगतत्वात् । यकारोमुखं सर्व्वधर्माणां परमार्थनिर्देशत्वात् ।
 वकारोमुखं सर्व्वधर्माणां अवगोपपक्षत्यनुपलब्धत्वात् । सर्व्वधर्मानि
 अवगते गोपयन्ते । मकारोमुखं सर्व्वधर्माणां नामापगतत्वात् ।

नामप्रकृत्यागम्यं न नष्टं । लकारोमुखं सर्वधर्माणां लोकोत्तीर्ण-
त्वात् ऋणासताहेतुप्रत्ययसमुत्सादितत्वात् । दकारोमुखं सर्वधर्माणां
दानदमयपरिच्छिन्नत्वात् । वकारोमुखं सर्वधर्माणां बद्ध न
विगतत्वात् । उकारोमुखं सर्वधर्माणां उभयगतत्वात् । षकारोमुखं
सर्वधर्माणां षष्ठाऽनुपलब्धित्वात् । न सज्यते न बध्यते । वकारोमुखं
सर्वधर्माणां वाच्यग्रेष्वसमुच्छिन्नत्वात् । तकारोमुखं सर्वधर्माणां
तथताऽविषक्षितत्वात् । यकारोमुखं सर्वधर्माणां यावदनुपलब्धि-
त्वात् । सकारोमुखं सर्वधर्माणां सभ्यानुपलब्धित्वात् । काकारोमुखं
सर्वधर्माणां कारकाऽनुपलब्धित्वात् । षकारोमुखं सर्वधर्माणां
समताऽनुपलब्धित्वात् । समन्तात् व्यतिवर्तते । मकारोमुखं
सर्वधर्माणां मकारानुपलब्धितामुपादाय । गकारोमुखं सर्वधर्माणां
गमनाऽनुपलब्धित्वात् । मकारोमुखं सर्वधर्माणां मयानाऽनुपलब्धि-
त्वात् । ञकारोमुखं सर्वधर्माणां जात्यनुपलब्धित्वात् । ञकारोमुखं
सर्वधर्माणां ञासाऽनुपलब्धित्वात् । धकारोमुखं सर्वधर्माणां
धर्मधावनुपलब्धित्वात् । शकारोमुखं सर्वधर्माणां शमयाऽनुप-
लब्धित्वात् । खकारोमुखं सर्वधर्माणां खसमताऽनुपलब्धित्वात् ।
चकारोमुखं सर्वधर्माणां चयाऽनुपलब्धित्वात् । स्तकारोमुखं सर्व-
धर्माणां स्तवाऽनुपलब्धित्वात् । ञकारोमुखं सर्वधर्माणां ञाना-
ऽनुपलब्धित्वात् । तकारोमुखं सर्वधर्माणां मासाऽनुपलब्धित्वात् ।
हकारोमुखं सर्वधर्माणां हेतुननुपलब्धित्वात् । भकारोमुखं सर्व-
धर्माणां भक्तानुपलब्धितः । ङकारोमुखं सर्वधर्माणां ङेदनाऽनुप-
लब्धितः । झकारोमुखं सर्वधर्माणां झरणाऽनुपलब्धितः ।

ङकारोमुखं सर्वधर्माणामाङ्गानानुपलब्धितः । झकारोमुखं सर्व-
 धर्माणामुत्साहाऽनुपलब्धितः । चकारोमुखं सर्वधर्माणां चनाऽनुप-
 लब्धितः । ठकारोमुखं सर्वधर्माणां विठयाऽनुपलब्धितः । ञकारो-
 मुखं सर्वधर्माणां रणविगतत्वात् । न कश्चिदगच्छति नागच्छति
 न तिष्ठति नानिषीदिति न ग्रथं कल्पयति न विकल्पयति ।
 लकारोमुखं सर्वधर्माणां फलाऽनुपलब्धित्वात् । खकारोमुखं सर्व-
 धर्माणां खन्धाऽनुपलब्धित्वात् । पकारोमुखं सर्वधर्माणां पकारा-
 ऽनुपलब्धित्वात् । सकारोमुखं सर्वधर्माणां सख्याऽनुपलब्धित्वात् ।
 ठकारोमुखं सर्वधर्माणां ठकारानुपलब्धित्वात् । इकारोमुखं
 सर्वधर्माणां इकारानुपलब्धित्वात् । पर्यन्तनिष्ठास्थानेनच्यवन्तेनो-
 पद्यन्ते । नास्त्यत उत्तर्यचरव्यवहारः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि न
 कस्यचित् किञ्चिदन्यन्नामव्यवह्रियते येनाऽभिलष्येत । येन निन्दि-
 यते यस्तिष्ठेत दृश्येत वाच्येत । तद्यथापि नाम सुभूते आकाश-
 मेव सर्वधर्मा अनुगन्तव्याः । अयमुच्यते धारणीमुखप्रवेशः ।
 अकाराद्यक्षरनिर्देशप्रवेशः । यो हि कश्चित् सुभूते बोधिसत्त्वो
 महासत्त्वः इदमकाराद्यक्षरकौशल्यं ज्ञास्यति । स न कश्चिद्रुते
 संचति । सर्वधर्मसमताया संसाधयिष्यति । इतश्चामकौशल्यञ्च
 प्रतिपश्यते । योहि कश्चित् सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः । इद-
 मकाराद्यक्षरप्रवेशमुद्रामकाराद्यक्षरप्रवेशमुद्रापदानि श्रोष्यति । श्रुत्वा
 चोदग्रहीष्यति धारयिष्यति वाचयिष्यति पर्यवाष्यति । परेभ्यश्च
 देशयिष्यति न च प्रतीतयाबुद्ध्या तस्य विंशतिरनुग्रंसाः प्रति-
 काङ्क्षितव्याः । कतमे विंशतिः । तदुत कृतिमांस भविष्यति ।

मतिमांस बुद्धिमांस धृतिमांस ह्रीमांस प्रज्ञावांस प्रतिभावांस ।
 इदं धारणीमुखमन्त्रपञ्चकेण प्रतिलिख्यते । न कथं कथीभवित्यति ।
 धिमतिश्चाऽस्य न भविष्यति । न च परस्मान्तिकाच्छ्रुतां वाचं
 श्रुताऽनुनेय्यते । नपक्ष्वा वाचं श्रुता प्रतिलिख्यते । नोक्ततोभवित्यति
 नाऽवगतः । अथास्तित एव भविष्यति । इतकुशलस्य भविष्यति ।
 स्वमाकुशलस्य भविष्यति । धातुकुशलस्य भविष्यति । आद्यतनकुशलस्य
 भविष्यति । सत्यकुशलः । प्रतीत्य समुत्पादकुशलः । हेतुकुशलः
 प्रत्ययकुशलः । धर्मताकुशलः । इन्द्रियपरापरज्ञानकुशलः । श्रुतो-
 पपत्तिकुशलः । दिव्यश्रोत्रज्ञानकुशलः । परचित्तज्ञानकुशलः ।
 पूर्वनिवासाऽनुकृतिज्ञानकुशलः । अद्विविधिज्ञानकुशलः । आश्र-
 वणज्ञानकुशलः । स्वागाऽस्याननिर्देशकुशलः । अतिक्रमणकुशलः ।
 प्रतिक्रमणकुशलः । ईर्ष्यापथकुशलः । अथनाय्यकौशलश्चाऽनुप्राप्यति ।
 इदंमपि सुभूते धारणीमुखमकाराद्यचरप्रवेशो बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य महायानं । तच्चाऽनुपपन्नभयोगेन ॥ • ॥

अतसाहस्रं प्रज्ञापारमिताया नवमः परिवर्तः ॥

अथ दशमः परिवर्तः ।

यदपि सुभूतिरेवमाह । कथं बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महायान-
संप्रस्थितो भवतीति । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः षट्सु
|| पारमितासु चरन् भूमेर्भूमिं संक्रामति । कथञ्च सुभूते बोधि-
सत्त्वो महासत्त्वः षट्सु पारमितासु चरन् भूमेर्भूमिं संक्रामति ।
यदुत संक्रान्त्या सर्वधर्माणां न हि कश्चिद्धर्मो आगच्छति वा
गच्छति वा संक्रामति वा अपसंक्रामति वा । अपि तु या सर्व-
धर्माणां भूमिस्तां स न मन्यते । न चिन्तयति । न भूमिपरिकर्षं
च करोति । न च तां भूमिं समनुपश्यति । तत्र कतमद्वोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य भूमिपरिकर्षं । प्रथमायां सुभूते भूमौ वर्तमानेन
बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दशपरिकर्षाणि करणीयानि । कतमानि
दश । अध्याग्रायादि परिकर्षाऽनुपलभ्ययोगेन हितवस्तुतापरिकर्ष-
निमित्ताऽनुपलब्धितामुपादाय । सर्वसत्त्वसमचित्तापरिकर्षसत्त्वा-
नुपलब्धितामुपादाय । त्यागपरिकर्षदानदायकपरिग्राहकाऽनुप-
लब्धितामुपादाय । कल्याणमित्रसेवनापरिकर्षतैरमण्यतामुपादाय ।
धर्मपर्येष्टिपरिकर्षसर्वधर्माऽनुपलब्धितामुपादाय । अभीक्ष्णैकम्य-
परिकर्षमृदानुपलब्धितामुपादाय । बुद्धकायस्यूहापरिकर्षलक्षणा-
ऽनुव्यञ्जननिमित्ताऽनुपलब्धितामुपादाय । धर्मविवरणपरिकर्ष-
भेदाऽनुपलब्धितामुपादाय । मानस्तम्भननिर्घातनपरिकर्षमद्भुतता-

ऽनुपलब्धितामुपादाय । सत्यवचनपरिकर्मावचनाऽनुपलब्धितामुपा-
दाय । इमानि सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रथमायां भूमौ
वर्त्तमानेन दशपरिकर्माणि करणीयानि ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन द्वितीयायां भूमौ
वर्त्तमानेनाष्टौधर्मा अभौचुं मानसि कर्त्तव्याः । तच्च च प्रतिपत्तव्यं ।
कतमेऽष्टौ । यदुत शीलपरिशुद्धिः कृतज्ञताकृतवेदिता । ज्ञानि-
वक्षप्रतिष्ठानं । प्रामोद्यं । प्रीत्यनुभवनता । सर्व्वसत्त्वपरित्यागिता ।
महाकरुणाया आमुखीभावः । गुह्यश्रूषा । अद्भुतगौरवता ।
पारमिता सूयोगपर्य्यष्टिः । इमे सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
द्वितीयायां भूमौ वर्त्तमानेनाष्टौ धर्माः अभौचुं मनसि कर्त्तव्यस्तच्च
च प्रतिपत्तव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन तृतीयायां भूमौ
वर्त्तमानेन पञ्चसुधर्मेषु स्थातव्यं । कतमेषु पञ्चसु । यदुतवाङ्मनसा-
स्तृप्ततायां । तच्च चाक्षरानभिनिवेशेन निरामिश्रधर्मविचरणतायां ।
तथाचाऽमन्यतया बुद्ध्येवे परिशोधनकुशलमूलावरोपणपरिणाम-
नतायां । तथाचाऽमन्यतया अपरिमितसंसारपरिखेदतायां ।
तथाचाऽमन्यतया ह्यपचायस्थानतायां । तथाचाऽमन्यतया एषु
सुभूते पञ्चसुधर्मेषु बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन तृतीयायां भूमौ
वर्त्तमानेन स्थातव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन च चतुर्थ्याभूमौ
वर्त्तमानेन दशधर्मान् समादायवर्त्तितव्यं । तेन च परित्यक्तव्याः ।
कतमेदश । अरण्यावासं । अक्षयेच्छतया समुत्थिता । घृतगुणसंश्लेषा-

ऽनुवर्जयता । शिवाया अपरित्यागिता । कासमुष्णमुष्णता ।
निर्वृतेष्वनतचित्तोत्पादः । सर्व्ववस्तुपरित्यागिता । अनवबोध-
चित्तता । सर्व्ववस्तुनपेक्षयता । इमे सुभूते दशधर्माः बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन चतुर्थ्या भूमौ वर्त्तमानेन न परित्यक्तव्याः । समादाय
च वर्त्तितव्यम् ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन पञ्चम्या भूमौ वर्त्त-
मानेन षड्धर्माः परिवर्जयितव्याः । कतमे षट् षडुत्तमद्विसंस्तवः
परिवर्जयितव्यः । भिक्षुणीसंस्तवः । कुलमास्तव्यं । संगविकाशानं ।
आत्मोत्कर्षयतापरपंश्यता । इमे षट्धर्माः परिवर्जयितव्याः ।
पुनरष्टादशधर्माः परिवर्जयितव्याः । षडुत्तदशाऽकुशलाः कर्म्मपथाः
परिवर्जयितव्याः । मानस्तम्भविपर्य्यासा, विचिकित्सा, राग, द्वेष,
मोहा, धिवात्मनता, इमे ऽष्टादशधर्मा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
पञ्चम्या भूमौ वर्त्तमानेन परिवर्जयितव्याः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन षष्ठ्या भूमौ वर्त्तमानेन
षड्धर्माः परिपूरयितव्याः । षडुत्त षट्पारमिताः । अपरे षड्धर्माः
परिवर्जयितव्याः । कतमे षट्प्रावकचित्तं परिवर्जयितव्यं । प्रत्येक
बुद्धचित्तं परिवर्जयितव्यं । परितर्षयचित्तं परिवर्जयितव्यं । आचमकं
दृष्टाऽनवबोधपरिवर्जयितव्यं । नाऽवबोधयितव्यं । सर्व्ववस्तुनि
परित्यज्यदुर्मनस्कतापरिवर्जयितव्याः । न दुर्मनस्केन भवितव्यं ।
आचमकं दृष्ट्वा विक्षेपचित्तं परिवर्जयितव्यं । न आचमकं विक्षेपः
कर्त्तव्यः । इमे सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन षष्ठ्या भूमौ
वर्त्तमानेन षड्धर्माः परिवर्जयितव्याः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सप्तम्या भूमौ वर्त्त-
मानेन विंशतिधर्मा न कर्त्तव्याः । कतमे विंशतिः । यदुत आत्म-
पादो न कर्त्तव्यः । सत्यपादो न कर्त्तव्यः । जीवपादो न कर्त्तव्यः ।
पुङ्गवपादो न कर्त्तव्यः । उच्छेदपादो न कर्त्तव्यः । आश्रयपादो न
कर्त्तव्यः । निमित्तसंज्ञा न कर्त्तव्या । हेतुदृष्टिः । क्त्वाऽभिनिवेशो
धात्वभिनिवेशः । आयतनाऽभिनिवेशः । चैधातुकाऽभिनिवेशः ।
चैधातुकाऽध्यवसानं । चैधातुकालयः । बुद्धिनिग्रयदृष्ट्याभिनिवेशः ।
धर्मनिग्रयदृष्ट्याभिनिवेशः । संघनिग्रयदृष्ट्याभिनिवेशः । शीलनिग्रय-
दृष्ट्याभिनिवेशः । शून्याधर्मा इति विषादः । शून्यानिरोधाश्च ।
इमे सुभूते विंशतिधर्मा न कर्त्तव्याः । तेन विंशतिरेव धर्माः
परिपूरयितव्याः । कतमे विंशतिः । यदुत शून्यताप्रतिषेधः ।
आनिमित्तसाक्षात्क्रिया । अप्रणिहितज्ञानं । चिमण्डलपरिशुद्धिः ।
रूपाकादृश्यतासर्व्वसत्त्वेषु । ते च सत्त्वानाऽवमनसाः । सर्व्वधर्म-
समतादर्शनं । तच्च चाऽनभिनिवेशः । भूतमयप्रतिषेधः । तेन
चाऽमनता । अनुत्पादच्छान्तिः । अनुत्पादज्ञानं । एकमयनिर्देशः ।
सर्व्वधर्माणां कल्पनासमुद्घातः । संज्ञाविवर्त्तः । दृष्टिविवर्त्तः । क्लेश-
विवर्त्तः । श्रमत्वपरिपश्यनाभूतिः । दान्तचित्तता । अप्रतिहत-
ज्ञानता । अनूनता । अवसरज्ञता । यथेच्छाक्षेपगमनता । इमे
सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सप्तम्या भूमौ वर्त्तमानेन विंशति-
धर्माः परिपूरयितव्याः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाऽष्टम्या भूमौ वर्त्त-
मानेन चत्वारो धर्माः परिपूरयितव्याः । कतमे चत्वारः । यदुत

सर्वसत्त्वचिन्ताऽनुप्रवेशः । अभिज्ञाविकीर्णता । बुद्धचेष्टदर्शनता ।
 तेषां बुद्धचेष्टाणां यथा दृष्टानां परिनिष्पादनता । बुद्धपर्यु-
 पासनता । बुद्धकाय यथाभूत प्रत्यवेक्षणता । इमे सुभूते चत्वारो धर्माः
 परिपूरयितव्याः । पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाष्टम्यां
 भूमौ वर्त्तमानेन चत्वारो धर्माः परिपूरयितव्याः । यदुतेन्द्रिय
 परापरज्ञानता । बुद्धचेष्टपरिशोधनता । मायोपमसमाधेरभीक्ष्ण-
 समापद्यनता । यथायथा सत्त्वानां कुशलमूलानि परिनिष्पद्यन्ते ।
 तथा तथात्मभावपरिनिष्पादनता । संचिन्त्य भवोपादानता । इमे
 सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाष्टम्यां भूमौ वर्त्तमानेन चत्वारो धर्माः
 परिपूरयितव्याः ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन नवम्यां भूमौ वर्त्त-
 मानेन द्वादशधर्माः परिपूरयितव्याः । कतमे द्वादश । यदुत
 अमन्तप्रणिधानपरिरुहः । स यथायथाप्रणिदधाति तथातथाऽस्य
 समृद्धयति । देवनागद्यक्षगन्धर्वासुरगरुडकिन्नरमहोरगदतज्ञानं ।
 परिपूर्णप्रणिधानमिर्देशज्ञानं । गर्भविक्रान्तिसम्पत् । गोच सम्पत् ।
 परिवारसम्पत् । जन्मसम्पत् । बोधिवृक्षव्यूहसम्पत् । सर्वगुणपरि-
 पूरिसम्पत् । इमे सुभूते बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन नवम्यां भूमौ
 वर्त्तमानेन द्वादशधर्माः परिपूरयितव्याः ।

दशम्यां पुनः सुभूते भूमौ वर्त्तमाने बोधिसत्त्वो न महासत्त्व-
 स्थागत एव वक्तव्यः । एवमुक्त आयुषान् सुभूतिर्भगवन्तमेतदवो-
 चत् । कतमद्भगवन् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याध्याशयादिपरिकर्मा ।
 भगवानाह । यः सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वकारज्ञताप्रति-

संयुक्तैश्चित्तोत्पादैः सुश्रवणमूल्यानि समुदानयति । इदं सुभूते
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याध्याशयादिपरिकर्म । तत्र कतमद्वोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य सर्वसत्त्वसमचित्ततापरिकर्म । सर्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तै-
 श्चित्तोत्पादैश्च आर्य्यप्रमाणान्यभिनिर्हरति । मैत्रीकरुणासुदितो-
 येषमिदमुच्यते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सर्वसत्त्वसमचित्ततापरि-
 कर्म । तत्र कतमद्वोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य त्यागपरिकर्म । यत्सर्व-
 सत्तेभ्योऽविकल्पतस्तद्वानं ददातीदमुच्यते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 त्यागपरिकर्म । तत्र कतमद्वोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याणमित्र-
 सेवनापरिकर्म । यदुत तानि बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्याण-
 मित्राणि यान्येव सर्वकारज्ञतायां समादापयन्ति । निवेशयन्ति ।
 प्रतिष्ठापयन्ति । तेषां कल्याणमित्राणां चा सेवना भजना पर्यु-
 पासना गुरुशुश्रूषणता । इयमुच्यते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 कल्याणमित्रसेवनापरिकर्म । सत्र कतमद्वोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 धर्मपर्य्येष्टिपरिकर्म । यत् सर्वकारज्ञताप्रतिसंयुक्तैश्चित्तोत्पादैर्धर्मं
 पर्य्यवते । न आवकप्रत्येकबुद्धभूमौ पततीदं बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य धर्मपर्य्येष्टिपरिकर्म । तत्र कतमद्वोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्या-
 ऽभीष्टां नैक्यपरिकर्म । यत् सर्वसत्त्वजातावयवकीर्णं निष्क्रमति ।
 तथागत शासने प्रव्रजति । न चाऽस्य कश्चिदन्तरायं करोतीदं
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽभीष्टां नैक्यपरिकर्म । तत्र कतमद्वोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य बुद्धकायसृष्टापरिकर्म । यद्बुद्धविग्रहं दृष्ट्वा न
 कदादिदुःखमनसिकारेण विरहितो भवति यावत् सर्वकारज्ञता-
 मनुप्रप्नोतीदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बुद्धकायसृष्टापरिकर्म ।

तच्च कतमद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य धर्मविवरणपरिकर्म । यद्बोधि-
सत्त्वो महासत्त्वः संमुखीभूत तथागत परिनिर्वातं सत्त्वैभ्यो धर्मं
देशयति । आदौ कल्याणं मध्येकल्याणं पर्यवसानेकल्याणं स्वयं
सुखस्त्वमं केवलं परिपूर्णं परिशुद्धं पर्यवदातं ब्रह्मचर्यं सम्प्रकाशयति ।
यदुत सूचं गेयं व्याकरणं गायोद्दाननिदानत्युक्तकजातकवैपुल्या-
हुतधर्माऽववादोपदेशादिदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य धर्मविवरण-
परिकर्म । तच्च कतमद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य मानस्तम्भनिर्घातन-
परिकर्म । येन मानस्तम्भनिर्घातेन न जातु नीचकुलेषूप-
पद्यते । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य मानस्तम्भनिर्घातनपरि-
कर्म । तच्च कतमद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सत्यवचनपरिकर्म ।
यदुत यथा वादिता तथा कारिता । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य सत्यवचनपरिकर्म । इमानि सुभूते बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य प्रथमायां भूमौ वर्त्तमानस्य दशपरिकर्माणि । तच्च
कतमद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शीलपरिशुद्धिः । यदुत आवक
प्रत्येकबुद्धचित्तानाम मनसिकारः । येऽपि तदन्यदौःशील्यकराः ।
बोधिपरिपन्थकराः धर्माः तेषामप्यमनसिकारः । इयं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य शीलपरिशुद्धिः । तच्च कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
कृतज्ञता कृतकारिता । यद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वो बोधिसत्त्वचर्या
चरत्वन्यमपि कृतमीमं सारान्वनासयति । प्रागेव इयं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य कृतज्ञता कृतकारिता । तच्च कतमद्बोधिसत्त्वस्य महा-
सत्त्वस्य क्षान्तिवशप्रतिष्ठामं । यत् सर्वसत्त्वानामग्निके व्यापाद
अविहिंसाचिन्तता । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य क्षान्तिवश-

प्रतिष्ठानं । तत्र कतमद्वोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याप्रामाद्य प्रीत्यनु-
 भवता । यदुत सर्वसत्त्वपरिप्राचनता विष्णु ध्यानेषु । इयं बोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रामोद्य प्रीत्यनुभवता । तत्र कतमद्वोधिस-
 त्स्य महासत्त्वस्य सर्वसत्त्वापरित्यागिता । यदुत सर्वसत्त्वानां
 परिचायता । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सर्वसत्त्वापरि-
 त्यागिता । तत्र कतमो बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महाकरुणया
 आसुखीभावः । यद्वोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बोधिसत्त्वचारिकाश्चरत
 एवं भवति । एकैकस्याहं सत्त्वस्थार्थाय गङ्गानदीवाणुकोपमान्
 कक्षाभिरयेषु वसन् तत्र छेदनभेदनकुण्डनस्नेदनपचनान्यनुभवेयं
 यावत्सत्त्वा बुद्धज्ञानप्रतिष्ठापिता भवेत् । एवं यावत् सर्वसत्त्वानां
 कृते धात्युत्पन्नता अपरिच्छेदः । अयमुच्यते बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य महाकरुणया आसुखीभावः । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य गुरुशुश्रूषाश्रद्धागौरवता । यदुत गुरुणामन्तिके शास्तृ-
 संज्ञा । इयमुच्यते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य गुरुशुश्रूषाश्रद्धा-
 गौरवता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पारमिता
 सूयोगपर्येष्टिः । यदुतानन्यकृतकर्मतया पारमितानां पर्येषणता
 सर्वसत्त्वपरिप्राचनतायै । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य पारमिता-
 सूयोगपर्येष्टिः । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बाह्यश्रुत्या-
 दृप्तता । यत्किञ्चिद्बुद्धैर्भगवद्भिर्भाषितमिदलोकधातौ समन्ताद्भासु
 दिक्षुलोकधातुषु तत्सर्वमाधारयिष्यामीति धात्यदृप्तता । इयं
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बाह्यश्रुत्यादृप्तता । तत्र कतमा बोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य निरामिषधर्मदानविवरणता । यद्वोधिसत्त्वो

महासत्त्वो धर्मं देशयत्तेन धर्मदानेनागत्यो बोधिमपि न प्रति-
 काङ्क्षति । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य निरामिषधर्मदानविद-
 रयता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बुद्धचेचपरिशोधन-
 कुशलमूलावरोपणता । यैः कुशलमूलैर्बुद्धचेचं परिशोधयन् नाम-
 परचित्तचेचं परिशोधयति । तेषां कुशलमूलानां परिणामना ।
 इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बुद्धचेचपरिशोधनकुशलमूलावरो-
 पणपरिणामगता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यापरि-
 मितसंसारापरिखेदनता । यदुत कुशलमूलोपस्तम्भनतायै कुशल-
 मूलैरपस्तम्भः सत्त्वांसु परिपाचयति । बुद्धचेचस्य परिशोधयति ।
 न च कदाचित् खेदनोपपद्यते । यावत् सर्व्वकारयतां परिपूर-
 यति । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यापरिमितसंसाराऽपरिखेद-
 नता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य ह्यपचायस्थानं ।
 यदुतः श्रावक प्रत्येकबुद्धचित्तजुगुप्सुनता । इदं बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य ह्यपचायस्थानं । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यारण्य-
 वासापरित्यागिता । याश्रावकप्रत्येकबुद्धभूमेरतिक्रमणता । इयं
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यारण्यवासापरित्यागिता । तत्र कतमा
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽपेक्षता । यद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वो बोधि-
 मपि नेच्छतीतीयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यापेक्षता । तत्र कतमा
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सन्नुष्टिता । यत्सर्व्वकारयता प्रतिबन्धे-
 नापि न लभ्यते । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सन्नुष्टिता । तत्र
 कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य धृतगुणसंलेखेऽनुवर्त्तनता । यदुत
 गम्भीरेषु धर्मेषु निर्याण चान्निरिथं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य

धृतगुणसंलेशानुवर्तनता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 शिष्यायाः अपरित्यागिता । यत्र सर्वशिक्षाणामप्रचारः । इयं
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शिष्याया अपरित्यागिता । तत्र कतमा
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कामगुणजुगुप्सनता । कामचित्तस्याऽनु-
 त्पादः । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कामगुणजुगुप्सनता । तत्र
 कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य निवृत्तिसहगतचित्तोत्पादः ।
 यदुत सर्वधर्माणामनभिसंस्कारः । अयं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य निवृत्तिसहगतचित्तोत्पादः । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य सर्वस्वपरित्यागिता । याध्यात्मिकवाङ्मनां धर्माणाम-
 ग्रहणता । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सर्वस्वपरित्यागिता ।
 तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यावशीनचित्तता । यदिज्ञान-
 चित्तिस्तस्य चित्तं न तिष्ठति । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याव-
 शीनचित्तता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सर्ववस्तु-
 निरपेक्षता । यः सर्ववस्तूनाम मनसिकारः । इयं बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य सर्ववस्तुनिरपेक्षता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य गृहिसंस्तवपरिवर्जनता । यदुत बुद्धशेषेण बुद्धशेषसंक्रम-
 णता । उपपादुकता । प्रादुर्भावमण्डका वायुप्रावरणता । इयं
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य गृहिसंस्तवपरिवर्जनता । तत्र कतमा
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य भिक्षुणीसंस्तवपरिवर्जनता । यद्विद्युत्पा-
 दार्द्धसंस्तव संघातमात्रं न तिष्ठति । न च तन्निदानं परितर्षणा-
 चित्तमुत्पादयति । न च तन्निदानं चीवरमुत्पादयति । इयं
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य भिक्षुणीसंस्तवपरिवर्जनता । तत्र कतमा

बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कुक्षेषु मात्सर्यपरिवर्जनता । इहं सुभूते
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनैकचित्तमुत्पादयितव्यम् । तन्मया सर्व-
 सत्त्वानां सुखोपधानं कर्त्तव्यम् । तदेते सत्त्वाः स्रपुण्यैरेव सुखिता
 नात्र मया मात्सर्यचित्तमुत्पाद्यम् । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 कुक्षमात्सर्यं परिवर्जयितव्यम् । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
 संगणिकास्थानं परिवर्जयितव्यम् । यत्र बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 संगणिकास्थानस्थितस्य आवकप्रत्येकबुद्धा भवेयुः । तत्प्रतिसंयुक्ताः
 कथा भवेयुः । तत्प्रतिसंयुक्तावादचित्तोत्पादा उत्पद्येरम् । तत्र
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन न स्यातव्यम् । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
 संगणिस्थानपरिवर्जनता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यो-
 त्कर्षणपरिवर्जनता । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन व्यापादः
 परिवर्जयितव्यः । यद्व्यापाद विचिकित्साचित्तानामवकाशं न
 ददाति । कलहचित्तस्य विग्रहचित्तस्य वाऽवकाशं न ददातीतीयं
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य व्यापादपरिवर्जनता । या आत्मिकानां
 धर्माणामसमनुपपन्नता । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्योत्कर्षण-
 परिवर्जनता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य परपंसनापरि-
 वर्जनता । यदुत वाङ्मनां धर्माणामसमनुपपन्नता । इतीयं बोधि-
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य परपंसनता परिवर्जनता । तत्र कथं बोधि-
 सत्त्वेन महासत्त्वेन दशाऽकुशलाः कर्मपथाः परिवर्जयितव्याः । तथा
 ज्ञेते सुगतेरप्यन्तरायकराः प्रागेवार्थमार्गस्य प्रागेवाऽनुत्तरायाः
 सुबोधे । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन दशाऽकुशलाः कर्मपथाः
 परिवर्जयितव्याः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाधिमानः

परिवर्जयितव्यः । समं समनुपपद्यति कुतः पुनरधिकं येनाऽधिमन्तेत
एवमधिमात्रः । परिवर्जयितव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन
सम्भः परिवर्जयितव्यः । तथा हि स तदस्तुन समनुपपद्यति । सप्ता-
ऽस्य सम्भः उत्पद्येत । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सम्भः परि-
वर्जयितव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन विपर्ययाः परि-
वर्जयितव्याः । वस्तुननुपपत्तिभित्तमुपादाय । एवं बोधिसत्त्वेन महा-
सत्त्वेन विपर्ययाः परिवर्जयितव्याः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन
महासत्त्वेन रागद्वेषमोहानाधिवासयितव्याः । तथा हि सरागद्वेष-
मोहानां वस्तुन समनुपपद्यति । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन राग-
द्वेषमोहानाऽधिवासयितव्याः ।

तत्र कतमे षष्ठ्यां भूमौ षट्धर्माः परिपूरयितव्याः । पदुत
षट्पारमिताः । दानपारमिता, शीलपारमिता, क्षान्तिपारमिता,
वीर्यपारमिता, ध्यानपारमिता, प्रज्ञापारमिता, परिपूरयितव्याः ।
तथा चासु षट्सु पारमितासु, स्थित्वा बुद्धा भगवन्तः आवक
प्रत्येकबुद्धास्तु पञ्चविधस्य ज्ञेयार्णवस्य पारङ्गता गच्छन्ति गमि-
यन्ति च । कतमस्य पञ्चविधस्य । यदुताऽतीतस्यानागतस्य प्रत्यु-
त्पन्नस्यावक्तव्यस्याऽसंस्कृतस्य । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन षट्धर्माः
परिपूरयितव्याः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन आवकचित्तं
परिवर्जयितव्यम् । तथा हि नैषमार्गो बोधये । प्रत्येकबुद्धचित्तं
परिवर्जयितव्यम् । तथा हि नैषमार्गो बोधये । परितर्षणचित्तं
नोत्पादयितव्यम् । तथा हि नैषमार्गो बोधये । याचनकं बुद्धाः
नाऽवसीनचित्तमुत्पादयितव्यम् । तत्कस्य हेतोस्तथा हि नैषमार्गो

बोधये । सर्ववस्तुनि वरित्यज्यता । न दुर्मानस्केन भवितव्यम् ।
 तत्कस्य हेतोस्तथा हि । नैषमार्गो बोधये । प्रथमचिन्तोत्पादसुपा-
 दाय । निश्चयं दानं दातव्यम् । न सकृच्चित्ते न भवितव्यम् । तत्र
 कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनात्मग्रहो न कर्त्तव्यः । तथा हि अत्य-
 न्ततया आत्मा न संविद्यते । जीवग्रहो न कर्त्तव्यः । तथा ह्यत्य-
 न्ततया जीवो न संविद्यते । पुङ्गवग्रहो न कर्त्तव्यस्तथा ह्यत्यन्त-
 तया पुङ्गवो न विद्यते । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन मोक्षे-
 द्यग्रहो न कर्त्तव्यः स्तथा हि न कसिद्धर्मं सच्छिद्यतेऽत्यन्ताऽनुप-
 खन्नात् सर्वधर्माणां । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन शाश्वत-
 ग्रहो न कर्त्तव्यः । तत्कस्यहेतोस्तथा हि धर्मा नोत्पद्यन्ते न शाश्वतो
 भवति मोक्षेदः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन निमित्तसंज्ञा
 न कर्त्तव्या । तथा ह्यत्यन्ततया संज्ञेशो न संविद्यते । तत्र कथं
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन हेतुदृष्टिर्न कर्त्तव्या । तथा हि तां दृष्टिं
 न समनुपश्यति । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन नामरूपा-
 ऽभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तथा हि सतदस्तुन समनुपश्यति । तत्र
 कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन स्कन्धाभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तथा
 ह्यत्यन्ततया स्कन्धा न संविद्यते । एवं स्कन्धाभिनिवेशो न
 कर्त्तव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन धात्वभिनिवेशो न
 कर्त्तव्यः । तथा ह्यत्यन्ततया धातवो न संविद्यन्ते । एवं धात्वभि-
 निवेशो न कर्त्तव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनायतनाभि-
 निवेशो न कर्त्तव्यः । तथा ह्यत्यन्ततया आयतनानि न संविद्यन्ते ।
 एवमायतनाऽभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन सद्भा-

सत्त्वेन चैधातुकाऽभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तथा ह्यस्य सत्त्वाभावेन संविद्यते । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चैधातुकाभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चैधातुकाऽध्यवसानं न कर्त्तव्यम् । तथा हि तदस्तु न संविद्यते गोपशब्धते । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चैधातुकाध्यवसानं न कर्त्तव्यम् । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चैधातुकाशयो न कर्त्तव्यः । तथा हि तस्य वस्तुन संविद्यते । एवं चैधातुकाशयो न कर्त्तव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चैधातुकनिश्चयो न कर्त्तव्यः । तथा हि तस्य तदस्तुन संविद्यते । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन चैधातुकनिश्चयो न कर्त्तव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन बुद्धनिश्चयदृष्ट्याभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तथा हि न बुद्धदृष्टिनिश्चयो बुद्धदर्शनम् । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन बुद्धनिश्चयदृष्ट्याभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन धर्मनिश्चयदृष्ट्याभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तथा हि न धर्मदृष्टिनिश्चयाद्धर्मदर्शनम् । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन धर्मनिश्चयदृष्ट्याभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सङ्गनिश्चयदृष्ट्याभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तथा हि न सङ्गदृष्टिनिश्चयात् सङ्गदर्शनम् । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सङ्गनिश्चयदृष्ट्याभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन शीलनिश्चयदृष्ट्याभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तथा हि न शीलदृष्टिनिश्चयाच्छीलपरिशुद्धिरेवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन शीलनिश्चयदृष्ट्याभिनिवेशो न कर्त्तव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन शून्याधर्मा इति विषादो न कर्त्तव्यः । तथा हि सर्वधर्माः

स्वस्वक्षणेन शून्याः न शून्यतया । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन शून्य-
 तायां विषादो न कर्तव्यः । तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेनाव-
 रोधयितव्या । तथा हि सर्व्वधर्माः शून्या न शून्यताशून्यतां विरो-
 धयति । एवं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन शून्यता न विरोधयितव्या ।
 तत्र कथं बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन शून्यतापरिपूरयितव्या । स्वस्वक्ष-
 णशून्यतापरिपूरिर्व्वोबोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शून्यतापरिपूरिः । तत्र
 कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यानिमित्त साक्षात्क्रिया । यदुत
 सर्व्वनिमित्तानामममनसिकारः । तत्र कतमद्वोबोधिसत्त्वस्य महासत्त्व-
 स्याऽप्रणिहितज्ञानं यत् स चैधातुकचित्तं न प्रवर्त्तते । तत्र कतमा
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य चिमण्डलपरिशुद्धिः । यदुत दशकुशल-
 कर्मपथपरिपूरिः । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सत्त्वेषु
 कृपाकरुणतापरिपूरिः । यदुत महाकरुणाप्रतिलम्भः । तत्र कथं
 बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन सत्त्वानाऽवगन्तव्याः । यदुत मैत्रीपरिपूर्या ।
 तत्र कतमद्वोबोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सर्व्वधर्माणां समता दर्शनम् ।
 यदुतानुक्षेपा प्रक्षयः । सर्व्वधर्माणां । तत्र कतमो बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य भूतनय प्रतिवेधः । यः सर्व्वधर्माणामेकनय प्रति-
 वेधः । अप्रतिवेधः । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽनु-
 त्पाद क्षान्तिः । या सर्व्वधर्माणामनुत्पादायाऽनिरोधयोऽनभि-
 संस्काराय क्षान्तिः । तत्र कतमद्वोबोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽनुत्पाद-
 ज्ञानं । यन्नामरूपाऽनुत्पादज्ञानं । इदं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्या-
 नुत्पादज्ञानं । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यैकनयनिर्देशः ।
 यथा असमुदाचारता । अथं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यैकनय-

निर्देशः । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्पतासमुद्घातः ।
या सर्वधर्मा नाम विकल्पनता । तत्र कतमो बोधिसत्त्वस्य महा-
सत्त्वस्य दृष्टिविवर्तः । या आवकभूमेः प्रत्येकबुद्धभूमेः दृष्टिविवर्त-
नता । तत्र कतमो बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य क्षेत्रविवर्तः । यः
सर्ववासनाऽनुसन्धिकेयवयः । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
शमथविपश्यनाभूमिः । यदुत सर्वाकारज्ञताज्ञानं । तत्र कतमा
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दान्तचित्तता । यत्र चैधातुकैरति-
विन्दति । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य शान्तचित्तता ।
यावन्नामिन्द्रियाणां प्रतिसंहरणता । तत्र कतमद्वोधिसत्त्वस्य महा-
सत्त्वस्याऽप्रतिहतज्ञानं । यदुत बुद्धचक्षुः प्रतिलम्बः । तत्र कतमा
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्यानूनया च सर्वज्ञतया षडायतनापेक्षा ।
तत्र कतमद्वोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य यचेच्छाचेचगमनं । यत्र तत्र
पर्यणमण्डल आत्मभावदर्शनं । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
सर्वसत्त्वचित्ताऽनुप्रवेशः । यदेकचित्तेन सर्वसत्त्वानां चित्तचैतसि-
कानि प्रतिजानाति । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽभिज्ञा
विक्रीडता । याभिराभिज्ञाभिर्विक्रीडन् बुद्धचेचाद्बुद्धचेचं संक्रा-
मति । बुद्धदर्शनाय न चाऽस्य बुद्धसंज्ञा भवति । तत्र कतमद्वोधि-
सत्त्वस्य महासत्त्वस्य बुद्धचेचदर्शनं । यदेकस्मिन्नेव बुद्धचेचे स्थित्वा-
ऽपरिमाणानि बुद्धचेचाणि पश्यति । न चाऽस्य बुद्धचेचसंज्ञा
भवति । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य यथादृष्टि बुद्ध-
चेचपरिमिष्यादनता । यस्मिन्साहस्रमहासाहस्रलोकधातुशत-
वर्त्तिभूमौ स्थित्वा त्रिसाहस्रमहासाहस्रलोकधातोः परित्यजनं तेन

साधनता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बुद्धपर्युपा-
 सनता । या धर्मपर्युपासनता सर्वसत्त्वाऽनुग्रहं प्रति । तत्र कतमा
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बुद्धकाय यथाभूतप्रत्यवेक्षणता । या धर्म-
 काययथाभूतप्रत्यवेक्षणता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्येन्द्रिय
 परापरज्ञानता । या दशकुशलेषु स्थित्वा सर्वसत्त्वानामिन्द्रियपरि-
 पूरिप्रज्ञाननता । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बुद्धधर्मेपरि-
 शोधनता । या सत्त्वचित्तपरिशोधनताऽनुपलम्भयोगेन । तत्र कतमो
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य मायोपमः समाधिः । यत्र समाधौ स्थित्वा
 बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सर्वाः क्रियाः करोति । न चाऽस्यचित्तं
 कचिदुर्घं प्रवर्तते । तत्र कतमो बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽभीष्टं
 समापद्यनता । यद्बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य विपाकजः समाधिः ।
 तत्र कथं बोधिसत्त्वो महासत्त्वो यथा यथा संज्ञानां कुशलमूलपरि-
 निष्पत्तिर्भवति । तथा तथात्मभावं परिनिष्पादयति । इह बोधि-
 सत्त्वो महासत्त्वः सच्चिन्त्यात्मभावं परिगृह्णाति । यथा यथा सत्त्व-
 परिपाको भवति । तत्र कथं बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सच्चिन्त्यात्म-
 भावमुपादत्ते । यदुत सर्वसत्त्वपरिपाकः । तत्र कथं बोधिसत्त्वो
 महासत्त्वो यथा यथा प्रणिदधाति । तथा तथाऽस्य समृध्यति ।
 इदं बोधिसत्त्वो महासत्त्वः षष्ठां पारमितानां परिपूर्णत्वाद्यथा
 यथा प्रणिदधाति तथा तथा समृध्यति ।

तत्र कथं बोधिसत्त्वो महासत्त्वो देवनागयक्षगन्धर्वाऽसुरंगरुद्र-
 किन्नरमहोरगरत्नज्ञानं प्रतिविध्यति । यदुत निरुक्तिप्रतिसंविदा ।
 तत्र कथं बोधिसत्त्वो महासत्त्वः परिपूर्णप्रतिभानिर्देशज्ञानं प्रति-

विधायति । यदुत प्रतिभानसंविदा । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महा-
सत्त्वस्य गर्भावक्रान्तिसम्पत् । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः
सर्वसु जातिप्रूपपादुक उपपद्यते । इह बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
गर्भावक्रान्तिसम्पत् । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कुल-
सम्पत् । यद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वो महाकुलेषु प्रत्याजायते । इयं
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कुलसम्पत् । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य जातिसम्पत् । यद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सचिपमहासाल-
कुलेषु वा ब्राह्मणमहासालकुलेषु वा प्रत्याजायते । इयं बोधि-
सत्त्वस्य महासत्त्वस्य जातिसम्पत् । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महा-
सत्त्वस्य गोचसम्पत् । यद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वो यतो गोपात् पौर्ण्यका
बोधिसत्त्वो अभूवन् । तत्र गोत्रे प्रत्याजायते । इयं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य गोचसम्पत् । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
परिष्परसम्पत् । यद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वो बोधौसत्त्वान् प्रतिष्ठाय
बोधिसत्त्वापरिचार एव भवति । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
परिचारसम्पत् । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य जन्मसम्पत् ।
यद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वो जातमात्र एवाऽसंख्येय लोकधातूनवभासेन
स्तुरति । तांश्च षड्विकारं प्रकल्पयति । इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य
जन्मसम्पत् । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वाऽभिक्रमणसम्पत् ।
यद्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रव्रज्यायैषिष्कामति । अनेकैः सत्त्वकोटी-
नियुतशतसहस्रैः सार्द्धं ते च सत्त्वा नियता भवन्ति । त्रिषु यानेषु ।
इयं बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याऽभिनिष्क्रमणसम्पत् । तत्र कतमा
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य बोधिसृष्ट्यूहसम्पत् । यद्बोधिसत्त्वो महा-

सत्त्वो बोधिवृक्षमूलां सुवर्णमयं भवति । स्कन्धो वैदूर्यमयः । चक्र-
 रत्नसम्यः शाखाः सर्वरत्नमयानि । पञ्चपुष्पाणि यस्य वृक्षस्य पुष्पो
 गन्धोऽवसासाद्यानन्तालोकभातुम् स्फुरति । इमं बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य बोधिवृक्षव्यूहसम्पत् । तत्र कतमा बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य सर्वगुणपरिपूरिसम्पत् । या बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सत्त्व-
 परिपाकविशुद्धिश्च बुद्धचेतपरिशुद्धिश्च । इयं बोधिसत्त्वस्य महा-
 सत्त्वस्य सर्वगुणपरिपूरिसम्पत् । तत्र कथं बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
 दशम्यां भूमौ स्थितस्तथागत एव वक्तव्यः । यस्य बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य सर्वपारमिताः परिपूर्णा भवन्ति । दश तथागत-
 बलानि चत्वारि वैशारद्यानि चतस्रः प्रतिसम्बिदः । अष्टादशा-
 वेष्टिका बुद्धधर्माः । सर्वाकारज्ञता ज्ञानं सर्ववासनाऽनुसन्धि-
 क्लेशप्रहानं । महाकरुणा । सर्वबुद्धधर्माश्च परिपूर्णा भवन्ति । एवं
 सत्त्वो सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो दशम्यां भूमौ स्थितस्तथागत
 एव वक्तव्यः । तत्र कतमा सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य दश-
 भूमयः । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्व उपायकौशलेन दान-
 पारमितायां चरन् शीलपारमितायां चरन् चान्तिपारमितायां
 चरन् वीर्यपारमितायां चरन् ध्यानपारमितायां चरन् प्रज्ञापार-
 मितायाश्चरन् । अध्यात्मशून्यतायां चरन् बहिर्द्विशून्यतायां चरन्
 अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतायां चरन् शून्यताशून्यतायां चरन् महाशून्य-
 तायां चरन् परमार्थशून्यतायां चरन् संस्कृतशून्यतायां चरन्
 असंस्कृतशून्यतायां चरन् अत्यन्तशून्यतायां चरन् अनवरागशून्य-
 तायां चरन् अनवकारशून्यतायां चरन् प्रकृतिशून्यतायां चरन्

सर्वधर्मं शून्यतायां चरन् स्वस्वच्छाशून्यतायां चरन् अनूपलम्भ-
 शून्यतायां चरन् अभावशून्यतायां चरन् स्वभावशून्यतायां चरन्
 अभावस्वभाव शून्यतायां चरन् स्मृत्यूपस्थानेषु चरन् सम्यक्प्रज्ञाणेषु
 चरन् च्छद्धिपादेषु चरन् इन्द्रियेषु चरन् वलेषु चरन् बोध्यज्ञेषु
 चरन् आर्याष्टाङ्गमार्गं चरन् आर्यसत्येषु चरन् ध्यानेषु चरन्
 अप्रमाणेषु चरन् आरूप्यसमापत्तिषु चरन् विमोक्षेषु चरन्
 अनुपूर्वं विहार समापत्तिषु चरन् शून्यतानिमित्ताप्रणिहित-
 विमोक्षेषु चरन् अभिज्ञासु चरन् धारणीमुखेषु चरन् समाधिषु
 चरन् तथागतवलेषु चरन् चतुर्षु वैशारद्येषु चरन् चतुःप्रतिसम्बित्सु
 चरन् महामैत्रे चरन् महाकरुणायां चरन् अष्टादशस्त्रावेणि-
 कबुद्धधर्मेषु चरन् शुक्लविपश्यनाभूमिमतिक्रामति । गोचभूमिं
 समतिक्रामति । अष्टमकभूमिं समतिक्रामति । दर्शनभूमिं समति-
 क्रामति । तनुभूमिं समतिक्रामति । वीतरागभूमिं समतिक्रामति ।
 कृताविभूमिं समतिक्रामति । प्रत्येक बुद्धभूमिं समतिक्रामति ।
 बोधिसत्त्वभूमिं समतिक्रामति । इह सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
 नवभूमिरतिक्रामति । बुद्धभूमौ तिष्ठति । इह सुभूते बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य दशभूमयः । एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वो
 महायानं संप्रस्थितो वेदितव्यः ।

यत् पुनः सुभूतिरेव माह । कुतस्तथानं निर्यास्यतीति ।
 चैधातुकान्निर्यास्यति । येन सर्वाकारज्ञता तेन स्यास्यति । तत्
 पुनरदययोगेन । तत् कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते यच्च महायानं
 या च सर्वाकारज्ञता उभावेतौ धर्मा न विसंयुक्तौ संयुक्तावरूपिणा-

वनिदर्शनावप्रतिघातैकलक्षणौ । तत् कस्य हेतोः । न हि सुभूते
 अलक्षणा धर्मानिर्यान्ति वा निर्यास्यति वा निर्याता वा
 धर्मधातोः । स सुभूते निर्याणमिच्छेद्यः अलक्षणानां धर्माणां
 निर्याणमिच्छेत् । तद्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽवितद्यतायाः
 सुभूते निर्याणमिच्छेत् । भूतकोटेः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां
 धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । अचिन्त्यधातोः स सुभूतेनिर्याणमिच्छे-
 द्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । आकाशधातोः स सुभूते
 निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । रागक्षयधातोः
 स सुभूतेनिर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् ।
 प्रहाणधातोः स सुभूतेनिर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याण-
 मिच्छेत् । विरागधातोः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां
 धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । निरोधधातोः स सुभूते निर्याणमि-
 च्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । रूपशून्यतायाः
 स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् ।
 वेदनाशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां
 निर्याणमिच्छेत् । संज्ञाशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽ-
 लक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । संस्कार शून्यतायाः स सुभूते
 निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । विज्ञान
 शून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याण-
 मिच्छेत् । तत् कस्य हेतोर्न हि सुभूते रूपशून्यता चैधातुकान्निर्याति ।
 न सव्याकारज्ञतायां तिष्ठति । न वेदनाशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न
 सव्याकारज्ञतायां तिष्ठति । न संज्ञाशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न

सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न संस्कार शून्यता चैधातुकान्निर्याति । न
सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न विज्ञानशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न
सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । तत् कस्य हेतोस्तथाहि ।
स सुभूते रूपं रूपेण शून्यं । वेदना वेदनया शून्या । संज्ञा संज्ञया-
शून्या । संस्काराः संस्कारैः शून्या । विज्ञानं विज्ञानेन शून्यं ।
चक्षुः शून्यतायाः स सुभूते निर्यातामिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां
निर्याणमिच्छेत् । ओच शून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽ-
लक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । प्राण शून्यतायाः स सुभूते
निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । जिह्वा
शून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां
निर्याणमिच्छेत् । काय शून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽ-
लक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । मनः शून्यतायाः स सुभूते
निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत् कस्य
हेतोर्नहि सुभूते चक्षुः शून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकार-
ज्ञतायां तिष्ठति । न ओचशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वा-
कारज्ञतायां तिष्ठति । न प्राणशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न
सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न जिह्वाशून्यता चैधातुकान्निर्याति ।
न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न कायशून्यता चैधातुकान्निर्याति ।
न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न मनः शून्यता चैधातुकान्निर्या-
ति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । तत् कस्य हेतोस्तथाहि
सुभूते चक्षुःसक्षुषा शून्यं । ओचं ओचेण शून्यं । प्राण प्राणेन शून्यं ।
जिह्वा जिह्वया शून्या । कायः कायेन शून्यः । मनो मनसा शून्यं ।

रूपशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । शब्दशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । गन्धशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । रसशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । स्पर्शशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । धर्मशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत् कस्य हेतोर्नहि सुभूते रूपशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न शब्दशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न गन्धशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न रसशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न स्पर्शशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न धर्मशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । तत् कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते रूपं रूपेण शून्यं शब्दः शब्देन शून्यः गन्धो गन्धेन शून्यः रसो रसेन शून्यः स्पर्शः स्पर्शेन शून्यः धर्माः धर्मेः शून्याः ।

चक्षुर्विज्ञानशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । श्रोत्रविज्ञानशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । घ्राणविज्ञानशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । जिह्वा विज्ञानशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमि-

च्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । काय विज्ञानशून्य-
 तायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमि-
 च्छेत् । मनो विज्ञानशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलख-
 णानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत् कस्य हेतोर्नहि सुभूते
 चक्षुर्विज्ञानशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां
 तिष्ठति । न ओचविज्ञानशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न
 सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न घ्राणविज्ञानशून्यता चैधातुकान्निर-
 र्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न जिह्वा विज्ञानशून्यता
 चैधातुकान्निर्याति । सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न कायविज्ञान-
 शून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न
 मनोविज्ञानशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां
 तिष्ठति । तत् कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते चक्षुर्विज्ञानं चक्षुर्विज्ञा-
 नेन शून्यं । ओचविज्ञानं ओचविज्ञानेन शून्यं । घ्राणविज्ञानं
 घ्राणविज्ञानेन शून्यं । जिह्वाविज्ञानं जिह्वाविज्ञानेन शून्यं । काय-
 विज्ञानं कायविज्ञानेन शून्यं । मनोविज्ञानं मनोविज्ञानेन शून्यं ।
 चक्षुः संस्पर्शशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां
 धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । ओचसंस्पर्शशून्यतायाः स सुभूते
 निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । घ्राणसंस्पर्श-
 शून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां
 निर्याणमिच्छेत् । जिह्वा संस्पर्शशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमि-
 च्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । कायसंस्पर्शशून्यतायाः
 स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् ।

मनः संस्पर्शशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत् कस्य हेतोर्नहि सुभूते चक्षुः संस्पर्शशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न ओचसंस्पर्शशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न प्राणसंस्पर्शशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न जिह्वासंस्पर्शशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न कायसंस्पर्शशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न मनः संस्पर्शशून्यता चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । तत् कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते चक्षुः संस्पर्शश्चक्षुः संस्पर्शेन शून्यः । ओचसंस्पर्शः ओचसंस्पर्शेन शून्यः । प्राणसंस्पर्शो प्राणसंस्पर्शेन शून्यः । जिह्वासंस्पर्शो जिह्वासंस्पर्शेन शून्यः । कायसंस्पर्शः कायसंस्पर्शेन शून्यः । मनः संस्पर्शो मनः संस्पर्शेन शून्यः ।

चक्षुः संस्पर्श प्रत्ययवेदनायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । ओचसंस्पर्श प्रत्ययवेदनायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । प्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । मनः संस्पर्शप्रत्ययवेदनायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेत् द्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत् कस्य हेतोर्नहि

चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना चैधातुकास्त्रिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना चैधातुकास्त्रिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना चैधातुकास्त्रिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना चैधातुकास्त्रिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना चैधातुकास्त्रिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना चैधातुकास्त्रिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूते चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनया शून्या ।

स्वप्नस्य स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । मायायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । मरीच्याः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । प्रतिश्रुत् कायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । प्रतिभासस्य स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तथागतनिर्मितस्य स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते स्वप्नस्य स्वभावस्त्रैधा-

तुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न मायायाः स्वभावस्त्रैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न मरीच्याः स्वभावस्त्रैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न प्रतिश्रुत् कायाः स्वभावस्त्रैधातुकच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न प्रतिभासस्य स्वभावस्त्रैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न तथागतनिर्धिस्तस्य स्वभावस्त्रैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूते स्वप्नस्वभावः स्वप्नस्वभावेन शून्यः । मायास्वभावो मायास्वभावेन शून्यः । मरीचिस्वभावो मरीचिस्वभावेन शून्यः । प्रतिश्रुत्स्वभावः प्रतिश्रुत्स्वभावेन शून्यः । प्रतिभासस्वभावः प्रतिभासस्वभावेन शून्यः । तथागत निर्धिस्तस्वभावस्तथागत निर्धिस्तेन शून्यः ।

दानपारमितायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । शीलपारमितायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । चान्तिपारमितायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । वीर्यपारमितायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । ध्यानपारमितायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । प्रज्ञापारमितायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूते दानपारमितायाः स्वभावो न चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यः शीलपारमितायाः स्वभावो न स चैधातुकाच्चिर्याति । यः चान्तिपारमितायाः स्वभावो न स चैधा-

तुकाभिर्याति । न सर्वकारज्ञतायां तिष्ठति । यो वीर्यपार-
मितायाः स्वभावो न स चैधातुकाभिर्याति । न सर्वकारज्ञतायां
तिष्ठति । यो ध्यानपारमितायाः स्वभावो न स चैधातुकाभिर्याति ।
न सर्वकारज्ञतायां तिष्ठति । यः प्रज्ञापारमितायाः स्वभावो न स
चैधातुकाभिर्याति । न सर्वकारज्ञतायां तिष्ठति । तत्कस्य हेतो-
स्तथाहि सुभूते. दानपारमितायाः स्वभावो दानपारमितास्वभावेन
शून्यः । शीलपारमितायाः स्वभावः शीलपारमितास्वभावेन शून्यः ।
चान्तिपारमितायाः स्वभावः चान्तिपारमितास्वभावेन शून्यः ।
वीर्यपारमितायाः स्वभावो वीर्यपारमितास्वभावेन शून्यः । ध्या-
नपारमितायाः स्वभावो ध्यानपारमितास्वभावेन शून्यः । प्रज्ञापार-
मितास्वभावः प्रज्ञापारमितास्वभावेन शून्यः ।

अध्यात्मशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां
धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । वहिर्दृशशून्यतायाः स सुभूते. निर्याण-
मिच्छेद्योऽलक्षणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । अध्यात्मवहिर्दृ-
शशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां धर्माणां निर्याण-
मिच्छेत् । शून्यताशून्यतायाः स सुभूते. निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां
धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । महाशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छे-
द्योऽलक्षणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । परमार्थशून्यतायाः स
सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् ।
संस्कृतशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां धर्माणां
निर्याणमिच्छेत् । असंस्कृतशून्यतायाः स सुभूते. निर्याणमिच्छेद्यो-
ऽलक्षणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । अत्यन्तशून्यतायाः स सुभूते

निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । अनवरा-
 यशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां धर्माणां
 निर्याणमिच्छेत् । अनवकारशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छे-
 द्योऽलक्षणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । प्रकृतिशून्यतायाः स
 सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् ।
 सर्वधर्मशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेत् योऽलक्षणां
 धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । स्वलक्षणशून्यतायाः स सुभूते
 निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । अनुपल-
 यशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां धर्माणां
 निर्याणमिच्छेत् । अभावशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽ-
 लक्षणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । स्वभावशून्यतायाः स सुभूते
 निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । अभावस्व-
 भावशून्यतायाः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणां धर्माणां
 निर्याणमिच्छेत् । तत् कस्य हेतोर्नहि सुभूते ऽध्यात्मशून्यता
 चैधातुकाभिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न बहिर्दुर्-
 शून्यता चैधातुकाभिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति ।
 नाऽध्यात्मबहिर्दुर्शून्यता चैधातुकाभिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां
 तिष्ठति । न शून्यताशून्यता चैधातुकाभिर्याति । न सर्वाकार-
 ज्ञतायां तिष्ठति । न महाशून्यता चैधातुकाभिर्याति । न
 सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न परमार्थशून्यता चैधातुकाभिर्याति ।
 न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न संस्कृतशून्यता चैधातुकाभिर्याति ।
 न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । नाऽ संस्कृतशून्यता चैधातुकाभि-

र्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । नात्यन्तशून्यता चैधातु-
 काच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । नाऽनवरागशून्यता
 चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । नाऽनवकार-
 शून्यता चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति ।
 न प्रकृतिशून्यता चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां
 तिष्ठति । न सर्वधर्मशून्यता चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकार-
 ज्ञतायां तिष्ठति । न स्वसङ्गणशून्यता चैधातुकाच्चिर्याति न
 सर्वाऽकारज्ञतायां तिष्ठति । नाऽनुपलम्भशून्यता चैधातुका-
 च्छिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । नाऽभावशून्यता
 चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । न स्वभाव-
 शून्यता चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति ।
 नाऽभावस्वभावशून्यता चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां
 तिष्ठति ।

तत् कस्य हेतोस्तथाहि सुभृते ऽध्यात्मशून्यता ऽध्यात्मशून्यतया
 शून्या । बहिर्द्धाशून्यता बहिर्द्धाशून्यतयाशून्या । अध्यात्म
 बहिर्द्धाशून्यता ऽध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतया शून्या । शून्यताशून्यता
 शून्यतया शून्या । महाशून्यता महाशून्यतया शून्या । परमार्थ-
 शून्यता परमार्थशून्यतया शून्या । संस्कृतशून्यता संस्कृतशून्यतया
 शून्या । असंस्कृतशून्यता ऽसंस्कृतशून्यतया शून्या । अत्यन्तशून्यता
 अत्यन्तशून्यतया शून्या । अनवरागशून्यता अनवरागशून्यतया
 शून्या । अनवकारशून्यता अनवकारशून्यतया शून्या । प्रकृतिशून्यता
 प्रकृतिशून्यतया शून्या । सर्वधर्मशून्यता सर्वधर्मशून्यतया शून्या ।

स्वभावशून्यता स्वभावशून्यतया शून्या । अनुपलभशून्यता
 अनुपलभशून्यतया शून्या । अभावशून्यता अभावशून्यतया शून्या ।
 स्वभावशून्यता स्वभावशून्यतया शून्या । अभावस्वभावशून्यता
 अभावस्वभावशून्यतया शून्या ।

स्रुत्युपस्थानानां सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां
 निर्याणमिच्छेत् । सम्यक्प्रज्ञाणानां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽ-
 लक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । अद्विपादानां स सुभूते
 निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां निर्याणमिच्छेत् । इन्द्रियाणां स
 सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् ।
 वलाणां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याण-
 मिच्छेत् । बोधज्ञानां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां
 धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । आर्याष्टाङ्गमार्गस्य स सुभूते निर्याण-
 मिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत् कस्य हेतो-
 स्तथाहि सुभूते यः स्रुत्युपस्थानानां स्वभावो न स चैधातुका-
 निर्याति । न सर्व्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यः सम्यक्प्रज्ञाणानां
 स्वभावो न स चैधातुकानिर्याति । न सर्व्वाकारज्ञतायाः तिष्ठति ।
 यः अद्विपादानां स्वभावो न स चैधातुकानिर्याति । न सर्व्वा-
 कारज्ञतायां तिष्ठति । यः इन्द्रियाणां स्वभावो न स चैधातुका-
 निर्याति । न सर्व्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यो वलाणां स्वभावो न
 स चैधातुकानिर्याति । न सर्व्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यो बोध-
 ज्ञानां स्वभावो न स चैधातुकानिर्याति । न सर्व्वाकारज्ञतायां
 तिष्ठति । योमार्गस्य स्वभावो न स चैधातुकानिर्याति । न

सर्वकारज्ञतायां तिष्ठति । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । स्रुत्युपस्थान-
स्वभावः स्रुत्युपस्थानस्वभावेन शून्यः । सम्यक्प्रज्ञाणस्वभावः
सम्यक्प्रज्ञाणस्वभावेन शून्यः । अद्विपादस्वभावः अद्विपादस्वभावेन
शून्यः । इन्द्रियस्वभावः इन्द्रियस्वभावेन शून्यः । वक्षस्वभावो
वक्षस्वभावेन शून्यः । बोध्यङ्गस्वभावो बोध्यङ्गस्वभावेन शून्यः ।
मार्गस्वभावो मार्गस्वभावेन शून्यः ।

आर्य्यसत्यानां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां
निर्याणमिच्छेत् । ध्यानानां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां
धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । अप्रमाणानां स सुभूते निर्याणमिच्छे-
द्योऽलक्षणाणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । आरूप्य समापत्तीनां स
निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । विमोक्षाणां
स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् ।
न वाऽनुपूर्वविहार समापत्तीनां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽ-
लक्षणाणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । शून्यतायाः स सुभूते
निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । आनिमि-
त्तस्य स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां निर्याणमि-
च्छेत् । अप्रणिहितस्य स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां
धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत् कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते य
आर्य्यसत्यानां स्वभावो न स चैधातुकाभिर्याति । न सर्वकार-
ज्ञतायां तिष्ठति । यो ध्यानानां स्वभावो न स चैधातुकाभिर्याति ।
न सर्वकारज्ञतायां तिष्ठति । योऽप्रमाणानां स्वभावो न स
चैधातुकाभिर्याति । न सर्वकारज्ञतायां तिष्ठति । य आरूप्य

समापत्तीनां स्वभावो न स चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकार-
 ज्ञतायां तिष्ठति । योऽष्टानां विमोक्षाणां स्वभावो न स चैधा-
 तुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यो नवा
 ऽनुपूर्वविहार समापत्तीनां स्वभावो न स चैधातुकाच्चिर्याति ।
 न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यः शून्यतायाः स्वभावो न स
 चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यो ऽप्र-
 माणहितस्य स्वभावो न स चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां
 तिष्ठति । तत् कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते आर्य्यसत्यस्य स्वभाव
 आर्य्यसत्यस्वभावेन शून्यः । ध्यानस्वभावो ध्यानस्वभावेन शून्यः ।
 अप्रमाणस्वभावो ऽप्रमाणस्वभावेन शून्यः । आरूप्यसमापत्ति-
 स्वभाव आरूप्यसमापत्तिस्वभावेन शून्यः । विमोक्षस्वभावो
 विमोक्षस्वभावेन शून्यः । नवाऽनुपूर्वविहार स्वभावो नवा
 ऽनुपूर्वविहारस्वभावेन शून्यः । शून्यतास्वभावः शून्यता
 स्वभावेन शून्यः । आनिमित्त स्वभाव आनिमित्त स्वभावेन
 शून्यः । अप्रणिहितस्वभावो ऽप्रणिहितस्वभावेन शून्यः ।

अभिज्ञानां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां
 निर्याणमिच्छेत् । समाधीनां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां
 धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । धारणीमुखानां स सुभूते निर्याण-
 मिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत् कस्य हेतो-
 स्तथाहि सुभूते यो ऽभिज्ञानां स्वभावो न स चैधातुकाच्चिर्याति ।
 न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यः समाधीनां स्वभावो न स
 चैधातुकाच्चिर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यो धारणी-

मुख्याणां स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । तत् कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते अभिज्ञास्वभावो ऽभिज्ञास्वभावेन शून्यः । समाधिस्वभावः समाधिस्वभावेन शून्यः । धारणीमुखस्वभावो धारणीमुखस्वभावेन शून्यः ।

दशानां तथागतबलानां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । चतुर्णां वैशारद्यानां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । चतसृणां प्रतिसम्बिदां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । अष्टादशानामावेष्टिकबुद्धधर्माणां स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत् कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते यो दशानां तथागतबलाणां स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यच्चतुर्णां वैशारद्याणां स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यच्चतसृणां प्रतिसम्बिदां स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यो ऽष्टादशानामावेष्टिकबुद्धधर्माणां स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । तत् कस्य हेतोस्तथाहि । सुभूते तथागमबलस्वभावस्तथागतबल स्वभावेन शून्यः । वैशारद्यस्वभावो वैशारद्यस्वभावेन शून्यः । प्रतिसम्बित्स्वभावः प्रतिसम्बित्स्वभावेन शून्यः । आवेष्टिकबुद्धधर्मस्वभाव आवेष्टिकबुद्धधर्म स्वभावेन शून्यः ।

अर्हतः सुभूते क्षीणाश्रवस्योत्पत्तिमिच्छेद्योऽलक्षणाणां धर्माणां

निर्याणमिच्छेत् । प्रत्येकबुद्धस्य स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्ष-
णानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य स
सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् ।
तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽल-
क्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । तत्कस्यहेतोस्तथाहि सुभूते
योर्हतः सम्यक् सम्बुद्धस्य स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति । न
सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यः प्रत्येकबुद्धस्य स्वभावो न स चैधा-
तुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यो बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञ-
तायां तिष्ठति । यस्तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य स्वभावो न स
चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । तत्कस्य हेतो-
स्तथा हि सुभूते अर्हत् स्वभावोऽर्हत् स्वभावेन शून्यः । प्रत्येकबुद्ध-
स्वभावः प्रत्येकबुद्धस्वभावेन शून्यः । बोधिसत्त्वस्वभावो बोधिसत्त्व-
स्वभावेन शून्यः । तथागतस्वभावस्तथागतस्वभावेन शून्यः ।

श्रोत आपत्तिफलस्य स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां
धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । सङ्गदागामिफलस्य स सुभूते निर्याण
मिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । अनागामिफलस्य
स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत्
अर्हत्वस्य स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याण-
मिच्छेत् । प्रत्येकबोधेः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां
धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । मार्गाकारज्ञतायाः स सुभूते निर्याण-
मिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । सर्वाकारज्ञतायाः

स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् ।
तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूते यः श्रोत आपत्तिफलस्य स्वभावो न
स चैधातुकान्निर्याति । न सर्व्वकारज्ञतायां तिष्ठति । यः सक-
दागामिफलस्य स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति । न सर्व्वकार-
ज्ञतायां तिष्ठति । योऽनागामिफलस्य स्वभावो न स चैधातुका-
न्निर्याति । न सर्व्वकारज्ञतायां तिष्ठति । योऽर्हत्वस्य स्वभावो न
स चैधातुकान्निर्याति । न सर्व्वकारज्ञतायां तिष्ठति । यः प्रत्येक-
बोधः स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति । न सर्व्वकारज्ञतायां
तिष्ठति । यो मार्गाकारज्ञतायाः स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति ।
न सर्व्वकारज्ञतायां तिष्ठति । यः सर्व्वकारज्ञतायाः स्वभावो न स
चैधातुकान्निर्याति । न सर्व्वकारज्ञतायां तिष्ठति । तत्कस्य हेतो-
स्तथा हि सुभूते श्रोत आपत्तिफलस्वभावः श्रोत आपत्तिफल-
स्वभावेन शून्यः । सकदागामिफलस्वभावः सकदागामिफलस्वभावेन
शून्यः । अनागामिफलस्वभावोऽनागामिफलस्वभावेन शून्यः । अर्ह-
त्वस्वभावोऽर्हत्वस्वभावेन शून्यः । प्रत्येकबोधिस्वभावः प्रत्येकबोधि-
स्वभावेन शून्यः । मार्गाकारज्ञतास्वभावो मार्गाकारज्ञतास्वभावेन
शून्यः । सर्व्वकारज्ञतास्वभावः सर्व्वकारज्ञतास्वभावेन शून्यः ।

शब्दः स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्या-
णमिच्छेत् । निमित्तस्य स सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां
धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । मङ्गेतस्य स सुभूते निर्याणमिच्छेद्यो-
ऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । व्यवहारस्य स सुभूते
निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । प्रज्ञप्तेः स

सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् ।
तत्कस्य हेतोस्तथा हि नामशून्यता नामशून्यतास्वभावेन शून्या ।
निमित्तशून्यता निमित्तशून्यतास्वभावेन शून्या । संज्ञेतशून्यता
संज्ञेतशून्यतास्वभावेन शून्या । व्यवदानशून्यता व्यवदानशून्यता-
स्वभावेन शून्या । प्रज्ञप्तिशून्यता प्रज्ञप्तिशून्यतास्वभावेन शून्या ।

अनुत्पादस्य सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां
निर्याणमिच्छेत् । अनिरोधस्य सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां
धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । संज्ञेशस्य सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्ष-
णानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । व्यवदानस्य सुभूते निर्याण-
मिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् । अनभिसंस्कारस्य
सुभूते निर्याणमिच्छेद्योऽलक्षणानां धर्माणां निर्याणमिच्छेत् ।
तत्कस्य हेतोस्तथाहि योऽनुत्पादस्य स्वभावो न स चैधातुका-
न्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । योऽनिरोधस्वभावो न
स चैधातुन्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । यः संज्ञेशस्य
स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति ।
यो व्यवदानस्य स्वभावो न स चैधातुकान्निर्याति । न सर्वाकार-
ज्ञतायां तिष्ठति । योऽनभिसंस्कारस्य स्वभावो न स चैधातुका-
न्निर्याति । न सर्वाकारज्ञतायां तिष्ठति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि ।
अनुत्पादस्वभावोऽनुत्पादस्वभावेन शून्यः । निरोधस्वभावो निरोध-
स्वभावेन शून्यः । संज्ञेशस्वभावः संज्ञेशस्वभावेन शून्यः । व्यवदान-
स्वभावो व्यवदानस्वभावेन शून्यः । अनभिसंस्कारस्वभावोऽनभि-
संस्कारस्वभावेन शून्यः ।

तदनेनापि ते सुभूते पर्यायेणैवं वेदितव्यम् । महायानं
 वेधातुकाम्निर्थाति । येन सर्व्वकारश्चता तेन यास्यत्यचास्यतत्
 स्थानं । यत्पुनः सुभूतिरेवमाह । क तद्यानं स्यास्यतीति । न
 कश्चित्तद्यानं स्यास्यति । तत्कस्यहेतोस्तथा अस्थिताः सर्व्वधर्माः
 प्रतिष्ठाऽनुपलब्धितः । अपि तु खलु पुनः सुभूते अस्थानस्थान-
 योगेन तद्यानं स्यास्यति । तद्यथापि नामसुभूते धर्मधातुर्न स्थितो
 नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तद्यानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि
 नाम सुभूते तद्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तद्यानं
 न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते भूतकोटिर्न स्थिता
 नाऽस्थिता । एवमेव तद्यानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम
 सुभूतेऽचिन्त्यधातुर्न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव तद्यानं न स्थितं
 नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते धर्मधातुस्वभावः स्थितो
 वाऽस्थितो वा । न तद्यतायाः स्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न
 भूतकोटेः स्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाऽचिन्त्यधातुस्वभावः
 स्थितो वाऽस्थितो वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूते । धर्मधातु-
 स्वभावो धर्मधातुस्वभावेन शून्यः । तद्यता स्वभावस्तद्यता स्वभावेन
 शून्यः । भूतकोटेः स्वभावो भूतकोटिस्वभावेन शून्यः । अचिन्त्यधातु-
 स्वभावोऽचिन्त्यधातुस्वभावेन शून्यः । तद्यथापि नाम सुभूते
 आकाशधातुर्न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तद्यानं न स्थितं
 नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते रागद्वयधातुर्न स्थितो नाऽ-
 स्थितः । एवमेव सुभूते तद्यानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि
 नाम सुभूते प्रहाणधातुर्न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते

तद्यानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते विरागधातुर्न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते यद्यानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते निरोधधातुर्न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तद्यानं न स्थितं नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते । आकाशधातुः स्थितो वाऽस्थितो वा । न रागचयधातुस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न प्रहाणधातुस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न विरागधातुस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न निरोधधातुस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूते आकाशधातुस्वभावो आकाशधातुस्वभावेन शून्यः । रागचयधातुस्वभावो रागचयधातुस्वभावेन शून्यः । प्रहाणधातुस्वभावः प्रहाणधातुस्वभावेन शून्यः । विरागधातुस्वभावो विरागधातुस्वभावेन शून्यः । निरोधधातुस्वभावो निरोधधातुस्वभावेन शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूते रूपशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते वेदनाशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते संज्ञाशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते संस्कारशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते विज्ञानशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूते न रूपस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न वेदनास्वभावः स्थितो

वाऽस्थितो वा । न संज्ञास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न संस्कार-
स्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न विज्ञानस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो
वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि । रूपं रूपेण शून्यं वेदना वेदनया
शून्या । संज्ञा संज्ञया शून्या । संस्काराः संस्कारैः शून्याः । विज्ञानं
विज्ञानेन शून्यम् ।

तद्यथापि नाम सुभूते चक्षुः शून्यता न स्थिता नाऽस्थिता ।
एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम
सुभूते श्रोत्रशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महा-
यानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते घ्राणशून्यता न
स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।
तद्यथापि नाम सुभूते जिह्वाशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एव-
मेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते
कायशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न
स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते मनः शून्यता न स्थिता
नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते चक्षुःस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न
श्रोत्रस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न घ्राणस्वभावः स्थितो
वाऽस्थितो वा । न जिह्वास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । काय-
स्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । मनःस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा ।
तत्कस्य हेतोस्तथा हि चक्षुश्चक्षुषा शून्यं श्रोत्रं श्रोत्रेण शून्यं । घ्राणं
घ्राणेन शून्यं । जिह्वा जिह्वया शून्या कायः कायेन शून्यः ।
मनो मनसा शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूते रूपशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता ।
 एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम
 सुभूते शब्दशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महा-
 यानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते गन्धशून्यता न
 स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।
 तद्यथापि नाम सुभूते रसशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव
 सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते
 स्पर्शशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न
 स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते धर्मशून्यता न स्थिता
 नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते रूपस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न
 शब्दस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न गन्धस्वभावः स्थितो
 वाऽस्थितो वा । न रसस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न स्पर्श-
 स्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न धर्मस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो
 वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि रूपं रूपेण शून्यं । शब्दो शब्देन शून्यः ।
 गन्धो गन्धेन शून्यः । रसो रसेन शून्यः । स्पर्शः स्पर्शेन शून्यः ।
 धर्मः धर्मेन शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूते चक्षुर्विज्ञानशून्यता न स्थिता
 नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्य-
 थापि नाम सुभूते श्रोत्रविज्ञानशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता ।
 एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम
 सुभूते घ्राणविज्ञानशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते

तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते जिह्वा-
विज्ञानशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं
न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते कायविज्ञानशून्यता
न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽ-
स्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते मनो विज्ञानशून्यता न स्थिता
नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते चक्षुर्विज्ञानस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो
वा । न श्रोत्रविज्ञानस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न घ्राण-
विज्ञानस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न जिह्वाविज्ञानस्वभावः
स्थितो वाऽस्थितो वा । न कायविज्ञानस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो
वा । मनोविज्ञानस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । तत्कस्य हेतोस्तथा
हि चक्षुर्विज्ञानं चक्षुर्विज्ञानेन शून्यं । श्रोत्रविज्ञानं श्रोत्रविज्ञा-
नेन शून्यं । घ्राणविज्ञानं घ्राणविज्ञानेन शून्यं । जिह्वाविज्ञानं
जिह्वाविज्ञानेन शून्यं । कायविज्ञानं कायविज्ञानेन शून्यं । मनो-
विज्ञानं मनोविज्ञानेन शून्यम् ।

तद्यथापि नाम सुभूते चक्षुःसंस्पर्शशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता ।
एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम
सुभूते श्रोत्रसंस्पर्शशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते
तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते घ्राण-
संस्पर्शशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं
न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते जिह्वासंस्पर्शशून्यता
न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं

नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते कायसंस्पर्शशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते मनःसंस्पर्शशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि चक्षुःसंस्पर्शस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न श्रोत्रसंस्पर्शस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न घ्राणसंस्पर्शस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न जिह्वासंस्पर्शस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न कायसंस्पर्शस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न मनः संस्पर्शस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूते चक्षुःसंस्पर्शश्चक्षुःसंस्पर्शेन शून्यः । श्रोत्रसंस्पर्शः श्रोत्रसंस्पर्शेन शून्यः । घ्राणसंस्पर्शो घ्राणसंस्पर्शेन शून्यः । जिह्वासंस्पर्शो जिह्वासंस्पर्शेन शून्यः । कायसंस्पर्शः कायसंस्पर्शेन शून्यः । मनःसंस्पर्शो मनःसंस्पर्शेन शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूते चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदितशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदितशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदितशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदितशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।

तद्यथापि नाम सुभूते मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितेन शून्यं । श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदितेन शून्यं । घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदितेन शून्यं । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदितं जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदितेन शून्यं । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदितेन शून्यं । मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितेन शून्यम् ।

तद्यथापि नाम सुभूते स्वप्नो न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते माया न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते मरीचिर्न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते प्रतिश्रुत्का न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते प्रतिभासो न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।

तद्यथापि नाम सुभूते तथागतनिर्मितो न स्थितो नाऽस्थितः ।
 एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि
 स्वप्नस्य भावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न मायास्य भावः स्थितो
 वाऽस्थितो वा । न मरीचिस्य भावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न
 प्रतिश्रुत्कस्य भावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न प्रतिभासस्य भावः
 स्थितो वाऽस्थितो वा । न तथागतनिर्मितस्य भावः स्थितो वाऽस्थितो
 वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि स्वप्नः स्वप्नेन शून्यः । माया मायया
 शून्या । मरीचिर्मरीच्या शून्या । प्रतिश्रुत्का प्रतिश्रुत्कया शून्या ।
 प्रतिभासः प्रतिभासेन शून्यः । तथागतनिर्मितस्तथागतनिर्मितेन
 शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूते दानपारमिता न स्थिता नाऽस्थिता ।
 एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम
 सुभूते शीलपारमिता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते
 तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते
 चान्तिपारमिता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते
 तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते
 दीर्घपारमिता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं
 न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते ध्यानपारमिता न
 स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।
 तद्यथापि नाम सुभूते प्रज्ञापारमिता न स्थिता नाऽस्थिता ।
 एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते दानपारमितास्य भावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न

श्रीक्षपारमितास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न चान्तिपारमिता-
स्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न वीर्यपारमितास्वभावः स्थितो
वाऽस्थितो वा । न ध्यानपारमितास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो
वा । न प्रज्ञापारमितास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो । तत्कस्य
चेतोस्तथाहि दानपारमिता दानपारमिताया शून्या । श्रीक्षपार-
मिता श्रीक्षपारमिताया शून्या । चान्तिपारमिता चान्तिपार-
मिताया शून्या । वीर्यपारमिता वीर्यपारमिताया शून्या । ध्यान-
पारमिता ध्यानपारमिताया शून्या । प्रज्ञापारमिता प्रज्ञापार-
मिताया शून्या ।

तद्यथापि नाम सुभूते अध्यात्मशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता ।
एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते
बहिर्द्विशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न
स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते अध्यात्मबहिर्द्विशून्यता
न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽ-
स्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते शून्यताशून्यता न स्थिता नाऽ-
स्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि
नाम सुभूते महाशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते
तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते परमार्थ-
शून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं
नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते संसृतशून्यता न स्थिता नाऽ-
स्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि
नाम सुभूतेऽसंसृतशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते

तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते अत्यन्त-
 शून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं
 नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूतेऽनवरागशून्यता न स्थिता नाऽ-
 स्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि
 नाम सुभूतेऽनवकारशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते
 तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते प्रकृति-
 शून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं
 नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।
 तद्यथापि नाम सुभूते सर्वधर्मशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता ।
 एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम
 सुभूते स्वलक्षणशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते
 तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूतेऽनुपक्षम्भ-
 शून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं
 नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूतेऽभावशून्यता न स्थिता नाऽ-
 स्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि
 नाम सुभूते स्वभावशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते
 तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते अभाव-
 स्वभावशून्यता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं
 न स्थितं नाऽस्थितम् ।

तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूतेऽध्यात्मशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽ-
 स्थितो वा । न बहिर्द्वाशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा ।
 नाऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न शून्यता-

शून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न महाशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न परमार्थशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न संस्कृतशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाऽसंस्कृतशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नात्यन्तशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाऽनवरागशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाऽनवकारशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न प्रकृतिशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न सर्वधर्मशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न स्वलक्षणशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाऽनुपलम्भशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाऽभावशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न स्वभावशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाऽभावस्वभावशून्यतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा ।

तत्कस्य हेतोस्तथा ह्यध्यात्मशून्यताऽध्यात्मशून्यतया शून्या । बहिर्द्वाशून्यता बहिर्द्वाशून्यतया शून्या । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यताऽध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतया शून्या । शून्यताशून्यता शून्यताशून्यतया शून्या । महाशून्यता महाशून्यतया शून्या । परमार्थशून्यता परमार्थशून्यतया शून्या । संस्कृतशून्यता संस्कृतशून्यतया शून्या । असंस्कृतशून्यता असंस्कृतशून्यतया शून्या । अत्यन्तशून्यता अत्यन्तशून्यतया शून्या । अनवरागशून्यता अनवरागशून्यतया शून्या । अनवकारशून्यताऽनवकारशून्यतया शून्या । प्रकृतिशून्यता प्रकृतिशून्यतया शून्या । सर्वधर्मशून्यता सर्वधर्मशून्यतया शून्या । स्वलक्षणशून्यता स्वलक्षणशून्यतया शून्या । अनुपलम्भशून्यताऽनुपलम्भ-

शून्यतया शून्या । अभावशून्यता अभावशून्यतया शून्या । स्वभाव-
शून्यता स्वभावशून्यतया शून्या । अभावस्वभावशून्यता अभाव-
स्वभावशून्यतया शून्या ।

तद्यथापि नाम सुभूते स्मृत्युपस्थानानि न स्थितानि नाऽस्थि-
तानि । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि
नाम सुभूते सम्यक्प्रहाणानि न स्थितानि नाऽस्थितानि । एवमेव
सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते
षड्विपादाः न स्थिता नाऽस्थिताः । एवमेव सुभूते तन्महायानं
न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते इन्द्रियाणि न स्थितानि
नाऽस्थितानि । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।
तद्यथापि नाम सुभूते वसानि न स्थितानि नाऽस्थितानि । एवमेव
सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते
बोध्यङ्गानि न स्थितानि नाऽस्थितानि । एवमेव सुभूते तन्महायानं
न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते चार्याष्टाङ्गमार्गो न
स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते स्मृत्युपस्थानस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो
वा । न सम्यक्प्रहाणस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नार्द्धपाद-
स्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नेन्द्रियस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो
वा । न वसस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न बोध्यङ्गस्वभावः
स्थितो वाऽस्थितो वा । नार्याष्टाङ्गमार्गस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो
वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि स्मृत्युपस्थानानि स्मृत्युपस्थानैः
शून्यानि । सम्यक्प्रहाणानि सम्यक्प्रहाणैः शून्यानि । षड्विपादाः

अङ्गिपादैः शून्याः । इन्द्रियाणीन्द्रियैः शून्यानि । बलानि बलैः
शून्यानि । बोध्यङ्गानि बोध्यङ्गैः शून्यानि । मार्गो मार्गेण शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूते आर्य्यसत्यानि न स्थितानि नाऽस्थि-
तानि । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि
नाम सुभूते ध्यानानि न स्थितानि नाऽस्थितानि । एवमेव सुभूते
तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते अप्रमा-
णावि न स्थितानि नाऽस्थितानि । एवमेव सुभूते तन्महायानं न
स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते आरूप्यसमाप्तयो न
स्थिता नाऽस्थिताः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽ-
स्थितं । तद्यथापि नाम सुभूतेऽष्टौ विमोक्षाः न स्थिता नाऽ-
स्थिताः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्य-
थापि नाम सुभूते अनुपूर्वविहारसमाप्तयो न स्थिताः नाऽ-
स्थिताः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्य-
थापि नाम सुभूते शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि न
स्थितानि नाऽस्थितानि । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं
नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते अभिज्ञा न स्थिता नाऽस्थिता ।
एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम
सुभूते समाधयो न स्थिता नाऽस्थिताः । एवमेव सुभूते तन्महायानं
न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते धरणीमुखानि न
स्थितानि नाऽस्थितानि । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं
नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते आर्य्यसत्यस्वभावः स्थितो
वाऽस्थितो वा । न ध्यानस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाऽप्र-

माणस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । आरूप्यसमापत्तिस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाष्टविमोचस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाऽनुपूर्वविहारसमापत्तिस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा नाऽभिज्ञास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न समाधिस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न धारणीमुखस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । तत्कस्य हेतोस्तथा चार्य्यसत्यान्यार्य्यसत्यैः शून्यानि । ध्यानानि ध्यानैः शून्यानि । अप्रमाणान्यप्रमाणैः शून्यानि । आरूप्यसमापत्तयः आरूप्यसमापत्तिभिः शून्याः । विमोचाः विमोचैः शून्याः । अनुपूर्वविहारसमापत्तयोऽनुपूर्वविहारसमापत्तिभिः शून्याः । शून्यतानिमित्ताऽप्रणिहितविमोचमुखानि शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखैः शून्यानि । अभिज्ञाः अभिज्ञाभिः शून्याः । समाधयः समाधिभिः शून्याः । धारणीमुखानि धारणीमुखैः शून्यानि ।

तद्यथापि नाम सुभूते दशतथागतवसानि न स्थितानि नाऽस्थितानि । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते चत्वारिवैशारद्यानि न स्थितानि नाऽस्थितानि । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते चतस्रः प्रतिमन्त्रिदो न स्थिताः नाऽस्थिताः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते महाकरुणा न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते अष्टादशावेणिकबुद्धधर्मा न स्थिताः नाऽस्थिताः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।

तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते दशतथागतबलास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न वैशारद्यस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न प्रतिसम्बित् स्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न महाकरुणास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नावेणिकबुद्धधर्मस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि दशतथागतबलानिवर्तैः शून्यानि । चत्वारि वैशारद्यानि वैशारद्यैः शून्यानि । चतस्रः प्रतिसम्बिदः प्रतिसम्बित् स्वभावैः शून्याः । महाकरुणामहाकरुणयाशून्या । अष्टादशावेणिक-बुद्धधर्माः आवेणिकबुद्धधर्मैः शून्याः ।

तद्यथापि नाम सुभूतेऽर्हत् चीणाश्रया न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते प्रत्येकबुद्धो न स्थितो नास्थितः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूतेऽर्हत् चीणाश्रयस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न प्रत्येकबुद्धस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि अर्हत् स्वभावोऽर्हत् स्वभावेन शून्यः । प्रत्येकबुद्धस्वभावः प्रत्येकबुद्धस्वभावेन शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूते बोधिसत्त्वो न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते तथागतोऽर्हत् सम्यक्सम्बुद्धो न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते बोधिसत्त्वस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न तथागतस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो । तत्कस्य हेतोस्तथा हि बोधिसत्त्व स्वभावो बोधिसत्त्व स्वभावेन शून्यः । तथागत स्वभावस्तथागत स्वभावेन शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूते श्रोत आपत्तिफलं न स्थितं नाऽस्थितं ।
 एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम
 सुभूते सकृदागामिफलं न स्थितं नाऽस्थितं । एवमेव सुभूते तन्महायानं
 न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते अनागामिफलं न
 स्थितं नाऽस्थितं । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।
 तद्यथापि नाम सुभूतेऽर्हत्वं न स्थितं नाऽस्थितं । एवमेव सुभूते
 तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते प्रत्येक
 बोधिर्न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं
 नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न सुभूते श्रोत आपत्तिफलस्वभावः स्थितो
 वाऽस्थितो वा । न सकृदागामिफलस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा ।
 नाऽनागामिफलस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नार्हत्त्वस्वभावः
 स्थितो वाऽस्थितो वा । न प्रत्येकबोधिस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा ।
 तत्कस्य हेतोस्तथा हि श्रोत आपत्तिफलस्वभावः श्रोत आपत्तिफल-
 स्वभावेन शून्यः । सकृदागामिफलस्वभावः सकृदागामिफलस्वभावेन
 शून्यः । अनागामिफलस्वभावोऽनागामिफलस्वभावेन शून्यः । अर्हत्त्व-
 स्वभावोऽर्हत्त्वस्वभावेन शून्यः । प्रत्येकबोधिस्वभावः प्रत्येकबोधि-
 स्वभावेन शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूते मार्गाकारज्ञता न स्थिता नाऽस्थिता ।
 एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम
 सुभूते सर्व्वाकारज्ञता न स्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते
 तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न सुभूते मार्गा-
 कारज्ञतास्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न सर्व्वाकारज्ञतास्वभावः

स्थितो वाऽस्थितो वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि मार्गाकारश्रुता-
स्वभावो मार्गाकारश्रुतास्वभावेन शून्यः । सर्वाकारश्रुतास्वभावः
सर्वाकारश्रुतास्वभावेन शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूते नाम स्वभावं न स्थितं नाऽस्थितं ।
एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम
सुभूते निमित्तं न स्थितं नाऽस्थितं । एवमेव सुभूते तन्महायानं
न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते सङ्केतो न स्थितो
नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं ।
तद्यथापि नाम सुभूते व्यवहारो न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव
सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते
प्रज्ञप्तिर्नस्थिता नाऽस्थिता । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं
नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते नाम स्वभावः स्थितो
वाऽस्थितो वा । न नाम निमित्तस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा ।
न सङ्केतस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न व्यवहारस्वभावः स्थितो
वाऽस्थितो वा । न प्रज्ञप्तिस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा ।
तत्कस्य हेतोस्तथा हि नाम स्वभावो नाम स्वभावेन शून्यः ।
निमित्तस्वभावो निमित्तस्वभावेन शून्यः । सङ्केतस्वभावः सङ्केत-
स्वभावेन शून्यः । व्यवहारस्वभावो व्यवहारस्वभावेन शून्यः ।
प्रज्ञप्तिस्वभावः प्रज्ञप्तिस्वभावेन शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूतेऽनुत्पादो न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव
सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूते-
ऽनिरोधो न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तन्महायानं

न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि ना सुभूतेऽसंक्लेशो न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तद्यथापि नाम सुभूतेऽव्यवदानं न स्थितं नाऽस्थितं । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूतेऽनुत्पाद-
स्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । न निरोधस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाऽसंक्लेशस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । नाऽव्यवदानस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि अनुत्पादस्वभावोऽनुत्पादस्वभावेन शून्यः । अनिरोधस्वभावोऽनि-
रोधस्वभावेन शून्यः । असंक्लेशस्वभावोऽसंक्लेशस्वभावेन शून्यः । अव्यवदानस्वभावोऽव्यवदानस्वभावेन शून्यः ।

तद्यथापि नाम सुभूतेऽनभिसंस्कारो न स्थितो नाऽस्थितः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न स्थितं नाऽस्थितं । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूतेऽनभिसंस्कारस्वभावः स्थितो वाऽस्थितो वा । तत्कस्य हेतोस्तथा हि अनभिसंस्कारस्वभावोऽनभिसंस्कारस्वभावेन शून्यः । अनेन पर्यायेण तद्यानं न कश्चित् स्थास्यत्यस्थितस्थानयोगेन ।

यत् पुनः सुभूतिरेवमाह कस्तेन यानेन निर्यास्यतीति । न कश्चित्तेन यानेन निर्यास्यतीति । न कश्चित्तेन यानेन निर्याति । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूते यच्च तद्यानं यच्च निर्यायाद्ये न च निर्यायाद्यतश्च निर्यायात् । सर्व्वत्र ते धर्मा न संविद्यन्ते नोपलभ्यन्ते । एवमसन्विद्यमानेष्वनुपलभ्यमानेषु सर्व्वधर्मेषु कतमो धर्मः कतमेन धर्मेण निर्यास्यति । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूतेऽत्यन्ततथात्मा-
नोपलभ्यते । सत्त्वो नोपलभ्यते । जीवो नोपलभ्यते । जन्तुर्नोपलभ्यते ।

पोषो नोपलभ्यते । पुरुषो नोपलभ्यते । पुङ्गवो नोपलभ्यते ।
मनुजो नोपलभ्यते । मानवो नोपलभ्यते । कारको नोपलभ्यते ।
वेदको नोपलभ्यते । जानको नोपलभ्यते । पश्यको नोपलभ्यते ।
अत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । आत्मनोऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
सत्त्वस्यात्यन्तविशुद्धितामुपादाय । जीवस्यात्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
जन्तोरत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । पोषस्यात्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
पुरुषस्यात्यन्तविशुद्धितामुपादाय । पुङ्गवस्यात्यन्तविशुद्धितामुपा-
दाय । मनुजस्यात्यन्तविशुद्धितामुपादाय । मानवस्यात्यन्तविशुद्धि-
तामुपादाय । कारकस्यात्यन्तविशुद्धितामुपादाय । वेदकस्या-
त्यन्तविशुद्धितामुपादाय । जानकस्यात्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
पश्यकस्यात्यन्तविशुद्धितामुपादाय । धर्मधातुर्नोपलभ्यतेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । तथेतानोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
भूतकोटिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अचिन्त्यधातुर्नोप-
लभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । स्कन्धानोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धि-
तामुपादाय । धातवो नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
आयतनानि नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । प्रतीत्य-
समुत्पादो नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । दानपारमिता
नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । शीलपारमिता नोपलभ्यते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । चान्तिपारमिता नोपलभ्यतेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । वीर्यपारमिता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
मुपादाय । ध्यानपारमिता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
प्रज्ञापारमिता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

अध्यात्मशून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । वहिर्द्वी-
 शून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अध्यात्मवहिर्द्वी-
 शून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । शून्यताशून्यता
 नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । महाशून्यतानोपलभ्यते-
 ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । परमार्थशून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्त-
 विशुद्धितामुपादाय । संस्कृतशून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
 मुपादाय । असंस्कृतशून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
 अत्यन्तशून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनवराग-
 शून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनवकारशून्यता
 नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । प्रकृतिशून्यता नोपलभ्यते-
 ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । सर्व्वधर्मशून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्त-
 विशुद्धितामुपादाय । खलक्षणशून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
 मुपादाय । अनुपलम्भशून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
 अभावशून्यता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । स्वभावशून्यता
 नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अभावस्वभावशून्यता नोप-
 लभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

स्मृत्युपस्थानानि नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । सम्यक्-
 प्रज्ञाणानि नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । च्छुद्धिपादा
 नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । इन्द्रियाणि नोपलभ्यन्ते-
 ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । बलानि नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धिता-
 मुपादाय । बोध्यज्ञानि नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
 आर्याष्टाङ्गमार्गा नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । आर्य्य-

सत्यानि नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । ध्यानानि नोप-
लभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अप्रमाणानि नोपलभ्यन्तेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । आरूप्यसमापत्तयो नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशु-
द्धितामुपादाय । अष्टौ विमोक्षा नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धिता-
मुपादाय । अनुपूर्वविहारसमापत्तयो नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धिता-
मुपादाय । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि नोपलभ्यन्ते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अभिज्ञानोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धिता-
मुपादाय । समाधयो नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
धारणौमुखानि नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । तथागत-
बलानि नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । वैशारद्यानि नोप-
लभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । प्रतिसम्बिदो नोपलभ्यन्तेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । महाकरुणा नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धिता-
मुपादाय । आवेणिकबुद्धधर्मानोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
ओत आपत्ती नोपलभ्यते अत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । सकृदा-
गामिनो नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनागामिनो
नोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अर्हन्तो नोपलभ्यन्तेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । प्रत्येकबुद्धानोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपा-
दाय । बोधिसत्त्वानोपलभ्यन्तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । तथागतो-
ऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धो नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । ओत
आपत्तिफलं नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । सकृदागामिफलं
नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनागामिफलं नोपलभ्यते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अर्हत्वं नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धिता-

मुपादाय । प्रत्येकबोधिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । मार्गा-
 कारञ्चता नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । सर्वाकारञ्चता-
 नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनुत्पादो नोपलभ्यतेऽत्यन्त-
 विशुद्धितामुपादाय । अनिरोधो नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपा-
 दाय । असंक्लेशो नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अव्यवदानं
 नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनभिसंस्कारो नोपलभ्यते-
 ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । पूर्वान्तो नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
 मुपादाय । अपरान्तो नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
 प्रत्युत्पन्नं नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । आगामि नोपलभ्य-
 तेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । गतिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपा-
 दाय । स्थितिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । च्युतिर्नोपलभ्यते-
 ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । उपपत्तिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
 मुपादाय । हानिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । वृद्धिर्नोप-
 लभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । कस्याऽनुपलब्ध्यासर्व्वं नोपलभ्यते ।

धर्मधातुनुपलब्ध्या नोपलभ्यते धर्मधातुस्तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते धर्मधातुनुपलब्धिरूपलभ्यते नोपलभ्यते । तथताऽनुपलब्ध्या
 नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते तथताऽनुपलब्धिरूपलभ्यते
 न नोपलभ्यते । भूतकोट्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते भूतकोटिस्तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते भूतकोट्यनुपलब्धिरूपलभ्यते नोपलभ्यते ।
 अचिन्त्यधातुनुपलब्ध्या नोपलभ्यते । अचिन्त्यधातुस्तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूतेऽचिन्त्यधातुनुपलब्धिरूपलभ्यते न नोपलभ्यते । स्कन्धधात्वाय-
 तनानुपलब्ध्या नोपलभ्यते स्कन्धधात्वायतनानि । तत्कस्य हेतोर्न हि

सुभूते स्कन्धधात्वायतनाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । प्रतत्य
समुत्पादानुपलब्ध्या नोपलभ्यते प्रतीत्यमुत्पादः । तत्कस्य हेतोर्न हि
सुभूते प्रतीत्य समुत्पादाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।

दानपारमिताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते दानपारमिता । तत्कस्य
हेतोर्न हि सुभूते दानपारमितानुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
शौलपारमिताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते शौलपारमिता । तत्कस्य
हेतोर्न हि सुभूते शौलपारमिताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
चान्तिपारमिताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते चान्तिपारमिता । तत्कस्य
हेतोर्न हि सुभूते चान्तिपारमिताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोप-
लभ्यते । वीर्यपारमिताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते वीर्यपारमिता ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते वीर्यपारमिताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न
नोपलभ्यते । ध्यानपारमिताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते ध्यानपारमिता ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते ध्यानपारमिताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न
नोपलभ्यते । प्रज्ञापारमिताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते प्रज्ञापारमिता ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते प्रज्ञापारमिताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न
नोपलभ्यते ।

अध्यात्मशून्यताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते अध्यात्मशून्यता । तत्कस्य
हेतोर्न हि सुभूते अध्यात्मशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोप-
लभ्यते । बहिर्द्विशून्यताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते बहिर्द्विशून्यता ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते बहिर्द्विशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न
नोपलभ्यते । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते अध्यात्म-
बहिर्द्विशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते अध्यात्मबहिर्द्विशून्यता-

ऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । शून्यताशून्यताऽनुपलब्ध्या
 नोपलभ्यते शून्यताशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते शून्यता-
 शून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । महाशून्यताऽनुपलब्ध्या
 नोपलभ्यते महाशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते महाशून्यता-
 ऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । परमार्थशून्यताऽनुपलब्ध्या
 नोपलभ्यते परमार्थशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते परमार्थ-
 शून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । संस्कृतशून्यताऽनुप-
 लब्ध्या नोपलभ्यते संस्कृतशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 संस्कृतशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । असंस्कृतशून्यता-
 ऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यतेऽसंस्कृतशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 ऽसंस्कृतशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । अत्यन्तशून्यता-
 ऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यतेऽत्यन्तशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 ऽत्यन्तशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । अनवरागशून्यता-
 ऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यतेऽनवरागशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 अनवरागशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । अनवकार-
 शून्यताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यतेऽनवकारशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूतेऽनवकारशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । प्रकृति-
 शून्यताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते प्रकृतिशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते प्रकृतिशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । सर्व-
 धर्मशून्यताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते सर्वधर्मशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न
 हि सुभूते सर्वधर्मशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
 खलक्षणशून्यताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते खलक्षणशून्यता । तत्कस्य

हेतोर्न हि सुभूते खलक्षणशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोप-
लभ्यते । अनुपलम्भशून्यताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यतेऽनुपलम्भशून्यता ।
अत्कस्य हेतोर्न हि सुभूतेऽनुपलम्भशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न
नोपलभ्यते । अभावशून्यताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते अभावशून्यता ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूतेऽभावशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न
नोपलभ्यते । स्वभावशून्यताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते स्वभावशून्यता ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते स्वभावशून्यताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न
नोपलभ्यते । अभावस्वभावशून्यताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यतेऽभाव-
स्वभावशून्यता । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते अभावस्वभावशून्यता-
ऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।

स्मृत्युपस्थानाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते स्मृत्युपस्थानानि । तत्कस्य
हेतोर्न हि सुभूते स्मृत्युपस्थानाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
सम्यक्प्रहाणाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते सम्यक्प्रहाणानि । तत्कस्य
हेतोर्न हि सुभूते सम्यक्प्रहाणाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
अद्विपादऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते अद्विपादाः । तत्कस्य हेतोर्न हि
सुभूते अद्विपादाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । इन्द्रिया-
ऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते इन्द्रियाणि । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
इन्द्रियाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । बलाऽनुपलब्ध्या नोप-
लभ्यन्ते बलानि । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते बलाऽनुपलब्धिरुप-
लभ्यते न नोपलभ्यते । बोध्यज्ञानुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते बोध्यज्ञानि ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते बोध्यज्ञानुपलब्धिरुपलभ्यते न नोप-
लभ्यते । मार्गाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते मार्गः । तत्कस्य हेतोर्न हि

सुभूते मार्गाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । आर्य्यसत्याऽनुप-
लब्ध्या नोपलभ्यन्ते आर्य्यसत्यानि । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
आर्य्यसत्याऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । ध्यानाऽनुपलब्ध्या
नोपलभ्यन्ते ध्यानानि । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते ध्यानाऽनुप-
लब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । अप्रमाणाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते-
ऽप्रमाणानि । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूतेऽप्रमाणाऽनुपलब्धिरुप-
लभ्यते न नोपलभ्यते । आरूप्यसमापत्त्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते
आरूप्यसमापत्तयः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते आरूप्यसमापत्त्य-
नुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । विमोक्षाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते
विमोक्षाः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते विमोक्षाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते
न नोपलभ्यते । अनुपूर्वविहारसमापत्त्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्तेऽनु-
पूर्वविहारसमापत्तयः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते अनुपूर्वविहार-
समापत्त्यनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । शून्यतानिमित्ता-
प्रणिहितविमोचमुखाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते शून्यतानिमित्ताप्रणि-
हितविमोचमुखानि । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते शून्यता-
निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
अभिज्ञाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यतेऽभिज्ञा । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
ऽभिज्ञाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । समाध्यनुपलब्ध्या
नोपलभ्यन्ते समाधयः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते समाध्यनुप-
लब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । धारणीमुखानुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते
धारणीमुखानि । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते धारणीमुखाऽनुप-
लब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । तथागतबलानुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते

तथागतबलानि । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते तथागतबलानुप-
लब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । वैशारद्याऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते
वैशारद्यानि । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते वैशारद्याऽनुपलब्धि-
रुपलभ्यते न नोपलभ्यते । प्रतिसम्बिदनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते प्रति-
सम्बिदः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते प्रतिसम्बिदनुपलब्धिरुपलभ्यते
न नोपलभ्यते । महाकरुणाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते महाकरुणा ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते महाकरुणाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न
नोपलभ्यते । अष्टादशवेणिकबुद्धधर्माऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यन्ते
अष्टादशवेणिकबुद्धधर्माः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते अष्टादश-
वेणिकबुद्धधर्माऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।

ओत आपन्नाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते ओत आपन्नः । तत्कस्य
हेतोर्न हि सुभूते ओत आपन्नाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
सकदागाम्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते सकदागामि । तत्कस्य हेतोर्न हि
सुभूते सकदागाम्यनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । अनागाम्य-
नुपलब्ध्या नोपलभ्यतेऽनागामि । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
अनागाम्यनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । अर्हत्त्वाऽनुपलब्ध्या
नोपलभ्यतेऽर्हन् । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूतेऽर्हत्त्वाऽनुपलब्धिरुप-
लभ्यते न नोपलभ्यते । प्रत्येकबुद्धाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते प्रत्येक-
बुद्धः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते प्रत्येकबुद्धाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न
नोपलभ्यते । बोधिसत्त्वाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते बोधिसत्त्वः । तत्कस्य
हेतोर्न हि सुभूते बोधिसत्त्वाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
तथागताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते तथागतः । तत्कस्य हेतोर्न हि

सुभूते तथागताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । श्रोत आपत्ति-
 फलानुपलब्ध्या नोपलभ्यते श्रोत आपत्तिफलं । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते श्रोत आपत्तिफलानुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
 सकृदागामिफलाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते सकृदागामिफलं । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते सकृदागामिफलाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोप-
 लभ्यते । अनागामिफलाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यतेऽनागामिफलं । तत्-
 कस्य हेतोर्न हि सुभूते अनागामिफलाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न
 नोपलभ्यते । अर्हत्त्वाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते अर्हत्वं । तत्कस्य हेतोर्न
 हि सुभूते अर्हत्वाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । प्रत्येक-
 बोध्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते प्रत्येकबोधिः । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते प्रत्येकबोध्यनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । मार्गाकार-
 ज्ञताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते मार्गाकारज्ञता । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते मार्गाकारज्ञताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । सर्वा-
 कारज्ञताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते सर्वाकारज्ञता । तत्कस्य हेतोर्न
 हि सुभूते सर्वाकारज्ञताऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
 अनुत्पादाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यतेऽनुत्पादः । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते अनुत्पादाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । अनिरोधा-
 ऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यतेऽनिरोधः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 अनिरोधाऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । असंक्लेशाऽनुपलब्ध्या
 नोपलभ्यते असंक्लेशः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते असंक्लेशा-
 ऽनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । अव्यवदानाऽनुपलब्ध्या नोप-
 लभ्यतेऽव्यवदानं । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते अव्यवदानाऽनुपलब्धि-

रूपलभ्यते न नोपलभ्यते । अनभिसंस्काराऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते-
 ऽनभिसंस्कारः । तत्कस्य हेतोर्न सुभूते ऽनभिसंस्कारानुपलब्धिरूप-
 लभ्यते न नोपलभ्यते । पूर्वान्ताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते पूर्वान्तिः ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते पूर्वान्ताऽनुपलब्धिरूपलभ्यते न नोप-
 लभ्यते । अपरान्ताऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते ऽपरान्तः । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते अपरान्तानुपलब्धिरूपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
 प्रत्युत्पन्नाऽनुपलब्ध्या नोपलभ्यते प्रत्युत्पन्नः । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते प्रत्युत्पन्नानुपलब्धिरूपलभ्यते न नोपलभ्यते । आगत्यनुपलब्ध्या
 नोपलभ्यते आगतिः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते आगत्यनुपलब्धि-
 रूपलभ्यते न नोपलभ्यते । गत्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते गतिः ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते गत्यनुपलब्धिरूपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
 स्थित्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते स्थितिः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 स्थित्यनुपलब्धिरूपलभ्यते न नोपलभ्यते । च्युत्यनुपलब्ध्या नोप-
 लभ्यते च्युतिः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते च्युत्यनुपलब्धिरूपलभ्यते
 न नोपलभ्यते । उपपत्त्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते उपपत्तिः । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते उपपत्त्यनुपलब्धिरूपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
 हान्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते हानिः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 हान्यनुपलब्धिरूपलभ्यते न नोपलभ्यते । वृद्धानुपलब्ध्या नोपलभ्यते
 वृद्धिः । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते वृद्धानुपलब्धिरूपलभ्यते न
 नोपलभ्यते ।

प्रथमाभूमिर्भूम्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते प्रथमभूम्यनुपलब्धिरूपलभ्यते न नोपलभ्यते । द्वितीया-

भूमिर्भूम्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 द्वितीयभूम्यनुपलब्धिरुपलभ्यते । तृतीयाभूमिर्भूम्यनुपलब्ध्या नोप-
 लभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते तृतीयभूम्यनुपलब्धिरुपलभ्यते
 न नोपलभ्यते । चतुर्थीभूमिर्भूम्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते चतुर्थभूम्यनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते ।
 पञ्चमीभूमिर्भूम्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 पञ्चमभूम्यनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । षष्ठीभूमिर्भूम्यनुप-
 लब्ध्या नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते षष्ठभूम्यनुपलब्धि-
 रुपलभ्यते न नोपलभ्यते । सप्तमीभूमिर्भूम्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते सप्तमभूम्यनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोप-
 लभ्यते । अष्टमीभूमिर्भूम्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न
 हि सुभूते अष्टमभूम्यनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । नवमी-
 भूमिर्भूम्यनुपलब्ध्या नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते नवम-
 भूम्यनुपलब्धिरुपलभ्यते न नोपलभ्यते । दशमीभूमिर्भूम्यनुपलब्ध्या
 नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते दशमभूम्यनुपलब्धिरुप-
 लभ्यते न नोपलभ्यते ।

कतमा प्रथमाभूमिः कतमा द्वितीयाभूमिः कतमा तृतीया-
 भूमिः कतमा चतुर्थीभूमिः कतमा पञ्चमीभूमिः कतमा षष्ठी-
 भूमिः कतमा सप्तमी भूमिः कतमा अष्टमीभूमिः कतमा नवमी-
 भूमिः कतमा दशमीभूमिः । यदुतशुक्लविदर्शनाभूमिर्गोचरभूमि-
 रष्टमकभूमिर्निदर्शनभूमिः स्तनभूमिर्वीतरागभूमिः कृताविभूमिः
 प्रत्येकबुद्धभूमिर्बोधिसत्त्वभूमिर्बुद्धभूमिः ।

अध्यात्मशून्यतायाद्वितीयाभूमिर्नेपलभ्यते । बहिर्द्विशून्यताया-
द्वितीयाभूमिर्नेपलभ्यते । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतायाद्वितीयाभूमि-
र्नेपलभ्यते । शून्यताशून्यतायाद्वितीयाभूमिर्नेपलभ्यते । महाशून्य-
तायाद्वितीयाभूमिर्नेपलभ्यते । परमार्थशून्यतायाद्वितीयाभूमि-
र्नेपलभ्यते । संस्कृतशून्यतायाद्वितीयाभूमिर्नेपलभ्यते । असंस्कृत-
शून्यतायाद्वितीयाभूमिर्नेपलभ्यते । अत्यन्तशून्यतायाद्वितीयाभूमि-
र्नेपलभ्यते । अनवरागशून्यतायाद्वितीयाभूमिर्नेपलभ्यते । अनव-
कारशून्यतायाद्वितीयाभूमिर्नेपलभ्यते । प्रकृतिशून्यतायाद्वितीया-
भूमिर्नेपलभ्यते । सर्व्वधर्मशून्यतायाद्वितीयाभूमिर्नेपलभ्यते ।

स्वस्वच्छाशून्यतायाद्वितीयाभूमिर्नोपलभ्यते । अनुपलम्भशून्यताया-
द्वितीयाभूमिर्नोपलभ्यते । अभावशून्यतायाद्वितीयाभूमिर्नोपलभ्यते ।
स्वभावशून्यतायाद्वितीयाभूमिर्नोपलभ्यते । अभावस्वभावशून्यताया-
द्वितीयाभूमिर्नोपलभ्यते ।

अध्यात्मशून्यतायास्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते । बहिर्द्विशून्यताया-
स्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतायास्तृतीयाभूमि-
र्नोपलभ्यते । शून्यताशून्यतायास्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते । महा-
शून्यतायास्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते । परमार्थशून्यतायास्तृतीयाभूमि-
र्नोपलभ्यते । संस्कृतशून्यतायास्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते । असंस्कृत-
शून्यतायास्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते । अत्यन्तशून्यतायास्तृतीयाभूमि-
र्नोपलभ्यते । अनवरागशून्यतायास्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते । अनव-
कारशून्यतायास्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते । प्रकृतिशून्यतायास्तृतीया-
भूमिर्नोपलभ्यते । सर्वधर्माशून्यतायास्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते ।
स्वस्वच्छाशून्यतायास्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते । अनुपलम्भशून्यताया-
स्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते । अभावशून्यतायास्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते ।
स्वभावशून्यतायास्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते । अभावस्वभावशून्यताया-
स्तृतीयाभूमिर्नोपलभ्यते ।

अध्यात्मशून्यतायाश्चतुर्थीभूमिर्नोपलभ्यते । बहिर्द्विशून्यताया-
श्चतुर्थीभूमिर्नोपलभ्यते । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतायाश्चतुर्थीभूमिर्नोप-
लभ्यते । शून्यताशून्यतायाश्चतुर्थीभूमिर्नोपलभ्यते । महाशून्यताया-
श्चतुर्थीभूमिर्नोपलभ्यते । परमार्थशून्यतायाश्चतुर्थीभूमिर्नोपलभ्यते ।
संस्कृतशून्यतायाश्चतुर्थीभूमिर्नोपलभ्यते । असंस्कृतशून्यतायाश्चतुर्थी-

भूमिर्नेपलभ्यते । अत्यन्तशून्यतायास्तुर्चीभूमिर्नेपलभ्यते । अनव-
रायशून्यतायास्तुर्चीभूमिर्नेपलभ्यते । अनवकारशून्यतायास्तुर्ची-
भूमिर्नेपलभ्यते । प्रकृतिशून्यतायास्तुर्चीभूमिर्नेपलभ्यते । सर्व्वधर्म-
शून्यतायास्तुर्चीभूमिर्नेपलभ्यते । खलचणशून्यतायास्तुर्चीभूमि-
र्नेपलभ्यते । अनुपलम्भशून्यतायास्तुर्चीभूमिर्नेपलभ्यते । अभाव-
शून्यतायास्तुर्चीभूमिर्नेपलभ्यते । स्वभावशून्यतायास्तुर्चीभूमि-
र्नेपलभ्यते । अभावस्वभावशून्यतायास्तुर्चीभूमिर्नेपलभ्यते ।

अध्यात्मशून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते । बहिर्द्विशून्यतायाः
पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतायाः पञ्चमीभूमि-
र्नेपलभ्यते । शून्यताशून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते । महा-
शून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते । परमार्थशून्यतायाः पञ्चमी-
भूमिर्नेपलभ्यते । संस्कृतशून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते ।
असंस्कृतशून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते । अत्यन्तशून्यतायाः
पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते । अनवरायशून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेप-
लभ्यते । अनवकारशून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते । प्रकृति-
शून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते । सर्व्वधर्मशून्यतायाः पञ्चमी-
भूमिर्नेपलभ्यते । खलचणशून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते ।
अनुपलम्भशून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते । अभावशून्यतायाः
पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते । स्वभावशून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते ।
अभावस्वभावशून्यतायाः पञ्चमीभूमिर्नेपलभ्यते ।

अध्यात्मशून्यतायाः षष्ठीभूमिर्नेपलभ्यते । बहिर्द्विशून्यतायाः
षष्ठीभूमिर्नेपलभ्यते । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतायाः षष्ठीभूमिर्नेप-

अध्यात्मशून्यतायाः सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते । बहिर्द्वाशून्यतायाः
सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतायाः सप्तमीभूमि-
र्नोपलभ्यते । शून्यताशून्यतायाः सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते । महाशून्य-
तायाः सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते । परमार्थशून्यतायाः सप्तमीभूमि-
र्नोपलभ्यते । संस्कृतशून्यतायाः सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते । असंस्कृत-
शून्यतायाः सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते । अत्यन्तशून्यतायाः सप्तमी-
भूमिर्नोपलभ्यते । अनवरागशून्यतायाः सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते ।
अनवकारशून्यतायाः सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते । प्रकृतिशून्यतायाः
सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते । सर्वधर्मशून्यतायाः सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते ।
स्वस्वशून्यतायाः सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते । अनुपलम्भशून्यतायाः
सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते । अभावशून्यतायाः सप्तमीभूमिर्नोपलभ्यते ।

अध्यात्मशून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते । बहिर्द्विशून्यतायाः
अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतायाः अष्टमीभूमि-
र्नोपलभ्यते । शून्यताशून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते । महा-
शून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते । परमार्थशून्यतायाः अष्टमी-
भूमिर्नोपलभ्यते । संस्कृतशून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते ।
असंस्कृतशून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते । अत्यन्तशून्यतायाः
अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते । अनवरागशून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोप-
लभ्यते । अनवकारशून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते । प्रकृति-
शून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते । सर्वधर्मशून्यतायाः अष्टमी-
भूमिर्नोपलभ्यते । खलचणशून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते ।
अनुपलम्भशून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते । अभावशून्यतायाः
अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते । स्वभावशून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते ।
अभावस्वभावशून्यतायाः अष्टमीभूमिर्नोपलभ्यते ।

अधात्मशून्यताया नवमीभूमिर्नेपलभ्यते । बहिर्द्विशून्यताया
नवमीभूमिर्नेपलभ्यते । अधात्मबहिर्द्विशून्यताया नवमीभूमिर्नेप-
लभ्यते । शून्यताशून्यताया नवमीभूमिर्नेपलभ्यते । महाशून्यताया
नवमीभूमिर्नेपलभ्यते । परमार्थशून्यताया नवमीभूमिर्नेपलभ्यते ।
संस्कृतशून्यताया नवमीभूमिर्नेपलभ्यते । असंस्कृतशून्यताया नवमी-
भूमिर्नेपलभ्यते । अत्यन्तशून्यताया नवमीभूमिर्नेपलभ्यते ।
अनवरागशून्यताया नवमीभूमिर्नेपलभ्यते । अनवकारशून्यताया

नवमीभूमिर्नोपलभ्यते । प्रकृतिशून्यताया नवमीभूमिर्नोपलभ्यते ।
 सर्वधर्मशून्यताया नवमीभूमिर्नोपलभ्यते । स्वस्वच्छाशून्यताया
 नवमीभूमिर्नोपलभ्यते । अनुपलम्भशून्यताया नवमीभूमिर्नोप-
 लभ्यते । अभावशून्यताया नवमीभूमिर्नोपलभ्यते । स्वभावशून्य-
 ताया नवमीभूमिर्नोपलभ्यते । अभावस्वभावशून्यताया नवमी-
 भूमिर्नोपलभ्यते ।

अध्यात्मशून्यताया दशमीभूमिर्नोपलभ्यते । बहिर्द्विशून्यताया
 दशमीभूमिर्नोपलभ्यते । अध्यात्मबहिर्द्विशून्यताया दशमीभूमि-
 र्नोपलभ्यते । शून्यताशून्यताया दशमीभूमिर्नोपलभ्यते । महाशून्य-
 ताया दशमीभूमिर्नोपलभ्यते । परमार्थशून्यताया दशमीभूमि-
 र्नोपलभ्यते । संसृताशून्यताया दशमीभूमिर्नोपलभ्यते । असंसृता-
 शून्यताया दशमीभूमिर्नोपलभ्यते । अत्यन्तशून्यताया दशमी-
 भूमिर्नोपलभ्यते । अनवरागशून्यताया दशमीभूमिर्नोपलभ्यते ।
 अनवकारशून्यताया दशमीभूमिर्नोपलभ्यते । प्रकृतिशून्यताया
 दशमीभूमिर्नोपलभ्यते । सर्वधर्मशून्यताया दशमीभूमिर्नोपलभ्यते ।
 स्वस्वच्छाशून्यताया दशमीभूमिर्नोपलभ्यते । अनुपलम्भशून्यताया
 दशमीभूमिर्नोपलभ्यते । अभावशून्यताया दशमीभूमिर्नोपलभ्यते ।
 स्वभावशून्यताया दशमीभूमिर्नोपलभ्यते । अभावस्वभावशून्यताया
 दशमीभूमिर्नोपलभ्यते ।

तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते प्रथमाभूम्यनुपलब्धिर्नोपलभ्यते न
 नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितासुपादाय । न द्वितीयाभूम्यनुपलब्धिर्नोप-
 लभ्यते न नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितासुपादाय । न तृतीयाभूम्यनुप-

अध्यात्मशून्यतया सत्त्वपरिपाको नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
मुपादाय । बहिर्द्धाशून्यतया सत्त्वपरिपाको नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशु-
द्धितामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यतया सत्त्वपरिपाको नोप-
लभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । शून्यताशून्यतया सत्त्वपरिपाको
नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । महाशून्यतया सत्त्वपरिपाको
नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । परमार्थशून्यतया सत्त्वपरि-
पाको नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । संस्कृतशून्यतया सत्त्व-
परिपाको नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । असंस्कृतशून्यतया
सत्त्वपरिपाको नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अत्यन्तशून्यतया
सत्त्वपरिपाको नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनवराय-
शून्यतया सत्त्वपरिपाको नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
अनवकारशून्यतया सत्त्वपरिपाको नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपा-
दाय । प्रकृतिशून्यतया सत्त्वपरिपाको नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धिता-

मुपादाय । सर्वधर्मशून्यतया सत्त्वपरिपाको नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशु-
द्धितामुपादाय । स्वलक्षणशून्यतया सत्त्वपरिपाको नोपलभ्यतेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । अनुपलम्भशून्यतया सत्त्वपरिपाको नोपलभ्यते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अभावशून्यतया सत्त्वपरिपाको नोप-
लभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । स्वभावशून्यतया सत्त्वपरिपाको
नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतया
सत्त्वपरिपाको नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

अध्यात्मशून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
मुपादाय । बहिर्द्वाशून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धि-
र्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । शून्यताशून्यतया बुद्धचेच-
परिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । महाशून्यतया
बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । परमार्थ-
शून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।
संस्कृतशून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपा-
दाय । असंस्कृतशून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशु-
द्धितामुपादाय । अत्यन्तशून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यते-
ऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनवरागशून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धि-
र्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अनवकारशून्यतया बुद्ध-
चेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । प्रकृतिशून्यतया
बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । सर्व्वधर्म-
शून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

स्वस्वच्छाणशून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धिता-
मुपादाय । अनुपलम्भशून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्त-
विशुद्धितामुपादाय । अभावशून्यतया बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोप-
लभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । स्वभावशून्यतया बुद्धचेचपरि-
शुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय । अभावस्वभावशून्यतया
बुद्धचेचपरिशुद्धिर्नोपलभ्यतेऽत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

अध्यात्मशून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते । बहिर्दृष्टिशून्यतया पञ्च-
चक्षुषिनोपलभ्यन्ते । अध्यात्मबहिर्दृष्टिशून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते ।
शून्यताशून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते । महाशून्यतया पञ्चचक्षुषि-
नोपलभ्यन्ते । परमार्थशून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते । संस्कृत-
शून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते । असंस्कृतशून्यतया पञ्चचक्षुषिनोप-
लभ्यन्ते । अत्यन्तशून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते । अनवरागशून्यतया
पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते । अनवकारशून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते ।
प्रकृतिशून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते । सर्वधर्मशून्यतया पञ्च-
चक्षुषिनोपलभ्यन्ते । स्वस्वच्छाणशून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते । अनु-
पलम्भशून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते । अभावशून्यतया पञ्चचक्षुषि-
नोपलभ्यन्ते । स्वभावशून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते । अभावस्वभाव-
शून्यतया पञ्चचक्षुषिनोपलभ्यन्ते । अत्यन्तविशुद्धितामुपादाय ।

एवं खलु सुभूते बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां
चरन्नुपलम्भयोगेन सर्वधर्माणां महायानेन सर्वाकारज्ञतायां
स्थास्यति ॥ • ॥

शतसाहस्राः प्रज्ञापारमिताया दशमः परिवर्तः ॥ • ॥

अथ एकादशः परिवर्त्तः ॥

अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतदवोचत् । महायानं महायान-
मिति भगवन्नुच्यते सदेवासुरमानुषं लोकमभिभूयनिर्यास्यति
ते नोच्यते महायानमिति । आकाशसमं भगवंस्तन्महायानं ।
यथाकाशे अप्रमेयानामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । एवमेव
भगवन्नास्तिन् महायाने अप्रमेयानामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः ।
अनेन भगवन् पर्यायेण महायानमिदं बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां ।
न चाऽस्य महायानस्याङ्गमो वा निर्गमो वा स्थानं वा दृश्यते । नापि
पूर्वार्णो नाऽपरार्णो न मध्यः । तद्यथापि नाम भगवन्नाकाशस्य
नैवागमो वा दृश्यते न निर्गमो वा दृश्यते । न स्थानं दृश्यते ।
एवमेव भगवन्नास्य महायानस्य नैवागम उपलभ्यते न निर्गम
उपलभ्यते नास्थानमुपलभ्यते । तद्यथापि नाम भगवन्नाकाशस्य
नैव पूर्वार्ण उपलभ्यते नाऽपरार्ण उपलभ्यते न मध्य उपलभ्यते ।
अध्वसमतामुपादाय । एवमेव भगवन्नास्य महायानस्य नैव पूर्वार्ण
उपलभ्यते नापरार्ण उपलभ्यते न मध्य उपलभ्यते । अध्वसमताया न
मिदं भगवन् यदुतमहायानं । तस्मान्महायानं महायानमित्युच्यते ।

भगवानाह । एवमेतत् सुभूते एवमेतन्महायानमिदं बोधिसत्त्वस्य
महासत्त्वस्य षट्पारमिताः । दानपारमिता शीलपारमिता
ज्ञानिपारमिता वीर्यपारमिता ध्यानपारमिता प्रज्ञापारमिता ।

इदमुच्यते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । पुनरपरं सुभूते
 बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं यदुत सर्वधारणीमुखानि
 सर्वसमाधिमुखानि । शूरङ्गम समाधिः । रत्नमुद्रा समाधिः ।
 सिंहविक्रीडित समाधिः । सुचन्द्र समाधिः । चन्द्रध्वजकेतु समाधिः ।
 सर्वधर्माङ्गम समाधिः । विलोकितमूर्द्ध समाधिः । धर्मधातुनियतः
 समाधिः । नियतध्वजकेतुः समाधिः । वज्रः समाधिः । सर्वधर्म-
 प्रवेशमुद्रा समाधिः । समाधिराजसुप्रतिष्ठितः समाधिः । रश्मिप्रसूतः
 समाधिः । बलव्यूहः समाधिः । समुद्रतः समाधिः । निरुक्तिनियत-
 प्रवेशः समाधिः । अधिवचनसंप्रवेशः समाधिः । दिग्विलोकितः
 समाधिः । साधारणमुद्रा समाधिः । असम्प्रमोषः समाधिः ।
 सर्वधर्मसमवसरणसागरमुद्रा समाधिः । आकाशस्फुरणः समाधिः ।
 वज्रमण्डलः समाधिः । ध्वजाग्रकेयूरः समाधिः । इन्द्रकेतुः समाधिः ।
 ओतोऽनुर्गतः समाधिः । सिंहविक्रीडितः समाधिः । व्यभस्तः
 समाधिः । रणजहः समाधिः । वैरोचनः समाधिः । अशेषः समाधिः ।
 अनिकेतस्थितः समाधिः । निश्चितः समाधिः । विमलप्रदीपः
 समाधिः । अनन्तप्रभः समाधिः । प्रभाकरः समाधिः । समन्ताव-
 भासः समाधिः । शुद्धसारः समाधिः । विमलप्रभः समाधिः ।
 रतिकरः समाधिः । विद्युत्प्रदीपः समाधिः । अचयः समाधिः ।
 अजेयः समाधिः । तेजोवती समाधिः । चयापगतः समाधिः ।
 अनिञ्चः समाधिः । अवितर्कः समाधिः । सूर्यप्रदीपः समाधिः ।
 चन्द्रविमलः समाधिः । प्रज्ञाप्रदीपः समाधिः । शुद्धप्रतिभासः
 समाधिः । आलोककरः समाधिः । काराकारः समाधिः ।

ज्ञानकेतुः समाधिः । वज्रोपमः समाधिः । चित्तस्थितिः समाधिः ।
 समन्तालोकः समाधिः । सुप्रतिष्ठितः समाधिः । रत्नकोटिः समाधिः ।
 वरधर्ममुद्रा समाधिः । सर्वधर्मसमता समाधिः । रतिजहः
 समाधिः । धर्माद्गतः समाधिः । अविकिरणः समाधिः । सर्वधर्म-
 पदप्रभेदः समाधिः । समाचरावकारः समाधिः । अक्षरापगतः
 समाधिः । आरम्भणच्छेदनः समाधिः । अविकारः समाधिः ।
 अप्रकारः समाधिः । नामनियतप्रवेशः समाधिः । अनिकेतचारी
 समाधिः । तिमिरापगतः समाधिः । चारिचवती समाधिः ।
 अचलः समाधिः । विषत्रतीर्णः समाधिः । सर्वगुणसञ्चयगतः
 समाधिः । स्थितनिश्चितः समाधिः । शुभपुष्पितशुद्धिः समाधिः ।
 अनन्तप्रतिभानः समाधिः । असमसमः समाधिः । सर्वधर्मातिक्रमणः
 समाधिः । परिच्छेदकरः समाधिः । विमतिविकिरणः समाधिः ।
 निरधिष्ठानः समाधिः । एकव्यूहः समाधिः । आकाशाभिनिर्हारः
 समाधिः । एकाकारः समाधिः । आकारानवकारः समाधिः ।
 नैवेधिकसर्वभवतलापगतः समाधिः । सङ्केतवृत्तप्रवेशः समाधिः ।
 गिरिघोषाक्षरविमुक्तः समाधिः । ज्वलनोल्का समाधिः । लक्षण-
 परिशोधनः समाधिः । अनभिलक्षितः समाधिः । सर्वाकारवरो-
 पेतः समाधिः । सर्वदुःखनिरभिनन्दी समाधिः । अक्षयकरण्डः
 समाधिः । धारणीमतिः समाधिः । सम्यक्कामिथ्यात्वसंयसनः समाधिः ।
 सर्वरोधविरोधासंप्रशमनः समाधिः । विमलप्रभः समाधिः ।
 सारवती समाधिः । परिपूर्णचन्द्रविमलप्रभः समाधिः । विद्युत्प्रभः
 समाधिः । महाव्यूहः समाधिः । सर्वाकारप्रभाकरः समाधिः ।

समाधिसमता समाधिः । अरजोधिरजोनययुक्तः समाधिः ।
 अरणसमवसरणः समाधिः । अरणसरण सर्व्वसमवसरणः समाधिः ।
 अनिष्ठम्भनिकेतनिरतः समाधिः । तथतास्थितनिश्चितः समाधिः ।
 कायकलिसंप्रमथनः समाधिः । वाक्कलिविध्वंसनगगनकल्पः समाधिः ।
 आकाशासङ्गविमुक्तिनिरूपणोपः समाधिः । इदमुच्यते बोधिसत्त्वस्य
 महासत्त्वस्य महायानं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुता-
 ध्यात्मशून्यता । बहिर्द्धाशून्यता । अध्यात्मबहिर्द्धाशून्यता । शून्यता-
 शून्यता । महाशून्यता । परमार्थशून्यता । संस्कृतशून्यता । असंस्कृत-
 शून्यता । अत्यन्तशून्यता । अनवरागशून्यता । अनवकारशून्यता ।
 प्रकृतिशून्यता । सर्व्वधर्मशून्यता । स्वल्पचणशून्यता । अनुपलम्भ-
 शून्यता । अभावशून्यता । स्वभावशून्यता । अभावस्वभावशून्यता ।
 इदमुच्यते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं ।

पुनरपरं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यदुत
 चत्वारि स्मृत्युपस्थानानि । चत्वारि सम्यक्प्रहाणानि । चत्वार
 च्छद्धिपादाः । पञ्चेन्द्रियाणि । पञ्चबलानि । सप्तबोध्यङ्गानि ।
 आर्याष्टाङ्गमार्गः । आर्य्यसत्यानि । ध्यानानि । अप्रमाणानि ।
 आरूप्यसमापत्तयः । अष्टौ विमोक्षाः । न वा ऽनुपूर्व्वविहारसमा-
 पत्तयः । शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि । अभिज्ञाः समा-
 धयः । धारणीमुखानि । दशतथागतबलानि । चत्वारि वैशारद्यानि ।
 चतस्रः प्रतिसम्बिदः । महाकरुणा । अष्टादशावेणिकबुद्धधर्माः ।
 इदमुच्यते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महायानं । यत् पुनः सुभूति-

रेवमाह । सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयतन्महायानं निर्यास्य-
 तीति । कतमस्य सदेवमानुषासुरलोकः । यदुतकामधातुः ।
 रूपधातुः । आरूप्यधातुः स चेत् सुभूते कामधातुस्तथता
 भविष्यदवितथता अनन्यतथताऽविपरीतो भूतं सत्यं यथावन्नित्यो-
 ध्रुवः शाश्वतः । अविपरिणामधर्माभावोभविष्यत्नेदं महायानं
 सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते
 कामधातुः कल्पितो विठयितः सन्दर्भितः । अनित्योऽध्रुवोऽशाश्वतो
 विपरिणामधर्मा अभावः । तस्मात्तन्महायानं सदेवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिर्यास्यति । स चेत् सुभूते रूपधातुस्तथताऽभविष्यत्
 अवितथता अनन्यतथता विपरीतो भूतं सत्यं यथावन्नित्योध्रुवः
 शाश्वतः अविपरिणामधर्माभावोऽभविष्यत् । नेदं महायानं सदेव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते रूपधातुः
 कल्पितो विठयितः सन्दर्भितः । अनित्योऽध्रुवोऽशाश्वतो विपरि-
 णामधर्माऽभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
 निर्यास्यति । स चेत् सुभूते आरूप्यधातुस्तथताऽभविष्यत् ।
 अवितथता अनन्यतथताऽविपरितं भूतं सत्यं यथावन्नित्यो ध्रुवः
 शाश्वतोऽविपरिणामधर्माभावोऽभविष्यत् । नेदं महायानं सदेव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्यास्यत् । तस्मात्तर्हि सुभूते रूपं
 कल्पितं विठयितं सन्दर्भितं । इदं सर्वमनित्यमध्रुवमशाश्वतं
 विपरिणामधर्मं अभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभि-
 भूयनिर्यास्यति । स चेत् सुभूते वेदनातथताऽभविष्यदवितथता-
 ऽनन्यतथता अविपरीताभूता सत्यायथावन्नित्याध्रुवाशाश्वता अवि-

परिणामधर्मीणी न खल्वभावोऽभविष्यत् नेदं महायानं सदेव-
मानुषासुरलोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते वेदना-
कल्पिता विठयिता सन्दर्भिता । इदं सर्व्वमनित्यमध्रुवमशाश्वतं
विपरिणामधर्माऽभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरलोकमभि-
भूयनिर्याति । स चेत् सुभूते संज्ञातयताऽभविष्यदवितयताऽनन्य-
तयताऽविपरितीताभूतासत्या यथावन्नित्याध्रुवाशाश्वताऽविपरिणाम-
धर्मीणी न खल्वभावोऽभविष्यन्नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं
लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते संज्ञाकल्पिता विठयिता
सन्दर्भिता । इदं सर्व्वमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभाव-
स्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत्
सुभूते संस्कारास्तथाऽभविष्यन्नवितथा अनन्यतथा अविपरिभूता-
सत्या यथावन्नित्याध्रुवाः शाश्वता अविपरिणामधर्माणि । न खल्व-
भावोऽभविष्यन्नेदं महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूय-
निरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते संस्काराः कल्पिता विठयिताः
सन्दर्भिताः । इदं सर्व्वमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माऽभाव-
स्तस्मान्महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत्
सुभूते विज्ञानं तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरितीतं भूतं सत्यं
यथावन्नित्यं ध्रुवमशाश्वतमविपरिणामधर्मं न खल्वभावोऽभविष्यन्नेदं
महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
सुभूते विज्ञानं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितं इदं सर्व्वमनित्यमध्रुव-
मशाश्वतं विपरिणामधर्माऽभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं
लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते चक्षुस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं
 भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमपरिणामधर्मं । न खल्वभावो-
 ऽभविष्यन्नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
 यस्मात्तर्हि सुभूते चक्षुः कल्पितं विठयितं सन्दर्भितं । इदं सर्व-
 मनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेव-
 मानुषासुरं लोकमभिनिर्याति । स चेत् सुभूते श्रोत्रं तथा-
 ऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं
 शाश्वतमविपरिणामधर्मं न खल्वर्भावाऽभविष्यन्नेदं महायानं सदेव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते श्रोत्रं
 कल्पितं विठयितं सन्दर्भितं । इदं सर्वमनित्यमध्रुवमशाश्वतं
 विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभि-
 भूयनिर्याति । स चेत् सुभूते घ्राणस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथा
 ऽविपरितं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमविपरिणामधर्मं
 न खल्वभावोऽभविष्यन्नेदं महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभि-
 भूयनिर्यास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते घ्राणं कल्पितं विठयितं
 सन्दर्भितं । इदं सर्वमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभाव-
 स्तस्मात् सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते
 जिह्वा तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीताभूतासत्यायथाव-
 न्नित्याध्रुवाशाश्वताऽविपरिणामधर्मिणी न खल्वभावोऽभविष्यन्नेदं
 महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । तस्मात्तर्हि
 सुभूते जिह्वा कल्पिता विठयिता सन्दर्भिता । इदं सर्वमनित्यम-
 ध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं

लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते कायस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीताभूतः सत्या यथावन्नित्याध्रुवः शाश्वतोऽविपरिणाम धर्मा खल्वभावोऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिर्याति । तस्मात्तर्हि सुभूते कायः कल्पितो विठयितः सन्दर्भितः । इदं सर्व्वमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते मनस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमविपरिणामधर्मं न खल्वभावोऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । तस्मात्तर्हि सुभूते मनः कल्पितं विठयितं सन्दर्भितमिदं सर्व्वमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते रूपस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमपरिणामधर्मं न खल्वभावोऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । यस्मात्तर्हि सुभूते रूपं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितमिदं सर्व्वमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते शब्दस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतः सत्यः यथावन्नित्याध्रुवः शाश्वतोऽविपरिणामधर्मा न खल्वभावोऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । यस्मात्तर्हि सुभूते शब्दः कल्पितो विठयितः सन्दर्भितः इदं सर्व्वमनित्यमध्रुवमशाश्वतं

विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभि-
 भूयनिर्याति । स चेत् सुभूते गन्धस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथा-
 ऽविपरिणीतो भूतः सत्यः यथावन्नित्योद्भुवः शाश्वतोऽविपरिणामधर्मा
 स्वभावोऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
 निरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते गन्धः कल्पितो विठयितः सन्द-
 र्भितोऽनित्योऽध्रुवाऽशाश्वतो विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं
 सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते रसस्तथा-
 ऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरिणीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्योद्भुवः
 शाश्वतोऽविपरिणामधर्मा न स्वभावोऽभविष्येदं महायानं सदेव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते रसः
 कल्पितो विठयितः सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवोऽशाश्वतो विपरिणाम-
 धर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।
 स चेत् सुभूते स्पर्शस्तथाभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरिणीतो भूतः
 सत्यो यथावन्नित्योद्भुवः शाश्वतोऽविपरिणामधर्मा न स्वभावो-
 ऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
 यस्मात्तर्हि सुभूते स्पर्शः कल्पितो विठयितः सन्दर्भितोऽनित्यो-
 ऽध्रुवऽशाश्वतो विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते धर्मास्तथाऽभविष्यदवि-
 तथाऽनन्यतथाऽविपरिणीताः सत्यायथावन्नित्याध्रुवाः शाश्वता अवि-
 परिणामधर्माः न स्वभावोऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते चक्षुर्विज्ञानं तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथा

ऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमविपरिणामधर्मं न
 खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
 निरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते चक्षुर्विज्ञानं कल्पितं विठयितं
 सन्दर्भितमनित्यध्रुवमशाश्वतं । विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं
 सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते ओषविज्ञानं
 तथा भविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं
 शाश्वतमविपरिणामधर्मं न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते ओष-
 विज्ञानं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरि-
 णामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूय-
 निर्याति । स चेत् सुभूते घ्राणविज्ञानतथाऽभविष्यदवितथाऽनन्य-
 तथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमविपरिणाम-
 धर्मं न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोक-
 मभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते घ्राणविज्ञानं कल्पितं
 विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभाव-
 स्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत्
 सुभूते जिह्वाविज्ञानं तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतं
 सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमविपरिणामधर्मं न खल्वभावो-
 ऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
 यस्मात्तर्हि सुभूते जिह्वाविज्ञानं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितम-
 नित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते कायविज्ञानं

तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं
 शाश्वतमविपरिणामधर्मा न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते काय-
 विज्ञानं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरि-
 णामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
 निर्याति । स चेत् सुभूते मनोविज्ञानं तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्य-
 तथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमविपरिणामधर्मा
 न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभि-
 भूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते मनोविज्ञानं कल्पितं विठयितं
 सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं
 सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते चक्षुःसंस्पर्शस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविप-
 रीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्यो ध्रुवः शाश्वतोऽविपरिणामधर्मा न
 खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
 निरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते चक्षुःसंस्पर्शः कल्पितो विठयितः
 सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवोऽशाश्वतो विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं
 सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते श्रोत्रसंस्पर्श-
 स्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्यो
 ध्रुवः शाश्वतोऽविपरिणामधर्मा न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं
 सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते
 श्रोत्रसंस्पर्शः कल्पितो विठयितः सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवोऽशाश्वतो
 विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभि-

भूयनिर्याति । स चेत् सुभूते घ्राणसंस्पर्शस्तथाऽभविष्यदवितथा-
 ऽनन्यतथाऽविपरीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्यो ध्रुवः शाश्वतोऽवि-
 परिणामधर्मा न खल्वभावोऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते घ्राणसंस्पर्शः कल्पितो
 विठयितः सन्दर्भितो नित्यो ध्रुवोऽशाश्वतो विपरिणामधर्माभाव-
 स्तस्मान्महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत्
 सुभूते जिह्वासंस्पर्शस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतो भूतः
 सत्यो यथावन्नित्यो ध्रुवः शाश्वतोऽविपरिणामधर्मा न खल्वभावो-
 ऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
 यस्मात्तर्हि सुभूते जिह्वासंस्पर्शः कल्पितो विठयितः सन्दर्भितो-
 ऽनित्योऽध्रुवोऽशाश्वतो विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते कायसंस्पर्श-
 स्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्यो
 ध्रुवः शाश्वतोऽविपरिणामधर्मा न खल्वभावोऽभविष्यत् । यस्मात्तर्हि
 सुभूते कायसंस्पर्शः कल्पितो विठयितः सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवो-
 ऽशाश्वतो विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते मनःसंस्पर्शस्तथाऽभविष्यदवि-
 तथाऽनन्यतथाऽविपरीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्यो ध्रुवः शाश्वतो-
 ऽविपरिणामधर्मा न खल्वभावोऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषा-
 ऽसुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते मनःसंस्पर्शः
 कल्पितो विठयितः सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवोऽशाश्वतो विपरिणाम-
 धर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं तथाऽभविष्यदवितथाऽन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं वाश्वतमविपरिणामधर्मा नखस्वभावोऽभविष्यच्छेदं महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं तथाऽभविष्यदवितथाऽन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमविपरिणामधर्मा नखस्वभावोऽभविष्यच्छेदं महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते श्रोत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं तथाऽभविष्यदवितथाऽन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमविपरिणामधर्मा नखस्वभावोऽभविष्यच्छेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदितं तथाऽभविष्यदवितथाऽन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमविपरिणामधर्मा नखस्वभावोऽभविष्यच्छेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदितं कल्पितं

विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशान्तं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शान्ततमविपरिणामधर्मं न स्वभावोऽभविष्यद्वेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशान्तं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते मनः-संस्पर्शप्रत्ययवेदितं तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शान्ततमविपरिणामधर्मं न स्वभावोऽभविष्यद्वेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदितं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशान्तं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषा-सुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते पृथिवीधातुस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथा-ऽविपरीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्यो ध्रुवः शान्ततोऽविपरिणामधर्मा न स्वभावोऽभविष्यद्वेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते पृथिवीधातुः कल्पितो विठयितः सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवोऽशान्ततो विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूतेऽन्धातुस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्यो ध्रुवः शान्ततोऽविपरिणामधर्मा न स्वभावोऽभविष्य-

षेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । तस्मा-
 त्तर्हि सुभूतेऽधातुः कल्पितो विठयितः सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवो-
 ऽग्राश्वतो विपरिणामधर्माऽभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते तेजोधातुस्तथाऽभविष्यदवि-
 तथानन्यतथाऽविपरीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्योऽध्रुवः ग्राश्वतो-
 ऽविपरिणामधर्मा न खल्वभावोऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषा-
 ऽसुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते तेजो धातुः
 कल्पितो विठयितः सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवोऽग्राश्वतो विपरिणाम-
 धर्माऽभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।
 स चेत् सुभूते वायुधातुस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतो
 भूतः सत्यो यथावन्नित्यो ध्रुवः ग्राश्वतोऽविपरिणामधर्मा न
 खल्वभावोऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूय-
 निरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते वायुधातुः कल्पितो विठयितः
 सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवोऽग्राश्वतो विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं
 सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते
 आकाशधातुस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतो भूतः सत्यो
 यथावन्नित्यो ध्रुवः ग्राश्वतोऽविपरिणामधर्मा न खल्वभावो-
 ऽभविष्येदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
 यस्मात्तर्हि सुभूते आकाशधातुः कल्पितो विठयितः सन्दर्भितो-
 ऽनित्योऽध्रुवोऽग्राश्वतो विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं सदेव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते विज्ञानधातुस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथा-

ऽविपरीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्यो ध्रुवः शाश्वतोऽविपरिणामधर्मा
न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभि-
भूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते विज्ञानधातुः कल्पितो विठयितः
सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवोऽशाश्वतो विपरिणामधर्माऽभावस्तस्मान्महा-
यानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते
अविद्यातथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतो भूता सत्यायथा-
वन्नित्याध्रुवाशाश्वताऽविपरिणामधर्मा न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं
महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
सुभूते अविद्या कल्पिता विठयिता सन्दर्भिताऽनित्याऽध्रुवा-
ऽशाश्वताविपरिणामधर्म्णिणी अभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषा-
ऽसुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते संस्कारास्तथा-
भविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीताभूताः सत्यायथावन्नित्याध्रुवाः
शाश्वता अविपरिणामधर्माणो न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं
सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते
संस्काराः कल्पिता विठयिताः सन्दर्भिताः अनित्याऽध्रुवाऽशाश्वता
विपरिणामधर्माणोऽभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोक-
मभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते विज्ञानं तथाऽभविष्यदवितथा-
ऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमविपरि-
णामधर्मा न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषाऽसुरं
लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते विज्ञानं कल्पितं
विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माऽभाव-
स्तस्मान्महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिनिर्याति । स चेत्

सुभूते नामरूपं तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतं सत्यं
यथावन्नित्यं भ्रुवं शाश्वतमविपरिणामधर्मा न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं
महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
सुभूते नामरूपं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशाश्वतं
विपरिणामधर्माऽभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभि-
भूयनिर्याति । स चेत् सुभूते षडायतनं तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्य-
तथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं भ्रुवं शाश्वतमविपरिणामधर्मा
न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभि-
भूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते षडायतनं कल्पितं विठयितं
सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभावस्तस्मान्महायानं
सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते स्पर्श-
स्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्यो
भ्रुवः शाश्वतोऽविपरिणामधर्मा न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं
सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते स्पर्शः
कल्पितो विठयितः सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवोऽशाश्वतोऽविपरिणाम-
धर्माऽभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।
स चेत् सुभूते वेदनातथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीताभूता-
सत्यायथावन्नित्याध्रुवा शाश्वताऽविपरिणामधर्म्णिणी न खल्वभावो-
ऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
यस्मात्तर्हि सुभूते वेदनाकल्पिताविठयितासन्दर्भिताऽनित्याऽध्रुवा-
ऽशाश्वताऽविपरिणामधर्म्णिणी अभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं
लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते तृष्णातथाऽभविष्यदवि-

तथाऽनन्यतथाऽविपरीताभूतासत्यायथावन्नित्याध्रुवाशाश्वताऽविपरि-
णामधर्म्णिणी न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं
लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते दृष्टाकल्पिताविठ-
यितासन्दर्भिताऽनित्याऽध्रुवाऽशाश्वताविपरिणामधर्म्णिणी अभाव
स्तस्मान्महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत्
सुभूते उपादानं तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीतं भूतं
सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमविपरिणामधर्म् न खल्वभावो-
ऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
यस्मात्तर्हि सुभूते उपादानं कल्पितं विठयितं सन्दर्भितमनित्य-
मध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्म्भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषा-
सुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते भवस्तथाऽभविष्यदवि-
तथाऽनन्यतथाऽविपरीतो भूतः सत्यो यथावन्नित्यो ध्रुवः शाश्वतो-
ऽविपरिणामधर्म् न खल्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषा-
सुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते भवः कल्पितो
विठयितः सन्दर्भितोऽनित्योऽध्रुवोऽशाश्वतो विपरिणामधर्म्भाव-
स्तस्मान्महायानं सदेवमानुषाऽसुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत्
सुभूते जातिस्तथाऽभविष्यदवितथाऽनन्यतथाऽविपरीताभूतासत्या-
यथावन्नित्याध्रुवाशाश्वताऽविपरिणामधर्म्णिणी न खल्वभावोऽभविष्य-
त्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
सुभूते जातिः कल्पिताविठयितासन्दर्भिताऽनित्याऽध्रुवाऽशाश्वता
विपरिणामधर्म्णिणी अभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषाऽसुरं
लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते जरामरणं तथाभविष्यदवि-

तथाऽनन्य तथाऽविपरीतं भूतं सत्यं यथावन्नित्यं ध्रुवं शाश्वतमवि-
परिणामधर्मं न स्वभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं
लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते जरामरणं कल्पितं
विठयितं सन्दर्भितमनित्यमध्रुवमशाश्वतं विपरिणामधर्माभाव-
स्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते दानपारमिताऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेव-
मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते दान-
पारमिताऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोक-
मभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते शीलपारमिताभावोऽभविष्यत्तेदं
महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
सुभूते शीलपारमिताऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषा-
सुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् चान्तिपारमिताभावो-
ऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
यस्मात्तर्हि सुभूते चान्तिपारमिताऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं
सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते वीर्य-
पारमिताऽभावोऽभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं
लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते वीर्यपारमिता-
ऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
निर्याति । स चेत् सुभूते ध्यानपारमिताऽभावोऽभविष्यत्तेदं
महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
सुभूते ध्यानपारमिताऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं । सदेव-
मानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते प्रज्ञापार-

मिताभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
निरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते प्रज्ञापारमिताऽभावो न भाव-
स्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते अध्यात्मशून्यताभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं
सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते
अध्यात्मशून्यताऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं
लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते बहिर्द्विशून्यताभावो-
ऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
यस्मात्तर्हि सुभूते बहिर्द्विशून्यताऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं
सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् अध्यात्मबहिर्द्वि-
शून्यताभावोऽभविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभि-
भूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते अध्यात्मबहिर्द्विशून्यताऽभावो
न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।
स चेत् सुभूते शून्यताशून्यताभावोऽभविष्यत्ताभावो नेदं महायानं
सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते
शून्यताशून्यता अभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं
लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते महाशून्यताभावोऽभवि-
ष्यत्ताभावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
यस्मात्तर्हि सुभूते महाशून्यता अभावो न भावस्तस्मान्महायानं
सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते परमार्थ-
शून्यताभावोऽभविष्यत्ताभावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोक-
मभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते परमार्थशून्यता अभावो

न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।
 स चेत् सुभूते संस्कृतशून्यताभावोऽभविष्यत्ताभावो नेदं महायानं
 सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते
 संस्कृतशून्यता अभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते असंस्कृतशून्यताभावो-
 ऽभविष्यत्ताऽभावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
 निरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते असंस्कृतशून्यता अभावो न भाव-
 स्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत्
 सुभूतेऽत्यन्तशून्यताभावोऽभविष्यत्ताभावो नेदं महायानं सदेव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते अत्यन्त-
 शून्यता अभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोक-
 मभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते अनवरागशून्यताभावोऽभविष्यत्ता-
 भावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
 यस्मात्तर्हि सुभूते अनवरागशून्यता अभावो न भावस्तस्मान्महायानं
 सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते अनवकार-
 शून्यताभावोऽभविष्यत्ताभावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोक-
 मभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते अनवकारशून्यता अभावो
 न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।
 स चेत् सुभूते प्रकृतिशून्यताभावोऽभविष्यत्ताभावो नेदं महायानं
 सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते
 प्रकृतिशून्यता अभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते सर्वधर्मशून्यताभावो-

ऽभविष्यत्ताभावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
निरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते सर्वधर्मशून्यता अभावो न भाव-
स्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय निर्याति । स चेत्
सुभूते स्वलक्षणशून्यताभावोऽभविष्यत्ताभावो नेदं महायानं सदेव-
मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते स्वलक्षण-
शून्यता अभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोक-
मभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते अनुपलम्भशून्यताभावोऽभवि-
ष्यत्ताभावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
यस्मात्तर्हि सुभूते अनुपलम्भशून्यता अभावो न भावस्तस्मान्महा-
यानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते
ऽभावशून्यताभावोऽभविष्यत्ताभावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं
लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते अभावशून्यता
अभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
निरयास्यत् । स चेत् सुभूते स्वभावशून्यताभावोऽभविष्यत्तेदं
महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूतनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
सुभूते स्वभावशून्यता अभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेव-
मानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते अभावस्वभाव-
शून्यताभावो भविष्यत्तेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभि-
भूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते अभावस्वभावशून्यता अभावो
न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते चत्वारिस्त्युपस्थानानि भावोऽभविष्यत्ताभावो
नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि

सुभूते स्मृत्युपस्थानानि अभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेव-
मानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते सम्यक्प्रहा-
णानि भावोऽभविष्यणाभावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोक-
मभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते सम्यक्प्रमाणानि अभावो
न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।
स चेत् सुभूते च्छद्धिपादाभावोऽभविष्यणाभावो नेदं महायानं
सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते च्छद्धि-
पादा अभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभि-
भूयनिर्याति । स चेत् सुभूते इन्द्रियाणिभावोऽभविष्यणाभावो नेदं
महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
सुभूते इन्द्रियाण्यभावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं लोक-
मभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते बलानि भावोऽभविष्यणाभावो
नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
सुभूते बलान्यभावो न भावस्तस्मान्महायानं सदेवमानुषासुरं
लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते बोध्यङ्गानिभावोऽभविष्यणा-
भावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
यस्मात्तर्हि सुभूते बोध्यङ्गान्यभावो न भावोस्तस्मान्महायानं
सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते मार्गो-
भावोऽभविष्यणाभावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं लोकमभि-
भूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते मार्गोऽभावो न भावस्तस्मान्महा-
यानं सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते
आर्यसत्यानि भावोऽभविष्यणाभावो नेदं महायानं सदेवमानुषासुरं

लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते आर्य्यसत्यान्यभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते ध्यानानि भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते ध्यानान्यभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते अप्रमाणानिभावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते अप्रमाणान्यभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । यस्मात्तर्हि सुभूते आरूप्यसमापत्तयो भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते आरूप्यसमापत्तयोऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते विमोक्षाभावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते विमोक्षा अभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते अनुपूर्वविहारसमापत्तयो भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूतेऽनुपूर्वविहारसमापत्तयो भावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोच मुखानि भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते शून्यता-

निमित्ताप्रणिहितं विमोक्षमुखान्यभावो न भावस्तस्मान्महायानं
 स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूतेऽभिज्ञा
 भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभि-
 भूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते अभिज्ञाऽभावो न भावस्तस्मा-
 न्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत्
 सुभूते समाधयो भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते समा-
 धयोऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभि-
 भूयनिर्याति । स चेत् सुभूते धारणीमुखानि भावोऽभविष्यन्ना-
 भावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
 यस्मात्तर्हि सुभूते धारणीमुखान्यभावो न भावस्तस्मान्महायानं
 स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते तथा-
 गतबलानि भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते तथागतबलान्यभावो
 न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।
 स चेत् सुभूते वैशारद्यानि भावोऽभविष्यन्नेदं महायानं स देव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते वैशार-
 द्यान्यभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभि-
 भूयनिर्याति । स चेत् सुभूते प्रतिसन्निदोभावो अभविष्यन्नाभावो
 नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
 यस्मात्तर्हि सुभूते प्रतिसन्निदोऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं स
 देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते महाकरुणा-

भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोक-
मभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते मंहाकरणाऽभावो न
भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।
स चेत् सुभूते अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्माभावोऽभविष्यन्नाभावो
नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
यस्मात्तर्हि सुभूते अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्मा अभावो न भाव-
स्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते गोच भूधर्माभावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महा-
यानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
सुभूते गोच भूधर्मा अभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानु-
षासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते अष्टमकधर्माभावो
ऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
निरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते अष्टमकधर्मा अभावो न
भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।
स चेत् सुभूते श्रोत आपन्नधर्माभावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं मया-
यानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
सुभूते श्रोत आपन्नधर्मा अभावो न भावस्तस्मान्महायानं स
देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते सकृदा-
गामिधर्माभावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं
लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते सकृदागामिधर्मा
अभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
निर्याति । स चेत् सुभूते अनागामिधर्माभावोऽभविष्यन्नाभावो

नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मा-
 त्तर्हि सुभूते अनागामिधर्मा अभावो न भावस्तस्मान्महायानं स
 देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते अर्हद्वर्मा-
 भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोक-
 मभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते अर्हद्वर्मा अभावो न
 भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स
 चेत् सुभूते प्रत्येकबुद्धधर्माभावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स
 देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते
 प्रत्येकबुद्धधर्मा अभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते बोधिसत्त्वधर्माभावोऽभवि-
 ष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरया-
 स्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते बोधिसत्त्वधर्मा अभावो न भावस्तस्मा-
 न्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते
 बुद्धधर्माभावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते बुद्धधर्मा अभावो न
 भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स
 चेत् सुभूते गोच भूमावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते गोच
 भूरभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
 निर्याति । स चेत् सुभूतेऽष्टमको भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं
 महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
 सुभूतेऽष्टमकोऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं

लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते ओत आपन्नो भावोऽभ-
विष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
निरयात् । यस्मात्तर्हि सुभूते ओत आपन्नोऽभावो न भावस्त-
स्मात् महायानं स देवमानुषासुरलोकमभिभूयनिर्याति । स चेत्
सुभूते सक्तदागामी भवोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देव-
मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते सक्त-
दागामी अभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोक-
मभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते अनागामीभावोऽभविष्यन्नाभावो
नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
यस्मात्तर्हि सुभूते अनागामी अभावो न भावस्तस्मान्महायानं स
देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूतेऽर्हन् भावो
ऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभि-
भूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूतेऽर्हन् भावो न भावस्तस्मा-
न्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत्
सुभूते प्रत्येकबुद्धो भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देव-
मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते प्रत्येक-
बुद्धोऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभि-
भूयनिर्याति । स चेत् सुभूते बोधिसत्त्वो भावोऽभविष्यन्नाभावो
नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् ।
यस्मात्तर्हि सुभूते बोधिसत्त्वोऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं स
देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते तथागतो
ऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धो भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स

देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते
 तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धोऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते धर्मधातुर्भावो
 ऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषाऽसुरं लोकमभि-
 भूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते धर्मधातुरभावो न भाव-
 स्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स
 चेत् सुभूते तथताभावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देव-
 मानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते तथता
 ऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
 निर्याति । स चेत् सुभूते भूतकोटिर्भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं
 महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि
 सुभूते भूतकोटिरभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं
 लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते अचिन्त्यधातुर्भावोऽभविष्य-
 न्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरया-
 स्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूतेऽचिन्त्यधातुरभावो न भावस्तस्मान्महायानं
 स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते स
 देवमानुषासुरो लोको भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स
 देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते स
 देवमानुषासुरो लोकोऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानु-
 षासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।

स चेत् सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रथमचित्तोत्पाद-
 मुपादाय यावद्बोधिमण्ड एतस्मिन्नगरे ये चित्तोत्पादास्ते भावो

ऽभविष्यन्नाभावो नेदं महायानं स देवमानुषासुरं लोकमभिभूय-
निरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य प्रथम-
चित्तोत्पादनमुपादाय यावद्बोधिमण्ड एतस्मिन्नन्तरे ये चित्तो-
त्पादास्तेऽभावो न भावस्तस्मान्महायानं स देवमानुषासुरं लोक-
मभिभूयनिर्याति । स चेत् सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वज्रो-
पमं ज्ञानं भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्व-
वासनाऽनुसन्धिक्लेश न भावं विदित्वा सर्वाकारज्ञतामुनुप्राप्यत् ।
स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिरयास्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते
बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य वज्रोपमं ज्ञानमभावो न भावस्तस्मा-
द्बोधिसत्त्वोमहासत्त्वः सर्ववासनाऽनुसन्धिक्लेशमभावं विदित्वा सर्वा-
कारज्ञतामनुप्राप्नोति । स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयनिर्याति ।
स चेत् सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य द्वाचिंशन्महापुरुष-
लक्षणानि भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं तथागतोऽर्हन् सम्यक्-
सम्बुद्धः स देवमानुषासुरं लोकमभिभूय तेजसा श्रिया चाभा-
विष्यता तस्यत् राजिष्यत् । तस्मात्तर्हि सुभूते तथागतस्यार्हतः
सम्यक्सम्बुद्धस्य द्वाचिंशन्महापुरुष लक्षणान्यभावो न भावस्तस्मा-
त्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धः स देवमानुषासुरं लोकमभिभूयतेजसा
श्रिया च भासते तपति विराजते । स चेत् सुभूते तथागत-
स्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं तथागतोऽर्हन्
सम्यक्सम्बुद्धो गङ्गानदीबालुकोपमान् लोकधातूना भयाऽस्फुरि-
ष्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्याभावो न
भावस्तस्मात्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धो गङ्गानदीबालुकोपमान्

लोकधातूना भयास्फुरति । स चेत् सुभूते तथागतस्यार्हतः
 सम्यक्सम्बुद्धस्य षष्ठ्यङ्गोपेत स्वरो भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं तथा-
 गतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धो दशसु दिक्षु अप्रमेयाऽसंख्येयान् लोकधातून्
 स्वरेणाऽभिव्यञ्जयिष्यत् । यस्मात्तर्हि सुभूते तथागतस्यार्हतः
 सम्यक्सम्बुद्धस्य षष्ठ्यङ्गोपेतः स्वरोऽभावो न भावस्तस्मात्तथागतोऽर्हन्
 सम्यक्सम्बुद्धो दशसु दिक्षु अप्रमेयासंख्येयान् लोकधातून् स्वरे-
 णाऽभिव्यञ्जयति । स चेत् सुभूते तथागतस्याऽर्हतः सम्यक्सम्बु-
 द्धस्य धर्मचक्रं भावोऽभविष्यन्नाभावो नेदं तथागतोऽर्हन् सम्यक्-
 सम्बुद्धो धर्मचक्रं प्रावर्त्तयिष्यत् । अप्रवर्त्तनीयं अमणेन वा ब्राह्मणेन
 वा देवेन वा मारेण वा ब्रह्मणा वा केनचिद्वा पुनर्लौके सहधर्मेण ।
 यस्मात्तर्हि सुभूते तथागतस्यार्हतः सम्यक्सम्बुद्धस्य धर्मचक्रमभावो
 न भावस्तस्मात्तथागतोऽर्हन् सम्यक्सम्बुद्धो धर्मचक्रं प्रवर्त्तयत्य-
 प्रवर्त्तनीयं अमणेन वा ब्राह्मणेन वा देवेन मारेण वा केनचिद्वा
 पुनर्लौके सहधर्मेण । स चेत् सुभूते सत्त्वाभावोऽभविष्यन्नाऽभावो
 येषां कृते तथागतेनार्हता सम्यक्सम्बुद्धेन धर्मचक्रं प्रवर्त्तितं नेह
 ते सत्त्वा अनुपधिगेषे निर्वाणधातौ परिणिरवापयिष्यत् । यस्मा-
 त्तर्हि सुभूते सत्त्वा अभावो न भाव वा येषां कृते तथागते-
 नार्हता सम्यक्सम्बुद्धेन धर्मचक्रं प्रवर्त्तितं । तस्मात् सत्त्वा अनुपधि-
 गेषे निर्वाणधातौ परिनिर्वृतास्तु परिनिर्व्वान्ति च परिनिर्व्वान्-
 त्यति च ।

यत्पुनः सुभूतिरेवमाह । आकाशसमं तद्यानमिति । एवमेतत्
 सुभूते एवमेतत् आकाशसमं तद्यानं तद्यथापि नाम सुभूते

आकाशस्य न पूर्वादिक् प्रज्ञायते न दक्षिणा न पश्चिमा नोत्तरा नोर्द्धा नाधो नानुविदिशः प्रज्ञायन्ते । एवमेव सुभूते तस्य महायानस्य न पूर्वादिक् प्रज्ञायते न दक्षिणा न पश्चिमानोत्तरा नानुविदिशः प्रज्ञायन्ते । तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं न नीलं न पीतं न लोहितं नाऽवदातं नाञ्जिष्ठं न स्फटिकरजतवर्णमेव मेव सुभूते तन्महायानं न नीलं न पीतं न लोहितं नावदातं नाञ्जिष्ठं न स्फटिकरजतवर्णं तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं नातीतं नानागतं न प्रत्युत्पन्नमेव मेव सुभूते तन्महायानं नातीतं नानागतं न प्रत्युत्पन्नं तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशस्य न हानिर्नवृद्धिर्नपरिहाणिः एवमेव तस्य महायानस्य न हानिर्नवृद्धिर्नपरिहाणिस्तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशस्य न संक्लेशो न व्यवदानमेव मेव सुभूते तस्य महायानस्य न संक्लेशो न व्यवदानं तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशस्य नोत्पादो न विरोधो न स्थितिर्नविष्टिति न स्थितेरण्यथात्वं प्रज्ञायते । एवमेव सुभूते तस्य महायानस्य नोत्पादो न निरोधो न स्थितिर्नविष्टितिर्नस्थितेरण्यथात्वं प्रज्ञायते । तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं न कुशलं नाऽकुशलं न व्याकृतमेव मेव सुभूते तन्महायानं न कुशलं नाऽकुशलं न व्याकृतं तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं न दृष्टं न श्रुतं न मतं न विज्ञातमेवमेव सुभूते तन्महायानं

न दृष्टं न श्रुतं न मतं न विज्ञातं तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं न ज्ञेयं नाज्ञेयं न विज्ञेयं न परिज्ञेयं न साक्षात्कर्त्तव्यं न प्रहातव्यं न भावयितव्यमेवमेव सुभूते तन्महायानं न ज्ञेयं नाऽज्ञेयं न विज्ञेयं न परिज्ञेयं न साक्षात्कर्त्तव्यं न प्रहातव्यं न भावयितव्यं तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं न विपाको न विपाकधर्म एवमेव सुभूते तन्महायानं न विपाको न विपाकधर्म तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं न कामधातुपर्यापन्नं न रूपधातुपर्यापन्नं नारूप्यधातुपर्यापन्नमेवमेव सुभूते तन्महायानं न कामधातुपर्यापन्नं न रूपधातुपर्यापन्नं नारूप्यधातुपर्यापन्नं तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं न सरागं न विरागं न सदेष्टं न विगतदेष्टं न समोहं न विगतमोहं । एवमेव सुभूते तन्महायानं न सरागं न विरागं न सदेष्टं न विगतदेष्टं न समोहं विगतमोहं । तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशे न प्रथम चित्तोत्पादो न द्वितीयो न तृतीयो न चतुर्थो न पञ्चमो न षष्ठो न सप्तमो नाष्टमो न नवमो न दशमश्चित्तोत्पादः । एवमेव सुभूते तत्र महायाने न प्रथमश्चित्तोत्पादो न द्वितीयो न तृतीयो न चतुर्थो न पञ्चमो न षष्ठो न सप्तमो नाऽष्टमो न नवमो न दशमश्चित्तोत्पादः । तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशे न शुक्लविदर्शनाभूमिर्नगोचभूमिर्नाष्टमकभूमिर्नदर्शनभूमिर्नतनुभूमिर्नवीतरागभूमिर्नकृताविभूमिरेवमेव सुभूते तत्र

महायाने न शुक्लविदर्शनाभूमिर्नगोचभूमिर्नाष्टकभूमिर्नदर्शनभूमिर्न-
तनुभूमिर्नकृताविभूमिस्तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि
नाम सुभूते आकाशे न ओतापत्तिफलं न सकृदागामिफलं
नाऽनागामिफलं नार्हत्त्वमेवमेव सुभूते तत्र महायाने न ओत
आपत्तिफलं न सकृदागामिफलं नाऽनागामिफलं तेनोच्यते आकाश-
समं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशे न आवकभूमिर्न-
प्रत्येकबुद्धभूमिर्नबोधिसत्त्वभूमिर्नसम्यक्सम्बुद्धभूमिरेवमेव सुभूते तत्र
महायाने न आवकभूमिर्नप्रत्येकबुद्धभूमिर्नबोधिसत्त्वभूमिर्नसम्यक्-
सम्बुद्धभूमिस्तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते
आकाशं न रूपि नारूपि न सनिदर्शनं नानिदर्शनं न प्रतिघं
नाऽप्रतिघं न संयुक्तं न वियुक्तमेवमेव सुभूते तन्महायानं न रूपि
नारूपि न सनिदर्शनं नाऽनिदर्शनं न प्रतिघं नाऽप्रतिघं न संयुक्तं
न वियुक्तं तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते
आकाशं न नित्यं नाऽनित्यं न सुखं न दुःखं नात्मा नाऽनात्मा
न शुभं नाऽशुभं । एवमेव सुभूते तन्महायानं न नित्यं नाऽनित्यं
न सुखं न दुःखं नात्मा नाऽनात्मा न शुभं नाऽशुभं तेनोच्यते
आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं न शून्यं
नाऽशून्यं न निमित्तं नाऽनिमित्तं न प्रणिहितं नाऽप्रणिहितमेव-
मेव तन्महायानं न शून्यं नाऽशून्यं न निमित्तं नाऽनिमित्तं न
प्रणिहितं नाऽप्रणिहितं तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि
नाम सुभूते आकाशं न शान्तं नाऽशान्तं न विविक्तं नाऽविविक्तं ।
एवमेव सुभूते तन्महायानं न शान्तं नाऽशान्तं न विविक्तं नाऽविविक्तं

तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं
 नाक्षोको न तमः एवमेव सुभूते तन्महायानं नाक्षोको न तमः
 तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं
 नोपलभ्यते । एवमेव तन्महायानं नोपलभ्यते । तेनोच्यते
 आकाशसमं तद्यानं । तद्यथापि नाम सुभूते आकाशं न प्रव्याहारो
 नाऽप्रव्याहारः । एवमेव सुभूते तन्महायानं न प्रव्याहारो नाऽप्र-
 व्याहारः । तेनोच्यते आकाशसमं तद्यानं । अनेन सुभूते
 पर्यायेणाकाशसमं तद्यानं यदुत महायानम् ।

यदपि सुभूतिरेवमाह । यथाकाशेऽप्रमेयानामसंख्येयानां
 सत्त्वानामवकाशः । एवमेव तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयानां
 सत्त्वानामवकाश इति । एवमेतत् सुभूते एवमेतत् यथाकाशे-
 ऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । एवमेतस्मिन् महायाने-
 ऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोः सत्त्वासत्तया
 हि सुभूते आकाशासत्तावेदितव्या । आकाशासत्तया महायानासत्ता
 वेदितव्या । अनेनापि पर्यायेण तस्मिन् महायाने अप्रमेयानाम-
 संख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूते ये च
 सत्त्वा यच्चाकाशं यच्च महायानं सर्व्वं तन्नोपलभ्यते । पुनरपरं सुभूते
 सत्त्वाप्रमाणतया आकाशप्रमाणतावेदितव्या । आकाशप्रमाणतया
 महायानप्रमाणतावेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण तस्मिन्
 महायाने अप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतो-
 स्तथाहि सुभूते ये च सत्त्वायच्चाकाशं यच्च महायानं सर्व्वं तन्नोप-
 लभ्यते । पुनरपरं सुभूते सत्त्वापरिमाणतया आकाशापरिमाणता-

वेदिता । आकाशापरिमाणतया महायानाऽपरिमाणावेदिता ।
 अनेनापि सुभूते पर्यायेण तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयानां
 सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते ये च यच्चाकाशं
 यच्च महायानं सर्व्वमेतन्नोपलभ्यते । पुनरपरं सुभूते सत्त्वासत्तया-
 धर्मधत्त्वसत्तावेदितव्या । धर्मधत्त्वसत्तया आकाशासत्तावेदितव्या ।
 आकाशासत्तया महायानासत्तावेदितव्या । महायानासत्तया
 अप्रमेयासत्तावेदितव्या । अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येयासत्तावेदितव्या ।
 असंख्येयासत्तयाऽपरिमाणासत्तावेदितव्या । अनेनापि सुभूते
 पर्यायेण तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः ।
 तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते ये च सत्त्वा यच्च धर्मधत्तुर्यच्चाकाशं
 यच्च महायानं यच्चाऽप्रमेयं यच्चाऽसंख्येयं यच्चापरिमाणं सर्व्वमेत-
 न्नोपलभ्यते । पुनरपरं सुभूते सत्त्वोसत्तया तथताऽसत्तावेदितव्या ।
 तथताऽसत्तया आकाशाऽसत्तावेदितव्या । आकाशासत्तयामहा-
 यानाऽसत्तावेदितव्या । महायानाऽसत्तयाऽप्रमेयासत्तावेदितव्या ।
 अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येयासत्तावेदितव्या । असंख्येयासत्तयाऽपरि-
 माणासत्तयासर्व्वधर्मासत्तावेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण
 तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य
 हेतोस्तथाहि सुभूते ये च सत्त्वायस्यधर्मधत्तुर्यच्चाकाशं यच्च महा-
 यानं यच्चाप्रमेयं यच्चाऽसंख्येयं यच्चाऽपरिमाणं सर्व्वमेतन्नोपलभ्यते ।
 पुनरपरं सुभूते सत्ताऽसत्तया तथताऽसत्तावेदितव्या । तथता-
 ऽसत्तया आकाशासत्तावेदितव्या । आकाशाऽसत्तया महायाना-
 सत्तावेदितव्या । महायानासत्तयाऽप्रमेयासत्तावेदितव्या । अप्रमेया-

ऽसत्तयाऽसंख्येयासत्तावेदितव्या । असंख्येयासत्तयाऽपरिमाणासत्तावेदितव्या । अपरिमाणासत्तयासर्वधर्माऽसत्तावेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते ये च सत्त्वाया च तथता यच्चाकाशं यच्च महायानं यच्चाऽप्रमेयं यच्चाऽसंख्येयं यच्चाऽपरिमाणं ये च सर्वधर्माः सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मसत्तयासत्त्वाऽसत्तावेदितव्या । सत्त्वाऽसत्तयाजीवाऽसत्तावेदितव्या । जीवाऽसत्तयाजन्त्वसत्तावेदितव्या । जन्त्वसत्तयापोषाऽसत्तावेदितव्या । पोषासत्तयापुरुषासत्तावेदितव्या । पुरुषाऽसत्तयापुङ्गवाऽसत्तावेदितव्या । पुङ्गवाऽसत्तयामनुजासत्तावेदितव्या । अनुजाऽसत्तयामानवासत्तावेदितव्या । मानवाऽसत्तयाकारकासत्तावेदितव्या । कारकासत्तयावेदकासत्तावेदितव्या । वेदकासत्तयाजानकासत्तावेदितव्या । जानकाऽसत्तयापश्यकाऽसत्तावेदितव्या । पश्यकाऽसत्तयाभूतकोव्यसत्तयावेदितव्या । भूतकोव्यसत्तया आकाशासत्तावेदितव्या । आकाशासत्तयामहायानाऽसत्तावेदितव्या । महायानाऽसत्तयाऽप्रमेयाऽसत्तावेदितव्या । अप्रमेयाऽसत्तयाऽसंख्येयासत्तावेदितव्या । असंख्येयाऽसत्तयाऽपरिमाणासत्तावेदितव्या । अपरिमाणासत्तयासर्वधर्माऽसत्तावेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते यस्यात्मा यस्य सत्त्वो यस्य जीवो यस्य जन्तुर्यस्य पोषो यस्य पुरुषा यस्य पुङ्गवः । यस्य मनुजो यस्य मानवो । यस्य कारकोऽकारको यस्य जानको यस्य

पश्यको या च भूतकोटि यच्चाकाशं यच्च महायानं यच्चाऽप्रमेयं
यच्चाऽसंख्येयं यच्चाऽपरिमाणं ये च सर्वधर्माः सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।
पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वाऽसत्तावेदितव्या । सत्त्वाऽसत्तया
जीवाऽसत्तावेदितव्या । जीवाऽसत्तया जन्मसत्तावेदितव्या । जन्म-
सत्तया पोषाऽसत्तावेदितव्या । पोषाऽसत्तया पुरुषासत्तावेदितव्या ।
पुरुषाऽसत्तया पुङ्गवासत्तावेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनुजासत्ता-
वेदितव्या । मनुजाऽसत्तया मानवासत्तावेदितव्या । मानवासत्तया
कारकासत्तावेदितव्या । कारकाऽसत्तया वेदकाऽसत्तावेदितव्या ।
वेदकासत्तया जानकासत्तावेदितव्या । जानकाऽसत्तया पश्यका-
ऽसत्तावेदितव्या । पश्यकासत्तयाऽचिन्त्यधात्वसत्तावेदितव्या । अचिन्त्य-
धात्वसत्तया रूपाऽसत्तावेदितव्या । रूपासत्तया वेदनासत्तावेदितव्या ।
वेदनासत्तया संज्ञाऽसत्तावेदितव्या । संज्ञासत्तया संस्काराऽसत्ता-
वेदितव्या । संस्काराऽसत्तया विज्ञानाऽसत्तावेदितव्या । विज्ञाना-
सत्तया आकाशासत्तावेदितव्या । आकाशासत्तया महायानासत्ता-
वेदितव्या । महायानासत्तयाऽप्रमेयासत्तावेदितव्या । अप्रमेया-
सत्तयाऽसंख्येयाऽसत्तावेदितव्या । असंख्येयाऽसत्तयाऽपरिमाणसत्त-
वेदितव्या । अपरिमाणसत्तया सर्वधर्मासत्तावेदितव्या । अनेनापि
सुभूते पर्यायेण तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वा-
नामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते यस्यात्मा यस्य सत्त्वो
यस्य जीवो यस्य जन्तुर्यस्य पोषो यस्य पुरुषो यस्य पुङ्गवो यस्य
मनुजो यस्य मानवो यस्य कारको यस्य वेदको यस्य जानको
यस्य पश्यको यस्याऽचिन्त्यधातुर्यस्य रूपं या च वेदनाया च संज्ञा

ये च संस्कारा यश्च विज्ञानं यश्चाकाशं यश्च महायानं यश्चा-
 ऽप्रमेयं यश्चाऽसंख्येयं यश्चाऽपरिमाणं ये च सर्वधर्माः सर्वमेतन्नोप-
 लभ्यते । पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वासत्तावेदितव्या ।
 सत्त्वासत्तया जीवासत्तावेदितव्या । जीवासत्तया जन्वसत्तावेदितव्या ।
 जन्वसत्तया पोषासत्तावेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्तावेदितव्या ।
 पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्तावेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनुजासत्ता-
 वेदितव्या । मनुजासत्तया मानवाऽसत्तावेदितव्या । मानवासत्तया-
 कारकासत्तावेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्तावेदितव्या ।
 वेदकासत्तया जानकासत्तावेदितव्या । जानकासत्तया पश्यकासत्ता-
 वेदितव्या । पश्यकासत्तया चक्षुरसत्तावेदितव्या । चक्षुरसत्तया
 श्रोत्रासत्तावेदितव्या । श्रोत्रारसत्तया घ्राणासत्तावेदितव्या । घ्राणा-
 सत्तया जिह्वासत्तावेदितव्या । जिह्वासत्तया कायासत्तावेदितव्या ।
 कायासत्तया मनोऽसत्तावेदितव्या । मनोऽसत्तया आकाशसत्त-
 वेदितव्या । आकाशसत्तया महायानासत्तावेदितव्या । महायाना-
 सत्तयाऽप्रमेयासत्तावेदितव्या । अप्रमेयाऽसत्तयाऽसंख्येयासत्तावेदि-
 तव्या । असंख्येयसत्तयाऽपरिमाणसत्तावेदितव्या । अपरिमाणा-
 ऽसत्तया सर्वधर्माऽसत्तावेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण
 तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य
 हेतोस्तथाहि सुभूते यश्चात्मा यश्च सत्त्वो यश्च जीवो यश्च
 जन्तुर्यश्च पोषो यश्च पुरुषो यश्च पुङ्गवो यश्च मनुजो यश्च
 मानवो यश्च कारको यश्च वेदको यश्च जानको यश्च पश्यको
 यश्च चक्षुर्यश्च श्रोत्रं यश्च घ्राणं यश्च जिह्वा यश्च कायः यश्च मनः

यच्चाकाशं यच्च महायानं यच्चाऽप्रमेयं यच्चाऽसंख्येयं यच्चापरिमाणं
ये च सर्वधर्माः । तत्सर्वं नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वासत्तावेदितव्या । सत्त्वा-
सत्तया जीवाऽसत्तावेदितव्या । जीवासत्तया जन्वसत्तावेदितव्या ।
जन्वसत्तया पोषासत्तावेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्तावेदि-
तव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्तावेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनुजा-
सत्तावेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्तावेदितव्या । मानवा-
सत्तया कारकसत्तावेदितव्या । कारकसत्तया वेदकासत्तावेदि-
तव्या । वेदकासत्तया जानकासत्तावेदितव्या । जानकासत्तया पश्य-
कासत्तावेदितव्या । पश्यकासत्तया रूपासत्तावेदितव्या । रूपा-
सत्तया शब्दासत्तावेदितव्या । शब्दासत्तया गन्धासत्तावेदितव्या ।
गन्धासत्तया रसासत्तावेदितव्या । रसासत्तया स्पर्शासत्तावेदितव्या ।
स्पर्शासत्तया धर्मासत्तावेदितव्या । धर्मासत्तया आकाशसत्ता-
वेदितव्या । आकाशसत्तया महायानसत्तावेदितव्या । महायान-
सत्तयाऽप्रमेयासत्तावेदितव्या । अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येयासत्तावेदि-
तव्या । असंख्येयसत्तयाऽपरिमाणसत्तावेदितव्या । अपरिमाण-
सत्तया सर्वधर्मासत्तावेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण
तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयाणां सत्त्वानामवकाशः । तत्-
कस्यहेतोस्तथा हि सुभूते यच्चात्मा यच्च सत्त्वो यच्च जीवो यच्च
यन्तु यच्च पोषो यच्च पुरुषो यच्च पुङ्गवो यच्च मनुजो यच्च मानवो
यच्च कारको यच्च वेदको यच्च जानको यच्च पश्यको यच्च रूपं यच्च
शब्दः यच्च गन्धो यच्च रसो यच्च स्पर्शः ये च धर्माः यच्चाकाशं यच्च

महायानं यथाप्रमेयं यथासंख्येयं यथाऽपरिमाणं ये च सर्वधर्माः ।
सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्तासत्तावेदितव्या । सत्ता-
सत्तया जीवासत्तावेदितव्या । जीवासत्तया जन्मसत्तावेदितव्या ।
जन्मसत्तया पोषासत्तावेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्तावेदि-
तव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्तावेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनुजा-
सत्तावेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्तावेदितव्या । मानवा-
सत्तया कारकासत्तावेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्तावेदि-
तव्या । वेदकासत्तया ज्ञानकासत्तावेदितव्या । ज्ञानकासत्तया पञ्च-
कासत्तावेदितव्या । पञ्चकसत्तया चक्षुर्विज्ञानासत्तावेदितव्या ।
चक्षुर्विज्ञानासत्तया श्रोत्रविज्ञानासत्तावेदितव्या । श्रोत्रविज्ञाना-
सत्तया घ्राणविज्ञानासत्तावेदितव्या । घ्राणविज्ञानासत्तया जिह्वा-
विज्ञानासत्तावेदितव्या । जिह्वाविज्ञानासत्तया कायविज्ञानासत्ता-
वेदितव्या । कायविज्ञानासत्तया मनोविज्ञानासत्तावेदितव्या ।
मनोविज्ञानासत्तया आकाशसत्तावेदितव्या । आकाशासत्तया
महायानासत्तावेदितव्या । महायानासत्तयाऽप्रमेयासत्तावेदितव्या ।
अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येयासत्तावेदितव्या । असंख्येयासत्तयाऽपरिमा-
णासत्तावेदितव्या । अपरिमाणासत्तया सर्वधर्मासत्तावेदितव्या ।
अनेनापि सुभूते पर्यायेण महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयाणां सत्ता-
नामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते यथात्मा यस्य सत्त्वो यस्य
जीव यस्य जन्तुर्यस्य पोषो यस्य पुरुषो यस्य पुङ्गवो यस्य मनुजो
यस्य मानवो यस्य कारको यस्य वेदको यस्य ज्ञानको यस्य पञ्चको

यच्चचतुर्विज्ञानं यच्च ओषध्विज्ञानं यच्च घ्राणविज्ञानं यच्च जिह्वाविज्ञानं यच्च कायविज्ञानं यच्च मनोविज्ञानं यच्चाकाशं यच्च महायानं यच्चाप्रमेयं यच्चासंख्येयं यच्चापरिमाणं ये च सर्वधर्माः सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वासत्तावेदितव्या । सत्त्वा-
सत्तया जीवासत्तावेदितव्या । जीवासत्तया जन्मसत्तावेदितव्या ।
जन्मसत्तया पोषासत्तावेदितव्या । पोषसत्तया पुरुषसत्तावेदि-
तव्या । पुरुषसत्तया पुङ्गवासत्तावेदितव्या । पुङ्गवसत्तया मनुजा-
सत्तावेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्तावेदितव्या । मानवा-
सत्तया कारकासत्तावेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्तावेदि-
तव्या । वेदकासत्तया जानकासत्तावेदितव्या । जानकासत्तया
पश्यकासत्तावेदितव्या । पश्यकासत्तया चक्षुःसंस्पर्शासत्तावेदितव्या ।
चक्षुःसंस्पर्शासत्तया ओषसंस्पर्शासत्तावेदितव्या । ओषसंस्पर्शा-
सत्तया घ्राणसंस्पर्शासत्तावेदितव्या । घ्राणसंस्पर्शासत्तया जिह्वा-
संस्पर्शासत्तावेदितव्या । जिह्वासंस्पर्शासत्तया कायसंस्पर्शासत्ता-
वेदितव्या । कायसंस्पर्शासत्तया मनःसंस्पर्शासत्तावेदितव्या । मनः-
संस्पर्शासत्तया आकाशासत्तावेदितव्या । आकाशसत्तया महा-
यानासत्तावेदितव्या । महायानासत्तयाऽप्रमेयासत्तावेदितव्या ।
अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येयासत्तावेदितव्या । असंख्येयासत्तया अपरि-
माणासत्तावेदितव्या । अपरिमाणासत्तया सर्वधर्मासत्तावेदितव्या ।
अनेनापि सुभूते पर्यायेण तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयाणां
सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि यस्यात्मा यस्य सत्त्वो यस्य

जीवो यस्य जन्तुर्यस्य पोषो यस्य पुरुषो यस्य पुङ्गलो यस्य मनुजो यस्य
मानवो यस्य कारको यस्य वेदको यस्य जानको यस्य पश्यको यस्य चक्षुः
संस्पर्शो यस्य श्रोत्रसंस्पर्शो यस्य घ्राणसंस्पर्शो यस्य जिह्वासंस्पर्शो यस्य
कायसंस्पर्शो यस्य मनःसंस्पर्शो यच्चाकाशं यच्च महायानं यच्चाप्रमेयं
यच्चाऽसंख्येयं यच्चापरिमाणं ये च सर्वधर्माः । सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभृते आत्मासत्तया सत्तासत्तावेदितव्या । सत्ता-
सत्तया जीवासत्तावेदितव्या । जीवासत्तया जन्वसत्तावेदितव्या ।
जन्वसत्तया पोषासत्तावेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्ता-
वेदितव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गलासत्तावेदितव्या । पुङ्गलासत्तया
मनुजासत्तावेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्तावेदितव्या ।
मानवासत्तया कारकासत्तावेदितव्या । कारकासत्तया वेदका-
सत्तावेदितव्या । वेदकासत्तया जानकासत्तावेदितव्या । जानका-
सत्तया पश्यासत्तावेदितव्या । पश्यासत्तया चक्षुःसंस्पर्शजावेदना-
सत्तावेदितव्या । चक्षुःसंस्पर्शजावेदनासत्तया श्रोत्रसंस्पर्शजावेदना-
सत्तावेदितव्या । श्रोत्रसंस्पर्शजावेदनासत्तया घ्राणसंस्पर्शजावेदना-
सत्तावेदितव्या । घ्राणसंस्पर्शजावेदनासत्तया जिह्वासंस्पर्शजावेदना-
सत्तावेदितव्या । जिह्वासंस्पर्शजावेदनासत्तया कायसंस्पर्शजावेदना-
सत्तावेदितव्या । कायसंस्पर्शजावेदनासत्तया मनःसंस्पर्शजावेदना-
सत्तावेदितव्या । मनःसंस्पर्शजावेदनासत्तया आकाशासत्तावेदि-
तव्या । आकाशासत्तया महायानासत्तावेदितव्या । महायाना-
सत्तयाऽप्रमेयासत्तावेदितव्या । अप्रमेयासत्तया असंख्येयासत्ता-
वेदितव्या । असंख्येयासत्तया अपरिमाणासत्तावेदितव्या । अपरि-

माणासत्तया सर्वधर्मासत्तावेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयाणां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते यस्यात्मा यस्य सत्त्वो यस्य जीवो यस्य जन्तु र्यस्य पोषो यस्य पुरुषो यस्य पुङ्गलो यस्य मनुजो यस्य मानवो यस्य कारको यस्य वेदको यस्य जानको यस्य पश्यको या च चक्षुः-संस्पर्शजावेदना या च श्रोत्रसंस्पर्शजावेदना या च घ्राणसंस्पर्शजावेदना या च जिह्वासंस्पर्शजावेदना या च कायसंस्पर्शजावेदना या च मनःसंस्पर्शजावेदना यच्चाकाशं यच्च महायानं यच्चाप्रमेयं यच्चासंख्येयं यच्चापरिमाणं ये च सर्वधर्माः सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वासत्तावेदितव्या । सत्त्वासत्तया जीवासत्तावेदितव्या । जीवासत्तया जन्मसत्तावेदितव्या । जन्मसत्तया पोषासत्तावेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्तावेदितव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गलासत्तावेदितव्या । पुङ्गलासत्तया मनुजासत्तावेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्तावेदितव्या । मानवासत्तया कारकासत्तावेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्तावेदितव्या । वेदकासत्तया जानकासत्तावेदितव्या । जानकासत्तया पश्यासत्तावेदितव्या । पश्यासत्तया पृथिवीधात्वसत्तावेदितव्या । पृथिवीधात्वसत्तया अग्निधात्वसत्तावेदितव्या । अग्निधात्वसत्तया तेजोधात्वसत्तावेदितव्या । तेजोधात्वसत्तया वायुधात्वसत्तावेदितव्या । वायुधात्वसत्तया आकाशधात्वसत्तावेदितव्या । आकाशधात्वसत्तया विज्ञानधात्वसत्तावेदितव्या । विज्ञानधात्वसत्तया आकाशासत्तावेदितव्या । आकाशासत्तया महायानासत्तावेदितव्या । महायाना-

सत्तया अप्रमेयासत्तावेदितव्या । अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येयासत्तावेदि-
तव्या । असंख्येयासत्तया अपरिमाणासत्तावेदितव्या । अपरिमाणा-
सत्तया सर्वधर्मासत्तावेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण
तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य
हेतोस्तथाहि सुभूते यथात्मा यस्य सत्त्वो यस्य जीवो यस्य जन्तु
र्यस्य पोषो यस्य पुरुषो यस्य पुङ्गलो यस्य मनुजो यस्य मानवो
यस्य कारको यस्य वेदको यस्य ज्ञानको यस्य पश्यको यस्य पृथिवी-
धातुर्यस्याब्धातुर्यस्य तेजोधातुर्यस्य वायुधातुर्यस्याकाशधातुर्यस्य
विज्ञानधातुर्यस्याकाशं यस्य महायानं यथाप्रमेयं । यथाऽसंख्येयं
यथापरिमाणं ये च सर्वधर्माः । सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वासत्तावेदितव्या । सत्त्वा-
सत्तया जीवासत्तावेदितव्या । जीवासत्तया जन्वसत्तावेदितव्या ।
जन्वसत्तया पोषासत्तावेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्तावेदि-
तव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्तावेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनु-
जासत्तावेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्तावेदितव्या । मानवा-
सत्तया कारकासत्तावेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्तावेदि-
तव्या । वेदकासत्तया ज्ञानकासत्तावेदितव्या । ज्ञानकासत्तया पश्य-
कासत्तावेदितव्या । पश्यकासत्तया अविद्यासत्तावेदितव्या । अवि-
द्यासत्तया संस्कारासत्तावेदितव्या । संस्कारासत्तया विज्ञानासत्ता-
वेदितव्या । विज्ञानासत्तया नामरूपासत्तावेदितव्या । नामरूपा-
सत्तया वङ्गाद्यतनासत्तावेदितव्या । वङ्गाद्यतनासत्तया स्पर्शासत्ता-
वेदितव्या । स्पर्शासत्तया वेदनासत्तावेदितव्या । वेदनासत्तया

दृष्ट्यासत्तावेदितव्या । दृष्ट्यासत्तया उपादानासत्तावेदितव्या । उपा-
दानासत्तया भवासत्तावेदितव्या । भवासत्तया जात्यसत्तावेदितव्या ।
जात्यसत्तया जरामरणासत्तावेदितव्या । जरामरणासत्तया आका-
शासत्तावेदितव्या । आकाशासत्तया महायानासत्तावेदितव्या ।
महायानासत्तयाऽप्रमेयासत्तावेदितव्या । अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येया-
सत्तावेदितव्या । असंख्येयासत्तया अपरिमाणासत्तावेदितव्या ।
अपरिमाणासत्तया सर्वधर्मासत्तावेदितव्या । अनेनापि सुभूते
पर्यायेण तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामव-
काशः तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते यस्यात्मा यस्य सत्त्वो यस्य जीवो
यस्य जन्तु र्यस्य पोषो यस्य पुरुषो यस्य पुङ्गवो यस्य मनुजो यस्य
मानवो यस्य कारको यस्य वेदको यस्य जानको यस्य पश्यको यस्या-
ऽविद्या ये च संस्कारा यस्य विज्ञानं यस्य नाम रूपं यस्य षडाय-
तनं यस्य स्पर्शा या च वेदनाया च दृष्ट्या यद्योपादानं यस्य भवो
या च जातिर्यस्य जरामरणं यस्याकाशं यस्य महायानं यस्याऽप्रमेयं
यस्याऽसंख्येयं यस्यापरिमाणं ये च सर्वधर्माः । सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वासत्तावेदितव्या । सत्त्वा-
सत्तया जीवासत्तावेदितव्या । जीवासत्तया जन्वसत्तावेदितव्या ।
जन्वसत्तया पोषासत्तावेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्तावेदि-
तव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्तावेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनु-
जासत्तावेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्तावेदितव्या । मानवा-
सत्तया कारकासत्तावेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्तावेदि-
तव्या । वेदकासत्तया जानकासत्तावेदितव्या । जानकासत्तया

पश्यकासत्तावेदितव्या । पश्यकासत्तया दानपारमिताऽसत्तावेदि-
तव्या । दानपारमिताऽसत्तया शीलपारमितासत्तावेदितव्या ।
शीलपारमितासत्तया क्षान्तिपारमितासत्तावेदितव्या । क्षान्ति-
पारमितासत्तया वीर्यपारमितासत्तावेदितव्या । वीर्यपारमिता-
सत्तया ध्यानपारमितासत्तावेदितव्या । ध्यानपारमितासत्तया
प्रज्ञापारमितासत्तावेदितव्या । प्रज्ञापारमितासत्तया आकाशा-
सत्तावेदितव्या । आकाशासत्तया महायानासत्तावेदितव्या । महा-
यानासत्तयाऽप्रमेयासत्तावेदितव्या । अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येयासत्ता-
वेदितव्या । असंख्येयासत्तया अपरिमाणासत्तावेदितव्या । अपरि-
माणासत्तया सर्वधर्मासत्तावेदितव्या । अनेनापि सुभूते पथ्या-
येण तस्मिन् महायानेऽप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः ।
तत्कस्य हेतोस्तथाहि । यस्यात्मा यस्य सत्त्वो यस्य जीवो यस्य
जन्तु र्यस्य पोषो यस्य पुरुषो यस्य पुङ्गवो यस्य मनुजो यच्च
मानवो यस्य कारको यस्य वेदको यस्य जानको यस्य पश्यको या च
दानपारमिताया च शीलपारमिताया च क्षान्तिपारमिताया च
वीर्यपारमिताया च ध्यानपारमिताया च प्रज्ञापारमिता यस्या-
काशं यच्च महायानं यच्चाप्रमेयं यच्चासंख्येयं यच्चापरिमाणं ये च
सर्वधर्माः सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वासत्तावेदितव्या । सत्त्वा-
सत्तया जीवासत्तावेदितव्या । जीवासत्तया जन्मसत्तावेदितव्या ।
जन्मसत्तया पोषासत्तावेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्तावेदि-
तव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्तावेदितव्या । पुङ्गवासत्तया

मनुजासत्ता वेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्ता वेदितव्या । मानवासत्तया कारकासत्ता वेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्ता वेदितव्या । वेदकासत्तया जानकासत्ता वेदितव्या । जानकासत्तया पश्यासत्ता वेदितव्या । पश्यासत्तया अध्यात्मशून्यतासत्ता वेदितव्या । अध्यात्मशून्यतासत्तया बहिर्द्वाशून्यतासत्ता वेदितव्या । बहिर्द्वाशून्यतासत्तया अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतासत्ता वेदितव्या । अध्यात्मबहिर्द्वाशून्यतासत्तया शून्यताशून्यतासत्ता वेदितव्या । शून्यताशून्यतासत्तया महाशून्यतासत्ता वेदितव्या । महाशून्यतासत्तया परमार्थशून्यतासत्ता वेदितव्या । परमार्थशून्यतासत्तया संस्कृतशून्यतासत्ता वेदितव्या । संस्कृतशून्यतासत्तयाऽसंस्कृतशून्यतासत्ता वेदितव्या । असंस्कृतशून्यतासत्तया अत्यन्तशून्यतासत्ता वेदितव्या । अत्यन्तशून्यतासत्तया अनवरागशून्यतासत्ता वेदितव्या । अनवरागशून्यतासत्तया अनवकारशून्यतासत्ता वेदितव्या । अनवकारशून्यतासत्तया प्रकृतिशून्यतासत्ता वेदितव्या । प्रकृतिशून्यतासत्तया सर्वधर्मशून्यतासत्तावेदितव्या । सर्वधर्मशून्यतासत्तया स्वस्वच्छणशून्यता वेदितव्या । स्वस्वच्छणशून्यतासत्तया अनुपसम्भशून्यतासत्ता वेदितव्या । अनुपसम्भशून्यतासत्तया अभावशून्यतासत्ता वेदितव्या । अभावशून्यतासत्तया स्वभावशून्यतासत्ता वेदितव्या । स्वभावशून्यतासत्तया अभावस्वभावशून्यतासत्ता वेदितव्या । अभावस्वभावशून्यतासत्तया आकाशासत्ता वेदितव्या । आकाशासत्तया महायानासत्ता वेदितव्या । महायानासत्तया अप्रमेयासत्ता वेदितव्या । अप्रमेयासत्तया अपरिमाणासत्तावेदितव्या । अपरिमाणासत्तया सर्वधर्मासत्ता वेदितव्या ।

अनेनापि सुभूते पर्व्यायेण तस्मिन् महायाने अप्रमेयाणामश्वे-
यानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते यस्यात्मा यस्य
सत्त्वो यस्य जीवो यस्य जन्तुर्यस्य पोषो यस्य पुरुषो यस्य पुङ्गवो यस्य
मनुजा यस्य मानवो यस्य कारको यस्य वेदको यस्य जानको यस्य
पञ्चको या चाऽध्यात्मशून्यता या च बहिर्दृशून्यतायाचाध्यात्म-
बहिर्दृशून्यतायाच शून्यताशून्यतायाच महाशून्यतायाच परमार्थ-
शून्यतायाच संकृतशून्यतायाचासंकृतशून्यतायाचात्यन्तशून्यताया-
चानवरागशून्यतायाचानवकारशून्यतायाच प्रकृतिशून्यतायाच सर्व-
धर्मशून्यतायाच स्वप्नशून्यतायाचाऽनुपलम्भशून्यतायाचाऽभाव-
शून्यतायाच स्वभावशून्यतायाचाऽभावस्वभावशून्यता यच्चाकाशं यच्च
महायानं यच्चाऽपरिमेयं यच्चासंख्येयं यच्चापरिमाणं ये च सर्व-
धर्माः । सर्वमेतन्तोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वासत्ता वेदितव्या । संत्ता-
सत्तया जीवसत्ता वेदितव्या । जीवसत्तया जन्मसत्ता वेदितव्या ।
जन्मसत्तया पोषासत्ता वेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्ता वेदि-
तव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्ता वेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनु-
जासत्ता वेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्ता वेदितव्या । मानवा-
सत्तया कारकासत्ता वेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्ता वेदि-
तव्या । वेदकासत्तया जानकासत्ता वेदितव्या । जानकासत्तया पञ्च-
कासत्ता वेदितव्या । पञ्चकासत्तया सृष्ट्युपपन्नासत्ता वेदितव्या ।
सृष्ट्युपपन्नासत्तया सम्यक्प्रज्ञासत्ता वेदितव्या । सम्यक्प्रज्ञा-
सत्तया अद्विपादासत्ता वेदितव्या । अद्विपादासत्तया इन्द्रिया-

सत्ता वेदितव्या । इन्द्रियासत्तया बलासत्ता वेदितव्या । बलासत्तया बोध्यज्ञासत्ता वेदितव्या । बोध्यज्ञासत्तया आर्याष्टाङ्गमार्गासत्ता वेदितव्या । आर्याष्टाङ्गमार्गासत्तया आकाशासत्ता वेदितव्या । आकाशासत्तया महायानासत्ता वेदितव्या । महायानासत्तयाऽप्रमेयासत्ता वेदितव्या । अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येयासत्ता वेदितव्या । असंख्येयासत्तया अपरिमाणासत्ता वेदितव्या । अपरिमाणासत्तया सर्वधर्मासत्ता वेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण तस्मिन् महायाने अप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि यथात्मा यस्य सत्त्वो यस्य जीवो यस्य जन्मर्यस्य पोषो यस्य पुरुषो यस्य पुङ्गवो यस्य मनुजो यस्य मानवो यस्य कारको यस्य वेदको यस्य जानको यस्य पशको यानि सृष्ट्युपस्थानानि यानि सम्यक् प्रदानानि ये चर्द्धिपादाः यानिन्द्रियाणि यानि बलानि यानि बोध्यज्ञानि यस्यार्याष्टाङ्गमार्गो यश्चाकाशं यस्य महायानं यश्चाऽपरिमेयं यश्चाऽसंख्येयं यश्चापरिमाणं ये च सर्वधर्माः । सर्वमेतन्नोपसम्भते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मसत्तया सत्तासत्ता वेदितव्या । सत्तासत्तया जीवासत्ता वेदितव्या । जीवासत्तया जन्मसत्ता वेदितव्या । जन्मसत्तया पोषासत्ता वेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्ता वेदितव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्ता वेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनुजासत्ता वेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्ता वेदितव्या । मानवासत्तया कारकासत्ता वेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्ता वेदितव्या । वेदकासत्तया जानकासत्ता वेदितव्या । जानकासत्तया पशकासत्ता वेदितव्या । पशकासत्तया आर्यसत्तासत्ता वेदितव्या ।

आर्य्यसत्यासत्तया ध्यानासत्ता वेदितव्या । ध्यानासत्तया अप्रमाणा-
सत्ता वेदितव्या । अप्रमाणासत्तया आरूप्यसमापत्त्यसत्ता वेदितव्या ।
आरूप्यसमापत्त्यसत्तया विमोक्षासत्ता वेदितव्या । विमोक्षासत्तया
अनुपूर्वविहारसमापत्त्यसत्ता वेदितव्या । अनुपूर्वविहारसमापत्त्य-
सत्तया शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखासत्ता वेदितव्या ।
शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखासत्तया अभिज्ञासत्ता वेदि-
तव्या । अभिज्ञासत्तया समाध्यसत्ता वेदितव्या । समाध्यसत्तया
धारणीमुखासत्ता वेदितव्या । धारणीमुखासत्तया आकाशासत्ता
वेदितव्या । आकाशासत्तया महायानासत्ता वेदितव्या । महायाना-
सत्तया अप्रमेयासत्ता वेदितव्या । अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येयासत्ता
वेदितव्या । असंख्येयासत्तया अपरिमाणासत्ता वेदितव्या । अपरि-
माणासत्तया सर्व्वधर्मासत्ता वेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण
तस्मिन् महायाने अप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कथं
हेतोस्तथाहि सुभूते यस्यात्म यस्य सत्त्वो यस्य जीवो यस्य जन्तुर्यस्य
पोषो यस्य पुङ्गवो यस्य मनुजो यस्य मानवो यस्य कारको यस्य वेदको
यस्य जानको यस्य पश्यको यानि चार्य्यसत्यानि यानि चाप्रमाणानि
याऽआरूप्यसमापत्तयो ये च विमोक्षा याऽअनुपूर्वविहारसमापत्तयो
यानि च शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि याऽअभिज्ञाः
ये च समाध्यो यानि च धारणीमुखानि यच्चाकाशं यस्य महा-
यानं यच्चाप्रमेयं यच्चासंख्येयं यच्चापरिमाणं ये च सर्व्वधर्माः ।
सर्व्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वासत्तया वेदितव्या । सत्त्वा-

सत्तया जीवासत्ता वेदितव्या । जीवासत्तया जन्मसत्ता वेदितव्या ।
जन्मसत्तया पोषासत्ता वेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्ता वेदि-
तव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्ता वेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनु-
जासत्ता वेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्ता वेदितव्या । मानवा-
सत्तया कारकासत्ता वेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्ता वेदि-
तव्या । वेदकासत्तया जानकासत्ता वेदितव्या । जानकासत्तया पश्या-
कासत्ता वेदितव्या । पश्याकासत्तया तथागतबलासत्ता वेदितव्या ।
तथागतबलासत्तया वैशारद्यासत्ता वेदितव्या । वैशारद्यासत्तया
प्रतिसन्निदसत्ता वेदितव्या । प्रतिसन्निदसत्तया महाकरुणासत्ता
वेदितव्या । महाकरुणासत्तया आवेष्टिकबुद्धधर्मासत्तावेदितव्या ।
आवेष्टिकबुद्धधर्मासत्तया आकाशासत्ता वेदितव्या । आकाशा-
सत्तया महायानासत्ता वेदितव्या । महायानासत्तया अप्रमेयासत्ता
वेदितव्या । अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येयासत्ता वेदितव्या । असंख्येया-
सत्तयाऽपरिमाणासत्ता वेदितव्या । अपरिमाणासत्तया सर्वधर्मा-
सत्ता वेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण तस्मिन् महायाने
अप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि
सुभूते यश्चात्मा यस्य सत्त्वो यस्य जीवो यस्य जन्मर्यस्य पोषो यस्य
पुरुषो यस्य पुङ्गवो यस्य मनुजो यस्य मानवो यस्य कारको यस्य
वेदको यस्य जानको यस्य पश्याको यानि च तथागतबलानि
यानि च वैशारद्यानि यास्य प्रतिसन्निदो या च महाकरुणा ये
आवेष्टिकबुद्धधर्माः यश्चाकाशं यस्य महायानं यश्चापरिमेयं यश्चा-
संख्येयं यश्चापरिमाणं ये च सर्वधर्माः । सर्वमेतन्नोपसम्भवते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वासत्ता वेदितव्या । सत्त्वा-
 सत्तया जीवासत्ता वेदितव्या । जीवासत्तया जन्मसत्ता वेदितव्या ।
 जन्मसत्तया पोषासत्ता वेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्ता वेदि-
 तव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्ता वेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनु-
 जासत्ता वेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्ता वेदितव्या । मानवा-
 सत्तया कारकासत्ता वेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्ता वेदि-
 तव्या । वेदकासत्तया ज्ञानकासत्ता वेदितव्या । ज्ञानकासत्तया
 पञ्चकासत्ता वेदितव्या । पञ्चकासत्तया गोचभूधर्मासत्ता वेदितव्या ।
 गोचभूधर्मासत्तया अष्टामकधर्मासत्ता वेदितव्या । अष्टामकधर्मा-
 सत्तया दर्शनकभूम्यसत्ता वेदितव्या । दर्शनकभूम्यसत्तया तनुभूम्यसत्ता
 वेदितव्या । तनुभूम्यसत्तया वीतरागभूम्यसत्ता वेदितव्या । वीतराग-
 भूम्यसत्तया कृताविभूम्यसत्ता वेदितव्या । कृताविभूम्यसत्तया आका-
 शासत्ता वेदितव्या । आकाशासत्तया महायानासत्ता वेदितव्या ।
 महायानासत्तया अप्रमेयासत्ता वेदितव्या । अप्रमेयासत्तया असंख्ये-
 यासत्ता वेदितव्या । असंख्येयासत्तया अपरिमानासत्ता वेदितव्या ।
 अपरिमानासत्तया सर्वधर्मासत्ता वेदितव्या । अनेनापि सुभूते
 पर्यायेण तस्मिन् महायाने अप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामव-
 काशं । तत्कस्य चेतोस्तथाहि सुभूते यस्यात्मा यस्य सत्त्वो यस्य जीवो
 यस्य जन्तुर्यस्य पोषो यस्य पुरुषो यस्य पुङ्गवो यस्य मनुजो यस्य
 मानवो यस्य कारको यस्य वेदको यस्य ज्ञानको यस्य पञ्चको ये च
 गोचभूधर्माः ये चाष्टामकधर्माः ये च दर्शनकभूमिधर्माः ये च
 तनुभूमिधर्माः ये च वीतरागभूमिधर्माः ये च कृताविधर्माः

यश्चाकाशं यश्च महायानं यश्चाप्रमेयं यश्चासंख्येयं यश्चापरिमाणं
ये च सर्वधर्माः । सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्तासत्ता वेदितव्या । सत्ता-
सत्तया जीवासत्ता वेदितव्या । जीवासत्तया जन्मसत्ता वेदितव्या ।
जन्मसत्तया पोषासत्ता वेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्ता वेदि-
तव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्ता वेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनु-
जासत्ता वेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्ता वेदितव्या । मानवा-
सत्तया कारकासत्ता वेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्ता वेदि-
तव्या । वेदकासत्तया जानकासत्ता वेदितव्या । जानकासत्तया पश-
कासत्ता वेदितव्या । पशकासत्तया ओत आपकासत्ता वेदितव्या ।
ओत आपकासत्तया सहदागाम्यसत्ता वेदितव्या । सहदागाम्यसत्तया
अनागाम्यसत्ता वेदितव्या । अनागाम्यसत्तया अर्हदसत्ता वेदितव्या ।
अर्हदसत्तया आकाशासत्ता वेदितव्या । आकाशासत्तया महायाना-
सत्ता वेदितव्या । महायानासत्तया अप्रमेयासत्ता वेदितव्या । अप्र-
मेयासत्तया असंख्येयासत्ता वेदितव्या । असंख्येयासत्तया अपरि-
माणासत्ता वेदितव्या । अपरिमाणासत्तया सर्वधर्मासत्ता वेदितव्या ।
अनेनापि सुभूते पर्यायेण तस्मिन् महायाने अप्रमेयाया-
मसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कथं हेतोस्तथा हि सुभूते
यश्चात्मा यश्च सत्तो यश्च जीवो यश्च जन्मर्यश्च पोषो यश्च पुरुषो
यश्च पुङ्गवो यश्च मनुजो यश्च मानवो यश्च कारको यश्च वेदको
यश्च जानको यश्च पशको यश्च ओत आपको यश्च सहदा-
गामी यश्चानागामी यश्चार्हन् यश्चाकाशं यश्च महायानं

यश्चाप्रमेयं सञ्चासंख्येयं यश्चापरिमाणं ये च सर्वधर्माः । सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वासत्ता वेदितव्या । सत्त्वासत्तया जीवासत्ता वेदितव्या । जीवासत्तया जन्मसत्ता वेदितव्या । जन्मसत्तया पोषासत्ता वेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्ता वेदितव्या । पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्ता वेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनुजासत्ता वेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्ता वेदितव्या । मानवासत्तया कारकासत्ता वेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्ता वेदितव्या । वेदकासत्तया ज्ञानकासत्ता वेदितव्या । ज्ञानकासत्तया पद्मकासत्ता वेदितव्या । पद्मकासत्तया प्रत्येकबुद्धासत्ता वेदितव्या । प्रत्येकबुद्धसत्तया सम्यक्सम्बुद्धासत्ता वेदितव्या । सम्यक्सम्बुद्धासत्तया आकाशासत्ता वेदितव्या । आकाशासत्तया महायानासत्ता वेदितव्या । महायानासत्तया अप्रमेयासत्ता वेदितव्या । अप्रमेयासत्तयाऽसंख्येयासत्ता वेदितव्या । असंख्येयासत्तया अपरिमाणासत्ता वेदितव्या । अपरिमाणासत्तया सर्वधर्मासत्ता वेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण तस्मिन् महायाने अप्रमेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते यस्यात्मा यस्य सत्त्वो यस्य जीवो यस्य जन्मर्यस्य पोषो यस्य पुरुषो यस्य पुङ्गवो यस्य मनुजो यस्य मानवो यस्य कारको यस्य वेदको यस्य ज्ञानको यस्य पद्मको यस्य प्रत्येकबुद्धो यस्य सम्यक्सम्बुद्धो सञ्चाकाशं यस्य महायानं यश्चाप्रमेयं यश्चासंख्येयं यश्चापरिमाणं ये च सर्वधर्माः । सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते आत्मासत्तया सत्त्वसत्ता वेदितव्या । सत्त्वासत्तया

जीवासत्ता वेदितव्या । जीवासत्तया जन्मसत्ता वेदितव्या । जन्म-
सत्तया पोषासत्ता वेदितव्या । पोषासत्तया पुरुषासत्ता वेदितव्या ।
पुरुषासत्तया पुङ्गवासत्ता वेदितव्या । पुङ्गवासत्तया मनुजासत्ता
वेदितव्या । मनुजासत्तया मानवासत्ता वेदितव्या । मानवासत्तया
कारकासत्ता वेदितव्या । कारकासत्तया वेदकासत्ता वेदितव्या ।
वेदकासत्तया ज्ञानकासत्ता वेदितव्या । ज्ञानकासत्तया पश्यासत्ता
वेदितव्या । पश्यासत्तया आवकयानासत्ता वेदितव्या । आवक-
यानासत्तया प्रत्येकबुद्धयानासत्ता वेदितव्या । प्रत्येकबुद्धयानासत्तया
बुद्धयानासत्ता वेदितव्या । बुद्धयानासत्तया सर्वाकारज्ञतासत्ता वेदि-
तव्या । सर्वाकारज्ञतासत्तया आकाशासत्ता वेदितव्या । आकाशा-
सत्तया महायानासत्ता वेदितव्या । महायानासत्तया अप्रमेयासत्ता
वेदितव्या । अप्रमेयासत्तया असंख्येयासत्ता वेदितव्या । असंख्येया-
सत्तया अपरिमाणासत्ता वेदितव्या । अपरिमाणासत्तया सर्वधर्मा-
सत्ता वेदितव्या । अनेनापि सुभूते पर्यायेण तस्मिन् महायाने अप्र-
मेयाणामसंख्येयानां सत्त्वानामवकाशः । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते
यच्चात्मा यच्च सत्त्वो यच्च जीवो यच्च जन्तुर्यच्च पोषो यच्च पुरुषो
यच्च पुङ्गवो यच्च मनुजो यच्च मानवो यच्च कारको यच्च वेदको यच्च
ज्ञानको यच्च पश्याको यच्च आवकयानं यच्च प्रत्येकबुद्धयानं यच्च
बुद्धयानं यच्च सर्वाकारज्ञता यच्चाकाशं यच्च महायानं यच्चाप्रमेयं
यच्चासंख्येयं यच्चापरिमाणं ये च सर्वधर्माः । सर्वमेतन्नोपलभ्यते ।

तद्यथापि नाम सुभूते निर्वर्णिधातावप्रमेयाणामसंख्येयाना-
मपरिमाणानां सत्त्वानामवकाशः । एवमेव तस्मिन् महायाने-

ऽप्रमेयानामसंख्येयानामपरिमाणानां सत्त्वानामवकाशः । अनेनापि
सुभूते पर्यायेण यथाकाशे अप्रमेयानामसंख्येयानामपरिमाणानां
सत्त्वानामवकाशः । एवमेव तस्मिन् महायानेऽप्रमेयानामसंख्येया-
णामपरिमाणानां सत्त्वानामवकाशः । यदपि सुभूतिरेवमाह
नापि तस्य महायानस्य गतिर्दृश्यते नागतिर्दृश्यते न स्थानं दृश्यते
इति । एवमेतत् सुभूते एवमेतत् । न तस्य महायानस्यागतिर्वा
गतिर्वा दृश्यते । तत्कस्य हेतोरवकाशे सुभूते सर्वधर्माः । तेन
कुतसिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । तत्कस्य
हेतोस्तथाहि सुभूते रूपं न कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति ।
न कचिन्निष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते रूपस्य प्रकृतिः कुत-
सिदागच्छति । न कचिद्गच्छति । न कचिन्निष्ठति । न रूपस्य
तथता कुतसिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न
रूपस्य स्वभावः कुतसिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।
न रूपस्य लक्षणं कुतसिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्नि-
ष्ठति । न वेदना कुतसिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचि-
न्निष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते वेदनायाः प्रकृतिः कुतसि-
दागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न वेदनायास्तथता
कुतसिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न वेदनायाः
स्वभावः कुतसिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न
वेदनाया लक्षणं कुतसिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्नि-
ष्ठति । न संज्ञा कुतसिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्नि-
ष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते संज्ञायाः प्रकृतिः कुतसिदा-

गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न संज्ञायास्तथता
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति । न कचिन्निष्ठति । न संज्ञायाः
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न
 संज्ञाया सत्त्वं कुतश्चिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्नि-
 ष्ठति । न संस्काराः कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति न
 कचिन्निष्ठन्ति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते संस्काराणां प्रकृतिः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न संस्का-
 राणां तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।
 न संस्काराणां स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचिन्निष्ठति । न संस्काराणां सत्त्वं कुतश्चिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न विज्ञानं कुतश्चिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते विज्ञा-
 नस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।
 न विज्ञानस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचिन्निष्ठति । न विज्ञानस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति । न कचिन्निष्ठति । न विज्ञानस्य सत्त्वं कुतश्चिदाग-
 च्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।

न चक्षुः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्नि-
 ष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते चक्षुषः प्रकृतिः कुतश्चिदाग-
 च्छति । न कचिद्गच्छति । न कचिन्निष्ठति । न चक्षुषस्तथता
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति । न कचिन्निष्ठति । न चक्षुषः
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति । न कचिन्निष्ठति ।

न चक्षुषो लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति । न कश्चि-
 त्तिष्ठति । न श्रोत्रं कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चि-
 त्तिष्ठति । तत्कस्यहेतोर्न हि सुभूते श्रोत्रस्य प्रकृतिः कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कश्चिद्गच्छति । न कश्चित्तिष्ठति । न श्रोत्रस्य तथता
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । श्रोत्रस्य
 स्वभावो न कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति ।
 श्रोत्रस्य लक्षणं न कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चि-
 त्तिष्ठति । न घ्राणं कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चि-
 त्तिष्ठति । तत्कस्यहेतोर्न हि सुभूते घ्राणस्य प्रकृतिः कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न घ्राणस्य तथता
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न घ्राणस्य
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति । न कश्चित्तिष्ठति ।
 न घ्राणस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चि-
 त्तिष्ठति । न जिह्वा कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चि-
 त्तिष्ठति । तत्कस्यहेतोर्न हि सुभूते जिह्वायाः प्रकृतिः कुतश्चि-
 दागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न जिह्वाया-
 स्यतथा कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न
 जिह्वायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चि-
 त्तिष्ठति । न जिह्वाया लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्ग-
 च्छति न कश्चित्तिष्ठति । न कायः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चि-
 द्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्यहेतोर्न हि सुभूते कायस्य
 प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति । न कश्चित्तिष्ठति ।

न कायस्य तथता न कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न कायस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न कायस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न मनः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । तत्कस्यहेतोर्न हि सुभूते मनसः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न मनसस्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न मनसः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न मनसो लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।

न रूपं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते रूपस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न रूपस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न रूपस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न रूपस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति । न कचिन्निष्ठति । न शब्दः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते शब्दस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न शब्दस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न शब्दस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न शब्दस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न गन्धः

कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते गन्धस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चि-
 द्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न गन्धस्य तथता कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न गन्धस्य स्वभावः कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न गन्धस्य लक्षणं
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति । न कश्चित्तिष्ठति । न रसः
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते रसस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चि-
 द्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न रसस्य तथता कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति । न कश्चित्तिष्ठति । न रसस्य स्वभावः कुतश्चि-
 दागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न रसस्य लक्षणं
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न स्पर्शः
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते स्पर्शस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चि-
 द्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न स्पर्शस्य तथता कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न स्पर्शस्य स्वभावः कुतश्चिदाग-
 च्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न स्पर्शस्य लक्षणं
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न धर्माः
 कुतश्चिदागच्छन्ति । न कश्चिद्गच्छन्ति न कश्चित्तिष्ठन्ति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते धर्माणां प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छन्ति । न
 कश्चिद्गच्छन्ति न कश्चित्तिष्ठन्ति । न धर्माणां तथता कुतश्चि-
 दागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न धर्माणां

स्वभावः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
न धर्माणां लक्षणं कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
कचित्तिष्ठति ।

न चक्षुर्विज्ञानं कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
त्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते चक्षुर्विज्ञानस्य प्रकृतिः कुत-
सिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न चक्षुर्विज्ञा-
नस्य तथता कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
न चक्षुर्विज्ञानस्य स्वभावः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
न कचित्तिष्ठति । न चक्षुर्विज्ञानस्य लक्षणं कुतसिदागच्छति ।
न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न श्रोत्रविज्ञानं कुतसिदाग-
च्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि
सुभूते श्रोत्रविज्ञानस्य प्रकृतिः कुतसिदागच्छति । न कचि-
द्गच्छति न कचि त्तिष्ठति । न श्रोत्रविज्ञानस्य तथता कुतसिदा-
गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न श्रोत्रविज्ञानस्य
स्वभावः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
न श्रोत्रविज्ञानस्य लक्षणं कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
न कचित्तिष्ठति । न घ्राणविज्ञानं कुतसिदागच्छति । न कचि-
द्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते घ्राण-
विज्ञानस्य प्रकृतिः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
त्तिष्ठति । न घ्राणविज्ञानस्य तथता न कुतसिदागच्छति । न
कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न घ्राणविज्ञानस्य स्वभावः कुत-
सिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न घ्राण-

विज्ञानस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न जिज्ञाविज्ञानं कुतश्चिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते जिज्ञा-
 विज्ञानस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न जिज्ञाविज्ञानस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न जिज्ञाविज्ञानस्य स्वभावः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न जिज्ञा-
 विज्ञानस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न कायविज्ञानं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते कायविज्ञानस्य प्रकृतिः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न काय-
 विज्ञानस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न कायविज्ञानस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न कायविज्ञानस्य लक्षणं कुतश्चि-
 दागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न मनोविज्ञानं
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते मनोविज्ञानस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न मनोविज्ञानस्य तथता कुतश्चि-
 दागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न मनोविज्ञानस्य
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न मनोविज्ञानस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति ।

[illegible]

कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न जिज्ञासंस्पर्शस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न जिज्ञासंस्पर्शस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न जिज्ञासंस्पर्शस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न कायसंस्पर्शः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते कायसंस्पर्शस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न कायसंस्पर्शस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न कायसंस्पर्शस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न कायसंस्पर्शस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न मनःसंस्पर्शः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते मनःसंस्पर्शस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न मनःसंस्पर्शस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न मनःसंस्पर्शस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न मनःसंस्पर्शस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।

न चक्षुसंस्पर्शजावेदना कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोस्तथाहि न हि सुभूते चक्षुःसंस्पर्शजा वेदनयाः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न चक्षुःसंस्पर्शजा वेदनयास्तथता कुतश्चिदागच्छति ।

न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न चक्षुःसंस्पर्शजा वेदनायाः
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति । न कचित्तिष्ठति ।
 न चक्षुःसंस्पर्शजा वेदनाया लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न श्रोत्रसंस्पर्शजा वेदनाया कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतो-
 स्तथाहि नहि सुभूते श्रोत्रसंस्पर्शजा वेदनायाः प्रकृतिः कुतश्चि-
 दागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न श्रोत्रसंस्पर्शजा
 वेदनायास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न श्रोत्रसंस्पर्शजा वेदनायाः स्वभावः कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न श्रोत्रसंस्पर्शजा
 वेदनाया लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न घ्राणसंस्पर्शजा वेदना कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्ग-
 च्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते घ्राणसंस्पर्शजा
 वेदनायाः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न घ्राणसंस्पर्शजा वेदनायास्तथता कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न घ्राणसंस्पर्शजा वेदनायाः
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न घ्राणसंस्पर्शजा वेदनाया लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्ग-
 च्छति न कचित्तिष्ठति । न जिह्वासंस्पर्शजा वेदना कुतश्चिदाग-
 च्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते जिह्वासंस्पर्शजा वेदनायाः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न जिह्वासंस्पर्शजा वेदनायास्तथता

कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न जिह्वा-
 संस्पर्शजा वेदनायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । न जिह्वासंस्पर्शजा वेदनाया लक्षणं कुतश्चिदाग-
 च्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न कायसंस्पर्शजा वेदना
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न
 हि सुभूते कायसंस्पर्शजा वेदनायाः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न कायसंस्पर्शजा वेदनाया-
 स्तथता न कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न कायसंस्पर्शजा वेदनायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न कायसंस्पर्शजा वेदनाया लक्षणं कुत-
 श्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न मनःसंस्पर्शजा
 वेदना कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते मनःसंस्पर्शजा वेदनायाः प्रकृतिः कुतश्चि-
 दागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न मनःसंस्पर्शजा
 वेदनायास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न मनःसंस्पर्शजा वेदनायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।

न पृथिवीधातुः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते पृथिवीधातोः प्रकृतिः कुत-
 श्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न पृथिवी-
 धातोस्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्नि-
 ष्ठति । न पृथिवीधातोः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचि-

द्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । न पृथिवीधातोर्लक्षणं कुतश्चिदाग-
 च्छति । न कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । नाऽधातुः कुत-
 श्चिदागच्छति । न कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूतेऽधातोः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चि-
 द्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । नाऽधातोस्तथता कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । नाऽधातोः स्वभावः कुतश्चि-
 दागच्छति । न कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । नाऽधातोर्लक्षणं
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । न तेजो-
 धातुः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते तेजोधातोः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न
 कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । न तेजोधातोस्तथता कुतश्चि-
 दागच्छति । न कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । न तेजोधातोः
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति ।
 न तेजोधातोर्लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्रव्यं न
 कश्चित्तिष्ठति । न वायुधातुः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्रव्यं
 न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते वायुधातोः प्रकृतिः
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । न वायु-
 धातोस्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्रव्यं न कश्चि-
 त्तिष्ठति । न वायुधातोः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चि-
 द्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । न वायुधातोर्लक्षणं कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । नाकाशधातुः कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कश्चिद्रव्यं न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि

सुभूते आकाशधातोः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । नाकाशधातोस्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । नाकाशधातोः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । नाकाशधातोर्लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति ।

न विज्ञानधातुः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति । न कचिन्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते विज्ञानधातोः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । न विज्ञानधातोस्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । न विज्ञानधातोः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । न विज्ञानधातोर्लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । नाऽविद्या कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते अविद्यायाः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । नाऽविद्यायास्तथता कुतश्चिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । नाऽविद्यायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । नाविद्याया लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । न संस्काराः कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति । न कचिन्तिष्ठन्ति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते संस्काराणां प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । न संस्काराणां तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्तिष्ठति । न संस्काराणां

[illegible]

न्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते स्पर्शस्य प्रकृतिः कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न स्पर्शस्य तथता
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न स्पर्शस्य
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न स्पर्शस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न वेदना कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते वेदनायाः प्रकृतिः कुत-
 श्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न वेदनाया-
 स्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न
 वेदनायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न वेदनाया लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । न दृष्ट्या कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते दृष्ट्यायाः प्रकृतिः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न दृष्ट्या-
 यास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न दृष्ट्यायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न दृष्ट्यायाः लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्ग-
 च्छति न कचित्तिष्ठति । नोपादानं कुतश्चिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते उपादानस्य
 प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 नोपादानस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । नोपादानस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्ग-

च्छति न कश्चित्तिष्ठति । नोपादानस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न भवः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 भवस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्ति-
 ष्ठति । न भवस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न
 कश्चित्तिष्ठति । न भवस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चि-
 द्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न भवस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न जातिः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 जातेः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति । न कश्चि-
 त्तिष्ठति । न जातेस्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति
 न कश्चित्तिष्ठति । न जातेः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चि-
 द्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न जातेर्लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न
 कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न जरामरणं कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 जरामरणस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न
 कश्चित्तिष्ठति । न जरामरणस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न
 कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न जरामरणस्य स्वभावः कुत-
 श्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न जरामरणस्य
 लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति ।

न दानपारमिता कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न
 कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते दानपारमितायाः

न्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते स्पर्शस्य प्रकृतिः कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न स्पर्शस्य तथता
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न स्पर्शस्य
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न स्पर्शस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न वेदना कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते वेदनायाः प्रकृतिः कुत-
 श्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न वेदनाया-
 स्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न
 वेदनायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न वेदनाया लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । न तृष्णा कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते तृष्णायाः प्रकृतिः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न तृष्णा-
 यास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न तृष्णायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न तृष्णायाः लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्ग-
 च्छति न कचित्तिष्ठति । नोपादानं कुतश्चिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते उपादानस्य
 प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 नोपादानस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । नोपादानस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्ग-

च्छति न कश्चित्तिष्ठति । नोपादानस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न भवः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 भवस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्ति-
 ष्ठति । न भवस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न
 कश्चित्तिष्ठति । न भवस्य स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चि-
 द्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न भवस्य लक्षणं कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न जातिः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 जातेः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति । न कश्चि-
 त्तिष्ठति । न जातेस्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति
 न कश्चित्तिष्ठति । न जातेः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चि-
 द्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न जातेर्लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न
 कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न जरामरणं कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 जरामरणस्य प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न
 कश्चित्तिष्ठति । न जरामरणस्य तथता कुतश्चिदागच्छति । न
 कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न जरामरणस्य स्वभावः कुत-
 श्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न जरामरणस्य
 लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति ।

न दानपारमिता कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न
 कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते दानपारमितायाः

प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न दानपारमितायास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । न दानपारमितायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न दानपारमिताया लक्षणं
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न शील-
 पारमिता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते शीलपारमितायाः प्रकृतिः कुतश्चि-
 दागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न शीलपार-
 मितायास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न शीलपारमितायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न शीलपारमिताया लक्षणं कुत-
 श्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न चान्ति-
 पारमिता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते चान्तिपारमितायाः प्रकृतिः कुतश्चि-
 दागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न चान्तिपार-
 मितायास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न चान्तिपारमितायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न चान्तिपारमिताया लक्षणं
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न वीर्य-
 पारमिता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते वीर्यपारमितायाः प्रकृतिः कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न वीर्यपारमिता-

यास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न वीर्यपारमितायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । न वीर्यपारमितायाः लक्षणं कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न ध्यानपारमिता कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न
 हि सुभूते ध्यानपारमितायाः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न ध्यानपारमितायास्तथता कुत-
 श्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न ध्यान-
 पारमितायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । न ध्यानपारमितायाः लक्षणं कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न प्रज्ञापारमिता कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते प्रज्ञापारमितायाः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न प्रज्ञापारमितायास्तथता कुतश्चि-
 दागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न प्रज्ञापार-
 मितायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न प्रज्ञापारमितायाः लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।

नाऽध्यात्मशून्यता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते अध्यात्मशून्यतायाः
 प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न अध्यात्मशून्यतायास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न

कचिच्छति । नाध्यात्मशून्यतायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति ।
न कचिद्वच्छति न कचिच्छति । नाध्यात्मशून्यतायार्क्ष्यं
कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्वच्छति न कचिच्छति । न बहिर्द्वि-
शून्यता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्वच्छति न कचिच्छति ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते बहिर्द्विशून्यतायाः प्रकृतिः कुतश्चिदा-
गच्छति । न कचिद्वच्छति न कचिच्छति । न बहिर्द्विशून्य-
तायास्तथा कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्वच्छति न कचिच्छति ।
न बहिर्द्विशून्यतायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्वच्छति
न कचिच्छति । न बहिर्द्विशून्यतायार्क्ष्यं कुतश्चिदागच्छति ।
न कचिद्वच्छति न कचिच्छति । नाध्यात्मबहिर्द्विशून्यता कुत-
श्चिदागच्छति । न कचिद्वच्छति न कचिच्छति । तत्कस्य
हेतोर्न हि सुभूते अध्यात्मबहिर्द्विशून्यतायाः प्रकृतिः कुतश्चिदा-
गच्छति । न कचिद्वच्छति न कचिच्छति । नाध्यात्मबहिर्द्वि-
शून्यतायास्तथा कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्वच्छति न कचि-
च्छति । नाध्यात्मबहिर्द्विशून्यतायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति ।
न कचिद्वच्छति न कचिच्छति । नाध्यात्मबहिर्द्विशून्यताया
स्तथा कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्वच्छति न कचिच्छति । न
शून्यताशून्यता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्वच्छति न कचि-
च्छति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते शून्यताशून्यतायाः प्रकृतिः
कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्वच्छति न कचिच्छति । न शून्यता-
शून्यतायास्तथा कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्वच्छति न कचि-
च्छति । न शून्यताशून्यतायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न

कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न शून्यताशून्यतायाः लक्षणं कुत-
 सिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न महाशून्यता
 कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते महाशून्यतायाः प्रकृतिः कुतसिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न महाशून्यतास्तथता कुतसिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न महाशून्यतायाः
 स्वभावः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न महाशून्यतायाः लक्षणं कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । न परमार्थशून्यता कुतसिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते परमार्थ-
 शून्यतायाः प्रकृतिः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । न परमार्थशून्यतायास्तथता न कुतसिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न परमार्थशून्यतायाः स्वभावः
 कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न पर-
 मार्थशून्यतायाः लक्षणं न कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । न संस्कृतशून्यता कुतसिदागच्छति । न कचिद्ग-
 च्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते संस्कृतशून्य-
 तायाः प्रकृतिः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न संस्कृतशून्यतायास्तथता कुतसिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न संस्कृतशून्यतायाः स्वभावः कुतसि-
 दागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न संस्कृतशून्यताया-
 लक्षणं कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।

नासंस्कृतशून्यता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते असंस्कृतशून्यतायाः प्रकृतिः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नासंस्कृत-
 शून्यतायास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । नासंस्कृतशून्यतायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नासंस्कृतशून्यतायार्लक्षणं कुतश्चि-
 दागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नात्यन्तशून्यता-
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते अत्यन्तशून्यतायाः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नात्यन्तशून्यतायास्तथता न कुत
 श्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नात्यन्तशून्य-
 तायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । नात्यन्तशून्यतायार्लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नानवरायशून्यता कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 अनवरायशून्यतायाः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । नानवरायशून्यतायास्तथता कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नानवरायशून्यतायाः स्वभावः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नानवराय-
 शून्यतायार्लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । नानवकारशून्यता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते अनवकारशून्य-

[illegible]

सिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न खलचणशून्य-
 तायाः स्वभावः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न खलचणशून्यताया लक्षणं कुतसिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाऽनुपलम्भशून्यता कुतसिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते अनुपलम्भशून्यतायाः प्रकृतिः कुतसिदागच्छति । न कचि-
 द्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाऽनुपलम्भशून्यतायास्तथता कुतसि-
 दागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाऽनुपलम्भशून्य-
 तायाः स्वभावः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । नाऽनुपलम्भशून्यताया लक्षणं कुतसिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाऽभावशून्यता कुतसिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 अभावशून्यतायाः प्रकृतिः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । नाभावशून्यतायास्तथता कुतसिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाभावशून्यतायाः स्वभावः कुत-
 सिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाभावशून्य-
 तायाः लक्षणं कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न स्वभावशून्यता कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते स्वभावशून्यतायाः
 प्रकृतिः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न स्वभावशून्यतायास्तथता कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । न स्वभावशून्यतायाः स्वभावः कुतसिदागच्छति ।

न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न स्वभावशून्यतायाः लक्षणं
कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाभाव-
स्वभावशून्यता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
त्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते अभावस्वभावशून्यतायाः प्रकृतिः
कुतश्चिदागच्छति न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाऽभाव-
स्वभावशून्यतायास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
कचित्तिष्ठति । नाऽभावस्वभावशून्यतायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति ।
न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाभावस्वभावशून्यतायाः लक्षणं
कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।

*न स्मृत्युपस्थानानि कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते स्मृत्युपस्थानानां प्रकृतिः
कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न स्मृत्युप-
स्थानानां तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
न स्मृत्युपस्थानानां स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
कचित्तिष्ठति । न स्मृत्युपस्थानानां लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न
कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न सम्यक्प्रहाणानि कुतश्चिदागच्छति ।
न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
सम्यक्प्रहाणानां प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
कचित्तिष्ठति । न सम्यक्प्रहाणानां तथता कुतश्चिदागच्छति । न
कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न सम्यक्प्रहाणानां स्वभावः
कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न सम्यक्प्रहा-

णानां लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।
 नर्द्धिपादाः कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति न कचिन्निष्ठन्ति ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते चर्द्धिपादानां प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । नर्द्धिपादानां तथता कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । नर्द्धिपादानां स्वभावः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । नर्द्धिपादानां
 लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।
 नेन्द्रियाणि कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति न कचिन्निष्ठन्ति ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते इन्द्रियाणां प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । नेन्द्रियाणां तथता कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । नेन्द्रियाणां स्वभावः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । नेन्द्रियाणां
 लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।

न वक्षानि कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति न कचि-
 न्निष्ठन्ति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते वक्षानां प्रकृतिः कुत-
 श्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न वक्षानां तथता
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न वक्षानां
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।
 न वक्षानां लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 न्निष्ठति । न बोध्यज्ञानि कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति
 न कचिन्निष्ठन्ति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते बोध्यज्ञानां प्रकृतिः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न बोध्यज्ञानां

तथता कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न बोध्यङ्गानां स्वभावः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । न बोध्यङ्गानां लक्षणं कुतसिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न मार्गः कुतसिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते मार्गस्य
 प्रकृतिः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न
 मार्गस्य तथता कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचि-
 त्तिष्ठति । न मार्गस्य स्वभावः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । न मार्गस्य लक्षणं कुतसिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नार्थसत्यानि कुतसिदागच्छन्ति ।
 न कचिद्गच्छन्ति न कचित्तिष्ठन्ति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 नार्थसत्यानां प्रकृतिः कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचित्तिष्ठति । नार्थसत्यानां तथता कुतसिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति । न कचित्तिष्ठति । नार्थसत्यानां स्वभावः कुतसिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नार्थसत्यानां लक्षणं
 कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न ध्यानानि
 कुतसिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति न कचित्तिष्ठन्ति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते ध्यानानां प्रकृतिः कुतसिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न ध्यानानां तथता कुतसिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न ध्यानानां स्वभावः
 कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न ध्यानानां
 लक्षणं कुतसिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।

नाप्रमाणानि कुतश्चिदागच्छन्ति । न कश्चिद्गच्छन्ति न कश्चित्तिष्ठन्ति ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते अप्रमाणानां प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चिद्गच्छति । नाप्रमाणानां तथता कुत-
 श्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । नाप्रमाणानां
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति ।
 नाप्रमाणानां लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चि-
 त्तिष्ठति । नारूप्यसमापत्तयः कुतश्चिदागच्छन्ति । न कश्चिद्गच्छन्ति
 न कश्चित्तिष्ठन्ति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते नारूप्यसमापत्तीनां
 प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति ।
 नारूप्यसमापत्तीनां तथता कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति
 न कश्चित्तिष्ठति । नारूप्यसमापत्तीनां स्वभावः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । नारूप्यसमापत्तीनां लक्षणं
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न विमोक्षाः
 कुतश्चिदागच्छन्ति । न कश्चिद्गच्छन्ति न कश्चित्तिष्ठन्ति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते विमोक्षाणां प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न
 कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न विमोक्षाणां तथता कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न विमोक्षाणां लक्षणं
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । नाऽनुपूर्व-
 विहार समापत्तयः कुतश्चिदागच्छन्ति । न कश्चिद्गच्छन्ति न कश्चि-
 त्तिष्ठन्ति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते नवानुपूर्वविहार समापत्तीनां
 प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति ।
 न नवानुपूर्वविहार समापत्तीनां तथता कुतश्चिदागच्छति । न

कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न नवानुपूर्वविहार समापत्तीनां
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न नवानुपूर्वविहार समापत्तीनां लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोच-
 मुखानि कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति न कचित्तिष्ठन्ति ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानां
 प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानां तथता कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न शून्यतानिमित्ता-
 प्रणिहितविमोचमुखानां स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । न शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानां
 लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 नाऽभिज्ञाः कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति न कचित्तिष्ठन्ति ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते अभिज्ञानां प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाभिज्ञानां तथता कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाभिज्ञानां स्वभावः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाभिज्ञानां
 लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न समाधयः कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति न कचित्तिष्ठन्ति ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते समाधीनां प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न समाधीनां तथता कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न समाधीनां स्वभावः

कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न समाधीनां
 लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न
 धारणीमुखानि कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति न कचि-
 त्तिष्ठन्ति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते धारणीमुखानां प्रकृतिः
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न धारणी-
 मुखानां तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न धारणीमुखानां स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचित्तिष्ठति । न धारणीमुखानां लक्षणं कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न दशतथागतबलानि न
 कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति न कचित्तिष्ठन्ति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते दशानां तथागतबलानां प्रकृतिः कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न दशानां तथागत-
 बलानां तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न दशानां तथागतबलानां स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न दशानां तथागतबलानां लक्षणं
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न चत्वारि-
 वैशारद्यानि कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति न कचित्तिष्ठन्ति ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते वैशारद्यानां प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न वैशारद्यानां तथता कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । न वैशारद्यानां
 स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति ।
 न वैशारद्यानां लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न

कचिन्निष्ठति । न चतस्रः प्रतिषम्विदः कुतश्चिदागच्छन्ति ।
 न कचिद्गच्छन्ति न कचिन्निष्ठन्ति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 चतस्रणां प्रतिषम्विदां प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति
 न कचिन्निष्ठति । न चतस्रणां प्रतिषम्विदां तथता कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न चतस्रणां
 प्रतिषम्विदां स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचिन्निष्ठति । न चतस्रणां प्रतिषम्विदां लक्षणं कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न महाकरुणा कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 महाकरुणायाः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचिन्निष्ठति । न महाकरुणायास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न
 कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न महाकरुणायाः स्वभावः कुत-
 श्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । न महाकरुणाया
 लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।
 नाष्टादशावेणिकाबुद्धधर्माः कुतश्चिदागच्छन्ति । न कचिद्गच्छन्ति
 न कचिन्निष्ठन्ति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते आवेणिकबुद्धधर्माणां
 प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।
 नावेणिकबुद्धधर्माणां तथता कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न
 कचिन्निष्ठति । नावेणिकबुद्धधर्माणां स्वभावः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति । नावेणिकबुद्धधर्माणां लक्षणं
 कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचिन्निष्ठति ।

, न सुभूते धर्मधातुः कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न

कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते धर्मधातोः प्रकृतिः
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न धर्म-
 धातोस्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति ।
 न धर्मधातोः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न
 कश्चित्तिष्ठति । न धर्मधातोर्लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न
 कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न सुभूते तथता कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते
 तथतायाः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चि-
 त्तिष्ठति । न तथतायास्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति
 न कश्चित्तिष्ठति । न तथतायाः स्वभावः कुतश्चिदागच्छति ।
 न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न तथतायार्लक्षणं कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न भूतकोटिः
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते भूतकोटेः प्रकृतिः कुतश्चिदागच्छति । न
 कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न भूतकोटेस्तथता कुतश्चिदा-
 गच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न भूतकोटेः स्वभावः
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । न भूत-
 कोटेर्लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति ।
 न सुभूते अचिन्त्यधातुः कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न
 कश्चित्तिष्ठति । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते ऽचिन्त्यधातो प्रकृतिः
 कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति । नाऽचिन्त्य-
 धातोस्तथता कुतश्चिदागच्छति । न कश्चिद्गच्छति न कश्चित्तिष्ठति ।

2013

गच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाऽसंस्कृतस्य स्वभावः
कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । नाऽसंस्कृतस्य
लक्षणं कुतश्चिदागच्छति । न कचिद्गच्छति न कचित्तिष्ठति । एवं
तस्य महायानस्य नागतिर्दृश्यते न गतिर्दृश्यते न स्थानं दृश्यते ।

यदपि सुभूतेरेवमाह । नाप्यस्य यानस्य पूर्वान्त उपलभ्यते ।
नापरान्त उपलभ्यते । न मध्य उपलभ्यते । अध्वसमतानामेदं
यानं महायानं । तस्मान्महायानमित्युच्यते । इति । एवमेतत् सुभूते
एवमेतत् । नाप्यस्य यानस्य पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उप-
लभ्यते । न मध्य उपलभ्यते । अध्वसमतानामेदं यानं तस्मान्महा-
यानमित्युच्यते । तत्कस्य हेतोस्तथा हि सुभूते अतीतोऽध्वाऽतीतेन
शून्यः । अनागतोऽध्वाऽनागतेन शून्यः । प्रत्युत्पन्नोऽध्वाप्रत्युत्पन्नेन
शून्यः । अध्वसमता अध्वसमतया शून्यः । महायानं महायानेन
शून्यः । बोधिसत्त्वो बोधिसत्त्वेन शून्यः । न सुभूते शून्यता एका न द्वे
न तिस्रः न चतस्रः न पञ्च न षट् न सप्त नाष्टौ न नव न दश
न पृथक् तस्मात् अध्वसमताया न मिदं बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां
नैवात्र समतोपलभ्यते । न विषमता । नैवात्र राग उपलभ्यते ।
न विरागः । न द्वेष उपलभ्यते नाऽद्वेषः । न मोह उपलभ्यते
नामोहः । न नामोपलभ्यते ना नाम । न संस्कृत उपलभ्यते
नाऽसंस्कृतः । न कुशलमुपलभ्यते नाऽकुशलं । न सावद्यमुपलभ्यते
नाऽनावद्यं । न साश्रवमुपलभ्यते नाऽनाश्रवं । न संक्लेशमुपलभ्यते
न निक्लेशं । न लौकिकमुपलभ्यते न लोकोत्तरं । नोत्पाद्य उपलभ्यते
न निरोधं । न संक्लेशमुपलभ्यते न व्यवदानं । नैवात्र नित्यमुपलभ्यते

नाऽनित्यं । न सुखमुपलभ्यते न दुःखं । नात्मोपलभ्यते नाऽमात्मा ।
न शान्तमुपलभ्यते नाऽशान्तं । न कामधातुरुपलभ्यते न काम-
धातुसमतिक्रमः । न रूपधातुरुपलभ्यते न रूपधातुसमतिक्रमः ।
नारूप्यधातुरुपलभ्यते नारूप्यधातुसमतिक्रमः । न संसार उपलभ्यते
न निर्वाणं । तत्कस्य हेतोस्तथाह्यस्य स्वभावो नोपलभ्यते ।

अतीतं सुभूते रूपमतीते न रूपेण शून्यं तत्कस्य हेतोर्न हि
शून्यतायामतीतं रूपमुपलभ्यते । शून्यतैव तावच्छून्याशून्यतया
नोपलभ्यते कुतः पुनः शून्यतायामतीतं रूपमुपलभ्यते । अतीता
वेदना अतीतया वेदनयाशून्या । तत्कस्य हेतोर्न हि शून्यताया-
मतीता वेदनोपलभ्यते । शून्यतैव तावच्छून्याशून्यतया नोपलभ्यते
कुतः पुनः शून्यतायामतीतो वेदनोपलभ्यते । अतीता संज्ञा
अतीतया संज्ञया शून्या । तत्कस्य हेतोर्न हि शून्यतायामतीता
संज्ञोपलभ्यते । शून्यतैव तावच्छून्याशून्यतया नोपलभ्यते । कुतः
पुनः शून्यतायामतीता संज्ञोपलभ्यते । अतीताः संस्काराः अतीतैः
संस्कारैः शून्या तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते शून्यतायामतीताः
संस्कारा उपलभ्यन्ते । शून्यतैव तावच्छून्याशून्यतया नोपलभ्यते ।
कुतः पुनः शून्यतायामतीताः संस्कारा उपलभ्यन्ते । अतीतं
विज्ञानमतीते न विज्ञानेन शून्यं । तत्कस्य हेतोर्न हि शून्यताया-
मतीतं विज्ञानमुपलभ्यते । शून्यतैव तावच्छून्याशून्यतया नोप-
लभ्यते । कुतः पुनः शून्यतायामतीतं विज्ञानमुपलभ्यते ।

अनागतं सुभूते रूपमनागते न रूपेण शून्यं । तत्कस्य हेतोर्न
हि शून्यतायामनागतं रूपमुपलभ्यते । शून्यतैव तावच्छून्याशून्य-

तथोपलभ्यते । कुतः पुनः शून्यतायामनागतं रूपमुपलभ्यते ।
 अनागता वेदना अनागतया वेदनया शून्या । तत्कस्य हेतोर्न हि
 शून्यतायामनागता वेदनोपलभ्यते । शून्यतैव तावच्छून्याशून्यतया
 नोपलभ्यते । कुतः पुनः शून्यतायामनागता वेदनोपलभ्यते ।
 अनागता संज्ञा अनागतया संज्ञया शून्या । तत्कस्य हेतोर्न हि
 सुभूते अनागता संज्ञोपलभ्यते । शून्यतैव तावच्छून्याशून्यतया-
 नोपलभ्यते । कुतः पुनः शून्यतायामनागता संज्ञोपलभ्यते ।
 अनागताः संस्काराः अनागतैः संस्कारैः शून्याः । तत्कस्य हेतोर्न
 हि सुभूते शून्यतायामनागताः संस्काराः उपलभ्यन्ते । शून्यतैव
 तावच्छून्याशून्यतया नोपलभ्यते । कुतः पुनः शून्यतायामनागताः
 संस्कारा उपलभ्यन्ते । अनागतं विज्ञानमनागते न विज्ञानेन शून्यं ।
 तत्कस्य हेतोर्न सुभूते शून्यतायामनागतं विज्ञानमुपलभ्यते शून्यतैव
 तावच्छून्याशून्यतया नोपलभ्यते । कुतः पुनः शून्यतायामनागतं
 विज्ञानमुपलभ्यते ।

प्रत्युत्पन्नं सुभूते रूपं प्रत्युत्पन्नेन रूपेण शून्यं । तत्कस्य हेतोर्न
 हि सुभूते शून्यतायां प्रत्युत्पन्नं रूपमुपलभ्यते । शून्यतैव तावच्छून्या-
 शून्यतया नोपलभ्यते । कुतः पुनः शून्यतायां प्रत्युत्पन्नं रूपमुप-
 लभ्यते । प्रत्युत्पन्ना वेदना प्रत्युत्पन्नया वेदनया शून्या । तत्कस्य
 हेतोर्न हि सुभूते शून्यतायां प्रत्युत्पन्नावेदनोपलभ्यते । शून्यतैव
 तावच्छून्याशून्यतया नोपलभ्यते । कुतः पुनः शून्यतायां प्रत्युत्पन्ना-
 वेदनोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्ना संज्ञा प्रत्युत्पन्नया संज्ञया शून्या ।
 तत्कस्य हेतोर्न हि शून्यतायां प्रत्युत्पन्ना संज्ञोपलभ्यते । शून्यतैव

तावच्छून्याशून्यतया नोपलभ्यते । कुतः पुनः शून्यतायां प्रत्युत्पन्ना
संज्ञोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नाः संस्काराः प्रत्युत्पन्नैः संस्कारैः शून्याः ।
तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते शून्यतायां प्रत्युत्पन्नाः संस्काराः
उपलभ्यन्ते । शून्यतैव तावच्छून्याशून्यतया नोपलभ्यते । कुतः पुनः
शून्यतायां प्रत्युत्पन्नाः संस्काराः उपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नं विज्ञानं
प्रत्युत्पन्नेन विज्ञानेन शून्यं । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते शून्यतायां
प्रत्युत्पन्नं विज्ञानमुपलभ्यते । शून्यतैव तावच्छून्याशून्यतया नोप-
लभ्यते । कुतः पुनः शून्यतायां प्रत्युत्पन्नं विज्ञानमुपलभ्यते ।

पूर्व्वान्ततः सुभूते दानपारमिता नोपलभ्यते । अपरान्ततो
दानपारमिता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतो दानपारमिता नोपलभ्यते ।
अध्वसमतायां दानपारमिता नोपलभ्यते । न सुभूते समताया-
मतीताध्वोपलभ्यते । न समतायामनागताध्वोपलभ्यते । न समतायां
प्रत्युत्पन्नाध्वोपलभ्यते । समतैव तावत् समतायां नोपलभ्यते ।
कुतः पुनः समतायामतीताध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोध्वोपलभ्यते ।
कुतः पुनः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्व्वान्ततः ग्रीलपारमिता
नोपलभ्यते । अपरान्ततः ग्रीलपारमितानोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतः
ग्रीलपारमिता नोपलभ्यते । अध्वसमतायां ग्रीलपारमिता
नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते समतायामतीतोऽध्वोप-
लभ्यते । न समतायामनागतोऽध्वोपलभ्यते । न समतायां
प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत् समतायां नोपलभ्यते ।
कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोध्वोपलभ्यते ।
कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्व्वान्ततः क्षान्तिपारमिता नोपलभ्यते ।

अपरान्ततः क्षान्तिपारमिता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतः क्षान्तिपारमिता नोपलभ्यते । अर्ध्वसमतायां क्षान्तिपारमिता नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । न समतायामनागतोऽध्वोपलभ्यते । न समतायां प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत् समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा उपलभ्यते । कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततो वीर्यपारमिता नोपलभ्यते । अपरान्ततो वीर्यपारमिता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतो वीर्यपारमिता नोपलभ्यते । अर्ध्वसमतायां वीर्यपारमिता नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । न समतायामनागतोऽध्वोपलभ्यते । न समतायां प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत् समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वोपलभ्यते । कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततो ध्यानपारमिता नोपलभ्यते । अपरान्ततो ध्यानपारमिता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतो ध्यानपारमिता नोपलभ्यते । अर्ध्वसमतायां ध्यानपारमिता नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोर्न हि सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । न समतायामनागतोऽध्वोपलभ्यते । न समतायां प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत् समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वोपलभ्यते । कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते प्रज्ञापारमिता नोपलभ्यते । अपरान्ततः प्रज्ञापारमिता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतः प्रज्ञापारमिता नोपलभ्यते । अर्ध्वसमतायां प्रज्ञापारमिता नोपलभ्यते । तत्कस्य

हेतोर्न हि सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । न समतायामनागतोऽध्वोपलभ्यते न समतायां प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत् समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वोपलभ्यते । कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।

पूर्व्वान्ततः सुभूते अध्यात्मशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततोऽध्यात्मशून्यता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतोऽध्यात्मशून्यता नोपलभ्यते । अथ समतायामध्यात्मशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वोपलभ्यते । न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत् समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वोपलभ्यते । कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्व्वान्ततः सुभूते बहिर्द्विशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततो बहिर्द्विशून्यता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतो बहिर्द्विशून्यता नोपलभ्यते । अथ समतायामध्यात्मबहिर्द्विशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वोपलभ्यते । न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वोपलभ्यते । कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्व्वान्ततः सुभूते अध्यात्मबहिर्द्विशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततोऽध्यात्मबहिर्द्विशून्यता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतोऽध्यात्मबहिर्द्विशून्यता नोपलभ्यते । अथ समतायामध्यात्मबहिर्द्विशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वोपलभ्यते । न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत् समतायां

नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतो-
 ऽनागतोऽध्वोपलभ्यते । कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः
 सुभूते शून्यताशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततः शून्यताशून्यता
 नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतः शून्यताशून्यता नोपलभ्यते । अथ्वसमतायां
 शून्यताशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते ।
 नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत् समतायां
 नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽना-
 गतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते महा-
 शून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततो महाशून्यता नोपलभ्यते ।
 प्रत्युत्पन्नतो महाशून्यता नोपलभ्यते । अथ्वसमतायां महाशून्यता
 नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा
 न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत् समतायां नोपलभ्यते ।
 कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनपगतोऽध्वा
 कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते परमार्थशून्यता
 नोपलभ्यते । अपरान्ततः परमार्थशून्यता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतः
 परमार्थशून्यता नोपलभ्यते । अथ्वसमतायां परमार्थशून्यता
 नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा
 न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत् समतायां नोपलभ्यते ।
 कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः
 प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते संस्कृतशून्यता नोपलभ्यते ।
 अपरान्ततः संस्कृतशून्यता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतः संस्कृतशून्यता
 नोपलभ्यते । अथ्वसमतायां संस्कृतशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते

समतायामतीतोऽधोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽधोप-
लभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समताया-
मतीतोऽधोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽधोप-
लभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते ऽसंस्कृतशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततो-
ऽसंस्कृतशून्यता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतोऽसंस्कृतशून्यता नोपलभ्यते ।
अध्वसमतायामसंस्कृतशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समताया-
मतीतोऽधोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽधोपलभ्यते ।
समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतो-
ऽधोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽधोपलभ्यते ।
पूर्वान्ततः सुभूते अत्यन्तशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततोऽत्यन्त-
शून्यता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतोऽत्यन्तशून्यता नोपलभ्यते । अध्व-
समतायामत्यन्तशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतो-
ऽधोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽधोपलभ्यते । समतैव
तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽधोप-
लभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽधोपलभ्यते । पूर्वान्ततः
सुभूते ऽनवरायशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततोऽनवरायशून्यता
नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतोऽनवरायशून्यता नोपलभ्यते । अध्वसम-
तायामनवरायशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतो-
ऽधोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽधोपलभ्यते । समतैव
तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽधोप-
लभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽधोपलभ्यते । पूर्वान्ततः
सुभूते ऽनवकारशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततोऽनवकारशून्यता

नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतोऽनवकारशून्यता नोपलभ्यते । अथ्वसम-
 तायामनवकारशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतो-
 ऽध्वोपलभ्यते । नानागतो न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव
 तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते ।
 कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते
 प्रकृतिशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततः प्रकृतिशून्यता नोपलभ्यते ।
 प्रत्युत्पन्नतः प्रकृतिशून्यता नोपलभ्यते । अथ्वसमतायां प्रकृति-
 शून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते ।
 नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां
 नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतो-
 ऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते
 सर्वधर्मशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततः सर्वधर्मशून्यता नोपलभ्यते ।
 प्रत्युत्पन्नतः सर्वधर्मशून्यता नोपलभ्यते । अथ्वसमतायां सर्वधर्म-
 शून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते ।
 नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां
 नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतो-
 ऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते
 स्वलक्षणशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततः स्वलक्षणशून्यता नोप-
 लभ्यते । प्रत्युत्पन्नतः स्वलक्षणशून्यता नोपलभ्यते । अथ्वसमतायां
 स्वलक्षणशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोप-
 लभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्
 समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते ।

कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते
 ऽनुपलम्भशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततोऽनुपलम्भशून्यता नोप-
 लभ्यते । प्रत्युत्पन्नतोऽनुपलम्भशून्यता नोपलभ्यते । अध्वसमताया-
 ऽनुपलम्भशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोप-
 लभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्-
 समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते ।
 कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते
 अभावशून्यता नोपलभ्यते । अपरान्ततोऽभावशून्यता नोपलभ्यते ।
 प्रत्युत्पन्नतोऽभावशून्यता नोपलभ्यते । अध्वसमतायामभावशून्यता
 नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नानागतो-
 ऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते ।
 कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः
 प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते स्वभावशून्यता नोपलभ्यते ।
 अपरान्ततः स्वभावशून्यता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतः स्वभावशून्यता
 नोपलभ्यते । अध्वसमतायां स्वभावशून्यता नोपलभ्यते । न सुभूते
 समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोप-
 लभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः सम-
 तायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नो-
 ऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते ऽभावस्वभावशून्यता नोपलभ्यते ।
 अपरान्ततोऽभावस्वभावशून्यता नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतोऽभाव-
 स्वभावशून्यता नोपलभ्यते । अध्वसमतायामभावस्वभावशून्यता नोप-
 लभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा

न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते ।
कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः
प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।

पूर्वान्ततः सुभूते स्मृत्युपस्थानानि नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततः
स्मृत्युपस्थानानि नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतः स्मृत्युपस्थानानि नोपलभ्यन्ते ।
अध्वसमतायां स्मृत्युपस्थानानि नोपलभ्यन्ते । न सुभूते समताया-
मतीतोऽध्वोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।
समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतो-
ऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।
पूर्वान्ततः सुभूते सम्यक्प्रहाणानि नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततः
सम्यक्प्रहाणानि नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतः सम्यक्प्रहाणानि नोप-
लभ्यन्ते । अध्वसमतायां सम्यक्प्रहाणानि नोपलभ्यन्ते । न सुभूते
समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नो-
ऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः
समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नो-
ऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते ऋद्धिपादा नोपलभ्यन्ते ।
अपरान्ततः ऋद्धिपादा नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतः ऋद्धिपादा
नोपलभ्यन्ते । अध्वसमतायामृद्धिपादा नोपलभ्यन्ते । न सुभूते
समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोप-
लभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समताया-
मतीताध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।
पूर्वान्ततः सुभूते इन्द्रियाणि नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततः इन्द्रियाणि
नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतः इन्द्रियाणि नोपलभ्यन्ते । अध्वसमतायां-

मिन्द्रियाणि नोपलभ्यन्ते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते ।
 नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां
 नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतो-
 ऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते बलानि
 नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततो बलानि नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतो बलानि
 नोपलभ्यन्ते । श्रद्धासमतायां बलानि नोपलभ्यन्ते । न सुभूते
 समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोप-
 लभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समताया-
 मतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोप-
 लभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते बोध्यङ्गानि नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततो
 बोध्यङ्गानि नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतो बोध्यङ्गानि नोपलभ्यन्ते ।
 श्रद्धासमतायां बोध्यङ्गानि नोपलभ्यन्ते । न सुभूते समतायामतीतो-
 ऽध्वोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव
 तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोप-
 लभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः
 सुभूते आर्याष्टाङ्गमार्गो नोपलभ्यते । अपरान्ततः आर्याष्टाङ्गमार्गो
 नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नत आर्याष्टाङ्गमार्गो नोपलभ्यते । श्रद्धासम-
 तायामार्याष्टाङ्गमार्गो नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतो-
 ऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव
 तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते ।
 कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते
 आर्यसत्यानि नोपलभ्यन्ते । अपरान्तत आर्यसत्यानि नोपलभ्यन्ते ।

प्रत्युत्पन्नत आर्य्यसत्यानि नोपलभ्यन्ते । अथसमतायामार्य्यसत्यानि
 नोपलभ्यन्ते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतो-
 ऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते ।
 कुत पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः
 प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते ध्यानानि नोपलभ्यन्ते ।
 अपरान्ततो ध्यानानि नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतो ध्यानानि नोप-
 लभ्यन्ते । अथसमतायां ध्यानानि नोपलभ्यन्ते । न सुभूते
 समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोप-
 लभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समताया-
 मतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोप-
 लभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते अप्रमाणानि नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततो
 ऽप्रमाणानि नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतोऽप्रमाणानि नोपलभ्यन्ते ।
 अथसमतायामप्रमाणानि नोपलभ्यन्ते । न सुभूते समतायामती-
 तोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।
 समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतो-
 ऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।
 पूर्वान्ततः सुभूते आरूप्यसमापत्तयो नोपलभ्यन्ते । अपरान्तत
 आरूप्यसमापत्तयो नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नत आरूप्यसमापत्तयो
 नोपलभ्यन्ते । अथसमतायामारूप्यसमापत्तयो नोपलभ्यन्ते । न सुभूते
 समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोप-
 लभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समताया-
 मतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।

पूर्वान्ततः सुभूते अष्टौ विमोक्षा नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततोऽष्टौ विमोक्षा नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतोऽष्टौ विमोक्षा नोपलभ्यन्ते । अध्वसमतायामष्टौ विमोक्षा नोपलभ्यन्ते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।

पूर्वान्ततः सुभूते नवानुपूर्वविहारसमापत्तयो नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततो नवानुपूर्वविहारसमापत्तयो नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतो नवानुपूर्वविहारसमापत्तयो नोपलभ्यन्ते । अध्वसमतायां नवानुपूर्वविहारसमापत्तयो नोपलभ्यन्ते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।

पूर्वान्ततः सुभूते शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततः शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतः शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि नोपलभ्यन्ते । अध्वसमतायां शून्यतानिमित्ताप्रणिहितविमोक्षमुखानि नोपलभ्यन्ते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।

पूर्वान्ततः सुभूते अभिज्ञानोपलभ्यते । अपरान्ततोऽभिज्ञानोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतोऽभिज्ञानोपलभ्यते । अध्वसमतायामभिज्ञा-

नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतो-
 ऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते ।
 कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः
 प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते समाधयो नोपलभ्यन्ते ।
 अपरान्ततः समाधयो नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतः समाधयो
 नोपलभ्यन्ते । अथ्वसमतायां समाधयो नोपलभ्यन्ते । न सुभूते
 समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोप-
 लभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समताया-
 मतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोप-
 लभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते धारणीमुखानि नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततो
 धारणीमुखानि नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतो धारणीमुखानि नोप-
 लभ्यन्ते । अथ्वसमतायां धारणीमुखानि नोपलभ्यन्ते । न सुभूते
 समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतोऽध्वा न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोप-
 लभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायाम-
 तीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।
 पूर्वान्ततः सुभूते दशतथागतबलानि नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततो
 दशतथागतबलानि नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतो दशतथागतबलानि
 नोपलभ्यन्ते । अथ्वसमतायां दशतथागतबलानि नोपलभ्यन्ते ।
 न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नानागतोऽध्वा न
 प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः
 समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नो-
 ऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते चत्वारिवैशारद्यानि नोपलभ्यन्ते ।

अपरान्ततश्चत्वारि वैशारद्यानि नोपलभ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतश्चत्वारि
 वैशारद्यानि नोपलभ्यन्ते । अध्वसमतायां चत्वारि वैशारद्यानि
 नोपलभ्यन्ते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽना-
 गतोऽध्वान प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोप-
 लभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतो-
 ऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते चतस्रः प्रति-
 सन्विदो नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततश्चतस्रः प्रतिसन्विदो नोपलभ्यन्ते ।
 प्रत्युत्पन्नतश्चतस्रः प्रतिसन्विदो नोपलभ्यन्ते । अध्वसमतायां चतस्रः
 प्रतिसन्विदो नोपलभ्यन्ते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते ।
 नाऽनागतोऽध्वान प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां
 नोपलभ्यते । कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतो-
 ऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते
 महाकरुणा नोपलभ्यते । अपरान्ततो महाकरुणा नोपलभ्यते ।
 प्रत्युत्पन्नतो महाकरुणा नोपलभ्यते । अध्वसमतायां महाकरुणा
 नोपलभ्यते । न सुभूते समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते । नाऽनागतो-
 ऽध्वान प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते ।
 कुतः पुनः समतायामतीतोऽध्वोपलभ्यते कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः
 प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते । पूर्वान्ततः सुभूते अष्टादशावेणिकाबुद्ध-
 धर्मा नोपलभ्यन्ते । अपरान्ततोऽष्टादशावेणिकाबुद्धधर्मा नोपल-
 भ्यन्ते । प्रत्युत्पन्नतोऽष्टादशावेणिकाबुद्धधर्मा नोपलभ्यन्ते । अध्व-
 समतायामष्टादशावेणिकाबुद्धधर्मा नोपलभ्यन्ते । न सुभूते सम-
 तायामतीतोऽध्वोपलभ्यन्ते । नाऽनागतो न प्रत्युत्पन्नोऽध्वोपलभ्यते ।

समतैव तावत्समतायां नोपलभ्यते । कुतः पुनः समताया-
मतीतोऽध्वोपलभ्यते । कुतोऽनागतोऽध्वा कुतः प्रत्युत्पन्नो-
ऽध्वोपलभ्यते ।

पुनरपरं सुभूते पूर्वान्ततः पृथग्जनो नोपलभ्यते । अपरा-
न्ततः पृथग्जनो नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतः पृथग्जनो नोपलभ्यते ।
अध्वसमतायां पृथग्जनो नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोः सत्त्वाऽनुप-
लभितामुपादाय । पुनरपरं सुभूते पूर्वान्ततः आवको नोप-
लभ्यते । अपरान्ततः आवको नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतः आवको
नोपलभ्यते । अध्वसमतायां आवको नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोः
सत्त्वाऽनुपलभितामुपादाय । पुनरपरं सुभूते पूर्वान्ततः प्रत्येक-
बुद्धो नोपलभ्यते । अपरान्ततः प्रत्येकबुद्धो नोपलभ्यते । प्रत्युत्प-
न्नतः प्रत्येकबुद्धो नोपलभ्यते । अध्वसमतायां प्रत्येकबुद्धो नोप-
लभ्यते । तत्कस्य हेतोः सत्त्वानुपलभितामुपादाय । पुनरपरं सुभूते
पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपलभ्यते । अपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोप-
लभ्यते । प्रत्युत्पन्नतो बोधिसत्त्वो नोपलभ्यते । अध्वसमतायां
बोधिसत्त्वो नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोः सत्त्वानुपलभितामुपा-
दाय । पुनरपरं सुभूते पूर्वान्ततस्तथागतो नोपलभ्यते । अपरा-
न्ततस्तथागतो नोपलभ्यते । प्रत्युत्पन्नतस्तथागतो नोपलभ्यते ।
अध्वसमतायां तथागतो नोपलभ्यते । तत्कस्य हेतोः सत्त्वानुप-
लभितामुपादाय । एवं खलु बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन प्रज्ञापार-
मितायां स्थित्वा त्रिष्वध्वसु शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञता परिपूरयि-
तव्या । इदं सुभूते बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य अध्वसमतानाम्-

महायानं । यच्च स्थित्वा बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सदेवमानुषासुरं लोकमभिभूय सर्वाकारज्ञतायां निर्याति ।

अथ खल्वायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतद्वोचत् । साधु साधु-
भगवन् यावत् सुभाषितमिदं भगवता बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां
अध्वसमतानाममहायानं । अत्र भगवन् महायाने शिञ्चित्वाऽतीतै-
रपि बोधिसत्त्वैर्महासत्त्वैः सर्वाकारज्ञता समनुप्राप्ता । अनागता
अपि भगवन् बोधिसत्त्वा महासत्त्वा अत्रैव महायाने शिञ्चित्वा
सर्वाकारज्ञता मनुप्राप्यन्ति । येऽपि ते भगवन्नेतर्हि दशसु दिक्षु
अप्रमेयासंख्येयेषु लोकधातुष्वपरिमाणं बोधिसत्त्वा महासत्त्वा-
स्तेष्वमहायाने शिञ्चित्वा सर्वाकारज्ञतामनुप्राप्नुवन्ति । तस्मात्तर्हि
भगवन् महायानमिदं बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां यदत्र अध्व-
समतानाम् । एवमुक्ते भगवानायुष्मन्तं सुभूतिमेतद्वोचत् । एव-
मेतत् सुभूते एवमेतत् । अत्र महायाने शिञ्चित्वाऽतीतानागत-
प्रत्युत्पन्नैस्तथागतैरर्हद्भिः सम्यक्सम्बुद्धैः सर्वाकारज्ञताऽनुप्राप्ता चानु-
प्राप्यते चानुप्राप्यते च ॥ ० ॥

शतसाहस्राः प्रज्ञापारमितायाः एकादशपरिवर्त्तः ॥ ० ॥

अथ द्वादशः परिवर्त्तः ।

अथ खलु पूर्णो मैत्रायणौ पुत्रो भगवन्तमेतदवोचत् । अयं भगवन् सुभूतिः स्वविरस्तथागतेनार्हता सम्यक्सम्बुद्धेन प्रज्ञापारमितायाः कृते अध्येषितः स महायानमुपदेष्टव्यमन्यते । अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतदवोचत् । माहैवायं भगवन् प्रज्ञापारमितामतिक्रम्यमहायानमुपदिशामि । भगवानाह । नोहौदं सुभूतेऽनुत्तमं त्वं सुभूते प्रज्ञापारमिताया महायानमुपदिशसि । तत्कस्य हेतोस्तथाहि सुभूते ये केचित् कुशला धर्माः आवकधर्मा वा प्रत्येकबुद्धधर्मा वा बोधिसत्त्वधर्मा वा बुद्धधर्मा वा सर्वे ते प्रज्ञापारमितायां संग्रहं समवसरणं गच्छन्ति । सुभूतिराह । कतमे भगवन् कुशलाधर्मा बोधिपक्षाः वा के धर्माश्च प्रत्येकबुद्धधर्माश्च बोधिसत्त्वधर्माश्च बुद्धधर्माश्च ये प्रज्ञापारमितायां संग्रहं समवसरणं गच्छन्ति । भगवानाह । तद्यथा चत्वारि कृत्युपस्थानानि । चत्वारि सम्यक्संज्ञाणानि । चत्वार ऋद्धिपादाः । पञ्चेन्द्रियाणि । पञ्चवसानानि । सप्तबोध्यङ्गानि । आर्याष्टाङ्गोमार्गः । चत्वार्यार्यसत्यानि । शून्यतानिमित्ताप्रणिहित विमोक्षमुखानि । चत्वारि ध्यानानि । चत्वार्यर्थप्रमाणानि । चतस्र आरूप्य समापत्तयः । वरुभिज्ञाः । दानपारमिता । शीलपारमिता । क्षान्तिपारमिता । वीर्यपारमिता । ध्यानपारमिता । प्रज्ञापारमिता । अध्यात्मशून्यता । वचिर्द्वाशून्यता । अध्यात्मवचिर्द्वाशून्यता । शून्यता-

शून्यता । महाशून्यता । परमार्थशून्यता । संस्कृतशून्यता । असंस्कृत-
 शून्यता । अत्यन्तशून्यता । अनवरागशून्यता । अनवकारशून्यता ।
 प्रकृतिशून्यता । सर्वधर्मशून्यता । स्वलक्षणशून्यता । अनुपलम्भ-
 शून्यता । अभावशून्यता । स्वभावशून्यता । अभावस्वभावशून्यता ।
 सर्वसमाधयः । सर्वधारणौमुखानि । दशतथागतबलानि । चत्वारि
 वैशारद्यानि । चतस्रः प्रतिसम्बिदः । महामैत्री । महाकरुणा ।
 महामुदिता । महोपेक्षा । अष्टादशावेणिकाबुद्धधर्माः । असंप्रमेय-
 धर्मता । महोपेक्षाविहारिता । इमे सुभूते कुशलाधर्मा बोधि-
 पचाः । आवकधर्माश्च प्रत्येकबुद्धधर्माश्च बोधिसत्त्वधर्माश्च बुद्ध-
 धर्माश्च ये प्रज्ञापारमितायां संग्रहं समवसरणं गच्छन्ति । यश्च
 सुभूते महायानं यश्च प्रज्ञापारमिता ध्यानपारमिता वीर्यपार-
 मिता चान्तिपारमिता शीलपारमिता दानपारमिता । यश्च रूपं
 या च वेदना या च संज्ञा ये च संस्काराः यश्च विज्ञानं यश्च चक्षुः
 यश्च रूपं यश्च चक्षुर्विज्ञानं यश्च चक्षुःसंस्पर्शो या च चक्षुःसंस्पर्श-
 प्रत्ययवेदना । यश्च ओत्रं यश्च शब्दो यश्च ओत्रविज्ञानं यश्च
 ओत्रसंस्पर्शो या च ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । यश्च घ्राणं यश्च गन्धो
 यश्च घ्राणविज्ञानं यश्च घ्राणसंस्पर्शो या च घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदना ।
 या च जिह्वा यश्च रसो यश्च जिह्वाविज्ञानं यश्च जिह्वासंस्पर्शो
 या च जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदना । यश्च कायो यश्च स्पर्शो यश्च काय-
 विज्ञानं यश्च कायसंस्पर्शो या च कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना । यश्च
 मनो ये च धर्मा यश्च मनोविज्ञानं यश्च मनःसंस्पर्शो या च मनः-
 संस्पर्शप्रत्ययवेदना । या चाविद्या ये च संस्कारा यश्च विज्ञानं यश्च

नामरूपं यच्च षडायतनं यस्यस्पर्शा या च वेदना या च तृष्णा
 यच्चोपादानं यस्य भवो^० या च जातिर्यच्च जरामरणं । या च दान-
 पारमिता या च शीलपारमिता या च क्षान्तिपारमिता या च
 वीर्यपारमिता या च ध्यानपारमिता या च प्रज्ञापारमिता । या
 चाऽध्यात्मशून्यता या च बहिर्द्वीशून्यता या चाऽध्यात्मबहिर्द्वीशून्यता
 या च शून्यताशून्यता या च महाशून्यता या च परमार्थशून्यता
 या च संस्कृतशून्यता या चाऽसंस्कृतशून्यता या चाऽत्यन्तशून्यता
 या चाऽनवरागशून्यता या चाऽनवकारशून्यता या च प्रकृतिशून्यता
 या च सर्वधर्मशून्यता या च खलक्षणशून्यता या चाऽनुपलम्भशून्यता
 या चाऽभावशून्यता या च स्वभावशून्यता या चाऽभावस्वभावशून्यता ।
 यानि च स्मृत्युपस्थानानि या नि च सम्यक्प्रज्ञाणानि । ये चर्द्धि-
 पदाः । यानि चेन्द्रियाणि यानि च बलानि यानि च बोध्य-
 ज्ञानि यस्याख्याष्टाङ्गोमार्गः । यानि चार्य्यमत्यानि यानि च
 ध्यानानि यानि चाप्रमाणानि यास्यारूप्यसमापत्तयो यास्य षड्-
 भिज्ञाः । यानि चाष्टाभिधायतनानि । यानि दशकृत्स्नायतनानि ।
 येचाष्टौ विमोक्षाः । यास्य नवाऽनुपूर्वविहारसमापत्तयः । यस्य
 दुःखं यस्य समुदयो यस्य निरोधो यस्य मार्गः । यानि च शून्य-
 तानिमित्ताप्रणिहित विमोक्षमुखानि । ये च समाधयो यानि च
 धारणीमुखानि यानि च दश तथागतबलानि । यानि च चत्वारि
 वैशारद्यानि । यास्य चतस्रः प्रतिबन्धिदो या च महाकरुणा ये चा-
 ष्टादशावेष्टिकाबुद्धधर्माः । यस्य कामधातुः र्यसारूप्यधातुर्ये च कुप्रल-
 धर्माः ये च साम्प्रवाधर्माः ये चानाम्प्रवाधर्माः ये च लौकिकाधर्माः

ये च लोकोत्तराधर्माः ये च संस्कृतधर्माः ये चाऽसंस्कृतधर्माः यश्च
तथागतधर्मः । यश्च तथागतेन प्रवेशितो धर्मविनयो यश्च धर्मधा-
तुर्या च तथता या च भूतकोटि यश्चाचिन्त्योधातुर्यश्च निर्व्याणधातुः
सर्व्वं च एते धर्माः न संयुक्ता न विसंयुक्ताः । अरूपिणोऽनिदर्शना
अप्रतिष्ठा एकलक्षणा यदुता लक्षणाः । अनेन त्वं सुभूते पर्या-
येण प्रज्ञापारमिताया अनुलोमं महायानमुपदिशसि । तत्कस्य
हेतोर्न हि सुभूतेऽन्यन्महायानमन्या प्रज्ञापारमिता । इति हि
महायानस्य प्रज्ञापारमिता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महा-
यानमन्या ध्यानपारमिता । इति हि महायानस्य प्रज्ञापारमिता
चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्या वीर्यपारमिता । इति
हि महायानस्य वीर्यपारमिता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्य-
न्महायानमन्या क्षान्तिपारमिता । इति हि महायानस्य क्षान्ति-
पारमिता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्या शौलपार-
मिता । इति हि महायानस्य शौलपारमिता चादयमेतदद्वैधी-
कारं । नान्यन्महायानमन्या दानपारमिता । इति हि महायानस्य
दानपारमिता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्याऽध्यात्म-
शून्यता । इति हि महायानस्याध्यात्मशून्यता चादयमेतदद्वैधी-
कारं । नान्यन्महायानमन्या बहिर्दृशून्यता । इति हि महायानस्य
बहिर्दृशून्यता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्याऽध्यात्म-
बहिर्दृशून्यता । इति हि महायानस्याध्यात्मबहिर्दृशून्यता चाद-
यमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्या शून्यताशून्यता । इति हि
महायानस्य शून्यताशून्यता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायान-

मन्या महाशून्यता । इति हि महायानञ्च महाशून्यता चादय-
 मेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानं नान्यापरमार्थशून्यता । इति हि
 महायानञ्च परमार्थशून्यता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानं
 मन्या संस्कृतशून्यता । इति हि महायानञ्च संस्कृतशून्यता चादय-
 मेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्याऽसंस्कृतशून्यता । इति हि
 महायानञ्चासंस्कृतशून्यता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायान-
 मन्याऽत्यन्तशून्यता । इति हि महायानञ्चात्यन्तशून्यता चादय-
 मेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्याऽनवरागशून्यता । इति हि
 महायानञ्चानवरागशून्यता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायान-
 मन्याऽनवकारशून्यता । इति हि महायानञ्चानवकारशून्यता चाद-
 यमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्या प्रकृतिशून्यता । इति हि
 महायानञ्च प्रकृतिशून्यता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायान-
 मन्या सर्वधर्मशून्यता । इति हि महायानञ्च सर्वधर्मशून्यता
 चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्या खलक्षणशून्यता । इति
 हि महायानञ्च खलक्षणशून्यता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्य-
 न्महायानमन्याऽनुपलम्भशून्यता । इति हि महायानञ्चानुपलम्भ-
 शून्यता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्याऽभावशून्यता ।
 इति हि महायानञ्चाभावशून्यता चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्म-
 हायानं भान्यास्वभावशून्यता । इति हि महायानञ्च स्वभावशून्यता
 चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्याऽभावस्वभावशून्यता ।
 इति हि महायानञ्चाभावस्वभावशून्यता चादयमेतदद्वैधीकारं ।

नान्यन्महायानमन्यानि कृत्युपस्थानानि । इति हि महायानञ्च

स्मृत्युपस्थानानि चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्यानि
 सम्यक्प्रहाणानि । इति हि महायानस्य सम्यक्प्रहाणानि चादय-
 मेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्ये च्छट्पिपादाः । इति हि
 महायानस्य छट्पिपादाश्चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्या-
 नीन्द्रियाणि । इति हि महायानस्येन्द्रियाणि चादयमेतदद्वैधी-
 कारं । नान्यन्महायानमन्यानि बलानि । इति हि महायानस्य
 बलानि चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्यानि बोध्य-
 ज्ञानि । इति हि महायानस्य बोध्यज्ञानि चादयमेतदद्वैधीकारं ।
 नान्यन्महायानमन्य आर्याष्टाङ्गमार्गः । इति हि महायानस्य आ-
 र्याष्टाङ्गमार्गश्चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्यान्यार्यम-
 त्यानि । इति हि महायानस्यार्यमत्यानि चादयमेतदद्वैधीकारं ।
 नान्यन्महायानमन्यानि ध्यानानि । इति हि महायानस्य ध्यानानि
 चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्यान्यप्रमाणानि । इति हि
 महायानस्य प्रमाणानि चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्या
 आरूप्यसमापत्तयः । इति हि महायानस्यारूप्य समापत्तयश्चादय-
 मेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्येऽष्टौ विमोचाः । इति हि
 महायानस्य विमोचाश्चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्या
 नवानुपूर्वविहारसमापत्तयः । इति हि महायानस्यानुपूर्वविहार-
 समापत्तयश्चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्यानि शून्यता-
 निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि । इति हि महायानस्य शून्यता-
 निमित्ताप्रणिहितविमोचमुखानि चादयमेतदद्वैधीकारं । नान्य-
 न्महायानमन्या अभिज्ञा । इति हि महायानस्य अभिज्ञाश्चादयमेत-

दद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्ये समाधयः । इति हि महायानञ्च
 समाधयश्चादयमेतद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्यानि धारणी-
 मुखानि । इति हि महायानञ्च धारणीमुखानि चादयमेतद्वैधी-
 कारं । नान्यन्महायानमन्यानि दश तथागतबलानि । इति हि
 महायानञ्च तथागतबलानि चादयमेतद्वैधीकारं । नान्यन्महा-
 यानमन्यानि वैशारद्यानि । इति हि महायानञ्च वैशारद्यानि
 चादयमेतद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्याश्चतस्रः प्रतिसम्बिदः ।
 इति हि महायानञ्च प्रतिसम्बितश्चादयमेतद्वैधीकारं । नान्य-
 न्महायानमन्या महाकरुणा । इति हि महायानञ्च महा-
 करुणा चादयमेतद्वैधीकारं । नान्यन्महायानमन्येऽष्टादशावेणिका-
 बुद्धधर्माः । इति हि महायानञ्चावेणिकबुद्धधर्माश्चादयमेत-
 द्वैधीकारं ।

अनेन सुभूते पर्यायेण महायानमुपदिश्य प्रज्ञापारमितोप-
 दिष्टा भवति । प्रज्ञापारमितामुपदिश्य महायानमुपदिष्टं भवति ।
 अथायुष्मान् सुभूतिर्भगवन्तमेतद्वोचत् । अपि तु खलु पुनर्भगवन्
 पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपलभ्यते । अपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोप-
 लभ्यते । मध्यतोऽपि बोधिसत्त्वो नोपलभ्यते । रूपापर्यन्ततया
 बोधिसत्त्वापर्यन्तता वेदितव्या । वेदनाऽपर्यन्ततया बोधिसत्त्वा-
 पर्यन्तता वेदितव्या । संज्ञापर्यन्ततया बोधिसत्त्वापर्यन्तता वेदि-
 तव्या । संस्कारापर्यन्ततया बोधिसत्त्वापर्यन्तता वेदितव्या । विज्ञा-
 नापर्यन्ततया बोधिसत्त्वापर्यन्तता वेदितव्या । रूपं बोधिसत्त्व
 इत्येवमपि न संविद्यते नोपलभ्यते । वेदना बोधिसत्त्व इत्येवमपि

न संविद्यते नोपलभ्यते । संज्ञा बोधिसत्त्व इत्येवमपि न संविद्यते नोपलभ्यते । संस्कारा बोधिसत्त्व इत्येवमपि न संविद्यते नोपलभ्यते । विज्ञानं बोधिसत्त्व इत्येवमपि न संविद्यते नोपलभ्यते । एवमहं भगवन् सर्व्वेण सर्व्वं सर्व्वथा सर्व्वं बोधिसत्त्वमसमनुपपन्न-
नुपलभ्यमानः कतमं बोधिसत्त्वं कतस्यां प्रज्ञापारमितायामववदि-
द्याम्यनुशासिष्यामि । बोधिसत्त्वमेव तावत् सकलं न ममनुपपश्यामि
नोपलभे । तत् कतमं बोधिसत्त्वं कतमस्यां प्रज्ञापारमितायामव-
वदिद्याम्यनुशासिष्यामि । बोधिसत्त्वो महासत्त्व इति भगवन्मुच्यते
नाममाचमेतत् । यथा आत्मेति भगवन्मुच्यतेऽत्यन्तानभिनिर्वृत्त-
स्यात्मा । एवमेव भगवन् बोधिसत्त्वो महासत्त्व इत्युच्यतेऽत्यन्ता-
ऽनभिनिर्वृत्तस्य बोधिसत्त्वः । एवमभावस्वभावानां धर्माणां कतम-
त्तद्रूपं यदनभिनिर्वृत्तं । कतमासावेदनायाऽनभिनिर्वृत्ता । कत-
मासासंज्ञायाऽनभिनिर्वृत्ता । कतमेते संस्कारा येऽनभिनिर्वृत्ताः ।
कतमत्तदिज्ञानं यदनभिनिर्वृत्तं । यच्च भगवन्ननभिनिर्वृत्तं । न
तद्रूपं या चानभिनिर्वृत्ता न सावेदना । या चानभिनिर्वृत्ता न
सा संज्ञा । ये चानभिनिर्वृत्ता न ते संस्काराः । यदनभिनिर्वृत्तं
न तदिज्ञानं । तत् किमनभिनिर्वृत्तमनभिनिर्वृत्तायां प्रज्ञा-
पारमितायामववदिद्याम्यनुशासिष्यामि । न चान्यचानभिनिर्वृत्तो-
र्व्वो बोधिसत्त्वो महासत्त्व उपलभ्यते । यो बोधायचरेत् । स चेदेक-
निर्दिश्यमाने बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य चित्तं नावलीयते न संली-
यते न विप्रतिषारी भवति मानसं नोच्यति न संच्यति न
संचासमापाद्यते । चरत्ययं बोधिसत्त्वो महासत्त्वः प्रज्ञापारमितायां ।

अथायुष्मान् शारदतीपुत्र आयुष्मन्तं सुभूतिमेतदवोचत् । केन
कारणेनायुष्मन् सुभूते पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । अपरान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । केन कारणेना-
युष्मन् सुभूते रूपापर्यन्ततया बोधिसत्त्वापर्यन्तता वेदितव्या ।
वेदनापर्यन्ततया बोधिसत्त्वापर्यन्तता वेदितव्या । संज्ञापर्यन्त-
तया बोधिसत्त्वापर्यन्तता वेदितव्या । संस्कारापर्यन्ततया बोधि-
सत्त्वापर्यन्तता वेदितव्या । विज्ञानपर्यन्ततया बोधिसत्त्वापर्यन्तता
वेदितव्या । केन कारणेनायुष्मन् सुभूते रूपं बोधिसत्त्व इत्येवमपि
न संविद्यते नोपलभ्यते । वेदना बोधिसत्त्व इत्येवमपि न संविद्यते
नोपलभ्यते । संज्ञा बोधिसत्त्व इत्येवमपि न संविद्यते नोपलभ्यते ।
विज्ञानं बोधिसत्त्व इत्येवमपि न संविद्यते नोपलभ्यते । केन
कारणेनायुष्मन् सुभूते एवं वदस्येवमहं सर्व्वेण सर्व्वं सर्व्वथा सर्व्वं
बोधिसत्त्वमममनुपश्यन्ननुपलभमानः कतमं बोधिसत्त्वं कतमस्यां
प्रज्ञापारमितायामववदिष्टान्यनुशामिष्यामि । केन कारणेनायुष्मन्
सुभूते एवं वदमि बोधिसत्त्वमेव तावत् सकलं न ममनुपश्यामि
नोपलभे । कतमं बोधिसत्त्वं कतमस्यां प्रज्ञापारमितायामवदिष्टा-
म्यनुशामिष्यामि । केन कारणेनायुष्मन् सुभूते एवं वदमि बोधि-
सत्त्वो बोधिसत्त्व इति भगवन्मुच्यते । यावदेव नाममात्रमेतत् ।
केन कारणेनायुष्मन् सुभूते एवं वदमि यथा आत्मेत्युच्यते अत्य-
न्तानभिनिर्वृत्तस्यात्मा । एवमेव भगवन् बोधिसत्त्वो महामत्त्व
इत्युच्यते अत्यन्तानभिनिर्वृत्तस्य बोधिसत्त्वः । एवमभाव स्वभा-
वानां सर्व्वधर्माणां कतमत्तद्रूपं यदनभिनिर्वृत्तं । कतमा सा वेदना

याऽनभिनिर्वृत्ता । कतमा सा संज्ञा याऽनभिनिर्वृत्ता । कतमे ते संस्कारा येऽनभिनिर्वृत्ताः । कतम तद्विज्ञानं यदनभिनिर्वृत्तं । यदनभिनिर्वृत्तं न तद्रूपं । याऽनभिनिर्वृत्ता न सा वेदना । याऽनभिनिर्वृत्ता न सा संज्ञा । येऽनभिनिर्वृत्ता न ते संस्काराः । यदनभिनिर्वृत्तं न तद्विज्ञानं । केन कारणेन सुभूते एवं वदसि तत् किमनभिनिर्वृत्तमनभिनिर्वृत्तायां प्रज्ञापारमितायामववदि-
 श्याम्यनुशामिष्यामि । केन कारणेन सुभूते एवं नाऽन्यत्रानभि-
 निर्वृत्तैर्बोधिमत्त्व उपलभ्यते यो बोधाय चरेत् । केन कारणेन सुभूते एवं वदसि स चेदेवं निर्देश्यमाने बोधिमत्त्वस्य महामत्त्वस्य चित्तं नावलीयते न मलीयते न विप्रतिमारी भवति मानसं नोत्पस्यति न मंत्रस्यति न मंत्रासमापद्यते चरत्ययं बोधिमत्त्वो महामत्त्वः प्रज्ञापारमितायामिति । एवमुक्ते चायुष्मान् सुभूति-
 रायुष्मानं शारदतीपुत्रमेतदवोचत । मत्त्वामत्तयायुष्मच्छारदती-
 पुत्र पूर्वान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । मत्त्वविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । मत्त्वा स्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । मत्त्वामत्तयाऽपरान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । मत्त्वाऽन्य-
 तथा मत्त्वविविक्ततया मत्त्वास्वभावतया अपरान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । मत्त्वामत्तया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति । मत्त्वऽन्यतया मत्त्वविविक्ततया मत्त्वास्वभावतया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति ।
 तत्कस्य हेतोर्न द्वायुष्मच्छारदतीपुत्र मत्त्वामत्तयो मत्त्वऽन्यतायां मत्त्वविविक्ततायां मत्त्वास्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते नापरान्तो न मध्य उपलभ्यते । न चान्यामत्त्वामत्ताऽन्यामत्त्वऽन्यताऽन्यामत्त्व-

विविक्तताऽन्यासत्त्वास्त्रभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्यो-
 ऽपरान्तोऽन्यो मध्य इति ज्ञायुष्मच्छारदतीपुत्र या च सत्त्वासत्ता
 या च सत्त्वशून्यता या च सत्त्वविविक्तता या च सत्त्वस्त्रभावता यस्य
 पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यच्च मध्यं सर्वमेतदद्वयमद्वैधीकारं । रूपा-
 सत्तयायुष्मच्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूप-
 शून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपविविक्ततया पूर्वान्त-
 तो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपाऽस्त्रभावतया पूर्वान्ततो बोधि-
 सत्त्वो नोपैति । रूपसत्त्वयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूप-
 शून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपविविक्ततयाऽपरा-
 न्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपास्त्रभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो
 नोपैति । रूपासत्त्वया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपशून्यतया
 मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो
 नोपैति । रूपास्त्रभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य
 हेतोर्न ज्ञायुष्मच्छारदतीपुत्र रूपासत्तयो रूपशून्यतायां रूप-
 विविक्ततायां रूपास्त्रभावतायां पूर्वान्त उपसम्यते नापरान्त उप-
 सम्यते न मध्य उपसम्यते । न चान्यारूपासत्ताऽन्यारूपशून्यता-
 ऽन्यारूपविविक्तताऽन्यारूपास्त्रभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तो-
 ऽन्योऽपरान्तोऽन्येन मध्यं । इति ज्ञायुष्मच्छारदतीपुत्र या च रूपा-
 सत्ता या च रूपशून्यता या च रूपविविक्तता या च रूपास्त्रभा-
 वता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यच्च मध्यं सर्व-
 मेतदद्वयमद्वैधीकारं ।

वेदनासत्तया युष्मच्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।

वेदनाशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । वेदनाविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । वेदनाऽस्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । वेदनाऽसत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । वेदनाशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । वेदनाविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । वेदनाऽस्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । वेदनाऽसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । वेदनाशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । वेदनाविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ज्ञायुष्मञ्छारदतौ-
पुत्र वेदनाऽसत्तया वेदनाशून्यतायां वेदनाविविक्ततायां वेदना-
ऽस्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्य
उपलभ्यते । न चाऽन्यावेदनासत्ताऽन्यावेदनाशून्यताऽन्यावेदनावि-
विक्तताऽन्यावेदनाऽस्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽप-
रान्तोऽन्यमध्यं । इति ज्ञायुष्मञ्छारदतौपुत्र या च वेदनाऽसत्ता
या च वेदनाशून्यता या च वेदनाविविक्ततो या च वेदनाऽस्वभा-
वतायस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो या च मध्यं
सर्वमेतददयमद्वैधीकारं ।

संज्ञाऽसत्तायायुष्मञ्छारदतौपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
संज्ञाशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । संज्ञाविविक्ततया
पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । संज्ञाऽस्वभावतया पूर्वान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । संज्ञासत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
संज्ञाशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । संज्ञाविविक्ततया-
ऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । संज्ञाऽस्वभावतयाऽपरान्ततो

बोधिसत्त्वो नोपैति । संज्ञाऽसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 संज्ञाशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । संज्ञाविविक्ततया
 मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । संज्ञाऽस्वभावतया मध्यतो बोधि-
 सत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्छारदतौपुत्र संज्ञाऽसत्तायां
 संज्ञाशून्यतायां संज्ञाविविक्ततायां संज्ञाऽस्वभावतायां पूर्वान्त
 उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चाऽन्य
 संज्ञाऽसत्ताऽन्या संज्ञाशून्यताऽन्या संज्ञाविविक्तताऽन्या संज्ञाऽस्व-
 भावता । अन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्या मध्यं ।
 इति ह्यायुष्मञ्छारदतौपुत्र या च संज्ञाऽसत्ता या च संज्ञाशून्यता
 या च संज्ञाविविक्तता या च संज्ञाऽस्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य
 पूर्वान्तो यस्याऽपरान्तो यस्य मध्यं सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारं ।

संस्काराऽसत्तयायुष्मञ्छारदतौपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो
 नोपैति । संस्कारशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 संस्कारविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । संस्काराऽ-
 स्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । संस्कारासत्तयाऽ-
 परान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । संस्कारशून्यतयाऽपरान्ततो बोधि-
 सत्त्वो नोपैति । संस्कारविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 संस्काराऽस्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वा नोपैति । संस्कारा-
 सत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । संस्कारशून्यतया मध्यतो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । संस्कारविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो
 नोपैति । संस्काराऽस्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्छारदतौपुत्र संस्काराऽसत्तयां संस्कारशून्य-

तायां संस्कारविविक्ततायां संस्कारास्वभावतायां पूर्वान्त उप-
लभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चाऽप्या
संस्काराऽसत्ताऽन्या संस्कारशून्यताऽन्या संस्कारविविक्तताऽन्या
संस्काराऽस्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तो-
ऽन्यममध्यं । इति द्वायुग्मञ्कारद्वतीपुत्र । या च संस्कारासत्ता
या च संस्कारशून्यता या च संस्कारविविक्तता या च संस्काराऽ-
स्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यच्च मध्यं
मर्ब्वमेतद्वयमद्वैधीकारं ।

विज्ञानाऽसत्तयायुग्मञ्कारद्वतीपुत्र पूर्वान्तो बोधिसत्त्वो
नोपैति । विज्ञानशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
विज्ञानविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । विज्ञाना-
स्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । विज्ञानासत्तयाऽ-
परान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । विज्ञानशून्यतयाऽपरान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । विज्ञानविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो
नोपैति । विज्ञानास्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
विज्ञानासत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । विज्ञानशून्यतया
मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । विज्ञानविविक्ततया मध्यतो बोधि-
सत्त्वो नोपैति । विज्ञानाऽस्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
तत्कस्य हेतोर्न द्वायुग्मञ्कारद्वतीपुत्र विज्ञानासत्तायां विज्ञानशून्य-
तायां विज्ञानविविक्ततायां विज्ञानास्वभावतायां पूर्वान्त उप-
लभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । पराऽन्या
विज्ञानाऽसत्ताऽन्या विज्ञानशून्यताऽन्या विज्ञानविविक्ततोऽन्या

विज्ञानाऽस्वभावतोऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यं । इति क्षायुष्मञ्छारदतीपुत्र या च विज्ञानाऽसत्ता या च विज्ञानशून्यता या च विज्ञानविविक्तता या च विज्ञानाऽस्वभावता यश्च बोधिसत्त्वो यश्च पूर्वान्तो यश्चापरान्तो यश्च मध्यं सर्वमेतददयमद्वैधौकारं ।

चक्षुरसत्तयायुष्मञ्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुर्विविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुरस्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुरसत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुर्विविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुरस्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुरसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुर्विविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुरस्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न क्षायुष्मञ्छारदतीपुत्र चक्षुरसत्तायां चक्षुःशून्यतायां चक्षुर्विविक्ततायां चक्षुरस्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते न चान्या चक्षुरसत्ताऽन्या चक्षुःशून्यताऽन्या चक्षुर्विविक्तताऽन्या चक्षुरस्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्येः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यं । इति क्षायुष्मञ्छारदतीपुत्र या च चक्षुरसत्ता या च चक्षुःशून्यता या च चक्षुर्विविक्तता या च चक्षुरस्वभावता यश्च बोधिसत्त्वो यश्च पूर्वान्तो यश्चापरान्तो यश्च मध्यं सर्वमेतददयमद्वैधौकारं ।

ओचासत्तयायुष्मञ्कारदत्तौपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 ओचशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचविविक्ततया
 पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचास्वभावतया पूर्वान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचासत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 ओचशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचविविक्ततयाऽ-
 परान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचास्वभावतयाऽपरान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचासत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 ओचशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचविविक्ततया
 मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचास्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो
 नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्कारदत्तौपुत्र ओचासत्तायां
 ओचशून्यतायां ओचविविक्ततायां ओचास्वभावतायां पूर्वान्त
 उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न
 चान्या ओचासत्ताऽन्या ओचशून्यताऽन्या ओचविविक्तताऽन्या
 ओचास्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यं । इति
 ह्यायुष्मञ्कारदत्तौपुत्र या च ओचासत्ता या च ओचशून्यता या
 च ओचविविक्तता या च ओचास्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य
 पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यस्य मध्यं सर्वमेतद्वदयमद्वैधीकारं ।

प्राणासत्तयायुष्मञ्कारदत्तौपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 प्राणशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । प्राणविविक्ततया
 पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । प्राणास्वभावतया पूर्वान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । प्राणासत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 प्राणशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । प्राणविविक्ततयाऽ-

परान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राणास्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राणासत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राणशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राणविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राणाऽस्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्कारदत्तौपुत्र घ्राणासत्तायां घ्राणशून्यतायां घ्राणविविक्ततायां घ्राणास्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्या घ्राणासत्ताऽन्या घ्राणशून्यताऽन्या घ्राणविविक्तताऽन्या घ्राणास्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्याऽपरान्तोऽन्यमध्यं । इति ह्यायुष्कारदत्तौपुत्र या च घ्राणासत्ता या च घ्राणशून्यता या च घ्राणविविक्तता या च घ्राणास्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यस्य मध्यं सर्वमेतद्वयमदैधौकारं ।

जिह्वासत्तयायुष्कारदत्तौपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाऽस्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वासत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाऽस्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाऽसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाऽस्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्कारदत्तौपुत्र जिह्वाऽ-

सत्तायां जिह्वाशून्यतायां जिह्वाविविक्ततायां जिह्वाऽस्त्रभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्या जिह्वाऽसत्ताऽन्या जिह्वाशून्यताऽन्या जिह्वाविविक्तताऽन्या जिह्वाऽस्त्रभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यं । इति ह्यायुष्मञ्कारदत्तौपुत्र या च जिह्वाऽसत्ता या च जिह्वाशून्यता या च जिह्वाविविक्तता या च जिह्वाऽस्त्रभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यस्य मध्यं सर्वमेतद्वयमद्वैधौकारं ।

कायाऽसत्तयायुष्मञ्कारदत्तौपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायाऽस्त्रभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायाऽसत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायाऽस्त्रभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायाऽसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायास्त्रभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्कारदत्तौपुत्र कायाऽसत्तायां कायशून्यतायां कायविविक्ततायां कायाऽस्त्रभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्या कायाऽसत्ताऽन्या कायशून्यताऽन्या कायविविक्तताऽन्या कायस्त्रभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यं । इति

ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र या च कायासत्ता या च कायशून्यता या च कायविविक्तता या च कायस्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यस्य मध्यं सर्वमेतद्द्वयमद्वैधीकारं ।

मनोऽसत्तयायुष्मञ्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनःशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोऽस्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोऽसत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनःशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोऽस्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोऽसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनःशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोऽस्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र मनोऽसत्तायां मनःशून्यतायां मनोविविक्ततायां मनोऽस्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चाऽन्या मनोऽसत्ताऽन्या मनःशून्यताऽन्या मनोविविक्तताऽन्या मनोऽस्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्ततोऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यं । इति ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र या च मनोऽसत्ता या च मनःशून्यता या च मनोविविक्तता या च मनोऽस्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यस्य मध्यं सर्वमेतद्द्वयमद्वैधिकारं ।

रूपासत्तयायुष्मञ्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपाविविक्ततया

पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपास्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपाऽसत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपास्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपासत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । रूपास्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्माञ्छारदतीपुत्र रूपासत्तायां रूपशून्यतायां रूपविविक्ततायां रूपास्वभावतायां पूर्वान्त उपसृज्यते । नापरान्त उपसृज्यते । न मध्यमुपसृज्यते । न चाऽन्या रूपाऽसत्ताऽन्या रूपशून्यताऽन्या रूपविविक्तताऽन्या रूपास्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यं । इति ह्यायुष्माञ्छारदतीपुत्र या च रूपासत्ता या च रूपशून्यता या च रूपविविक्तता या च रूपास्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यस्य मध्यं सर्वमेतदद्वयमद्वेधीकारं ।

शब्दासत्तयायुष्माञ्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । शब्दशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । शब्दविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । शब्दास्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । शब्दाऽसत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । शब्दशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । शब्दविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । शब्दास्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । शब्दासत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो

नोपैति । शब्दशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । शब्द-
विविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । शब्दास्त्रभावतया मध्यतो
बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र
शब्दासत्तायां शब्दशून्यतायां शब्दविविक्ततायां शब्दास्त्रभावतायां
पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते ।
न चाऽन्या शब्दाऽसत्ताऽन्या शब्दशून्यताऽन्या शब्दविविक्तताऽन्या
शब्दाऽस्त्रभावतान्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमर्थं ।
इति ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र या च शब्दाऽसत्ता या च शब्द-
शून्यता या च शब्दविविक्तता या च शब्दास्त्रभावता यस्य
बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यस्य मध्यं सर्वमेतद्वय-
मद्वैधीकारं ।

गन्धासत्तयायुष्मञ्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
गन्धशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । गन्धविविक्ततया
पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । गन्धास्त्रभावतया पूर्वान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । गन्धासत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
गन्धशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । गन्धविविक्ततयाऽप-
रान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । गन्धस्त्रभावतयाऽपरान्ततो बोधि-
सत्त्वो नोपैति । गन्धासत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
गन्धशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । गन्धविविक्ततया
मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । गन्धास्त्रभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो
नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र गन्धासत्तायां
गन्धशून्यतायां गन्धविविक्ततायां गन्धास्त्रभावतायां पूर्वान्त

उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चा
ऽन्यागन्धासत्त्वाऽन्यागन्धशून्यताऽन्यागन्धविविक्तताऽन्यागन्धस्वभावता ।
अन्या बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्यो परान्तोऽन्यमध्यं । इति ज्ञायु-
ष्मञ्छारदतीपुत्र या च गन्धासत्ता या च गन्धशून्यता या च
गन्धविविक्तता या च गन्धास्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो
यस्यापरान्तो यस्य मध्यं । सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारं ।

रसासत्तयायुष्मञ्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
रसशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रसविविक्ततया
पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रसास्वभावतया पूर्वान्ततो नोपैति ।
रसास्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रसासत्तया-
ऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रसशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो
नोपैति । रसविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रसा-
स्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । रससत्तया मध्यतो
बोधिसत्त्वो नोपैति । रसशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
रसविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । रसास्वभावतया
मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ज्ञायुष्मञ्छारदतीपुत्र
रसासत्तायां रसशून्यतायां रसविविक्ततायां रसास्वभावतायां
पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते ।
न चान्यारसासत्ताऽन्यारसशून्यताऽन्यारसविविक्तताऽन्यारसास्वभावता
ऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यं इति ज्ञायु-
ष्मञ्छारदतीपुत्र या च रसासत्ता या च रसशून्यता या च रस-
विविक्तता या च रसास्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो
यस्यापरान्तो यस्य मध्यं सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारं ।

स्पर्शसत्तयायुग्मञ्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 स्पर्शशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । स्पर्शविविक्ततया
 पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । स्पर्शस्वभावतया पूर्वान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । स्पर्शसत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 स्पर्शशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । स्पर्शविविक्ततया-
 ऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । स्पर्शस्वभावतयाऽपरान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । स्पर्शसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 स्पर्शशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । स्पर्शविविक्ततया मध्यतो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । स्पर्शस्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुग्मञ्छारदतीपुत्र स्पर्शऽसत्तायां स्पर्शशून्यतायां
 स्पर्शविविक्ततायां स्पर्शस्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त
 उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चाऽन्यास्पर्शऽसत्ताऽन्यास्पर्श-
 शून्यताऽन्यास्पर्शविविक्तताऽन्यास्पर्शस्वभावतोऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः
 पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यं । इति ह्यायुग्मञ्छारदतीपुत्र या च
 स्पर्शसत्ता या च स्पर्शशून्यता या च स्पर्शविविक्तता या च स्पर्श-
 स्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यस्य मध्यं
 सर्वमेतद्वयमद्वैधौकारं ।

धर्मासत्तयायुग्मञ्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 धर्मशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । धर्मविविक्ततया
 पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । धर्मस्वभावतया पूर्वान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । धर्मासत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 धर्मशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । धर्मविविक्ततया

ऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । धर्मास्त्रिभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । धर्मासत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । धर्मशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । धर्मविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । धर्मास्त्रिभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मज्जारदतीपुत्र धर्मासत्तायां धर्मशून्यतायां धर्मविविक्ततायां धर्मास्त्रिभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्याधर्मासत्ताऽन्याधर्मशून्यताऽन्याधर्मविविक्तताऽन्याधर्मास्त्रिभवताऽन्योबोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्योऽन्मध्यं । इति ह्यायुष्मन् शारदतीपुत्र या च धर्मासत्ता या च धर्मशून्यता या च धर्मविविक्तताऽन्या या च धर्मास्त्रिभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तो यच्च मध्यं सर्वमेतद्वदयमद्वैधौकारं ।

चतुर्विज्ञानासत्तया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चतुर्विज्ञानशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चतुर्विज्ञानविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चतुर्विज्ञानास्त्रिभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चतुर्विज्ञानासत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चतुर्विज्ञानशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चतुर्विज्ञानविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चतुर्विज्ञानास्त्रिभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चतुर्विज्ञानासत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । चतुर्विज्ञानशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । चतुर्विज्ञानविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । चतुर्विज्ञानास्त्रिभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो

नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र चक्षुर्विज्ञानासत्तायां
 चक्षुर्विज्ञानशून्यतायां चक्षुर्विज्ञानविविक्ततायां चक्षुर्विज्ञाना-
 स्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न
 मध्यमुपलभ्यते । न चान्याचक्षुर्विज्ञानाऽसत्ताऽन्याचक्षुर्विज्ञान-
 शून्यताऽन्याचक्षुर्विज्ञानविविक्ततोऽन्यो चक्षुर्विज्ञानास्वभावताऽन्यो-
 बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यं । इति ह्यायुष्मञ्छा-
 रदतीपुत्र या च चक्षुर्विज्ञानासत्ताया च चक्षुर्विज्ञानशून्यताया च
 चक्षुर्विज्ञानविविक्तताया च चक्षुर्विज्ञानास्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो
 यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यच्च मध्यं । सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारं ।

ओचविज्ञानाऽसत्तयायुष्मञ्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो
 नोपैति । ओचविज्ञानशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 ओचविज्ञानविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओच-
 विज्ञानास्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचविज्ञा-
 नासत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचविज्ञानशून्यतया-
 ऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचविज्ञानविविक्ततयाऽपरान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचविज्ञानास्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो
 नोपैति । ओचविज्ञानासत्तयामध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओच-
 विज्ञानशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचविज्ञान-
 विविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओचविज्ञानास्वभावतया
 मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र
 ओचविज्ञानासत्तायां ओचविज्ञानशून्यतायां ओचविज्ञानविविक्त-
 तायां ओचविज्ञानास्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त

उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्याश्रोत्रविज्ञानासत्ताऽन्या-
श्रोत्रविज्ञानशून्यताऽन्याश्रोत्रविज्ञानविविक्तताऽन्याश्रोत्रविज्ञानास्वभा-
वताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यं । इति
ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र या च श्रोत्रविज्ञानसत्ता या च श्रोत्रविज्ञा-
नासत्ता या च श्रोत्रविज्ञानशून्यता या च श्रोत्रविज्ञानविविक्तता
या च श्रोत्रविज्ञानास्वभावता यश्च बोधिसत्त्वो यश्च पूर्वान्तो
यश्चापरान्तो यच्च मध्यं सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारं ।

घ्राणविज्ञानाऽसत्तयायुष्मञ्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो
नोपैति । घ्राणविज्ञानशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
घ्राणविज्ञानविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राण-
विज्ञानाऽस्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राणविज्ञाना-
ऽसत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राणविज्ञानशून्यतया-
ऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राणविज्ञानविविक्ततयाऽपरान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राणविज्ञानास्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो
नोपैति । घ्राणविज्ञानसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
घ्राणविज्ञानशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राणविज्ञान-
विविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । घ्राणविज्ञानास्वभावतया
मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र
घ्राणविज्ञानासत्तायां घ्राणविज्ञानशून्यतायां घ्राणविज्ञानविविक्त-
तायां घ्राणविज्ञानास्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त
उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्याघ्राणविज्ञानासत्ताऽन्या-
घ्राणविज्ञानशून्यताऽन्याघ्राणविज्ञानविविक्तताऽन्याघ्राणविज्ञानास्वभा-

वताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यं । इति
 क्षायुष्मञ्छारदतीपुत्र या च घ्राणविज्ञानासत्ता या च घ्राण-
 विज्ञानशून्यता या च घ्राणविज्ञानविविक्तता या च घ्राणविज्ञाना-
 स्वभावता यश्च बोधिसत्त्वो यश्च पूर्वान्तो यश्चापरान्तो यश्च मध्यं ।
 सर्वमेतद्वक्ष्यमदैधीकारं ।

जिह्वाविज्ञानासत्तयायुष्मञ्छारदतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो
 नोपैति । जिह्वाविज्ञानशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 जिह्वाविज्ञानविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वा-
 विज्ञानास्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाविज्ञा-
 नासत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाविज्ञानशून्य-
 तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाविज्ञानविविक्ततया-
 ऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाविज्ञानास्वभावतयाऽपरान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वाविज्ञानासत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो
 नोपैति । जिह्वाविज्ञानशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
 जिह्वाविज्ञानविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वा-
 विज्ञानास्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न
 क्षायुष्मञ्छारदतीपुत्र जिह्वाविज्ञानासत्तायां जिह्वाविज्ञानशून्यतायां
 जिह्वाविज्ञानविविक्ततायां जिह्वाविज्ञानास्वभावतायां पूर्वान्त
 उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न
 चान्याजिह्वाविज्ञानासत्ताऽन्याजिह्वाविज्ञानशून्यताऽन्याजिह्वाविज्ञान-
 विविक्तताऽन्याजिह्वाविज्ञानास्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तो-
 ऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यं । इति क्षायुष्मञ्छारदतीपुत्र या च जिह्वा-

विज्ञानासत्ता या च जिज्ञाविज्ञानशून्यता या च जिज्ञाविज्ञान-
विविक्तता या च जिज्ञाविज्ञानास्वभावता यश्च बोधिसत्त्वो यश्च
पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यश्च मध्यं । सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारं ।

कायविज्ञानासत्तया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । काय-
विज्ञानशून्यताया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायविज्ञान-
विविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायविज्ञानास्वभावतया
पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायविज्ञानासत्तयाऽपरान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । कायविज्ञानशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो
नोपैति । कायविज्ञानविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
कायविज्ञानास्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । काय-
विज्ञानाऽसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायविज्ञानशून्य-
तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायविज्ञानविविक्ततया
मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायविज्ञानाऽस्वभावतया मध्यतो
बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र काय-
विज्ञानासत्तायां कायविज्ञानशून्यतायां कायविज्ञानविविक्ततायां
कायविज्ञानास्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उप-
लभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्या कायविज्ञानासत्ताऽन्या
कायविज्ञानशून्यताऽन्या कायविज्ञानविविक्तताऽन्या कायविज्ञान-
स्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यम् ।
इति ह्यायुष्मञ्छारदतीपुत्र या च कायविज्ञानासत्ता या च काय-
विज्ञानशून्यता या च कायविज्ञानविविक्तता या च कायविज्ञाना-
स्वभावता यश्च बोधिसत्त्वो यश्च पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यश्च
मध्यम् । सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारम् ।

मनोविज्ञानसत्तया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनो-
विज्ञानशून्यताया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोविज्ञान-
विविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोविज्ञानास्वभाव-
तया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोविज्ञानासत्तयाऽपरा-
न्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोविज्ञानशून्यतयाऽपरान्ततो बोधि-
सत्त्वो नोपैति । मनोविज्ञानविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो
नोपैति । मनोविज्ञानास्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
मनोविज्ञानासत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोविज्ञान-
शून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोविज्ञानविविक्ततया
मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनोविज्ञानास्वभावतया मध्यतो
बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्माञ्छारदतीपुत्र मनो-
विज्ञानासत्तायां मनोविज्ञानशून्यतायां मनोविज्ञानविविक्ततायां
मनोविज्ञानास्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उप-
लभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्या मनोविज्ञानासत्ताऽन्या
मनोविज्ञानशून्यताऽन्या मनोविज्ञानविविक्तताऽन्या मनोविज्ञान-
स्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यम् ।
इति ह्यायुष्माञ्छारदतीपुत्र या च मनोविज्ञानासत्ता या च मनो-
विज्ञानशून्यता या च मनोविज्ञानविविक्तता या च मनोविज्ञाना-
स्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्यापूर्वान्तो यस्यापरान्तो यच्च मध्यम् ।
सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारम् ।

चक्षुःसंस्पर्शसत्तया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुः-
संस्पर्शशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्श-

विविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शास्त्रिभाव-
तया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शसत्तयाऽपरान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो
नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
चक्षुःसंस्पर्शास्त्रिभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुः-
संस्पर्शसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शशून्यतया
मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शविविक्ततया मध्यतो
बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शास्त्रिभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो
नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मज्झारद्वतीपुत्र चक्षुःसंस्पर्शसत्तायां
चक्षुःसंस्पर्शशून्यतायां चक्षुःसंस्पर्शविविक्ततायां चक्षुःसंस्पर्शास्त्रिभाव-
तायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुप-
लभ्यते न चान्या चक्षुःसंस्पर्शसत्ताऽन्या चक्षुःसंस्पर्शशून्यताऽन्या
चक्षुःसंस्पर्शविविक्तताऽन्या चक्षुःसंस्पर्शास्त्रिभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः
पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यं । इति ह्यायुष्मज्झारद्वतीपुत्र या च
चक्षुःसंस्पर्शसत्ता या च चक्षुःसंस्पर्शशून्यता या च चक्षुःसंस्पर्शविवि-
क्तता या च चक्षुःसंस्पर्शास्त्रिभावता यश्च बोधिसत्त्वो यश्च पूर्वान्तो
यश्चापरान्तो यश्च मध्यं । सर्वमेतद्वयमदैधीकारम् ।

ओत्रसंस्पर्शसत्तयायुष्मज्झारद्वतीपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वं
नोपैति । ओत्रसंस्पर्शशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति
ओत्रसंस्पर्शविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओत्र
संस्पर्शास्त्रिभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्श
सत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शशून्यतयाऽपरा

न्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । ओत्रमंस्पर्शविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधि-
मत्त्वो नोपैति । 'ओत्रमंस्पर्शस्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिमत्त्वो
नोपैति । ओत्रमंस्पर्शमत्तया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति । ओत्र-
मंस्पर्शशून्यतया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति । ओत्रमंस्पर्शविविक्त-
तया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति । ओत्रमंस्पर्शस्वभावतया मध्यतो
बोधिमत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्कारद्वतौपुत्र ओत्र-
मंस्पर्शमत्तायां ओत्रमंस्पर्शशून्यतायां ओत्रमंस्पर्शविविक्ततायां ओत्र-
मंस्पर्शस्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते ।
न मध्यमुपलभ्यते । न चान्या ओत्रमंस्पर्शमत्ताऽन्या ओत्रमंस्पर्श-
शून्यताऽन्या ओत्रमंस्पर्शविविक्तताऽन्या ओत्रमंस्पर्शस्वभावताऽन्यो
बोधिमत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोन्योऽपरान्तोन्यन्मध्यं । इति ह्यायुष्मञ्कार-
द्वतौपुत्र या च ओत्रमंस्पर्शमत्ता या च ओत्रमंस्पर्शशून्यता या
च ओत्रमंस्पर्शविविक्तता या च ओत्रमंस्पर्शस्वभावता यश्च
बोधिमत्त्वो यश्च पूर्वान्तो यश्चापरान्तो यश्च मध्यं । सर्वमेतद्वय-
मर्द्धधीकारम् ।

घ्राणमंस्पर्शमत्तया पूर्वान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । घ्राण
मंस्पर्शशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । घ्राणमंस्पर्श-
विविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । घ्राणमंस्पर्शस्वभाव-
तया पूर्वान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । घ्राणमंस्पर्शमत्तयाऽपरान्ततो
बोधिमत्त्वो नोपैति । घ्राणमंस्पर्शशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिमत्त्वो
नोपैति । घ्राणमंस्पर्शविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति ।
घ्राणमंस्पर्शस्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । घ्राणमंस्पर्श-

मत्तया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति । घ्राणसंस्पर्शशून्यतया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति । घ्राणसंस्पर्शविविक्ततया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति । घ्राणसंस्पर्शस्वभावतया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्कारदत्तौपुत्र घ्राणसंस्पर्शमत्तायां घ्राणसंस्पर्शशून्यतायां घ्राणसंस्पर्शविविक्ततायां घ्राणसंस्पर्शस्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्या घ्राणसंस्पर्शमत्ताऽन्या घ्राणसंस्पर्शशून्यताऽन्या घ्राणसंस्पर्शविविक्तताऽन्या घ्राणसंस्पर्शस्वभावताऽन्यो बोधिमत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्याऽपरान्तोऽन्यमध्यं । इति ह्यायुष्कारदत्तौपुत्र या च घ्राणसंस्पर्शमत्ता या च घ्राणसंस्पर्शशून्यता या च घ्राणसंस्पर्शविविक्तता या च घ्राणसंस्पर्शस्वभावता यश्च बोधिमत्त्वो यश्चापरान्तो यश्च मध्यं । सर्वमेतद्वयमद्वैधौकारम् ।

जिह्वासंस्पर्शमत्तयायुष्कारदत्तौपुत्र पूर्वान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शस्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शमत्तयाऽपरान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शस्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिमत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शमत्तया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शशून्यतया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शविविक्ततया मध्यतो बोधिमत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शस्वभावतया

मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न आयुष्मञ्छारदत्तौपुत्र
जिह्वासंस्पर्शमत्तायां जिह्वासंस्पर्शशून्यतायां जिह्वासंस्पर्शविविक्त-
तायां जिह्वासंस्पर्शस्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त
उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्या जिह्वासंस्पर्शमत्ताऽन्या
जिह्वासंस्पर्शशून्यताऽन्या जिह्वासंस्पर्शविविक्तताऽन्या जिह्वासंस्पर्श-
स्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यं । इति
आयुष्मञ्छारदत्तौपुत्र या च जिह्वासंस्पर्शमत्ता या च जिह्वासंस्पर्श-
शून्यता या च जिह्वासंस्पर्शविविक्तता या च जिह्वासंस्पर्शस्वभावता
यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यस्य मध्यं । सर्वमेत-
द्वयमद्वैधौकारम् ।

कायसंस्पर्शमत्तयायुष्मञ्छारदत्तौपुत्र पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो
नोपैति । कायसंस्पर्शशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
कायसंस्पर्शविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । काय-
संस्पर्शस्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शमत्त-
याऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शशून्यतयाऽपरान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो
नोपैति । कायसंस्पर्शस्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
कायसंस्पर्शमत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शशून्य-
तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शविविक्ततया मध्यतो
बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शस्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो
नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न आयुष्मञ्छारदत्तौपुत्र कायसंस्पर्शमत्तायां
कायसंस्पर्शशून्यतायां कायसंस्पर्शविविक्ततायां कायसंस्पर्शस्वभाव-

तायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुप-
लभ्यते । न चान्या कायसंस्पर्शसत्ताऽन्या कायसंस्पर्शशून्यताऽन्या
कायसंस्पर्शविविक्तताऽन्या कायसंस्पर्शस्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः
पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यं । इति स्थायुष्मञ्छारदत्तौपच या च
कायसंस्पर्शसत्ता या च कायसंस्पर्शशून्यता या च कायसंस्पर्श-
विविक्तता या च कायसंस्पर्शस्वभावता यश्च बोधिसत्त्वो यश्च
पूर्वान्तो यश्चापरान्तो यश्च मध्यं । सर्वमेतद्द्वयमद्वैधीकारम् ।

मनःसंस्पर्शसत्तयायुष्मञ्छारदत्तौपच . पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो
नोपैति । मनःसंस्पर्शशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
मनःसंस्पर्शविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनः-
संस्पर्शस्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनःसंस्पर्श-
सत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनःसंस्पर्शशून्यतयाऽप-
रान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनःसंस्पर्शविविक्ततयाऽपरान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । मनसंस्पर्शस्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो
नोपैति । मनसंस्पर्शसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनः
संस्पर्शशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनसंस्पर्शविविक्ततया
मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनःसंस्पर्शस्वभावतया मध्यतो
बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न स्थायुष्मञ्छारदत्तौपच मनः-
संस्पर्शसत्तायां मनःसंस्पर्शशून्यतायां मनसंस्पर्शविविक्ततायां मनः-
संस्पर्शस्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न
मध्यमुपलभ्यते । न चाऽन्या मनःसंस्पर्शसत्ताऽन्या मनःसंस्पर्शशून्य-
ताऽन्या मनःसंस्पर्शविविक्तताऽन्या मनसंस्पर्शस्वभावताऽन्यो बोधि-

सत्त्वोऽन्यः पूर्वान्ततोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यं । इति ह्यायुष्मञ्कार-
द्वतौपुत्र या च मनःसंस्पर्शसत्ता या च मनःसंस्पर्शशून्यता या च
मनःसंस्पर्शविविक्तता या च मनःसंस्पर्शस्वभावता यश्च बोधिसत्त्वो
यश्च पूर्वान्तो यश्चापरान्तो यश्च मध्यं । सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारम् ।

चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनामत्तयायुष्मञ्कारद्वतौपुत्र पूर्वान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया पूर्वान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततया पूर्वा-
न्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतया
पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽमत्तया-
ऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया-
ऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्त-
तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्व-
भावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
ऽमत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्य-
तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्त-
तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभाव-
तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्कार-
द्वतौपुत्र चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनासत्तायां चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्य-
तायां चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततायां चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
स्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्य-
मुपलभ्यते । न चान्या चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनासत्ताऽन्या चक्षुःसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदनाशून्यताऽन्या चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्तताऽन्या चक्षुः-

संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽप-
रान्तोऽन्यमध्यं । इति ज्ञायुष्मज्कारद्वतौपुत्र या च चक्षुःसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदनाऽमत्ता या च चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽगून्यता या च
चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्तता या च चक्षुःसंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
ऽस्वभावता यश्च बोधिसत्त्वो यश्च पूर्वान्तो यश्चापरान्तो यश्च मध्यं ।
मर्त्यमेतद्वयमद्वैधीकारम् ।

ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनामत्तयायुष्मज्कारद्वतौपुत्र पूर्वान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनागून्यतया पूर्वान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततया पूर्वान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतया पूर्व-
ान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनामत्तयाऽपरान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनागून्यतयाऽपरान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततयाऽपरान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतयाऽपरान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनामत्तया मध्यतो बोधि-
सत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनागून्यतया मध्यतो बोधि-
सत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततया मध्यतो बोधि-
सत्त्वो नोपैति । ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतया मध्यतो बोधि-
सत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ज्ञायुष्मज्कारद्वतौपुत्र ओत्र-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽमत्तायां ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनागून्यतायां ओत्र-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततायां ओत्रसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतायां
पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते

न चाऽन्या ओत्रमंस्पर्शप्रत्ययवेदनासत्ताऽन्या ओत्रमंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
 शून्यताऽन्या ओत्रमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्तताऽन्या ओत्रमंस्पर्शप्रत्यय-
 वेदनाऽस्वभावताऽन्यो बोधिमत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यं ।
 इति क्षायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र या च ओत्रमंस्पर्शप्रत्ययवेदनासत्ता या
 च ओत्रमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यता या च ओत्रमंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
 विविक्तता या च ओत्रमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावता यश्च बोधिमत्त्वो
 यश्च पूर्वान्तो यश्चापरान्तो यश्च मध्यं । सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारम् ।

प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तयायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र पूर्वान्ततो
 बोधिमत्त्वो नोपैति । प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया पूर्वान्ततो
 बोधिमत्त्वो नोपैति । प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततया पूर्वान्ततो
 बोधिमत्त्वो नोपैति । प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतया पूर्वान्ततो
 बोधिमत्त्वो नोपैति । प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तयाऽपरान्ततो
 बोधिमत्त्वो नोपैति । प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतयाऽपरान्ततो
 बोधिमत्त्वो नोपैति । प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततयाऽपरान्ततो
 बोधिमत्त्वो नोपैति । प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतयाऽपरान्ततो
 बोधिमत्त्वो नोपैति । प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तया मध्यतो बोधि-
 मत्त्वो नोपैति । प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया मध्यतो बोधि-
 मत्त्वो नोपैति । प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततया मध्यतो बोधि-
 मत्त्वो नोपैति । प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतया मध्यतो बोधि-
 मत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न क्षायुष्मञ्कारद्वतीपुत्र प्राणमंस्पर्श-
 प्रत्ययवेदनाऽसत्तायां प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतायां प्राणमंस्पर्श-
 प्रत्ययवेदनाविविक्ततायां प्राणमंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतायां पूर्वान्त

उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्या-
 घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्ताऽन्याघ्राणसंस्पर्शप्रत्ययशून्यताऽन्याघ्राणसं-
 स्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्तताऽन्याघ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावताऽन्यो
 बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यन्मध्यं । इति ह्यायुष्मज्कार-
 दतीपुत्र या च घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्ता या च घ्राणसंस्पर्श-
 प्रत्ययवेदनाशून्यता या च घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्तता या च
 घ्राणसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावता यश्च बोधिसत्त्वो यश्च पूर्वान्तो
 यश्चापरान्तो यश्च मध्यं सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारम् ।

जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो
 नोपैति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो
 नोपैति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधि-
 सत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतया पूर्वान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तयाऽपरान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतयाऽपरान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततयाऽपरान्ततो
 बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतयाऽपरा-
 न्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तया
 मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया
 मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततया
 मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतया
 मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मज्कारदतीपुत्र
 जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनासत्तायां जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतायां

जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततायां जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्व-
भावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्य-
मुपलभ्यते । न चान्याजिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्ताऽन्याजिह्वा-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यताऽन्याजिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्तताऽन्या
जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तो-
ऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यं । इति ह्यायुष्मज्झारदतीपुत्र या च जिह्वा-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्ता या च जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यता या
च जिह्वासंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्तता या च जिह्वासंस्पर्शप्रत्यय-
वेदनाऽस्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यच्च
मध्यं सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारम् ।

कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तयायुष्मज्झारदतीपुत्र पूर्वान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यताया पूर्वान्ततो
बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततया पूर्वा-
न्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतया
पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तया-
ऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया-
ऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्त-
तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्व-
भावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
सत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्य-
तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्त-
तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभाव-

तथा मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । तत्कस्य हेतोर्न ज्ञायुष्मञ्कार-
दतीपुत्र कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनासत्तायां कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदना-
शून्यतायां कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततायां पूर्वान्त उपलभ्यते ।
नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चाऽन्या कायसंस्पर्श-
प्रत्ययवेदनाऽसत्ताऽन्या कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यताऽन्या काय-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्तताऽन्या कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावता-
ऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यं । इति ज्ञायु-
ष्मञ्कारदतीपुत्र या च कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्ता या च काय-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यता या च कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्तता
या च कायसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावता यस्य बोधिसत्त्वो यस्य
पूर्वान्तो यस्यापरान्तो यस्य मध्यं । सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारम् ।

मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतया पूर्वान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनः-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनः-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनः-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतयाऽपरान्ततो बोधिसत्त्वो नोपैति ।
मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनः-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनः-
संस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततया मध्यतो बोधिसत्त्वो नोपैति । मनः-

संस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतया मध्यतो बोधिसत्त्वो गोप्येति । तत्कस्य हेतोर्न ह्यायुष्मञ्कारदत्तौपुत्र मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्तायां मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यतायां मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्ततायां मनसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावतायां पूर्वान्त उपलभ्यते । नापरान्त उपलभ्यते । न मध्यमुपलभ्यते । न चान्या मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्ताऽन्या मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यताऽन्या मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्तताऽन्या मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावताऽन्यो बोधिसत्त्वोऽन्यः पूर्वान्तोऽन्योऽपरान्तोऽन्यमध्यमम् । इति ह्यायुष्मञ्कारदत्तौपुत्र या च मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽसत्ता या च मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाशून्यता या च मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाविविक्तता या च मनःसंस्पर्शप्रत्ययवेदनाऽस्वभावता यश्च बोधिसत्त्वो यश्च पूर्वान्तो यश्चापरान्तो यश्च मध्यमम् । सर्वमेतद्वयमद्वैधीकारम् ।

शतसाहस्रिकाः प्रज्ञापारमितायाः द्वादशः परिवर्त्तः ॥ ० ॥

इति प्रथमखण्डः समाप्तः ॥ ० ॥